

लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय प्रशासन अकादमी

L.B.S National Academy of Administration

मसूरी

MUSSOORIE

पुस्तकालय

LIBRARY

अवाप्ति संख्या

Accession No.

वर्ग संख्या

Class No.

पुस्तक संख्या

Book No.

— 118784
153
R 491.4393914
Urd

ہم نے پیش لفظ میں یہ اعلان کیا ہے کہ اس ڈکشنری کے آخر میں ہندی مصطلحات کی وہ مستند فہرست بطور ضمیمہ لگائی جائیگی جو حکومت ہند کی وزارت تعلیمات نے مرتب کرائی ہے، لیکن ان کتابوں کا مطالعہ کرنے کے بعد اور ترجمہ کے کام کا اندازہ کرے جو دونا پڑتا، یہ فیصلہ کرنا پڑا کہ یہ ضمیمہ بطور ایک کتابچہ کے ڈکشنری سے جدا شائع کیا جائے۔

لہذا ان اوراق کے ساتھ شائع کرنے کے بجائے عن قریب مصطلحات کی یہ ڈکشنری جدا گانہ اوراق میں شائع کی جائیگی۔

ہم نے اپنے پراکٹیکل میں یہ घोषणा की थी कि इस कोष के अंत में हिंदी पारिभाषिक शब्दों का वह प्रमाणित संग्रह सम्मिलित किया जाएगा जो भारत सरकार के शिक्षा मंत्रि मंडल की ओर से संपादित किया गया है।

परन्तु उन पुस्तिकाओं का अध्ययन करने के पश्चात्, उन के अनुवाद की कठिनाइयाँ को देखते हुए यह निर्णय करना पड़ा कि यह परिशिष्ट एक पुस्तिका के रूप में अलग से प्रकाशित किया जाए।

अतः इस कोष के साथ छपने की वजाएँ यह पारिभाषिक शब्दावली शीघ्र ही अलग से प्रकाशित की जाएगी।

URDU-HINDI DICTIONARY

اردو ہندی ڈکشنری

उर्दू-हिन्दी डिक्शनरी

ALIGARH
Anjuman-e-Taraqqi-e-Urdu (Hind)

ستمبر ۱۹۴۹ء میں انجمن کی مجلس عاملہ نے ایک اردو ہندی ڈکشنری کی ترتیب و تدوین کا کام شروع کیا تھا اور اس کے لئے ماہرین کی ایک سب کمیٹی مقرر کی گئی تھی۔ اس سب کمیٹی نے ڈکشنری کی تالیف کے متعلق یہ طے کیا کہ اردو کے دس ہزار ایسے الفاظ جمع کئے جائیں جنکے ہندی مترادفات اردو دان لوگوں کے لئے مفید ہوں اور جنکی عام طور پر تعلیمی، اخباری اور سرکاری کاموں کے لئے، ضرورت ہوتی ہے۔

چنانچہ ۱۹۵۰ء میں یہ کام شروع ہوا اور اب ۶ سال بعد ۱۹۵۵ء میں اسکی تکمیل ہوئی ہے جسوقت الفاظ جمع کئے جانے لگے تو یہ محسوس ہوا کہ ۱۰ ہزار لفظوں سے کم کا انتخاب ہمارے مقصد کو پورا نہ کریگا۔ اس لئے کہ الفاظ کی تعداد کو زیادہ محدود کرنے سے بہت سے ضروری الفاظ چھوٹ جاتے تھے۔ جب انجمن نے یہ ذمہ داری قبول ہی کر لی تو کوشش کی گئی کہ ڈکشنری ایسی جامع ہو کہ ضرورت مندوں کی تمام عام ضرورتوں کو پورا کرے چنانچہ لفظوں کی تعداد تقریباً دس ہزار سے بھی کچھ زیادہ ہو گئی۔

اردو لفظوں کے ہندی مترادفات کے انتخاب میں بھی بہت دشواریاں پیش آئیں اور بار بار ماہرین سے مشورہ کرنا پڑا۔ یہ ممکن تھا کہ ہر اردو لفظ کے تمام ہندی مترادفات جمع کر دئے جائیں مگر اس طرح ڈکشنری کا حجم بہت بڑھ جاتا اور قیمت بھی اتنی زیادہ ہو جاتی کہ وہ اہل علم اور عوام کے دسترس سے باہر ہو جاتی۔ انجمن نے شروع سے یہ کوشش کی کہ ڈکشنری کی طباعت اور ترتیب اچھی ہو اور قیمت بھی اتنی زیادہ نہ ہو کہ عام شائقین کے لئے اس کا خریدنا مشکل ہو جائے۔ اس مقصد میں انجمن۔

کہان تک کامیاب ہوئی اس کا صحیح اندازہ تو ڈکشنری کی اشاعت کے چند روز بعد ہی ہو سکتا ہے جب اہل ملک اس سے مستفید ہو کر اسکی افادیت کا اندازہ کر سکیں گے۔ بہر حال ہم نے بدلے ہوئے زمانہ کے تقاضوں کا لحاظ کر کے ایک صحیح اور مفید چیز کا اردو ادب میں اضافہ کیا ہے۔

ڈکشنری کی ترتیب اور تدوین میں ایک امر یہ بھی قابل ذکر ہے کہ ہم نے ہندی اور اردو لفظ کے تلفظ کو ادا کرنے کے لئے، رومن رسم الخط سے بھی مدد لی ہے لیکن اس رسم الخط کے جدید اور زیادہ سائنٹیفک قواعد کو اختیار نہیں کیا اس لئے کہ ان سے سوائے ماہرین لسانیات کے عام لوگ ابھی تک نامانوس ہیں اس نئے طریقہ سے تلفظ کے سمجھنے میں انکو

عام طور پر دشواری ہوتی - لہذا ہم نے رومن رسم الخط کا قدیم طریقہ اختیار کیا اور یقین ہے کہ اس صورت میں عام شائقین کو تلفظ کے سمجھنے میں آسانی ہوگی -

یون تو آزادی کے بعد اکثر اداروں اور اہل علم نے انگریزی ہندی اور اردو ہندی اور ہندی اردو ڈکشنریاں تیار کر کے شایع کی ہیں، لیکن انجمن نے خاص اردو والوں کے لئے، یہ ہندی ڈکشنری ممکنہ تفصیل کے ساتھ مرتب کر کے ایک ایسا کام کیا ہے جسے انجمن ترقی اردو کا ایک کارنامہ کہہ سکتے ہیں اردو کے الفاظ کا انتخاب زیادہ تر نور اللغات اور فرہنگ آصفیہ سے کیا گیا ہے ہندی مترادفات کا انتخاب کرنے میں ہندی کی حسب ذیل ڈکشنریوں سے زیادہ مدد لی گئی ہے -

- (۱) ہندی شبد ساگر (ناگری پر چانی سبھا)
- (۲) برہت ہندی شبد گوش (گیان منڈل بنارس)
- (۳) آدرش ہندی شبد گوش (پنڈت رام چندر پانٹھک)
- (۴) شبد ارتھ پارجات (پنڈت دوارکا پرشاد)
- (۵) بہاشا شبد گوش (ڈاکٹر رام چندر شکل)
- (۶) آنگل بھارتی مہاکوش (ڈاکٹر رکھو ویر)
- (۷) امر گوش (سنسکرت)
- (۸) ہندی اردو، اردو ہندی لغت (مولوی امام الدین)

اس کے علاوہ بھی ہندوستان کی زبانوں کی قدیم فرہنگوں اور ڈکشنریوں سے جس کا ایک اچھا ذخیرہ انجمن کے کتب خانے میں موجود ہے مدد لی گئی ہے۔ مترادفات کے انتخاب میں موجودہ رجحان کا لحاظ رکھتے ہوئے اس امر کی کوشش کی گئی ہے کہ ہندی کے وہی الفاظ چنے جائیں جو عموماً سرکاری دفتروں اور ہندی اخباروں میں استعمال ہوتے ہیں۔ ساتھ ہی یہ بھی خیال رکھا گیا ہے کہ سنسکرت کے موئے موئے اور غیر مانوس لفظوں کو اس فرہنگ میں نمایاں جگہ نہ دی جائے مگر ہندی اردو کے وہ سب لفظ لائے جائیں جو ہماری روز مرہ کی بولی کا جزو ہیں۔

آخر میں ہندی مصطلحات کی وہ مستند فہرست بطور ضمیمہ لگا دی گئی ہے جو حکومت ہند کی وزارت تعلیمات نے مرتب کرائی ہے۔

ہمیں امید ہے کہ اس ڈکشنری کی اشاعت سے انجمن کا بنیادی مقصد پوری طرح حاصل ہوگا اور اردو بولنے اور پڑھنے والے لوگوں کے لئے یہ کتاب ہر طرح مفید ثابت ہوگی۔ اگر اتنا ہو جائے تو انجمن اپنے اس کارنامے کو اپنے لئے قابل فخر سمجھے گی۔

(मात्राएं) حرکات

अ	अ	a	अब	(ab)	अब	कम	(kam)	कम
	अ	a	अम	(am)	अम			
आ	आ	á	आब	(áb)	आब	बास	(bás)	बास
	आ	á	आम	(ám)	आम			
	आ	á	आज़म	(ázam)	आज़म	बाद	(bád)	बाद
इ	इ	i	इस	(is)	इस	जिस	(jis)	जिस
	इ	i	इलम	(ilm)	इलम			
ई	ई	í	ईख	(íkh)	ईख	बीस	(bís)	बीस
	ई	í	ईद	(íd)	ईद			
उ	उ	u	उस	(us)	उस	बुन	(bun)	बुन
	उ	u	उम्र	(umr)	उम्र			
ऊ	ऊ	ú	ऊन	(ún)	ऊन	दूब	(dùb)	दूब
	ऊ	ú	ऊर	(úr)	ऊर			
ऋ	ऋ	ri	ऋण	(rin)	ऋण	कृष्ण	(krishn)	कृष्ण
ए	ए	e	एक	(ek)	एक	नेक	(nek)	नेक
	ए	e				नेमत	(nemat)	नेमत
ऐ	ऐ	ai	ऐसा	(aisa)	ऐसा	बैल	(bail)	बैल
	ऐ	ai	ऐब	(aib)	ऐब			
ओ	ओ	o	ओस	(os)	ओस	गोल	(gol)	गोल
	ओ	o				मोतकिद	(motaqid)	मोतकिद
								मोतकिद
औ	औ	au	और	(aur)	और	रौनक	(raunaq)	रौनक
	औ	au	औरत	(aurat)	औरत			

(अक्षर माला) ह्रस्व

क	(क)	k
क	(क़)	q
ख	(ख़)	kh
ख	(ख़)	<u>kh</u>
ग	(ग)	g
ग	(ग़)	<u>gh</u>
घ	(घ़)	gh
ङ	(ङ)	n

च	(च़)	ch
छ	(छ़)	chh
ज	(ज़)	j
झ	(झ़ - ज़ - ङ)	z
झ	(झ़)	jh
ञ	(ञ)	n

ट	(ट़)	t
ठ	(ठ़)	th
ड	(ड़)	d
ड	(ड़)	r
ढ	(ढ़)	dh
ढ	(ढ़)	rh
ण	(ण)	n

त	(त - ट)	t
थ	(थ़)	th
द	(द)	d

ध	(ध़)	dh
न	(न)	n
प	(प़)	p
फ	(फ़)	ph
फ	(फ़)	f
ब	(ब़)	b
भ	(भ़)	bh
म	(म़)	m

य	(य़)	y
र	(ऱ)	r
ल	(ल़)	l
व	(व़)	v
श	(श़)	sh
ष	(ष़)	sh
स	(स - स - थ)	s
ह	(ह - ह)	h

क्ष	chh
त्र	tra
क्ष	gya
क्व	kwa
त्व	twa
द्व	dwa
ध्व	dhwa
श्च	shwa
स्व	swa

اشارات (संकेत सूची)

उर्दू	(ا)	اردو
تورکی	(ت)	تورکی
تورکی کاسی	(تف)	تورکی فارسی
صفت (विशेषण)	(ص)	صفت
عربی	(ع)	عربی
عربی کاسی	(عف)	عربی فارسی
فارسی	(ف)	فارسی
مذکر (पुल्लिंग)	(مذ)	مذکر
مذکر اور مونث دونوں		مذکر اور مونث دونوں
पु० और स्त्री० दोनों में		पु० और स्त्री० दोनों में
व्यवहृत	(ذ)	میں استعمال ہونے والا (ذ)
मुअन्नस (स्त्री लिंग)	(م)	مونث

(الف)

(Khush hál خوش حال) खुशहाल

3. शोभन (Shobhan) वागौनक
(Bá raunaq बारونق)

آ با وا جد اد (ع - مذ)

ÁBÁ-O-AJDÁD आबाआ अजदाद

पूर्वज (Púrvaj) बापदादे
(Báp dáde बाप दादे)

ÁBAÍ आबाई (फ - मथ)
पैत्रिक (Paittrik) पुश्तैनी
(Pushtainí) (पुश्तैनी)

آب پاشی (ف - مث)

ÁB-PÁSHI आब पाशी

सिंचन (Sinchán) सिंचाई
(Sinchái) (सिंचाई)

ÁB-E-HAYAT आबे हयात

अमृत (Amrit) सुधा (Sudha)
(सुधा)

ÁB-RÚ आबरू (फ - मथ)

1. प्रतिष्ठा (Pratishtha) प्रोत्थं
सम्मान (Sam-mán) (सम मान)
सत्कार (Sat-kár) (सत कार) इज्जत
(Izzat) (عزت)

2. सतत्व (Satítv) इस्मत
(Ismat) (عصمت)

ÁB आब (फ - مذ)

1. वारि (Vári) मलिल (Salil)
(जल) पानी (Páni)
(سلل) (پانی)

2. रस (Ras) निचोड़ (Nichor)
(نچور)

3. आसव (Ásav) अरक (Araq)
(عرق)

4. आभा (Ábhá) चमक Chamak
(چمک)

5. तीक्ष्णता (Tikehhnatá) (تیكچھنتا)
बाढ़ (Bárh) तेज़ी (Tezí)
(بارہ) (تیزی)

6. शोभा (Shobha) रौनक
(Raunaq) (رونق)

ÁBA आबा (ع - مذ)

اب کی جمع

पूर्वज (Púrvaj) बापदादा
(Báp dáda) (बाप दादा)

ÁBÁD आबाद (ف - ص)

1. वसित (Vasit) आबाद
(Ábád) (آباد)

2. सम्पन्न (Sampann) (سم پن)

ĀBNĀI آبناے (ف۔مذ) آبناے

جل-ڈمر-مہی (Jal-damarū-mudhaya
(جل ڈمر و مدھیہ)

ĀBNŪS آبنوس (ف۔مذ) آبنوس

एक प्रसिद्ध काली और भारी लकड़ी
(Ek prasiddh kālī aur bhārī lakṛī
(ایک پرسیدھ کالی اور भारी لکڑی)

آب و هوا (ف۔مذ) آب و هوا

ĀB-O-HAVA آبواہوا

जलवायु (जल वायु)
आबहवा (Āb-havā)

ĀBYĀNA آبیانہ (ف۔مذ) آبیانہ

जलकर (जल कर) पानी का
महसूल (Pāni ka muhsūl) पानी का
(महसूल)

ĀTASH آتش (ف۔مذ) آتش

1. आग्नि (अग्नि) कृशानु
(Krishānu) पावक (Pāvuk)
(अग्नि) अनल (Anal)
(आग) (Āg)

2. ज्वाला (Jwāla) लपट
(Lapat)

3. तपन (Tapan) जलन (Jalan)
(जलन)

4. प्रभा (Prabha) कालि (Kānti)
(नूर) (Nūr)

آب و باخته (ف۔ص) آب و باخته

ĀBRŪ-BĀKHTA آببرو باخته

1. अपमानित (Apmānit) ایمانیت

वेइज्जत (Be-izzat) بے عزت

2. नीच (Nīch) गुंडा (Gunda) نیچ گنڈا

آب و ریزی (ف۔مذ) آب و ریزی

ĀBRŪ-REZI آببرو ریزی

1. भर्त्सना (Bhart, sama) بھرت سنا

तिरस्कार (Tiraskār) ترس کار

वेइज्जती (Be-izzatī) بے عزتی

2. सतीत्य हरण (Satīty-haran) ستیتو

इस्मत दर्ग (Ismat-dari) (شون)

عصمت دری

ĀBSHĀR آبشار (ف۔مذ) آبشار

जल प्रपात (Jal prapāt) (جل پریات)

निर्भर (Nirjhar) भरना

(Jharan) (چھرنا)

آب کاری (ف۔مذ) آب کاری

ĀBKĀRI آبکاری

1. मद्य विभाग (Maddya-vibhāg)

(مدیہ و بھاک) शराब का महकमा

(Sharāb ka mahkama) شراب کا

(مستحکمہ)

ĀBLA آبلا (ف۔مذ) آبلا

फफोला (Phaphola) छाला

(Chhāla) (چھالا)

آتش کدہ (ف - مذ)

ÁTASH-KADA آتاش کدا

اگنی شالا (Agnishāla) (گنی شالہ)
پوجا کی آگ رکھنے کا مکان (Pūja
ki āg rakhne ka isthān) (پوجا کی آگ
(رکھنے کا استھان))

آتش گیر (ف - مذ)

ÁTASH-GÍR آتاشگیر

جولن شیل (Jwālan-shīl) (جولن شیل)
ویسٹوٹک (vis, photak) (ویسٹوٹک)
تورنٹ آگ پکڑنے والا (Turant āg
pakarnevāla) (تورنٹ آگ پکڑنے والا)

آتش نوا (ف - مذ)

ÁTÁSH-NAVA آتاش نوا

اگنی بھاشی (Agni.bhāshi) (اگنی بھاشی)
دھواں دھار دینے والا (Dhūān
dhār bhāshan done vāla) (دھواں
دھار دینے والا)

آتشی (ف - ص) آتشی

اگنی مای (Agni-mai) (اگنی مای)
آگ کا بنا ہوا (Āg ka bana hua)
(آگ کا بنا ہوا)

آثار (ع - مذ) آسار

1. لکھن (Lakekhan) (لکھن)

علامت (Alāmat) (علامت)

2. چنہ (Chinh) (چنہ)

نشان (Nishān) (نشان)

3. نیو (Niv) (نیو) (Niyās) (نیاس)

4. دیوار کی چوڑائی (Divār ki chaurāi)
(دیوار کی چوڑائی)

آتش بازی (ف - مٹ)

ÁTASH-BÁZI آتاش بازی

اگنی کڑیا (Agni krida) (اگنی کڑیا)
بارود کے گیلانے (Barūd ke khilāne)
(بارود کے گیلانے)

آتش پرست (ف - مذ)

ÁTASH-PARAST آتاش پرست

اگنی پوجک (Agni-pūjak) (اگنی
پارسی (Pārsi) (پارسی)
پوجنے والا (Āg pūjne vāla) (آگ
پوجنے والا)

آتش دان (ف - مذ)

ATASH-DÁN آتاشدان

1. اگنی کوند (Agni kund) (اگنی کوند)

ہون کوند (Havan kund) (ہون کوند)

2. انگار دھانی (Angār dhāni) (انگار
چولہا (Chūlha) (چولہا)

آتش زدگی (ف - مٹ)

ATASH-ZADAGI آتاش زدگی

اگنی کاند (Agni-kānd) (اگنی کاند)

آگ لگانا (Āg lagna) (آگ لگانا)

آتش فشان (ف - مذ)

ÁTASH-FISHÁN آتاش-فیشان

جوالا مکھی (Jwāla mukhi) (جوالا مکھی)

آگ اگلنے والا (Āg ugalnevāla)
(آگ اگلنے والا)

آتَشک (ف - مٹ) آتَشک

اگر می (Garmi-rog) (اگر می)

اگر می (Garmi-rog) (اگر می)

آخرت (ع - مٹ) ÁKHIRAT آخیرت

پرلोक (Parlok) यमलोक
(Yamluk) दूसरी दुनिया
(Dúsari dunya) (دوسری دنیا)

آخر کار (ع - ص)

ÁKHIR-KÁR آخیرکار

अंततः (Antatah) अखीर में
(Akhir men) (الخير میں)

ÁKHIRÍ आखिरी (ع - ص) آخری

अंतिम (Antim) आखिर का
(Ákhir ka) (آخر کا)

ÁKHOR आखोर (ف - مٹ) آخورد

निरर्थक वस्तु (Nirarthak-vastu)
(निरर्थक वस्तु) निकम्मा चीज
(Nikammí chíz) (نکمی چیز)

ÁDÁB आदाब (ع - مڈ) آداب

ادب کی جمع - واحد معنوں
میں بھی مستعمل ہے

1. प्रणाम (Pranam) नमस्कार
(Namaskár) तस्लीम :
(Taslim) (تسلیم)

2. नियम (Niyam) काइदे
(Qáide) (قواعد)

3. शैली (Shaili) ढंग (Dhang)
(ढंग) (شالی)

4. शिष्टाचार (Shishtáchar) (شیستہ چار)
(अखलाक) (Akhláq) (اخلاق)

آثار قدیمہ (ع - مڈ)

ÁSÁR-E-QADÍMA आसारे कदीमा
भगनावशेष (Bhagnáo shesh) بهگناو
पुरानी इमारतों के खंडर
(Puráni imáraton ke khandar) پورانی
(عمارتوں کے کھنڈر)

ÁSÍM आसिम (ع - مڈ) آسم

पातकी (Pátaki) पापी (Pápi)
(गुनहगार) (Gunah-gár) (گنہگار)

ÁHÁD आहाद (ع - مڈ) آحاد

इकाइयां (Ikáiyán) (یکائیاں)

ÁKHTA आख्ता (ف - مڈ) آخته

कोष हिन (Kosh hin) (कोश हैं)
(खसी) (Khassí) (خصی)

ÁKHIR आखिर (ع - ص) آخر

1. अंत (Ant) पार (Pár) (پار)

2. समाप्त (Samápt) खत्म
(Khatm) (ختم)

3. किं वहुना (Kim-vahuná) (کم و ہونا)
(अल किस्सा) (Alqissa) (القصة)

آخر ہیں (ع - مڈ)

ÁKHIR-BÍN आखिर बीं

दूर दर्शी (Dúr-darshí) (دور دوشی)

अग्र शोची (Aggr shochí) (اگر شوچی)

परिणाम दर्शी (Parinám-darshí)

(परी नाम दर्शी)

सोचने वाला (Kám ka natija sochne)

vála) (کام کا نتیجہ سوچنے والا)

ÁDÍNA آدینه (ف - مذ) آدینه
 شکروار (Shuk, kr-vár) (شکروار)
 جوما (Juma جمعه)

ÁZAR آزار (ف - مذ) آزار

1. آگنی (Ágنی) آگنی (Agni)
 2. ایرانی نواں مہینہ (Írání naván mahína) ایرانی نواں مہینہ
- آراستگی (ف - مٹ)

ÁRÁSTAGI آراستہ

1. سوسججا (Susajja سوسججا) سجاوٹ (Sajavat)
2. شڑنگار (Shringár شرنکار) بنانا (Banao-Singár سنگار)

ÁRÁSTA آراستہ (ف - ص) آراستہ

1. سوسججیت (Susajjit سوسججیت) سجا ہوا (Sajá hua)
2. شڑنگار (Shringárit شرنکار) بنانا (Bana thana بنا تھنا)

ÁRÁM آرام (ف - مذ) آرام

1. विश्राम (Vishrám وشرام) تھراو (Thahráo تھراؤ)
2. सुख (Sukh سکھ) چین (Chain چین)
3. संतोष (Santosh سنتوش) سکون (Sukún سکون)
4. नीरोगता (Nirogata نیروگتا) سہت (Sehat صحت)

ÁRAM-DEH آرام دہ (ف - مذ) آرام دہ
 सुखप्रद (Sukhap, prad سکھ پراد)
 آرام دینے والا (Áram dene vála)

ÁDAM آدام (ع - مذ) آدام
 सब से पहला आदमी (Sab se pahla adamí سب سے پہلا آدمی)
 (Manu منو) हज़रत आदम (Hazrat Adam حضرت آدم)

آدم خور (ع - مذ)

ÁDAM-KHOR آدام خور

नर भन्नी (Nar-bhakebhi नरभक्षि)
 मनुष्य का मान खाने वाला (Manush' shya ka máns kháne vála منشیه کا مانس کھانے والا)

آدم زاد (ع - مذ)

ÁDAM-ZÁD آدام زاد

मानव (Mánav مانو) मनुज (Manuj آدمی)
 (Ádamí آدمی)

ÁDAMI آدامی (ع - مذ) آدامی

1. मनुष्य (Manush, shya منشیه)
2. शिष्ट (Shisht شست) सभ्य (Sabh, bhya سبھیہ) तमीज़दार (Tamíz dár تمیزدار)

آدمیت (ع - مٹ)

ÁDAMIYAT آدامییت

1. मानवता (Manavata مانو تا) इन्सा-नियत (Insaniyat انسانیت)
2. सभ्यता (Sabh, bhyata سبھیتا) सुशीलता (Sushilata سوشیلता) भलमंसी (Bhal mansi بھل منسی)

خواہشامند (Khāhish-mand) خواہش
مند)

ĀROGH آروغ (ف - مٹ) آروغ
उदगार (Udgār) डकार (Dakār
डکار)

ĀZ आज (ف - مٹ) आज
लिसा (Lipsa) लोभ (Lobh
लालच (Lālach) (لالیچ)

AZAD آزاد (ف - ع) آزاد

1. स्वतंत्र (Swatantr) स्वाधीन
(Swādhin) (سوادھین)
2. स्वेच्छाचारी (Swech, Chhā Chāri
निर्मुक्त (Nirnakush) (سوچیچھا چاری
نیرنکش)
3. निश्चित (Nish chit) (نش چیت)
बेफिकर (Befikra) (بے فکر)
4. निर्लज्ज (Nirlajj) (نیرلاج) बेहया
(Be-haya) (بے حیا)
5. मुक्त (Mukt) (मुक्त) बेकद (Be quid
(بے قید)
6. एक प्रकार के फकीर (Ek prakār
ke faqir) (ایک پروکار کے فقیر)

آزاد خیال (ف - ع)

ĀZĀD-KHAYĀL آزاد خیال

1. स्वतंत्र विचार (Swatantr vichār
खुले दिमाग का (Khu'le dimāgh ku
(سوتنتر وچار
(کھلے دماغ کا)
2. नास्तिक (Nāstik) (ناستک) लामझहब
(Lāmazhab) (لامذهب)

آرام طالب (ف - مٹ)

ĀRĀM-TALAB آرام تالاب

सुख प्रिय (Sukhap, priya) (سکھپ پریہ)
आलसी (Ālasi) (آلسی) निकम्मा
(Nikamma) (نکما)

آرام گاہ (ف - مٹ)

ĀRĀM-GĀH آرام گاہ

1. विश्रामगृह (Vishram grih) (وشرام گڑھ)
आरामघर (Ārām ghar) (آرام گھر)
2. शयनागार (Shayanāgar) (شینا گار)
सोने का कमरा (Sone ka kamra
(سونے کا کمرہ)

ĀRĀSH आराश (ف - مٹ) آراش

अलंकार (Alankār) (الذکار) मज्जा
(Sajja) (سجھا) मजावट (Sajavat
(سجھاوٹ)

ĀRZŪ आर्जु (ف - مٹ) آرزو

1. इच्छा (Ich, chhu) (اچھا) अर्मान
(Armān) (ارمان)
2. लालसा (Lālsa) (لالسا) इश्टियाक
(Ishṭiyāq) (اشتیاق)
3. अभिप्राय (Abhip, prāi) (ابھپ پرائے) मकसद
(Maqsad) (مقصد)
4. लोभ (Lobh) (लोभ) लालच (Lālach
(लालिच)

آرزو مند (ف - مٹ)

ĀRZŪ-MAND आर्जु मंद

अभिलाषी (Abhilāshī) (ابھی لاشی)

1. अप्रसन्नता (Ap, prasan, natá) آپ (ناراضی) ناراضی پرسننتا
2. मनो मालिन्य (Manomáliniyá) मन मटाव (Man mutáo) (من متاو)

ÁZURDA आज़ुर्दा (آز رده - ف - ص)

1. अप्रसन्न (Ap, prasann) (آپ پرسن) (ناخوش) (Ná khush)
2. उदासीन (Udasín) (اداسین) (उदास) (Udás) (اداس)
3. गिन (Khinn) (कهن) अप्रसूदा (Afsurda) (افسوده)

آز رده خاطر (ع - ف - ص)

ÁZURDA-KHÁTIH आज़ुर्दा खातिर
ديکھو آزده دل

آز رده دل (ف - ص)

ÁZURDA-DIL आज़ुर्दा दिल

1. अप्रसन्न चित्त (Ap, prasann-chitt) (आप پرسن چت) (बद दिल) (Bad dil) (بد دل)
2. दुःखित (Dukh, khit) (دکھت) (रंजिदा) (Ranjida) (رنجیده)

آز مائش (ف - م)

ÁZMÁISH आज़माइश

- परीक्षा (Paríkehha) (پریکھھا)
- इम्तिहान (Imtíhán) (امتحان) जांच (Jānch) (جانچ)

ÁZMÚDA आज़मूदा (آز موده - ف - ص)

- परीक्षित (Paríkehhit) (پریکھھیت)
- जांचा हुआ (Jānchá hua) (جانچا هوا)

آزاد طبع (ع - ف - ص)

ÁZAD-TABA आज़ाद तबा

- स्वेच्छाचारी (Swech, chhá-chári)
- मनमौजी (Man-maujī) (سوچھا چاری)
- (من موجی)

آزاد منش (ف - ص)

ÁZÁD-MANISH आज़ाद मनिश

1. उदार हृदय (Udár hridai) (أدار) (بلند خیال) (Baland khuyál)
2. भेद भाव रहित (Bhed bháo rahit) (بهد بهاؤ رھت) (सब का दोस्त) (Sab ka dost) (سب کا دوست)

ÁZÁDI आज़ादी (آزادی - ف - م)

1. स्वतंत्रता (Swatantrata) (سوئنترتا)
- खुद मुक्तारी (Khud-mukhtári) (خود مختاری)
2. मुक्ति (Mukti) (مکتی) (रहाई) (Rahái) (رهائی)

ÁZÁR आज़ार (آزار - ف - م)

1. रोग (Rog) (روگ) बीमारी (Bímári) (بیماری)
2. पीड़ा (Pirā) (پیڑا) दर्द (Dard) (درد)
3. दुःख (Dukh kh) (دکھ) तकلیف (Taklīf) (تکلیف)
4. प्रेत बाधा (Pret-bádhā) (پریت بادھا) (आसिब) (Āsīb) (آسیب)

آزردگی (ف - م)

ÁZURDAGI आज़ुर्दगी

ĀSTĀNA آستانہ (ف - مذ)

1. देहलीज़ (Dehlīz) चौखट (چوکھٹ) (Chaukhat)
2. ग्रह (Grih) घर (Ghar) (گھر)
3. समाधि (Samādhi) मक-बरा (مقبرہ) (Maqbara)

ĀSMĀN آسمان (ف - مذ)

- आकाश (Ākāsh) नभ (Nabh) (آکاش) (نہ)
गगन (Gagan) अंबर (Ambar) (گگن) (امبر)
व्योम (Vyom) फलक (Falak) (ویوم) (فلک)

آسمان یوس (ف - ص)

ĀSMĀN-BOS आस्मां बोस

- गगन चुंबी (Gagan chumbī) नभस्पर्शी (Nabhāsparshī) (गगन चुंबी) (نہسپرشہ)
आस्मान तक पहुँचने वाला (Āsmān tak pahunchne vāla) (آسمان تک پہنچنے والا)

آسودگی (ف - مٹ)

ĀSŪDAGI आसूदगी

1. सम्पन्नता (Sampannata) समृद्धि (Samriddhi) खुशहाली (Khush hālī) (سمپننتا) (سمردھی) (خوش حالی)
2. संतुष्टि (Santushti) इत्मीनान (Itmīnān) (سن تشتی) (اطمینان)

ĀSŪDA आसूदा (ف - ص)

1. सम्पन्न (Sampann) खुश-हाल (Khush hāl) (سمپن) (خوش حال)
2. संतुष्ट (Santusht) मुत्मइन (Mut,ma,in) (سن تشت) (مطمئن)

آزموده کار (ف - مذ)

ĀZMŪDA-KĀR आजमूदा کار

1. अभ्यस्त (Abh, bhyast) मशशाक (Mash,shāq) (ابهیست) (مشاق)
2. अनुभवी (Anubhavi) तजर्बिवा कार (Tajriba kār) (انوبھی) (تجربہ کار)

ĀZŪQA آزو قہ (ف - مذ)

- अन्न (Ann) खाना (Khāna) (ان) (کھانا)

ĀSĀN आसान (ف - ص)

1. सरल (Saral) सुगम (Sugam) (سرل) (سوغم)
2. साधारण (Sādhāran) मामूली (Māmūlī) (سادھارن) (معمولی)
3. संभव (Sambhao) सम्किन् (Mumkin) (سمبھو) (ممکن)

ĀSĀNI आसानी (ف - مٹ)

1. सरलता (Saralata) सहलपन (Sahlpan) (سرلتا) (سہل پن)
2. संभावना (Sambhāna) इमकान (Imkān) (سمبھانا) (امکان)

آسایش (ف - مٹ)

ĀSĀISH आसाइश

1. सुख (Sukh) चैन (Chain) (سکھ) (چین)
2. समृद्धि (Samriddhi) खुशहाली (Khush hālī) (سمردھی) (خوش حالی)

ĀSTĀN آستان (ف - مذ)

دیکھو آستانہ

2. संधि (Sandhi) सलाह (सन्धेय)
(Saláh صلاح)

آشفته گی (ف - مٹ)

ÁSHUFTAGI आशुफ्तगी

1. अस्त व्यस्तता (Ast vyastata) अस्त (व्यस्त)
(अब्तरी) (Abtari) (व्यस्तता)
2. खिन्नता (Khin,nata) (कह्न नत्ता)
(परेशानी) (Paresháni)

ÁSHUFTA आशुफ्ता (फ - व)

1. अस्त व्यस्त (Astvyust) अस्त (व्यस्त)
(तितर बितर) (Titar bitar)
2. आतुर (Átur) बद हवास (Bad havás)
(बदहवास)
3. उद्विग्न (Udvign) (अद वुग्न) परेशान
(Preshán)
4. खिन्न (Khin) (कह्न) उदास (Udás)
(अदास)

آشفته بیان (ف - ع)

ÁSHUFTA-BAYÁN आशुफ्ता बयान

- मिथ्या वादी (Miththya vádi) (मिथ्यावादी)
फुजूल गो (Fuzúl-go) (فضول گو)
अंत शंत बातें करने वाला (Ant shant)
báten karne vála (अंत शंत बातें करने वाला)

آشفته حال (ف - ع)

ÁSHUFTA-HÁL आशुफ्ता हाल

- दुर्दशा ग्रस्त (Durdasha grast) (दुर्दशा)
(परेशां हाल) (Preshán hál)
(परेशान हाल)

آسوده حال (ع - ص)

ÁSÚDA-HÁL आसूदा हाल

1. समृद्ध शाली (Samriddh-Sháli)
(समृद्ध शाली) (Daulat-mand)
(दौलत मन्द)
2. संतुष्ट (Santusht) (सन تشست) मुत्तमइन
(Mut,ma,in) (مطمئن)

ÁSYA आस्या (फ - मٹ)

- पेपणी (Peshani) (پے شنی) चक्की
(Chakki)

ÁSEB आसेब (फ - مڈ)

1. प्रेतबाधा (Pret-bádha) (پريت بادھا)
(छाया) (Chháya) (छाया)
(खलल) (Ásebi khalal) (آسيبي خلل)
2. भूत प्रेत (Bhút pret) (بھوت پريت)
(बद रूह) (Bad rúh) (بد روح)

آسيب زده (ف - ص)

ÁSEB-ZÁDA आसेब ज़दा

- प्रेत ग्रस्त (Prot grast) (پريت گريست)
जिन या भूत का सताया हुआ
(Jin ya bhút ka satáya hua) (جن يا بھوت کا ستایا ہوا)

ÁSH आश (फ - مڈ)

- ऐसा भोजन जो पिया जा सके (Aisa bhojan jo piya ja sako) (ایسا بھوجن جو پیا جاسکے)
(पिये) (Paiya)

ÁSHTI आशती (फ - मٹ)

1. मैत्री (Maittri) (ميترى) दोस्ती
(Dosti) (دوستى)

4. उपद्रव (Upad,drav) (اپدرو)

बगावत (Baghāvat) (بغاوت)

आशुब چشم (ف - مذ)

ÁSHOB-E-CHASHM आशोवे चश्म

नेत्राभिष्यंद (Nettrābhiṣhyand) (نيترا)

بهشيد

आखाना (Ānkh āna) (آنكه آنا)

آشوب زمانه (عف - مذ)

ÁSHOB,E,ZAMÁNA आशोवे जमाना

काल चक्र (Kāl chakkr) (काल चक्र)

गर्दिश (Gardish) (گرددش)

ÁSHIYÁN आशियां (ف - مذ)

ديکھو 'آشيانہ'

آشيانہ (ف - مذ)

ÁSHIYÁNA आशियाना

1. नीड (Nid) (نيد) घोंसला (Ghonsla)

(گھونسلا)

2. गृह (Grih) (گره) घर (Ghar) (گھر)

ÁGHA आगा (त - مذ)

स्वामी (Swámí) (سوامي)

मालिक (Málik) (مالک)

ÁGÁHZ आगाज (ف - ص)

1. आरंभ (Ārambh) (آرம்பه)

शुरूआत (Shurúát) (شروعات)

2. आदि (Ādi) (آدی)

इब्तिदा (Ibtida) (ابتدا)

ÁGHOSH आगोश (ف - ذ)

अंक (Ank) (انک) क्रोड (Krod) (کروڈ)

गोद (God) (گود)

آشفته سر (ف - ص)

ÁSHUFTA-SAR आशुफ़ता सर

हत बुद्धि (Hat buddhi) (هت بدهی)

सिर फिरा (Sir phira) (سر پھرا)

آشفته مزاج (عف - ص)

ÁSHUFTA-MIZÁJ आशुफ़ता मिज़ाज

1. क्रुद्धात्मा (Krud,dhátma) (کرنهاتما)

चिड़ चिड़ा (Chir chira) (چڑ چڑا)

2. अनुरागी (Anurági) (انوراهی) प्रेमी

(Premi) (پريمي) आशिक (Āshiq) (عاشق)

ÁSH,KÁR आश कार (ف - ص)

ديکھو 'آشکارا'

آشکارا (ف - ص)

ÁSH,KÁRA आश कारा

प्रकट (Prakat) (پرکٹ) व्यक्त (Vyakt)

(ويکت) ज़ाहिर (Zāhir) (ظاهر)

ÁSHNA आशना (ف - مذ)

1. मित्र (Mitr) (ميترو) دوست (Dost)

2. परिचित (Parichit) (پريچٹ)

पहिचान वाला (Pahichān vāla)

(پهچان والا)

3. जार (Jār) (جار) उपरति (Up pati)

(يار) (آپ پتي)

ÁSHOB आशोब (ف - ص)

1. विप्लव (Viplav) (ويپلو) इनकिलाब

(Inqiláb) (انقلاب)

2. अशांति (Ashānti) (اشانتی) गड़बड़

(Gārbar) (گڑبڑ)

3. कोलाहल (Koláhal) (کولاهل) शोरगुल

(Shorghul) (شورغل)

1. सूर्यपूजक (Súrya-pújak) ^{سوریہ}
 (Súraj) सूरज का पुजारी (پوجک
 ka pujári) (سودج کا پوجاری)
 2. कृकलास (Krikalás) ^{کرکلاس} सरटक
 (Saratak) ^{سرٹک} गिरगट (Girgat)
 (گریگٹ)

آفریدگار (ف - مذ)

ĀFRÍD-GÁR आफ्रीद्गार
 सृष्टि कर्ता (Srishti-karta) ^{سرشتی کرتا}
 पैदा करने वाला (Paida karne vála)
 (پیدا کرنے والا)

ĀFRÍN आफ्रीन (ف - ص)

1. धन्यवाद (Dhannya-vád) ^{دھننیہ واد}
 शाबाश (Shábásh) ^{شایاش}
 2. उत्पादक (Ut pádak) ^{اتپادک} पैदा
 करने वाला (Paida karne vála)
 (پیدا کرنے والا)
 (دوسرے معنوں میں مرکب ہو کر آتا ہے
 جیسے جہاں آفریں)

آفرینش (ف - مذ)

ĀFRÍNISH आफ्रीनिश
 उत्पत्ति (Utpatti) ^{اتپتی}
 (Srishti) ^{سرشتی} पैदाइश (Paidáish)
 (پیدائش)

ĀQA आका (फ - مذ)

स्वामी (Swámi) ^{سوامی} प्रभु (Prabhu)
 (مالک) ^{مالک} मालिक (Málik) ^{پرہو}

ĀGÁH आगाह (ف - ص)

1. अवगत (Augat) ^{اوگٹ} सूचित

ĀFÁT आफत (ع - مذ) ^{آفت}
 آفت کی جمع دیکھو 'آفت'

ĀFÁQ आफ़ाक (ع - مذ) ^{آفاق}
 افق کی جمع

संसार (Samsár) ^{سنسار} दुनिया (Duniya)
 (دنیا)

ĀFAT आफत (ع - مذ)

1. आपत्ति (Āpatti) ^{آپتی} आपदा
 (Āpada) ^{آپدا} मुसीबत (Musibat)
 (مصیبت)
 2. दुःख (Dukh) ^{دکھ} क्लेश (Klesh)
 (تکلیف) ^{تکلیف} तकलीफ (Taklíf) ^{کلیش}

آفت زدہ (ع - ص)

ĀFAT-ZADA आफतज़दा

दुःखित (Dukhkhít) ^{دکھت} व्याधित
 (Vyádhit) ^{ویادھت} मुसीबत का मारा
 (Musibat ka mára) ^{مصیبت کا مارا}

آفت ناگہانی (ع - مذ)

ĀFAT-E-NÁGAHÁNI आफते नागहानी
 दैवी दुर्घटना (Daiví-durghatana) ^{دیوی}
 (अचानक) ^{در گھٹنا} मुसीबत
 (Achának-musibat) ^{اچانک مصیبت}

ĀFTÁB आफ़ताब (ف - مذ)

सूर्य (Súrya) ^{سوریہ} भास्कर (Bháskar)
 (अर्क) ^{ارک} मिहिर (Mihir) ^{بھاسکر}
 (मार्तण्ड) ^{مارتند} रवि (Ravi) ^{مہر}
 (सूरज) ^{سورج}

آفتاب پرست (ف - مذ)

ĀFTÁB-PARAST आफ़ताब परस्त

3. दूषित (Dúshit) दोषयुक्त
(Dosh yukt) कुसूर वार
(Qusúr vár) (تصویر وار)

آلوده دامن (ف - ص)

ÁLŪDA-DÁMAN आलूदा दामन
कलंकित (Kalankit) (کلن کت)
आरोपित (Áropit) गुनाहगार
(Gunáhgar) (گناهگار)

ÁLA आला (ع - مذ)
1. आयुध (Áyudh) हथियार
(Hathiyár) (هتھیار)
2. यन्त्र (Yantr) कल (Kal)
(यन्त्र) (کل) (کال)
पेच (Pech) (پیچ)

ÁMÁJ आमज (ف - مذ)
लक्ष्य (Lakchhya) निशाना
(Nishāna) (نشانہ)

आमज गह (ف - مذ)

ÁMÁJ-GÁH आमज गह
लक्षितचिह्न (Lakchhit-chinnhya)
(लक्षित चिह्न)
निशाने की जगह (Nishāno ki Jagah)
(نشانے کی جگہ)

ÁMÁDAGI आमदगी (फ - म्)
तत्परता (Tatparata) (तत्परता)
(Musta,iddi) (مستعدی)

ÁMÁDA आमदा (ف - ص)
तत्पर (Tatpar) (تत्पर)
San,naddh (سن نده) (Musta,id)
(مستعد)

(Súchit) (سوچت) वाक्किफ (Váqif)
(واقف)

2 परिचित (Parichit) जान
कार (Ján kár) (جان کار)

ÁGÁHI आगाही (फ - म्)

1. सूचना (Súchana) इत्तिلا
(Ittila) (اطلاع)
2. परिचय (Parichai) जानकारी
(Jánkári) (جان کاری)

ÁL आल (ع - مذ)
सन्तान (Santán) औलाद
(Aulád) (اولاد)

ÁLÁT आलात (ع - مذ)
आले की جمع दिकهو 'आले'

ÁLÁM आलाम (ع - مذ)
आलम की جمع दिकهو 'आलम'

ÁLÁISH आलाइश (फ - म्)
1. मल (Mal) गिलासत (Ghilázat)
(غلاظت)
2. पूय (Púya) पीप (Pip)
(پیپ)
आلودگی (ف - म्)

ÁLUĐAGI आलूदगी

1. आद्रता (Ádrata) भीगापन
(Bhigápan) (بھیگانین)
2. पाप (Páp) गुनाह (Gunáh)
(گناه)

ÁLŪDA आलूदा (ف - ص)

1. आद्र (Ádr) भीगा (Bhiga)
(بھیگا)
2. ओत प्रोत (Otprot) (لوت پروت)
(Lathra) (لثرا)

آموخته (ف - مذ)

ÁMOKHTA आमोख्ता

पूर्वपठित (Púrv-pathit) (پورب پٹیت)

पिछला पाठ (Pichhlá páth) (پیچھلا پاتھ)

آموزگار (ف - مذ)

ÁMOZ-GÁR आमोज़गार

शिक्षक (Shikshak) (شیکھک)

अध्यापक (Ad,dhyāpak) (ادھیپاک)

آمیزش (ف - مٹ)

ÁMEZISH आमैज़िश

उपधि (Upadhi) (اُپدھی) संमिश्रण

(Sammishran) (سم مشرن) मिलावट

(Milāvat) (ملاوت)

ÁMÍN آمین (ع - مٹ)

एवमस्तु (Evamastu) (ایومستو) यथास्तु

(Yathāstu) (یتھا ستو) ऐसा ही हो

(Aisá hi ho) (ایسا ہی ہو)

ÁN आन (ع - مٹ)

1. समय (Samai) (سے) वक्त (Vaqt

(وقت)

2. क्षण (Chhan) (چھن) पल (Pal) (پل)

آناً فآناً (ع - ص)

ÁNAN-FA-ÁNAN आनन फ़आनन

तत्क्षण (Tatchhan) (تت چھن) तुरंत

(Turant) (تورنت) उसी वक्त (Usi vaqt

(فوراً) फौरन (Fauran) (اُسی وقت)

आوارگی (ف - مٹ)

ÁVÁRAGI आवारगी

1. दुश्चरित्रता (Dush,charittrata) (دش)

ÁMÁS आमास (ف - مذ)

शोथ (Shoth) (شوٹھ) सूजन (Sújan

(سوچن)

ÁMAD आमद (ف - مٹ)

1. आगमन (Ágaman) (اُگمن) आना

(Ána) (آنا)

2. आय (Ái) (آئی) आमदनी (Ámadani

(آمدنی)

ÁMADANI आमदनी (ف - مذ)

1. आय (Ái) (آئی) आमद (Ámad) (آمد)

2. उत्कोच (Utkoch) (اُتکوح) रिशवत

(Rish,vat) (ریشوت)

آمدو رفت (ف - مٹ)

ÁMAD-O-RAFT आमदो रफ़त

1. यातायात (Yátá yát) (یا تا یا تا)

आना जाना (Ána jána) (آنا جانا)

2. प्रेम व्यवहार (Prem vyavhár) (پریم

میل جول) मेल जोल (Meljol) (میول جوہار)

آمرزش (ف - مٹ)

ÁMURZISH आमूर्ज़िश

मुक्ति (Mukti) (مکتی) निर्वाण (Nirván

(مروکھه) मोक्ष (Moksh) (نروان)

बख़शिश (Bakhshish) (بخشش)

آمرزگار (ف - مذ)

ÁMURZ-GÁR आमूर्ज़गार

1. मुक्ति दाता (Mukti-dáta) (مکتی داتا)

बख़शने वाला (Bakhshne vála

(بخشنے والا)

2. ईश्वर (Ishwar) (ایشور) खुदा (Khuda

(خدا)

ÁVÁZA آوازا (ف - مذ)

1. यशध्वनि (Yash dhwani) (یاش دھونی)
نام وری (Nám vari)
2. ख्याति (Khyáti) (کھیاتی) शुहरत
(Shuhrat) (شہرت)

ÁVEZÁN آویزان (ف - ص)
लटका हुआ (Latka hua) (لتکا ہوا)

ÁVEZA آویزه (ف - مذ)
कान का लटकन (Kán ka latkan)
(کان کا لٹکن)

ÁH آہ (ف - مٹ)
आह: (Áh á) हाय (Hái) (ہاے)

ÁHISTA آہستہ (ف - ش)
1. शनैः शनैः (Shanaish Shanaish)
(شنہ شہ) धीरे से (Dhire se)
(دھیرے سے)

2. दबे पांव (Dabe páon) (دبے پاؤں)

ÁHAN آہن (ف - مذ)
लोह (Loh) (لوہ) अय (Ai) (ای) लोहा
(Loha) (لوہا)

آہن پوش (ف - ص)

ÁHAN-POSH आहन पोश
लोहाच्छादित (Lohách, chhádit) (لوہا چھادیت)
लोहे से मढ़ा (Lohe se marha)
(لوہے سے مڑھا)

آہن ربا (ف - مذ)

ÁHAN-RUBA आहनरुबा
1. लोहाकर्षक (Lohákarshak) (لوہا کرشک)
लोहे को खींचने वाला (Lohe)

(कुचाल) (Kuchál) (کچال)

बद चलनी (Bad chalni) (بد چلنی)

2. व्यर्थ भ्रमण (Vyarth bhraman)
(ویرتھ بھرمن)

वेकार इधर उधर मारा मारा फिरना
(Bekár idhar udhar mára mára phirna)
(بیکار ادھر ادھر مارا مارا پھرنا)

ÁVÁRA आवारा (ف - ص)

1. लंपट (Lampat) (لمپٹ) कुमार्गी
(Kumárgi) (کومارگی) बद चलन
(Bad chalan) (بد چلن)

2. व्यर्थ भ्रमी (Vyarth bbrami) (ویرتھ بھرمی)
वेकार में इधर उधर घूमने वाला
(Bekár men idhar udhar ghūmne vála)
(بیکار میں ادھر ادھر گھومنے والا)

آوارہ گرد (ف - مذ)

ÁVÁRA-GARD आवारा गर्द
व्यर्थभ्रमी (Vyarth bbramí) (ویرتھ بھرمی)
वेकार चक्कर काटने वाला (Bekár
chákkar kátne vála) (بیکار چکر کاٹنے والا)

ÁVÁZ आवाज़ (ف - مٹ)

ध्वनि (Dhwani) (دھونی) स्वर (Swar) (سور)
शब्द (Shabd) (شب্দ) बोली (Boli) (بولی)

آواز بازگشت (ف - مٹ)

ÁVÁZ-E-BÁZGASHT आवाज़े बाज़गश्त
प्रतिध्वनि (Pratid, dhwani) (پرتد دھونی)
अनुस्वान (Anus, swán) (انس سوان)
प्रतिनाद (Pratinád) (پرتی ناد)

والا (Áne vála) آنے والا
(Aglá) اگلا

2. भविष्य (Bhavish,shya) بهوشیہ
مستقبل (Mustaqbil) مستقبل

ÁÍN آئین (ف - مذ) آئین

1. नियम (Niyam) قائمہ
(Qáida) قاعدہ
2. विधान (Vidhán) ویدھان
(Qánún) قانون

ÁÍN-DÁN آئین داں (ف - مذ) آئین داں
विधानक (Vidhának) ویدھانک
(Vidhanaggya) ویدھانگیہ
(Qánún dān) قانون داں

ÁÍN-SÁZ آئین ساز (ف - مذ) آئین ساز
विधायक (Vidháyak) ویدھایک
बनाने वाला (Qánún banāne vála)
(قانون بنانے والا)

ÁÍNA آئینہ (ف - مذ) آئینہ
दर्पण (Darpan) درپن
(Mukur) مکر
आदर्श (Ádarsh) آدرش
(Áina) آینہ

آئینہ ساز (ف - مذ)

ÁÍNA-SÁZ آئینا ساز
दर्पणकार (Darpan kár) درپن کار
आइना बनाने वाल (Áina banāne vála)
(آینہ بنانے والا)

ÁÍNA-GAR آئینہ گر (ف - مذ) آئینہ گر
دیکھو 'آئینہ ساز'

ÁÍNI آئینی (ف - ص) آئینی
वैधानिक (Vaidhánik) ویدھانیک
(Qánúni) قانونی

ko khinehne vála (لوہ کو کھینچنے والا)

2. चुंबक पत्थर (Chumbak paththar)
چمبک پتھر

ÁHANG آہنگ (ف - مذ) آہنگ

1. संकल्प (Sankalp) سن کلپ
(Íráda) ایرادہ
2. आलाप (Áláp) آلاپ
(Gána) گانا

ÁHAN-GAR آھن گر (ف - مذ) آھن گر
लोहकार (Lohkár) لوہکار
(Luhár) لوہار

ÁHÚ آھو (ف - مذ) آھو

1. हरिण (Harin) ہرن
(Mrig) مریگ
(Hiran) ہرن
2. दोष (Dosh) دوش
(Aib) عیب

آھو چشم (ف - مذ)

ÁHÚ-CHASHM آھو چشم
मृग लोचना (Mrig-lochana) مریگ لوچنا
(Mrig-naina) مریگ نینا
हिरन जैसी सुन्दर आंखों वाली (Hiran
jaisi sundar ánkhon váli) ہرن جیسی
सुंदर आंखों वाली (Sundar ánkhon váli) سندر آنکھوں والی

ÁHU-GÍR آھو گیر (ف - مذ) آھو گیر

1. व्याध (Vyádh) ویدھ
(Vadhik) وادھیک
(Shikári) شکاری
2. छिद्रान्वेषी (Chhidranveshi)
(Álochak) آلوچک
(Burái) بورائی
(dhúdhne vála) دھونڈھنے والا

ÁYANDA آیندہ (ف - ص) آیندہ

1. आगामी (Ágámí) آگامی

الف مقصوره

اب خ

اب

1. अधमता (Adhamata) (ادھمتا)
नीचता (Nīchata) (نیچتا) कमीनगी
(Kamīnagi) (کمینگی)

2. अश्लीलता (Ashlilatā) (اش्लीلتا) फक्कड़
पन (Phakkar pan) (فککڑ پن)

ABTAR अत्र (अ - त्र) (अ - त्र)
अस्त व्यस्त (Astvyast) (است و سیت)
तितर बितर (Titar bitar) (تتر و بتر)
गड़बड़ (Garbar) (گڑبڑ)

IBTILA इब्तिला (ع - مٹ) (ابتهلا)

1. विपत्ति (Vipatti) (वित्ती) मुसीबत
(Musibat) (مصیبت)
2. परीक्षा (Pariksha) (پریکھا) इम्तिहान
(Imtihān) (امتحان)

IBTIHĀJ इब्तिहाज (ع - مڈ) (ابتهاج)
हर्ष (Harah) (هرش) प्रसन्नता (Prasan
natā) (خوشی) (Khushi) (خوشی)

ABJAD अब्जद (ع - مٹ) (ابجد)
अरबी वर्ण माला का एक विशेष क्रम
(Arabi varnmāla ka ek vishesh kram)
(عربی وزن مالا का ایک و شیش क्रम)

ABKHAL अबखल (ع - ص) (अबखल)
अति कृपण (Ati kripan) (अती करपन)
मक्खी चूस (Makkhi chūs) (मकھی चूस)

AB अब (ع - मंड) (अब)
पितृ (Pitr) (पितर) पिता (Pita) (पिता)
(Bāp) (बाप)

ABĀBĪL अबबील (ع - मٹ) (अबाबिल)
एक काली और छोटी चिड़िया (Ek kālī
aur chhoti chiriya) (ایک کالی اور
چھوٹی چڑیا)

IBĀHĀT इबाहत (ع - मٹ) (इबाहत)
अनिषेध (Anishedh) (अनिषेद) औचित्य
(Auchittya) (اوجتیہ) जवाज़ (Javāz
(جواز)

IBTIDA इब्तिदा (ع - मٹ) (ابتداء)

1. प्रारंभ (Prārambh) (प्रारम्भ) अनु-
ष्ठान (Anash, thān) (अन्स त्थान)
शुरूआत (Shurūāt) (شروعات)
2. आदि (Ādi) (आदी) शुरू (Shuru) (شروع)
3. पहल (Pahal) (پہل)

IBTIDĀAN इब्तिदाअन (ع - ص) (ابتداء)
आरंभतः (Arāmbhatāh) (आरम्भता) शुरू
में (Shurū men) (شروع میں)

IBTIDĀĪ इब्तिदाई (ع - ص) (ابتدائی)
प्रारंभिक (Prārambhik) (प्रारम्भिक)
शुरूका (Shurū ka) (شروع کا)

IBTIZĀL इब्तिज़ाल (ع - मंड) (ابتذال)

IBRÍQ इब्रीक (ف - مذ) ابریقی

जल कुम्भिका (Jal kumbhika) (جل کبھیکا)

सुराही (Suráhi) (صراحی) लोटा (Lota) (لوتا)

IBTÁL इब्ताल (ع - مذ) ابطال

खंडन (Khandan) (کھندن) प्रतिवाद

(Prativád) (پرتی واد) तरदीद

(Tardíd) (تردید)

IBLÁGH इब्लाग (ع - مذ) ابلاغ

प्रेषण (Preshan) (پریشن) भोजना

(Bhojna) (भोजना) पहुंचाना (Pahun-

chána) (پہنچانا)

ABLAQ अब्लाक (ع - ص) ابلق

1 चित्रांग (Chitráng) (چترانگ)

चितकचरा (Chit kabra) (चितकبرا)

2 काले और सफेद रंग का घोड़ा

(Kálo aur safed rang ka ghoṛa)

(کالے اور سفید رنگ کا گھوڑا)

ABLAH अब्लह (ع - مذ) ابله

मूर्ख (Múrkh) (مورکھ) अबोध

(Abodh) (अबोध) बेवकूफ

(Be-vaqúf) (बेवकूफ)

IBLÍS इब्लीस (ع - مذ) ابلیس

दैत्य (Daitya) (दैतिय) शैतान (Shai tán)

(شیطان)

IBN ابن (ع - مذ) ابن

पुत्र (Puttr) (پتر) आत्मज

(Átmaj) (आत्मज) बेटा (Botá)

(بیتا)

ابن الوقت (ع - ص)

IBNUL-VAQT इब्नुल वक्त

अवसर वादी (Ausar-vádí) (اوسر وادی)

मौका परस्त (Mauqa-parast) (موقع پرست)

ABAD अबद (ع - مذ) ابد

अनंतकाल (Anant kál) (اننت کال)

वह समय जिसका अंत न हो (Voh samai)

(jis ka ant na ho) (وہ سے جس کا)

अंत न हो)

ABR अब्र (ف - مذ) ابر

मेघ (Megh) (میگھ) जलद (Jalad)

(جلاد) अब्र (Abhr) (ابر) बादल (Bádal)

(بادل) ابر آلود (ف - ص)

ABR-ÁLŪD अब्र आलूद

मेघाच्छादित (Mogháech, ehhádit)

(میگھا چھا دیت) अब्रमय (Abhr-mai)

(अभ्रमे) ابرار (ع - مذ) ابرار

अब्रार (Abhr-ár) (ابرار) यह لفظ جمع है

اس کا واحد مستعمل نہیں ہے

अपिगण (Rishigan) (अपिगण) औलिया

(औलिया) (Auliya)

ABRAS अब्रस (ع - مذ) ابرص

सिध्म (Sidhm) (سدھم) श्वेत कुश्टी

(Shet kushthi) (श्वेत कुश्टी) मब्रूस

(Mabrús) (مبروض)

ABRÚ अब्रू (ف - مث) ابرو

भ्रू (Bhrú) (भ्रू) भ्रुकुटी (Bhrikutí)

(भ्रुकुटी) भौ (Bhaun) (भौ)

(भौ) ابریشم (ف - مذ)

ABRESHAM अब्र रेशम

कच्चा रेशम (Kachcha resham)

(کچھا ریشم) रेशम का कोया

(Resham ka koya) (रیشम کا کويا)

ا اتصال (ع - مذ)

IT, TISÁL इत्तिसाल

1. संमिलन (Sam, milan सम मलन)
समन्वय (Samanvai समन वय)
मिलाप (Miláp मलाप)
2. निरंतरता (Nirantarata निरन तरता)
तसल सुल (Tasalsul तसलसुल)

IT, TIFÁQ इत्तिफाक (ع - مذ) اتفاق

1. एकता (Ekata एकता) इत्तिहाद
(Ittihád اتحاد)
2. संयोग (Sanyog संयोग) अच्चा-
नक पन (Achának pan अचानक पन)

اتفاقاً (ع - ص)

IT, TIFÁQAN इत्तिफाकन

- सहसा (Sahasa सहसा) अकस्मात्
(Akasmát अकस्मात) संयोग वश
(Sanyog-vash संयोग वश) अच्चा-
नक (Achának अचानक)

IT, TIQA इत्तिफा (ع - مذ) اتقا
संयम (Sanyam संयम) इन्द्रिय निग्रह
(Indriya-niggrah इन्द्रिये नगरे) जुहद
(Zuhd ज़हद)

ITLÁF इत्लाफ (ع - مذ) اتلاف
नाश (Násh नाश) हानि (Háni हानी)
बरबादी (Barbádi बरबादी)

IT, MÁM इत्मा (ع - مذ) اتمام
1. समाप्ति (Samápti समाप्ति)
खातिमा (Khátima खान्दमा)
2. पूर्ति (Púrti पूरति) तकमिल
(Takmíl तकमिल)

ا ب البشر (ع - مذ)

ABUL-BASHAR अबुल बशर

मनु (Manu मनु) आदम (Ádam आदम)

ا ب و جد (ع - مذ)

AB O-JAD अबोजद

पूर्वज (Púrvaj पूरवज) बाप दादे
(Báp-dáde बाप दादे)

IBHÁM इब्हाम (ع - مذ) ا ب ا م

1. अंगुष्ठ (Angusht अंगुष्ठ) अंगूठा
(Angútha अंगूठा)
2. अस्पष्टता (Aspashtata अस्पष्टता)
गुंजलक (Gunjlak गुंजलक)

ABYAZ अब्यज़ (ع - ص) ابيض

श्वेत (Shet श्वेत) सित (Sit सित)
सफ़ेद (Safed सफ़ेद)

ATÁLÍQ अतालीक (ع - त) اتاليق

शिक्कहक (Shikchhak शिक्कहक)
शिखाने वाला (Shishtáchár शिश्ताचार)
सिखाने वाला (sikháne vála सिखाने वाला)

IT, TIBÁA इत्तिवाअ (ع - مذ) اتباع

अनुकरण (Anu karan अनुकरण)
अनुसरण (Anu saran अनुसरण) पैरवी
(Pairavi पैरवी)

IT, TIHÁD इत्तिहाद (ع - مذ) اتحاد

1. एकता (Ekata एकता) इत्तिफाक
(Ittifáq اتفاق)
2. मैत्री (Maittri मैत्री) दोस्ती
(Dosti दोस्ती) मेल जोल (Meljol मेल जोल)

IJÁBAT इजाबत (ع - مٹ)

1. स्वीकृति (Swikriti) (سوئی کرتی)
मंजूरी (Manzúri) (منظوری)
2. शौच (Shauch) (شوچ) पाखाना
(Pákhána) (پاخانه)

IJÁRÁ इजारा (ع - مڈ)

1. अधिकार (Adhikár) (ادھیکار) हक
(Haq) (حق)
2. एकाधिकार (Ekádhikár) (ایکا دھیکار)
ठेका (Theka) (تھیکہ)

IJAZÁT इजाज़त (ع - مٹ)

1. अनुमति (Anumati) (انومتی) रज़ा-
मन्दी (Razámandi) (رضامندی)
2. आज्ञा (Aggya) (آگیا) हुकम (Hukm)
(حكم)
3. स्वीकृति (Swikriti) (سوئی کرتی)
मंजूरी (Manzúri) (منظوری)

اجازت نامه (ع - مڈ)

IJÁZAT-NÁMA इजाज़त नामा

अनुमति पत्र (Aaumati pattr) (انومتی)
आज्ञा पत्र (Ágya pattr) (آگیا पत्र)

اجتماع (ع - مڈ)

IJTIMÁA इज्तिमा

1. सम्मेलन (Sammelan) (سم میلن)
गोष्ठी (Goshthí) (گوشتهی)
2. जमाव (Jamáo) (جماؤ) भीड़ (Bhír)
(بھیر)
3. अधिवेशन (Adhiveshan) (ادھی ویشن)
इजलास (Ijlás) (ایجلس)

IT, TIHÁM इत्तिहाम (ع - مڈ)

दोष (Dosh) (دوش) अपराध (Aprádh)
(الانچھن) लांछन (Lánchhan) (ایرادھ)
तुहमत (Tuhmat) (تھمت)

ASÁSA असासा (ع - مڈ)

1. संपत्ति (Sampatti) (سمپत्ती) धन
दौलत (Dhan-daulat) (دهن دولت)
2. सामग्री (Sámaggri) (سامگری)
सामान (Sámán) (سامان)

ISBÁT इस्बात (ع - مڈ)

प्रमाणित करना (Pramánit karna)
साबित करना (Sábit Karna) (پرومانت کرنا)
ثابت کرنا

ASAR असर (ع - مڈ)

1. प्रभाव (Prabháo) (پربھاؤ)
चिह्न (Chinh) (چنھ) निशान (Nishán)
(نشان)
3. गुण (Gun) (گن) खासियत (Khási-
yat) (خاصیت)

اثر انداز (ع - ص)

ASAR-ANDÁZ असर अन्दाज़

प्रभावकारी (Prabháo kári) (پربھا وکاری)
असर डालने वाला (Asar dálne vála)
(اثر ڈالنے والا)

اثر پذیر (ع - ص)

ASAR-PIZÍR असर पिज़ीर

प्रभावित होने वाला (Prabhávit-hone-
vála) (پربھاوت ہونے والا)

ASNA अस्ना (ع - ص)

मध्य (Maddhya) (مدھیہ) बीच (Bích)
(بیچ)

IJ-LÁS इज्लास (ع - مذ) جلاس

1. अधिवेशन (Adhi voshan) ادھی
سभा (Sabhá) (ویشن)
2. न्यायालय (Nyá, yá, lai) (نیا یالے)
कचहरी (Kachuhri) (کچھری)

AJLÁF अजलाफ (ع - مذ) جلاف

- جلف کی جمع ہے لیکن اس کا
واحد مستعمل نہیں ہے
अधम लोग (Adham log) (ادھم لوگ)
कमीने (Kamíne) (کمینے)

IJ,MÁA इज्माअ (ع - مذ) جماع

1. एकत्रित होना (Ekattrit hona)
जमा होना (ایکت، تروت ہونا)
(Jamá honá) (جمع ہونا)
2. किसी बात पर सब का सम्मत होना
(Kisi bát par sab ká sammat
hona) (کسی بات پر سب کا سم
मत ہونا)

IJMÁL इज्माल (ع - مذ) اجمال

- सन्क्षेप (Sanekhop) (سن چھپ)
खुलासा (Khulása) (خلاصہ)

AJ,NABI अजुनबी (ع - ص) اجنبی

- अपरिचित (Aparichit) (اپری چت)
अज्ञात (Ag,gyát) (اگ گیات)
जान (An, ján) (ان جان)

AJVAF अज् वफ (ع - ص) اجوف

- सुषिर (Sushir) (سوشیر)
पोला (Polá) (پولا)

AJ HAL अज् हल (ع - ص) اجہل

- निपट मूर्ख (Nipat mûrkx) (نپٹ
مورخہ)
मूर्खतम (Mûrk-tam) (مورخہ تم)

IJTINÁB इज्तिनाब (ع - مذ) اجتناب

1. विरक्ति (Virakti) (ورکتی)
बचाव (Bacháo) (بچاؤ)
परहेज (Parhez) (پرهیز)
2. घृणा (Ghrina) (گھرنا) नफरत (Nafrat)
(نفرت)

AJR अजर (ع - مذ) اجر

1. प्रतिकार (pratikár) (پرتی کار)
बदला (Badla) (بدلہ)
(phal) (پھل)
2. पुण्य (pun, nya) (پن نیہ) सवाब
(Saváb) (ثواب)

IJRA इज्रा (ع - مذ) اجرا

- संचालन (Sanchálan) (سن چالان)
अनुष्ठान (Anush, thán) (انش تھان)
प्रारंभ (prá, ram, bh) (پرا دم) शुरूआत
(Shurúát) (شروعات)

AJRÁM अज्राम (ع - مذ) اجرام

- जड़म بمعنی جسم کی جمع
1. आकाश संबंधी पदार्थ (Akásh sam-
bandhi padárth) (آکاش سم بندھی)
(پیدارتھ)

UJRAT उज्रत (ع - مٹ) اجرت

- भृति (Bhriti) (بھرتی) निष्कय (Nish, krai)
पारिश्रमिक (párish, shramik) (نش کریہ)
मजदूरी (Mazdúri) (پادش شرمک)
(مزدوری)

AJAL अजल (ع - مٹ) اجل

1. समय (Sumai) (سمے) काल (Kál)
(وقت) वक्त (Vaqt) (کال)
2. मरण (Maran) (مرن) निधन
(Nidhan) (موت) मौत (Mu ut)

EHTISHÁM اھتیشام (ع۔ مذ) احتشام

वैभव (Vai,bhav) ऐश्वर्य

(Ai,shwar,rya) शान (ایشوریہ)

शौकत (Shán Shaukat) شان شوکت

EHTIQÁN اھتیکان (ع۔ مذ) احتقان

वस्तिक्रिया (Vasti kriya) وستي کريا

हुक्ना (Huqna) حقلہ

EHTILÁM اھتلام (ع۔ مذ) احتلام

स्वप्न दोष (Swapn dosh) سوپن دوش

ख़वाब (Khwáb) خواب

EHTIMÁL اھتیمال (ع۔ مذ) احتمال

संदेह (San,deh) आशंका (سن دیہ)

(Áhsanká) शक (Áshanká) شک

EHTIYÁJ اھتیاج (ع۔ مٹ) احتیاج

आवश्यकता (Ávash,shyakata) آوش

(Ákánk,chkhá) आकांक्षा (Ákánk,chkhá) شیکھا

ज़रूरत (Zarúrat) आंकक چھا (Zarúrat) ضرورت

EHTIYÁT اھتیاط (ع۔ مٹ) احتیاط

1. सावधानी (Sáodhání) (ساو دھانی) 1. सावधानी

सतर्कता (Satarkata) سترکنا

होशियारी (Hoshyári) هوشیاری

2. सुरक्षा (Surak,chkhá) (سورک چھا) 2. सुरक्षा

रख वाली (Rakhváli) رکھ والی

AHAD اھد (ع۔ مذ) احد

एक (Ek) अकेला (Akelá) ایک

(Ad,dwitiya) अद्वितीय (Ad,dwitiya) ادویہ

EHRÁQ اھراق (ع۔ مذ) اھراق

1. जारण (Járan) (جارن) 1. जारण

(dáhan) जलाना (Jalána) (dáhan) داهن

AJÍR اَجیر (ع۔ مذ) اجر

श्रमिक (Shramik) شرمک

मज़दूर (Mazdúr) مزدور

EHTIBÁS اھتیباس (ع۔ مذ) احتباس

बंद होना (Band hona) بند ہونا

रुकना (Rukná) رکنہ

احتجاج (ع۔ مذ)

EHTIJÁJ اھتیاج

किसी अनुचित बात पर असंतोष प्रकट

करना (Kisi anuchit bát par ásantosh

prakat karná) کسی انوچت بات

विरुद्ध वाक्य (Virudh,dh vákye) پر اسن توش پرکٹ کرنا

(Virudh,dh vákye) ورددھ واکیہ

EHTIRÁZ اھتیراز (ع۔ مذ) احتراز

पार्थक्य (Párthak,kya) پار تھکیہ

बचना (Bachná) बचना

(Alag rahná) अलग रहना (Alag rahná) الگ رھنا

EHTIRÁQ اھتیراق (ع۔ مذ) احتراق

दाह (Dáh) दहन (Dahan) دھن

जलना (Jalna) جلنا

EH,TIRÁM اھتیرام (ع۔ مذ) احترام

सम्मान (Sam,mán) سم مان

सत्कार (Sat,kár) (ست کار) इज़्ज़त

(Izzat) عزت

EH,TISÁB اھتساب (ع۔ مذ) احتساب

1. निरीक्षण (Niríkehhan) (نیریکھن)

जांच (Jáneh) جانچ

2. गणना (Gan na) (گننا) 2. गणना

(Shumár) شمار

AHMAR अहमर (احمر - ع - ص)
अरण (Arun (ارن) रक्त (Rak,t (رکت)
लाल (Lál (لال)

AHMAQ अहमक (احق - ع - مذ)
अत्यंत मूर्ख (At,tyant mŭrkh
(निबुद्धि (Nir budh (انیدت موروک)
dhi (مورثه) मूढ़ (Mŭrth (نر بد دھی)

AHIVÁL अहवाल (अ - ع - مذ)
हाल की جمع

समाचार (Samáchár (साचार
(वृत्तांत (Vrittánt (वृत्त तांत)

AHVAL अहवाल (अ - ع - ص)
वह जिसे एक चीज़ की दो चीज़ें दिखाई
पड़ें (Voh jiso ek chíz ki do chízen
dikhái parén (وہ جسے ایک چیز کی
दो چیزیں دکھائی पड़یں
भेंगा (Bhenga (بھینگا)

EHYÁ एहया (अ - ع - مذ)
जीवित करना (Jívit karna (جیویت کرنا)
जिलाना (Jiláná (جلانا)

EHYÁNAN एहयानन (अ - ع - مذ)
कदाचित् (Kadá chit (कदाचित
कभी कभी (Kabhi kabhi (कभी कभी)
भूले चूके (Bhúle chúke (بھولے چوکے)

AKHBÁR अखबार (अ - ع - مذ)
खबर की جمع

1. समाचार (Samáchár (साचार
खबरों (Khubren (खबरों)
2. समाचार पत्र (Samáchár pattr
(अखबार (Akhbár (साचार पत्र
(अखबार)

2. भस्मी करण (bhasmí karan
(भस्मी करण) फूंकना (Phúnkna
(फूंकना)

EHSÁS एहसास (अ - ع - مذ)
चेतना (Chetana (चितना
(अनुभव (Anubhav (अनुभव)

EHSÁN एहसान (अ - ع - مذ)
उपकार (Upkár (अप कार
(भलाई (bhalái (भलाई)

احسان مند (ع - ع - مذ)

EHSÁN-MAND एहसानमन्द
कृतज्ञ (Kritaggya (कृतज्ञ
(ममनून (Mam nún (ममनून
(आभारी (Ábhári)

AHSAN अहसन (अ - ع - ص)
उत्तम (Uut,tam (अत तम
(सुन्दर (Sundar (सुन्दर)

AHQAR अहकर (अ - ع - ص)
बहुत छोटा (bahut-chhota (बहुत
(तेज चचे (Tuch-chh (तेज चचे)
(लस لفظ का استعمال बڑے آدمی
(انکسار سے اپنے لئے کرتے ہیں)

AHMAD अहमद (अ - ع - مذ)

1 बहु प्रशंसित (Bahu prashansit
(बहु प्रशंसित)

2 हज़रत मुहम्मद साहब का नाम
(Hazrat Mohammad Suhib ka nám
(حضرت محمد صاحب کا نام)

2. हृदयकंपन (Hridai Kampan
(हृदय कमپन) दिल धड़कना
(Dil dharakna) دل دھوکلنا

IKHTILÁT इख्तिलात (ع - مذ) |

1. अनुराग (Anurág) (انوراك) प्रेम
(Pre) (प्रेम) मेल जोल (Mel jol
(मेल जोल)
2. समागम (Samágm) (سماگم) सहचत
(Suhbat) (صحبت)

IKHTILÁF इख्तिलाफ (ع - مذ) |

1. भिन्नता (Bhinnata) (بھن ننا)
अनेकता (Anekata) (انیکتا) फर्क
(Farq) (فرق)
2. शत्रुता (Shattruta) (شتروتا) रिपुता
(Reputa) (रिपुता) दुश्मनी (Dushmani
(दुश्मनी)
3. विरोध (Virodh) (وړودھ) प्रतिकूलता
(Prati kúlata) (प्रती कुलता) मुखाल-
फत (Mukhálafat) (مخالفت)

اختلال (ع - مذ) |

IKHTILÁL इख्तिलाल

विघ्न (Vigh,n) (وگھن) बाधा (Bádha
(बाधा) खराबी (Kharábi) (خرابی)

اختلال دماغ (ع - مذ) |

IKHTILÁL-E-DIMÁGH इख्तिलाले दिमाग

उन्माद (Unmád) (ان ماذ) पागलपन
(Págál pan) (پاگل پن)

IKHTIYÁR इख्तियार (ع - مذ) |

1. सामर्थ्य (Sámarthya) (سامرتهیه)
शक्ति (Shakti) (شکتی) ज़ोर (Zor
(ज़ोर)

नویس (ع - مذ)

AKHBÁR-NAVÍS अख्बार नवीस
पत्रकार (Pattr-kár) (پترکار)

IKHTITÁM इख्तिताम (ع - مذ) |

1. समाप्ति (Samápti) (سماپتی) खति
(Khátima) (خاتمه)
2. पूर्ति (Púr,ti) (پورتی) तक्म
(Takmil) (تکمیل)
3. अंत (An,t) (انت) अखीर (Ak
(الخیر)

AKHTAR अख्तर (ع - مذ)

उड्ड (U,du) (ادو) तारक (Tá,rak) (تارک)
नक्षत्र (Nakshat, tr) (نکستّر) सितारा
(Sitára) (ستاره)

अ (ع - मथ)

IKHTIRÁ,A इख्तिराअ

नई बात निकालना (Na,i bát níkal
(Áv sh) (आविष्कार) (آوش کار)

IKHTISÁR इख्तिसार (ع - مذ) |

सन्क्षेप (Sanchhep) (سچھپ)
इज्माल (Ijmál) (اجمال)

भाव (ع - مذ)

IKHTISÁS इख्तिसास

विशेषता (Visheshata) (ویشیتا) अ
धारणता (Asádháranata) (ادھارننا)
खुसूसियत (Khusúsiyat) (خصوصیت)

IKHTILÁJ इख्तिलाज (ع - مذ) |

1. कंपन (Kampan) (کمپن) का
(Kánpna) (کانپنا)

AKHÍR آخر (ع - ص) آخری (آخِر) (Ant انت) آخری

ADÁ آدا (ع - مٹ) آدا

1. चुकता (Chuktá چکنا) बेबाक (Be, báq بے باقی)
2. हाव भाव (Háo bháo هاو بهاو) नखरा (Nakhrá نخره)
3. वर्णन (Varnan وزن) बयान (Bayán بیان)

IDÁRA इदारा (ع - مذ) اداره

1. परिषद (Parishad پری شد) संस्था (Sans,tha سندس تھا) मंडली (Mandalí منڈلی) सभा (Sabhá سभा) अनजुमन (Anjuman انجمن) (Sabhá سभा)
2. संगदक मंडली (Sampádak mandali سمپادک منڈلی)

ADA-KÁR आदाकार (ع - ف) اداکار (अभिनेता (Abhineta ابھی نیता) ऐक्टर (Actor ایکٹر)

ADAB आदब (ع - مذ) ادب

1. सभ्यता (Sabh,bhyata سبھیتا) शिष्टाचार (Shishtáchár ششٹا چار) तमिज़ (Tamíz தமிழ) सहात तिये (Sáhit,tya ساهت تیه) लिटरेचर (Literature لٹریچر)
3. सम्मान (Sammán سممان) इज्जत (Izzat عزت)

IDBÁR इदबार (ع - مذ) ادبار

1. हतभाग्यता (Hatbhágyata هت بهاگیتا) दुर्दशा (Dur,dasha دردشا) बद किस्मती (Bad,qismati بدقسمتی)

2. सत्ता (Satta ست ता) प्रभुत्व (Pra-bhut,twa پر بهت تو) हुकूमत (Hukúmat حکومت)

3. अधिकार (Adhikár ادھی کار) स्वत्व (Swat,twa سوت تو) हक (Haq حق)

AKH,Z अखज (ع - مذ) اخذ

1. ग्रहण (Grahan گرهن) लेना (Lena لینا)
2. प्राप्ति (prápti پرواپتی) पाना (Pána پانا)

IKHRÁJ इखराज (ع - مذ) اخراج (निष्कासन (Nish kásan نهس کاسن) निकालना (Nikálná نکالنا) बाहर करना (Báhar karna باهر کرنا)

IKHFÁ इखफा (ع - مذ) اخفا (गोपन (Gopan گوپن) गुप्ति (Gupti چھپاؤ छिपाव (Chhipáo گپتی) दुराव (Duráo دراو)

AKHGAR अखगर (ع - ف) अखगर (اس پھلنگ (Isphuling स्कुलिंग) अग्नि कण (Agni kan اگنی کن) चिंगारी (Chingári چنگاری)

IKHLÁS इखलास (ع - مذ) اخلاص (निःस्वार्थता (Nis,swarthata نس خلوص (Khlús سوارتھتا) मैत्री (Mait,tri میت تری) دوستी (Dosti دوستی)

AKHLÁQ अखलाक (ع - مذ) اخلاق (सद्व्यवहार (Sadvyavhár سدو بھار) सदाचार (Sadáchár سدا چار) खुश (Khush खुश) खुलकी (Khush khulqi خوش خلقی)

AZĪYAT अजीयत (ع - مٹ) اذیت

1. यातना (Yátaná याना) पीड़ा (Pírā पीरा) अज्ञाब (Azáb عذاب) (Pírā पीरा)
2. क्लेश (Klesh क्लेश) कष्ट (Kasht कष्ट) तकलीف (Taklīf تکلیف) (تکلیف)

IRÁDAT इरादत (ع - مٹ) ارادت

1. श्रद्धा (Shrid,dhá श्रद्धा) आस्था (Ás,thá آس تها) एतिकाद (Etiqád اعتقاد) (اعتقاد)
2. विश्वास (Vish,shwás विश्वास) प्रतीति (Pratīti प्रतिमति) यकीन (Yaqīn یقین) (یقین)

IRÁDA इरादा (ع - مڈ) اراده

1. संकल्प (Sankalp संकल्प) निश्चय (Nish,chai निश्चय) (عهد) (Ahd अहद)
2. विचार (Vichár विचार) खयाल (Khayál خیال) (خیال)

ARÁZĪ अराजी (ع - مٹ) اراضی
ارض کی جمع ہے

1. भूमि (Bhūmi भूमि) जमीन (Zamín زمین) (زمین)
2. खेत (Khet क़ेत) काश्त (Kásht کاشت) (کاشت)

ARÁKĪN अराकीन (ع - مڈ) اراکین
رکن کی جمع الجمع ہے دیکھو 'رکن'،

ARBÁB अरबाब (ع - مڈ) ارباب
رب کی جمع

IDKHÁL इदखाल (ع - مڈ) ادخال

प्रवेश (Pravesh پرویش) दाखिला (Dákhila داخلہ)

IDRÁK इद्राक (ع - मڈ) ادراك

1. बोध (Bodh बोध) ज्ञान (Gyán ग्यान) (तमीज़) (Tamíz तमीज़)
2. बुद्धि (Bud, dhi बुद्धि) अकल (Aql عقل) (عقل)

ADAQ अदक (ع - ص) ادق

दुबोध (Dur bodh در بودھ) कठिन (Kathin کٹین) (کٹین)

AD,NÁ अदना (ع - ص) ادنی

तुच्छ (Tuch, chh तुच्छ) अधम (Adham अधम) (Pámar पामर) (नीच) (Nich नीच)

ADÍB अदीब (ع - मڈ) ادیب

साहित्यकार (Sáhittya kár साहित्यकार) (Sáhittya seví साहित्य सेवी) (Kala kár कलाकार) (फन कार) (Fan kár फन कार)

IZ,N इज़न (ع - मڈ) اذن

1. आज्ञा (Ág, gyá आज्ञा) इजाज़त (Ijázat اجازت)
2. निर्देश (Nir, desh निर्देश) हुकम (Hukm حکم) (حکم)

UZN उज़न (ع - मڈ) اذن

कर्ण (Karn कर्ण) कान (Kán कान)

उच्चता (Uch, chata) उंचाई (اچ چٹا)
(Unchá,i) (اونچائی)

IRTIQÁ इत्तिका (ع - مذ) ارتقا
उत्थान (Un,nati) (ان نثی) उत्थान
(Út,thán) (ات تھان) प्रगति (Pragati)
(तरक्की) (Tarqqi) (ترقی) (پروگتی)

IRTIKÁB इत्तिकाब (ع - مذ) ارتکاب
पाप या अपराध करना (Páp ya aprádh
karná) (پاپ یا اپرادھ کرنا)
ارجمند (ف - ص)

ARJ, MAND अर्जमन्द
प्रतिष्ठित (Pratish,thit) (پرتیش تھت)
सम्मानित. (Sam,mánit) (سممانیت)

URDÚ उर्दू (م - مث) اردو
1. छावनी (Chháoní) (چھاوَنی) सेना
वास (Senávás) (سینا واس)
2. उर्दू भाषा (Urdú bhásha) (اردو بھاشا)

AR,ZAL अर्जल (ع - ص) اردل
अधम (Adham) (ادھم) गमर (Pámar
दुष्प्रकृति (Dush pra kriti) (دش
निक (Nik,krisht) (نیکریتی) (پروکرتی)
कमिना (Kamíná) (کمیله) (کرشمت)

ARZÁN अर्ज़ान (ف - ص) ارزان
अल्प मूल्य (Alp mulya) (الپ مولیہ)
सस्ता (Sastá) (سسٹا)

IRSÁL इर्साल (ع - مذ) ارسال
प्रेषण (Preshan) (پرے شن) भेजना
(Bhejná) (بھیجنا)

स्वामी (Swámi) (سوامی) मालिक
(Málik) (مالک)

یہ لفظ ہمیشہ مرکب ہو کر ابتدائے میں
آتا ہے اور 'والے' کے معنی دیتا ہے
جیسے 'ارباب شوق' (شوق والے)
ارباب سخن (ع - مذ)

ARBÁB-E SUKĦAN अर्बावे सुखान
कविगण (Kavi gan) (کوی گن) शाहर
लोग (Sháir log) (شاعر لوگ)
ارباب نشاط (ع - مذ)

ARBÁB-E NISHÁT अर्बावे निशात
गाने नाचने वाले (Gáne náchne vále)
गाने नाचने वाले

IRTIBÁT इर्तिबात (ع - مذ) ارتباط
प्रेम (Prem) (پریم) मित्रता (Mitrata)
(मेल जोल) (Mel jol) (میل جولا)

IRTIHÁL इर्तिहाल (ع - مذ) ارتحال
अंतिम यात्रा (Antim yat,tra) (انتم یاترا)
मृत्यु (Mrittyu) (مرتیو) निधन (Nidhan)
(मौत) (Maut) (موت) (ندھن)

IRTIDÁD इर्तिदाद (ع - مذ) ارتداد
धर्म से फिर जाना (Dharm se phirjáná)
धर्म परिवर्तन (धर्म से पहर जाना)
(Dharm parivartan) (دھرم پیری ورتن)

IRTI, ÁSHI इर्तिआश (ع - مذ) ارتعاش
कंपन (Kampan) (کمپن)

थरथराहट (Thartharáhat) (تھرتھراھٹ)

IRTIFÁA इर्तिफाअ (ع - مذ) ارتفاع
उत्तंगता (Ut,tungata) (استنگتا)

IRAM इरम (ع - مٹ) ارم

1. शद्धाद बादशाह का बनाया हुआ
कृत्रिम स्वर्ग (Shaddád bádsháh ká
banáya hua kritrim swarg شداد
بادشاه کا بنایا ہوا کرتیم سوورگ)
2. स्वर्ग (Swarg सुवर्ग) सुरलोक
(Surlok सुरलोक) बिहिशत (Bihisht
بہشت)

AR,MÁN अर्मान (مذ - ت) ارمان
लालसा (Lálasá لالسا) अभिलाषा
(Abhilásha ابھی لا شا) आकांक्षा
(Ákánk,ehhá آکانک چھا) खाहिश
(Kháhish خواہش)

ارمغان (ف - مذ)

ARMA (U) GHÁN अर्म (मु) गां
उपहार (Uphár اُپ ہار) उपायन
(Upáyan اُپاین) भेंट (Bhont بھینٹ)
तोहफा (Tuhfa تحفہ)

AZ-KHUD अज्ञ खुद (ف - ض) از خود
स्वतः (Swatah سوتہ) अपने आप
(Apne áp اپنے آپ)

از خود رفتہ (ف - ص)

AZ-KHUD-RAFTA अज्ञ खुद रफता
उन्मत्त (Unmatt اُن مت) अचेत
(Achet اچیت) बेसुध (Bo sudh بے سدھ)

از سر نو (ف - ص)

AZ-SAR-E-NAU अज्ञ सरेनौ
पुनः (Punah پُنہ) नए सिरे से
(Na,e sīre से سے)

IRSHÁD इर्शाद (ع - مذ) ارشاد

1. आदेश (Ádesh آدیش) आज्ञा
(Ág,gyá آگ گیا) हुक्म (Hukm
حکم)
2. कथन (Kathan कथन) कहना
(Kahna کہنا)

AR,SHAD अर्शद (ع - ص) ارشد

पहुंचा हुआ (Pahunchá huá پہنچا
हوا) दीक्षित (Nipun दीपन) (Díkchhit
دیک چھت)

AR,Z अर्ज (ع - مٹ) ارض

1. पृथ्वी (Pritth,vi पृथوی) मेदिनी
(Mediní مدینی) कुरएअर्ज (Kurai-
arz کورۃ ارض)
2. भूमि (Bhūmi بھومی) जमीन
(Zamín زمین)
3. स्थान (Isthán استھان) जगह
(Jagah جگہ)

ارغوانی (ف - ص)

ARGHAVÁNÍ अर्गवानी
रक्त (Rak,t رکت) लाल (Lál لال)

ARFA अर्फा (ع - ص) ارفع
उत्तुंग (Ut,tung اُتتنگ) बहुत ऊंचा
(Bahut úncha بہت اونچا)

IRQÁM इर्काम (ع - مذ) ارقام

लेखन (Lokhan لیکھن) लिखना
(Likhna لکھنا)

ARKÁN अर्कान (ع - مذ) ارکان

رکن کی جمع دیکھو رکن

پلنیاں (Patniyān) ستریاں
(Istriyān)

AZ, DAR اژدر (ف - مذ) اژدر
اژگار (Ajgar) اژدھا (Azdaḥa)
(اژدھا)

AZDAHÁ اژدھا (ف - مذ) اژدھا
بھوت بڑا ساپ (Bahut bara sánp)
(اچگر) اژگار (Ajgar)

ASÁTIZA اساتذہ (ع - مذ) اساتذہ
شیکھگان (Shikchhak-gan)
(شیکھگان)

ASÁS اساس (ع - مٹ) اساس
1. مूल (Múl) نیو (Ni, u)
2. आधार (Ádhár) بونیاد
(Buniyád)

ASÁMÍ اسامی (ع - مٹ) اسامی
1. प्रजा (Praja) ریت (Raiyat)
(ریت)
2. कृषक (Krishak) کیشان
(Kisán)
3. ब्योहारी (Beuhári)
4. नौकरी (Naukarí) پد
(Pad)

AS, BÁB اسباب (ع - مذ) اسباب
1. سبب کی جمع دیکھو 'سبب'
2. उपकरण (Up, karan) سامان
(Sámán)

ASP اسپ (ف - مذ) اسپ
اشر (Ash, shwa) اش

از کار رفته (ف - ص)

AZ-KÁR-RAFTA ازکار رفته
نپنسک (Napunsak) کلے
(Klib) ہجڑا (Hijra)

IZÁLA ازالہ (ع - مذ) ازالہ
نیراکرہ (Nirákaren) نیراکرہ
(Niváran) دور کرنا (Dúr karna)
(ہٹانا) ہٹانا (Hatána)

IZDIHÁM ازدحام (ع - مذ) ازدحام
جن سموہ (Jan samúh) مہڈ
(Bhír)

ازدواج (ع - مذ)

IZ, DIVÁJ ازدواج
ویواہ (Viváh) پاریش (Parinai)
(Pánig, grahan) پانیگراہن
(Byáh) بیاہ

IZDIYÁD ازدیاد (ع - مذ) ازدیاد
ادھکاتا (Adhikata) باہول
(Bábul, lyá) زیادتی (Ziyádati)
(زیادتی)

AZAL ازل (ع - مذ) ازل
انادی کال (Anádi, kál)
سریشتی کال (Srishti kál)
وہ سامی جب سریشتی کی رچنا ہئی
(Vohsamai jab srishti ki rachna hui)
(وہ سے جب سریشتی کی رچنا ہوئی)

AZVÁJ ازواج (ع - مٹ) ازواج
زوج کی جمع ہے لیکن بیویوں کے
معنی میں مستعمل ہے

2. प्राप्त करने की इच्छा करना
(Prápt kárne kí ich ehha karna
پراپت کرنے کی اچھا کرنا)

! مستحصل بالجبور (ع - مذ)

IS,TEHSÁL-BILJAB,R ইস্তেহسال
বিল্ জব্র

अपहरण (Ap,haran अप हरन)

बलात् प्राप्ति (Balátprápti बलात्प्राप्ति)

ज़बरदस्ती छीनना (Zubar dasti chhínna
زبردستی چھیننا)

! استحقاق (ع - مذ)

IS,TEH QÁQ ইস্তেহকাক

1. अधिकार (Adhikár ادھیکار) स्वत्व
(Swat,twa سوات تو) हक (Haq
حق)

2. पात्रता (Pat,bratu पात्रता) योग्यता
(Yog,gyata योग्यता) काबिलीयत
(Qábiliyat قابلیت)

! استحکام (ع - مذ)

IS,TEHKÁM ইস্তেহکام

1. दृढ़ता (Driḥhata درڑھتا) पुष्टता
(Push tatá پشتتا) मज्जूती
(Mazbúti مضبوطی)

2. स्थायित्व (Isthá,it,twa استھایت) नीयता
(Nit,tyata نییہتا) मुस्तकिली
(Mustaqili مستقلى)

! استخراج (ع - مذ)

IS,TIKH,RÁJ इस् तिख् राज

निष्कासन (Nish kásan نیشکاسن)

निकालना (Nikálana نکالنا)

(Tu,rang ترنگ) हय (Hai هے) वाजी
(Váji واجی) घोड़ा (Ghora گھوڑا)

USTÁD उस्ताद (مذ - مذ)

शिक्षक (Shikkehak شکچھک)

अध्यापक (Ad,dhyápak اد،دھیاپک)

गुरु (Guru گرو)

USTÁZ उस्ताज़ (مذ - مذ)

دیکھو 'استاد'

استبداد (ع - مذ)

IS,TIB,DÁD इस्तिवाद

अन्याय (An,nyá,i اننیاء) अत्याचार

(At,tyá,chár انتتیاچار) अनीति

(A,níti अनیتی) जुल्म (Zulm ظلم)

IS,TITÁR इस्तितार (مذ - مذ)

गोपन (Gopan گوپن) छिपाना (Chhi-
pána چھپانا)

IS,TIS,NÁ इस्तिस्ना (مذ - مذ)

अपवाद (Apvád اپواد) अनिवंधन

(Ani bandhan انی بندھن)

! استجابات (ع - مذ)

ISTIJÁBAT इस्तिजाबत

स्वीकृति (Swikriti سوئی کرتی) मंजूरी

(Manzúri منظورى)

! مستحصل (ع - مذ)

IS,TEHSÁL ইস্তেহسال

1. प्राप्त करना (Prápt karna پراپت
کرنا)

ka,auzár کا اوزار ہونڈنے

لُہر (Chhur ۴۴)

IS,TIS,QÁ ইস্তিসکا (ع - مذ) استسقا

1. پانی مانگنا (Páni mángna پانی مانگنا)

2. جلودر (Jalodar جلودر) جلدنڈھر (Jalandhar جلدنڈھر)

استصواب (ع - مذ)

IS,TIS,VÁB ইস্তিসواہ

سمممتی (Sam, mati پیرامرش) (Parámarsh پیرامرش)

استصواب رائے (ع - مذ)

ISTISVÁB-E-RÁI ইস্তিসواہے راي

مات یاچنا (Mat yáchana مات یاچنا) ووٹ لینا (Vote lena ووٹ لینا)

استطاعت (ع - مذ)

IS,TI,TÁ,AT ইস্তیتا اتر

1. سامرتھیہ (Sámarthya سامرتھیہ) تاکت (Shakti شکتی) طاقت (Táqat طاقت)

2. چھماتا (Chhamata چھماتا) یوگیڈتا (Yog, gyata یوگیڈتا) اہلیات (Ahliyat اہلیات)

استعارہ (ع - مذ)

IS,TI,ÁRA ইস্তی آرا

1. رُپک (Rúpak رُپک)

2. لکچھنا (Lakchhana لکچھنا)

استعانت (ع - مذ)

IS,TI,ÁNAT ইস্তی آنات

استخفاف (ع - مذ)

IS,TIKHFÁF ইস்தیخفاہ

آنادر (Anádar آنادر) تیرسکار

(Tiraskár ترسکار) آپمان (Apmán آپمان)

ناقدری (Náqadri ناقدری) (اپ مان)

استخوان (ف - مذ)

US,TU,KHÁN استخوان

هڈی (Haddi هڈی) (اس تھی) (As,thi استھی)

IS,TID,Á ইস்தیدآ (ع - مذ) استدعا

نیردھن (Prár,thaná نیردھن) (Nivedan نیردھن) انورودھ (Anu,rodh انورودھ)

گزارش (Guzárish گزارش) (ونے) (Vinai ونے)

گزارش (Guzárish گزارش)

استدلال (ع - مذ)

ISTIDLÁL ইস்தیدلال

1. پرامنیت کرنا (Pramánit karna پرامنیت کرنا)

سابیت کرنا (Sábit karna سابیت کرنا)

2. تارک (Tark تارک) دالیل (Dalíl دالیل)

پرامن (Pramán پرامن) (دلایل)

سبوت (Subút سبوت)

استراحت (ع - مذ)

ISTIRÁHAT ইস்தیراہٹ

ویش شرام (Vish,shrám ویش شرام)

ویش شرانٹی (Vish,Shránti ویش شرانٹی)

آرام (Árám آرام)

US,TURA استره (ت - مذ) استورا

بال مڈنے کا آؤجار (Bál mūdne بال مڈنے کا آؤجار)

استغراق (ع - مذ)

is, TI, GHRAQ इस्तिग्राक

तल्लीनता (Tallinata तल लीन ता)
तन्मयता (Tannaita तन मे ता)
लिप्तता (Liptata लिप्ता)
निमग्नता (Nimag-
nata नसग्नता) महवियत (Mahviyat
महवियत)

ISTIGHNA इस्तिगना (ع - مذ)

निसृष्टता (Nisprihta नस प्रिहता)
अनीहा (Anihu अनी हा)
वेनियाज़ी (Be niyazi बीनियाज़ी)

ISTIFADA इस्तिफादा (ع - مذ)

लाभ उठाना (Lábh uthána लाभ
उठाना) विद्या आदि का लाभ (Viddya
ádi ka lábh वीडिया आदि का लाभ)

استفراغ (ع - مذ)

IS, TIF, RÁGH इस्तिफ्राग

उद्गार (Udgár उद्गार) वमन (Vaman
वमन) कै (Qai कै)

استفسار (ع - مذ)

IS, TIF, SÁR इस्तिफ़सार

प्रश्न (Prish, n प्रश्न) पूछना (Pú-
chhna पूछना)

استفهام (ع - مذ)

IS, TIF, HÁM इस्तिफ़हाम

जिज्ञासा (Jiggyása जिज्ञासा) प्रश्न
(Prish, n प्रश्न) पूछना (Púchhna
पूछना)

सहायता (Saháyatá सहायता) मदद
(Madad मदद)

IS, TEJÁB इस्तेजाब (ع - مذ)

आश्चर्य (Áshecharya आश्चर्य) विस्मय
(Vis, mai विस मै) अचंभा (Acham-
bha अचंभा) तअज्जुब (Ta, ajjub
तअज्जुब)

ISTEDAD इस्तेदाद (ع - مذ)

1. पात्रता (Pátrata पात्रता) योग्यता
(Yog, gyata योग्यता) काबिलियत (Qábi-
liyat काबिलियत)
2. पांडित्य (Pándittya पांडित्य)
विद्वत्ता (Vid, dwat, ta विद्वत्ता)
इलमियत (Ilmiyat इलमियत)

ISTEFÁ इस्तेफा (ع - مذ)

1. त्यागना (Tyágna त्यागना)
(Chhorna च्छरना)
2. त्यागपत्र (Tyágpattr त्यागपत्र)
इस्तेफा (Istéfa इस्तेफा)

ISTEMÁL इस्तेमाल (ع - مذ)

प्रयोग (Prayog प्रयोग) व्यवहार
(Vyavhár व्यवहार) काम में लाना
(Kám men lána काम में लाना)
استغاثه (ع - مذ)

IS, TI, GHÁSA इस्तिगासा

1. वाद (Vad वाद) नालिश (Nálish
नालिश)
2. अभियोग पत्र (Abhiyog, pattr
अभियोग पत्र) परिवाद पत्र
(Parivád, pattr परिवाद पत्र)

استکراه (ع - مذ)

IS,TIK,RÁH इस्तिकراه

घृणा (Ghrina कृणा) नफ़ रत (Nafrat
نفرت)

استماع (ع - مذ)

IS,TI,MÁA इस्तिमाअ

श्रवन (Shravan श्रुवन) सुनना (Sunna
سندا)

استمرار (ع - مذ)

IS,TIM,RÁR इस्तिमरार

निरंतरता (Niran, tarata निरंतरता)
नित्यता (Nit, tyā, tā नित्यता)
हमेशगी (Hameshagi हमेशगी)

استوا (ع - مذ)

1. बराबर होना (Barábr hona
برابر هونا)
2. विषुवदरेखा (Vishuvad rekha
विषुवद रेखा) भूमध्य रेखा (Bhú
madhya rekha भूमध्य रेखा)
नाड़ी मंडल (Nari mandal
ناڑی منڈل)

استوار (ع - ص)

1. दृढ़ (Drirh दृढ़) पुष्ट (Push,t
مضبوط) मजबूत (Mazbút
مضبوط)
2. चिरस्थायी (Chiras,thái
چرس) پایدار (Páidár
پایدار) تھائی
استیصال (ع - مذ)

IS,TÍ,SÁL इस्तीसाल

1. उन्मूल (Un,mú,lan
ان مولن)

استقامت (ع - مث)

IS,TI,QÁMAT इस्तिकामत

दृढ़ता (Drirhata दृढ़ता) अचलता
(Achalata अचलता) अटल रहना
(Atal rahna अटल रहना)

استقبال (ع - مذ)

IS,TIQ,BÁL इस्तिकबाल

1. आगे बढ़ना (Áge barhna
آگے بڑھنا)
2. स्वागत (Swágat स्वागत) अग्रवानो
(Agváni अग्रवानी)
3. भविष्य (Bha vish,shya
بھوش شیعہ) مستقبل (Mustaqbil
مستقبل)

استقرار (ع - مذ)

IS,TIQRÁR इस्तिकरार

1. स्थिरता (Isthirata
स्थिरता) ठहरना (Thaharna
تھارنا)
2. प्रमाणित होना (Pramánit hona
प्रमाणित होना) साबित होना (Sábit
hona साबित होना)

استقلال (ع - مذ)

IS,TIQ,LÁL इस्तिकलाल

1. ध्रुवता (Dhruvata
ध्रुवता) दृढ़ता (Drirh,ta
मजबूती) (Maz-
búti مضبوطی)
2. धैर्य (Dhair,rya
دھیرریہ) सुकून (Sukún
سکون)
3. उत्साह (Utsáh
اتساح) हौसला (Hausala
حوصلہ)

IS,QÁT इसकात (ع - مذ) اسقاط

1. गिराना (Girāna) (گِرانا) निपातन
(Nipātan) (نِپَاتَن)

2. गर्भपात (Garbh pāt) (گَرْبہ پات) (ع - مذ)

اسقاط حمل

IS,QÁT-E-HAM,L इसकाते हमल

गर्भपात (Garbh pāt) (گَرْبہ پات)

गर्भस्राव (Garbhas,srāv) (گَرْभेस स्राव)

हमल गिरना (Hamal girna) (حمل گِرنا)

AS,LÁF असलाफ (ع - مذ) اسلاف

سلف کی جمع

पुराने बुज़र्ग (Purāne buzurg) (پورانے بزرگ)

(بزرگ)

IS,LÁM इसलाम (ع - مذ) اسلام

1. गर्दन मुकाना (Gardan jhukāna)

सेवा करना (Sevá)

karna) (سیدوا کرنا)

2. इस्लाम धर्म (Islām dharm) (اسلام دھर्म)

(دهرم)

AS,LIHA अस्लिहा (ع - مذ) اسلحه

سلاح کی جمع

अस्त्र शास्त्र (Astr shastr) (استر شاستر)

आलाते जंग (Alāt-e-jang) (آلات جنگ)

US,LÚB उसलूब (ع - مذ) اسلوب

प्रणाली (Pranālī) (پرنالی)

(Shai,lī) (شے'لی) पद्धति (Pad,dhati)

(طریقہ) तरीکا (Tariqa) (پد'دھتی)

IS,M इसम (ع - مذ) اسم

(संज्ञा Sangyá) (نام گِیا) (Nám)

2. समूल विनाश (Samúl vināsh)

(سَمُول وِناش)

3. जड़से उखाड़ फेंकना (Jar se ukhār)

phenkna) (جڑ سے اکھاڑ پھینکنا)

IS,TILÁ इस्तीला (ع - مذ) استیلا

1. प्रभुत्व (Prabhuttwa) (پربھت' تو)

गलवा (Ghalaba) (غلبہ)

2. आधिपत्य (Ādhipattya) (آدھی پت'یہ)

तसल्लुत (Tasallut) (تسلط)

ASAD असद (ع - مذ) اسد

व्याघ्र (Vyā,gh,r) (ویا' گھر) पंचानन

(Panchānan) (پنچانن) केहरी

(Ke,harī) (کِہری) मृगेंद्र (Mrigend,r)

(सिंह) सिंह (Singh) (مرگیندر)

(Sher) (شیر)

AS,RÁR असरार (ع - مذ) اسرار

سر کی جمع

रहस्य (Rahassya) (رهس'یہ) भेद (Bhed)

(بهید)

IS,RÁF इस्राफ (ع - مذ) اسراف

अपव्यय (Apav,vyai) (اپو' وئے)

अतिव्यय (Ativ,vyai) (اتو' وئے)

फुजूलखर्ची (Fuzúl kharchī) (فضول

خرچی)

AS,FAL अस्फल (ع - ص) اسفل

1. सबसे नीचा (Sab se nícha) (سب

سے نیچا)

2. अधम (Adham) (ا'دھم) नीच (Ních)

(نیچ)

USH,TUR उश्तुर (अश्तर - फ - मंड)
उष् (Ush, tr (अश्, त्र) क्रमेल
(Kra, mel (क्रमेल) महंग (Maháng
(अउन्त) ऊंट (Únt) (महानग)

ISH,TIRÁK इश्तिराक (अश्तराक - ए - मंड)
1. साभा (Sájha (सा जहा भागी दारो
(Bhági dári (बहागी दारी)
2. सहयोग (Sah yog (सह योग मदद
(Madad (मदद)

अश्तराक عمل (ए - मंड)

ISHTIRÁK-E-AMAL इश्तिराके अमल
सहयोग (Sah yog (सह योग काम में
मदद (Kám men madad (काम में मदद
अश्तराकित (ए - मंड)

ISH,TIRÁ KÍ,YAT इश्तिराकीयत
साम्यवाद (Samya vād (साम्यवाद
समाजवाद (Samáj vād (समाजवाद
कम्युनिज्म (Communism (कम्युनिज्म)

ISH,TL,ÁL इश्तिआल (अश्तिआल - ए - मंड)
1. भड़कना (Bharak,ná (भड़कना
लौ उठना (Lau uthna (लौ उठना
2. उत्तेजना (Ut,tejana (उत्तेजना
भड़काना (Bharakána (भड़काना
अश्तिआल अंगिज (ए - मंड)

ISH,TL,ÁL-ANGEZ इश्तिआल अंगेज
उत्तेजक (Ut,tejak (उत्तेजक
प्रेरक (Prerak (प्रेरक
भड़काने वाला (Bharakáne vála (भड़काने वाला)

AS,VAD अस्वद (अस्व - व - मंड)
श्याम (Shyám (श्याम कृष्ण (Krishna
काला (Kála (काला (कृष्ण)

IS,HÁL इस्हाल (अस्हाल - ए - मंड)
1. रेचन (Re,chan (रेचन दस्त
(Dast (दस्त)
2. दस्त आना (Dast ána (दस्त आना)

ASÍR असीर (असीर - ए - मंड)
बंदी (Bandí (बंदी कैदी (Qaidí (कैदी)

ISHÁ,RÁ इशारा (अशारा - ए - मंड)
संकेत (San,ket (संकेत इंगित
(In,git (इंगित सैन (Sain (सैन)
ईमा (Íma (ईमा)

ISHÁAT इशाअत (अशाअत - ए - मंड)
1. प्रचार (Prachár (प्रचार तबलीग
(Tabligh (तबलीग)
2. प्रकाशन (Prakáshan (प्रकाशन
इडीशन (Edition (इडीशन)

ISH,TL,BÁH इश्तिबाह (अश्तिबाह - ए - मंड)
संदेह (Sandeh (संदेह शंका (Shanka
(शक) भ्रम (Bhram (भ्रम शक
(Shak (शक)

ISH,TL,DÁD इश्तिदाद (अश्तिदाद - ए - मंड)
प्रचंडता (Prachan,data (प्रचंडता
उग्रता (Ug,gra,ta (उग्रता (अग,ग्रता)
(Tezi (तेजी (उत्कृष्टता)
(Tezi (तेजी)

2. घोर (Ghor) प्रचंड (Prachand)
(सخت) सख्त (Sakht) (پرچند)

(اشتغال - ع - مذ)

ASH,RAF अशरफ (ع - ص) اشرف

1. भद्र (Bhaddr) सज्जन
(Sajjan) शरीफ (Sharif) (سج، جن)
(شریف)

2. बहुत शरीफ (Bahut Sharif) बेहत
(ات، تم) उत्तम (Ut, tam) (شریف)
(ات، کرش، ت) उत्कृष्ट (Ut, krish, t)

ASH,K अशक (ف - مذ) اشك

अशु (Ash, shru) नेत्रांबु
(Nettrám, bu) (نیست، ترام، بو)
(آنسو) (Án, sú)

ISH,KÁL इश्काल (ع - مذ) اشكال
(Kathinata) कठिनता
(Mush, kil) (مشکل)

ASÁLAT असालत (ع - م) اصالت

1. कुलीनता (Kulinata) (کولینتا)
(Shreshthata) (श्रेष्ठता)
(Sharáfat) (शराफत)
2. खरापन (Kharápan) (که، زین) उत्तमता
(Ut, tamata) (ات، تمنا)

ISRÁR इस्रार (ع - مذ) اصرار
(Ág, grah) (آگ، گره) अनुरोध
(Anurodh) (انوروده) ज़िद (Zid) (ضد)

AS, TAB, L अस्तबल (ع - مذ) اصطبل
(Ash, shwa, shála) (اش)
(Tavela) (تویله) तवेला (‘शुशाला)

ISH, TI, GHÁL इशतिगाल

1. संलग्नता (Sanlagnata) (سن لگنتا)
(Tal, linata) (تل، لینتا) तल्लीनता
(Maahghúl hona) (مشغول هونا) मशगूल होना

ISH, TI, HÁ इशतिहा (ع - م) اشتها

1. वासना (Vásana) (واسا) कामना
(Kámaná) (کامنا) खादिश (Khálish) (خواهش)
2. लुब्धा (Chhudhá) (چھدا) भूख
(Bhúkh) (بهوکه)

ISH, TI, HÁR इशतिहार (ع - مذ) اشتهار

1. विग्रहि (Vig, gyapti) (وگ، گپتی) विशपन
(Vig, gyápan) (وگ، گپنا) (وگ، گپنا)
2. सूचना (Súchana) (سوچنا) इत्तिलाअ
(Ittilán) (اطلاع)

(اشتياق - ع - مذ)

ISH, TI, YÁQ इशतियाक

लालसा (Lálasá) (لالسا) उत्सुकता
(Ut, sukata) (ات سکتا) अभिलाषा
(Abhiláshá) (ابهیلاشا) आकांक्षा
(Ákánk, chha) (آکانک چھا) शौक (Shauq) (شوق)

ASHAD अशद (ع - ص) اشد

1 अत्यंत (At, tyant) (ات، تیانت) अत्यधिक
(At, tyá, dhik) (ات تیدھک) बहुत ज़ियादा
(Bahut ziyáda) (بہت زیادہ)

USŪL اصول (ع - مذ)
 اصل کی جمع ہے لیکن واحد معلوم
 میں مستعمل ہے

1. नियम (Ni,yam) सिद्धांत (Sid,dhant) कायदा (Qáida) قاعدة
2. रीति (Ríti) रवाज (Raváj) (ریتی) (رواج)

ASÍL असील (ع - ص)
 اصل

1. कुलीन (Kulín) खानदानी (K^hán, dání) خاندانی
2. श्रेष्ठ (Shresh, th) उत्तम (Ut,tam) (شریہش'تہ) (ات'تم) (مٹ)

3. दासी (Dási) परिचारिका (Parichárika) मामा (Máma) (داسی) (پریچاریکا) (ماما)

IZÁFAT इजाफत (ع - مٹ)
 اضافت

1. संबंध (Sambandh) लगाव (Lagáo) (سم بندھ) (الماؤ)
2. सम्बंध (Sambandh) छटा कारक (Chhata kárák) (سم بندھ) (چھٹا کارک) (کارک)

IZÁFA इजाफा (ع - مذ)
 اضافہ

1. अधिकता (Adhikata) बहुतात (Bahutát) (ادھیکتا) (بہتات)
2. वृद्धि (Vrid,dhi) बढोत्तरी (Barhotari) (ورد'دھی) (برہوتری)

اضطراب (ع - مذ)

IZ,TIRÁB इतिराब

اصطلاح (ع - مٹ)

IS,TI,LÁH इस् तिलाह

परिभाषा (Parí bháshá) (پری بھاشا)

اصطلاحی (ع - مذ)

ISTILÁHI इस् तिलाही

पारिभाषिक (Pāribhāshik) (پاری بھاشک)

اصغر (ع - ص)

AS,GHAR अस्रगर

लघुतम (Laghutam) बहुत छोटा (Bahut chhota) (لگھوتم) (بہت چھوٹا)

AS,L अस्रल (ع - مٹ)
 اصل

1. मूल (Múl) जड़ (Jaf) (مول) (جڑ)
2. आधार (Ádhár) बुनियाद (Bunyád) (آدھار) (بنیاد)
3. धातु (Dhá,tu) मादा (Mád,da) (دھاتو) (مادہ)
4. सत्य (Sat.tya) सच (Sach) (सत्य) (سچ)

AS,LA अस्रला (ع - ص)
 اصلا

1. कदापि (Kadápi) कभी भी (Kabhi bhi) (कदापी) (کبھی بھی)
2. तनिक भी (Tanik bhi) ज़रा भी (Zará bhi) (تلک بھی) (ذرا بھی)

IS,LAH इस् लाह (ع - مٹ)
 اصلاح

1. संशोधन (San, sho,dhan) शुद्धि (Shud,dhi) (سن'شو'دھن) (دھی)
2. सुधार (Sudhár) दुस्ती (Durusti) (سدھار) (دوستی)

के लिए (Khabar ke liye خبر کے لیے)

اطلاع نامہ (ع - مذ)

IT, TI, LÁA-NÁMA इत्तिलाअ नामा

सूचना पत्र (Súchana pat, tr सूचना पत्र)

हुकुम नामा (Hukum náma حکم نامہ)

اطمینان (ع - مذ)

IT, MÍNÁN इत्मीनान

1. सन्तोष (Santosh संतोष) सब्र (Sabr صبر)

2. विश्वास (Vish, shwás विश्वास) यकीन (Pratiti प्रतिष्ठा) (Yaqín یقین)

AZ, LAM अज़लम (ع - مذ)

घोरअत्याचारी (Ghor attyá chári گھور
अत्याचारी) बहुत बड़ा ज़ालिम (Bahut
bara zálím بہت بڑا ظالم)

IZ, HÁR इज़हार (ع - ض)

1. प्रकाशन (Prakáshan प्रकाशन) प्रकटन (Prakatan پرکتن)

2. न्यायालय में वादी, प्रतिवादी या साक्षी का बयान (Nyáyálai men vádi, prati vádi ya sákehhí ká bayán
نیایالے میں وادی، پروتوالی یا
سا کچھی کا بیان)

AZ, HAR अज़हर (ع - ص)

स्पष्ट (Ispash, t स्पष्ट) ज्वलित (Jwalit جولاہ)
(واضح) (Vázeh)

1. व्याकुलता (Vyákulata व्याकुलता)

घबराहट (Ghabráhat گھبراہٹ)

2. आतुरता (Áturata आतुरता) उतावलापन (Utáolápan اناولا پن)

IZ, TI, RÁR इज़ तिरार (ع - مذ)

व्याकुलता (Vyákulata व्याकुलता)

आतुरता (Áturata आतुरता) बेइख्तियारी (Be ikh, tiyári بے اختیار)

मजबूरी (Majbrúí مجبوری)

اضمحلال (ع - مذ)

IZ, MEH, LÁL इज़ मेहलाल

शिथिलता (Shithilata شتہلنا)

खिन्नता (Khin, nata کھن، نتنا)

मलिनता (Malinata ملینتا)

पञ्चमुर्दगी (Pazmurdagi پنجموردگی)

ITÁ AT इता अत (ع - مث)

1. आराधना (Aráadhaná آراڈھنا)

उपासना (Upásana اُپاسنا)

बंदगी (Bandagi بندگی)

2. आज्ञा पालन (Aggyá pálan آگیا پالان)

फरमांवरदारी (Formán baradári فرمان برداری)

IT, TI, LÁA इत्तिलाअ (ع - مث)

1. सूचना (Súchaná सूचना) चेतावनी (Cheta, vaní چیٹاؤنی)

2. विज्ञापन (Vig, gyápan ویگ، گیارپن)

विज्ञप्ति (Vigg, yapti ویگ، گپتی)

اطلاعاً (ع - ص)

IT, TI, LÁAN इत्तिलाअन

सूचनार्थ (Súchanáarth सूचना کے لیے)

- इत्मीनान (Itmínán) (اطمینان)
2. श्रद्धा (Shrid,dha) (श्रद्धा) आस्था (Ástha) (आस्था) अक्कीदा (Aqida) (अक्कीदा)
- E,TIMÁD एतिमाद (ع - مذ) اعتماد (و شواس) (Vish,shwás) विश्वास (اعتبار) (E,tibár) (اعتبار)
2. साख (Sákh) (साख) भरोसा (Bharosa) (भरोसा)
- E,TINA एतिना (ع - م) اعتنا (चित्ना) (Chinta) चिन्ता (परवा) (Parva) (परवा)
- EJÁZ एजाज़ (ع - مذ) اعجاز (و چترتا) (Vichitrata) विचित्रता (विलक्षणता) (Vilakehhanata) (विलक्षणता) अजुबापन (Ajúbápan) (अजुबापन)
2. चमत्कार (Chamatkár) (चमत्कार) करामत (Karámat) (करामत)
- E,RÁB एराब (ع - مذ) اعراب (मात्राएं) (Mátráen) (मात्राएं) ज़बर, ज़ेर, पेरा (Zabar, Zer, Pesh) (ज़बर, ज़ेर, पेश)
- E,RÁZ एराज़ (ع - مذ) اعراض (विमुखता) (Vimukhata) (विमुखता) बेपरवाई (Bo parvái) (बेपरवाई)
- E,ZÁZ एज़ाज़ (ع - مذ) اعزاز (सम्मान) (Sammán) (सम्मान) प्रतिष्ठा (Pratishtha) (प्रतिष्ठा) तौकीर (Tauqir) (तौकीर)
- ÁZAM आज़म (ع - ص) اعظم (महान) (Mahán) (महान) बहुत बड़ा (Bahut bara) (बहुत बड़ा)

- E,ÁDA एआदा (ع - مذ) اعاده (पुनरावृत्ति) (Punarávritti) (पुनरावृत्ति) दुहराना (Duhrána) (दुहराना)
- E,ÁNAT एआनत (ع - م) اعانت (सहायता) (Saháyata) (सहायता) सहयोग (Sah yog) (सहयोग) मदद (Madad) (मदद)
- E,TIBÁR एतिवार (ع - مذ) اعتبار (و شواس) (Vish,shwás) विश्वास (प्रत्यय) (Pratyai) (प्रत्यय) यकीन (Yaqín) (यकीन)
2. साख (Sákh) (साख) भरोसा (Bharosa) (भरोसा)
- E,TIDÁL एतिदाल (ع - مذ) اعتدال (समता) (Samata) (समता) बराबरी (Barábari) (बराबरी)
2. संतुलन (Santulan) (संतुलन) तवाज़ुन (Tavázun) (तवाज़ुन)
- E,TIZÁR एतिज़ार (ع - مذ) اعتذار (विवशता) (Vivashata) (विवशता) मजबूरी (Majbúri) (मजबूरी)
2. आपत्ति (Ápatti) (आपत्ति) उज़्र (Uzr) (उज़्र)
- E,TIRÁZ एतिराज़ (ع - مذ) اعتراض (आपत्ति) (Ápatti) (आपत्ति) आक्षेप (Ákchhep) (आक्षेप)
- E,TIRÁF एतिराफ (ع - مذ) اعتراف (स्वीकृति) (Swíkriti) (स्वीकृति) इकबाल (Iqbál) (इकबाल)
- E,TIQÁD एतिक़ाद (ع - مذ) اعتقاد (विश्वास) (Vish,shwás) (विश्वास)

AGHLAB آغللب (ع - ص) غالب
نیشیت (Nishohit نیشیت) سہاوی
(Sambhāv, vya سمبھاویہ) یاقینان
(Yaqinan یقینا)

IGHMÁZ اغماض (ع - مذ) اُپیکچھا
1. اُپیکچھا (Upekchha) بے پروائی (Be parvái)
2. آنکھ چورانا (Ánkh churána آنکھ
بچھنا) بچھنا (Bachna)

IGHVA اغوا (ع - مذ) آپھرن
1. آپھرن (Ap haran) بھا لے جانا (Bhaga le jána)
لیجھانا

1. فوسلانا (Phuslana) بھکانا (Bahkana)

IFÁDA افادہ (ع - مذ) فایدا (Fáida
لام (Lábh لایب) فائدہ
فائدہ)
یہ لفظ دوپہ سے پہلے کے فائدے کے لئے
نہیں بولا جاتا صرف علم وغیرہ کے لئے ہے

IFÁDÍYAT افادیت (ع - مذ) فایدیت
اُپادےیتا (Upáde, yata) سارثکاتا
(Sáarthakata) لایب کاریتا (Lábh kárita)
فائدہ مند (Fáida mandi)

IFÁQA افاقہ (ع - مذ) افاقہ
رোগ کی کمی کے ساتھ صحت کی بڑھتی
(Rog ki kamike sáth Swásth ki vrid, dhi
(روگ کی کمی کے ساتھ صحت کی بڑھتی)

ELÁN اعلان (ع - مذ) اعلان

1. پرکاشن (Prakáshan) پرکاشن
پرکٹن (Prakatan) ہشاات
(Ishá, at اشاعت)

2. غوشنا (Ghoshana) غوشنا
(Viggyapti) غوشنا
(Munádi)

ÁLA آلا (ع - ص) آلا
سروشریشٹھ (Sarv-shreshth)
سروچ (Sarvoch, ch) بالند-
ترین (Baland-tarin) اعمال نامہ (ع - مذ)

ÁMÁL-NÁMA آمال ناما
کرم پتر (Karm patr) چریت-
ت (Charittr vritt) ہستی
شیٹ (History sheet)

IGHRÁQ اِغراق (ع - مذ) اِغراق

1. گھڑتا (Gurhata) گھڑتا
(Gahrái) گھڑتا
2. اتیوکتی (Attyokti) اتیوکتی
مبالغہ (Mubálagha)

IGHLÁQ اِغلاق (ع - مذ) اِغلاق
گھڑتا (Gurhata) گھڑتا
(Dur- bodhata) ہشکال (Ishkál)
اشکال

IGHLÁM اِغلام (ع - مذ) اِغلام
گدماٹھن (Gudmaithun) گدماٹھن
پمماٹھن (Pummaithun) بال
مٹھن (Bál maithun) بچھا
بازی (Bachha bázi)

thyárop (متهیاروپ) تھمات (Tuhmat
(تہمت)

IFTIRÁQ (ع - مذ) افریق (مذ)

1. वैमनस्य (Vaimanas, sya) (وے منسیہ)
रंजिश (Ranjish) (رنجیش)
2. विरोध (Virodh) (ویرودھ) फूट (Phút)
(تفویق) तफरीक (Tafriq) (تفریق)
3. वियोग (Viyog) (ویوگ) जुदाई
(Judái) (جدائی)

IFRÁT (ع - مٹ) افرات (ع - مٹ)
प्रचुरता (Prachurata) (پرچرتا) बाहुल्य
(Báhullya) (باہالیہ) अधि-
kata (Adhi-
kata) (ادھکتا) कसूरत (Kasurat) (کشرت)
افروخته (ف - ص)

AFROKHTA (अफ्रोहता) अफ्रोहता
क्रुद्ध (Kruddh) (کرده) आगबगूला
(Ág bagúla) (آگ بگولہ)

افزائش (ف - مٹ)

AFZÁISH (अफजाइश) अफजाइश
वृद्धि (Vridhhi) (वृद्धी) बढोतरी (Barho-
tri) (बढोतरी) ज़यादती (Zayádati)
(زیادتى)

AFZÚN (अफज़ून) अफज़ون (ف - ص)

1. अधिक (Adhik) (ادھک) बहुत
(Bahut) (بہت)
2. पूर्णयोग (Purn yog) (پورن یوگ)
ग्रान्डोटल (Grand total) (گرانڈ
कुल जोड़ (Kul joṛ) (کل جوڑ)

AFSÁNA (अफसाना) अफسانہ (ف - مذ)

UFTÁD (उफ़ताद) (ف - مٹ) افتاد (ف - مٹ)

1. दुर्घटना (Durghatana) (دورگھٹنا)
घटना (Ghatana) (گھٹنا) हादिसा
(Hádisa) (حادثہ)
2. आपत्ति (Ápatti) (آپتی) विपद
(Vipad) (وید) मुसीबत (Musibat)
(مصیبت)

افتادگی (ف - مٹ)

UFTÁDAGI (उफ़तादगी) उफّताدگی

1. नम्रता (Namrata) (نمرتا) विनय
(Vinai) (ونے) खाकसारी (Khák sári)
(خاک ساری)
2. गिराव (Giráo) (گراو) पतन (Patan)
(پتن)

UFTÁDA (उफ़तादा) (ف - ص) افتادہ (ف - ص)
पतित (Patit) (پتیت) गिरा हुआ
(Gira hua) (گراہوا)

IFTITÁH (इफ़तिताह) (ع - مذ) افتاح (ع - مذ)
उद्घाटन (Udghátan) (ادگھاتن)
अनुष्ठान (Anushtán) (انستھان)
शुरूआत (Shurúát) (شروعات)

IFTIKHÁR (इफ़तिखार) (ع - مذ) افتخار (ع - مذ)

1. गर्व (Garv) (گرو) फ़ख़् (Fakhr) (فخر)
2. सत्कार (Satkár) (ستکار) सम्मान
(Sammán) (سمان) एज़ाज़ (Ezáz)
(عزاز)

IFTIRA (इफ़तिरा) (ع - مذ) افترا (ع - مذ)
आरोप (Árop) (آروپ) लांछन (Lán-
chhan) (لانچھن) मिथ्यारोप (Mithya-
roop)

2. अनुताप (Anutáp) (انوتاپ)
पश्चात्ताप (Pashchattáp) (پشچات)
पछतावा (Pachhtáva) (پچھتاوا)
افسوس ناک (ف - ص)

AFSOS-NÁK अफ्सोस नाक
खेदजनक (Khed janak) (کھید جنک)
शोकपूर्ण (Shok-púrñ) (شوگ پورن)
काबिले अफसोस (Qábil-e-afsos) (قابل افسوس)

AFSÚN अफसू (फ - मं)
1. मंत्र तंत्र (Mantr-tantr) (मन्त्र तन्त्र)
अभिचार (Abhichár) (अभिचार)
टोना टोटका (Tona totka) (टोना टोटका)
2. माया कर्म (Maya karm) (माया कर्म)
इन्द्रजाल (Indr jál) (इन्द्रजाल) जादू
(Jádu) (جاو)

IFSHA इफशा (ع - मं)
प्रकाशन (Prakáshan) (پروکاشن)
जाहिर होना (Prakatan) (پروکتن)
(Záhir hona) (ظاهر ہونا)
افشا ے راز (ع - م)

IFSHÁ-E-RÁZ इफशाएराज
रहस्योद्घाटन (Rahas, syod, ghátan)
भेद खुलना (Bhed khulna) (بھید کھلنا)

AFSHURDA अफशुर्दा (फ - मं)
रस (Ras) (रस) शीरा (Shíra) (शीरा)
निचोड़ (Nichor) (نیچوڑ)

IFZÁL इफज़ाल (ع - मं)
कृपा (Kripa) (कृपा) दया (Daya) (دیا)

1. आख्यायिका (Ákh, khyáika) (آکھیایکا)
फर्ज़ी क़िस्सा (Farzi qissa) (فرضی قصہ)
2. उपन्यास (Upannyás) (اوپنیاस)
नाविल (Novil) (ناول)
3. गल्प (Galp) (گल्प) कहानी (Kaháni) (کہانی)

AFSAR अफसर (फ - मं)
1. राजमुकुट (Ráj mukut) (राज मुकुट)
ताज (Táj) (تاج)
2. पदाधिकारी (Padádhikári) (پدہا)
हाकिम (Hákim) (حاکم)
افسر دگی (ف - م)

AFSURDAGI अफ्सुर्दगी
मलिनता (Malinata) (ملینتا)
खिन्नता (Khinnata) (کھینتا)
उदासीनता (Udá-sínata) (اداسینتا)
अप्रसन्नता (Ap, pra-sa, nata) (अप्रसन्नता)
पज्जुर्दगी (Paz murdagi) (پژمردگی)

AFSURDA अफ्सुर्दा (ف - मं)
खिन्न (Khin, n) (کھن)
मलिन (Malin) (ملین)
अप्रसन्न (Apprasann) (अप्रसन्न)
उदास (Udás) (اداس)

افسرده دل (ف - ص)

AFSURDA-DIL अफ्सुर्दा दिल
मलिनचित्त (Malin chitt) (मलिन चित्त)
खिन्नमना (Khin, n-mana) (कहिन मना)
उदासमन (Udás man) (अदस मन)

AFSOS अफ्सोस (फ - मं)
1. खेद (Khed) (कहैद) शोक (Shok) (شوگ)
रंज (Ranj) (رنج)

کیم وادنتی (Kim vadanti) کیم وادنتی
 جنش شرتی (Janash,shruti) جنش شرتی
 لوکوکتی (Lokokti) لوکوکتی
 گپ (Gap) گپ (جن دو)
 اقارب (ع - مذ) اقارب (ع - مذ)
 قویب کی جمع

کوتدھی (Sambandhi) کوٹدھی
 رشتہ دار (Kutumbhi) رشتہ دار
 رشتہ دار (Rishtedār) رشتہ دار

اقامت (ع - مذ) اقامت (ع - مذ)
 1. نیاں (Nivás) نیاں
 قیام (Qayám) قیام
 2. تھراؤ (Thahráo) تھراؤ
 تھارنا (Thaharna) تھارنا
 اقامت گاہ (ع - مذ) اقامت گاہ

اقامت گاہ (ع - مذ) اقامت گاہ
 نیاں (Nivásasthán) نیاں
 قیام گاہ (Qayám gáh) قیام گاہ

اقبال (ع - مذ) اقبال (ع - مذ)
 1. تےج (Toj) تےج
 اقبال مندی (Iqbálmandi) اقبال مندی
 2. سکی (Swikriti) سکی
 انگری (Angikriti) انگری
 اقرار (Iqrár) اقرار

اقبال جرم (ع - مذ) اقبال جرم
 اقرار (Iqrár) اقرار
 سکی (Swikárokoti) سکی
 اقرار (Aprádh Swikriti) اقرار
 سکی (Sukú) سکی
 اقرار (Etiráf-o-qusúr) اقرار

مہربانی (Mehr bání) مہربانی
 افضل (ع - ص) افضل (ع - ص)
 ساروچ (Sarvochch) ساروچ
 سارو شیشٹھ (Sarv Shreshth) سارو شیشٹھ
 بہترین (Behtarín) بہترین

افعی (ع - مذ) افعی (ع - مذ)
 1. اہی (Ahi) اہی
 بھجنگ (Bhujang) بھجنگ
 سارپ (Sarp) سارپ
 سانپ (Sánp) سانپ
 2. ناگ (Nág) ناگ
 کالا سانپ (Kála Sánp) کالا سانپ

افغان (ف - مذ) افغان (ف - مذ)
 1. ویلاپ (Viláp) ویلاپ
 رونا دھونا (Rona dhona) رونا دھونا
 2. کولہال (Koláhal) کولہال
 شورگل (Shor ghul) شورگل
 3. افغانستان کا (Afghán-
 nistán ka nivási) افغانستان کا
 نواسی (نواسی)

افق (ع - مذ) افق (ع - مذ)
 چھتج (Chhitij) چھتج
 افکار (ف - ص) افکار (ف - ص)
 چھت (Chhat) چھت
 غایال (Gháyal) غایال
 گھیل (گھیل)

افلاس (ع - مذ) افلاس (ع - مذ)
 داریدرتا (Darid,drata) داریدرتا
 نردھناتا (Nirdhanata) نردھناتا
 مفلسی (Muflisi) مفلسی
 مفلسی (مفلسی)

افواہ (ع - مذ) افواہ (ع - مذ)

اقتصادیات (ع - مٹ)

IQTISÁDÍYÁT ইকিতসাदीयात

अर्थशास्त्र (Arth Shástr ارتھ شاستر)

मालियात (Máliyát مالیات)

IQTIZA इकितज़ा (ع - مڈ)

इच्छा (Ich, chha اچھا) तकाज़ा (Taqáza

تقاضا)

IQDÁM इक़दाम (ع - مڈ)

1. प्रगति (Pra, gati پُرگتی) अग्रसरता

(Aggr sarata اگرسرता)

(Áge barhna آگے بڑھنا)

2. पहिल (Pahil پہل) छेड़ (Chher

छेड़)

AQ.DAS अक़दस (ع - ص)

1. श्रेष्ठ (Shresh, th شریشٹھ)

महान (Mahán مہان)

2. पुनीत (Punit پونیٹ) पवित्र

(Pavit, tr پوت تر)

IQ, RÁR इक्रार (ع - مڈ)

1. स्वीकृति (Swíkriti سوئی کرتی)

मानना (Mánna मानنا)

2. प्रतिज्ञा (Pratiggya پرتگ کیا)

वादा (Váda وعدہ)

اقرار نامہ (ع - مڈ)

IQRÁR-NÁMA इक्रार नामा

प्रतिज्ञा पत्र (Pratiggyá pat, tr پرتگ

کیا پتہ)

AQ, RAB अक्रब (ع - ص)

अत्यंत निकट (Attyant nikat- انتہیت

اقبال مند (ع - ص)

IQBÁL-MAND इक़बाल मन्द

1. प्रतापी (Pratápi پرتاپی) तेजस्वी

(Tejas, swi تے جس سوئی)

इक़बाल (Sáhib-e-iqbál صاحب اقبال)

2. भाग्य शाली (Bhággya-sháli بھائیہ

नसीबे वर (Nasíbevar

نصیبہ و)

IQTIBÁS इकितबास (ع - مڈ)

उद्धरण (Ud, dharan اُد، دھرن)

IQTIDA इकितदा (ع - مڈ)

अनुसरण (Anusaran अनुसरण)

(Anukaran अनुकरन) तक्लीद (Taqlíd

تقلید)

IQTIDÁR इकितदार (ع - مڈ)

1. अधिकार (Adhikár ادھیکار) सत्ता

(Satta सत्ता) हुकूमत (Hukúmat

حکومت)

2. शक्ति (Shakti शक्ती) प्रभुत्व

(Prabhuttwa प्रबहुत्व) ज़ोर (Zor) (Zor)

IQTIRÁN इकितरान (ع - مڈ)

1. समीपता (Samípata समیپتا)

निकटता (Nikatata निकتتا) कुर्बत

(Qurbat قربت)

2. योग (Yog یوگ) किरान (Qirán

قران)

IQTISÁD इकितसाद (ع - مڈ)

अर्थ (Arth ارتھ) वित्त (Vitt वित्त)

(Dhan धन) ज़र (Zar زر) माल (Mál

مال)

2. बस करना (Bas karna) (بس کرنا)

3. संतुष्टि (Santushti) (سن تشتی)

AK,SAR अक्षर (अ - स) अक्षर
बहुधा (Bahudha) (بہودھا) अधिकतर
(Adhiktar) (ادھک) प्रायः (Prayah
(پرایہ)

اکثریت (अ - स) (मड)

AKSARĪYAT अक्षरीयत
बहुमत (Bahumat) (بہومت) बहुसंख्यक
(Bahusankhyak) (بہوسنکھیک) कसुरते
राय (Kasrat-e-rái) (कसुरत राई)

IK,RÁM इक्षाम (अ - स) (मड) अक्षर

1. सम्मान (Sam,mán) (सममान) सत्कार
(Satkár) (सतकार)

2. महानता (Mahánata) (महानता) बड़प्पन
(Baṛap,pan) (बरपपन)

IK,RÁH इक्षरह (अ - स) (मड) अक्षर

घृणा (Ghrina) (गहरना) उपेक्षा (Upekha)
(अपेक्षा) नफरत (Nafrat) (नफरत)

IK,SÍR इक्षीर (अ - स) (मड) अक्षर

1. रसायन (Rasáyan) (रसायन) कीमिया
(Kímiya) (कीमिया)

2. राम बाण (Rám bán) (राम बाण) तीर
च हदफ (Tír-ba-hadaf) (तीर च हदफ)
(हदफ)

AK,L अक्षल (अ - स) (मड) अक्षल

खाना (Khána) (कहाना) खुराक (Khurák)
(खुराक) खाद्य (Khád,dya) (कहादिये)

बहुत पास (Bahut pás) (बहुत पास) (नकत)

AQ,RIBA अक्षरिबा (अ - स) (मड) अक्षर
قريب کی جمع

संबंधी जन (Sambandhi jan) (संबंधी जन)
رشته دار (Rishtodár) (رشته دار) (جن)
भाई बन्द (Bhái band) (بھائی بند)

AQ,AL (LL) अक्षल (अ - स) (मड) अक्षल

न्यूनतम (Nyún-tam) (نیون تم)
बहुत थोड़ा (Bahut thora) (بہت تھوڑا)

اقلیدس (अ - स) (مڈ)

UQ,L,ÍDI (A)S उक्लीदि (अ - स) (मड) उक्लीदि
रेखा गणित (Rekháganit) (ریکھا گنت)
ज्यामिति (Jiyámiti) (جیامیتی)

IQ,LÍM इक्लीम (अ - स) (मड) इक्लीम

1. महाद्वीप (Mahádwp) (مہادیپ)
2. देश (Desh) (دیش) मुल्क (Mulk)
(مُلک)

AKBAR अक्षर (अ - स) (मड) अक्षर

महान (Mahán) (مہان) बहुत बड़ा
(Bahut Baṛa) (بہت بڑا) सब से बड़ा
(Sab se baṛa) (سب سے بڑا)

اكتساب (अ - स) (مڈ)

IK,TI,SÁB इक्षितिसाब

उपार्जन (Upárjan) (اُپارجن) कमाई
(Kamái) (कमाई)

IK,TI,FA इक्षितिका (अ - स) (मड) इक्षितिका

1. पर्याप्ति (Paryápti) (پریاپتی)
काफी होना (Káfi hona) (کافی ہونا)

التفات (ع - مذ) ILTIFÁT इल्तिफात

1. आकृष्टि (Ákrishti) (آکریشتی)

रुजहान (Ruj, hán) (رجحان)

2. कृपा (Kripa) (क्रिपा) दया (Daya)

इनायत (Ináyat) (عنايت) (ديا)

التماس (ع - مث) ILTIMÁS इल्तिमास

अनुरोध (Anurodh) (انورودھ) प्रार्थना

(Práarthana) (پراרתھنا) गुजारिश

(Guzáarish) (گزارش)

التوا (ع - مذ) ILTIYA इल्तिवा

स्थगन (Isthagan) (استھگن) मुल तवी

होना (Multavi hona) (ملتوي هونا)

التهاب (ع - مذ) ILTIHÁB इल्तिहाब

ज्वाला (Jwála) (جوالا) लपट (Lapat)

धधक (Dhadhak) (دهدھک) (لپٹ)

النيام (ع - مذ) ILTIYÁM इल्तियाम

क्षत पूर्ति (Chhat púrti) (چھت)

घाव भरना (Gháo bharna) (घाव भरना)

(گھاو بھرنا)

الحاح (ع - مث) IL,HÁH इल् हाह

1. विनति (Vinati) (वन्ति) खुशामद

(Khushámád) (خوشامد)

2. रोदन (Rodan) (रोदन) रोना (Rona)

(रोना)

الحداد (ع - مذ) ILHÁD इल् हाद

नास्तिकता (Nástikata) (नास्तिकता) अधर्म

(Adharm) (अधर्म) बेदीनी (Be dīni)

(بے دینی)

اکل و شرب (ع - مذ)

AKL-O-SHURB अक्लोशुर्ब

खानपान (Khán pán) (کھان پان)

खाना पीना (Khána pína) (کھانا پینا)

اکلیل (ع - مذ) IKLÍL इक्लील

ताज (Táj) (ताज) मुकुट (Mukut) (مکوت)

اکمل (ع - ص) AKMAL अक्मल

1. निपुणतम (Nipun tam) (निपुणतम)

कामिलतरीन (Kámil tarín) (کامل ترین)

(تربین)

2. पूर्णतम (Púran tam) (पूर्णतम)

बिलकुल पूरा (Bilkul púra) (بالکمل)

(پورا)

اگر (ف - حرف شرط) AGAR अगर

यदि (Yadi) (یدی) जो (Jo) (جو)

اگر چه (ف - حرف شرط)

AGAR-CHE अगरचे

यद्यपि (Yad,dyapi) (यद्यपि) गो कि

(Go ki) (گوکہ)

البته (ع - حرف تاکید)

ALBÁTTA अल्वत्ता

1. निःसन्देह (Nis,sandeh) (نس سندیه)

अवश्य (Avash,shya) (اوشیه) यकीनन

(Yaqínan) (یقیناً)

2. परन्तु (Parantu) (پرنتو) लेकिन

(Lekin) (لیکن)

التجا (ع - مث) ILTIJA इल्तिजा

प्रार्थना (Práarthana) (پراרתھنا) निवेदन

(Nivedan) (نویدن) विनय (Vinai) (وینے)

अर्ज (Arz) (عرض)

1. ऊपाधियां (Upādhiyān) اپا دھيان
2. खत का अलकाब (Khat ka alqāb) خط کا القاب
(प्रशस्ति) (Prashasti) پرشستی

ALLĀH अल्लाह (ع - مذ) الله
ईश्वर (Ishwar) (ایشور) परमात्मा
(Paramātma) (پرماत्मा) खुदा (Khuda)
(خدا)

ALAM अलम (ع - مذ) الم
1. वेदना (Vedana) व्यथा (Vyatha) (ویثا) दर्द (Dard) (درد)
2. कष्ट (Kasht) (کشت) दुःख (Dukh, kh) (دکھ) तकलीफ (Taklif)
(تکلیف)

ALMĀS अलमास (ف - مذ) الماس
हीरा (Hīra) (هیرا) हीराक (Hīrak) (هیراک)
المضاعف (ع - ص)

AL-MUZĀ,AF अल मुज़ाअफ
द्विगुण (Dwigun) (دوگن) दूना (Dūna)
(دونا)

الوداع (ع - مث)

AL-VIDĀA अल विदाअ
1. बिदा (Bida) (بدا) रुखसत (Rukhsat)
(رخصت)
2. रमज़ान का आखिरी जुमा
(Ramzān ka ākhiri Juma)
(رمضان کا آخری جمعہ)

ĪLĀH इलाह (ع - مذ) اله
ईश्वर (Ishwar) (ایشور) खुदा (Khuda)
(خدا)

AL-HĀSIL अल् हासिल (ع - ص) الحاصل
किं बहुना (Kim, bahuna) (کم بهونا)
सारांश यह कि (Sārānsh yeh ki)
(Qissa) किस्सा कोताह (kotāh)
(قصہ کوتاہ)

IL, HĀQ इल् हाक (ع - مذ) الحاق
1. मिलाना (Milāna) (ملانا) जोड़ना
(Jorna) (جوڑना)
2. किसी मूल लेख में ऊपर से कुछ और
जोड़ना (Kisi mūl lekh men ūpar se)
कसी मूल लिखे (kuchh aur jorna)
(میں اوپر سے کچھ اور جوڑنا)
क्षेपण (Chhepan) (چھپین)

AL-HAQ अल् हक (ع - ص) الحق
निःसन्देह (Nis, sandeh) (نس سند یہ)
सत्यतः (Sattiyatah) (ستیتہ تہ) वस्तुतः
(Vastutah) (वस्तुतः) सचमुच (Sach)
(سچ) (much)

ILZĀM इल् ज़ाम (ع - مذ) الزام
1. अपराध (Aprādh) (اپرادی) अभियोग
(Abhiyog) (ابھی یوگ) जुर्म (Jurm)
(جرم)
2. आरोप (Ārop) (آرूप) लाञ्छन
(Lānchhan) (لانچھن) तुहमत
(Tuhmat) (تہمت)

ULFAT अल् फत (ع - मथ) الفت
प्रेम (Prem) (پریم) अनुराग (Anurāg)
(چاہت) चाहत (Chāhat) (انوراک)

ALQĀB अल् काब (ع - مذ) القاب
لقب क्पि جمع

IMTIHÁN इम्तिहान (मं. - ए) امتحان

1. परीक्षा (Paríkehha) जांच (जान्च) (Paríkehha) जांच (जान्च)
2. समीक्षा (Samíkehha) (समिकेहा) (Samíkehha) (समिकेहा)
- परख (Parakh) (परक़े)

IMTIZÁJ इम्तिज़ाज (मं. - ए) امتزاج

- संमिश्रण (Sammishran) (सम मिश्रन)
- मिलाना (Milána) (मिलाना)

IMTINÁ-A इम्तिनाअ (मं. - ए) امتناع

- प्रतिबंध (Prati bandh) (प्रती बन्ध)
- निषेध (Nishedh) (निशेदह)
- मनाही (Manáhi) (मनाही)

IMTINÁN इम्तिनान (मं. - ए) امتنان

- कृतज्ञता (Kritaggyata) (क़रतग़ीयता)
- एहसान मन्दी (Ehsán mandi) (इहसान मन्दी)
- अहसान मन्दी (Ehsán mandi) (अहसान मन्दी)

उपकार (Upkár) (उपकार)

IMTIYÁZ इम्तियाज़ (मं. - ए) امتياز

- विभेद (Vibhed) (विभेद)
- अन्तर (Antar) (अन्तर)
- फ़र्क़ (Farq) (फ़र्क़)
- विशेषता (Visheshata) (विशेषता)
- ख़ुसूसियत (Khusúsiyat) (ख़ुसूसियत)
- परिचय (Parichai) (परिचय)
- पहिचान (Pahichán) (पहिचान)
- शनाख़्त (Shanákhht) (शनाख़्त)

IMDÁD इम्दाद (मं. - ए) امداد

- सहायता (Saháyata) (सहायता)
- सहयोग (Sah yog) (सहयोग)
- मदद (Madad) (मदद)

ILHÁM इल् हाम (मं. - ए) اِلْهَام

- आकाश वाणी (Ákash váni) (आकाश वाणी)
- देव वाणी (Deo váni) (देव वाणी)
- गैबी आवाज़ (Ghaibi áváz) (गैबी आवाज़)

ALÍM अलीम (मं. - ए) اَلِیْم

- दुःख दायी (Dukh dáí) (दुःख दायी)
- कष्ट जनक (Kasht janak) (कष्ट जनक)
- तकलीफ़ देह (Taklíf deh) (तकलीफ़ देह)

IMÁRAT इमारत (मं. - ए) اِمَارَات

- धनाढ्यता (Dhanádh, dhyata) (धनाढ्यता)
- अमीरी (Amíri) (अमीरी)
- ऐश्वर्य (Aishwarya) (ऐश्वर्य)
- समृद्धि (Samriddhi) (समृद्धि)
- इक़बालमन्दी (Iqbál mandi) (इक़बालमन्दी)

AMÁN अमान (मं. - ए) اَمَان

- सुरक्षा (Surákehha) (सुरक्षा)
- हिफ़ाज़त (Hifázat) (हिफ़ाज़त)
- शान्ति (Shánti) (शान्ति)
- सुकून (Sukún) (सुकून)
- शरण (Sharan) (शरण)
- पनाह (Panáh) (पनाह)

AMÁNAT अमानत (मं. - ए) اَمَانَات

- न्यास (Nikchhep) (न्यास)
- थाती (Tháti) (थाती)
- धरोहर (Dharohar) (धरोहर)
- अमानत नामे (अफ. - मं.)

AMÁNAT-NÁMÁ अमानत नामा

- न्यास पत्र (Nyás pattr) (न्यास पत्र)
- थाती पत्र (Tháti pattr) (थाती पत्र)

AMN امن (ع - مذ) آمَن

1. शांति (Shānti) सुकून (شانتي) (Sukūn) سکون
2. सुरक्षा (Surakhsha) (सुरक्ष) (Surakhsha) حفاظت (Hifāzat) हिफाजत
3. सुख (Sukh) آرام (سکھ) (Ārām) آرام

امن پسند (عف - ص)

AMN-PASAND آمَن پَسَند

शांति प्रिय (Shāntipriya) (شانتي پري) (Shāntipriya) (صلح جو) (Sulh jū) सुलहजू

AMVÁT अमवात (ع - مٹ) (اموات) موت کی جمع

मौतें (Mauten) (موتين)

AMVÁJ अमवाज (ع - مٹ) (امواج) موج کی جمع

मौजें (Maujen) (موجين) (Lahren) लहरेँ (لهريں)

اميد (ف - مٹ)

UM (M) E (I) D उ (म्मी-म्मे-मे-मी) द

आशा (Āsha) (آشا) (Ās) आस

AMÍR अमीर (ع - مذ)

1. अध्याक्ष (Ad, dhyaksha) (अध्याक्ष) (Sardár) सरदार
2. धनी (Dhani) (धनी) (Dhanádhyā) (धनदाय) (Māldār) मालदार

AMÍN अमीन (ع - مذ)

1. विश्वस्त (Vish, shvast) (विश्वस्त) (Motabar) मोतबर

AMR अमर (ع - مذ)

1. आदेश (Ādesh) (आदेश) (Āggya) हुक्म (Hukm) (हकیم) (Āggya) हुक्म
2. विषय (Vishai) (विषय) (Māmā) मामला (Māmā) (معامله)

IMSÁK इम् साक (ع - مذ) امساک

1. अवरोध (Aurodh) (اورودھ) (Rukáo) रुकाव (Rukáo) (دکاو)
2. कृपणता (Kripanata) (کریپناتا) (Kanjúsi) कंजूसी (Kanjúsi) (کنجوسی)
3. वीर्यस्तं भन (Viryastambhan) (वीर्यस्तं भन) (Rukávat) रुकावट (Rukávat) (دکاوٹ)

امساک باران (عف - مذ)

IMSÁK-E-BÁRAN इम् साके बारां

- अनावृष्टि (Anávrishti) (اناورشتي)
- अवर्षा (Avárshá) (اورشا) (Khushk-sáli) खुशक साली (Khushk-sáli) (خشک سالی)

IMKÁN इम्कान (ع - مذ) امکان

- संभावना (Sambhavana) (سم بهاونا)
- हो सकना (Ho sakna) (होसकना) (Mumkin hona) मुम्किन होना (Mumkin hona) (ممکن هونا)

AMAL अमल (ع - مذ) امل

- आशा (Āsha) (आशा) (Āsra) आसरा (Āsra) (آسرا)
- उम्मेद (Ummed) (امید)

IMLA इम्ला (ع - मٹ) املا

- अनुलेख (Anulekh) (अनुलेख) (Shurt-lekh) इबरात (Ibárat) (شورت لیکھ) (Ibárat) (عبارت)

INTIBÁH انتباه (ع - مذ) इन्तिवाह
चेतावनी (Chetávani चेतान्वी) तम्बीह
(Tambih تنبيه)

INTIKHÁB انتخاب (ع - مذ) इन्तिखाब
1. संकलन (Sankalan संकलन) चयन
(Chayan चुन) चुनना (Chunna चुना)
2. निर्वाचन (Nirváchan निर्वाचन) इलैक्शन
(Chunáo चुनाव) (Election اليکشن)

INTISÁB इन्तिसाब (ع - مذ) انتساب
1. संबंध (Sambandh सम्बन्ध) निस्बत
(Nisbat نسبت)
2. समर्पण (Samarpan समर्पण) डेडी
केशन (Dedication डेडि केशन)

INTISHÁR इन्तिशार (ع - مذ) انتشار
1. अस्तव्यस्तता (Astvyastata अस्त
व्यस्तता) तितर बितर होना (Titar
bitar hona तितर बितर होना)
2. अव्यवस्था (Av,vyavastha अव्यवस्था)
बदनजमी (Bad nazmi बदनजमी)
3. व्याकुलता (Vyákulata व्याकुलता)
व्यग्रता (Vyaggrata व्यग्रता)
परेशानी (Pareshani परेशानी)

INTIZÁR इन्तिज़ार (ع - مذ) انتظار
1. प्रतीक्षा (Pratiksha प्रतीक्षा) राहदेखना
(Ráh dekhna राह देखना)

2. न्यास धारी (Nyás dhári न्यास
धारी) अमानत दार (Amánat
dár अमानत दार)

UNÁS उनास (ع - مَث) اناث
أنثى کی جمع
1. स्त्रियां (Istriyán استریاں)
2. मादायें (Mádáen مادائیں)

ANÁR अनार (ف - مذ) اناز
दाडिम (Dádím دادم) रक्त वीज
(Rakt-víj رکت ویج) अनार (Anár
انار)

انائیت (ع - مَث)

ANÁNÍYAT अनानीयत
1. अहंकार (Ahankár अहंकार) अहंता
(Ahanta अहंता) अहंपद (Ahampad
अहंपद) गुरुर (Ghurúr गुरुर)
2. अहं वाद (Ahamvād अहंवाद) घमंड
(Ghamand गहमंड) शेखी (Shekhi
शेखी) डींग (Díng डींग)

AMBÁR अम्बार (ف - مذ) انبار
संचय (Sanchai संचय) राशि (Ráshi
राशि) डेर (Dher डेर)

IMBISÁT इम्बिसात (ع - مذ) انبساط
हर्ष (Harsh हरष) आनन्द (Ánand
आनंद) खुशी (Khushi خوشی)

AMBOH अम्बोह (ف - مذ) انبوه
समूह (Samúh समूह) समुदाय (Samudái
समुदाय) निचय (Niehai निचय) भीड़
(Bhír भीड़)

INTIHA انتہا (ع - مٹ) इन्तिहा

1. अंत (Ant انت) अखीर (Akhír اخیر)

2. चरमसीमा (Charam síma چرम سیما)
पराकाष्ठा (Parákáshtha پرو کاشتھا)
आखिरी हद (Ákhiri had آخری حد)

INTIHAI इन्तिहाई (ع - ص) انتہائی

1. अत्यंत (Attyant اتیلت) बहुत ज़ियादा (Bahut ziyáda بہت زیادہ)
2. परम (Param پریم) बहुत (Bahut بہت)

ANJÁM अन्जाम (ف - مذ) انجام

1. परिणाम (Parinám پرینام) फल (Phal फल) नतीजा (Natíja نتیجہ)
2. अंत (Ant انت) अखीर (Akhír اخیر)

ANJUM अन्जुम (ع - مذ) انجم

نجم کی جمع
उडुगण (Udugan اڈوگن) तारे (Táre تارے)

انجمن (ف - مٹ)

ANJUMAN अन्जुमन

1. संस्था (Sanstha संस्था) परिषद् (Parishad परिषد) समिति (Samiti समिति)
2. गोष्ठी (Goshti گشتھی) मंडली (Mandali منڈلی) महफیل (Mahfil महفیل)

2. प्रत्याशा (Pratyásha प्रतिशा) आसरा (Ásra آسرا)

INTIZÁM इन्तिजाम (ع - مذ) انتظام

व्यवस्था (Vya vastha ویو ستھا) प्रबंध (Prabandh پرو بندھ) बंदोबस्त (Bandobast بندوبست)

INTIFÁA इन्तिकाअ (ع - مذ) انتفاع

लाभ प्राप्ति (Lábh prápti لایہ پراپتی) नफा उठाना (Nafa uthána نفع اٹھانا)

INTIQÁL इन्तिकाल (ع - مذ) انتقال

1. स्थानांतरण (Isthánántaran استهانتان) एक जगह से दूसरी जगह जाना (Ek Jagah se दूसरी jagah jána ایک جگہ سے دوسری جگہ جانا)
2. मृत्यु (Mrittyu مریتو) मौत (Maut موت)

انتقال جائداد (ع - ف - مذ)

INTIQAL-E JÁIDÁD इन्तिकाले जायदाद

सम्पत्ति हस्तांतरण (Sampatti hastán taran سمپتی هستان ترن)

INTIQÁL-E- (ع - مذ) انتقال حکومت

HUKÚMAT इन्तिकाले हुकूमत

सत्ता हस्तांतरण (Satta hastántaran सत्ता हस्तान ترन)

INTIQÁM इन्तिकाम (ع - مذ) انتقام

प्रत्यपकार (Pratyap kár پروتیپکار) बुराई का बदला (Burái ka Bādla برائی کا بدلہ)

ANDÁZA अन्दाज़ा (ف - مذ)

1. अनुमान (Anumán) (انومان)
अनुमिति (Anumiti) (انومتی)
क्यास (Qayás) (قیاس)
2. प्राक्कलन (Prak,kalan) (پراک کلن)
आंक (Ánk) (آنک) तख्मीना (Takhmína) (تخمینہ)

ANDÁM अन्दाम (फ - مذ)

- देह (Deh) (دیہ) शरीर (Sharír) (شریر)
जिस्म (Jisim) (جسم)

ANDAR अन्दर (ف - ص)

- अन्तर्गत (Antar gat) (انتر گت)
बीचमें (Bích men) (بیچ میں)

INDIRÁJ इन्दिराज (ع - مذ)

- अंकन (Ankan) (انکن) लेखन (Lekhan) (لےکھن)
दर्ज करना (Darj karna) (दर्ज کرنا)

ANDARÚN अन्दरून (फ - مذ)

1. मध्य (Maddhya) (मद्धیه) बीच (Bích) (بیچ)
2. चित्त (Chitt) (चित्त) मन (Man) (मन)
दिल (Dil) (دل)
3. उदर (Udar) (ادر) पेट (Pet) (पेट)

अन्दरूनी (ف - مث)

ANDARÚNI अन्दरूनी

1. आंतरिक (Ántarik) (آن ترک) भीतरी (Bhítari) (بیہیتری)
2. हार्दिक (Hárdik) (হার্দک) दिली (Dili) (دلی)

IN, HIRÁF इन्हिराफ (ع - مذ)

1. अवहेलना (Avahelana) (اوہیلنا)
अवज्ञा (Avaggya) (اوگیا) हुक्मउदूली (Hukm udúli) (حکم عدولی)
विमुखता (Vimukhata) (ویمکھتا)
मुँह फेरना (Munh pherna) (منہ پھیرنا)

IN, HISÁR इन्हिसार (ع - مذ)

1. निर्भरता (Nirbharata) (نیرہرنا)
अवलंबन (Avlamban) (اولمبن)
दारोमदार (Dáro-madár) (दारومدار)
आश्रय (Áshrai) (آشروع) सहारा (Suhára) (سہارا)

انحطاط (ع - مذ)

IN, HITÁT इन्हितात

1. पतन (Patan) (پتن) अवनति (Avnati) (اونتی)
जवाल (Zavál) (जवाल)
अधो गति (Adhogati) (ادھوگتی)
गिराव (Giráo) (گراؤ)

ANDÁZ अन्दाज़ (ف - مذ)

1. शैली (Shaili) (شیللی) प्रणाली (Pranáli) (پرנالی)
पद्धति (Pad-dhati) (پد دھتی)
हाव भाव (Háo bháo) (هاؤ بهاؤ)
अदायें (Adáen) (ادائیں)
अनुमान (Anumán) (انومان)
अनुमिति (Anumiti) (انومتی)
अन्दाज़ा (Andáza) (اندازه)

INZÁL इनज़ाल (ع - مذ) انزال

1. नीचे उतरना (Niche utarna) نیچے اتونا

2. वीर्यपात (Virryupát) ویریہ پات

रेतस्खलन (Rotaskhalan) ریتس کھلن

मनी निकलजाना (Mani nikal jānu)

منی نکل جانا

INS انس (ع - مذ) انس

یہ لفظ مفرد ہے مگر جمع کے معلوم میں آتا ہے

1. मानव जाति (Mānav jāti) مانوجاتی

नौए इन्सान (Nau-o-insán) नौए (نوع) انسان

2. मनुष्य गण (Manushya gan) منشیہ گن

लोग (Log) لوگ

UNS उन्स (ع - مذ) انس

1. प्रेम (Prem) प्रेम (Anurág) अनुराग

महबबत (Mahabbut) (अनुराग) محبت

2. लगाव (Lagáo) (لگاؤ) लगव

(Ta, alluq) (تعلق)

INSÁN इन्सान (ع - مذ) انسان

मनुज (Manuj) (मनुज) मनुष्य

(Manushya) (मनुष्य) आदमी (Ádami)

آدمی

انسانیت (ع - مٹ)

INSÁNIYAT इन्सानियत

1. मानवता (Mānavata) (मानवता)

मनुष्यत्व (Manushyattwa) (मनुष्यत्व)

आदमीयत (Ádamiyat) (آدمیت)

INDIFÁA इन्दिफाअ (ع - مذ) اندفاع

निवारण (Niváran) (नवारण) निवारण

(Nirákaran) (निराकरण) दफा होना (Dafa)

homa) (دفع) होना

INDIMÁL इन्दिमाल (ع - مذ) اندمال

क्षतपूर्ति (Chhat púrti) (क्षतपूर्ति) چھت پورتنی

घाव भरना (Gháo bharna) (گھاو بھرنا)

اندوخته (ف - ص)

ANDOKH, TA अन्दोखता

1. उपार्जित (Upárjit) (اپارجیت) संचित

(Sanchit) (संचित) जमा किया हुआ

(Jama kiya hua) (جمع کیا ہوا)

2. संचित धन (Sanchit dhan) (संचित धन)

जमा पूंजी (Jama púnji) (جمع پونجی)

(पुनोजی)

ANDOH अन्दोह (ع - مذ) اندوہ

1. शोक (Shok) (शोक) क्षोभ (Chhobh)

(Gham) (غم) गम (Gham)

2. व्यथा (Vyatha) (व्यथा) पीड़ा (Píra)

(Taklif) (تکلیف) तकلیف (Taklif)

اندوہ گیں (ف - ص)

ANDOH-GÍN अन्दोहगी

शोक ग्रस्त (Shok-Grast) (शोक ग्रस्त)

पीड़ित (Pírit) (पीड़ित) गमगीन (Gham)

gín) (غم گین)

ANDESHA अन्देश (ع - مذ) اندیشہ

1. शंका (Shanka) (शंका) संदेह (Sandeh)

(Shub,ha) (شبهہ) शुब्हा (Shub,ha)

2. भय (Bhai) (भय) त्रास (Trás)

(Dar) (ڈر) डर (Dar)

3. प्रकुल्लता (Praphullata) (پریہل لتا)
खुशी (Khushi) (خوشی)

INSÁF इन् साफ (ع - مذ) انصاف
न्याय (Nyái) (نیاے) अदल (Adl)
(عدل)

INSIRÁM इन् सिराम (ع - مذ) انصرام
प्रबंध (Prabandh) (پربندھ) व्यवस्था
(Vyavastha) (ویوस्तھا) बंदो बस्त
(Bandobast) (بلندوبست)

IN,ÁM इन् आम (ع - مذ) انعام
पुरस्कार (Puraskár) (پورسکار) पारि-
तोषिक (Páritoshik) (پار تو شک) बखशिश
(Bakhshish) (بخشش)

IN,IQÁD इन् इकाद (ع - مذ) انعقاد
आयोजन (Áyojan) (آیوچن) व्यवस्था
(Vyavastha) (ویوस्तھا) सभा या बैठक
का होना (Sabha ya baithak ka hona)
संभल या बीठक कल हलनल

INFIRÁD इन् फिराद (ع - مذ) افراد
अकेला होना (Akela-hona) (اکیلا هونا)

INFIRÁDI इन् फिरादी (ع - ص) انفرادی
व्यक्तिगत (Vyakti gat) (ویکتی گت) जाती
(Záti) (ذاتی)

انفرا دیت (ع - مٹ)

INFIRÁDÍYAT इन् फिरादीयत
अनुपमता (Anupamata) (انوپماتا)
अद्वितीयत्व (Ad, dwitíyattwa) (اد
دوتی یتو) (Be misli) (بے میسلی)

2. सभ्यता (Sabb,bhyata) (سبھیता)
शिष्टाचार (Shishtáchár) (شیشٹاچار)
तहजीब (Tahzib) (تہذیب)

ANSAB अन्सब (ع - ص) انسب
अत्युचित (Attyochit) (اتیوچت) बहुत
मुनासिब (Buhut munásib) (بہت
مناسب)

INSIDÁD इन्सिदाद (ع - مذ) انسداد
1. निरोध (Nirodh) (نیرودھ) प्रतिबंध
(Pratibandh) (پرتی بندھ) अवरोध
(Avrodh) (اورودھ) रोक (Rok)
(دوک) 2. निवारण (Niváran) (نوارن) निराकरण
(Nirákaran) (نیراکرن) दफीया
(Dafíya) (دفیعیہ)

INSHA इनशा (ع - مٹ) انشا
1. लेख (Lekh) (لیکھ) लिखावट (Likhá-
vat) (لکھاوت) 2. साहित्य (Sáhitya) (ساهتیة) अदब
(Adab) (ادب)

انشا پر داز (عف - مذ)

INSHA-PARDÁZ इनशा पर्दाज़

लेखक (Lekhák) (لیکھک) साहित्य कार
(Sáhitya kár) (ساهتیة کار) फनकार
(Fan kár) (فن کار)

انشوا ح (ع - مذ)

INSHIRÁH इन् शिराह

1. प्रकटन (Prakatan) (پروکتن) जुहूर
(Zuhúr) (ظهور) 2. उद्घाटन (Udghátan) (ادگھاتن)
खुलना (Khulna) (کھلنا)

INQITÁ,A **انقٹا ع** (ع - مذ) **انقٹا ع** (ع - مذ)
 (ہونا) **سماپت ہونا** (Samápt hona)
 (سماپت ہونا) **گزر جانا** (Guzar jána)
 (گزر جانا)

INQITÁ,A **انقٹا ع** (ع - مذ) **انقٹا ع** (ع - مذ)

1. **وچھد** (Vich,ched) **کٹ-جانا** (Kat jána)
2. **سماپت ہونا** (Samápt hona)
ختم ہونا (Khatm hona)

INQILÁB **انقلاب** (ع - مذ) **انقلاب** (ع - مذ)

1. **روپانتار** (Rúpántar) **پریورتن** (Parivartan)
تبدیلی (Tabdili)
2. **وپیلاو** (Viplav) **کرانتی** (Kránti)
الٹ (Ulat pher) **کرانتی** (Kranty)

انقلاب حکومت (ع - مذ)

INIQLÁB-E-HUKÚMAT **انقلاب** (ع - مذ) **انقلاب** (ع - مذ)

ہوکومت
راجہ (Rájya-parivartan)
راجہ (Rájya)
کرانتی (kránti)
حکومت کی تبدیلی (Hukúmat ki tabdili)

INKÁR **انکار** (ع - مذ) **انکار** (ع - مذ)
آسوی کرتی (Aswi kriti)
نامنا (Namánna)

INKISÁR **انکسار** (ع - مذ) **انکسار** (ع - مذ)
وینتی (Viníti) **نامنا** (Nam-)

INFISÁL **انفصال** (ع - مذ) **انفصال** (ع - مذ)
نیرنای (Nirnai) **فیسلا** (Faisala)
فیصلہ

INFI,ÁL **انفعال** (ع - مذ) **انفعال** (ع - مذ)

1. **لججا** (Lajja) **شرم** (Sharm)
2. **پشچات** (Pashchát, táp) **افسوس** (Afsos)

INFIKÁK **انفکاک** (ع - مذ) **انفکاک** (ع - مذ)

1. **پریہکاتا** (Prithakata) **عکس** (Aláhádagi)
2. **موچن** (Mochan) **چھوٹنا** (Chhútna)

انفکاک رہن (ع - مذ)

INFIKÁK-E-RAHN **انفکاک** (ع - مذ) **انفکاک** (ع - مذ)
بندھک (Bandhak) **موچن** (mochan)
رہن کا چھوٹ جانا (Rahn ka chhút jána)

INQIBÁZ **انقباض** (ع - مذ) **انقباض** (ع - مذ)

1. **سंकुचित** (Sankuchit-hona) **سکڑنا** (Sukaṛna)
2. **آپ** (Apprasan,nata) **ملینا** (Malinata)

INQISÁM **انقسام** (ع - مذ) **انقسام** (ع - مذ)
ویہاجن (Vibhájjan) **تقسیم** (Taqsim)

INQIZA **انقبضا** (ع - مذ) **انقبضا** (ع - مذ)
ویاتیت (Vyatít hona)

انہماک (ع - مذ)

IN, HIMÁK ہن ہیماک

تتمہیتا (Tanmaite تن میتا)

نیمگناتا (Nimagnata نیمگناتا)

تلیناتا (Tallinata تل لیتا)

لیپتاتا (Liptata لپتتا) مہویات

(Mahviyat مہویت) لگان

(Lagan لگن)

ANÍS آنیس (ع - مذ)

1. سخا (Sakha سکھا) ہمدم (Hamdam ہمد)

2. میترا (Mitr mittar میترا) دوست (Dost دوست)

AUBÁSH اوباش (ع - مذ)

بوش کی جمع ہے لیکن واحد
معنوں میں مستعمل ہے1. دُراچاری (Duráchári دراجاری)
بد چلن (Bad chalan بدچلن)7. अधम (Adham ادم) پامر (Pámar پامر)
کمیانا (Kamína کمیانا)

3. लंपट (Lampat لمپٹ) शुद्धा (Shuhda شہدا)

AUJ اوج (ع - مذ)

1. उच्चता (Uch, chata اچھا)
उँचाई (Uñchái اونچائی)2. उन्नति (Unnati اُنٹی) उत्थान (Ut, thán اُتھان)
अरुज (Arúj ارُج)
(عروج)

راتا (Vinai ونے) विनय (Ajizi عاجزی)

انکشاف (ع - مذ)

INKISHÁF ہن کیشاف

प्रकटन (Prakatan پُرکتن) ज़ाहिर होना
(Záhir hona ظاہر ہونا)ANG, BÍN آنگ بین (ع - مذ)
मधु (Madhu مدھو) شاهد (Shahd شہد)ANGUSHT آنگشت (ف - مٹ)
अंगुलि (Anguli انگلی) कर शाखा
(Kar Shákha کرشاخا) उँगली (Ungli
انگلی)ANGÚR آنگور (ف - مذ)
द्राक्षा (Drákehha دراکھا)
गोस्तनी (Gostani گوستنی) अंगूर
(Angúr انگور)ANVAR آنور (ع - ص)
अतिप्रभ (Atip, prabh اتیپربھ)
अति प्रकाशमान (Ati prakásh mán
اتی پرکاش مان)
बहुत रौशन (Bahut raushan بہت روشن)INHIDÁM ہن ہیدام (ع - مذ)
विध्वंस (Vid dhwans ویدھونس)
विनाश (Vinásh وناش) बरबादी,
(Barbádi برباہی) खंडर होना
(Khandar hona کھنڈر ہونا)IN, HIZÁM ہن ہیزام (ع - مذ)
पराजय (Parájai پاراجے) हार (Hár
ہار)

سنتان (Santán) سنتاتی (Santati)
 بال بچے (Bál bachcho) (سن تتی)
 (بال بچے)

اولوالعزم (ع - ص)

ULUL-AZM اولول ازم

اتساہشیل (Utsáh shíl) (اتساہشیل)
 حوصلہ (Hausala mand) (ہوسلا مند)
 (مند)

AULA اولی (ع - ص) اولی

سروچیت (Sarvochit) (سروچیت)
 مناسب (Munásib tarín) (مناسیب)
 (تربین)

EHÁNAT اہانت (ع - مٹ) اہانت

تیرسکار (Apmán) (اپ مان)
 (Ninda) (نندا) (تیرسکار)
 (Be izzati) (بے عزتی) (بہ عزتی)

EH, TIMÁM اہم (ع - مڈ) اہم

1. ویوستانہ (Vyavastha) (ویوستانہ)
 (Prabandh) (پربندھ) (پربندھ)
 (Intizám) (انتظام)
2. تتواو (Tat, twáo dhán) (تتواو)
 (Áyojan) (آیوجن) (آیوجن)
 (Dekh rekh) (دیکھ ریکھ) (دیکھ ریکھ)

AHL اہل (ع - مڈ) اہل

1. ادھیکاری (Adhi kári) (ادھیکاری)
 (Swámi) (سوامی) (سوامی)
 (Sáhib) (صاحب)
2. سامرتھ (Pátr) (پاتر) (سامرتھ)
 (Yoggya) (یوگیہ) (یوگیہ)
 (Mustahaq) (مستحق) (مستحق)

AURANG اورنگ (ف - مڈ) اورنگ
 (Singhásan) (سنگھاسن)
 تخت (Takht) (تخت)

AUZÁR اوزار (ع - مڈ) اوزار
 وز کی جمع ہے لیکن اس کا واحد
 مستعمل نہیں ہے

یانترا (Yanttr) (یانترا)
 (Upkaran) (آپ کون)
 (Auzár) (اوزار)

AUSAT اوسط (ع - ص) اوسط

1. ماد (Mád,dhyamik) (ماد)
 (Darmiyáni) (درمیانی)
 (درمیانی)
2. مادیہ (Mád,dhya) (مادیہ)
 (Mad,dhyak) (مدھیہ)
 (Average) (ایوریج)

AUQÁT اوقات (ع - مڈ) اوقات

1. وقت کی جمع
 2. پرتیشٹھا (Pratishtha) (پرتیشٹھا)
 (Izzat) (عزت)
- (ان معنوں میں بطور واحد مستعمل ہے)

AV, VAL اَوَ (ع - ص) اَوَ

1. پُرو (Púrv) (پُرو)
 (Pahila) (پہلا) (پہلا)
2. سرو (Sarv shreshth) (سرو)
 (Sarvottam) (سروچیت)
 (Behtarín) (بہترین) (بہترین)

AULÁD اولاد (ع - مٹ) اولاد
 ولد کی جمع ہے لیکن بطور واحد
 مستعمل ہے

(قدردان Qadr dān)

AHLIYAT اہلیت (ع - مٹ)
 یوگیتا (Yoggyata یوگیہ تا) پاترنا
 (Pātrata پاترنا) قابیلیت (Qābīlyat
 قابلیت)

AHAM اہم (ع - ص)
 مہتو پورن (Mahattwa pūrṇ مہتو پورن)
 گمبہر (Gambhīr گمبہر) اہمسمییت
 والا (Ahammīyat vāla اہمسمیت والا)
 اہمیت (ع - مٹ)

AHAM, MĪYAT اہمسمییت
 مہتو (Mahattwa مہتو) ماہاتمیا
 (Māhātmya ماہاتمیا) بارائی (Barāī
 بارائی)

AI اے (ع - مذ)
 اے (Ai اے) ہے (He ہے)

AYĀGh ایاغ (ت - مذ)
 کس (Chashak چشک)
 کانس (Kans کانس)
 پان (Pān پان)
 پیالا (Piyāla پیالا)

ĪSĀR ایشار (ع - مذ)
 سوارتھ (Swārth tyāg سوارتھ)
 تیاغ (Tyāg تیاغ)

ĪJĀB ایجاب (ع - مذ)
 من-کرتی (Swīkriti من-کرتی)
 منزوری (Manzūri منظروری)

ĪJĀD ایجاد (ع - مٹ)
 آویشکار (Āviśhkar آویشکار)
 اکتیرا (Ikhtirāa اکتیرا)

3. والے (Vāle والے)

اہل اللہ (ع - مذ)

AH, LUL, LĀH اہلول لاہ
 ایشور بھکت (Īshwar bhakt ایشور بھکت)
 اللہ والے (Allāh vāle اللہ والے)
 اہل باطن (ع - مذ)

AHL-E-BĀTIN اہلہ باتین
 مہاتما (Mahātma مہاتما)
 پونی تاتما (Punitātma پونی تاتما)
 بھم جانی (Brahm gyāni بھم جانی)
 خدہ والے (Kḥudā vāle خدہ والے)

AHL-E-FAN اہل فن (ع - مذ)

1. کلا کار (Kala kār کلاکار)
 فنکار (Fan kār فنکار)

2. ساہتیہ کار (Sāhittya kār ساہتیہ
 کار)
 ادیب (Adīb ادیب)

اہل قلم (ع - مذ)

AHL-E-QALAM اہلہ کلام
 ماسی جیوی (Masi jīvi ماسی جیوی)
 ساہتیہ کار (Sāhittya kār ساہتیہ کار)
 لیکھک (Lekhāk لیکھک)
 ادیب (Adīb ادیب)

اہل کار (ع - مذ)

AHL-KĀR اہل کار
 کرم چاری (Karm chāri کرم چاری)
 کارہ کرتا (Kārya karta کارہ کرتا)
 املا والا (Amle vāla املا والا)

اہل نظر (ع - مذ)

AHL-E-NAZAR اہلہ نزار
 پارکھی (Pārakhī پارکھی)
 کدر دان

(Anumati انومتی) ہجائزات
(Ijāzat اجازات)

IMĀN ایمان (ع - مذ)

1. نیثا (Nishtha نشتہا) دھرم (Dharm دھرم)
2. شریدا (Shriddha شریدا) ایتیکاہ (Etiquād اعتقاد)
3. ویشواس (Vish,shwās وشواس) یقین (Yaqin یقین)

AIMAN ایمن (ع - ص)

1. شوبھ (Shubh شوبھ) منگل کاری (Mangal kārī منگل کاری) مبارک (Mubārak مبارک)
2. نیربھ (Nirbhay نیربھ) بے خوف (Be khauf بے خوف)
3. سورکھیت (Surakshit سورکھیت) محفوظ (Mahfūz محفوظ)
4. داکھین (Dakhehin داکھین) دایاں (Dāyān دایاں)

AI (Ī)VAN ایوان (ف - مذ) وان (وے)

1. پراساد (Prāsād پراساد) بھوان (Bhavan بھوان) محل (Mahal محل)
2. راجبھوان (Rāj bhavan راج بھوان) دربار (Darbār دربار)
3. ویدھان سبھا (Vidhān sabha ویدھان سبھا) کونسل (Sadan کونسل) (Council کونسل)

ĪZA ایذا (ع - مٹ) ایذا

یا تانا (Yātana یا تانا) پیڑا (Pīṛa پیڑا)
(Taklīf تکلیف) (Tākīf تکلیف)

ایذارسان (ع - ص)

ĪZA-RASĀN ایذا رساں

کشت دایک (Kashī dāyāk کشت دایک)
(Klesh-janak کlesh-janak) (Dukh dukh)
(Dukh dukh) (Dukh dukh)

E,ZAD ایزد (ف - مذ) ایزد

ایشور (Īshwar ایشور) پرماٹما (Paramātma پرماٹما)
(Khuda خُدا)

ĪSĀL ایصال (ع - مذ) ایصال

پہنچانا (Pahunchāna پہنچانا)

ĪFA ایفا (ع - مذ) ایفا

پالان (Pālan پالان) پُرتی (Pūrti پُرتی)
(Vafa karna وفا کرنا)

ایفا مے عہد (ع - مذ)

ĪFĀ-E-AHD ایفا اہد

پران پالان (Pran pālan پرن پالان)
(Pratiggya pālan پرتیگیا پالان)
(Vāda vafāi وادا وفائی)

ĪMA ایما (ع - مذ) ایما

1. انگت (Ingīt انگت) سَنکِت (Sanket سَنکِت)
(Ishāra اِشَارَة) (Ishāra اِشَارَة)
2. آگیا (Āggyā آگیا) انومیت

ب

BÁBÁ बाबा (फ - मंड)

1. श्रेष्ठ (Shresh,thi شریض،تھ) प्रति-
ष्ठित (Pratish,thit پرتیش،تھت)
2. साधू (Sádhú سادھو) फकीर (Faqír
فقیر)

BÁBAT बाबत (ब - त)
विषय में (Vishai men ویشے میں)
संबंध में (Sambandh men سمبندھ میں)

BA-HAYA बाहया (अ - फ - मंड)
लज्जा वान् (Lajjáván لہج جا وان)
शरमीला (Sharmíla شرمیلا)

BÁ-KHUDA बाखुदा (अ - फ - मंड)
धर्मात्मा (Dharmátma دھर्मاتما)
पुण्यात्मा (Punnyátma पुण्यात्मा)
सदात्मा (Sadátma सदاتमा)
वाला (Alláh vála اللہ والا)

BÁD बाद (अ - फ - मंड)
अनिल (Anil انیل) समीर (Samír
سمیر) मारुत (Márut مارت) पवन
(Pavan پاون) वायु (Váyu وایو)
हवा (Hava هوا)

BÁD-BÁN बादबान (अ - फ - मंड)
मरुपट (Marutpat مروت پٹ) शीत
(Shít شیت) पोत पट (Potpat पोत
(Pál پال) पाल

बादसमूम (अ - फ - मंड)

BÁD-E SAMÚM बादे समूम
तप्त वायु (Tapt váyu تپت وایو)
लू (Lú لو) लपट (Lapat لہٹ)

BÁ बा (अ - फ)

1. सह (Sah सह) साथ (Sáth ساتھ)
2. स्वामी (Swámi سوامی) वाला
(Wála والا)

BÁ-ÁBRU बाआब्रु (अ - फ - व)
सम्मार्नित (Sammánit سممانیت)
प्रतिष्ठित (Pratish,thit پرتیش،تھت)
इज्जत दार (Izzat dár عزت دار)
बाاختيار (अ - फ - व)

BÁ-ÍKH, TI, YÁR बाइखूतियार
कार्याधिकारी (Kárryádhikári
کاريا)
प्राप्ताधिकार (Práptádhikár
پراپتاधिकاری)
मुख्तार (Mukhtár मुख्तار)

BÁ-ADAB बाअदब (अ - फ - व)
सभ्य (Sabh, bhya سبھہ)
शिश्ट (Shisht ششت) तमीज़दार
(Tamízdár تمیزدار)
बाاین همه (अ - फ - व)

BÁ-ÍN-HAMA बाईहमा
तथापि (Tathápi तथाپی) फिरभी
(Phir bhi پھر بھی) इसपरभी
(Is par bhi اس پر بھی)

BÁB बाब (अ - फ - मंड)

1. द्वार (Dwár دروازہ) दरवाज़ा
(Darwáza دروازہ)
2. अध्याय (Ad, dhyái ادھیایہ)
परिच्छेद (Parich, ched परिچھید)
3. विषय (Vishai ویشے) मामला (Muám-
ala معاملہ)

BÁDIYA बादिया (फ - मड) बادیہ

1. तांबे का बड़ा कटोरा (Tanbe ka bara
katroa तान्बे का बड़ा कटोरा)

2. वन (Van वन) (मड - ए)

अरण्य (Aran, nya अरण्य) विपिन
(Vipin कानन) (Kánan कानन)
जंगल (Jangal जंगल)

बادیہ پیما (मड - एफ)

BÁDIYÁ-PAIMA बादिया पैसा

कानन चारी (Kánan chári कानन चारी)

वन भ्रमी (Van bhrami वन भ्रमी)

जंगल में फिरने वाला (Jangal men
phirne vála जंगल में फिरने वाला)

बادیہ گرد (मड - एफ)

BÁDIYA-GARD बादिया गर्द

دیکھو 'بادیہ پیما'

BÁR बार (फ - मड) بار

1. भार (Bhár बोहर) बोर (Bojh बोर)

2. दफा (Dafa दफा) बेर (Ber बेर)

BÁRAN बारान (फ - मड) باران

1, वर्षा (Varshá वरशा) वृष्टि (Vrishti
बारिश) (Bárish बारिश)

1. पावट (Pávat पावट) वर्षा ऋतु
(Varshá ritu वरशा रतु) बारसात
(Barsát बारसात)

BÁRID बारिद (ए - स) بارد

शीतल (Shítal शीतल) ठंडा (Thánda
तेहनडा)

BÁRISH बारिश (ए - म) بارش

वर्षा (Varshá वरशा) वृष्टि (Vrishti
वरशा)

मेंह (Menh मेंह) (मड - एफ)

بادشاه (फ - मड)

BÁDSHÁH बादशाह

राजा (Rája राजा) भूपति (Bhú pati
भूपति)

महिपाल (Mahipál महिपाल)

بادصمصر (मड - एफ)

BÁD-E-SARSAR बादे सरसर

झंझवात (Jhanjha vát जंझवात)

झक्कड़ (Jhak, kar जहक, कर)

بادنجان (फ - मड)

BÁDAN JÁN बादनजान

वैगन (Baingan बैंगन) वातिग (Vátig
वातिग)

BÁDA बादे (फ - मड) بادہ

मदिरा (Madira मदिरा) वारुणी

(Váruni वारुनी) सुरा (Sura सुरा)

कादंबरी (Kádambari कादंबरी) मद्य

(Mad, dya मदिये) शराब (Sharáb
शराब)

باده کش (फ - मड)

BÁDA-KASH बादे कश

मद्यप (Mad, dyap मद, दीप) शराबी

(Sharábi शराबी)

باده گسار (फ - मड)

BÁDA-GUSÁR बादे गुसार

دیکھو 'باده کش'

BÁDIYÁN बादियान (फ - मड)

शतपुष्पा (Shatpushpá शतपुष्पा)

सौंफ (Saunf सौंफ)

BÁZÁR بازار (ف - مذ)
ہٹ (Hatt) ہاٹ (Hát) ہٹ (Hatt)
(Painth) پینٹ
باز پرس (ف - مذ)

BÁZ,PUR,S بازار پرس
1. پوچھ گچھ (Púchh gachh) پوچھ گچھ
تھکیکاٹ (Tahqíqát) تھکیکاٹ
(تحقیقات)
2. جواہدھی (Javáb dehi) جواہدھی
باز دعوی (ع - مذ)

BÁZ-DÁVA بازار داوا
داوا اٹھا لینا (Dává utha lena)
نالیش خراج کرنا دینا
Nálish khárij kara dena نالیش خراج
(کرا دینا)
باز گشت (ف - مذ)

BÁZ-GASHT بازار گشت
لوتنا (Lautna) واپس آنا
(Vápas ána) واپس آنا
باز یافت (ف - مذ)

BÁZ-YÁFT بازار یافت
فیر پانا (Phir pána) فیر پانا
خوئی (Khoi) خوئی
hui ohíz ka phir se mil jána
(ہوئی چیز کا پھر سے مل جانا)

BÁZŪ بازار (ف - مذ)
باہو (Báhu) باہو
بھوجا (Bhuja) بھوجا
بانہ (Báñh) بانہ

BÁZI بازی (ف - مذ)

BÁRGHÁH بارگاہ (ف - مذ)
راج سبھا (Ráj sabha) راج
بھون (Ráj bhavan) بھون
(Darbár) دربار

BÁRŪD بارود (ف - مذ)
اگنی چورن (Agni chúrñ) اگنی چورن
دارو (Dáru) دارو

BÁRA بارہ (ف - مذ)
1. سامبندھ (Sambandh) سامبندھ
(Muámala) معاملہ
2. بار (Bár) بار
(Dafá) دفعہ
(مركب میں جیسے دوبارہ)

BÁRÍ باری (ع - مذ)
ایشور (Íshwar) ایشور
(Parmatma) پرماٹما

BÁRE بارے (ف -)
اِستو (As,tu) اِستو
(Khair) خیر

BÁRÍK باریک (ف - ص)
مہین (Mahín) مہین
(Súkehñm) سُوکھم
(Patla) پتلا
(سوکھم)

BÁZ بازار (ف - مذ)
1. شین (Shen) شین
(Shikra) شیکرا
(شکر)
2. پونہ (Punah) پونہ
(Phir) فیر
3. کھلا ہوا (Khula hua) کھلا ہوا
4. کرتا (Karta) کرتا
(Dene vála) دینے والا
(دینے والا)

یہ لفظ مرکبات میں استعمال ہوتا ہے جیسے دغا باز

BÁTIL باطل (ع - ص) •

1. अनृत्य (Anritya) असत्य (Asattya) मिथ्या (Mith-thya) (استیه) (متھ تھیا)

2. निष्फल (Nishphal) बेअसर (Be asar) (نیشپھل) (بے اَسر)

BÁTIN बातين (ع - مذ)

1. अंतःकरण (Antah karan) अन्तरात्मा (Antarátma) (انته کرن) (انتر، اتما)
2. हृदय (Hridai) मन (Man) (हृदय) (मन) चित्त (Chit,t) (चित)

BÁIS बाइस (ع - مذ)

1. हेतु (Hotu) कारण (Káran) (هیتو) (کاران)
2. आधार (Ádhár) बुनियाद (Bunyad) (آدھار) (بنیاد)

BÁGH बाग (ف - مذ)

- वाटिका (Vátika) उपवन (Upvan) (واٹیکا) (اُپون)
- उद्यान (Ud,dyán) (اُدیان)
- आराम (Áram) गुलिस्तान (Gulistán) (آرام) (گُلستان)

BÁGH-BÁN बाग बान (ف - مذ)

- उद्यान रत्नक (Uddyán rakehhak) (اُدیان رتنک)
- उद्यान पाल (Uddyán pál) (اُدیان پال)
- माली (Máli) (مالی)
- बाغ رضوان (ع - مذ)

BÁGH-E-RIZVÁN बागे रिज्वां

1. स्वर्ग वाटिका (Swarg vátika) (स्वर्ग वाटिका) जन्नत का बाग (Jannat ká bāgh) (چنٹ کا باغ)

1. केलि (Keli) क्रीडा (Krida) (केलि) (क्रीडा)

2. लीला (Lila) तमाशा (Tamá-sha) (लीला) (तमाशा)

बाजिचे (फ - مذ)

BÁZĪ-CHA बाज़ीचा

1. खेल (Khel) तमाशा (Tamá-sha) (केल) (तमाशा)

2. खिलौना (Khilauna) (केलना)

बाजिचे اطفال (ف - مذ)

BÁZĪCHA-I-ATFÁL बाज़ीचे अत् फाल

- बच्चों का खेल (Bach,chon ka khel) (बच्चों का खेल)

बाज़ी گر (ف - مذ)

BÁZĪ-GAR बाज़ी गर

- भानं मती (Bhánmati) (बहान्मती)
- कौतुकी (Kautuki) (कौतुकी)

BÁSHINDA बाशिन्दा (फ - مذ)

- निवासी (Nivási) (नोअसी)
- रहने वाला (Rahne wála) (رهنے والا)

BÁSIRA बासिरा (ع - مذ)

1. दृष्टि (Drishti) प्रेक्षा (Prek-chha) (दृष्टि) (प्रेक्षा) (نظر) (نظر)
2. नेत्र शक्ति (Nettr shakti) (नेत्र शक्ति)

BÁZÁBITA बाज़ाबिता (ع - ص)

- नियमित (Niamit) नियमानुसार (Niamánusár) (नियमित) (नियमानुसार)
- काहदे के साथ (Qáade ke sáth) (قاعده کے ساتھ)

BÁLA बाला (ब - फ)
 उच्च (Uchch) ऊँचा (Ūncha)
 बलंद (Baland)
 बाला खाने (ब - फ) (मं)

BÁLA-KHÁNA बाला खाना
 अट्टालिका (Attálíka) तल्प (Talp)
 अटारी (Atári)
 बाला दस्त (ब - फ) (मं)

BÁLA-DAST बाला दस्त
 1. उच्चाधिकारी (Uchchádhi kári)
 बड़ा हाकिम (Bāṛa hákim)
 2. श्रेष्ठ (Shreshth) आला (Ála)

BÁLISH बालिश (ब - फ)
 उपधान (Updhán) शिरोहन (Shirohan)
 तकिया (Takiya)
 बालिश (ब - फ) (मं)

BÁLISHT बालिशत (ब - फ)
 वितस्ति (Vitasti)
 बित्ति (Bitti)

BÁLIGH बालिग (ब - फ)
 1. वयस्क (Vayask) प्रौढ़ (Prauḥ)
 सियाना (Siyána)
 2. युवा (Yuva) तरुण (Tarun)
 जवान (Javán)

BÁLIDAGI बालीदगी (ब - फ)
 1. विकास (Vikás) वृद्धि

2. स्वर्ग (Swarg) जन्नत (Jan-nat)
 (सुरग) (जन्नत)

BÁGHI बागी (ब - ग)
 1. राज द्रोही (Rāj drohi)
 विद्रोही (Viddrohi)
 किलाबी (Inqilábí)
 2. अनाज्ञा कारी (Anágyakári)
 सरकश (Sar kash)

BÁQI बाकी (ब - ग)
 शेप (Shesh)
 बाचाहुआ (Bacha hua)
 बाकी मंदा (ब - ग) (मं)

BÁQI-MÁNDÁ बाकी मंदा
 परि शेप (Parishesh)
 अवशिष्ट (Avshisht)
 शेपानश (Sheshánsh)
 बाकाया (Ba-qáya)

BÁK बाक (ब - ग)
 1. भय (Bhai) त्रास (Trás)
 डर (Dar)
 2. लज्जा (Lajja) शर्म (Sharm)
 (शर्म)

BÁKIRA बाकिरा (ब - ग)
 अक्षता (Akehata)
 योनि (Akehhat yoni)
 कुमारी (Kumári)
 कुलारी (Kunári)

BÁL बाल (ब - ग)
 पक्ष (Pakchh)
 पंख (Pankh)
 पर (Par)

بِگَم (Shrimati شری متی) بیگم (Begam)

2. महिला (Mahila مہیلا) خاتون (Khátún)

BÁNI بانی (ع - مذ)

1. प्रवर्तक (Pravartak پروورتک) سنس (Sansthápak) سَنَس (فائونڈر) (Founder) (تھاپک)
2. कारण (Káran کارن) सबब (Sabab سبب)

BÁVAR باور (ف - مذ) وِشواَس (Vish,shwás) (پرتهے) (Pratyai) (اعتبار) (Etibár)

باورچی (ت - مذ)

BAVARCHI باورچی
सूप कार (Súp kár سوپ کار) पाचक (Páchak پاچک) रसोइया (Rasoíya رسوئیا)
(رسوئیا)

باورچی خانہ (تف - مذ)

BÁVARCHI-KHÁNA باورچی خانہ
पाक शाला (Pák shála پاک شالا) पाकस्थान (Pákasthán پاکستان) महानस (Mahánas مہانَس) रसोई घर (Rasoi ghar رسوئی گھر)

BÁH باہ (ع - مٹ)

काम शक्ति (Kám shakti کام شکتی) मैथुन शक्ति (Maithun shakti مہتھن) पुस्तक (Punsattv پُستک) (شکتی)

(Vriddhi तरक्की) (Taraqqi) (ترقی)

2. उत्पत्ति (Utpatti اُتپتی) उपज (Upaj اُپج) नशवो नमा (Nashv-o-nama نشوونما)

BÁLÍN بالیں (ف - مذ)

1. शिरोधाम (Shirodhám شیروہام) सिरहाना (Sirhána سِرہانا)
2. उपधान (Updhán اُپدھان) तकिया (Takiya تکیہ)

BÁM بام (ف - مذ)

1. अट्टालिका (Attálíka اٹالک) अटारी (Atári اٹاری)
2. छत (Chhat چھت)
3. सर्पमीन (Sarpmín سِرپمین) बाम मछली (Bám machhli بام مچھلی)

BÁMDÁD بامداد (ف - مذ)

प्रातः काल (Prátah kál پُراتہ کال) प्रभात (Prabhát پُربہات) सवेरा (Savera سویرا)

BÁNG بانگ (ف - مٹ)

1. शब्द (Shabd شبد) ध्वनि (Dhwani دھونی) आवाज़ (Áváz آواز)
2. अज्ञान (Azán اذان)
3. मुर्गे की पुकार (Murghe kí pukár مرغے کی پکار)

BÁNO بانو (ف - مٹ)

1. देवी (Devi دیوی) भीमती

1. मूर्ति पूजक (Múrti pújak) (मूर्ति)
(پوجک)

2. प्रेमी (Premi) (پریمی)

بت تراش (ف - مذ)

BUT-TARÁSH बुत तराश

मूर्ति कार (Múrti kár) (मूर्ति कार)

मूर्ति बनाने वाला (Múrti banāne vála) (मूर्ति बनाने वाला)

بتدریج (ع - ص)

BA, TAD, RÍJ बतदरीज

शानैः शानैः (Shanaih shanaih) (شلہ شلہ)

क्रमशः (Kramashah) (کرامشہ)

धीरे धीरे (Dhíre dhíre) (دھیرے دھیرے)

BAJĀ बजा (ब - ज)

उचित (Uchit) (यथार्थ) (Yathārth)

समी चीन (Samíchin) (یکھلوتہ)

ठीक (Thík) (سی چھن)

BAJĀE बजाय (ब - ज)

स्थाने (Isthāne) (استھانے)

बदले में (Isthān par) (استھان پر)

एवज (Evaz) (بدلے میں)

(عرض)

BA, JUZ बजुज (ब - ज)

अतिरिक्त (Atirikt) (اترکت)

सिवाय (Sivāe) (سواے)

BACH, CHA बच्चा (ब - च)

बालक (Bálak) (بالک)

(لڑکا)

कुव्वते मर्दुमी (Quvvate mardumi) (قوت مردمی)

BĀHAM बाहम (ब - ह)

परस्पर (Paraspar) (پراسپار)

(Āpas men) (آپس میں)

BĀHAMI बाहमी (ब - म)

पारस्परिक (Pārasparik) (پراسپارک)

आपस का (Āpas ka) (आपस का)

BĀE बाए (ब - ए)

विक्रेता (Vik, kreta) (ویکریٹا)

वाला (Bechne vála) (بیچنے والا)

बर (ब - ए)

BAB, R (BABAR) बबर (बबर)

व्याघ्र (Vyāghr) (ویاگھر)

शेर (Sher) (شیر)

BAPĀ बपा (ब - प)

उपस्थित (Upasthit) (ایستھت)

(Qáim) (قائم)

BUT बुत (ब - त)

1. मूर्ति (Múrti) (मूर्ति)

प्रतिमा (Pratima) (प्रतिमा)

प्रतिरूप (Prati rūp) (प्रति रूप)

अनु कृति (Anu kriti) (अनु कृति)

प्रति मूर्ति (Prati murti) (प्रति मूर्ति)

मूर्त (Múrat) (मूर्त)

2. प्रिया (Priya) (प्रिया)

(Máshúq) (معشوق)

बत پرست (ब - त)

BUT-PARAST बुत परस्त

بحر احمر (ع - مذ)

BAHR-E-AHMAR بھرے اھمر
لال ساگر (Lál ságar)

بحر اسود (ع - مذ)

BAHR-E-ASVAD بھرے اسود
کرن ساگر (Krishn ságar)

بحر اعظم (ع - مذ)

BAHR-E-ÁZAM بھرے آزام
مہا ساگر (Mahá ságar)

بحر الکھل (ع - مذ)

BAHR-UL-KÁHIL بھرل کھیل
پراشانت مہا ساگر (Prashánt maháságar)

BU,KHÁR بخار (ع - مذ)

1. ناہپ (Básh,p) (بشپ) ماہپ
(Bháp) (بہاپ)

2. دھم (Dhúm) (دھوم) دھواں
(Dhuán) (دھوان)

3. جوار (Jwar) (تاپ) (Táp)

4. کروش (Krodh) (کروڈھ) کوپ (Kop)
(Ghus,sá) (غصہ) گوسا (کوپ)

BAKHT بخت (ف - مذ)

پراہ (Prárah,dh) (پراہ) (Prárah,dh)
(Adrisht) (ادرشٹ) دے (Daiv) (دیو)
भाग्य (Bhág,gya) (بھاگیہ) تکریر
(Taqdír) (تقدیر)

بختاو (ف - مذ)

BAKH,TÁVAR بخت تاویر

BAHÁL بھال (ع - ص)

1. پوروت (Púrv, vat) (پوروت)
جیو کا تیو (Jyon ka tyeon) (جیو)
(کا تیو)

2. سواستھ (Swasth) (سوستھ) نیرامی
(Nirámai) (نیرامی) تندرست (Tandurnust)
(تن درست)

3. پراسن (Prasan,n) (پرسن) ہریش
(Harshit) (ہریشٹ) خوش (Khush)
(خوش)

4. پون: نیوکٹ (Punah niyukt) (پنہ)
(نیکت)

BAH,S بھس (ع - مٹ)

1. وواد (Vivád) (وواد) وواد
(Vád vivád) (وواد) مباحثہ (Mubáhasa)
(مباحثہ)

2. کلہ (Kalah) (کلہ) ویرہ (Vig,grah)
(تکرار) (Takráar) (وگ گہ)

BAHR بھر (ع - مذ)

1. سامدر (Samud,dr) (سدر) ساگر
(Ságar) (ساگر) پارا وار (Párávár)
(Jalnidhi) (جل) (پاراوار)
(Samandar) (سندر) (ندھی)
(ع - مٹ)

2. چھند (Chhand) (چھند) ورت (Vrit,t)
(ورت)

بحر ابیض (ع - مذ)

BAHR-E-ABYAZ بھرے آب یاز

سیت ساگر (Sit ságar)

چھیر ساگر (Chhír ságar)

3. अशुभ (Ashubh) मन्हूस (Manhús)
4. विकृत (Vikrit) दोष युक्त (Dosh-yukt) खराब (Kharáb)

بد اخلاق (ع - ف - ص)

BAD-AKHLÁQ बद अख्लाक

1. असभ्य (Asabh, bhya) अशिष्ट (Ashisht) बद तमीज़ (Bad-tamíz)
2. दुःशील (Dush-shíl) बेमुरव्वत (Be-murvvat)

بد اطوار (ع - ف - ص)

BAD-ATVÁR बद अत्वार

- दुराचारी (Duráchári) बद चलन (Bad-chaalan)

بد اعمال (ع - ف - ص)

BAD-ÁMÁL बद आमाल

- दुश्चरित्र (Dushcharitr) दुरात्मा (Durátma) बद करदार (Bad-kardár)

بد امنی (ع - ف - ص)

BAD-AMNI बद अमनी

1. अशान्ति (Ashánti) गड़ बड़ (Garbar)

2. विह्वल (Vip lav) क्रांति (Kránti) शोरिश (Shorish)

بد انتظامی (ع - ف - ص)

BAD-INTIZÁMI बद इन्तिज़ामी

- भाग्यवान् (Bhaggya ván) सुभागीन (Subhágín) खुश नसीब (Khush nasib)

بخشش (ف - م - ث)

BAKHSISH बख़ शिश

1. पुरस्कार (Puras, kár) पारितोषिक (Páritoshik) दान (Dán) खैरात (Khairát) मोक्ष (Mok, chh) मुक्ति (Mukti) क्षमा (Chhama) माफ़ी (Máfi)

BUKHL बुख़ल (ع - م - ذ)

- कृपणता (Kripanata) कंजूसी (Kanjúsi)

BAKHIL बख़िल (ع - م - ذ)

- कृपण (Kripan) तद्धन (Tad, dhan) व्यय कुठ (Vyai-kunth) कंजूस (Bad, dh-mushti)

BAD बद (ف - ص)

1. अभद्र (Abhad, dr) नीच (Ních) खल (Khal)

2. दुष्ट (Dusht) पाजी (Páji)

(دشمن Dushman) دشمن (بیری)

بد دعا (عف - مٹ)

BAD-DUÁ بد دُآ

شاپ (Sháp شاپ) آراپ (Shráp)

(Abhi sháp ابھی) (شراب)

(Kosna کوسنا) (کوسنا شاپ)

BAD-DIL بد دل (ف - ص)

1. उन्मन (Unman) (اُنمن) (Udásin اداسین)

(Shithil شتھل) (Uktáya hua اُکتایا هوا)

(Bezár بےزار)

2. अनुत्साह (Anutsáh) (انٹساہ)

(Be-himmat بے ہمت)

بد دماغ (ف - ص)

BAD-DIMÁGH بد دیمار

अहंकारी (Ahankári) (اھنکاری) (Ghamandi گھمنڈی)

(Ghamandi گھمنڈی)

بد دیانت (عف - ص)

BAD-DIYÁNAT بد دیانٹ

विश्वास घातक (Vish, shwás ghátak)

(Vish, shwás-gaháti) (ویشواس گھاتی)

(Vish, shwás bhanjak) (ویشواس بھنچک)

(Be-ímán) (بے ایمان)

(Kháin) (خائن)

BAD-ZÁT بد ذات (عف - ص)

1. कुलीन (Kulín) (کولین) (Ghair sharíf غہر شریف)

(Ghair sharíf غہر شریف)

(Nícháshaj) (نیچاشے) (Durátma دراتما)

(Bad-hkaslat) (بد خصلت)

(Durátma دراتما)

بدخلق (عف - ص)

BAD-KHULQ بد خُلُق

دیکھو 'بد اخلاق'

BAD-KHÚ بد خُو (ف - ص)

1. दुष्प्रकृति (Dush prakriti) (دش پُر)

(Dus, swabháo) (دُ:سواभाव) (کرتی)

(Bad-mizáj) (بد مزاج)

2. दुःशील (Dush, shíl) (دش شیل)

(Be-muravvat) (بے مروت)

بدخواہی (ف - مٹ)

BAD-KHÁBI بد خابو

1. उनिद्रा (Un-niddra) (ان نیدرا)

(Anid, dra) (انیدرا)

(Thík nínđ na) (ٹیک نیند نہ آنا)

(Thík nínđ na) (ٹیک نیند نہ آنا)

2. स्वप्नदोष (Swapn-dosh) (سوپن دوش)

(Ehtilám) (احتلام)

بدخواہ (ف - ص)

BAD-KHÁH بد خاہ

1. अनर्थ कारी (Anarth kári) (انرث کاری)

(Abit chintak) (ابیت چنتک)

(Ashubh chintak) (اشوبھ چنتک)

(Dusht cheta) (دشٹ چیتا)

(Dusht cheta) (دشٹ چیتا)

2. शत्रु (Shattru) (شٹرو) (Bairi) (بیری)

(Shattru) (شٹرو)

دُرالاپی (Durálápi) دُرِوالپی
(Durvádi) کدڑ ماپی (Katu
bháshi) مٹھ پٹ (Mugh
phat) (ملہ پھٹ)

بدستور (عف - ص)

BADASTÚR بدستور

یثا پُورِو (Yathápúrvak) یثا پُورِو
یثا نپُورِو (Yathánupúrvak) یثا نپُورِو
کراماگت (Kramágat) کراماگت
جیو کا تیو (Jyon ká tyon) جیو کا تیو

بدسرشت (ف - ص)

BAD-SARISHT بدسرشت

دُرِاتما (Durátma) نیاچاشی
(Nícháshai) دُشپُرکرتی
(Dushprakriti) بدتینت
(Bad tínat) (بدطینت)

بدسگال (ف - ص)

BAD-SIGÁL بدسگال

اشوبھ چیتاک (Ashubh-chintak) اشوبھ
چھک (Ashubhech, chhuk) بد
کھاہ (Bad-kháh) (بدخواہ)

بدسلوکی (عف - مٹ)

BAD-SULÚKI بدسلوکی

دُرِوہار (Durvyavhár) دُرِوہار
دُرِپچار (Durupchár) دُرِپچار
بورا بتاو (Bura bartáo) بورتاو

بدسیرت (عف - مذ)

BAD-SÍRAT بدسیرت

2. دُشٹاتما (Dushtátma) دُشٹاتما
دُشپُرکرتی (Durátma) دُشپُرکرتی
(Dushprakriti) کَمینا
(Kamína) (کمینہ)

بدذائقہ (عف - ص)

BAD-ZÁIQA بد ذائقہ

دُ:سواد (Dus,swád) دُ:سواد
(Níras) بے مزہ
(Be maza) (بی مزہ)

BADR بدر (ع - مذ)

پُورن چندر (Púrñ chandr) پُورن چندر
پُورن چندرما (Púrñ chandrama) پُورن
چندرما (Máh-e-kámil) (ماہ کامل)

BAD-RÁH بدر راہ (ف - ص)

کاپتھک (Kápathik) کومارگی
Kumárgi (Kadáchári) (کداحاری)
(Bad chalan) (بد چلن)

BADRAQA بدرقہ (ع - مذ)

1. پتھپردارشاہک (Path pradارشak)
(Ráh-uma) (راہ نما)

2. انوپان (Anupán) کسی
دوا کے ساتھ کھائی
(Kisi dawa ke sáth khái jáne váli)
کسی دوا کے ساتھ کھائی
(dava) (جانے والی دوا)

بدر بان (ف - ص)

BAD-ZABÁN بد زبان

بد قماش (ف - ص)

BAD-QUMÁSH बद कुमाश

دش چرتی (Dush.charittr)

کوکرمی (Kukarmi) بد چلن

(Bad-chalan)

BAD-KÁR बद کار (ف - ص)

دش کرتی (Dush,kriti)

دراچاری (Duráchári)

دوروت (Durvritt) بد چلن

(Bad-chalan)

2. پاپی (Pápi) گناهگار

(Gunáhgar)

بد کردار (ف - ص)

BAD-KA(1)RDÁR बदक(कि)ردار

دیکهو 'بدکار'

بد گمانی (ف - مٹ)

BAD-GUMÁNI बद गुमानी

دیکهو 'بدظنی'

بد گوی (ف - مٹ)

BAD-GOI बह गोई

1. نندا (Ninda) हजो (Hajo)

(هجو)

2. पिशुनता (Pishunata) चुगली

(Chughlí)

بد لگام (ف - ص)

BAD-LAGÁM बद लगाम

1. मुक्त कंठ (Mukt kanth) مکت کنتھ

मुह फट (Munh phat) منہ پھٹ

दुरात्मा (Durátma) दुःस्वभाव

(Dus,swabháo) (دس سبھاؤ) दुःप्रकृति

(Dush,prakriti) (دش پرکرتی) बद

तीनत (Bad tínat) بدطیبت

بد شکل (عف - ص)

BAD-SHAKL बद शकल

1. कुरूप (Kurúp) (کورپ) बद सूरत

(Bad-súrat) (بد صورت)

2. कदा कार (Kada kár) (کداکار) कुदृश्य

(Kudrish,shya) (کودرشیه) बदनुमा

(Bad numa) (بدنما)

بد شگونی (ف - مٹ)

BAD-SHAGÚNI बद शगूनी

अपशकुन (Aps Shakun) (اپشکن)

कुशकुन (Kushakun) (کوشکن) बदफाली

(Bad fáli) (بدفالی)

بد ظنی (عف - مٹ)

BAD-ZANI बद जनी

मिथ्या संदेह (Mith,thya Sandeh) (میتھیا)

बुरी धारणा (Buri dhárana) (سندیه)

(Bad-gumáni) (بوری دعاونا)

بدگمانی

بد عهدی (عف - مٹ)

BAD-AHDI बद अहदी

प्रतिज्ञा भंग (Pratiggya bhang) (پرتیجیا)

(Vachan bhang) (وچن بھنگ)

(Vish,shwás) (ویشواس غات) विश्वासघात

(ghát) (وشواس گھات) वादा खिलाफी

(Váda khiláfi) (وعدہ خلافی)

(Nis, swād (نس سواد) बद झाइका
(Bad-zāiqā (बदझाँक (बदझाँक)

2. अस्वस्थ (As, swasth (अस सुस्थ
बेकैफ (Be-kaif (बेकैफ)

बदमस्त (फ - व)

BAD-MAST बद मस्त

मदोन्मत्त (Madonmatt (मदोन्मत्त
उन्मत्त (Unmatt (अनमत्त
(Durmad (दुर्मद) नशे में चूर (Nashe
men chūr (नशे में चूर)

बदमाश (अ - व)

BAD-MA, ĀSH बद मआश

1. दुर्वृत्त (Durvritt (दुर्वृत्त बुरी
कमाई खाने वाला (Buri kamāi
khāne vāla (बुरी कमाई खाने वाला)
2. दुश्चरित्र (Dush charittr (दुश्चरित्र
बदचलन (Bad chalan (बदचलन)
3. लंपट (Lampat (लंपट शुहदा
(Shuhda (शुहदा)

बदमांल (अ - व)

BAD-MUÁMALA बद मुआमला

1. दुर्व्यवहारक (Dur vyavhārak (दुर्व्यवहारक
मामले का खराब (Muámale
ka hkarāb (मामले का खराब)
2. विश्वासघातक (Vish,shwās ghātak
(Bad-diyānat (बददियानत)

BADAN बदन (अ - व)

1. देह (Deh (देह शरीर (Sherfr

2. दुर्वादी (Durvádi (दुर्वादी गलिहर
(Galihar (गलिहर बद ज़बान (Bad-
zabán (बदज़बान)

BADLA बदला (अ - व)

1. प्रतिशोध (Prati shodh (प्रतिशोध
प्रति कार (Prati kār (प्रति कार
इवज (Evaz (इवज)
2. प्रत्युपकार (Pratyupkār (प्रत्युपकार
नेकी का बदला (Neki ka badla
(नेकी का बदला)

3. प्रत्यपकार (Pratyap kār (प्रत्यपकार
बुराई का बदला (Burái ka
badla (बुराई का बदला)

बदमज़ाज (अ - व)

BAD-MIZÁJ बद मिज़ाज

दुःस्वभाव (Dus, swabháo (दुःस्वभाव
क्रुद्धात्मा (Krud,dhátma (क्रुद्धात्मा
गुस्सैल (Ghussail (गुस्सैल
(Chir chira (चिड़चिड़ा)

बदमज़गी (अ - व)

BAD-MAZAGI बद मज़गी

1. रोग (Rog (रोग बीमारी (Bimári
(बीमारी)
2. वैमनस्य (Vaimanas,sya (वैमनस्य
रंजिश (Ranjish (रंजिश)
3. नीरसता (Nírasata (नीरसता
(Phiká pan (फ़ीकापन)

BAD-MAZA बद मज़ा (अ - व)

1. नीरस (Níras (नीरस निःस्वाद

2. लोभी (Lobhi) (لوہی) नदीदा
(Nadída) (نَدیدہ)

بدھضمی (عف - مٹ)

BAD-HAZMI बद हजमी

- अजीर्ण (Ajirn) (अजिर्ण) अपच (Apach)
(अपच) हाजिमे की खराबी (Házime ki
kharábi) (هَاضِمے کی خرابی)

بدھئیات (عف - ص)

BAD-HAI,AT बद हैअत

- कुरूप (Kurúp) (कुरूप) बद शक्ल
(Bad-shakl) (بدشکل)

BADI बदी (फ - मट) बदी

1. अनिष्ट (Anisht) (अनिष्ट) खराबी
(Kharábi) (خرابی)
2. अमंगल (Amangul) (अमंगल) नहुसत
(Nuhusat) (نہکوست)
3. पिशुनता (Pishunata) (पिशुनता)
चुगली (Chughli) (چغلی)
4. निंदा (Ninda) (निंदा) हजो (Hujo) (هجو)

BADI,A बदीअ (ع - ص) بدیع

1. अद्भुत (Ad,bhut) (अद्भुत) विचित्र
(Vichitr) (विचित्र) अजीबो गरीब
(Ajib o gharib) (عجیب و غریب)
2. नूतन (Nútan) (नूतन) नवीन (Navín)
(नया) (Naya) (نیا)
3. अनुपम (Anupam) (अनुपम) बेमिस्ल
(Bemisl) (بے مثل)

BADÍH बदीह (ع - ص) بدیه

1. स्पष्ट (Ispash,t) (स्पष्ट) प्रत्यक्ष
(Pratyaksh) (پرتیہکشف) साफ
(Sáf) (صاف)

- काय (Kái) (वपु) (Vapu) (وہو) (شریر)
(جسم) (Jism) (جسم) (کے)

2. भग (Bhag) (भग) योनि (Yoni)
(फर्ज) (Farj) (योनी)

BAD-NÁM बद नाम (ف - ص) بدنام

- निंदित (Nindit) (निंदित) दुष्कीर्त
(Dushkírt) (दुष्कीर्त) कुख्यात
(Kukh,khyát) (ککھ، کھیات) रुखा
(Rus,va) (روسا)

بدनظمی (عف - مٹ)

BAD-NAZMI बद नज्मी

- दुर्व्यवस्था (Dur,vyavastha) (दुर्व्यवस्था)
(दुष्प्रबंध) (Dush,prabandh) (दुष्प्रबंध)
(कप, प्रबन्ध) (Kup-prabandh) (कप, प्रबन्ध)
बद इन्तिजामी (Bad-intizámi) (बद इन्तिजामी)
(انتظامی)

BAD-NAFS बद नफ्स (ع - ص) بد نفس

1. दुष्टात्मा (Dushtátmá) (दुष्टात्मा)
(खबीस) (Khabis) (खबीस)
2. व्यभिचारी (Vyabhi chári) (व्यभिचारी)
(झानी) (Záni) (झानी)

BAI-NUMA बद नुमा (फ - व) बदना

1. कुदृश्य (Kudrish,shya) (कुदृश्य)
(भदा) (Bhadda) (भदा)
2. कुरूप (Kurúp) (कुरूप) बद सूरत
(Bad-súrat) (बदसूरत)

बदनित (ع - ص)

BAD-NÍYAT बद नीयत

1. नीचाशय (Nícháashai) (नीचाशय)
(बद तीनत) (Bad-tínat) (बद तीनत)

(Alind) غولام گردیش (Ghulám-
gardish) (غلام گردش) آوسارا (Osára
(اوسارا)

BIRÁZ بیراز (ع - مذ)
ویٹا (Vishta) (وشٹھا) مل (Mal
(مل) گو (Gú)

BAR,RÁQ برآق (ع - ص)
برآق (Shubh,bhr) (شبه، بهر) (Uj,jwal
(جول) سفید (Safed
(سفید)
2. دیپتی مان (Diptimán) (دیپتی مان)
چمک دار (Chamak dár) (چمک دار)
برانگیخته (ف - ص)

BARANGEKHTA برآنگختا
1. उत्तेजित (Ut,tejit) (اتتےجت)
پریٹ (Prerit) (پریٹ)
2. क्रुद्ध (Krud,dh) (کروڈ، دھ) (Kupit
(کپیت)

BARÁHÍN برآهین (ع - مذ)
برہان کی جمع دیکھو 'برہان'

BARÁ,AT برآت (ع - مٹ) (Safái
(سفاہی) بچاؤ (Bucháo)

BARÁE برآے (ف - حرف) (Lie
(لیے) نیمیٹ (Nimit,t) (نیمٹ)

BAR,BÁD بر باد (ف - ص) (Dhwast
(دھواست) (Ujár) (اچار) (Vírán)
(ویران)

BARBAT بر بط (ف - مذ) (Ek bája
(ایک باجہ)

2. आशु (Áshu) (آشو) تुरنت (Turant
(فوراً) فاورن (Fauran) (تورنت)
بدیہ گو (ع - ص)

BADÍH-GO بدیہ گو
1. उपस्थित वक्ता (Upasthit vaktā
(اوپستھیت وکتا) बरजस्तागो (Barjas-
tago) (برجستہ گو)
2. आशु कवि (Áshu-kavi) (آشو کوی)
उपस्थित कवि (Upasthit-kavi
(اوپستھیت کوی) शीघ्र कवि (Shighr-
kavi) (شیگھر کوی) बरजस्तागो शाहर
(Barjastago sháir) (برجستہ گو
شاعر)

BAZL بذل (ع - مذ) (Dátav,vya
(داتوی) दान (Dán) (دان) (Bakhshish
(بخشش) बख्शिश (Bakhshish)

BAZLA بذله (ع - مذ) (Manoranjan
(منورنجن) बज्जला (Bajjāla) (باجلا)
ظرافت (Ziráfāt) (زیرافٹ)

BAZLA-SANJ بذله سنج (ع - ص)
बज्जला संज (Bajjāla sanj) (باجلا سنج)
منورنجنک (Manoranjanak) (منورنجنک)
چٹکے باز (Chut kule báz) (چٹکے باز)

BRÁMAD برآمد (ف - مٹ) (Nishkrāniya
(نیشکرانیہ) निर्यात (Niryāt) (نیریات)
اکس پورٹ (Export) (ایکسپورٹ)

BRÁMADA برآمدہ (ف - مذ) (Antara vedi
(انترا ویدی) मत्तालंब (Mattālam) (مٹتالیم)
अंतरा (Antara) (انترا)

برخلاف (ع - ف - ص)
BAR-KHILÁF बर खिलाफ
प्रत्युत (Pratyut) विपरीत (विरुद्ध)
(Viparít) उल्टा (Ula) (अल्टा)
برخوردار (ف - م - ذ)

BAR-KHURDÁR बर खुरदार
1. बेटा (Beta) पुत्र (Puttr)
(पुत्र)
2. बेटा (Betí) पुत्री (Puttri)
(पुत्री)
برداشت (ف - م - ث)

BAR,DÁSHT बर दाशत
सहस्रता (Sahish,nuta) (सहस्र नुता)
सहनशीलता (Sahan shílatá) (सहन)
सब (Sab,r) (सबर)
برداشته خاطر (ع - ف - ص)

BARDÁSHTA-KHÁTIR
बर दाशता खातिर
खिन्नमना (Khin, n-mana) (कहिन ना)
उदास (Udás) उचाट (Uchát)
(अचाट) जिस का दिल किसी काम में न
लगे (Jis ká dil kisi kám men na lago)
(जिस का दिल किसी काम में न लगे)
BARDA बरदा (म - ड - ए)
दास (Dás) चाकर (Chákar)
गुलाम (Ghulám) (गलाम)
برده فروش (ع - ف - م - ذ)

BAR,DA-FAROSH बर दा फारोश
लौंडी गुलाम बेचने वाला (Laundi)
ghulám bechne vála (लुन्दी गलाम बेचने वाला)
(लौंडी)

BARPA बरपा (फ - व - स)
उपस्थित (Upas,thit) (अपस तेहत)
(Qáim) (क़ाँम)
BARTAR बरतर (फ - व - स)
उत्तम (Uttam) (अत'तम) (श्रेष्ठ)
(Shresh, th) (शरेश'त'ह) बढकर (Barh kar)
(बरहकर)

BURJ बुर्ज (म - ड - ए)
1. राशि (Ráshi) (राशी)
2. गुंबज (Gumbaj) (गुम्बज)
برجسته (ف - व - س)
BARJASTA बरजस्ता
तुरंत (Turant) (तुरंत) फौरन (Fauran)
(दुरा)
برجسته گو (ف - م - ذ)

BARJASTA-GO बरजस्ता गो
1. प्रत्युत्पन्न मति (Pratyutpann mati)
(प्रत्युत्पन्न मति) हाज़िर जवाब
(Házir javáb) (हाज़िर जवाब)
2. आशु कवि (Áshu kavi) (आशु कवी)
अपस्थित कवि (Upeshhit kavi)
(अपस्थित कवि) बदीह गो (Badih go)
(बदीह गो)

BAR, HAQ बर हक (व - स - ए)
यथार्थ (Yatháarth) (यथार्थ) सत्य (Sattya)
(तथार्थ) ठीक (Thik) (ठीक) (सत्य)
برخواست (ف - व - س)

BAR-KHÁST बर खास्त
1. समाप्त (Samápt) (समाप्त) खत्म
(Khatm) (खतम)
2. पदच्युत (Padach,chyut) (पदच्युत)
(मौकूफ) (Mauqúf) (मौकूफ) (चित)

(Virud, dh (وود، ده) بر खिलाफ
(Barkhiláf (بوخلاف)
BAR,F बर्फ (ف - ذ ث) برف
प्रालेय (Práleya (پرالیه) हिम (Him
(तुषार) (Tushár) तुषार (هم)
BARFÁB बरफाब (ف - مذ) بر فاب
बर्फ का पानी (Barf, ká pání) برف کا پانی
(Thanda pání) ठंडा पानी (يانی
(تهلدا پانی)
BAR,Q बर्फ (ع - م ث) برق
विद्युत् (Vid, dyut (وید، دیت) सौदामनी
(Saudámaní) तड़ित (Tarit) (سودامنی)
(चपला) (Chapala) चपला (توت
(Bijli) बिजली (بجلی)
BURQA बुरका (ع - مذ) برقع
प्रच्छादन (Prach, chhādan) (پروچھا دن)
आवरण वस्त्र (Āvaran vastr) آوون
(وس تر)
BARKAT बरकत (ع - م ث) برکت
विभूति (Vibhūti) (विभूति) वृद्धि
(Vridhhi) (वृद्धि) बड़ोतरी (Barhotari
(बड़ोतरी)
BARG बर्ग (ف - مذ) برگ
पत्र (Pattr) (पत्र) पर्ण (Parn) (पर्ण)
दल (Dal) पत्ता (Patta) (پتہ)
برگزیده (ف - ص)
BAR-GUZĪDA बर गुज़ीदा
सदात्मा (Sadátma) (سدا تما) महात्मा
(Mahátma) शुद्धात्मा (Shudh,-
dhátma) (शुद्धात्मा) खुदा रसदा
(Khudá rasída) (خدا رسیده)

BAR-ZABÁN बर ज़बान (ف - ص) بر زبان
(Kanthasth) (कन्थस्त) कठस्थ
(Mukhág,gr) (मुखाग्र) मुखग्र
(Zabáni yád) (ज़बानी) याद
BRUN (F - M) बरुन
(Gali) (गली) कूचा (Kúcha
(Vithi) (विथी) वीथी (کوچہ)
برش (ف - م ث)
BUR (R) ISH बु (र) रिश
1. काट (Kát) (कट) धार (Dhár) (دھار)
2. तीक्ष्णता (Thikch, nata) (तीक्ष्णता)
(Tigmata) (तिग्मता) चिह्नता
BIRISHTA बिरिश्ता (ف - ص) برشته
भृष्ट (Bhrisht) (भृष्ट) भुना हुआ
(Bhuna huá) (بھنا ہوا)
برشکال (ف - مذ)
BARSH,KÁL बर्श काल
वर्षा ऋतु (Vershá ritu) (वर्षारतु)
पावट् (Pávut) (पावट) बरसात (Barsát
(برسات)
BARAS बरस (ع - مذ) برص
(Shet kush,th) (शेत कुश,थ) श्वेतकुष्ठ
(Safed koṭh) (सफेद कोठ) सफेद कोढ़
برطرف (ع - ص)
BAR-TARAF बर तरफ
(Padach,chyut) (पदच्युत) पदच्युत
(Barkhást) (बरखास्त) बर खारत
برعكس (ع - ص)
BAR-AK,S बर अक्ष
(Pratyut) (प्रत्युत) विरुद्ध

BIRANJ بیرنج (ف - مذ)

1. पित्तल (Pittal) पीतल (Pital) (पीतल)

2. पीतल, तांबा और जस्ता मिली हुई

धातु (Pital tāmba aur jasta mili

dhātu पीतल तान्बा اور जस्तہ

फूल (Phul) (مائی ہوئی دھاتو

کانسا) कांसा (Kānsa) (پھول

3. तंदुल (Tandul) चावल

(Chāval) (چاول)

BURÚT बुरुत (ف - مذ)

मूँछ (Mūnchh) (مونچھ)

برودت (ع - مٹ)

BURÚ,DAT बुरुदत

शीतलता (Shitalata) शीतला

(Shitata) शीत (Shít

तहذक (Thandak) (شیت

بروقت (ع - ص)

BAR-VAQ,T बर वक्त

‘دیکھو’ (برمصل)

برومند (ف - مذ)

BAROMAND बरो मन्द

फल खाने वाला (Phal khāne vāla

لام اٹھانے والا (پھل کھانے والا

لاہ اٹھانے والا) (Lābh uthāne vāla

BURÚN बुरून (ف - ص)

‘دیکھو’ (بیروں)

BAR(R)A बरा (बरी) (ف - مذ)

1. बकरी का बच्चा (Bakri ka bachcha

(بکری کا بچہ)

برگشته (ف - ص)

BAR,GASH,TA बर गश्ता

विमुख (Vimukh) (ومکھ) विपरीत

(Viparīt) (ویریت)

برگشته بخت (ف - ص)

BAR-GASHTA-BAKHT बरगश्ता बख्त

दुर्भाग्य शाली (Durbhāgya shālī

बद किस्मत (Bad-qismat) (دربھاگیہ شالی

ابھاگا) (Abhāga) (بدقسمت

برگشته طالع (ع - ص)

BAR-GASHTA-TĀLE बर गश्ता ताले

‘دیکھو’ (برگشته بخت)

بر محل (ع - ص)

BAR-MAHAL बर महल

1. ठीक समय पर (Thik samai-par

(تھیک سے پر

2. समय के अनुकूल (Samai ke

(سے کے अनुकूल) anukūl

3. उचित (Uchit) (اچت) मुनासिब

(مناسب) (Munāsib)

BAR-MALÁ बरमला (ع - ص)

प्रत्यक्ष (Pratyakshh) (پرتیکشھ)

खुले खजाने (Khule khazāne

(منھیر پر) (Munh par) (کھلے خزانے

सामने) (Sāmno) (سامنے)

BAR,MA बरमा (ف - مذ)

भेदीसार (Bhedisār) (بھیدی سار)

लकड़ी में सुराख करने का यंत्र (Lakri

men sūrākḥ karno ka yantr लकڑی

बरमा (में) (Sudākh) (کرنے کا यंत्र

(Barmā) (برما)

برى الذمه (ع - ص)

BARI-UZ,ZIM,MA बरी उज़ ज़िम्मा

भार मुक्त (Bhārmukt بهارمکت)

جس پر سے ذمہ داری ہٹ جائے (Jis par se zimmedāri hat jāi)

BIRYÁN بریاں (ف - ص) बिर्यां

भृष्ट (Bhrisht بهرشت) भुना हुआ
(Bhuna hua بهنا هوا)

بریت (ع - مٹ) BARIYAT برییت

1. मुक्ति (Mukti मुक्ती) छुटकारा
(Chhut kára चिहृतकारा) म्वलासी
(Khalási खलसी)

2. चामा (Chhama चम) माफा (Mafi माफा)

BUZ بۇز بز (ف - مٹ)

1. अज (Aj अ) बकरा (Bakra بکرا)

2. अजा (Aja اجا) बकरी (Bakri
بکری)

BAZ,ZÁZ बज्ज्ज بزاز (ع - مذ)

वस्त्र बणिक (Vastr banik **وستر بندک**)

बजाज (Bajaj بجاڇ)

BU,ZUR,G बुजुर्ग (ف - ص)

1. प्रतिष्ठत (Pratishthit) (پ.تشیتهت)
सम्मानित (Sammanit) (سممانیت)

2. वृद्ध (Vrid,dh ڀڄڻ) बूढ़ा
(būrha بوريہ)

3. पूर्वज (Púr,vaj त, ११) पुरखे
(Purkhe प, ११)

BAZ,M बज़ूम بزم (ف - مٹ)

1. परिषद् (Prishad پری شد) समा

2. भेड़ का बच्चा (Bher ka bachcha
 भेड़ का बच्चा)

3. मेघ राशि (Mesh rashi میس راشی)
 برج حمل (Burj Hamal برج حمل)

BUR,HÁN بُرْهَان (ع - مٹ)

युक्ति (Yukti यুক্তی) ऊहा (Ooha
 اوها) तर्क (Tark تړک) दलील
 (Dnlil دلیل)

BAR-HAM ब्रह्म (ف - ص) برهم

1. अस्त व्यस्त (Ast vyast است व्यस्त) तितर बितर (Titar bitar تیتار بیتار) (نقد بتر)

2. क्रुद्ध (Krudh, dh क्रुद्ध) कुपित
(Kupit कुपित) नाराज (Naráz
(ناراض)

برہمن (ف - مذ)

BAR,HAMAN (BIRAH,MAN)

त्ररु ह्मन (त्रि र ह् मन)

ब्राह्मण (Bráhmaṇ ٻراهمڻ)

برہنہ (ف - ص)

BA,RAH,NA (BAR,HANA) बरह्ना
(बरहना)

1. नग्न (Nagn نگن) दिगंबर (Digambar
bar دگمبر) नंगा (Nanga ننگا)

2. अना वृत (Anávrít) अना
 च्छादित (Anách.chhādít) अना
 खुला हुआ (Khula hua) (खुला हुआ)

BARÍ بری (ع - ص)

मुक्त (Mukt मुक्त) रहा (Raha रहा)

BUS,TAN बुस्तान (फ - मंड) बस्तान (Sabhá)

उद्यान (Ud,dyán) वाटिका

(Vátiká) बाग (Bágh)

BISTAR बिस्तर (फ - मंड) बिस्तर (Bichhau-

शय्या (Shaiya) बिछौना (Bichhau-

ná) दरी, तर्किया आदि (Dari,

takiya, ádi) दरी तकीये आदि

BASTA बस्ता (फ - स) बस्ता (Bastá)

1. बद्ध (Buddh) बंधा हुआ (Bau-

dha huá) बंधा हुआ

2. श्यानित (Shyánit) जमा (jama huá)

3. स्यून (Syún) थैला (Thaila)

तेहिला

BASAR बसर (फ - मंड) बसर (Bahudhá)

निर्वाह (Nirváh) गुजर (Guzar)

गुजर

BAST बस्त (फ - मंड) बस्त (Bastá)

विस्तर (Vistár) फैला हुआ (Phailáo)

फैला हुआ

BIS,MIL बिस्मिल (फ - स) बिस्मिल (Áhut)

आहत (Áhut) क्षत (Chhat)

क्षत घायल (Gháyal)

BASÍT बसीत (फ - स) बसीत (Bastá)

1. विस्तृत (Vistrit) फैला हुआ (Phailáo)

2. निष्केवल (Nishkeval) नैसर्गिक (Nishkeval)

खालिस (Khális) खालिस

भारत (फ - मंड) भारत (Ushárat)

USHÁRAT बुशारत

(Majlis) मजलिस (Sabhá) मजलिस

2. गोष्ठी (Gosh,thí) गोष्ठी (Mandali)

मंडली (Mandali) सुहबत (Suhbat)

BAS बस (फ - स) बस (Bastá)

1. पर्याप्त (Paryápt) काफी (Káfi)

2. समाप्त (Samápt) खत्म (Khatm)

3. इति (Iti) फकत (Faqat)

फकत (Faqat) (इ - मंड) (Iti)

BASÁ-AUQÁT बसा औरकाल

बहुधा (Bahudhá) प्रायः (práyah)

(práyah) अक्सर (Aksar)

BISÁT बिसात (फ - मंड) बिसात (Bichhauna)

1. बिछौना (Bichhauna) बिस्तर (Bistar)

2. सामर्थ्य (Sámarthya) शक्ति (Shakti)

शक्ति (Shakti)

3. शतरंज खेलने का तख्ता (Shatranj)

khelne ka takhta) शतरंज के खेलने का तख्ता

का तख्ता

BASÁLAT बसालत (फ - मंड) बसालत (Shúrata)

शूरता (Shúrata) बहादुरी (Bahá-

duri) बहादुरी

बसान (फ - हर्फ تشبيهه)

BASÁN बसान

समान (Samán) तुल्य (Til,lya)

मानंद (Mánind) मानंद (Til,lya)

1. दृष्टि (Drishti) नज़र (दर्शनी)
(Nazar) (نظر)

2. आंख (Āṅkh) चक्षु (Chak,
chihu) (چک)

BASAL बसल (ब - मड)
पलांडु (Palāṇḍu) पियाज़ (Piyāz
(پياز)

बिज्ञात (ब - मड)

BIZĀAT बिज्ञात

1. संपत्ति (Sampatti) पूंजी (सम पत्ति)
(Pūnji) (پونجی)

2. योग्यता (Yogyata) क़ाबिलियत (योग्यता)
(Qābiliyat) (قابلیت)

BAT बत (ब - मड)
हंस (Hans) बतख (Batakḥ
(بطخ)

BAT,TĀL बतल (ब - मड)

1. मिथ्या वादी (Mith,thya vādi)
झूठा (Jhūṭha) (مته تھیا وادی)
(جهوٹھا)

2. निकम्मा (Nikam,mu) लंपट (निकमा)
(Lampat) (لمپٹ)

BUT,LĀN बुतलान (ब - मड)
खंडन (Khandan) झुठलाना (कहन)
(Jhuthlāna) (جهوٹلانا)

BAT,N बतन (ब - मड)

1. उदर (Udar) जठर (Jathar)
(पेट) (Pet) (جٹھر)

2. योनि (Yoni) भग (Bhag)
(भग)

1. शुभसमाचार (Shubh samāchār) शुभ
सूचना (Shubh
sūchana) (शुभ सूचना)
(Khush-khabari) (خوش خبری)

2. दैव वाणी (Daiv vāni) आकाश
वाणी (Ākāsh vāni) (आकाश
वाणी) (Il,hām) (الہام)

बशाश (ब - मड)

BASH,SHĀSH बशाश

दृषित (Harshit) आनंदित (हरशित)
(Ānandit) (आनंदित) प्रसन्न (Prasan,n
(Kḥush) (خوش)

BASHAR बशर (ब - मड)

मानव (Mānav) मनुष्य (Manush,
shya) (मानव) (Ādamī)
(آدمی)

बशरत (ब - मड)

BASHARĪ,YAT बशरीयत

मानवता (Manavata) मनुष्यता (मानवता)
(Manush,shyuta) (मानवता) (Ādamī pan)
(آدمی پن)

BASHĪR बशीर (ब - मड)

शुभ सूचक (Shubh sūchak) शुभ
समाचार सुनाने वाला (शुभ सूचना)
(Shubh samāchār sunāne vāla)
(سماچار سنانه والا)

BASĀRAT बसारत (ब - मड)

दृष्टि (Drishti) दीठ (दर्शनी)
(Nazar) (نظر)

BASAR बसर (ब - मड)

BUGHCHA بۇغچا (ف - مذ) بغيچه
پوٹلی (Potali) گٹری (پوٹلی)
(Gathri) گتھری

BUGHZ بۇغز (ع - مذ) بغض
د्वेष (Dwesh) शत्रुता (द्वेष)
(Shat, truta) वैर (Bair) वै (Bair)

BAGHAL बगल (ف - مٹ) بغل

1. पार्श्व (Parshwa) पहलू (پہلو)
(Pahlú)

2. कक्ष (Kaksh) कांख (Káukh)
(Káukh) کانکھ

3. क्रोड (Krod) गोद (God) (گود)

BAQHAIR बगैर (ع - ص) بغیر

बिना (Bina) विहीन (Vihín)
(Bila) बिला (Bila) (وهين)

BAQÁ बका (ع - مٹ) بقا

1. अस्तित्व (Astit, tva) (اس، ت، تو)
(Hasti) हस्ती

2. दृढ़ता (Drihta) स्थिरता (Drihta)
(Isthirata) पायदारी (Páidári)
(Páidári) پائیداری

3. अनश्वरता (Anash, shwarata)
(Nittyata) नित्यता (Nittyata)
(Davám) दवाम (Davám) (نتیقا)

BAQ.QÁL बक काल (ع - مذ) بقال

बणिक (Vanik) बनिया (Baniya)
(Átá dál) आटा दाल बेचने वाला (Átá dál)
(Átá dál) आटा दाल बेचने वाला (Átá dál)
(Átá dál) आटा दाल बेचने वाला (Átá dál)

BAQAR बकर (ع - مذ) بقر

गो (Go) धेनु (Dhenu)
(Gáa) गाए (Gáa)

BATI बती (ع - ص) بطی
मंद (Mand) धीमा (Dhíma)
(Dhíma) دھیما

BIT, TIKH बित तीख (ع - مذ) بطیخ

BIT, TIKH बित तीख (ع - مذ) بطیخ

1. खरबूजा (Kharbúza) (خربوزه)

2. तरबूज (Tarbúz) (تربوز)

BE, SAT बेसत (ع - مٹ) بعثت

अवतरण (Autaran) (اوترن)

अवतार लेना (Autár lena) (اوتار لینا)

BÁD बाद (ع - اسم ظرف) بعد

पश्चात (Pashchát) उपरंत (Pashchát)

(Anantar) अनंतर (Anantar)

पीछे (Pichhe) (انن تو)

ROD रोद (ع - مذ) رعد

अंतर (Antar) (انتر) फासिला (Fásilá)

فاصله

BÁZ बाज़ (ع - ص) مض

1. कतिपय (Katipui) कुछ (कतिपय)

(Kuchh) थोड़े (Thore)

(Thore) (تھورے)

2. विभिन्न (Vibhin) (وی، بن، ن)

विशेष (Vishesh) (وشیش)

BA, ID बईद (ع - ص) مید

दूर (Dúr) परे (Pare)

BAUGHÁVAT बगवत (ع - مٹ) باوت

विद्रोह (Vid, droh) राज द्रोह (Vid, droh)

(Ráj droh) शोरिश (Shorish)

(Shorish) (شوریش)

BAL,KE بلکہ (ع - ف - حرف) بلیک
 वरंच (Varanch) (ورنچ) अपितु (Aritu)
 वरन् (Varan) (ارن) (اپی تو)

BALAND بلند (ف - ص) बलन्द
 उच्च (Uch,eh) (اچ، اچ) उत्तुंग (Ut,tung)
 (اونچا) ऊँचा (Ūchā) (اتنگ)

بلند اقبال (ع - ف - ص)

BALAND-IQBÁL बलन्द इक्बाल
 प्रतापी (Pratāpi) (پرتاپی) तेजस्वी
 (Tejas,swi) (تے جس، سوی) इक्बालमंद
 (Iqbāl mand) (اقبال مند)

بلند حوصلہ (ع - ف - ص)

BALAND-HAUSALA बलन्द हौसला
 उच्चोत्साह (Uch,ehotsāh) (اچ، اچوت)
 बड़े हौसले वाला (Būṛe hausale
 vāla) (بڑے حوصلے والا)

بلند نظر (ع - ف - ص)

BALAN,D-NAZAR बलन्द नज़र
 उच्चदर्शी (Uch,eh,darshi) (اچ، اچدرشی)
 उदार चित्त (Udār chit,t) (ادارچت)
 आली ज़रफ़ (Āli zarf) (عالی ظرف)

BIL,LŪR बिल्लूर (ع - ف - مذ) اس
 रफटिक मणि (Isphatik mani) (سوریک کانت منی)
 सूर्य कान्त मणि (Sūrya
 kānt mani) (سوریک کانت منی)

BULŪGH बुलूغ (ع - ف - مذ) युवावस्था
 (Yuvā,vastha) (یواوستانہ)
 जवानी (Javānī) (جوانی)

BAQĪ,YĀ बकीया (ع - ص) بقیہ
 अवशेष (Aoshesh) (اوشیش) बचा खुचा
 (Bachā khuchā) (بچا کھچا)

BAKĀRAT बकारत (ع - م) بکارت
 अक्षत योनिता (Ak,ehhat yonita)
 कुंआरापन (Kunārā pan) (اک چھت یونیتا)
 कनूरापन

BAK,TAR बक्तर (ف - مذ) بکتر
 कवच (Ka,vach) (ک، دھ) अंग त्राण
 (Angat,tarān) (انگت تران)

BALĀ बला (ع - م) बला
 1. विपत्ति (Vipat,ti) (وپی تی) आपत्ति
 (Āpat,ti) (آپت تی) मुसीबत
 (Musibat) (مصیبت)

2. भूत प्रेत (Bhūt-pret) (بھوت پریٹ)
 प्रेत बाधा (Pret bādha) (پریٹ بادھا)
 आसेब (Āseb) (آسیب)

BALĀDAT बलादत (ع - م) بلاد
 1. मूर्धता (Mūṛhata) (مورھتا)
 मूर्खता (Mūrkhata) (مورکھتا)
 2. मंदप्रतिभा (Mandap,pratibha)
 कुंद जहनी (Kund zohnī) (کوند ذہنی)

BALĀDUR बलादूर (ف - مذ) بلادور
 भिलावां (Bhilāvān) (بھیلواں)

BAL,DA बलदा (ع - مذ) بلده
 नगर (Nagar) (نگر) शहर (Shahr) (شہر)

BAL,GHAM बलगम (ع - مذ) بلغم
 श्लेष्मा (Shleshma) (شلیش ما) कफ
 (Kaf) (کف)

بندر گاہ (ف - مذ)
BANDAR-GÁH بندر گاہ
سمندر تٹ (Samudr tat سمندر تٹ)
ساحل (Sáhil ساحل)

بندش (ف - مٹ)
BAN, DISH بندش
1. نیرودھ (Nirodhi نیرودھ) अवरोध (Rok روک) (Aurodh اورودھ)
2. نیشدھ (Nishedh نیشدھ) मनाही (Manáhi مناهي)
3. بندھن (Bandhan بندھن) गांठ (Ghánth گانٹھ)

بندوبست (ف - مذ)
BANDOBAST بندوبست
प्रबंध (Prabandh پربندھ) व्यवस्था (Vyavastha ویو استھا)
विधान (Vidhán ویدان)
इतिज्ञान (Intizáan انتظام) (ودھان)

بندوق (ف - مٹ)
BANDÚQ بندوق
शतघ्नी (Shataghni شتگھنی) तुपक (Tupak تپک)

بندہ (ف - مذ)
BAN, DA بندہ
1. दास (Dás दास) सेवक (Sevak سیوک) गुलाम (Ghulám غلام)
2. उपासक (Upásak اُپاسک) आराधक (Árádhak آرادھک) भक्त (Bhakt بھکت)
3. अधीन (Adhin ادھین) परतंत्र (Partantr پرتن تر) बसमें (Bas men بس میں)

بندی (ف - مذ)
BANDI بندی
बंदी (Bandi بندی) कैदी (Qaidi قیدی)

بلوہ (ع - مذ)
BAL, VÁ بلوہ
1. शांति भंग (Shánti bhang شانتی) लड़ाई (Larái لڑائی) फसाद (Fasád فساد)

2. विद्रोह (Vid, droh ویدروہ) गदर (Ghadar غدر) अगावत (Aghávat اغاوت)

بلیات (ع - مٹ)
BALÍYÁT بلیات
दैवी आपत्तियां (Daivi ápat, tiyán دیوی آپتیاں) भूत प्रेत (Bhút pret بھوت پریت) बलाएँ (Baláen بلانیس)

بنا (ع - مٹ)
BINÁ بنا
1. आधार (Ádhár آدھار) मूल (Múl مول) नीव (Niv نیو)
2. कारण (Káran کاران) हेतु (Hetu ہتو) सबब (Sabab سبب)
بنات انعش (ع مٹ)

BANÁTUN, NÁSH बना तुन नाश
सप्तर्षि मंडल (Saptarshi mandal सप्तर्षی منڈل)
उत्तर दिशा के सात तारे जो ध्रुव के चारों ओर घूमते दिखाई पड़ते हैं (Uttar disha ke sāt tāre jo dhurv ke chāron or ghūnte dikhái pāte hēn اتر دشا کے سات تارے جو دھروو کے چاروں اور گھومتے دکھائی پڑتے ہیں)
بنا گوش (ف - مٹ)

BUNÁ GOSH बुनागोश
कानकी लौ (Kán ki lau کان کی لو)

بندر (ف - مذ)
BAN, DAR بندر
سمندر تٹ (Samudr tat سمندر تٹ)
ساحل (Sáhil ساحل)

BORIYÁ बोरिया (फ - मं) बोरिया

कट (Kāt) चटाई (Chatāī) (चट्टाई)

BÚZ,NA बूज़ना (फ - मं) बूज़ना

कपि (Kapi) मर्कट (Markat)

कीश (Kish) शाखामृग (Shákhámrig)

वलीमुख (Valímukh) वानर (Vánar)

(बंदर) बंदर (Bandar) (वानर)

BOSTÁN बोस्तान (फ - मं) बोस्तान

उपवन (Upvan) आराम (Áram)

उद्यान (Ud,dyán) वाटिका (Vátika)

(बाग) बाग (Bāgh) (वाटिका)

बोस व कनार (फ - मं)

BOS-O-KANÁR बोसोकनार

आलिंगन और मुख चुंबन (Álingan aur mukh chumban)

(अलंगन और मुख चूमन)

चूमाचाटी (Chúma chátī) (चूमाचाटी)

BOSA बोसा (फ - मं) बोसा

चुंबन (Chumban) चूमा (Chúma)

(चूमा)

BOSÍDAQÍ बोसीदगी (फ - मं) बोसीदगी

जीर्णता (Jirnata) पुराना पन (Purána pan)

(पुराना पन)

BOSÍDA बोसीदा (फ - मं) बोसीदा

जीर्ण (Jir,n) पुराना (Purána)

(पुराना) सड़ा गला (Sara gala)

बोसिले (फ - मं)

BÚ,QALA,MÚN बूकलमू

1. चित्रविचित्र (Chitr vichitr)

(रंगबिरंगी) (Rangbirangi)

(रंग) (रंग)

बन्दी खाने (फ - मं)

BANDI-KHÁNA बन्दी खाना

कारागार (Karágár) कैद खाना

(Qaid khána) (कैद खाने)

BUN,YÁD बुन्याद (फ - मं) बुन्याद

1. आधार (Ádhár) मूल (Múl)

(असल) (Asl) (मूल)

2. नीव (nív) जड़ (Jar)

BÚ बू (फ - मं) बू

1. गंध (Gandh) महक (Mahak)

(महक)

2. भनक (Bhanak) भेद (Bhod)

(भेद)

3. चिह्न (Chin'ni) निशान (Nishán)

(निशान)

BAVÁSÍR बवासीर (फ - मं) बवासीर

अर्श (Arsh) बवासीर रोग

(Bavásír rog) (बवासीर रोग)

बोसिले (फ - मं)

BUL,HAVAS बुलहवस

लालची (Lálachi) लोभी (Lobhí)

(लोभी)

(लस) (लस) (लस)

BÚTÍMÁR बूतीमार (फ - मं) बूतीमार

वक (Vak) बगला (Bagla)

(वक)

बुदोबाश (फ - मं)

BÚD-O-BÁSH बूदोबाश

रहन सहन (Rahan sahan)

(रहान सहन)

BAHÁNA बहाना (ف - مذ) بہانہ (ف - مذ)
 मिस (Mis मस) व्याज (Vyáj व्याज)
 हीला (Hila حیلہ)

BUH,TÁN बुहतान (ع - مذ) بہتان (ع - مذ)
 आरोप (Árop آرپ) लांछन (Láñchan
 (तہمت) तुहमत (Tuhmat (لان چہن

BEH,TAR बेहतर (ف - ص) بہتر (ف - ص)
 उत्तम (Ut,tam اتم) श्रेष्ठ (Shreshth
 बहुत अच्छा (Bahut
 aachha بہت اچھا)

بہترین (ف - ص)

BEH,TARÍN बेहतरين

सब से अच्छा (Sab se aachha سب
 अति श्रेष्ठ (Ati shreshth (سے اچھا
 انہی شریں تہ

BAH, JAR बहजत (ع - مث) بہجت (ع - مث)
 आनंद (Ánand آند) हर्ष (Harsh
 खुशी (Khushí (هرش
 برطور (عف - ص)

BAHAR-TAUR बहर तौर

हर प्रकार से (Her prakár se هر پرکار سے)
 हर तरह से (Har tarah se هر طرح سے)

BAH, RA बहरा (ف - مذ) بہرہ (ف - مذ)
 1. लाभ (Lábh لاف) नफा (Nafa نفع)
 2. भाग (Bhág بھاگ) हिस्सा (Hissa
 حصہ)

بہرہ مند (ف - مذ)

BAHRA-MAN,D बहरा मन्द

भाग्य शाली (Bhag,gya sháli بھاگیہ)
 लाभ उठाने वाला (Lábh utháne
 والا (لابہ اٹھانے والا)

2. अद्भुत (Adbhut ادبہت) विलक्षण
 (Vilak,ñhan ولاک چہن) अजीबो
 गरीब (AjíboGharib عجیب و غریب)

BAUL बौल (ع - مذ) بول (ع - مذ)
 मूत्र (Mútrr موت تر) प्रसाव
 (Prisráv پیرسراو) पेशाब (Posháb
 پیشاب)

BÚM बूम (ف - مذ) بوم (ف - مذ)
 1. भूमि (Bhúmi بهومی) जमीन
 (Zamín زمین)
 2. उलूक (Ulúk الوک) उल्लू
 (Ul,lú الو)

BIH बिह (ف - ص) بہ (ف - ص)
 उत्तम (Uttam اتم) अच्छा
 (Aachha اچھا) उमदा (Umda عمدہ)

BAHÁ बहा (ف - مث) بہا (ف - مث)
 मूल्य (Múl,lya مولیہ) मोल (Mol
 قیمت) कीमत (Qimat کیمت)

BAHÁR बहार (ف - مث) بہار (ف - مث)

1. सुरभि (Surabhi सुरوبھی) वसंत
 (Vasant وسنت)

2. आनन्द (Ánand آند) हर्ष (Harsh
 لطف) लुत्फ (Lutf لطف)

3. शोभा (Shobha شوہا) सजावट
 (Sajávat سجاوت) रौनक (Raunaq
 رونق)

BAHÁRÁN बहारां (ف - مث) بہاراں (ف - مث)

वसंतऋतु (Vasant ritu وسنت رتو)

पुष्प समय (Pushp samai پشپ سے)

बहार के दिन (Bahár ke din بهار کے دن)

بے اختیار (ع - ص)

بہرہ ور (ف - ص)

BE-IKH, TIYÁR بہرہ ور

BAHRA-VAR بھراہار

1. अचानक (Achának) اچانک
सहसा (Sahasá) सहसा

دیکھو 'بہرہ مند'

2. बेसी से (Be basi se) بے بسی سے
मजबूर होकर (Majbúr hokar) مجبور ہو کر

بہرہ یاب (ف - ص)

BAHRA-YÁB بھراہار

دیکھو 'بہرہ مند'

BAYÁZ بیاض (ع - مٹ)

BIHISHT बिहिश्त (ف - مٹ)

1. श्वेतता (Shetata) سفیدی
(Safedi) سفیدی

स्वर्ग (Swarg) سورگ

(Dev lok) دیولوک

(Jannat) جنت (Sulok) سورلوک

2. ग्रंथ (Granth) گرنٹھ
(Pustak) پستک

BAHAM बहम (ف - ص)

دیکھو 'باشم'

3. कविता की कापी (Kavita ki kápi) کویتا کی کاپی

BAHÍR बहिर (ع - مٹ)

जन समूह (Jan samúh) جن سموہ

भाड़ (Bhár) بھاڑ

BAYÁN बयान (ع - مذ)

1. वर्णन (Varnan) ورنن
(Vrit, tánt) ورت، تانت

BE वे (ف - حرف نفی)

बिना (Bina) بنا

(Vihin) विहीन

2. भाषण (Bhāshān) بھاشن
(Vak, tav, vya) وک، تو، ویاہ

BE-ÁB बेआब (ف - ص)

श्री.हीन (Shrihīn) شری ہین

(Be raunaq) بے رونق

3. पाठ (Páth) پاتھ
(Adh, dhyā, e) ادھ، دھیاء، ے

BE-BÁQ बेबाक (ع - ص)

पिरशुद्ध (Pari shud, dh) پیری شد، دھ

मुक्त (Muk, t) مکت

BE-ÁBRÚ बेआबरू

अप्रतिष्ठित (Ap, pratish thit) اپ پرتیش

अपमानित (Ap, mánit) اپ تمہمت

(Be izzat) بے عزت

BE-BÁK बेबाक (ف - ص)

1. अभय (Abhai) ابھائی

निडर (Nidar) نڈر

BIYÁBÁN बियाबान (ف - مذ)

वन (Van) ون

(Vipin) विपिन

(Jangal) جنگل

2. निर्लज्ज (Nirlaj, j) نیرلج، ج

हीठ (Dhith) دھیتھ

BE-TÁB بیتاب (ف - ص) بیتاب
 व्याकुल (Vyākul) (ویاکول) आतुर (Ātur)
 (آتور) वेचैन (Be chain) (بے چین)
 بیت الحرام (ع - مذ)

BAITUL-HARÁM بیتول ہرام
 काबा (Kāba) (کعبہ) मक्का (Makka) (مکہ)
 بیت الصنم (ع - مذ)

BAITUS-SANAM بیتوس سنم
 मंदिर (Mandir) (مندر) शिवालय
 (Shiválay) (شوالے) बुतखाना (But khána)
 (بت خانہ)

بے تامل (ع - ص)

BE-TA,AM.MUL بیت آممُل
 निःसंकोच (Nis,sankoch) (نس سنکوچ)
 बेधड़क (Be dharak) (بے دھڑک)

BE-TAKÁN بے تکان (ف - ص) بیتکان

1. बेधड़क (Be dharak) (بے دھڑک) वे
 रोक टोक (Be rok tok) (بے روک ٹوک)
2. अत्याधिक (Attyádhik) (اتیادھک)
 बहुत ज़ियादा (Bahut ziyáda) (بہت
 زیادہ)

بے تکلف (ع - ص)

BE-TAKALLUF بیتکاللف

1. निःसंकोच (Nis,sankoch) (نس سنکوچ)
 बेधड़क (Be dharak) (بے دھڑک)
2. साधारण (Sádháran) (سادھارن)
 सीधासादा (Sídhasáda) (سیدھاسادا)
3. घनिष्ठ (Ghanishth) (گھنشٹھ)
 गहरा (Gahra) (گہرا)

BE-SABÁT بے سبات (ع - ص) بیتبات

1. क्षण भंगुर (Chhan bhangur) (چھن
 بھنگور) अनित्य (Anittya) (انیتھ)

3. मुक्तकंठ (Mukt kanth) (مکت کنتھ)
 मुँहफट (Munh phat) (منہ پھٹ)
4. चंचल (Chanchal) (چنچل) शोक
 (Shokh) (شوخ)

بے بال و پر (ف - ص)

BE-BÁL-O-PAR بے بالو پر

1. निर्धन (Nirdhan) (نردھن) गरीब
 (Gharib) (غریب)
2. निराश्रय (Nirásh,shrai) (نیراشرے)
 निःसहाय (Nis,sahá,e) (نس سہاے)
 बेसहारा (Be sahára) (بے سہارا)

بے بدل (ع - ص)

BE-BADAL بے बदल

अनुपम (Anupam) (انوپم) वेमिस्त
 (Be mist) (بے میست)

BE-PÁYÁN بے پایاں (ف - ص) بیتپایاں

असीम (Asím) (اسیم) अथाह (Atháh)
 (اتھاہ)

BE-PARVA بے پروا (ف - ص) بیتپروا

1. निर्भय (Nirbhay) (نیربھے) निडर
 (Nidar) (نڈر)
2. निःस्पृह (Nisprih) (نس پڑھ) अनीह
 (Aníh) (بے نیہاز) वेनियाज़ (Be niyáz)
 (نیہاز)
3. निश्चित (Nishehit) (نس چھت) बेफिकर
 (Be fikr) (بے فکر)

BAIT بیت (ع - مذ)

1. गृह (Grik) (گڑھ) आवास (Āvās)
 (نیکت) (Niket) (آواس)
 घर (Ghar) (گھر)

(ع - مٹ)

2. दो उर्दू मित्रों का समूह (Do urdu
 misron ka samūh) (دو اردو مصرعوں
 کا مجموعہ) शेर (Shor) (شیر)

بیدادگر (ف - ص)

BEDĀD-GAR بے دادر

آنریاچی (Annyā,ī) آن نیائی
(Attyāchārī) ات تیآچار
(Zālim) ظالم

BEDĀR بیدار (ف - ص)

1. جاگروک (Jāgarūk) جاگرت (Jāgrat)
2. ساترک (Satark) سترک (Sajag) سترک
(Hoshyār) ہوشیار

بیدار مغز (عف - ص)

BEDĀR-MAGH,Z بیدار مگژ

کوشاگر (Kushāgr buddhi) کوشاگر
تیز (Tez dimāgh) تیز
(Dimāgh) دماغ

BE-DĀGH بے داغ (ف - ص)

1. نیش کالک (Nish kalank) نیش
(Be nib) بے عیب (کلیک)
2. سواچھ (Swach, chh) سواچھ
(Sāf) صاف

بے درنگ (ف - ص)

BE-DIRANG بے درنگ

تورنت (Avilamb) آویلنمب
(Fauran) فوراً (تورنت) (Turant)

بے دریغ (ف - ص)

BE-DAREGH بے درےغ

1. نیش سکوچ (Nis sankoch) نیش سکوچ
(Be soche samjhe) بے سوچے سمجھے
2. بہت (Bahut adhik) بہت
(Adhik) ادھک

ناپائداد (Nāpāidār) ناپائداد

2. آدریڈ (Adriḍh) آدریڈ
(Kanzor) کمزور (بودا)

BE-JA بے جا (ف - ص)

1. آنوچت (Anuchit) آنوچت
(Nāvājib) ناواجب
2. ناجائز (Nājāiz) ناجائز
(Ghalat) غلط

بے حس و حرکت (عف - ص)

BE-HIS,SO-HARAKAT

بے حس و حرکت

نستبھ (Is, tab, dh) استبھ
(Nis, tab, dh) نستبھ
(Sunn) سنن
(سن)

بے حمیت (عف - ص)

BE-HAMİYAT بے ہامیات

بے ہیا (Nirlaj, j) نیرلاج
(Be haya) بے حیا

بے خانماں (ف - ص)

BE-KHĀNMĀN بے خانماں

نیرواسی (Nighura) نیرواسی
(Be vatan) بے وطن
(Nirvāsi) نیرواسی

BED بے (ف - مذ)

بے (Bet) بے (ویت تر) (Vet, tr)

BEDĀD بیداد (ف - مٹ)

آنریاچی (Annyā, e) آن نیای
(Attyāchār) ات تیآچار
(Zulm) ظلم

2. असंतुष्ट (Asantusht) रुष्ट (اسن تشٹ)
(Rusht) नाराज़ (Náráz)
(ناراض)

بے ساختہ (ف - ص)

BE-SÁKHTA बेसाख्ता

- निःसंकोच (Nis,sankoch) (نس سن کوچ)
बे धड़क (Be dharak) (بے ڈھک)
(Barjasta) (برجستہ)

بے سروسامان (ف - ص)

BE-SAR-O-SÁMÁN बेसरो सामान

- निर्धन (Nirdhan) (نودھن) दरिद्र (Darid,
dr) (غریب) गरीब (Gharib)

BESH बेश (ف - ص)

- अधिक (Adhik) (ادھک) अति (Ati)
(अति) बहुत (Bahut) (بہت)

یش بہا (ف - ص)

BESH-BAHA बेश बहा

- बहुमूल्य (Bahu múl,lya) (بہومولیہ)
अर्घ्य (Arghya) (ارگھیہ) कीमती (Qimati)
(قیمتی)

BESH-TAR बेश तर (ف - ص)

1. अधिकतर (Adhik tar) (ادھک تر)
अत्यंत (At,tyant) (ات تیانت)
2. बहुधा (Bahudha) (بہودھا) प्रायः
(Prayah) (پرایہ) अमूमन (Ammúman)
(عموماً)

بے شمار (ف - ص)

BE-SHUMÁR बेशुमार

- असंख्य (Asankhya) (اسنکھیہ) अन
गिनत (Anginat) (ان گنت)

بے دست و پا (ف - ص)

BE-DAST-O-PA बेदस्तोपा

1. अपाहिज (Apáhi) (اپاہج) लुभा
(Lunjha) (لنچھا)

2. निराश्रय (Nirásh,shrai) (نیراشرے)
बेबस (Be bas) (بے بس)

بے ربط (عف - ص)

BE-RAB,T बेरब्त

- क्रमहीन (Kramhín) (کرمہین) असंबद्ध
(Asambad,dh) (اسم بدھ) अनमिल
बेजोड़ (An mil bejor) (انمل بے جوڑ)

BAI,RAQ बैरक (ت - مٹ)

- पताका (Patáka) (پٹاکا) ध्वजा (Dhwaja)
भंडा (Kotu) (کیتو) केतु (Kotu)
(Jhanda) (جھنڈا)

بے رونق (ف - ص)

BE-RAUNAQ बेरौनक

- निप्रभ (Nish prabh) (نش پربہ)
अशोभित (Ashobhit) (اشوبہت) निःश्री
(Nish,shri) (نش شری) फीका (Phika)
(उजड़ा Ujár) (پھیکا)

BE-RÚNI बेरूनी (ف - ص)

- बाह्य (Báhya) (باہیہ) बहिरंग (Bahi
rang) (بہرنگ) बाहरी (Báhari) (باہری)

BE-RIYA बेरिया (عف - ص)

- आडंबरहीन (Ádumbar hín) (آدمبرہین)
निश्छल (Nish,chhal) (نش چھل)

BEZÁR बेज़ार (ف - ص)

1. विकल (Vikal) (وکل) दुःखी (Dukhi)
(دکھی)

BAI बैअ (بيع - ع - مٹ) विक्रय (Vik,kraya) बेचना (Bechna) (بيعہ کریمہ)

BE-UN,VÁNI बेउन वानी (بے عنوانی - ع - ص) नियम विरुद्धता (Niyam virud,dhata) विधि हीनता (Vidhi hínata) बेकायदगी (Be qáyadagi) (نیم ورد، دھیتا) (بے قاعدگی)

BE-GHARAZ बेगरज (बे غرض - ع - ص) निःस्वार्थ (Nis,swáarth) बेमतलब (Be matlab) (نس سوارتہ) (بے مطلب)

BE-GHAIRAT बेगैरत (بے غیرت - ع - ص) निर्लज्ज (Nirlaj,j) बेहया (Be haya) (نرلیج) (بے حیا)

BE-QÁIDÁ बेकाइदा (بے قاعدہ - ع - ص) अव्यवस्थित (Av,vyavasthit) विशृंखल (Vish,shrinkhal) अनियमित (Aniyamit) गड़बड़ (Gar bar) (اوویہ) (وشتہ) (ویشن) (انیمیت)

BE-QAD,R बेकद्र (بے قدر - ع - ص) 1. तिरस्कृत (Tiraskrit) अपमानित (Apmánit) बेइज्जत (Be izzat) (تیرس کرت) (اپمانیت) (بے عزت) 2. तुच्छ (Tuch,ohh) मूल्य हीन (Múlya hín) नाचीज (Náchíz) (توچ) (مूलیہ ہون) (ناچیج)

BESHA बेशा (बेश - ف - مڈ) विपिन (Vipin) कानन (Kánan) जंगल (Jangal) (وین) (کانن) (جنگل)

BE-SAB,R बेसवर (बे صبر - ع - ص) अधीर (Adhír) आतुर (Átur) उतावला (Utáolá) (ادھیر) (آتور) (بے صوابگی - ف - مٹ)

BE-ZÁBI,TAGI बेजाबतगी (ویٹک کرم) व्यति क्रम (Vyatik,kram) अति क्रमण (Atik,kraman) बेकायदगी (Be qáyadagi) (اتک کرم) (بے قاعدگی)

BE-ZÁBITA बेजाबिता (बे ضابطہ - ع - ص) अनियमित (Aniyamit) नियम विरुद्ध (Niyam virud,dh) बेकाइदा (Be qáida) (انہی یمت) (نیم ورد، دھیتا)

BE-ZARAR बेज़रर (बे ضرر - ع - ص) निरापद (Nirápad) अहानि कारक (Aháni káarak) (نراپد) (اھانی کارک)

BAIZAVI बैजवी (बैजव - ع - ص) अण्डाकार (Andákár) लंबाई (Lambái lie hue gol) (अण्डा) (لंबائی لئے ہوئے گول)

BAIZA बैजा (बैजा - ف - مڈ) 1. अंड (And) अंडा (Anda) 2. अंडकोष (Andkosh) फोता (Fota) (انڈ) (انڈا) (انڈکوش)

BAITÁR बैतार (बैतार - ع - مڈ) घोड़ों और पशुओं का चिकित्सक (Ghoron aur pashuon ka chikitsak) सालोतरी (Sálotari) (پشوروں کا چیکیتسک) (سالوتری)

بیگانگی (ف - مٹ)

BEGÁNAGI بے گانگی

अपरिचय (Aparichai) (اپری چے) परायापन
(Paráyápan) (پرایاپن) अनजानपन
(Anján pan) (انجان پن)

BEGÁNA بے گانہ (ف - ص)

अप्रिचित (Aprichit) (اپری چت)
अनजान (Anján) (انجان) घैर (Ghair)
(غیر)

BEGAM بے گم (ف - مٹ)

1. श्रीमती (Shrimatí) (شری متی) देवी (Deví) (دیوی)
 2. पत्नी (Patní) (پتنی) बीबी (Bívi) (بی بی)
- بے گمان (ف - ص)

BE-GUMÁN بے گومان

निश्चय (Nish,chai) (نش چے) अवश्य
(Avash,shya) (اوش شہ)

BE-GUNÁH بے گناہ (ف - ص)

1. निष्पाप (Nish páp) (نش پاپ) बेऐब (Be aib) (بے عیب)
2. निरपराध (Nirprádh) (نیرپرادھ) बेकुसूर (Be qusúr) (بے قصور)

BÍM बीम (ف - مٹ)

1. भय (Bhai) (بہ) त्रास (Trás) (تواس) डर (Dar) (ڈر)
2. शंका (Shánka) (شکا) खतरा (Khatra) (خترہ)

BÍMÁR बीमार (ف - مٹ)

रुग्न (Rugn) (رگن) रोगी (Rogi) (روگی)
अस्वस्थ (As,swasth) (اس،سوئستھ) मरीज़
(Maríz) (مریض)

بے قرار (عف - ص)

BE-QARÁR बेकरार

व्याकुल (Vyákul) (ویاکل) आतुर (Átur)
(अतूर) बेचैन (Be chain) (بے چین)
بے قصور (عف - ص)

BE-QUSÚR बेकुसूर

निरपराध (Niraprádh) (نیرپرادھ) निर्दोष
(Nirdosh) (نیردوش) बेगुनाह (Be gunáh)
(بے گناہ)

BE-KÁR बेकार (ف - ص)

1. अनुद्यमी (Anud,dyami) (اند،دیمی)
अनुद्योगी (Anud,dyogi) (اند دیوگی)
निकम्मा (Nikamma) (نکما)
2. व्यर्थ (Vyarth) (ویرتھ) फुजूल (Fuzúl)
(فضول)

BE-KAS बेकस (ف - ص)

1. निःसहाय (Nis,saháe) (نس سہاے)
निराश्रय (Nirásh,shrai) (نیراشرے)
बेचारा (Bechára) (بے چارہ)
 2. दुखी (Dukhi) (دکھی) दुर्दशा ग्रस्त
(Durdashá grast) (دردشاگرست)
- بے کم و کاست (ف - ص)

BE-KAM-O-KÁST बेकमो कास्त

न कम न ज़ियादा (Na kam na ziyáda)
ठीक ठीक (Thík thík) (نه کم نه زياده)
यथार्थ (Yatháarth) (تھیک تھیک)

BEGÁR बेगार (ف - مٹ)

विष्टि (Vishti) (وشتی) कर्मकार (Karmkár)
(कर्म कार) बेपैसे की मजदूरी (Be paise
(ki mazdúri) (بے پैसे کی مزدوری))

(Pratyakohh پرتیکوہ) زاحیر (Záhir
ظاہر)

BAIN باین (ع - ص) بین
مध्य (Madh,dhya مددھیہ) बीच
(Bích بیچ) अंतः (Antah انتہ)

BÍNÁ बीना (ف - مذ) بینا
1. द्रष्टा (Drishta درشتا) आंख वाला
(Ánkh vála آنکھ والا)
2. बुद्धिमान (Budh,dhi mán بددھی
(Anubhavi अनुभवی) मान)

BAINAL-MULKI बैनल मुल्की
अंतर्राष्ट्रीय (Antar ráshtriya
(Antar deshíya (اشترقیہ
(انتردیشیہ)

بین الملکی (ع - مٹ)

BAÍNAL MILLI बैनल मिल्ली
अंतर्राष्ट्रीय (Antar ráshtriya
(اشترقیہ)

BÍ,NISH बीनिश (مٹ - لچ) بینش
दृष्टि (Drishti درشتی) निगाह
(Nigáh نگاہ)

BÍNI बीनी (ف - مٹ) بینی
नासिका (Násika ناسکا) नासा (Nása
नाक (Ghrán گھران) घ्राण (Nák ناک)

BEVA बेवा (ف - مٹ) بیوہ
विधवा (Vidhava ودھوا) अधवा
(Adhava ادھوا) विश्वस्ता (Vish,
(shwasta وششوس تا) रांड (Ránd
(راند)

BÍMÁRI बीमारी (ف - مٹ) بیماری
आमय (Ámai آمے) रोग (Rog روگ)
व्याधि (Vyádhi ویادھی) रुज (Ruj
(Maraz مرض) मरज (ج)

BE-MÁYA बेमाया (ف - ص) بے مایہ
दरिद्र (Darid,dr دریدر) निर्धन (Nirdhan
(Kangál کنگال) कंगाल (نردھن)
بے محابا (عف - ص)

BE-MAHÁBA वेमहाबा
1. निःसंकोच (Nis,sankoch نس
(Bo dharak بددھرک) वेधड़क (کوچ)
2. बेखौफसे (Be khaufise بے خوفی سے
بے معنی (عف - ص)

BE-MÁNA(NI) वेमाना (नी)
1. निरर्थक (Nirarthak نیررتھک)
अर्थहीन (Arth,hín ارتھ ہین)
मुहमल (Muhmal مہمل)
2. निराधार (Nirádhar نیرادھار)
मिथ्या (Mith,thya میتھیہ)
गलत (Ghalat غلط)
بے موقع (عف - ص)

BE-MAUQA वेमौका
1. कुसमय (Kusamai کوسمے) नावक्त
(Návaqt ناوقت)
2. अनुचित (Anuchit انوچت)
नामुनासिब (Ná munásib نامناسب)

BÍMA बीमा (ف - مذ) بیمہ
ज़मानत (Zamánat ضمانت) ठेका
(Theká تھیکہ)

BAI,YIN बैयिन (ع - ص) بین
स्पष्ट (Ispahit اسپشت) प्रत्यक्ष

ناکام (Nakám) (اسپہل منورثہ)

بے نظیر (عف - ص)

BE-HÚDA بے ہودہ (ف - ص)

BE-NAZÍR بے نازیئر

1. असत्य (Asat,tya) (است تپہ)

अनुपम (Anupam) (انوپم) अद्वितीय

गलत (Ghalat) (غلط)

(Ad,dwitiya) (اد، دیتیمہ)

2. असभ्य (Asabhy,bhya) (اسبہ بھیا)

(Be misl) (بے مثل)

अशिष्ट (Ashisht,t) (اشیشٹ)

BE-NAVA بے نوا (ف - ص)

3. निकम्मा (Nikamma) (نکما)

दरिद्र (Darid,dr) (دریدر) कंगाल

(Kharáb) (خراب)

(Kangál) (کنگال)

4. व्यर्थ (Vyarth) (ویرتھ) बेकार (Bekár)

BE-NIYÁZ بے نیاز (ف - ص)

निःस्पृह (Nisprih) (نس پڑہ) निलोभ

(بیکار)

(Nirlobh) (نرلوہ) बे परवा (Be parva)

بے ہودہ گو (ف - ص)

(بے پروا)

BEHÚDA-GO بے ہودا گو

بے نیل مر ام (عف - ص)

1. अनर्थवादी (Anarthvádi) (انرتھ وادی)

BE-NAIL-E-MARÁM بے نائلے مر ام

बकवादी (Bakvádi) (بکوا دی)

असिद्ध काम (Asid,dh kám) (اسدھ کام)

2. मिथ्या वादी (Mith thyá vádi)

असफल मनोरथ (Asapahal manorth)

(Jhútha) (جھوٹھا) झूठा

پ

پاہ زنجیر (ف - ص)

PA پا (ف - مذ)

PA-BA-ZANJÍR پا ب زنجیر

पद (Pad) (پد) चरण (Charan) (چرن)

शृंखलित (Shrinkhalit) (شرنگھلت)

पग (Pag) (پگ) पांव (Páon) (پاؤں)

कैद (Qaid) (قید)

पैर (Pair) (پیر)

PÁPOSH पापोश (ف - مذ)

PA-BAND پا بند (ف - ص)

पादत्राण (Pádatrán) (پادت تران)

1. निरुद्ध (Nirud,dh) (نرودھ) आबद्ध

पादुका (Páduka) (پادکا) जूता (Júta)

(Ábuddh) (آبدھ) मजबूर (Majbúr)

(جوتا)

(مجبور)

PA-PIYÁDA पा پیادا (ف - ص)

2. पराधीन (Parádhín) (پرادھین) गैर

पदातिक (Padátik) (پداتک) पैदल

आज़ाद (Ghair ázád) (غیر آزاد)

(Paidal) (پیدل)

PA-BOSI पाबोसी (ف - مٹ)

PÁJI پا جی (ف - ص)

पद चुंबन (Pad chumban) (پدچمبن)

1. खल (Khal) (کھل) दुष्ट (Dusht)

पांव चूमना (Páon chúmna) (پاؤں چومنا)

(Kamína) (کمینہ) कमीना (Kamína)

(چومنا)

پارچہ فروش (ف - مذ)

PÁRCHA-FAROSH پارچا فروش

वस्त्र वणिक (Vastr vanik) (وستر ونگ)

वस्त्र विक्रेता (Vastr vikretá) (وستر وکرتا)

कपड़ा बेचने वाला (Kaprā bochne vála) (کپڑا بیچنے والا)

PÁRS پارس (ف - مذ)

ईरान (Írán) (ایران) फारिस (Fáris) (فارسی)

PÁRSA पारसा (ف - مذ)

संयमी (Sanyami) (سلیمی) इन्द्रियजित् (Indriyajit) (اندریہ جت) परहेज गार (Parhez-gár) (پرهیزگار)

PÁRA पारा (ف - مذ)

खंड (Khand) (کھنڈ) अंग (Ang) (انگ) टुकड़ा (Tukṛā) (تکڑا)

PÁRĪNA पारिना (ف - ص)

1. पुरातन (Purātan) (پراتن) प्राचीन (Prāchīn) (پراچین) पुराना (Purāna) (پُرانا)

2. जीर्ण (Jīrn) (جیرن) क्षीण (Chhīn) (کھیئن) फटा पुराना (Phatā purāna) (پھٹا پُرانا)

PÁZEB पाजेब (ف - م)

मंजीर (Manjīr) (منجیر) नूपुर (Nūpur) (نوپر)

PÁS पास (ف - مذ)

1. पक्ष पात (Pakohh-pāt) (پکھہ پات) तरफ दारी (Tarafdāri) (طرفداری)

2. धूर्त (Dhūrt) (دهورت) बदमाश (Badmāsh) (بدمعاش)

PÁCHAK पाचक (ف - مذ) پاچک (Kanda) (کلڈا) उपजा (Upla) (اِپلا)

PÁKHIĀNA पाखाना (ف - مذ) پاخانہ

1. वर्च स्थान (Varchasthān) (ورچس) شو शौचालय (Shauchālai) (شوا)

संडास (Sandās) (سنداس) चाले (Chāl) (چالے)

2. विष्टा (Viśhtha) (ویشتھا) पुरीष (Purīsh) (پُریش) मल (Mal) (مل) गू (Gū) (گو)

3. रेचन (Rechan) (ریچن) दस्त (Dast) (دست)

PÁDÁSH पादाश (ف - م)

1. प्रतिकार (Pratikār) (پرتکار) बदला (Badla) (بدلا)

2. दंड (Dand) (دند) सज़ा (Saza) (سزا)

पादाश जرم (ف - م)

PÁDÁSH-E-JURM पादाशे जुर्म

प्रत्यपराध (Pratyaprádh) (پرتیپرادھ)

क़सूर की सज़ा (Qusūr ki Saza) (قصور کی سزا)

PÁDSHÁH पादशाह (ف - مذ) پادشاه

राजा (Rāja) (راجه) बादशाह (Bādsháh) (بادشاه)

PÁRCHA پارچا (ف - مذ)

1. वस्त्र (Vastr) (وستر) कपड़ा (Kaprā) (کپڑا)

2. खंड (Khand) (کھنڈ) टुकड़ा (Tukṛā) (تکڑا)

3. निर्दोष (Nirdosh) बेदोष (بے عیب Be-aib)

PÁK-BÁZ پاک باز (ف - ص)
 पुनीतात्मा (Punitátma)
 सच्चरित्र (Sach, charitr)
 नेक करदार (Nek-kardár)

پاک دامن (ف - ص)

PÁK-DÁMAN پاک دامن

1. निरपराध (Niraprádh)
 बेकुसूर (Bh-gusúr)
 2. सती (Sati) पतिव्रता (Pativ, vrata)
 बाइस्मत (Ba-ismat)

پاکیزگی (ف - مٹ)

PÁKÍZAGI پاکیزگی

1. पवित्रता (Pavitrata)
 पाकी (Páki)
 2. निर्मलता (Nirmalata)
 सफाई (Safái)

PÁKÍZA پاکیزہ (ف - ص)

1. पवित्र (Pavitr) पुनीत (Punít)
 پاک (Pák)
 2. शुद्ध (Shudhh) निर्मल (Nirmal)
 साफ (Sáf)

پاکیزہ خو (ف - ص)

PÁKIZA-KHU پاکیزاख

स्वच्छात्मा (Swach, chhátma)
 पुनीतात्मा (Punitátma)
 साफ (Sáf)
 तीनत (Pák tīnat)
 (پاک طہیت)

2. शील (Shil)
 (Muravvat)

3. आदर (Ādar)
 (Liház)

4. प्रहर (Prahari)
 (Pahar)

پاسبان (ف - مذ)

PÁS-BÁN پاس بان

1. द्वारपाल (Dwárpál)
 दरबान (Darbán)
 2. रक्षक (Rakchhak)
 फिज़ (Muháfiz)
 3. प्रहरी (Prahari)
 चौकीदार (Chauki-dár)

PÁSUKH पासख (ف - مذ)
 उत्तर (Uttar)
 (Javáb)

پاسداری (ف - مٹ)

PÁS-DÁRI پاس داری

पक्ष पात (Pakehh pát)
 रियायत (Riá,yat)

پاشکسته (ف - ص)

PÁ-SHIKASTA पाशिकस्ता

पंगु (Pangu)
 (Apáhij)

PÁK پاک (ف - ص)

1. पवित्र (Pavitr)
 पाक (Pák)
 2. स्वच्छ (Swach, chh)
 (Sáf)

PÁYÁN पायान (फ - मड)

1. गाध (Gádh गध) थाह (Tháh तहा)
2. सीमा (Sima सीमा) हद (Had حد)

पायान कार (फ - मड)

PÁYÁN-E-KÁR पायाने कार

अततः (Antatah अतत) अखिर कार
(Ákhirkár अखिरकार)

PÁI-DÁR पायदार (फ - मड)

सुदृढ़ (Sudriḥ सुदृढ़) मज्जुत
(Mazbút مضبوط)

PÁYANDA पायन्दा (फ - मड)

शाश्वत (Shásh, shwat शाश्वत) अनश्वर
(Anash, shwar अनश्वर) नित्य (Nitya नित्य)
लाजवाल (Lázavál लाजवाल) (नित्य)

PÁYA पाया (फ - मड)

1. पद (Pad पद) दर्जा (Darja दर्जा)
2. स्तंभ (Istambh स्तम्भ) खम्भा
(Khambha खम्भा)
3. मिचवा (Mich, va मिचवा) पलंग
का पाया (Palang ka páya पलंग का पाया)
(पाया)

PAÍN पाइन (फ - मड)

पांयती (Pányati पांयती) पैताना
(Paintána पैताना)

पांयि बाग (फ - मड)

PÁIN-BÁGH पाई बाग

ग्रहोद्यान (Grihod, dyán ग्रहोद्यान)
ग्रह वाटिका (Grihvátika ग्रहवाटिका)
खाना बाग (Kháná bāgh खानेबाग)

पाकिजे रो (फ - मड)

PÁKÍZA-RU पाकीजा रु

रूप वान् (Rúp-ván रूपवान) हसीन
(Hasín حسین)

पाकिजे सरशत (फ - मड)

PÁKÍZA-SARISHT पाकीजा सरिशत

सच्चरित (Sach, charit सच, चरित) सदात्मा
(Sabátma सदात्मा) पाक नफ्स
(Pák-nafs پاک نفس)

पाकिजे नफ्स (फ - मड)

PÁKÍZA-NAFS पाकीजा नफ्स

शुद्धात्मा (Shud, dhátma शुद्धात्मा)
पवित्रात्मा (Pavitrátma पवित्रात्मा)
पाक नफ्स (Pák-nafs پاک نفس)

PÁLÁN पालान (फ - मड)

पलान (Palán पलान) भूल (Jhúl जहूल)

PÁLAKI पालकी (फ - मड)

शिविका (Shivika शिविका) बड़ी डोली
(Bari doli बड़ी डोली)

PÁMÁL पामाल (फ - मड)

पद दलित (Pad dalit पददलित) पदाक्रांत
(Padákránt पदाक्रांत) राँदा हुया
(Raunda hua राँदा हुआ)

PÁMARD पामर्द (फ - मड)

साहसी (Sáhasi साहसी) उत्साही
(Utsáhi उत्साही) हिमती (Himmati हिमती)
(हमती)

PÁYÁB पायाब (फ - मड)

गाध (Gádh गध) उथला (Uthla उथला)
छिछला (Chhichhla छिछला)

پراگندگی (ف - مٹ)

PARÁGANDAGI परागंदगी

अस्तव्यस्तता (Ast vyastata) است

व्यस्तता (Vyastata) ویستتا

तितर बितर होना (Titar bitar hona)

गड़बड़ी (Garbari) (تتر بتر هونا)

(کڑبڑی)

پراگنده (ف - ص)

PARÁGANDA परागन्दा

1. अस्त व्यस्त (Ast vyast) است

छिन्न भिन्न (Chinn, bhinn) (ویست)

तितर बितर (Titar bitar) (چھن بھن)

मुंतशिर (Muntashir) (تتر بتر)

(منتشر)

2. विकीर्ण (Vikirn) (ویکیرن) छितगया

हुआ (Chhitrāya hua) (چھترایا)

(هوا)

3. क्रमहीन (Kramhīn) (کرمهین)

बेतर्तीव (Be tartib) (بے ترتیب)

پراگنده خاطر (ع - ص)

PARÁGANDA-KHÁTIR परागन्दाखातिर

खिन्न मना (Khin, n mana) (کھن منا)

व्यस्त चित्त (Vyast chitt) (ویست)

परेशान खयाल (Pareshān) (چت)

khayāl (پریشان خیال)

پراگنده دل (ف - ص)

PARÁGANDA-DIL परागन्दा दिल

व्यग्र चित्त (Vyaggr chitt) (ویگرچت)

व्यस्त मना (Vyast mana) (ویست منا)

उचाट मन (Uchāt man) (اچات من)

PAKH

पख

پخ (ف - مٹ)

बाधा (Bādha) (بادھا) विघ्न (Vighn)

अड़चन (Aṛchan) (اڑچن) (وگھن)

پخنگی (ف - مٹ)

PUKHTAGI पुख्तागी

दृढ़ता (Driḥhata) (دڑھتا) मजबूती

(Mazbūti) (مضبوطی)

PUKHTA पुख्ता (ف - ص)

1. दृढ़ (Driḥh) (دڑھ) सुदृढ़ (Sudriḥh)

(مضبوط) मजबूत (Mazbūt) (سودرھ)

2. परिपक्व (Paripāk, kva) (پری پکو)

पका हुआ (Paka hua) (پکا هو)

پخته کار (ف - ص)

PUKHTA-KÁR पुख्ता कार

कार्य पटु (Karya patu) (کاریه پتو)

अनुभवी (Vnubhavi) (انوبھوی) परिपक्व

(Pripakkwa) (پری پک کو) तजरिबा कार

(Tajriba kár) (تجربہ کار)

پخته مغز (ف - ص)

PUKHTA-MAGHZ पुख्ता मगज़

कुशाग्र बुद्धि (Kushāgr bud, dhi) (کوشاگر)

बुद्धि संपन्न (Buddhi sampann) (بدهی)

पुख्ता अकल (Pukhtā) (پخته عقل)

aql

PIDAR पितर (ف - مذ)

पितृ (Pitr) (پتر) पिता (Pita) (پتا)

जनक (Janak) (جنک) बाप (Bāp) (باب)

PAR पर (ف - مذ)

पक्ष (Pakehh) (پکھ) पख (Pankh)

(پلکھ)

PARCHA पर्चा (ف - مذ) پرچہ

1. पुर्जा (Purza) काराङ्ग का टुकड़ा (Kāghaz ka tukra) کاغذ کا ٹکڑا
 2. समाचार पत्र (Samāohār patr) (साचार पत्र) अखबार (Akhubār) (اخبار)
 3. परीक्षा पत्र (Parikēhha patr) (परिक्षा पत्र) इम्तिहान का पर्चा (Imtiḥān ka parcha) امتحان کا पर्चा (پرچہ)
 4. पत्र (Patr) (पत्र) चिट्ठी (Chiththi) (چٹھی)
- پرچہ امتحان (عف - مذ)

PARCHA-E-IMTIHĀN परचा इम्तिहान
परीक्षा पत्र (Parikēhha patr) परिक्षा पत्र
(पत्र) जांच का पर्चा (Jā'ch ka parcha)
(जांच का पर्चा)

پر خاش (ف - مذ)

PARKHĀSH परखाश

1. द्वेष (Dwesh) (द्वेष) रंजिश (Ranjish) (رنجيش)
2. शत्रुता (Shatṛuta) (शत्रुता) दुश्मनी (Dushmani) (دشمنی)

PARDĀZ पर्दाज़ (ف - مذ) پرداز

1. शैली (Shaili) (शैली) पद्धति (Pad,dhati) (پددهتی) (Tarz) (طرز)
2. उठाने वाला (Uthāne vāla) (اٹھانے والا) बनाने वाला (Banāne vāla) (بنانے والا)

آخر معنوں میں مرکب ہو کر آتا ہے
جیسے 'فائدہ پرداز' یا 'انشا پرداز'

پراگندہ روزی (ف - ص)

PARĀGANDA-ROZI परागन्दा रोज़ी
अनिश्चित जीविका (Anishchhit Jivika)
अनुद्यमी (Anud, dyami) (انوشحیت جیوگا)
बेरोज़गार (Be rozgār) (بے روزگار)

پرامن (عف - ص)

PUR-AMN पुर अमन

1. शांति पूर्ण (Shāntī pūrṇ) (शांति पूर्ण) शांति (Bu sukūn) (बासकून)
2. शांति प्रिय (Shānti.priya) (शांति प्रिय) शान्तप (Amn pasand) (अमन पसन्द)

پر آمید (ف - ص)

PUR-UMMED पुर उम्मेद

आशापूर्ण (Āsha pūrṇ) (आशापूर्ण) (आशावृत) (Āshānvit)
बदशा (Bad,dhāsha) (بدشا)

PAR,RĀN परां (ف - ص)

उद्यमान् (Ud,diyamān) (उद्यमान) (उड़ता हुआ) (Uṛta hua)

PARTAU परतौ (ف - مذ) پرتو

1. प्रतिबिम्ब (Pratibimb) (प्रतिबिम्ब) (प्रतिबिम्ब) (Aks) (عکس)
2. छाया (Chhāya) (छाया) साया (Sāya) (سایه)

PARCHAM पर्चम (ف - مذ) پرچم

पताका (Patāka) (पताका) ध्वजा (Dhwaja) (ध्वजा)
झंडा (Jhanda) (झंडा)

2. चिट (Chit) काराज का टुकड़ा
(Kāṣṭhaz ka tukṛa) کاغذ کا ٹکڑا
3. यंत्रांग (Yanttrāng) (ین ترانگ)
मशीन का पुर्जा (Mashine ka purza)
مشین کا پرزہ

PURSÁN पुर्सा (फ - व) प्रसा
पृच्छक (Prich, chhak) (پوچھک)
पूछने वाला (Pūchhne vāla) (پوچھنے والا)

PARASTÁR परस्तार (फ - व) پرستار

1. उपासक (Upāsak) (اپاسک) पूजक
(Pūjak) पूजने वाला
(Pūjne vāla) (پوچھنے والا)
2. अनुयायी (Anuyái) (انویائی) पैरो
(Pairau) (پیرو)
3. भक्त (Bhakt) (بہکت) फिदाई (Fidái)
(فدائی)

پرستش (ف - مٹ)

PARASTISH परस्तिश

1. उपासना (Upāsana) (اپاسना)
आराधना (Ārādhana) (آرادھنا)
अर्चना (Archana) (ارچنا) पूजा
(Pūja) (پوجا)
2. सम्मान (Sammān) (سم مان) ताजिम
(Tājīm) (تعظیم)

پرستش گاہ (ف - مٹ)

PARASTISH-GÁH परस्तिश गाह

- पूजा गृह (Pūja grih) (پوجا گھر) अर्चना
गार (Archanágār) (ارچنا گار) इबादत
खाना (Ibádatkhāna) (عبادت خانہ)

PARDA पर्दा (फ - मड) پرده

1. व्यवधान (Vyavdhān) (ویوڈھان)
अवरण (Āvaran) (آورن) ओट (Ot)
(اوت)
2. द्वारपट (Dwārpāt) (دوارپٹ) चिक
(Chik) (چک)
3. रहस्य (Rahas, syn) (رهسیه) राज
(Rāj) (راز)

پرده پوش (ف - ص)

PARDA-POSH पर्दा पोश

- दोषाच्छादक (Dosh ách, chhádak)
ऐच छुपाने वाला
(Aib chhupāne vāla) (ऐच چھپانے والا)

پرده در (ف - ص)

PARDA-DAR पर्दा दर

- छिद्रान्वेशी (Chhid, drān veshi)
दोष ग्राही (Dosh-grāhi) (دوष گراہی)
ऐच छूटने वाला (Aib
(dhúndhne vāla) (ऐच ٹوٹنے والا)

پرده نشین (ف - ص)

PARDA-NASHÍN पर्दा नशीं

- अंतः पुर वासिनी (Antah pur vāsini)
(अनिष्कासिनी) (Anish-
kāsini) (अन्स कासनी) पर्दे में रहने वाली
औरत (Parde men rahne vāli aurat)
(پردے میں رہنے والی عورت)

PURZA पुर्जा (फ मड) پرزہ

1. खंड (Khand) (کھنڈ) टुकड़ा (Tukṛa)
(ٹکڑا)

پری چہرہ (ف - ص)

PRI-CHEHRA پریچہرا

اپسرا मुखी (Apsara mukhi) پری جیسی سُرَت والی سُندری
(Pari jaisi sūrat vāli sundari) جیسی صورت والی سُندری

پریخوان (ف - مذ)

PARI-KHĀN پری خاں

تانتَرِک (Tántarik) (تان ترک) بھُت پْرَت اُتارنے والا (Bhút p'ret utár-ne vāla) (بھوت پَریت اُتارنے والا) اُجھا (Ojha) (اوجھا) بھگت (Bhagat) (بھگت)

PARI-RU پری رُو (ف - ص) دیکھو 'پری چہرہ'

پَرِشَان (ف - ص)

PARÍSHÁN پَرِشَان

1. व्याकुल (Vyákul) (ویاکُل) उद्विग्न (Udvign) (اُدوگن) घबराया हुआ (Ghabráya hua) (گھبراایا ہوا)
2. चिंतित (Chintít) (چِنِتِیت) फिक्रमंद (Fikr mand) (فِکْرَمَند)

پَرِشَان خَاظِر (ف - ص)

PARÍSHÁN-KHĀTIR پَرِشَانِ خَاتِر
व्यग्र चित्त (Vyaggr chitt) (ویگرچِت) मुतफक्किर (Mutafakkir) (مُتَفَکِکِر)

PAZÁVÁ پَزَاوَه (ف - مذ) आलात (Álát) (آلات) ईंट का भट्ठा (Īnt ka bhatta) (اینٹ کا بھٹا)

2. कृपा (Kripa) (کُریا) दया (Daya) (دِیَا) इनायत (Ináyat) (دِیَا)

PARVÍN پَرَوِین (ف - مذ) कृत्तिका (Krittika) (کُرتِکا) छोटे छोटे तारों का गुच्छा (Chhai ehote ehote táron ka guch,ehha) (چھوٹے چھوٹے تاروں کا گُچھا)

PARHEZ پَرہِیز (ف - مذ)

1. संयम (Sanyam) (سَیَم) बुरी बातों से बचना (Buri báton se bachna) (بُری باتوں سے بچنا)
2. इन्द्रियनिग्रह (Indriya niggrah) (اندریہ نِگْرہ) ज़ुहद (Zuhd) (زُہد)
3. परिहार (Parihár) (پَرِہَار) बीमार के खाने पीने में बचाव (Bimár ke kháne píne men bacháo) (بیمار کے کھانے پینے میں بچاؤ)

پَرہِیز گَار (ف - ص)

PARHEZ-GÁR پَرہِیز گَار

1. संयमी (Sanyami) (سَیَمِی) जितेंद्रिय (Jitendriya) (جِیتِندریہ) ज़ाहिद (Záhid) (زَہِد)
2. सदाचारी (Sadáchári) (سَدَاچَارِی) बुरी बातों से बचने वाला (Buri báton se bachne vāla) (بُری باتوں سے بچنے والا)

PARI पَرِی (ف - مَث) स्वर्ग वधू (Swarg vadhú) (سُورگ وِدھو) अप्सरा (Apsara) (اُپسرا)

PASPÁÍ पस्पई (ف - مٹ)
 पीछे हटना (Píche hatna)
 पराजित होना (Parájit hona)
 हारना (Hárna)
 پس پشت (ف - ص)

PAS-E-PUSHT पसेपुश्त
 परोक्ष (Parokchh)
 पीठ पीछे (Píth píche)

PAST पस्त (ف - ص)
 1. पतित (Patit)
 भ्रष्ट (Bhrasht)
 गिरा हुआ (Gira hua)
 (हوا)
 2. पराजित (Prájit)
 हारा हुआ (Hará huá)
 (हारा हुआ)
 पस्त اخلاق (عف - ص)

PAST-AKHLÁQ पस्त अखलाक
 भ्रष्टाचार (Bhrashtáchár)
 दुश्चरित (Dushcharit)
 बदकरदार (Bad kardár)

PISTÁN पिस्तान (ف - مذ)
 استن (Istan)
 उरोज (Uroj)
 कुच (Kueh)
 पयोधर (Payodhar)
 चुची (Chúchi)
 (पयोधर)
 पस्त خیال (عف - ص)

PAST-KHAYÁL पस्त खयाल
 लघु चेता (Laghu cheta)
 नीचाशय (Nicháshai)
 संकीर्ण (Sankírn)
 विचार (vichár)
 तंग नज़र (Tang nazar)

پژ مردگی (ف - مٹ)

PAZ,MUR,DAGI पज़मुर्दगी
 1. मलिनता (Mulinata)
 अफ़सुर्दगी (Afsurdagi)
 2. अप्रसन्नता (Ap,prasan,nata)
 उदासी (Udási)

پژ مرده (ف - ص)

PAZ,MURDA पज़मुर्दा
 1. म्लिन (Khin,n)
 (Afsurda)
 2. अप्रसन्न (Ap,prasan,n)
 उदास (Udás)

پژ مرده خاطر (ف - ص)

PAZMURDA-KHÁTIR पज़मुर्दा खातिर
 मलिन चित्त (Malin chitt)
 मलिन मुख (Malin mukh)
 उदास (Udás)

PAS पस (ف - ص)
 1. अंततः (Antatah)
 (Ákhir)
 2. अतः (Atah)
 (Is lie)
 3. अतएव (Ata,ev)
 (Phir)

پس انداز (ف - ص)

PAS-ANDÁZ (PASANDÁZ) पस अन्दाज़
 (پسندآज़)

संचित (Sanchit)
 (Upárajit)
 (Bacháya hua)

پس منظر (ع - ف - مڈ)

PAS-MANZAR پس منظر

पृष्ठ भूमि (Prishth bhūmi) (پرشته بھومی)

PASAND پسند (ف - مٹ)

अभिरुचि (Abhi ruchi) (ابھی رچی)
रुचि (Ruchi) (رچی) रागवत (Raḡhbat) (رغبت)

پسندیدہ (ف - ص)

PASANDĪDA پسندیدا

मनोनीत (Manonīt) (منونیت) रुचिकर
(Ruchi kar) (رچی کر) दिल پسन्द (Dil pasand) (دل پسند)

پس و پیش (ف - مڈ)

PAS-O-PESH پسو پेश

1. संकोच (Sankoch) (سن کوچ) उधेड़ बुन (Udherbun) (ادھیر بن)
2. असमंजस (Asmanjas) (اسمن جس) तज्जबुन (Tazabzun) (تذبذب)

PUSHT पुरत (ف مٹ)

1. पृष्ठ (Prishth) (پرشته) पीठ (Pīth) (پیٹھ)
2. वंश (Vansh) (ونش) जनन (Janan) (جنن) पीढ़ी (Pīḥī) (پیڑھی) नسل (Nasl) (نسل)

PUSHTĀRA پشتهاره (ف مڈ)

पोटल (Potal) (پوٹل) बंडल (Bundle) (گنڈل) गढ़र (Gath,thar) (گتھر)

پست فطرت (ع - ف - ص)

PAST-FITRAT پست فطرت

दुष्प्रकृति (Dushprakriti) (دش پرکرتی)
दुरात्मा (Durātma) (دورانما) कमीना खु (Kamīna khū) (کمیנה خو)

پست قد (ف - ص)

ह्रस्वांग (Hras,swāng) (هرس سوانگ)
वामन (Vāman) (وامن) बौना (Bauna) (بونا)
'ठगना' (Thigna) (تھگنا)

پست همت (ع - ف - ص)

PAST-HIMMAT پست हिमत

हस्ताहस (Hatsāhas) (هت ساهس)
अनुत्साही (Anutsāhī) (ازت ساهی)
पस्त हौसला (Past hausala) (پست هوسلا)
حوصله

PISAR पिसर (ف - مڈ)

पुत्र (Puttr) (پتر) तनय (Tanai) (تنے)
आत्मज (Ātmaj) (آتمج) सुत (Sut) (ست)
बेटा (Beta) (بیٹا)

پسمانده (ف - ص)

PAS-MĀNDA पस मांदा

1. अवशिष्ट (Aoshisht) (اوششت)
शेषांश (Sheshānsh) (شیشانش)
बकाया (Baḡāya) (بقایه)
2. अंत्यज (Antyaj) (انٹیج) अस्पृश्य (Asprishya) (اس پرشیہ)
अछूत (Achhūt) (اچھوت) हरिजन (Harijan) (هریجن)
3. अनुन्नत (Anunnat) (انننت)
ना तरक्की याफता (Na taraqqi yāfta) (ناترقی یافتہ)

पशिमानी (फ - मथ)

PASHEMÁNI पशेमानी

1. लज्जा (Lajja लजा) शर्म (Sharm शरम)

2. पश्चात्ताप (Pash,chát,táp पश्चात्ताप) पछतावा (Pachhtáva पछेतावा) (ताप) अफसोस (Afsos अफसुस)

PUL पुल (फ - मड) पल (Pul पल) सेतु (Setu सेतु)

PALÁS पलास (फ - मड) पालस (Palás पालस)

1. पलाश (Palásh पलाश) ढाक (Dhák ढाक)

2. चौरम (Chhaum चौरम) मोटा कपड़ा (Mota kapra मोटा कपड़ा)

PULÁO प्लाव (फ - मड) प्लाव (Puláo प्लाव)

मानसोदन (Mánsodan मानसुदन) सफेद बिरयानी (Safed biryáni सफेद बिरयानी)

PALANG पलंग (फ - मड) पलंग (Palang पलंग)

व्याघ्र (Vyághr व्याघ्र) चीता (Chíta चीता)

PALLA पल्ला (फ - मड) पल्ला (Palla पल्ला)

1. तुलाघट (Tulághat तुलाघट) तराजू का पल्ला (Tarázu ka palla तराजू का पल्ला)

2. श्रेणी (Shreni श्रेणी) दर्जा (Darja दर्जा)

3. पद (Pad पद) रतबा (Rutba रतबा)

पशत पनाह (फ - व)

PUSHT-PANÁH पुशत पनाह

पृष्ठ पोषक (Prishthposhak पृश्थपोषक) सहायक (Saháyak सहायक) हिमायती (Himáyati हिमायती)

पशत दर पशत (फ - व)

PUSHT-DAR-PUSHT पुशत दर पुशत

पीढ़ी दर पीढ़ी (Pírhi dar pírho पीढ़ी दर पीढ़ी) नस्ल दर नस्ल (Nasl dar nasl नस्ल दर नस्ल)

पशती बान (फ - व)

PUSHITI-BÁN पुशती बान

पक्कपाती (Pakchhpáti पक्कपाती) समर्थक (Samarthak समर्थक) पोषक (Prishth poshak पोश्थपोषक) हामी (Hámi हामी)

PASH,M पशम (फ - मथ) पशम (Pash,m पशम)

1. ऊर्ण (Ūrn ऊर्ण) ऊन (Un ऊन)

2. तुच्छ (Tuch,ehh तुच्छ) हकीर (Haqir हकीर)

PASHMÍNA पश्मीना (फ - मड) पश्मीना (Pashmína पश्मीना)

ऊर्ण वस्त्र (Ūrn vastr ऊर्ण वस्त्र)

ऊनी कपड़ा (Ūni kapra ऊनी कपड़ा)

PASH,SHA पश्शा (फ - मड) पश्शा (Pash,sha पश्शा)

मशक (Mashak मशक) मच्छर (Mach,ehhar मच्छर)

PASHEMÁN पशेमान (फ - व) पशेमान (Pashemán पशेमान)

लज्जित (Lejjit लज्जित)

शरमिन्दा (Sharmina शरमिन्दा)

PANJ پنج (ف - ص) پنچ

پنچ (Panch پنچ) پنچ (Pānch پنچ)

PANJARA پنجرہ (ف - مذ) پنجرہ

پنجرہ (Panjar پنجرہ) پنجرہ (Vitans ویتانس)

کولائیکا (Kulāika کولائیکا) پنجرہ

پنجرہ (Pījra پنجرہ)

پنچ شنبہ (ف - مذ)

PANJ-SHAMBA پنچ شامبا

گرووار (Guruvār گرووار) بڑھڑپتتیار

جومہرات (Brihaspati vār جومہرات)

(Jumerāt جومہرات)

PANJA پنجا (ف - مذ) پنجا

پرتال (Prahast پرتال) پرتال

ہاتھ کا پنجا (Pratal ہاتھ کا پنجا)

(Hāth ka panja ہاتھ کا پنجا)

پانچ چیزوں کا سموہ (Pānch chizon

ka samūh پانچ چیزوں کا سموہ)

PAND پند (ف - مذ) پند

شिक्षا (Updesh شिक्षا) پند

سیکھا (Shikchha سیکھا) پند

نسیہت (Sikhāvan نسیہت) پند

(Nasihāt نسیہت)

PINDĀR پندار (ف - مذ) پندار

گھمند (Ahankār گھمند) پندار

گھور (Ghamand گھمند) پندار

(Ghurūr گھور)

کلیپا (Kalpana کلیپا) پندار

(Khayāl کلیپا)

PAND-GO پند گو (ف - ص) پند گو

پند گو (Updeahak پند گو)

PALĪD پلید (ف - ص) پلید

ناپاک (Apavitrtr ناپاک) پلید

(Nāpāk ناپاک)

غیناونا (Ghrinit غیناونا) پلید

(Ghināona غیناونا)

بھوت پریت (Bhūt prct بھوت پریت) پلید

بد رُہ (Bad rūh بد رُہ)

PANĀH پناہ (ف - مذ) پناہ

بچاؤ (Sharan بچاؤ) پناہ

(Bachāo بچاؤ)

سہارا (Āsh,shrai سہارا) پناہ

(Sahāra سہارا)

حفاظت (Rakchha حفاظت) پناہ

(Hifāzat حفاظت)

پناہ گاہ (ف - مذ)

PANĀH-GĀH پناہ گاہ

شہناگار (Sharanāgār شہناگار) پناہ گاہ

رکھناستان (Rakchhāsthān رکھناستان) پناہ گاہ

جائے پناہ (Jai panāh جائے پناہ)

(Jai panāh جائے پناہ)

پناہ گزین (ف - ص)

PANĀH-GUZĪN پناہ گزین

شہناگرتھی (Sharnārthī شہناگرتھی) پناہ گزین

شہناگرت (Sharnāgat شہناگرت) پناہ گزین

پناہ میں آیا ہوا (Panāh meñ āya

hua پناہ میں آیا ہوا)

PUMBA پمبا (ف - مذ) پمبا

کپاس (Karpās کپاس) پمبا

(Kapās کپاس)

تول (Tāl تول) پمبا

(Rut تول)

POSHISH पोशिश (پوشش - ف - مٹ)

1. वस्त्र (Vasttr पोशाक (Poshák
(پوشاک)

2. वेष भूषा (Vesh-bhúsha (ویس، بهوشا
پہناوا (Pahnáva)

POSHIDA पोशीदा (پوشیدہ - ف - ص)

गुप्त (Gupt छिपा हुआ (Chhipa
hua چھپا ہوا)

PAHLÚ पहलू (پہلو - ف - مذ)

1. पार्ष्व (Párshwa (پارشو
(Baghal بگھل)

2. क्रोड (Krod (کروڈ
(God گود)

3. पक्ख (Pakchh (پکھ
(Rukh رخ)

پہلوان (ف - مذ)

PAHL,VÁN पहलवान

मल्ल (Mal,l (مل
(Yodha یودھا)

कुश्ती लड़ने वाला (Kushti laṛne vála
(کشتی لڑنے والا)

PAH,N पहन् (پہن - ف - ص)

विस्तृत (Vistrit (ویسترت
(Vistirn ویستیرن)

कुशादा (Kusháda
(Lamba chauṛa (لَمْبَا چَوڑا
(کشادہ)

PAH,NÁI पहनाई (پہنائی - ف - مٹ)

विस्तार (Vistár (ویستار
(Kushá dagi (کشادگی)

PAYÁPAI पयापय (پا پے - ف - ص)

निरन्तर (Nirantar (نیرن تر
(Avich, chhin, n (اویچ، چھن)

लगातार (Lagátár (لگاتار
(Barábar (بارا بار)

मुसलसल (Musalsal (موسلسل

शिकहक (Shikehhak (شیکھک

नसीहत करने वाला (Nasihat karne vála
(نصیحت کرنے والا)

PINHÁN पिनहां (پنہاں - ف - ص)

गुप्त (Gupt छिपा हुआ (Chhipa
hua چھپا ہوا)

POCH पोच (پوچ - ف - ص)

1. निरर्थक (Nirarthak (نیررتھک
(Asár (اسار)

फुजूल (Fuzúl (فصول

2. निकृष्ट (Nikrisht (نیکروشٹ
(Kharáb (خراب)

3. असभ्य (Asabh, bhya (اسبھیہ
(Be tamíz (بے تمیز)

बेतमीज़ (Be tamíz)

PODINA पोदीना (پودینہ - ف - مذ)

पर्णस (Parnás (پرناس
(Pudina پیودینہ)

पुदीना (Pudina)

POZISH पोज़िश (پوزش - ف - مٹ)

क्षमा याचना (Chhama yáchana
(چھما)

माफी चाहना (Máfi cháhana
(مافی چاہنا)

معافی چاہنا

POST पोस्त (پوست - ف - مذ)

1. चर्म (Charm (چرم
(Twacha (توچا)

खाल (Khál (کھال
(Chamṛa (چمڑا)

2. बल्कल (Balkal (بل کل
(Chhál (چھال)

3. तुष (Tush (توش
(Chhilka (چھلکا)

छिलका (Chhilka)

पोशाक (Poshák (پوشاک - ف - مٹ)

वस्त्र (Vasttr (وستر
(Vasan (وسن)

लिबास (Libás (لباس

۵. बखेड़ा (Bakhera) भगड़ा
(Jhagra)

PECHISH पेचिश (ف - مٹ)
अतिसार (Ptisār) आंव (Aṅo)
मड़ोड़ (Maṛoṛ) (أنو)

PECHIDA पेचीदा (ف - ص) پیچیدہ

1. जटिल (Jatil) उलभाव वाला
(Uijhāo vāla) (الجهاء والا)
2. गूढ़ (Gūṛh) मुश्किल (Mushkil)
(مشکل)
3. दुर्बोध (Durbodh) मुश्किल
से समझ में आने वाला (Mushkil se
samajh men āne vāla) (مشکل سے
سمجھ میں آنے والا)

PAIDA पैदा (ف - ص) پیدا

1. प्रकट (Prakat) व्यक्त (Vyakt)
(ویکت) ज़ाहिर (Zāhir) (ظاہر)
2. प्राप्य (Prāpya) हासिल
(Hāsil) (حاصل)
3. उत्पन्न (Utpann) पैदा शुदा
(Paida shuda) (پیدا شدہ)
4. आय (Ai) आमदनी (Āmadani)
(آمدنی)
5. जनित (Janit) जना हुआ
(Jana hua) (جنا ہوا)

PAIDA-VĀR पैदावार (ف - مٹ) پیداوار

1. उत्पत्ति (Utpatti) उपज
(Upaj) (اُپج)
2. आय (Ai) आमदनी (Āmadani)
(آمدنی)
3. लाभ (Lābh) नफा (Nafa) (نفع)

PAYĀDA पयादा (ف - مد) پیادہ

1. पदातिक (Padātik) पैदल
चलने वाला (Paidal chalne vāla)
(پیدل چلنے والا)
2. पत्ति (Patti) पैदल सिपाही
(Paidal sipāhi) (پیدل سپاہی)
3. पत्र वाहक (Pattr vāhak)
हरकारा (Harkāra) (ہرکارہ)
4. आदेश वाहक (Ādesh vāhak)
चपरासी (Chaprasī) (آدیش واهک
چہراسی)

PIYĀZ पियाज़ (ف - مٹ) پیاز

1. पलांडु (Palāṇḍu) प्याज़ (Pyāz)
(پیاز)

PIYĀLA पियाला (ف - مذ) پیالہ

1. कंस (Kans) चपक (Chashak)
(کَنس) कटोरा (Katora) (چَشک)
(Pyāla) (پیالہ)

PAYĀM पयाम (ف - مذ) پیام

1. संदेश (Sundesh) संदेसा
(Sandesa) पैगाम (Paighām)
(سندیش)

PECH पेच (ف - مذ) پیچ

1. दांव (Dāṅo) चाल (Chāl) (چال)
2. छल (Chhal) धोखा (Dhokha)
(دهوکه)
3. कुंचन (Kunchan) बल
(Bal) (کُنچن)
4. यंत्र (Yanttr) कल (Kal) (کل)
मशीन (Machine) (مشین)

2. मतावलंबी (Matáo lamai) (متاولمبی)
 किसी अक्रीदे को मानने वाला
 (Kisi aqíde ko mánne vála) کسی
 عقیدے کو ماننے والا
 3. शिष्य (Shishya) (ششیہ) चेला
 (Chela) (چہلا)

PAIRAHAN पैरहन (ف - مذ) پیرھن
 'دیکھو' پیراھن

PÍRI पीरी (ف - مٹ) پیری
 जरा (Jara) (جرا) वृद्धावस्था (Vrid,dhá
 vastha) (وردھاوستانہ) बुढ़ापा (Būṛhāpa
 (بڑھاپا)

PAIZÁR पैज़ार (ف - مٹ) پیزار
 पादुका (Páduka) (پادکا) जूती (Júti
 (جوتی)

PESH पेश (ف - ص) پیش
 प्रत्यक्ष (Pratyakchh) (برتیکیکھ) संमुख
 (Sainmukh) (سممکھ) सामने (Sámmo
 (سامنے)

PESHÁB पेशाब (ف - مذ) پیشاب
 मूत्र (Múttar) (موتر) प्रस्राव (Pras,sráv
 (موت) मूत (Mút)

PESHÁNI पेशानी (ف - مٹ) پیشانی
 ललाट (Lalát) (للات) मस्तक (Mastak
 (ماتھا) माथा (Mátha) (مستک)

PESH-BÍN पेश बिन (ف - ص) پیش‌بین
 अग्र शोची (Aggr shochi) (اگرشوچی)
 दूरदर्शी (Dúr darshi) (دوردرشی) आगम
 सोची (Ágm soochi) (آگم‌سوچی)

पैदाईशी (ف - مٹ)

PAIDÁISHI पैदाइशी

1. प्राकृतिक (Prákritik) (پراکرتک)
 फ़ित्री (Fitri) (فطری)
2. जन्म सिद्ध (Janm sid,dh) (جنم‌سیدھ)
 ख़िलकी (Khlqi) (خلقی)

پے در پے (ف - ص)

PAI-DAR-PAI पैदर पै

निरंतर (Nirantar) (نرنتار) लगातार
 (Lagátar) (لگاتار)

PÍR पीर (ف - مذ) پیر

1. वयोवृद्ध (Vayovrid,dh) (ویووردھ)
 बड़ी उम्र वाला (Bṛi umr vála
 (بڑی عمر والا)
2. धर्म गुरु (Dharm guru) (دھرم‌گرو)
 मुर्शिद (Murshid) (مورشید)

PAIRÁHAN पैराहन (ف - مذ) پیراھن

1. वस्त्र (Vasttr) (وستر) परिधान Pari
 dhán (پیردھان) पोशाक (Peshák
 (پوشاک)
2. कुरता (Kṛta) (کرتا) कमीस (Qamis
 (قمیص)

PÍRÁYA पीराया (ف - مذ) پیرایہ
 शैली (Shaili) (شیلی) पद्धति (Pad,dhati
 (دھنگ) तर्ज़ (Dhang) (تارز)
 (Tarz)

PAIRAU पैरौ (ف - مذ) پیرو

1. अनुयायी (Anuyái) (انویائی)
 अनुकरण कर्ता (Anukaran karta
 (انوکرن‌کرتا) मुक़ल्लिद (Muqallid
 (مقلد)

PESHVA پेशوا (ف - مذ)

1. धर्मगुरु (Dharm guru) (دهرم گرو)
पीर (Pír) (پیر)
2. पथ प्रदर्शक (Path pradarshak) (پتھ پراڈرشاک)
रहनुमा (Rah numa) (رہنوما)
3. नेता (Neta) (نیتا) लीडर (Leader) (لیڈر)

پیشوائی (ف - مٹ)

PESH,VÁÍ पेशवाई

स्वागत (Swāgat) (سواگت) अगवानी
(Ag,vāni) (اگوانی) इस्तिक्वाल
(Istiqbāl) (استقبال)

پیش و پس (ف - مذ)

PESH-O-PAS पेशोपस

1. संकोच (Sankoch) (سنکوچ) दुविधा
(Duvidha) (دو ویدھا) आगा पीछा
(Āga píchha) (اگا پیچھا)
2. असमंजस (Asamanjas) (اس منجس)
तज्जुब (Tazabzub) (منجس)
(तज्जुब)

PESHA पेशा (ف - مذ)

1. व्यवसाय (Vyav sái) (ویووسای)
उद्योग (Ud,dyog) (ادیوگ) धंधा
(Dhandha) (دھندھا)
2. वेश्या कर्म (Vesh,shya karm) (ویشیا کرم)
कमाई (Kamái) (کمائی)

پیشہ ور (ف - ص)

PESHA-VAR पेशा वर

1. व्यवसायी (Vyav sái) (ویووسائی)

PESH-TAR पेशतर (ف - ص)

1. सर्व प्रथम (Sarv pratham) (سرورپرتھم)
सब से पहले (Sab se pahle) (سب سے پہلے)
2. आगे (Áge) (اگے) पहले (Pahle) (پہلے)

PESH-RAU पेश रौ (ف - ص)

1. अग्र गामी (Aggr gāmí) (اگرگامی)
आगे चलने वाला (Áge chalne vála) (اگے چالنے والا)
2. नेता (Neta) (نیتا) लीडर (Leader) (لیڈر)
3. पूर्वज (Púrvaj) (پوروج) पुरखे
(Purkho) (پورکھ)

پیش قبض (ع - مٹ)

PESH-QABZ पेश कब्ज़

- कौक्षेयक (Kayk, chheyak) (کوک)
(Bhujáli) (بھجالی) मुजाली (چھ یک)

پیش قدمی (ع - مٹ)

PESH-QADAMI पेशकदमी

1. अग्रसर होना (Aggr sar hona) (اگر سر ہونا)
आगे बढ़ना (Áge burhna) (اگے بڑھنا)
2. पहल करना (Pahal karna) (پہل کرنا)

پیش کش (ف - مٹ)

PESH-KASH पेश कश

1. उपहार (Uphár) (اوپھار) तुहफा
(Tuh,fa) (تھفہ)

1. प्रस्ताव (Prastáo) (پرستاؤ) प्रोपोजल
(Proposal) (پروپوزل)

2. अवतार (Autár) नबी (Nabi)
نبی (نبی)

پیغمبر (ف - مذ)

PAIGHAM, BAR पैराम्बर

1. संदेश वाहक (Sandesh váhak)
دوت (Dút) (دوت) (سندیس واهک)
2. ईश्वरावतार (Íshwárátár) ایشور
نابی (Nabi) (نبی) (اوتار)

PAIK पैک (ف - مذ) نیک

- पत्र वाहक (Pattr váhak) (پتر واهک)
संदेश वाहक (Sandesh vahak) (سندیس واهک)
हरकार (Harkára) (هرکاره) (واہک)

PAIKÁR पैकार (ف - مٹ) بیکار

- युद्ध (Yud, dh) (ید, ده) (रण) (Ran) (رن)
समर (Samar) (سمر) (लड़ाई) (Laṛái)
لڑائی (لڑائی)

PAIKÁN पैकान (ف - مذ) بیکان
तीर की नोक (Tir kí nok) (تیر کی نوک)

PAIKAR पैकर (ف - مذ) بیکر

1. आकार (Ákár) (آکار) शरीर (Sharir)
जिस्म (Jism) (جسم) (شریر)
2. मुख (Mukh) (مکھ) सूरत (Súrat)
صورت (صورت)

PÍL पील (ف - مذ) بیل

1. हस्ती (Hasti) (هستی) पीलु (Pilu)
करि (Kari) (کری) हाथी (Háthi)
هاتھی (هاتھی)
2. शतरंज का एक मोहरा (Shatranj)
ka ek muhra (شترنج کا ایک)
मोहरा (मोहरा)

रोज़गारी (Rozgári) (روزگاری)

2. वेश्या (Vesh, shya) (वेशیا) तवाइफ़
(Taváif) (طاوائف)

3. किसी काम को अपना पेशा बना लेने
वाला (Kisi kám ko apna peshha
bana lene vála) (کسی کام کو اپنا
پیشہ بنالینے والا)

PESHÍN पेशी (ف - ص) پیشین

1. प्राचीन (Práchín) (پراچین) पुरातन
(Purátan) (पुरातन) पुराना (Purána)
(पुराना)
2. आगामी (Ágámi) (اگامی) अगला
(Aglá) (اگلا)

पیشین گوئی (ف - ص)

PESHÍN (N) GO, Í पेशीन (शीं) गोई

- भव्य वाणी (Bhavish, shya váni)
होने वाली बात बताना
देना (Hone váli bát bata dena)
होने (والی بات بتا دینا)

PAIGHÁM पैराम (ف - مذ) پیغام

1. संदेश (Sandesh) (संदिश) संदेसा
(Sandesá) (संदिसा)
2. ब्याह की बात चीत (Byáh ki bát
chít) (بیاه کی بات چیت)

پیغام بر (ف - مذ)

PAIGHÁM-BAR पैराम्बर

1. संदेश वाहक (Sandesh váhak)
(संदिश) (संदिसा) पहुँचाने
वाला (Sandesá pahuñchāno vála)
(संदिसे پہنچانے والا)

پیمانئش (ف - مٹ)

PAI,MA,ISH पैमाइश

1. क्षेत्र माप (Chhettr máp چهیتئر
ماب) भूमिति (Bhūmiti بهومتی)
سर्वे (Survey سروے)

2. माप (Máp ماب) नाप (Náp ناپ)
3. क्षेत्रफल (Chhettr phal چهیتئرپهل
رکھبا (Raḡháb رقبه))

PA,YAM,BAR पयम्वर (ف - مڈ)
دیکھو پیغمبر

PAI,VAŚT पैवस्त (ف - ص)

1. संबद्ध (Sambaddh سمبدھ) संयुक्त
(Sainyukt سینیکٹ) जुड़ा हुआ
(Jura huá جوڑا هوا)

2. प्रविष्ट (Pravisht پزوشٹ) पैठा
हुआ (Paithá huá پیٹھا هوا)

PAI,VAS,TA पैवस्ता (ف - ص)

1. निरंतर (Nirantar نرنتر) लगातार
(Lagátár لگاتار) बराबर (Barábar
برابر)

2. पैवस्त (Paivast پیوِست)

PAI,VAN,D पैवन्द (ف - مڈ)

1. जोड़ (Joṛ جوڑ) मेल (Mel میل)
2. थिगली (Thigli تهگلی)
3. कलम (Qulam قلم) शाख (Shákh
شاخ)

PĪH पीह (ف - مٹ)

मेद (Mod مید) वस (Vasa وسا) चरबी
(Charbi چربی)

PAI HAM पैहम (ف - ص)

निरंतर (Nirantar نرنتر) लगातार
(Lagátár لگاتار)

PĪL-BÂN पीलबान (ف - مڈ)

हस्ति पक (Hasti pak هستی پک)

महावत (Mahávat مهات) हाथीबान
(Háthi bán هاتھی بان)

PĪL-PA पीलपा (ف - مڈ)

श्लीपद (Shlīpad شلی پد) पादगंडिर
(Pádḡandir پادگندئر) पील पांव
(Pīl páon پیل پاؤن)

PĪL-PĀYA पील पाया (ف - مڈ)

स्तंभ (Istambh استمبه) खंभा (Khamba
(Isthún استھون) کھمبا)

PĪL-TAN पीलतन (ف - ص)

ब्रह्दाकार (Brahadakár برهداکار)
गिरांडील (Girán,dil گرانڈیل) बोड़ा
(Baṛa yoddha بڑا یودھا)

PAI,MĀN पैमान (ف - مڈ)

प्रतिज्ञा (Pratiggya پرتگیا) वादा
(Abhivachan ابھی وچن) وعدة (Vádá)

پیمان شکن (ف - مڈ)

PAI,MĀN-SHIKAN पैमां शिकन

प्रतिज्ञा भंजक (Pratiggya bhanjak
پرتگیا بهنجک) वादा खिलाफ (Váda
khiláf وعدہ خلاف)

PAIMĀNA पैमानا (ف - مڈ)

1. माप दंड (Máp dand ماب دند)
नाप (Náp ناپ)2. चषक (Chashak चशक) शराब का
पियाला (Sharáb ka piyála شراب
کا پیالہ)

ت

TÁBIN,DA تابنده (ف - ص)
 پرکاش (Prakásh mán)
 (اچ چول) (Uj,jwal)
 چمکدار (Chamak dár)

تاب و توان (ف - مٹ)

TÁB-O-TAVÁN(N) تابوتوان (وا)

1. سامर्थ (Sámarthya)
 شکتی (Shakti)
1. सहस्रगुता (Sahishnuta)
 सब्र (Sabr)

تابه مقدور (ف - ص)

TÁ-BA-MAQ,DÚR تاب مکتور
 یثا شکتی (Yatháshakti)
 یثا سبھ (Yatha sambhav)
 بھرسک (Bharsuk)

TÁBE تاب (ف - ص)
 अधिन (Adhín)
 Bas
 men

TÁBÚT تابوت (ع - مڈ)

1. शव (Shav)
 लाश (Lásh)
2. लाश रखने का संदूक (Lásh rakhne
 ka sandúq)

TÁBA تاب (ف - مڈ)
 تبا (Tava)

TÁSÍR تاثیر (ع - مٹ)

1. गुण (Gun)
 प्रभाव (Prabháo)
 असर (Asar)

TA ता (ف - حرف)
 तक (Tak)
 पर्यंत (Paryant)
 (تک)

TÁB تاب (ف - مٹ)

1. सामर्थ्य (Sámarthya)
 ताकत (Táqat)
 शक्ति (Shakti)
2. आभा (Ábha)
 चमक (Chamak)
 (چمک)

TÁBÁN تابان (ف - ص)

1. प्रकाशमान (Prakásh mán)
 نورانی (Núrání)
2. प्रभावान (Prabháván)
 चमकदार (Chamak dár)

تابستان (ف - مڈ)

TÁBIS,TÁN تابستان
 ग्रीष्म ऋतु (Grishm rítu)
 गरमी (Garmi)

TÁBISH تابش (ف - مٹ)

1. ताप (Táp)
 गरमी (Garmi)
2. आतप (Átap)
 धूप (Dhúp)
 (دهوپ)

تابندگی (ف - مٹ)

TÁBIN,DAGI تابندگی

- आभा (Ábha)
 प्रकाश (Prakásh)
 चमक (Chamak)

2. दंडदेना (Dand dena) सज़ा
देना (Saza dena) (सज़ा देना)

TÁR तार (तार - फ) तार

1. तंतु (Tantu) तार (Tár) (तंतु)
2. पंक्ति (Pankti) कतार (Qatár) (पंक्ति)
3. तिमिर (Timir) अंधेरा (Andhera) (अंधेरा)
4. तारबर्की (Tár barqi) टेली-ग्राफ (Telegraph) (तारबर्की)

TÁRÁJ ताराज (ताराज - फ) ताराज
लूट (Lút) बरबादी (Barbádi) (बरबादी)

TÁRAK तारक (तारक - फ) तारक
1. सीमंत (Símant) मांग (Máng) (सीमंत)
- 2. कपाल (Kapál) खोपड़ी (Khoparí) (कपाल)

TÁRIK तारिक (तारिक - ए) तारिक
त्यागी (Tyági) छोड़ने वाला (Chhōṇe vála) (त्यागी)

तारक الدنيا (तारक - ए) (दुनिया)

TÁRIKUD-DUNYA तारिकुद् दुन्या
निवृत्त (Nivritt) विरक्त (Virakt) (निवृत्त)
सन्यासी (San,nyási) (सन्यासी)
ज़ाहिद (Záhid) (ज़ाहिद)

TÁRÍKH तारीख (तारीख - ए) तारीख

1. इतिहास (Itihás) इतिहास (History) (इतिहास)
2. वृत्तांत (Vrit,tánt) (वृत्तांत)

2. फल (Phal) नतीजा (Natíja) (नतीजा)

TÁJ ताज (ताज - ए) ताज
राज मुकुट (Ráj mukut) (राज मुकुट)
क्रीट (Krit) (क्रीट)

TÁJ-DÁR ताजदार (ताजदार - ए) ताजदार
मुकुटधारी (Mukut dhári) (मुकुटधारी)
राजा (Rája) बादशाह (Bád sháh) (बादशाह)

TÁJIR ताजिर (ताजिर - ए) ताजिर
व्यापारी (Vyápári) वणिक् (Vanik) (व्यापारी)
सौदागर (Saudágar) (सौदागर)

TÁ-CHAND ताचन्द (ताचन्द - ए) ताचन्द
कबतक (Kab tak) (कबतक)
(Kahán tak) (कहान तक)

TÁ-HÁL ता हाल (ता हाल - ए) ता हाल
अवतक (Ab tak) (अवतक)
(Abhi tak) (अभी तक)

TÁKH,T ताख्त (ताख्त - ए) ताख्त

1. विनाश (Vinásh) लूटमार (Lútmár) (विनाश)
2. आक्रमण (Ákraman) चढ़ाई (Chāṛhái) (आक्रमण)

TÁKHÍR तखीर (तखीर - ए) तखीर
विलंब (Vilemb) (विलंब)
देर (Der) (देर)

TÁDÍB तादीब (तादीब - ए) तादीब

1. शिक्का देना (Shikahha dená) (शिक्का देना)
2. सिखाना (Sikhána) (सिखाना)

ताउहे बतारे (फ - स)

TÁZA-BA-TÁZA ताझा ब ताझा

नवीन तम (Navín tam नवीन तम)

कुल नया (Bilkul naya बिल्कुल नया)

TÁZI ताझी (फ - मड)

1. अरब देश का (Arab desh ka अरब देश का)

2. अरबी घोड़ा (Arabi ghora अरबी घोड़ा)

3. अरबी भाषा (Arabi bhāsha अरबी भाषा)

ताझियाने (फ - मड)

TÁZI,YÁNA ताझियाना

प्रतोद (Pratod प्रतोद) कोड़ा (Koṛa कोड़ा)

चाबुक (Chábuk चाबुक)

TA,AS,SUF त अस् सुफ (मड)

पश्चात्ताप (Pashel áttáp पश्चात्ताप)

दुःख (khed दुःख)

अफसोस (Afsos अफसोस)

(अफसोस)

TÁSÍS तासीस (मड)

शिलान्यास (Shila nyās शिलान्यास)

नीव डालना (Nív dálna नीव डालना)

बुनयाद रखना (Bunyád rakhna बुनयाद रखना)

(रखना)

TÁK ताक (फ - मड)

द्राक्षावल्लरी (Drákshla vallari द्राक्षावल्लरी)

(द्राक्षावल्लरी)

अंगूर की बेल (Angúr ki bel अंगूर की बेल)

(बेल)

अहवाल (Ahvāl अहवाल)

3. तिथि (Tithi तिथि) मिति (Miti मिति)

ता रियेख नोयस (अफ - मड)

TÁRÍKH-NAVÍS तारीख नवीस

इतिहास कार (Itihás kár इतिहास कार)

इतिहास लेखक (Itihás lekhak इतिहास लेखक)

मुवारीख (Muvar,rikh मुवारीख)

TÁRÍK तारीक (फ - स)

तमिस (Támisr तमिस)

अंधकार मय (Andhkár mai अंधकार मय)

(अंधेरा)

TÁRÍKI तारीकी (फ - मड)

तम (Tam तम) तिमिर (Timir तिमिर)

अंधकार (Andh kár अंधकार)

(अंधेरा)

TÁZAGI ताझगी (फ - मड)

1. हरापन (Hará pan हरापन)

(Sarsalzi सर्साल्ज़ी)

2. नयापन (Naya pan नयापन)

(Navínata नवीनता)

3. प्रफुल्लता (Praphul,lata प्रफुल्लता)

प्रसन्नता (Prasan,nata प्रसन्नता)

शगुफ्तगी (Shaguftagi शगुफ्तगी)

TÁZA ताझा (फ - मड)

1. हरित (Harit हरित) हरा (Hara हरा)

(हरा)

2. नवीन (Navín नवीन) नया (Naya नया)

(नया)

TAVÍL تاویل (ع - مٹ) تاویل
कष्ट कल्पना (Kasht kalpana) کشت
तौजीह (Taujih) توجیه (کلپنا)

TÁHAM تاہم (ف - ص) تاہم
तद्यपि (Tad,dyapi) तथापि (تدیدی پی)
तौमी (Taubhi) तौमी (تہابی)
तोही (तोही)

TÁÍD تائید (ع - مٹ) تائید
1. समर्थन (Samarthan) समर्थन
हम नवाई (Ham navái) हम नवाई
2. पक्ष पात (Pakshpát) पक्ष पात
जानिब दारी (Jánib dári) जानिब दारी
दاری
3. सहायता (Saháyuta) सहायता
(Madad) मदद

TAB तब (ف - مٹ) तब
ज्वर (Jwar) ताप (Táp) ताप
बुखार (Bukhár) बुखार

TABÁDALA तबदल (ع - مذ) तबदल
یہ لفظ تبادُل کی بگڑی
هوئی شکل ہے

1. स्थानांतरण (Isthánántaran) استہا-
بدلی (Badli) बदली (نانتارن)
2. विनिमय (Vinimai) विनिमय
(Lon den) لین دین

TABÁR तबार (ف - مذ) तबार
वंश (Vansh) वंश (Gharána)
कुल (Kul) कुल (खानदान)
(Khándán) خاندان

TABÁSHÍR तबशीर (ف - مذ) तबशीर
बंसलोचन (Banslochan) बंसलोचन

TÁ-KUJA ताकुजा (ف -) ताकुजा
कब तक (Kub tak) कब तक
(Kahán tak) کہاں تک

TÁKÍD ताकीद (ع - مٹ) ताकीد
1. आग्रह (Ág,grah) आग्रह
(Háth) هتھ
2. चेटावनी (Chetávani) چیتاवनी
तम्बीह (Tambih) تلمیہ

TÁLÁB तालाब (ف - مذ) तालाब
तड़ाग (Tarág) तड़ाग (Sarovar)
पुकर (Push kar) पुकर
ताल (Tál) ताल

TÁLÍF तालीफ (ع - मٹ) तालीफ
संकलन (Sankalan) संकलन
संपादन (Sampádan) संपादन
(Samáharan) समाहरण

TÁM(M) ताम (म) ताम (ع - ص)
पूर्ण (Purn) पूर्ण (Sab) सब

TA,AM,MUL त अम मुल (ع - مذ) त अम मुल
1. संकोच (Sankoch) संकोच
(Soch) سوچ
2. विलंब (Vilamb) विलंब (Dhíl)
(Dhíhl) دھیل

TÁNÍŚ तानीस (ع - मٹ) तानीस
स्त्रीलिंग (Istri ling) स्त्रीलिंग

TÁVÁN तावान (ف - مذ) तावान
1. दंड (Dand) दंड (Jurmána)
(Jurmána) جرمانہ

2. च्छतिपूति (Chhati púti) च्छति
(Harja) हरजा (हरजे)

TABAR तबर (फ - मं) तیر
परशु (Parshu) फरसा (Pharsa)
(پرشو فرسا)

TABAR,RA तबरा (ع - مं) تیرا
1. घृणा (Ghrina) नफरत (Nafrat)
(نفرت)
2. अपशब्द (Apsahbd) (اپشبد)
गाली गलौज (Gáli gal'ouj) (گالی کلوج)

TABAR, RUK तबरुक (ع - मं) تبرك
प्रसाद (Prasád) (پرساد)

TAB, RÍD तबरीद (ع - मं) تبرید
1. ठंडाई (Thandái, i) (تهندای)
2. जुल्लाव के बाद उसकी गरमी को
मारने वाली ठंडाई (Julláb ko bád
uski garmi ko mârne vâli thandâi)
جلاب کے بعد اسکی گرمی کو
(مارنے والی تهندائی)

TABAS, SUM तबसुम (ع - मं) تبسم
मृदुदास (Mriduhás) (مردوہاس) स्मित
(Ismít) मधुरदास (Madhurhás)
(مسکان) मुस्कान (Muskán)
मुस्कुराहट (Muskuráhat) (مسکراہٹ)

TAB, SIRA तबसिरा (ع - मं) تبصرہ
टीका टिप्पणी (Tika tippni) (تیکی)
आलोचना (Álochana) (آلوچنا)
तनक़ीद (Tanqíd) (تنقید)

TAB, LÍQH तब्लीग (ع - मं) تبلیغ
1. प्रेषण (Preshan) (پیشن) भेजना
(Bhejna) (بھجنا) पहुँचना (Pahun-
chána) (پہنچانا)

TABÁH तबाह (फ - व) تباہ
1. ध्वस्त (Dh.wast) (دھوस्त) उजाड़
(Ujár) (اجاڑ)

2. दुर्दशा द्रस्त (Durdasha grast)
बद हाल (Bad hál) (بد حال)

TABÁHI तबाही (फ - मं) تباہی
1. उजाड़पन (Ujárpan) (اجاڑپن)
बरबादी (Barbádí) (بربادی)
2. दुर्दशा (Durdasha) बुरे दिन
(Bure din) (برے دن)

TABAH, HUR तबहहुर (ع - मं) تبھر
पांडित्य (Pándittya) (پانڈیت) (پانڈیت)
विद्वत्ता (Vid, dwat, ta) (ود، دوت، تا)
फ़ज़ीलत (Fazílat) (فضیلت)

تبختّر (ع - मं)

TABAKH, TUR तबख् तुर
गर्व (Garv) (گرو) अभिमान (Abhimán)
(گھمند) घमंड (Ghamand) (ابهی مان)

TABKHÍR तबखीर (ع - मं) تبخیر
1. बाष्प (Báshp) (باشپ) भाप (Bháp)
(بھاپ)
2. पेट से भाप उठने का एक रोग
(Pet se bháp uthne ka ek rog)
(پیٹ سے بھاپ اٹھنے کا ایک روگ)

TABDÍLI तबदीली (ع - मं) تبدیلی
1. परिवर्तन (Parivartan) (परिवर्तन)
बदलना (Badalna) (بدلنا)
2. स्थानांतरण (Isthánántaran) (استھانان)
(تبادلہ) तबादला (Tabádla) (ترن)

TATIM,MA ततिम्मा (ع - مذ) تمہ
परिशिष्ट (Parishisht) (پری شست)
ज़मीना (Zamīna) (ضمیمہ)

TAS,LIS तसलीस (ع - مٹ) تثلیث
1. तिगड्डा (Tigadda) (تگڈا)
2. ईसाई मतानुसार बाप, बेटा और रूहुल
कुदुस (Īsāi matānusār bāp beta
aur ruhul qudus) عیسائی متانوسار
(باپ، بیتا اور روح القدس)

TAS,NIYA तन्मिया (ع - مد) تثنیه
द्विवचन (Dwi vachan) (دوی وچن)

TIJĀRAT तिजारात (ع - مٹ) تجارت
व्यापार (Vyāpār) (ویا پار) वाणिज्य
(Bānij.jya) (بانج، جیمہ) रोज़गार (Rozgār
(روزگار)

TAJĀVUZ तजावुज (ع - مذ) تجاوز
सीमोल्लंगन (Sīmollanghan) (سیمول
’ال’ Ullanghan) (النگھن) उल्लंगन (Ullanghan)
(हृद से गुज़र जाना) (Had se
guzar jāna) (حد سے گذر جانا)
2. अवज्ञा (Avag,gya) (اوگ، گپا)
नाफरमानी (Nāfurmāni) (نافرمانی)

TAJĀ,HUL तजाहुल (ع - مذ) تجاھل
जान बूझवर अनजान बनना (Jān būjh
kar anjān ban na) (جان بوجھ کر انجان
بندلا)

TAJDĪD तजदीद (ع - مٹ) تجدید
1. नये सिरे से कोई काम करना (Nae
sire se koi kām karna) (نئے سرے
سے کوئی کام کرنا)

2. धर्म प्रचार (Dharm prachār) (دھرم
پروجار) प्रचार (Prachār) (پروجار)

TAP तप (ف - مٹ) तप
1. ताप (Tāp) (ताप गर्मी) (Garmi)
2. ज्वर (Jwar) (جور) बुखार (Bukhār
(بخار)

TAPĀK तपाक (ف - مذ) تپاک
1. आवभगत (Āobhagat) (آؤبھگت)
खातिरदारी (Khātirdāri) (خاطر داری)
2. प्रेम (Prem) (پرم) स्नेह (Isneh
(اسنہ)

TAPĀN तपां (ف - ص) تپاں
तड़पता हुआ (Taṛapta hua) (تڑپتا ہوا)
TAPĀNCHA तपांचा (ف - مذ) تپانچہ
तल प्रहार (Tal prahār) (تل پرہار)
थप्पड़ (Thappar) (تھپڑ)

TAPISH तपिश (ف - مٹ) तपिश
ताप (Tāp) (ताप) तपन (Tapan) (تپن)
जलन (Jalan) (جلان)

TUPAK तुपक (ف - مٹ) تپک
छोटी तोप (Chhoti top) (چھوٹی توپ)
बंदूक (Bandūq) (بندوق)

TAPANCHA तपन्चा (ف - مذ) تپنچہ
पिस्तौल (Pistaul) (پستول) तमन्चा
(Tamancha) (تمنچہ)

TATAB,BO ततबो (ع - مذ) تتبع
अनुसरण (Anusaran) (انوسرن) रीस
(Rīs) (ریس)

(Prabha) ज्योति (प्रभा) ज्योति
(Nūr) نور (نور) نور

2. भलक (Jhalak) चमक (چمک)
(Chamak)

تجمل (ع - مذ)

TAJAM, MUL तजम् मुल

1. वैभव (Vaibhav) ऐश्वर्य (وہو)
(Aishwa,rya) शान (اے شوریه)
(Shān shaukat) शौकत (شان شوکت)
2. सौंदर्य (Saundarya) टाठ (سوندریه)
(Tháth) تھاتھ

TAJ, VÍZ तज वीज (ع - مٹ)

1. निर्णय (Nirnai) फैसला (نرنے)
(Faisila) فیصلہ
2. प्रस्ताव (Prastāo) आयोजन (پرستار)
(Āyojan) ایوجن
3. सम्मति (Sam,mati) राय (سممتمی)
(Rái) رای

TAH, T तह (ع - ص)

1. निम्न (Nimn) नीचे (نمن)
(Niche) نیچے
2. अधिकार (Adhikār) काबू (ادھی کار)
(Qábu) قابو

تحت الثرى (ع - مٹ)

TAH, TAS, SARA तहतससरा

अधोलोक (Adho lok) नाग (ادھولوک)
(Nág lok) पाताल (नाग लोक)
(Pátál) पाताल

TAH, RÍR तहरीर (ع - मٹ)

1. लिखावट (Likhávat) (لکھاوت)

2. नयापन (Navínatn) नयापन (نویاتنا)
(Nayápan) نیاپن

TAJRIBA तज्रिबा (ع - مذ)

1. अनुभव (Anubhav) वाकि- (انوبھو)
(Váqifiyat) प्रायत (واقفیت)
2. परीक्षा (Parikēsha) जांच (پریکھا)
(Jāneh) جانچ

تجربہ کار (ع - ص)

TAJRIBA-KÁR तज्रिबाकार

अनुभवो (Anubhavi) परि (انوبھوی)
पक्व (Paripuk, kva) (پری پک کو)

TAJAR, RUD तजरुद (ع - مذ)

1. ब्रह्मचर्य (Brahm charya) (برہم چریہ)
2. विरक्ति (Virakti) वैराग्य (विराक्ती)
(Vairāgya) (ویراگیہ)

TAJ, ZIYA तजज़िया (ع - مذ)

विश्लेषण (Vishleshan) (وشلےشن)
किसी चीज़ के अजज़ा अलग अलग करना
(Kisi chiz ke ajza alag alag karna)
(کسی چیز کے اجزا الگ الگ کرنا)

تجزیس (ع - مذ)

TAJAS, SUS तजस् सुष

1. मार्गण (Mārgan) श्रन्वेषण (मारगन)
(Anveshan) तहकीक (انवेशن)
(Tahqīq) تحقیق
2. जिज्ञासा (Jig,gyāsa) (جگ گیاسا)
अनुसंधान (Anusandhān) (انوسن)
(Talāsh) तलाश (تلاش)

TAJAL, LI तजल्ली (ع - मٹ)

1. प्रकाश (Prakāsh) प्रभा (پروکاش)

2. کر (Kar) लगान (Lagán) (لگان)

3. ज़िले का एक भाग (Zile ka ek bhág) (ضلع کا ایک بھاگ)

تحفگی (عف - مٹ)

TUH,FAGI तुहफगी

उत्तमता (Uttamata) (أتمتا) श्रेष्ठता (Shresh,thata) (شروش تھتا) सुंदरता (Sundarata) (سندوتا) अच्छाई (Ach, chháí) (اچھائی)

TUH,FA तुफा (ع - مذ) تحفه
पुरस्कार (Puras kár) (پرس کار) उपहार (Uphár) (اپ ہار) उपयन (Upáy an) (اپ یان) सौगात (Saugbhat) (سوغات) (اپیان)

TAH,QÍR तहकीर (ع - مٹ) تحقیر
अपमान (Apmán) (اپ، مان) तिरस्कार (Tiraskár) (نرس کار) निरादर (Nirád ar) (جوگپسا) जुगुप्सा (Jugupsá) (نوار) भर्त्सना (Bhart sana) (بھرت سنا) निंदा (Ninda) (نندا) बेइज्जती (Be izzati) (بے عزتی)

TAH,QÍQ तहकीक (ع - مٹ) تحقیق

1. गवेषणा (Gaveshana) (گویشنا) अन्वेषण (Anveshan) (انویشن) रिसर्च (Resarch) (ریسرچ)

2. अनुसंधान (Anusandhán) (انوسن) जिज्ञासा (Jig, gyása) (جیگیا سا) जांच पड़ताल (Jánchparátal) (جانچ پڑتال) (پڑتال)

TAHAK,KUM तहककुम (ع - مذ) تحکم

बल प्रदर्शन (Bal pradarshan) (بل پر)

लिखाई (Likhái,i) (لکھائی)

2. लेख (Lekh) (لیکھ) पत्र (Pattr) (پتتر)

3. दस्तावेज (Dastávez) (دستاویز)

4. लिखने की मज़दूरी (Likhne ki mazdúri) (لکھنے کی مزدوری)

TAH,RÍS तहरीस (ع - مٹ) تحریر
प्रलोभन (Pralobhan) (پرالوہن) लालच (Lálach) (لالچ) देना (Dena) (دینا)

TAH,RÍF तहरीफ (ع - مٹ) تحریف
किसी लेख में शब्दों का उलट फेर (Kisi lekh men shabdon ka ulat pher) (کسی لیکھ میں شبدوں کا الٹ پھیر)

TAH,RÍK तहरीक (ع - مٹ) تحریک

1. उत्तेजना (Ut tejana) (ات تے جنا) प्रेरणा (Perna) (پورینا) तरगीव (Targhib) (ترغیب) शीत (Shít) (شیت) जुकाम (Zukám) (زکام)

4. प्रस्ताव (Prastáo) (پرستاو) सुभाव (Sujháo) (سوچھاؤ)

5. आंदोलन (Ándolan) (آن دولن) हलचल (Halchal) (هل چل)

TAH,SÍN तहसीन (ع - مٹ) تحسین

प्रशंसा (Prashansa) (پرشنا) श्लाघा (Shlághá) (شلا گھا) तारीफ (Tárif) (تعریف)

TAH,SÍL तहसील (ع - مٹ) تحصیل

1. ग्रहण करना (Grahan karna) (گرنه کرنا) लेना (Lena) (لینا)

(روکڑیا Rokaṛiya) رोकड़िया (خزانچی)

TA, HAI, YUR तहैयुर (ع - مذ) تحیر

विस्मय (Vis, mai) (وس مے) आश्चर्य
(Āshcharya) हैरानी (Hairāni) (آش چریہ)
(حیرانی)

TAHAI, YA तहैया (ع - مذ) تحیہ

प्रणाम (Pranām) (پرنام) अभिवादन
(Abhivādan) (ابھی والن) सलाम
(Salām) (سلام)

TAKHĀLUF तखालुक (ع - مذ) تخالف

प्रतिद्वन्द्वता (Pratidwand dwata) (پرتی
विरोध (Virodh) (وړودھ) सुत्रा-
लफत (Mukhālafat) (مخالفات)

TAKH, T तख्त (ف - مذ) تخت

1. सिंहासन (Singhāsān) (سنگھاسن)
2. बड़ी चौकी (Baṛī chaukī) (بڑی
چوکھی)

تخت گاه (ف - مذ)

TAKHT-GĀH तख्त गाह

राजधानी (Rājdhāni) (راج دھانی)
शासन केंद्र (Shāsān kendr) (شاسن
दरुसलतनत (Dārus, saltanat) (کیندر
دارالسلطنت)

تخت نشینی (ف - مذ)

TAKHT-NASHĪNĪ तख्त नशीनी

राज्याभिषेक (Rājyā bhi shek) (راجیا
Rāj tilak) (راج تیلک) (بھی شیک
راج تلک)

TAKH, TA तख्ता (ف - مذ) تختہ

1. लकड़ी का चौड़ा और पतला टुकड़ा

जोर दिखाना (Zor dikhāna) (دوشن)

जबरदस्ती करना (Zabardasti karna) (زبردستی کرنا)

TAH, LĪL तहलील (ع - مذ) تحلیل

1. विलयन (Vilayan) (ولین) घुलना
(Ghulna) (گھلنا)

2. पचन (Pachan) (پچن) हضم होना
(Hazm hona) (هضم ہونا)

تحمل (ع - مذ)

TAHAM, MUL तहममुल

सहिष्णुता (Sahish, nuta) (سہیشنوتا)
सहन शीलता (Sahan shīlata) (سہن
بردباری (Burd lāri) (شیلتا)

TAH, VIL तहवील (ع - مذ) تحویل

1. हस्तांतरण (Hastāntaran) (ہستان
سپورد کرنا (Sapurd karna) (تورن
سپرد کرنا)

2. पूंजी (Pūnji) (پونجی) जमा (Jama)
(جمع)

3. थाती (Thāti) (تھاتی) अमानत
(Amānat) (امانت)

4. बकाया रोकड़ Baqāya rokar (بقایہ
روکڑ)

5. किसी ग्रह का किसी राशि में जाना
(Kisi grah ka kisi rāshi men jāna)

کسی گره کا کسی راشی میں
جانا)

تحویل دار (ع - مذ)

TAH, VĪL-DĀR तहवीलदार

कोषाध्यक्ष (Koshādh, dhyakch) (کوشا
Khazānchī) (دھیک)

प्रतिष्ठा भंग करना (Pratiggya bhang karna) प्रतिष्ठा भंग करना (Pratiggya bhang karna) वादा न पूरा करना (Vāda na pūra karna) وعدة نه پورا کرنا

تخلیق (ع - مٹ)

TAKHLÍQ तख्लीक

1. उत्पत्ति (Utpat,ti) (استپتتی) उत्पादन (Utpādan) (اتپادن) पैदा करना (Paida karna) پیدا کرنا

2. रचना (Rachana) (رچنا) निर्माण (Nirmān) (نرمان) बनाना (Banāna) (بنانا)

TAKH,LIYA तखलिया (ع - مذ) تخلیه

1. खाली करना (Khāli karāna) خالی کرنا (Kḥāli karna) (کھالی کرنا)

2. एकांतवास (Ekānt vās) (ایکانت واس) अकेला पन (Akelāpan) (اکیلان پن)

TUKH,M तुख्म (ع - مذ) تخم

1. बीज (Bij) (بیج)
2. अंडा (Anda) (انڈا)

TUKHMA तुख्मा (ع - مذ) تخمه

- अजीर्ण (Ajirn) (अजिरन) अपाक (Apāk) (اپاک) बद्धजमी के दस्त (Bad hazmi ke dsat) (بد هضمی کے دست)

TAKH-MĪNAN तखमीनन (ع - ص) تخمیناً

- अनुमानतः (Anumānataḥ) (انومانته) अटकल से (Atkalse) (اتکل سے) लग भग (Lagbhag) (लग भग)

(Lakṛi kā chauṛa aur patla tukṛa)

(لکڑی کا چوڑا اور پتلا ٹکڑا)

2. कागज़ का ताव (Kagḥaz kā tāo) (کاغذ کا تاؤ)

3. ज़मीन का बड़ा टुकड़ा (Zamīn kā bara tukṛa) (زمین کا بڑا ٹکڑا)

TAKḤRĪB तख़रीब (ع - مٹ) تخریب

- विनाश (Vināsh) (وناش) उजाड़ना (Ujārna) (اجازنا) बरबाद करना (Barbād karna) (برباد کرنا)

TAKH,SĪS तख़सीस (ع - مٹ) تخصیص

- विशेषता (Visheshata) (وشیش تا) ख़सू (Khusūsiyat) (خصوصیت) सियत

تخفیف (ع - مٹ)

TAKḤFĪF तख़फ़ीफ

1. न्यूनता (Neūnata) (نیونتا) कमी (Kami) (کمی)

2. शांति (Shānti) (شانتي) आराम (Ārām) (آرام)

تخلص (ع - مذ)

TAKḤAL,LUS तख़ल्लुस

उपनाम (Upnām) (اُپنام)

تخلخل (ع - مذ)

TAKḤAL,KHUL तख़लख़ल

- सुपिरता (Sushiratā) (سوشرتا) खोखला (Khokhlāpan) (کھوکھلاپن) पन (Polāpan) (پولاپن)

تخلف (ع - مذ)

TAKḤAL,LUF तख़ल्लुक

TAD,RÍS تدریس (ع - مٹ)

1. पाठन (Páthana) पढ़ाना (Paṛhāna) शिक्षा देना (Shi-
kchha dona) شکھھا دینا
2. शिक्षा (Shikchha) पढ़ाई (Paṛhái) پڑھائی

TAD,FÍN तदफिन (ع - مٹ)

- मट्टी में तोपना (Mattī men Topna)
दफ्न करना (Dafn karna) دفن کرنا

TAD,VÍN तदवीन (ع - مٹ)

- संपादन (Sampādan) संकलन (Sankalan)
समा हरण (Samá haran) तालीफ (Tálib) سمپادن (سن کلن) (سماعرن)

TAD,HÍN तदहीन (ع - مٹ)

- तेल चुपड़ना (Tel chuparná) तिल (चिपड़ना)

TAZAB,ZUB तजब् जुव (ع - مٹ)

- संकोच (Sankoch) असमंजस (Asamanjas)
दुविधा (Dubidhā) سن کوج (اس من جس) (دوبدھا)

TAZ,KÁR तजकार (ع - مٹ)

- कथन (Kathan) बयान (Bayán) کتھن (بیان)

TAZKIRAH तजकिरा (ع - مٹ)

1. चर्चा (Charcha) प्रसंग (Prasang) जिक्र (Zikr) چرچا (پرسنگ) (ذکر)
2. वर्णन (Varnan) वृत्तान्त (Vrit,tánt) बयान (Bayán) ورنن (ورت تانت) (بیان)

تخمینه (ع - مٹ)

TAKH,MÍNA तखमीना

- अनुमान (Anumán) अनुमिति (Anumiti)
अंदाज़ा (Andāza) (انومتی) (اندازہ)

TAKH,VÍF तखवीफ (ع - مٹ)

1. भय प्रदर्शन (Bhai pradarshan) (بھ) (بردارشن) (دروانا)
2. भय (Bhai) त्रास (Trás) डर (Dur) (بھ) (تراس) (دَر)

تخیل (ع - مٹ)

TAKHAI,YUL तखैयुल

- कल्पना (Kal.pana) विचार (Vichār) (کل پنا) (وچار) (خیال)

TAKH,ÍL तखईल (ع - مٹ)

- कल्पना (Kalpana) विवेचन (Vivechan)
विचार करना (Vichār karna) (کلپنا) (ویوے چن) (وچار کرنا)

TADÁRUK तदरुक (ع - مٹ)

- निवारण (Nivāran) निराकरण (Nirā karan)
शोक थाम (Rok thām) (نیرا کرن) (روک تھام)

TAD,BÍR तदबीर (ع - مٹ)

1. युक्ति (Yukti) उपाय (Upái) (یوکتی) (اوپای) (ترکیب)
2. उपचार (Upchār) इलाज (Ilāj) (اوپچار) (علاج)
3. प्रयत्न (Prayatn) प्रयास (Prayás) (پریعتن) (پریاس) (کوشش)

TARÁNA ترانا (ف - مٹ) ترانہ

1. گیت (Gīt گیت) راگ (Rāg (راگ)
2. ایک प्रकार का गाना (Ek prakār ka gāna (ایک پرکار کا گانا)

تراوش (ف - مٹ)

TARÁVISH تراویش

1. खाव (Srāv खाव) रिसना (Risna ريسنا)
2. प्रकट होना (Prakat hona प्रकट होना) ज़ाहिर होना (Zāhir hona ظاهر ہونا)

TURUB تروب (ف - مٹ) تروب

मूलक (Mūlak (مواک) मूली (Mūli (مولی)

TUR,BAT तुरबत (ع - مٹ) تربت

समाधिभवन (Samādhi bhavan (سمادھی سمادھی) कब्र (Qabr (قبر) गोर (Gor (گور)

TAR,BIYAT तर्बियत (ع - مٹ) تربیت

1. प्रशिक्षण (Prashikhehan (پرشدیکھن) ट्रेनिंग (Training (ٹریننگ)
2. शिक्षा (Shik,elāhā (شکچھا) तालीम (Tālīm (تعلیم)

تربیت یافتہ (ع - ص)

TAR,BIYAT-YÁFTA तर्बियत याफता

1. प्रशिक्षित (Prashikhehit (پرشدیکھیت) ट्रेड (Trained (ٹرینڈ)
2. शिक्षित (Shik elhit (شکچھیت) तालीम याफता (Tālīm yáfta (تعلیم یافتہ)

TAZ,KÍR तज्कीर (ع - مٹ) تذکیر

1. पुरुष होना (Purush hona پوروش ہونا)
2. पुलिंग (Pul,ling (پل لنگ)

TAZ,LÍL तज्लील (ع - مٹ) تذلیل

1. अनादर करना (Anádarkarna (انادر (Tiraskrit (Tiraskrit करना) (ترس کورت کرنا)
2. तिरस्कार (Tiraskár (ترس کار) अपमान (Apmán (آپمان) अनादर (Anádar (انادر) बे इज्जती (Be izzati (بے عزتی)

TAR तर (ف - ص) تر

1. आद्र (Ádr (آدر) गीला (Gíla (گیلا) (मरकبات में علامत تفصيل) (جیسے دھوش تر)
2. हरित (Harit (هرت) ताज़ा (Tāza (تازہ)

TURÁB तुराब (ع - مٹ) تراب

मृत् (Mrit (मृत) मृत्तिका (Mrit,tika (مړتیکا) (मृत्) मट्टी (Mattī (مٹتی)

TARÁZŪ तराजू (ف - مٹ) ترازو

तुला (Tulā (تلا) तखरी (Takhrī (تکھری)

TARÁSH तराश (ف - مٹ) تراش

1. काट (Kāt (کات)
2. काट छान्ट (Kāt chhānt (کات چھانت)
3. काटने वाला (Kātne vālā (کاتنے والا) تیسرے معلوں میں مرکب ہوکر آتا ہے جیسے 'ناخن تراش'

TARÁSHÁ तराशा (ف - مٹ) تراشه

कटरन (Katran (کترن) छीलन (Chhilan (چھیلن)

TAR,DÍD तरदीद (ع - مٹ) تر دید
 खंडन (Khandan) प्रतिवाद (کھنڈن) (Prati vād) काट (Kát) (کات) (Prati vād)

TAR,S तर्स (ف - مذ) ترس
 भय (Bhai) डर (Dar) (بھ) (ڈر)

TARSÁ तर्सा (ف - مذ) ترسا
 अग्नि पूजक (Agni pújak) अग्नि (پارسی) (Pársi) पार्सी (پارسی)

TARSÁN तर्सान (ف - ص) ترسان
 भय भीति (Bhai bhít) डरा (بھ) (بھیت) (Dara hua) (ڈرا) (Dara hua)

TARSÍL तर्सील (ع - مٹ) ترسیل
 प्रेषण (Prashan) भेजना (پیشن) (Bhejna) (Bhejna)

TUR(U)SH तुर (ह) श (ف - ص) ترش
 अम्ल (Aml) खट्टा (Kbut,ta) (अम्ल) (کھٹا)

TUR,SHÍ तुरशी (ف - مٹ) ترشی
 अम्लता (Amlata) खटाई (अम्लता) (Khatái) (कहतائی)

ترشح (ع - مذ)

TARASH,SHUH तरश शुह

- कण वर्षा (Kan varshá) (کن) (ورشا) (Búnda bāndi) (बुन्दा) (बान्दी) (Phuhár) (फुहार) (प्रकट होना) (Prakat hona) (प्रकट) (टपकना) (Tapakna) (होना)

TAR,GHÍB तर्घीब (ع - مٹ) ترغیب

- प्रलोभन (Pralobhan) (پرلوہن) (Phuslána) (فوسلانا)

TAR,TÍB तर्तीब (ع - مٹ) ترتیب
 अनुक्रम (Anuk kram) (انوک، کرم) (Kram) (کرم) (Silsila) (سیلسلا) (سلسلہ)

ترتیب وار (ع - ص)

TAR,TÍB-VÁR तर्तीब वार
 क्रमानुसार (Kramánusár) (کرم انوسار) (Thik kram se) (ठीक क्रम से) (تھیک) (کرم سے)

ترجمان (ع - مذ)

TAR,JU(A) MÁN तर्जु (ज) मान
 द्विभाषी (Dwibhāshī) (दुوی) (بھاشی) (Anuvādak) (अनुवादक) (انوادک)

TAR,JAMA तर्जमा (ع - مذ) ترجمہ
 अनुवाद (Anuvād) (अनुवाद) (भाषांतर) (Bhāshāntar) (بھاشانتار) (Ul,tha) (उल्था) (ال تھا)

TÁR,JÍH तर्जिह (ع - مذ) ترجیح
 अधिमान (Adhimán) (ادھی مان) (Kisi) (کسی) (ek ko dūsare par pradhánata dena) (एक को दूसरे पर प्रधानता देना) (کسی ایک کو دوسرے پر پردھاناتا دینا)

TARAH,HUM तरह हुम (ع - مذ) ترجم
 दया (Daya) (دیا) (Kripa) (क्रपा) (अनुग्रह) (Anug, grah) (अनुग) (انوغ)

TARAD,DUD तरद् दुद् (ع - مذ) درد
 चिन्ता (Chinta) (चित्ता) (Asamanjas) (असमजस) (उधेड़ बुन) (उधेड़) (अधेड़) (Udher bun) (अधेड़)

TAR,MÍM ترمیم (ع - مٹ) ترمیم
 سنشودھن (Sanshodhan)
 ادل بدل (Adal badal)
 کات چھانت (Kát chhánt)

TARAN,NUM ترننوم (ع - مذ)

1. سوار ماधुर्य (Swar mádhur,rya)
 کل کانتا (Kal kanthata)

2. हलका गाना (Halka gána)

TARVÍJ तरवीज (ع - مت)

1. प्रथा (Pratha) رواج (Riváj)

2. प्रचार (Prachár) رواج دینا (Riváj dena)

TIR,YÁQ तिरयाक (ع - مذ)

1. विपहर (Vishhar) ویشہر (Vishmáshak)

2. अहिफेन (Ahiphen) اہی فین (Afim)

TUZUK तुजुक (ت - مذ)

1. विधान (Vidhán) ویدھان (Qánún)

2. क्रम (Kram) व्यवस्था (Vya-vastha)

3. एश्वर्य (Aishwarrya) ایشوریہ (Shán shaukat)

4. आत्म चरित (Átm charit) آتم چریت (Apne hálát)

2. उत्तेजना (Uttejána) (بھڑکانا)

TARAQ,QI तरक़ की (ع - مٹ) ترقی
 उन्नति (Unnati) (ان نعتی) (Pragati) (پرگتی) प्रवृद्धि (Pravridhhi) (پروردھ)

ترقی یافتہ (ع - ص)

TARAQ,QÍ-YÁF,TA तरक़की याफ़ता
 समुन्नत (Samun,nat) (سمن نت) उत्क्रष्ट (Ut,krisht) (ات کرسٹ) प्राप्नोन्नति (Prápton,nati) (پراپتو نعتی)

TAR,K तर्क (ع - مذ) ترك
 परित्याग (Prit,tyág) (پرت تیاگ) त्याग (Tyág) (تیاگ) छड़ा (Chhorna) (چھوڑنا)

ترکش (ف - مذ)

TAR,KASH तरक़श
 तूण (Tún) (نون) तूणीर (Túnir) (تونیر)
 निपंग (Nishang) (نشنگ) त्रण (Tron) (تروں)
 भाथा (Bhátha) (بھاتھا)

ترکہ (ع - مذ)

TA,R (RI) KA तर (रि) का
 पैतृक संपत्ति (Paittrik sampatti) (پیتروک سمپتتی)
 मुरदे की जाइदाद (Murde ki jáidád) (مردے کی جائیداد)

TAR,KÍB तरक़ीब (ع - مٹ) ترکیب

1. युक्ति (Yukti) (یکتتی) विधि (Vidhi) (ویدھی) उपाय (Upáe) (وپای)

2. समिश्रण (Sammishran) (سم مشرون) मिलाना (Milána) (ملانا)

2. विजय प्राप्ति (Vijai prāpti) وچه
फतेह करना (Fateh karna)
(فتح کرنا)

TAS, TĪR तस्तीर (تسطیر - مٹ)
लेखन (Lekhan) लिखना
(Likhna) (لکھنا)

TAS, KĪN तस्कीन (تسکین - مٹ)
1. सांतवना (Sāntwana) धैर्य
(Dhair,rya) (دھیر، ریه) दारस
(Dhāras) (دهارس)
2. शांति (Shānti) آرام
(Ārām) (آرام)

TASALSUL तसल्सुल (तसلسل - مٹ)
निरंतरता (Nirantarata) (نیرن ترنا)
अनवरति (Anaurati) (انورتنی) लगातार पन
(Lagātār pan) (لگاتار پین)

TASAL, LUT तसल्लुत (तसल्लुत - مٹ)
अधिकार (Adhikār) (ادھی کار) सत्ता
(Satta) (ست ता) कब्जा दखल
(Qubza) (قبضه دخل) dakhal

TASAL, LI तसल्ली (तसली - मٹ)
सांतवना (Sāntwana) (सान्तونا) दारस
(Dhāras) (دهارس) दिलासा (Dilāsā)

TAS, LĪM तसलीम (तसलیم - मٹ)
1. अभिवादन (Abhivādan) (ابهی وادن) प्रणाम
(Pranām) (پرنام)
2. स्वीकृति (Swikriti) (سوئی کرتی) मंजूरी
(Manzūri) (منظوری)
3. स्वीकृत (Swikrit) (سوئی کرت) मंजूर
(Manzūr) (منظور)

TAZ, KIYA तज्किया (तज्कियه - مٹ)
शुद्धि (Shud, dhi) (شدهی) सकाई
(Safāi) (صفائی)

TAZAL, ZUL तजल्लुल (तजल्लुल - مٹ)
1. विलव (Viplav) (ویلاو) हल चल
(Halchal) (هل چل)
2. भूकंप (Bhūkamp) (بهوکمپ) जल्लाला
(Zulzala) (زلزله)

TAZ, VĪJ तज्वीज (तज्वीज - मٹ)
विवाह (Vivāh) (وواہ) परिग्रहण (Pāni
g, grahan) (پانیگ گرهن) व्याह (Byāh) (بیاه)

TAZ, VĪR तज्वीर (तज्वीर - मٹ)
छल (Chhal) (چهل) कपट (Kaput
(Dhokha) (دھوکھا) कपट)

TAZ, ĪN तज्ईन (तज्ईन - मٹ)
मंडन (Mandan) (مندن) श्रंगार (Shrin
gār) (शरन कार) सजावट (Sajāvat) (سجاولت)

TAS, ĀHUL तसाहुल (तसाहुल - मट)
आलस्य (Ālas, sya) (آلس، سیه) कायरता
(Kāyarata) (کایرتا) सुस्ति (Susti) (سستی)

TAS, BĪH तम्बीह (तम्बीह - मट)
1. जपमाला (Japmāla) (जपमाला)
सुमिरिनी (Sumirini) (سمیرینی)
2. ईश्वर का नाम रटना (Īshwar ka
nām ratna) (ایشور کا نام رتنا)

TAS, KHĪR तस्खीर (तस्खीर - मट)
1. सम्मोहन (Sam, mohan) (سم موهن)
वशीकरण (Vashīkaran) (وشی کون)
मोहित करने की क्रिया (Mohit karne
ki kriya) (موهیت کرنے کی کریا)

TASHAD, DUD तशद्दुद (ع - مذ) تشدد

1. प्रचंडता (Prachandata) (پرجندتا)
तीव्रता (Tiv,rata) (تیورنا) तेज़ी
(Tezí) (تیزی)
2. अत्याचार (Attyáchár) (ات'تیاچار)
हिंसा (Hinsa) (هینسا) जुलम (Zulm)
(ظلم)

TASH, RÍH तश्रीह (ع - م) تشریح

1. व्याख्या (Vyákh,khya) (ویاکھ'کھیا)
निरुक्ति (Niruk,ti) (نیرکتی) वज़ाहत
(Vazáhat) (وضاحت)
2. स्पष्टी करण (Ispashti karan)
तौज़ीह (Tauzih) (توضیح)
(توضیح)
3. शल्य क्रिया (Shallya kriya) (شلیه)
शरीर विच्छेद (Sharir vich,
chhed) (शरीर'विच्छेद) चीर फाड़
(Chir phár) (چیر'فہاڑ)
4. शरीर (Shárir) (شاریر) एनाटोमी
(Anatomy) (ان'ना'टोमी)

تشریف آوری (ع - م) (ع - م)

TASHRÍF-ÁVARI तश्रीफ़ आवरी
पदार्पण (Padárpan) (پدارپن) पधारना
(Padhárna) (पिदह'रना) विराजमान होना
(Virájmán honá) (विराज'मान'होना) आना
(Ána) (आना)

TASHAF, FI तशफ़फ़ी (ع - م) تشفی

1. संतवना (Santwana) (سانتونا) दिलासा
(Dilása) (दिलासा)
2. संतोष (Santosh) (سن'توش) इत्मीनान
(Itmínán) (اطمینان)

TAS,MA तस्मा (म - म) तسمه

चमड़े का फ़ीता (Chamre ka fitá)
(चम'र'का'फ़िता)

TAS,NÍM तस्नीम (म - म) تسنیم

स्वर्ग का एक सरोवर (Swarg ká ek
sarovar) (سورگ'का'ایک'سروور)

TASVÍD तस्वीद (म - म) تسوید

1. काला करना (Kálá karna) (کالا'کرنا)
2. लिखना (Likhna) (لکھنا)

TAS,HÍL तस्हील (म - म) تسهیل

सुगमता (Sugamata) (سگمتا) सरलता
(Saralata) (सर'लता) आसानी
(Ásáni) (आसानी)

TASHÁBOH तशाबुह (म - म) تشابه

समानता (Samánata) (سمان'ता) सरूपता
(Sarúpata) (सर'रूप'ता) एक सानियत
(Yak sáníyat) (یک'سانیت)

TASH,BÍH तश्बीह (म - म) تشبیه

उपमा (Upama) (ایما) तुलना (Tulana)
(سمان'ता) समानता (Samánata)

TASH,T तश्त (म - म) تشت

स्थाल (Is.thál) (استهال) परात (Parát)
(پارات)

تشخیص (ع - م) (ع - م)

TASHKHÍS तश्ख़ीस

रोगनिर्णय (Rog nirnai) (روگ'نرنه)
निदान (Nidán) (ندان) मरज़ की जांच
(Maraz ki jáneh) (مرض'کی'جانچ)

تشویش (ع - مٹ)

تشنج (ع - مٹ)

TASH,VÍSH तश्वीश

1. चिंता (Chintá) फिक (Fikr) (چینتا فکر)
2. व्यग्रता (Vyaggrata) घबराहट (Ghabráhat) (ویگرنا گھبراہٹ)

TASÁDUM तसादुम (ع - مٹ) تصادم

1. परस्पर टकराव (Paraspar takráo) टकर (Takkar) (پرس پر ٹکراؤ)
2. संघर्ष (Sangharsh) जंग (Jang) (سن گھرش جنگ)

TAS,HÍH तसहीह (ع - مٹ) تصحیح

1. शुद्धि करना (Shud,dhi karna) शुद्धी (Shud,dhi) (शुद्धी کرنا)
2. संशोधन (Sanshodhan) शुद्धि (Shud,dhi) (سن شودھن)

تصلق (ع - مٹ)

TASAD,DUQ तसददुक

- न्योछावर होना (Nyochávar hona) न्यो (Nyochávar)
- बलिहारी जाना (Balihári) बलिहारी (Balihári)

TAS,DÍQ तसदीक (ع - مٹ) تصدیق

1. मंडन (Mandan) पुष्टि (Pushti) (مندان پوشتی)
2. प्रमाण (Pramán) सुबूत (Subút) (پرمان ثبوت)

TASHAN,NUJ तशाननुज

1. अंग ग्रह (Ang,grah) (अंग گره) (Ang,grah)
2. ऐंठन (Ainthan) (ऐंठन) (Ainthan)

تشنگی (ف - مٹ)

TASH,NAGI तशानगी

1. तृष्णा (Trishna) (तृष्णा) (Trishna)
2. अभिलाषा (Abhilásha) (अभीलाषा) (Abhilásha)

TASH,NA तशाना (ع - مٹ) تشنه

1. तृपित (Trishit) (तृपित) (Trishit)
2. अभिलाषी (Abhiláshi) (अभीलाषी) (Abhiláshi)

تشنه کام (ف - مٹ)

TASH,NA-KÁM तशानाकाम

1. तृपित (Trishit) (तृपित) (Trishit)
2. असफल (Asaphal) (असफल) (Asaphal)

2. रचित ग्रंथ (Rachit granth رچیت گرنٹھ)
कृत (Krit कृत) लिखी हुई
किताब (Likhi hui kitáb لکھی ہوئی کتاب)

TASAV,VUR तसव्वुर (मं - मं) تصور

1. प्रणिधान (Pranidhán پرندھان)
अनुयान (Anud,hyá अनुदध्यान)
2. कल्पना (Kal,pana कल्पना) विचार
(Vichár विचार) खयाल (Khayál خیال)

TASAV,VUF तसव्वुफ (मं - मं) تصوف
आत्म वाद (Átam vād आत्मवाद)
वाद (Adh,dhyátm vād अदध्यात्मवाद)

TAS,VÍR तस्वीर (मं - मं) تصویر

1. चित्र (Chittr चित्र) प्रतिमा (Pratima प्रतिमा)
शबीह (Shabíh شبیه) (प्रतिमा)
2. भाचित्र (Bháchittr भाचित्र) फोटो
(Photo فوتو)
3. प्रतिबिंब (Pratibimb प्रतिबिंब)
छाया (Chháya छाया) अक्स (Aks عكس)

TAZÁD तज़ाद (मं - मं) تضاد
विपरीतता (Viparitata विपरीतता)
प्रतिकूलता (Pratikúlata प्रतिकूलता)

TAZ,HÍK तज़हीक (मं - मं) توضیح
उपहास (Uphás उपहास) हंसी उड़ाना
(Haneí urána هانسی اڑانا)

TAZ,I,A तज़ूईअ (मं - मं) تضییع
नष्ट करना (Nasht karna नष्ट करना)
बरबाद करना (Barbád karna برباد کرنا)

TASAR,RUF तसर्फ (मं - मं) تصرف

1. अधिकार (Adhikár अधिकार) कब्ज़ा
(Qabza قبضه)
2. परिवर्तन (Parivartan परिवर्तन)
काट छांट (Kát chhánt काट छांट)
3. अपभोग (Apbhog अपभोग)
खुरदबुरद (Khurdburd खुरदबुरद)

TAS,RÍH तसरीह (मं - मं) تصریح
अध्याहार (Adh,dhyáhár अध्याहार)
व्याख्या (Vyákh,khya व्याख्या)
वज़ाहत (Vazáhat وضاحت)

TAS,FIYA तस्किया (मं - मं) تصفیہ

1. शुद्धि (Sudh,dhi शुद्धि) सफाई
(Safái صفائی)
2. बाहमी फ़ैसला (Báhami faisala बाहमी فیصلہ)

TAS,MÍM तस्मीम (मं - मं) تصمیم
दृढ़ता (driṛhata درڑھتا) मज़बूती (Maz-
búti مضبوطی)

TASAN,NO तसन्नो (मं - मं) تصنع

1. कृत्रिम (Krittrim कृत्रिम) बनावट
(Banávat بناوٹ)
2. दिखावा (Dikháva दिखावा)
(Dhokha دھوکھا)

TAS,NÍF तसर्नफ (मं - मं) تصنيف

1. प्रणयन (Pranayan प्रणयन) रचना
(Rachana रचना) किताब लिखना
(Kitáb likhna کتاب لکھنا)

TA,ÁVUN تعاون (ع - مذ) تآواون سہایوگ (Sahyog) سہ یوگ (Saháyatá) سہایتا مدد (Madad) مدد	TATÁBUQ تاتابوک (ع - مذ) تطابق سامانতা (Samánata) سمانتا (Barábari) برابر
TA'AB تعب (ع - مذ) تآاب دُ:خ (Dukh,kh) دکھ کھ كَلَش (Klesh) کَلَش كَشْت (Kasht) کَشْت (Taklif) تکلیف	TAT,BÍQ تاتبیک (ع - مٹ) تطبیق سامانতা (Samánata) سمانتا کُولتا (Anokúlatá) انوکولتا (Mutábaqat) مطابقت
TÁ,BÍR تآبیر (ع - مٹ) تعبیر 1. سَوین پھل (Swapn phal) سَوین پھل خواب کی تآبیر (Kháb ki tábír) خواب کی تعبیر 2. وِیرون (Vivaran) تآویل (Távíl) تآویل	TAT,VÍL تاتویل (ع - مٹ) تطویل لَمبا کرنا (Lamba karna) لمبا کرنا بَرهانا (Barhána) برہانا TAT,HÍR تاتہیر (ع - مٹ) تطہیر 1. پَوتر کرنا (Pavitr karna) پوتر کرنا (Shudh,dh karna) شُدھ کرنا شُدھ کرنا 2. شُدھی (Shudh,dhi) شُدھی (Pavitrátá) پوترتا
TA,AJ,JUB تآججوب (ع - مذ) تعجب آشچریہ (Áshecharya) آشچریہ (Vismai) وِسْمِی (Achambha) اچمبھا	TAZAL,LUM تآزل لوم (ع - مذ) تنظیم آتیاچار (Attyáchár) آتیاچار (Anítí) آنیتی (Annyáo) آنیای (Zulm) ظلم (ان نیای)
TÁJÍL تآجیل (ع - مٹ) تعجیل 1. شِیگرہتا (Shighrata) شِیگرہتا آوِی (Avilambata) آوِی (Jaldi) جلدی 2. آتورا (Átura) آتورا (Utáolápan) اوتاوالپن	TA,ÁRUZ تآارُز (ع - مذ) تعارض آکھپ (Ákehhep) آکھپ (Vighn) وِگھن (Rok tok) راک ٹوک (Rok tok) راک ٹوک
TÁDÁD تآداد (ع - مٹ) تعداد سَن کھیا (Sankhya) سَن کھیا (Gintí) گنتی (Shumár) شمار	TA,ÁRUF تآارُف (ع - مذ) تعارف پَرچھ (Parichai) پَرچھ (Ján pahchá) جان پہچان
TA,AD,DÍ تآاددی (ع - مٹ) تعلی آننیای (An,nyá,e) آننیای (Attyachár) آتیاچار (Zulm) ظلم	TA,ÁQUB تآاقُوب (ع - مذ) تعاقب آنوسارن (Anusáran) آنوسارن پَٹھا (Anudhávan) آنودھان کَرنا (Pichha karna) پچھا کرنا

TA,ASH,SHUQ تاشق (ع - مذ) تاشق
 پرم (Prem) (پرم) سنےہ (Isneh) (اسنےہ)
 چاہ (Cháh) (چاہ) مہابت (Muhab,bat)
 محبت)

TA,AS,SUB تاسب (ع - مذ) تاسب

1. دھرمیک یا جاتی پکھپات (Dhár-mik yá játiya pakohhpát) دھار
 مک یا جاتیہ پکھپات
 2. دھرمی دھاتا (Dharmándhata) دھرم
 کٹار پن (Kuttar pan) (کٹار پن)

TA,AT,TUL تاتل (ع - مذ) تاتل

1. گتییو (Gattyau rodh) گتییو
 ڈیڈلاک (Dead lock) (ڈیڈلاک)
 2. بیکار ہونا (Bekár hona) (بیکار ہونا)
 3. بیکاری (Bekári) (بیکاری)

TÁTÍL تاتیل (ع - مذ) تاتیل

1. اندھیہ (Anad,dhyái) (اندھیہ)
 چھٹتی (Chhuttí) (چھٹتی)
 2. اوکاش (Aukásh) (اوکاش) کورسٹ
 (Fursat) (فرست)

TÁ,ZÍM تازیم (ع - مذ) تازیم

سممان (Sam,mán) (سممان) سٹکار
 (Sat,kár) (سٹکار) آدر (Ádar)

TA,AF,FUN تافن (ع - مذ) تافن

دورگندھ (Durgandh) (دورگندھ) سڑاں
 (Sarándh) (سڑاں)

TA,AL,LUQ تالوک (ع - مذ) تالوک

سبب (Sambandh) (سمبندھ) سبب
 (Sampark) (سمپارک) لگاؤ (Lagáo)

TÁ,ZÍB تازیب (ع - مذ) تازیب

1. پیڑا دینا (Píra dena) (پیڑا دینا)
 دُکھ دینا (Dukh dena) (دُکھ دینا)
 2. ویدنا (Vodana) (ویدنا) آزاب
 (Azáb) (آزاب)

TA,AR,RUZ تارز (ع - مذ) تارز

1. ہستکھپ (Hastakohhep) (ہستکھپ)
 داکھل (Dakhil) (داکھل) اندازی
 andázi (اندازی)
 2. وگھن (Vighn) (وگھن) بادھا (Bádha)
 (دوک توک) (Rok tok) (دوک توک)

TÁ,RÍZ تاریز (ع - مذ) تاریز

1. آپتی (Ápattí) (آپتی) اتیراز
 (E,tiráz) (اعتراض)
 2. وینگ (Vyang) (وینگ) کٹاک
 (Katák,ehh) (کٹاک) تانز
 (Tanzz) (طنز)

TÁ,RÍF تاریف (ع - مذ) تاریف

1. پراشاسا (Prashansa) (پراشاسا) شلاکھا
 (Shlággha) (مدح) (Mad,h) (مدح)
 2. پارچای (Parichai) (پارچای) پھچان
 (Pahchán) (پھچان)

TÁ,ZI,YAT تازیات (ع - مذ) تازیات

موتک کے प्रति उसके संबंधियों से शोक
 प्रकट करना (Mritak ke prati us ke sam-bandhiyon se shok prakat karna)
 موتک کے پرتی اس کے سمبندھیوں
 سے شوک پرکٹ کرنا

TÁZÍR تازیر (ع - مذ) تازیر

دند (Dand) (دند) سزا (Saza) (سزا)

3. वस्तु क्रिया (Vástu kriya) (وستو کریا)
इमारत बनाना (Imárat banána)
عمارت بنانا

TÁ,MÍL तामील (त - मथ)
प्रतिपालन (Pratipálan) (پرتهی پالن)
मानना (Mánna) (मानना) पूरा करना
(Púra karna) (پورا کرنا)

تعمیل حکم (ع - مث)

TÁMÍL-E-HUKM तामीले हुकम
आज्ञा पालन (Ág.gya pálan) (آگیا پالن)
आज्ञा पूर्ति (Ág.gya púrti) (आग्या पुरती)
हुकम मानना (Hukm mánna) (हुकम मानना)

TÁ,VÍZ तावीज़ (त - मथ)
यंत्र कोष्ठक (Yantr koshthak) (यन्त्र कोष्ठक)
यंत्र (Yantr) (यन्त्र)

TÁ,VÍQ तावीक (त - मथ)
विलंब (Vilamb) (विलंब) डील (Dhil)
देर (Der) (देर)

TA.AI,YUSH तऐयुश (त - मथ)
भोग विलास (Bhog vilás) (भोग विलास)
सुख चैन (Sukh chain) (सुख चैन)

TA,AI,YUN तऐयुन (त - मथ)

1. नियुक्ति (Niyukti) (नियुक्ति) नियोजन
(Niyojan) (नियोजन) तकरूर (Taqrur)
(तक्रूर)
2. निश्चय (Nish,chai) (निश्चय) नियति
(Niyati) (नियति) तयक्कुन (Tayaqun)
(तयक्कुन)

TA,AL,LUQA तअल्लुका (त - मथ)
जागीर (Jágir) (जागीर) इलाका (Iláqa)
(इलाका) जमींदारी (Zamindári) (जमींदारी)

TA,AL,LUM तअल्लुम (त - मथ)
पठन (Pathan) (पठन) पढ़ना (Parhna)
(पढ़ना)

TA,AL,LI तअल्ली (त - मथ)

1. डींग (Díng) (डींग) शेखी (Shekhi)
(शेखी)
2. अति रंजना (Ati ranjana) (अति रंजना)
अत्युक्ति (Attyukti) (अत्युक्ति)
मुबालगा (Mubálagha) (मुबालगा)

TÁ,LÍQ तालीक (त - मथ)

1. लटकाना (Latkána) (लटकाना)
2. भमेले में डालना (Jhamele men)
dálna) (जमेले में डालना)

TÁ,LÍM तालीम (त - मथ)

1. शिक्का (Shikha) (शिक्का) पढ़ाई
(Parháí) (पढ़ाई)
2. सिखाना (Sikhána) (सिखाना) पढ़ाना
(Parhána) (पढ़ाना)

TA,AM,MUQ तअममुक (त - मथ)

1. चिंतन (Chintan) (चिंतन) मनन
(Manan) (मनन) तह को पढ़ुचना
(Tah ko pahunchna) (तह को पढ़ुचना)

TÁ,MÍR तामीर (त - मथ)

1. निर्माण (Nirmán) (निर्माण) बनाना
(Banána) (बनाना)
2. रचना (Rachana) (रचना) इस्लाह
(Isláh) (इस्लाह)

TÁF,TA تفتہ (ف - ص) تفتا
 तप्त (Tapt) जलाभुना (Jala
 bhuna) जला भुना

تفتہ جگر (ف - ص)

TAFTA-JIGAR तफ्ता जिगर
 प्रेम दग्ध (Prem dagdh) (پریم دگدھ)
 दिल जला (Dil jala) (دل جلا)

TAFTÍSH तफ्तीश (ع - مٹ) تفتیش
 अनुसंधान (Anu,san,dhán) (انوسندھان)
 जांच पड़ताल (Jānch parṭāl) (جانچ)
 छान बीन (Chhán bín) (چھان بین)
 तहकीकات (Tahqíqát) (تھکیکات)

TAFAH,HUS तफह,हुस (مذ - ع) تفحص
 अन्विक्षण (Anvikshhan) (انویکچھن)
 मार्गण (Márgan) (مارگن) अन्वेषण
 (Anveshan) (انوشن) तलाश (Talásh)
 (تلاش)

TAFAR,RUJ तफरूज (مذ - ع) تفرج

1. कौतुक (Kautuk) तमाशा (कोतک) (Tamásha) (تماشا) सैर (Sair) (سیر)
2. विहार (Vihár) तफरीह (Tafrih) (ویہار) (تفریح)
3. क्रीडा (Krida) खेल (Khol) (کریڈا) (کھیل)

تفرج گاہ (عف - مٹ)

TAFAR,RUJ-GÁH तफरूज गाह
 क्रीडास्थल (Kridásthal) (کریڈاستھل)
 रंग स्थल (Rangasthal) (رنگس تھل)
 तमाशागाह (Tamásha gáh) (تماشاگاہ)

TA,GHÁFUL तगाकुल (مذ - ع) تغافل

1. उपेक्षा (Upekhha) (اوپیکچھا)
 असावधानी (Asáodhání) (اساودھانی)
 लापरवाई (Láparvái) (لاپروائی)
2. आलस्य (Álas,sya) (آلس سیہ)
 सुस्ती (Susti) (سستی)

TAGM,ZIYA तगाज़िया (مذ - ع) تغذیہ

1. ग़िज़ा देना (Ghiza dena) (غذا دینا)
 पालना (Pálna) (پالنا)
2. ग़िज़ा (Ghiza) (غذا) अन्न (An,n) (ان)

TA,GHAL,LUB तगल्लुब (मذ - ع) تغلب

1. मोपण (Moshan) (मोशन) अपभोग
 (Aphhog) (अपभोग) रावन (Ghaban)
 (ख़ियानत) (Kbiyánat) (ख़ियानत)

TA,GHAI,YUR तगैयुर (मذ - ع) تغیر

1. परिवर्तन (Parivartan) (परिवर्तन)
 तब्दीली (Tabdili) (تبديلی)
2. विकार (Vikár) (विकार) रूपांतर (Rúp
 ántar) (روپانتر) बिगाड़ (Bighár) (بگاڑ)

TUF तुफ (मذ - ف) توف

1. धिक्कार (Dhikkár) (धिक्कार) लानत
 (Lánat) (لعنت)

TAFÁKHUR तफाखुर (मذ - ع) تفاخر

1. गर्व (Garv) (गर्व) अभिमान (Abhimán)
 फख्र (Fakhr) (फख्र) (अभीमान)

TAFÁVUT तफावुत (मذ - ع) تفاوت

1. विभेद (Vibhed) (विभेद) भेद (Bhed)
 फर्क (Farq) (फर्क) (भेद)
2. अंतर (Antar) (अंतर) दूरी (Dúrf)
 (दوری)

TA,F,HÍM तफहीम (ع - مٹ) तम-
संबोधन (Sambodhan सम-
भाना (Samjhána سمجھانا)

TAQÁBUL तकाबुल (ع - مڈ) तका-
अपेक्षा (Apekehha अपेक्षा)
बला (Muqábala مقابلا)

TAQ,QÁR तक्कार (ع - मڈ) तकार

1. मुखर (Mukhar مکھو) बातूनी
(Bátúni بهاتونی)
2. सुवक्ता (Suvakta सुवक्ता) भाषणपटु
(Bhāshan patu भाषण पटु) अच्छा
बोलने वाला (Ach, chha bolne wāla
اچھا بولنے والا)

TA,QÁZA तकाजा (ع - مڈ) तकाजा

1. इच्छा (Ich, chha अछा) अभिलाषा
(Abhilāsha अभिलाषा) खादिश
(Khāhish خواہش)
2. अभि याचन (Abhiyāchan अभि
याचन) मांग (Māng مانگ)
3. अधि याचन (Adhiyāchan अधि
याचन) तगादा (Tagāda तगादा)

TAQÁTUR तकातुर (ع - मڈ) तका-
कण वर्षा (Kan varsha कण वर्षा)
बांदी (Būnda bāndi बुन्दा बांदी) फुहार
पड़ना (Phuhār paṛna फुहार पड़ना)

TAQAD,DUS तकदुस (ع - مڈ) तक-
दुस

1. पवित्रता (Pavitrata पवित्रता)
पुनीतता (Punītata पुनीतता)
2. प्रतिष्ठा (Pratishtha प्रतिष्ठा)
श्रेष्ठता (Shreshthata श्रेष्ठता)

TA,FAK,KUR तफक्कुर (ع - مڈ) तफ-
क्कुर

1. चिंतन (Chintan चिंतन) मनन
(Manan मनन) गौर (Ghaur गौर)
2. चिंता (Chinta चिंता) सोच (Soch
सोच) फिक्र (Fikr फिक्र)

TU,FANG तुफंग (ع - مٹ) तुफंग

शतघ्नी (Shataghni शतघ्नी) बंदूक
(Bandúk بندوق) तुपक (Tupak तुपक)

TA,FAN,NUN तफन्नुन (ع - मڈ) तफ-
न्नुन

मनोरंजन (Manoranjan मनोरंजन)
अमोद प्रमोद (Ámod pramod अमोद
प्रमोद) हंसी मज़ाक (Hāsi mazāq
हंसी मजाक)

तफन्नुन (ع - مڈ)

TAFAN,NUN-E-TABA तफन्नुनेतबा
मनोविनोद (Manovinod मनोविनोद)
मन बहलाव (Man bahlāo मन बहलाव)
हंसी मज़क (Hāsi mazāq हंसी
मजाक)

तफन्नुन (ع - مڈ)

TAFAY,VUQ तफव, वुक

श्रेष्ठता (Shreshthata श्रेष्ठता)
उत्तमता (Uttamata उत्तमता) बड़ाई
(Bāṛāī बड़ाई)

TAF,VIZ तफवीज (ع - मٹ) तफ-
वीज

हस्तांतरित करना (Hastantarit karna
हस्तांतरित करना) सपुर्द करना
(Sapurd karna सपुर्द करना) सौंपना
(Saunpna सौंपना)

TAQ,RÍB तक्रीब (ع - مٹ) تقریب

1. कारण (Káran کارن) हेतु (Hetu) (سبب Sabab) (هیئتو)
2. उत्सव (Utsav ائسو) पर्व (Parv) (نیوهار Teohár) (توہار)

TAQ,RÍBAN तक्रीبان (ع - ص) تقریباً

1. अनुमानतः (Anumánatah) (انومانتہ) (لگ Bhag) (لگ)
2. प्रायः (Práyah) (پرایہ) (عموماً Amúman)

TAQ,RÍR तक्रीर (ع - مٹ) تقریر

1. भाषण (Bhāshan) (بہاشن) व्याख्यान (Vyākḥ,khya) (ویاکھ، کھیان) वयान (Bayán) (بیان)
2. कथन (Kathan) (کتھن) वार्तालाप (Vártáláp) (وارتالاپ) बात चीत (Bát chít) (بات چیت)

TAQ,RÍZ तक्रीज़ (ع - مٹ) تقریظ

1. समीक्षा (Samíkehha) (سمیک چھا) टीका (Tika) (ٹیکا) टिप्पणी (Tika tip,pani) (ٹیکا ٹپ پنی)

TAQSÍM तकसीم (ع - مٹ) تقسیم

1. वितरण (Vitaran) (وترن) बांटना (Bántna) (بانٹنا)
2. विभाजन (Vibhājan) (ویہاجن) बटवारा (Batvára) (بٹوارا)

TAQ,SÍR तकसीर (ع - مٹ) تقصیر

1. न्यूनता (Nyúnata) (نیونتا) कमी (Kamí) (کمی) (Kasar) (کسر)
2. अपराध (Aprádh) (اپردھ) दोष (Dosh) (دوش) कुसूर (Qusúr) (قصور)

TAQAD,DUM तकदुम (ع - مذ) تقدم

1. प्रधानता (Pradhánata) (پردہانتا) प्रमुखता (Pramukhata) (پرمکھتا) तरजीह (Tarjih) (ترجیح)

2. प्रथमता (Prathamata) (پرتھماتا) अव्वलीयत (Av,valiyat) (اولیت)

TAQ,DÍR तकदीर (ع - مٹ) تقدیر

1. भाग्य (Bhág,gya) (بھاگیہ) प्रारब्ध (Prárabdh) (پراربدھ) अदृश्य (Adrish,shya) (ادرش شئیہ) दैव (Daiv) (دایو) किस्मत (Qismat) (قسمت)

TAQ,DÍS तकदीस (ع - مٹ) تقدیس

1. पवित्रता (Pavitrata) (پوترتا) पाकीज़गी (Pákizagi) (پاکیزگی)

TAQ,DÍM तकदीम (ع - مٹ) تقدیم

1. प्रथमता (Prathamata) (پرتھماتا) पहल (Pahal) (پہل)
2. प्रधानता (Pradbánata) (پردہانتا) तरजीह (Tarjih) (ترجیح)
3. उपस्थित करना (Upasthit karna) (اوپس تھت کرنا) पेश करना (Pesh karna) (پیش کرنا)

TAQAR,RUB तकرب (ع - مذ) تقرب

1. निकटता (Nikatata) (نکمتا) समीपता (Samípata) (سمیپتا) नज़दीकी (Nazdiki) (نزدیکی)

TAQAR,RUR तकرب (ع - مذ) تقرر

1. नियुक्ति (Niyukti) (نیکتی) नियोजन (Niyojan) (نیوچن) तईनाती (Taínáti) (تعیّناتی)

TAQ,VA तक्वा (ع - مذ) تقوی
 संयम (Sanyam) इंद्रिय निग्रह
 (Indriya niggrah) पारसाई
 (Pársái) (پارسانی)
 تقویت (ع - مٹ)

TAQ,VI,YAT तक्दियत
 1. शक्ति (Shakti) बल (Bal)
 (बल) क्वत (Quv,vat)
 2. दारस (Dhāras) भरोसा
 (Bharosa) (بھروسا)

TAQ,VIM तक्वीम (ع - مٹ) त्वायिम
 पंचांग (Panchāng) जंत्री
 (Jantri) (جنتری)

TAQÍ तक्की (ع - مذ) تقی
 संयमी (Sanyami) यति (Yati)
 निवृत्त (Nivritt) (نیرت) परहेज
 गार (Parhez gár) (پرهیز گار)

TA,QAI,YUD तक्कयुद (ع - مذ) تقید
 प्रतिबंध (Pratibandh) (پرتی بندھ)
 रोक टोक (Rok tok) (روک ٹوک)

TAKÁN तकान (ف - مٹ) تکان
 क्लान्ति (Klānti) श्रान्ति (Shránti)
 शिथिलता (Shithilata) (شیتھیلتا)
 थकावट (Thakávat) (تھکاوٹ)

TAKAB,BUR तक्बुखर (ع - مذ) تکبر
 अभिमान (Abhimán) (अभिमान)
 (Darp) अहंकार (Ahankár)
 घमंड (Ghamand) (گھمڈ) गुरुर
 (Ghurúr) (غورور)

तक्सीर वार (ع - مذ) تقصیر وار
 TAQ,SÍR-VÁR तक्सीर वार
 अपराधी (Aprádhi) दोषी
 (Doshi) कसूर वार (Qusúr vár)
 (قصور وار)

TAQ,TÍR तक्तीर (ع - मٹ) تقطیر
 प्रसाव (Pras,sráv) बूंद
 बूंद करके टपकना (Búnd búnd kar ke)
 tapakna (بوند بوند کر کے ٹپکنا)

TAQTÍ,A तक्तीअ (ع - मٹ) تقطیع
 1. विच्छेद (Vich,ched) (وچھेद)
 टुकड़े करना (Tukṛe karna) (ٹکڑے
 کرنا)

2. छंद के किसी पद के अक्षरों को गणों
 के अनुसार अलग अलग करना
 (Chhand ke kisi pad ke aksharon
 ko ganon ke anusar alag alag
 karna) (چھند کے کسی پद کے
 اکچھروں کو گणوں کے अनुसार الگ
 الگ کرنا)

3. आकार (Ákár) साइज़ (Size)
 (साइज़)

TAQ,LÍD तक्लीद (ع - मٹ) تقلید
 अनुकरण (Anu karan) (انوکرن)
 सरण (Anu saran) अनुयाय
 (Anuyáy) पैरवी (Pairavi)
 (پیروی)

TAQ,LÍL तक्लील (ع - मٹ) تقلیل
 न्यूनता (Nyúnata) (نیونتا)
 (Alpata) (کمپی) (ال پتا)

AKAL,LUM تکاللم (ع - مذ) تکلم
کथن (Kathan کتھن) وارتا (Várta وارتا)
بات چیت (Bát chít بات چیت)

AK,LÍF تکلیف (ع - مٹ) تکلیف

1. کष्ट (Kasht کشت) दुःख (Dukh, kh क्लेश) क्लेश (Klesh क्लेश)
मुसीबत (Musibat مصیبت)
2. पीड़ा (Pīra پیڑا) व्यथा (Vyatha व्यथा)
यातना (Yátana یاटना) दर्द (Dard درد)

TAK,MILA تکمیل (ع - مذ) تکملا
पूर्ति (Púrti پورتنی) समाप्ति (Samápti समाप्ति)
तकमील (Takmíl تکمیل)

TUKMA तुक्मा (ع - ف) تکمه
घुंडी (Ghundi گھنڈی) कपड़े का गोल
बूताम (Kapre ká gol bútam کپڑے کا گول بوتام)

TAK,MÍL तकमील (ع - مٹ) تکمیل

1. पूर्ति करना (Púrti karna پورتنی کرنا)
समाप्ति करना (Samápti karna समाप्ति کرنا)
पूरा करना (Púra karna پورا کرنا)

2. पूर्ति (Púrti پورتنی) समाप्ति (Samápti समाप्ति)

TAK,VÍN तकवीन (ع - مٹ) تکوین
सृष्टि (Srishti سرشتی) उत्पत्ति (Utpat,ti उत्पत्ति)
निर्माण (Nirmān निर्माण) रचना (Rachana रचना)
तखلیق (Takhliq تکلیف)

TAK,BÍR तकबीर (ع - مٹ) تکبیر
'अल्लाहुअकबर' [ईश्वर सब से बड़ा है]
कहना ('Alláho akbar' [ishwar sab se
bura hai] कहना 'الله أكبر' [ایشور سب سے بڑا ہے] کہنا)

TAKAD,DUR तकदूर (ع - مذ) تکدور
मलिनता (Malinata ملینتا) अप्रसन्नता
(Apprasan, nata अप्रसन्नता) नाखुशी
(Na khushi ناخوشی)

TAKZÍB तकज़یب (ع - مٹ) تکذیب
खंडन (Khandan کھندن) प्रतिवाद
(Prativád پرتی واد) झुठलाना (Jhuth
lána झुठलाना) तरदीद (Tardíd تروید)

TAK,RÁR तक़ार (ع - مٹ) تکرار
1. पुनरावृत्ति (Punarāvritti پینراورتنی)
दुहराना (Duhrána دھرانا)
2. वादविवाद (Vád vivád واد واد)
तू तू मैं मैं (Tú tú main main تو تو میں میں)

TAK,RÍM तक्रीम (ع - مٹ) تکریم
आदर (Ádar آدر) सत्कार (Satkár سत्कार)
आव भगत (Áo bhagat आव भगत)

TAKAL,LUF तकल्लوف (ع - مذ) تکاللف
1. आदर (Ádam,bar آدمبر) दिखावा
(Dikháva دکھاوا)

2. संकोच (Sankoch संकोच) हिच-
किचाहट (Hichkicháhat हिच-
کچا هت)

3. कृत्रिम (Kritrim कर्तृम) बनावट
(Banávat بنادرت)

TALÁFÍ तलाफी (ع - مٹ) تلافی
 चतिपूति (Chhati pūrti) چھتی پورتی
 बदला (Badla) بدلہ

TAL,BÍS तलबीस (ع - مٹ) تلبیس
 छल (Chhal) چھل
 कपट (Kapat) کپٹ
 धोका (Dhoka) دھوکا

TAL,KH तलख (ف - ص) تلخ
 1. कटु (Katu) कटु कड़ावा (Kaṛva) کڑوا
 2. अप्रिय (Appriya) अप्रिय अरुचिकर (Aruchikar) (ارچی کر) नापसंदीदा (Ná pasandīda) ناپسندیدہ

TAL,KH-GO तलख गो (ف - ص) تلخ گو
 1. कटु वादी (Katu vādi) कटु भाषी (Katu bhāshi) कड़ावी बात कहने वाला (Kaṛvi bát kahne vāla) कड़वी बात کہنے والا
 2. सत्य वादी (Sattya vādi) सत्यवादी मुंह पर खरी खरी कहने वाला (Munh par khari khari kalme vāla) منہ پر منہ پر खरी खरी कहने वाला (Kohdi kohdi kahne vāla) کہدی کہدی کہنے والا

TAL,KHI तलखी (फ - मٹ) تلخی
 1. कटुता (Katuta) कटुवाहट (Kaṛvāhat) कटुता (Katuta) कटुवाहट
 2. वैमनस्य (Vaimanas, sya) (وے منسیہ) मन मुटाव (Man mutāv) (من متاؤ) शकर रंजी (Shakar ranji) (شکر رنجی)

TAL,KHÍS तलखीस (ع - मٹ) تلخیص
 संचोप (Sanohhep) (سن چھپ) खुलासा (Khulāsa) خلاصہ

TAKIYA तकिया (ع - مڈ) تکیہ

1. उपधान (Updhān) (اپدھان) शिरहन (Shirhan) (شیرھن)
2. आश्रय (Āsh,shrai) (آشرے) भरोसा (Bharosā) (بھروسا)
3. मुसलमान फकीरों के रहने की जगह (Musulmān faqīrōn ke rahne kī jagah) (مسلمان فقیروں کے رہنے کی جگہ)
4. समाधि क्षेत्र (Samādhi chhettr) (سمادھی چھتر) Qabristān (قبرستان)

تنگ و تاز (ف - مٹ)

TAGO-TÁZ तगोताज़

- दौड़ धूप (Daur dhup) (دور دھوپ)
 ठक दो (Thak do) (ٹک دو) (ف - مٹ)

TAG-O-DAU तगोदौ

1. दौड़ धूप (Daur dhup) (दौर दھوپ)
2. अनुसंधान (Anusandhān) (انوسندھان) खोज (Khoj) (کھوج)

TALÁSH तलाश (फ - मٹ) تلاش

1. जिज्ञासा (Jigyāsa) (جیگیاसा) खोज (Khoj) (کھوج)
2. अनुसंधान (Anusandhān) (انوسندھان) अन्वेषण (Anvesthan) (ان وے شن) तहकीकात (Tahqīqāt) (تھقیقات)

TALÁTUM तलातुम (ع - مڈ) تلاطم

1. जलप्लवन (Jal plāvan) (جل پلاون) बाढ़ (Bāṛh) (بارھ)
2. वेग (Veg) (ویگ) आवेश (Āvesh) (آویس) जोश (Josh) (جوش)

काइम न रहना (Kisi ek bát par qáim na rahna کسی ایک بات پر قائم نہ رہنا)

TAMÁZAT तमाज़त (ف - مٹ) تمازت

1. आतप (Átáp) धूप (Dhúp) (دهوپ)
2. ताप (Táp) गर्मी (Garmi) (گرمی)

TAMÁSHA तमाशा (ع - مڈ) تماشا

1. क्रीडा (Krida) खेल (Khol) (کھیل) बाज़ी (Bázi) (بازی)
2. कौतुक (Kautuk) कुतूहल (Kutúhal) तमाशा (Tamasha) (کٹوہل) (تماشا)
3. लीला (LiLa) ड्रामा (Dráma) (لیلا) (ڈراما)

تماشا گاہ (عف - مٹ)

TAMÁSHA-GÁH तमाशा गाह

- क्रीडास्थल (Kridásthal) (کریڈاس تھل)
- लीलाग्रह (Lilágrih) तमाशे (लीला گره)
- की जगह (Tamásho ki jagah) (کھیل)

تماشا گر (عف - مڈ)

TAMÁSHÁ-GAR तमाशागर

- कौतुकी (Kautuki) (कौतुकी)
- खेल दिखाने वाला (Khol dikháne vála) (کھیل)
- दकھाने والا (दकھाने والا)

تماشائی (عف - مڈ)

TAMÁSHÁ,Í तमाशायी

- कौतुक दर्शी (Kautuk darshi) (कौतुक)
- दोशी (दोशी)

TALAT,TUF तलत्तुफ (ع - مڈ) تلطف

कृपा (Kripa) दया (Daya) (کریا) (دیا)

अनुग्रह (Anug-grah) (انوگره) मिह्र बानी (Mihr bání) (مهربانی)

TALAF तलफ (ع - مڈ) تلف

1. नष्ट (Nasht) नाश (Násh) (نشت) (ناش)
 2. हत (Hat) मृत (Mrit) (हत) (موت)
- फौत (Faut) (فوت)

TALAF,FUZ तलफ् फुज़ (ع - مڈ) تلفظ

उच्चारण (Uch,cháran) (اچارن) (بोलना)

TAL,QÁIN तलक्कीन (ع - مٹ) تلقین

1. उपदेश (Updosh) सीख (अपदेश) (سیکھ) (نसीहत) (Nasihat) (نصیحت)
2. दीक्षा (Dik,chá) (دیگچھا) (गुरुमंत्र) (गुरुमन्त्र) (इरशाद) (Irshád) (ارشاد)

TALAM,MUZ तलम्मुज़ (ع - مڈ) تلمذ

- शिष्यता (Shish,shyata) (شیشیتا)
- शागिर्दी (Shágirdi) (شاگردی)

TAL,MÍZ तलमीज़ (ع - مڈ) تلمیذ

1. शिष्य (Shishya) (شیشیه) (शागिर्द) (शागिर्द) (Shágird) (شاگرد)
2. छात्र (Chhát,tr) (چھاتر) (विद्यार्थी) (विद्यार्थी) (Vid,dyárthi) (ودیارتھی)

TALAV,VUN तलव् वुन (ع - مڈ) تلون

- विकल्प (Vikalp) (वकल्प) (चपलता) (चपलता) (Chapalata) (کسی ایک بات پر)

TAMAD,DUN तमद्दुन (ع - مذ) تمدن

1. नागरिकता (Nāgarikata) (ناگرکتا)
संस्कृति (Sanskriti) (سنس کړتی)
शायस्तगी (Shāyastagi) (شایستگي)
2. सभ्यता (Sabh,bhyata) (سبه بھیتا)
शिष्टाचार (Shishtāchār) (شستیاچار)
तहज़یب (Tahzīb) (تهذيب)

TAMAR,RUD तमर,रुद (ع - مذ) تمر

1. अहंकार (Ahankār) (अहंकार) घमंड
(Ghamand) (گھمند)
2. अवज्ञा (Avaggya) (اوگ گیا) सर-
कशी (Sarkashi) (سرکشی) ब्रावत
(Baḡhāvat) (بغاوت)

تمسخر (ع - مذ)

TAMAS,KHUR तमस् खुर

- उपहास (Uphās) (اوپھاس) परिहास
(Parihās) (پریہاس) ठटोल (Thathol)
(تهتول)

TAMAS,SUK तमस् सुक (ع - مذ) تمسك

1. ग्रहण (Grahan) (گرھن) पकड़ (Pakar)
(پکڑ)
2. ऋण पत्र (Rin pattr) (رن پتر) बंध
पत्र (Bandh pattr) (بندھ پتر) दस्तावेज़
(Dastāvoz) (دستاویز)

TAM,MGHA तमगा (ع - مذ) تمغا

- पदक (Padak) (پدک) तगमा (Tagma) (تگمه)

TAM,KANAT तमकनत (ع - مذ) تمكنت

- अभिमान (Abhimán) (अभीमान) अहं-
कार (Ahankār) (अहंकार) घमंड
(Ghamand) (گھمند)

तमाशा देखने वाला (Tamāsha dekhne
vāla) (تماشا دیکھنے والا)

TAMAM तमाम (ع - ص) تمام

1. सम्पूर्ण (Sampūrṇ) (संपूर्ण) सब
(Sab) (سب)
2. समाप्त (Samāpt) (سماپت) बस
(Bas) (بَس) खत्म (Khatm) (ختم)
3. मृत (Mrit) (مړت) मुर्दा (Murda)
(مړده)

TAMAT,TO तमगतो (ع - مذ) تمتع

- लाभ प्राप्ति (Lābhprāpti) (لاہ پراپتی)
नफा उठाना (Nafā uthāna) (نفع اُٹھانا)

TIM,SÁL तिमसाल (ع - مث) تمثال

- प्रतिमा (Pratima) (پرतिما) मूर्ति (Mūrti)
(मूर्ति) चित्र (Chitr) (چتر) तसवीर
(Tasvīr) (تصویر)

تمثال گر (ع - مذ)

TIM,SÁL-GAR तिमसाल गर

- चित्रकार (Chitrkār) (چترکار) चितेरा
(Chitera) (चितेरा) मुसव्विर (Musav,vir)
(مصور)

TAM,SÍL तमसील (ع - مث) تمثيل

1. उदाहरण (Udāharan) (أداهرن)
मिसाल (Misál) (مثال)
2. उपमा (Upama) (اوپما) तुलना (Tulana)
(تولنا) तशबीह (Tash,bih) (تشبيه)

TAMAD,DUD तमद्दुद (ع - मथ) تمدد

- खिचाव (Kicháo) (کھچاؤ) तनाव
(Tanáo) (تناؤ)

TAM,HÍD تمہید (ع - مٹ)

1. भूमिका (Bhúmika) प्रस्तावना (प्रस्तावना) आरम्भिका (Ārambhika) प्राक्कथन (Prāk,kathan) मुकद्दमा (Muqad,dama) (مقدمه)

2. प्रसंग (Prasang) किसी मामले को खूब सूरी से पेश करने के लिए शुरू की बात चीत (Kisi māmle ko khūbsūrti se pesh karne ke lie shurū ki bāt chīt) کسی معاملے کو خوبصورتی سے پیش کرنے کے لئے (شروع کی بات چیت)

تمیز (ع - مٹ)

TAM,ÍZ (TAMÍZ) तमिज़ (तमीज़)

1. बुद्धि (Buddhi) ज्ञान (Gyán) (बुद्धि) अकल (Aql) (عقل)
2. विवेक (Vivek) बोध (Bodh) (विवेक) समझ (Samajh) (بوجھ)
3. शिष्टता (Shishtata) सलीका (Salíqa) (شستتا)

TAN तन (ف - مذ)

- तनु (Tanu) वपु (Vapu) देह (Deh) काया (Kāya) शरीर (Sharír) जिस्म (Jism) (تنو) (ویو) (دیه) (کایا) (شریر) (جسم)

تن آسانی (ف - مٹ)

TANÁSÁNI तनासानि

- आलस्य (Álas,sya) काहिली (Káhili) (آلس سیہ) (کاهلی)

TANÁZO तनाज़ो (ع - مذ)

1. द्वेषता (Dweshata) शत्रुता (द्वेषता)

TAM,KÍN तमकीन (ع مٹ)

1. शक्ति (Shakti) बल (Bal) (शक्ति) (بل)
2. सहिष्णुता (Sahishnuta) सहन शक्ति (Sahan shakti) तहम्मूल (Taham,mul) (سہش نوتا) (سہن) (تہممول) (تحمل)

TAMAL,LUQ तमल्लुक (ع - مذ)

- चाटु (Chātu) चाटु कारिता (Chātu kárita) (चाटु) (چاٹو) (چاٹو کاریتا)
- चापलूसी (Cháplúsi) (چاپلوسی)

TAMAN,NA तमना (ع - मٹ)

- इच्छा (Ich,chha) अभिलाषा (Abhilásha) कामना (Kámana) (اچھا) (ابھی لاشا) (کامنا)
- चाह (Cháh) (چاہ)

TAMAV,VUJ तमव वुज (ع - مذ)

- हिलोल (Hillol) पानी का लहरें लेना (Páni ka lahron lena) (هل لول) (پانی کا لہریں لینا)
- मौजें मारना (Maujen márna) (موجیں مارنا)

TAMÚZ तमूज़ (ع - مٹ)

- सूरज की कड़ी धूप या गरमी (Súraj ki karī dhúp ya garmī) (سورج کی کڑی دھوپ یا گرمی)

TAMAV,VUL तमव वुल (ع - مذ)

- धनादयता (Dhanádhyata) समृद्धि (Samriddhi) वैभव (Vaibhav) (دھنادھیتا) (سمردھی) (वैभव)
- मालदारी (Máldári) (مالداري)

TAM, BÍH तम्बीह (ع - مٹ) تنبیہ

1. चेतावनी (Chetávani) (چیتاوانی)
होशयार करना (Hoshyár karna)
(هوشیار کرنا)

2. भर्त्सना (Bhartsna) (بہرتسنا) डांट
डपट (Dánt dāpat) (ڈانٹ ڈپٹ)

تن تہا (ف - ص)

TAN-E-TANHA तनेतन्हा

एकाकी (Ekáki) (ایکائی) अकेला (akela)
(اکيلا)

TANKHÁH तन्खाह (ع - مٹ) تنخواہ

वेतन (Vetan) (وے تن) भृति (Bhriti)
मासिक वृत्ति (Másik vritti) (ماسک ورتتی)
(ماسک ورتتی)

TUND तुन्द (تند)

तीव्र (Tivr) (تیور) प्रचंड (Prachand)
(तेज) तेज (Tez) (پرچند)

TUND-KHÚ तुन्द खू (ف - ص) تندخو

क्रुद्ध स्वभाव (Kruddh, swabháo) (کروڈ)
(तेज मिज़ाज) तेज मिज़ाज (Tez mizáj)
(تیز مزاج)

تن درست (ف - مڈ)

TAN, DURUST तन् दुस्त

स्वस्थ (Swasth) (سوستھ) नीरोग (Nírog)
हृष्ट पुष्ट (Hrisht pusht) (نیروگ)
(हरश्ट पश्ट) भला चंगा (Bhala)
(بھلا چنگا) Changa

تندرستی (ف - مٹ)

TAN, DURUS, TÍ तन् दुस्ती

स्वास्थ्य (Swás, thya) (سواس تھیا)

(Bair) बैर (Shattruta) (شتروتا)

2. संघर्ष (Sangharsh) (سنگھرش)
कलह (Kalah) (کله) भगड़ा (Jhagड़ा)
(جھگڑا)

تنازع للبقا (ع - مڈ)

TANÁZO-LIL-BAQA तनाजो लिल बका
जीवन संघर्ष (Jívan sangharsh) (جیون)
ज़िन्दगी की जहद जेहद (Zindagi ki jaddo jehd)
زندگی کی (جدوجہد)

TANÁSUB तनासब (ع - مڈ) تانسب

अनुपात (Anupát) (انوپات) मुनासबत
(Munásabat) (مناست)

TANÁSUKH तनासुख (ع - مڈ) تانسخ

आषा गमन (Ávágaman) (آواگمن)
जन्म मरण (Janm maran) (جنم مران)
मरकर फिर पैदा होना (Markar phir)
مورکر پھر پیدا ہونا (paida hona)

TANÁFUR तनाफुर (ع - مڈ) تنافور

घृणा (Ghrina) (گھرنا) घिन (Ghin) (گھن)
नफ़रत (Naf, rat) (نفرت)

TANÁVAR तनावर (ف - ص) تااور

1. महाकाय (Mahákái) (مہاکائی) गिरांडील
(Girán dil) (گیران دیل)

2. हृष्ट पुष्ट (Hrisht pusht) (هرشت)
हटा कटा (Hatta katta) (ہٹا کٹا)
लहिम शहिम (Lahím) (لہیم شہیم)
shahim

TANÁVUL तनावुल (ع - مڈ) تناول

भोजन करना (Bhojan karna) (بھوجن)
खाना (Klání) (کھانا)

TANAF, FUS تنف فکس (ع - مذ) تنفس

1. شواسا (Shwása) ساंस (Sāns) (شواسا) سانس

2. هانپنا (Hānpna) (هانپنا)

3. شواس رोग (Shwás rog) (شواس روگ) दमा (Dama) دمہ

TAN, QÍH تنکیہ (ع - مٹ) تنقیح

अन्वेषण (Anveshan) (انویشن) निर्गम (Nirgam) (نرگم) जांच पड़ताल (Janch partal) (جانچ پڑتال) छानबीन (Chhán bín) (چھان بین)

TAN, QÍD تنکید (ع - مٹ) تنقید

आलोचना (Álochana) (آلوچنا) समा लोचना (Sama lochana) (سمالوچنا) तब्सिरा (Tabsira) (تبصرہ)

TAN, QÍS تنکیس (ع - مٹ) تنقیص

निरादर (Nirádar) (نیرادر) निंदा (Ninda) (نیندا) हतक (Hatak) (هتک)

TAN, QIYA تنکییا (ع - مٹ) تنقیہ

1. शुद्धि (Shud, dhi) (شدھی) सफाई (Safái) (صفائی)

2. आंतों की शुद्धि (Ánton kí shuddhi) (آنتوں کی شدھی)

3. रेचन (Rechana) (ریچن) जुलाब (Julláb) (جلاب)

TUNUK तुनुक (ف - ص) تنك

1. कम (Kam) (کم) थोड़ा (Thora) (تھوڑا)

2. मृदुल (Mridul) (مردل) नाज़ुक (Názuk) (نازک)

नीरोगता (Nírogata) (نی روگتا) सेहत

मंदी (Sehat mandi) (صحت مندی)

तन डही (ف - مٹ)

TAN, DIHI तन् दिही

तन्मयता (Tánmaita) (تن مے تا) तल्ली-

नता (Tal, linata) (تل لینتا) संलग्नता

(Sanlagnata) (سن لگن تا) इन हिमाक

(Inhimák) (انہماک)

TANAZ, ZUL तनज्जल (ع - مذ) تنزل

अवनति (Aunati) (اونتی) पतन (Patan)

(Adhogati) (ادھوگتی) ज़वाल (Zavál) (زوال)

TAN, SÍKH तन्सीख (ع - مٹ) تنسیخ

विलोपन (Vilopan) (ولوپن) निरसन

(Nirasan) (نرسن) रद करना (Rad

karna) (رد کرنا)

TAN, SÍF तन्सीफ (ع - مٹ) تنصیف

आधा आधा करना (Ádha ádha karna)

(آدھا آدھا کرنا)

TAN, ZÍM तन्ज़ीम (ع - مٹ) تنظیم

1. व्यवस्था (Vyavastha) (ویوس تھا) प्रबंध

(Prabandh) (پر بندھ) बंदोबस्त (Bando

bast) (بندوبست)

2. संघटन (Sanghatan) (سن گھٹن)

मुनज्जम करना (Munazzam karna)

(منظم کرنا)

TANAF, FUR तनफ़ फुर (ع - مذ) تنفر

घृणा (Ghrína) (گھرنا) उपेक्षा (upokohha)

(اوپیکھا) बेज़ारी (Bezárí) (بہزاری)

TANOMAND تنومند (ف - ص) تنومند

1. हट्ट पुष्ट (Hrisht pusht هرشت
(هشت) हट्टा कट्टा (hatta katt
(هٹا کٹا)

2. बलिष्ठ (Balissth بلیشتہ) ताकतवर
(Táqat var طاقت ور)

TAN,VÍR तन्वीर (ع - مٹ) تنویر

- अभा (Ábha آبھا) प्रभा (Prabha پرہا)
चमक (Chamak چمک) नूर (Núr نور)

TAN,HA तन्हा (ف - ص) تنھا

- एकाकी (Ekákí ایکاکي) अकेला (Akela
(اکيلا)

TAN,HÁÍ तन्हाई (ف - مٹ) تنھائی

- एकांत (Ekánt ایکانت) अकेलापन
(Akelápan اکيلاپن)

TAVÁTUR तवातुर (ع - مذ) تواتر

- निरंतरता (Nirantarata نون توتا)
अविच्छिन्नता (Ávich, chhin, nata ادج
लगतार पन (Lagátárapan لگاتار پن)
तसलसुल (Tasalsul تسلسل)

توار یخ (ع - مٹ)

TAVÁRÍKH तवारिख

1. تاریخ کی جمع
2. इतिहास (Itihás اتیہاس) तारीख
(Tárikh تاریخ)

TAVÁZUN तवाज़ून (ع - مذ) توازن

- संतुलन (Santulan संतुलन) समता
(Samat, समता) एतिदाल (Etidál
(اعتدال)

تنک ظرف (عف - ص)

TUNUK-ZARF तुनुक ज़रफ

- लघुचेता (Laghu cheta لگھوچیتا)
तुच्छ पात्र (Tuch, chh pátttr तछ
(اوچھا) ओछा (Ochha पاتر)

TANG तंग (ف - ص) تنگ

- संकीर्ण (Sankirn संकीर्ण) संकुचित
(Sankuchit संकुचित) थोड़ा (Thora
(چھوٹا) छोटा (Chota तेहरा)

تنگ دست (ف - ص)

TANG-DAST तंग दस्त

- दरिद्र (Dariddr در) निर्धन
(Nirdhan نردھن) कंगाल (Kangál
(کنگال)

TANG-DIL तंग दिल (ف - ص) تنگ دل

1. कृपण (Kripan کرپن) कंजूस
(Kanjús کنجوس) थुड़दिला (Thur
(تھوڑلا) dila)
2. लघु चेता (Laghu cheta لگھوچیتا)
नीचाशय (Nícháshai نیچاشے) तंग
खयाल (Tang hkayál تنگ خیال)

تنگ نظر (عف - ص)

TANG-NAZAR तंग नज़र

- अल्प दृष्टि (Alp drishti الپ درشتی)
तुच्छ दर्शी (Tuch, chh darshi तछ
(انودار) अनुदार (Anudár درشي)
मुतअस्सिब (Muta, assib متعصب)

TANAV-VO तनववो (ع - مذ) تنوع

- नवीनता (Navinata نویلنتا) नयापन
(Naya pan نیاپن)

TOP तोप (त - म्) तोप
युद्ध में गोला चलाने का यंत्र (Yuddh
men gola chalanē ka yantr यद्ध में गोले चलाने का यन्त्र)

TÚTÍ तूती (त - म्) तूती
सारिका (Sárika सारिका) मैना (Maina मैना)

TÚ, TI, YA तूतिया (त - म्) तूतिया
1. तुथ्य (Tut, thya तुथ्य) नीला थोथा (Níla thotha नीला थोथा)

2. सुरमा (Surma सुरमा) अंजन (Anjan अंजन)

TAU, SÍQ तौसीक (त - म्) तौसीक
पुष्टि (Pushti पुष्टि) दृढ़ता (Driḥata दृढ़ता)

TAVAJ, JUH तवज्जुह (त - म्) तवज्जुह
1. ध्यान (Dhyán ध्यान) रुख (Rukh रुख)

2. कृपा (Kripa कृपा) दया (Daya दया)

मेहरबानी (Mehr bání मेहरबानी)

TAU, JÍH तौजीह (त - म्) तौजीह

1. स्पष्टता (Ispashtata स्पष्टता)

व्याख्या (Vyákh, khya व्याख्या)

तशरीह (Tashríh तशरीह)

2. कष्ट कल्पना (Kasht kalpana कष्ट कल्पना)

तावील (Távíl तावील)

तुच्छ (त - म्) तुच्छ

TAVAH, HUSH तवह-हुरा

उद्विग्नता (Udvignata उद्विग्नता)

वहशत (Ghābrāhat वहशत)

(Vahshat वहशत)

TAVÁZO तवाजो (त - म्) तवाजो
आदर (Ádar आदर) सत्कार (Satkár सत्कार)

आवभगत (Áobhagat आवभगत)

TAVÁFUQ तवाफुक (त - म्) तवाफुक
समता (Samata समता) अनुकूलता (Anokúlata अनुकूलता)

सुवाफकत (Muváfaqat सुवाफकत)

TAVÁLUD तवालुद (त - म्) तवालुद
उत्पत्ति (Utpatti उत्पत्ति) उत्पन्न (Santán utpann karna उत्पन्न करना)

TAU, AM तौअम (त - म्) तौअम
यमज (Ymaj यमज) यमल (Yamal यमल)

जुड़वां (Jurván जुड़वां)

TU, VÁN तुवान (त - म्) तुवान

1. शक्ति (Shakti शक्ति) बल (Bal बल)

ज़ोर (Zor ज़ोर)

2. सामर्थ्य (Sámārthya सामर्थ्य)

हैसियत (Haisiyat हैसियत)

TUVÁN-GAR तुवांगर (त - म्) तुवांगर

(TUVANGAR) तुवांगर

धनाध्य (Dhanádhy धनाध्य)

धनवान (Dhan ván धनवान) समृद्ध (Samrid, dh समृद्ध)

मालदार (Mál dár मालदार)

(Mál dár मालदार)

TAU, BÍHK तौबीख (त - म्) तौबीख

भर्त सना (Bhart sana भर्त सना)

वागदंड (Vágdand वागदंड)

डान्ट फटकार (Dánt phatkár डान्ट फटकार)

TQSHA توشا (ف - مذ) توشہ
 यात्रिक (Yātrik) (یات، ترک) सफर में
 साथ रहने वाला खाना (Safar men sāth
 rahne vāle khāna) سفر میں ساتھ
 (رہنے والا کھانا)

TAU,SIF तौसीफ (ع - مٹ) توصیف
 प्रशंसा (Prashansa) (پرشن سا) श्लाघा
 (Shlāgha) (شلاہا) तारीफ (Tārif
 (تعریف)

TAU,ZIH तौज़िह (ع - مٹ) توضیح
 स्पष्टता (Ispash,tata) (اسپش تتا)
 व्याख्या (Vyā kh,khya) (ویاکھ، کھیا)
 विवरण (Vivaran) (وی ورن) अध्याहार
 (Adh,dhyāhār) (ادھ، دھیہاھر) वजाहत
 (Vazāhat) (وضاحت)

TAU,FIR तौफिर (ع - مٹ) توفیر
 वृद्धि (Vrid,dhi) (ورد، دھی) अधिकता
 (Adhikata) (ادھکتا) बढ़ती (Barhti
 (بڑھتی)

TAU,FÍQ तौफीक (ع - مٹ) توفیق
 1. शक्ति (Shakti) (شکتی) सामर्थ्य
 (Sāmarthya) (سام، تھیہ) ताकत
 (Tāqat) (طاقت)
 2. साहस (Sābas) (سامس) उत्साह
 (Utsāh) (اتساہ) हिम्मत (Himmat
 (ہمت)

TA,VAQ,QO तवक्को (ع - مٹ) توقع
 प्रत्याशा (Pratyāsha) (پرتیاشا) आशा
 (Āsha) (آشا) भरोसा (Bharosa) (بھروسا)
 आसरा (Āsra) (آسرا)

TAUHI'D तौहीद (ع - مٹ) توحید
 अद्वैत वाद (Ad,dwait vād) (اد، دویٹ)
 ईश्वर को एक मानना (Īshwar ko
 ek mānna) (ایشور کو ایک ماننا)

TÚDA तूदा (ف - مذ) تودہ
 डेर (Dher) (ڈیہر) अटंवार (Atambār
 (اتم بار)

TAVAR,RO तवरो (ع - مذ) تورع
 संयम (Sanyam) (سن یم) इंद्रिय निग्रह
 (Indriya niggrah) (اندیریہ نگرہ) जुहू
 (Zuhd) (زهد)

TAVAS,SUT तवस्सुत (ع - مذ) توسط
 माध्यम (Māddhyam) (ماد، دھیم) साधन
 (Sādhan) (سادھن) उपाय (Upái) (اپاء)
 ज़रीआ (Zaríā) (ذریعہ)

TAVAS,SUL तवस्सुल (ع - مذ) توسل
 1. आधार (Ādhār) (ادھار) ज़रीया
 (Zariya) (ذریعہ)
 2. कार्य सिद्धि के लिये किसी को बीच में
 डालना (Kārya Siddhi ke lie kisi
 ko bích men dālna) (کادیہ سدھی کے
 لئے کسی کو بیچ میں ڈالنا)

TAU,SAN तौसन (ف - مذ) توسن
 अरव (Ash,shwa) (اشو) घोड़ा (Ghōṛa
 (گھوڑا)

TAU,SÍĀ तौसीआ (ع - مٹ) توسیع
 1. विस्तार (Vis,tār) (ویستار) विशालता
 (Vishālata) (ویشالتا) वुसअत (Vus,at
 (وسعت)
 2. वृद्धि (Vrid,dhi) (ورد، دھی) बढ़ती
 (Barhti) (بڑھتی)

TAU, LÍD تولىد (ع - مٹ) تولىد
 उत्पत्ति (Utpatti) पैदाइश (ات, پیت, تی)
 (Paidáish) پیدائش

TAVAN, GAR तवंगर (ف - ص) تونگر
 دیکھو 'تونگر'

TA, VAH, HUM तवहुम (ع - مڈ) توهوم
 भ्रम (Bhram) संदेह (SandeH)
 शंका (Shanka) वहम (سن ديه)
 (Vahm) وهم

TAU, HÍN तौहीन (ع - مٹ) توهين
 तिरस्कार (Tiraskár) निंदा (تسكار)
 (Ninda) अनادر (انادر)
 बेइज्जती (be izzatī) بے عزتی

TAH तह (ف - مٹ) تہ
 निम्न (Nimn) अधः (Adhah)
 नीचे (Níche) तला (Tala)
 (Níche) نیچے

TA, HAB, BUJ तहबुज (ع - مڈ) تمبج
 1. हलका वरम (Halka varam) (هلكا ورم)
 भरभराहट (Bharbharáhat) (بهر, بهراहत)
 2. चेहरे की भरभराहट (Chehre ki bharbharáhat) (چہرے کی भर, بهراहत)

TA, HAT, TUK तहत्तुक (ع - مڈ) تہتک
 कलह (Kalah) भगड़ा (Jhagra)
 तू तू मैं मैं (Tú tú main main)
 (توتو میں میں)

تہ خانہ (ف - مڈ)

TAH, KHÁNA तहखाना
 तलग्रह (Talgrih) (تل گره) अधस्तल

TA, VAQ, QUF तवक्कुफ (ع - مڈ) توقف
 विलम्ब (Vilamb) डील (Dhíl)
 (Der) دير (آقمل)

TAU QÍR तौकीर (ع - مٹ) توقیر
 1. प्रतिष्ठा (Pratish,tha) (پرستش تھا)
 समान (Sam, mán) (سم, مان)
 ताज़िम (Tázim) (نعظم)
 2. महत्त्व (Mahat, tva) (مهتو)
 महिमा (Mahima) (مہی, ما)
 अहमयीत (Ahammiyat) (اهمیت)

TA, VAK, KUL तवक्कुल (ع - مڈ) توکل
 काल तुष्टि (Káltushti) (کال تشتی)
 निस्पृहता (Nisprihuta) (نس پرهتا)
 कनाअत (Qaná, ut) (قناعهت)

TA, VAL, LA तवला (ع - مڈ) تولا
 1. प्रेम (Prem) (پریم)
 अनुराग (Anurág) (انوراك)
 महबबत (Mahab-bat) (محببت)
 2. श्रद्धा (Shriddha) (شرد, دهه)
 आस्था (Ástha) (آس تھا)
 एतिकाद (Etiquád) (اعتقاد)

TA, VAL, LUD तवल्लुद (ع - مڈ) تولد
 उत्पत्ति (Ut, pat, ti) (ات, پیت, تی)
 उद्भव (Ud, bhau) (اد, بهو)
 पैदाइश (Paidáish)
 (پیدائش)

TAU, LI, YAT तौलियत (ع - مٹ) تولیت
 संरक्षता (Sanrakchhata) (سن ركهتا)
 निरीक्षण (Nirík, ohhan) (نريك چهن)
 देख भाल (Dekh bhál) (دیکه بهال)

TAH,NIYAT तह नियत (ع - مٹ) تنہیت

1. स्तुति (Istuti) गुणगान (استتبی) (Gun gán) (گن گان) मदह (Mad,h) (مدح)

2. बघाई (Badhái) मुखारकी (بدھائی) (Mubáráki) (مبارکی)

TIHI तिही (ف - ص) تہی
रिक्त (Rikt) खाली (Kháli) (رکت) (خالی)

تہی دست (ف - ص)

TIHI-DAST तिही दस्त

- रिक्तहस्त (Rikt hast) (रکت هست)
दरिद्र (Darid,dr) निर्धन (درودر) (Nirdhan) (نردھن)
कंगाल (Kangál) (کنگال)

TA,HAI,YA तहैया (ع - مذ) تہیہ
संकल्प (Sankalp) दृढ़ (سن کلپ)
निश्चय (Driṣh nishchai) (درزھ نہش چہ)
पक्का इरादा (Pakká iráda) (پکا ارادہ)

TAI,YÁR तैयार (ع - ص) تیار

1. तत्पर (Tat par) उद्यत (तत्पर) (Ud,dyat) (ادیت) (Mus-ta,id) (مستعد)
2. पूर्ण (Purn) समाप्त (پورن) (Samápt) (سمایط) (Mukam mal) (مکمل)
3. काम में आने के योग (Kám men áne ke yog) (کام میں آنے کے یوگ)

TÍR तीर (ف - مذ) تیر

1. बाण (Bán) शर (Shar) (بان) (شر)
विशिख (Vishikh) (ویشکھ)

(Adhastal) जमीन के अंदर का मकान (Zamín ke andar ka makán) (زمین کے اندر کا مکان)

TAH,DÍD तह दीद (ع - مذ) تہ دید
भर्त्सना (Bhartsana) डांट डपट (بھرتسنا) (Dánt dapat) (ڈانٹ ڈپٹ)
घुर्की (Ghurki) धमकी (Dhamki) (گھڑکی) (دھمکی)

TAH,ZÍB तहज़ीब (ع - مٹ) تہ ذیب
सभ्यता (Sabh, bhyata) शिष्टा-सभ्यता (سبھ، بھیتا) (Shishtá chár) (شیشٹا چار)
चार (Shishtá chár) संस्कृति (Sanskriti) (سنسکرتی) (Nágarikata) (ناگاریکاتا)
तमहुन (Tamad dun) (تمدن)

TAH,LAKE तहलका (ع - مذ) تہ لکھ
हा हा कार (Háhákár) (ها ها کار)
कोलाहल (Koláhal) कुहराम (کولاهل) (Kuhráam) (کھرام)

TUH,MAT तुहमत (ع - مٹ) تہ مت
मिथ्यारोप (Mith,thya rop) (میتھ، تھیا روپ)
आरोप (Árop) झूठा दोष (Jhútha) (آروپ) (dosh) (چھوٹھا دوش)

TAHAM,TAN तहमतन (ف - ص) تہمتن
महारथी (Maharathi) महाभट (महार्थी) (Mahabhat) (مہا بھٹ)
उत्तमौजा (Uttamauja) महायोद्धा (Maha yoddha) (اتموجا)
बहुत बड़ा लड़ने वाला (Bahut bara ladne vála) (بہت بڑا لڑنے والا)
(لڑنے والا)

TEZ तेज (ف - ص) تیز

1. प्रचंड (Prachand) तीव्र
(Tivr) उग्र (Ugr) सहित
(Sakht) سخت

2. तीक्ष्ण (Tik,ohn) तीखा
(Tikha) धारदार (Dhár dár)
(Dhár dár) دھار دار

3. शीघ्र (Shighr) तुरंत (Turant)
(Jald) जल्द (ترنت)

4. निपुण (Nipun) चतुर (Chatur)
(Chálák) चालाक (چتر)

TEZÁB तेजाब (ف - مذ) تیزاب
(Aml) एसिड (Acid)

TEZ-DAST तेजदस्त (ف - ص) تیز دست
(Hast laghu) हस्त लघु (هت لگھو)
(Hast kushal) हस्त कुशल (هست کشل)
(Mash,sháq) मशशाक (مشاق)
(ف - ص) تیز رفتار

TEZ-RAFTÁR तेज रफ्तार
(Drut gámi) द्रुत गामी (درت گامی)
(Shighr gámi) शीघ्र गामी (شیگھر گامی)
(Tez chalno vála) तेज चलने वाला (तेज चलنے والا)

TEZ-FAH,M तेज फहम (ع - ص) تیز فہم
(Kushágr bud,dhi) कुशाग्र बुद्धि (کوشاگر)
(Tikchhn bud,dhi) तीक्ष्ण बुद्धि (تیکچھن)
(Tez aql) तेज अक्ल (تیز عقل)

تیز مزاج (ع - ص)

TEZ-MIZÁJ तेजमिजाज
(Krudh,dhátma) क्रुद्धात्मा (کرده)

2. श्रावण मास (Shrávan mās) श्रावण
(Sávan) सावन (ماس)
(ف - مذ) تیر انداز

TÍRANDÁZ तीरन्दाज
(Dhanur dhar) धनुर्धर (دھنر دھر)
(Tír chaláni vála) तीर चलाने वाला
(تیر چلانے والا)

تیر بہدف (ف - ص)

TÍR-BA-HADAF तीर ब हदफ
(Amogh) अमोघ (اموگھ)
(Achúk) अचूक (رام بان)
(Rámbán) (اچوک)

TÍRAGI तीरगी (ف - مٹ) تیرگی
(Andh kár) अंधकार (اندھکار)
(Andhora) اندھیरा

TÍRA तीरा (ف - ص) تیرہ
(Andh kár mai) अंधकारमय (اندھکار سے)
(Andhyára) अंधियारा (اندھیارا)
(ع - ص) تیرہ باطن

TÍRA-BÁTIN तीरा बातिन
(Dushtátma) दुष्टात्मा (دشمنانما)
(Khabis) خبیث

تیرہ بخت (ع - ص)

TÍRA-BAKHT तीरा बख्त
(Hat bhágya) हत भाग्य (हत بھاگیہ)
(Hat daiv) हतदैव (हत دیو)
(Bad qismat) बदकिस्मत (بدقسمت)

تیرہ دل (ف - ص)

TÍRA-DIL तीरादिल
(Tíra) تیرہ باطن

- तलवार (Dudhári talvár) دودھاری (تلوار)
- TA, YAQ, QUN तयक्कुन (ع - مذ) تیقن (نیش چے) यक्कीन (یقین Yaqín)
1. निश्चय (Nish chai) यक्कीन (یقین Yaqín)
2. विश्वास (Vish, shwás) (وشواس) एतिवार (Etibár) (اعتبار)
- TÍMÁR तीमार (ف - مذ) تیمار
1. उपचार (Upchár) (اپچار) इलाज (Iláj)
2. परिचार (Parichár) (پریچار) रोगी की देख रेख (Rogí kí dekh rekh) (دیکھ) (کی دیکھ)
- तिमारदार (ف - مذ) TÍMÁR-DÁR तीमारदार
- परिचर (Prichar) (پری چر) परिचारक (Parichárák) (پری چارک) बीमार दार (Bímárdár) (بیمار دار)

- चिचिक्का (Chir, chika) (دهاتما)
- TESHA तेशा (ف - مذ) تیشہ (کھ، نت، تر) खनित्र (Khanitr) (कुदाल Kudál)
- तिशे زن (ف - مذ)
- TESHA-ZAN तेशा ज्ञन कुदाल चलाने वाला (Kudál chalané vála) (کدال چلانے والا)
- TEGH तेग (ف - مٹ) تیغ (असि Asi) (कृपाण Kripán) (करवाल Khadg) (करोवाल Karvál) (तलवार Talvár) (تلوار)
- तिग दूदम (फ - मٹ) तिग दूदम (यमधार Yandhár) (यमधारी)

श

- पारिश्चर राहता है (par isthir rahta hai) (ایک ہی استھان پر استھر رہتا ہے)
- ثابت قدم (ع - ص) ثاب
- SÁBIT-QADAM साबित कदम
- अचल निश्चय (Achal nishehai) (अचल) दृढ़ प्रतिज्ञा (Driḥ pratiggya) (दृढ़) पक्के इरादे वाला (Pakke iráde vála) (पक्के ارادے والا)
- साक्रिच (ع - ص) साक्रिच (प्रकाशमान Prakásh mán) (پراکشमान)

- SÁBIT साबित (ع - ص) ثاب
1. स्थिर (Isthir) (स्थायी Isthai) (अस तेहर) मुस्तकिल (Mustaqil) (مستقل)
2. दृढ़ (Driḥ) (مضبوت Mazbút) (مضبوط)
3. प्रमाणित (Pramānit) (प्रमानत) सिद्ध (Sid, dh) (سیدھ)
4. ध्रुव तारा (Dhruvtāra) (دهروتارا) वह तारा जो एक ही स्थान पर स्थिर रहता है (Voh tāra jo ek hi isthán)

SAB,T सब्त (ع - مذ) ثبت
अंकित करना (Ankit karana) (انکیت کرنا)
लिखना (Likhna) (لکھنا)

SUBÚT सबूत (ع - مذ) ثبوت
1. प्रमाण (Pramán) (پرمآن) सिद्धि (Siddhi) (سددهی) पुष्टि (Pushti) (تصدیق) तसदीक (Tasdiq) (تسदीق)
2. साक्षी (Sákehhi) (साक़्खी) गवाही (Gaváhi) (گواهی)

SAR,VAT सार्वत (ع - مث) ثروت
समृद्धि (Samrid,dhi) (سم رڊ دهی) वैभव (Vai bhau) (وے بهو) धन दौलत (Dhan daulat) (دهن دولت)

SARÁ सारा (ع - مذ) ثری
अधिलोक (Adhi lok) (ادھی لوک) नाग लोक (Nág lok) (नाग लो) पाताल (Pátál) (पाताल)

SURAI,YA सुरैया (ع - مذ) ثریا
कृत्तिका नक्षत्र (Krittika nakelhatttr) (क़र्र्तिका नक्षत्र) परवीन (Parvín) (परवीن)

SUF,L सुफल (ع - مذ) ثفل
फोक (Phok) (फोक) सीठी (Sithí) (سیٹی)

SIQÁHAT सिकाहत (ع - مث) نقاهت
श्रेष्ठता (Shresh thata) (श्रेष्ठता) बरप्पन (Barappan) (बरप्पन)

SAQÁLAT सकालत (ع - مث) ثقات
भार (Bhár) (भार) गुरुत्व (Guruttwa) (गुरुत्व) बोझ (Bojh) (गुरुत्व)

प्रभायुक्त (Prabha yukt) (प्रभायुक्त)
चमकदार (Chamak dár) (چمکدار)

SÁLIS सालिस (ع - مذ) ثالث
1. तृतीय (Tritíya) (तृतीय) तीसरा (Tísara) (तीसरा)

2. मध्यस्थ (Madh,dhyasth) (مدھ) पंच (panch) (پنج)

SÁLISI सालिसी (ع - مث) ثالثی
मध्यस्थता (Madh,dhyasthata) (مدھ) पंचायत (Pancháyat) (پنچایت)

SÁNI सानी (ع - ص) ثانی
1. द्वितीय (Dwitíya) (دویتیہ) दूसरा (Dúsara) (دوسرا)
2. समान (Samán) (سمان) सदृश (Sadrish) (سدرش) बराबर (Barábar) (برابر)

SÁNI,YAN सानियन (ع - مث) ثانیاً
पुनः (Punah) (پنه) फिर (Phir) (پھر) दुबारा (Dubára) (دوباره)

SÁNIYA सानिया (ع - مذ) ثانیہ
पल (pal) (پل) क्षण (Chhan) (چھن) लम्हा (Lam,ha) (لمحہ)

SABÁT सबात (ع - مذ) ثبات
1. दृढ़ता (Driḥhata) (درڑھتا) मजबूती (Mazbúti) (مضبوطی)
2. स्थायित्व (Istháit,twa) (استہایتو) इस्तिक्लाल (Istiqál) (استقلال)

SANA سنا (ع - مٹ) ثنا
 প্রশাঙ্গ (Prashansa) ستوتی (پرشن سا)
 (Istuti) تاریک (Tárf) (اس تکتی)
 (تعریف) حمد (Hamd) (تعریف)
 ثناخوان (عف - ص)

SANA-KHÂN سناخان
 ستوتی کرتا (Istuti karta) (استتتی کرتا)
 প্রশাঙ্গ (Prashansa) تاریک (پرشن سک)
 کرنے والا (Tárf karne vála) (تعریف)
 (کرنے والا)

SANÁ-GAR سناگر (عف - ص) ثناگر
 دیکھو 'ثناخوان'
 ثنا گستر (عف - ص)

SANA-GUS,TAR سنا گورتر
 دیکھو 'ثناخوان'

SANÁ-GO سنا گو (عف - ص) ثنا گو
 دیکھو 'ثناخوان'

SAVÁB سباب (ع - مذ) ثواب
 पुण्य (Pun,nya) शुभफल (پن نیہ)
 (Shubh,phal) प्रत्युपकार (شبه پهل)
 (Pratyup kár) अच्छा (پر تیپ کار)
 बदला (Ach,ehba badla) (اچھا بدلا)

SAUR سौर (ع - مذ) ثور

1. वृष (Vrish) वृषभ (Varishabb) (دوش ورش)
 बैल (Bail) (بیل) (ورشہ)
2. वृषराशि (Vrish ráshi) (دوش راشی)
 बुधवार (Burj-e-saur) (بورج ثور)

SIQ,L सिकल (ع - مذ) ثقل
 गुरुत्व (Gurutwa) बोझ (Bojh) (گروتو)
 भारीपन (Bhári pan) (بہادی پن)

SIQAH सिकह (ع - مذ) ثقہ

1. विश्वस्त (Vish,shvast) (وش شوست)
 मोतबर (Motábur) (موتبر)
2. श्रेष्ठ (Shresh,th) बुर्ग (شریہش تہ)
 (Buzurg) (بزرگ)

SAQÍL सकील (ع - ص) ثقیل

1. भारी (Bhári) गुरु (Guru) (بہادی)
 वजनी (Vazni) (وزنی) (گورو)
2. गरिष्ठ (Garishth) देर में पचने वाला भोजन (Der men pachne vála bhojan) (گرشٹہ)
 دیر میں پچنے والا بھوجن

SULUS सुलुस (ع - مذ) ثلث
 तृतीयांश (Tritiyáansh) (توتی یانس)
 तिहाई (Tihái) (تہائی)

SAMAR समर (ع - مذ) ثمر

1. फल (Phal) मेवा (Meva) (فہل)
 परिणाम (Pari nám) (پرمی نام)
2. प्रतिफल (Prati phal) (پرتی پهل)
 नतीजा (Natija) (نتیجہ)

ج

2. शोषक (Shoshak) सोखने
वाला (Sokhne vála) (सोखने والا)
3. मसि चूष (Masi chush) (मसी चूश)
सोखता (Sokhta) (सोखتہ)

JÁROB जारोब (फ - म्)
मार्जनी (Márjuni) (मारجنی)
(Jhárú) (جھارو)

JÁRI जारी (ع - ص)
1. प्रवाहित (Praváhit) (پرواغت) वहता
हुआ (Bahta hua) (بہتالہوا)
2. प्रचलित (Prachalit) (پرچلت)
चालू (Chálú) (چالو)

JÁRIYA जारिया (ع - म्)
परिचारिका (Parichárika) (پری چارکا)
दासी (Dási) (داسی) लौंडी (Lauṇḍi)
(लुन्डी)

JÁSUS जासूस (ع - म्)
गुप्तचर (Gupt char) (गुप्त चर) अपसर्प
(Apsarp) (अपसर्प) भेदिया (Bhediya)
(भेदिya) मुख्बिर (Mukṭbir) (मुख्बिर)

JÁM जाम (फ - म्)
पान पात्र (Pán pátr) (पान पात्र) चपक
(Chasha't) (चशक) पियाला (Piyála)
(पियालہ)

JÁMID जामिद (ع - ص)
जड़ (Jar) (جر) अचल (Achal) (अचल)

JÁME जामे (ع - ص)
1. संकलनकर्ता (Sankálan karta) (سنگلن کرتا)
(مرتب) (Mu attib) (مؤتیب)

JÁ जा (फ - म्)
स्थान (Isthán) (استهان) स्थल (Isthal)
(जगह) (Jagah) (استهل)

JÁ-BA-JA जाबजा (फ - व)
इतस्ततः (Itastatah) (اتستاتہ) यत्रतत्र
(Yattr tattr) (यत्र तत्र) जगह जगह
(Jagah Jaguh) (جگہ جگہ)

JÁBIR जाबिर (ع - ص)
अन्यायी (An,neái) (ان نہائی) अत्याचारी
(Attyá chári) (اتیاچاری) जालिम
(Zálim) (ظالم)

JÁDÚ जादू (फ - म्)
मायाकर्म (Máya karm) (مایاکرم) इन्द्र
जाल (Indar jál) (اندر جال) अभिचार
(Abhichár) (ابھی چار) सिंह (Sihrah)
(سیہرہ)

JADÚ-GAR जादूगर (फ - व)
मायावी (Máyavi) (مایاوی) ऐंद्र जालिक
(Aindr jálík) (ऐन्द्र जालक) साहिर
(Sáhir) (ساحر)

JÁDA जादा (फ - म्)
1. पाद पथ (Pád path) (پاد پتہ) पाद
पद्धति (Pád pad,dhati) (پاد پد دہتی)
पग डंडी (Pag dandi) (پگ دندی)
2. पथ (Path) (پتہ) मार्ग (Márg) (مارگ)
रास्ता (Rásta) (راستہ)

JÁZIB जाज़िब (ع - ص)
1. आकर्षक (Ákarshak) (آکرشک) खेंचने
वाला (Khenchne vála) (کھینچنے والا)

JÁN BÁZ جان باز (ف - ص) جاں باز

1. प्राणयुक्त (Prándyútak) پران
جان پر खेल जाने वाला
(Ján par khel jáne vála) جان
پر खेल جانے والا
(کھیل جانے والا)

2. उत्साही (Utsáhi) (ات ساهی) ہوسلا
مند (Husala mand) (حوصلہ مند)

جانبداری (عف - مٹ)

JÁNIB-DÁRI جاننبر داری

- पक्षपात (Pakehh pát) (یکچہ پات)
तरफदारी (Tarafdári) (طرفداری)

جان گداز (ف - ص)

JÁN-GUDÁZ جانگوداز

- कष्टदायक (Kosht dáyak) (کشت دایک)
दुःखदायी (Dukh,kh Dái) (دکھ دائی)
रूहफर्सा (Rúhfarsa) (روح فرسا)

جان گسل (ف - ص)

JÁN-GUSIL جانگوسل

دیکھو 'جانگداز'

جان نثار (ف - ص)

JÁN-NISÁR جاننيسار

- जान निछावर करने वाला (Ján nichhá-
var karno vála) (جان نیچھاوور کرنے والا)
फिदाई (Fidái) (فدائی)

جان نواز (ف - ص)

JÁN-NAVÁZ جاننवाज़

1. जीवन दाता (Jívan dáta) (جیون داتا)
प्राणदाता (Prándáta) (پران داتا)
रूहपरवर (Rúhparvar) (روح پرور)

2. व्यापक (Vyápak) (ویا پاک) मुकम्मल
(Mukam,mal) (مکمل)

JÁMI,A जामित्रा (ع - مٹ) جامعه
विश्व विद्यालय (Vish,shw vid,dyalai)
(यूनीवर्सिटी) (University)
(یونیورسٹی)

JÁMÚS जामूस (ع - مذ) جاموس
महिष (Mahish) (مہیش) लुलाय (Lulái)
(بھینسا) भैंसा (Bhainsa) (لولائے)

JÁMA जामा (ع - مذ) جامہ
वस्त्र (Vas, tr) (وس تر) पट (Pat) (پٹ)
कपड़ा (Kup; a) (کپڑا) लिबास (Libás)
(لباس)

JÁN جان (ف - مٹ)

1. प्राण (Prán) (پران) जीवन (Jívan)
दम (Dam) (دم)

2. शक्ति (Shakti) (شکتی) बल (Bal) (بل)

3. तथ्य (Tath,thya) (تتھیہ) सार (Sár) (سار)
खुलासा (Khublása) (خلاصہ)

4. प्रिया (Priya) (پریہ) प्यारा (Pyára)
(پیارا)

5. आत्मा (Átma) (آتما) रूह (Rúh) (روح)

JÁNÁN जानां (ع - مذ) جانان

- प्रेयसी (Preyasi) (پریسی) प्रीतमा (Prítuma) (پریتما)
(प्रीया) (Priya) (پریا) माशूक (Máshúq) (معشوق)

JÁNIB जानिब (ع - مٹ) جانب

1. पक्ष (Pakehh) (یکچہ) ओर (Or)
(तरफ) (Taraf) (طرف)
2. पार्श्व (Párshwa) (پارشو) पहलू (Pahlu) (پہلو)

3. असभ्य (Asabh,bhya) (اسبھیہ)
अशिष्ट (Ashisht) (اششت) वेतमीज्ञ
(बे तेमिज 3o tamiz)
JĀF,DĀD जाइदाद (ज. - फ.)
1. संपत्ति (Sampatti) (सम्पत्ति)
माल अस्वात्र (Mā'as,bāb) (माल)
(اسباب)
2. जमींदारी (Zamindāri) (زمینداری)
जागीर (Jāgīr) (जाگیر)
JĀIZ जाइज (ज. - व.)
उचित (Uchit) (اچیت) उपयुक्त (Up,yukt)
(مناسب) मुनासिब (Munāsib) (مناسبت)
JĀIZA जाइजा (ज. - मं.)
1. परीक्षण (Parīkṣhan) (پریکھن)
जांच (Jānch) (جانچ) परताल
(Partāl) (پرتال)
2. हाजिरी (Hāziri) (حاضری) गिनती
(Gintī) (گنتی)
JĀBAL जवळ (ज. - मं.)
पर्वत (Pahār) (پہاڑ) (Pahār)
JIBIL,LAT जिविलत (ज. - मं.)
स्वभाव (Swabhāo) (سویہاو) प्रकृति
(Prakritī) (پریکرتی) आदत (Ādat)
(عادت)
JUB,N जुबन (ज. - मं.)
भीरता (Bhīruta) (भीरुता) कायरता
(Kāyaraṭa) (कायरता) डरपोक पन (Dar,pōk-
pan) (दरपोक پن)
JUB,BA जुब्बा (ज. - मं.)
लंबा कुरता (Lamba kurta) (لمباکرتا)

2. प्रिया (Priya) (प्रिया) प्रीतमा (Pritama)
(मैशुक्) माशूक (Māshūq) (پریتما)
JĀNVAR जानवर (ज. - मं.)
1. प्राणी (Prani) (प्राणी) जीव (Jiv) (जीव)
2. पशु (Pashu) (पशु) चौपाया
(Chaupāya) (चोपाया)
3. असभ्य (Asabh,bhya) (असभ्य)
अशिष्ट (Ashisht) (अशिश्ट) गंवार
(Ganvār) (गंवार)
JĀVIDAN जाविदां (ज. - व.)
शाश्वत (Sāsh,shwat) (शाश'शुत) शश'शुत
(Nit,tya) (नित'तिया) अविनाशी
(Avi nāshī) (अवि'नाशी) हमेशा रहने
वाला (Hamesha rahne vāla) (हमेशा
रहने वाला)
JĀVED जावेद (ज. - व.)
दिकू 'जावदान'
JĀH जाह (ज. - मं.)
1. पद (Pad) (पद) मरतबा (Martaba)
(मरतबा)
2. ऐश्वर्य (Aishwar,ya) (ऐश्वर्य)
वैभव (Vaibhau) (वैभव) हशमत
(Hushmat) (हशमत)
JĀHIL जाहिल (ज. - व.)
1. मूर्ख (Mūrkh) (मूर्ख) अनभिज्ञ
(Anbhiggya) (अन'भिज्ञ) बेवकूफ
(Bo vaqūf) (बे'वकूफ)
2. अशिक्षित (Ashik,ehhit) (अशिक्षित)
अनपढ़ (Anparh) (अन'पढ़)

2. भिन्न (Buinu (بين अन्य (Au,nya
(دوسرا (Dúsa (انیه)

JIDÁL जिदाल (ज - मथ)
युद्ध (Yud,dh (يد'ده समर (Samar
लड़ाई (Larái (لڑائی)

JUDÁI जुदाई (ज - मथ)
1. वियोग (Viyog (वियोग ब्रह्म (Vrah
(हिज्र (Hijr (هجر)
2. अलगाव (Algáo (الكاو अज्ञाहिदगी
(Aláhidagi (علحدگی)

JID,DAT जिददत (ज - मथ)
1. नूतनता (Nútanata (नूतन ता नवी
ताजा (Navinata (नवी नया (Táza pan
(ताज़े पन)

2. नई सूक्ति (Nai súkti (नयी सुक्ति
नई ईजाद (Nai ijád (नयी ایجاد)

JADAL जदल (ज - मथ)
1. युद्ध (Yud dh (يد'ده लड़ाई (Larái
(لڑائی)
2. शत्रुता (Shattruta (شتروتا बैर
(Bair (بیر दुश्मनी (Dushmani
(دشمنی)

JID,D-O-JAHD जलु जहद (ज - मथ)
जिद्दो जहद्
पराक्रम (Parákram (پراکرم दौड़ धूप
(Daur dhúp (دوردهوب कोशिश
(Koshish (کوشش)

JADÍD जदीद (ज - मथ)
1. नूतन (Nútan (नूतन नवीन (Navín
(नया (Naya (نویا)

JAB,HA जब्हा (ज - मथ)
ललाट (Lalát (للات भाल (Bhál (بهال)
माथा (Máthā (ماتھا)

JABÍN जबीन (ज - मथ)
भाल (Bhál (بهال ललाट (Lalát
कपाल (Kapál (کپال माथा (Máthā
(पेशानी (Pesháni (پیشانی)

JUS,SA जुस्ता (ज - मथ)
देह (Deh (ديه शरीर (Sharír (شریر)
डीलडौल (Dildaul (دیل دول)

JAHÍM जहीम (ज - मथ)
नरक (Naruk (نرک दोऊल (Dozuktī
(दोउख)

JAD जद (ज - मथ)
पितामह (Pitámah (پیتامہ दादा (Dáda
(داد)

जद/मजद (ज - मथ)

JAD,D-E-AM,JAD जददे अमजद
1. पूर्वज (Púrvaj (پورج असलाफ
(Asláf (اسلاف)
2. हज़रत आदम (Hazrat-Ādam (حضرت آدم)

JID जिद (ज - मथ)
पराक्रम (Prákram (پراکرم उद्यम
(Ud,dyam (اد'दیم कोशिश (Koshish
(کوشش)

JUDA जुदा (ज - मथ)
1. पृथक (Prithak (پرتھک अलग
(Alag (الگ)

JAR, RÁH جرّاح (ع - مذ) جرّاح
 शस्त्र चिकित्सक (Shastr chikitsak
 شستر چکیتسک) शल्य वैद्य (Shallya
 vaidya شالیہ وید) चीर फाड़ करने
 वाला (Chir phār karne vāla چیر
 پہاڑ کرنے والا)

JAZA جزا (ع - مٹ) جज़ا

प्रत्युपकार (Pratyupkār) (پرتیپکار)
अच्छा बदला (Ach, chha badla) (اچھا بدلا)

JAZ, R جزر (ع - مذ) जज़ر

समुद्र के पानी का उतार (Samuddr ke
pāni kā utār) (سمندر کے پانی کا اتار)
भाटा (Bhāta) (بھاتا)

جزر و مد (ع - مذ)

JAZ, R-O-MAD जज़रोमद

ज्वार भाटा (Jwār bhāta) (جوار بھاتا)

JAZ, M जज़म (ع - ص) जज़م

1. दृढ़ (Driḥ) (دروہ) मज़बूत (Mazbūt)
مضبوط

2. किसी शब्द के अन्तिम अक्षर को हल
करना (Kisi shabd ke antim akshh-
ar ko hal karna) (کسی شبد کے
انتم اکشہر کو هل کرنا)

JUZ, V جزو (ع - مذ) जुव
'دیکھو' جز'

JUZVI جزوی (ع - ص) जुव्ही

आंशिक (Ānshik) (آنشک) थोड़ा (Thora)
تھوڑا

JAZÍRA جزیره (ع - مذ) जज़ीरा

दीप (dwíp) (दुव्वीप) टापू (Tápu) (तापो)

JIZ, YA جزیه (ع - مذ) जिज़्या

कर (Kar) (کَر) टैक्स (Tax) (ٹیکس)

JASÁRAT जसarat (ع - مٹ) जसarat

दुःसाहस (Dus, sāhas) (دس ساهس) धृष्टता
(Dhristata) (دھرش تدا) दीठपन
(Dhith pan) (قیث پن)

JARÍ जर्री (ع - ص) जरری

1. साहसी (Sāhasī) (ساهسي) शूर
(Shūr) (شور) हिम्मत (Himmat)
(هممتي)

2. निर्भीक (Nirbhīk) (نربھیک) निडर
(Nidar) (نڈر)

JARYÁN जरयान (ع - مذ) जरیان

1. प्रवाह (Pravāh) (پرواہ) बहाव
(Bahāo) (بہاؤ)

2. प्रमेह (Pramoh) (پرمیہ) प्रमेक
(Prasek) (پرسیک) जिरयान का मरज़
(Jiryán ka maraz) (جریان کا مرض)

JARÍB जरیب (ع - مٹ) जरیب

1. क्षेत्र मापदंड (Chhettr mápďand)
खेत नापने की
ज़ंजीर (Khet nápno ki zanjir)
(کھیت ناپنے کی زنجیر)

2. दंड (Dand) (دند) लाठी (Láthi)
(لاٹھی)

JARÍDA जरیدہ (ع - مذ) जरیدا

1. एकाकी (Aká kí) (ایکاکى) अकेला
(Akela) (اکيلا)

2. समाचार पत्र (Samāchār p-ťtr)
(समाचार पत्र) अखबार (Akhabār)
(اخبار)

JUZ जुज (ع - مذ) जुज

1. बिना (Bina) (بىلا) बगैर (Baghair)
(بغير)

2. अंश (Ansh) (انہش) भाग (Bhāg)
(भाग) टुकड़ा (Tukṛa) (ٹکڑا)

JÁL جال (ع - مذ) جعل

1. छल (Chhal) धोका (Dhoka) (دھوکا)

2. कृत्रिमता (Kritrimata) (کرتیم تا) बनावट (Banávat) (بناوٹ)

JÁL, L-SÁZ जालसाज़ (ع - ص) جعل ساز

1. छली (Chhali) धोकेवाज़ (Dhoke báz) (دھوکے باز)

2. जाली काम करनेवाला (Jáli kám karne wála) (جعلی کام کرنے والا)

JÁ, LI जाली (ع - ص) جعلی

कृत्रिम (Krittrim) (کرتیم) बनावटी (Baná-vatí) (بناوٹی)

JUGHIRÁT जुग़रात (ع - مذ) جفرا ت

दधि (Dadhi) दही (Dahi) (دھی) (جفر افیہ (ع - مذ)

JUGH RÁFIYA जुग़राफ़िया

भूगोल शास्त्र (Bhúgol shástr) (بھوگول) भूगोल विद्या (Bhúgol viddya) (شاستر) (بھوگول ویدیا)

JAFÁ जफ़ा (ع - مذ) جفا

निर्दयता (Nirdaita) अन्याय (An nyái) (ان نیای) अत्याचार (Attyá chár) (اتیاچار) (ظلم (Zulm)

جفا پیشہ (ع - ص)

JAFÁ-PESHA जफ़ा पेशा

अत्याचारी (Attya chári) (اتیاچاری) अन्यायी (Annyái) (ان نیائی) जालिम (Zálim) (ظالم)

JAFÁ-JÚ जफ़ाजू (ع - ص) جفا جو

’دیکھو جفا پیشہ‘

JASÁMAT जसामत (ع - مٹ) جسامت

घनत्व (Ghanat, twa) मोटाई (موٹائی) (Motái)

JAST जस्त (ع - مٹ) جست

उत्फाल (Utpál) फलांग (फेलांग) (Phaláng) कूद (Kúd) (کود)

JUSTJÚ जुस्तजू (ع - مٹ) جستجو

मार्गण (Márgan) (مارگن) अन्वेषण (Anveshan) (انویشن) खोज (Khoj) (کھوج) तलाश (Talásh) (تلاش)

JASAD जसद (ع - مذ) جسد

देह (Deh) शरीर (Sharír) (شریر) (Sharír) वदन (Badan) (بدن)

JISM जिरम (ع - مذ) جسم

शरीर (Sharír) (شریر) वपु (Vapu) (وہو) (Vapu) देह (Deh) (دیہ) वदन (Badan) (بدن)

JISMÁNI जिस्मानी (ع - ص) جسمانی

शारीरिक (Sháririk) (شاریرک) दैहिक (Daihi) (دیہک) (Daihi) (Badani) (بدنی)

JASÍM जसीम (ع - ص) جسیم

स्थूल (Isthúl) (استھول) भारीभरकम (Bhári bharkam) (باری بھرکم) मोटा (Mota) (موٹا) ताज़ा (Mota táza) (موتاناڑہ)

JASH,N जश्न (ع - مذ) جشن

1. उत्सव (Utsau) (اتسو) धूमधाम (Dhúm hádm) (دھوم دھام)

2. रंग रलियां (Rang raliyán) (رنگ) ऐश (Aish) (عیش)

JÁ,D जाद (ع - مٹ) جعد

वेणी (Vení) (وہنی) चोटी (Choti) (چوٹی)

جگر سوز (ف - ص)

JIGAR-SOZ جیگار سوز

سہانوبھوتی کرتا (Sahānubhūti karta)

ہمदर्د (Hamdard) (سہانوبھوتی کرتا)
(ہمدرد)

جگر کاوی (ف - مٹ)

JIGAR-KÁVI جیگارکافی

پراکرم (Parak, kram) (پراکرم) سخت

مہنات (Sakht mehnat) (سخت)
(محنت)

JALA جلا (ع - مذ)

دیش نیکالا (Desh nikála) (دیش نکالا)

JILA جلا (ع - مٹ)

آبھا (Ábhā) (آبھا) (Prabha)

چمک (Chamak) (چمک) دمک
(Damak) (دمک)

JUL, LÁB جلاب (ع - مذ)

ریچک (Rechak) (ریچک) (Virechak)

ملہدک (Mal bhedak) (مل بہدک)

دست کی دوا (Dast ki dava) (دست کی دوا)

JAL, LÁD جلالاد (ع - ص)

1. بدھیک (Badhik) (بدھیک) (Vadhjivi)

فانسی لگانے والا (Phānsi lagāne vála)

پھانسی لگانے والا

2. ہتھارا (Hat, tyára) (ہتھارا) (An nyái)

ظالم (Zálim) (ظالم)

3. کٹھور ہڈی (Kathor hridai) (کٹھور)

سنگ دل (Sangdil) (سنگ دل) (ہردے)

JAFĀ-KĀR جفاکار (ف - ص)

دیکھو 'جفا پیشہ'

جفا کش (ف - ص)

JAFĀ-KASH جفاکش

پراکرمی (Parák, kramí) (پراکرمی)

مہناتی (Ud, dyogí) (مہناتی)

(Mehnatí) (محنتی)

JUF, T جوفت (ف - مذ)

1. یوگل (Yugal) (یوگل) (Yug, m)

جوڑا (Joṛa) (جوڑا)

2. جوتے کا جوڑا (Júte ka joṛa) (جوتے کا جوڑا)

3. سم سنکھیا (Samsankhya) (سم سنکھیا)

وہ سنکھیا جو دو پر بات جانیے (Vah)

sankhya jo do par bat jái) (وہ سنکھیا جو دو پر بات جانیے)

جو دو پر بات جانیے

JIGAR جیگار (ف - مذ)

1. یکریت (Yakrit) (یکریت) (Kaleja)

کلیجا (Kaleja) (کلیجا)

2. ساہس (Sáhas) (ساہس) (Himmat)

ہمت (Himmat) (ہمت)

جگر بند (ف - مذ)

JIGAR-BAND جیگاربند

1. پریا (Priya) (پریا) (Pyára)

پیارا (Pyára) (پیارا)

2. پوتر (Puttr) (پوتر) (Laṭka)

لٹکا (Laṭka) (لٹکا)

جگر خراش (ف - ص)

JIGAR-KHARÁSH جیگار خراش

ہردے (Hridai vidárah) (ہردے)

دھڑکنا (Dukh, th dái) (دھڑکنا)

روح فرسا (Ruh farsa) (روح فرسا)

(روح فرسا)

جلد ساز (ع - ف - مذ)

JIL,D-SÁZ جیلڈساز

جیلڈ بانڈھنے والا (Jild bándhne
vála جلد باندھنے والا)

JALSA جلسہ (ع - مذ)

1. সভا (Sabha) میٹنگ (Meeting) (میٹنگ)
2. अधिवेशन (Adhiveshan) ادھی (اجلاس) इजलास (Ijlás) (ویشن)
3. नाच रंग (Nách rang) ناچ رنگ (ناچ رنگ)

JALAQ जलक (ع - ذ ث)

हस्त मैथुन (Hast maithun) هست (هست) हथलस (Hathlas) (مہتلہس)

JULUS जुलूस (ع - مذ)

1. उत्सवयात्रा (Utsau yátra) اُتسوا یا ترا (چل चलसमारोह (Chalsamároh) (شہاڑوہ) शोभायात्रा (Shobhayátra) (شوہا یا ترا)
2. बरात (Barát) सवारी (Savári) (سوارِی)

JAL,VA जलवा (ع - مذ)

1. दर्शन (Darshan) दीदर (दीदर) (دیدار) (Didár)
2. कान्ति (Kanti) छत्र (Chhab) (کانتی) (چھب)

جلوہ گری (ع - ف - مذ)

JALVA-GARI जलवागरी

प्रकट होना (Prakat hona) (پرکٹ ہونا) सामने आना (Sámne ána) (سامنے آنا)

JALÁL जलाल (ع - مذ)

1. तेज (Tej) प्रताप (Pratáp) (تیج) (پرتاپ) (Rob) (دعب)
2. क्रोध (Krodh) रोष (Rosh) (کروڈھ) (روش) (Ghussa) (غصہ) (دوش)

JALÁLAT जलालत (ع - مذ)

1. तेज (Tej) प्रताप (Pratáp) (تیج) (پرتاپ) (Jalál) (جلال) (Shreshthata) (شریشٹھتا) (प्रतिष्ठा) (Pratishtha) (پروتھسٹھا) (बड़पन) (Barappan) (بڑپن)

جلاوطن (ع - ص)

JALA-VATAN जलावतन

देशवहिकृत (Desh vahishkrit) دیہش (देश निकाला दिया हुआ) (Dosh nikála diya hua) (دیہش نکالا) (دیا ہوا)

JAL,D जलद (ف - ص)

शीघ्र (Shighr) तुरंत (Turant) (شیگھر) (فوراً) (Sapadi) (सपदि) (फौरन) (Fauran) (سپدی) (فوری)

JIL,D जिल्द (ف - مذ)

1. चर्म (Charm) खाल (Khál) (چرم) (کھال)
2. प्रति (Prati) एक पुस्तक (Ek pustak) (پرتی) (ایک پستک)
3. पुस्तक की जुझबंदी और सिलाई (Pustak ki juz bandi aur silái) (پستک کی جڑ بندی اور سلائی)

JAL,D-BÁZ जलदघात (ف - ص)

आतुर (Atur) उतापला (Utápla) (اُتور) (اُتاپلا)

gam (سالم) ستری پرسانگ (Istri prasang)
(رتی) رتی (Rati) (استری پرسانگ)
مباشرات (Mubāsharat)

JAMĀ,AT جماعت (ع - مٹ)

1. समूह (Samūh) (سموه) (Dal) دل
(مجمع) مجما (Majma)
2. दर्जा (Darja) (درجہ) (Ka'kehha) (ککچھا)
3. परिषद् (Parishad) (پری شد) (Idāra) (ادارہ)
4. पंक्ति (Pankti) (پنکٹی) (Qatār) (قطار)

JAMĀL جمال (ع - مذ)

सौंदर्य (Saundarya) (سون دیرہ) (Sundarata) (سندر تا)
सुरूपता (Surūpata) (سوروپ تا)
हुस्न (Husn) (حسن)

JAM,A جمع (ع - مٹ)

1. एकत्र (Ekattr) (ایکتر) (Ikattha) (اکتھا)
2. संचित (Sanchit) (سنچت) (Zakhira) (زخیرہ)
3. बहुबचन (Bahu bachan) (بہو بچن) (Jama ka sigla) (جمع ج)
(کا صیغہ)
4. योग (Yog) (یوگ) (Jor) (جوڑ)
5. धन (Dhan) (دھن) (Raqam) (رقم)

جمعیت (ع - مٹ)

JAM,YĪ,YAT जमईयात

1. समूह (Samūh) (سموه) (Jan-samūh) (جن سموه)
भीड़ (Bhīr) (بھیڑ)

JALI जली (ع - ص)

1. स्पष्ट (Ispusht) (اسپشت) (Vyakt) (ویکت) (Zāhir) (ظاہر)
2. मोटे अक्षरों में लिखा हुआ (Mote akhbaron men likha hua) (موٹے اکچھروں میں لکھا ہوا)

JALĪS जलिस (ع - مذ)

सहचार (Sahchār) (سہ چار) (Pārshwa varti) (پارشورتی) (Sāthi) (ساتھی)

JALĪL जलीل (ع - ص)

श्रेष्ठ (Shreshth) (شریشٹھ) (Mahān) (مہان) (Azim) (اعظیم)
جليل القدر (ع - ص)

JALĪLUL-QADR जलीलुल کدر

महानात्मा (Mahānātma) (مہان ناٹما)
अतिश्रेष्ठ (Atish,shreshth) (اتیش شریشتھ)

JAMĀDĀT जमादात (ع - مذ)

खनिज पदार्थ (Khanij padārth) (کھنجم)
जड़ पदार्थ (Jār padārth) (جڑ پدارتھ)
वह चीजें जिनमें बढ़ने या हरकत करने की ताकत न हो
(Voh chizen jin men bahne ya harakat karne ki táqat na ho) (وہ چیزیں جن میں بڑھنے یا حرکت کرنے کی طاقت نہ ہو)

JIMĀ,A जिमाया (ع - مذ)

मैथुन (Maithun) (میتھن) (Sambhog) (سمبھوگ) (Saman) (سامان)

JAMÍL جمیل (ع - ص)
 سندر (Sundar) منوہر (Manohar)
 (روپوان) रूपवान् (منوہر)
 (حسنین) हसीन (Hasín)

JIN جن (ع - مذ)
 1. एक प्रकार का प्रेत (Ek prakár ka pret)
 (ایک پرکار کا پریٹ)
 2. प्रेतवाधा (Pret bádha)
 (پریٹ بادھا)
 (خلل) खलल (Khalal)

JANÁB جناب (ع - مٹ)
 1. द्वार (Dwár) डयोही (Deorhi)
 (دیورھی)
 2. श्रीमान् (Shrimán) श्रियुत
 (श्रियुत) महाशय
 (مہاشے) (Maháshai)

JANÁBAT जनवत (ع - مٹ)
 अशौच (Ashauch) अपवित्रता
 (اپوترتا) नापाक (Nápaki)
 (ناپاکی)

JANÁZA جنازه (ع - مذ)
 अरथी (Arthi) मैयत (Mai,yat)
 (ارتھی)

JINÁN जिनान (ع - مذ)
 स्वर्ग (Swarg) देव लोक (Doo-
 lok) नाक (Nák) जन्नत
 (جنت) (Jannat)
 (یہ لفظ جذت کی جمع ہے لیکن
 واحد معنوں میں مستعمل ہے)

JUM,BÁN जुम्बां (ف - ص)
 1. कंपित (Kampit) हिलता
 (हिलता) हुआ (Hilta hua)

2. सेना (Sená) फौज (Fauj)
 3. सभा (Sabha) इदारा (Idára)
 (اداره)

JUM,LA जुम्ला (ع - مذ)
 1. सम्पूर्ण (Sampurn) सर्व
 (सब) सब (Sarv)
 2. वाक्य (Vákya) शब्द समूह
 (Shabd samúh) (شبد سموه)
 (فقرة) (Fiqua)

JAMAN जमन (ف - مٹ)
 यमुना (Yamuna) जमना नदी
 (जमनादी) (Jamna nadi)

JUMÚD जुम्द (ع - مذ)
 गत्यवरोध (Gattyaurodh)
 रुकावट (Rukávat) डैड लाक
 (डिडलाक) (Deadlock)

JUM,HÚR जुम्हूर (ع - مذ)
 जनता (Janata) अवाम (Avám)
 (عوام)

جمہوری (ع - ص)

JUM,HÚRÍ जुम्हूरी
 सार्व जनिक (Sárv janik)
 अवामी (Avámí)
 (عوامی)

جمہوریت (ع - مٹ)

JUM,HÚRI,YAT जुम्हूरियत
 प्रजातंत्र (Praja tantr)
 लोक (लोक) (Lok)
 शाही (Lok sháhi)
 (لوک شاهی)

JAMÍLA जमीला (ع - ص)
 सम्पूर्ण (Sampurn) समस्त
 (सब) सब (Sab)
 (سمست) (Samast)

JANG جنگ (ف - مٹ) جंग
 समर (Samar) संग्राम (Sangrām) (سمو) سمر
 (संयुग) संयुग (Sanyug) (संक्राम) संक्राम
 रण (Ran) युद्ध (Yuddh) (रन) युद्ध
 लड़ाई (Larāí) (لڑائی)
 جنگ آزما (ف - ص)

JANG-ÁZMA जंग आजमा

युद्धवीर (Yuddhvīr) (ید'ده) युद्ध
 कुशल (Yuddh kushal) (ید'ده) कुशल
 युद्ध निपुण (Yuddh nipun) (ید'ده) निपुण
 लड़ाकू (Larākú) (لڑاکو)

جنگ آزموده (ف - ص)

JANG-ÁZMÚDA जंग आजमूदा
 دیکھو 'جنگ آزما'

JANGÁH जंगाह (फ - मٹ) जंगاه
 रणभूमि (Ran bhūmi) (रन) भूमि मैदान
 जंग (Maidán-e-jang) (میدان) جنگ

JANG-JÚ जंगजू (ف - ص) जंगجو
 योद्धा (Yoddha) (युद्ध) रणवीर (Ran vír)
 लड़ाकू (Larākú) (لڑاکو) (रन) रणवीर

JANGAL जंगल (फ - मڈ) جنگل
 कानन (Kánan) (कान) विपिन (Vipin)
 वन (Arannya) (अरन्य) (रन) अरण्य
 (Van) (صحر) सहرا

JANGALI जंगली (ف - ص) جنگلی

1. आरण्यक (Áran,nyak) (آران) نیک
 जंगल का (Jangal ka) (جنگل) کا
2. असभ्य (Asabh,bhya) (اسبیه) (اسیبه)
 अशिष्ट (Ashisht) (اششت) (اششت)
 (Ujad,d) (اجد)

2. हिलाने वाला (Hilāne vāla) (هلا نوالا)
 (کدو سرے) مغلون میں مرکب ہو کر
 آتا ہے جیسے 'سلسلہ جنباں'

JUM,BISH जुम्बिश (फ - मٹ) جنبش
 कम्पन (Kampan) (کمپن) थर थराहट
 (Thartharāhat) (تھر تھراہٹ) हिलना
 डोलना (Hilna dolna) (هلا ناولا)

JAN,NAT जनत (ع - مٹ) جنت
 नाक (Nāk) (ناک) स्वर्ग (Swarg)
 (सुरलोक) सुरलोक (Sur lok) (سور) (سور)
 बिहिशत (Bihisht) (بہشت)

JAN,NATI जनती (ع - ص) جنتی

1. प्राप्तस्वर्ग (Prāpt swarg) (پراپت) (سور)
 (स्वर्गीय) स्वर्गीय (Swargiya) (سورگیہ)

जनत नशीन (Jannat nashīn) (جنت) (نشین)

2. स्वर्गीय (Swargiya) (سورگیہ) जनत
 का (Jannat ka) (جنت) کا

JIN,S जिन्स (ع - मٹ) جنس

1. वस्तु (Vastu) (वस्तु) पदार्थ (Padārth)
 चीज़ (Chíz) (چیز) (پدارتھ)

2. वर्ग (Varg) (वर्ग) श्रेणी (Shreni)
 (جماعت) जमाअत (Jamá,ut) (شرینی)

3. अन्न (An,n) (अन्न) अनाज (Anāj)
 (اناج)

4. लिंग (Ling) (लिंग) नस्ल (Nasl) (نسل)

جنسیت (ع - مٹ)

JIN,SÍ (I) YAT जिन्सी (सि) यत

सहलिंगता (Sah lingata) (سه لنگتا) एक

जिप का होना (Ek jins ka hona) (ایک)

جنس کا ہونا

3. अस्वीकृति (Aswikriti) (اسوی کرتی)

इन्कार (Inkār) (انکار)

4. प्रतिकार (Pratikār) (پرتی کار) बदला
(Budla) (بدلا)

JAV(V)ĀD जव (जव) (ज - व) जोर

1. मुक्त हस्त (Mukt hast) (मुक्त हस्त)

दानशील (Dānehil) (दानशील) अति

दानी (Atidāni) (अति दानी) फैयाज़

(Faiyāz) (फियाज़)

2. ईश्वर का एक नाम (Īshwar ka ek

nām) (ईश्वर का एक नाम)

JAVĀR जवार (ज - व) जोर

प्रतिवास (Prativās) (पतिवास) पड़ोस

(Paṛos) (पड़ोस)

जोरा (ज - व) (मुक्त)

JAVĀRISH जवारिश

अवलेह (Avleh) (अवलेह) चाट कर खाई

जाने वाली दवा (Chāt kar khāi

jāne vāli dava) (जात कर कहीं)

(जात कर कहीं)

JAVĀZ जवाज़ (ज - व) जोर

ओचित्य (Auchittyā) (ओचित्य)

जायज़ होना (Jāiz hona) (जायज़ होना)

JAVĀN जवान (ज - व) जोर

1. युवक (Yuvak) (युवक) युवा (Yuva

vayask) (युवक) वयस्क (Vayask)

(Tarun) (तरुन)

2. सैनिक (Sainik) (सैनिक) सिपाही

(Sipāhi) (सिपाही)

जोरा (ज - व) (मुक्त)

JAVĀN-BAKHT जवांनख्त

JANŪB जनूब (ज - न) جنوب

दक्षिण (Dakehchin) (दक्षिण)

(Dak,khin) (दक्षिण)

JANŪBI जनूबी (ज - न) جنوبی

दक्षिण (Dakehchiniya) (दक्षिण)

दक्षिण का (Dak,khin ka) (दक्षिण का)

JUNŪN जुनून (ज - न) جنوب

उन्माद (Unnād) (उन्माद) विक्षिप्ता

(Vich,chiptata) (उन्माद) उन्म

त्ता (Ummattata) (उन्माद) पागल

पन (Pāgal pan) (पागल पन)

JANĪN जनीन (ज - न) جنین

अणु (Bhrūn) (अणु) गर्भस्थ (Garbh-

asth) (गर्भस्थ) वह बच्चा जो मां के पेट

में हो (Voh buch,cha jo mān ke pet

men ho) (वह बच्चा जो मां के पेट

में है)

JAU जौ (ज - व) जोर

यव (Yav) (जौ) (Jau)

JŪ जू (ज - व) जोर

1. नदी (Nadi) (नदी) दरया (Darya)

(دریا)

2. कुल्या (Kulliya) (कुल्या) नहर (Nahr)

(نهر)

JAVĀB जवाब (ज - व) جواب

1. उत्तर (Uttar) (उत्तर) पासख (Pāsukh)

(پاسخ)

2. समान (Samān) (समान) जोड़ (Jor)

(جور)

JUD जूड (जुड - ए) जोड
दानशीलता (Dán shílata) (दान शीलता)
उदारता (Udárata) (उदारता) सखावत
(Sakhávat) (सखारत)

JAUDAT जौदत (जौदत - ए) जोदत
दक्षता (Dakshata) (दक्षता) कुशलता
(Kushalata) (कुशलता) जहानत (Zahánat)
(जहानत)

JAUR जौर (जौर - ए) जोर
अत्याचार (Attyáchar) (अत्याचार) जुल्म
(Zulm) (जुल्म)

JAUZ जौज (जौज - ए) जोज
अख्रोत (Akehhot) (अखरोत) अखरोट
(Akhrot) (अखरोट)

JOSH जोश (जोश - ए) जोश
1. आवेश (Ávesh) (आवेश) वेग (Veg)
(वीग) आवेग (Ávog) (आवेग) जोर
(Zor) (जोर)
2. उबाल (Ubál) (उबाल) उफान (Uphán)
(उफान)
3: उत्साह (Utsáh) (उत्साह) उमंग
(Umang) (उमंग) हौसला (Hausala)
(हौसला)

जोशान्दे (जोश - ए)

JOSHÁNDA जोशांदा
क्वाथ (Kwáth) (क्वाथ) काढ़ा (Kápha)
(काढ़ा)

JOSHISH जोशिश (जोशिश - ए) जोशिश
1. आवेग (Ávog) (आवेग) जोश (Josh)
(जोश)

भाग्यशाली (Bhágya sháli) (भाग्यशाली)
सौभाग्यवान (Saubhágya ván) (सौभाग्यवान)
इक्बालमन्द (Iqbál mand) (इक्बालमन्द)
(इक्बालमन्द)

जोअनदोलत (जोअनदोलत - ए)

JAVÁN-DAULAT जवां दौलत
ऐश्वर्य वान (Aishwar,rya ván) (ऐश्वर्यवान)
(ऐश्वर्यवान) समृद्ध (Samriddh) (समृद्ध)
दौलतमंद (Daulat mand) (दौलतमंद)

जोअनसाल (जोअनसाल - ए)

JAVÁN-SÁL जवां साल
नवयुवा (Nau yuva) (नवयुवा) तरुण
(Tarun) (तरुण) नौजवान (Naujaván)
(नौजवान)

जोअनमर्द (जोअनमर्द - ए)

JAVÁN-MARD जवां मर्द
1. साहसी (Sáhasi) (साहसी) उत्साही
(Utsáhi) (उत्साही) हौसला मंद
(Hausala mand) (हौसलामंद)
2. शक्तिशाली (Shakti sháli) (शक्तिशाली)
वीर (Vír) (वीर) शूनाअ
(Shujá,a) (शुजाआ)

JAVÁNI जवानी (जवानी - ए)
तोरुण (Tárun,nya) (तोरुण) यौवन
(Yauvan) (यौवन) युवावस्था (Yuvávaastha)
(युवावस्था) नौजवानी (Naujaváni)
(नौजवानी)

JAVÁHIR जवाहिर (जवाहिर - ए)
(जवाहिर - ए)

रत्न (Ratn) (रत्न) मणि (Mani) (मणि)
जवाहिरात (Javáhirat) (जवाहिरात)

AUHAR جَوہر (ع - مذ) جَوہر

1. رتن (Ratn) مانی (Mani) (منی)
2. دکتا (Dakehata) دکتھتا (Chaturata) کتاتلیی (Qábi-
liyát) قابلیت
3. سار (Sár) سات (Sat) (ست)
4. گون (Gun) سفت (Sifat) (کن صفت)

جَوہرشناس (عف - ص)

JAUHAR-SHANÁS جَوہرشناس

گون پھچاننے والا (Gun pahchán-
ne vála) کدر کرنے
والا (Qadr karne vála) (قدر کرنے)

JAUHARI جَوہری (ع - مذ) جَوہری

1. رتن ویکرتا (Ratn vik, kreta) رتن
(وکریتا) رتن بے چنے والا (Ratn
bechne vála)
2. گون دوش پرکھنے والا (Gun dosh
parakhne vála) گون دوش پرکھنے
(Parkhaiya) (پرکھنے والا)

JOYA جَویا (ف - ص) جَویا

جیگاسو (Jiggyásu) جیگاسو
(Anvekchhi) (ان ویک چھی)
(Khoji) (کھوجی)

JOYÁN جَویاں (ف - ص) جَویاں

دیکھو 'جویا'

JO, YAN, DA جَویندا (ف - ص) جَویندا

دیکھو 'جویا'

2. اُپان (Uphán) (اُپال) (اُپال)
(اُپان)

JOSHAN جَوشن (ف - مذ) جَوشن

1. کواچ (Kavaach) (کوچ) زیرہ (Zirah
زرہ)
2. بھج بندھ (Bhuj bandh) (بھج بندھ)
بازوبند (Bázú band) (بازوبند)

JU, A جَو (ع - مٹ) جَو
بھو (Bhúkh) (بھو)
بھو (Bhúkh)

JAUF جَوف (ع - مذ) جَوف

سوشیرتا (Sushirata) (سوشیرتا)
پولا پن (Pola pan) (پولا پن)

JUQ جَوق (ت - مذ) جَوق
سموہ (Samúh) (سموہ) (Bhír)

JAULÁN جَولاں (ف - مٹ) جَولاں

بے کی (Befi) (بے کی) کدے کے پاؤں کا کدہ
(Qaidi ke páuñ ka kara) (قیدی کے پاؤں کا کدہ)

جولانگاہ (ف - مٹ)

JAULÁN-GÁH جَولاں گاہ

دور کا میدان (Daur ka maidán) (دور کا میدان)

JAULÁNI جَولانی (ف - مٹ) جَولانی

1. فورتی (Isphúrti) (اسپھورتی) فورتی
(Phurti) (فورتی) (Tezi) (تیزی)
2. اُتساہ (Utsáh) (اُتساہ) اُتساہ
(Umang) (اُمنگ)
3. گھوڑے کی دھڑ (Ghore ki daur) (گھوڑے کی دھڑ)

विश्व विजयी (Vishshwa vija,i) وشو
 दुनिया को फतेह कर लेने वाला
 (Dunya ko fatah kar lene vála) دنیا
 (کو فتح کر لہنے والا)

JIHÁT जिहत (ع - مٹ) جہت
 दिशा (Disha) दिश (Dish) दिशा
 ओर (Or) तरफ (Taraf) (اور) (طرف)

JAH,D जहद् (ع - مٹ) جہد
 पराक्रम (Prák,kram) उद्योग (Ud,
 dyog) (अ,दियोग) उद्यम (Ud,
 dyam) (अ,दिम) कोशिश (Koshish)
 (کوشش)

JAH,L जहल् (ع - مڈ) جہل
 मूर्खता (Múrkhata) अज्ञान
 (Aggyán) (अ,ग्यान) नासमझी (Nása-
 mjhi) (نا,سمجھی) जहालत (Jahálat)
 (جہالت)

JAHAN,NAM जहन्नम (ع - مڈ) جہنم
 नरक (Narak) रौरव (Raurav)
 (नरक) दोज़ा (Dozakh) (दु,ज)

जहन्मी (ع - ص)

JAHAN-NAMI जहन्नमी

1. नारकी (Náraki) पापी (Pápi)
 (پاپی)
2. नरकगामी (Narak gámi) (नरक,गामी)
 नरकवासी (Narak vási) (नरक,वासी)
 दोज़ा (Dozakh) (दु,ज)

JHEZ जिहेज (ع - مڈ) جہیز
 बौतुक (Yautuk) दायज (Dáyaj)
 (دایج) دهج (Dahej)

JIHÁD जिहाद (ع - مڈ) جہاد
 धार्मिक युद्ध (Dharmik yuddh) دھارمک
 धर्म के लिये लड़ाई (Dharm ke
 lie laráí) (دھرم کے لئے لڑائی)

JAHÁZ जहाज़ (ع - मڈ) جہاز
 पोत (Pot) बड़ी नाव (Baṛi náo)
 (بڑی ناؤ)

JAHÁLAT जहालत (ع - मٹ) جہالت
 अज्ञान (Aggyán) (अ,ग्यान) मूर्खता
 (Múrkhata) (मुर,कहता) जड़ता (Jaṛta)
 (ना,दानी) (Nádáni) (جڑتا)

JAHÁN जहान (ع - मڈ) جہان
 संसार (Sansár) जगत् (Jagat)
 दुनिया (Srishti) (سرشتی) (जगत्)
 (Duniya) (دنیا)

जहान्दیده (ع - ص)

JAHÁN-DÍDA जहां दीदा

बहुदर्शी (Bahudarshi) दुनिया
 देखे हुए (Duniya dekhe hue)
 (दिकھے ہوئے)

जहाँ گرد (ع - ص)

JAHÁN-GARD जहां गर्द

सर्व भ्रमी (Sarv bhrami) (सर्व,भ्रमी)
 विश्व भ्रमी (Vish,shwa bhrami) وشو
 दुनिया भर में घूमने वाला!
 (Duniya bhar men ghúmnne vála) دنیا
 (بہر میں گھومنے والا)

JAHÁN-GÍR जहांगीर (ع - ص) جہانگیر
 चक्रवर्ती (Chakkr varti) (چکرورتنی)
 जगद् विजयी (Jagad vijai) (جگد,وجئی)

AI, YID	جیلد (ع - ص)	جیلد	JAIB	جیب (ع - مذ)	جیب
1. उत्तम (Uttam)	بढ़िया (اتتم)	بढ़िया	1. कुरते का गला (Kurte ka gala)	کرتے کا گلا	کرتے
Barhiya	برہیا		2. जेब (Job)	پاکٹ (Pocket)	پاکٹ
2. महान (Mahán)	श्रेष्ठ (مہان)	شروشٹھ (Bara)			
FAISH	जैश (ف - مذ)	جیش			
सेना (Sena)	अनीक (Aník)	انیک			
चमू (Chamú)	फौज (Fauj)	فوج			

ج

CHÁR-PÁYA	चारपाया	چارپایہ (ف - مذ)	CHÁBUK	चाबुक (ف - مذ)	چابک
चतुष्पद (Chatushpad)	पशु (چतھسپد)	پشو	प्रतोद (Pratod)	कशा (Kasha)	کشا
(Pashu)	मवेशी (Maveshi)	مवेशی	कोड़ा (Korá)		کودرا
चौपाया (Chaupáya)		چوپایہ			
		چازشنبہ (ف - مذ)	CHÁBUK-DAST	चाबुक दस्त	چابک دست (ف - ص)
CHÁR-SHAMBA	चारशम्भा		हस्त कुशल (Hast kushal)		هست کوشل
बुधवार (Budhvár)	बुध (Budh)	بدهوار	क्षिप्र हस्त (Chhipr hast)		کشیپر هست
		بده	तेज और साफ काम करने वाला (Tez aur saf kám karne wala)		تیز اور صاف کام کرنے والا
		چاروناچار (ف - ص)	CHÁPLÚS	चापलूस (ف - ص)	چاپلوس
CHÁR-O-NÁCHÁR	चारो नाचार		चाटुकार (Chátukár)		خوشامدی
विवशता पूर्वक (Vivashata púrvak)			(Khushá madi)		
मजबूरन (Maj búran)			CHÁDAR	चादर (ف - مٹ)	چادر
			प्रच्छादन (Prach, chhádán)		چھادن
CHÁRA	चारा (ف - مذ)	چارہ	चदर (Chad, dar)		چدر
1. उपचार (Upchár)	इलाज (أپچار)	ایلاج			
(Iláj)			CHÁR	चार (ف - ص)	چار
2. प्रयत्न (Prayatn)	कोशिश (پریتن)	کوشش	चतुर (Chatur)		چادر
(Koshish)					

CHÁKAR چاکر (ف - مذ)

داس (Dás) (داس) سِوَک (Sevak)
نَوَکَر (Naukar) (نوکَر)

CHÁLÁK چالاک (ف - ص)

1. پَرَوین (Pravín) (پروین) کُشَل (Kushal)
هَوشَیَار (Hoshyár) (هوشیار)

2. چھالی (Chhali) (چھالی) دھوکے باز (Dhoke báz)

CHÁ,ÚSH چاؤش (ف - ص)

پَرَتِیہَار (Pratihár) (پرتیہار) چَوَبَدَار (Chob dár)
(چوبدار)

CHÁH چاہ (ف - مذ)

کُپ (Kúp) (کوپ) اِنَارَا (Inára) (انارہ)
کُنُوَاں (Kuán) (کنواں)

چاہ ذقن (ف - مذ)

CHÁH-E-ZAQAN چاہِ زَقَن

چِبُک کُپ (Chibuk kúp) (چبک کوپ)
ٹوڑی کا گڈڈا (Thorī ka gaddha)
(ٹھوڑی کا گڈھا)

چاہ زَنخَدَان (ف - مذ)

CHÁH-E-ZANAKHDÁN چاہِ زَن خَدَاں

دیکھو چاہ 'ذقن'

چاہ کن (ف - مذ)

CHÁH-KAN چاہکن

کُنُوَاں خَوَدنِے وَالَا (Kuán khodne vála)
(کنواں کھونے والا)

CHAP چپ (ف - ص)

وَآم (Vám) (وام) بَايَاں (Báyán) (بایاں)
اُلٹَا (Ula) (الٹا)

چارہ جوئی (ف - مٹ)

CHÁRA-JO,Í چارا جوئی

1. وَاَد (Vád) (واد) نَالِش (Nálish)
(نالہش)

2. یَتَن (Yatn) (یتن) کَوشِش (Koshi-
sh) (کوشش)

چارہ ساز (ف - ص)

CHÁRA-SÁZ چارا ساز

اُپچَارَک (Upchárak) (اپچارک)

چِکِیتسَک (Chikitsak) (چکتسک)

وَیَد (Vaidya) (وید) هَکِیْم (Hakím)
(حکیم)

CHÁRA-GAR چاراگر (ف - ص)

دیکھو 'چارہ ساز'

CHÁSH,NÍ چاشنی (ف - مٹ)

1. رَس (Ras) (رس) سَوَاد (Swád) (سواد)
مُزَا (Muza) (مزا)

2. شِیرَا (Shíra) (شیرا) قِیَوَام (Qivám)
(قیوام)

3. هَلْکِی مِٹَاس (Halki mithás) (ہلکی میٹاس)
(مٹھاس)

CHÁQ چاق (ت - ص)

هَرِشْت پُشْت (Hrisht pusht) (ہرشت پشت)

تَگَرَا (Tagra) (تگڑا) سَوَسْتِہ (Swasth) (سُورِکھا)

CHÁQÚ چاقو (ت - مذ)

چَاکُ (Chhurika) (چھریکا)
(Chákú) (چاکو)

CHÁK چاک (ف - مذ)

دَرَز (Darz) (درز) دَرَار (Darár) (درار)

2. चरबीला (Charbīla چربیلا) मोटा
ताज़ा (Mota tāza موتا تازه)

چرب زبان (ف - ص)

CHAR, B-ZABÁN चर्ब ज़बान

चादुकार (Chátukár چاتوکار) खुशामदी
(Khushámadi خوشامدی)

CHAR, BA चर्बा (ف - مذ) چرب
रूप रेखा (Rúprekha روپ ریکھا) रेखा
चित्र (Rékha chitr रेखा चित्र) खाका
(Kháka خاکی)

CHAR, BI चर्बी (ف - مذ) چربی
मेद (Med مید) वषा (Vapa وپا) वसा
(Vasa وسا) चरबी (Charbi چربی)

CHAR, KH चर्ख (ف - مذ) چرخ

1. आकाश (Ákásh آکاش) व्योम
(Vyom ویوم) फलक (Fulak فلک)
2. चक्र (Chak, kr चक्र) पहिया (Pahiya
پھیلا)
3. रहँट (Rahant रहنت)

CHARKHA चर्खा (ف - مذ) چرخه
सूत, ऊन या रेशम कातने का यंत्र
(Sút, ún ya resham kátne ka yantr
سوت اون یا ریشم کاٹنے کا یंत्र)

CHARKHI चर्खी (ف - مذ) چرخى

1. फिरकी (Phirki फिरकी)
2. बिनौलों से रुई निकालने का यन्त्र
(Binaulon se rui nikálne ka yantr
بندولوں سے روئی نکالنے کا یंत्र)
3. पानी खींचने का पहिया (Páni
khenchne ka pahiya پانی کھینچنے
کا پہیلا)

چپقلش (ت - مٹ)

CHAPQULASH चपकुलश

1. भीड़ (Bhīṛ भीड़) जमाव (Jamáo
جماؤ)

2. हुल्लाह (Hullaṛ هلاو) हड़बोंग (Har-
boṅg هزبونگ)

CHAKH चख (ف - مٹ) چخ
कलह (Kalah کله) भगड़ा (Jhagṛa
جھکڑا)

چراغ (ف - مذ)

CHA(I)RÁGH च (चि) राग
दीपक (Dípak दीपक) दीप (Díp
दिया) प्रदीप (Pradíp प्रदीप)
(Diya دیا)

چراغان (ف - مذ)

CHARÁGHÁN चरागाँ
दीपोत्सव (Dípotsav दीपोत्सव) दीपावली
(Dípávali दीपावली) दीप माला (Díp-
mála दीप माला) बहुत से चिरागों की
एक साथ रौशनी (Bahut se chirághon
ki ek sáth raushani बहुत से चिरागों
की एक साथ रोशनी)

CHARÁGÁH चरागाह (ف - मٹ) چراگاه
परिहार (Prihár پریہار) गोचर (Gochar
گوچر) मवेशियों के चरने की जगह
(Maveshiyon ke charne ki jagah
مویشیوں کے چرنے کی جگہ)

CHAR, B चर्ब (ف - ص) چرب

1. स्निग्ध (Isnigdh اسنیدھ) मेदुर
(Medur میدر) चिकना (Chikna
چکنا)

CHUST चुस्त (फ - व) जस्त

1. स्फूर्ति युक्त (Isp'húrti yukt) (इसफूर्ति युक्त) फुरतीला (Phurtíla) (फुरतीला)
2. चतुर (Chatur) (चतुर) होशियार (Hoshyár) (होशियार)
3. उचित (Uchit) (अचित) ठीक ठीक (Thík thík) (ठीक ठीक)
4. न तंग न ढीला (Na tang na dhila) (न तंग न ढीला) फिट (Fit) (फिट)

CHUSTI चुस्ती (फ - म) जस्ती

1. फुरती (Phurti) (फुरती) तेजी (Tozi) (तेजी)
2. तत्परता (Tat parata) (तत्परता) मुस्तैदी (Mustaidi) (मुस्तैदी)

CHASH,M चश्म (फ - म) चश्म

- नेत्र (Nettr) (नेत्र) चक्षु (Chakohhu) (चक्षु)
आंख (Ánkh) (आंख)

चश्म नमाँ (फ - म)

CHASH,M-NUMÁ,Í चश्म नुमाँ

- तरेरना (Tarerna) (तरेरना) आंखें दिखाना (Ánkhēn dikhána) (आंखें दिखाना)

چشمك (फ - म)

CHASH,MAK चश्मक

1. आंख का इशारा (Ánkh ka ishára) (आंख का इशारा)
2. वैमनस्य (Vaimanasya) (वैमनस्य) मन मुटाव (Man mutáo) (मन मुटाव)
3. लाग डांट (Lág dánt) (लाग डांट) रकावत (Raqábat) (रकावत)

4. एक प्रकार की आतश बाजी (Ek prakár ki ádash bázi) (एक प्रकार की आतश बाजी)

CHIR,K चिर्क (फ - म) चिर्क

1. मल (Mal) (मल) मैल (Mail) (मैल)
2. पीप (Pip) (पीप) मवाद (Mavád) (मवाद)

CHIR,KÍN चिर्किन (फ - व) चिर्किन

1. मल युक्त (Mal yukt) (मल युक्त) मैला (Maila) (मैला)
2. अपवित्र (Apavitr) (अपवित्र) अशुद्ध (Ashuddh) (अशुद्ध) नापाक (Nápák) (नापाक)

CHIRM चिर्म (फ - म) चिर्म

- चर्म (Charm) (चर्म) चमड़ा (Chamra) (चमड़ा)

CHARAN,D चरन्द (फ - म) चरन्द

- पशु (Pashu) (पशु) चरने वाला (Charne vála) (चरने वाला)

CHARIN,DA चरिन्दा (फ - म) चरिन्दा

दिको चरिन्दा

CHAS,PÁN चषां (फ - व) चषां

1. चिपका हुआ (Chipka hua) (चिपका हुआ)
2. घटित (Ghatit) (घटित) ठीक बैठा हुआ (Thík baitha hua) (ठीक बैठा हुआ)

3. चरितार्थ (Charitárth) (चरितार्थ)

मिस्दाक (Misdaq) (मिस्दाक)

چسپيدگى (फ - म)

CHAS,PÍDAGI चषीदगी

- चिपक (Chipak) (चिपक) चिपकन (Chipkan) (चिपकन)

CHAMAN چمن (ف - مذ) آرام
 उपवन (अपवन) आराम
 (Árám) वाटिका (Vátika)
 बारा (Bāgh) (بلاغ)

چمن آرا (ف - ص)

CHAMAN-ÁRA चमनआरा
 उद्यान पाल (Ud,dyán pāl) (أديان پال)
 माली (Máli) (مالی)

چمن پالا (ف - ص)

CHAMAN-PAIRA चमन पैरा
 माली (Máli) (مالی)

CHANG चंग (ف - مذ) چنگ

1. सितार के आकार का एक बाजा
 (Sitár ke ákár ka ek bája) (ستار کے
 آکار کا ایک باجہ)
2. पतंग (Putang) (پتنگ) कनकौआ
 (Kankau,a) (کن کوا)
 (دوسرے معنوں میں اُردو ہے)

CHAND चन्द (ف - ص) چند
 कतिपय (Katipai) (کتیپے) बाज़ (Báz)
 थोड़े (Thore) (تھوڑے) (بعض)

CHAN,GÁL चंगाल (ف - مذ) چنگال
 دیکھو 'چنگل'

CHAN,GUL चंगुल (ف - مذ) چنگل

1. प्रतल (Pratal) (प्रतल) पंजा (Panja)
 (پلجہ)
2. मुष्टि (Mushti) (मुष्टि) मुष्टी
 (Muththi) (مٹھی)

CHASH,MA चश्मा (ف - مذ) چشمہ

1. स्रोत (Srot) (स्रोत) सोता (Sota) (سوتا)
2. सरिता (Sarita) (सरिता) नदी (Nadi)
 (ندی)
3. उपनेत्र (Upnetr) (अपनेत्र) उपचल्लु
 (Up chakohhu) (अप चकहू) ऐनक
 (Ainak) (عینک)

CHUGH,D चुग्द (ف - مذ) چغند

1. उलूक (Ulúk) (الوك) पेचक (Pechak)
 (پچک) उल्लू (Ullú) (ألو)
2. अत्यन्त मूर्ख (Attyant mǎrkhh)
 (अतिमूर्ख) वेवक (Bo vaquf)
 (بے وقوف)

CHUGHUL चुगुल (त - مذ) چغل

पिशुन (Pishun) (پیشن) पीठ पीछे बुराई
 करने वाला (Pith píchho burái karne
 vála) (پیٹھ پیچھے بُرائی کرنے والا)

CHUGH,LI चुगली (त - म्) چغلی

पिशुनता (Pishunata) (پیشننا) चुगलखोरी
 (Chughal khori) (چغل خوری)

CHUGHA चुगा (त - مذ) چغہ

एक प्रकार का लम्बा अंगरखा (Ek prakár
 ka lamba angarkha) (ایک پرکار کا لمبا
 انگرکھا)

CHAQ,MÁQ चकमाक (ف - مذ) چقماق

अग्नि प्रस्तर (Agni prastar) (اگنی
 चकमक पत्थर (Chakmak pat-
 thar) (چکمک پتھر)

CHÍDA चीदा (ف - ص) چیدہ

1. निर्वाचित (Nirváchit) (نرواچت)
चुना हुआ (Chuna hua) (چنا هوا)
2. श्रेष्ठ (Shreshth) (شریشتہ) बड़िया
(Barhiya) (برہیا)

(چیرہ دستی (ف - مٹ)

CHÍRA-DASTI चीरा دستی

- अन्याय (Annyáo) (انیاء) ज़बरदस्ती
(Zabardasti) (زبردستی)

CHÍZ चीज़ (ف - مٹ) چیز

1. वस्तु (Vastu) (वस्तु) पदार्थ (Padārth)
(द्रव्य) (Drav, vya) (درویه)
शय (Shai) (شے)
2. सामग्री (Sámag, gri) (سامگری) जिनस
(Jins) (جنس)
3. आभूषण (Ābhúshan) (آبهوشن)
गहना (Gahna) (گہنا) जेवर (Zevár)
(जेवर)

CHÍS, TÁN चीस्ताں (ف - مٹ) چیستان

- प्रहेलिका (Prahelika) (پرهیلکا) पहेली
(Paholi) (پہیلی)

CHÍN चीन (ف - مٹ) چین

- बल (Bal) (بل) सिलवट (Silvat) (سلوٹ)

CHU, NÍ, DA चुनीदा (ف - ص) چنیدہ

1. चुना हुआ (Chuna hua) (چنا هوا)
छांटा हुआ (Chhánta hua) (چھانتا هوا)
2. श्रेष्ठ (Shreshth) (شریشتہ) बड़िया
(Barhiya) (برہیا)

CHOB चोब (ف - مٹ) چوب

- काष्ठ (Káshth) (کاشتہ) लकड़ी (Lakri)
(लकड़ी)

CHOBIN चोबिन (ف - ص) چوبین

- लकड़ी का बना हुआ (Lakri ka bana hua) (لکڑی کا بنا هوا)

CHAU, TARA चौतरा (ف - مذ) چوترا

- चत्वर (Chat, twar) (چتتور) चबूतरा
(Chabútará) (چبوترہ)

CHAHÁR चहार (ف - ص) چہار

‘चार’ (چار)

CHEH, RA चिह्न (ف - مذ) چہرہ

- आस्य (Ās, syn) (آس, سیہ) वदन (Vadan)
मुख मंडल (Mukh mandal) (مکھ)
मुंह (Munh) (منڈل)

CHI, HIL चिहिल (ف - ص) چہیل

- चालीस (Chális) (چالیس)

ح

3. आवरण (Āvaran) (آورن) परदा
(Parda) (پردہ)

HÁJAT हाजत (ع - مٹ) حاجت

1. आवश्यकता (Āvash, shyakata) (آوش)
(जरूरत) (Zarúrat) (ضرورت)

HÁJIB हाजिब (ع - مذ) حاجب

1. द्वारपाल (Dwárpál) (دوارپال) दरबान
(Darbán) (دربان)
2. प्रतिहार (Pratihár) (پرتیہار) चौबदार
(Chobdár) (چوبدار)

(Vighn káři (وگھن کا ری) मुज्राहिम
(Muzáhim (مزاہم)

HÁSİD हासिद (ع - مذ) حاسد
ईर्षालु (Írshálu (ایرشالو) डाही (Dáhi
(Hasad karne (हसद करने वाला (داهی
vála (حسد کرنے والا)

HÁS,SA हास्सा (ع - مٹ) حاسہ
स्पर्शशक्ति (Isparsh shakti (اس پرش
छूने की कुवत (Chúne ki
quvvat (چھونے کی قوت)

HÁSHA हाशा (ع - ص) حاشا
कदापि नहीं (Kadāpi nahín (کدابی
कभी नहीं (Kabhí nahín (کبھی
(نہیں)

HÁSHI,YA हाशिया (ع - مذ) حاشیہ

1. गोट (Got (گوٹ) किनारा (Kinára
کنارہ)

2. पुस्तक के पन्ने के चारों ओर की
लकीरें (Pustak ko panne ko'cháron
or ki lakíren (پستک کے پنے کے
(چاروں اور کی لکیریں)

3. टिप्पणी (Tippni (ٹیپ پنی) फुट
नोट (Foot note (فٹ نوٹ)

4. शाल, दुशाला, कालीन या रुमाल
के किनारों के बेल बूटे (Shál, dushá-
la, qálin ya rúmál ke kináron ke
bel búte (شال، دوشالہ، قالین یا
(رومال کے کناروں کے بیل بوٹے)

حاشیہ نشین (ع - ص)

HÁSHIYA-NASHÍN हाशिया नशीन
सभासद (Sabbhásad (سبہاسد)

2. (इच्छा Ich,chha (اچ چھا) मनोरथ
(Manorth (منورثہ) खाहिश
(Kháhish (خواہش)

حاجت روا (ع - ص)

HÁJAT-RAVA हाजत रवा
कामद (Kámad (کامد) मनोरथ पूरा
करने वाला (Manorath púra karne vála
(منورثہ پورا کرنے والا)

حاجت مند (ع - ص)

HÁJAT-MAND हाजत मन्द
इच्छुक (Ich,chhuk (اچ چھک
ज़रूरतमंद (Zarúrat mand (ضرورت مند)

HÁDIS हादिस (ع - ص) حادث

1. नवीन (Navín (نویں) नया (Naya
نیا)

2. नश्वर (Nash,shwar (نہش شور
अनित्य (Anittya (انیتیمہ)
नापायदार (Nápáidár (ناپایدار)

HÁDISA हादिसा (ع - مذ) حادثہ
दुर्घटना (Durgbatana (دورگھٹنا) सानिहा
(Sániha (سانحہ)

HÁZIQ हाज़िक (ع - ص) حاذق
प्रवीण (Pravín (پروین) निपुण
(Nipun (نپن) माहिर (Mábir (ماہر
(یہ لفظ عموماً حکیم کے ساتھ
استعمال ہوتا ہے)

HÁR हार (ع - ص) حار
उष्ण (Ushn (اشن) गर्म (Gharm (گرم

HÁRIJ हारिज (ع - ص) خارج
बाधक (Bádhak (بادھک) विनकारी

کیتسا मुखتسار (Qissa mukhtasar
قصہ مختصر)

3. ساراںش (Saránsh ساراںش) खुलासा
(Khulása خلاصہ)

HÁZIR हाज़िर حاضر (ع - ص)

1. उपस्थित (Upasthit آپس تھت)
विद्यमान (Vid,dyamán ویدیہ مان)
मौजूद (Maujúd मौजूد)

2. तत्पर (Tatpar तत्पर) उद्यत
(Ud,dyat اد'دیت) तैयार (Taiyár
تیار)

3. सम्मुख (Sam mukh सम मुख) सामने
(Sámne سامنے)

حاضر باش (ع - ص)

HÁZIR-BÁSH हाज़िर باش

सभासद (Sabbásad सभासद) मुसा-
हिब (Musáhib مصاحب) हर समय
फैस- बैठने उठने वाला (Har samai
pás baithne uthne vála हर से
पास बैठने उठने वाला)

حاضر جواب (ع - ص)

HÁZIR-JAVÁB हाज़िर जवाब

प्रगल्भ (Pragalbh प्रगल्भ) तत्पर बुद्धि
(Tatpar bud,dhi तत्पर बुद्धि) फौरन
किसी बात का ठीक जवाब देने वाला (Fau-
ran kisi bát ka thík javáb dene vála
(فوراً کسی بات کا ٹیک جواب دینے والا)

حاضر دماغ (ع - ص)

HÁZIR-DIMÁGH हाज़िर दिमाग

प्रत्युत्पन्न मति (Pratyutpan,matí

राजाओं और नवाबों का मुसाहिब
(Rájáon aur nav,vábon ka musáhib
(राजाओं और नवाबों का مصاحب)

HÁSIL हासिल حاصل (ع - مذ)

1. आय (Á,ē آے) आमदनी (Ámadani
آمدنی)

2. लाभ (Lábh लाभ) नफा (Nafa
نفع)

3. निष्कर्ष (Nish karsh निष्कर्ष)
नतीजा (Natíja نتیجہ)

4. भूमिकर (Bhúmi ker भूमि कर)
लगान (Lagán لگان)

5. प्राप्ति (Prápti प्राप्ति) मिलना
(Milna ملنا) हुसूल (Husúl حصول)

حاصل تقسیم (ع - مذ)

HÁSIL-E-TAQSIM हासिले तक्सीम
भजन फल (Bhajan phal بھجن پھل)

حاصل جمع (ع - مذ)

HÁSIL-E-JAMA हासिले जमा

योगफल (Yog phal योग پھل)

حاصل ضرب (ع - مذ)

HÁSIL-E-ZAR,B हासिले जर्ब

गुणन फल (Gunan phal गुणन پھل)

حاصل کلام (ع - مذ)

HÁSIL-E-KALÁM हासिले कलाम

1. निष्कर्ष (Nish karsh निष्कर्ष)
नतीजा (Natíja نتیجہ)

2. किंबहुना (Kim bahuna किंबहुना)

یاد دَاشت (Yád dásht) (شکستی داشت)

حاکم (ع - مذ) HÁKIM حاکم

1. پداधिकारी (Padádhikári) (پدا افسر) (Officer) (دهیکاری)
2. شاسک (Shásak) (فرمان روا) (Farmán rava)
3. مالک (Swámi) (سوامی) (Málik) (مالک)

حاکم اعلیٰ (ع - مذ)

HÁKIM-E-ÁLA حاکیمه آلالا

1. Uch, chádhi kári (Uch, chádhi kári) (اچ چادھی کاری) (بارا افسر) (Bará afsar)
2. (Íshwar) (ایشور) (پرماتما) (Paramátma)

حال (ع - مذ) HÁL حال

1. (Varnan) (ورنن) (ووت، تانت) (Vrit, tánt) (روداد) (Rúdád)
2. (Vartamán kál) (ورتمان کال) (موجودہ زمانہ) (Maujúdá zamána)

حالت (ع - مذ) HÁLAT حال

1. (Dasha) (دشا) (اوس، ستھا) (Hál) (حال)
2. (Shakti) (شکستی) (Bál) (بال)

(Up- as, thit buddhi) (پر تھیت پن متی) (اپس تھت بدھی) (Jis ka dimágh har vaqt thík kám kare) (جسکا دماغ ہر وقت تھیک کام کرے)

حاضری (ع - مذ) HÁZIRI حاضری

1. (Upasthiti) (اپس تھتی) (Vid, dyamánata) (وید، دیہ) (Maujúdagi) (موجودگی)
2. (Jalpán) (جل پان) (ناشاتا) (Náshta)
3. (Vid, dy- árthiyon ya mazdúron ki darje men ya kám par maujúdagi ki jáneh) (ویدیا رتھیوں یا مزدوروں کی درجے میں یا کام پر موجودگی کی جائزہ)

حافظ (ع - مذ) HÁFIZ حافظ

1. (Rakhhak) (رک چھک) (San, rakhhak) (سن رک) (Muháfiz) (مہافظ) (چھک)
2. (Voh ádami jise Qurán kanthasth ho) (وہ آدمی جسے قرآن کنتھستھ ہو)

حافظہ (ع - مذ) HÁFIZÁ حافظہ

(Ismaran shakti) (اسمران شکتی)

HÁMILA حامله (ع - مٹ) هامیلا

گرمبھرتی (Garbh vati گرمبھرتی) گرمبھرتی
(Antar-vatni) (Antar-vatni) (گرمبھرتی) (Antar-vatni)
(Gurvini) (گوربینی) (Gurvini)
(Āpann,sattwa) (آپانن سत्वा) (Āpann,sattwa)
(Pet se سے) (پت سے) (Pet se)

HÁMI حامی (ع - مذ) حامی

سہایک (Saháyak سہایک) سہایک
(Prishth poshak پوشک) (Prishth poshak)
(Samarthak سمرتھک) (Samarthak)
(Madad gár مددگار) (Madad gár)

HÁVI حاوی (ع - ص) حاوی

1. व्यापक (Vyápak व्याپک) व्यापक
(Vyápt व्याप्त) (Vyápt)
(Muhít मुहीत) (Muhít)

2. قابوطلب (Qábú talab قابوطلب)

HÁ,IL حائل (ع - ص) حائل

1. बाधक (Bádhak بادھک) बाधक
(Rokne vála روکنے والا) (Rokne vála)
2. आवरण (Ávaran آوارن) आवरण
(Ár) (Ár)
(Rok روک) (Rok)

HAB(B) حب (ع - مٹ) حب

वटिका (Vatika वटिका) वटिका
(Vati) (Vati)
(Goli गोली) (Goli)

HUB(B) हुब (ع - مٹ) हुब

प्रेम (Prem प्रेम) प्रेम
(Āsakti आसक्ति) (Āsakti)
(Is,neh स्नेह) (Is,neh)
(Mahab,bat महबत) (Mahab,bat)

HÁLÍ हाली (ع - ص) हाली

सामयिक (Sáma,ik सामयिक)
(Ādhunik आधुनिक) (Ādhunik)
(Vartamán samai ka वर्तमान समय का) (Vartamán samai ka)
(रतमान سے) (रतमान سے)

HÁMID حامد (ع - مذ) حامد

1. स्तुति कर्ता (Is,tuti karta استتبی) (Is,tuti karta)
(Is,tuti páthak) (Is,tuti páthak)
(استتبی پاتھک) (استتبی پاتھک)
(Hamd karne vála حمد کرنے والا) (Hamd karne vála)

2. प्रशंसक (Pra,shan,sak پرشن سک) (Pra,shan,sak)
(Tárf karne) (Tárf karne)
(تعریف کرنے والا) (تعریف کرنے والا)

HÁMIZ حامض (ع - ص) حامض

अम्ल (Aml) (Aml)
(Khatta کھٹا) (Khatta)

HÁMIL حامل (ع - مذ) حامل

1. वाहक (Váhak वाहक) वाहक
(Utháne vála) (Utháne vála)
(Dhone vála) (Dhone vála)
2. भार वाहक (Bhár váhak भार वाहक)
(Bojh utháne) (Bojh utháne)
(बोज़ उठाने वाला) (बोज़ उठाने वाला)

حامل عریضه (ع - مذ)

HÁMIL-E-ARÍZA حامیلے آریزا

पत्रवाहक (Pattr váhak) (Pattr váhak)
(Chith,thi lejárne) (Chith,thi lejárne)
(چٹھی لے جانے والا) (چٹھی لے جانے والا)

HABĪB حبیب (ع - مذ) حبیب

1. मित्र (Mitr मिتر) دوست (Dost دوست)
2. प्रिय (Priya प्रिये) प्यारा (Pyāra प्यारा)

HAT,TA हत्ता (ع - ص) حتی

1. यहाँतक (Yahān tak یہاں تک) इतना (Itna اتنا)
2. जहाँतक (Jahān tak جہاں تک) जितना (Jitna جتنا)
3. जब तक (Jab tak جب تک)

حتى إلا مکان (ع - ص)

HAT,TAL-IMKĀN हत्तल इम्कान

- यथा शक्ति (Yatha shakti یتھا شکتی)
 यथा साध्य (Yatha sādhyā یتھا سادھیہ)
 यथा संभव (Yatha sambhau یتھا سمبھو)
 भरसक (Bharsak بهرسک) बसभर (Bas bhar بس بھر)

حتى المقدور (ع - ص)

HAT,TAL-MAQDŪR हत्तल मक्दूर

‘दیکھو’ حتی الامکان

حتى الوسع (ع - ص)

HAT,TAL-VASA हत्तल वसा

‘دیکھو’ حتی الامکان

HAT,MI हत्मी (ع - ص) حتمی

दढ़ (Driḥ درڑھ) पक्का (Pukka पکا)

HIJĀB हिजाब (ع - مذ) حجاب

1. आवरण (Āvaran آوارن) ओट (Ot ओट)
- परदा (Parda پردہ) (لوت)

HABĀB हबब (ع - مذ) حباب

- बुद्बुद (Bud,bud بدبد) जलबिंब (Jal bimb جل بمب)
 बुलबुला (Bul bula بولبولا)

HAB,S हब्स (ع - مذ) حبس

1. निरोध (Nirodh نروده) बंद होना (Band hona بند ہونا)
2. कारावास (Kāra vās کاراواس) कैद (Qaid قید)
3. घुटन (Ghutan گھٹن) उमस (Umas امس)

حبس دم (ع - مذ)

HAB,S-E-DAM हबसेदम

- सांस रोक कर तपस्या करने की क्रिया (Sāns rok kar tapas,sya karne ki kriya سانس روک کر تپسیا کرنے کی کریا)
 प्राणायाम (Prānāyām پرانایام)

حبس دوام (ع - مذ)

HABS-E-DAVĀM हबसे दवाम

- आजन्म कारावास (Ājanm kārāvās आजन्म कारावास)
 उमर कैद (Umar qaid عمر قید)

HAB,L हब्ल (ع - مث) حبل

रज्जु (Rajju رج) रस्सी (Ras,si रسی)

HAB,BA हब्बा (ع - مذ) حبه

1. कण (Kan کن) दाना (Dāna دانا)
- रत्ती (Ratti رتی)
- बहुत थोड़ा (Bahut thora بہت تھوڑا)

kamra نو وواھتا کے لئے سجایا ہوا (کمرا)

HAJ,M ہجڑم (ع - مذ) ہجڑم
स्थूलता (Isthūlata) मोटाई (استھولتا)
(Motái) मोटाई (موتائی)

HAD हद (ع - مٹ) حد

1. सीमा (Sīma) अखीर (Akhir) (سیما) (آخر)
2. पराकाष्ठा (Parākāshthā) इन्तिहा (Intiha) (پراکاشٹھا) (انتہا)
3. धार्मिक दंड (Dhārmik dand) मज्जहबी सजा (Mazhabi saza) (دھارمک دंड) (مذہبی سزا)

HADÁSAT हदासत (ع - مذ) حادثات
नवीनता (Navínata) नयापन (Nayápan) (نوینتا) (نیاپن)

HAD,DÁD हद्दद (ع - مذ) حداد

1. लोहकार (Loh kár) लुहार (Luhár) (لوہکار) (لوہار)
2. कारपाल (Kárápál) जेलर (Jailor) (کارپال) (جیلر)

HID,DAT हिद् दत (ع - مٹ) حدث

1. तीव्रता (Tivrata) तेज़ी (Tezi) (تیورٹا) (تیزی)
2. उष्णता (Ushnata) गरमी (Garmi) (اوشناتا) (گرمی)

HADÍS हदीस (ع - مٹ) حدیث

1. नवीन वस्तु (Navín vastu) نوین (نویں)

2. लज्जा (Lajja) शर्म (Sharm) (لججا) (شرم)

HAJ,JÁM हजाम (ع - مذ) حجام
नापित (Nápit) चौरिक (Chhaurik) (ناپیت) (چوریک)
नाई (Nái) (نائی)

HAJÁMAT हजामत (ع - مٹ) حجامت

1. चौर कर्म (Chhaur karm) बाल बनाना (Bál banána) (چور کرم) (بال بنانا)
2. पछुने लगाना (Pachhne lagána) सिंघी लगाना (Singhi lagána) (پچھنے لگانا) (سنگھی لگانا)

HUJ,JAT हुज्जत (ع - مٹ) حجت

1. तर्क वितर्क (Tark vitark) वाद विवाद (Vád vivád) बहस (Bahs) (ترک و ترک) (واد و واد) (بحث)
2. कलह (Kalah) भगड़ा (Jhagra) (کله) (بگڑا)

HAJAR हजर (ع - مذ) حجر
पाषाण (Páshán) प्रस्तर (Prastar) (پاشان) (پرستار)

HUJ,RA हुज्रा (ع - مذ) حجره
कोठक (Koshtak) कोठरी (Kothri) (کوٹھک) (کوٹھری)

HAJ,LA हजला (ع - مذ) حجلہ

- छपर खट (Chhapar khat) नव विवाहिता के लिए सजाया हुआ कमरा (Nao viváhita ke lie sajáya hua) (چہر کھٹ) (نہو ویواہیتا کے لیے سجاایا ہوا کمرہ)

۳. RÁF ہر اف (ع - مذ) حراف

دھرت (Dhúrt) چالاک (Chálák)

واچال (Váchál) باتونی (Bátúni)

۱. RÁFA ہر اف (ع - مٹ) حرافہ

دھرت (Dhúrta) کلتا (Kulata) ہر جادی (Harjá,í)

۳. ÁM ہرام (ع - ص) حرام

ابھک چھیا (Abhak, chhya) اہمک

جسکا خانا دھرم شاستر میں نیپیدھ ہو

(Jis ka khána dharm shástr men

nishiddh ho جس کا کھانا دھرم

شاستر میں نشدھ ہو)

نیپیدھ (Nishidh, uh) نشدھ

ممنو (Varjit) ورجت

ممنو (Mamnú, a) ممنوع

پاوت (Pavitr) پاوت

پاک (Pák) پاک

ویبھیچار (Vyabhihár) ویبھیچار

بدکاری (Bad kári) بدکاری

حرام خور (ع - ص)

RÁM-KHOR ہرام خور

نیش کرم (Nish karm) نیش کرم

نیکما (Nikamma) نیکما

مفت خور (Muft khor) مفت خور

کریٹاگن (Kritaghn) کریٹاگن

نامک حرام (Namak harám) نامک حرام

نئی چیز (Nai chiz) نئی چیز (وستو)

2. ہزارت محمد صاحب کے پرچن

(Hazrat Mohammad sahib ke pra-

vaahan حضرت محمد صاحب

کے پرچن)

HADÍD ہدیہ (ع - مذ) حدید

ای (Ai) کھاتو (Kudhátu)

لوہا (Loha) لوہا (کوڈھاتو)

HADÍQA ہدیقا (ع - مذ) حدیقہ

اوپن (Upvan) واٹیکا (Vátika)

آرام (Áram) آرا (Bágh)

باغ)

HAZÁQAT ہزاکت (ع - مٹ) حذاقت

نپونتا (Nipunata) کوشلوتا

(Kushaluta) مہارٹ (Mahárat)

مہارٹ)

حارات (ع - مٹ)

HIRÁRAT ہرارٹ

1. گرمی (Garmi) گرمی (Táp) گرمی

2. کھوسا (Krodh) کھوسا (Ghussa)

3. ہلکا جوار (Halka jwar) ہلکا جوار

HIRÁSAT ہیراسٹ (ع - مٹ) حراست

1. سن رکھن (Sanrakchhan) سن رکھن

نیرانی (Nigráni) نیرانی

2. آسیدھ (Ásedh) آسیدھ

نہار بندی (Nazar bandi) نظر بندی

HAR,F حرف (ع - مذ) حرف

1. वर्ण (Varn वरुण) अक्षर (Akehar अक्षर)
2. वचन (Vachan वचन) बात (Bát बात)
3. दोष (Dosh दोष) खोट (Khot खोट) ऐब (Aib ऐब)

حرف به حرف (ع - ص)

HAR,F-BA-HAR,F حرف ب حرف

- अक्षरशः (Akehar shah अक्षरशः)
एक एक हर्फ (Ek ek harf एक एक हर्फ)
(حرف)

HIR,FAT حرفت (ع - م) حرفت

1. व्यापार (Vyápār व्यापार) पेशा (Pesha पेशा)
2. शिल्पकला (Shilpkala शिल्पकला) दस्तकारी (Dastkārī दस्तकारी)
3. धूर्तता (Dhūrtata धूर्तता) फितरत (Fitrat फितरत)

HIR,FA حرفه (ع - مذ) حرفه

1. उद्योग (Ud,dyog उद्योग) पेशा (Pesha पेशा) हुनर (Hunar हुनर)
2. शिल्प कला (Shilp kala शिल्प कला) दस्तकारी (Dastkārī दस्तकारी)

حرکت (ع - م)

HAR (A) KAT हर (र) कत

1. गति (Gati गति) चाल (Chál चाल)
2. ज़बर, ज़ेर, पेश माश्रायें (Zabar, zer, पेश माश्रायें)

حرام کار (ع - ص) حرام کار

HARÁM-KÁR हरामकार

- व्यभिचारी (Vyabbichári व्यभिचारी)
बद चलन (Bad chalan बद चलन)

حرام کاری (ع - م) حرام کاری

HARÁM-KÁRI हरामकारी

- व्यभिचार (Vyabbichár व्यभिचार)
परस्त्री गमन (Paistri gaman परस्त्री गमन)
बद चलनी (Bad chalani बद चलनी)

HAR,B حرب (ع - م) حرب

- युद्ध (Yud,dh युद्ध) समर (Samar समर)
संग्राम (Sangram संग्राम) लड़ाई (Larái लड़ाई)
जंग (Jang जंग)

HAR,BA حرب به (ع - مذ) حرب به

1. दाँव (Dáon दाँव) पेच (Pech पेच)
2. आयुध (Áyudh आयुध) हथियार (Hathyár हथियार)

HARAJ हरज (ع - مذ) हरज

1. हानि (Háni हानि) क्षति (Chhati क्षति)
नुक्सान (Nuqsán नुक्सान)
2. समय की हानि (Samai ki hani समय की हानि)

HIR,S हिर्स (ع - م) हिर्स

- लोभ (Lobh लोभ) लिप्सा (Lipea लिप्सा)
लोहपता (Lolupata लोहपता) तमा (Tama तमा)

स्वतंत्रता (Swatantrata) (سوئلتنرتا)

आजादी (Āzādi) (آزادی)

HARĪR हरि़र (ع - مذ) حریر
पाटंबर (Pātambar) (پاتمبر) अशुक
(Anshuk) (انشک) रेशमी कपड़ा
(Reshami kapra) (ریشمی کپڑا)

HARĪS हरि़स (ع - ص) حرّص

1. लोलुप (Lolup) (لولپ) लालची
(Lālachi) (لالچی)

2. देखा देखी कोई काम करने वाला
(Dekha dekhi ko,i kām karne
vāla) (دیکھا دیکھی کوئی کام کرنے والا)

3. नज़र हाया (Nazar háya) (نظرهايا)
नदीदा (Nadída) (ندیده)

HARĪF हरि़फ़ (ع - مذ) حرّیف

1. सहोद्योगी (Sahod,deogi) (سهود)
हमपेशा (Hampesha) (همپهشا)
(ديوگی) (پیشه)

2. शत्रु (Shattru) (شعرو) वैरी (Vairi)
(دشمن) दुश्मन (Dushman)

3. प्रतिद्वंद्वी (Prati dwandwi) (پرتی)
(دقیب) रक्तीव (Raqlb) (دوندوی)

4. जोड़िया (Joriya) (جوڑیا) जोड़ में से
एक (Jor meṇ so ek) (جوڑ میں سے ایک)

HARĪM हरि़म (ع - مذ) حرّیم

1. अंतःपुर (Antah pur) (انتہپور) आवास
(Āvās) (آواس) घर (Ghar) (گھر)

2. कावे की चार दीवारी (Kābe ki
chār dīvāri) (کعبے کی چار دیواری)

pesh māttrāṇ (پیش ماترائین)

3. अनुचित व्यवहार (Anuchit vyavhār)
दुराचार (Durāchār) (انوجیت ویوهار)
बुरा बरताव (Bura bartāo) (دراچار)
(برابرناؤ)

4. नटखटी (Nūṭ khātī) (نٹکھٹی)
शरारत (Sharārat) (شرارت)

5. अपराध (Aprādh) (اپراده) कुसूर
(Qusūr) (قصور)

6. पाप (Pāp) (پاپ) दोष (Dosh) (دوش)

7. यात्रा (Yātra) (پاترا) सफ़र (Safar)
(سفر)

HIR,MÁN हिर्मान (ع - مذ) حرمان

निराशा (Nirāsha) (نراشا) नाउम्मेदी
(Nā ummedi) (نالامیدی)

حرمان نصیب (ع - ص)

HIR,MÁN-NASÍB हिर्मानसीब

निराश (Nirāsh) (نراش) हताश (Hatāsh)
(नामिद) नाउम्मेद (Nā ummed) (معتاش)

HUR,MAT हुर्मत (ع - مث) حرمت

1. सम्मान (Sammán) (سممان) प्रतिष्ठा
(Pratishtha) (پرتھتھا) इज़्ज़त
(Izzat) (عزت)

2. धर्मनिषेध (Dharm nishedh) (دهرم)
हराम होना (Harām hona) (نشیده)
(حرام هونا)

HUR,RIYAT हरियत (ع - مث) حریت

स्वाधीनता (Swādhīnata) (سوادھی نتا)

2. लज्जा (Lajja लज्जा) शैरत (Ghairat
(غیرت)

HISÁB हिसाब (ع - مذ) حساب

1. गणित (Ganit गणित) बीज गणित
(Bijganit बीज गणित)
(Riázi ریاضی)
2. गणना (Gan,na गणना) गिनती (Ginti
(شماری شماری)
3. भाव (Bháa भाव) दर (Dar दर)
4. लेन देन (Len den लेन देन)

EUSÁM हुसाम (ع - मं) حسام
आस (Asi آسی) तलवार (Talvár तलوار)

HASAB हसब (ع - مذ) حسب
वंश (Vansh वंश) गोत्र (Gotr गोत्र)
खान दान (Khándán خانان)

HAS,B हसब (ع - مذ) حسب
अनुसार (Ansár अनुसार) मुताबिक
(Mutábíq مطابق)

حسب الحكم (ع - مذ)

HAS,BUL-HUK,M ह बु न हुकम
आज्ञानुसार (Ággyánusár आज्ञानुसार)
आदेशानुसार (Ádeshánusár आदेशानुसार)
हुकम के मुताबिक (Hukm ke
mutábíq हुकम के مطابق)

حسب ذیل (ع - مذ)

HAS,B-E-ZAIL हस्बेज़ैल
निम्नांकित (Nim,nákit निम्नांकित)
निम्नलिखित (Nim,n likhit निम्नलिखित)
नीचे लिखा हुआ (Níche likha hua नीचे लिखा हुआ)
(लکھا لکھا हुआ)

HIZ,B हिज़्ब (ع - مذ) حزب

1. परिच्छेद (Prich,ched परिच्छेद)
प्रकरण (Prakaran प्रकरण)
(Ad,dhyáo अध्याय)
(Báb باب)
2. पक्ष (Pakehh पक्ष) पार्टी (Party
(پارٹی پارٹی)

حزب مخالف (ع - مذ)

HIZ,B-E.MUKHÁLIF हिज़्बे मुखालिफ
विरोधी पक्ष (Virodhi pakchh विरोधी पक्ष)
(Bácn bázu ka बाँस का)
(Opposition अपोज़ीशन)
(اپوزیشن اپوزیشن)

HAZ,M हज़म (ع - مذ) حزم

1. दूरदर्शिता (Dúrdarsh'ita दूरदर्शिता)
एहतिyát (Ehtiyát احتیاط)
2. चतुरता (Chaturata चतुरता) होशयारी
(Hoshyári هوشیاری)

HUZ,N हुज़न (ع - مذ) حزن

शोक (Shok شوک) क्षोभ (Cnhobb क्षोभ)
(Ranj रنج)

HAZÍN हज़ीन (ع - ص) حزين
शोकातुर (Shokátur शोकातर)
(Dukhit دکھت) रंजीदा (Ranjída
(رنجیده رنجیده)

HIS(S) हिस (स) (ع - मं) حس

1. इन्द्रियो द्वारा किसी चीज़ का ज्ञान
(Indriyon dwára kisi chíz ka gýán
(اندريوں द्वारा کسی چیز کا گيان اندريوں द्वारा کسی چیز کا گيان)

۱. शुभ दर्शन (Shubh darshan) **شبه**
(ملہوم) मनोरम (Mano ram)
हसीन (Hasin) **حسین**

۱. हज़रत अली के बड़े पुत्र का नाम
(Hazrat Ali ke bage puttr ka nám)
(حضرت علی کے بڑے پتر کا نام)

US,N हुसून (حسن - ع - مذ)

1. सौंदर्य (Saundarya) **سوندریه** सुंदरता
(Sundara'a) खूब सूरती
(Khúbeśrati) **خوبصورتی**

2. शोभा (Shobha) **शुभा** छटा
(Chhata) **छत्र** (Chhab) **چه**

3. जौवन (Joban) **जोबन** बहार (Bahár)
بهار

حسن اتفاق (ع - مذ)

HUS,N-E-IT,TIFÁQ हुस्ने इत्तिफाक
सुयोग (Suyog) **सुयोग**
(Sanyog) **संयोग** दैवयोग (Daiv yog)
(दिवयोग) अच्छा इत्तिफाक (Ach,chha-
ittifáq) **اچھا اتفاق**

HASÍN हसीन (حسن - ع - مذ)

1. सुंदर (Sundar) **سندر** रूपवान्
(Rúpván) **روپوان** खूब सूरत
(Khúbeśrati) **خوبصورت**

2. मनोहर (Manohar) **मनोहर** मनोरम
(Mano ram) **मनोरम** खुशनुमा
(Khushnuma) **خوش نما**

HASHR हशर (حشر - ع - مذ)

1. प्रलय (Pralai) **پرلے** महा प्रलय

حسب ضابطہ (ع - مذ)

HAS,B-E-ZÁBITA हस्वे ज्ञाबिता
नियमानुसार (Niyamánusár)
यथाविधि (Yathá vidhi) **یتھاودھی**
यथानियम (Yatha niyam) **یتھانیم**
काइदे के मुताबिक (Qáide ke mutáb'ig)
قاعدے کے مطابق

حسب معمول (ع - مذ)

HAS,B-E-MÁMŪL हस्वे मामूल
यथानुपूर्वक (Yathá nupúrvak) **یتھانوپूर्वक**
यथापूर्व (Yatha púrv) **یتھानुपूर्व**
रोज़मर्रा के मुताबिक (Roz marra
ke mutáb'ig) **روزمره کے مطابق**

حسب منشا (ع - مذ)

HAS,B-E-MAN,SHA हस्वे मनशा
यथेच्छ (Yathech, chh) **یتھےछ**
यथा रुचि (Yatha ruchi) **یتھारुچی**
मंशा के मुताबिक (Mansha ke mutáb'ig)
मंशा के مطابق

HASAD हसद (حسن - ع - مذ)
ईर्ष्या (Irshya) **ایرشیہ** डाह (Dáh) **ڈاھ**

HAS,RAT हस्रत (ع - مٹ)

1. पश्चात्ताप (Pashchát,táp) **پشچا**
(Afsos) **افسوس** अफसोस (त) **تپ**
2. लालसा (Lálasa) **لالسا** उत्कंठा
(Utkantha) **اٹکنٹھا** इश्तियाक
(Ishtiyáq) **اِشتیاق**

HASAN हसन (حسن - ع - ص)

1. श्रेष्ठ (Shresh,th) **شریہٹ** उत्तम
(Uttam) **امدہ** (Umda) **عمدہ**

HISÁR হিসار (ع - مذ) حصار

1. परिधि (Paridhi) (پری دمی) घेरा
(Ghera) (گھرا)

2. प्राचीर (Práchír) (پراچیہ) चार
दीवारी (Chár dívári) (چار دیواری)

HAS,R हसर (ع - مذ) حصر

निर्भरता (Nirbharata) (نبرہ رتا) अवलंबन
(Av,lam,ban) (اولم بن) इनहिसार
(Inhisár) (انحصار)

HIS,N हिसन (ع - مذ) حصن

दुर्ग (Durg) (दुर्ग) कोट (Kot) (कोट)
गढ़ (Garh) (गढ़) किला (Qila) (قلعہ)

HUSÚL हुसूल (ع - مذ) حصول

प्राप्ति (Prápti) (پراپتی) उपलब्धि
(Uplabdhí) (اپ لبدھی) मिलना
(Milna) (ملنا)

HIS,SA हिस्सा (ع - مذ) حصہ

1. विभाजन (Vibhajan) (ویبہ'جن) बांट
(Bánt) (بانٹ)

2. भाग (Bhág) (بھاگ) जुड़ा (Juz) (جڑا)

3. श्रेणी (Shreni) (شرینی) दर्जा
(Darja) (درجہ)

4. ग्रंथखंड (Granth khand) (گرنتھ کھانڈ)
जिल्द (Jild) (جلد)

حصہ دار (ع - ص)

HIS,SA-DÁR हिस्सा दार

अंशी (Anshi) (अंशी) भागीदार (Bhágí-
dár) (بھاگی'دار) साभेदार (Sájbhedár)
(साज'बे'दार)

(Mahapralai) (महाप्रलये) कयामत
(Qayámat) (قیامت)

2. दुष्परिणाम (Dushparinám) (दुश
बुरा नतीजा) (Buranatíja) (बुरा नतीजہ)

HASHARÁT हशरात (ع - مذ) حشرات

कीड़े मकोड़े (Kíro makoře) (کیڑے
مکوڑے)

HAHS,FA हश्फा (ع - مذ) حشفہ

लिंगाग्र (Lingágr) (لنگا'گر) सुपारी
(Supári) (سپاری)

HASHAM हशम (ع - مذ) حشم

नौकर चाकर (Nuukar chákar) (नूकर
चाकर) प्यादे सिपाही वगैरा (Pyáde
sipáhi vaghaira) (پیادے سپاہی وغیرہ)

حشمت (ع - مٹ)

HASH,MAT हश्मत

1. आतंक (Átank) (आतंक) दबदबा
(Dabduba) (दब'दبہ)

2. वैभव (Vaibhav) (वैभवे) शानशौकत
(Sháanshaukat) (شان'شو'کٹ)

HASH,V हश्व (ع - مذ) حشو

अनावश्यक (Anávásh, shyak) (अनावश)
वह शब्द (Vyarth) (विरथ) जो किसी वाक्य में अनावश्यक हो
(Voh shabd jo kisi vákya men aná-
vash,shyak ho) (وہ شبد جو کسی
واکیہ میں اनावश्यक ہو)

IZÍZ हज्जिज़ (ع - ص) حضيض

गर्त (Gart) गढ़ा (Gaṛha) (कर्त)

AZ(Z) हज़ (ज़) (ع - مذ) حظ

आनंद (Ānand) लुफ़ (Lutf) (أنند) (لطف)

حظانسانی (ع - مذ)

AZ,Z-E-NAFSĀNĪ हज्जे नरुसानी

कामानंद (Kāmānand) (کاماند)

ऐयाशी (Aiyāshi) (عیاشی)

1. सांसारिक सुख (Sānsārik sukh)

(ऐश) (Aish) (سانسارک سکھ)

IFĀZAT हिफाज़त (ع - مث) حفاظت

1. रक्षा (Rakḥha) (رکچھا) संरक्षण
(Sanrakḥhan) (सनरकचھن) बचाव
(Bachāo) (بچاؤ)

2. निरीक्षण (Nirīkḥhan) (نیریکچھن)
देख रेख (Dekh rekḥ) (دیکھ ریکھ)
निगरानी (Nigarānī) (نگرانی)

IF,Z हिफ़्ज़ (ع - مذ) حفظ

1. रक्षा (Rakḥha) (رکچھا) हिफाज़त
(Hifāzat) (حفاظت)

2. सत्कार (Satkāṛ) (ستکار) आदर
(Ādar) (آدر) लिहाज़ (Lihāz) (لکھاڑ)

3. मुख्याग्र (Mukhāgr) (مکھاگر) कंठस्थ
(Kanthasth) (کن تھستھ) बर ज़बान
(Bar zabān) (برزبان)

حفظ مراتب (ع - مذ)

IF,Z-E-MARĀTIB हिफ़्जे मरातिब

पद और श्रेणी के अनुसार व्यवहार

HASĪR हसीर (ع - مذ) حصیر

कुशासन (Kushāsan) (کشاسن) तृणशय्या
(Trin shaiya) (ترن شئی) चटाई (Chatā,i)
(چٹائی)

HASĪN हसीन (ع - ص) حصین

दढ़ (Driḥ) (در) मज़बूत (Mazbūt)
(مضبوط)

HAZ,RAT हज़रत (ع - مذ) حضرت

1. श्रीमान् (Shrimān) (شری مان)

महाशय (Mahāshai) (مهائشے) जनाब
(Janāb) (جذاب)

(ص)

2. धूर्त (Dhūrt) (دھورت) चालाक
(Chālāk) (چالاک) (دھنگ)

HUZŪR हुज़ूर (ع - مذ) حضور

1. प्रत्यक्षता (Pratyakḥhata) (پرتیک)
संमुखता (Sam,mukhata) (سممکھتا)
मुवाजहा (Muvajaha) (مواجھا)

2. श्रीमान् [संबोधन में] (Shrimān)
महोदय (Mahodai) (مهودے)
जनाब (Janāb) (جذاب)

HUZŪRĪ हुज़ूरी (ع - मथ) حضوری

1. समीपता (Samīpata) (سمیپتا)
संमुखता (Sam,mukhata) (سممکھتا)
क़ुर्बत (Qurbat) (قربت)

2. सेवा (S.eva) (سیوا) शूश्रूषा (Shush-rūsha)
खिदमत (Khidmat) (خوشروشا)
(خدمت)

2. ईश्वरत्व (Íshwarattwa (ایشورت، تو)
खुदाई (K̤hudái (خدای)

(Pad aurs shreni ke anusár vyavhár
(پد اور شرینی کے انوسار ویوہار)

HAQ-TALAFI हक़ तलफ़ी حق تلفی
अन्याय (Annyáe (ان نیای کسی का
हक़ मारा जाना (Kisi ka haq mára jána
(کسی का حق मारा जाना)

HAQ (Q) हक़ (कक़) (ع - مذ) حق

1. ईश्वर (Íshwar (ایشور परमात्मा
(Paramátma (پرماتما)

2. सत्य (Sattya (سیت، یتہ یثاथं
(Yatháarth (یتہارتہ Sach (سچ)

3. उचित (Uchit (اوچیت ठीक (Thik
(تھیک)

4. उत्कोच (Utkooh (ات کوچ अप्रदान
(Appradán (اپ پردان रिश्वत
(Rishvat (رشوت)

5. स्वत्व (Swattwa (سوत، تو अधिकार
(Adhikár (ادھی کار हिस्सा (Hissa
(حصہ)

HAQ-DÁR हक़दार (ع - ص) حق دار
अधिकारी (Adhikári (ادھی کاری स्वत्वा
धिकारी (Swattwádhikári (سوत تو
हक़ पाने वाला (Haq páne
vála (حق پانے والا)

حق را می دهی (ع - مذ)

HAQ,Q-E-RÁL-DIHI हक़के रायदिही
मताधिकार (Matádhikár (متا دھی کار
वोट देने का हक़ (Vote देने का हाक़
(वोट देने का حق)

HIQÁRAT हिक्कारत (ع - مث) حقارت

1. घृणा (Ghrina (گھرنا नफ़रत (Nafrat
(نفرت)

2. अनादर (Anádar (انادر ना कदरी
(Náqadri (ناقدری)

حق فراموش (ع - ص)

HAQ-FARÁMOSH हक़ फ़रामोश

1. अन्यायी (An,nyái (ان نیائی ना
इन्साफ़ (Ná insáf (نا انصاف)

2. कृतघ्न (Kritaghn (کرت گھن किसी
का हक़ भूल जाने वाला (Kisi ka
haq bhul jáne vála (کسی का حق
بھول جانے والا)

حق المحنت (ع - مذ)

HAQ,Q-UL-MEHNAT हक़कुल मेहनत

पारिश्रमिक (Párish,shramik (پارش

(مزدوری) مزدوری (Mazdúri (مزدورک

حقانیت (ع - مث)

HAQ-GO हक़ गो (ع - ص) حق گو

सत्यवादी (Sattyaavádi (ستید وادی

सच्ची बात कहने वाला (Sach,chí bát
kahne vála (سچی بات کہنے والا)

حق ناشناس (ع - ص)

HAQ-NA-SHANÁS हक़ ना शनास

دیکھو 'حق فراموش'

HAQ,QÁNIYAT हक़क़ानियत

1. वास्तविकता (Vástavikata (واس توکنا

सत्यता (Sattyata (ستید تا

हकीकत (Sach,chái (سچیائی)

(حقیقت Haqíqat)

HAQÍQATAN हकीकतन (ع - ص) حقیقتاً
वस्तुतः (Vastutah वस्तुतः) सच मुच
(Sach much सच)

حقیقت آشنا (ع - ص)

HAQÍQAT ÁSH,NA हकीकत आशना
मर्मज्ञ (Marmaggya मर्मज्ञ) तत्त्ववेत्ता
(Tattwa vetta तत्त्ववेत्ता) हकीकत
जानने वाला (Haqíqat Jáanne vála
حقیقت جاننے والا)

حقیقت پسند (ع - ص)

HAQÍQAT-PASAND हकीकत पसन्द
सत्यप्रिय (Sattypriya सत्यप्रिय)
सच पसन्द करने वाला (Such pasand
karne vála सच पसन्द करने वाला)

HAQÍQI हकीकी (ع - ص) حقیقی
1. वास्तविक (Vástavik वास्तविक)
असली (Asli اصلی)

2. सहोदर (Suhodar सहोदर) सगा
(Snga सगा)
3. यथार्थ (Yatháarth यथार्थ) वाकई
(Váqai واقعی)

HUK,KÁM हुक्काम (ع - مد) حکام
حاکم کی جمع

अधिकारीगण (Adhikári gan अधिकारीगण)
(Afsarán अफसरान) (ग)

HIKÁYÁT हिकायात (ع - مٹ) حکایات

حکایت کی جمع

कथा माला (Katha mála कथा माला)
कहानियां (Kahániyan कहानियां)

HUQ,QA हुक्का (ع - مد) حقہ

1. रत्न रखने की पिटारी (Ratn rakhne
ki pitári रत्न रखने की पिटारी)
2. चिलम पीने की गुड़गुड़ी (Chilam
pine ki gurguṛi चिलम पीने की
गुड़गुड़ी)

HAQ,QIYAT हक़ियत (ع - مٹ) حقیقت
सम्पत्ति (Sampatti सम्पत्ति) जायदाद
(Jáidád جائداد)

HAQÍR हकीर (ع - ص) حقیر

1. तुच्छ (Tuch, chh तुच्छ) लुद्र
(Chhuddr लुद्र) नाचीज़
(Náchíz नाचीज़)
2. तिरस्कृत (Tiraskrit तिरस्कृत)
अपमानित (Apmánit अपमानित)
ज़लील (Zulil ذلیل)

HAQÍQAT हकीकत (ع - مد) حقیقت

1. वास्तविकता (Vástavikata वास्तविकता)
(Yatháarthata यथार्थता) क्ता
(Sach, chái सच्चाई) (Sach, chái सच्चाई)

2. आधार (Ádhár आधार) मूल (Múl
Bunyád बुनियाद) (Múl बुनियाद)
3. वित्त (Vitt वित्त) विसात (Bisát
بساط)

4. वृत्तान्त (Vrittánt वृत्तान्त) कथा
(Katha कथा) हाल (Hál हाल)

5. मर्म (Marm मर्म) राज़ (Ráz राज़)

फार्मा बरदार (Farmān bardār) (فرمان بردار)

HIKMAT हिक्मत (ع - مٹ) حکمت

1. बुद्धि (Buddhi) बोध (Bodh) (بدهی) عقل (Aql) (عقل)

2. विज्ञान (Viggyān) साइंस (Science) (وگئیان)

3. उपाय (Upāi) युक्ति (Yukti) (اپای) ترکیب (Tarkīb) (یکتی)

4. आयुर्वेद (Āyurvod) तिब (Tib) (ایورود)

حکمت عملی (ع - مٹ)

HIKMAT-E-AMALI हिक्मते अमली
कूट नीति (Kūt nīti) पालीसी (Policy) (کوت نیتی) (پالیسی)

حکم ران (ع - ص)

HUKM-RĀN हुक्मरां
शासक (Shāsak) शास्ता (Shāsta) (شاسک) (شاسته) (حاکم) (Hākīm) (حاکم)
حکم نامه (ع - مٹ)

HUKM-NĀMA हुक्म नामा
आज्ञा पत्र (Āggya pattr) आदेश पत्र (Ādesh pattr) (आग्या पत्र) (आदेश पत्र)

HUKMĪ हुक्मी (ع - ص) حکمی
अचूक (Achūk) राम बाण (Rām bān) शरतिया (Shartiya) (अचूक) (राम बाण) (شرطیہ)

HUKUMAT हुक्मत (ع - मٹ) حکومت

1. शासन (Shāsan) सत्ता (Satta) (शासन) (सत्ता) (राज्य) (Rājya) (राज)

HIKĀYAT हिकायत (ع - مٹ) حکایت

1. वृत्तांत (Vrittānt) विवरण (Vivaran) (वृत्तान्त) (विवरण) (अहवाल) (Ahvāl) (احوال)

2. कथा (Katha) कहानी (Kahāni) (कथा) (कहानी) (कहसा) (Qissa) (कहानी)

HAKAM हकम (ع - مٹ) حکم
मध्यस्थ (Madh, dhyasth) पंच (Panch) (مدهیست) (پنچ)

HUKM हुक्म (ع - مٹ) حکم

1. आदेश (Ādosh) आज्ञा (Āggya) (आदेश) (आज्ञा) (आर्डर) (Order) (आर्डर)

2. अनुमति (Anumati) इजाजत (Ijāzat) (अनुमति) (इजाजत)

3. निर्णय (Nirnai) फैसला (Faisala) (निर्णय) (फैसला) (فیصلہ)

HUKAMA हुक्मा (ع - مٹ) حکما
حکیم کی جمع

1. चिकित्सकगण (Chikitsakgan) (चिकित्सकगण) (इलाज करने वाले) (Ilāj karne vāle) (علاج کرنے والے)

2. वैज्ञानिक जन (Vaig, gyanik jan) साइंस दां (Science dān) (वैज्ञानिक जन) (साइंस दां) (سائنس دان)

حکم بردار (ع - ص)

HUKM-BARDĀR हुक्म बदर

आज्ञाकारी (Āggyā kārī) आज्ञाकारी (Āggya pālāk) (आज्ञाकारी) (आज्ञाकारी) (आज्ञाकारी)

2. वध (Vadh) ज़बीहा (Zabiha)
(ذبیحہ)

HALÁVAT हलावत (ع - مٹ)

1. मधुरता (Madhurata)
मिठास (M.thás) (مٹھاس)
2. सुस्वाद (Sug,swád) अच्छा
मज़ा (Ach,cha maza) (اچھا مزہ)
3. सुख (Sukh) ऐश (Aish)
(عیش)

HALAF हलफ (ع - مذ)
शपथ (Shapath) सौगंद (Sau-
gand) कसम (Qasam) (سوگند)
حلف نامہ (عف - مذ)

HALAF-NÁMA हलफ नामा

शपथ पत्र (Shapath pattr) (شپتہ پتر)

HAL,Q हलक (ع - مذ)

1. कंठ (Kanth) गला (Gala) (کنٹھ گلا)
2. मुख (Mukh) मुंह (Munh) (مکھ منہ)

HUL,Q'UM हलकूम (ع - مذ)

1. कंठ (Kanth) गला (Gala) (کنٹھ گلا)
2. गले का गड्ढा (Gale ka gaddha)
(गले का कट्टा)

HAL,QA हलका (ع - مذ)

1. परिधि (Paridhi) घेरा
(Ghera) (پیریدی)
2. कड़ा (Kaṛa) कुंडा (Kunda) (کڑا کونڈا)
3. चक्र (Chak,kr) पहिया
(Pahiya) (چک کر پہیہ)

حلقہ بگوش (عف - ص)

HAL,QA-BA-GOSH हलका व गोश

1. प्रातदीक्षा (Prāṭ dīkṣha) (پراپت)

2. अन्याय (Annyái) (ان نیاے)
अत्याचार (Attyáchár) (انتہاچار)
ज़बर दस्ती (Zabar dasti) (زبردستی)

HAKÍM हकीम (ع - مذ)

1. वैज्ञानिक (Vaig gyá nik) (ویگ گیا)
(Science dān) साइंस दां (نک)
(سائنس دان)
2. चिकित्सक (Chikitsak) (چکیتسک)
वैद्य (Vaidya) (وید) तबीब (Tabib)
(طیبیب)
3. बुद्धिमान् (Buddhi mán) (بدھی مان)
मनीषी (Maníshi) (منی شی) दाना
(Dána) (دانا)

HAL (L) हल (ल) (ع - مذکر)

1. प्रकटन (Prakatan) (پرکتن)
खोलना (Kholna) (کھولنا)
2. समाधान (Samádhán) (سمادھان)
सुलझाना (Suljhána) (سلجھانا)
3. विलयन (Vilayan) (ویلین) घुलना
(Ghulna) (گھلना) मिलना (Milna)
(میلنا)

HALÁL हलाल (ع - ص)

1. भक्ष्य (Bhakhya) (بھکھیہ)
जिस पदार्थ का खान पान धर्म
शास्त्र के विरुद्ध नहो (Jis padārth
ka khán pán dharm shástr ke
viruddh na ho) (جس پد'رثہ کا
کھان پان دھرم شاستر کے
نہ ہو)

शकल सूरत (Shakal sūrat شکل صورت)

2. मुखाकृति (Mukhākṛiti (مکھا کرتی
हुलया (Hulya حلیہ)

HIMÁR हिमार (حمار - ع - مذ)
गर्दभ (Gardabh (گرددبہ रासभ (Rásabh
गधा (Gadha (گدھا (راسبه)

HAMÁQAT हमाकत (ع - م - م)
मूखता (Múkhata (مورکھتا
(Múrhata (مورھتا बेअकली (Be aqli
(بے عقلی)

HAM,MÁL हम्माल (ع - म - म)
भार वाहक (Bhár váhak (بھار واهک
बोझ दोने वाला (Bojh dhone vála
(बोज़े दhone वाला)

HAM,MÁM हम्माम (ع - म - म)
स्नानागार (Isnánágār (اسنانا گار
गृह (Isnán grih (اسनान گره गुस्लखाना
(Ghusl khāna (غسل خانه)

HIMÁYAT हिमायत (ع - म - म)
1. पक्षपात (Pakchhpát (پکچھ پات
तरफ दारी (Tarafdári (طرف داری)
2. देख रेख (Dekh rekh (دیکھ ریکھ
निगरानी (Nigrāni (نگرانی)
3. सहायता (Saháyata (سہایتا मदद
(Madad (مدد)

HIMÁYATI हिमायती (ع - म - म)
1. सहायक (Saháyak (सहायक मदद
गार (Madad gār (مددگار)

मुरीद (Muríd (مريد (ديکھ)

2. आज्ञाकारी (Ággyákári (آگیاکاری
अनुयायी (Anuyái,í (انویائی फरमां
बरदार (Farmán bardár (فرمان بردار)
3. दास (Dás (داس सेवक (Sevak
खादिम (Khádīm (سیوک خادم)

HIL,M हिल्म (ع - म - म)

1. क्षमा (Chhama (چھما शील (Shíl
अपव (Af,v (عفو (شیل)
2. सहिष्णुता (Sahishnuta (سہیشتنا
गंभीरता (Gambhírata (گمبیرتا
तहम्मूल (Tahammul (تھممول)

HAL,VA हलवा (ع - म - म)

1. संयाव (Sanyáb (سن یاب हलुआ
(Halu,a (هلاوا)
2. तर और मुलाइम चीज़ (Tar aur
muláim chíz (تر اور ملائم چیز)

HUL,LA हुल्ला (ع - म - म)
वस्त्र (Vas,tra (وس 'तर पोशाक (Poshák
(پوشاک)

HALÍM हलीम (ع - ص)

1. गंभीर (Gambhír (گمبیر शांत
(Shánt (شانت संजोदा (Sanjída
(سنجیدہ)
2. सहनशील (Sahan shíl (سہن شیل
सहिष्णु (Sahish,nu (سہش نو بُردبار
(Burd bár (بردبار)

HI(U)L,YA हि (हु) ल्या (ع - म - म)

1. रूप रेखा (Rúp rekha (روپ ریکھا)

حملہ آور (عف - ص)

HAM, LA-ÁVAR हमला आवर

आक्रमण कर्ता (Ākraman karta
हमला करने वाला (आक्रमण करता
(Hamla karne wala (हमले کرنے والا)

HAMÍ,YAT हमीयत (ع - مٹ)

लज्जा (Lajja (لججا
لāj (Lāj लाज
गैरत (Ghairat (غیرت)

HINA हिना (ع - مٹ)

रक्त गर्भा (Rakt garbha (रक्त गर्भा
मेंहदी (Menhdi (मेंहदी)

HAN,ZAL हनज़ल (ع - مذ)

इंद्राणी (Indrāni (इंद्राणी
इंद्रायन का फल (Indrayan ka phal (इंद्रायन का फल
का पहेल

HAVÁDIS हवादिस (ع - مذ)

‘حادثه’ کی جمع

घटना समूह (Ghatna samúh (گھटना
हादसे (Hádise (حادثے)

HAVÁS हवास (ع - مذ)

1. इन्द्रियां (Indriyān (इन्द्रियां
(Quv,vaten (قوتیں)

2. संवेदन (Samvedan (संवेदन
एहसास (Ehsas (احساس)

3. संज्ञा (Sangya (संज्ञा
होश (Hosh (होश)

حواس باختہ (عف - ص)

HAVÁS-BAKHTA हवास बाख्ता

अ तमत (Bhránt mat (بہرانت مت)

2. पक्षपाती (Pakshpāti (پکشیہ پاتی)

तरफ دار (Taraf dār (طرفدار)

HAM,D हमद (ع - مٹ)

स्तुति (Istuti (استثنی
खुदा की तारीफ (Khuda ki tārīf (خدا کی تعریف)

HUM,RAT हुमरत (ع - मٹ)

लालिमा (Lālīma (لالی
रक्तिमा (Rakti-ma (رکتما
सुर्खी (Lālī सुर्खी (Surkhi (سرخی)

HUM(U)Q हम् (मु) क (ع - مذ)

मूर्खता (Múrkhatā (مورکھتا
अज्ञान (Aggyān (अज्ञान
बेवकूफी (Be-vāqūfī (بے وقوفی)

HAMAL हमल (ع - مذ)

1. मेप (Mesh (میش
भेड़ (Bheṛ (بھڑ
2. मेप राशि (Mesh rāshi (میش راشی)
बुर्ज हमल (Burj-e-humal (بورج
حمل)

HAM,L हमल (ع - مذ)

1. भार (Bhār (بہار
बोज (Bhej (बोज
2. गर्भ (Garbh (گربہ)
हमल (Hamal (حمل)

HAM,LA हमला (ع - مذ)

1. आक्रमण (Ākraman (आक्रमण
चढ़ाई (Chāḥāi (چڑھائی)

2. आघात (Āghāt (آگہات
चोट (Chōṭ (چوت
वार (Vār (وار)

حوصلہ مند (عف - ص)

HAUSALA-MAND ہاوسلا مند

ساہسی (Sáhasi) (ساہسی) (Utsáhi) (اتساہی) (Himmat) (ہممت والا) (vála) (ہمت والا)

حوصلہ شکن (عف - ص)

HAUSALA-SHIKAN ہاوسلا شیکن

1. اٹساہ بہدی (Utsáh Bhedi) (اتساہ بہدی) (Himmat torne vála) (ہممت توڑنے والا) (Kathin) (کٹھن)
2. دوش کر (Dushkar) (دش کر) (Kathin) (کٹھن)

HAUZ حوض (ع - مذ)

کُنڈ (Jaláshai) (جالاشے) (Kund) (کنڈ) (Haud) (ہاؤد)

HAYA حیا (ع - مٹ)

ہیجا (Lujja) (لججا) (Vrida) (وڑدا) (Lāj) (لاج) (Sharm) (شرم)

HAYÁT حیات (ع - مٹ)

ہیات (Jivn) (جیون) (Zindagi) (زندگی)

HAYA-DÁR حیا دار (عف - ص)

لججا وان (Lájja ván) (لججاوان) (Lajila) (لجیلا) (Sharmilá) (شرمیلا)

حیا سوز (عف - ص)

HAYA-SOZ حیا سوز

گھرناس پد (Ghirnāspad) (گھرناس پد)

ہت بُدی (Hat bud,dhi) (ہت بُدی)

دَد (Udvig,n) (ادوگن) (Bad havás) (بدحواس)

HAVÁSIL ہوا سِل (ع - مذ)

ایک (Ek jal pakehhi) (اک جال پکھی) (چل پکھی)

HVÁLA حوالہ (ع - مذ)

1. ہستان (Hastántaran) (ہستان) (Sapurdagi) (سپوردگی) (ترن)
2. پتہ نشان (Pata nishán) (پتہ نشان) (Ata pata) (اتاپتا)
3. اداہرن (Udáharan) (اداہرن) (Nazir) (نظیر)

HÚT حوت (ع - مٹ)

مین (Matsya) (مٹ سیہ) (Min) (مین) (Machhli) (مچھی)

مین راشی (Mín ráshi) (مین راشی) (Burj-e-hút) (برج حوت)

HÚR حور (ع - مٹ)

سورگانگنا (Swargángana) (سورگانگنا)

جنت کی پری (Jannat ki pari) (جنت کی پری)

کی پری

(یہ لفظ جمع ہے لیکن واحد میں)

مستعمل ہے)

HAUSALA حواصلہ (ع - مذ)

۱. اودراشے (Udaráshai) (اودراشے) (Pakehhi ka pota) (پکھی کا پوتا)

۲. ساہس (Sáhas) (ساہس) (Himmat) (ہمت)

HAI,RAT ہیرت (ع - مٹ) حیرت
 آشچریہ (Āshcharya) (آشچرہ) ویرمہ
 (Vismāi) (ویرمہ) آچمہا (Aghambha)
 (حیرانی) ہیرانی (Hairāni) (اچمہا)
 حیرت افزا (عف - ص)

HAI,RAT-AFZA ہیرت افزا
 آشچریہ جنک (Āshcharya janak)
 (آشچرہ) آچمہ میں ڈالنے
 والا (Achambha men dālne vāla)
 (اچمہ میں ڈالنے والا)

حیرت زدہ (عف - ص)

HAI,RAT-ZADA ہیرت زاد
 ویرمہ (Vismat) (ویرمہ) چکیت
 (Chakit) (چکیت) ہیران (Hairān)
 (حیران)

HAIZ ہیز (ع - مذ) حیض
 راج (Raj) (راج) پشپ (Pushp)
 رتو (Ritu) (رتو) آرتو (Ārtav)
 (کسم) کوسم (Kusum)
 (Māsik dharm) (ماسک دھرم) ماہواری
 (Mahvāri) (ماہواری)

HAIF ہیف (ع - مذ) حیف
 ۱. پشچاتپ (Pashchāt,tāp) (پشچات)
 (افسوس) آفسوس (Afsos)
 ۲. دھک (Dhik) (دھک) دھکار
 (Tuf) (تف) دھکار (Dhikkār)

HĪLA ہیلہ (ع - مذ) حیلہ
 ویا (Vyāj) (ویا) می (Mish)
 (بہانہ) بہانا (Bahāna)

لججہ جنک (Lajju janak) (لججہ)
 دیناونا (Ghināona) (گھناونا)

HAI,SIYAT ہیسیت (ع - مٹ) حیثیت

۱. شیلی (Shaili) (شیلی) پراالی (Pra-
 nāli) (پرنالی) دھگ (Dhang) (دھنگ)
 (طریقہ) (Parīqa) (طریقہ)

۲. یوگیتا (Yogyata) (یوگیتا) لیاقات
 (Liyāqat) (لیاقات)

۳. پاترتا (Patrata) (پاترتا) زارف (Zarf)
 (طرف)

۴. سمپتی (Sampatti) (سمپتی)
 جایداد (Jāidād) (جایداد)

۵. آای (Āi) (آای) آمادنی (Āmadani)
 (آمدنی)

۶. پرتیشٹھا (Pratishtha) (پرتیشٹھا)
 آبرو (Ābru) (آبرو)

HAI,RÁN ہیران (ع - ص) حیران

۱. کیمکارتویہ (Kīmkartavya)
 (کیمکارتویہ) ویمورہ (vimūrḥ)
 (چکیت) چکیت (Chakit)
 (ہکا) ہکا (Hakkabakka)

۲. ودیگن (Udvign) (ودیگن) پریشان
 (Preshān) (پریشان)

HAI,RĀNI ہیرانی (ع - مٹ) حیرانی

۱. ودیگناتا (Udvignata) (ودیگناتا)
 (پریشانی) (Pre-shāni)

۲. آشچریہ (Āshcharya) (آشچریہ)
 ویرمہ (Vismāi) (ویرمہ) تاجزب
 (Ta,ajjub) (تاجزب)

उजड्ड (Asabh, bhya اسبہ، بھیا)
(Ujadd اجڈ)

حیلہ ساز (ع - ص)

HĪLA-SÁZ हीला साज़

HAIVÁNI हैवानी (ع - ص) حیوانی
पाशव (Páshav پاشو) पशु जैसा
(Pashu jaisha पशु जैसा) जानवर जैसा
(Jánver jaisha जानवर जैसा)

मिषपट्ट (Mish patu मिशपट्ट)
(Mish, ha मिश, हा) बहाना बाज़ (Babána
báz بهانه باز)

حیوانیت (ع - مٹ)

HÍN हीन (ع - مذ) حین
समय (Samai سے) वक़्त (Vaqt وقت)

حین حیات (ع - ص)

HAIVÁNI [Í] YAT हैवानि (नी) यत

HÍN-HAYÁT हीन हयात

1. पशुता (Pashuta पशुता) जानवर
पन (Jánvar pan جانور)
2. निर्लज्जता (Nirlajjata निर्लज्जता)
बेशरमी (Be sharmi بے شرمی)
3. क्रूरता (Krúrata क्रूरता) निर्दयता
(Nirdayata निर्दयता) बेरहमी
(Be rahmi بے رحمی)
4. मूर्खता (Múrkhata मूर्खता) बेवकूफी
(Be vaqúfi بے وقوفی)

यावज्जीवन (Yávajjivan یاوہجیون)
आजन्म (Ájanm आजन्म) जीते जी
(Jite ji جیتے جی)

HAIVÁN हैवान (ع - مذ) حیوان

1. पशु (Pashu पशु) चौपाया (Chau-
páya چوپایہ) जानवर (Jánvar
جانور)
2. अशिष्ट (Ashisht अशिष्ट) असभ्य

خ

KHÁTIMA खातिमा خاتمه

1. अंत (Ant अंत) अखीर (Akhír
اخیر)
2. मृत्यु (Mrittyu मृत्यु) मरण (Maran
مرن) मौत (Maut मौत)
3. निष्कर्ष (Nish karsh निष्कर्ष)
नतीजा (Natíja نتیجہ)

KHATÚN खातून (ت - مٹ) خاتون
महिला (Mahila महिला) शरीफ औरत
(Sharif aurat شریف عورت)

KHÁTAM खातम (ع - مٹ) خاتم

1. मुद्रिका (Mudrika मुद्रिका) अंगूठी
(Angúthi انگوٹھی)
2. छाप (Chháp छाप) मुहर (Muhr
مهر)

KHÁTIM खातिम (ع - ص) خاتم

समाप्त कर्ता (Samáptkarta समाप्त
कर्ता) पूर्ण कर्ता (Púrñ karta پورن
कर्ता) खत्म करने वाला (Khatm karne vála
ختم کرنے والا)

خارج از عقل (ع - ص)

KHÁRIJ-AZ-AQL خاریج از عقل

1. मूर्ख (Múrkh) पागल (Pagal) (مور کہ) (پاگل)

2. बुद्धि पर (Bud,dhi par) असंभव (Asam bhav) (بدھی پر) (اسم بهو)

خارج قسمت (ع - مذ)

KHÁRIJ-QIS,MAT خاریج قسمت

भजन फल (Bhajan phal) (भजन फल)

भाग फल (Bhag phal) (भाग फल)

KHÁRISH خاریش (ف - م)

कंडू (Kandu) खजू (Kharju) (کندو) (خجڑ)

खाज (Khaj) (کھاج)

خارشت (ف - م)

KHÁRISH,T خاریشت

دیکھو 'خارش'

KHÁZIN خازین (ع - مذ)

कोषाध्यक्ष (Koshád,dhyakehh) (کوشاد)

खजानची (Khazánchi) (دھیکیچھ)

خزانچی

KHÁSHÁK खाशाक (ع - مذ)

कुड़ा करकट (Kúra karkat) (کودا کرکٹ)

घास फूस (Ghás phús) (گھاس فھوس)

कतवार (Katvár) (کتوار)

KHÁS खास (ع - ص)

1. स्व (Swa) निजी (Niji) (سو) (نجی)

2. केवल (Keval) फकत (Faqat) (کےवल) (فقط)

3. चुना हुआ (Chuna hua) (چنا ہوا)

छांटा हुआ (Chánta hua) (چھانٹا ہوا)

KHÁDIM खादिम (ع - مذ)

दास (Dás) सेवक (Savak) (داس) (سہوک)

नौकर (Naukar) (نوکر)

KHÁR खार (ف - مذ)

1. कंटक (Kantak) कांटा (Kanta) (کنٹک) (کانتا)

2. ईर्ष्या (Írshya) डाह (Dáh) (ايرشیا) (داه)

3. असह्य (Asahya) दूभर (Dúbhar) (اسہیہ) (دوہر)

4. खांग (Kháng) पत्तियों के पांव का कांटा (Pak,chhiyon ke páon ka kánta) (کھانگ) (پتلیوں کے پاؤں کا کانتا)

KHÁRA खारा (ف - مذ)

एक प्रकार का बहुत ही कठोर पत्थर (Ek prakár ka bahut hí kathor pat,thar)

(ایک پرکار کا بہت ہی کٹھور پتھر)

خاراشگف (ف - ص)

KHÁRA-SHIGÁF खारा शिगाफ

पाषाण भेदी (Páshánbhedí) (پاشان)

पत्थर में दरार डाल देने वाला (Pat,thar men darár dál dene vála)

(پتھر میں درار ڈال دینے والا)

KHÁRIJ خاریج (ع - ص)

1. बाहर (Báhar) अलग (Alag) (باہر) (الگ)

2. त्यक्त (Tyakt) छोड़ा हुआ (Chhorá hua) (تیکت) (چھوڑا ہوا)

6. पक्षपात (Pakshpāt) (پکھ پات)

तरफ़ दारी (Tarafdāri) (طرفداری)

خاطر جمع (ع - مٹ)

KHÁTIR-JAMA खातिर जमा

संतवना (Sántwana) (سانتونا) दारस

(Dhāras) (दहारस) दिलासा (Dilāsa) (दालसा)

خاطر خواه (ع - ص)

KHÁTIR-KHÁH खातिर खाह

मनोवाञ्छित (Manovāñchhit) (मनु)

मन चाहा (Man chāha) (वान्छहत) (मनचाहा)

خاطر दاری (ع - مٹ)

KHÁTIR-DÁRI खातिर दारी

समान (Sammán) (सममान) आदर

(Ádar) (आदर) आव भगत (Áobhagat)

(Tavázo) (तवाञो) (आवभगत)

خاطر نشین (ع - ص)

KHÁTIR-NASHÍN खातिर नशी

हृदयंगम (Hridayangam) (हृदयंगम)

चित्त में जमा हुआ (Chitt men jama hua)

(चित्त में जमा हुआ)

KHÁTI खाती (ع - ص) خاکی

अपराधी (Aprádhí) (अपराधी) दोषी

(Doshi) (दोषी) कुसूरवार (Qusúr vár) (कुसूरवार)

KHÁK خاک (ف - مٹ) خاک

1. मृत्तिका (Mrittika) (मृत्तिका) मट्टी

(Mattí) (मट्टी)

4. मुख्य (Mukhya) (मुख्य) प्रधान

(Pradhán) (प्रधान) मुखसूस

(Makhsús) (مخصوص)

5. प्रिय (Priya) (प्रिय) प्यारा (Pyára)

(Chahíta) (चहीता) (प्यारा)

خاص و عام (ع - ص)

KHÁSO-ÁM खासो आम

सर्व साधारण (Sarv sádháran) (सर्व)

बड़े छोंटे सब (Bare chhote)

(sab) (सब)

KHÁS,SA खाससा (ع - مڈ) خاصه

1. प्रकृति (Prakriti) (प्रकृति) स्वभाव

(Ádat) (आदत) (Swabháo) (स्वभाव)

(عادت)

2. गुण (Gun) (गुण) सफ़त (Sfiat) (صفت)

خاصیت (ع - مٹ)

KHÁ,SI(SSÍ,)YAF खासि (सी) यत

1. स्वभाव (Swabháo) (स्वभाव) आदत

(Ádat) (आदत)

2. गुण (Gun) (गुण) सफ़त (Sifat) (صفت)

KHÁTIR खातिर (ع - مٹ) خاطر

1. मन (Man) (मन) दिल (Dil) (دل)

2. ध्यान (Dhyán) (ध्यान) चित्त (Chitt) (चित्त)

(Khyal) (खयाल) (चित्त)

3. शील (Shil) (शील) मुरव्वत (Muravvat) (مروت)

4. आव भागत (Áobhagat) (आवभगत)

खातिर दारी (Khátir dári) (خاطر)

(داری)

5. प्रति (Prati) (प्रति) लिए (Lí,e) (لئے)

KHÁK-SÁR خاکسار (ف - ص) **खाकसार**
 नम्र (Namr) विनीत (Vinít) **वनीत**
 आज्ञ (Ajiz) **عاجز**
 (یہ لفظ متکلم اپنے لئے بطور انکسار استعمال کرتا ہے)
 خاکسار (ف - مٹ)

KHÁKISTAR خاکیمتر **खाकिमتر**
 भस्म (Bhasm) राख (Rákh) **راکھ**
 خاکسار (ف - مٹ)

KHÁK,NÁI खाक नाय
 स्थल डमरु मध्य (Isthal damarú mad-dhya) **استهل دمرو مدھیہ**

KHÁKA खाका (ف - مذ) **خاکہ**
 परिलेख (Pari lekh) रेखा **ریکھا**
 चित्र (Rekha chitr) रूप **رپکھا چتر**
 रेखा (Rúp rekha) दांचा **دوپ ریکھا**
 (Dháncha) **دھانچہ**

KHÁKI खाकी (ف - ص) **خاکی**
 1. मट मैला (Mat maila) **مٹ میلا**
 मटियाला (Matiyála) **مٹیاالا**
 2. मृन्मय (Mrin mai) मट्टी **مرون مے**
 का बना हुआ (Mattí ka bana hua) **مٹٹی کا بنا ہوا**

KHÁGÍNA खागीना (ف - مذ) **خاگینہ**
 तले हुए अंडे (Tale hue ande) **تلے ہوئے انڈے**

KHÁL खाल (ع - مذ) **خال**
 1. तिल (Til) जिस्म का सियाह दाग **تیل**
 (Jism ka siyáh dagh) **جسم کا سیاہ دالغ**

2. भस्म (Bhasm) राख (Rákh) **راکھ**
3. पृथ्वी (Prithví) जमीन **پرتھوی**
 (Zamín) **زمین**
4. कुछ (Kuchh) तनिक (Tanik) **کچھ**
 (تذک)
5. मौत (Maut) मट्टी (Mattí) **موت**
 (مٹٹی)

خاک آلود (ف - ص)

KHÁK-ÁLÚD खाक आलूद
 मृन्मय (Mrin mai) मट्टी में **مرون مے**
 संना हुआ (Mattí men Sana hua) **مٹٹی**
 (میں سنا ہوا)

خاک پا (ف - مٹ)

KHÁK-E-PA खाके पा
 1. पदर (Padáry) पद रज (Padraj) **پدار**
 पांव की धूल (Páon kí dhúl) **پاؤں کی دھول**
 2. नम्र (Namr) विनीयी (Vinái) **نمرون**
 (खाकसार) **खाकसार** (ونئی)

خاک دان (ف - مذ)

KHÁK-DÁN खाक दान
 1. कुड़ा खाना (Kúra Khána) **کودا خانہ**
 2. संसार (Sansár) दुनिया **سلسار**
 (Dunya) **دنیا**

خاکر وب (ف - مذ)

KHÁK-ROB खाक रोब
 भाड़ू देने वाला (Jhaṛú dene vála) **بھاڑو دینے والا**
 मेहतर (Mehtary) **مہتر**

2. अनुभव हीन (Anubhav hīn) انوبھو
ہین) نا تजरہکار (Na tajriba
kār (نا تجرہ کار)
3. अट्ट (Adṛṭh) बोदा (Boda) (ادڑ) (بودا)
कमज़ोर (Kamzor) (کم زور)
4. असंस्कृत (Asanskrit) (اسنسکرت)
नासाफ (Nasáf) (ناصاف)

خام خیالی (ع - ف - مٹ)

KHÁM-KHAYÁLI خام خیالی
भ्रम (Bhram) (بھرم) अध्यारोप (Ad,
dhyárop) (ادھیا روپ) वहम (Vah,m
(وہم)

خامشی (ب - مٹ)

KHÁMUSHI خاموشی
خاموشی کا مخفف دیکھو 'خاموشی'
خام طمع (ع - ف - ص)

KHÁM-TAMA خام تما

1. भ्रमी (Bhrami) (بھرمی) वहमी (Vahmi
(وہمی)
2. लोभी (Lobhi) (لوہی) लालची (Lálchi
(لالچی)

خام کار (ف - ص)

KHÁM-KÁR خامکار

1. अपरिपक्व (Aparipak,kwa) (اپری
پک کو) अनुभव हीन (Anubhavín
(انوبھو ہین) नातजरہकार (Na-
tajribakár) (نا تجرہ کار)
2. मूर्ख (Múrkh) (مورکھ) कम अकल (Kam aql
(کم عقل)

2. मातुल (Matul) (ماتل) मामू (Mámūn
(مامون)

KHÁLIS خالص (ع - ص)
निष्केवल (Nishkeval) (نہ کیول)
निर्मल (Nirmal) (نیرمل) बेमेल (Be mel
(بے میل)

KHÁLIQ خالق (ع - مذ)
उत्पत्ति कर्ता (Utpatti karta) (ات پتی
कर्ता) स्रष्टा (Srashta) (سروشٹا) पैदा करने
वाला (Paida karne vála) (پیدا کرنے
والا)

KHÁLI خالی (ع - ص)

1. रिक्त (Rikt) (ریکت) शून्य (Shúnya
(شونیہ) खाली (kháli) (خالی)
2. केवल (Keval) (کیول) सिर्फ (Sirf
(صرف)
3. निठला (Nithal,la) (نٹھلا) निकमा
(Nikamma) (نکما)
4. अनुद्योगी (Anud,dyogi) (اند دیوگی)
बे रोज़गार (Be rozgár) (بے روزگار)
5. निर्जन (Nirjan) (نیرجن) सूना (Súna
(سونا)
6. प्रातावकाश (Práptákásh) (پراپتاو
کاش) सावकाश (Sáo kásh) (ساوکاش)
फारिغ (Fárigħ) (فارغ)

KHÁM خام (ف - ص)

1. आम (Ám) (آم) अपक्व (Apak kwa
(کچا) कच्चा (Kach,chá) (کچا کو)

2. धर्म पत्नी (Dharm patni) (धर्म पत्नी)

पत्नी (Patni) बीवी (Bivi) (बीवी)

3. 'खान' की स्त्री ('Khān' ki istri) 'खान' की स्त्री

(फ - मंड)

KHĀN, VĀDA खान वादा

वंश (Vansh) कुल (Kul)

गोत्र (Gottr) खानदान (Khāndān) (खानदान)

KHĀNA खाना (फ - मंड)

1. गृह (Grih) घर (Ghar)

2. डिबिया (Dibia) केस (Case) (केस)

3. सन्दूक वगैरा का घर (Sandūq Vaghaira ka ghar) (सन्दूक वगैरा का घर)

4. कुंडली का घर (Kundali ka ghar) (कुंडली का घर)

(फ - मंड)

KHĀNA-BĀGH खाना बाग

गृह वाटिका (Grih vātika) (गृह वाटिका)

पार्थी बाग (Pān bāgh) (पार्थी बाग)

(फ - मंड)

KHĀNA-BA-DOSH खाना बदोश

संचार जीवी (Sanchār jīvi) (संचार जीवी)

निघरा (Nighara) उठाऊ चूल्हा

(Uthāū chūlha) (उठाऊ चूल्हा)

(फ - मंड)

KHĀNA-BARBĀD खाना बर्बाद

नष्टावास (Nāshatāvās) (नष्टावास)

निर्वासी (Nirvāsi) अनिकेत

खामोशी (फ - मंड)

KHĀMOSHI खामोशी

नीरवता (Niravata) मौन (Maun)

चुप्पी (Chuppi) (चुप्पी)

KHĀMA खामा (फ - मंड)

लेखनी (Lekhani) कलम (Qalam)

(फ - मंड)

KHĀNDĀN खानदान

वंश (Vansh) कुल (Kul)

परिवार (Parivār) घराना (Gharāna)

(फ - मंड)

KHĀN, QĀH खान काह

आश्रम (Āsh,shram) दरवेश

खाना (Darvesh khāna) (दरवेश खाना)

KHĀNAGI खानगी (फ - मंड)

1. गृहसंबंधी (Grih sambandhi) (गृहसंबंधी)

2. आत्मीय (Ātmīya) निजी (Niji) ज्ञाती (Zāti)

3. रक्षिता (Rakshita) रखेली (Rakheli) दास्ता (Dāshta) (दास्ता)

KHĀNAM खानम (फ - मंड)

1. श्रीमती (Shri mati) (श्रीमती)

महोदया (Mahodaya) मुहता

रमा (Muhtarama) (महोदया)

2. विरक्त (Virakt) त्यागी (Tyági)
जहिद (Záhid) (تبیائی)

(Aniket) खाना खराब (Khána
(kharáb) (خانه خراب)

KHÁVAR खावर (ख - मं) خاور

خانه جنگی (خ - مٹ)

1. पूर्व (Púrv) पूरव (Púrab
(پورب)

KHÁNA-JANGI खाना जंगी

2. पश्चिम (Pash,chim) पश्चिम
(Paoh,ehhim) (پشچیم)

ग्रह युद्ध (Grih yud, dh) (گره یوده) किसी
देश की जनता की आपसी लड़ाई (Kisi
desh ki janata ki ápasi larái) کسی
دیش کی جنگ کی آپسی لڑائی

KHAVAND खावन्द (ख - मं) خاوند

خانه داری (خ - مٹ)

1. स्वामी (Swámi) प्रभु (Prabhu
(मालिक) (Málik) (پرہو)

KHÁNA-DÁRI खाना दारी

2. पति (Pati) भर्तार (Bhartár
(शौहर) (Shauhar) (بہر تار)

ग्रहस्थ पना (Grihasth pana) (گره سته پنا)
ग्रहस्थी का प्रबंध (Grihasti ka prabandh)
(گره ستهی کا پر بندھ)

KHÁIF खाइफ (ख - ع) خائف

خانه زاد (خ - ص)

भय भीत (Bhai bhít) डरा
(Dara hua) (درا هوا)

KHÁIN खाइन (ख - ع) خائن

KHÁNA-ZÁD खाना जाद

अपभोगी (Apbhogi) बद
दयानत (Bad dayánat) (بد دیان ت)

ग्रहजात (Grih jāt) (گره جات) ग्रह पालित
(Grih pálit) (گره پالت) घर की दासी से
उत्पन्न (Ghar ki dási se utpann) (گھر
کی داسی سے اتپن)

KHÁYA खाया (ख - मं) خایه

خانه ساز (خ - ص)

अंड कोष (And kosh) फोता
(Fota) (فو تہ)

KHA, BĀSAT खावसत (ख - मं) خباثت

KHÁNA-SÁZ खाना साज

1. दुष्टता (Dushtata) निवृ-
ष्टता (Nik, krishtata) (نک کرش ت ت)

ग्रह निर्मित (Grih nirmit) (گره نرمت)
घर का बनो हुआ (Ghar ka bana hua)
(गھر का बना हुआ)

नीचता (Níchata) (نیچ ت)

خانه نشین (خ - ص)

2. अपवित्रता (Apavitrata) (اپو ت ت)

गन्दगी (G, ndagi) (گندگی)

KHÁNA-NASHÍN खाना नशीन

KHUB, S खब्स (ख - ع) خبث

1. ग्रह वासी (Grih vási) (گره واسی)

1. नीचता (Níchata) (نیچ ت ت) पाजीवन
(Pájípan) (پاجی پن)

घर में बैठने वाला (Ghar men baith-
ne vála) (گھر میں بیٹھنے والا)

1. समाचार दाता (Samāchārdātā) (واہک)
 1. खबर देने वाला (Khabar dene wāla) (خبر دینے والا)

خبر گیر (ع - ف - ص)

KHA,BAR-GÍR खबर गीर

1. रक्क (Rakchhak) (دکچھک) देख
 रेख करने वाला (Dekh rekh karne wāla) (دیکھ دیکھ کرنے والا)
2. प्रहरी (Prahari) (پرهری) पहरे दार
 (Pahre dār) (پہریدار)
3. सहायक (Sahāyak) (سہایک) मदद
 गार (Madad gār) (مددگار)

KHABT खब्त (ع - مذ)

1. उन्माद (Unmād) (ان مادی) पागल पन
 (Pāgal pan) (پاگل پن)
2. संलग्नता (Sanlagnata) (سن لگنتا)
 इन्हिमाक (Inhimāk) (انہماک)

KHAB,TI खबती (ع - ص) खبطी
 उन्मादी (Unmādi) (ان مادی) बावला
 (Bāola) (باؤلا)

KHA,BÍS खबीस (ع - ص) خبیث

1. दुष्टात्मा (Dushtātma) (دشتاتما)
 दुष्प्रकृति (Dush,prakriti) (دش
 نیچ) नीच (Ních) (پدکرتی)
2. पामर (Pámar) (پامر) पाजो (Páji)
 (पाजी)

KHA,BÍR खबीर (ع - مذ) خبیر

1. ज्ञाता (Gyáta) (گیاتا) जानकार (Jánkár)
 (वाक्फ) वाक्फ (Vāqif) (جانکار)

2. अशुद्धता (Ashudh,dhata) (اشدھتا)
 नापाकी (Nápáki) (ناپاکی)
3. मल (Mal) (مل) मैल (Mail) (میل)

KHA,BAR खबर (ع - مٹ) خبر

1. सूचना (Súchana) (سوچنا) इत्तिता
 (Ittila) (اطلاع)
2. संदेश (Sandesh) (سندیش) संदेश
 (Sandesa) (سندیسا) पैगाम (Paighám)
 (پیغام)
3. जन श्रुति (Janash,shruti) (جنش
 افواہ) अफवाह (Afváh) (شرتی)
4. पता (Pata) (پتا) निशान (Nishán)
 (نشان)
5. संज्ञा (Sangya) (سنگیا) सुध (Sudh)
 (होश) होश (Hosh) (سده)
6. समाचार (Samāchār) (سماچار) वृत्तान्त
 (Vrittánt) (ورتانंत) हाल (Hál)
 (حال)
7. हदीस (Hadis) (حدیث)

خبر دار (ع - ف - ص)

KHA,BARDÁR खबरदार

1. सचेत (Sachet) (सच्चित) चौकस
 (Chaukas) चौकना (Chau-
 kanna) (چوکنا)
2. सावधान ! (Sáodhán !) (ساودھان !)
 होशियार ! (Hoshyár !) (هوشیار !)
3. संभल के ! (Sanbhal ke !) (سنبھل کے !)

خبر رساں (ع - ف - ص)

KHA,BAR-RASÁN खबर रसां

1. संदेश वाहक (Sandesh váhak) (سندیس)

خداپرست (ف - ص)

KHUDA-PARAST خدا پرست

1. धर्मात्मा (Dharmātma دھرماتما)

पुण्यात्मा (Pun,nyātma یُنیاہتما) خدا
वाला (Khuda vāla خدا والا)2. आस्तिक (Āstik آستیک) خدا کو
मानने वाला (Khuda ko mānne
vāla خدا کو ماننے والا)

خدا ترس (ف - ص)

KHUDA-TAR,S خدا ترس

1. ईश्वर से डरने वाला (Īshwar se
darne vāla ایشور سے ڈرنے والا)2. पुण्यात्मा (Punnyaātma یُنیاہتما)
नेक दिल (Nek dil نیک دل)3. दयावान (Daya vān دیواوان) रहम
दिल (Rahm dil رحیم دل)

خدا داد (ف - ص)

KHUDÁ-DÁD خدا داد

ईश्वर दत्त (Īshwar datt ایشور دت)

ईश्वर की दी हुई (Īshwar kī dī hui
ایشور کی دی ہوئی)

خدا رسیلہ (ف - ص)

KHUDA-RASÍDA خدا رسیدا

प्रापेश्वर (Prápteshwar پراپتے شور)

महात्मा (Mahātma مہاتما) वाली
(Vali ولی)

خدا شناس (ف - ص)

KHUDA-SHANÁS خدا شناس

دیکھو 'خدا پرست'

KHATM ختم (ع - ص)

1. समाप्त (Samápt سہاِپت) अंत
(Ant انت) अखीर (Akhír اخیر)2. पूर्ण (Pūrṇ पूرن) पूरा (Pūra
مکمل) मुकम्मल (Mukammal مکمل)

KHAJÁLAT खजालत (ع - مٹ)

लजा (Lajja لہجہ) लाज (Lāz لاج)
शर्म (Sharm شرم)

خجستہ ف - ص

KHUJA (J)S,TA खुज (जि) स्ता

शुभ (Shubh شہ) मंगल प्रद (Mangalap-
prad منگلپ پُرد) मुबारक (Mubārak
مبارک)

KHAJIL खजिल (ع - ص)

लजित (Lajjit لہجیت) लजाया हुआ
(Lajāya hua لہجایا ہوا) शर्मिंदा
(Sharminḍa شرمندہ)

KHAJ,LAT खजलत (ع - مٹ)

लज्जा (Lajja لہجہ) व्रीडा (Vrida
شرم) शर्म (Sharm شرم)

خجالت زدہ (ع - ص)

KHAJ,LAT-ZADA खजलत ज़दा

लज्जित (Lajjit لہجیت) शर्मिन्दा
(Sharminḍa شرمندہ)

KHAD खद (ع - مذ)

कपोल (Kapol کپول) गंड (Gand
گند) गाल (Gāl گال)

KHUDA ख़ुदा (ف - مذ)

ईश्वर (Īshwar ایشور) परमात्मा
(Paramātma پرماتما)

2. भय (Bhai) डर (Dar)

خدانا ترس (ف - ص)

KHID,MAT खिदमत (ع - مٹ)

KHUDA-NA-TAR,S खुदानا ترس

1. सेवा (Seva) टहल (Tahal)
 (खिदमतगारी) (Khidmatgāri)
 خدمت گاری

- ईश्वर से न डरने वाला (Íshwar so na
 derne vála) (ایشور سے نہ ڈرنے والا)
 निर्दय (Nirdai) क्रूर (Krúr)
 बे रहम (Be rahm)

2. नौकरी (Naukari) चाकरी
 (Chákari) (چاکری)

خدانخواسته (ف - کلمه)

خدمت گار (عف - ص)

KHUDA-NA-KHÁSTA खुदा न खास्ता

KHID,MAT-GÁR खिदमतगार

- दास (Dás) सेवक (Sevak)
 नौकर (Naukar) (سیوک)

- ईश्वर न करे (Íshwar na kare)
 ईश्वर ऐसा न करे (Íshwar aisa
 na kare) (ایشور نه کرے)

خداوند (ف - مذ)

خدمت گزار (عف - ص)

KHID,MAT-GUZÁR खिदमत गुज़ार

KHUDÁ,VAN,D खुदा वन्द

1. सेवक (Sevak) दास (Dás)
 नौकर (Naukar) (سیوک)

1. ईश्वर (Íshwar) परमात्मा
 (Paramátma) (ایشور)
 (خدا)

2. आज्ञा पालक (Ág,gya pálak) अग्या
 फरमां बरदार (Farman bārdār)
 (فرمان بردار)

2. स्वामी (Swámi) मालिक
 (Málik) आका (Áqa)

KHID,MATI खिदमती (ع - مذ)

‘خدمت گار’

KHUDÁÍ खुदाई (ف - مٹ)

KHADANG खदंग (ف - مذ)

- बाण (Ban) शर (Shar) तीर
 (Tír) (تیور)

1. स्वामित्व (Swámittwa) प्रभुत्व
 (Prabhuttwa) (سوامت تو)

- खुदा होना (Khuda hona) (خدا ہونا)

2. संसार (Sansár) दुनिया
 (Dunya) (دنیا)

KHAR खर (ف - مذ)

1. गर्दभ (Gardabh) रासभ
 (Rásabh) खर (Khar)
 गधा (Gadha) (گدھا)

3. सर्व साधारण (Sarv sádháran) अवाम
 (Avám) (जनता)

2. मूर्ख (Múr,kh) घामड़
 (Ghámar) (گھامڑ)

KHAD,SHA खदशा (ف - مذ)

1. शंका (Shanka) संशय (San-
 shai) (شنکھا)

KHARÁBA خرابہ (ف - مذ) خرابا
 खंडर (Khandar) (کھنڈر) वीराना
 (Vírána) (ویرانہ)

KHIRÁJ खिराज (ع - مذ) خراج
 1. राजकर (Rájkar) (راج کر) लगान
 (Lagán) (لگان)
 2. चौथ (Chauth) (چوتھ)

KHARÁSH खराश (ف - مٹ) خراش
 रागड़ (Ragaṛ) (راگر) छीलन (Chhílan)
 हलकी कटन (Halki katan) (ھلکی کٹن)
 (ھلکی کٹن)

خراد (ف - مذ)

KHAR(R)ÁD खरा (र) द
 लकड़ी छीलने का यंत्र (Lakri chhílna
 ka yantr) (لکڑی چھیلنے کا یلنٹر)
 रन्दा (Randa) (رندا)

خراطین (ع - مذ)

KHARÁTÍN खरातीन
 केचुआ (Kechua) (کچچوا)
 یہ لفظ فارسی کے 'خراتین' سے معرب
 ہوا ہے اور واحد ہے

خرافات (ع - مٹ)

KHURÁFÁT खुराफात
 1. मिथ्यावाद (Mith,thya vád) (میتھیاواد)
 बकवास (Bakvás) (بکواس)
 2. बे ढंगी बात या काम (Be dhangí bát
 ya kám) (بے ڈھنگی بات یا کام)

KHIRÁM खिराम (ف - مذ) خرام
 मंदगति (Mand gati) (مندگتی) धीमी
 चाल (Dhími chál) (دھیمی چال)

KHARÁB खराब (ع - ص) خراب
 1. ध्वस्त (Dhwast) (دھوست) भग्न
 (Bhagn) (بھگن) बरबाद (Barbád)
 (برباد)

2. नष्ट (Nasht) (نشت) अकारत
 (Akárat) (اکارت)

3. अपमानित (Apmánit) (ایمانت) तिरस्कृत
 (Traskrit) (تیرسکرت) बे इज्जत
 (Be izzat) (بے عزت)

4. निकृष्ट (Nik,krisht) (نکړشت) बुरा
 (Bura) (برا)

5. व्यग्र (Vyagr) (ویگر) परेशान (Pare-
 shán) (پریشان)

خرابات (ف - مذ)

KHARÁBÁT खराबात
 1. मदिरालय (Madirálai) (مدیرالے)
 मधुशाला (Madhu shála) (مدھوشالہ)
 शराब खाना (Sharáb khána) (شراب
 خانہ)

2. देवालय (Deválai) (دیوالے) मंदिर
 (Mandir) (مندیر)

3. द्यूतागार (Dyútágár) (دیوناگار) जुआ
 घर (Jua ghar) (جوا گھر)

خراباتی (ف - ص)

KHARÁBÁTI खराबाती
 1. मद्यप (Mad,dyap) (مد،دییپ) रसाशी
 (Rasáshi) (رساشی) शराब खोर
 (Sharáb khor) (شراب خور)
 2. द्यूत कर (Dyút kar) (دیوت کر) ज्वारी
 (Jwári) (جوا ری)

خرد ماغ (ف - ص)

KHAR-DIMÁGH खरदिमारा

1. खर मस्तक (Khar mastak) कहर
(गहमन्दी) घमन्दी (Ghamandi) मस्तक
(मगुर) (Magh rúr) मगरूर
2. किसी की बात न मानने वाला (Kisi
ki bát na mánne vála) किसी की
(بات نه ماننے والا)

خردمند (ف - ص)

KHIRAD-MAND खिरद मन्द

- बुद्धिमान् (Bud,dhi mán) (बुद्धिमान्)
मनीषी (Maníshi) (मनीषी) अक्ल
मन्द (Aql mand) (عقلمند)

KHUR,DA खुरदा (फ - म)

1. अंश (Ansh) (अंश) जुज (Juz) (जुज)
2. रेजगारी (Rezgarí) (रेजगारी) भरत
(Bharat) (भारत)
3. दोष (Dosh) (दोष) ऐब (Aib) (ऐब)

खरद बेन (फ - व)

KHUR,DA-BÍN खुरदाबीन

- छिद्रान्वेषी (Chhid,dránveshí) (छिद्रान्वेषी)
पराया दोष दूधने वाला
(Paráya dosh dhún dhne vála) (पराया दोष दूधने वाला)
(दोष देवन्दने वाला)

खरद फरुश (फ - व)

KHUR,DA-FAROSH खुरदा फारोश

- फुटकर माल बेचने वाला (Phutkar mál
bechne vála) (फुटकर माल बेचने वाला)

खरद गिर (फ - व)

KHUR,DA-GÍR खुरदा गीर

दिको 'खरद बेन'

खर बुजे (फ - म)

KHAR,BUZÁ खर बुजा

खरबूजा (Khar búza) (खरबूजा)

KHUR,JI खुरजी (फ - म)

गोणी (Goni) (गोणी) गोन (Gon) (गोन)

KHAR,CH खर्च (फ - म)

1. व्यय (Vyai) (व्यय) सर्फा (Sarfa) (सर्फा)
2. धन (Dhan) (धन) रुपया (Rupia) (रुपया)

खर खशे (फ - म)

KHAR,KHASHA खर खशा

1. विघ्न (Vighn) (विघ्न) बाधा (Bádha) (बाधा)
खलल (Khalal) (खलल)
2. चिन्ता (Chinta) (चिन्ता) भगडा
(Jhagra) (जगडा) परेशानी (Pre-
shání) (परेशानी)

KHIRAD खिरद (फ - म)

बुद्धि (Bud,dhi) (बुद्धि) समझ (Samajh) (समझ)
अक्ल (Aql) (अक्ल)

KHUR,D खुरद (फ - व)

छुद्र (Chhud,dr) (छुद्र) छोटा (Chhota) (छोटा)
(छोटा)

खरद बेन (फ - म)

KHURD,-BÍN खुरदबीन

सूक्त दर्शक यंत्र (Súktehshm darshak
yantr) (सूक्त दर्शक यंत्र)

खरदल (फ - म)

KHAR,DAL खरदल

राजिका (Rájika) (राजिका) राई (Rái) (राई)

KHIR,QA खिर्का (خ - مڈ) خرقہ
कंथा (Kantha) कन्तहा (Kanthā) गुदड़ी (Gudrī) گودڑی
सन्यासियों का वस्त्र (San nyásiyon ka vastr) سنڌياسیوں کا وستر

خرقه پوش (ع - ص)

KHIR,QA-POSH खिर्का पोश
साधु (Sádhu) سادھو (Sant) संत
फकीर (Faqír) فقیر (سنت)

خرگاه (ف - مڈ)

KHAR-GÁH खरगाह
पटवास (Patvās) पैٹواس
(Khaima) خیمہ

خرگوش (ف - مڈ)

KHARGOSH खरगोश
शश (Shash) शशक (Shashak) شش
खरहा (Kharha) کھرہا (ششک)

KHUR, RAM खुर्रम (خ - ص)
प्रसन्न (Prasan,n) प्रसन्न (پرسن)
आनंदित (Ānandit) हर्षित (Harshit) آنندیت
(Khush) खुश (خوش)

KHUR,MA खुरमा (خ - مڈ)
1. खजूर (Kha-jūr) کھجور
(Chhuhāra) چھوہارا

2. एक मिठाई (Ek mithāī) ایک میٹھائی

KHIR,MAN खिरमन (خ - مڈ)
1. राशि (Rāshi) राशि (Khal-yān) خلیان
2. ढेर (Dher) ढेर (Ambār) انبار

KHIR,S खिर्स (خ - مڈ)
ऋक्ष (Rikhh) रीछ (Ríchh) ریکھ
भालू (Bhálu) भालू (بھالو)
خرسند (ف - ص)

KHUR,SAND खुरसन्द
प्रसन्न (Prasann) प्रसन्न (پرسن)
खुश (Kkush) खुश (پریہل)
(Praphul,l) خوش

خرشید (ف - مڈ)

KHUR,SHÍD खुरशौद
सूर्य (Súrya) सूरज (Súraj) سوریه
خرطوم (ع - مٹ)

KHUR,TÚM खुरतूम
शुंड (Shund) सुंड (Súnd) شند

KHARIF खरिफ (خ - ص)
1. जर जर (Jarjar) जीरा (Jín) جیرا
बहुत बड़ा (Bahut búrha) बहुत बड़ा (بہت بڑھا)
2. व्यर्थ (Vyarth) निकम्मा (Nikamma) ویرتھ

KHURFA खुरफा (خ - مڈ)
कुल्फा (Kulfa) एक साग (Ek ság) کلفہ

KHARQ खर्क (خ - مڈ)
विदारण (Vidáran) पाड़ना (Pháṛna) ویدارن

خرق عادت (ع - مڈ)

KHAR,Q-E-ÁDAT खर्क आदत
चमत्कार (Chamatkár) करामत (Karámat) چمٹکار

خریدار (ف - ص)

KHARÍDÁR खरीदार

क्रयी (Kra,i रुकृयी) मोल लेने वाला
(Mol lene vála) (मोल लिने वाला)

خرید و فروخت (ف - مٹ)

KHARÍDO-FAROHKT खरीदो फरोख्त

क्रय विक्रय (Kraya vik kraya) (क्रिये विक्रिये)
मोल लेना और बेचना (Mol lena aur bechna) (मोल लिना और बेचिना)

KHA,RÍTA खरीता (ع - مٹ)

1. थैली (Thaili) (तेहिली) खीसा (Khísa) (कहिसा)
2. सरकारी लिफाफा जिसमें कोई सूचना या आज्ञा हो (Sarkári lifāfa jis men ko,i sūchana ya āg gya ho) (सरकारी (लफाफे) जसमिन् कोन्ही सूचना या अज्ञा हो)

KHARÍF खरीफ (ع - मٹ)

वह फसल जिसमें ज्वार बाजरा आदि बोया जाता है (Vuh fasl jis men jwār bājra ādi boya jāta hai) (वह फसल जस में ज्वार बाजरा आदि बोया जाता है)

KHA,ZÁN खज़ान (फ - मٹ)

हेमन्त ऋतु (Hemant ritu) (हेमन्त रितु)
पतझड़ (Pat jhar) (पत जहार)

खरा नچی (ف - مٹ)

KHAZÁNCHI खज़ान्ची

कोषाध्यक्ष (Koshādh,dhyakeli) (कोषाध्यक्ष)
खज़ाने का संरक्षक (Kharānc ka sanrakshak) (खज़ाने का संरक्षक)
(سن ركهك)

خر مسره (ف - مٹ)

KHAR.MUHRA खर मोहरा

कपर्दिका (Kapardika) (कपर्दिका) कौड़ी
(Kauri) (कौरी)

खوار (ف - مٹ)

KHAR,VÁR खर वार

इतना बोझ जो गधा एक बार में उठा ले
(Itna bojh jo gadha ek bār men uthāle) (इतना बोझ जो गधा एक बार में उठा ले)

KHURÚJ खरूज (ع - मٹ)

1. निकास (Níkás) (निकास) निकलना (Nikalna) (निकलना)
2. आक्रमण (Ákraman) (आक्रमण) हमला (Hamla) (हमला)
3. राज द्रोह (Rāj droh) (राज द्रोह) बयावत (Baghāvat) (बागवत)

KHURÚS खरूस (ف - मٹ)

कुक्कुट (Kuk,kut) (कुककूट) मुर्गा (Murgha) (मर्गा)

खروش (ف - مٹ)

KHU,ROSH खुरोश

कोलाहल (Koláhal) (कोलाहल) उत्क्रोश (Utkrosh) (उत्क्रोश) शोर गल (Shor-ghul) (शोर गल)

KHARÍD खरीद (फ - मٹ)

1. क्रय (Kraya) (क्रिये) मोल लेना (Mol.lena) (मोल लिना)
2. क्रीत (Krit) (क्रीत) खरीदा हुआ (Kharída hua) (खरीदा हुआ)

नीचता (Nīchata) कमीनगी
(Kamīnagī) کمینگی (ف - ص)

KHAS.POSH खस पोश

तृणाच्छादित (Trināch, chhādit) ترناچ
घास से ढका हुआ (Ghās se
dhaka hua) گھاس سے ڈکا ہوا

KHAS, TAGI खस्तगी (फ - म्)

1. क्षतिव (Chhatit, twa) (چھتیت تو) घायल पन (Ghāyal pan) (گھائل پن)
2. भुर भुरा पन (Bhur bhurā pan) (بھور بھورا پن) खस्ता पन (Khasatā pan) (خسته پن)
3. श्रान्ति (Shrānti) (شرانتي) थकन (Thakan) (تهکن)

KHAS, TA खस्ता (फ - ص)

1. क्षत (Chhat) (چھت) आहत (Āhat) (گھائل) घायल (Ghāyal) (آहत)
2. श्रान्त (Shrānt) (شرانت) थकित (Thukit) (تهکیت) थका हुआ (Thaka hua) (تهکا ہوا)
3. दुःखी (Dukhi) (دکھی) परेशान (Preshān) (پریشان)
4. दरिद्र (Darid, dr) (درد، در) कंगाल (Kangāl) (کنگال)
5. भुर भुरा (Bhur bhura) (بھور بھورا)

خسته جگر (ف - ص)

KHASTA-JIGAR खस्ता जिगर

क्षत हृदय (Chhat hirdai) (چھت ہرڈے)
शोक ग्रस्त (Shok grast) (شوگ، گراست)
दुःखी (Dukhi) (دکھی) पीड़ित (Pīrit)
(غمگین) गमगीन (Ghamgīn) (غمگین)

KHA, ZĀNA खज़ाना (ع - مذ)

1. निधि (Nidhi) (ندهی) कोष (Kosh) (خزینہ) खज़ीना (Kḥazīna) (کوش)
2. राज कोष (Rāj Kosh) (راج کوش) सरकारी खज़ाना (Sarkāri kḥazāna) (سرکاری خزانہ)
3. भांडागार (Bhāndāgār) (بھانڈا گار) गोदाम (Godām) (گودام)
4. धन (Dhan) (دھن) संपत्ति (Sampatti) (سم پتی) धौलत (Daulat) (دولت)

KHAZĪNA खज़ीना (ع - مذ)

कोष (Kosh) (کوش) खज़ाना (Kḥazāna) (خزانہ)

KHAZAF खज़फ (ع - م्)

टीकरी (Thikari) (تھیکری) गुट्टी (Gutti) (گٹّی)

KHAS खस (फ - مذ)

1. तृण (Triṇ) (त्रण) कुरा (Kush) (कश) घास (Ghās) (گھاس)
2. उशीर (Ushir) (اوشیر) एक सुगंधित जड़ (Ek sugandhit jar) (ایک سوگن جڑ)

KHASĀRA खसारा (ع - مذ)

हानि (Hāni) (هانی) घाटा (Ghātā) (گھاتا) टोटा (Tota) (ٹوٹا)

خساست (ع - م्)

KHASĀSAT खसासत

1. कृपणता (Kripanata) (کرپناتا) कंजूसी (Kanjūsi) (کنجوسی)
2. क्षुद्रता (Chbud, drata) (چھد، دروتا)

KHASAK خسک (ف - مذ) खसक

गोकुल (Gokchhur) (گوکچھر) गुखरू
(Gukhrú) (گوکھر)

KHUSUF خسوف (ع - مذ) खुसूफ

1. जमीन में धंसना (Zamín meḡ dhans-
na) (زمین میں دھنسنا)

2. चन्द्र ग्रहण (Chandr grahan) (चंद्र ग्रहण)
चांद गहन (Chánd gahan) (चांद गहन)
(چاند گهن)

KHASÍS खसीस (ع - ص) खसीस

1. कृपण (Kripan) (कृपण) कंजूस
(Kanjús) (کنجوس)

2. अधम (Adham) (अधम) कमीना
(Kamína) (کمیلہ)

KHISH,T खिशत (ف - مث) खिशत
इश्टिका (Ístika) (इश्टिका) (Int) (اینت)
خشخاش (ف - مث)

KHASH,KHÁSH खश्खाश
पोस्ता (Posta) (پوستہ) खसखस (Khas-
khas) (कहस कहस)

KHUSH,K खुशक (ف - ص) خشک

1. शुष्क (Shushk) (शुष्क) सूखा
(Súkha) (سوکھا)

2. शुष्क स्वभाव (Shushk swabháo)
रूखा (Rúkha) (रूखा) (शुष्क स्वभाव)

3. अनुदार (Anudár) (अनुदार) बेकैज
(Be fuiz) (بے فیض)

4. नीरस (Níras) (नीरस) वेमज़ा
(Be maza) (بے مزہ)

5. बिना रोटी का [वेतन] (Bina roti ka
[vetan]) (बिना रوتي का [वेतन])

خسته حال (ع - ص)

KHASTA-HÁL खस्ता हाल

दरिद्र (Dariddr) (درد) दुर्दशाग्रस्त
(Durdasha grast) (دردشا گروست)
कंगाल (Kangál) (کنگال)

خس خانه (ف - مذ)

KHAS-KHÁNA खस खाना

पर्य कुटी (Parnkuti) (पर्य कुटी) जटु ग्रह
(Jatug gríh) (जटु ग्रह) भोपड़ी
(Jhonpři) (جھونپڑی)

KHUSUR खुसुर (ف - مذ) خسر

श्वशुर (Shwashur) (श्वशुर) समुर
(Sasur) (سسر)

KHUS,RÁN खुस्रान (ع - مذ) خسران

हानि (Háni) (हानि) टोटा (Tota) (ٹوٹا)
घाटा (Ghátá) (گھاٹا)

KHUS,RAU खुस्रौ (ف - مذ) خسرو

1. राजा (Rája) (राजा) बादशाह (Bádsháh
(بادشاه)

2. ईरान का एक प्रसिद्ध बादशाह जो
शीरीं पर मोहित था (Írán ka ek
prasiddh bádsháh jo Shírín par mohit
tha) (ایران کا ایک پر سیدھ بادشاہ جو
شیریں پر موہیت تھا)

KHAS,RA खसरा (ف - مذ) خسره

1. छोटी चेचक (Chihoti chechak)
(چھوٹی چیچک)

2. पटवारियों का खाता (Patváriyon
ka kháta) (پٹواریوں کا کھانا)

خشیت (ع - مٹ)

KHASHÍ,YAT خشییات

1. भय (Bhai به) डर (Dar در)

2. डरना (Darna درنا)

3. डराना (Darána درانا)

KHASH,LAT خصلت (ع - مٹ)

स्वभाव (Swabháo سوہاؤ) प्रकृति
(Prakriti پركرتی) आदत (Ádat عادت)

KHASH,M खस्म (ع - مڈ)

1. शत्रु (Shat,tru شت،ترو) रिपु (Ripu رپو)
दुश्मन (Dushman دشمن)2. प्रति द्वंद्वी (Prati dwardwi پرتی
رکبب (Ruqib رقبی)3. प्रतिकूल (Prati kúl پرتی کول)
मुखालिफ (Mukhálif مخالف)
(ا - مڈ)

4. पति (Pati پتی) शौहर (Shauhar شوهر)

(آخری معنوں میں 'ص' کے زیر
کے ساتھ ہے)

خصوصاً (ع - ص)

KHUSÚ,SAN खुसून

विशेषतः (Visheshatah وشیش تہ)

विशेषकर (Vishesh kar وشیش کر)

खासकर (Khás kar خاص کر)

خصوصیت (ع - مٹ)

KHA (U) SÚ,SÍ,(I) YAT

ख (खु) सूखी (सि)यत

विशेषता (Visheshata وشیش تہ) विशि

ष्टता (Vishish,tata وشش تہ) प्रधानता

6. बिना सालन की [रोटी] (Bina sálan
ki [roti] بنا سالن کی [روتی])

خشك مغز (ف - ص)

KHUSHK-MAGH,Z खुश्क मग्न

शुष्क बुद्धि (Shushk bud,dhi شک بدھی)

निर्बुद्धि (Nir bud,dhi نربدھی) गावदी

(Gáodi گادی)

خشك سالی (ف - مٹ)

KHUSH,K-SÁLI खुश्क साली

दुर्भिक्ष (Durbhiksh دربهکھ) अकाल

(Akál اکال) कष्ट (Qah,t قحط)

KHUSH,KA खुश्का (ف - مڈ)

ओदन (Odan اودن) भात (Bhát بهات)

KHASH,M खश्म (ف - مڈ)

क्रोध (Krodh کړودھ) कोप (Kop کوپ)

गुस्सा (Ghussa غصہ)

خشمگین (ف - ص)

KHASH,M-GÍN खश्मगी

क्रुद्ध (Krud,dh کړد،دھ) कुपित (Kupit

غصے (Ghusse کوپیت)

KHUSHÚ,A खश्अ (ع - مڈ)

1. विनय (Vinai ونے) नम्रता (Namrata

نرمی (Narmi نرمی)

2. गिड़गिड़ाना (Gir girána گړگړانا)

خشونت (ع - مٹ)

KHUSHÚ,NAT खुश्नत

1. कठोरता (Kathorata کتہورتا) कड़ापन

(Karápan کړا پن)

2. अविनय (Avinai اونه) अखलवड़ पन

(Akh khar pan اکھڑپن)

2. पत्र (Pattr, पत्र) चिह्नी (Chith,thi
چھٹی)

3. हस्त लेख (Hast-lekh हस्त لیکھ)
 लिखावट (Likhāvat لکھاوت)
 तहरीर (Tahrīr تحریر)

4. चौर (Chhaur 1942) हजामत
(Hajámat حجامت)

6. युवा वस्था में गालों पर उगने वाले
नये बाल (Yuvāvastha men gālōn
par ugne vāle na,e bāl یواو استھا
پار وگنه والے نا،ے بال
میں گالوں پر اگنے والے نئے بال
मुखलोम (Mukhlom मुखलوم)

خطا (ع - مٹ) खता KHATA

1. अपराध (Aprādh अपराध) दोष (Dosh दोष) कुसूर (Qusūr कुसूर)

2. त्रुटि (Truṭi تروٹی) भूल (Zhul
بھول) चूक (Chūk چوک)

3. अशुद्ध (Ashud,d اشده) गलत
(Ghalat غلط)

4. चीन का एक देश (Chin ka ek
desh چین کا ایک دیس)
चीन (Chin چین)

خطاب (ع - مذ) लिताव KHITÁB

1. संबोधन (Sambodhan سمبودھن)
 मुख्यातत्रा (Mukhātaba مخاطبة)

2. उपाधि (Upādhi) (لِقَاب) लक्षण
(Laqab)

خط استوا (ع - مذ)

KHATE-ISTIVA रुते इस्तिवा

- भूमध्य रेखा (Bhūmadh,dhya rekha 74)
 (مدھیہ)विषुवद् रेखा (Vishuvad-

- (Pradhánata پروہانتا) खासपन
(Kháspan خاص پن)

خصوصیت (ع - مٹ)

KHUSU,MAT सुसूमत

1. शत्रुता (Shattruta شتروتا) दुश्मनी
(Dush,mani دشمنی)

2. कलह (Kalah کله) लड़ाई झगड़ा
(Larāí jhagrā لڑائی جھگڑا)

KHASI खासी (ख. व. स.)

वध्रि (Vadhri) वधिया (Badhiya)

(Khas,si खस्सी) (बुद्धिया)

KHUS, YA ख स्या (ع - مذ) مخصیه

अंडकोष (And kosh اندکوش) फोता
(Fota فوطه)

KHIZÁB खिज़ाब (ع - مذ)

केश कल्प (Kesh kalp کیش کالپ)

वस्मा (Vasma & aug)

KHIZ,R-KHIZAR- خضر (ع - مذ)

KMAZIR खिज़र-खिज़र-खिज़र

1. एक पैगम्बर (Ek paighambar ایک پیغمبر)

2. पथप्रदर्शक (Path pradarshak) پتہ پر
(دشک) رस्ता بتानے والا (Rasta
batāno wāla) (رستہ بتانے والا)

KHUZÚ,^Λ खुजुश्च (ع - مذ) خضوع

विनय (Vinai) गिड़गिड़ाना
(Girgīrāna)

KHAT खत خط (ع. - مذ)

1. रेखा Rekha (ریکھا) लकीर
(Lakir لکیر)

خطر ناک (ع - ف - ص)

KHATAR-NÁK खतर नाक

भीषण (Bhishan بهیشتن) भयंकर
(Bhayankar بهیمنگر) खौफ नाक
(Khauf nák خوفناک)

KHAT,RA खत्रा (ع - مذ)

1. भय (Bhai به) डर (Dar دتر)
2. प्राणभय (Pránbhai پړان به) जान का
जोखिम (Jokhim جوکیم) डर (Ján ka dar جان کا دتر)

خط سرطان (ع - مذ)

KHAT-E-SARTÁN खते सरतान

कर्क रेखा (Kark rekha کرک ریکھا) خط مستدیر (ع - مذ)

KHAT-E-MUSATDÍR खते मुस्तदीर

गोल रेखा (Gol rekha گول ریکھا) خط مستقیم (ع - مذ)

KHAT-E-MUSTAQÍM खते मुस्तकीम

सरल रेखा (Saral rekha सरल रیکھا) خط مماس (ع - مذ)

KHAT-E-MUMÁS खते मुमास

संपात रेखा (Sampát rekha سمپات ریکھا)

KHIT,TA खित्ता (ع - مذ)

1. देश (Desh देश) मुल्क (Mulk मुल्क)
2. कटिबंध (Katibandh कटिबंध) मिनतका (Mintaqa منطقه)
3. क्षेत्र (Chhetr क्षेत्र) इलाका (Iláqa علاقه)

rekha (ريکھا) नाड़ी मंडल (Nárimandal نازی مندل)

خطا کار (ع - ص)

KHATA-KÁR खताकार

1. अपराधी (Aprádhí اپرادھی) कुसूरवार (Qusúr vár قصور وار)
2. पापी (Pápi پاپی) गुनह गार (Gunah gár گنه گار)

خطاوار (ع - ص)

KHATA-VÁR खता वार

'ديکھو' خطا کار

KHUT,BA खुत्वा (ع - مذ)

1. अभिभाषण (Abhibhāshan ابھی) सदरती तक्ररीर (Sadárati-taqrír सदरती تقریر)
2. भाषण (Bhāshan بهاشن) तक्ररीर (Taqrír تقریر)

خطبة صدارت (ع - مذ)

KHUT,BA-E-SADÁRAT खुत्वा सदरत

अभिभाषण (Abhi bhāshan ابھی) सदरती तक्ररीर (Sadárati-taqrír सदरती تقریر)

خط جدی (ع - مذ)

KHAT-E-JADÍ खते जदी

मकर रेखा (Makar rekha मकर रیکھا)

KHATAR खतर (ع - مذ)

भय (Bhai به) शंका (Shanka شنکا) डर (Dar دتر)

خفکان (ع - مذ)

KHAF (A) QÁN खफ़ (क) कान

दिलघड़कने का रोग (Dil dharakno
ka rog माली- (دل دھڑکنے کا روگ
खूलिया (Máli khúliya (مالي خوليا)

خفکانی (ع - مذ)

KHAFQA'NI खफ़ कानी

जिसे खफ़कान का रोग हो (Jise khafa-
qán ka rog ho जसे खफ़कान का
(रोग हो)

KHAFAGI खफ़गी (फ - म्)

अप्रसन्नता (Apprasan,nata अप प्रसन्न
क्रोध (Krodh क्रोध) मनोमालिन्य
(Manomálin,nya (मनोमालिन्य
मुटाव (Man mutáo (मन मुटाव रंजिश
(Ranjish (رنجش)

KHAFI खफ़ी (ع - ص)

1. महीन (Muhín (مهین बारीक (Bárik
(باریک)
2. गुप्त (Gupt (گپت छिपा हुआ
(Chhipá hua (چھپا ہوا)

KHAFÍF खफ़ीफ़ (ع - ص)

1. अगुरु (Aguru (اگرو हलका (Halka
(هلاک)
2. लज्जित (Lajjit (لججت शर्मिन्दा
(Sharminda (شرمندہ)
3. कम (Kam (کم थोड़ा (Thoṛa (تھوڑا)
4. तिरस्कृत (Traskrit (تروس کورت अप-
मानित (Apmánit (اپ مانت)
बेइज्जत (Be izzat (بے عزت)

KHATÍB खतीब (ع - مذ)

वक्ता (Vakta (وکتا व्याख्याता (Vyak,
khyáta (व्याख्याता मुकर्रिर (Muqar,rir
(مقرر)

KHATÍR खतीर (ع - ص)

प्रचुर (Prachur (پرچر अत्यधिक
(Attyadhik (اتیدھک बहुत (Bahut
(بہت)

KHAFa खफ़ा (ع - م्)

1. गोपन (Gopan (گوپن छिपाव
(Chhipáo (چھپاو)

(ف - ص)

2. अप्रसन्न (Apprasann (اپ، پرسن
क्रुद्ध (Krud,dh (کړود، ناراض
(Naráz (ناراض)

خفاش (ف - ص)

KHUFFÁSH खुफ़ फ़ाश

गृह माचिका (Grih máchika (گره
गृह मोचिका (Grih mochika (گره
चमगादड़ (Changádar (چمگادڑ)

KHÍF,FAT खिफ़ फ़त (ع - म्)

1. अगुरुता (Aguruta (اگروتا हलका
पन (Halka pan (هلاکپن)
2. लज्जा (Lajja (لججا शर्म (Sharm
(شرم)

KHUF,TA खुफ़ता (ف - ص)

सुप्त (Supt (سپت सोया हुआ (Soya
hua (سويا ہوا)

2. ریل یا جہاز پر کام کرنے والا
مزدور (Rel ya jaház par kám
karne vála mazdúr ریل یا جہاز
پر کام کرنے والا مزدور
(Khallási خلاصی)

KHILÁF خِلاف (ع - ص)

1. ویدرش (Visadrish وی سدرش)
ویرود (Virudh ویرودھ) بر آکس
(Baraks بر آکس)
2. میثیا (Mith,thya میثیا)
(Jhúth جھوت)
3. ویرودی (Virodhi ویرودی) پرتیکول
(Pratikúl پرتی کول) مخالف
(Mukhálif مخالف)

خلاف (ع - مٹ)

KHILÁFAT خِلافات

1. پرتینیتھ (Pratinidhit, twa پرتی
نیدھت تو) نیابوت (Niyábut
نیابت)
2. خلیفہ کا پد (Khalífa ka pad
خلیفہ کا پد)

خلاف دستور (ع - مڈ)

- KHILÁF-E-DASTÚR خِلافہ دستور
نیم ویرود (Niyam virud, dh نیم
ویرود) آویدی (Avidhi آویدی)
بیکاہدا (Be qáida بے قاعدہ)

خلاف عقل (ع - مڈ)

KHILÁF-E-AQL خِلافہ عقل

1. آسامبھو (Asambhau آسام
بھو) ناممکن (Ná mumkin
ناممکن)

- KHUFIYA خفیہ (ع - ص) دھپیا
گپ (Gupt گپت) چھپا ہوا (Chhipa-
hua چھپا ہوا)

KHALA خلا (ع - مڈ) خلا

1. ریکستان (Riktasthán ریکسٹان)
خالی جگہ (Kháli jagah خالی
جگہ)
2. آنترکھ (Antariksh آنترکھ)
شونیہ (Shúnya شونیہ) آسمانی
(Fazái ásmáni آسمانی)

KHALÁS خالاس (ع - ص) خالاس

1. مکت (Mukt مکت) بندن رھت
(Bandhan rahit بندن رھت)
آزاد (Ázád آزاد)
2. نیشچنت (Nishchint نیشچنت)
فارغ (Fárigھ فارغ)
3. سماپت (Samápt سماپت) ختم
(Khatm ختم)

KHULÁSA خُلاصہ (ع - مڈ) خُلاصہ

1. چنا ہوا (Chuna hua چنا ہوا)
چھانتا ہوا (Chhánta hua چھانتا ہوا)
2. ساراںہ (Saráneh ساراںہ) نچوڑ
(Nichor نچوڑ)
3. سانشپت (Sanchhipt سانشپت)
مختصر (Mukhtasar مختصر)

KHALÁSI خِلاسی (ع - مٹ) خِلاسی

1. مکتی (Mukti مکتی) کھٹکارا
(Chhutkára چھٹکارا) نجات
(Naját نجات)

KHAL, JÁN खल जान (ع - مذ) خالجان

1. चिन्ता (Chinta) आशंका (Ashanka) फिक (Fikr) (فكر)
2. भंजट (Jhanjhat) (جھنجھٹ) जंजाल (Janjál) (جنجال)

خالخال (ع - مٹ)

KHAL, KHÁL खल खल

- नूपुर (Núpur) (نوپر) मंजीर (Manjír) (مانجیر)
पाजेब (Pázeb) (پازیب)

KHUL, D खुल्द (ع - مذ) خلد

- स्वर्ग (Swarg) (سورگ) नाक (Nák) (ناک)
बिहिशत (Bihisht) (بہشت) خلدآशيان (ع - ص)

KHUL, D-ÁSHIYÁN खुल्द आशियां

- स्वर्गीय (Swargiya) (सुरगिये) स्वर्गस्थ (Swargasth) (सुरगस्थ)
जन्नत नशीन (Jannat nashín) (جنت نشین)

KHALISH खलिश (म - मٹ) خلش

1. खटक (Khatak) (कहटक) चुभन (Chubhan) (چوبھن)
2. ईर्ष्या (Írshya) (ایرشیا) डाह (Dáh) (داه)
हसद (Hasad) (حسد)
3. ताप (Táp) (ताप) जलन (Jalan) (جلن)

KHIL, T खिलत (ع - مذ) خلط

- धातु (Dhátu) (دهاتو) वात, पित्त, कफ
वगैरा (Vát, pitt, kaph vaghaira) (وات، پیت، کفہ وغیرہ)

KHAL, T खलत (ع - مذ) خلط

- मिश्रण (Mishran) (مشرن) मिलाना (Milána) (میلانا)
मेल जोल (Meljol) (میل جول)

2. बुद्धिमत्ता के विरुद्ध (Buddhi matta ko viruddh) (بدھی متا کے وردھ)

बेवकूफी का (Bevaqúfi ka) (بے وقوفی کا)

خلاف قیاس (ع - مذ)

KHILÁF-E-QAYÁS खिलाफे कयास

- असंभव (Asambhav) (اسم بهو) बुद्धि पर (Buddhi par) (بدھی پر)
अज्ञ के खिलाफ (Aql ko khiláf) (عقل کے خلاف)

خلاف ورزی (ع - مٹ)

KHILÁF-VARZÍ खिलाफ वर्जी

- अवज्ञा (Avaggya) (अवग्या) अवहेलना (Avahelana) (अवहेलना)
हुकम अदूली (Hukm adúli) (حکم عدولی)

HAL, LÁQ खल्लाक (ع - ص) خلاق

1. उत्पत्तिकर्ता (Utpatti karta) (الطیتی) पैदा करने वाला (Paida karne vála) (پیدا کرنے والا)
2. ईश्वर (Íshwar) (ایشور) खुदा (Khuda) (خدا)

KHILÁL खिलाल (म - मٹ) خلال

1. दांत कुरेदने का तिनका (Dánt kuredne ka tinka) (دانت کوریدنے کا تنکا)
2. ताश की बाजी में मात (Tásh ki bázi men mát) (تاش کی بائی میں مات)

KHUL, LAT खुल्लत (म - मٹ) خلات

- प्रेम (Prem) (پریم) मित्रता (Mittrata) (میترتا)
दोस्ती (Dosti) (دوستی)

KHIL,QI خیلکی (ع - ص) خلی
 प्राकृतिक (Prákritik) स्वा-
 भ.विक (Swabhávik) (सुवाभाविक) फ़ितरी
 (Fitri) (فطری)

KHALAL खलल (ع - مذ) خلل
 विघ्न (Vighn) बाधा (Bádha)
 रुकावट (Rukávat) (बाधा)
 خلل انداز (عف - ص)

KHALAL-ANDÁZ खलल अन्दाज़
 विघ्न कर्ता (Vighnkarta) (وگھن کرتا)
 बाधा डालने वाला (Bádha dálne vála)
 (बाधा डालने والا)
 خلل دماغ (ع - مذ)

KHALAL-E-DIMÁGH खलले दिमाग
 बुद्धिविकार (Bud,dhi vikár) (بدھی وکار)
 उन्माद (Unmád) पागलपन
 (Págal pan) (پاگل پن)

KHAL,VAT खलवत (ع - ماث) خلوت
 1. एकान्त (Ekánt) तन्हई
 (Tanhá,i) (تنہائی)
 2. शयनागार (Shayaná gár) (شیناگار)
 सोने की जगह (Sone ki jagah) (سونے کی جگہ)

خاوت خانه (عف - مذ)

KHAL,VAT-KHÁNA खलवत खाना
 1. एकान्तवास (Ekántávás) (ایکانت واس)
 तन्हई की जगह (Tanhá,i ki jagah)
 (تنہائی کی جگہ)
 2. शयनागार (Shayanágár) (شیناگار)
 खावगाह (Khábgáh) (خواب گاہ)

KHIL,AT खिलअत (ع - مذ) خلعت
 वह वस्त्र जो राजा की ओर से सम्मानार्थ
 दिये जाते हैं (Voh vastr jo rája ki or
 se sammánáarth di,e játe hain) (وہ وستر
 جو راجہ کی اور سے سم مان آرتہ دئے
 جاتے ہیں)

KHALAF खलक (ع - مذ) خلف
 पुत्र (Puttr) (بेटا) (Beta)

KHAL,Q खलक (ع - ماث) خلق
 जन साधारण (Jan sádháran) (جن سادھارن)
 संसार के लोग (Sansár ke log) (سلسار
 کے لوگ) (مخلوق) (Makhlúq)

KHUL,Q खुलक (ع - مذ) خلق
 शील (Shíl) (شیل) मुरव्वत (Muravvat)
 मिलन सारी (Milansári) (میلنساری)
 (دی)

خلقت (ع - ماث)

KHIL,QAT खिलकत

1. सृष्टि (Srishti) (सृष्टी) उत्पत्ति
 (Utpatti) (उत्पत्ती) पैदाइश
 (Paidáish) (پیدائش)

2. प्रकृति (Prakriti) (प्रकृती) स्वभाव
 (Swabháo) (सुवाभाव) फ़ितरत (Fitrat)
 (فطرت)

KHAL,QAT खलकत (ع - मاث) خلقت
 जन साधारण (Jan sádháran) (جن
 سادھارن) लोग (Log) (لوگ) (مخلوق)
 (Makhlúq)

KHAM खम (خم - ف - مذ)

1. वक्रता (Vak,krata) टेढ़ (Terh) (وکر تا)
2. बाहु (Bāhu) बांह (Bānh) (بازو) बाजू (Bāzū)

KHUM खुम (خم - ف - مذ)

1. कुम्भ (Kumbh) घड़ा (Ghara) (گھڑا)
2. मद्यघट (Mad,dya ghat) (مدیہ گھٹ) शराब का मटका (Sharāb ka motka) (شراب کا مٹکا)

KHUMÁR खुमार (خماری - ع - ماث) मदिरालस (Madirālas) नशे (نشہ کا آثار) का उतार (Nashe ka utār)

KHAM,R खमर (خمیر - ع - ماث) 1. मदिरा (Madira) मद्य (Mad, dya) शराब (Sharāb) (مدیہ شراب) 2. मद (Mad) नशा (Nasha) (مد نशा) خمیازه (خمیازہ - ف - مذ)

KHAM,YÁZA खमयाज़ा

1. अंगड़ाई (Angrā,i) (انگریزی)
2. ज़म्भा (Jrimbha) जमाही (Jamāhi) (جماهی)
3. पश्चात्ताप (Pashchāttāp) पछतावा (Pachh-tāva) (پچھتاوا)
4. प्रतिकार (Prati kār) बदला (Badla) (پرتی کار بدلا)

خمیازہ کش (خمیازہ کش - ف - ص)

KHAM,YÁZA-KASH खमयाज़ा कश

1. अंगड़ाई लेने वाला (Angrāi lena)

खलوت सरा (خلوت - ع - ماث)

KHAL,VAT-SARA खल्वत सरा
दیکھو 'خلوت خانہ'

खलوت कदे (خلوت - ع - مذ)

KHAL,VAT-KADA खल्वत कदा
दیکھو 'خلوت خانہ'

खलوت गाह (खलوت - ع - ماث)

KHAL,VAT-GÁH खल्वत गाह
दیکھو 'खलوت خانہ'

KHULÚS खुलूस (خلوص - ع - مذ)

1. निष्कपटता (Nishkapatata) (نیش سرلता) सरलता (Saralata) (سادگی) सादगी (Sādagi)
2. निःस्वार्थता (Nis,swārthata) (نيس बेगारजी) बेगारजी (Be gharazi) (غرضی)
3. सच्चि मैत्री (Sach,chi maittri) (सच्ची मैत्री) वफा दारी (Vafādāri) (وفاداری)

KHALÍJ खलीज (خليج - ع - ماث) खाड़ी (Khāri) (کھاری) गल्फ (Gulf) (کلف)

KHALÍQ खलीक (خلیق - ع - ص) सुशील (Sushil) शिष्ट (Shisht) (سوشیل شیشٹ) मुरवत दार (Murav,vat dār) (مروت دار)

KHALÍL खलील (خلیل - ع - مذ) मित्र (Mitr) (میترو) सखा (Sakha) (سکھا) दोस्त (Dost) (دوست)

KHAN, DA خندہ (ف - مذ) **खन्दा**
 হাস (Hás) ہنسی (Hansí)
 خندہ پیشانی (ف - ص)

KHANDA-PESHÁNI خندا پेशانی
 प्रफुल्ल वदन (Praphul, l vadan) درپهل
 हंसमुख (Hansmukh) ہنس مکھ (ودن)
 خندہ (و - ف - ص)

KHANDA-RU खन्दा रु
 دیکھو 'خندہ پیشانی'

KHIN, ZÍR खिन्ज़ीर (مذ - ع) خنزیر
 शूकर (Shúkar) شوکر (Varáh)
 वराह (Varáh) سورا (Su, ar)

KHIN, SIR खिन् सिर (مذ - ع) خنصر
 कनिष्ठा (Kanishtha) کنشٹھا
 कनिष्ठा (Kanish, thika) کنشٹھا
 छुंग-लिया (Chhungaliya) چھنگلیا
 छिगुनी (Chhinguni) چھنگنی

KHUNUK खुनुक (ف - ص) خنک
 शीतल (Shítal) شیتل
 ठंडा (Thanda) ٹنڈا
 सर्द (Sard) سرد
 خنیا گر (ف - مذ)

KHUN, YA-GAR खनुयागर
 गायक (Gáyak) گایک
 गवैया (Gavaiya) گویا

KHÚ खू (ف - مذ) خو
 स्वभाव (Swabháo) سوبھاؤ
 आदत (Ádat) عادت

KHÁB खाब (مذ - ف) خواب
 1. स्वप्न (Swapn) سوپن
 सपना (Sapna) سپنا

(انگریزی لینے والا) vála

2. पछताने वाला (Pachhtáne vála)
 پچھتانے والا

KHAMÍDA खमीदा (ع - ص) خمیدہ
 बक (Vakr) وکر
 टेढ़ा (Terha) تیرھا
 झुका हुआ (Jhuka hua) جھکا ہوا

KHANÁZÍR खनाज़ीर (مذ - ع) خنازیر
 1. खंज़र की جمع دیکھو 'خنزیر'
 2. कंटमाला (Kanthmála) کنٹمالا
 गले की गिल्टियों का एक रोग
 (Gale ki giltiyon ka ek rog) گالے
 کی گلتیوں کا ایک درگ

KHAN, NÁS खनास (مذ - ع) خناس
 1. दैत्य (Daitya) دیت
 शैतान (Shaitán) شیطان
 2. प्रेत (Pret) پریٹ
 भूत (Bhút) بھوت
 3. कृपण (Kripan) کرپن
 कंजूस (Kanjús) کنجوس
 4. भ्रम (Bhram) بھرم
 वहल (Vah, m) وہم

KHUNSA खुन्सा (مذ - ع) خنسی
 नपुंसक (Napunzak) نپن سک
 हीजड़ा (Hijra) ہیجڑا

KHAN, JAR खन्ज़र (مذ - ف) خنجر
 छोटी तलवार (Chhotí talvár) چھوٹی
 कटार (Katár) کٹار

KHAN, DAQ खन्दक (مذ - ع) خندق
 प्रतिकूप (Pratikúp) پرتی کوپ
 खाई (Khái) کھائی

2. नपुंसक (Napunsak) क्लीब
(Khhb) ज़नखा (Zankha)
(زنخا)

2. निद्रा (Niddra) नींद (Nind) (نیند)
3. शयन (Shayan) सोना (Sona)
(سونہ)

KHÁR खार (ف - ص) خوار

خواب گاہ (ف - مٹ)

1. अपमानित (Apmánit) (اپمانیت)
निरादृत (Niradrit) ज़लील
(Zalíl) (ذلیل)

KHÁB-GÁH खाब गाह

- शयनागार (Shayanágár) (شینا گار)
स्वप्न गृह (Swapn grih) (سوین گره)
सोने की जगह (Sone ki jagah) (سونے کی جگہ)
چگہ

2. مرکبات کے آخر میں آکر کھانے
(والاکے معنی دیتا ہے جیسے 'سودخور')

خواتین (ف - مٹ)

خوا سنگار (ف - ص)

KHÁST-GÁR खास्त गार

KHAVÁTÍN खावातीन

1. इच्छुक (Ich, chhuk) (اچ چھک)
अभिलाषी (Abhiláshi) (ابھی لاشی)
खादिशमन्द (Khábish mand) (خوا
دش مند)

- خاتون کی جمع
مہلایں (Mahiláen) (مہلایہ)
(اس لفظ کی جمع عربی قاعدہ سے
بنی ہے)

2. प्रार्थी (Prárthi) (پرارنھی) उम्मेद वार
(Ummedvár) (امیدوار)

- KHÁJA खाजा (ف - مذ) خواجه
स्वामी (Swámi) (سوامی) पति (Pati)
(مالک) मालिक (Málik) (پتی)

خواجه تاش (ف - ص)

KHAVÁS खावास (ع - مذ) خواص

KHÁJA-TÁSH खाजा ताश

1. प्रमुख (Pramukh) (پرمکھ) प्रधान
(Pradhán) खास लोग
(Khás log) (خاص لوگ)

1. सहपति (Sahpati) (سہپتی) एक
आका के नौकर (Ek áqa ke naukár)
(ایک آقا کے نوکر)

2. गुण (Gun) (گن) सफ़त (Sifat)
(صفت)

2. सह गुरु (Sahguru) (سہگرو) एक पीर
के मुरीद (Ek píir ko muríd)
(ایک پیر کے مرید)

3. राजाओं और नवाबों की लौंडी जिस
के साथ वह संभोग करते हैं
(Rájáon aur nayábon ki laundi)
jís ke sáth voh sambhog karte
hon) (راجاؤں اور نوابوں کی
لوندی جس کے ساتھ وہ سم
بھوگ کرتے ہوں)

خواجه سرا (ف - مذ)

KHÁJA-SARA खाजा सरा

1. द्वारपाल (Dwárpál) (دوارپال) दरबान
(Darbán) (دربان)

KHÁHAR خواہر (ف - مٹ) خواہر
 भगिनी (Bhagini) बहन (بہن)
 (Bahan)

خواہش (ف - مٹ)

KHÁHISH खाहिश

1. अभिलाषा (Abhilāsha) (ابہی لاشا)
 आकांक्षा (Ākāṅkṣha) (آکانک چھا)
 कामना (Kāmāna) (کامنا) इच्छा
 (Ich,cha) (اچھا) आरजू (Ārjū) (آرزو)

2. रुचि (Ruchi) (رچی) जी (Ji) (جی)
 मर्ज़ी (Marzi) (مرضی)
 3. अभिप्राय (Abhiprāe) (ابہی پراے)
 उद्देश (Ud,desh) (اددیش) मतलब
 (Matlab) (مطلب)

خواہش مند (ف - ص)

KHÁHISH-MAND खाहिश मन्द

इच्छुक (Ich,ehhuk) (اچھک) अभि-
 लाषी (Abhilāshi) (ابہی لاشی) तालिब
 (Tālib) (طالب)

KHÚB खूब (ف - ص) خوب

1. उत्तम (Ut,tam) (اچتم) अच्छा
 (Ach,cha) (اچھا)
 2. सुंदर (Sundar) (سندر) रूपवान्
 (Rúpvān) (روپوان) हसीन (Hasín) (حسین)
 3. श्रेष्ठ (Shreshth) (شریشٹھ) नफीस
 (Nafís) (نفیس)
 4. मनोहर (Manohar) (منوہر) रुचिकर
 (Ruchi kar) (رچی کر) दिल चस्प
 (Dil chasp) (دل چسپ)

4. गुण (Gun) (گن) प्रभाव (Prabháo) (پرابھاو)
 तासीर (Tásír) (تاسیر)

KHÁN खान (ف - مذ) خوان

1. स्थाल (sthál) (استھال) सीनी (Sini) (سینی)
 तवाक (Tabáq) (طباق) सिनी
 2. चुने हुए खानों का तवाक (Chune hue khánon ka tabáq) (چنے ہوئے کھانوں کا طباق)

خواندگی (ف - مٹ)

KHÁNDAGI खांदगी

1. शिक्षण (Shikṣhan) (شکچھن) पढ़ाई
 (Paṛhái) (پڑھائی)
 2. किसी कानून की, इम्बली में पेशी
 (Kisi qánún ki, as embly men peshi) (کسی قانون کی، اسمبلی میں پیشی)

KHÁNDA खांदा (ف - ص) خواندہ

1. शिक्षित (Shikṣhit) (شکچھت) पढ़ा लिखा
 (Paṛha likha) (پڑھا لکھا)
 2. निमंत्रित (Nimantrit) (نمن تریت) बुलाया हुआ
 (Buláya hua) (بولایا ہوا)

KHÁH खाह (ف - حرف) خواہ

1. अथवा (Athava) (اتھوا) या (Ya) (یا)
 2. वरु (Varu) (ورو) चाहे (Cháhe) (چاہے)
 3. مرکب لفظ کے آخر میں آکر
 'پسندیدہ' کے معنی دیتا ہے جیسے
 'دل خواہ'

KHÁHAN खाहां (ف - ص) خواہاں

इच्छुक (Ich,ehhuk) (اچھک) अभि-
 लाषी (Abhilāshi) (ابہی لاشی) खाहिश
 मन्द (Kháhish mand) (خواہش مند)

खुद बखुद (फ - व)

KHUD-BA-KHUD खुद ब खुद

स्वतः (Swatah) स्वगत (Swagat) आपही आप (Áp hi áp) (सोक्त) आप ही आप

खुद बिन (फ - व)

KHUD-BÍN खुद बी

अभिमानी (Abhimáni) (अभीमानी) घमंडी (Ghamandi) (गहमंडी)

खुद परस्त (फ - व)

KHUD-PARAST खुद परस्त

दिको 'खुद बिन'

खुद पसन्द (फ - व)

KHUD-PASAND खुद पसन्द

स्वेच्छा चारी (Swech, ohhá chári) (सुवेच्छा) निरंकुश (Nirankush) खुद राय (KHUD rá,i) (निरंकुश) (राय)

खुद दार (फ - व)

KHUD-DÁR खुद दार

स्वामिमानी (Swábhimáni) (सुवामिमानी) बा गौरत (Ba ghairat) (मानि)

खुद राय (फ - व)

KHUD-RÁE खुद राय

स्वेच्छा चारी (Swech, ohhá chári) (सुवेच्छा) किसी की बात न मानने वाला (Kisi ki bát na mánne vála) (किसी की बात न मानने वाला)

5. साधु (Sádhu) वाह (Váh) (साधु)

KHÚBÁNI खूबानी (फ - म) (खूबानी) जर्दालू (Zardálu) (जर्दालू)

खुब रू (फ - व)

KHÚB-RÚ खूब रू

रूपवान् (Rúpván) (रूपवान) सुन्दर (Hasín) (हसीन) (सुन्दर)

खुबसूरत (फ - व)

KHÚB-SÚRT खूब सूरत

दिको 'खुब रू'

KHÚBI खूबी (फ - म)

1. अच्छाई (Ach, ohhá, i) (अच्छाई)

भलाई (Bhalá, i) (बेलाई)

2. गुण (Gun) (गुण) जौहर (Jauhar) (जौहर)

KHOD खोद (फ - म)

शिरस्त्राण (Shirastrán) (शिरस्त्राण) कूड़ (Kúñr) (कूड़) फौलादी टोपी (Fauládi topi) (फौलादी टोपी)

KHUD खुद (फ - व)

1. स्वयं (Swayam) आप (Áp) (आप)

2. स्वतः (Swatah) खुद ब खुद (KHUD ba khud) (खुद ब खुद)

खुद आरानी (फ - म)

KHUD-ÁRÁÍ खुद आरई

अपने को बनाना संवारना (Apne ko banána sanvárna) (अपने को बनाना)

मार डालना (Apne ko mār dālne
(اپنے کو مار ڈالنا)

خود مختار (ع - ف - ص)

KHUD-MUKHTĀR खुद मुख्तार

1. स्वतंत्र (Swatantr स्वतंत्र) स्वाधीन (Swādhīn (سوادھین) आज़ाद (Āzād (آزاد)
2. निरंकुश (Nirankush (نیرنکھس) स्वेच्छाचारी (Swechhachārī (स्वेच्छाचारी) खुद राय (KHUD rāo (खुद राय) (खुद राय)

خود نمائی (ف - م - ث)

KHUD-NUMĀĪ खुद नुमाई

अभिमान (Abhimān (अभीमान) गमंड (Ghamand (गहमंड) शेखी (Shekhi (शेखी) (शेखी)

خود نوشت (ف - ص)

HUD-NAVISH,T खुद नविशत

स्वलिखित (Swalikhit (سولکھت) अपना लिखा हुआ (Apnalikha hua (اپنا لکھا ہوا) (ہوا)

KHUDI खुदी (ف - م - ث)

1. अहंवाद (Ahamvād (अहमवाद) 'हम भी कुछ हैं' यह खयाल (Ham bhi kuchh haiṅ' yeh khayāl (هم بھی کچھ ہیں' یہ خیال)
2. अभिमान (Abhimān (अभीमान) गुरुर (Ghurūr (غرور)
3. स्वच्छंदता (Swachchhandata (स्वच्छंदता) खुद मुक्तारी (KHUD mukhtārī (خودمختاری)

خود رفتہ (ف - ص)

KHUD-RAF,TA खुद रफता

निश्चेष्ट (Nish,chesht (نہشچیشٹ) बे सुध (Be sudh (بے سدھ) आपे से बाहर (Āpo se bāhar (آپ سے باہر)

KHUD-RO खुद रो (ف - ص)

अपने आप उगने वाला पेड़ (Apne āp ugne wāla peṛ (اپنے آپ اُگنے والا پھڑ)

خود ستائی (ف - ص)

KHUD-SITĀĪ खुद सितार्ई

आत्म श्लाघा (Ātm shlāgha (آتمشلاگھا) आत्म प्रशंसा (Ātm prashansa (آتم প্রশংসা) अपने मुँह मियां मिट्ठू बनना (Apne munh miyān mitthhu baana (اپنے منہ میاں میٹھو بننا)

KHUD-SAR खुद सर (ف - ص)

1. स्वेच्छाचारी (Swech,chlā-chārī (स्वेच्छाचारी) खुद राय (KHUD rāo (खुद राय)
2. उदंड (Ud,dand (أودند) मुँह जोर (Munh zor (منہ زور) सरकश (Sarkash (سرکھس)

خود غرض (ع - ف - ص)

KHUD-GHĀRAZ खुद गराज़

स्वार्थी (Swārthī (سوارثی) मतलबी (Matlabī (مطلبی)

خود کشی (ف - م - ث)

KHUD-KUSHI खुद कुशी

आत्महत्या (Ātmahatya (آتممکھیا) अपने को

3. हरभरा (Harabhara) (هرا بهرا)

ताज़ा (Táza) (ناز)

4. सुंदर (Sundar) (سلدر) अच्छा

(Ach, chha) (اچھا)

KHUSHA खुशा (خوشا - ف - ص)

अहो (Aho) (اهو) बहुत अच्छा (Bahut

ach, chha) (بہت اچھا)

خوش اقبال (ع - ف - ص)

KHUSH-IQBÁL खुश इकबाल

प्रतापी (Pratápi) (پرتاپی) तेजस्वी

(Tejas, swi) (تیجس سوئی) इकबाल मन्द

(Iqbál mand) (اقبال مند)

خوش الحان (ع - ف - ص)

KHUSH-ILHÁN खुश इल्हान

कल कंठ (Kal kanth) (کل کنتھ) मधुर

कंठ (Madhur kanth) (مدھر کنتھ) सुरीला

(Surila) (سریلا)

خوشامد (ف - ص - م)

KHUSHÁMAD खुशामद

चाटुकारिता (Chátu kárita) (چاٹو کارتا)

चाटु (Chátu) (چاٹو) चापलोसी (Cháplosi

(चापलोसी)

KHUSH-BU खुशबू (خوشبو - ف - ص)

1. सुगंध (Sugandh) (سوگندھ) परिमल

(Primal) (پریمل) महक (Mahak

(مہک)

2. सुगंधित (Sugandhit) (سوگندھت)

खुशबूदार (Khushbu dár) (خوشبودار)

خوش بیان (ع - ف - ص)

KHUSH-BAYÁN खुश बयान

1. मिष्ट भाषी (Mishṭ bháshi) (مشت

KHUR खुर (خور - ف - م)

सूर्य (Súrya) (سوریہ) सूरज (Súraj) (سورج)

KHURÁK खुराक (خوراک - ف - م)

1. आहार (Áhár) (آهار) गिज़ा (Ghiza) (غذا)

2. अन्न (Ann) (ان) खाना (Khána) (کھانا)

3. उपवेतन (Upvetan) (آپویتن)

भत्ता (Bhatta) (بھتہ)

خورد برد (ف - م)

KHURD-BURD खूर्द बुर्द

अपभोग (Apbhog) (آپبھوگ) रावन

(Ghaban) (غبن)

خوردنی (ف - م)

KHUR, DANI खूर्दनी

खाद्य (Khád, dya) (کھادیہ) भोज्य

(Bhoj, jya) (بھوجیہ) खाने योग्य (Kháne-yoggya) (کھانے یوگیہ)

KHURISH खुरिश (خورش - ف - م)

भोजन (Bhojan) (بھوجن) आहार (Áhár

(आहार) गिज़ा (Ghiza) (غذا)

خورشید (ف - م)

KHUR, SHÍD खूर्शीद

‘دیکھو’ خورشید

KHUSH खुश (خوش - ف - ص)

1. प्रसन्न (Prasann) (پرسن) हर्षित

(Harshit) (हरشت) मसरूर (Masrúr) (مسرور)

2. स्वस्थ (Swasth) (سوستھ) चंगा

(Changa) (چنگا)

2. हंसोड़ (Hansor) (هانسور)

خوش ذائقه (عف - ص)

KHUSH-ZÁIQA खुश जाइका

स्वादिष्ट (Swádisht) (سوادشت) मजेदार

(Mazedár) (مزیدار)

خوش رفتار (ف - ص)

KHUSH RAFTÁR खुश रफ़्तार

सुगामी (Sugámi) (سوگامی) सुंदर चाल

वाला (Sundar chál vála) (सुंदर चाल वाला)

خوش رو (ف - ص)

KHUSH-RÚ खुश रू

रूपवान (Ripván) (روپوان) सुंदर

(Sundar) (सुंदर) खूब सूरत (khúb súrāt) (खوبصورت)

خوش قسمت (عف - ص)

KHUSH-QIS,MAT खुश किस्मत

सौभाग्य शाली (Saubhággya sháli) (سوभाग्य شالی)

भाग्यवान् (Bhággyaván) (بهاگیه شالی)

नसीबेवर (Nasíbevar) (نسیبیه وار)

خوش گلو (ف - ص)

KHUSH-GULÚ खुश गुलू

कल कंठ (Kal kanth) (کل کانتھ) मधुर

कंठ (Madhur kanth) (مدھر کانتھ)

अच्छी आवाज़ वाला (Ach, chhi áváz) (اچھی آواز वाला)

vála) (اچھی آواز वाला)

خوش گوار (ف - ص)

KHUSH-GAVÁR खुश गवार

1. रुचिकर (Ruchikar) (روچیکر) रोचक

मधु भाषी (Madhubhášhi) (بهاشی)

शरीर बयान (Shirin) (مدھو بهاشی)

bayán) (شیریں بیان)

2. सुवक्ता (Suvakta) (سووکتا) खुश

तक्ररीर (Khush taqrír) (خوش تقریر)

خوش حال (عف - ص)

KHUSH-HÁL खुश हाल

वैभव शाली (Vaibhav sháli) (وہبھو)

सम्पन्न (Sampann) (سمپن) شالی

दौलत मंद (Daulat mand) (دولت مند)

خوش خط (عف - ص)

KHUSH-KHAT खुशखत

1. सुंदर अच्छर लिखने वाला (Sundar

akchhar likhne vála) (سندر اکچھر لکھنے والا)

2. अच्छा लिखा हुआ (Ach, chha

likha hua) (اچھا لکھا ہوا)

خوش خالق (عف - ص)

KHUSH-KHULQ खुश खलक

सुशील (Sushil) (سوشیل) विनीत (Vinit)

अखलाक (Khush akhláq) (خوش اخلاق)

(خوش اخلاق)

خوش دامن (ف - مٹ)

KHUSH-DÁMAN खुश दामन

श्वश्रू (Shwashrú) (شوش) सास (Sás)

ساس)

خوش دل (ف - ص)

KHUSH-DIL खुश दिल

1. प्रसन्न चित्त (Prasann chitt) (پرسنن چیت)

मसरूर (Masrúr) (مسرور) (چیت)

ka sila bínne vála, کھیت کا صلہ
(بیلنے والا)

2. लाभ उठाने वाला (Lábh utháne
vála (لا بھ اُٹھانے والا) प्राप्त करने
वाला (Prápt karne vála (پراپت کرنے والا)

KHAUF खौफ (خ - ف - مذ) خوف
भय (Bhai (بھ) त्रास (Trás (تراس
डर (Dar (در)

خوف ناک (خ - ع - ص)

KHAUF-NÁK खौफनाक
भयंकर (Bhayankar (بھانکر भीषण
(Bhíshan (بھیشن भयानक (Bhayá-
nak (بھیانک डरावना (Daráona
(دراونا)

KHÚK खूक (خ - ف - مذ) خوک
शूकर (Shúkar (شوکر वराह (Varáh
(वराह) कोल (Kol (کول सुअर (Su,ar
(سور)

KHÚN खून (خ - ف - مذ) خون
रक्त (Rakt (رکت शोण (Shon (شون
लोहू (Lohú (لوهو)

خون آلود (خ - ف - ص)

KHÚN,Á (NÁ) LÚD खूनआ(ना)लूद
रक्ताक्त (Rak,tákt (رکتاکت लोहू में
भरा हुआ (Lohu men bhara hua (لوهو
میں بھرا ہوا)

خون بہا (خ - ف - مذ)

KHÚN-BAHA खून बहा
वह धन जो किसी की हत्या करने पर उस के
घर वालों को दिलाया जाये (Voh dhan

(Rochak (روچک) पसंदीदा (Pusan-
dida (پسندیدہ)

2. स्वादिष्ट (Swádisht (سوادشت
मज़ेदार (Muzedár (مزیدار)

خوش منظر (ع - ف - ص)

KHUSH-MANZAR खुश मनज़र
मनोरम (Manoram (منورم सुदृश्य
(Sudrish,shya (سودرشیہ) पुर फ़ज़ा
(Pur fuza (پرفضا)

خوش نصیب (ع - ف - ص)

KHUSH-NASÍB खुश नसीब
دیکھو دخوش قسمت

خوش نما (ف - ص)

KHUSH-NUMA खुश नुमा
सुदृश्य (Sudrish,shya (سودرشیہ) मनोरम
(Manoram (منورم) प्रिय दर्शन (Priya
darshan (प्रिये दर्शन) दिलकश (Dik'ash
(دلکش)

خوش نویس (خ - ف - ص)

KHUSH-NAVÍS खुश नवीस
सुलेखक (Sulekhak (سولیکھک
जिस का लिखना अच्छा हो (Jis ka
likhna ach,cha ho (جس کا لکھنا اچھا
ہو)

KHOSHA खोशा (خ - ف - مذ) خوشہ
रतवक (Istavak (استوک) गुच्छा
(Guch,chha (گچھا) बाल (Bál (بال)

خوشہ چیں (خ - ف - ص)

KHOSHA-CHÍN खोशाचीं

1. खेत का सिज़ा बीनने वाला (Khet

रविरा (Ravish) क्यारी (Kyári)
(کیاری)

KHAI, YÁT खैयात (ع - مذ)
सूचिक (Súchik) दर्जी (Darzi)
(دزنی)

خیال (ع - مذ)

KHA (I) YÁL ख (खि) याल

1. कल्पना (Kalpana) विचार
(Vichár) तखै युल (Takhaiyul)
(تخیل)

2. मानसिक प्रत्यक्ष (Mánasik pra-
tyakshh) तसवुर (मानसिक प्रत्यक्ष)
(Tasav, vur) (تصور)

3. प्रत्यय (Prattyayai) ध्यान
(Dhyán) (دھیان)

4. चिंता (Chinta) सोच (Soch)
(चिन्ता) (Fikr) (فکر)

5. मनन (Manan) चिंतन
(Chintan) गौर (Ghaur)
(गौर)

6. मत (Mat) राय (Ráo)

7. संकल्प (Sankalp) इरादा
(Iráda) (ارادہ)

8. ध्यान (Dhyán) तवज्जुह
(Tavajjuh) (توجہ)

9. आदर (Ádar) लिहाज (Libáz)
(احاطہ)

10. भ्रम (Bhram) वह (Vahm)
(وہم)

jo kisi kí hatya karne par us ke ghar
válon ko diláyá jái وہ دھن جو کسی
کی ہتھیا کرنے پر اس کے گھر والوں
(کو دلایا جائے)

خون خوار (ف - ص)

KHÚN-KHÁR खूंखार

1. रक्तपायी (Raktpái) (رکت پائی)
खून पीने वाला (Khún pine vála)
(خون پینے والا)

2. निर्दय (Nirdai) निष्ठुर
(Nisithur) ज़ालिम (Zálim)
(ظالم)

خونریزی (ف - ص)

KHÚN-REZI खूंरेजी

रक्तपात (Raktpát) खूनखराबा
(Khun kharába) युद्ध
(Yuddh) लड़ाई (Larái)
(لڑائی)

KHÚNI खूनी (ف - ص)

हिंसक (Hinsak) वधक (Vadhak)
(हिंसक) ज़ालिम (Zálim)
(ظالم)

KHESH खेश (ف - مذ)

1. स्वयं (Swayam) अपना (Apna)
(اپنا)

2. परिजन (Parijan) रिश्तेदार
(Rishtedár) (رشتہ دار)

خیابان (ف - مذ)

KHIYÁBÁN खियाबां

बाग के भीतर का रास्ता (Bágh ke
bbítar ka rásta) (باغ کے بھیتر کا راستہ)

خیر خواہ (ع - ص)

KHAIR-KHÁH خیر خواہ

دیکھو 'خیراندیش'

خیر گئی (ف - مٹ)

KHÍRAGI خیراگی

1. चकाचौंध (Chakáchaundh) چکا

تلملی (Tiimil) تیل میلی (چوندہ)

2. धृष्टता (Dhrish,tata) (دشترتتا)

ढिटाई (Dhitái) (دھتائی)

KHÍRA خیرا (ف - ص)

1. चौधयाया हुआ (Chaundh,yáya hua)

(چوندھیایا ہوا)

2. निर्लज (Nir,laj,j) (نرلج) धृष्ट

(Dhrisht) (دھرشٹ) ढीठ

(دھیتھ)

خیرہ چشم (ف - ص)

KHÍRA-CHASHM خیرا چشم

निरलज (Nirlaj,j) (نرلج) बे हया

(Be haya) (بے حیا)

خیرہ سر (ف - ص)

KHÍRA-SAR خیرا سر

उद्दंड (Ud,dand) (اددند) सरकश

(Sarkash) (سرکاش)

خیریت (ع - مٹ)

KHAIRI(T)YAT خیر (ری) یات

1. कल्याण (Kal,yán) (کلیان) भलाई

(Bhalái) (بھلائی) अच्छाई (Achchhái)

(اچھائی)

2. कुशल (Kushal) (کشل) क्षेम (Chhem)

(ক্ষেম) आफियत (Áfiyat) (افیت)

KHAYÁLI خایالی (ع - ص)

काल्पनिक (Kál,panik) (کالپنک) फर्ज़ी

(Farzi) (فرضی)

خیانت (ع - مٹ)

KHIYÁNAT خیانت

1. अप भोग (Apbhog) (اپ بھوک)

खुर्द बुर्द (Khurd-burd) (خورد برد)

ग़बन (Ghaban) (غبن)

2. विश्वास घात (Vish,shwás ghát)

बे ईमानी (Be ímání)

(بے ایمانی)

KHAIR خیر (ع - مٹ)

1. कल्याण (Kalyán) (کلیان) भलाई

(Bhalái) (بھلائی)

2. वृद्धि (Vridhhi) (ورد، دھئی) बढ़ोतरी

(Barhotari) (برہوتری) बरकत

(Barakat) (برکت)

3. दान (Dán) (دان) पुण्य (Punn,aya)

(خیرات) खैरात (Khairát) (پنہ)

4. अस्तु (Astu) (استو) अच्छा (Ach,

chha) (اچھا)

KHALRÁT خیرات (ع - مٹ)

1. خیر کی جمع

2. दान (Dán) (دان) पुण्य (Punnya)

(پنہ)

خیر اندیش (ع - ص)

HKAIR-ANDESH خیر اندیش

शुभ चिंतक (Shubh chintak) (شبه)

भलाई चाहने वाला (Bhalái)

cháhne vála) (بھلائی چاہنے والا)

(بھگویا ہوا پانی جو اونٹایا نہ گیا ہو)

خیسانده (ف - مذ)

KHAI,MA

خیمہ (ع - مذ) خئیما

KHESÁN,DA

خےساںدا

پٹवास (Patvās) (پٹ واس) پٹمंडप

ओपधियां भिगोया हुआ पानी जो औंटाया

(Pat mandap) (پٹ منڈپ) डेरा (Dera)

न गया हो (Oshadhiyān bhigoya hua

रावटी (Rāoti) (راوتی) (دیرہ)

pāni jo auntāya na gaya ho) (اوشدهیاں

د

DÁKHILI داخلی (ع - ص)

DÁB داب (ع - مذ) داب

1. अंतरंग (Antarang) (انترنگ) आंतरिक (Ántarik) (آن ترک) (Andarūni) (اندرونی)

1. शैली (Shaili) (شیلی) ढंग (Dhang) (طریقہ) तरीका (Taríqa) (دهنگ)
2. प्रताप (Pratáp) (پرتاپ) रोब (Rob) (رعب)

2. हार्दिक (Hárdik) (ہاردک) मानसिक (Mánasik) (مانسک) रूहानी (Rúhání) (روحانی)

DÁKHIL داخِل (ع - ص)

DÁD داد (ف - مٹ) داد

1. प्रविष्ट (Pravisht) (پرویش) भीतर (Bhitar) (بہتر) आया हुआ (Áya hua) (آیا ہوا)

1. न्याय (Nyáe) (نیایے) इन्साफ (Insáf) (انصاف)

2. समान (Samán) (سمان) तुल्य (Tullya) (برابر) बराबर (Barábar) (تلیہ)

2. दान (Dán) (دان) बख्शिश (Bakhshish) (بخشش)

2. सम्मिलित (Sammilit) (سمملت) शामिल (Shámil) (شامل)

3. प्रशंसा (Prashansa) (پرشنسا) वाह (Váh) (واہ) वाह (Váhváh) (واواہ)

داخواه (ف - ص)

DÁKHILA داخِلَا (ع - مذ)

DÁDKHAH داد خواہ

1. प्रवेश (Pravesh) (پرویش) घुसना (Ghusna) (گھسنا)

वादी (Vádi) (وادی) मुद्दै (Mud,dai) (مدعی)

2. गुजर (Guzar) (گز) दखल (Dakhl) (دخل)

DÁD-RAS दाद रस (ع - مذ) दाद رس

3. रसीद (Rasíd) (رسید) महसूल या चुंगी की रसीद (Mahsúl ya chungi) (محصول یا چنگی کی رسید)

न्याय कर्ता (Nyáe karta) (نیایے کرتا)

फरयाद सुनने वाला (Faryád sunne vála) (فریاد سننے والا)

دارالضرب (ع - مذ)

DÁRUZ-ZAR,B دارز زرب

टंकशाला (Tunkshála تنكشالا)

टंकसाल (Taksál تنكسال)

دارالقضا (ع - مذ)

DÁRUL-QAZA دارول कजा

न्यायालय (Nyáyálai न्यायाल)

(Kaohaharí कछहरि)

DÁRU دار (ف - مذ)

1. ओषधि (O,shadhi ओशुधेहि) दवा
(Dava दवा)

2. अग्नि चूर्ण (Agni chúr,n अग्नी चूरुन) बारुद (Barúd बारود)

3. मदिरा (Madira मदिरा) शराब (Sharáb शराब)

DÁROGHA दरोगा (फ - مذ)

1. रक्षक (Rakchhak रकचक) निगरां
(Nigarán निगरान)

2. कोतवाल (Kotvál कोतवाल) थाने-
दार (Thánodar थानेदार)

DÁSTÁN दास्तान (फ - مذ)

1. कथा (Katha कथा) कहानी (Kahání कहानी)

2. वृत्तांत (Vrit,tánt वृत्तान्त) हाल
(Hál हाल)

DÁSH,T दाशत (फ - مذ)

रक्षा (Rakohha रकछहा) खबरगोरी
(Khabar giri खबरगिरी) निगरानी

(Nigráni निग्रानी)

دادودهش (ف - مذ)

DÁDO-DIHISH दादो दिहिश

दानशीलता (Dán shílata दानशीलता)

फैयाजी (Faizázi फैयाजी)

دادوستد (ف - مذ)

DÁDO-SITAD दादो सितद

लेन देन (Lenden लेन देन) ब्याज

पर रुपये का लेन देन (Byáj par rupai पर रुपय का लेन देन)

DÁR दार (फ - مذ)

द्वार (Dáw द्वार) फांसी (Phánsí फांसी)

DÁR दार (ع - مذ)

1. गृह (Grih गृह) गेह (Geh गेह)
घर (Ghar घर)

2. स्थान (Isthán स्थान) जगह (Jagah जगह)
ठौर (Thaur ठौर)

دارالحکومت (ع - مذ)

DÁRUL-HUKÚMAT दारुल हुकुमत

शासन केन्द्र (Shásan kendr शासन केन्द्र)
राजधानी (Rájdháni राजधानी)

دارالسلطنت (ع - مذ)

DÁRUS-SALTANAT दारुस सलतनत

दिक्रि 'दारالحकومت'

دارالشفاء (ع - مذ)

DÁRUSH-SHIFA दारुश शिफा

चिकित्सालय (Chikitsáalai चिकित्सालय)

रुग्णालय (Rugnáalai रुग्णालय)
(Aspatál अस्पताल)

1. धब्बा लगा हुआ (Dágh yá dhabba laga hua) داغ يا دھبہ لگا (هوا)

2. लांछित (Lánchhit) (لاڻڇهت) कलंकित (Kalankit) (کلن کت) बदनाम (Badnám) (بدنام)

3. अपराधी (Aprádhí) (اڀراڊھی) दोषी (Doshí) क़सूर वार (Qusúr vár) (قصور وار)

DÁGHI داغی (ف - ص) دیکھو داغدار

DÁFE दाफे (ع - ص) دافع (نوارک) निवारक (Nivárak) रोकने या हटाने वाला (Rokne ya hatáne vála) (روکنے یا هٹانے والا)

DÁL(LL) दाल (ल) (دال - ع - مڙ) सूचक (Súchak) (سوچک) बताने वाला (Batáne vála) (بتانے والا) दलालत करने वाला (Dalálat karne vála) (دلالت کرنے والا)

DÁLÁN दालान (म - मڙ) ओसारा (Osára) (اوسارا) बरामदा (Barámada) (برامده) बरान्दा (Veranda) (براندا)

DÁM दाम (म - मڙ) دام

1. पाश (Pásh) (پاش) जाल (Jál) (جال) फंदा (Phanda) (پھندا)
2. वनपशु (Van pashu) (ون پشو) जंगली जानवर (Jangali jánver) (جنگلی جانور)
3. दमघी (Damghí) (دم ځی)

DÁSH,TA दाशता (ف - مٹ) उप पत्नी (Uppatni) (اُپ پتلی) रखेली (Rakheli) (رکھیلی) सुरैतिन (Suraitin) (سریتین) आशना (Áshna) (آشنا)

DÁÍ दाई (ع - مڙ) داعی

1. निमंत्रण कर्ता (Nimantran karta) (نمڻترن ڪرڻا) बुलाने वाला (Buláne vála) (بلانے والا)

2. आशीर्वाद देने वाला (Áshírvád dene vála) (آشیرواد ڏیڻے والا) दुआ करने वाला (Duá karne vála) (دعا ڪرڻے والا)

DÁLYA दाइया (ع - مڙ) दाइया (प्रभुत्व) (prabhuttwa) इजारा (Ijára) (اجارا) ज़ोर (Zor) (زور)

DÁGH दाग (म - मڙ) दाغ

1. चिह्न (Chinnh) (چھڻه) धब्बा (Dha-bba) (دھبہ)
2. दुःख (Dukh) (دکھ) क्लेश (Klesh) (کلیش) तकलीफ (Taklíf) (تکلیف)
3. लांछन (Lánchhan) (لاڻڇھن) कलंक (Kalank) (کلنک) बदनामी (Badná-mi) (بدنامی)
4. अपराध (Aprádh) (اڀراڊھ) दोष (Dosh) (دوش) इलज़ाम (Ilzám) (الزام)
5. ईर्ष्या (Írsha) (ايرشا) डाह (Dáh) (ڏاه) हसद (Hasad) (حسد)

DÁGH.DÁR दाग दाग (म - मڙ) داغدار

1. चिह्नित (Chin, nhit) (چھڻهت) दाग

DĀNA دانا (ف - ص) دانا

1. चतुर (Chatur चتر) दक्ष (Dakohh دکھ) प्रवीण (Pravín پروین) होशियार (Hoshyár هوشیار)

2. बुद्धिमान् (Buddhimán بدھی مان) अकल मंद (Aqalmand عقل مند)

DĀNĀĪ दानाई (ف - مث) داناई

- बुद्धिमत्ता (Buddhimatta بدھی متتا) अकल मंदी (Aqalmandi عقل مندگی)

DĀNIS,T दानिस्त (ف - مث) دانست

- मत (Mat مت) राय (Rāi رای) समक्ष (Samajh سمجھ)

DANIS,TA दानिस्ता (ف - ص) دانسته

- ज्ञान पूर्वक (Gyán pūrvak گیان پورvak) जान बूझ कर (Jān būjh kar جان بوجھ کر)

DĀNISH दानिश (ف - مथ) دانش

- बुद्धि (Buddhi بدھی) ज्ञान (Gyán گیان) अकल (Aql عقل)

دانش مند (ف - ص)

DĀNISH-MAND दानिश मंद

- बुद्धिमान् (Bud,dhimán بدھی مان) अकलमंद (Aqlmand عقل مند)

दानشور (ف - ص)

DĀNISH-VAR दानिश वर

دیکھو 'दानिश' مند

DĀNA दाना (ف - مذ) دانه

1. अन्न (Ann अन) नाज (Nāj नाज)

4. १४ या २१ मासे की तोल (14 yā 21

māshe ki tol ۱۴ یا ۲۱ ماشه کی تول)

DĀMĀD दामाद (ف - مذ) داماد

जामाता (Jāmātā جاماتا) दमाद (Damād داماد)

DĀMĀN दामान (ف - مذ) دامان

دیکھو 'دامن'

DĀMAN दामन (ف - مذ) دامنی

1. कुरते या अंगरखे का वह भाग जो आगे लटकता रहता है (Kurte yā Angarkhe kā voh bhág jo áge lataкта राhta hai कर्ते या अंगरखे का वो भाग जो आगे लटका रहता है)

2. कोर (Kor कोर) किनारा (Kinára کنار)

3. तराई (Tarái तराई) मैदान (Maidán میدان)

دامن کوہ (ف - مذ)

DĀMANE-KOH दामने कोह

पहाड़ की तराई (Pahār kí tarái پہاڑ کی ترای) (کی तराई)

दान-دان (ف - کلمہ ظرف)

DĀN(N) दान (दां)

1. घर (Ghar گھر) जगह (Jagah جگہ) مرکبات کے آخر میں آکر معنی دیتا ہے جیسے 'قام دان'

2. जानने वाला (Jānne vála جاننے والا)

مرکب کلمے کے آخر کا جزو ہوتا ہے جیسے 'ہمہ دان'

۵. डफली के आकार का एक बड़ा बाजा

(Dafli ke ákár ka ek baṛa bája

دَافلی کے آکار کا ایک بڑا باجہ)

DÁIM दाइम (ع - ص) دائم

नित्य (Nit,tya नित्य) श.श्वत

(Shásh,shwat شاشوت) सदा रहने वाला

(Sada rahne vála सदा रहने والا)

DÁIMAN दाइमन (ع - ص) دائماً

सदा (Sada सदा) नित्य (Nittya

नित्य) हमेशा (Hamesha हमेशہ)

دائم الحس (ع - ص)

DÁIMUL-HA,BS दाइमुल् हव्स

आजन्म कारा वास (Ájanm kárávás

उम्र कैद (Umr qaid (أجلهم كراولس

عمر قید)

DÁIMI दाइमी (ع - ص) دائمی

त्रिकाल व्यापी (Trikáal vyápi

नित्य का (Nit,tya ka सदा (Sada

नित्य) (नित्य)

DÁIN दाइन (ع - مذ) دائن

ऋण दाता (Rin dátá (رین داتا

वाला (Qarz dene vála (قرض دینے والا

DÁYA दाया (ف - مث) دایہ

1. धात्री (Dháttri देहात्री) दाई (Dái

दाई)

2. अन्ना (Anna अना) पिलाई (Pílái

पिलाई)

DAB,BÁGH दब्बाग (ع - مذ) دباغ

चर्म रजक (Charm ranjak (چرم

चमड़ा रंगने वाला (Chamṛa

rangne vála (چمڑا رنگنے والا)

2. बीज (Bij बीज) तुहम (Tukhm तुخم)

3. फुंसी (Phunsi فونسی)

4. चेचक के आबले (Chechak ke áble

چچک کے آبلے)

5. माला की गुरिया (Mála kí guriya

माला की गुरिया)

6. कोई छोटी गोल वस्तु (Koi chhotí

gol vastu کوئی چھوٹی گول

7. कण (Kan کن) रवा (Rava روا)

DÁVAR दावर (ف - مذ) داور

1. न्याय कर्ता (Nyái karta (نیاے کرتا

न्यायी (Nyái (نیائی) इनसाफ करने

वाला (Insáf karne vála (انصاف

करने والا)

2. ईश्वर (Íshwar (ایشور) परमात्मा

(Paramátma (پرماتما)

DÁO दाउ (ف - مں) داؤ

1. छल (Chhal छल) चाल (Chál

फरेब (Fareb (فریب

2. दांव (Dáon (دانوں) जुए की चाल

(Jue ki Chál (جوے کی چال)

DÁIRA दाइरा (ع - مذ) دائره

1. परिधि (Paridhi (پری دھی) वृत्त

(Vritt (ورت) घेरा (Ghera (گھیرا)

2. सभा (Sabha (سمہا) समिति (Samiti

(Idára (اداره) इदारा (Idára

3. आश्रम (Áshram (आश्रम) खान काह

(Khan qáh (خانقاہ)

4. गोलाई (Golái (گولائی) चक्कर

(Chak,kar (چکر)

DUKĤĀNĪ دُکْخانی (ف - ص) دُکْخانی

1. دُومیک (Dhaumik) (دھومک)
دُوئےکا (Dhueŋ ka) (دھوئیں کا)
2. وہ چیز جو باپ یا دُھئے کے زور سے
چلے (Voh chíz jo bháp ya dhueŋ
ke zor se chale) (وہ چیز جو باپ یا دُھئے
کے زور سے چلے)

DUKĤĪT دُکْخت (ف - مٹ) دُکْخت
'دُکْخت'

DUKĤĪTAR دُکْختر (ف - مٹ) دُکْختر
دُھیتا (Duhita) (دوہی) کُنیا
(Kan, nyna) (کُنیا) لڑکی (Lar̥ki)

DAKH, L دُکْخ (ع - مڈ) دُکْخ

1. پَٹ (Paith) (پٹھ) گُزَر (Guzar)
2. اَدھیکار (Adhikar) (ادھیکار) کَبْزَا
(Qabza) (قبضہ)
3. سَمبھانا (Sambháona) (سمبھانا)
اِمکان (Imkán) (امکان)
4. ہسْتکھپ (Hastakehhep) (ہسْتکھپ)
مُزَاہمت (Muzáhamat) (مُزَاہمت)
5. جَان (Gyán) (جَان) جَانکاری
(Jánkárí) (جانکاری)
6. سَاهَس (Sáhas) (سَاهَس) مَجَال
(Majál) (مَجَال)

DAKH, MA دُکْخما (ف - مڈ) دُکْخما

1. سَمادھی (Samádhi ehhettr) (سَمادھی)
'دُکْخستان' (Qabr-istán) (قبرستان)
2. شَو پَٹی (Shav peti) (شو پَٹی)
تَابُوت (Tábút) (تابوت)

DIBÁGHAT دِباغت (ع - مٹ) دِباغت

چَمڑا پکانا اور رَنگنا (Chamra
pakána aur rangna) (چَمڑا پکانا اور
رَنگنا)

DABÁZAT دَبازت (ف - مٹ) دَبازت

مُوتَاہ (Isthúlatá) (مُوتَاہ) مَوتَاہ
(Motál) (مُوتَاہ)

DAB, DABA دَب (ع - مڈ) دَب

1. آتَنک (Átank) (آتَنک) رَو دَب
(Rob dáb) (رَو دَب)
2. تَہ (Pratáp) (تَہ) تَہ (Tej)
(جَلال) (Jalál) (جَلال)

DABIS, TÁN دَبِستَا (ف - مڈ) دَبِستَا

مَدْرَسَا (Páthshála) (مَدْرَسَا)
(Mad, rnsa) (مَدْرَسَا)

DAB, BA دَب (ف - مڈ) دَب

چَرَم پُتک (Charm putak) (چَرَم پُتک)
چَمڑے کا کُپا (Chamra ka kuppa)
(چَمڑے کا کُپا)

DABÍR دَبیر (ف - مڈ) دَبیر

لَکھک (Lekhak) (لَکھک) مَسِجِوِی
(Masijivi) (مَسِجِوِی) مَنُشی
(Munshi) (مَنُشی)

DABÍZ دَبیز (ف - ص) دَبیز

1. مَوتَا (Motá) (مَوتَا) گَف (Gaf)
2. دَلدَار (Daldár) (دَلدَار)

DUKĤÁN دُکْخان (ف - مڈ) دُکْخان

دُھم (Dhúm) (دُھم) دُھواں
(Dhuán) (دُھواں)

DUR,RÁJ **دراج** (ف - مذ) **دُرَاج**
 यष्टिक (Yashtik **یہسٹک**) **जांगल**
 (Jāngal **جانگل**) **तीतर** (Títar **تیتار**)

DARÁZ **دراز** (ف - ص)
 1. दीर्घ (Dīrgh **دیرگھ**) **लंबा** (Lamba
لمبا) **तवील** (Tavīl **طویل**)
 2. दर्ज़ (Darz **درز**) **दरार** (Darār **درار**)
دراز دستی (ف - مٹ)

DARÁZ-DASTI **دراز دستی**
 अत्याचार (Attyāchār **اتیاچار**)
 अन्याय (An nyāo **ان نیاء**) **जुल्म**
 (Zulm **ظلم**)

درا انداز (ف - ص)

DARAN,DÁZ **درنداز**
 पिशुन (Pishun **پیشن**) **खोर**
 (Chuḡhal khor **چغل خور**)

D:RÁYAT **درايت** (ع - مٹ) **दिरायत**
 ज्ञान (Gyán **گیان**) **प्रज्ञा** (Prag gya
پرگ گیا) **बुद्धि** (Buddhi **بدهی**)
 समझ बूझ (Samajh bújh **سمجھ**)
बुज (Bujh **بوچ**)

DAR,BÁR **دربار** (ف - مذ) **दरबार**
 1. राज सभा (Rāj sabha **راج سبھا**)
 राज समाज (Rāj samāj **راج سماج**)
 आस्थायिका (Āsthāyika **آسٹھائیکا**)
 2. न्यायालय (Nyāyā lai **نیایا لے**)
 वचहरी (Kachahri **کچھری**)
 3. किसी ऋषि मुनि या पीर फकीर का
 आश्रम (Kisī rishi muni ya pīr **کسی رشی مونی یا پیر فکیر کا**)

DURHÚL **دخول** (ع - مذ) **दुखूल**
 प्रवेश (Pravesh **پرویش**) **घुसना** (Ghusna
گھسنا)

DAKHÍL **دخیل** (ع - ص) **दखील**
 1. हस्तक्षेपक (Hastakohhepak **ہستک**)
दखल देने वाला (Dakhl **دخول دینے والا**)
 dene vála **दखल रखने**
 वाला (Dakhl rakhne vála **دخول رکھنے**)
 वाला (Dakhl rakhne vála **دکھلے والا**)
 3. प्रभाव डालने वाला (Prabhāo dālne
 vála **پربھاؤ ڈالنے والا**)

DAD **दद** (ف - مذ) **दद**
 व्याड (Vyād **ویاڈ**) **हिंसक जंतु** (Hinsak
 Jantu **ہنسک جانٹو**) **दरिन्दा** (Darinda
درندہ)

DAR **दर** (ف - مذ) **दर**
 1. द्वार (Dwār **دوار**) **दरवाजा** (Darvāza
دروازہ)
 2. कपाट (Kapāt **کپاٹ**) **किवाड़** (Kivār
کوار)
 3. भीतर (Bhitar **بھیتار**) **में** (Men **میں**)

DARÁMAD **दरामद** (ف - मٹ) **दरामद**
 आयात (Āyāt **آیات**) **देश में बाहर से**
 आने वाला माल (Desh men bāhar se
 āne vála māl **دیش میں باہر سے آنے والا مال**)

DIRA **दिरा** (ف - مذ) **दिरा**
 घंटा (Ghanta **گھنٹا**) **जरस** (Jaras
جرس)

DARAKH,T درخت (ف - مذ) درخت
 ویتپ (Vitap ویتپ) وریکھ (Vrikhh)
 (درکھ) تر (Taru تر) درم (Drum)
 (درم) پے (Per پے)

درخشان (ف - ص)

DURUKH,SHÁN دروځشاں

پربھایکت (Prahá yukt) پربھایکت
 پراکش مان (Prakásh mán) پراکش
 (روشن) رایشان (Raushan) (مان)

درخواست (ف - م)

DAR,KHÁS,T درخواست

1. پراثرنا پتر (Práarthana pattr) پراثرنا پتر
 آویدن پتر (Ávedan pattr) آویدن پتر
 (عرضی) (Arzi)
2. وینای (Vinai ونے) نیدان (Nivedan)
 (عرض) (Arz) آویدن

DARKHUR درخور (ف - ص) درخور

1. یوگیا (Yoggya یوگیه) پاٹر (Pátr) پاٹر
 (قابل) قابیل (Qábil) (پاٹر)
2. پائٹ (Paith پیٹھ) پھونچ (Pahunch)
 (رسانی) رسائی (Rasái) (پھونچ)

DARD درد (ف - مذ) درد

1. دُکھ (Dukh دکھ) کلوش (Klosh) کلوش
 (کلیف) تکلیف (Takliff) (کلیف)
2. ویاثا (Vyatha ویتھا) پیڑا (Píra) پیڑا
 (تیس) تیس (Tis) (پیڑا)
3. دیا (Daya دیا) ترس (Taras) ترس
 (ترس)
4. چینتا (Chinta چینتا) سوچ (Soch) سوچ
 (سوچ)

کسی دشی ملی faqir ka áshram
 (یا پیر فقیر کا آشرم)

دربار داری (ف - م)

DARBÁR-DÁRI دربار داری

1. ہاژیرباشی (Házir bási) حاضرباشی
2. خوشامد (Khushamad) خوشامد

DARBÁN دربان (ف - مذ) دربان

دوارپال (Dwár pál) دوارپال
 (پرہیز) ہاری (Prati hári)
 (دورہیز) بان (Doozhi bán)

DAR,J درج (ع - مذ) درج

لیکھنا (Likhna لکھنا) بھیا یا رجسٹر
 مے لیکھنا (Bahi ya register mē)
 (بھی یا رجسٹر میں لکھنا) (likhna)

DUR,J درج (ع - مذ) درج

منجوشا (Manjūsha منجوشا) سندھوچا
 (سندھوچا) (Sandúqcha)

DAR(A)JA درجہ (ع - مذ) درجہ

1. پد (Pad پد) اُھدا (Uhda) (عہدہ)
2. شرنی (Shreni شرنی) مرتبہ (Martaba) (مرتبہ)

کھچھا (Kuk ehha) جماعت (Jamá,at)

آکاش منڈل کا ۱/۳۶۰ واں اংশ
 (Ákash mandal ka 1/360 vān ansh)
 (آکاش منڈل کا ۱/۳۶۰ واں اংশ)

مالا (Mála) (کھنڈ) (Khand)
 (منزل) منزل (Manzil) (مالا)

کمرہ (Kshthak) (کوشتھک)
 (کمرہ) (Kamra)

DURUSH,T दुरुशत (फ - व) दुरशत

1. कठोर (Kathor कठोर) कड़ा (Kara कड़ा)
2. खुरदरा (Khurdara कहरदरा) खुरखुरा (Khurkhura कहरकहरा)

दरुशती (फ - व)

DURUSH,TI दुरुशती

1. कठोरता (Kathorata कठोरता) सख्ती (Sakhti सख्ती)
2. असभ्यता (Asabh,bhyata असभ्यता) अशिष्टता (Ashishtata अशिश्टता) अकखड़पन (Ak,khar pan अकखड़पन)

DAR,K दक (ए - म) दरक

1. बोध (Bodh बोध) ज्ञान (Gyán ग्यान) समझ (Samajh समझ)
2. बुद्धि (Bud,dhi बुद्धि) मनीषा (Mánisha मनीषा) अकल (Aql अकल)

DARGÁH दरगाह (फ - म) दरगाह

1. चौखट (Chaukhat चौकहत) डेवढ़ी (Deorhi देवढ़ी)
2. राज सभा (Ráj sabha राज सभा) दरबार (Darbár दरबार)
3. मज़ार (Mazár मज़ार) रौज़ा (Rauza रौज़ा)

दरगज़र (फ - म)

DAR GUZAR दरगुज़र

1. क्षमा (Chhama क्षमा) माफी (Máfi माफी)

DIRAM दरिम (फ - म) दरिम

1. चांदी का एक सिक्का (Chaudi ka चांदी का एक सिक्का)

DUR,D दुर्द (फ - म) दुर्द

1. बलकस (Balkas बलकस) तल छट (Talehhat तल छट)
2. गाद (Gád गाद)

DARD-MAND दर्दमन्द (फ - व) दर्दमन्द

1. दुखी (Dukhi दुखी) रंजीदा (Ranjida रंजीदा)

DARD-NÁK दर्दनाक (फ - व) दर्दनाक

1. दुःख प्रद (Dukhapprad दुःख प्रद)
2. कष्ट जनक (Kasht janak कष्ट जनक)
3. रंजदेह (Ranj deh रंजदेह)

DAR,Z दर्ज़ (फ - म) दर्ज़

1. दार (Dár दार) दरार (Darár दरार)

DAR,ZI दर्ज़ी (फ - म) दर्ज़ी

1. सूचिक (Súchik सूचिक) सीने वाला (Síne vála सीने वाला)

DAR,S दर्स (ए - म) दर्स

1. पठन (Pathan पठन) पढ़ना (Paṛhna पढ़ना)
2. पाठ (Páth पाठ) सबक (Sábaq सबक)
3. उपदेश (Updesh उपदेश) नसीहत (Nasihat नसीहत)

DURUS,T दुरुस्त (फ - व) दुरुस्त

1. यथार्थ (Yatharth यथार्थ) ठीक (Thík ठीक)
2. सत्य (Sattya सत्य) सही (Sahí सही)
3. स्वस्थ (Swasth स्वस्थ) तनदुरुस्त (Tandurust तनदुरुस्त)

دروازه (ف - مذ)

DARVÁZA دروازا

دوار (Dwár) در (Dar)

DURÚD درود (ع - مٹ)

پرشي (Istuti) استوتی

سنا (Sana) ثنا (Prashansa) پرشسا

درود گر (ف - ص)

DUROD-GAR دُروَدگار

تلق (Ratha kár) رتکار

تک چھک (Tak chhak)

بڑھئی (Baṛhai)

DAROGH دروغ (ف - مذ)

अनृत (Mith,thya) میتھیا

جھوٹا (Jhúth) झूठ (Anrit) انرت

دروغ کو (ف - ص)

DAROGH GO دروغا گو

میتھیا (Mith,thya vādī) मिथ्यावादी

جھوٹا (Jhútha) झूठा (والی)

DARÚN درون (ف - مذ)

انتہ کن (Antah karan) अंतःकरण

دل (Dil) दिल (Man) मन

بچ (Madh dhya) मध्य

بچ (Bich)

درویش (ف - مذ)

DAR, VESH درवेश

بھیکھک (Bhik chhuk) भिक्षुक

بھیکھاری (Bhikhári) भिखारी

فقیر (Faqir)

مہاتما (Mahátma) महात्मा

ولی (Vail) वली (Rishl) ریشی

چاندی کا ایک سکہ ek sikka

2. ३॥ माशे की एक तोल (3½ Māshe)

سڑھے تین ماشے کی کی ek tol

(ایک تول)

DAR, MÂN درمان (ف - مذ)

इलाज (Upehár) उपचार

(Iláj) علاج

درماندگی (ف - مٹ)

DAR, MÂN DAGI در ماندگی

دُ:خ (Kukh, kh) दु:ख

بے کسی (Bekasí) बेकसी (Klesh)

درمانده (ف - مذ)

DAR, MÂN DА درماندا

दु:खी (Asaháa) असहाय

لاچار (Láchár) लाचार (دکھی)

درمیان (ف - مذ)

DAR, MIYÁN در مییان

1. मध्य (Madh, dhya) बीच (مدھیہ)

(Bích) بیچ

2. भीतर (Bhítar) अंदर (بہیتر)

(Andar) में (Men) میں

DARINDA درندہ (ف - ص)

व्याड (Vyád) व्याड

هنسک جنتو (Hinsak jantu)

फाड़ खाने वाला जानवर (Pháṛ kháne)

یہاڑ کھانے والا جانور (vála jánver)

DIRANG دیرنگ (ف - مٹ)

विलंब (Vilamb) देर (دیر)

DIRAU دیرو (ف - مٹ)

फसल कटना (Fasl katna) فصل کاٹنا

वदान्य (Vadán, nya) अति दानी
(Ati dání) अति दानी
(Bahut barā faiyáz) बहुत बड़ा फ़ायज़

दरिआत (फ - मथ)

DAR, YÁFT दर्याफ्त

1. जिज्ञासा (Jiggyása) जांच
(Jāneh) जानें (Pāneh) पानें
(tāneh) तानें
2. अन्वेषण (Anveshan) अनुविषय
(Gaveshana) गवेषणा
(Research) रिसर्च

DARÍCHA दरिचा (म - मथ)
गवाक्ष (Gavákohh) गवाक्ष
(Khirkí) किरकी

DARIDA दरिदा (व - मथ)
विदीर्ण (Vidirn) विदीर्ण
(Phata hua) फटा हुआ

दरिदे (व - मथ)

DARÍDA-DAHAN दरिदा दहन
मुक्त कंठ (Mukt kanth) मुक्त कंठ
मुह फट (Munh phat) मुह फट

DIREGH दिरेग (म - मथ)

1. शोक (Shok) अफसोस (Afsos)
(अफसोस)
2. संकोच (Sankoch) संकोच
(Ta, am, mul) तामल
3. कृपणता (Kripanata) कृपणता
(Kanjúsí) कंजूसी

3 विनीत (Vinít) विनीत
(Vinamr) विनीत
(Kháksár) खाकसार

रुवैशी (व - मथ)

DAR, VESHI दरवेशी

संन्यास (San nyás) संन्यास
(Faqíri) फकीरी

DAR(R)A दरा (म - मथ)
दो पहाड़ों के बीच का रास्ता (Do paháron
ke bích ka rásta) दो पहाड़ों के बीच
का रास्ता (Ghāti) घाटी

DUR, RA दुरा (म - मथ)
चर्म कशा (Charm kasha) चर्म कशा
चमड़े का कोड़ा (Chamre ka korā)
(चमड़े का कोड़ा)

DAR, HAM दरहम (व - मथ)
व्यस्त (Vyast) व्यस्त
(Titar bítar) तितर बितर
(Gar bar) गर बार

DIR, HAM दिरहम (म - मथ)
'दिरहम'

DAR, YA दर्या (म - मथ)
सरिता (Sarita) सरिता
(Ápaga) तरंगिनी (Tarangini)
(निमगा) निमगा (Nimnaga)
नदी (Nadi)

दरिदल (व - मथ)

DARYA-DIL दर्या दिल

मुक्त हस्त (Mukt hast) मुक्त हस्त

हाथ का मोजा (Háth ka moza
هاتھ کا موزہ)

دستاویز (ف - مٹ)

DASTÁVEZ دستاویز

1. प्रमाण पत्र (Pramán pattr प्रमाण
सबूत का काराज़ (Sabút ka
kághuz ثبوت کا کاغذ)

2. बंधक पत्र (Bandhak pattr بندھक
तमस्सुक (Tamas,suk तमस्क)

دست برد (ف - مٹ)

DAST-BURD دست بُرد

अप हरण (Apharan अपहरण) छीनछान
(Chhín chhán چھین چھان)

دست برداری (ف - مٹ)

DAST-BARDÁRI دست برداری

परित्याग (Parit,tyág परित्याग)
क्रञ्जा छोड़ देना (Kṛñja chhor dena
قبضہ چھوڑ دینا)

دست بسته (ف - ص)

DAST-BASTA دست بستا

कर बद्ध (Kar bad,dha करबद्ध)
जलि (Baddhánjali बद्धजालि)
हाथ बांधे हुए (Háth bándhe hue
هاتھ باندھے ہوئے)

دست پناه (ف - مذ)

DAST-PANÁH دست پناه

चिंमटा (Chimta चिंमटा)
(Chimta चिंमटा)

دستخط (ف - مذ)

DAST-KHAT دستخط

हस्ताक्षर (Hasták chhar हस्ताक्षर)

دریوزہ گر (ف - ص)

DARYÚZA-GAR دریوزاگر

भिक्षुक (Bhikchhak بھیکچھک)

भिक्ष मंगा (Bhikh manga بھیکھ منگا)

DUZD दुزد (ف - مذ)

चोर (Chor चोर) तस्कर (Taskar तस्कर)

DAST دست (ف - ص)

1. कर (Kar कर) हस्त (Hast هست)

हाथ (Háth هاتھ)

2. विरेचन (Virechan विरेचन)

पतला पाखाना (Patla pákhána)

پتلا پاخانہ

دست آور (ف - ص)

DASTÁVAR دستاवर

रेचक (Rechak रेचक) मल भेदक

(Mal bhedak मल भेदक) विरेचक

(Virechak विरेचक) जुलाब (Julláb)

جلاب

DASTÁR دستار (ف - مٹ)

शिरविष्टन (Shiroveshthan شرو)

पगड़ी (Pagrī पगड़ी) अमामा

(Amáma عمامہ)

دست اندازی (ف - مٹ)

DASTANDÁZI دستاندازی

हस्तक्षेप (Hastak ehhep هستک)

मुज़ाहमत (Muzáhamat مزاحمت)

مزاہمت

DASTÁNA دستانه (ف - مذ)

1. हस्त त्राण (Hast.trán هست تران)

tāna بلانے کے لئے دروازہ کھٹ (کھٹانا)

3. माल गुजारी की वसूली का परवाना
(Mālguzārī ki vasūlī ka parvāna)
(مال گزادی کی وصولی کا پروانہ)
4. कर (Kar) महसूल (Mahsūl)
(محصول)

دست کار (ف - مذ)

DAST-KĀR دستکار

कलाकार (Kalā kar) शिल्पी (Shilpi)
(کلا کار) کاریگر (Kārigar) (شلیپی)

دست کاری (ف - مذ)

DAST-KĀRĪ دست کاری

हस्त शिल्प (Hast shilp) (هست شلپ)
शिल्प कला (Shilp kala) (شلپ کلا)
कारीगरी (Kārigarī) (کاریگری)

دست کش (ف - ص)

DAST-KASH دستکش

دیکھو 'دست بردار'

دست گاہ (ف - مذ)

DAST-GĀH دستگاه

1. सामर्थ्य (Samarthya) (سامرتهیه)
शक्ति (Shakti) (شکتی) कुरंत (Qudrat)
(قدرت)
2. प्रवेश (Pravesh) (پرویش) पहुँच (Pahunch) (پہنچ) रसाई (Rasāi)
(رسائی)

دست گیری (ف - مذ)

DAST-GIRĪ دستگیری

हस्तालंबन (Hastālabhan) (هستالامبن)

दसखत (Das,khat) (دس خط)

دست درازی (ف - مذ)

DAST,DARĀZĪ دست درازی

1. अत्याचार (Attyāchār) (اتیاچار)
जुलम (Zulm) (ظلم)
2. हस्ताहस्ती (Hastāhasti) (هستاهستی)
हाथापाई (Hāthā pāi) (هاتھاپائی)
3. हस्तक्षेप (Hastak chhep) (هستک)
मुदाखलत (Mudākhalat) (مداخلت)

دسترس (ف - مذ)

DASTRAS دسترس

1. पहुँच (Pahunch) (پہنچ) रसाई (Rasāi)
(رسائی)
2. शक्ति (Shakti) (شکتی) सामर्थ्य (Samarthya) (سامرتهیه) इस्तिताअत (Istitā,at) (استیاعت)

دست غیب (ف - مذ)

DASTE-GHAIB दर्ते गैब

1. दिव्य प्राप्ति (Div,yya prāpti) (دویہ)
दैवी आर्य (Daivī āe) (دایوی)
गैबी आमदनी (Ghaibi āma-dani) (غیبی آمدنی)
2. उत्कोच (Utkoch) (اُتکوچ) घूस (Ghūs)
(رشوات) रिशवत (Rishvat) (گھوس)

DASTAK دستک (ف - مذ)

1. करताल (Kartāl) (کرتال) ताली (Tāli) (تالی)
2. बुलाने के लिये दरवाजा खट खटाना
(Bulāne ke lie darvāza khatkha-

DASTA دستا (دسته - ف - مذ)

1. हथा (Hat,tha) (هتھا) मूठ (Múth) (موتھ)

2. सेना का छोटा भाग (Sena ka chhota) (سینا کا چھوٹا بھاگ) bhág

3. २५ कारागृह का थोक (25 Kāghaz ka) (۲۵ کاغذ کا تھوک) thok

DASTI دستی (ف - ص)

1. हाथ का बना हुआ (Háth ka bana) (هاتھ کا بنا ہوا) hua

2. हाथ में रखने के काबिल (Háth men) (هاتھ میں رکھنے کے قابل) rakhne ke qábil

DAST-YÁB दस्तयाब (ف - ص)

हस्तगत (Hastgat) (هستگت) प्राप्त (Prápt) (پراپت) उपलब्ध (Uplabdh) (اوپلبدھ) हासिल (Hásil) (حاصل)

DASHT दशत (ف - مذ)

अरण्य (Aran,nya) (ارنیه) कानन (Kánan) (कानन) वन (Van) (वन) जंगल (Jangal) (جنگل)

दशत पिमा (ف - ص)

DASH,T-PAIMA दशत पैमा

काननचारी (Kánan chári) (काननचारी) वनचर (Van char) (वनचर) जंगल में फिरने वाला (Jangal men phirne vála) (جنگل میں پھرنے والا)

दशत گرد (ف - ص)

DASHT-GAR,D दशतगर्द

‘दیکھو’ ‘دشت پیما’

सहायता (Saháyata) (سہایتا) मदद (Madad) (مدد)

دست نگر (ف - ص)

DAST-NIGAR दस्त निगर

मुखपेक्षी (Mukhápekchhi) (مکھا)

अनुजीवी (Anujívi) (انوجیوی)

दूसरे के सहारे पर जीविका

करने वाला (Dúsare ke saháre par)

jívika karne vála) (دوسرے کے سہارے پر جیوکا کرنے والا)

DAS,TÚR दस्तूर (ف - مذ)

1. प्रथा (Pratha) (پرتھا) प्रणाली (Pranáli) (پرنالی)

रिवाज (Riváj) (ریواج)

2. मंत्री (Mantri) (منتبری) वज़ीर (Vazír) (وزیر)

3. विधान (Vidhán) (ودھان) कानून (Qánún) (قانون)

4. नियम (Niyam) (نیم) कायदा (Qáida) (قاعده)

دستور العمل (ع - مذ)

DASTÚRUL-AMAL दस्तूरुल अमल

1. कार्य क्रम (Kárya kram) (کاریہ کرم)

लाइहा (Lácha) (لائحہ)

2. नियम (Niyam) (نیم) काइदा (Qáida) (قاعده)

دست و گریبان (ف - ص)

DASTO-GARIBÁN दस्तोगरीबा

हाथा पाई (Háthapái) (هاتھاپائی) लप्पा

डुग्गी (Lappa duggi) (لپا ڈگی)

دشوار (ف - ص)

DUSH,VÁR دشوار

کټین (Kathin کټون) دوشکار (Dush,kar

دس' (Dus,sádhya) دوشاډی (دش کو
(Mushkil مشکل) موشکیل (ساد ډمه)

دشوار گزار (ف - ص)

DUSH,VÁR.GUZÁR دشوار گزار

دورگم (Durgam دورگم) دوشپار (Dushpár
جیسه پار کرنا کټین هو
Jise pá'r karna kath'in ho پار
کټنا کټین هو)

DUÁ دُآ (ع - مټ) دُآ

1. ईश्वर से प्रार्थना (Íshwar se prár-thana ایشور سے پراټھنا)
2. आशीर्वाद (Áshírvád آشیرواد)
دُآ ع ځیر (Duá-e-khair دُآ ع ځیر)
3. मंत्र (Mantr منتر) ورجا یا کوران
کی آیت وځیره (Vazífa ya qurán
ki áyat vaghaira وظیفه یا قرآن)

دعای خیر (ع - مټ)

DUÁ-E-KHAIR دُآ ع ځیر

آشیرواد (Áshírvád آشیرواد)
دُآ (Ach,ebi dua اچې دُآ)

DÁVAT داوت (ع - مټ)

1. निमंत्रण (Nimantran نمن ترن)
بولوا (Buláva بولوا)
2. भोज (Bhoj ښوځ) ځانا (Khána
کھانا)

دشت نورد (ف - ص)

DASHT-NAVAR,D دشتنورد

دیکهو 'دشت پیم'

DUSH,MAN دشمن (ف - مذ)

1. शत्रु (Shattru شترو) آری (Ari
رپو (Repu رپو) آراتی (Áráti
آدو (Adu آدو)
2. अशुभ चिन्तक (Ashubh chintak
پراتی ډډی (Prati
دوډی (dwandwi بدخواه
(Bad kháh بدخواه)
3. प्रतिकूल (Pratikúl پرتی کول
مخالف (Mukhálif مخالف)

دشمنی (ف - مټ)

DUSH,MANI دشمنی

1. शत्रुता (Shattruta شتروتا) آداوت
(Adávát آداوت)
2. विरोध (Virodh وروډه) مخالف
(Mukhálafat مخالف)
3. प्रतिकूलता (Pratikúlata پرتی کولتا)
ناموافق (Námuáfayat نا
موافق)

دشنام (ف - مټ)

DUSH,NÁM دشنام

آپشاد (Apshabd آپشاد) کواچي
(Kuvách,chyá کواچي) ځالی (Gáli
ځالی)

DASH,NA دشنا (ف - مذ)

کوکچک (Kaokchhik کوکچک)
کټار (Katár کټار) ځنجر (Khanjar
ځنجر)

2. सुरक्षा (Surakhha सुरक्षा)
हमले से बचाव (Hamle se bacháo हमले سے بچاؤ)
डिफेंस (Defence (Defence
(دیفینس)

DAF,TAR दफ़्तर (دفتَر - ع - مَذ)

1. कार्यालय (Káryálay कार्यालय) ऑफिस (Office ऑفिस)
2. हिसाब किताब के काराज़ (Hisáb kitáb ke kághaz (حساب کتاب کے کاغذ)
3. ग्रंथ खंड (Granth khand ग्रंथ کھنڈ)
किसी बड़ी पुस्तक के भाग (Kisi bari pustak ke bhág किसी بڑی کُسی پرستک کے بھاگ)
4. लंबी चौड़ी कहानी या वृत्तान्त (Lambi chauṛi kahāni ya vṛttānt لمبی لمبی چوڑی کہانی یا ورتتانت)

DAF,A दफ़्तर (दफ - ع - مَذ)
निवारण (Nivāran (نِوَارَن)
(Hatāna (هَتَانَا)

دفع الوقتی (ع - مَث)

DAF,UL-VAQTI दफ़्तर वक्ती

1. कालयापन (Kālyāpan (کالی یاپن)
दिन काटना (Din kátna (دِن کاٹنا)
2. टालना (Tālna (تَالْنَا)
(Bahāna karna (بہانہ کرنا)
(Tarkāna (تَرْکَانَا)

DAF,A दफ़्तर (दफ - ع - مَث)

1. बार (Bār (بَار) मरतबा (Martaba (مرتبہ)
2. धारा (Dhāra (دھारा) सैक्शन (Section (سیکشن)

دعوت نامه (ع - مَذ)

DÁVAT-NÁMA दावत नामा
निमंत्रण पत्र (Nimantran pattr (نِمن ترن
न्योते का खत (Nyote ka khat (نِیو تے کا خط)

DÁVA दावा (दवा - ع - مَذ)

1. स्वत्व (Swat,twa (سو تَو) हक (Haq (حق)
2. वाद (Vád (وَاد) नालिश (Náliah (نَالِش)
3. अधिकार (Adhikār (اَدِیکَار) कब्ज़ा (Qabza (قَبْضَة)
4. बल (Bal (بَل) ज़ोर (Zor (زور)

DAGHA दगा (दगा - मَث)
छल (Chhal (छेहल) कपट (Kapat (कपट)

दगदग (दग - मَث)

DAGH,DAGHA दग्दगा

भय (Bhai (بِه) धड़का (Dharka (دِهَارْکَا)

DAGHAL दगल (दगल - मَث)

1. छल (Chhal (छेहल) कपट (Kapat (कपट)
फरिब (Fareb (فَرِيب) कपट (Kapat (कपट)
2. मिश (Mish (مِش) बहाना (Bahāna (بِهَانَا)
(Hila (هِيلَة) हीला (Hila (हीला)

DAF दफ (दफ - मَث)

डफली (Daphli (دَفْلِي) खजड़ी (Khanjaṛi (خَنْجَرِي)
(कहलजरी)

DIFÁ,A दिफाअ (दफ - मَث)

1. रक्षा (Rakhha (رَكْخَا) हिफाज़त (Hifāzat (حِفَاظَات)

د ق ی ا ن و س ی (ع - ص)

DAQYÁNÚSI د ق ی ا ن و س ی

1. پورا تان (Purátan) بھوت پورا نا (Bahut purána)
2. ا پ ر ا چ ل ت (Ap,prachalit) ا پ ر ا چ ل ت (Taksál báhar) ا پ ر ا چ ل ت (Taksál báhar)

DAQÍQ د ق ی ق (ع - ص)

1. س و کھ م (Súkehbm) ب ا ر ی ک (Bárik)
2. ک ا ت ن (Kathin) م و ش ک ل (Mushkil)
3. گ و ر ه ت ا (Gúr h) ن ا ز و ک (Názuk)

DAQÍQA د ق ی ق ا (ع - م ذ)

1. گ و ر ه ت ا (Gúr hata) ا ب ه ا م (Ib,hám)
2. س و کھ م ت ا (Súkehbmata) ب ا ر ی ک ی (Bárikí)
3. ک س ر (Kasır) ک ر ن ی (karni)
4. ک ل ا (Kala) م ی ن ی ت (Minute)

د ق ی ق ه ر س (ع ف - ص)

DAQÍQA-RAS د ق ی ق ا ر س

- ت ت و (Tattwa gyáni)
- س و کھ م د ر ش ی (Súkehbm darshi)
- ب ا ر ی ک ب ی (Bárik bín)

DAF,ATAN د ف ا ت ا ن (ع - ص)

ا ک س م ا ت (Akasmát)

ا چ ا ن ک (Achának)

DAF,ÍYA د ف ی ی ا (ع - م ذ)

ن ی و ا ر ا ن (Niváran)

ت د ا ر ک (Tadárk)

ت و ر (Tor)

DAF,N د ف ن (ع - م ذ)

1. ت و پ ن ا (Topna)
2. م و ر د ے ک و (Murde ko zamín men gárna)

DAFÍNA د ف ی ن ا (ع - م ذ)

ن ی د ه ی (Nidhi)

گ و ر ه ت ا (Gara hua dhan ya khazána)

DIQ د ق (ع - م ث)

1. ی کھ م ا (Yakchhma)
2. د و کھ ت (Dukh,khit)

DIQ,QAT د ق ت (ع - م ث)

1. ک ا ت ن ا (Kathinata)
2. س و کھ م ت ا (Súkehbmata)

دل آزار (ف - ص)

DILÁZÁR دلازار

1. कष्टदायक (Kashtdáyak) کشت دایک
دुःखदायी (Dukhdái) (دایک)
रंजदेह (Ranj deh) (دایک)
अत्याचारी (Attyáchári) (اتیاجاری)
ज़ालिम (Zálim) (ظالم)

DAL, LÁL दलाल (مذ - ع)

1. अभिकर्ता (Abhikarta) (ابهی کرتا)
दलाल (Dalál) एजेंट (Agent) (ایجنت)
वर्तन-अभिकर्ता (Vartan-abhikarta) (ورتن) आदती (Árthati) (آرتی)
वेश्या घटक (Vesh,shya ghatak) (ویشیا گھتک)
कुटना (Kutna) (کوتنا)
कुर्रम (Qur,ram) (کرم)

DAL, LÁLA दलाला (مذ - ع)

1. संचारिका (Sanchárika) (سن چارکا)
सारिका (Sárika) (ساریکا)
कुटनी (Kutni) (کوتنی)
कुटनी (Kuttani) (کوتنی)

DALÁLAT दलालत (مذ - ع)

1. पता (Pata) (پتا) खोज (Khoj) (کھوج)
प्रमाण (Pramán) (پرمآن) सुबूत (Subút) (ثبوت)
चिह्न (Chinh) (چھ) निशान (Nishán) (نشان)

DILÁVAR दिलावर (ف - ص)

1. वीर (Vír) (ویر) शूर (Shúr) (شور)
बहादुर (Bahádur) (بہادر)

DUKÁN दुकान (ع - مٹ)

पण्य शाला (Pannya shála) (پنڈیہ شالا)
दुकान (Dúkán) (دوکان)

DIGAR दिगर (ف - ص)

दुगर् का मुखफ (Dúgar) (دوگر کا مخف)
अन्य (Annya) (انہیہ) दूसरा (Dúsara) (دوسرا)

दुगर गों (ف - ص)

DIGAR, GÚN दिगर गुं

1. विपरीत (Viparít) (ویپریت) विरुद्ध (Virud, dh) (ویرودھ) खिलाफ (Khiláf) (خلاف)
2. अस्त व्यस्त (Ast vyast) (است) उथल पुथल (Uthal puthal) (اتھل پتھل)

DIL दिल (مذ - ف)

1. हृदय (Hridae) (ہریدے) चित्त (Chitt) (چیت)
मानस (Mánas) (مانس) मन (Man) (من) कलब (Qalb) (قلب)
2. साहस (Sáhas) (ساہس) हिम्मत (Himmat) (ہمت)
3. वीरता (Vírata) (ویرتا) शौर्य (Shaur-rya) (شوریہ) शुजाअत (Shujá,at) (شجاعت)
4. अंतःकरण (Antah karan) (انته کرن) जमीर (Zamír) (ضمیر)
5. इच्छा (Ich, chha) (اچھا) चाह (Cháh) (چاہ)
6. उदारता (Udárata) (ادارتا) फैयाजी (Faíyázi) (فیاضی)

2. (Ap,prasan,n) (انپرسن) ادااس
(Udās) (اداس)

دل جوئی (ف - مٹ)

DIL-JOI ديلجوئی

سانتونا (Sántwana) دھاراس
(Dhāras) (دھاراس) ديلداري (Dildāri)
(دلداري)

دل چسپ (ف - ص)

DIL-CHASP ديلچسپ

1. منورنچک (Manoranjak) (ملورنچک)
پور مزاق (Pur mazāq) (پور مزاق)
2. رچیکر (Ruchikar) (رچي کر) پسندیدا
(Pasandida) (پسندیدہ)

دل خراش (ف - ص)

DIL-KHARÁSH ديل خراش

هردے (Hridae vidáarak) ديلدوڑ (Dildoaz)
(ودارک)

DIL-DÁDA ديلدادہ (ف - ص)

مگدھ (Mugdh) آسکت (Ásakt)
(فریفتہ) (Farefta) (آسکت)

DILDÁR ديلدار (ف - ص)

1. پریا (Priya) (پریا) پرمیکا (Premika)
(معمشوق) (Máshúq) (پریمیکا)
2. اداار (Udár) (ادار) ديل والا (Dil
vála) (دل والا)

دلدهی (ف - مٹ)

DIL-DIHI ديلديهي

سانتونا (Sántwana) تسلی (Tasalli)
(تسلی)

2. ساہسی (Sáhasi) (ساہسی) हिम्मती
(हिम्मती)

DILÁVEZ ديلآویز (ف - ص)

آکرشک (Ákarshak) (آکرشک) روچک (Rochak)
(روچک) خوشنما (Khush-
numa) (خوشنما)

DIL-BAR ديلبر (ف - ص)

کانتا (Kánta) (پریا) (Priya) پریا
(پریا) (Premika) (پریا) (Máshúq)
(معمشوق)

دل برشته (ف - ص)

DIL-BIRISH,TA ديل بیریشتا

دگدھ (Dagdh hridae) (دگدھ) ديل جلا (Dil
jala) (دل جلا)

دل ہستگی (ف - مٹ)

DIL-BAS,TAGI ديل بستگی

1. منورنچن (Manoranjan) (ملورنچن)
من بہلاؤ (Man bahláo) (من بہلاؤ)
2. اہی رچی (Abhiruchi) (اہی رچی) ديل چسپی (Dil
chaspi) (دل چسپی)

دل پسند (ف - ص)

DIL-PASAND ديل پسند

منوروچک (Manorochak) (ملوروچک)
(رچي کر) (Ruchikar) (رچي کر) پسندیدا
(Pasandida) (پسندیدہ)

دل تنگ (ف - ص)

DIL-TANG ديل تنگ

کھنن (Khin,n) (کھنن) अप्रसन्न

دل فریب (ف - ص)

DIL-FAREB दिल فرےز

رمانیک (Ramanik) (رمانیک) ہر دے گراہی
(Hridae gráhi) منوہر (Manohar) (منوہر) سندر (Sundar) (سندر)
خوش نما (Khush numa) (خوش نما)

DAL,Q دلک (ع - مٹ)

کٹھا (Kantha) (کٹھا) گودڑی (Gudri) (گودڑی)

دل بوش (عف - ص)

DAL,Q-POSH دلک پوہ

1. گودڑی پھانے والا (Gudri pahanne) (گودڑی پھانے والا)
بھیک منگا (Bhik manga) (بھیک منگا)
2. برہم جانی (Brahm gyáni) (برہم جانی)
سوفی (Sufi) (سوفی)

DIL-KASH دلکش (ف - ص)

منورم (Manoram) (منورم) سندر (Sundar) (سندر)
خوش نما (Khush numa) (خوش نما)

دل کشا (ف - ص)

DIL-KUSHA دلکوشا

1. آنند داتا (Ánand dáta) (آنند داتا)
ہرش وردھک (Harsh vardhak) (ہرش وردھک)
دیل خوش کن (Dil Khush kun) (دیل خوش کن)
2. ویشال (Vishál) (ویشال) ویشتر (Vistrit) (ویشتر)
وہسی (Vasi,a) (وہسی)

DIL-RUBA دلربا (ف - ص)

1. منوہر (Manohar) (منوہر) منموہن (Manmohan) (منموہن) دلبر (Dilbar) (دلبر)
2. پریا (Priya) (پریا) ماشوک (Máshúq) (ماشوک)

دل سوز (ف - ص)

DIL-SOZ دل سوز

1. شوبھ چنتک (Shubh chintak) (شوبھ چنتک)
کھیرا (Khnir kháh) (کھیرا)
2. سہانہ بھوتی کرتا (Sahánu bhúti karta) (سہانہ بھوتی کرتا)
ہم درد (Ham dard) (ہم درد)

دل شاد (ف - ص)

DIL-SHÁD دلشاد

پرسن چیت (Prasan,n chitt) (پرسن چیت)
خوش (Khush) (خوش)

دل شکستہ (ف - ص)

DIL-SHIKAS,TA دلشاکستا

بھگن ہرے (Bhagn hridae) (بھگن ہرے)
ویدرن ہرے (Vidírnhríd) (ویدرن ہرے)
دو:کھی (Dukhi) (دو:کھی) رنجیدا (Ranjída) (رنجیدا)

دل شکن (ف - ص)

DIL-SHIKAN دلشکن

1. دیل توڑنے والا (Dil to:ne vála) (دیل توڑنے والا)
2. ہمت توڑنے والا (Himmat to:ne vála) (ہمت توڑنے والا)

DAM دم (ع - مذ)

1. रक्त (Rakt) लोहू (Lohú) (رکت لوهو)
2. जीवन (Jivan) जान (Ján) (جوان جان)
3. श्वास (Shwása) श्वास (Shwás) सांस (Sáns) (شواس شانس)
4. छल (Chhál) धोका (Dhoka) (چهل دھوکا)
5. अहंकार (Ahankár) घमंड (Ghamand) (اهلکار گھمند)
6. अभिचार (Abhichár) जादू (Jádú) (ابهی چار جادو)
7. समय (Samay) काल (Kál) (سمے کال)
8. फूंक (Phúnk) छू (Chhú) (فونک چھو)
9. तीक्ष्णता (Tikohh,nata) (تیک چھنتا)
10. धार (Dhár) बाढ़ (Báṛh) (دھار بارہ)

DUM दुम (ف - مٹ)

1. पुच्छ (Puch, chh) पूछ (Púchh) (پوچھ پوچھ)

DAMÁDAM दमादम (ف - ص) लगातार (लगतार)

DIMÁGH दिमाग (ع - مذ)

1. मस्तिष्क (Mastishk) मस्तक (Mastak) (مستشک مستک)
2. भेजा (Bheja) मंज़ (Maghz) (بھجا منجز)
3. अहंकार (Ahankár) घमंड (Ghamand) (اهلکار گھمند)

دل کشی (ف - مٹ)

DIL-KASHI दिलकशी
मनोहरता (Manoharata) (ملوهرتا)
सुंदरता (Sundarata) हुस्न (سلدرتا هوسن)DIL-GÍR दिलगीर (ف - ص)
खिन्न (Khin,n) अप्रसन्न (کھنن ان پراسن)
उदास (Udáas) (اداس)

دل نشین (ف - ص)

DIL-NASHÍN दिलनशीں
1. हृदयंगम (Hridayangam) (هردیونگم)
ज़हन नशीन (Zahn nashín) (ذهن نشین)

DILÍ दिली (ف - ص)

1. हार्दिक (Hárdik) मानसिक (هاردک مانسک)
(Mánasik) कल्बी (کلبی)
2. घनिष्ठ (Ghanishth) ज़गरी (گھنشث جگری)

DILER दिलेर (ف - ص)

1. निर्भीक (Nirbhík) निडर (نربھیک نڈر)

2. शूर (Shúr) वीर (Vír) (شور ویر)
बहादुर (Bhádúr) (بھادور)

DALÍL दलील (ع - مٹ)

1. तर्क (Tark) युक्ति (تری یکتی)
(Subút) सुबूत (ثبوت)
2. वाक्कलह (Vák,kalah) हुज्जत (واک کله حجت)

2. धार (Dhār) तेज़ी (Tezī) (تیزی) (دهار)
3. साहस (Sāhas) उत्साह (Utsāh) (ساهش) (اتساہ)
- हिम्मत (Himmat) (همت) (اتساہ)

DAM-SÁZ دم ساز (ف - ص)

1. मित्र (Mitr) सखा (Sukha) (متر) (سکھا)
- बन्धु (Bandhu) हम दम (Hamdam) (بندھو) (همدم)
2. मर्मज्ञ (Marmag,gya) (مرمگیه)
- राज्ञ दां (Rázdā) (رازدان)

DIMAN दिमन (म - म)

1. कतवार (Katvár) घूरा (Ghúra) (کتوار) (گھورا)
2. घूरा पड़ी हुई जगह (Ghúra paṛi hui Jagah) (گھورا پڑی ہوئی جگہ)

DAMA दमा (म - म)

- श्वास रोग (Shwás rog) (शवास रोग)
- सांस (Sāns) (سانس)

DINÁYAT दिनायत (ع - م)

- अधमता (Adhamata) नीचता (Níchata) (ادھمتا) (نیچتا)
- ज़लिल पन (Zalil pan) (ذلیل پن)

DUMBÁL दुम्बाल (म - म)

1. पुच्छ (Puch, chh) पूछ (Pūchh) (पुछ) (پوچھ)
2. आंख का कोया (Āṅkh ka koyā) (आंख का कोया)

DUM, BAL दुम्बल (म - म)

- वण (Vran) फोड़ा (Phoṛa) (वरण) (فودرا)

DUM, BA दुम्बा (म - म)

- मेदपुच्छ (Med puch, chh) (मेदपुच्छ)
- मेंदा (Mendha) (میلدھا)

4. संज्ञा (Sangya) होश (Hosh) (संग्या) (होश)

5. बुद्धि (Bud, dhi) अकल (Aql) (بدھی) (اقل)

6. सहन (Sahan) सहार (Sahār) (سهن) (سہار)
- बरदाश्त (Bardāsht) (برداشت)

دماغ سوزی (ع - م)

DIMÁGH-SOZÍ दिमारा सोझी

- दिमारी मेहनत (Dimághí mehnat)
- दिमारा पच्ची (Dimágh pachchí) (दिमारा पच्ची)

DAM-BÁZ दमबाज़ (म - म)

1. छली (Chhalí) कपटी (Kapatí) (छली) (کپتی)
2. वंचक (Vanchak) ठग (Thag) (ونچک) (تھگ)

دم بخود (م - م)

DAM-BA-KHUD दम ब खुद

1. स्तब्ध (Istabdh) सुन्न (Sunn) (استبده) (سنن)
2. मूक (Muk) खामोश (Khámosh) (موک) (خاموش)

دم بدم (م - م)

DAM-BA-DAM दम ब दम

- क्षण प्रति क्षण (Chhan prati chhan) (क्षण प्रति क्षण)
- घड़ी घड़ी (Gharí Gharí) (घड़ी घड़ी)

DAM-KHAM दम खम (म - म)

1. शक्ति (Shakti) बल (Bal) (शक्ति) (بال)

2. संसार वासी (Sansār vāsī) سانسار
 (لوگ) लोग (Log) (واسی)

(دنیا ساز (ف - مذ)

DUN, YÁ.SÁZ दुन्या साज़

1. अवसर वादी (Ausar vādī) (اوسروادی
 ابن الوقت (Ibnul vaqt) (ابن الوقت
 2. स्वार्थ साधक (Swārth Sādhak) سوارثه
 (مطلبی) मतलबी (Matlabi) (سادھک
 3. चाटुकार (Chātūkār) (چاٹوکار)
 (چاپلوس) (Cháplús)

DO दो (دو (ف - ص)
 द्वि (Dwi) (دوی) एक और एक (Ek aur
 ek) (ایک اور ایک)

DU, ÁBA दुआबा (دوآبه (ف - مذ)

1. अंतर्वेद (Antarved) (انتروید) दो नदियों
 के बीच की ज़मीन (Do nadiyon
 ke bich ki zamin) (دو ندیوں کے بیچ
 کی زمین)
 2. शशस्थली (Shashas, thali) ششس
 गंगा और जमना के बीचका भाग
 (Ganga aur Jamna ke bich ka
 bhág) (گنگا اور جمنا کے بیچ کا بھاگ)

DAVA दवा (دوا (ع - م)
 औषधि (Oshadhi) (اوشدهی) औषध
 (Aushadh) (اوشده) दवाई (Davái)
 (دوائی)

DAVÁT दवात (دوات (ف - م)
 मसिपात्र (Masipátr) (مسی پاتر)
 द्रावात (Dávát) (داوات)

(دو اخانه (ع - م)

DAVÁ-KHÁNA दवाखाना

(اوشدهالے) (Aushadhálae) औषधालय

DAN, DÁN दन्दा (दन्त (ف - م)
 दंष्ट्र (Dansh, tr) (دنشترو) दंत (Dant
 दान्त (Dánt) (दान्त)

(दन्दा शकन (ف - ص)

DAN, DÁN-SHIKAN दन्दाशिकन

मुंहतोड़ (Muh tor) (ملہ تور) दैश बात
 जिसका जवाब न हो (Aisi bát jis ka
 jáváb na ho) (ایسی بات جس کا
 جواب نہ ہو)

DAN, DÁNA दन्दाना (दन्ताना (ف - م)
 दांतुआ (Dántúa) (दान्तो) दांता
 (Dántá) (दान्ता)

DANG दंग (दंग (ف - ص)
 चकित (Chakit) (چکت) स्तब्ध
 (Istabdh) (استبدھ) हक्का बक्का
 (Hakka bakka) (هکا بکا)

DANGAL दंगल (दंगल (ف - م)

1. अखाड़ा (Akhāra) (اکھارا) कुश्ती
 लड़ने की जगह (Kushtí laṛne ki
 jagah) (کشتی لڑنے کی جگہ)
 2. भीड़ (Bhír) (بھیر) जमाव (Jamáo)
 जमाؤ

DANI दनी (दनी (ع - ص)
 दुष्प्रकृति (Dush prakriti) (دش پڑ کرتی)
 नीचाशय (Nícháshai) (نیچا شے)
 कमीना (Kamína) (کمینہ)

DUN, YA दुन्या (दुनिया (ع - م)

1. संसार (Sansār) (سانسار) जगत्
 (Jagat) (جگت) आलम (Álam)
 (عالم)

3. परिधि (Paridhi) वेरा (پری دھی) (Ghera) (گھرا)

4. बारी (Bári) नौबत (Naubat) (باری) (نوبت)

5. युग (Yug) काल (Kál) (युग) (کال) (Ah,d) (آہد)

6. विस्तार (Vistár) फैलाव (Faiáo) (ویستار) (فیلایو)

7. गोष्ठी या सभा में खाने पीने या पढ़ने पढ़ाने का क्रम जो कई बार हो (Goshthi ya sabha men kháne pine ya parhne parháne ka kram) (گوشتهی یا سبھا میں کھانے پینے یا پڑھنے پڑھانے کا क्रम जो कई बार हो)

DÚR दूर (दूर - ف) دور (Dúr) (دور) (Antár par) (انتر پار) (Fásile par) (فاصلے پار)

دور ان (ع - مذ)

DAURÁN(N) दौरान (رِ)

1. समय (Samai) काल (Kál) (سمے) (کال) (Zamána) (زمانہ)

2. चक्कर (Chakkar) घुमाव (Ghumáo) (چکر) (گھماؤ)

3. मध्य (Mad,dhya) बीच (Bích) (مدھیہ) (بیچ)

دوران خون (عف - مذ)

DAURÁN-E-KHÚN दौरानے خون

रक्त संचार (Rakt sanchár) (رکت سنجار) (Khún kí gardish) (خون کی گردش)

दवाई घर (Davái ghar) (دوائی گھر)

DAVÁM दवाम (دوام - ع) (Nittiyatá) (نیتیات) (Nirantarata) (نیرانتاراتا) (Hameshagi) (همیشگی)

DAVÁN दवां (दवां - ف) (Paláo mán) (پالای مان) (Bhágta hua) (بھاگتا ہوا)

DU,BÁRA दुबारा (दुबारा - ف) (Punah) (پنہ) (Phir) (پھر) : पुन

DÚ-BA-DÚ दू ब दू (दू ब दू - ف) (Pratyakchh) (प्रत्यक्ष) (Sákchhát) (साक چھत) (Sam-nukh) (सम नूख) (Ámne sámne) (आमने सामने)

DATA दुता (दुता - फ) (Teṛha) (टिहरा) (Vakr) (वक्र) (Namit) (नमित) (Jhukahua) (जुकाहवा)

DU,CHAND दुचन्द (दुचन्द - फ) (Dúna) (दूना) (Dwígun) (द्विगुण) (दुना)

DÚD दूद (दूद - फ) (Dhúm) (धूम) (Dhuán) (धुआं) (दूहवा)

DAUR दौर (दौर - ع) (Ghúrn) (गहूरन) (Ghúrn-na) (गहूरना)

1. घूर्ण (Ghúrn) (घूमना) (Ghúrn-na) (गहूरना) 2. गति (Gati) (गति) (Chál) (चाल)

DOSTĀNA دوستانه (ف - مذ)

مित्रता (Mittrata मित्रता) मैत्री (Maittri मित्रि) دوستی (Dostī دوستی)

DOSTĪ دوستی (ف - مث)

مित्रता (Maittri मित्रि) यारी (Yāri یاری) (Mittrata मित्रता)

DOSH دوش (ف - مذ)

1. स्कंध (I skandh اسکندھ) कंधा (Kandha کندھا)

2. बीती हुई रात (Bīti hui rat बीती कल की रात (Kal kī rāt कल کی رات)

دوش بدوش (ف - ص)

DOSH-BA-DOSH दोश व दोश

कंधे से कंधा मिलाकर (Kandhe se kandha milā kar कंधے سے کندھا मिल जुल कर (Mil jul kar مل جل کر)

دوشیزگی (ف - مث)

DOSHĪZAGĪ दोशीज़गी

कौमार्य (Kaumārīya कुमारिये) कुंवारा पन (Kwānrāpan کنوارا پن)

DOSHĪZA दोशीज़ (ف - مث)

कुमारी (Kumārī कुमारी) अक्षता (Akshata अक्षता) नाकत खुदा (Nākat Khuda नाकत خدا)

DOGH दोग (ف - मथ)

1. तक्र (Takr तक्र) मठा (Matha मठा)

2. रायता (Rāita رایته)

دورانديش (ف - ص)

DŪRAN, DESH दूरदेश

दूरदर्शी (Dūr darshi دور داری) अगर शोची (Aggr shoची) (Dūr bīn دور بین)

DŪR-BĪN दूरबीन (ف - ص)

1. दूरदर्शी (Dūrdarshi دور داری) दूरदेश (Durandesh دور اندیش)

2. दूर वीक्षण यंत्र (Dūr vīkshān yantr दूरबीन (Durbīn دور بین)

DUROYA दुरोया (ف - ص)

1. दोनों तरफ (Donon taraf دونوں طرف) हर दो जानिब (Har do jānib هر دو جانب)

2. दोरखा (Do rukha دورखा) (Do ranga دورنگا)

DAURA दौरा (ع - مذ)

1. भ्रमण (Bhraman भ्रमण) चक्कर (Chakkar चक्र)

2. पर्यटन (Par yatan पर्यटन) गश्त (Gasht گشت)

DOZAKH दोज़ख (ف - مذ)

नरक (Narak नरक) रावर (Raurav रावर) जहन्नम (Jahannam جهنم)

DOST दोस्त (ف - مذ)

मित्र (Mittr मित्र) बंधु (Bandhu बंधु) सखा (Sakha सखा) यार (Yār یار)

3. मशक का मुंह (Mashk ka munh)
(مشک کا منہ)
4. मोरी (Mori) परनाली (Parnáli)
(پرنالی)

DAH,R दहर (द - मं)

1. काल (Kál) समय (Samai)
(وقت) वक्त (Vaqt) (سمے)
2. जगत् (Jagat) दुनिया (Dunya)
(جگت) (دنیا)

دهشت (ف - م)

DAH,SHAT दहशत

- त्रास (Trás) भय (Bhai)
(ترأس) (بہ)
- डर (Dar) (تر)

دهشت زده (ف - ص)

DAH,SHAT-ZADA दहशत ज़दा

- भयभीत (Bhaibhít) (بہہیت)
- भयातुर (Bhayátur) डरा हुआ (Dara hua)
(بہیاتر) (ترا ہوا)

دهشت ناك (ف - ص)

DAHSHAT-NÁK दहशतनाक

- भयानक (Bhayának) भयंकर
(Bhayankar) डरावना
(Daráona) (تراونا)

DIHQÁN दिहकान (द - मं)

1. ग्रामीण (Grámín) गांव बासी (Gáon bási)
(گرامین) (گاؤں باسی)
2. कृषक (Krishak) किसान (Kisán)
(कृशक) (کسان)
3. असभ्य (Asabh,bhya) गंवार (Ganvār) उजड़ (Ujadd)
(اسبھیہ) (کنوار) (اچڑ)

DAULAT दौलत (द - मं)

1. धन (Dhan) माल (Mál)
(دھن) (مال)
2. राज्य (Rájya) हकूमत (Hakúmat)
(راجیہ) (حکومت)

دولت خانہ (ع - م)

DAULAT-KHÁNA दौलत खाना

- शुभस्थान (Shubhasthán) (شبهستان)
- घर (Ghar) मकान (Makán)
(گھر) (مکان)
- (یہ لفظ عموماً بڑے آدمیوں کے گھر کے لئے استعمال ہوتا ہے)

دولت مند (ع - م)

DAULAT-MAND दौलत मन्द

- धनाढ्य (Dhanádhyā) (دھनाڈھیہ)
- धनी (Dhani) माल दार (Maldár)
(دهلی) (مالدار)

DU,VUM दुवुम (द - वं)

- द्वितीय (Dwitiya) दूसरा (Dúsa)
(دوئیہ) (دوسرا)

DIH दिह (द - मं)

1. ग्राम (Grám) गांव (Gáon)
(گرام) (گاؤں)
2. देने वाला (Dene vāla) (دینے والا)
(دوسرے معنوں میں مرکب لفظ کے آخر کا جزو ہوتا ہے جیسے 'رنج دہ')

DAHÁN दहान (द - मं)

दिकهو 'दहन'

DAHÁNA दहाना (द - मं)

1. मुख (Mukh) मुह (Munh)
(مکھ) (منہ)
2. मुहंड (Muhand) मुहाना (Muhána)
(مہنڈ) (مہانہ)

د امانت داری (امانت داری)
کرنّا (Amānat men khiyānat na
karna) امانت میں خیانت نہ کرنا

DÍBÁCHA دیباچہ (ف - مذ)
بھومیکا (Bhúmika) پرستارنا
(Prastāvana) मुखबंध (Mukh
bandh) (مکھ بندھ)
dama (مقدمہ)

DAIJŪR دیجور (ع - ص)
تامسینو (Tamasvini) (تمس ونی)
अंधेरी रात (Andheri rāt) (اندھیری رات)

DÍD دید (ف - مٹ)
1. दर्शन (Darshan) (درشن) अवलोकन
(Aulokan) दीदार (Dídār
(دیدار)

2. साक्षात् (Sákchhāt) (ساکچھات) भेंट
(Bhēnt) मुलाकात (Mulāqāt
(ملاقات)

LÍDÁR دیدار (ف - مذ)

1. दर्शन (Darshan) (درشن) अवलोकन
(Aulokan) दीद (Díd) (دید)

2. दृश्य (Drish,shya) (درشیه) जलवा
(Jalva) (جلوہ)

3. मुख (Mukh) (مکھ) सूरत (Súrat
(صورت)

DÍDANI دیدنی (ف - ص)

1. दर्शनीय (Darshaniya) (درشنیہ)
देखने लायक (Dekhne láiq) (دیکھنے
لائی)

DUHUL دھول (ف - مذ)
दुंदुभि (Dundubhi) (دندبھی) ढोल
(Dhol) (دھول) नक्कारा (Naqqára) (نقارہ)

DEHLÍZ دهلیز (ف - مٹ)

1. द्वार पिंडी (Dwárpindi) (دوار پندی)
चौखट (Chaukhat) (چوکھٹ) देहली
(Dehli) (دہلی)

2. गृह (Grih) (گرہ) مکان (Makán
(مکان)

DAHAN دھن (ف - مذ)

1. मुख (Mukh) (مکھ) मुंह (Muh) (منہ)
2. विवर (Vivar) छेद (Chhed) (چھید)
सूराख (Súrákh) (سوراخ)

DAI دی (ف - مذ)

फार्सी दसवां महीना जो माघ में पड़ता
है (Fārsi dasvān mahīna jo māgh
men paṛta hai) فارسی دسواں مہینا
جو ماگھ میں پڑتا ہے

DIYÁR دیار (ع - مذ)

دار بمعنی گھر کی جمع ہے مگر اردو
میں واحد مستعمل ہے

1. देश (Desh) (دیش) मुल्क (Mulk
(ملک)

2. नगर (Nagar) (نگر) शहर (Shahr
(شہر)

DIYÁNAT دیانت (ع - مٹ)

1. सत्यता (Sattyatá) (ستیتہ تا) ईमान
दारी (Ímán dāri) (ایمانداری)

2. अमानत दारी (Amānat dāri)

DÍMAK दीमक (ف - مٹ)
 वम्री (Vamri) उत्पादिका (Utpá-
 dika) (انپادکا) एक प्रसिद्ध कीड़ा (Ek
 prasid,dh kíṛā) (ایک پرسیدھ کیڑا)

DAIN دین (ع - مذ)
 ऋण (Rin) कर्ज़ (Qarz) (ن) (فرض)

DÍN दीन (ع - مذ)
 1. धर्म (Dharm) मज़हब (Mazhab
 (مذھب)
 2. मत (Mat) पन्थ (Panth) (پنٲھ)
 अक़ीदा (Aqída) (عقیدہ)
 3. कर्तव्य (Kartav,ya) कर्ज़ (Kartav,ya)
 (فرض) (Farz)

DÍNÁR दीनार (ف - مذ)
 दीनार (Dínár) मुहर (Mohr)
 अशरफी (Asharfi) (اشرفی)

DÍNÍ दीनी (ع - ص)
 धार्मिक (Dhárnik) धर्म (Dharm)
 सम्बन्धी (Dharm sambundhi)
 (مذھبی) (Mazhabi) (سمبندھی)

DEO देव (ف - مذ)
 असुर (Asur) राक्षस (Rákshas)
 (دیو) (Deo) (داکھس)

DÍVÁR दीवार (ف - مذ)
 भित्त (Bhitt) दिवाल (Divál)
 (دوال)

DÍVÁN दीवान (ع - مذ)
 1. न्यायालय (Nyáyálae)
 (نمایاے) (Kachahri)
 कचहरी (Kachahri) (کچھری)

2. सुन्दर (Sundar) मनोहर
 (Manohar) खुशनुमा (Khush
 numa) (خوشنما)

DÍDA दीदा (ف - مذ)
 1. चक्षु (Chakohhu) आंख
 (Ánkh) (آنکھ)

2. गोलक (Golak) आंख का ढेला
 (Ánkh ka dhela) (آنکھ کا ڈھلا)

3. दुःसाहस (Dus,sáhas) धृष्टता (Dhrishtata)
 (دعشئتہ) (Dhrishtata)
 जुरअत (Jur,at) (جرات)

دیدہ و دانستہ (ف - ص)

DÍDA-O-DÁNISTA दीदाओ दानिस्ता
 जान बूझकर (Ján bújh kar)
 (جان بوجھ کر) समभते बूझते (Samajhte
 Bújhhte) (سمجھتے بوجھتے)

DAIR दैर (ف - مذ)
 मन्दिर (Mandir) शिवालय
 (Shiválae) (शवालے) बुतखाना (But
 khána) (بت خانہ)

DER देर (ف - مٹ)
 विलम्ब (Vilamb) अतिकाल
 (Atikál) (دیروی) (Deri) (اتی کال)

DERÍNA देरीना (ف - ص)
 पुरातन (Purátan) पुराना
 (Purána) (پرانہ) कदीम (Qadím)
 (قدیم)

DÍGAR दीगर (ف - ص)
 अन्य (An,nya) इतर (Etar)
 (انہ) (An,nya)
 दूसरा (Dúsara) (دوسرا)

DAI, YŪS دیوٹس (ع - مذ)

1. نیرلج (Nirlajj) بهہیا
(Be haya بے حیا)

2. भार्याट (Bharyát) वह
आदमी जो अपनी पत्नी को
दूसरों के पास जाने दे (Voh ádami
jo apni patní ko dúsarón ke pás
jáne de وہ آدمی جو اپنی پتنی
کو دوسروں کے پاس جانے دے
भारुआ (Bharuá) بهڑوا)

DAI, HÍM दैहिम (ع - مذ)

राज मुकुट (Ráj mukut) (राज मुकुट)
ताज (Táj) (ताज)

2. मंत्री (Mantrí) वज़ीर (Vazír
وزیر)

3. अर्थ मंत्री (Arth mantrí) (ارث منتری)
वज़ीर माल (Vazír mál) (وزیر مال)

4. राज सभा (Ráj sabha) (राज सभा)
दरबार (Durbár) (دربار)

5. गज़लों की किताब (Ghazlon ki kitáb)
غزلوں کی کتاب

DÍVĀNA दीवाना (ف - مذ)

1. उन्मत्त (Unnatt) (ان مت) पागल
(Págal) (پاگل)

2. प्रेमी (Premí) (پریمی) आशिक
(Áshiq) (عاشق)

ذ

4. वंश (Vansh) (ونش) गोत्र (Gott
कौम (Qaum) (قوم)

ZÁTI जाती (ع - ص)

1. व्यक्तिगत (Vyaktigat) (ویکتی گت)
शख़सी (Shakhsí) (شخصی)

2. निजी (Niji) (نجی) प्राईवेट (Private)
(پرائیویٹ)

ZÁTIYÁT ज़ातियात (ع - ص)

निजी और घरेलू बातें (Niji aur gharelu
bātēn) (نجی اور گھریلو باتیں)

ZÁKIR जाकिर (ع - مذ)

1. वर्णन कर्ता (Varnan karta) (ورنن)
बयान करने वाला (Bayán) (کرن)

ZÁBIH ज़ाबिह (ع - ص)

वधक (Vadhak) (ودھک) गला काटने
वाला (Gala kátne vála) (گلا کاٹنے والا)
जबह करने वाला (Zab,h karne vála)
(ذبح کرنے والا)

ZÁT ज़ात (ع - ص)

1. अस्तित्व (Astittwa) (اس تتو) हस्ती
(Hasti) (هستی)

2. महत्त्व (Mahattwa) (مہت تو) हैसियत
(Haisiyat) (حیثیت)

3. स्वयं (Swayam) (سویم) निज (Nij)
आप (Áp) (آپ)

ZAR,RA زَرّہ (ع - مذ) ذرہ

1. कण (Kan کن) अणु (Anu अनु)
रेज़ा (Reza ریزہ)

2. परमाणु (Paramānu परमाणु) एटमी
ज़र्रा (Atom,i zarra ایٹمی ذرہ)

ذره پرور (ع - مذ)

ZAR,RA-PARVAR زَرّہ پرवर

दीन दयालु (Din dayālu दीन دیالو)

दीन बंधु (Din bandhu दीन बंधु)

गरीब नवाज़ (Gharib navāz غریب نواز)

ذره نواز (ع - مذ)

ZAR,RA-NAVĀZ زَرّہ نواز

دیکھو 'ذره پرور'

ذریات (ع - مذ)

ZUR,RĪYĀT زُرّیّات

ذریات کی جمع

संतान (Santān संतान) बाल बच्चे

(Bāl bachche بال بچے)

ذریات (ع - مذ)

ZURRI(Ī)YAT زُرّی (ری) یات

1. वंश (Vansh वंश) नस्ल (Nasl نسل)

2. संतान (Santān संतान) बालबच्चे
(Bāl bachche بال بچے)

3. हाली मवाली (Hāli mavāli हालی موالی)

ZARĪĀ زَرّیّا (ع - مذ) ذریعہ

1. साधन (Sāadhan साधन) वसीला
(Vasīla وسیلہ)

2. द्वारा (Dwāra द्वारा) सबब (Sabab سبب)

karne vāla کارنے والا

2. मजलिस में करबला की घटनाओं का वर्णन करने वाला (Majlis men

Karbala kighatnāoh ka varnan

karne vāla مجلس میں کر بلا

کی گھٹناؤں کا روون کرنے والا

ZĀIQA زَائِقہ (ع - مذ) ذائقہ

1. रस (Ras رس) स्वाद (Swād سواد)

मज़ा (Maza مزہ)

2. व्यसन (Vyasan व्यसन) चसका

(Chaska چسکا)

ذائقہ دار (ع - ص)

ZĀIQA-DĀR زَائِقہ دار

स्वादित (Swādisht سوادشت) मजेदार

(Mazedār مزیدار)

ZAB,H ज़बह (ع - مذ) ذبح

वध (Vadh वध) हत्या (Hattya هتیا)

गला काटना (Gala kātna گلا کاٹنا)

ZABĪHA ज़बीहा (ع - ص) ذبیحہ

1. वधित (Vedhit वधित) ज़बह किया

हुआ (Zab,h kiya hua ذبح کیا ہوا)

2. वध (Vadh वध) ज़बह (Zab,h ذبح)

ZARHĪRA ज़ख़ीरा (ع - مذ) ذخیرہ

1. कोष (Kosh कौश) भंडार (Bhan.

dār भंडार) थोक (Thok تهوک)

2. रंचय (Sanchai संचय) संचित

(Sanchit संचित) स्टॉक (Stock اسٹاک)

3. पूंजी (Pūnji पूंजी) जमा

(جمع)

5. इमाम हुसैन की शहादत का बयान
(Imám Husain ki shahádat ka bayán
امام حسین کی شہادت کا بیان)

ZAKI जकी (ع - ص) ذکی
प्रवीण (Pravín प्रवीण) दक्ष (Dakchh
دکھ) जहीन (Zahín ذهین)

- ZIL,LAT जिल्लत (ع - م) ذلت
1. अपमान (Apmán अभमान) तिरस्कार
(Tiraskár ترسکار) बे इज्जती
(Be izzati بے عزتی)
2. अपयश (Apyash अपयश) बदनामी
(Bad námi بدنامی)

- ZALÍL जलील (ع - ص) ذلیل
1. अपमानित (Apmánit अभमानित)
तिरस्कृत (Traskrit ترسकृत) बे इज्जत
(Be izzat बے عزت)
2. अधम (Adham अधम) कमीना
(Kamína کمینہ)
3. अपयशी (Apyashi अपयशी) बदनाम
(Badnám बदनाम)

- ZAM जम (ع - म) डम
1. निंदा (Ninda निंदा) अपवाद (Apvād
अपवाद) बुराई (Burái بُرائی)
2. अश्लीलता (Ashlilata अश्लीलता)
फुह् शपन (Fuh,sh pan فحش پن)

- ZIM,MA ज़िम्मा (ع - म) डमे
1. संकल्प (Sankalp संकल्प) प्रतिज्ञा
(Pratiggya प्रतिज्ञा) इक़रार
(Iqrār اقرار)

3. आधार (Ádhār आधार) सूत्र (Sútr
سُتْر) सहारा (Sahára سَهَارَا)

ZAQAN जकन (ع - म) डकन
चिबुक (Chibuk चिबुक) ठुड्डी (Thuddi
ٹھڈی)

ZAKA जका (ع - म) डका
दक्षता (Dakchhata दक्षता) प्रवीणता
(Pravínata प्रवीणता) जहानत (Zahánat
جهانَت)

ZAKÁVAT जकावत (ع - म) डकावत
प्रवीणता (Pravínata प्रवीणता) प्रतिभा
(Pratibha प्रतिभा) बुद्धिमत्ता (Bud-
dhi matta बुद्धिमत्ता) तबबाई (Tab,bái
طَبَاعِي)

ZAKAR जकर (ع - म) डकर
शिश्न (Shishn शिश्न) लिंग (Ling
لِنگ) आलत (Álat आलत)

ZIKR जिक्र (ع - म) डिक्र
1. चर्चा (Charcha चर्चा) वर्णन
(Varnan वर्णन) तजकिरा (Tazkira
تذکرہ)

2. वार्तालाप (Vártáláp वार्तालाप)
बात चीत (Bát chít बात चिट)
3. कीर्तन (Kírtan कीर्तन) भजन
(Bhajan भजन) यादेखुदा (Yáde
khuda یاد خدا)

4. यश गान (Yash gán यश गान)
प्रशंसा (Prashonsa प्रशंसा) मद्दह
(Mad,h مدح)

ذومەنى (ع - ص)

ZŪ-MĀNA(I) جۇمانا (نى)

شلىشت (Ishlisht) دىۋىرتىك
(Dwayarthak) دىۋىرتىك جىسكا
دۇھرا ماتلەب ھو (Jiska duhra matlab
ho) جىسكا دۇھرا ماتلەب ھو

ZIHĀNAT جىھانەت (ع - مە)

پىرىۋىنا (Pravīnata) پىرىۋىنا
(Pratibha) دىۋىرتىك دىۋىرتىك (Dak-
chhata) دىۋىرتىك (Zīaki) دىۋىرتىك

ZAHAB زەھەب (ع - مە)

سۋارنى (Sv arn) سۋارنى (Suvarn)
سونا (Sona) سونا (سونى)

ZIH,N جىھىن (ع - مە)

1. بۇدھى (Bud,dhi) بۇدھى سەمەجھ
(Samajh) سەمەجھ

2. پىرىۋىنا (Pratibha) دىۋىرتىك دىۋىرتىك
(Dakchhata) دىۋىرتىك جىھانەت
(Zahānat) جىھانەت

3. سەمەجھ شەكتى (Ismaran shakti)
ياد داسەت (Yād dāsht) ياد داسەت
(ياد داسەت)

زەھىت (ع - مە)

ZIHNI(Ī)YAT جىھىن (نى) يەت

1. مەنە ۋىرتى (Manovritti) مەنە ۋىرتى
(Rujhān) رۇجھان

2. پىرىۋىنا (Prakriti) پىرىۋىنا
(Ādat) پىرىۋىنا

ZAHĪN زەھىن (ع - ص)

پىرىۋىنا (Pratibha vān) پىرىۋىنا
پىرىۋىنا (Pravīn) پىرىۋىنا

2. پىرىۋىنا (Pratibhūti) پىرىۋىنا
جىمانەت (Zamānat) جىمانەت

زەمە دار (ع - ص)

ZIM,MA-DĀR جىممادار

1. ۋىرتى دىۋى (Uttar dāi) ۋىرتى دىۋى
جىۋاب دەھ (Javáb deh) جىۋاب دەھ
2. ۋىرتى (Adhikāri) ۋىرتى
مۇختار (Mukhtār) مۇختار

ZAMĪM زەمىم (ع - ص)

نەكەشەت (Nikkrisht) نەكەشەت
(Kharāb) خەراب

زەۋالەل (ع - ص)

ZUL,JALĀL جۇل جەلال

1. پىرىۋىنا (Pratāp vān) پىرىۋىنا
جەلال ۋالا (Jalāl vāla) جەلال ۋالا
2. ۋىرتى (Īshwar) ۋىرتى
(Khuda) خۇدا

ZAUQ زەۋىق (ع - مە)

1. رەس (Ras) مەزەك (Mazāq)
مەزەك

2. سۋاد (Swād) مەزە (Maza)
مەزە

3. ۋىرتى (Abhiruchi) ۋىرتى
چەسكا (Chaska) چەسكا

4. ۋىرتى (Ānand) لۇتف (Lutf)
لۇتف

زەۋىق فەزا (ع - ص)

ZAUQ-FAZA جۇل مەزە

ۋىرتى ۋىرتى (Ānand-vardhuk) ۋىرتى ۋىرتى
مەزە دىۋى ۋالا (Maza dene vāla) مەزە دىۋى ۋالا

ذی عزت (ع - ص)

ZI-IZZAT जी इज्जत

प्रतिष्ठित (Pratishthit) (پرتهس تهت)

इज्जतदार (Izzatdār) (عزت دار)

ذی کمال (ع - ص)

ZI-KAMAL जी कमल

गुणवान् (Gunvān) (گن و ان) गुणी
(Guni) (گنی) साहिबे हुनर (Sāhib-e-
hunār) (صاحب هدر)

ZAIL ذیل (ع - ص) जैल

1. निम्न (Nimn) (نمن) नीचे (Nicho) (نیچے)

2. इलाका (Ilāqa) (علاقہ) हलका (Halaqa) (حلقہ)

3. मंडली (Mandali) (مندای) गिराह (Giroh) (گروه)

ذی هوش (ع - ص) जीहोश

1. बुद्धिमान (Bud,dhimān) (بدھی مان) समझदार (Samajhdār) (سمجهدار)

2. सचेष्ट (Sacheshit) (سچیشٹ) हंशियार (Hoshyār) (هوشيار)

वाला (Ach, chhe zah, n vála) (اچھ
ذمن والا)

ذی آبرو (ع - ص)

ZI-ÁBRU जी आबरू

प्रतिष्ठित (Pratishthit) (پرتهس تهت)

इज्जतदार (Izzat dār) (عزت دار)

ذی استعداد (ع - ص)

ZI-ISTEDÁD जी इस्तेदाद

1. योग्य (Yoggya) (یوگیه) काबिल (Qábil) (قابل)

2. विद्वान् (Viddwān) (ودوان) इल्मदार (Ilm dār) (علم دار)

ذی حیات (ع - ص) जीहयात

1. जीवित (Jívit) (جیوت) जिंदा (Zindu) (زنده)

2. जीव (Jív) (جیو) प्राणी (Prāni) (چاندار) जानदार (Jándār) (پرانی)

ذی روح (ع - ص) जीरूह
دیکھو 'ذی حیات'

ZI-RÚH जीरूह (ع - ص) (روح)

3. संबंध (Sambandh) (سمبندھ)
तत्संबन्धक (Ta, al, luq) (تعلق)

RÁBE राबे (ع - ص) رابع

चतुर्थ (Chaturth) (چترتھ) चौथा
(Chautha) (چوتھا)

RÁBITA राबिता (ع - ص) (مذ)

1. मैत्री (Maittri) (میتری) समागम (Samágam) (سماگم) मेल जोल (Mel jol) (میل جول)

2. स्वजनता (Swajanata) (سوچناتا) नातेदारी (Nátédári) (ناتے داری)

2. घनिष्ठ मित्र (Ghanishtl mitt
जिगरी दोस्त (Jigari
dost (جگري دوست)

راز دان (ف - مذ)

RÁZ-DÁN راز دان
ديکھو راز دار

RÁZIQ رازيک (ع - مذ)

1. अन्न दाता (Ann dáta (ان
दाना (Khána dene vála
کھانا دينے والا
2. ईश्वर (Íshwar (ايشور खुदा (Khuda
خدا)

RÁZIQA رازيقه (ع - مذ)
जीविका (Jivika (جيوिका वृत्ति (Vritti
روزی (Rozi (روزی (روتی)

RÁS रास (ع - مذ)

1. शिर (Shir (शर सर (Sar (سر
2. मुख्य (Mukh,khya (مکيه खास (Khás
3. अंतरीप (Antaríp (انترىپ केप (Cape
کيپ)

راس المال (ع - مذ)

RÁSUL-MÁL रासुल माल
मूलधन (Múl dhan (مول دهن अस्ल
जमा (Asl jama (اصل جمع)

RÁST रास्त (ف - ص)

1. सरल (Saral (سرل सीधा (Sídha
سيدها
2. सत्य (Sattya (ستيه सहीह (Sahih
صحيح)

RÁTA(I)B रात(ति)व (ع - مذ)

1. कुत्ते बिल्ली की खुराक (Kutto Billi
ki khurák (کته بلی کی خوراک
2. घोड़े का दाना (Ghore ka dána
گھوڑے کا دانہ

3. रोज की बंधी हुई खुराक (Roz ki
bandhi hui khurák (روز کی بندھی
हुئی خوراک)

RÁHAT राहत (ع - مث)

- सुख (Sukh (سكه चैन (Chain (چين
आराम (Árám (آرام)

راحت طلب (ع - مذ)

RÁHAT-TALAB राहत-तलब
आलस्य प्रिय (Álas,sya priya (آلسيه
आराम तलब (Árám talab (آرام
طلب)

RÁHILA राहिला (ع - مذ)

- सवारी का जानवर (Savári ka jánvar
سواری کا جانور)

RÁZ राज़ (ف - مذ)

- मर्म (Marm (مرم रहस्य (Rahassya
भेद (Bhed (بهيد गुप्त बात (Gupt bát
گپت بات (وهس سیه)

راز دار (ف - مذ)

RÁZ-DÁR राज़ دار

1. मर्मज्ञ (Marmaggya (مرمگيه
भेद जानने वाला (Bhed jánne vála
بهيد جاننے والا

RÁSIKH راسیخ (ع - ص) راسخ
 सुदृढ़ (Sudriḥ) पक्का (Pakka)
 मजबूत (Mazbūt) (دکھن)

د اسخ العقیده (ع - ص)

RÁSIKHUL-AQÍDA راسیخولأقیدہ
 दृढ़ निष्ठ (Driḥ nishth) पक्का विश्वास रखने वाला (Pakka vish,shwās rakhne vála)
 (دکھن)

RÁSHI راشی (ع - ص) راشی
 उत्कोच दाता (Utkoch dáta) धूस देने वाला (Ghúns dene vála)
 (Rishvat dene vála) (دکھن)

RÁZI رازی (ع - ص) راضی

1. प्रसन्न (Prasann) खश (Khush)
2. स्वीकृत (Swikrit) रज़ामंद (Razámmand)
3. संतुष्ट (Santusht) तृप्त (Tript) सुत्‌मइन (Mutma, in)
4. इच्छुक (Ichchhuk) तत्पर (Tatpar) आमादा (Ámáda)

د اسی برضا (ع - ص)

RÁZI-BA-RAZA رازی و رزا
 भाग्य तुष्ट (Bhágya tusht) ईश्वर के किए पर निर्भर रहने वाला (Íshwar ke kie par nirbhar rahne vála)
 (ایشور کے کئے پر نربہر رہنے والا)

3. दक्षिण (Dakshin) दाहिना (Dáhina) दायाँ (Dáyán) (دایاں)

RÁST-GO راستگو (ف - ص) راست
 सत्य वादी (Sattya vádi) सच बोलने वाला (Sach bolne vála)
 (سچ بولنے والا)

د راست معا مله (ع - ص)

RÁST-MUÁMALA راسته مۇآمالا
 व्यवहार कुशल (Vyavhár kushal) लेन देन में खरा (Len den men khara)

RÁSTA راسته (ف - م) راسته

1. मार्ग (Márg) पथ (Path) रस्ता (Rasta)
2. नियम (Niyam) काइदा (Qáida)
3. शैली (Shaili) ढंग (Dhang)
4. साधन (Sádhan) ज़रीआ (Zariá)

RÁSTI راستی (ف - م) راستی

1. सत्यता (Sattyata) सच्चाई (Sachchái)
2. दियानत दारी (Diyánat dári) ईमान दारी (Imándári)
3. सरलता (Saralata) सिधाई (Sidhái)

2. संगीत (Sangit) गान (Gān)

(نغمہ) नगमा (Naḡhma) گان

جَان ران (ف - مٹ)

जंघा (Jangha) ऊरु (Ūru) جنگھا اورو

जांघ (Jangh) جنگھ

جَانْدَا راندہ (ف - ص)

बहिष्कृत (Bahishkrit) (بہش کرت)

निकाला हुआ (Nikāla hua) निकाला हुआ

جَانَوِي راوی (ع - مڈ)

किसी की कही हुई बात नकल करने वाला

(Kisi ki kahi hui bāt naql karne

vāla کسی کی کہی ہوئی بات نقل

(کرنے والا)

جَاه راه (ف - مٹ)

1. मार्ग (Mārg) पथ (Path)

(راستہ) रास्ता (Rāsta) رستہ

2. साधन (Sādhan) ज़रीआ

(ذریعہ) Zariā

3. मित्रता (Mitratā) मेल जोल

(میل جول) Meljol

4. शैली (Shaili) ढंग (Dhang)

(تعلک)

5. यत्न (Yatn) तदबीर (Tadbīr)

(تدبیر)

جَاهِي رَاهِي (ع - مڈ)

1. ईसाई पादरी (Īsāi pādari) عیسائی

(پادری)

2. वैरागी (Vairāgi) फकीर (Fakīr)

(فتیر) Faqir

رَاضِي نامہ (عق - مڈ)

RĀZI-NĀMA راضی ناما

स्वीकृति पत्र (Swikriti pattr) سوی کرتی

आपस में फैसले का लिखित वाराज

(Āpas men faisale ka likhit kāghaz

(آپس میں فیصلے کا لکھت کاغذ)

RĀĪ राई (ع - ص)

1. पशु पाल (Pashupāl) पशु

चराने वाला (Pashu charāne vāla

(پشو چرانے والا)

2. नृपाल (Nripāl) राजा

(راجہ) (Rāja)

RĀGHIB रागिब (ع - ص)

प्रवृत्त (Pravritt) متوجہ

(Mutavajjeh)

RĀFAT राफत (ف - ص)

दया (Daya) अनुकंपा (Anukampa

मेहरबानी (Mehr bāni) انوکمپا

RĀQIM राकیم (ع - مڈ)

लेखक (Lekhak) लिखने वाला

(لکھنے والا) (Likhne vāla)

RĀKIB राकيب (ع - مڈ)

आरोही (Ārohi) सवार (Savār

(سوار)

RĀM राम (ف - ص)

वशीभूत (Vashibhūt) (وشی بہوت)

मुत्तीअ (Mutī'a) مطیع

RĀMISH रामिश (ف - مٹ)

1. हर्ष (Harsh) आनन्द (Ānand

(عیش) (Aish) ऐश (آنند)

RÁH-GÍR راهگیر (ف - ص) راھگیر
 پاٲٲک (Pathik پٲٲک) مٲسافیر
 (Musáfir مسافر)

RÁHIN راھن (ع - مڌ) راھن
 بڌھک کٲٲا (Bandhak kerta بڌھک
 ګیراوی رځنے والا (Giravi rakhne
 vála ګرووی ډکھنے والا)

RÁH-NUMA راھنما (ف - ص) راھنما
 مارګ ډرښاک (Márg darshak مارګ
 رستا بتانے والا (Rasta
 batáne vála رسته بتانے والا)

RÁH VÁR راھ وار (ف - مڌ) راھ وار
 اښو (Ash,shwa اښو) ګورا
 (Ghora ګورا)

RÁE راے (ع - مٲ) راے
 1. وچار (Viel ár وچار) ځایال
 (Khayál ځیال)
 2. پارامرش (Pará marsh پارامرش)
 سلاھ (Salah صلاح)
 3. مٲ (Mat مٲ) ووٲ (Vote ووٲ)
 4. بڌی (Bud,dhi بڌی) اځٲ
 (Aql عقل)
 5. پراستاو (Prastáo پراستاو) تڄویڄ
 (Tajvız تجویز)
 6. نیرنای (Nirnai نرنے) فیسلا
 (Faisala فیصله)

RÁYAT رایٲ (ع - مڌ) رایٲ
 ډھجا (Dhwaja ډھجا) پٲاڪا (Patáka
 پٲاڪا) ڄھنڊا (Jhanda ڄھنڊا)

RÁH-BAR راھبر (ف - ص) راھبر

1. پٲ پراډرښاک (Path pradarshak پٲ
 رستا ډیځانے والا
 رسته ډکھانے والا)
 (Rasta dikháne vála رستا ډیځانے والا)

2. نٲٲا (Neta نٲٲا) لڀڌر (Leader
 لڀڌر)

راه پیمما (ف - ص)

RÁH-PAIMA راھپئما
 پاٲٲک (Pathik پٲٲک) یاٲری (Yátri
 مٲسافر) مٲسافیر (Musáfir مٲسافر)

راه داری (ف - مٲ)

RÁH-DÁRI راھ ډاری
 1. مارګ کٲ (Márg kur کٲ) راھ کا
 مڌسول (Ráh ka malsúl راھ کا
 مٲصول)
 2. پار پٲٲ (Pár pattr پار پٲٲ) پاسپورٲ
 (Pass port پاس پورٲ)

RÁH-RAU راھرو (ف - ص) راھرو
 پاٲٲک (Pathik پٲٲک) بٲوھڻا (Batohi
 راھگیر) راھگیر (Ráhgir راھگیر)

RÁH ZAN راھ ڙن (ف - ص) راھ ڙن
 پٲھڻ (Pathaghn پٲھڻ) بٲمار
 (Batmár بٲمار) لٲٲٲرا (Lutera
 لٲٲٲرا)

راهگذر (ف - مٲ)

RÁH-GUZAR راھګوزار
 مارګ (Márg مارګ) سڙک (Sarāk
 رستا) رستا (Rasta رستا)

RIBA ربا (ع - مذ)

کوسید (Kusid) بیا ج (Byáj) سود (Súd) سود (سود)

RABÁB رباب (ع - مذ)

سیتار (Sitár) وینا (Vina) وینا

RABÁT رباط (ع - مذ)

پتھک شالا (Pathik shála) جناس شری (Janásh,shrae) سرا (Saráo) سرا

RUBÁI رباعی (ع - مذ)

1. چار کھنڈ والا (Chár khand vála) چار کھنڈ والا

2. چار میسوں کا ایک विशेष उद्‌ या फ़ारसी छंद (Chár misron ka ek vishosh Urdu ya Fársí chhand)

چار مصرعوں کا ایک وشیش اردو (یا فارسی) چھند

RAB,T ربت (ع - مذ)

1. संबन्ध (Sambandh) संपर्क (Sampark) लगाव (Lagáo) तत्त्वलुक् (Ta,alluq)

2. मैत्री (Maittri) دوستी (Dosti) دوستی

رابطوضبط (ع - مذ)

RABTO-ZABT ربتو زبنت

پريم व्यवहार (Prem vyavháar) ميل جول (Meljol) راه و رسم (Ráho-rasm)

RÁIJ رائج (ع - ع)

پرجلیت (Prachalit) व्यवहृत (Vyavahrit) चालू (Chálu) چالو

RÁIHA رائجہ (ع - مذ)

سوغندھ (Sugandh) سौरभ (Saurabh) खुशबू (Khushbu) خوشبو

راے دھندہ (ع - مذ)

RÁE-DIHANDA رای دیهندا

1. मत दाता (Mat dáta) मतदानا

वोटर (Voter) ووٹر

2. परामर्श दाता (Parámarsh dáta)

सलाहकार (Saláh kár) صلاح کار

RÁEGÁN रायगाँ (ف - ص)

1. व्यर्थ (Vyarth) बेकार (Bekár) بیکار

2. नष्ट (Nasht) बरबाद (Barbád) برباد

RAB راب (ع - مذ)

1. ईश्वर (Íshwar) परमात्मा (Paramátma) پرماٹما

2. स्वामी (Swámi) मालिक (Málik) مالک

RUB رب (ع - مذ)

पका कर गाढ़ा किया हुआ फलों का रस (Paka kar gaḥa kiya hua phalon ka ras) پکا کر گڑھا کیا ہوا پھلوں کا رس

پُرانی لکیر کا فقیر (کریا والی)
(Purāni lakīr ka faqīr)
(فقیر)

رجعت پسند (ع - ص)

RAJ,AT-PASAND رَجْ اَت پَسَنَد

دیکھو 'رجعت پرست'

رجعت قہقری (ع - مٹ)

RAJ,AT-E-QAH,QARI رَجْ اَتے کھ کَری
اُلٹے پاڻ لَوٹنا (Ulte páon lautna)
(اُلٹے پاڻ لوٹنا)

RUJÚ,A رَجْ اُ (ع - مٹ) رجوع

1. پُرِوتی (Pravritti) سُرکاو (Jhukáo) تَوَجُّہ دَنا (Tavajjuh dena)
(تَوَجُّہ دَینا)
2. پُرِوت (Pravritt) مُتَوَجِّجھ (Mutavajjeh)
(مَتَوَجَّہ)

رَجو لیت (ع - مٹ)

RUJÚLI(Í)YAT رَجْ لیل (لی) یَت
پُ'سَتَو (Punsattwa) کَامَشَکِتی (Kár shakti)
(کَام شَکِتی) مُدُ'مِ (Quv,vat-e-mardumi)
(قَوْت مَرْدَمِ)

REH,LAT رَہ لَت (ع - مٹ) رَحلت

1. دَہاوسان (Deháosán) مَوت (Mrittyu)
(مَرِتیو) مَوت (Maut)
2. پَرِستہان (Prasthán) کُچ (Kúch)
(کُچ)

RAH,M رَہ م (ع - مڈ) رَحْم

1. کُپا (Kripa) دَیا (Daya)
(کَرم) کَرَم (Karam)

RABÍA رَہِیَ (ع - مٹ) رَہِیَ

1. وِسانت رِتو (Vasant ritu) بَہار (Bahár)
(بَہار)
2. اَک ہِندوستانی فِصل (Ek Hindus-tánifasl)
(اَک ہِندوستانی فِصل)

RUTBA رُتْبا (ع - مڈ) رُتْبا

1. پَرِشِثا (Prathishtha) بُزْجُورِگی (Buzurgi)
(بُزْجُورِگی)
2. پَد (Pad) اُہْدَا (Uhdá)
(اُہْدَا)
3. سَمان (Sammán) اَدَر (Ádar)
(اَدَر) اِزْزَت (Izzat)

RA(I)JA ر (ر) جَا (ع - مٹ) رَجَا

1. اَشا (Ásha) اَاس (Ás)
(اَاس) اُمِّید (Ummíd)

RUJ,HÁN رَجْ هَان (ع - مڈ) رَجْ هَان

1. پُرِوتِی (Pravritti) سُرکاو (Jhukáo)
(سُرکاو)
2. رُچی (Ruchi) رَہِیَ (Ragh-bat)
(رَہِیَ)

RAJ,AT رَجْ اَت (ع - مٹ) رَجعت

1. پَرِیَگَمَن (Pratyágaman) واپس آنا (Vápt s ána)
(واپس آنا)
2. تَلاک کے بَاد اِستِری سے فِیر بَیَاہ کَرنا (Taláq ke bád istri se phir býáh karna)
(بَیَاہ کَرنا)

رجعت پرست (ع - ص)

RAJ,AT-PARAS,T رَجْ اَت پَرَسْت

پَرِکَریا وادی (Prati kriya vádi)

RAKHT رخت (ف - مذ) رخت

1. उपकरण (Upkaran آپکرن) सामान (Sámán سامان)

2. वस्त्र (Vastr वस्त्र) लिबास (Libás लीबास)

RUKH,SÁR रुखसार (फ - مذ) رخسار

कपोल (Kapol कपोल) गाल (Gál गाल)

رخساره (ف - مذ)

RUKH,SÁRA रुख सारा

دیکھو 'رخسار'

RAKH,SH रखश (फ - مذ) رخس

अश्व (Ash,shwa अशु) घोड़ा (Ghōṛa क़ोड़ा)

رخشان (ف - ص)

RUKH,SHÁN रखशां

प्रभायुक्त (Prabha yukt प्रबहायुक्त)

चमकीला (Chamkila चमकीला)

RUKHSAT रुखसत (ع - مث) رخصت

1. अवकाश (Av.kásh अवकाश) छुट्टी (Chhutti छुट्टी)

2. आज्ञा (Ágya आज्ञा) इजाज़त (Ijázat इजाज़त)

RAKH,NA रखना (फ - مذ) رخنه

1. छिद्र (Chhid,dr छिद्र) छेद (Chhed छेद)

सुराख (Súrákh सुराख)

2. विघ्न (Vighn विघ्न) बाधा (Bádha बाधा)

खलल (Khlal खलल)

رخنه اندازی (ف - مث)

RAKHNA-ANDÁZI रखना अन्दाज़ी

बाधा डालना (Bádha dálna बाधा)

2. करुणा (Karuna करुणा) तरस (Taras तरस)

RAHIM रहिम (ع - مذ) رحم

गर्भाशय (Grbháshae गर्भाशय)

बच्चादानी (Bachchá dání बच्चादानी)

RAH,MÁN रहमान (ع - ص) رحمان

1. दयालु (Dayálu दयालु) कृपालु

(Kripálu क़रिपालु) रहीम (Rahím رحيم)

(رحيم)

2. ईश्वर (Íshwar ईश्वर) परमात्मा

(Paramátma परमात्मा)

RAH,MAT रहमत (ع - مث) رحمت

कृपा (Kripa क़रिपा) दया (Daya दिया)

करम (Karam क़रम)

رحم دل (عف - ص)

RAH,M-DIL रहम दिल

दयालु (Dayálu दयालु) दयावान्

(Dayáván दियावान) जिस के दिल में

रहम हो (Jis ke dil mein rahm ho)

جس کے دل میں رحم ہو

RAHÍL रहील (ع - مذ) رحيل

प्रस्थान (Prasthán پرستھان) कूच

(Kúch کوچ)

RUKH रुख (ف - مذ) رخ

1. मुख (Mukh मुख) मुंह (Munh منہ)

चेहरा (Chehra چهرة)

2. पार्श्व (Párshw पार्श्व) पहलू (Pahlú پہلو)

(پہلو)

3. दिशा (Disha दिशा) तरफ (Taraf طرف)

(طرف)

3. परिवर्तन (Parivartan) (परिवर्तन)
तब्दीली (Tabdili) (تبدیلی)
ردو قدح (ع - مٹ)

RAD, DO-QAD, H रद्दो कद्ह
तर्क वितर्क (Tark vitark) (ترک وترک)
वाद विवाद (Vád vivád) (واک وواک)
बहस (Bahs) (بحث) हुज्जत (Hujjat) (حجت)
ردو कद (ع - मٹ)

RAD, DO-KAD रद्दो कद्द
दिको 'दो' (दो) (दो)
RADI रदी (र - व)
विकृत (Vikkrit) (विकृत) हुआ
(Bigra hua) (बग्रा हुआ)

RAZÁLAT रज़ालत (र - मट)
अधमता (Adhamata) (अधमता) लुद्रता
(Chhuddrata) (छहदरता) कमीना पन
(Kamína pan) (कमिले पन)

RAZÍL रज़ील (र - व)
अधम (Adham) (अधम) नीच (Ních)
(कमिले) कमीना (Kamína) (कमिले)

RAZ, ZÁQ रज़ाक (र - व)
1. अन्नदाता (Anndáta) (अन्नदाता) रिज़क
देने वाला (Rizq dene vála) (रिज़क देने वाला)
(दिले वाला)

2. परमात्मा (Paramátma) (परमात्मा) खुदा
(Khuda) (खुदा)

RIZQ रिज़क (र - मड)
1. जीविका (Jivika) (जीविका) रोज़ी
(Rozi) (रोज़ी)

डाला विघ्न डालना (Vighn dálna)
खलल डालना (Khalal) (وگھن ڈالना)
dálna (खल डालना)

RAD रद (र - मट)
1. प्रतिदान (Pratidán) (प्रोती दान)
लोयाना (Lautána) (लोयाना)
2. खंडन (Khandan) (कहंदन) प्रतिवाद
(Prativád) (प्रोती वाक) तब्दीद
(Tardid) (तर्दीद)

3. अस्वीकृति (Aswikriti) (असूयी कर्ती)
नाकबूली (Na qabúli) (ना कबूली)

4. झुठलाना (Jhuth lána) (जुथलाना)
भूया बनाना (Jhútha banana)
(जुथलाना)

5. वार खाली देना (Vár kháli dena)
(वार खाली दीना)

RIDA रिदा (र - मट)
प्रच्छादन (Prach, chhádán) (प्रच्छादन)
चादर (Chádar) (चादर)

RIDA, AT रिदा अत (र - मट)
विकार (Vikar) (विकार) खराबी (Kharábi)
(बला) बिगाड़ (Bigár) (खराबी)

रदो बदल (र - मट)

RAD, DO-BADAL रद्दो बदल
1. अतिक्रम (Atik, kram) (अतिक्रम)
उलट फेर (Ulat pher) (उलट फेर)
अदला बदली (Adla badli) (अदला बदली)
(बदली)

2. वाद विवाद (Vád vivád) (वाक ववाक)
हुज्जत (Hujjat) (हज्जत)

RASÁÍ رسائی (ف - مٹ) رسائی
 प्रवेश (Pravesh) गति (Gati) (پرویش) (پرویش)
 पहुँच (Pahunch) (پہنچ) (پہنچ)
 رست خیز (ف - مٹ)

RUST-KHEZ رست خیز

महा प्रलय (Mahá pralai) (مہا پرلے) (مہا پرلے)
 कयामत (Qayámat) (قیامت) (قیامت)
 رستگاری (ف - مٹ)

RAST GÁRI رستگاری

1. मुक्ति (Mukti) मोक्ष (Mokeshh) (مکتی) (مکتی)
 नजात (Naját) (نجات) (نجات)
2. बंधन मुक्ति (Bandhan mukti) रिहाई (Rihái) (بندھن) (بندھن)
 (رہائی) (رہائی)

RUS,TAM رستم (ف - مٹ) رستم

1. ईरान का एक सुप्रसिद्ध योद्धा (Írán ka ek suprasiddh yodha) (ایران کا ایک سوپر سیدھ یودھا)
 (ایران کا ایک سوپر سیدھ یودھا)
2. बहुत बड़ा योद्धा (Bahut bará yodha) (بہت بڑا یودھا)

RAS,TA رستا (ف - مٹ) رستا

1. मार्ग (Márg) पथ (Path) (پتھ) (پتھ)
 रास्ता (Rásta) (راستہ) (راستہ)
2. उपाय (Upai) प्रयत्न (Prayatn) (اپاے) (اپاے)
 तदबीर (Tadbír) (تدبیر) (تدبیر)

RASAD رسد (ف - مٹ) رسد

1. अंश (Ansh) भाग (Bhág) (انس) (انس)
 जुज (Juz) (جوز) (جوز)
2. अन्न (Ann) अनाज (Anáj) (ان) (ان)
 (اناج) (اناج)

2. अन्न (Ann) खाना (Khána) (ان) (ان)
 (کھانا) (کھانا)

RAZ,M रज्ज (ف - مٹ) رزم

युद्ध (Yuddh) संग्राम (Sangráam) (یدھ) (یدھ)
 समर (Samar) (سمر) (سمر)
 जंग (Jang) (جنگ) (جنگ)

رزم گاه (ف - مٹ)

RAZ,M-GÁH रज्ज गाह

रंग भूमि (Rang bhúmi) (رنگ بھومی) (رنگ بھومی)
 युद्ध क्षेत्र (Yuddh chhettr) (یدھ چھتتر) (یدھ چھتتر)
 मैदान जंग (Maidáne jang) (میدان جنگ) (میدان جنگ)

RASA रसा (ف - ص) رسا

1. पहुँच वाला (Pahunch vála) (پہنچ والا) (پہنچ والا)
 दूर तक जाने वाला (Dúr tak jáne vála) (دور تک جانے والا) (دور تک جانے والا)
2. दीर्घ (Dírg) लंबा (Lamba) (دیرگھ) (دیرگھ)
 (لسبا) (لسبا)

RISÁLAT رسالت (ع - مٹ) رسالت

दूतत्व (Dútattwa) पैगम्बरी (Paighambari) (دوتتو) (دوتتو)

RISÁLA رسالہ (ع - مٹ) رسالہ

1. पत्रिका (Pattrika) पर्चा (پتريکا) (پتريکا)
 (پرچہ) (پرچہ)
2. मासिक पत्रिका (Másik pattrika) माहाना पर्चा (ماسک پتريکا) (ماہانہ پرچہ) (ماہانہ پرچہ)
 (Máhána parcha)
3. पम्फलेट (Pamphlet) (پمفلٹ) (پمفلٹ)
4. दल (Dal) पलटन (Paltan) (دل) (دل)
 (پلٹن) (پلٹن)

2. ککھ، کھیات (Kukh, khyát) ککھ، کھیات
بدنام (Bad nám) بدنام

RUS, VÁÍ رُسوائی (ف - مٹ) رُسوائی

1. نندا (Ninda) گھا (Garha) گھا
ککھ، کھیاتی (Kukh, khyáti) ککھ، کھیاتی
بدنامی (Badnámi) بدنامی
2. انادر (Anádar) تیرسکار (Tiraskár) تیرسکار
بے عزتی (Be izzati) بے عزتی

RUSÚKH رُسوخ (ع - مذ) رُسوخ

1. پڑھش (Pravesh) پڑھش
رَساई (Rasái) رَساई
(Pabunoh) (پابونہ)
2. میتری (Maittri) میتری
میل جول (Meljol) میل جول
دوستی (Dosti) دوستی

RASÚL رَسول (ع - مذ) رَسول

1. اوتار (Autár) پائامبر (Paighambar) پائامبر
2. واهک (Sandesh váhak) واهک
دوت (Dút) دوت
سافیر (Safir) سافیر

RUSÚM رُسوم (ع - مٹ) رُسوم

- رسم نمبر ۱ کی جمع دیکھو 'رسم'
2. نیای شولک (Nyáe shulk) نیای شولک
کورت فِی (Court fee) کورت فِی
فی

RASÍD رَسید (ف - مٹ) رَسید

1. پراپتی (Prápti pattr) پراپتی
پراپتیکا (Práptika) پراپتیکا

3. وہ کھادیہ (Voh khád, dya sámaggi) وہ کھادیہ
jo kisi sena ke sáth ho
سامگری جو کسی سیلا کے
ساتھ ہو

RAS, M رسم (ع - مٹ) رسم

1. پارپاڑی (Parampara) پارپاڑی
(Paripáti) ریتی (Ríti) ریتی
(Riváj) رِواج (Riváj) رِواج
2. میترا (Mitrata) میترا
(Mel jol) میل جول

رسم الخط (ع - مذ) رسم الخط

RAS, MUL-KHAT رَسْمُلْخَت

- لیپی (Lipi) لپی
(Script) اسکریپٹ

رسم و رواج (ع - مذ) رسم و رواج

RAS, M-O-RI(A)VÁJ رَسْمو رِ (ر) رِ
پارپاڑی (Paripáti) پارپاڑی
(Parampara) دسْتُور (Dustúr) دسْتُور
(دستور)

رسم و راه (ع - مٹ) رسم و راه

RAS, MO-RÁH رَسْمو رَاه

1. پرم व्यवहार (Prem vyavháar) پرم व्यवहार
(Meljol) میل جول
2. व्यवहार (Vyavháar) व्यवहार
(Chalan) چلن

RASÁN رَسَن (ف - مٹ) رَسَن

- رَجْجُو (Rajju) رَجْجُو
(Ras, si) رَسِی

RUS, VA رُسوا (ف - ص) رُسوا

1. نندیت (Nindit) نندیت
(Anádit) نندیت
(Zallil) زلال

RISH,VAT ریشوت (ع - مٹ) رشوت
 उत्कोच (Utkoeh) اٹکوچ
 (Appradán) اپپردان उपदा (Upada)
 (Ghús) घूस (گھوس) اپدا

رشوت خور (ع - ص)

RISHVAT.KHOR ریشوت خور
 उत्कोचक (Utkochak) اٹکوچک
 उपदा ग्राहक (Upada grāhak) اپدا
 (Ghús khor) घूस खोर (گھوس کراہک)
 خور

رشوت ستانی (ع - مٹ)

RISH,VAT-SITÁNI ریشوت سیتانی
 उत्कोच ग्रहण (Utkoeh grahan) اٹکوچ
 (Ghús lena) घूस लेना (گھوس لہنا)
 اپدا

RASHÍD رشیذ (ع - ص) رشید

1. दीक्षित (Dikchhit) دیکچھت
 हिदायत याफता (Hidáyat yáfta)
 (هدایت یافتہ)

2. शिक्षित (Shikchhit) شکچھت
 तरबियत याफता (Tarbiyat yáfta)
 (تربیت یافتہ)

3. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek
 nám) ایشور کا ایک نام

RASÁS रसास (ع - مذ) رصاص

1. बंग (Vang) وانگ (Ráng)
 (رانگ)

2. सीसक (Sísak) سیسک
 (Sísá) سیسہ

वसूली का परचा (Vasúli ka parcha)
 وصولی کا پرچہ

2. पहुँच (Pahunch) پہنچ
 (Pahunchna) پہنچنا

RISHTA रिश्ता (ع - مذ) رشتہ

1. सूत्र (Sútr) سوتر डोरा (Dora) دورا

2. संबंध (Sambandh) سمبندھ
 (Náta) नाते

3. नारु रोग (Náru rog) نارو
 (Náruá) नारुआ

RASH,HA रशहा (ع - مذ) رشحه

खाव (Sráv) سراو (Risna)
 (Tapakna) टपकना (رسنا)

RUSH,D रुशद (ع - مذ) رشاد

1. वयस्कता (Vayaskata) ویسکتا
 बालिग होना (Báligh houa) بالغ
 (هونا)

2. दीक्षा (Dikchha) دیکچھا
 (Hidáyat) हिदायत (هدایت)

RASH,K रशक (ع - مذ) رشك

1. ईर्ष्या (Írshya) ایشیا (Dáh)
 (Hasad) हसद (حسد)

2. प्रतिस्पर्धा (Pratispardha) پرتس
 (Hor) होड़ (Kisi mámla meñ ek dúsre se bah
 jáne ki hirs) किसी मामले में एक दूसरे से बढ़ जाने की हिर्स
 (حریس)

3. लज्जा (Lajja) لچجا (Shaim)
 (شرم)

رضامند (ع - ف - ص)

RA(I)ZA-MAND ر (ر) زامند

سہमत (Sahmat سہمت) آغیوکت
(Angi krit انگي کرس) راجی (Rāgi راجی)
(دانی)

RIZVÁN ریزوان (ع - مڈ)

سہگادیہ (Swargādh,dhyakohh
(سو، گادہ، دیکھو)
(Jannat ka dārogha جنت کا داروغہ)

RAT,B رطب (ع - مڈ)

شیتل (Shítal شیتل) تر (Tar تر)
ٹنڈا (Thanda تھنڈا)

رطب اللسان (ع - ص)

RATUL-LISÁN رت بول لسان

پرشنسک (Prashansak پرشنسک)
تاریف کرنے والا (Tárf karne vála
(تعریف کرنے والا)

RAT,L رطل (ع - مڈ)

1. ایک تول جو آدھ سر کے لگ بھگ
ہوتی ہے (Ek tol jo ádh ser ke lag
bhag hoti hai ایک تول جو آدھ
سیر کے لگ بھگ ہوتی ہے)

2. شراب کا پیالا (Sharáb ka piyála
(شراب کا پیالہ)

RUTÚBAT رطوبت (ع - مٹ)

1. لسیکا (Lasika لسیکا) شریر کا
ایک رس (Shrír ka ek ras شریر کا
ایک رس)

2. شیت (Shít شیت) تری (T.ri تری)

3. آدرتا (Ádrata آدرتا) نامی
(Nami نامی)

رصد گاہ (ع - مٹ)

RASAD-GÁH رسد گاہ

ویدھ شالا (Vedh shála ویدھ شالا)
آکاش لوان (Ákásh loohan آکاش
لوہان) مان مندر (Mán mandir مان
مندر) یانتر شالا (Yantr shála یانتر
شالا) بھ جگہ جہاں سے سیتاروں کا ہاتھ
دکھا جاتا ہے (Voh jagah jahán se
sitáron ka hál dekha játa hai وہ
جگہ جہاں سے ستاروں کا حال دیکھا
جاتا ہے)

RIZA ریزا (ع - مٹ)

1. پرسناتا (Prasan,nata پرسناتا)
خوشی (Khushi خوشی)
2. آگیا (Ágya آگیا) انوماتی
(Anomati انومتی) حکم (Hukm حکم)
3. آوکاش (Avkash آوکاش) چھٹی
(Chhutti چھٹی)

رضاعت (ع - مٹ)

RA(I)ZÁ,AT ر (ر) زآات

دھائے کرم (Dháo karm دھائے کرم)
دوسرے کے بچے کو دھ پیلانا (Dúse
ke bachche ko dúdh pilána دوسرے کے
بچے کو دودھ پلانا)

رضا کار (ع - مڈ)

RA(I)ZÁ-KAR ر (ر) زاکار

سویم سواک (Swayam sevak سویم
سواک) سواک سواک (Swech,ohha
sevak سواک سواک) والنڈیئر
(Volunteer والنڈیئر)

2. शृंगारित (शृङ्गारत) (Shringárit)
मुञ्जयन (Muzaiyan)
- RU,ÚNAT रुजुनत (रु - मथ)
अहंकार (Ahankár) घमंड (Ghamand)
गुरुर (Ghurúr)
- RA,Ī,YAT रईयत (र - मथ)
प्रजा (Praja) जनता (Janata)
रिआया (Ri,āya)
- RAGHBAT रगुबत (र - मथ)
1. रुचि (Ruchi) इच्छा (Ich ehha)
खाहिश (Kháhisb)
2. प्रवृत्ति (Pravritti) रुजुहान (Ruj hán)
- RAFÁQAT रफाकत (र - मथ)
1. मैत्री (Maittri) दोस्ती (Dostí)
2. मेल जोल (Mel jol) मिलाप (Miláp)
3. सहचार (Suh,cháar) संगति (Sangati) साथ (Sáth)
- RIFÁH रिफाह (र - मथ)
हित (Hit) उपकार (Upkár)
भलाई (Bhalái) बहबूद (Bah,búd)
- रफाह عامه (र - मथ)
- RIFÁHE.ÁMMA रिफाहे आममा
जनोपकार (Janopkár)

- RA,ÁYA रआया (र - मथ)
जनता (Janata) प्रजा (Praja)
रईयत (Raiyat)
- RIÁYAT रिआयत (र - मथ)
1. आदर (Ádar) लिहाज (Liház)
2. न्यूनता (Nyúnata) कमी (Kamí)
3. पक्षपात (Pakchhpát) तरफदारी (Tarafdári)
- ROB रोब (र - मथ)
1. आतंक (Átank) दबदबा (Dabdaba)
2. भय (Bhae) डर (Dar)
3. धाक (Dhák) शान (Shán)
- RÁ,D राद (र - मथ)
मेघ नाद (Megh nád) बादल की गरज (Bádal ki garaaj)
(बादल की गरज)
- RE(A)SHA रे (रा) शा (र - मथ)
1. कंफ (Kamp) हाथ पांव कांपने का रोग (Háth páon kánpne ka rog)
(हाने पावों कांपने का रोग)
2. वेपथु (Vepathu) कपकपी (Kap kapi)
- RÁNA राना (र - मथ)
1. शुभ दर्शन (Shubh darshan) खुश रु (Khush rú)

2. उन्नति (Unnati) बढ़ती
(Barhti) तरक्की (Taraqqi)
(ترقی)

RIF,Q रिफ़्क (ع - مٹ) رفیق
नम्रता (Namrata) कोमलता
(Komalata) नरमी (Narmi)
(نرمی)

د فو گر (عف - مڈ)

RAFÚ-GAR रफ़ूगर
रफू करने वाला (Rafú karne vála)
(رفو کرنے والا)

RAFÍ,A रफीअ (ع - ص) رفیع
1. उच्च (Uch, ch) बलंद (Baland)
(بلند)
2. उत्तम (Uttam) श्रेष्ठ (Shreshth)
(شریسته) आला (Ála) (اعلیٰ)

RAFÍQ रफीक (ع - مڈ) رفیق
1. मित्र (Mitr) दोस्त (Dost)
(دوست)
2. सहायक (Saháyak) मदद-
गार (Madad gár) (مددگار)
3. सहचर (Sahchar) साथी
(Sáthi) (ساتھی)

RAQÁBAT रकाबत (ع - مٹ) رقابت
1. प्रति द्वंद्विता (Prati dwandwita)
दुश्मनी (Dushmani) (دشمنی)
2. प्रतिस्पर्धा (Pratispardha) پرتسپردھا
लाग डांट (Lág dánt) (لاگ ڈانت)

लोक हित (Lok hit) (لوک هیت)
बहबूदे खलाइक (Bal bú'le-khaláiq)
(بہبودخلایق)

RAFT,ÁR रफ़्तार (ع - مٹ) رفتار
1. गति (Gati) चाल (Chál) (گتی چال)
2. आचरण (Ácharan) चाल
ढाल (Chál dhál) (چال ڈھال)

RAFT,A रफ़ता (ع - ص) رفتہ
1. संश्या हीन (Sangya hín) (سنگھامیہن)
बे सुध (Be sudh) (بے سده)
2. आसक्त (Ásakt) मुग्ध
(Mugdh) आशिक (Áshiq)
(عاشق)
3. गत (Gat) गया हुआ (Gaya hua)
(گیا ہوا)

رفته رفته (ف - ص)

RAFTA-RAFTA रफ़ता रफ़ता
शनैः शनैः (Shanaih Shanaih) (شنیه
شیه) क्रम शः (Kram Shah) (क्रम
شہ) धीरे धीरे (Dhire dhire) (دھیرے
دھیرے)

RAF,A रफ़अ (ع - مڈ) رفع
1. उठाना (Uthána) ऊंचा करना
(Uñcha karna) (اونچا کرنا)
2. निवारण (Niváran) दूर करना
(Dúr karna) हटाना
(Hatána) (هٹانا)

RIF,AT रिफ़ अत (ع - मٹ) رفعت
1. उच्चता (Uch, chata) उंचाई
(Uñchái) (اونچائی)

رقص وسرود (عف - مذ)

RAQ,SO-SUROD رقصوسرود

گانا بجانا (Gána bajána گانا بجانا)

ناچ رنگ (Nách rang ناچ رنگ)

RUQ,Á رقصہ (ع - مذ)

1. پرخا (Parcha پرچہ) پورچا (Purza پورچہ)

2. থিগলী (Thigll থیگلی) পেবند (Pevand পেبند)

3. पत्र (Pattr पत्र) चिछी (Chith,thi चिछी)

RAQAM رقصہ (ع - مذ)

1. लेखन (Lekhan लिखन) लिखना (Likhna लिखना)

2. धन (Dhan धन) रुपया (Rupia रुपया)

3. द्रव्य (Driv,vya द्रव्य) जिस (Jins जिस)

4. संख्या (Sankhya संख्या) अदद (Adad अदद)

RAQÍB रक्बी (ع - مذ)

1. प्रेमिका का दूसरा प्रेमी (Premika ka दूसरा Premai प्रेमिका का दूसरा प्रेमी)

2. शत्रु (Shattru शत्रु) दुश्मन (Dushman दुश्मन)

RAQÍQ रक्कीक (ع - ص)

1. द्रव (Drav द्रव) तरल (Taral तरल) पतला (Patla पतला)

2. कोमल (Komal कोमल) मृदुल (Mridul मृदुल) मुलाइम (Muláim मुलाइम)

RAQ,QÁS रक्कास (ع - ص)

नर्तक (Nartak नर्तक) नाचने वाला (Náchne vála नाचने वाला)

RAQ,QÁSA रक्कासा (ع - مذ)

नर्तकी (Nartaki नर्तकी) लासिका (Lásika लासिका) नाचने वाली (Náchne váli नाचने वाली)

RAQABA रक्बा (ع - مذ)

ग्रीवा (Gríva ग्रीवा) गला (Gala गला) गर्दन (Gardan गर्दन)

RAQ,BA रक्बा (ع - مذ)

क्षेत्रफल (Chhetrphal क्षेत्रफल) एरिया (Area एरिया)

RIQ,QAT रिक्कत (ع - مذ)

1. आर्द्रता (Árdrata आर्द्रता) तरलता (Taralata तरलता) पतलापन (Patla-pan पतलापन)

2. रुदन (Rudan रुदन) रोना (Rona रोना)

RAQ,S रक्स (ع - مذ)

नृत्य (Nritya नृत्य) नर्तन (Nartan नर्तन) नाच (Nách नाच)

RAQ,SÁN रक्सां (ع - ص)

नाचता हुआ (Náchta hua नाचता हुआ)

رقص گاه (عف - مذ)

RAQS-GÁH रक्सगाह

नृत्य शाला (Nritya shála नृत्य शाला) नर्तनागर (Nartanágár नर्तनागर) नाच घर (Nách ghar नाच घर)

RAG رگ (ف - مذ) رگ

1. धमनी (Dhamāni) नाडी (دهمینی) (Nāri) वरीद (Varīd) (وَرید)
2. स्नायु (Isnāyu) नम (Nas) (اسنايو) (نس)

RAG-ZAN रग ज्ञन (ف - ص) رگ زن

- रक्त मोक्षी (Rakt mok, chhi) रक्त (Rakt) मोक्षी (mok, chhi) फुसल खोलने वाला (Fusl kholne vāla) (فوسل کھولنے والا)

RAM रम (ف - مذ) رم

- पलायन (Palāyan) भागना (Bhāgna) (پلاين) (بھاگنا)

RAM, MĀL रम्माल (ع - مذ) رمال

1. ज्योतिषी (Jyeotishi) नुजुमी (Jyeotishi) (नुजुमी) (Nujūmī)
2. 'रमल' विद्या जानने वाला ('Raml' viddya jānne vāla) 'रमल' (Raml) विद्या (vidya) जानने (jānne) वाला (vāla) (رمل) (وديا) (جانیے والا)

RUM, MĀN रम्मान (ع - مذ) رمان

- दाडिम (Dādin) अनार (Anār) (داڊيم) (انار)

RAMAD रमद (ع - مذ) رمڊ

- नेत्राभिष्यंद (Nettrābhishyand) (नेत्राभिष्यंद) (Nettrābhishyand) आंख आना (Ankh āna) (آنکھ آنا)

RAM, Z रमज (ع - مَث) رمز

1. रहस्य (Rahas, sya) (رہس) (Rahas, sya) मर्म (Marm) भेद (Bhed) (مرم) (بھد)

RAQĪMA रक्तीमा (ع - مذ) رقیمة

- पत्र (Pattr) चिठी (Chith, thi) (پتر) (چٹھی)

RIKĀB रिकाब (ع - مَث) رکاب

- पाद धारणी (Pād dhārani) (پاد دھارنی) (Rakāb) (رکاب)

RAKĀKAT रकाकत (ع - مَث) رکاکت

- अधमता (Adhamata) नीचता (Nīchata) (ادھمتا) (کمیلتا) (Kamīna pan) (کمیلتہ پن)

RUK, N रुक्न (ع - مذ) رکن

1. स्तंभ (Istambh) खंभा (Istambh) (کھمبا) (Khambha)
2. सदस्य (Sadas, sya) मेम्बर (Sadas, sya) (سدسیہ) (ممبر) (Member)
3. छंद का एक गण (Chhand ka ak gan) (چھند کا ایک گن) (Chhand ka ak gan)

RUKŪ, A रुक्श (ع - مذ) رکوع

1. झुकना (Jhukna) (جھکنا) (Jhukna)
2. नमाज़ में झुकने की अवस्था (Namāz men jhukne ki avastha) (نماز میں جھکنے کی अवस्था) (Namāz men jhukne ki avastha)
3. कुरान की कुछ आयतों का समूह (Qurān kī kuchh āyatōn ka samūh) (قرآن کی کچھ آیتوں کا سموة) (Qurān kī kuchh āyatōn ka samūh)

RAKĪK रकीक (ع - ص) رکیک

1. तुच्छ (Tuch, chh) घटिया (Tuch, chh) (تچھ) (Ghūtiya) (گھٹیا)
2. अधन (Adham) कमीना (Adham) (ادھم) (کمیلتہ) (Kamīna)

RANJ رنج (ف - مذ)

1. दुःख (Dukh, kh دکھ) क्लेश (Klesh क्लेश) गम (Gham غم) (क्लेश)
2. पश्चात्ताप (Pash, chátáp पश्चात्ताप) पछतावा (Pachhtáva पछतावा)
3. शोक (Shok شوک) सोग (Sog سوغ)

رنج ده (ف - ص)

RANJ-DEH رنج ده

1. दुःख दायीं (Dukh dáí दुःख دائی) कष्ट जनक (Kasht junak کشت جنک)
2. आपत्ति जनक (Ápatti junak آپتی جنک) असह्य नोक (Afsos nák افسوس ناک)

RANJISH रंजिश (फ - म्)

1. वैमनस्य (Vaimansya वैमनस्य) मनोमालिन्य (Manomálin, nya मनोमालिन्य)
2. मन मुटाव (Man mutáv मन मुटाव) (مٹاؤ)

RANJÚR रंजूर (ف - ص)

1. अप्रसन्न (Apprasann अप्रसन्न) मलिन (Malin ملین) नाखुश (Ná-khush ناخوش)
2. रुग्ण (Rugn रुग्ण) रोगी (Rogí رोगی) बीमार (Bimár بیمار)

رنجیدگی (ف - م)

RANGÍDAGI रंजिदगी

دیکھو 'رنجیدگی'

2. इंगित (Ingít इंगित) संकेत (Sanket संकेत) इशारा (Ishára इशारा)

3. गूढ़ता (Gúṛhata गूढ़ता) आरीकी (Bárfiki आरीकी)

ر مژ شناس (ع - ص)

RAM, Z-SHANÁS रमज्ञ शनास

मर्मज्ञ (Marmag, gya मर्मज्ञ) भेद जानने वाला (Bhed jan, ne vála भेद जानने वाला)

RAMAQ रमक (ع - م)

अत्यल्प (Attyalp अत्यल्प) ज़रा सा (Zara sa ذرا سا)

RAM, L रमल (ع - مذ)

एक प्रकार की ज्योतिष (Ek prakár kí jyotish ایک प्रकार کی جوتیش)

RAMAL रमल (ع - م)

1. बालुका (Báluka बालुका) रेत (Ret रेत)

2. एक उर्दू वर्ण वृत्त (Ek urdu várn vritt ایک اردو ورن ورت)

ر میدگی (ف - م)

RAMÍDAGI रमीदगी

1. पलायन (Paláyan पलायन) भागना (Bhágna بھاگنا)

2. घृणा (Ghrina घृणा) नफरत (Nafrat نفرت)

RAMÍDA रमीदा (ف - ص)

पलायित (Paláit पलायित) भागा हुआ (Bhága hua بھاگا ہوا)

2. एक बात में अपनी ओर से बहुत सी बातें मिलाना (Ek bát men apni or se bahut sí báten milána ایک بات میں اپنی اور سے بہت سی باتیں ملانا)

رنگ پاشی (ف - مٹ)

RANG-PÁSHI رنگ پاشی

- رنگ छिड़कना (Rang chhirkna رنگ چھڑکنا)

RANGÍN رنگین (ف - ص)

1. रंजित (Ranjit رنجیت) रंगा हुआ (Ranga hua رنگا ہوا)
2. रसिक (Rasik رسیک) रसिया (Rasiya رسیا) रंगीला (Rangila رنگیلا)
3. सुंदर (Sundar سلندر) सुशोभित (Sushobhit سوشوبہت) मनोहर (Manohar ملوہر) हसीन (Hasin حسین)
4. हासकर (Háskar হাস کر) ज़िंदा दिल (Zinda dil زندہ دل) खुश मिज़ाज (Khush mizáj خوش مزاج)

رنگین ادا (ف - ص)

RANGÍN-ADA رنگی ادا

- सुंदर छवि वाला (Sundar chhabi vála सुंदर छवि वाला) सुंदर अदाओं वाला (Sundar adáon vála सुंदर اداؤں والا)

رنگین مزاج (عف - ص)

RANGÍN-MIZÁJ رنگی میزاج

1. विलास प्रिय (Vilasap, priya ولاسپ)

RANJÍDA रंजीदा (ف - ص) दुःखी (Dukhi دکھی) दुःखित (Dukh, khit دکھت) शमगीन (Ghamgín غمگین)

RIND रिन्द (ف - مذ)

1. स्वच्छंद (Swach, chhand سوچھند) मन मौजी (Man mauji من موجی) मद्यप (Mad, dyap مدیپ) शराबी (Sharábi شرابی)

RANG रंग (ف - مذ)

1. वर्ण (Varn وزن) रंगत (Rangat رنگت)
2. शैली (Shaili شیلی) ढंग (Dhang دھنگ)
3. रंग करने की वस्तु (Rang karne ki vastu رنگ کرنے کی وस्तو)
4. शोभा (Shobha شوہا) रौनक (Raunaq رونق)
5. नियम (Niyam نییم) क़ाइदा (Qaida قاعدہ)
6. प्रकार (Prakár پرکار) तरह (Tarah طرح)
7. मर्म (Marm مرم) हाल (Hál حال)
8. मनोरंजन (Manoranjan ملونرجن) दिलगी (Dillagi دلگی)
9. रस (Ras رس) मज़ा (Maza مزہ)

رنگ آمیزی (ف - مٹ)

RAGÁMEZI رنگامیزی

1. रंग भरना (Rang bharna رنگ بھرنا)

۵. स्तर (Istar استر) सतह (Sat,h سطح)

5. कारण (Karan کارن) सबब (Sabab سبب)

RAVA روا (ف - ص) روا

1. उचित (Uchit اچت) न्याय संगत (Nyāe sangat نیائے سنگت) बजा (Beja بجا)

2. पूर्ण कर्ता (Purn karta پورن کرتا) पूरा करने वाला (Pura karne vāla پورا کرنے والا)

3. चालक (Chalak چالک) चलाने वाला (Chalāne vāla چلانے والا)

(نمبر ۲ اور نمبر ۳ کے معنوں میں)
مركبات کا آخری جزو ہوتا ہے جیسے
'حاجت روا' (نمبر ۲) اور 'فرماں روا'
(نمبر ۳)

RA(I)VĀJ ر (ر) वाज (مذ - ع - مذ) रीति (Riti ریتی) प्रथा (Pratha پرتھا) रस्म (Rasm رسم)

رواوی (ف - مٹ)

RAVĀRAVI رواروی

1. शीघ्रता (Shighrata شیکھرتا) श्रातुरता (Āturata آتورتا) जल्दी (Jaldi جلدی)

1. सरसरी (Sarsari سرسری) सतही (Sat,hi سطحی)

RI(U)VĀQ ر (ر) वाक (مذ - ع - مذ)

1. छद्म (Chhajja چھجا) साइबान (Sāibān سائبان)

मिश पसंद (Aish pasand میس پسند)

2. हासप्रिय (Hāsappriya হাসپریہ) जिंदा दिल (Zinda dil زندہ دل)

रङ्गिनी (रंगिनी) (ف - مٹ) रङ्गिनी

1. सुंदरता (Suundarata سوندرتا) मनोहरता (Manoharata منوہرتا) हुस (Hus,ن حسن)

2. शोभा (Shobha شوہا) छटा (Chhata دونق) रौनक (Raunaq رچھٹا)

3. रंगा हुआ होना (Ranga hua hona رنگا ہوا ہونا)

RAU रौ (ف - مٹ) रौ

1. धारा (Dhāra دھارا) बहाव (Bahāv دہاو)

2. प्रवृत्ति (Pravritti پرورتی) धुन (Dhun دھن)

3. वेग (Veg ویگ) जोश (Joel جوش)

4. समूह (Samūh سموہ) भीड़ (Bhīr بھیر)

5. गामी (Gāmi گامی) चलने वाला (Chalne vāla چلانے والا)

(آخری معنوں میں مرکبات کے آخر میں آتا ہے جیسے 'تیز رو')

RŪ रू (ف - مذ) रू

1. मुख (Mukh مکہ) आनन (Ānan آنین) मुह (Mūh موه) आस्य (Ās,sya آسہ)

2. अबरा (Abra ابہ) उपला (Upalla اولہ)

2. प्रेषित (Proshit) मेजा (प्रेषित)
हुआ (Bheja hua) (बेजा हुआ)

RAVĀNI रवानी (र - मथ)

1. प्रवाह (Pravāh) बहाव (Bahāo) (बहाव)

2. तीक्ष्णता (Tikshṇā, nata) (तीक्ष्णता)
धार (Dhār) (धार)

3. वेग (Veg) तेजी (Tezi) (तेजी)

روایت (ع - مथ)

RIVĀYAT रिवायत

1. वर्णन (Varnan) कथन (Kathan) (कथन)
कहना (Kabha) (कहना)

2. किसी की कही हुई बात कहना (Kisi ki kahī hui bāt kahna) (किसी की कही हुई बात कहना)

ROBĀH रोबाह (र - मथ)

1. लोमशा (Lomasha) (लोमशा)
(Lomṣā) (लोमशा)

2. कायर (Kāyar) डरपोक (Darpok) (डरपोक)

روباہ بازی (ر - مथ)

ROBĀH-BĀZI रोबाह बाजी

धूर्तता (Dhūrtatā) (धूर्तता)
(Chālāki) (चालाकी)

RŪ-BA-RŪ रुबरू (र - मथ)

संमुख (Sam mukh) (संमुख)
(Sāk, ohāt) (साक़ोहात)
प्रत्यक्ष (Prat-tyaksh) (प्रत्यक्ष)
आमने सामने (Āmne sāmne) (आमने सामने)

2. आवास (Āvās) घर (Ghar) (घर)

RAVĀN रवाना (र - मथ)

1. प्रवाहित (Pravāhit) बहता हुआ (Bahṭa hua) (बहता हुआ)

2. गतिशील (Gati shīl) (गतिशील)
चालित (Chālīt) (चालित)
(Mutaharrik) (मोतहरीक)

3. तीक्ष्ण (Tik, ohn) (तीक्ष्ण)
धारदार (Dhār dār) (धारदार)

4. अभ्यस्त (Abh, bhyast) (अभ्यस्त)
मंभा हुआ (Manjha hua) (मंभा हुआ)
माहिर (Māhir) (माहिर)

5. प्रस्तुत (Prastut) मौजूदा (Maujūda) (मौजूदा)
चालू (Chālū) (चालू)

6. अर्थ और हिज्जे के बिना पुस्तक या पाठ पढ़ना (Arth aur hijje ke bina pustak ya pāth paṛhna) (अर्थ और हिज्जे के बिना पुस्तक या पाठ पढ़ना)

7. प्राण वायु (Prān vāyu) (प्राण वायु)
रूह (Rūh) (रूह)

روانگی (ر - مथ)

RAVĀNAGI रवानगी

1. प्रस्थान (Prasthān) (प्रस्थान)
(kūch) (कुच)

2. यात्रा (Yātrā) सफ़र (Safar) (सफ़र)

RAVĀNA रवाना (र - मथ)

1. प्रस्थित (Pras, thit) (प्रस्थित)
चला हुआ (Chala hua) (चला हुआ)

खुदाई (Kḥudāī) (खदाई) (تمک)

2. आत्मिक (Ātmik) (आत्मिक) (रुही)
(Rūhi) (روحی)

3. मानसिक (Mānusik) (मानसिक) (दिली)
(Dili) (دلی)

روحانیت (ع - مٹ)

RŪHĀNĪ(Ī)YAT रुहानि (नी) यत

आध्यात्मवाद (Ad, dhyātm vād) (आध्यात्मवाद)
(तसवुफ) (Tasav, vuf) (تصوف)

ROD रोद (फ - मड)

नदी (Nadi) (नदी) (सरित) (Sarit) (سريت)

दरया (Darya) (دریا)

ROD-BĀR रोद बार (फ - मड)

1. वह स्थान जहां बहुत सी नहरें या
चश्मे हों (Voh isthān jahān bahut
si nahren ya chashme hon) (وہ
استھان جہاں بہت سی نہریں
ہیں)

RŪDĀD रुदाद (फ - मट)

1. विवरण (Vivaran) (विवरण)
(Vrit, tānt) (व्रित, तान्त) (हाल) (Hāl)
(حال)

2. कार्यवाही (Kāryavāhi) (कार्यवाही)
(Proceeding) (प्रोसीडिंग)

RODA रोदा (फ - मड)

1. अंत्र (Antra) (अंत्र) (आंत) (Ānt)
(आंत)

2. तंतु (Tantu) (तंतु) (तांत) (Tānt)
(तांत)

ROZ रोज (फ - मड)

1. दिवस (Divas) (दिवस) (दिन) (Din)
(दिन)

ROBAKĀR रोबकार (फ - मड)

आशा पत्र (Āggya patr) (आशा पत्र)
(परवाना) (Parvāna) (پروانہ)

RŪ-POSH रूपोश (फ - स)

1. अंतर्धान (Antar, dhān) (अंतर्धान)
(अदृश्य) (Adriahya) (लोप)
(Lop) (लोप) (ग़ائب) (Ghāib)
(Ghāib) (ग़ائب)

2. निहित (Nihit) (निहित) (गुप्त) (Gupt)
(गुप्त) (अंडर ग्राउंड) (Under
ground) (अंडर ग्राउंड)

RŪH रूह (ع - मٹ)

1. प्राणवायु (Prān vāyu) (प्राणवायु)
(जान) (Jān) (جان)

2. मन (Man) (मन) (चित्त) (Chitt)
(दिल) (Dil) (دل)

3. रुचि (Ruchi) (रुचि) (इच्छा) (Ichchha)
(खोहिश) (Khāhish) (خواہش)

4. सार (Sar) (सार) (तत्त्व) (Tattwa)
(खुलासा) (Khulāsa) (خلاصہ)

روح افزا (ع - ص)

RŪH-AFZA रूह अफजा

प्राण वर्धक (Prān vardhak) (प्राण वर्धक)
(आयु वर्धक) (Āyu vardhak) (आयु वर्धक)
(रूह को बढ़ाने वाला) (Rūh
ko Būḥānē vāla) (روح کو بڑھانے والا)

روح پرور (ع - ص)

RŪH-PARVAR रूह परवर

‘روح افزا’

RŪHĀNĪ रुहानी (ع - ص)

1. आध्यात्मिक (Ādh, dhyātmik) (आध्यात्मिक)

2. पुलिस की रोजाना काररवाई का
रजिस्टर (Police ki rozāna kār ravāi
ka register) پولس کی روزانه رجسٹر
(کارروائی کا رجسٹر)

روزنامه (ف - مذ)

ROZ-NÁMA रोज़ नामा

1. दैनिक पत्र (Dainik pattr) دینک
روزانه اخبار (Rozāna
ukhbār) روزانه اخبار

2. रोज़ नामचा (Roznámcha) روز
(بہی) بھئی (نامچہ)

ROZA रोज़ा (ف - مذ)
उपोषण (Uposhan) उपवास
(उपवास) व्रत (Vrat)

روزه دار (ف - ص)

ROZA-DÁR रोज़ादर
व्रतधारी (Vrat dhári) (व्रत धारी)
उपवासी (Upvási) (ایواسی)

ROZI रोज़ी (ف - مث)
वृत्ति (Vritti) जीविका
(जीविका) मआश (Ma,ásh)
(معاش)

روزی رساں (ف - ص)

ROZI-RASÁN रोज़ी रसां

1. अन्न दाता (Ann dáta) (ان دانا)
जीविका देने वाला (Jívika dene
vála) (جیوگا دینے والا)
2. परमात्मा (Paramátma) (پرमात्मा)
ईश्वर (Íswar) (ایشور)

2. नित्य (Nittya) (نیتھ) प्रति दिन
(Prati din) (پرتی دن) रोज़ मर्रा
(Roz marra) (روز مره)

3. सर्वदा (Sarvada) (سرودا) सदा (Sada)
(सदा)

ROZÁNA रोज़ाना (ف - ص)

प्रति दिन (Prati din) (پرتی دن)
नित्यप्रति (Nittyp, prati) (نیتھ پرتی)
हर दिन (Har din) (हर دن)

روز بروز (ف - ص)

ROZ-BA-ROZ रोज़ ब रोज़

दिन प्रति दिन (Din prati din) (دن
پر روز) हर रोज़ (Har roz) (پرتی دن)

ROZGÁR रोज़ गार (ف - مذ)

1. व्यापार (Vyápár) (ویاپار) उद्यम (Ud,d-
yam) (اد'دیم) व्यवसाय (Vyavsaie)
(دعدها) धंधा (Dhendha) (دیوساے)
2. युग (Yug) (یگ) जमाना (Zamána)
(زمانه)

RAUZAN रौज़न (ف - مذ)

विवर (Vivar) छिद्र (Chhiddr)
(छेद) रंध्र (Randhr) (چهدر)
(Chhed) (چهد)

روزنامه (ف - مذ)

ROZ-NÁMCHA रोज़ नामचा

1. दैनिकी (Dainiki) (دینکی) दिन चर्या
(Din charya) (دن چریا) रोज़ाना
के हिसाब या काररवाई की किताब
(Rozāna ke hisāb ya kār ravāi kī
kitāb) (روزانه کے حساب یا کارروائی
کی کتاب)

2. प्रकाश (Prakāsh प्रकाश) दीप्ति
(Dipti दीप्ति) रौशनी (Raushani
(रोशनी)

रोशनी (फ - म्)

RAUSHANI रौशनी

प्रकाश (Prakāsh प्रकाश) ज्योति
(Jyoti ज्योति) नूर (Nūr नूर)

RAUGHAN रौगन (फ - म्)

1. तैल (Tail तैल) तेल (Tel तेल)
2. स्निग्धता (Isnig,dhata स्निग्धता)
चिकनाई (Chiknái चिकनाई)
3. घृत (Ghrit घृत) घी (Ghi घी)

रौगन (फ - म्)

RAUGHAN-GAR रौगन गर

तैलिक (Tailik तैलिक) तेली (Teli तेली)

रौगन (फ - म्)

RÚ-GAR,DÁŪ रूगर्दा

1. विमुख (Vimukh विमुख) पराङ्ग मुख
(Parāng mukh पराङ्ग मुख) मुँह फेरे
हुए (Muñh phere हुए)
2. विरुद्ध (Virud,dh विरुद्ध) मुनहरिफ
(Munharif मुनहरिफ)

RÚMÁL रूमाल (फ - म्)

मुख मार्जनी (Mukh mārjani मुख मार्जनी)
मुँह हाथ पोंछने का कपड़ा (Muñh
háth ponohhne ka kapṛa मुँह हाथ
पोनछने का कपड़ा)

रुसियाह (फ - म्)

RÚ,SIYÁH रुसियाह

मसिमुख (Masi mukh मसि मुख)
कलंकित (Kalankit कलंकित) पापी
(Pápi पापी) बदकार (Bad kár बदकार)

RAVISH रविश (फ - म्)

1. शैली (Shaili शैली) पद्धति
(Pad,dhati पद्धति) तर्ज़ (Tarz
तर्ज़)
2. आचरण (Ácharan आचरण) चाल
ढाल (Chál dhál चाल ढाल)
3. कियारियों के बीच का छोटा मार्ग
(Kiyáriyon ke bích ka chhota
कियारियों के बीच का छोटा
मार्ग)

RAUSHAN रौशन (फ - म्)

1. प्रकाशित (Prakāshit प्रकाशित)
उज्ज्वल (Ujjwal उज्ज्वल) मुनवर
(Munav,var मुनवर)
2. ज्वलंत (Jwalant ज्वलंत) व्यक्त
(Vyakt व्यक्त) वाज़ेह (Vazeh
वाज़ेह)

रौशन (फ - म्)

RÚ-SHANÁS रूशनास

परिचित (Parichit परिचित) अभिज्ञ
(Abhiggya अभिज्ञ) वाकिफ (Váqif
वाकिफ)

रौशनाई (फ - म्)

RAUSHANÁÍ रौशनाई

1. मसि (Masi मसि) सियाही (Siyáhi
सियाही)

چال (Chál chalan) چال

2. पद्धति (Pad,dhati) ढंग (Dhang) तरीका (Tariqa) (طریقہ)

روئیدگی (ف - مٹ)

RO-ÍDAGI रोईदगी

1. बड़ाव (Barháó) उगाव (Ugáo) (اوگاؤ)
2. वनस्पति (Vanaspati) (رنسپتی) उद्भिज (Udbhij) नवातात (Nabátát) (نباتات)

RAH रह (ف - مٹ) ره
मार्ग (Márg) पथ (Path) (پتہ)
रस्ता (Rasta) (رستہ)
(یہ لفظ 'راہ' کا مخفف ہے)

RAHA रहा (ف - ص) رها
मुक्त (Mukt) बंधन या कैद से छूटा हुआ (Bandhan ya qaid se chhúta hua) بندھن یا قید سے چھوٹا (ہوا)

RAHÁÍ रहाई (ف - مٹ) رهایی
मुक्ति (Mukti) छुटकारा (Chhut-kára) (چھٹکار)

رہبانیت (ع - مٹ)

RAH,BÁNI (Í) YAT रहबानि (नी) यत
इन्द्रिय निग्रह (Indriya niggrah) اندریہ
विरक्ति (Virakti) (ورکتی) जुह (Zuh,d) (زهد)

RAH-BAR रहबर (ع - مذ) رهبر
1. मार्ग दर्शक (Márg darshak) मार्ग (Rasta) (دروک) रस्ता बताने वाला

RAÚNAQ रोनी (ع - مٹ) رونی

1. शोभा (Shobha) श्री (Shri) (شوی) आबताब (Áb táb) (آب تاب)
2. सुंदरता (Sundarata) मनो-हरता (Manoharata) (منوہر تا) हुस्न (Husn) (حسن)
3. प्रफुल्लता (Praphul,lata) (پرپهل لتا) तरावट (Tarávat) (تراروت)
4. चहल पहल (Chahal pahal) (چهل پہل) धूम धाम (Dhúm dhám) (دھوم دھام)

RÚ-NUMA रूनुमा (ف - ص) رونما
प्रकट (Prakat) व्यक्त (Vyakt) (پرکٹ) ज़ाहिर (Záhir) (ظاهر)

RÚ (O) YA रू (रो) या (مذ - مذ) رویا
1. निद्रा (Nidra) नींद (Nínd) (نیند)
- 2. स्वप्न (Swapn) खाब (Kháb) (سوپن) خواب

RÚYAT रूयत (ع - مٹ) رویت
दर्शन (Darshan) प्रेक्षा (Prek-ehha) दीदार (Dídár) (دیریکچھا)

رویت هلال (ع - مٹ)

RÚYAT E-HILÁL रूयने हिलाल
चंद्र दर्शन (Chandr darshan) (چندر) नया चांद दिखाई पड़ना (Naya Chánd dikhái paṛna) (نیا چاند دکھائی پڑنا)

RAVÍYA रवीया (مذ - مذ) رویہ
1. आचरण (Ácharan) (آچرن) चाल

RIYÁZ ریاض (ع - مذ) ریاض (یہ لفظ 'روضہ' کی جمع ہے لیکن اردو اور فارسی میں واحد کے لئے مستعمل ہے)

1. उद्यान (Uddyán) باغ (باغ Bāgh)
2. पराक्रम (Parákkram) मेहनत (मेहनत Mehnat)
3. तपस्या (Tapas,sya) (تپس، سیہا) इबादत (Ibádat)

RIYÁZAT ریاضت (ع - مٹ)

1. तपस्या (Tapas,sya) आराधना (Árádhana) इबादत (Ibádat) (عبادت)
2. योग (Yog) इंद्रिय निग्रह (Indriyaniggrih) जुहू (Zuh,d) (اندریہ نگرہ)
3. श्रम (Shram) प्रयास (Prayás) मेहनत (Mehnat) (پریشام)

RIYÁZI ریاضی (ع - مٹ) گنت (Ganit vid,dya) (گنت) (Hisáb) (حساب)

RIYA-KÁR ریہ کار (ع - ص) دھرم (Dharmadh, dhwaji) (دھرم) (Árya rūp) (آریہ) (Drohát) (دروہات) (Pákhendi) (پاکھندی) (Dhong) (دھونگی)

RAIB ریب (ع - مذ) ریب (Sande) (سندیہ) (Shak) (شک) (Sanshae) (سنشہ)

batáne vála (دستہ ہٹانے والا)

2. नेता (Neta) लीडर (Leader) (لیڈر)

RAH-ZAN रहزن (ف - مذ) پتہ (Path lunthák) (پتہ) (Bat már) (بت مار) (Lutera) (لٹیرا) (رہگزر (ف - مٹ))

RAH-GUZAR रहगुजर (پلٹھ (Panth) (پلٹھ) (Márg) (مارگ) (Rasta) (رستہ)

RAH,N रहन (ع - مذ) (Bandhak) (بندھک) (Girvi) (گری) (رہن نامہ (ع - مذ))

RAH,N-NÁMA रहन नामा (بندھک پتر (Bandhak pattr) (پتر)

RIYA ریہ (ع - مٹ) (Dhong) (دھونگ) (Páshand) (پاشند)

ریاست (ع - مٹ)

RIYÁSAT ریاضت

1. प्रभुत्व (Prabhuttwa) सत्ता (Satta) हुकूमत (Hukúmat) (پرہوتو) (سٹا) (حکومت)
2. राज्य (Rájya) बादशाहत (Bádsháhat) (راجہ) (بادشاہت)
3. सम्पदा (Sampada) जागीर (Jágir) (سمپدا) (جاگیر)

ریش خند (ف - مذ)

RÍSH-KHAND ریش خند

परिहास (Parihás) उपहास
(Uphás) ठठोल (Thathol)
(تھٹھول)

RESHAM रेशम (ف - مذ)

पाट (Pát) कौशेय (Kausheya)
(کوشے، پٹ)

RESHA रेशा (ف - مذ)

1. पेड़ों की महीन रंगें (Peṛon ki mahín ragen) (پیدڑوں کی مہین رنگیں)
2. तंतु (Tantu) सूत्र (Sútr) (तंतु सूत्र)
(तागा) (Tága)

रिशे दवानी (ف - مذ)

RESHA-DAVÁNI रेशा दवानी

1. षड्यंत्र (Shadyanttr) (شدیلتر)
साज़िश (Sázish) (سازش)
2. उपद्रव (Upad, drau) शरारत
(Sharárat) (شدرات)

REG रैग (ف - مذ)

बालुका (Báluka) पांशु (Pánshu)
(बालुका पांशु)
(रेत) (Ret) (ریٹ)

REG-ZÁR रेगज़ार (ف - مذ)
(रेगज़ार)
('ریگستان')

रैगستان (ف - مذ)

REGISTÁN रेगिستان

मरुस्थल (Marusthal) (مرس، تھل) مَر
भूमि (Marubbúmi) (مر و بومی) ریتیلا

RÍH रीह (ع - مٹ)

1. वात (Vát) वायु (Váyu) (وات وایو)
हवा (Hava) (هوا)
2. अपानवायु (Apán váyu) (اپان وایو)
अधो वायु (Adho váyu) (ادھو وایو)
गोज़ (Goz) (گوز)

REKH,TA रेख्ता (ف - مذ)

1. उर्दू भाषा का पुराना नाम (Urdu bhásha ka purána nám) (اردو بهاشا کا پوران نام)
2. गिरी पड़ी चीज़ें (Giri paṛi chízen) (گری پڑی چیزیں)

REZISH रेज़िश (ف - مٹ)

1. स्त्राव (Sráv) बहना (Bahna) (سراو بهنا)
(Jharna) भरना (Jharna) (جهارنا)
2. प्रतिश्याय (Pratish, shyáe) (پروتش)
(Zukám) जुकाम (Zukám) (زکام)

REZA रेज़ा (ف - مذ)

1. कण (Kan) ज़र्रा (Zarra) (کن ذره)
2. खंड (Khand) टुकड़ा (Tukṛa) (کھنڈ ٹکڑا)

RES, MÁN रेस मान (ف - مٹ)

1. रज्जु (Rajju) रस्सी (Rassi) (رجو رسی)
(Dor) डोर (Dor) (دور)

RÍSH रीश (ف - مٹ)

श्मश्रु (Ishmashru) (اشمشرو) आस्य
लोम (Ásya lom) (آسیه لوم) डाढ़ी
(Dáṛhi) (دازھی)

RIYA	ریا	ریہ (ع - مذ)	مقام (Retila maqám)
فوفس	(Phup, phus)	پوپھس	RIM ریم (ف - مٹ)
فہفہا	(Phephra)	پوپہ (Púya)	پپ (Píp)

ذ

ZÁR	زار	زار (ف - ص)	زاد بوم (ف - مٹ)
1. قیہ	(Chhín)	فرسودا (Farsúdá)	ZÁD-BÚM
2. اشکت	(Áshakt)	بہال (Be hal)	جلم بومی (Janm bhúmi)
3. اسسوستھ	(As,swasth)	بیمار (Bimár)	ماتر بومی (Mátrr bhúmi)
4. ادھکتا	(Adhikata)	بہتات (Bahutát)	وطن (Vatan)
5. افرات	(Ifrát)	آخری معنوں میں مرکبات کا آخری جزو ہوتا ہے جسے 'کل زاد'	زاد راہ (ف - مذ)
ZÁRI	زاری	زاری (ف - مٹ)	ZÁDE-RÁH
1. ویاپ	(Viláp)	رونا پیتنا (Rona pítna)	سبیل (Sambal)
2. وینا	(Vinae)	وینتی (Ájizi)	مارگ وئے (Márg vyae)
ZÁGH	زارا	زارا (ف - مذ)	پاتھ (Páthe)
1. کاک	(Kák)	کوا (Kauá)	سفر خرچ (Safar kharch)
ZÁL	زال	زال (ف - ص)	زاد سفر (ف - مذ)
1. وید	(Vriddh)	بہت وید (Ativriddh)	ZÁDE-SAFAR
2. پتر	(Puttr)	بیتا (Beta)	زارا (ف - ص)
3. پتر	(Puttr)	بیتا (Beta)	1. جنیت (Janit)
4. پتر	(Puttr)	بیتا (Beta)	2. پتر (Puttr)

زاویہ فکر (ع - مذ)

ZÁVIYA-E-FIKR جاویئے فکر
 وچار (Vichár shaeli) شیخی
 (Sochne ka) سوچنے کا طریقہ (tarīqa)

زاویہ نظر (ع - مذ)

ZÁVIYA-E-NAZAR جاویئے نظر
 دھڑی کون (Drishti kon) نظر
 (Nuqta-e-nazar) نقطہ نظر
 زاویہ نگاہ (ع - مذ)

ZÁVIYA-E-NIGÁH جاویئے نگاہ
 دیکھو 'زاویہ نظر'

ZÁHID زاہد (ع - مذ)
 ویرکت (Virakt) جیتندریہ (Jitendriya)
 (Pársa) پارسا

ZÁICHA جائیچہ (ف - مذ)

1. جنم کڈلی (Janm kundali) جنم
 (Janm pattri) جنم پتری (کنڈلی)
 (جنم پتری)
2. وہ خانے جو رممال پاںسا ڈال کر
 بناتے ہیں (Voh kháne jo rammál
 pánsa dál kar banáte haiñ) وہ خانے
 (جو دمال پانسہ ڈال کر بناتے ہیں)

ZÁID زائد (ع - ص)

1. अधिक (Adhik) (ادھک) پرچر (Pra-
 obur) بہت (Bahut) (پرچر)
2. अतिरिक्त (Ati rikt) (اتی ریکٹ) کالاک
 (Faltú) (فالتو)

(Bahut búrha) بہت بوڑھا

2. अति वृद्धा (Ati vridha) (اتی وردھا)
 बहुत बुढ़्या (Bahut burhya) (بہت
 بوڑھا)

ZÁLA زالہ (ف - مذ)

हिमोपल (Himopal) (ہموپل) घनोपल
 (Ghanopal) (گھنوپل) ओला (Ola) (اولا)

زالہ باری (ف - مٹ)

ZÁLA-BÁRI जाला बारी
 शिला वृष्टि (Shila vrishti) (شلاوردشتی)
 ओला पड़ना (Ola parna) (اولا پڑنا)

ZÁNU زانو (ف - مذ)

जंघा (Jangha) (جنگھا) जानु (Jánu)
 (Jāngh) (جانگو) जांव (Jāngh)
 (Ghutna) (گھٹنا)

ZÁNI زانی (ع - ص)

व्यभिचारी (Vyabhichári) (ویبھی)
 परदार गामी (Pardár gámi) (پردار گامی)
 जिना करने वाला (Zina karne vála) (زنا کرنے والا)

ZÁNIYA زانیہ (ع - مٹ)

व्यभिचारिणी (Vyabhichárinī) (ویبھی)
 पर पुरुष गामिनी (Par purush gámini) (پر پوروش گامینی)
 फाहिशा (Fáhisha) (فاحشہ)

ZÁVIYA زایوہ (ع - مذ)

1. एकान्त (Ekánt) (ایکانت) गोशा
 (Gosha) (گوشہ)
2. कोण (Kon) (کون) कोना (Kona)
 (کونا)

3. राज की ओर से किसी को भाषण न देने का आदेश (Rāj kī or se kisi ko bhāshan na dene ka ādesh)
راج کی اور سے کسی کو بھاشن نہ دینے کا آدیش

زبان داں (ف - ص)

ZABÁN-DÁN ज्ञांदां

1. भाषा मर्मज्ञ (Bhāsha marmag,gya)
किस्ती ज्ञान का आलिम (Kisi zabán ka álim)
کسی زبان کا عالم
2. साहित्यकार (Sahittya kár)
(ادیب) (Adib) (کار)

زبان دراز (ف - ص)

ZABÁN-DARÁZ ज्ञां दराज

- मुक्त कंठ (Mukt kanth)
گستاکھ (Gusták-h)

زبان زد (ف - ص)

ZABÁN-ZAD ज्ञां ज़द

1. प्रसिद्ध (Prasiddh)
(مشهور) (Mash,húr)
2. जो बात सब के मुंह पर हो (Jo bát sab ke munh par ho)
(جو بات سب کے منہ پر ہو)

ZUBDA जुब्दा (ع - ص)

1. चुना हुआ (Chuna hua)
(چھانتا ہوا) (Chhánta hua)
2. श्रेष्ठ (Shresh,th)
(بہترین) (Behtarín)

ZÁIR जाहर (ع - ص)

1. दर्शक (Darshak)
دیکھنے والا (Dekhne vala)
2. तीर्थयात्री (Tirth yátri)
کسی مज़ہبی مقام کی زیارت
رत को जाने वाला (Kisi mazhabi maqám ki ziyárat ko jáne vala)
کسی مذہبی مقام کی زیارت کو جانے والا

ZÁIL जाहल (ع - ص)

1. समाप्त (Samápt)
(ختم) (Khatm)
2. नष्ट (Nasht)
بے اثر (Be asar)

ZABÁN ज्ञान (ف - مٹ)

1. रसना (Rasana)
جیہ (Jíbh)
2. भाषा (Bhāsha)
बोली (Boli)
3. प्रण (Pran)
वचन (Vachan)
4. बोल चाल (Bol chál)
रोज़ मर्रा (Rozmarra)
- یہ لفظ 'ز' کے پیش کے ساتھ بھی بول سکتے ہیں

زبان بندی (ف - مٹ)

ZABÁN-BANDI ज्ञान बंदी

1. गवाहों का बयान (Gaváhon ka bayán)
گواہوں کا بیان
2. मौन (Maun)
चुप्पी (Chuppi)

2, कंचकूपी (Kanch kúpi) (کنج کوپی)
शीशा (Shisha) (شیشه)

ZAJ,R जजर (ع - مٹ) زجر
भर्त्सना (Bhart,sana) (بھرت'سنا) ताड़ना
(Tāṛana) डांट डपट (Dānt dapat)
(ڈانٹ ڈپٹ)

ZACH(CH)A ज(च)चा (फ - मٹ) जچه
प्रसूता (Prasūta) (پرسوتا) सूतिका
(Sūtika) प्रजाता (Prajāta) (سوٹکا)
(प्रजाना) जच्चा (Zach,cha) (زچه)
जचे خانه (ف - مڈ)

ZACH,CHA-KHĀNA जच्चा खाना
रक्षा गृह (Rakcha grih) (رکچھا گره)
सूतिका गृह (Sūtika grih) (سوٹکا گره)
प्रसूतागार (Prasūtāgār) (پرسوتا گار)
जच्चा घर (Zach,cha ghar) (زچه گھر)

ZUHAL जुहल (ع - मंड) زحل
शनि ग्रह (Shani grih) (شنی گره)
शनिश्चर (Shanishchar) (شنشچر)
जुहल सितारा (Zuhāl sitāra) (زحل ستاره)

ZAH,MAT जहमत (ع - मंड) زحمت
कष्ट (Kasht) (कشت) क्लेश (Klesh)
परिश्रम (Parish,sram) (परिश्रम)
तकलीफ (Taklīf) (تکلیف)

ZAHĪR जहीर (ع - मंड) زحیر
अतिसार (Atisār) (اتسار) मरोड़
(Maror) पेचिश (Pechish) (پےچش)

ZABAR जबर (फ - मंड) زبر

- 1, उर्दू अक्षरों पर 'अ' की मात्रा (Urdu akchharon par 'a' ki māttra) (اردو اکچھروں پر 'آ' کی मात्रا)
- 2, सबल (Sabal) (سبل) ज़ोरावर (Zorāvar) (زوراور)

ز بر دست (ف - ص)

ZABAR-DAS,T जबर दस्त

1. बलिष्ट (Balisht) बल वान् (Balván) (بلوان) ज़ोरावर (Zorāvar) (زوراور)
2. प्रचंड (Prachand) उग्र (Uggr) (اگر) मुहीब (Muhīb) (مہیب)
3. अत्याचारी (Attya chāri) (اتیہاچاری) ज़ालिम (Zālim) (ظالم)

ز بر دستی (ف - مٹ)

ZABAR-DAS,TI जबर दस्ती

1. बलात् (Balāt) बल पूर्वक (Bal pūrvak) (بل پوروک) जबरन (Jabran) (جبرن)
2. अन्याय (Annyāe) (ان نیاے) जुल्म (Zulm) (ظلم)

ZABŪN जबू (ف - ص) زبوں

1. निकृष्ट (Nik krisht) (نکړشت) खराब (Kharāb) (خراب)
2. अशुभ (Ashubh) (اشبه) मनहूस (Manhūs) (منحوس)

ZUJĀJ जुजाज (ع - मंड) زجاج

1. कंच (Kanch) (کنج) कांच (Kāñch) (کانچ)

ZAR ज़र (फ - मं) र

1. स्वर्ण (Swarn सुवर्ण) कांचन (Kānchan कान्चन) सोना (Sona सोना)

2. धन (Dhan देहन) दौलत (Daulat दौलत)

र (फ - मं) र

ZARE-AS,L जरे अस्ल

मूलधन (Mūl dhan मूल देहन) पूंजी (Pūnji पूंजी)

र (अ - मं) र

ZARÁ,AT जरा अत

कृषि (Krishi कृषि) खेती (Kheti खेती)

र (अ - मं) र

ZARÁ,AT-PESHA जराअत पेशा

कृषक (Krishak कृषक) किसान (Kisán किसान)

ZAR-KHEZ जारखेज (अ - मं) र

उर्वरा (Urvara उर्वरा) उपजाऊ (Upjāu उपजाऊ)

ZAR,D जर्द (अ - मं) र

पांडु (Pāndu पांडु) पीत (Pit पीत) पीला (Pila पीला)

ZARDÁB जर्दाब (अ - मं) र

1. पित्त (Pitt पित्त) सफ़रा (Safra सफ़रा)

2. पीप (Pip पीप) मवाद (Mavád मवाद) ज़रम से निकलने वाला ज़र्द

ZAKH,M ज़खम (अ - मं) र

व्रण (Vran व्रण) च़ति (Chhati च़ति) घाव (Gháo घाव)

र (अ - मं) र

ZAKH,M-KHURDA ज़खम खुर्दा

‘रखी’

ZAKH,MA ज़खमा (अ - मं) र

हर वह चीज़ जिस से कोई बाजा बजाया जाए (Har voh chiz jis se koi bája bajáya jáe हर वह चीज़ जिस से कोई बाजा बजाया जाँ)

ZAKH,MI ज़खमी (अ - मं) र

आहत (Ahat आहत) च़त (Chhat च़त) घायल (Gháyal घायल)

ZAD ज़द (अ - मं) र

1. लक्ष्य (Lakehlya लक्ष्य) निशाना (Nishána निशाना)

2. आघात (Ághát आघात) वार (Vár वार) चोट (Chot चोट)

3. निशाने का सामना (Nisháne ka sámua निशाने का सामना)

र (अ - मं) र

ZADO-KOB ज़दो कोब

ताड़ना (Tāṛana ताड़ना) मारपीट (Már pit मारपीट)

ZADA ज़दा (अ - मं) र

1. आहत (Áhat आहत) मारा हुआ (Mára hua मारा हुआ)

2. वह अक्षर जो ‘हल’ हो (Voh akhhar jo ‘hal’ ho वह अक्षर जो ‘हल’ हो)

کذک سونا (Sona) (سونہ)

2. स्वर्ण मुद्रा (Swarn muddra) (سورن)

(اشرفی Ashrafi) (مدراف)

زرق و برق (ف - ص)

ZARQO-BARQ जर्को बर्क

1. भङ्गकीला (Bhaṅkīlā) (بھنگیلا)

دار (Chamak dār) (چمکدار)

2. सुसज्जित (Susajjit) (سوسجیت)

टाटदार (Thāthdār) (تھاتھ دار)

ZAR-GAR जरगर (ف - مذ)

स्वर्णकार (Swarn kār) (سورن کار)

(سُندار Sunār)

زرنگار (ف - ص)

ZAR-NIGĀR जरनिगार

स्वर्णिम (Swarnim) (سورنم)

जटित (Swarn jatit) (سورن جتیت)

जिस पर सोने का काम बना हो (Jis par sone

ka kām bana ho) (جس پر سونے کا کام

بنا هو)

ZIRIH जरिह (ف - مٹ)

कवच (Kavach) (کوچ)

वर्म (Varm) (وَرْم)

सन्नाह (San nāh) (سن ناه)

अंगतत्रान (Angat trān) (انگت تران)

जिरह (Zirah) (زره)

زره پوش (ف - ص)

ZIRIH-POSH जरिह पोश

कवचधारी (Kavach dhāri) (کوچ دھاری)

जिरह पहने हुए (Zirah pahne hue)

(زره پہنے ہوئے)

पानी (Zakbm se nikalne vāla zard

pāni) (زرد پانی)

ZARDĀLU जर्दालू (ف - مذ)

खूबानी (Khūbāni) (خوبانی)

ZAR-DĀR जरदार (ف - ص)

धनाढ्य (Dhanādhyā) (دھناڈھیہ)

वान् (Dhan vān) (دھن وان)

धनी (Dhani) (دھنی)

मालदार (Māl dār) (مالدار)

ZAR-DOZ जरदोज (ف - ص)

1. जरी का काम करने वाला (Zari ka

kām karne vāla) (زری کا کام کرنے

والا)

2. जिस पर जरी का काम हो (Jis par

zari ka kām ho) (جس پر زری کا

کام هو)

ZARDA जर्दा (ف - مذ)

1. मीठे जाफरानी चावल (Mithe

zāfarāni chāval) (میتھے زعفرانی

چاول)

2. खाने का खुशबूदार तम्बाकू (Khāne

ka khushbū dār tāmākū) (کھانے کا

خوشبودار تمباکو)

3. पीले रंग का घोड़ा (Pīle rang ka

ghoṛa) (پیلے رنگ کا گھوڑا)

ZARDI जर्दी (ف - مٹ)

पीतिमा (Pītima) (پیتما)

पीलाहट (Pīlāhat) (پیلا هت)

زرسرخ (ف - مذ)

ZARE-SURKH जरे सुर्ख

1. स्वर्ण (Swarn) (سورن) कनक (Kanak

ZALM جائيم (ع - مذ) زعيم
 नेता (Neta نيٽا) لीडر (Leader)
 لیڈر

ZAGHÁL زغال (ف - مذ) زغال
 कोयला (Koyala کوئلہ)

ZAGHAN زغن (ف - مث) زغن
 आतापी (Átápi آتاپی) चिल्ल (Chill)
 चीل (Chil چیل)

ZAGHAND जगन्द (ف - ص) زغند
 उत्फाल (Utpháल اتپھال) चौकड़ी
 Chaukari (چوکری) छलंग (Chhaláng)
 چھلانگ

ZAQAN,D जकन्द (ع - مث) زقند
 دیکھو 'زغند'

ZAK زك (ع - مث) जक

1. अनادر (Anádar انادر) अपमान
 (Apmán ایمان) तहकीर (Tahqír)
 تحقیر

2. लज्जा (Lajja لجا) शर्मिन्दगी
 (Sharmindagi شرمندگی)

3. पराजय (Parájay پراجے) हार
 (Hár هار)

4. हानि (Háni هاني) नुकसान
 (Nuqsán نقصان)

ZUKÁM जकाम (ع - مذ) زكام
 प्रतिश्याय (Pratish,shyáe پرتشیاہ)
 शीत (Shít شیت) नज़ला (Nazla نزلہ)

ZAKÁT जकात (ع - مث) زكوة

1. धार्मिक कर (Dhármiik kar دھارمک)
 (Tax ٹیکس) टैक्स (کر)

ZISH,T जिशत (ف - ص) زشت
 निकृष्ट (Nik krisht نیکرشت) खराब
 (Kharáb خراب) बुरा (Bura برہ)

زشت خو (ف - ص)

ZISH,T-KHU जिशत ख
 दुरात्मा (Durátma دوراتما) दुष्प्रकृति
 (Dushprakriti دش پر کرتی) बद
 अखलाक (Bad akhláq بد اخلاق)

زشت رو (ف - ص)

ZISHT-RU जिशत रू
 कुरूप (Kurúp کوروپ) कुदर्शन
 (Kudarshan کودرشن) भद्दा (Bhadda)
 बदसूरत (Bad sūrat بد صورت)

ز غفران (ف - مث)

ZÁ,FARÁN जाफरान
 कुंकुम (Kun kum کن کم) केसर
 (Kesar کیسر)

ز غفران زار (ع - مذ)

ZÁ,FARÁN-ZÁR जाफरां जार
 केसर चेत्र (Kesar chhettr کیسر چھیتتر)
 केसर भूमि (Kesar bhūmi کیسر
 भूमی) वह जगह जहां केसर ही केसर हो
 (Voh jagah jahān kesar hi kesar ho
 وہ جگہ جہاں کیسر ہی کیسر ہو)

ZÁ, (O) M जा (जो)म (ع - مذ) زعم

1. गर्व (Garv گرو) घमंड (Ghamand
 گھمند)

2. विचार (vichár وچار) खयाल
 (Khayál خیال)

4. ऋतु (Ritu رتو) मौसम (Mausam موسم)

5. संसार (Sansār سنسار) दुनिया (Dunya دنيا)

6. युग (Yug یگ) जुग (Jug جگ) कर्न (Qarn قرن)

7. दौर दौरा (Daur daura دور دورہ)

زمانه ساز (عف - ص)

ZAMÁNA-SÁZ जमाना ساز

1. अवसर वादी (Ausar vādi اوسر وادی) मौका परस्त (Mauqa parast موقعه پرست)

2. स्वार्थी (Swārthī سوارتھی) खुद गारज़ (K̲hud gharaz خودفرض)

زمرد (عف - مذ)

ZUMUR,RAD जुमुरद

पन्ना (Panna پنا) जमुरद (Zamurrad زمرد)

ZUM,RA जुमरा (ع - مذ) दल (Dal دل) समूह (Samūh سموة) गिरोह (Giroh گروه)

ZAM,ZAM जमजम (ع - مذ)

1. मक्के का एक कुआँ (Makke ka ek kuān مکے کا ایک کنواں)

2. उस कुएँ का पानी (Us kuen ka pānī اس کنویں کا پانی)

ZAM,ZAMA जमजमा (ع - مذ)

गान (Gān گان) गाना (Gana گانا) राग (Rāg राग)

2. दान (Dān دان) खैरात (K̲hairāt خیرات)

ZAKI जकी (ع - ص)

1. स्वच्छ (Swach, chh سوچھه) پاک साफ़ (Pāk sáf پاک صاف)

2. सरल स्वभाव (Saral swabhāo सरل نیک) नेक (Nek)

ZULÁL जुलाल (ع - مذ)

1. निथरा हुआ साफ़ पानी (Nithra hua sáf pānī نیتھرا هوا صاف پانی)

2. ठंडा पानी (Thanda pānī تھنڈا پانی)

ZALZALA जलजला (ع - مذ)

भूकम्प (Bhūkamp بھوکمپ) भूडोल (Bhúdol بھودول) भौंचाल (Bhaun chāl بھونچال)

ZUL,F जुल्फ (ف - مث)

अलक (Alak الک) केशपाश (Kesh pásh کیش پاش) बालों की लट (Bálon ki lat بالوں کی لت)

ZIMÁM ज़िमाम (ع - مث)

कविका (Kavika کویکا) बाग (Bāg باغ) लगाम (Lagām لگام)

ZAMÁNA जमाना (ع - مذ)

1 समय (Samae سمة) काल (Kāl کال) वक्त (Vaqt وقت)

2, अवधि (Avadhi اودھی) मीयाद (Miyád میعاد)

3. विलंब (Vilamb ولیمب) देर (Der دير)

ZAN زن (ف - مٹ) جن

ستری (Istri) جانی (Jani)
عورت (Aurat) اورت (جلی)

ZINA زنا (ع - مذ) جینا

ویبھی چار (Vyabhi chār)
ہرام کاری (Harām kārī)

ZUN,NĀR زنا (ع - ذٹ) جُنار

یجھوپیت (Upvīt) یجھوپیت (Yaggopavīt)
برہم سوتر (Brahmsūttr) جَنےऊ
(Janeú) جلیڈو

ZINA-KĀR زنا کار (ع - ص) جینا کار

ویبھی چادی (Vyabhichārī)
ہرام کار (Harām kār)

ZANĀNA زنانہ (ف - مذ) جَنانا

1. نپنسک (Napunsa) ہجڑا (Hijra)
2. استریوں کے لیے (Istriyon ke lei) استریوں کا (Istriyon ka)
3. پردے والی اورت (Farde vālī auraten) پردے والی عورتیں

ZAM,BUR زبور (ف - مذ) جَمبُور

1. مधु मक्षिका (Madhu makchhika) مدھو مک چھکا (Shahd kī mak,khī) شہد کی مکھی
2. वरदा (Varata) भिड़ (Bhir) برتا (Bhir)
3. एक प्रकार की सड़सी (Ek prakār kī sarai) ایک پرکار کی سڑسی (Zambūra) زنبور

زمزمه خوان (ع - ص)

ZAM,ZAMA-KHĀN زمزمہ خوان
گایک (Gāyak) گانے والا (Gāne vāla)

ZAMIS,TĀN زمستان (ف - مذ) زمستان

ہیمانت (Hemant) شیت کال (Shit kāl) جازا (Jāra) جازا

ZAMAN زمان (ع - مذ) جَمَن

وقت (Vaqt) وکٹ (Samae) সময় (Zamān) زمهریر (ع - مذ)

ZAM,HARĪR زم ہریر

1. कड़ा जाड़ा (Kara jāra) کڑا جازا
2. वायु मंडल का वह भाग जो अत्यंत ठंडा है (Vāyu mandal ka voh bhāg jo atyant thanda hai) وایو منڈل کا وہ بھاگ جو اتیمنت ٹھنڈا ہے

ZAMĪN زمین (ف - مٹ) جَمین

پرتھوی (Prithvi) بھومی (Bhūmi) اونی (Avani) اونی
چھما (Chhama) وسن دھرا (Vasundhara) دھرا
چھونی (Chhoni) دھرتی (Dharati) دھرتی

زمین دار (ف - ص)

ZAMĪN-DĀR زمیادار

بھو سوامی (Bhū swāmi) زمیادار (Zamīn ka mālīk) زمین کا مالک

بندی (Bandi) कैदी (Qaidi) (بندی कैदी)
(قیدی)

زندگی (ف - مٹ)

ZIN, DAGI जिन्दागी

1. जीवन (Jīvan) हयात (Hayāt) (حيات)

2. जीवनकाल (Jīvan kāl) (عمر) उम्र (Umr)

ZIN, DA जिन्दा (ف - ص) , जीवित (Jīvit) जानदार (Jāndār) (جاندار)

زنده دل (ف - ص)

ZINDA-DIL जिन्दा दिल

विनोदी (Vinodi) खुश मिज़ाज (Khush mizāj) (خوش مزاج)

ZANG जंग (ف - مذ) मंडूर (Mandūr) मोरचा (Morcha) (مورچہ)
(جنگ) (Jang)

ZAN, GĀR जंगार (ف - مذ)

हरिक (Hariki) तांबे का कसाव (Tānbe ka kasāo) (تانبے کا کساؤ)
(नीला थोथा) (Nīla thotha) (توتیا) (Tūtiya) (توتیا)

زنگ آلود (ف - ص)

ZANGĀLŪD जंगालूद

जंग लगा हुआ (Zang laga hua) (لگا ہوا)

زنگ خورده (ف - ص)

ZANG-KHURDA जंग खुर्दा
(دیکھو 'زنگ آلود')

4. छोटी तोप (Chhoti top) (چھوٹی توپ)

ZAM, BĪL जम्बील (ف - مٹ)

1. भोला (Jholi) टोकरी (Tokari) (چھولی)

2. कमंडल (Kamandal) कशकोल (Kashkol) (کمندل کاشکول)

زنجبیل (ع - مٹ)

ZANJABĪL जन्जबील

1. शुंठि (Shunthi) सोंठ (Sonth) (شنتھی سونٹھ)

2. स्वर्ग की एक नदी (Swarg ki ek nadi) (سورگ کی ایک ندی)

ZANJĪR जन्जीर (ف - مٹ)

1. श्रृंखला (Shrinkhala) सांकर (Sānkar) (شرون کھلا سانکر)

2. पांव की बेड़ी (Pāon ki berī) (کی بیڑی)

ZANAKH जन्ख (ف - مٹ) ,
(دیکھو 'زنخدان')

زنخدان (ف - مٹ)

ZANAKHDĀN जनखदां

चिबुक (Chibuk) थुड्डी (Thuddī) (چبک تھڈی)

ZIN, DĀN जिन्दां (ف - مذ)

बंदीग्रह (Bandigrih) (کاراگاه) जेलखाना (Jailkhāna) (جیل خانہ)

ZIN, DĀNI जिन्दानी (ف - ص)

कारावासी (Kārávási) (کاراواسی)

ZŪD ذود (ف - ص) جود

آشوش (Áshu) شوی (Shōi) شوی (Shōi) شوی (Shōi)
تورنت (Turant) تورنت (Turant) تورنت (Turant) تورنت (Turant)
(Fauran) فوراً (Fauran)

ZOR زور (ف - مذ) زور

1. شکتی (Shakti) بلی (Bal) شکتی (Shakti) شکتی (Shakti)
طاقت (Táqat) طاقت (Táqat) طاقت (Táqat) طاقت (Táqat)
2. अधिकार (Adhikár) کاهیکار (Adhikár) کاهیکار (Adhikár) کاهیکار (Adhikár)
(Qábu) قابو (Qábu)
3. प्रचण्डता (Prachandata) پرجنڈتا (Prachandata) پرجنڈتا (Prachandata) پرجنڈتا (Prachandata)
तेजी (Tezi) تیزی (Tezi)
4. अन्याय (Annyáe) اننیای (Annyáe) اننیای (Annyáe) اننیای (Annyáe)
دستی (Zabar dasti) زبردستی (Zabar dasti)
5. आश्रय (Áshrao) آشرے (Áshrao) آشرے (Áshrao) آشرے (Áshrao)
(Sahára) سہارا (Sahára)

ZŪR زور (ف - مذ) زور

छल (Chhal) چھل (Chhal) چھل (Chhal) چھل (Chhal)
वंचना (Vancha-na) वंचना (Vancha-na) वंचना (Vancha-na) वंचना (Vancha-na)
(Fareb) فریب (Fareb)

زور آزمائی (ف - مٹ)

ZOR,ÁZMÁÍ जोराजमाई

1. शक्ति प्रदर्शन (Shakti pradarshan) शक्ति प्रदर्शन (Shakti pradarshan) शक्ति प्रदर्शन (Shakti pradarshan) शक्ति प्रदर्शन (Shakti pradarshan)
जोर दिखाना (Zor dikhána) जोर दिखाना (Zor dikhána)
2. युद्ध (Yuddh) یدھ (Yuddh) یدھ (Yuddh) یدھ (Yuddh)
लड़ाई (Larái) لڑائی (Larái) لڑائی (Larái) لڑائی (Larái)
(Jang) جنگ (Jang)

زور آور (ف - ص)

ZOR,ÁVAR जोरावर

शक्तिशाली (Shakti sháli) شکتی شالی (Shakti sháli) شکتی شالی (Shakti sháli) شکتی شالی (Shakti sháli)
बलवान् (Balván) بلوان (Balván) بلوان (Balván) بلوان (Balván)
(Táqat var) طاقتور (Táqat var)

زینهار (ف - کلمہ تاکید)

ZIN,HÁR जिन्हार

कदापि (Kadápi) कदापि (Kadápi) कदापि (Kadápi) कदापि (Kadápi)
(Hargiz) هرگز (Hargiz)

ZAVÁL زوال (ع - مذ) زوال

1. ह्रास (Hrás) ह्रास (Hrás) ह्रास (Hrás) ह्रास (Hrás)
क्षय (Chhao) क्षय (Chhao) क्षय (Chhao) क्षय (Chhao)
(Kamí) کمی (Kamí)
2. पतन (Patan) پتن (Patan) پتن (Patan) پتن (Patan)
(Giráo) گراو (Giráo)
3. अवनति (Aunati) اونتی (Aunati) اونتی (Aunati) اونتی (Aunati)
(Tanazzul) تنزل (Tanazzul)

زوال پزیر (ف - ص)

ZAVÁL-PIZÍR जवाल पिजीर

पतनशील (Patán shíl) پتن شیل (Patán shíl) پتن شیل (Patán shíl) پتن شیل (Patán shíl)
पतनोन्मुख (Patanonmukh) پتنونمخ (Patanonmukh) پتنونمخ (Patanonmukh) پتنونمخ (Patanonmukh)
जो गिर रहा हो (Jo gir raha ho) جو گیر رہا ہو (Jo gir raha ho)

ZAUG زوج (ع - مذ) زوج

1. युगल (Yugal) یگل (Yugal) یگل (Yugal) یگل (Yugal)
युग्म (Yugm) युग्म (Yugm) युग्म (Yugm) युग्म (Yugm)
(Jora) जोड़ा (Jora)
2. दम्पति (Dampati) دمپتی (Dampati) دمپتی (Dampati) دمپتی (Dampati)
मियां (Miyán) میاں (Miyán) میاں (Miyán) میاں (Miyán)
(bibi) बीबी (bibi)
3. पति (Pati) پتی (Pati) پتی (Pati) پتی (Pati)
दूल्हा (Dúlha) دُلہا (Dúlha) دُلہا (Dúlha) دُلہا (Dúlha)

ZAUJA زوجہ (ع - مٹ) زوجہ

भार्या (Bharya) بهاریا (Bharya) بهاریا (Bharya) بهاریا (Bharya)
(Patní) पत्नी (Patní) पत्नी (Patní) पत्नी (Patní)
ब्याहता (Byáhatá) بیاہتا (Byáhatá) بیاہتا (Byáhatá) بیاہتا (Byáhatá)
(Joru) जोरू (Joru) जोरू (Joru) जोरू (Joru)
(Bívi) बीवी (Bívi)

زهر آلود (ف - ص)

ZAH,RÁLUD زهرآلود
 विषाक्त (Vishákt) (وشاکت) जहर मिला
 हुआ (Zahr mila hua) (زهر ملا هوا)

ZAHRÁB जहराब (म - म - म)

1. विषजल (Vish jal) (وش جل) जहरीला पानी (Zahrila páni) (زهریلا پانی)
2. दुःख (Dukh kh) (دکھ) कष्ट (Kasht) (کشٹ) रंज (Ranj) (رنج)

ZAH,RA जहरा (म - म - म)

1. पिताशय (Pittáshae) (پیتاشے) पिता (Pitta) (پیتھ)
2. वीरता (Virata) (वीरता) बहादुरी (Baháduri) (بہادری)

ZUH,RA जुहरा (ع - م - م)

शुक्र ग्रह (Shukkr grah) (شکر گره) जुहरा
 सितारा (Zuhra sitára) (زهره ستاره)

ZIHE जिहे (म - म - म)

अहो (Aho) (اهو) धन्य (Dhan,nya) (دھنیه)
 वाह वाह (Váh váh) (واہ واہ)

زهره نصیب (ف - ص)

ZIHE-NASÍB जिहे नसीब

अहो भाग्य (Aho bhággya) (اهو بهائیہ)
 धन्य भाग्य (Dhannya bhággya) (دھنیه بهائیہ)
 खुशा नसीब (Khusha nasíb) (خوشا نصیب)

زیادتی (ع - م)

ZIYÁDATI जियादती

1. अधिकता (Adhikata) (ادھکاتا)

ZAU,RAQ जौरक (म - म - म)

नौका (Nauka) (نوکا) नाव (Náo)
 कश्ती (Kashti) (کشتی) (ناؤ)

ZUF जूफ (म - म - म)

धिक (Dhik) (دهک) लानत (Lánat)
 फटकार (Phatkár) (فٹکار) (لعلت)

ZAH जह (म - म - म)

प्रसव (Prasav) (پرسو) जनन (Janan)
 जनना (Janna) (جلنا) (جلن)

ZIH जिह (म - म - म)

1. डोरी (Dori) (دوری) फीता (Fita) (فیٹہ)
2. पतचिका (Patanchika) (پتن چکا) कमान का चिल्ला (Kamán ka chillá) (کمان کا چلا)

ZIHÁR जिहार (म - म - म)

उपस्थ (Upasth) (اُپسٹھ) पेड़ (Perú) (پےڑ)
 जे रेनाफ (Zerenáf) (زیریناف)

ZUH,D जुहद (म - म - म)

इन्द्रिय निग्रह (Indriya niggrah) (اندريه)
 संयम (Sanyam) (سنیم) निस्पृहता
 (Nisprihata) (نسپرهتا) परहेज़गारी
 (Parhez gári) (پرهیز گاری)

ZAH-DÁN जहदान (म - म - म)

गर्भाशय (Garbháshae) (گربھاشے) बच्चा
 दानी (Bach cha dání) (بچہ دانہ)

ZAH,R जहर (म - म - म)

विष (Vish) (وهی) गरल (Garal) (گرل)
 सम (Sam) (سم)

۲. شوبھا (Shobha) رौनक
(Raunaq) (دونی)

ZEBĀ जेबा (ف - ص) زیبا

1. उचित (Uchit) (اُچت) मुनासिब
(Munásib) (مناسب)

2. सुशोभित (Sushobhit) (سوشوبهت) सुन्दर (Sundar) खुशनुमा
(Khush numa) (خوشنما)

ZEBĀISH जेबाइश (फ - म) زيبائش

1. शोभा (Shobha) सुन्दरता
(Sundarata) (سندرتا) रौनक (Raunaq)
(دونی)

2. शृंगार (Shringár) आराइश
(Áráish) (آرائش)

ZÍBAQ जीबक (ع - م) زیباق

पारद (Párad) (پاراد) पारा (Pára) (پارہ)

زیبوزینت (ف - م)

ZEBO-ZÍNAT जेबो जिनत

1. सुसज्जा (Susajja) (سوسججا) सजावट
(Sajávat) (سجارت)

2. शृंगार (Shringár) बनाव
(Banáo singár) (بناء سنگار)

ZER जेर (ف - م) زیر

1. उर्दू में 'इ' की मात्रा (Urdu men
'I' ki máttira) (اردو میں 'ا' کی
(ماترا)

(ف - ص)

2. निम्न (Nimn) (نمن) नीचा (Nícha)
(نیچا)

3. निर्बल (Nirbal) (نربل) कमजोर
(Kam zor) (کمزور)

बहुतात (Bahutát) (بہوتات) इफरात
(Ifrát) (افراط)

2. अत्याचार (Attyáchár) (اتیاچار)
जुल्म (Zulm) (ظلم)

ZIYÁDA ज़ियादा (ع - ص) زیادہ

1. अधिक (Adhik) (ادھک) बहुत
(Bahut) (بہت)

2. अतिरिक्त (Ati rikt) (اتی رکت)
फालतू (Fáltu) (فالتو)

ZIYÁRAT ज़ियारत (ع - म) زیارت

1. दर्शन (Darshan) (दर्शन) दीदार
(Dídár) (دیدار)

2. किसी तीर्थ स्थान या पुण्य व्यक्ति के
दर्शन (Kisi tirth isthán ya punnya
vyakti ke darshan) (کسی تیرتھ
یا پنیہ ویکتی کے दर्शन)

3. किसी बुजुर्ग का मकबरा (Kisi buzurg
ka maqbara) (کسی بزرگ کا مقبرہ)

زیارت گاہ (ع - م)

ZIYÁRAT-GÁH ज़ियारतगाह

पुण्य स्थान (Punnyasthán) (پنیس

(Tirthasthán) तीर्थ स्थान (تهان

(Dargáh) (درگاه) (तिरतेस तेहान

آستانه (Ástána) (آستانه)

ZIYÁN ज़ियां (ف - م) زیاں

हानि (Háni) (هانی) ज्यानि (Jyáni)
(नुक्सान) (Nuqsán) (جہانی

ZEB जेब (फ - म) زیب

1. सुन्दरता (Sundarata) (सुन्दरता) हुस
(Husn) (حسن)

ZÍRAK जीरक (फ - व) زیرک
प्रवीण (Pravín प्रवीण) चतुर (Chatur चतुर)
बुद्धिमान (Buddhimán बुद्धिमान) (चतुर)
होशियार (Hoshyár होशियार) (मान)
زیروہم (ف - مڈ)

ZÍRO-BAM जीरोबम
स्वर का उतार चढ़ाव (Swar ka utár
chaṛháo) (सुर) का उतार चढ़ाव
زیروزبر (ف - ص)

ZERO-ZABAR ज़ेरो ज़बर
अस्त व्यस्त (Ast vyast अस्त व्यस्त)
तले ऊपर (Tale úpar तले ऊपर) तितर
बितर (Titar bitar तितर बितर)

ZÍRA जीरा (फ - मंड) زیره
1. जीरक (Jírak जीरक) जीरा (Jíra जीरा)
2. पराग (Parág पराग) पुष्प रज
(Pushp raj पुष्प रज) फूल का
जीरा (Phúl ka zíra फूल का जीरा)

ZERÍN ज़ेरीन (फ - व) زیرین
अधोगत (Adhogat अधोगत) निम्न
वर्ती (Nimn varti निम्न वर्ती) नीचे
वाला (Niche vála नीचे वाला)

ZÍS,T जीस्त (फ - मंड) زیست
जीवन (Jívan जीवन) जिन्दगी
(Zindagi जिन्दगी)

ZÍNAT ज़ीनत (ए - मंड) زینت
1. शोभा (Shobha शोभा) रौनक
(Raunaq रौनक)

ZÍR ज़ीर (फ - मंड) زیر
अनुलोम (Anulom अनुलोम) नीचा स्वर
(Nícha swar नीचा स्वर)

ZER-BÁR ज़ेर बार (फ - व) زیر بار
1. भार ग्रस्त (Bhár grast भार ग्रस्त)
बोझ के नीचे दबा हुआ (Bojh ke
níche daba hua) (बोझ के नीचे दबा हुआ)
2. ऋणी (Rini ऋणी) कर्जदार (Qarzdar
कर्जदार) (قرض دار)

زیر تجویز (ع - ص)
ZERE-TAJVÍZ ज़ेरे तजवीज
विचाराधीन (Vichárádhín विचारधीन)
ज़ेरे गौर (Zere ghaur ज़ेरे गौर)
زیر دست (ف - ص)

ZER-DAS,T ज़रदस्त
1. अधीन (Adhín अधीन) आश्रित
(Áshrit आश्रित) मातहत (Matah,t
मातहत)
2. निर्बल (Nirbal निर्बल) कमजोर
(Kam zor कमजोर)
3. दुःखित (Dukhkhít दुःखित) आजिज़
(Ájiz आजिज़)

زیر سایه (ف - ص)
ZERE-SÁYA ज़ेरे साया
आश्रित (Áshrit आश्रित) शरणगत
(Sharanágat शरणगत) पनाहगिर
(Panáh gír पनाहगिर)

زیر غور (ع - ص)
ZERE-GHAUR ज़ेरे गौर
دیگر 'زیر تجویز'

زینہار (ف - کلمہ تاکید)

ZÍNĤÁR زینہار

(دیکھو 'زینہار')

ZEVAR زور (ف - مذ)

1. अलंकार (Alankár) (الذکار) سجاوٹ

(Sajávat) (سجاوٹ)

2. आभूषण (Ābhūshan) (آبھوشن)

गहना (Gahna) (گہنا)

2. सज्जा (Sajja) (سججا) سجاوٹ

(Sajávat) (سجاوٹ)

3. शृंगार (Shringār) (شرنگار) بناوٹ

सिंगार (Bānāo singār) (بناؤ سنگار)

ZÍNA زینہ (ف - مذ)

ज़िना

निश्रेणी (Nish,shreni) (نیش شرینی)

सीढ़ी (Sīṛhī) (سیڑھی)

سی

शब्द में पहले लगाया जाने वाला

अक्षर या शब्द (Kisi shabd men

pahle lagáya jāne vāla akshhar

ya shabd کسی شبد میں پہلے

لگایا جانے والا اکشہر یا شبد)

SÁHIR ساحر (ع - مذ)

मायावी (Máyaavi) (مایاوی)

(Indr jálí) (اندر جالی)

जादूगर (Jádúgar

جادوگر)

SÁHIRA ساحره (ع - مث)

मायाविनी (Máyaavini) (مایاوینی)

(Indr jálíka) (اندر جالیکا)

जादू-गरनी (Jádu garni) (جادوگرنی)

SÁHIL ساحل (ع - مذ)

नदी तट (Nadi tat) (ندی تٹ)

तट (Samuddr tat) (سمدر تٹ)

या समुन्दर का किनारा (Nadi ya

samundar ka kinára) (ندی یا سمندر کا کنارہ)

SÁBE साबे (ع - ص)

सप्तम (Saptam) (سپتیم)

सातवां (Sátvān) (ساتواں)

SÁBIQ سابق (ع - ص)

साबिक

1. पूर्वकालीन (Púrv kálin) (پورو کالین)

भूत पूर्व (Bhút púrv) (بھوت پورو)

पहले ज़माने का (Pahle zamáne ka

پہلے زمانے کا)

2. विगत (Vigat) (وگت)

गुज़रता (Gat) (گت)

पिछला (Picchla) (پچھلا)

(Guzashta) (گزشتہ)

SÁBIQA سابقہ (ع - مذ)

سابیکا

1. सम्पर्क (Sampark) (سمپرک)

वास्ता (Vásta) (واستہ)

2. व्यवहार (Vyavhár) (ویوہار)

मुआ-मला (Muámala) (معاملہ)

3. पूर्व (Púrv) (پورو)

पिछला (Picchla) (پچھلا)

4. उपसर्ग (Upasarg) (اُپسَرگ)

سادہ پرکار (ف - ص)

SÁDA-PURKÁR سادا پورکار

دیکھنے میں بھولا بھالا لےکھن بڑا تیز

اور چالاک (Dekhne men bhola bhála

lekin bara tez aur chálák دیکھنے

میں بھولا بھالا لےکھن بڑا تیز اور

(چالاک)

سادہ دل (ف - ص)

SÁDA-DIL سادا دل

سرل ہردے (Saral hridae)

سیधा سادا (Sídha sáda)

بھولا بھالا (Bhola bhála)

سادہ کار (ف - ص)

SÁDA-KÁR سادا کار

وہ سنار جو چاندی سونے پر بیل بڑے

بنااتا ہو (Voh sunár jo chándi sone

par bel búte banáta ho وہ سنار جو

(چاندی سونے پر بیل بڑے بناتا ہو)

سادہ لوح (ع - ص)

SÁDA-LAUH سادا لؤھ

1. مूर्ख (Múrkھ)

(Be vaqúf بے وقوف)

2. سرلہ سبھاو (Saral swabháo)

بھولا بھالا (Bhola bhála)

(بھولا بھالا)

سادہ مزاج (ع - ص)

SÁDA-MIZÁJ سادا میزاج

سرلاتما (Saralátma)

سیधा سادا (Sídha sáda)

SÁKHT ساخت (ف - مٹ)

1. آکرتی (Ákriti)

(Banávat بناوات)

2. निर्माण (Nirmán)

(Banána بنانا)

SÁKHT,TA ساختہ (ف - ص)

1. कृत्रिम (Kritrim)

(Banávuti بناوٹی)

(Naqli نقالی)

2. निर्मित (Nirmit)

(Baná hua بنا ہوا)

SÁDAGI سادگی (ف - مٹ)

1. सरलता (Saralata)

(Sídhápan سیدھاپن)

2. निष्कपटता (Nishkapatata)

(Bhola pan بھولا پن)

SÁDA سادا (ف - ص)

1. निरंक (Nirank)

(Jis par kuchh

ankit na ho جس پر کچھ انکٹ

(نہ ہو)

2. श्वेत (Shwet)

(Sit سیت)

(Safed سفید)

3. निश्छल (Nishchhal)

(Bhola bhála بھولا بھالا)

(بھالا)

4. निष्केवल (Nish keval)

(Khális خالی)

5. रिक्त (Rikt)

(Kháli خالی)

2. षडयंत्र (Shad yantr) (شدیلتر)
سازش (Sázish)

SÁZISH سازش (ف - مٹ)
अभिसंधि (Abhi sandhi) (ابھی سندھی)
खडयंत्र (Khar yantr) (کھڑ ینتر) सांठ
गांठ (Sánth gáanth) (گانتھ)
سازگار (ف - ص)

SÁZ-GÁR साज गार

1. अनुकूल (Anukúl) (انوکول) मुआफिक
(Muáfik) (موافق)
2. शुभ (Shubh) (شبه) मुबारक (Mubá-
rak) (مبارک)

SÁZINDA साजिन्दा (ف - مڈ)

1. वादक (Vádak) (وادک) वाद्यकर
(Vád, dya kar) (وادیکر) बाजा
बजाने वाला (Bája bajáne vála
बाजे बجانے والا)
2. सारंगी बजाने वाला (Sárangei bajá-
ne vála) (سازنگی بجانے والا)

SÁ,AT साअत (ع - مٹ)

1. क्षण (Chhan) (چھن) पल (Pal)
(लमहा) (Lam, ha) (لمحه)
2. मुहूर्त (Muhúrt) (مهورت) महूरत
(Mahúrat) (مهورت)
3. समय (Samae) (سمه) वक़्त (Vaqt)
(وقت)
4. घटिका (Ghatika) (گھٹیکا) घड़ी
(Ghari) (گھڑی)

SÁ, ID साइद (ع - ذٹ)

1. बाहु (Báhu) (باهو) बाजू (Bázu)
(بازو)

ساربان (ف - مڈ)

SÁR-BÁN سار بان

उष्ट्रपाल (Ushtr pál) (اوشتریال) ऊंट-
बान (Unt bán) (اونٹ بان)

SÁRIQ सारिक (ع - ص)
तस्कर (Tasker) (تسکر) (Isten)
चोर (Chor) (چور) (اس تین)

SÁZ साज (ف - مڈ)

1. उपकरण (Upkaran) (اوپکارن) सामान
(Sámán) (سامان)
2. गाने बजाने का सामान (Gáne
bajáne ka sámán) (گانے بجانے کا
سامان)
3. षडयंत्र (Shad yantr) (شدیلتر)
साजिश (Sázish)
4. घोड़े की सवारी का सामान यानी
जीन, लगाम, काठी वगैरा (Ghorē
ki savari ka sámán yáni zín, lagám,
káthi vaḡhairah) (گھوڑے کی
سواری کا سامان یعنی زین لگام
کاٹھی وگیرہ)
5. बनाने वाला (Banáne vála
بنانے والا)
6. बना हुआ (Bana hua) (بنا ہوا)
(۶,۵ کے معنوں میں مرکب ہو کر
آتا ہے جیسے 'آئیلہ ساز' 'آئیلہ
بنانے والا' اور 'دست ساز' ہاتھ کا
بنا ہوا)

ساز باز (ف - مٹ)

SÁZ-BÁZ साज बाज

1. सांठगांठ (Sánth gáuth) (سانٹھ گانتھ)
जोड़ तोड़ (Jor tor) (چور توڑ)

چمپ (Chup) चुप (خاموش)

ساکت وصامت (ع - ص)

SÁKITO-SÁMIT साकितो सामित
स्तब्ध (Istab,dh اس تبده) निस्तब्ध
(Nistab,dh نس تبده) निश्चेष्ट (Nish-
chesht नश चेश्ट) बे हिस्सो हरकत
(Be hisso-harakat بے حس و حرکت)

SÁKIN साकिन (ع - ص)

1. निवासी (Nivási नواसी) बाशिन्दा
(Báshinda باشنده)
2. अचल (Achal अचल) गति हीन
(Gati hín گتی هین) गौर मुतहरिक
(Ghair mutaharrik غیر متحرک)
3. हलन्त (Halant هلانت) वह अक्षर
जिसमें स्वर नमिला हो (Voh akchhar
jis meṭ swar na mila ho وہ
اکچھر جس میں سوار نہ ملا ہو)
4. स्थिर (Isthir استھر) शांत (Shánt
شانت) पुर सुकून (Pur sukún
پور سکون)

SÁL साल (ف - مذ)

वर्ष (Varsh वरस) बरस (Baras برس)

SÁLÁR सालार (ف - مذ)

नायक (Náyak नायक) नेता (Neta
नेता) सरदार (Sardár سردار)

SÁLÁNA सालाना (ف - ص)

वार्षिक (Várshik वार्षिक) साल भर का
(Sál bhar ka साल भर का) साल में एक
बार होने वाला (Sál meṭ ek bár hone
sál साल में एक बार होने वाला)

2. कलाई (Kalái कलाई) पहुँचा
(Pahuncha پہونچا)

SÁ,Í साई (ع - ص)
यत्नवान् (Yatn ván یتن وان)
कोशिश करने वाला (Koshish karne
vála کوشش کرنے والا)

SÁGHAR सागर (ف - مذ)
चषक (Chashak चशक) पान पात्र
(Pán pátr پان پاتر) जाम (Jám
جام)

सागर कश (ف - ص)

SÁGHAR-KASH सागर कश
मद्यप (Mad,dyap مدیپ) शराबी
(Sharábi شرابی)

SÁQ साक़ (ع - مث)
पिंडली (Pindli پیندلی) घुटने और पंजे
के बीच का भाग (Ghutne aur panjo
ke bích ka bhág گھٹنے اور پنچے کے
بیچ کا بھاگ)

SÁQIT साक़ित (ع - ص)

1. च्युत (Chyut چیت) गिरा हुआ
(Gira hua گرا ہوا)

2. समाप्त (Smáp,t سمایط) ख़त्म
(Khatm ختم)

SÁQI साक़ी (ع - مذ)

1. पानी पिलाने वाला (Pánī piláne
vála پانی پلانے والا)

2. शराब पिलाने वाला (Sharáb piláne
vála شراب پلانے والا)

SÁKIT साक़ित (ع - ص)
मौन (Maun मौन) ख़ामोश (Khámosh)

2. असबाब (Asbáb)

سال خوردہ (ف - ص)

SÁME سامے (ع - ص) سامع (ع - ص)
 श्रोता (Shrota) सुनने वाला
 (Sunne vāla) سننے والا

SÁME,Á सामिआ (ع - مذ) سامعہ

1. कर्ण (Karn) कान (Kán)
 (کان)

2. श्रवण शक्ति (Shravan sbakti)
 सुनने की कुवत (श्रवण शक्ति)
 (Sunne ki quv, vat) سننے کی قوت

SÁMI سامی (ع - ص) سامی
 श्रेष्ठ (Shreshth) महान
 (Mahán) बड़ा (Bārā)

SÁNIHA सानिहा (ع - مذ) سانحه
 दुर्घटना (Durgbatana) हादसा
 (Hādīsa) حادثہ

SÁI, BÂN सायबान (ف - مذ) سائبان
 छाजन (Chhājan) छाजा
 (Chhajja) چھاچھا

SÁIR साइर (ع - ص) سائر

1. भ्रमी (Bhrami) फिरने वाला
 (Phirne vāla) घूमने वाला
 (Ghūmne vāla) گھومنے والا

2. समस्त (Samast) सब
 (Sab)

3. फुटकर (Phut kar) मुतफर्रिक
 (Mutafarriq) متفرق

SÁIS साइस (ع - مذ) سائیس

अश्व पाल (Ash, shwa pāl) اشویال
 साईस (Sāís) سائیس

SÁL-KHURDA साल खुर्दा

1. चिर कालीन (Chir kálín) چرکالین
 जीर्ण (Jirn) पुराना (Purána)
 پرانا

2. अनुभवी (Anubhavi) تجربه‌وی
 तजربाकार (Tajriba kār) تجربه‌کار

SÁLIM सालिम (ع - ص) سالم

1. सुरक्षित (Surakhhit) सुरक्षित
 महफूज (Mahfúz) محفوظ

2. स्वस्थ (Swasth) तनदुरुस्त
 (Tandurust) تن‌درست

3. संपूर्ण (Sampurn) साबित
 (Sābit) ثابت

سالنامه (ف - مذ)

SÁL-NÁMA साल नामा

वार्षिक अंक (Vārshik ank) وارشد
 किसी अखबार या रिसाले का
 सालाना नंबर (Kisi akhbār ya risāle
 ka sālāna number) کسی اخبار یا رسالے کا سالانہ نمبر

SÁLŪS सालूस (ف - ص) سالوس

1. आर्य रूप (Árya rūp) آریہ روپ
 धर्मध्वज (Dharmad, dhvaj) دھرم‌دھج
 पाखंडी (Pākhandī) پاکھندی
 रियाकार (Riya kār) ریاکار

2. छल (Chhal) पाखंड (Pākhand)
 (Pākhand) रिया (Riya) پاکھند

SÁMÁN सामान (ف - مذ) سامان

1. उपकरण (Upkaran) सामग्री
 (Sāmag, gri) سامگری

سبحہ کر دانی (ع - ف - مٹ)

SUB,HA-GARDÁNI سُبْحَا گَرْدَانِی
مالا فیرنا (Mála pherna مالا
تسبیح پڑھنا (Tasbīh paṛhna
(تسبیح پڑھنا)

SABAD سبَد (ف - مٹ)

1. کرندیکا (Karandika) (کرندیکا)
ٹوکری (Tokari) (ٹوکری)
(ڈالیا) (Dalya)
2. بھٹ کے لیے ڈالی (Bhēt ke lie
dāli) (بھینٹ کے لیے ڈالی)

SAB,Z سبَز (ف - ص)

1. ہریت (Harit) (ہریت) (Hara
ہرا)
2. تازا (Tāza) (تازہ) (Hāl ka tūta
ہوا) (Hāl ka tūta
hwa phal ya sabzi) (تازہ کا پھل یا سبزی)

سبز بخت (ف - ص)

SAB,Z-BAKHT سبَز بَخْت

سؤभाग्य शाली (Saubhāgya shāli)
خوش قسمت (K_hush
qismat) (خوش قسمت)

SAB,Z-PA سبَز پا (ف - ص)

1. ہٹ भाग्य (Hat bhāg gya) (ہٹ
भाग्य) (Abhāga) (بھاگ)
قسمت (Bad qismat) (بد قسمت)
2. آنشٹ پا (Anisht pād) (آنشٹ پا)
منہ دھس قدم (Manhūs qadam
منہ دھس قدم)

SÁIL ساہل (ع - ص)

1. پرسن کرتا (Prishn karta) (پرسن
کرتا) (Savál) (سوال کرنے والا)
کارنے والا (karne vála)
2. یاچک (Yáchak) (یاچک)
(Bhikhári) (بھکاری)

SÁYÁ سایہ (ع - مذ)

1. چھایا (Chháya) (چھایا)
(Parchháyā) (پرچھائیں)
2. پرتی بھمب (Prati bimb) (پرتی بھمب)
اکس (Aks) (اکس)
3. پرت بادھا (Pret bādha) (پرت بادھا)
آسب (Áseb) (آسب)
4. چھایا (Chháya) (چھایا)
(Chháon) (چھائیں)

سایہ زدہ (ف - ص)

SÁYA-ZADÁ سایا زدا

پرت بادھا گرسٹ (Pret bādha grast)
بھوتا ویشت (Bhūta
visht) (بھوتا ویشت) (Pret
piṭit) (پرت پیٹ)
آسب زدا (Áseb
zada) (آسب زدا)

SABAB سبَب (ع - مذ)

کارण (Káran) (کارن) (Hetu)
وہتو (Vaj,h) (وہتو)

SAB,T سبَت (ع - مذ)

شانِیوار (Shanivár) (شانِیوار)
(Saníchar) (سنیچر)

SUB,HA سُبْحَا (ع - نٹ)

جپ مالا (Jap mála) (جپ مالا)
تسبیح (Tasbīh) (تسبیح)

چراگاھ (Chara gáh) سیمس تھل
(چراگاھ)

جسکا (Jiska ána ashubh ho) آنا اشیہ هو

SAB,ZI سبزی (ف - مٹ)

سبز پوش (ف - ص)

1. हरिमा (Harima) हरामन
(हरामन)

SAB,Z-POSH सब्ज पोश

हरितांबर (Haritámbar) हरितामबर

2. हरियाली (Hariyáli) घास
पात (Ghás páat) گھاس پات

सब्ज कपड़े पहिनेने वाला (Sabz

kapre pahinne vála) سبز کپڑے پہننے والا

3. तरकारी (Tarkári) शाक
भाजी (Shák, bháji) شاك بهاجی

سبز قدم (عف - ص)

سبزی خور (ف - ص)

SAB,Z-QADAM सब्ज कदम

ديکھو 'سبز پا'

SAB,ZI-KHOR सब्जी ख़ोर

SAB,ZA सबज़ا (ف - مڈ)

शाकाहारी (Shákáhári) شاکاھاری
केवल दाल तरकारी खाने वाला (Kéval
dál tarkári kháne vála) کیول دال
ترکاری کھانے والا

1. हरियाली (Hariyáli) घास

(Ghás) گھاس

2. मूछ डाढ़ी के बाल (Múchh dāṛhi

ke bál) موچھ ڈاڑھی کے بال

3. मरकत (Marakat) पन्ना

(Panná) پنا

4. चाप (Chásh) नील कंठ

(Níl kanth) نیل کنتھ

سبزہ آغاز (ف - ص)

SIB,T सिब्त (ع - مڈ)

दुहिता सुत (Duhita sut) دهناست
लड़की का लड़का (Laṛki ka laṛka)
لڑکی کا لڑکا

SAB,ZA-ÁGHÁZ सबज़ा आगाज़

नव युवक (Nav yuvak) نویوک

की मूछ डाढ़ी के बाल निकलने शुरू

हुए हों (Jis ki múnchh dāṛhi ke bál

nikalne shuru hue hon) جس کی

مونچھ ڈاڑھی کے بال نکلنے شروع

هوع هوں

سبزہ زار (عف - مڈ)

SABAQ सबक (ع - مڈ)

1. पाठ (Páth) पुस्तक का वह
भाग जो एक दिन में पढ़ाया जाय
(Pustak ka voh bhág jo ek din
men parháya jáo) پستک کا وہ
بھاگ جو ایک دن میں پڑھایا
جائے

SAB,ZA-ZAR सबज़ा ज़ार

शस्यस्थल (Shas,syas,thal) شس

2. शिक्षा (Shikohha) उपदेश
(Updesb) नसीहत (Nasihat)
نصیحت

سبک سر (ف - ص)

SABUK-SAR سبک سر

1. तुच्छ (Tuch, chh) (تچھ) ओछा (Ochha) (ओछा) कमीना (Kamīna) (कमिना)
2. अपमानित (Apmānit) (अपमानित) बेक़दर (Be qadr) (بے قدر)

سبک سیر (ف - ص)

SABUK-SAIR सبक सैर

1. शीघ्रगामी (Shīghr gāmi) (शीघ्रगामी) तेज़ चलने वाला (Tez chalne vāla) (तेज़ चलने वाला)
2. मृदुलगति (Mridul gati) (मृदुलगति) हलके पैरों से चलने वाला (Halke pairon se chalne vāla) (हलके पैरों से चलने वाला)

سبک وضع (ع - ف)

SABUK-VAZ,A सबुक वज़अ

- अधम (Adham) (अधम) ओछा (Ochha) (ओछा) सिफ़ला (Sifla) (سيفله)

SABUKI सबुकी (ف - م)

1. अधमता (Adhamata) (अधमता) हलका पन (Halka pan) (हलकापन) ओछा पन (Ochhāpan) (ओछापन)
2. अपमान (Apmān) (अपमान) अनादर (Anādar) (अनादर) बेइज़ज़ती (Be izzati) (بے عزتی)

SABAL सबल (ع - م)

- मोतिया बिंद (Motiya bind) (मोतिया बिंद)

SA (U) BU स (सु) बू (ف - म)

1. कुंभ (Kumbh) (कुंभ) घट (Ght) (गुह)

SABAQAT सबक़त (ع - م)

1. अग्र सरता (Agr sarata) (अग्रसरता) आगे बढ़ना (Áge barhna) (आगे बढ़ना)
2. प्रधानता (Pradhānata) (प्रधानता) तरजीह (Tarjīh) (ترجیح)
3. पहल (Pahal) (पहल) पेश कदमी (Pesh qadami) (پیش قدمی)

SABUK सबुक (ف - ص)

1. अगुरु (Aguru) (अगुरु) लघु (Laghu) (लघु) हलका (Halka) (हलका)
2. मृदुल (Mridul) (मृदुल) नाज़ुक (Nāzuk) (نازک)
3. फुरतीला (Phurtīla) (फुरतीला) तेज़ (Tez) (तेज़)
4. तुच्छ (Tuch, chh) (तुच्छ) बेक़दर (Be qadr) (بے قدر)

سبک دست (ف - ص)

SABUK-DAST सबुक दस्त

- क्षिप्र हस्त (Chhipr hast) (क्षिप्रहस्त) तेज़ दस्त (Tez dast) (तेज़ दस्त)

سبک دوش (ف - ص)

SABUK-DOSH सबुक दोश

1. भार मुक्त (Bhār mukt) (भारमुक्त) बरी उज़िम्मा (Bari uz, zimma) (بری اوزیمما)
2. प्रातावकाश (Praptāokāsh) (प्रातावकाश) फारिग (Fāriḡh) (فارغ) काश

سبک رو (ف - ص)

SABUK-RAU सबुक रौ

'सबक सैर'

سپاس نامہ (ف - مذ)

SIPÁS-NÁMA سپاس ناما

مان پتر (Mán pattr) अभि-
नंदन पत्र (Abhinandan pattr
एड्रेस (Address) (ابھی نندن पत्र
(ایندریس)

SIPÁH سپاہ (ف - مٹ)

सेना (Sena) अनीक (Aník
चमू (Chamú) बल (Bal
वाहिनी (Váhini) वरुथिनी
(Varúthini) अनीकिनी
(Aníkini) फौज (Fauj)

سپاہ گری (ف - مٹ)

SIPÁH-GARI سپاہ گری

1. अस्त्र जीवन (Astr jīvan) सिपाही का काम (Sipáhi ka kām) (अस्त्र
सिपाही का काम (Sipáhi ka kām)
2. शस्त्र विद्या (Shastr viddya) फन जंग (Fane jang) (शस्त्र
फन जंग (Fane jang)

SIPÁHI सिपाही (ف - مذ)

सैनिक (Sainik) योद्धा (Yod,dha
फौजी जवान (Fauji javán
(فوجی جوان)

SIPAR सिपर (ف - مٹ)

चर्म (Charm) कवच (Kavash
दाल (Dhál) (کوش)

سپر د (ف - ص)

SA (U-I) PUR,D स (सु-सि) पुर्द

हस्तांतरित (Hastán,tarit) (هستان تریت)

घड़ा (Ghara) (گھڑا)

2. शराब का मटका (Sharáb kamatka) (शराब का मटका)

SABÚCHA सबूचा (ف - مذ)

कुंभी (Kumbhi) मटकी (Matki
ठिल्या (Thilya) (کھلیا)

SABÚS सबूस (ف - مٹ)

तुप (Tush) भूसी (Bhúsi)

SABÍL सबील (ع - مٹ)

1. मार्ग (Márg) पथ (Path) (ماریگ)
2. यत्न (Yatn) उपाय (Upáe) (تروکیب)
3. जलशाला (Jal shála) पौसरा (Pausara) (چل شالا)
पियाऊ (Piyáú) (پوسرا)

SIPÁS سپاس (ف - مذ)

1. प्रशंसा (Prashansa) श्लाघा (Shlágha) (پرشنسا)
2. स्तुति (Istuti) हम्द (Hamd) (تاریف)
حمد (Hamd)

سپاس گز اری (ف - مٹ)

SIPÁS-GUZÁRI سپاس گزاری

1. कृतज्ञता (Kritag gyata) एहसान मंदी (Ehsán mand) (کرتگیه تا)
2. स्तुति करण (Istuti karan) हम्दोसना करना (Hamdosana karna) (احسان)
حمدوتنا کرنا (Hamdosana karna)

سپیدہ صبح (ف - مذ)

SAPEDA-E-SUB,H سपेद ए सुबह

ऊषा (Usha اوشا) अरुणोदय (Aruno-
dae ارونودے) सवेरे की सफेदी (Savero
ki safedi سویرے کی سفیدی)

SAT,TÁR ستار (ع - ص)

1. ऐबों को छुपाने वाला (Aibon ko
chhupāne vāla عیبوں کو چھپانے والا)

2. ईश्वर (Íshwar ایشور)

SITÁR सितार (ف - ص)

तंतु वाद्य (Tantu vadya تلتو وادیہ)
वीणा (Vīna ویانا)

SITÁRA सितारा (ف - مذ)

उड्ड (Udu اڈو) तारिका (Tárika تارگا)
नक्षत्र (Nakshatr نكجھتر) तारा (Tára تارا)

ستاره بین (ف - ص)

SITÁRA-BÍN सिताराबीं

ज्योतिषी (Jiotishi جیوتشی) नुजमी
(Nujúmi نجمومی)

ستاره شناس (ف - ص)

SITÁRA-SHANÁS सितारा शनास

ज्योतिषी (Jiotishi جیوتشی) नुजमी
(Nujúmi نجمومی)

ستائش (ف - مذ)

SATÁ,ISH सताइश

1. प्रशंसा (Prashansa پراشنسا) सराहना
(Sarāhana سراها) तारीफ (Táریف
(تعریف)

समर्पित (Samarpit समरیت)

हुआ (Saunpa hua سونپا هوا)

سپر دگی (ف - مذ)

SA (U-I)PUR,DAGI स (सु-सि) पुर्दगी

1. हस्तांतरण (Hastán,taran هستان)

(समर्पण) (Samarpan समرپن)

सौपना (Saunpna سونپنا)

2. हवालात (Haválat حوالات) हिरासत
(Hirásat حراست)

SIPAH सिपह (ف - مذ)

سپاہ کا مختف

सैन्य (Sainnya سینہ) फौज (Fauj
فوج)

سپہ دار (ف - مذ)

SIPAH-DÁR सिपह दार

सेना नायक (Sená náyak سینا نایک)

फौजी अफसर (Fauji afsar فرجی
افسر)

سپہ سالار (ف - مذ)

SIPAH-SÁLÁR सिपह सालार

सेनाध्यक्ष (Senád,dhyakehh سینا

سینا) सेनापति (Sena pati دهیکچھ

(کماندار) (Kamándár پتی)

SIPIHR सिपिहर (ف - مذ)

आकाश (Ákash آکاش) गगन (Gagan

آسمان) आस्मान (Ásmán گگن)

SA,PED सपेद (ف - ص)

دیکھو 'سفید'

SA,PEDA सपेदा (ف - ص)

श्वेतता (Shwetata شہتتا)

सफेदी (Safedi سفیدی)

ستم رسیدہ (ف - ص)

SITAM-RASÍDA سیتام رسیدا

دیکھو 'ستم دیدہ'

ستم زدہ (ف - ص)

SITAM-ZADA سیتام زادا

دیکھو 'ستم دیدہ'

ستم شعار (عف - ص)

SITAM-SHI,ÁR سیتام شیشرار

دیکھو 'ستم گر'

ستم ظریف (عف - ص)

SITAM-ZARÍF سیتام زریف

1. ہنسی کی آڑ میں جھلم کرنے والا

(Hansi ki áz men zhúlm karne vála

ہنسی کی آڑ میں ظلم کرنے والا)

2. جس کی ہنسی میں چٹکیاں بھی شامل ہیں

(Jis ki hansī men chutkiyān

bhi shámil hon جسکی ہنسی

میں چٹکیاں بھی شامل ہوں)

ستم کش (ف - ص)

SITAM-KASH سیتام کش

دیکھو 'ستم دیدہ'

ستم گر (ف - ص)

SITAM-GAR سیتامگر

اتیاچار (Attyáchári)

اتیاچار (Annyái)

(Zálim ظالم)

SUTÚR سوتر (ف - مذ)

1. ویش (Vriah) بیل (Bail)

2. ستوتی (Istuti) گون گان

(Sana سنا) (Gun gán گن گان)

ستاؤش گر (ف - ص)

SATÁ,ISH-GAR ستایش گر

1. پرشانسک (Prashansak)

تاریف کرنے والا (Tárif karne

vála تعریف کرنے والا)

2. ستوتی کرتا (Istuti karta)

گون گایک (Gun gáyak)

(Hámid گن گایک)

SAT,R ستر (ع - مذ)

1. گوپن (Gopan) چھپانا

(Chhupāna چھپانا)

2. آڑ (Ár) پردہ (Parda)

3. وہ آنگ جس کا کھولنا مना हो

(Voh ang jis ka kholna mana ho

وہ آنگ جس کا کھولنا منع ہو)

SITAM سیتام (ف - مذ)

آنیاچار (Annyái)

(Attyáchár) آنیاتی (Aniti)

(Zulm ظلم) (Aniti)

ستم پرور (ف - ص)

SITAM-PARVAR سیتام پور

آنیاچار (Annyái)

(Attyáchári) آنیاچار (Zálim ظالم)

ستم دیدہ (ف - ص)

SITAM-DÍDA سیتام دیدہ

آنیاچار پیت (Annyái pírit)

(Mazlúm مظلوم) (Mazlúm)

SIH,R **سیہر** (سحر - ع - مذ)
مایاکرم (Māya karm)
اندر جال (Indr jāl) **جادو**
 (Jādu) **جادو**

سحر بیان (ع - ص)

SIH,R-BAYÁN **سیہر بیان**
جیسکی باتوں میں جادو کا اثر ہو
 (Jis ki bātōn men jādu ka asar ho
جسکی باتوں میں جادو کا اثر ہو)

سحر ساز (ع - ص)

SIH,R-SÁZ **سیہر ساز**
اندر جالی (Indr jāli)
جادوگر (Jādúgar)

سحر خیز (ع - ص)

SAHAR-KHEZ **سہر خیز**
تڑکے سوکر (Taṛke so kar
 uthe vāla) **اتھنے والا**

سحر گاہ (ع - ص)

SAHAR-GÁH **سہر گاہ**
پرات:کال (Prātah kāl)
تڑکا (Taṛka)

SAHARI **سہری** (ع - ص)

1. **پربھاتیک** (Prabhatik)
سہرے کا (Savere ka)
2. **گہڑے کے دنوں میں کچھ**
جانے والی (Roze ke dinon
 men kuchh rāt rahe khái jāne vāli)
دوڑے کے دنوں میں کچھ
رات (Rāt) **کھائی جانے والی غذا**

2. **اُٹ** (Uṭ) **اُٹ** (Uṣṭr)
اُونٹ

3. **اُشو** (Ash,ahwa)
گھوڑا (Ghoṛa)

SUTÚN **ستون** (ف - مذ)
ستھن (Istambh)
کھمبا (Khamba)

SAJJÁDA **سجّادہ** (ع - مذ)

1. **نماز پڑھنے کی دہری یا چٹائی**
 (Namáz paṛhne ki dari ya chatái)
جانماز (Jānamáz)
2. **کسی ساڈھو یا فقیر کی گدی**
 (Kisi sādhu ya faqir ki gaddi)
کسی ساڈھو یا فقیر کی گدی

سجّادہ (ع - مذ)

SI (A) JDA **سی** (س) **جدا**

1. **ماٹھا ٹیکنہ** (Mátha tekna)
ٹیکنہ (Jhukna)
2. **یہو کو زمین پر ماٹھا رکھ کر پرنام**
 (Íshwar ko zamín par mátha rakh kar pranám
 karna) **یہو کو زمین پر ماٹھا رکھ کر**
پرنام (Pranam)

SAHÁB **سہاب** (ع - مذ)
ابھ (Abh,r) **مہ** (Megh)
بادل (Bádal)

SAHAR **سہر** (ع - ص)
پرات:کال (Prātah kāl)
پربھات (Prabhát) **سہرا**
سہرا (Savera) **سبھ** (Sub,h)

سخت گیر (ف - ص)

AKH,T-GÍR سخت گیر

1. निर्दय (Nirdae) जालिम (نردے جالیم)
(Zālim)
2. सख्ती से जांच करने वाला (Sakhti se jāñch karne vāla) سختی سے (جانچ کرنے والا) रियायत न करने वाला (Riāyat na karne vāla) (وعایت نہ کرنے والا)

SAKH,TI सख्ती (फ - म)

1. कठोरता (Kathorata) कड़ा पन (कठोरता पन)
(Kara pan)
2. दृढ़ता (Driḥata) मजबूती (مضبوطی)
(Mazbūti)
3. स्थायित्व (Isthā itwa) इस्तीक़लाल (استقامت)
(Istiqālāl)
4. कठिनता (Kathinata) कठिना (کٹھناتا)
(Dīqat)
5. निर्दयता (Nirdaeta) बेरहमी (نردیتا)
(Be rahmi)
6. उद्धता (Ud,dandata) अकखड़पन (अकखड़पन)
(Akh khar pan) बदमिज़ाजी (Bad mizāji)
7. अन्याय (Annyāi) जुल्म (انہیائے)
(Zulm)
8. तीव्रता (Tivrata) तेजी (तेज)
(Tezi)
9. दरिद्रता (Darid,drata) गरीबी (دردرتا)
(Gharibi)
10. भर्त्सना (Bhartsana) डांट फटकार (بھرتسنا)
(Dānt phatkār)

SAH,Q सहक (ع - م)

घर्षण (Gharshan) रगड़ना (گھرشن)
(Ragarna) घिसना (Ghiana)
(گھسنا)

SAKHA सखा (ع - م)
'सखा' देखो

सखात (ع - म)

SAKHÁVAT सखावत

दान शीलता (Dān shīlata) (دان شیلاتا)
उदारता (Udārata) (ادارتا) फैयाज़ी
(Faīyāzi)

SAKH,T سخت (ف - ص)

1. कठोर (Kathor) कड़ा (कठोर)
(Kara)
2. अधिक (Adhik) बहुत (अधिक)
(Bahut)
3. असह्य (Asādhyā) (اسادھیہ)
दुश्वार (Dushvār)
4. कठिन (Kathin) मुश्किल (کٹھن)
(Mushkil)
5. तीव्र (Tivr) तेज (तेज)
(Tez)

सख्त دل (ف - ص)

SAKH,T-DIL सख्त दिल

कठोर हृदय (Kathor hridae) (کٹھور ہریدے)
निर्दय (Nirdae) बेरहम (نردے)
(Be rahm)

सख्त क्लामी (ع - م)

SAKH,T-KALÁMI सख्त क्लामी

अपवाद (Apvād) (اپواد) दुर्वचन
(Durvachan) गाली गलौज (دروچن)
(Gāligalauj)

باتے بنانے والا (Bāten banāne
vāla باتیں بنانے والا)

سخن شناس (ف - ص)

SUKHAN-SHANĀS سخن شناس

1. بات سمجھنے والا (Bāt samajhne
vāla بات سمجھنے والا)

2. سہریدے (Sahridai) کविता
की कद्र करने वाला (Kavitā kī qadr
karne vāla کوتا کی قدر کرنے والا)

سخن فہم (عف - ص)

SUKHAN-FAHM سخن فہم

دیکھو 'سخن شناس'

سخن گو (ف - ص)

SUKHAN-GO سخن گو

کवि (Kavi) شاعر (Shāir)

سخن ور (ف - ص)

SUKHAN-VAR سخن ور

دیکھو 'سخن گو'

SAKHI سخی (ف - ص)

मुक्त हस्त (Mukt-hast) (مکت ہست)

दानवीर (Dānvīr) (دان ویر) फ़ैयाज़

(Faiyāz) (فیاض)

SAKHĪF سخیف (ع - ص)

अनर्थ (Anarth) व्यर्थ (Vyarth)

वेकार (Bekār) (بے کار) فضूल

(Fuzūl) (فضول)

SAD (D) सद (ह) (ع - ا - مذ ۲ مث)

1. रोक (Rok) (روک) आड़ (Āṛ)

2. भित्त (Bhitt) (بہت) दीवार (Dīvār)

(دیوار)

11. ताड़ना (Tāṛana) (تازنا) मारपीट

(मारपीट Mārpīt)

SAKHUN سخن {
SUKHAN سخن} (ف - مذ)

1. कथन (Kathan) (کتھن) वचन

(Vachan) (وچن) बात (Bāt)

2. कविता (Kavita) (کوتا) शाहरी

(Shāiri) (شاعری)

سخن پرور (ف - ص)

SUKHAN-PARVAR سخن پرور

उक्त निवाही (Ukt nirvāhi) (اكت

نرواہی) बात की पच करने वाला

(Bāt kī pach karne vāla) بات کی

(پچ کرنے والا)

سخن چین (ف - ص)

SUKHAN-CHĪN(N) سخن چین (چی)

1. छिद्रान्वेषी (Chhid, drānveshi) (چھدران

عیب Aib bīn) ऐब बीं (ویشی

بیں)

2. निन्दक (Nindak) (نندک) लुतरा

(Lutra) (لتر) चुगल खोर (Chughal

khōr) (چغل خور)

سخن رس (ف - ص)

SUKHAN-RAS سخن رس

जल्द बात की तह को पहुँचने वाला

(Jald bāt kī tah ko pahunch ne vāla

) (جلد بات کی تہ کو پہنچنے والا)

سخن ساز (ف - ص)

SUKHAN-SĀZ سخن ساز

वाक् पट्ट (Vāk patu) (واک پٹو)

2. अग्रसर (Agr sar) मुक्खिया
(Mukhiya) पेशरौ (Pesh rau)
(پیش روی)

SARA सरा (फ - म्) सरा

1. पथिकाश्रय (Pathikāsh,shrai) पत्थिकाश
(Sarāu) सरायें (शरے)
2. आश्रम (Āsh,shram) खानकाह
(Khānqāh) خانقاه
3. गृह (Grih) गेह (Geh) गेह
(Ghar) घर (گھر)

SARĀB सराब (फ - म्) सराब

- मृग तृष्णा (Mrig trishna) (مرگ ترشنا)
मरीचिका (Marichika) (مریچکا) मृग जल
(Mrig jal) (مرگ جل)
(मिहान का व) रित्त जस पर सोज की
करनिये पौने से पानी का देहोका होता है

SARĀPA सरापा (फ - म्) सरापा

1. नख शिख (Nakh shikh) (نکھ شیکھ)
डोल (Dil) (دیل) कद (Qad)
(Ādyopānt) (आद्योपान्त)
(Sar tā pa) (सरतापा)
3. सिर से पांव तक के तमाम अंगों का
पद्यात्मक वर्णन (Sir se pāon tak ke
tamām angon ka padyātmak
varna) (सर से पाऊं तक के तमाम
अंगों का पद्यात्मक वर्णन)

सर अपरद (फ - म्)

SARA-PARDA सरापरदा

1. अन्तः पुर (Antah pur) (अन्तःपुर)
जनानखाना (Zanān khāna) (जनान
خانه)

सद बाब (ए - म्)

SAD,D-EBĀB सद्दे बाब

1. निषेध (Nishedh) (निषेध) रोक (Rok)
(Manāhi) (मनाही) (روک)
2. निवारण (Nivāran) (निवारण) इज़ाला
(Izāla) (ازالہ)

सद राह (ए - म्)

SAD,DE-RĀH सद्दे राह

- बाधक (Bādhak) (बाधक) मुज़ाहिम
(Muzāhim) (مزاہم)

SAR सर (फ - म्) सर

1. शिर (Shir) (शिर) शीर्ष (Shirsh)
(Sir) (सर) (शिर)
2. कपाल (Kapāl) (कपाल) खोपड़ी
(Khopri) (कहोप्री)
3. श्रंग (Shring) (श्रंग) चोटी (Choti)
(चोटी)
4. उत्तम (Uttam) (उत्तम) श्रेष्ठ (Shreshth)
(Sharif) (शरीफ) (شریف)
5. विजित (Vijit) (विजित) फतेह (Fateh)
(फतेह)
6. प्रति (Prati) (प्रति) जिम्मे (Zimme)
(जिम्मे)

सर आमद (फ - म्)

SARĀMAD सरामद

1. अग्रगण्य (Agr gan,nya) (अग्रगण्य)
सर्व श्रेष्ठ (Sarv shreshth) (सर्व
(Sab se barā) (सब से बड़ा) (شریف)
(سب سے بڑا)

2. गुप्तचर (Gupt char گپت چر)
जासूस (Jásús جاسوس)

سر انجام (ف - مذ)

SARANJÁM सरन्जाम

1. समाप्ति (Samápti سماپتی) पूर्ति
(Púrṭi پورتنی) तकमील (Takmíl
تكمیل)
2. प्रबन्ध (Prabandh پربنده) बन्दोबस्त
(Bandobast بندوبست)

سر انگشت (ف - مذ)

SARANGHUSHT सरंगुश्त

- अंगुलि मुख (Anguli mukh انگلی مکھ)
उँगली का सिरा (Ungli ka sira انگلی
کا سرا)

SIRÁYAT सिरायत (ع - مث)

1. प्रवेश (Pravesh پوریش) नुकूज
(Nufúz نفوذ)
2. प्रभाव डालना (Prabháo dálná
असर करना (Asar
karna اثر کرنا)

SUR,B सर्ब (ع - مذ) सुर्ब

- सीसक (Sísak سیسک) सीसा (Sisa
سیسہ)

SAR-BÁZ सरबाज़ (ف - ص)

1. प्राण द्यूतक (Prán dyútak پړان
ديونك) जान की बाज़ी लगा देनेवाला
(Ján ki bázi laga dene vála جان
کی بازی لگا دینے والا)
(Sar farosh سرفروش)
2. योद्धा (Yoddha یودھا) सिपाही
(Sipáhi سپاهی)

2. पट मंडप (Pat mandap पट
खैमा (Khaima مہما)
3. यवनिका (Yavanika یونیکا) कनात
(Qanát قنات)

SIRÁJ सिराज (ع - مذ) سراج
दीपक (Dípak دیپک) दिया (Diya
دیہا) चिराग (Chirág چراغ)

SARÁSAR सरासर (ف - ص)

1. इस सिरे से उस सिरे तक (Is sire se
us sire tak اس سرے سے اس سرے
تک)
2. अत्यन्त (Attyant انہیلت) नितान्त
(Nítánt نیتانت) बिल्कुल (Bilkul
بالکل)

सरसिमे (ف - ص)

SARÁ SÍMA सग सीमा

1. व्यग्र चित्त (Vyaggr chitt व्यग्र
चित) उद्विग्न (Udvign उद्विग्न)
परेशान (Pareshán پریشان)
2. स्तब्ध (Istabdh استبدھ) हैरान
(Haerán حیران)

SURÁGH सुराग (ف - مذ) سراغ

1. टोह (Toh توه) पता (Pata پتہ)
2. खोज (Khoj کھوج) तलाश (Talásh
تلاش)
3. अनुसन्धान (Anusandhán انوسن
تدقیق) तहकीक (Tahqíq تھکیق)

सराग रसान (ف - ص)

SURÁGH-RASÁN सुराग रसां

1. खोजी (Khoji کھوجی) ढूँढ़ने वाला
(Dhúndhne vála ڈھونڈنے والا)

سر پرست (ف - ص)

SAR-PARAST سرپرست

- سرلک (Sanrakchhak سن رکچھک)
 अभिभावक (Abhibhāvak ابھی بھاوک)
 مربی (Murabbi مربی)

سر پوش (ف - مذ)

SAR POSH سرپوش

- आच्छादन (Āch, chhādan آچھادن)
 ढक्कन (Dhak, kan ढक्कन)

سر تابي (ف - مٹ)

SAR-TÁBI सरताबी

1. अवग्रा (Avaggya अवग्रा) हुकम
 अधूली (Hukm adūli حکم عدولی)
 2. द्रोह (Droh द्रोह) बगावत (Baghā-
 vat بغاوت)

سر तापा (ف - ص)

1. आपाद मस्तक (Āpād mastak आपाद-
 सिर से पांव तक (Sir se pāon tak सिर से पावों तक)
 2. आयोपान्त (Ād, dyopānt आयो)
 शुरू से अखिर तक (Shuru se akhīr tak शुरू से अखिर तक)
 3. नितान्त (Nitānt नितान्त) बिल्कुल
 (Bilkul بالکول)

سر تاج (ف - ص)

1. शिरोमणि (Shiromani शिरोमणी)
 सर्वश्रेष्ठ (Sarv shreshth सर्वश्रेष्ठ)
 बेहतरिन (Behtarīn بہترین)
 2. पति (Pati पति) स्वामी (Swāmi)
 (شوهر) शौहर (Shauhar شوہر)

سر براب (ف - ص)

SAR-BA-RĀH सरبراہ

1. प्रबन्ध कर्ता (Prabandh karta
 پر بندھ کرتا) मुन्तज़िम (Muntazim
 منتظم)

2. संचालक (Sanchālak संचालक)
 मुहत्तमिम (Mohtamim مہتمم)

سر بز انو (ف - ص)

SAR-BA-ZĀNU सर ब जानू

- घुटनों में सर डाले हुए (Ghutnon me
 sar dāle hue گھٹنوں میں سر ڈالے
 दुःखित (Chintit چنیت) (Chintit
 (Dukhit دکھت) गमगीन (Ghamgīn
 غمگین)

سر بسته (ف - ص)

SAR-BAS,TA सर बस्ता

- गुप्त (Gupt गुप्त) गूढ़ (Gūṛh گُوڑھ)
 پوشीदा (Poshīda پوشیده)

سر بلند (ف - ص)

SAR-BALAND सर बलन्द

- सम्मानित (Samīnānit सम्मानित)
 प्रतिष्ठित (Pratishthit प्रतिष्ठित)
 इज्जत या
 ओहदा दिया हुआ (Izzat ya ohda diya
 hua عزت یا عہدہ دیا ہوا)

سر بند (ف - ص)

- बद्ध मुख (Bad, dh mukh बद्ध मुख)
 मुह बंद (Munh band منه باند)
 रंजा हुआ (Munh ranja hua منه رنجا ہوا)
 (رنجاء ہوا)

SARKHAT سرخط (ف - مذ)

1. प्राप्ति पत्र (Prāpti pattr) پراپتی
(Rasid) (رسید) رسید پتر
2. भाटक पत्र (Bhātak pattr) بھاٹک
(Kirāya nāma) (کیرایا ناما) کیرایا نامہ پتر

3. तनखाह के हिसाब का कागज़ (Tan-
khāh ke hisāb ka kāghaz) تنخواہ
(کے حساب کا کاغذ)

سرخوش (ف - ص)

SAR-KHUSH سرخوش

- मत्त (Matt) (مست) مست
(Surūr men) (سرور میں) سرور में

- SURKHI** سُرخِی (ف - مَث) سُرخِی
(Lālīma) (لالیما) لالِیما
(Raktata) (رکتتا) لالی (Lālī)

سرخیل (ف - مذ)

SAR-KHAIL سر خیل

1. अधिपति (Adhipati) (ادھی پتی)
(Sardār) (سردار) سردار
2. बिरादरी का मुखिया (Birādari ka
mukhiya) (برادری کا مکھییا)

SAR,D سَرْد (ف - ص)

1. शीतल (Shītal) (شیتل) شیت
(Thanda) (تھندا) ٹنڈا (شیت)
2. शीतप्रधान (Shītap,pradhān)
(शितप,प्रधान) (شیتپ، پردھان)
(Sard khāsiyat vāla) (سرد
خاصیت والا)

سر تاسر (ف - ص)

SAR-TA-SAR सरतासर

- नितान्त (Nītant) (نیتانت) बिल्कुल
(Bilkul) (بالکل) शुरू से अखीर तक
(Shurū se akhīr tak) (شروع سے اخیر تک)

سر چشمه (ف - مذ)

SAR-CHASH,MA सरचश्मा

1. उद्गम (Udgam) (اُدْگَم) खान (Khān)
(کھان)
2. स्रोत (Srot) (سروت) सोता (Sota)
(सोता)

SAR-HAD सर हद (ف - مَث)

1. अन्तिम सीमा (Antim sīma) (انتم
سیما) पराकाष्ठा (Prākāshtha)
(आखिरी हद) (Ākhīri had) (اُخِرِی حد)

2. सीमा (Sīma) (سیما) हद (Had)
(حد)

سر حلقه (ع - ص)

SAR-HALQA सरहलका

- अधिपति (Adhipati) (ادھی پتی) सरदार
(Sardār) (سردار)

SURKH سُرخ (ف - ص)

- रक्त (Rakt) (رکت) शोणित (Shonit)
(लोहित) (Lohit) (لوہت) लाल
(Lāl) (لال)

سرخاب (ف - مذ)

SURKHĀB सुरखाब

- चक्रवाक (Chakrvāk) (چکرواک) चक्वा
(Chakva) (چکوا)

सरजमिन (फ - म)

SAR-ZAMÍN सरजमीन

1. क्षेत्र (Chhettr क्षेत्र) इलाका (Ilāqa علاقه)
2. देश (Desh देश) मुल्क (Mulk ملک)

सरजन्श फ - म

SAR-ZANISH सर जनिश

1. भर्त्सना (Bhartsana भर्त्सना) डांट डपट (Dānt dāpat डांट) (दपट)
2. तारणा (Tārna तारना) सजा (Saza सजा)
3. चेतावनी (Chetāvani चेतावनी) तंबीह (Tambih तंबीह)

SARSÁM सरसाम (स - म)
सन्निपात (Sannipāt सन्निपात)
सरसाम (Sarsám सरसाम)

सरसंज (फ - स)

SAR-SABZ सर रब्ज

1. शाद्वल (Shád,āwal शाद्वल) हरा भरा (Hara bhara हरा भरा)
2. वासित (Vasit वासित) आबाद (Ābād आबाद)
3. सफल (Saphal सफल) कामयाब (Kāmyāb कामयाब)

SAR-SHÁR सरशार (स - स)

1. तृप्त (Tript तृप्त) सन्तुष्ट (Santusht सन्तुष्ट) सेर (Ser सेर)
2. परिपूर्ण (Paripūrṇ परिपूर्ण)

SARDÁBA रदाबा (म - म)

तलग्रह (Talgrih तलग्रह) तहखाना (Tah khāna तहखाना)

SAR-DÁR सरदार (म - म)

1. नायक (Náyak नायक) अधिपति (Adhipati अधिपति) सरगना (Sarghana सरगना)

2. स्वामी (Swámi स्वामी) मालिक (Málik मालिक)

3. पदाधिकारी (Padádhikári पदाधिकारी) हाकिम (Hákim हाकिम)

सरदरद (फ - म)

SAR-DARD सर दर्द

1. शिरःशूल (Shirah shúl शिरःशूल) दर्द सर (Darde-sar दर्द सर)
2. कष्ट (Kasht कष्ट) क्लेश (Klesh क्लेश) तकलीफ (Taklíf तकलीफ)
3. परिश्रम (Prish,shram परिश्रम) मरब्ज-पन्ची (Maghz pach,chi मरब्ज-पन्ची)

सरद महर (फ - स)

SARD-MIH,R सर्द मिह

निःशील (Nish shíl निःशील) बे मुरवत (Be murav,vat बे मुरवत)

SARDI सर्दी (म - म)

1. शीतलता (Shítalata शीतलता) ठंडक (Thandak ठंडक)
2. शीत (Shit शीत) प्रतिश्याय (Pratish,shyáe प्रतिश्याय) बुकाम (Zukám बुकाम)

SUR,FA سرفہ (ع - مذ) سرفا
 کاس (Kás) کاسیکا (Kásika)
 کھانسی (Khápsi) کھانسی
 سرفروش (ف - ص)

SAR-FAROSH سر فروش

1. پراڻ دھوتک (Prán dyútak) پراڻ
 جان پر खेल جانے والا
 (Ján par khel jáno vála) جان
 کھیل جانے والا
2. स्वामि भक्त (Swámi bhakt) سوامی
 وفادار (Vafa dár) وفادار (بھکت)
3. योद्धा (Yod,dha) یودھا جواں مرد
 (Jawág mard) جواںمرد

SARQA سرقہ (ع - مذ) سرقا
 تسکرتا (Taskarata) تسکرتا
 چوری (Chori) چوری

SARKÁR سرکار (ف - مٹ) سرکار

1. राज्य (Rájya) راجیہ
 حکومت (Hukúmat) حکومت
2. शासक (Sháasak) شاسک
 حاکم (Hákim) حاکم
3. श्रीमान् ! (Shri mán) شریمان
 حضور ! (Huzúr) حضور

SAR-KASH سرکش (ف - ص) سرکش

1. अवशा कारी (Avaggya kári) اوگیا
 نافرمان (Ná farmán) نافرمان
 گاری
2. अहंकारी (Ahankári) اھنکاری
 گھمنڈی (Ghamandi) گھمنڈی
3. विद्रोही (Viddrohi) ویدروھی
 باغی (Bághi) باغی

लबालब (Labálab) لبالب
 (Labrez) لبزی

SIRISHT سیرشت (ف - مٹ) سیرشت

1. प्रकृति (Prakriti) پراکرتی
 (Swabháo) سوبھو
 (Ádat) عادت
2. सृष्टि (Srishti) سرشتی
 पैदाइश (Paidáish) پیدائش

SARISH,TA سریشٹا (ف - مذ) سریشٹا

विभाग (Vibhág) وبھاگ
 (Mah,kama) محکمہ

SARTÁN سرطان (ع - مذ) سرطان

1. कर्कट (Karkat) کرکٹ
 केकड़ा (Kekra) کیکڑا
 (کرک)
2. कर्क राशि (Kark ráshi) کرک راشی
 बुर्ج सरतान (Burj sartán) برج
 (سرطان)
3. पीठ का एक बहुत ही खराब फोड़ा
 (Pith ka ek bahut hi kharáb
 phora) پیٹھ کا ایک بہت ہی
 (Adith) ادیٹھ خراب پھوڑا

SUR,AT سرعت (ع - مٹ) سرعت

शीघ्रता (Shíghrata) شیگھرتا
 तेज़ी (Tezi) تیزی
 जल्दी (Jaldi) جلدی
 फुरती (Phurti) فورتی

SARGHANA सरगना (ف - مذ) سرغنہ

अधिपति (Adhi pati) ادھی پتی
 (Sardár) سردار
 मुखिया (Mukhiya) मुखیا
 (مکھیا)

सरगरोह (फ - व)

SAR-GIROH सर गिरोह

दिको 'सरगरोह'

सरगरोह (फ - व)

SAR-GUZASHT सर गुजश्त

विवरण (Vivaran वृत्तान्त)

(Vrittánt हाल (Hál हाल (वृत्तान्त)

सरगश्ते (फ - व)

SAR-GASHTA सर गश्ता

1. भ्रांत (Bhránt भ्रान्त) भटका हुआ

(Bhatka hua (भटका हुआ)

2. उद्विग्न (Udvign उद्विग्न) परेशान

(Preshán (परेशान)

सरगोशी (फ - व)

SAR-GOSHI सर गोशी

काना फूँसी (Kána phúnai काना फूँसी)

कान में बात कहना (Kán men bát

kahna (कान में बात कहना)

SIRGÍN सिरगी (फ - व)

शक्र (Shakrit शक्र) गोमय (Gomai

गोबर (Gobar गोबर)

सरलशकर (फ - व)

SAR-LASH,KAR सर लश्कर

सेनापति (Senápati सेनापति)

सालार (Sipah sálár (सिपहसालार)

SAR,MA सरमा (फ - व)

शरद ऋतु (Sharad ritu शरद ऋतु)

शीतकाल (Shit kál शीतकाल)

(Jáfa (जाड़ा)

सरकोबी (फ - व)

SAR-KOBI सर कोबी

सरकुचलना (Sar kuchalna (सरकुचलना)

सजा देना (Saza dena (सजा देना)

SIRKA सिरका (फ - व)

सिक्थ (Sikth (सिक्थ) सिरका (Sirka

(सिरका)

सरगरान (फ - व)

SAR-GARAN सर गरान

अप्रसन्न (Apprasann अप्रसन्न) रुष्ट

(Rusht रुष्ट) खफा (Khafa (खफा)

सरगर्दान (फ - व)

SAR-GARDÁN सरगर्दान

1. उद्विग्न (Udvign उद्विग्न) हैरान

(Hairán (हैरान) परेशान (Preshán

(परेशान)

2. प्रयत्नशील (Prayatnshil प्रयत्नशील)

साई (Sái (साई) शील

सरग्राम (फ - व)

SAR-GARM सर गरम

1. संलग्न (Sanlagn संलग्न) लीन

(Lín (लीन) मुनहमिक (Munhamik

(मुनहमिक)

2. यत्नवान् (Yatn ván यत्नवान्)

सचेष्ट (Sachesht सचेष्ट) साई

(Sái (साई)

3. लग्नपूर्ण (Lagnpurn लग्नपूर्ण)

पुरजोश (Purjosh पुरजोश)

سر مگین (ف - ص)

SURMAGĪN سورمائی

اَنجَن سار (Anjansār) اَنجَن سار
 اَنجیت (Anjit) سورما لگی
 ہُئی اَنکھن (Surma lagi hui ānkhen
 (سرمہ لگی ہوئی اَنکھن)

SURMA سورما (ف - مذ)

1. رَساَنجن (Rasānjan) اَنجَن (اَنجَن)
 Anjan
2. کپوت دھاتو (Kapot Dhātu) کپوت
 دھاتو سورمے کا پتھر (Surma ka
 pat, thar (سرمے کا پتھر)

SAR-NĀM سر نام (ف - ص)

1. سُرپسیدھ (Sup, prasiddh) (سُرپ)
 سُرکھ (Sukh, khyāt) (سُرکھ)
 مَشہور ترین (Mash, hūr tarīn)
 (مَشہور ترین)
2. سُویشاَن (Suyash vān) (سُویش)
 نَاماَور (Nāmāvar) (نَاماَور)

سر نامہ (ف - مذ)

SAR-NĀMA سرناما

1. شِیرشَک (Shīrshak) (شِیرشَک)
 (سُرکھی) (Surkhi)
2. پُرشستِی (Prashasti) خُت
 کَا اَلقَابِ اَدَابِ (Khat ka alqāb
 ādāb) (خُت کَا اَلقَابِ اَدَابِ)
3. چِٹْہی کا اُپری بھاگ (Chit, thi ka
 ūpari bhāg) (چِٹْہی کا اُپری بھاگ)

SURANG سُرنگ (ف - م)

اَدھو مارِگ (Adho mārg) (اَدھو مارِگ)
 کَرکَرَا (Karkara) (کَرکَرَا) جَمین دَوِج

SARMĀĪ سرمائی (ف - م)

1. شِیت کَالِک (Shīt kālīk) (شِیت کَالِک)
 جَاڑے کا (Jāre ka) (جَاڑے کا)
2. جَاڑاَول (Jārāval) (جَاڑاَول) جَاڑوں کے
 کپڑے (Jāron ke kapre) (جَاڑوں کے
 کپڑے)

SARMĀYA سرمایہ (ف - مذ)

1. پُنجِی (Pūnji) (پُنجِی) رَکَم
 (Ragam) (رَکَم) رُپِیہ (Rupia)
 (رُپِیہ)
2. دھَن (Dhan) (دھَن) دَولَت (Daulat)
 (دَولَت) مَال (Māl) (مَال)
3. سَمپَتِی (Sampatti) (سَمپَتِی) جَاہِداد (Jaidād)
 (جَاہِداد)

سرمایہ دار (ف - مذ)

SARMĀYA-DĀR سرمایا دار

پُنجِی پَتِی (Pūnji pati) (پُنجِی پَتِی) رُپِیہ
 کے بَل پر اُپنی بڑائی کَایم رَکھنے
 والا (Rupai ko bal par apni barāī
 qāim rakhne vāla) (رُپِیہ کے بَل پر
 اُپنی بڑائی قائم رَکھنے والا)

SAR, MADI سرمدی (ف - م)

اَنش شَور (Anash, shwar) (اَنش شَور)
 ہَمیشا رَہنے والا (Hamesha rahne
 vāla) (ہَمیشہ رَہنے والا)

SAR-MAST سرمست (ف - ص)

اُن مَت (Unmatt) (اُن مَت) مَدون مَت
 (Madonmatt) (مَدون مَت) مَت والا
 (Matvāla) (مَت والا) نَشہ مَیں چُور
 (Nasho men chūr) (نَشہ مَیں چُور)

SARO-PA سروپا (ف - مذ) ساروپا
 آدیانت (Ad, dhyant) سیر پیر
 (Sir pair) تالا سیرا (Tala
 sira) تالا سرا

SUROD سرود (ف - مذ) سرود
 1. گیت (Gīt) راک (Rág)
 2. ایک प्रकार کا बाजा (Ek prakar ka
 bája) ایک پرکار کا باجه

SURUR سرور (ع - مذ) سرور
 1. हर्ष (Hrsh) आनंद (Ánand
 खुशी (Khushi) (آنند
 2. हलका नशा (Halka nasha)
 सर खुशी (Sar khushi) سر
 (خوشی)

SARVAR سرور (ف - مذ) سرور
 अधिपति (Adhipati) (ادھی پتی)
 सरदार (Sardár) (سردار)

سر ورق (عف - مذ)

SAR-VARQA سر ورک

मुख पृष्ठ (Mukh prishth) (مکھ پریشٹھ)
 पुस्तक का पहिला वरक (Pustak ka
 pahila varaq) (پستک کا پہلا ورق)

سرو سامان (ف - مذ)

SARO-SÁMÁN سروسامان
 उपकरण (Upkaran) (اوپکرن) साजो-
 सामान (Sázo-samán) (سازو سامان)

SAROSH सरोश (ف - مذ) سروش
 1. देवता (Devata) (دیوتا) फारिश्ता
 (Farishta) (فرشته)

रास्ता (Zamín doz rásta) (زمین دوز
 (راستہ))

سرنگون (ف - ص)

SAR-NIGÚN सर निगू

1. अधोमुख (Adhomukh) (ادھو مکھ)
 नतमस्तक (Natmastsak) (نت
 सर झुकाए हुए (Sar
 jhukáe hui) (سر جھکائے ہوئے)
 2. लज्जित (Lajjit) (لجیت) शरमिन्दा
 (Sharminnda) (شرمندیہ)

SARE-NAU सर नौ (ف - ص) سر نو
 पुनः (Punah) (پنہ) फिर से (Phir se
 नए सिरों से (Nae siro se) (نئے
 (سرے سے))

سر نوشت (ف - مٹ)

SARNA, VISHT सर नविशत

1. भाग्य (Bhággya) (بھاگیہ) तकदीर
 (Taqdír) (تقدیر)
 2. वृत्तान्त (Vrit, tánt) (ورت، تانٹ) हाल
 (Hál) (حال)

SAR,V सर्व (ف - مذ) سرو
 सरो (Saro) (سرو) एक पेड़ (Ek per
 (ایک پڑ))

سرو اندام (ف - ص)

SARV-ANDÁM सर्व अन्दाम
 सुडोल और लंबी देह वाला (Sudol aur
 lambi deh vála) (سدول اور لمبی
 Sarv) (sarov) (سرو جس سے شریر والا
 jaise sharir váls) (سلندر (Sundar) والا)

آغا پکڑ لےنے والا (Jald ág pakaṛ
lene vála جلد آگ پکڑ لینے والا)

سریرع التائیر (ع - ص)

SARI-UT-TÁSÍR سری उत्तासीर

شیگر کاری (Shíghr kári شیکھر کاری)

تورنت آسر کرنے والا (Turant asar
karne vála تورنت اثر کرنے والا)

سریرع الزوال (ع - ص)

SARI-UZ-ZAVÁL سری उज्जवाल

پاتنومکھ (Patanonmukh پاتنوں مکھ)

جلد گیرنے والا (Jald girne vála
جلد گرنے والا)

سریرع السیر (ع - ص)

SARI-US-SAIR سری उसैर

دروت گامی (Drut gámi دروت گامی)

بھوت تیز چلنے والا (Bahut tez
chalne vála بہت تیز چلنے والا)

سریرع الفہم (ع - ص)

SARI-UL-FAHM سری उल्फह्म

شیگر بودھی (Shíghr bud,dhi شیکھر بودھی)

جلدی ہی بات کی تھ کو پھنچ جانے والا (Jaldi hi bát ki tah ko
pahunch jáne vála جلدی ہی بات
کی تھ کو پہنچ جانے والا)

سریرع الرضم (ع - ص)

SARI-UL-HAZM سری उल्हज्म

لگھو پاک (Laghu pák لگھو پاک)

جلد پچ جانے والا (Jald pach jáne
vála جلد پچ جانے والا)

2. آکااش وانی (Ákash váni آکاش
الہام (Ilhám) (الہام وانی)

سرورکار (ف - مذ)

SARO-KÁR ساروکار

1. संबध (Sambandh سمبندھ) سंपर्क

(Sampark سمپرک) लगाव (Lagáo

تعلق (Ta,alluq (لگاؤ

2. प्रयोजन (Prayojan ممت-
لعب (Matlab مطلب)

SARHANG सरहंग (ف - مذ) سرھنگ

1. योद्धा (Yod,dha یودھا) सैनिक
(Sainik سہیلک) सिपाही (Sipáhi
سپاہی)

2. मल्ल (Mall مل) पहिलवान (Pahil-
ván پہلوان)

SARÍR सरिर (ع - مذ) سریر

सिंहासन (Singhásan سنگھاسن) तख्त
(Takht تخت)

سریر آرا (ع - ص)

SARÍRÁRA सरिरारा

सिंहासनारूढ़ (Singhásanárúṛh سنگھا-

सिंहासनारूढ़ (Singhásanárúṛh سنگھا-

सिंहासनारूढ़ (Singhásanárúṛh سنگھا-

सिंहासनारूढ़ (Singhásanárúṛh سنگھا-

SARÍ,A सरि,आ (ع - ص) سریر

शीघ्र (Shíghr شیکھر) द्रुत (Drut

जल्द (Jald जلد) तेज़ (Toz تیز) (دروت)

سریرع الالة هاب (ع - ص)

SARI-UL-ILTIHÁB سری उल इल्ति हाब

विस्फोटक (Visphotak ویسفوٹک) जल्द

SUST سوست (ف - ص) سوست

1. आलसी (Álasi) मंद (Mand) काहिल (Káhil) (مئل) (مئل)
2. दुर्बल (Durbal) कमज़ोर (Kamzor) (کمزور)
3. खिन्न (Khinn) उदास (Udás) (اداس)
4. शिथिल (Shithil) निढाल (Nidhál) (نڈھال)

سست پیمان (ف - ص)

SUST-PAIMÁN सुस्त पैमाँ

1. अहङ्क संकल्प (Adriḥ sankalp) (ادرجه) (ادرجه)
2. वादे का कच्चा (Váde ka kaach,cha) (وعدے کا کچھا)

سست رائے (ف - ص)

SUST-RÁI सुस्त राय

1. मंद चेता (Mand cheta) (مند چیتا) (مند چیتا)
2. जिसकी राय दुरुस्त नहो (Jis ki rái durust na ho) (جس کی رائے دُرُست نہ ہو)
3. मूर्ख (Múrkh) नासमझ (Na samajh) (ناسمجھ) (ناسمجھ)
4. बेअकल (Be aql) (بے عقل)

سست قدم (عف - ص)

SUST-QADAM सुस्त कदम

1. मंद गति (Mand gati) (مند گتی) (مند گتی)
2. सुस्त चलने वाला (Sust chalne vála) (سست چلنے والا)

SUSTI सुस्ती (ف - مٹ) سستی

1. आलस्य (Álas, sya) काहिली (Káhilí) (کاهلی)

SURÍN सुरीन (ف - مٹ) سرین

1. श्रौण (Shron) नितंब (Nitamb) (چوٹو) (چوٹو)
2. मलद्वार (Maldwár) गुदा (Guda) (گدا) (مبرز)

SAZA सज़ा (ف - مٹ) سزا

1. दंड (Dand) साहस (Sáhas) (قید) (قید)
2. प्रतिकार (Pratikár) बदला (Badla) (بدله)
3. अर्थ दंड (Arth dand) (ارثہ دند) (ارثہ دند)
4. तावान (Táván) जुर्माना (Jurmána) (چرمانہ)

SAZA-YÁR सज़ावार (ف - ص) سزاوار

1. पात्र (Pátr) योग्य (Yoggya) (لائق) (لائق)
2. उचित (Uchit) मुनासिब (Munásib) (مناسب)
3. शुभ (Shubh) मुबारक (Mubá-rak) (مبارک)

سزایاب (ف - ص)

SAZA-YÁB सज़ा याब

1. दंडित (Dandit) सज़ा पाया हुआ (Saza páya hua) (سزا پایا ہوا)

سزایافتہ (ف - ص)

SAZA-YÁFTA सज़ा याफ़्ता

1. पूर्व दंडित (Púrv dandit) (پورو دندت) (پورو دندت)
2. पहिले का सज़ा पाया हुआ (Pahile ka saza páya hua) (پہلے کا سزا پایا ہوا)

SA,ÁDAT سعادَت (ع - مٹ)

1. सौभाग्य (Saubhāgya) (سوبھاگیہ)

खुश किस्मती (Khush qismati)
(خوش قسمتی)

2. कल्याण (Kal,lyán) (کلیان) भलाई
(Bhalái) (بھلائی)

سعادَت مند (ع - ص)

SA,ÁDAT-MAND सआदत مند

भाग्यवान् (Bhāgya vān) (بھاگیہ وان)

खुश किस्मत (Khush qismat) (خوش
قسمت)

SUÁL सुआल (ع - ص)

कास (Kás) (کاس) खांसी (Khānsi)
(کھانسی)

SA,D सआद (ع - ص)

1. शुभ (Shubb) (شبه) मंगल मय
(Mangelmāi) (منگل مے) सुबारक
(Mubarak) (مبارک)

2. श्रवण नक्षत्र (Shravan nakshatrr)
(शरण नक्षेत्र) बाईसवीं मंजिले कमर
(Báisvīn Manzile-qamar) (بائیسویں
منزل قمر)

SA,I सआइ (ع - مٹ)

प्रयत्न (Prayatn) (پریتن) प्रयास
(Prayás) (پریاس) चेष्टा (Cheshta)
(कोशिश) (Koshish) (کوشش)

SA,ÍD सईद (ع - ص)

1. भाग्यशाली (Bhāgya shali) (بھاگیہ
شالی) नेक बल्लत (Nek bakhht)
(नेक)

2. नपुंसकता (Napunsakata) (نہن سکتا)

नामर्दी (Nāmardī) (نامردی)

SAT,H सटह (ع - مٹ)

तल (Tal) (تل) स्तर (Istar) (استر)

हर चीज़ का ऊपरी भाग (Har chiz ka
úpari bhág) (هر چیز کا اوپری بھاگ)

سطح آب (ع - مٹ)

SAT,HE-ÁB सटहे आब

जलतल (Jaltal) (جل تل) पानी का

ऊपरी भाग (Páni ka úpari bhág)
(पानी का اوپری بھاگ)

سطح زمیں (ع - مٹ)

SAT,HE-ZAMÍN सटहे जमीं

भूतल (Bhútal) (بھوتل) धरातल

(Dharátal) (دھراتل) पृथ्वी का ऊपरी
भाग (Prith,vi ká úpari bhág)
(پرتھوی کا اوپری بھاگ)

SAT,HA सटहा (ع - مٹ)

तल (Tal) (تل) स्तर (Istar) (استر)

सतह (Sat,h) (سطح)

SAT,HI सटही (ع - ص)

ऊपरी (Upari) (اوپरी) मामूली

(Mamúli) (معمولی) बे सोचा समझा
(Be socha-samjha) (بے سوچا سمجھا)

SAT,R सटर (ع - मٹ)

रेखा (Rekha) (ریکھا) पंक्ति (Pankti)

(रेखा) (Satar) (سطر) (یلکتی)

SAT,VAT सटवत (ع - मٹ)

आतंक (Átank) (آتک) दबदा

(Dabdaba) (دبدا) धाक (Dhák) (دھاگ)

SAFÁHAT سفاہت (ع - مٹ) سفاہت
 नीचता (Níohata نیچتا) अधमता
 (Adhamata ادھمتا) कमीना पन
 (Kamína pan کمینہ پن)

SAFAR सफर (ع - مذ) سفر
 1. यात्रा (Yáttara یاترا) मुसाफिरत
 (Musáfirat مسافرت)
 2. प्रस्थान (Prasthán پرستھان) कूच
 (Kúch کوچ) سفر آخرت (ع - مذ)

SAFAR-ÁKHIRAT सफरे आखिरत
 अन्तिम यात्रा (Antim yáttara अन्तिम
 यात्रा) मौत (Maut موت)

سفر خرج (ع - مذ)

SAFAR-KHARCH सफर खर्च
 संबल (Sambal سمبل) पाथेय
 (Pátheya پاتھہ) जादेराह (Záde-ráh
 زاد راه)

سفر نامه (ع - مذ)

SAFAR-NÁMA सफर नामा
 भ्रमण वृत्तांत (Bhraman-vrittánt
 भ्रमण कथा (Bharman katha
 भ्रमण कथा) सफर के
 हालात की किताब (Safar ke hálát
 ki kitáb سفر کے حالات کی کتاب)

SAF,RA सफरा (ع - مذ) سفره
 دسترخوان (Dastar-khán دسترخوان)

SUFRA सुफ्रा (ف - مذ) سفره
 मलद्वार (Maldwár مل درار) गुदा
 (Guda گدا) मबरज़ (Mabraz مبرز)

2. शुभ (Shubh شوبه) मुबारक
 (Mubáarak مبارک)

SIFÁRAT सिकारत (ع - मٹ) سفارت
 दूत कर्म (Dút karm دوت کرم) प्रति
 निधित्व (Pratinidhittwa प्रति
 निधित्व) सफ़ीर का पद (Safir ka pad
 سفیر کا پد) سفارت خانه (ع - مذ)

SIFÁRAT-KHÁNA सिकारत खाना
 दूतावास (Dútávás دوتاवास) सफ़ीर
 के रहने की जगह (Sáfir ke rahne ki
 jagah سفیر کے رہنے کی جگہ)

سفارش (ف - مٹ)

SIFÁRISH सिकारिश
 अभिस्ताव (Abhistáv अभिस्ताव)
 अनुशंसा (Anushansa अनुशंसा)
 सिपारिश (Sipárish سپارش)

SAF,FÁK सफ् फाक (ع - ص) سفاک

1. रक्त पाती (Rakt páti رکت پاتی)
 कातिल (Qátíl قاتل)
2. निदर्श (Nirdai निर्दर) बे रहम
 (Be rahm بے رحم)

SIFÁL सिकाल (ع - مذ) سفال

1. मृत्पात्र (Mrit páttir मृत्पात्र)
 मट्टी का बर्तन (Matti ka bartan
 मट्टी का बर्तन)
2. खप्पर (Khappar कपूर) मट्टी का
 ठोकरा (Matti ka thikra मट्टी का
 ठोकरा)

SAFÍNA سفینه (ع - مذ) سفینا

1. نौका (Nauka) नाव (Náo) कश्ती (Kashti) नाؤ
2. किताब (Kitáb) کتاب (Kághaz) کاغذ
3. आदेश पत्र (Ádesh pattr) आदेश (Hukm náma) हुकम नामा (حکم نامہ)

SAFÍH سفیه (ع - ص) سफीه
मूढ़ (Múrh) निर्बुद्धि (Nirbud, dhi) बेवकूफ (Be vaqúf) بے وقوف

SAQ,QA सक्का (ع - مذ) سقا
पानी भरने वाला (Páni bharne vála) भिश्ती (Bhishti) पानी भरने والا (بہشتی)

SAQÁBA सक्बा (ع - مذ) سقابه
जलपात्र (Jal pátr) पानी की टंकी (Páni ki tanki) (پانی کی تنکی)

SAQAR सकर (ع - مذ) سقر
नरक (Narak) रौरव (Raurav) दोज़ख (Dozakh) (نورک) (رورف) (دوزخ)

SAQ,F सक्फ (ع - مث) سقف
छत (Chhat) पाटन (Pátan) (چھت) (پاٹن)

SUQ(U)M सुक् (कु) म (ع - مذ) سقم

1. दोष (Dosh) विकार (Vikár) ऐब (Aib) (دوش) (وکار) (عیب)
2. रोग (Rog) बीमारी (Bímári) (روگ) (بیماری)

SI (U) F,L सि (सु) फ्ल (ع - مذ) سفل

फोक (Phok) फुज़ला (Fuzla) (فوک) (فوزلا)

SIFLA सिफ्ला (ع - مذ) سفله

निकुष्ट (Nik,krisht) (نک کرشت)
अधम (Adham) ओछा (Oochha) (ادھم) (اوچھا)
कमीना (Kamína) (کمینه)

SAFÚF सफूफ (ع - مذ) سفوف

चूर्ण (Chúrn) पिसी हुई चीज़ (Pisi hui chíz ya dava) (چورن) (پسی ہوئی چیز یا دوا)

SAFED सफेद (ع - ص) سفید

श्वेत (Shwet) शुभ्र (Shubhr) भूरा (Bhúra) सपेत (Sapet) (شیت) (شوبر) (بھورا) (سپیت)

سفید پوش (ف - ص)

SAFED-POSH सफेद पोश

1. श्वेतांबर (Shetámbar) सफेद कपड़े पहनने वाला (Safed kapre pahinne vála) (شیتامبر) (سفيد کپڑے پہننے والا)

2. सभ्य (Sabbhya) भला (Bhalá) मानस (Bhalá mánas) शरीफ (Sharíf) (سب، بهیه) (بھلا) (مانسن) (شریف)

SAFÍR सफ़ीर (ع - مذ) سفیر

दूत (Dút) राज दूत (Ráj dát) एम्बैसेडर (Ambassador) (دوت) (راج دوت) (امبैसेڈر)

3. गतिभंग (Gati bhang) گتی بھنگ
शेर के वज़न में सकता (Sher ke
vazn men sakta) شعر کے وزن میں
سکتا

SAKARÁT सकरात (ع - مٹ) سکر ات
चंद्रा (Ghandra) यम यातना
(Yam yātana) मरते समय
की तकलीफ (Marte samai ki taklif
(مرتے سے کی تکلیف)

सकंजबिन (ع - مٹ)

SIKANJBÍN सिकंजबीन
नीबू का शरबत (Nibu ka sharbat) نیبو
کا شربت

SUKÚT सुकूत (ع - مذ) سکوت
मौन (Maun) खामोशी (Khámoshi
चुप्पी (Chuppi) خاموشی

SUKÚN सुकून (ع - مذ) سکون

1. शान्ति (Shānti) अमन (Amn) شانتی (امن)
2. स्थिरता (Isthirata) ठहराव (Thahráw) स्थिरता (تھراو)
3. सुख (Sukh) आराम (Árám) सुख (سکھ) (آرام) चैन (Chain) چैन
4. किसी अच्छे का हल होना (Kisi
akehbar ka hal hona) کسی اچھے
کا ہل ہونا (Jazm) جزم

SUKÚNAT सुकूनत (ع - مٹ) سکونت
निवास (Nivás) रहाइश (Rahá-
ish) رہائش

SUQÚT सुकूत (ع - مذ) سقوط
गिर पड़ना (Girpaṛna) کبڑے سے
نیکالنا (Qabze se nikalna) (نکالنا)

سقوط اشتہا (ع - مذ)

SÚQUTE-ISHTIHA सुकूतेइश्तिहा
मंदगिनी (Mandágini) भूक
जाती रहना (Bhúk játi rahna) بھوک
جاتی رہنا

SAQÍM सकीम (ع - ص) سقیم

1. रुग्न (Rugn) बीमार (Bímár) (روگی) (بیمار)
2. विकृत (Vik,krit) खराब (Kharáb) (وکرت) (خراب)

سقیم الحال (ع - ص)

SAQÍMUL-HÁL सकीमुलहाल

1. दुरदशा ग्रस्त (Durdasha grast) (دودشا گُرسٹ) बद हाल (Bad hál) (بد حال)
2. रोग ग्रस्त (Rog grast) बीमार (Bímár) (روگ گُرسٹ) (بیمار)

SAK,TA सकता (ع - مذ) سکتا

1. मूर्च्छारोग (Murchha rog) (मूर्च्छा) एक बीमारी जिसमें आदमी अचेत
हो जाता है (Ek bímári jis men
ádami achet ho jâta hai) (روگ) (ایک
بیماری جس میں آدمی اچیت
ہو جاتا ہے)
2. विराम (Virám) रुकाव (Rukáo) (ویرام) (روکاؤ)

SALÁSAT سلاست (ع - مٹ)

1. सरलता (Saralata) सीधापन (Sīdhā pan) (سیدھا پن)
2. प्रवाह (Pravāh) रवानी (Ravāni) (روانی)

سلاست زبان (ع - مٹ)

SALÁSATE-ZABÁN सलासते ज़बान
कोमला (Komala) फ़साहत (Fasāhat) (فصاحت)

SALÁSIL सलासिल (ع - مٹ)

- سلسلہ کی جمع ہے لیکن اردو میں
واحد کے معنوں میں مستعمل ہے
श्रृंखला (Shrinkhala) बेड़ी (Beri) (بیری)
Zanjīr (زنجیر) (بیڑی)

SALÁM سلام (ع - مٹ)
प्रणाम (Pranām) बन्दागी (Bandagi) (بندگی)

SALÁMAT سلامت (ع - ص)

1. सुरक्षित (Surakhhit) (सुरक्षित) महफूज़ (Mahfūz) (محفوظ)
2. स्वस्थ (Swasth) तन्दुरुस्त (Tandurust) (تن درست)
3. जीवित (Jīvit) जिन्दा (Zinda) (زندہ)

SAL,B सलब (ع - مٹ)

1. निवारण (Nivāran) हटाना (Hatāna) दूर करना (Dūr karna) (دور کرنا)
2. वंचित करना (Vanchit karna)

SIK,KA सिक्का (ع - مٹ)

1. मुद्रा (Muddra) रुपया पैसा (Rupiya paisa) (روپیہ پیسہ)
2. श्रातंक (Ātank) रोब (Rob) (دعب)

سکہ زر (ع - مٹ)

SIK,KA-E-ZAR सिक्काएज़र
स्वर्ण मुद्रा (Swarn muddra) सोने का सिक्का (Sone ka sikka) (سونے کا سکہ)

سکہ کاغذی (ع - مٹ)

SIK,KA-E-KĀGHĀZI सिक्काए कागज़ी
पत्र मुद्रा (Pattr muddra) नोट (Note)

SAG सग (ع - مٹ)
श्वान (Shwān) कुकुर (Kuk,kur) कुत्ता (Kutta) (کک کور)

SIL सिल (ع - مٹ)

1. फेफड़ों का ज़रम (Phephaṛon ka zakhm) (پھیپھڑوں کا زخم)
2. यक्ष्मा रोग (Yakhhma rog) (तपेदिक) (Tape diq) (دوگ)

SILĀH सिलाह (ع - مٹ)
अस्त्र (Astr) हथियार (Hathiyār) (هتھیار)

سلاح خانہ (ع - مٹ)

SILĀH-KHĀNA सिलाहख़ाना
शस्त्रागार (Shastraágār) हथियार रखने की जगह (Hathiyār rakhne ki jagah) (هتھیار رکھنے کی جگہ)

4. सम्बन्ध (Sambandh سمبندھ)

तत्प्रल्लुक (Ta,alluq تعلق)

5. वंशावली (Vanshāvali ونشاولی)

कुरसी नामा (Kursī nāma کرسی نامہ)

سلسلہ بندی (ع - ف - مٹ)

SIL, SILA-BANDI सिल्सिला बन्दी

1. क्रम बद्धता (Kram bad, dhata क्रम ترتیب (Tartīb بددھता)

2. पंक्ति बद्धता (Pankti bad, dhata पंक्तی بدھता)
एक कतार में होना (Ek qatār men hona ایک قطار میں ہونا)

SULTÁN सुल्तान (ع - مڈ) سلطان

राजा (Rāja राजہ) भूपति (Bhūpati भूपति)
बादशाह (Bādshāh بادشاہ)

SALAF सल्फ (ع - ص) سلف

1. पूर्वज (Pūrvaj پوروج) पुराने बुजुर्ग (Purāne buzurg پرانے بزرگ)

2. अगला (Agla اگلا) पहिले वाला (Pahile vāla پہلے والا)

SILK सिल्क (ع - مٹ) سلك

1. सूत्र (Sūtr सूत्र) डोरा (Dora دورا)

2. पाट (Pāt पाट) कौशेय (Kausheya कौशेय)
रेशम (Resham रेशम)

سلك مرواريد (ع - مٹ)

SILKE-MARVÁRID सिल्के मर्वारीद

मुक्तादाम (Mukta dām मुक्ता दाम)

मोतियों की लड़ी (Motiyon ki laṛī मोतियों की लड़ी)

موتیوں کی لڑی

छीन लेना (Chhīn लेना)

چھین لینا

SILAH सिल्ह (ع - مڈ) سلاح

शस्त्र (Shastr शस्त्र)

हथियार (Hathiyār هتھیار)

سلاح پوش (ع - ص) سلاح پوش

SILAH-POSH सिल्हपोश

सशस्त्र (Sashastr सशस्त्र)

हथियारबंद (Hathiyār band هتھیار بند)

سلاح خانه (ع - مڈ) سلاح خانه

SILAH-KHÁNA सिल्हखाना

शस्त्रागार (Shastrāgār شستراگار)

असिल्हखाना (Asliha khāna اسلحه خانہ)

سلاح شور (ع - مڈ) سلاح شور

SILAH-SHOR सिल्ह शोर

सैनिक (Sainik सैनिक)

सिपाही (Sipāhi سپاہی)

سلسبیل (ع - مٹ) سلسبیل

SAL, SABÍL सल्सबोल

स्वर्ग की एक नहर (Swarg ki ek nahar, r

سورگ کی ایک نہر)

SIL, SILÁ सिल्सिला (ع - मڈ) سلسلہ

1. शृंखला (Shrinkhala شرنکھلا)

ज़ंजीर (Zanjir زنجیر)

2. श्रेणी (Shreni श्रेणी) कतार (Qatār

قطار)

3. क्रम (Kram क्रम) तरतीब (Tartīb

ترتیب)

SALÍM سَلِیْم (ع - ص) سَلِیْم

1. गम्भीर (Gambhír گمبہیر) मतीन (Matín متین)
2. उचित (Uchit اچت) ठीक (Thík تھیک)

سَلِیْم الطبیع (ع - ص)

SALÍMUT-TAB,A सलीमुत्तबअ

- गम्भीर (Gambhír گمبہیر) सुशील (Sushíl سوشیل) मुतहम्मिल (Muta-ham,mil متحصل)

SAM سَم (ع - مذ) سَم

- विष (Vish وش) गरल (Garal گزل) जहर (Zahr زھر)

SAMA سَمَا (ع - مذ) سَمَا

- आकाश (Ákásh آکاش) गगन (Gagan گگان) आसमान (Ásmán آسمان) سماعت (ع - مٹ)

SAMÁJAT समाजत

- विनय (Vinai ونے) विनती (Vinati वنتی) खशामद (Khushámad خوشامد)

SAMA,A समाअ (ع - مذ) سَمَاع

1. श्रवण (Shravan شرّون) सुनना (Sunna سننا)
2. राग (Rág राگ) गान (Gán گان)

SAMÁ,AT समाअत (ع - مٹ) سماعت

1. श्रवण (Shravan شرّون) सुनना (Sunna سننا)
2. श्रवण शक्ति (Shravan shakti شرّون شکتی) सामिआ (Sámiá سامعہ)

SULÚK सुलूक (ع - مذ) سُلُوك

1. आचार (Áchár آچار) व्यवहार (Vyavhár ویوہار) अमल (Amal عمل)
2. पुण्य (Pun,nya پنیہ) भलाई (Bhalái بھلائی)
3. ईश्वर प्राप्ति (Íshwar prapti ایشور پراپتی) तलाशे हक (Taláshhe-haq تلاش حق)

SALÍS सलीस (ع - ص) سَلِیس

1. सरल (Saral سرل) आसान (Ásán آسان)
2. कोमला (Komala کوملا) वह इबारत जिसमें मोटे और कठिन शब्द न हों (Voh ibárat jis men mote aur kathin shabd na hon وہ عبارت جس میں موٹے اور کٹھن شبد نہ ہوں)

SALÍQA سَلِیْقَا (ع - مذ) سَلِیقَہ

1. शिष्टता (Shish,tata شیش تاتا) तमीज़ (Tamíz تمیز)
2. योग्यता (Yoggyata یوگیّتا) कुशलता (Kushalata کशलّتا) सलाहियत (Saláhiyat صلاحیت) काम करने की तमीज़ (Kám, karne kī tamíz کام کرنے کی تمیز)

سَلِیقَہ مند (ع - ص)

SALÍQA-MAND सलीकामन्द

- शिष्ट (Shisht شیش) सभ्य (Sabh,bhya سبھیہ) तमीज़दार (Tamíz dár تمیزدار)

muláim hoti hai ایک جانور جس کی کھال بہت ہی ملائم ہوتی ہے

2. उस जानवर की खाल (Us jánvar ki khál (اس جانور کی کھال

SAMUM سموم (ع - مٹ)

1. विषाक्त वायु (Vishákt váyu (وشاكت وايو
(Zahríli hwa (زهریلی هوا

2. लपट (Lapat (لپٹ لٹو (Lú lo

SAM,MI समी (ع - ص)

विषाक्त (Vishákt (وشاكت
(Zahríla (Zahríla (وشیلا
(Zahríla (زهریلا

SAMĪ,A समी (ع - مذ)

1. श्रोता (Shrota (شروتا
(Sunle vála (سنلے والا

2. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek nám (ایشور کا ایک نام

SAN سن (ع - مذ)

वत्सर (Vatsar (وتسر
(Sál (سال (ورش

SIN سن (ع - مذ)

आयु (Áyu (ایو
(Umr (عمر

SANA سنا (ع - مٹ)

स्वर्ण पत्री (Swarn pátrí (سورن پتری
(Ek rechak patti (ایک رچک پتی
(ریچک پتی

SINÂN سینا (ف - مٹ)

तीर की नोक (Tír ki nok (تیر کی نوک
(نوک

SAMÁVI سماوی (ع - ص)

1. आकाशीय (Ákáshíya (آکاشیہ

आसमानी (Ásmáni (آسمانی

2. दैवी (Daivi (دیوی
(Ghaibi (غیبی

SAM,A सम (ع - مٹ)

1. कर्ण (Karn (کرن
(Kán (کان

2. श्रवण शक्ति (Shravan shakti (شروون شکتی
(Samá,at (سماعت

سمع خراشی (عف - مٹ)

SAM,A-KHARÁSHI सम (ع - مٹ)

बकबक से कान खाना (Bak bak se kán khána (بک بک سے کان کھانا

SAMAN समन (ع - مٹ)

नवमल्लिका (Nav mallika (نو ملکا
(Chameli (چمیای

SAMAND समन्द (ف - مذ)

अश्व (Ash,shwa (اشو
(Váji (वाजि
(Ghoṛa (گھوڑا (واجی

SAMANDAR समन्दर (ف - مذ)

अग्नि कीट (Agni kít (اگنی کیٹ
(Ek kīṛa (एक कीड़ा जो आग में रहता है
(jo ág men rahta hai (ایک کیڑا جو آگ میں رہتا ہے

SAMUR समूर (ع - مذ)

1. समूर (Samúru (سموړو
(Ek jánvar jis ki khál bahut hi (ایک جانور جس کی کھال بہت ہی ملائم ہوتی ہے

کھڑوں کے کنارے کی چوڑی *āri got*
(اور آری گوت)

سنجیدگی (ف - مٹ)

SAN, JĪDAGI سنجیدگی

گمبیرتا (*Gambhīrata*)
مستانات (*Matānat*)

SANJĪDA سنجیدہ (ف - ص)

1. گمبیر (*Gambhīr*) متین (*Matin*)
2. جَنچا تولا (*Janchā tula*)
مؤزوں (*Mauzūn*)

SINDĀN سندان (ف - مذ)

نہائی (*Nihāī*) اہرن (*Ahran*)
(اھرن)

سن رسیدہ (عف - ص)

SIN-RASĪDA سین رسیدا

وہوگت (*Vayogat*) بڑا (*Būṛha*)
(وہو وڑھ) بوزھا

SANG سنگ (ف - مذ)

پاشان (*Pāshān*) پستار (*Prastar*)
پتھر (*Pat,thar*) شِلا (*Shila*)

سنگ آہن ربا (ف - مذ)

SANGE-ĀHAN-RUBA سنجہ آہن ربا

چمبک (*Chumbak*) مکناتیس (*Maqnātīs*)
(مقلاتیس)

سنگ پشت (ف - مذ)

SANG-PUSHT سنجہ پشت

کچھپ (*Kachhva*) کورم (*Kūrm*)
کچھپ (*Kachhva*) کچھپ

SUM,BUL سُمبُل (ف - مذ)

1. جٹا مانسی (*Jata mānsi*)
بالہار (*Bālohār*)
2. اَلک (*Alak*) زُلف (*Zulf*)
(زلف)

SUN,NAT سُنّت (ع - مٹ)

1. نِیَم (*Niyam*) پدھتی (*Pad,dhati*)
طریقہ (*Tarīqa*)
2. وہ طریقہ جس پر محمد صاحب اور ان
(*Voh tarika jis par mohammad sahib aur un ke as,hāb chale*)
وہ طریقہ جس پر محمد صاحب اور ان
(کے اصحاب چلے)
3. ختنہ (*Khatna*) مسالمانی (*Musalmani*)

سَنجَاب (ف - مذ)

SA (I) NJĀB س (سی) نْجَاب

1. ایک جانور جو چوہے سے بڑا ہوتا ہے
اسکی خال کا پوستین بنتا ہے
(*Ek jānvar jo chūhe se bāra hota hai, us ki khāl ka postīn banta hai*)
ایک جانور جو چوہے سے بڑا ہوتا ہے اس کی کھال کا
پوستین بنتا ہے
2. سَنجَاب کی خال (*Sanjāb ki khāl*)
سَنجَاب کی کھال

SANJĀF سَنجَاف (ف - مٹ)

کپڑوں کے کنارے کی چوڑی اور آڑی
گود (*Kapron ke kināre ki chauṛi aur*)

سنگ ساز (ف - مذ)

SANG-SÁZ संग साज़

वह आदमी जो छापे खाने में पत्थर को
ठीक करता और उसकी गलतियां बनाता है
(Voh ádami jo chhāpe khāne men
pat,thar ko thík karta aur us ki

غلطیات بناتا है وہ آدمی جو
چھاپے خانے میں پتھر کو تھیک کرتا
(اور اسکی غلطیاں بناتا ہے)

سنگ فسان (ف - مذ)

SANG-FASÁN संग फसां

शाण (Shān شان) सान रखने का पत्थर
सान رکھنے کا پتھر (Sān rakhne ka pat,thar)
(کا پتھر)

سنگلاخ (ف - ص)

SANGLÁKH संगलाख

पथरीली ज़मीन (Pathrili zamín پتھریلی
زمین)

SANGAM संगम (ف - مذ)

संगम (Sangam سلگم) दो नदियों के
मिलने की जगह (Do nadiyon ke milne
ki jagah دو ندیوں کے ملنے کی جگہ)

سنگ مٹانہ (ع - مذ)

SANGE-MASÁNA संगे मसाना

अश्मरी (Ashmari अश्मरी) पथरी
(पथरी Patbri)

سنگ مرمر (ع - مذ)

SANGE-MARMAR संगे मरमर

श्वेत प्रस्तर (Shwot prastar شہت
پستار)

سنگ تراش (ف - ص)

SANG-TARÁSH संग तराश

शिलाकार (Shilákár شلاکار) पत्थर का
काम बनाने वाला (Pat,thar ka kām
banāne wāla پتھر کا کام بنانے والا)

سنگ خارا (ف - مذ)

SANG KHÁRA संगेखारा

एक प्रकार बहुत ही कड़ा पत्थर
(Ek prakár ka bahut hī kaṛa pat,thr
(ایک پرکار کا بہت ہی کڑا پتھر)

سنگ دل (ف - ص)

SANG-DIL संगदिल

पाषाण हृदय (Páshán hridai پاشان
ہرڈے) निष्ठुर (Nishtur نیتھر)
बेरहम (Be rahm بے رحم)

سنگ راہ (ف - مذ)

SANGE-RÁH संगे राह

1. मार्ग बंध (Mārg bandh مارگ
بندھ) रास्ते का पत्थर जो आने जाने
में बाधक हो (Rāste ka pat,thar
jo āne jāne men bādhak ho راستے
کا پتھر جو آنے جانے میں بادھک
هو)

2. बाधक (Bādhak بادھک) विघ्नकारी
(Vighn káři وگھن کاری) मुज़ाहिम
(Muzáhim مزاحم)

سنگ ریزہ (ف - مذ)

SANG-REZA संग रेज़ा

शिला कण (Shila kan शिलाकण) रोड़ा
(Roḍa روتا) कंकड़ी (Kankari کنکڑی)

SIVA سیوا (ع - مذ) سوا
 اتریکٹ (Atirikt) اترکٹ
 (Aláva علاوة) Bajuz (باجوز)

SAVÁD سواد (ع - مذ) سواد
 1. کالیمہ (Kálíma) سیواہی
 (Siyáhi سیماہی)

2. کسی نگر یا آبادی کی سیمہ کی شروعات
 (Kisi nagar ya ábádi ki
 síma ki shurúát کسی نگر یا
 آبادی کی سیمہ کی شروعات)

SAVÁR سوار (ف - ص) سوار

1. اشواروہی (Ash,shwárohi) اشرواروہی
 غلڑ سوار (Ghur savár) گھڑ سوار
 2. چڑھا ہوا (Chāṛa hua) چڑھا ہوا

SAVÁRI سوار (ف - مٹ) سوار
 واہن (Váhan) واہن سوار ہونے کی
 سوار ہونے (Savár hone ki chíz) سوار ہونے
 کی چیز

SAVÁL سوال (ع - مذ) سوال
 1. جیگیاہا (Jiggyása) جیگیاہا
 (Prishn پرسن) پوچھنا (Púchh
 tánehh پوچھنا تانچھ)
 2. پراثرنا (Práṛthana) پراثرنا
 درخواست (Darkhást) درخواست

SAVÁLÁT سوال (ع - مذ) سوال
 سوال کی جمع
 پرسناولی (Prashnávali) پرسناولی

ایک प्रकार کا سفید اور
 چیکنا پتھر (Ek prakár ká safed
 aur chikna pat,thar ایک پرکار کا
 سفید اور چیکنا پتھر)

SANGÍN سنگین (ف - ص) سنگین

1. پتھر کا بنا हुआ (Pat,thar ka
 bana hua) پتھر کا بنا ہوا
 2. گاف (Gaf) گاڈا (Gáṛha) گاڈا
 3. پراچند (Prachand) پراچند
 (Sákht سخت)
 4. ایک پتلی جو بندوق کی
 پر لگاتے ہیں (Ek patli barehhi jo
 bandúq ki nok par lagáte hain
 ایک پتلی جو بندوق کی
 نوک پر لگاتے ہیں)

سنگین دل (ف - ص)

SANGÍN-DIL سنگی دل
 دیکھو 'سنگ دل'

SANGÍNİ سنگینی (ف - مٹ) سنگینی

1. شیلٹوا (Shiláttwa) پتھر پن
 (Pat,thar pan) پتھر پن
 2. گھنٹوا (Ghanattwa) ڈوسپن
 (Thos pan) ڈوسپن
 3. ڈرہٹا (Driṛhata) مژبوتی
 (Mazbúti) مضبوطی
 4. بھایانکاتا (Bhayánakata) بھایانکاتا
 خطرناکی (Khatarnáki) خطرناکی

SU سو (ف - مٹ) سو
 دشا (Disha) دشا اور (Or) اور
 طرف (Taraf) طرف

جسکے پر (Jis ke par jal gae hon
چل گئے ہوں)

2. نیا:سہا (Nis,sahāe
لاچار (Lāohār)

سوختہ بخت (ف - ص)

SOKH,TA-BAKHT سوختا بخت

دغہا (Dagdh bhāg)

آبہاگی (Abbāgi) بدقسمت
(Bad qismat)

سوختہ جاں (ف - ص)

SOKH,TA-JĀN سوختا جاں

دغہا ہر دے (Dagdh hridai)

آتیلت (Atyant dukhi)
دل جلا (Dil jala) دلکھی

سوختہ جگر (ف - ص)

SOKH,TA-JIGAR سوختا جیگر

دیکھو 'سوختہ جاں'

سوختہ دل (ف - ص)

SOKH,TA-DIL سوختا دل

دیکھو 'سوختہ جاں'

سوختہ قسمت (ع - ص)

SOKH,TA-QISMAT سوختا قسمت

دیکھو 'سوختہ بخت'

SÚD سود (ف - مذ)

1. لام (Lābh) نفا (Nafa)

2. کوسید (Kusid) بیا (Byāj)

SAUDA سودا (ع - مذ)

1. وات (Vāt) شریر میں کی ایک

سوال نامہ (ع - مذ)

SAVÁL-NAMÁ سوال نامہ

پرشناوالی (Prashnávali)

سوالوں کا کافذ (Saválon ka kághaz)

سوانح عمری (ع - مذ)

SUVÁNEHE-UMRI سوانہہ عمری

جیوانی (Jivani) جیوانی

جیوانی چرتتر (Jivan charittr)

سوانح نگار (ع - مذ)

SAVÁNEH-NIGÁR سوانہہ نگار

جیوانی لیکھ (Jivani lekhak)

واقیہ نگار (Váqia nigár)

سوختنی (ف - ص)

SOKH,TANI سوختنی

داہیہ (Dáhya) جلانے کے

کابل (Jaláne ke qábil)

SOKH,TA سوختہ (ف - ص)

1. دغہا (Dagdh) بسم (Bhasm)

جلا ہوا (Jala hua)

2. تپ (Tapt) دغہا (Dukh,khi)

غمگین (Ghamgín) دغہا

سوختہ بال (ف - ص)

SOKH,TA-BÁL سوختا بال

1. دغہا پکھ (Dagdh pakchh)

پکھ جس کے پر جلا گیا ہو

वृद्धि जीवी (Vridhhi jīvi وردھی جیوی)

ब्याज खोर (Byāj khor بیاچ خورد)

سود مند (ف - ص)

SUD-MAND सूद मन्द

लाभ दायक (Lābh dāyak لایبہ دایک)

मुफीद (Mufid مفید)

SURĀKH सूराख (स - मं) सुराख

1. छिद्र (Chhiddr छेदर) छेद (Ched
(چہد))

2. विवर (Vivar विल) बिल (Bil)

सुराख दार (फ - स)

SURĀKH-DĀR सूराख दार

छिद्रित (Chhiddrit छेदरत)

(Chhed dār चहेदدار)

SOZ सोज़ (स - मं) सोज़

1. तपन (Tapan तपन) जलन (Jalan
(سوزش) सोज़िश (Sozish जलन)

2. जलाने वाला (Jalāne vāla जलाने
والا)

دوسرے معنوں میں مرکبات کا
آخری جز ہو کر آتا ہے جیسے
'جاں سوز'

SOZĀK सोज़ाक (स - मं) सोज़اک

मूत्रेन्द्रिय का एक रोग (Mūttrenddriya
ka ek rog (موتربین دریہ کا ایک روگ)

सूज़ाक (Sūzāk سوزاک)

SOZĀN सोज़ां (स - मं) सोज़اं

ज्वलंत (Jwalant ज्वलंत) जलता
हुआ (Jalta hua جالتا ہوا)

SOZISH सोज़िश (स - मं) सोज़िश

1. तपन (Tapan तपन) जलन (Jalan
(جلن)

धातु (Sharīr men ki ek dhātu

شریر میں کی ایک دھاتو)

2. उन्माद (Unmād अनमद) पागल पन
(Pāgal pan پاگل پن)

3. प्रेम (Prem प्रेम) इश्क (Ishq عشق)

4. खरीद फरोख्त (Kharīd farokht

سؤدا سولف (Sauda
suluf خرید فروخت)

5. लग्न (Lagn लग्न) धुन (Dhun دهن)

سودازده (ع - ص)

SAUDA-ZADA सौदा ज़दा

उन्मादी (Unmādi انمادی) उन्मत्त

(Unmatt अनमत्त) पागल (Pāgal

سوداگر (ع - مं)

SAUDĀGAR सौदागर

व्यापारी (Vyāpāri व्यापारी) व्यवसायी

(Vyav,sāi (ویوسای) वणिक् (Vanik

ताज़िर (Tājir (تاجر (ونک)

سوداگری (ع - مٹ)

SAUDĀGARI सौदागरी

वाणिज्य (Vānijjya (وانجیہ) व्यापार

(Vyāpār (ویاپار) व्यवसाय (Vyavsāe

(Tijārat (تیجارت) तिजारात (ویوساے)

SAUDĀĪ सौदाई (स - मं) सौदाई

उन्मत्त (Unmatt अनमत्त) विक्षिप्त

(Vichh,ehipt (وچھیٹ) पागल

(Pāgal پاگل)

सुदखोर (फ - मं)

SUD-KHOR सूदखोर

कुसीद जीवी (Kusīd jīvi کسید جیوی)

سوقیانہ (عف - ص)

SÚQIYÁNA سقیانان

آشلیل (Ash, lil) بازاریوں

جیسا (Bazáriyon jaisa)

اوچھا (Ochhá) آوچھا

SOG سوغ (ف - مذ)

شوک (Shok) ماتم (Mátam)

رنج (Ranj) ماتم

SAUGAND سوغند (ف - مذ)

شپتھ (Shapath) کسم (Qasam)

سوغندھ (Saugandh) قسم

SOG-VÁR سوغوار (ف - ص)

شوک گرسٹ (Shok grast)

سوغ منانے والا (Sog manáne vála)

سوگی (Sogi) سوغی منانے والا

SAUHÁN سوهان (ف - مذ)

بسولا (Basúla) رندا (Randa)

رندہ

سوهان روح (عف - مذ)

SAUHÁNE-RÚH سوهانہرھ

انتہ شلیہ (Antah shallya)

دھوکہ دانی (Dukhdái) رھ

فرسا (Rúh farsa) روح فرسا

SU, A سوء (ع - مذ)

1. وکار (Vikár) خرابی (Kharábi)

خرابی

2. روج (Rog) بیماری (Bimári)

بیماری

2, چینگ (Chinag) پشاپ کی

جالن (Pesháb ki jalan)

کی جان

SOZAN سوزن (ف - مذ)

سویچکا (Súchika) سئی (Sui)

سوی

SOZINDA سوزندہ (ف - ص)

داھک (Dáhak) جالانے والا

جالانے والا (Jaláne vála)

سوزن کاری (ف - مذ)

SOZAN-KÁRI سوزن کاری

سوی کا کام (Sui ka kám)

SUSMÁR سوسمار (ف - مذ)

گوڈھیکا (Godhika) گوڈھا

گوڈھا (Godha) گوہ (Goh)

SAUSAN سوسن (ف - مذ)

کومودینی (Kumudini) لیلی

لیلی (Lily)

سوغات (عف - مذ)

SAUGHÁT سوغات

پورسکار (Puras-kár) پورسکار

تھفہ (Tuhfa) تھفہ

SÚFÁR سوفر (ف - ص)

شر پاکھ (Shar pakchh)

تیر کی چٹکی (Tír ki chutki)

چٹکی

SÚQ سوق (ع - مذ)

ہٹ (Hatt) ہٹ

ہاٹ (Hát) ہاٹ

بازار (Bázár) بازار

हुआ (Dara hua) (درا هوا)

سوء ادب (ع - مذ)

سهم ناک (ف - ص)

SU-E-ADAB सूए अदब

SAH,M-NÁK सहम नाक

धृष्टता (Dhrish,tata) (دهرش تتا) बे

भयंकर (Bhayankar) (بهينكر) डरावना
(Daráona) (دراونا)

अदबी (Re adabi) (بے ادبی)

سوء ظن (ع - مذ)

SAH,V सहव (ع - مذ)

SU-E-ZAN सूए ज्ञन

1. प्रमाद (Pramád) (پرماد) भूल (Bhúl) (بھول)

दुर्भावना (Durbháona) (دربھاونا) बद-

गुमानी (Bad gumáni) (بدگمانی)

2. त्रुटि (Truti) (ترتی) गलती (Ghalati) (غلطی)

SUHA सुहा (फ - مذ)

एक बहुत छोटा तारा (Ek bahut chhota tára) (ایک بہت چھوٹا تارا)

سہ پہلو (ف - ص)

SAH,VAN सहवन (ع - ص)
भूल में (Bhúl men) (بھول میں) गलती से (Ghalati se) (غلطی سے)

SEH-PAHLU सिंह पहलू

त्रिकोण (Trikon) (ترکون) तिकोना (Tikona) (تکونا)

سہ شنبہ (ف - مذ)

SUHÚLAT सुहूलत (ع - مٹ)
सुगमता (Sugamata) (سوگمتا) आसानी (Ásání) (آسانی)

SEH-SHAMBA सिंह शंभ्रा

मंगल वार (Mangal vár) (منگل وار)

मंगल (Mangal) (منگل)

SAHI सही (फ - व)
सरल (Saral) (سرال) सीधा (Sídha) (سیدھا)
रास्त (Rást) (راست)

SAH,L सहल (ع - ص)

सरल (Saral) (سرال) सहज (Sahaj) (سهج)

सुगम (Sugam) (سوگم) आसान (Ásán) (آسان)

SUHAIL सुहैल (ع - مذ)
एक तारा (Ek tára) (ایک تارہ)

سهل انکار (ع - ص)

SAHÍM सहीम (ع - ص)
अंशी (Anshi) (انشی) भागीदार (Bhágidár) (بھاگی دار)
हिस्से दार (Hisse dár) (حصے دار)

SAH,LAN,KÁR सहल नकार

आलसी (Álasi) (آلسی) सुस्त (Sust) (سست)
ढीला (Dhíla) (دھیلا)

SÍ-MURGH सी मुर्ग (ف - مذ)
एक बहुत बड़ा पक्षी (Ek bahut bará pakohbi) (ایک بہت بڑا پکڑھی)

سهم کیں (ف - ص)

SAH,M.GÍN सहम गीं

भय भीत (Bhai bhít) (بھای بھیت) डरा

سیاست داں (ع - ف - ص)

SIYÁSAT-DÁN سیاسات داں
 नीतिज्ञ (Nítiggya نی-تگ-گیہ) कूट
 नीतिज्ञ (Kút-nítiggya کو-ت-نی-تگیہ)
 सियासत जानने वाला (Siyásat jánne
 vála سیاست جاننے والا)

SAI,YÁL सैयाल (ع - ص)
 तरल (Taral ترل) द्रव (Drav درو)
 बहने वाली चीज़ (Bahne váli chíz
 بہانے والی چیز)

SIYÁH سیاه (ف - ص)
 1. कृष्ण (Krishn کرشن) काला
 (Kála کالا)
 2. अशुभ (Ashubh اشوبھ) मनहूस
 (Manhús منکھوس)
 سیاه باطن (ع - ف - ص)

SIYÁH-BÁTIN سیایہ باتین
 दुष्टात्मा (Dushtát,ma دشٹاتما) पापी
 (Pápi پاپی) खबीस (Khabís خبیث)
 سیاه بخت (ف - ص)

SIYÁH-BAKHT سیایہ بخت
 हत भाग्य (Hat bhággya هت بھاگہ) बद
 क्रिस्मत (Abhága ابھاگا) बद
 قسمت (Bad qismet بدقسمت)
 سیاه پوش (ف - ص)

SIYÁH-POSH سیایہ پوش
 1. नीलांबर (Nílámbar نیلامبر) काले
 कपड़े पहिने हुए (Kále kapre pahine
 hue کالے کپڑے پہنے ہوئے)
 2. सोगी (Sogi سوگی) मातमदार
 (Mátamdár ماتم‌دار)

سیاح (ع - ص) SAI,YÁH सैयाह

भ्रमण कर्ता (Bhraman karta بھرمَن
 سیلانی (Sailáni سئلانی) کرتا

SIYÁHAT سیایہات (ع - مٹ)
 भ्रमण (Bhraman بھرمَن) पर्यटन
 (Paryatan پریٹن) سفر (Safar سفر)

SIYÁDAT سییادت (ع - مٹ)
 श्रेष्ठता (Shresh,thata شریہش تہتا)
 उत्तमता (Uttamata اُتَمّا) बुजुर्गी
 (Buzurgi سَرْداری) सरदारी
 (سرداری)

SAIYÁR सैयार (ع - ص)
 चक्कर खाने वाला (Chakkar kháne
 vála چکر کھانے والا) घूमने वाला
 (Ghúmne vála گھومنے والا)

SAIYÁRA सैयारा (ع - مڈ)
 1. वह तारा जो गति मान रहता है (Voh
 tára jo gatimán rahta hai وہ تارا
 (Grah ग्रह) (جو گتی مان رہتا ہے
 گِرہ)
 2. तारा (Tára تارہ) नक्षत्र (Nakchhatr
 نَکِشَتْر)

سیاست (ع - مٹ) SIYÁSAT

1. राज नीति (Ráj niti راج نی-تی) राज
 काज (Ráj káj راج کاج) पालि टिकस
 (Politics پالی-تکس)
 2. दंड (Dand دَنَد) सज़ा (Saza سزا)
 3. धमकी (Dhamki دھمکی) सक्ती
 (Sakti سَکَتی)

کلتوتا (Kāla kalūta کالا کلوتا)

سیاہ چشم (ف - ص)

SIYÁH-KÁR سیاه کار (ف - ص)

SIYÁH-CHASHM سیاه چشم

کرمی کرما (Krishn karma کرشن
دراچاری (Duráchári دراجاری)
بد چلن (Bad chalan بد چلن)

کالی آنکھوں والا (Káli ánkhoṇ vála
کالی آنکھوں والا)

سیاہ دل (ف - ص)

سیاہ مست (ف - ص)

SIYÁH-DIL سیاه دل

SIYÁH-MAST سیاه مست

مدونمست (Madonmatt مدونمست)
نشے میں چور (Náshe men chúr نشے
میں چور)

1. پاپاتما (Papátma پاپاتما) دुरاتما
(Durátma دراتما) بد باتین
(Bad batin بدباطن)
2. نیشتھر (Nishthur نیشتھر) برہم
(Be rahm برہم)

سیاہ رو (ف - ص)

SIYÁHI سیاهی (ف - ص)

1. کالیمہ (Kálimá کالا پان
(Kála pan کالا پان)
2. ماسی (Masi ماسی) رایشناہ (Rau-
shanáf روشناہ)

SIYÁH-RU سیاه رو

SÍKH سیخ (ف - ص)
شلاکا (Shaláka شلاکا) سلاخ (Salákh
سلاخ) छड़ (Chhar छड़)

1. کالے منہ والا (Kále munḥ vála
کالے منہ والا)
2. کلنکیت (Kalanakit کلنکیت)
بدنام (Bad nám بدنام)
3. ماسی مکھ (Masi mukh ماسی مکھ)
کوکرمی (Ku karmi کوکرمی) بد
چلن (Bad chalan بد چلن)

SALYID سید (ع - مذ)

1. ادھیپتی (Adhipati ادھیپتی)
سردار (Sardár سردار)
2. پوجیہ (Pújya پوجیہ) ماننہ (Mán, nya
ماننہ) بزرگ (Buzurg بزرگ)
3. ہزرت فاطمہ کی اولاد (Hazrat
Fátima ki aulád حضرت فاطمہ کی
اولاد)

سیاہ زبان (ف - ص)

SIYÁH-ZABÁN سیاه زبان

شاپ سیدھ (Sháp siddh شاپ سیدھ)
وہ آدمی جسکا کوسنا فرار لگا
جائے (Voh ádami jis ka kosnā fauran
lag jāe وہ آدمی جسکا کوسنا فرار
لگا جائے)

SAIR سیر (ع - ص)

1. بھرامن (Bhraman بھرامن) سیاحت
(Siyáuat سیاحت)

سیاہ فام (ف - ص)

SIYÁH-FÁM سیاه فام

کراشناگ (Krishnáng کراشناگ) کالا

वेहार क्षेत्र (Vihār chhettr) (वहार चैत्र)

फरीह गाह (Tafrīh gāh) (तफरीह गाह)

सिरी (सिरी - मत्) (SIRI)

आसूदगी (Āsūdagi) (त्रिपुटी Tripti)

(आसूदगी)

सैफ (सैफ - मत्) (SIF)

खड्ग (Khadg) (क्रीपान Kripān)

तलवार (Talvār) (कहड़)

सैल (सैल - मत्) (IL)

बहाव (Bahāv) (प्रवाह Pravāh)

(बहाव Bahāv)

बाढ़ (Bādh) (प्लवन Plāvan)

(बाढ़ Bādh)

सैलाव (Sailāv) (सैल - मत्) (ILĀB)

जल प्लवन (Jal plāvan)

तूफान (Tūfān) (बाढ़ Bādh)

(टुफान)

सैलान (Sailān) (सैल - मत्) (ILĀN)

खाव (Khāv) (प्रवाह Pravāh)

(बहाव Bahāv)

सैली (सैली - मत्) (LI)

तल प्रहार (Tal prahār)

थप्पड़ (Thappāḍ) (चपेट Chapet)

(थप्पड़ Thappāḍ)

सीम (सीम - मत्) (M)

चौदी (Chāḍi) (रजत Rajat)

(चौदी)

सीमाब (सीमाब - मत्) (MĀB)

पारा (Pāra) (पारद Pārad)

(पारा Pāra)

2. विहार (Vihār) (वहार चैत्र)

(हवाखोरी Havakhori)

3. कौतुक (Kautuk) (तमाशा Tamāsha)

(तमाशा Tamāsha)

3. मनोरंजन (Mano ranjan) (मनोरंजन)

दिल बहलाव (Dil bahlāv) (दिल बहलाव)

SER सेर (सिरी - मत्)

1. त्रिपुटी (Tripti) (आसूदगी Āsūdagi)

(आसूदगी)

2. संतुष्ट (Santusht) (संतुष्ट)

(मूतमइन Mutma, in)

SERĀB सेराब (सिरी - मत्)

1. सिंचित (Sinchit) (सिंचित)

हुआ (Huā) (सिंचित)

2. हरा भरा (Hara bhara) (हरा भरा)

(तरो ताज़ा Taro tāza)

SÍRAT सीरत (सिरी - मत्)

1. चरित्र (Charittr) (केरकर)

(किरकर Character)

2. स्वभाव (Swabhāv) (आदत Ādat)

(आदत Ādat)

3. जीवनी (Jivani) (जीवनी)

सवानिह (Savāneh umri) (सवानिह)

(सवानिह)

सिरचश्म (सिरी - मत्)

SER-CHASHM सेर चश्म

उदार (Udār) (खाने खिलाने वाला)

(कहाने कहाने वाला Kkāne khilāne vāla)

सिरगाह (सिरी - मत्)

SAIR-GĀH सैर गाह

(क्रीडास्थल Kridāsthal)

ज़बरदस्ती (Zabar-dastī) (زبردستی)

سینه سپر (ف - ص)

SĪNA-SIPAR सीना सिएर

सीना ताने हुए (Sina tāne hue) (سینه تانے ہوئے)
हर आपत्ति का सामना करने पर तैयार (Har āpattī ka sāmna karne par taiyār) (هر آپدتی کا سامنا کرنے پر تیار)

SĪNI सीनी (फ - मठ) (سینی)

स्थाल (Isthāl) (استھال) परात (Parāt) (پرات)
थाली (Thāli) (تھالی)

SIYAH सियह (फ - व) (سیہ)

‘سیاہ’ دیکھو

(اس لفظ کے سارے مرکبات ‘سیاہ’ کے تحت دیکھئے)

SĪMIYA सीमिया (ع - مठ) (سیمیا)

1. इन्द्र जाल (Indrjāl) (اندرجال)
जादू (Jādū) (جادو)

2. परकाय प्रवेश विद्या (Parkāe praveesh vid dya) (परक़ाय प्रवेश विद्या)
रुह को किसी दूसरे के ज़िस्म में दाखिल करने का इल्म (Apni rūh ko kisi dūsre ke jism men dākhlil karne) (اپنی روح کو کسی دوسرے کے جسم میں داخل کرنے کا علم)

SĪNA सीना (ف - مذ) (سینه)

वक्त्रस्थल (Vak, chhasthal) (वक्त्रस्थल)
छाती (Chhāti) (چھاتی)

सिनेह زوری (ف - मठ) (سینه زوری)

SĪNA-ZORI सीना ज़ोरी

हठधर्मी (Hath-dharmi) (हठधर्मी)

श

2. श्रृंग (Shring) (श्रृंग) विषाण
(सिंग) (Sing) (सिंग) (Vishán) (विशान)

شاخچه (ف - مذ) (شاخچه)

SHÁKH-CHA शाखचा

उप शाखा (Up shákha) (اُپ شاخا)
छोटी डाली (Chhoti dāli) (چھوٹی ڈالی)
شاخساره (ف - مذ) (شاخساره)

SHÁKH-SÁNA शाखसाना

1. वाद विवाद (Vád vivád) (वादِ وِवाद)
हुजत (Hujjat) (حجت)

SHÁB शाब (ع - مذ) (شاب)

युवा (Yuva) (یووا) युवक (Yuvak) (یووک)
जवान (Javán) (جوان)

SHÁBÁSH शाबाश (फ - मठ) (शाबाश)

धन्य (Dhan, nya) (धन्य) वाह, वाह
(Váh, váh) (واہ, واہ)

SHÁKH शाख (फ - मठ) (शाख)

1. शाखा (Shákha) (शाखा) डाली
(Dāli) (ڈالی)

2. विवाह (Viváh ववाह) ब्याह (Byáh بیه)

3. उत्सव (Utsav اُتسو) तकरीब (Taqrīb تقریب)

شادیانہ (ف - مذ)

SHÁDIYÁNA शादियाना

मंगलवाद्य (Mangal vādya منگل وادیہ)
बधाई (Badhái بدھائی) खुशी
के नक्कारे (Khushi ke naqqāre خوشی کے نقرے)

SHÁZ शाज़ (ع - ص) شاذ

1. विलक्षण (Vilakshhan ولکڻهن)
अनोखा (Anokha انوکھا)

2. क्वचित (Kwachit کوچت) कोई
कोई (Koi koi कوی کوی) कभी कभी
(Kabhi kabhi کبھی کبھی)

SHÁRIB शारिब (ع - مذ) شارب

पायी (Pái پائی) पीने वाला (Pino vála پینے والا)

SHÁREH शारेह (ع - مذ) شارح

टीकाकार (Tika kār टीका کار) भाष्यकर्ता
(Bhāshshya karta भाषीہ کرتا) शरह
करने वाला (Shar,h karne vála شرح کرنے والا)

SHÁRE शारे (ع - مذ) شارع

1. मार्ग (Mārg मार्ग) पथ (Path
سڑک) सड़क (Sarak سڑک)

2. धर्म के नियम बनाने वाला (Dharm
ke niyam banāne vála دھرم کے
نیم بنانے والا)

2. दोष (Dosh दोश) ऐब (Aib عیب)

3. पञ्चड़ (Pachchar پنجڑ) शाख
(Shākhi شاخ)

4. बात का बतंगड़ (Bāt ka batangar
بات کا بتنگڑ)

SHÁD शاد (ف - ص) شاد

प्रसन्न (Prasann प्रसन्न) हर्षित (Harshit
خوش (Khush हरشت)

SHÁDÁB शदाब (ف - ص) شاداب

1. सुसिक्त (Susikt सुसिक्त) सेराब
(Serāb سیراب)

2. हरा भरा (Hara bhara हरा भरा)
सर सबज़ (Sar sabz सर سبز)

SHÁDÁN शदां (ف - ص) شادان

प्रसन्न (Prasan,n प्रसन्न) मसरूर
(Masrūr مسرور)

शاد काम (ف - ص)

SHÁD-KÁM शद काम

1. सम्पन्न (Sampann सम्पन्न) भरा पुरा
(Bhara pura भरा पुरा)

2. सफल मनोरथ (Saphal manorath
Kámyáb कामयाब) (सफल मन्वर्थ
कामयाब)

SHÁD-MÁN शदमां (ف - ص) شادمان

आलहादित (Alhādīt आलहादित)
हर्षित (Harshit हर्षित) (अनन्दित
खुश (Khush हरष्ट)

SHÁDI शदी (ف - م) شادی

1. हर्ष (Harsh हरष) आनन्द (Ānand
خوشی (Khushi हर्ष)

دھمر (Dúbhar دوبر) دوشوار (Dush-vár دوشوار)

SHÁKIR شاکیر (ع - ص)
کرتا (Kritagya کرتاگیا) شکرگزار
(Shukr guzár شکرگزار)

SHÁKI شاکہ (ع - ص)
پریداوی (Parivádi) شیکاہت
کارنے والا (Shikáyat karne vála
شکاہت کرنے والا)

SHÁGIR,D شاگرد (ف - مڈ)
ودیا (Vid,dya shish,shya) ویدیا
(Chháttr چھاتر) (شیشیہ)
شاگرد پیشہ (ف - مڈ)

SHÁGIRD-PESHA شاگردپیشا

1. سیک (Sevak) نیکر
(Naukar نوکر)
2. چھوٹے کیم کے نیکر جیسے بنگی بھرتی
دوبو وگورا (Chhote qism ke naukar
jaise bhang, bhishti, dhobi, vagh-
aira چھوٹے قسم کے نوکر جیسے
بھنگی بھشتی دھوبی وغیرہ)

SHÁL شال (ف - مٹ)
ایک (Ek) विशेष ऊनी या रेशमी चादर
vishesh úni ya reshmi chádár
(وشیش اونی یا ریشمی چادر)

SHÁM شام (ف - مٹ)
سایکال (Sáyankál) سندھیا
(Sandhya) (سانچہ)

شارع عام (ع - مٹ)

SHÁRE-E-ÁM شاریع آم
راج مارگ (Ráj márg) (راج مارگ)
آرام راستہ (Ám rásta) (آرام راستہ)

SHÁRAK شارک (ف - مٹ)
ساریکا (Sárika) مینا (Maina
توتی (Túti) (توتی مینا)

SHÁTIR شاطر (ع - مڈ)

1. شاترنج باز (Shatranj báz) شطرنج
2. غنیش (Ghanishth) لنگو-
ٹیا (Langotia) (لنگوٹیا)
3. دھورت (Dhúrt) چالاک
(Chálák) (چالاک)

SHÁIR شاعر (ع - مڈ)
کوی (Kavi) سونگہو (Sukhango
سونگہو)

SHÁIRA شاعرہ (ع - مٹ)
کویتری (Kavaittri) شاعر
عورت (Sháir aurat) (شاعر عورت)

SHÁIRI شاعری (ع - مٹ)
کویتا (Kavita) شاعر کہنا
(Sher kahna) (شعر کہنا)

SHÁGHIL شاغل (ع - د ص)
لین (Sanlagn) (سن لگن)
(Lín) مشغول (Mashghúl)
(مشغول)

SHAQ شاق (ع - ص)
کشتاپرد (Kashtap, prad) (کشتاپرد)

شان دار (ع - ف - ص)

SHÁN-DÁR شاندار

1. विशाल (Vishál) अज़ीम (Azím) (وشال) (عظیم)
2. भव्य (Bhav,vyá) आलीशान (Áliahán) (بهویه) (عالی شان)

SHÁNA शाना (ف - مذ)

1. स्कंध (Iskandh) कंधा (Kandha) (اسکندھ) (کندھا)
2. प्रसाधनी (Prasádhani) कंधा (Kangha) (پرسادھنی) (کنگھا)

SHÁH शाह (ف - مذ)

1. राजा (Rája) बादशाह (Bádsháh) (راجه) (بادشاه)
2. महान (Mahán) बड़ा (Bára) (مہان) (بڑا)
3. फकीरों की उपाधि (Faqiroñ ki upádhi) (فقیروں کی اُپادھی)

SHÁH-BÁZ شاهباز (ف - مذ)

1. श्येन (Shen) बड़ा बाज़ (Bára báz) (شین) (بڑا باز)

SHÁHID शाहिद (ع - مذ)

1. साक्षी (Sákehhi) गवाह (Gaváh) (ساکھی) (گواہ)
2. प्रत्यक्षदर्शी (Pratyakch darshi) आँख से देखने वाला (Áñkh se dekhne vála) (پرتیکھ دَرشی) (آنکھ سے دیکھنے والا)
3. प्रिया (Priya) माशूक (Máshúq) (پریا) (مَشُوق)

SHÁMAT शामत (ع - م)

1. आपत्ति (Ápatti) कमबختी (kambakhti) (آپتی) (کم بختی)
2. दुर्दशा (Durdasha) कुगत (Kugat) (دردشا) (کوگت)

شامت اعمال (ع - م)

SHÁMATE-ÁMÁL शामते आमाल

1. कर्म दण्ड (Karm dand) किये की सज़ा (Kie ki saza) (کرم دند) (کی سزا)

SHÁMIL शामिल (ع - ص)

1. सम्मिलित (Sam,milit) मिला हुआ (Mila hua) (سملت) (مِلا ہوا)
2. एकत्र (Ekattr) इकट्ठा (Ikat,tha) (ایکتر) (اِکٹھا)

SHÁM,MA शाम्मा (ع - مذ)

1. घ्राण (Ghrán) सूँधने की शक्ति (Súnghe ki shakti) (گھران) (سُونگھنے کی شکتی)

شامیانہ (ت - مذ)

SHÁMIYÁNA शामियाना

1. वितान (Vitán) तम्बू (Tambu) (وِتان) (تَلمبُو)

SHÁN شان (ع - م)

1. प्रतिष्ठा (Pratish,tha) इज्जत (Izzat) (پرتیشٹھا) (عزت)
2. आतंक (Átank) रोत्र (Ro,b) (آنک) (روِتر)
3. भव्यता (Bhav,vyata) शान शौकत (Shán shaukat) (بهویتا) (شان شوکت)
4. आन (Án) वज़ा (Vaza) (آن) (وَضع)

SHÁIBA شاہبا (ع - مذ)

1. अंश (Ansh) जुज (Juz)

2. आभा (Ábha) भलक (Jhalak) (جھلک)

3. संदेह (Sandeh) शक (Shak) (شک)

4. लगाव (Lagáo) आमेज़िश (Ámezish)

SHÁ,E शाए (ع - ص)

1. प्रकट (Prakat) ज़ाहिर (Záhir) (ظاهر)

2. प्रकाशित (Prakáshit) छपा हुआ (Chhapa hua) (چھپا ہوا)

SHÁIQ शाइक (ع - ص)
अभिलाषी (Abhiláshi) (امیلہ لاشی)
मुश्ताक (Mushták) (مشتاق)

SHÁYÁN शायान (ف - ص)

1. योग्य (Yoggya) लायक (Láiq) (لائق)

2. उचित (Uchit) मुनासिब (Munásib) (مناسب)

SHÁYAD शायद (फ - म)
कदाचित् (Kadáchit) शाइद (Shá'id) (شائد)

शायستگی (फ - म)

SHÁYASTAGI शायस्तगी

1. सम्यता (Sabh,bhyata) (سمیعتا)
तहज़ीब (Tahzib) (تہذیب)

2. शिष्टता (Shishtata) तमीज़ (Tamíz) (تمیز)

شاهدبازار (ع - م)

SHÁHIDE-BÁZÁR शाहिदे बाज़ार

वेश्या (Vesh,shya) गणिका (Ganika) (گنیکا)
रंडी (Randí) (رنڈی)
तवाइफ़ (Taváif) (طوائف)

شاهدغیب (ع - مذ)

SHÁHIDE-GHAIB शाहिदे गैब

अदृष्टज्ञाता (Adrisht gyáta) (ادریشت)
ग़ैब की बात जानने वाला (Ghaib ki bát jánne vála) (غیب کی بات جاننے والا)

شاه راه (ف - م)

SHÁH-RÁH शाह राह

राजमार्ग (Ráj márg) (راج مارگ)
सड़क (Baṛi saṛak) (بری سڑک)

شاهزاده (ف - مذ)

SHÁH-ZÁDA शाहज़ादा

राजकुमार (Ráj kumár) (راج کمار)
शहज़ादा (Shahzáda) (شہ زادہ)

SHÁHI शाही (फ - व)

1. राजकीय (Rájakiya) (राजकीय)
सरकारी (Sarkári) (سرکاری)2. राज्य (Rájya) (राज्य)
हुकूमत (Hukumat) (حکومت)3. बादशाहों जैसा (Bádsbháhon jaisa) (بادشاهوں جیسا)
शानदार (Shán dar) (شاندار)

SHÁHÍN शाही (फ - म)

शेन (Shen) (شین)
बाज़ (Báz) (باز)

شبانه روز (ف - ص)

SHABĀNA-ROZ شباناروز

अहर्निश (Aharuish) रात दिन
(Rāt din रात दिन)

SHABĀHAT शबाहत (ع - مٹ)

1. मुखकृति (Mukhakriti) (مکھا کرتی)
हुलिया (Huliya) (حلیہ)
2. मुख मंडल (Mukh mandal) (مکھ)
(मंदल) चेहरा (Chehra) (چہرہ)

شب باشی (ف - مٹ)

SHAB-BĀSHI शब बाशी

1. रात की रात ठहरना (Rāt ki rāt
thaharna) (رات کی رات تھہرنا)
2. मैथुन (Maithun) (میتھن) मुबाशरत
(Mubāsharat) (مباشرت)

شب برات (ع - مٹ)

SHABE-BARĀT शबे बरात

एक इस्लामी त्योहार (Ek Islāmi
tyohār) (ایک اسلامی تیوہار)
Shab barāt (شب برات)

شب بیدار (ف - ص)

SHAB-BEDĀR शबबेदार

रात भर जागने वाला (Rāt bhar
jāgne vāla) (رات भर जागने والا)

شب خون (ف - مڈ)

SHAB-KHUN शब खून

निशाक्रमण (Nishākraman) (نشاक्रमن)
शत्रु पर अचानक रात में हमला (Shat-
tru par achānak rāt men hamla) (شتررو
پر اچانک رات میں حملہ)

3. सज्जनता (Sajjanata) (سج جلتا)

शराफत (Sharāfat) (شرافت)

4. योग्यता (Yoggyata) (یوگیات) लिया-
कत (Liyāqat) (لیاقت)

SHĀYASTA शायस्ता (ف - ص)

1. सभ्य (Sabb,bhya) (سبھیہ) तहजीबदार
(Tahzīb-dār) (تہذیب دار)
2. शिष्ट (Shisht) (ششت) तमीजदार
(Tamīzdar) (تمیز دار)
3. योग्य (Yoggya) (یوگیہ) लाइक (Lāiq
(لائق))
4. शिक्षित (Shikshhit) (شکچھت) तालीमयाफता
(Tālīm yāfta) (تعلیم یافتہ)

SHAB शब (ف - مٹ)

निशा (Nisha) (نشا) रजनी (Rajani)
(शरद्वी) शर्वरी (Sharvari) (دجلی)
यामिनी (Yāmini) (یامنی) क्षपा
(Chhapa) (چھپا) विभावरी (Vibhāvari)
(विभावरी) तमस्विनी (Tamasvini)
(तमस्वनी) निशीथिनी (Nishīthini)
(रात्री) रात्रि (Rātri) (نشی تھنی)
रात (Rāt) (رات)

SHABĀB शबाब (ع - مڈ)

1. युवावस्था (Yuvāvastha) (یواوستھا)
जवानी (Javāni) (جوانی)
2. उन्नति काल (Unnati kāl) (اُنْتِی کال)
तरक्की का जमाना (Taraqqi ka
zamāna) (ترقی کا زمانہ)

शुबमाह (फ - म्)

SHABE-MÁH शबेमाह

राका (Ráka राका) ज्योत्स्ना (Jyot,sna ज्योत्स्ना)
चाँदनी रात (Chándni rát चाँदनी रात)
(चान्दनी रात)

SHAB,NAM शबनम (फ - म्)

आकाश जल (Ákásh jal आकाश जल)
ओस (Os ओस)

SHUB,HA शुब्हा (म - म्)

आशंका (Áshanka आशंका) संदेह
(Sandeh संदेह) शक (Shak शक)
शुभा (Shubha शुभा)

SHABÍH शबीह (म - म्)

1. चित्र (Chitr चित्र) तसवीर (Tasvir तसवीर)
(तस्वीर)
2. छायाचित्र (Chháya ohitr छायाचित्र)
(फोटो) फोटो (Photo फोटो)

शिर-ह (फ - म्)

SHAP,PAR(A) शापर (र)

चर्मचटक (Charm chatak चर्मचटक)
चमगादड़ (Chamgádar चमगादड़)

SHITA शिता (म - म्)

1. शीत (Shít शीत) शिशिर (Shishir शिशिर)
(जारा) जारा (Jára जारा)
2. शरद ऋतु (Sharad ritu शरद ऋतु)
(जारे का मौसम) जारे का मौसम (Járe ka mausam जारे का मौसम)

शुबदैजूर (फ - म्)

SHABE-DAIJÚR शबदैजूर

तमिस्रा (Tarnisra तमिस्रा) अधियारी
रात (Andhiyári rát अंधियारी रात)

SHABDEZ शबदेज (म - म्)

नीलाश्व (Nílásh,shwa नीलाश्व) मुश्की
घोड़ा (Mushki ghora मुश्की घोड़ा)

शुबस्तान (फ - म्)

SHABISTÁN शबिस्तान

1. शयनागार (Shayanágár शयनागार)
सोने का मकान (Sone ka makán सोने का मकान)
2. अन्तःपुर (Antahpur अन्तःपुर)
रनवास (Ranvás रनवास) हरम
सरा (Haram sara हरम सरा)
ज़नान खाना (Zanán khána ज़नान खाना)

शुबकूर (फ - म्)

SHAB-KOR शब कोर

निशाब्ध (Nishándh निशाब्ध) रतौंधी
का रोगी (Rataundhi ka rogi रतौंधी का रोगी)

शुबकुरी (फ - म्)

SHAB-KORI शब कोरी

तिमि (Timi तिमि) रतौंधी (Rataundhi रतौंधी)

SHAJAR शजर (शृ - ँ) शृजर

वृक्ष (Vrikhh) वृष (Vitap)
पेड़ (Per) दरख्त (Darakhht)
(दरख्त)

SHAJARA शजरा (शृ - ँ) शृजरा

वंशवृक्ष (Vansh vrikhh) वंश
वंशावली (Vanshāvali) वंश
नसब नामा (Nasab nāma) नसब
(नाम)

SHAH,M शहम (शृ - ँ) शृहम

वसा (Vasa) चर्बी (Charbi)

SHIH,NA शिहना (शृ - ँ) शृहना

1. आरक्षक (Árakchhak) कोतवाल (Kotvāl)
2. चौकीदार (Chaukidār)

SHAHIM शहिम (शृ - ँ) शृहिम

मेदुर (Medur) जिस के शरीर में
चर्बी बहुत हो (Jis ke sharir man charbi
bahut ho) जिस के शरीर में चर्बी
(बहुत हो)

SHAKH,S शख्स (शृ - ँ) शृख्स

पुरुष (Purush) व्यक्ति (Vyakti)
आदमी (Ádami) (व्यक्ति)

SHAKHSI शखसी (शृ - ँ) शृखसी

व्यक्तिगत (Vyakti gat) निजी (Niji)

SHITÁB शिताब (शृ - ँ) शृिताब

शीघ्र (Shighr) त्वरित (Twarit)
तुरंत (Turant) क्रौरन
(Fauran) जल्द (Jald)

SHITÁBI शिताबी (शृ - ँ) शृिताबी

शीघ्रता (Shighrata) जल्दी
(Jaldi)

SHUTUR शुतुर (शृ - ँ) शृुतुर

उष्ट्र (Ushtr) क्रमेल (Kramel)
ऊँट (Unt)

शुतरान (शृ - ँ) शृुतरान

SHUTUR-BÁN शुतुरबान

उष्ट्र पाल (Ushtr pāl) ऊँट
वाला (Unt vála)

SHAT,M शतम (शृ - ँ) शृुतम

दुर्वचन (Durvachan) गाली
गलौज (Gáli galauj)

SHUJÁ,A शुजाआ (शृ - ँ) शृुजाआ

वीर (Vír) शूर (Shúr) बहादुर
(Bahádur)

शुजाआत (शृ - ँ) शृुजाआत

SHUJÁ,AT शुजाआत

शूरता (Shúrata) वीरता (Vírata)
बहादुरी (Bahá duri)

SHARÁB شراب (ف - مٹ)

مدیرا (Madira مدیرا) مدی (Maddya مدی)
سورا (Sura سورا) ہالا (Hála ہالا)
وارونی (Váruni وارونی) کدبینی (Kadambini کدبینی)
مے (Mai مے)

شراب خانہ (ف - مذ)

SHARÁB-KHÁNA شراب خانہ

مدیرالے (Madirálai مدیرالے) مدیرا
مدھ (Madira grih مدھ) مدھ شالا
(Madhu shála مدھو شالہ) مئخانا
(Maikhána مئخانہ)

شراب خوار (ف - ص)

SHARÁB-KHÁR شرابخوار

دیکھو 'شراب خور'

شراب خور (ف - ص)

SHARÁB-KHOR شراب خور

مدیپ (Mad,dyap مدیپ) سوراپای
(Surápái سراپائی) رماشی (Rasáshi رماشی)
(شرابی) (Sharábi شرابی) (ساشی)

شراب نوش (ف - ص)

SHARÁB-NOSH شراب نوش

دیکھو 'شراب خور'

SHARÁBI شرابی (ف - ص)

پان کرتا (Pán karta پان کرتا)
شراب پینے والا (Sharáb píne vála شراب پینے والا)

شخصیت (ع - مٹ)

SHAKH,SI(1)YAT شاخس (سی) یات

ویکتو (Vyak,tittwa ویکتو) پرس-
نیلٹی (Personality پرسنلٹی)

SHUDANI شدنی (ف - مٹ)

بھوی (Bhavitav,vyata بھویتا)
بھوی (Bhávi بھوی) ہونہار
(Honhár ہونہار)

SHID,DAT شدت (ع - مٹ)

1. پرچندتا (Prachandata پرچندتا)
تیرتا (Tivrata تیرتا) تیزی (Tezi تیزی)
(اگرتا) (Uggrata اگرتا)
2. شکتی (Shakti شکتی) بل (Bal بل)
زور (Zor زور)
3. اتیاچار (Attyáchár اتیاچار)
ظلم (Zulm ظلم)

SHADÍD شدید (ف - ص)

1. پرچند (Prachand پرچند) پربل (Prabal پربل) سخت
(Sakht سخت)
2. کٹھن (Kathin کٹھن) جٹیل (Jatil جٹیل)
(مشکل) (Mushkil مشکل) (جٹل)

SHAR شَر (ع - مذ)

1. دُشکرتیہ (Dushkritya دُشکرتیہ)
شرارت (Sharárat شرارت)
2. اپد'درو (Upad,drav اپد'درو) دंगा
(فساد) (Fasád فساد) (دنگا) (Danga)

3. सुशीलता (Sushilata सुशिलता)

खुशअखलाकी (Khush akhlāqi
(خوش اخلاقی)

शराकत (फ - मथ)

SHIRÁKAT शिराकत

साभा (Sájha साजा)

عربي ميں يہ لفظ 'شرکت' ہے
وہاں دیکھئے

शराकत नामे (फ - मथ)

SHIRÁKAT-NÁMA शिराकत नामा

सहकारिता पत्र (Sahkárita patr
शिराकत नामा (Shirkat
náma शुकत नामे)

SHURB शूर्ब (श - मथ)

पान (Pán पान) पीना (Pína पीना)

SHARBAT शर्बत (श - मथ)

1. शर्करोदक (Sharkarodak शर्करोदक)
शकर मिला हुआ पानी (Shakar
mila hua pání शकर मिला हुआ पानी)

2. मिष्टोद (Mishtod मिष्टोद)
दवाओं का शकर मिला हुआ गाढ़ा
रस (Daváon ka shakar mila hua
gáṛha ras दवाओं का शकर मिला हुआ
गाढ़ा रस)

SHAR,H शर्ह (श - मथ)

1. व्याख्या (Vyakh,khya व्याख्या)
तशरीह (Tashrih तशरीह)

SHARÁR शरार (श - मथ)

स्फुलिंग (Isphuling اسپھلنگ)
अग्नि कण (Agni kan अग्नी कण)
(Chingári चिंगारी)

शरारत (श - मथ)

SHARÁRAT शरारत

1. चपलता (Chapalata चपलता)
चंचलता (Chanchalata चंचलता)
शोखी (Shokhi شوخی)

2. धृष्टता (Dhrish,tata धृष्टता)
दीठ पन (Dhith pan दीठ पन)
गुस्ताखी (Gustākhi گستاخی)

3. उत्पात (Utpát उत्पात)
उपद्रव (Upad,drav उपद्रव)
भगड़ा (Jhagṛa जहगड़ा)
फसाद (Fasád फसाद)
فساد)

4. षडयंत्र (Shadyantr षडयंत्र)
साज़िश (Sázish سازش)

SHARÁRA शरारा (श - मथ)

स्फुलिंग (Isphuling اسپھلنگ)
चिंगारी (Chingári चिंगारी)

शराफत (श - मथ)

SHARÁFAT शराफत

1. श्रेष्ठता (Shresh,thata श्रेष्ठता)
बड़ाई (Barái بڑائی)

2. कुलीनता (Kulinata कुलीनता)
असा-लत (Asálat असालत)

SHR,AN شرعاً (ع - ص) شرعاً
 धर्मानुसार (Dharmánusár) (دھرم انوسار)
 मज़हब की रू से (Mazhab ki rú se)
 (مذہب کی رو سے)

SHARAF شرف (ع - مذ) شرف
 1. प्रतिष्ठा (Pratishtha) (پرستشہا)
 इज्जत (Izzat) (عزت)
 2. प्रधानता (Pradhánatá) (پردہانتا)
 तरजीह (Tarjîh) (ترجیح)
 3. किसी गृहका अपनी राशि में प्रवेश
 (Kisi grah ka apni ráshi meṇ pra-
 vesh) (کسی گره کا اپنی راشی میں پرویش)

SHARQ شرق (ع - مذ) شرق
 उदयाचल (Udayáchal) (ادیاچل) पूर्व
 (Purv) (پورو) पूरब (Purab) (پورب)

SHARQI शरकी (ع - ص) شرقی
 1. पूर्वीय (Pur,víya) (پوروئیہ) पूरब का
 (Purab ka) (پورب کا)
 2. पूरबी रुख वाला (Purbi rukh vála)
 (پوربی رخ والا)

SHIRK शिर्क (ع - مذ) شرك
 अनेकेश्वर वाद (Anekeshwar vād)
 एक ईश्वर के साथ किसी
 और को भी उसका शरीक बनाना (Ek
 ishwar ke sáth kisi aur ko bhi us ka
 sharík banána) (ایک ایشور کے ساتھ
 کسی اور کو بھی اس کا شریک
 بنانا)

2. टीका (Tika) (تیکا) भाष्य (Bhāsh,
 shyá) (بہاشیہ) तफ़सीर (Tafsír
 (تفسیر)

3. भाव (Bháo) (بہاؤ) दर (Dar) (در)

SHARAR शरर (ع - مذ) شرر
 अग्नि कण (Agni kan) (اگنی کن)
 स्फुलिंग (Isphuling) (اس پھلنگ)
 चिंगारी (Chingári) (چنگاری)

SHART शर्त (ع - مٹ) شرط

1. पण बंध (Pan bandh) (پن بندھ)
 बाज़ी (Bázi) (بازی)
 2. पण (Pan) (پن) संविदा (Samvida)
 (قرار) करार (Qarár) (سمودا)
 3. आवश्यक (Ávash,shyak) (آوشیک)
 ज़रूरी (Zurúri) (ضروری)
 4. नियम (Niyam) (نیم) काइदा (Qáida)
 (قاعده)

SHARTIYA शर्तिया (ع - ص) شرطیہ

1. अवश्य (Avash,shya) (اوشیہ) यक्नीनी
 (Yaqíni) (یقینی)
 2. अमोघ (Amogh) (اموگھ) राम बाण
 (Rám bán) (دام بان) अचूक (Achúk)
 (اچوک)

SHAR,A शर्अ (ع - مٹ) شرع

1. नियम (Niyam) (نیم) कानून (Qánún)
 (قانون)
 2. धार्मिक नियम (Dharmik niyam)
 (دهارمک نیم) मज़हबी कानून
 (Maz,habi qánún) (مذہبی قانون)

SHURÚ,A شروع (ع - مذ) شورو

1. آرام (Árambh) شروع (Shurúát رعات)
2. آدی (Ádi) ابتداء (Ibtida)

SHIRYÁN شریان (ع - مٹ)

- धमनी (Dhamaní) वह रग जिस में प्राण वायु दौड़ती है (Voh rag jis men prán váyu dauṛti hai) وہ رگ جس میں پران وایو دوڑتی ہے

SHARÍR शरीर (ع - ص)

1. उपद्रवी (Upad,dravi) नट खट (Natkhat) (ایددروپی نٹ کھٹ)
2. चंचल (Chanchal) चपल (Chapal) शोक (Shokh) (چنچل چپل شوخ)

SHRÍ,AT शरीअत (ع - مٹ) شریعت

- धर्म मार्ग (Dharm márg) धर्म शास्त्र (Dharm shástr) मज़हबी क़ानून (Maz,habi qánún) (دھرم مارگ دھرم شاستر مذهبی قانون)

SHARÍF شریف (ع - ص)

1. श्रेष्ठ (Shreshth) उमदा (Umda) (شریشٹھ عمدہ)
2. कुलीन (Kulín) खानदानी (Khándání) (کلین خاندانی)
3. सज्जन (Sajjan) भला मानस (Bhata mánas) (سججن بہلا مانس)

SHURAKA शुरका (ع - مذ) شرکا

- शुरिक کی جمع
सब सभी दार (Sub sájhí dár) سب ساجھی دار

SHARM शर्म (ع - مٹ) شرم

1. लज्जा (Lajja) लाज (Láj) हया (Haya) (لج لاج حیا)
2. स्वाभिमान (Swábbimán) गैरत (Ghairat) (سوابھمان غیرت)
3. विचार (Vichár) खयाल (Khayál) (وچار خیال)
4. आदर (Ádar) लिहाज़ (Libáz) (آدر لہاظ)

شر مسار (ع - ص)

SHARM-SÁR शर्म सार

- लज्जित (Lajjit) शरमिन्दा (Sharminda) (لجیت شرمندہ)

شر مندی (ع - مٹ)

SHARMINDAGI शरमिन्दगी

- लज्जा (Lajja) व्रीडा (Vrída) (لج لجا وریڈا)

شر منده (ع - ص)

SHARMINDA शरमिन्दा

1. लज्जित (Lajjit) संकुचित (Sankuchit) खफीफ (Khafif) (لجیت سنکچٹ خفیف)
2. कृतज्ञ (Kritaggya) ममनून (Mamnún) (کرتگیہ ممانون)

2. सुशील (Sushil) सज्जन
(Sajjan) (سججن)

3. सभ्य (Sabh,bhya) मुहज्जब
(Muhazzab) (مہذب)

SHASH शश (श - फ) शश
षट् (Shat) छै (Chhai) (श - फ)

SHUSH शुश (श - फ) शुश
कुफुस (Phup,phus) (پھپھس)
फेफड़ा (Phephra) (پھپھڑا)

शस्तर (श - फ) (ص)

SHASH,DAR शशदर

1. चकित (Chakit) स्तब्ध
(Istabdh) हक्का बक्का
(Hakka bakka) (هکا بکا)

2. उद्विग्न (Udvign) हैरान
(Hairán) (حیران)

SHASHUM शशम (श - फ) शशम

षष्ठ (Shashth) छठा (Chhatha)
(چھٹھا)

शश्माही (श - फ) (ص)

SHASH-MÁHI शशमाही

अर्ध वार्षिक (Ardh,várshik) (اردھ)
छिमाही (Chhimáhi) (چھماہی)

शशपंच (श - फ) (ص)

SHASHO-PANJ शशपञ्च

संकोच (Sankoch) दुबधा
(Dub,dha) उधेर बुन (Udher
bun) (ادھیر بون)

SHARÍK शरीक (श - र) شريك

1. सम्मिलित (Sammlit) (سمملت)
शामिल (Shámil) (شامل)

2. अंशी (Anshi) भागीदार
(Bhági dár) (بھاگی دار) साक्षी
(Sájhi) (ساجھی)

3. सहयोगी (Sah yogi) (سه یوگی)
मदद गार (Madad gár) (مددگار)

SHAS,T शस्त (श - फ) شست

1. लक्ष्य (Lakchhya) निशाना
(Nishána) (نشانہ)

2. मत्स्य बंधन (Matsya bandhan)
(متسیہ باندھن) मछली पकड़ने की
डोर (Machhli pakarne ki dor)
(مچھلی پکڑنے کی دور)

3. षष्टि (Shashti) साठ (Sáth)
(ساٹھ)

शस्ती (श - फ) (ص)

SHUS,TAGI शुस्तगी

1. पवित्रता (Pavitrata) पाकी
(Páki) (پاکی)

2. स्वच्छता (Swach, chhata) (سوچھتا)
सफाई (Safái) (صفائی)

3. शिष्टता (Shishtata) (شستتہ)
तहजीब (Tahzib) (تہذیب)

SHUS,TA शुस्ता (श - फ) شسته

1. मार्जित (Márjit) शुद्ध
(Shud,dh) (شده) धुला हुआ
(Dhula hua) (دهلا ہوا)

شعبده باز (ع - ص)

SHÁBADA-BÁZ شاہدہ باز

مایاوی (Máya)وی (Máya)وی (Máya)وی
(Indr jáli) دیٹ بندھ (Díth bandh)
(Bázígar) بازیگر (Bázígar)

SHOBA شوبا (ع - مذ)

1. خنڈ (Khand) ٹوکڑا (Tukra)
(Shákh) شاخ (Shákh)
2. ویभाग (Vibhág) مہکمہ (Mahkama)

SHER شہر (ع - مذ)

1. پدھ (Pad,dya) کویتا (Kavita)
2. اردو یا فارسی (Urdu) کے دو مصرعے (Urdu)

SHU,ARA شورا (ع - مذ)

شاعر کی جمع

کوی گن (Kavi gan)

شہر گو (ع - ص)

SHER-GO شہر گو

کوی (Kavi) شاہر (Sháir)

SHOLA شولا (ع - مذ)

آگنی جوالا (Agnijwala)
لپٹ (Lapat)

شطرنج (ع - مٹ)

SHATRANJ شاترنج

چترورنگ (Chaturang)
ایک پرسیدہ کھیل (Ek prasid,dh khel)

شطرنجی (ف - مٹ)

SHATRANJJI شاترنجی

1. ایک प्रकार का दर्जीज़ फर्श (Ek prakár ka dabíz farsh)
ایک پرکار کا دبیز فرش
2. شاترنج باز (Shatranj báz)

SHU,ÁA شعاع (ع - مٹ)

کیرن (Kiran) (Rashmi) رشمی
(Kiran) کیرن (Kiran)

SHIÁR شمار (ع - مذ)

آچارن (Ácharan) چال ڈال
(Chál dhál) تاور طریقہ (Taur taríqa)

SHÁ,BADA شاہدہ (ع - مذ)

1. مایا (Máya) جادو (Jádu)
(Indr jáli) جادو (Indr jáli)

2. دیشٹی بندھ (Drishti bandh)
(Díth bandi) نذر بندہ (Nazar bandi)

دیل بھلاوا (Dil bahláo دِل بھلاؤ)

SHIFA شفا (ع - مٹ) شفا

1. स्वास्थ्य (Swásthya سواسْتھیہ) تندورستی (Tandurusti تَنْدُورسْتِی)
2. رोग निवारण (Rog niváran روگ) स्वास्थ्य लाभ (Swás,thya لَابھ) (سواسْتھیہ لَابھ) हुसूले सेहत (Husúle sehat حصول صحت)

SHAFÁ,AT شفاعت (ع - مٹ) شفاعت

अभिस्ताव (Abhistáv ابھِستَاو) सफारिश (Sifárish سفارش)

SHAF,FÁF शफाफ (ع - ص) شفاف

1. स्वच्छ (Swach,chw سوچھ) उज्ज्वल (Ujjwal اُجول) साफ (Sáf صاف)
2. द्युतिमान् (Dyutimán دیوْتِیْمَان) चमकदार (Chamak dár چمکدار) रौशन (Raushan روشن)

SHAFaq शफक (ع - مٹ) شفق

1. उषा (Usha اوشا) अरुणोदय (Arunodai اَرُونُودِی) सूरज डूबने या निकलने के वक़्त की लाली (Súraj dúbne ya nikalne ke vaqt kí láli سورج ڈوبنے یا نکلنے کے وقت کی لالی)

2. अरुणिमा (Arunima اَرُونِیْمَا) लालिमा (Lá'ima لالِیْمَا) सुखी (Surkhi سُخِی)

SHAFaqAT शफकत (ع - مٹ) شفقت

कृपा (Kripa کَرِیْمَا) दया (Daya دِیَا) मिह्र बानी (Mihrbáni مِیْهْرَبَانِی)

SHU,ÚR शुऊर (ع - مذ) شہور

1. विवेक (Vivek وِیْوَک) तमीज़ (Tamíz تَمِیْز)
2. ज्ञान (Gyán گِیَان) समझ (Samajh سَمَیْجْه)
3. शिष्टता (Shishtata شِیْشْتَا) सलीका (Salíqqa سَلِیْکَہ)
4. बुद्धि (Bud,dhi بَدْہِی) अकल (Aql عَقْل)

SHAGHÁL शगल (ع - مذ) شغال

शृगाल (Shrigál شُرْگَال) सियार (Siyár سِیَار) गीदड़ (Gídar گِیْدَر)

SHAGHAF शगफ (ع - مذ) شغف

1. तल्लीनता (Tallinata تَلْلیْنَتَا) महवियत (Mahviyat مَکْوَیْت)
2. संलग्नता (Sanlagnata سَنْلَگْنَتَا) इन्हिमाक (In,himák اِنْهِیْمَاک)
3. अति प्रेम (Ati prem اَتِی پَرِیْم) गहरी महबबत (Gahri mahabbat گَہْرِی مَحَبَّت)

شغل (ع - مذ)

SHA (U) GH,L श (शु) रल

1. व्यापार (Vyápár وِیْآپَار) मशगला (Mashghala مَشْغَلَا)
2. कार्य (Kárrya کَارِیَہ) काम (Kám کَام)
3. उद्योग (Ud,dyog اَدِیْوَگ) पेशा (Pesha پِیْشَاہ)
4. मनोविनोद (Mano viodn مَنُویْوَئِد)

SHUQ,QA शुक्का (ع - مذ) شقه

1. प्रादेश (Prádesh) (پرا دیش)

राजादेश (Rájádesh) (राजादیش)

फरमान (Farmán) (فرمان)

2. पत्र (Pattr) (पत्र) परचा (Parcha)

पुर्जा (Purja) (پورچہ)

SHAQI शकी (ع - ص) شقی

1. निर्दय (Nirdai) (نردے) क्रूर (Krúur)

बे रहम (Be rahm) (بے رحم)

2. हत भाग्य (Hat bhág,gya) (हत भाग्य)

अभाग्य (Abhága) (अभाग्य)

बद किस्मत (Bad qismat) (بدقسمت)

شقی القاب (ع - ص)

SHAQI-UL-QALB शकी उल कल्ब

दुष्टात्मा (Dushtátma) (دشائتا)

निर्दय (Nirdai) (नردے) बे रहम (Be reh)

म (رحم)

SHAK शक (ع - مذ) شك

1. संदेह (Sandeh) (سندیدہ) शंका

(Shanka) (شکا) शुब्हा (Shub,ha)

(شبهہ)

2. भ्रम (Bhram) (भ्रम) भ्रांति (Bhránti)

वह्म (Vahm) (वह्म)

SHIKÁR शिकार (ف - مذ) شكار

1. मृगया (Mrigaya) (مړگیا) आखेट

(Ákhet) (آکھیت) सैद (Said) (صيد)

2. जिस का शिकार किया जाए (Jis

ká shikár kíya jái) (جس کا شکار

کیا جائے)

SHAFÍ'A शफी अ (ع - ص) شفیع

1. अभिस्तावक (Abhistávak) (ابھس

सिफारिश करने वाला (Sifárish

karne vála) (سفرارش کرنے والا)

मुक्ति दिलाने वाला (Mukti diláne vála

(मुक्ती دلाने والا)

2. हक शुफा रखने वाला (Haq shufa

rakhne vála) (حق شفعه رکھنے والا)

SHAFÍQ शफीक (ع - ص) شفیق

कृपालु (Kripálu) (کریالو) वत्सल (Vatsal)

मिह्र बान (Mihir bân) (مہربان)

SHAQ शक (ع - ص) شق

विदीर्ण (Vidírn) (ویدیرن) फटा हुआ

(Phata hua) (پھٹا ہوا)

SHIQ शिक (ع - مٹ) شق

1. पक्ष (Pakohh) (پکھ) पहलू (Pahlú)

(پہلو)

2. खंड (Khand) (کھنڈ) टुकड़ा (Tukra)

(ٹکڑا)

3. भांति (Bhanti) (بھانٹی) किस्म

(Qism) (قسم)

4. अङ्गचन (Aṅchan) (اڑچن) पख

(Pakh) (پخ)

شقاوت (ع - مٹ)

SHAQÁVAT शकावत

1. निर्दयता (Nirdayata) (نردیتا) बे रहमी

(Be rahmi) (بے رحمی)

2. दुर्भाग्य (Durbhággya) (دربھائیہ)

बद बख्ती (Bad bakhti) (بدبختی)

SHAKAR شکر (ف - مٹ)

شکارا (Sharkara) खांड (Khānd)
 شکر (Shakkar) (شکر) (کھانڈ)

SHUK,R शुक्र (ع - مڈ)

धन्य वाद (Dhannya vād) (دھننیہ واد)
 शुक्रिया (Shukriya) (شکریہ)

شکر رنجی (ف - مٹ)

SHAKAR-RANJI शकर रंजी

धैमनस्य (Vaimnas,sya) (وے منسیہ)
 मनोमालिन्य (Manomālin,nya) (منو)
 रंजिशा (Ranjish) (رنجش) (مالدیہ)

شکر گزار (ع - ص)

SHUK,R-GUZÁR शुक्र गुज़ार

कृतज्ञ (Kritag gya) (کرتگیہ) आभारी
 (Ábhári) शुक्रिया अदा करने
 वाला (Shukriya ada karne vāla) (شکریہ)
 (ادا کرنے والا)

SHIKRA शिकरा (ف - مڈ)

बाज़ से छोटा और उसी शकल का एक
 शिकारी पक्षी (Báz se chhota aur usi
 shakl ka ek shikári pakehhi) (باز سے
 چھوٹا اور اسی شکل کا ایک شکاری
 پکچھی)

شکریہ (ع - مڈ)

SHUK,RIYA शुक्रिया

1. धन्यवाद (Dhannya vād) (دھننیہ واد)
 आपका शुक्रिया (Áp ka shukriya)
 (آپ کا شکریہ)
2. कृतज्ञता (Kritag,gyata) (کرتگیہ تا)
 एहसान मंदी (Ehsán mandi) (احسان
 مندی)

शकार गह (फ - मٹ)

SHIKÁR-GÁH शिकार गाह

मृगवन (Mrigvan) (مرگ ون) अहेर-स्थान
 (Aher-isthán) (अहेर-استھان) शिकार
 खेलने को जगह (Shikár khelne ki
 jagah) (शकार کھیلنے کی جگہ)

SHIKÁRI शिकारी (ف - ص)

आखेटक (Ákhetak) (آکھٹک) मृग जीवी
 (Mrig jíví) (مرگ جیوی) शिकार
 खेलने वाला (Shikár khelne vā a) (शकार
 کھیلنے والا)

شکایت (ع - مٹ)

SHIKÁYAT शिकायत

1. अनुयोग (Anuyog) (انویوگ) परिवाद
 (Parivád) (پریواد) बुराई (Burái)
 (برائی)
2. उपालंभ (Upálambh) (اُپاللمب)
 उलाहना (Uláhana) (اُلعا) गिला
 (Gila) (گلا)
3. रोग (Rog) (روگ) बीमारी (Bimári)
 (بیماری)
4. पिशुनता (Pishunata) (پیشونتا) चुगली
 (Chughli) (چغلی)

شکایت نامہ (ع - مڈ)

SHIKÁYAT-NÁMA शिकायत नामा

अनुयोग पत्र (Anuyog pattr) (انویوگ
 پتر) परिवाद पत्र (Parivád pattr) (پریواد
 پتر) ऐसी चिन्ही जिस में शिकायत हो
 (Aisi chith,thi jis men shikáyat ho)
 ایسی چٹھی جس میں شکایت
 (ہو)

2. मुखकृति (Mukhákriti) (مکھا کرتی)
हुलया (Hulya) (حلیہ)

SHIKAM शिकम (ف - مذ) شکم
उदर (Udar) (أدر) पेट (Pet) (پیٹ)
शकम परस्त (ف - ص) شکم پرست

SHIKAM-PARAST शिकम परस्त
उदर सर्वस्व (Udar sarvas,swa) (أدر)
उदर पिशाच (Udar pishách) (سروسو)
पेट का बन्दा (Pet ka banda) (أدر पिशाच)
पिंट का बन्दा (پیٹ کا بندا)

शकम सिर (ف - ص) شکم سیر

SHIKAM-SER शिकम सेर
उदर पूर्ण (Udar purn) (أدر پورن) अफरा
हुआ (Aphra hua) (اپھرا هوا)

SHIKAMI शिकमी (ف - ص) شکمی

1. औदरिक (Audarik) (اودری) पेट का
(Pet ka) (پیٹ کا)
2. जन्म सिद्ध (Janm sid,dh) (جنم سده)
पैदाइशी (Paidáishi) (پیدا ئشی)
3. वह किसान जो असली किसान का
जोता हो (Voh kisan jo asli kisan
ka jota ho) (وه كسان جو اصلی
کسان کا جوتا هو)

SHIKAN शिकन (ف - م) شکن

1. बल (Bal) (بل) झुर्री (Jhurri) (چھری)
ऐंठन (Ainthan) (اینٹھن)
2. भंजक (Bhanjak) (بهنجک) तोड़ने
वाला (Torne vála) (توڑنے والا)
- (दुसरे معنوں میں مرکبات کا
آخری جزو ہوتا ہے جیسے 'دل
شکن')

SHIKAST शिकस्त (ف - م) شکست

1. भंग (Bhang) (بهنگ) टूट फूट (Tút
phút) (توٹ پھوٹ)
2. पराजय (Parájai) (پراچے) पराभव
(Parábhav) (پرا بهو) हार (Hár) (هار)

शकस्त خوردہ (ف - ص) شکست خوردہ

SHIKAS,T-KHURDA शिकस्त खुर्दा
पराजित (Parájit) (پراجت) हारा हुआ
(Hára hua) (هارا هوا)

शकستگی (ف - م) شکستگی

SHIKAS,TAGI शिकरत गी

भंजन (Bhanjan) (بهنجن) टूट फूट
(Tút phút) (توٹ پھوٹ) टूटने की क्रिया
(Tútne ki kriya) (توٹنے کی کریا)

SHIKASTA शिकस्ता (ف - ص) شکسته

भग्न (Bhagn) (بهگن) खंडित (Khandit)
(Túta hua) (توتا هوا) टूटा हुआ (کھنڈت)

शकسته حال (ع - ص) شکسته حال

SHIKASTA-HÁL शिकस्ता हाल

दुर्दशा ग्रस्त (Durdasha grast) (دردشا
بد حال) (Bad hál) (بدرست)

शकسته دل (ف - ص) شکسته دل

SHIKASTA-DIL शिकस्ता दिल

1. भग्न हृदय (Bhagn hridai) (بهگن
دुखी) (Dukhi) (دوخی)
2. उदास (Udás) (اداس) अफसुरदा
(Afsurda) (افسوده)

SHAK,L शकल (ع - م) شکل

1. आकृति (Akriti) (آکرتی) बनावट
(Banávat) (بناوٹ)

شگفتگی (ف - مٹ)

SHIGUF, TAGI شِگُفَتَگی

1. فُول خیلنا (Phúl khilna) (فول کھلنا) خیلنا (Khilna)
2. پُرفُلّتا (Praphul, lata) (پُرفُلّ لَتا) خُوشی (Khushi)

SHIGUF, TA شِگُفَتَا (ف - ص) شگفتہ

1. پُرفُلّ (Praphull) (پُرفُلّ) سَکُطِیت (Isphutit) (اسپھٹت) خِیلا ہُشرا (Khila hua) (کھلا ہوا)
2. پُرسَن (Prasann) (پُرسَن) خُوش (Khush)

SHUGUN شُگُون (ف - مذ) شگن

- شَکُون (Shakun) (شکن) شَگُون (Shagun) (فال) فَاَل (Fál) (شگن)

SHIGÚFA شِگُفَا (ف - مذ) شگوفہ

1. کَلِکا (Kalika) (کلی) کَلِی (Kali) (کلی) گُچَا (Ghuncha) (غلچہ)
2. وِیلَکھَن بَات (Vilakchhan bát) (ولکھن بات) نَئی بَات (Nai bát) (عجوبہ) اَچُوبا (Ajúba) (بات)

SHUGÚN شُگُون (ف - مذ) شگون
'دیکھو' 'شگن'

SHAL شَل (ع - ص) شل

- شِثِیل (Shithil) (شتیل) سُسْت (Sust) (سست) مَاندَا (Manda) (ماندا)

SHUMÁR شُمار (ع - مذ) شمار

1. گَنّا (Ganna) (گنتی) گِنتِی (Giati) (گنتی)

شکنبه (ف - مذ)

SHIKANJA شِکَنجا

1. سَزا کا کَٹَہرا (Saza ka kat-ghara) (سزا کا کٹ گھرا)
2. جِلْد ساژوں کا کاٹنے کے لیے کِتابَن دَبانے کا یَنْتر (Jild sazon ka kátne ke lie kitáben dabáne ka yantr) (جلد سازوں کا کاٹنے کے لیے کتّابیں دبانے کا یَنْتر)

SHIKVA شِکُوا (ع - مذ) شکوہ

- اُپالَمب (Upálambh) (اُپالَمب) گِیلا (Gila) (شکایت) شِکایَت (Shikayat) (کُله)
- اُلَہنا (Ulahna) (الہنا)

SHUKOH شُکوہ (ف - مٹ) شکوہ

1. پُراتاپ (Pratáp) (پُراتاپ) جَلال (Jalál) (جلال)
2. اَآتَنک (Átank) (آتَنک) رَوَب (Rob) (روعب)
3. وِیہِو (Vibhav) (وہو) شَان (Shán) (شان)

SHIKEB شِکِیَب (ف - مذ) شکیب

- سَنتُوش (Santosh) (سنتوش) دَیَرِی (Dhairrya) (دھیریہ) تَہَمُمل (Taham-mul) (تحممل)

SHAKÍL شَکِیل (ع - ص) شکیل

- رُپَوان (Rúpván) (رُپوان) سَندر (Sundar) (سندر) خُوبِصُورَت (Khúb súrat) (خوبصورت)

SHIGÁF شِگاف (ف - مذ) شگاف

- دَار (Dár) (دار) دَرار (Darár) (درار) دَرز (Darz) (درز)

شناخت (ف - مٹ)

SHANÁKHT شناخت

परिचय (Parichai) पहचान
(Pahchán) (پہچان)

SHANÁSA شناسا (ف - ص)

परिचित (Parichit) जान
पहचान वाला (Ján pahchán vála)
(جان پہچان والا)

شناسائی (ف - مٹ)

SHANÁSÁÍ शना साई

परिचय (Parichai) जान पहचान
(Ján pahchán) (جان پہچان)

SHAMBA शम्बा (ف - مذ)

1. शनेश्चर (Shanaishchar) (شنیشچر)
सनीचर (Saníchar) (سنیچر)
2. दिन (Din) वार (Vár) (دن وار)

SHOB शोब (ف - مذ)

शोधन (Shodhan) धुलाई
(Dhulái) (دهلائی)

SHOKH शोख (ف - ص)

1. चंचल (Chanchal) चपल
(Chapal) शरीर (Sharír)
(شریر)
2. धृष्ट (Dhrisht) गुस्ताख
(Gustákh) (گستاخ)
3. हँसोड़ (Hansoṛ) दिल्लगी बाज़
(Dillagi báz) (دل لگی باز)

SHOKHI शोखी (ف - مٹ)

1. चंचलता (Chanchalata) (چنچلنا)
शारत (Sharát) (شارت)

2. संख्या (Sankhya) तादाद
(Tádád) (تعداد)

SHIMÁL शिमाल (ع - مذ)
उत्तर दिशा (Uttar disha) उत्तर
(Uttar) (اُتّر)

SHAM,S शम्स (ع - مذ)
सूर्य (Súrrya) (سوریه) रवि (Ravi)
(रो) (سورج) (Sáraj)

شمشاد (ف - مذ)

SHAM,SHÁD शमशाद

एक पेड़ (Ek per) सरो (Saro)
(सरो)

شمشیر (ف - مٹ)

SHAM,SHÍR शमशीर

कृपाण (Kripán) खड्ग (Khad,g)
(तलवार) (Talvár) (کھڈگ)

SHAM,A शम्भ (ع - مٹ)

1. सिक्थ वर्ति (Sikth varti) (سکته ورتي)
मोम बत्ती (Mom batti) (मोम بتي)
3. दीपक (Dípak) चिराग
(Chirágh) (ديپک)

SHUMÚL शुमूल (ع - مذ)

सम्मिलन (Sam,milan) शामिल
होना (Shámil hona) (شامل هونا)

SHAM,MA शम्मा (ع - مذ)

लवलेश (Lavlesh) अत्यल्प
(Attyalp) बहुत थोड़ा (Bahut)
thoṛa) (بہت تھوڑا)

SHAMÍM शमीम (ع - مٹ)

सुगंध (Sugandh) खुशबू
(Khushbú) (سوغندھ خوشبو)

شورہ پشت (ف - ص)

SHORA-PUSHT شورا پُشت

1. उद्ध (Uddand) अखलक (Akhkhar) (اکھ)
2. धृष्ट (Dhrisht) गुस्ताख (Gustakh) (گُستاخ)
3. अवज्ञ (Avag,gya) सरकश (Sarkash) (سرکَش)

SHÚRA शूरा (ع - مذ) شوری

परामर्श (Parámarsh) (پَرَامَرْش) सलाह

मशवरा (Saláh mashvara) (مَشَوْرَة) صلاح

SHOSHA शोशा (ف - مذ) شوشه

1. छोटा चिन्ह या अक्षर का सिरा (Chhota chinnh ya akhhar ka sira) (چھوٹا چنھ یا اکھھر کا سرا)
2. बखेड़ा (Bakhera) भगड़ा (Bhagra) (بکھیرا) (بھگڑا)
3. भगड़ा कराने वाली बात (Bhagra karane vâli bāt) (बगड़ा कराने वाली बात) (چٹकुला) (Chut kula)

SHAUQ शौक (ع - مذ) شوق

1. अभिलाषा (Abhilāsha) आकांक्षा (Ākāṅkṣha) आरजू (Ārzu) (ابھی لاشا) (آکانکھھا) (آرزو)
2. व्यसन (Vyasan) चसका (Chaska) चाट (Chát) (व्यसन) (چسکا) (چاٹ)
3. रुचि (Ruchi) रागवत (Raghbat) (رُحی) (رَغَبَت)
4. प्रेम (Prem) आदर (Ādar) (प्रेम) (آدَر) चाव (Cháo) (چاؤ)

2. निर्लज्जता (Nirlajjata) बे हयाई (Be hayái) (نیرلججتا) (بے حیائی)

SHOR شور (ف - مذ) شور

1. कोलाहल (Koláhal) गुल (Gul) (کولاهل) (غل)
2. चार (Chhár) खारी (Khárá) (चार) (کھاری)
3. ख्याति (Khyáti) शहरत (Shuhrat) (کھیاتی) (شہرت)
4. उन्माद (Unmád) पागल पन (Págál pan) (اُنماد) (پاگل پن)

SHORBA शोर्बा (ف - مذ) شوربا

मांस रस (Máns ras) (मानस रस) (Yúsh) (Rasa) (یوش) (رسا)

SHORISH शोरिश (ف - مٹ) شوریش

1. विप्लव (Viplav) राजकान्ति (Raj kiránti) (वप्लو) (راج کرانتی) (Ghadr) (فدر)
2. सैन्य द्रोह (Sain,nya droh) (सैन्य द्रोह) (Bāghávat) (بغاوت)
3. अशांति (Ashánti) बलवा (Balva) (आशانتی) (بلوا) (Fasád) (فساد)
4. कोलाहल (Koláhal) शोरो-शर (Shoro-shar) (کولاهل) (شورو-شَر)

SHORA शोरा (ف - مذ) شورہ

श्वेत चार (Shet chhár) (شیت چھار) एक खार जिस से बारूद बनती है (Ek khár jis se bárúd banti hai) (ایک کھار جس سے بارود بنتی ہے)

شہادت (ع - مٹ)

SHAHÁDAT شاہادت

1. धार्मिक मनुष्य का वध (Dharmik manush,shya ka vadh) دھارمک (Qatl) قتل (منشیہ کا وکھ)
2. साक्ष्य (Sák,chhya) ساکچھیہ (Gaváhi) گواہی

شہامت (ع - مٹ)

SHAHÁMAT شاہامت

- शूरता (Shúrata) वीरता (Vírata) (शूरता) वीरता (बहादुरी) (Baháduri)

SHAH,D शाहद (ف - مذ)

- मधु (Madhu) पुष्पसार (Pushp sár) असल (Asal) (पुष्पसार) असल (पिशपसार)

SHAH,R शहर (ف - مذ)

1. नगर (Nagar) बड़ी बस्ती (Bari besti) (नगर) बड़ी बस्ती (बिڑی بستی)
2. मास (Más) महीना (Mahína) (मास) महीना (مہینہ)

شہر پناہ (ف - مٹ)

SHAH,R-PANÁH शहर पनाह

- परिवेश (Parivesh) परकोटा (Parkota) नगर की चार दीवारी (Nagar ki chár dívári) (परिवेश) परकोटा (نगर کی چار دیواری)

شہرت (ع - مٹ)

SHUH,RAT शुहरत

1. ख्याति (Khyáti) नेक नामी (Nek námi) (ख्याति) नेक नामی (نیک نامی)
2. किंवदंती (Kimvadanti) (کم وندنتی) (افواہ) (Afváh)

5. उत्कंठा (Utkantha) (اُتکنتھا) (اشتہاق) (Ishtiyáq)

SHAU,KAT शौकत (ع - مٹ)

1. वैभव (Vaibhav) (وہو) (Shán) (شان)
2. आतंक (Átank) (آنک) (Rob) (روب)

SHÚM شوم (ف - مذ)

1. अशुभ (Ashubh) (اشبھ) (Manhús) (منکھوس)
2. कृपण (Kripan) (کرپن) (Kanjús) (کنجوس)

SHAU,HAR शौहर (ف - مذ)

- पति (Patí) भर्ता (Bharta) (पति) भर्ता (खाوند) (Khávind)

SHAH شاه (ف - مذ)

1. शाह का महफف دیکھو 'شاه'
2. उत्तेजना (Uttejana) (اتيجنا) (Bhaṛkána) (بھڑکانا)

3. शतरंज की किशत (Shatránj ki kisht) (شترنچ کی کشت)

SHIHÁB शिहाब (ع - مذ)

- उल्का (Ulka) (اُلکا) (Tútne vála tára) (توتنے والا تارا)

شہاب ثاقب (ع - مذ)

SHIHÁBE-SÁQIB शिहाबे साकिब

- उल्का (Ulka) (اُلکا) (Tútne vála tára) (توتنے والا تارا)

SHAHÍD شہید (ع - ص) شہید
 हुतात्मा (Hutátma) बोर गति
 प्राप्त (Vīrgati prāpt) (ویر گتی پراپت)
 जो धर्म के लिए मारा गया हो (Jo dharm
 ke liye mārā gaya ho) (جو دھرم کے لئے
 مارا گیا ہو)

SHAI शय (ع - مٹ) شے
 वस्तु (Vastu) चीज़ (Chíz) (وستو)

SHAIB शैब (ع - مذ) شیب
 जरावस्था (Jarávastha) (جراوستھا)
 बुढ़ापा (Buṛhāpa) (بڑھاپا)

SHAIKH शैख (ع - مذ) شیخ

1. वृद्ध (Vrid,dh) जरत (Jarāt) (ورڈ) (جرت)
 बुढ़ा (Būṛha) (بڑھا)
2. धर्म गुरु (Dharm guru) (دھرم گورو)
 पीर (Pīr) (پیر)
3. अधिपति (Adhipati) (ادھی پتی)
 स्वामी (Swāmi) (سوامی) सरदार
 (Sardār) (سردار)
4. एक मुसलमान जाति (Ek musalmán
 jāti) (ایک مسلمان جاتی)

SHAIIDA शैदा (ف - ص) شیدا
 मुग्ध (Mugdh) (مگدھ) आसक्त (Āsakt)
 عاشق (Āshiq) (آسکت)

SHAIIDÁÍ शैदाई (ف - ص) شیداई
 'دیکھو' (شیدا)

SHER शेर (ف - مذ) شیر
 व्याघ्र (Vyāghr) (ویاگھر) सिंह (Singh)
 बाघ (Bāgh) (باگھ)

3. वार्ता (Várta) चर्चा (Charha
 चर्चा)

SHUHRA शूहरा (ع - مذ) شهرہ

1. ख्याति (Khyāti) (کھیاتی) शहरत
 (Shuhrat) (شہرت)

2. यश प्रसार (Yash prasār) (یہش پراسار)
 नेक नामी की धूम (Nek nāmí ki
 dhúm) (نیک نامی کی دھوم)

SHAHRI शहरी (ف - ص) شہری
 नागरिक (Nágarik) (ناگڑک) शहर का
 निवासी (Shahr ka nivási) (شہر کا
 نواسی)

شہنشاہ (ف - ص)

SHAHANSIÁH शहनशाह
 सम्राट (Samrát) (سمرات) चक्रवर्ती
 (Chakkrvarti) (چکرورتی) महाराजा
 (Maharája) (مہاراجہ)

SHAHVAT शहवत (ع - مٹ) شہوت

1. लालसा (Lálasa) (لالسا) इच्छा
 (Ich,chha) (اچھا) चाह (Cháh) (چاہ)
2. काम वेग (Kam veg) (کام ویگ)
 भोगेच्छा (Bhogech,chha) (بھوگیچھا)
 नफसानी खादिश (Nafsání
 kháhísh) (نفسانی خواہش)

شہوت پرست (ع - ص)

SHAHVAT-PARAST शहवत परस्त

कामुक (Kámuk) (کامک) विषय लंपट
 (Vishai lampat) (ویشے لمپٹ) शहवत
 का बंदा (Shahvat ka banda) (شہوت کا
 بندہ)

2. मिष्टान (Mishtān, n) मिठाई (मिठ्ठानी)

SHÍSHA शीशा (شیشہ - ف - مذ)

1. काच (Kách) कांच (Kānch) (کانچ)

2. कूपी (Kūpi) बोटल (Botal) (بوتل)

3. दर्पण (Darpan) आईना (آئینہ)

شیشہ گر (ف - ص)

SHÍSHA-GAR शीशागर

1. काचकार (Kách kár) शीशा बनाने वाला (Shísha banāne vála) (شیشہ بنانے والا)

2. दर्पण कार (Darpan kár) आईना बनाने वाला (Áiná banāne vála) (آئینہ بنانے والا)

SHAIYÁN शैतान (شیطان - ع - مذ)

1. एक फरिश्ता जो ईश्वर की अपराध में निकाला गया (Ek farishta jo Íshwar ki avaggya ke aprádh men nikála gaya) (ایک فرشتہ جو ایشور کی اورگیا کے اپراڈھ میں نکالا گیا)

2. धूर्त (Dhúrt) मक्कार (Makkár) (دھورت - مکار)

3. दुष्टात्मा (Dushtátma) खबीस (Khabís) (دشٹاتما - خبیث)

4. बहका कर कुमार्ग पर चलाने वाला (Bahká kar kumárg par chalané vála) (بھکا کر کومارگ پر چلانے والا)

SHÍR शीर (شیر - ف - مذ)

दूध (Dúdh) (दुध) (دودھ)

SHÍRÁZA शीराज़ा (शिरآزه - ف - مذ)

1. बिल्वरी हुई चीज़ों की एकत्रता (Bikhri huí chízón ki akattrata) (بکھری ہونے والی چیزوں کی ایکتترتا) (بندھن)

2. क्रम (Kram) तरतीब (Tartíb) (کرم - ترتیب)

शिर خوار (ف - ص)

SHÍR-KHÁR शीर खार

दुध (Dudh) (استن پائی) (Dudh muhán) (دودھ مہان)

शिर دل (ف - ص)

SHER-DIL शेर दिल

विह साहस (Sin, nh sáhas) (سنہیہ) (Bahut) (بہت بڑا بہادر) (baṭa bahádúr)

SHÍRÍN शीरी (شیریں - ف - ص)

1. मधुर (Madhur) मिष्ट (Misht) (میدھا) (Mitha) (میشٹ)

2. मृदु (Mridu) कोमल (Komal) (نرم) (Narm) (کومل)

3. फरहाद की प्रेमिका (Farhád ki premika) (فرہاد کی پریمکا)

SHÍRÍNÍ शीरीनी (شیرینی - ف - مذ)

1. मधुरता (Madhurata) (میدھورتا) (Mithás) (میتھاس)

شیفتگی (ف - مٹ)

عاشق (Áshiq) آشقی (موہت)

SHEVAN शेवन شیون (ف - مذ)

کرندن (Krandan) رونا دھونا
(Rona dhona) (رونا دھونا)

SHEVA शेवा شیوہ (ف - مذ)

1. व्यवहार (Vyavhār) चलन
(Chalan) (چلان)
2. शैली (Shaili) ढंग (Dhang)
(Dhang) (ڈھنگ)

SHEF, TAGI शेफतगी

1. मुग्धता (Mugdhata) आसक्ति
(Ásakti) (آسکتی) इश्क (Ishq) (عشق)
2. अभिरुचि (Abhi ruchi) (ابھی روجی)
बढ़ी हुई रग़बत (Baṛhi hui raghbat)
(بڑھی ہوئی رغبّت)

SHEFTA शेफता (ف - ص) شیفتہ

मुग्ध (Mugdh) मोहित (Mohit)
(مگدھ) (موہیت)

ص

4. आदर के लिए नाम के अंत में, जैसे
'राजा साहब' (Ádar ke liye nām ke
ant men, jaise 'Rāja Sāhab' کے
آدر کے نام کے انت میں، جیسے
'راجہ صاحب')

(اردو میں یہ لفظ 'ح' کے زبر کے ساتھ
بھی آتا ہے)

صاحب خانہ (ع - ص)

SÁHIB-KHÁNA साहिब खाना

ग्रह स्वामी (Grih swāmi) (گرہ سوامی)
घर का मालिक (Ghar kā málík) (گھر کا مالک)
(مالک)

صاحب ذوق (ع - ص)

SÁHIBE-ZAUQ साहिबे जौक

रसज्ञ (Rasag.gya) (رَسگِیہ) साहित्यप्रेमी
(Sáhittya Premi) (ساهتيہ پريمي)
आदब का ज्ञान रखने वाला (Adab ka

SÁBIR साबिर (ع - ص) صابر

1. धैर्यवान् (Dhairryaván) (دهیریه وان)
सब्र करने वाला (Sabr karne vála)
(صبر کرنے والا)
2. सहिष्णु (Sahishnu) (سہنشنو) सहन
शील (Sahan shíl) (سہن شیل) बर-
दाश्त करने वाला (Bardásht karne
vála) (برداشت کرنے والا)

SÁHIB साहिब (ع - مذ) صاحب

1. स्वामी (Swāmi) (सوامी) मालिक
(Málík) (مالک)
2. श्रीमान् (Shrimán) (श्रीमान) जनाब
(Janáb) (جنااب)
3. वाला (Vála) (والا)
تیسری شکل اضافت کی صورت
میں آتی ہے جیسے 'صاحب اختیار'

3. कोरा (Kora) कौर हस्ते माली
(Ghair istemáli غیر استعمالی)
4. पाक (Pak) पाक (Pavitr) पाक
(पाक)
5. चौरस (Samtal) चौरस
(Chauras चौरस)
6. सादा (Saral) सादा (Sáda)
(Sáda सलीस (Sális सादा)

صاف باطن (ع - ص)

SÁF-BÁTIN साफ बातिन

1. शुद्धात्मा (Shuddhátma) शुद्धात्मा
(Sáf dil صاف دل)
2. निश्छल (Nish chhal) निश्छल
(Sáda mizáj सादा मित्राज)

SÁLEH सालेह (ع - ص)
सदाचारी (Sadáchári) नेक
(Nek نیک)

SÁNE साने (ع - ص)
निर्माण कर्ता (Nirmán karta) निर्माण
कर्ता (Banáne vála) बनाने वाला
(والا)

SÁIB साइब (ع - ص)
शुद्ध (Shud,dh) उचित (Uchit)
(Thik ठीक)

SABA सब (ع - ص)
प्रभात समीर (Prabhát samir) प्रभात
सवेरे की ठंडी और हल्की हवा
(Savere ki thandi aur halki hava)
(سویرے کی تھلکی اور ہلکی ہوا)

ادب کا گیان رکھنے والا
(gyán rakhne vála)

صاحب کمال (ع - ص)

SÁHIB-KAMÁL साहिब कमाल
गुणवान् (Gunván) गुणी
(Guni हुनर मन्द (Hunar mand)
(हनु मन्द)

SÁHIRA साहिबा (ع - ص)
श्रीमती (Shrimati) महोदया
(Mahodaya)

SÁHIBÍ साहिबी (ع - ص)

1. सत्ता (Satta) हुकूमत (Hukú-
mat حکومت)
2. स्वामित्व (Swámittwa) स्वामित्व
(Málíki مالکی)

SÁDIR सादिर (ع - ص)
निकलने वाला (Nikalne vála)
जारी होने वाला (Jári hone vála)
(होने वाला)

SÁDIQ सादिक (ع - ص)
सत्य वादी (Sattya vádi) सत्य
वादी (Sach,cha सच्चा)

SÁIQA साइका (ع - ص)
विद्युत् (Vid,dyut) तड़ित्
(Bijli बिजली)

SÁF साफ (ع - ص)
1. स्वच्छ (Swach,chk) पाक
(Pák sáf) साफ
2. निश्केवल (Nish keval) निश्केवल
(Khális) खालिस

SEHAT سهت (ع - مٹ) صحت

1. स्वास्थ्य (Swás,thya سواسٹھیہ) تندورستی (Tandurusti)
2. शुद्धि (Shud,dhi شدھی) دورستی (Durusti)

SAHRA سہرا (ع - مذ) صحرا

- کانن (Kánan) ویپن (Vipin)
ون (Van) جंगل (Jangal)
(چنگل)

SAHRAÍ سہرائے (ع - ص) صحرائی

1. वन चर (Vanchar ون چر) جنگلی (Jangali)
2. असभ्य (Asabh,bhya اسبھیہ) اچت (Ujadd)

SAH,N सहन (ع - مذ) صحن

- अजिर (Ajir) आंगण (Ángen)
अंगन (Ángan) (آنگن)

SAHÍH सहिह (ع - ص) صحیح

1. शुद्ध (Shuddh شدھ) ठीक (Thík) دورست (Durust) (تھیک)
2. स्वस्थ (Swasth سوستھ) तन्दुरस्त (Tandurust) (تن دورست)
3. उचित (Uchit اُچت) मुनासिब (Munásib) (مناسب)
4. पूर्ण (Purn پورن) साबित (Sábit) जो ठुकरे न हो (Jo tukre na ho) (جو تکرے نہ ہو)

SAHÍFA सहिफا (ع - مذ) صحیفہ

1. धर्म ग्रंथ (Dharm granth دھرم) मज्जहबी किताब (Maz,habi kitáb) (مذہبی کتاب)

SABÁH सबाह (ع - مٹ) صباح

- प्रभात (Prabbát) सवेरा (Savera) (پربھات) (سویرا) (توگا) (Tarika)

SABÁHAT सबाहत (ع - مٹ) صباحات

1. गौर वर्ण (Gaur varn) (گورون) (गौरा रंग) (Gora rang) (گورارنگ) (खूब सुंदरता) (Sundarata) (سندرتا) (खूब सुरती) (Khúb súrati) (خوبصورتی)

SUB,H सुबह (ع - مٹ) صبح

- प्रभात (Prabhát) प्रातः काल (Prátah kál) (پربھات) (پراتہ کال) (Savera) (सवेरा) (सुवरा)

SAB,R सबर (ع - مذ) صبر

- संतोष (Santosh) धैर्य (Dhairya) (سلتوش) (دھیریہ) (Taham,mul) (तहम्मूल) (تحمل)

SABÍH सबीह (ع - ص) صبیح

- गौर (Gaur) गोरा चिट्टा (Gorá chitta) (گور) (گور اچٹا)

SUHBAT सुहबत (ع - مٹ) صحبت

1. संगति (Sangati) साथ (Sáth) (سلگتی) (سانہ)
2. मैत्री (Maittri) दोस्ती (Dosti) (میتری) (دوستی)
3. संभोग (Sambhog) हमबिस्तरी (Hambistari) (سمبھوگ) (هم بستری)
4. गोष्ठी (Goshthi) छोटा सा जलसा (Chhota sa jalsa) (گوشٹی) (چھوٹا سا جلسہ)

2. वक्त्रस्थल (Vakohasthal) وکھسٹھل
(Chhāti) छाती (چھاتی)

3. मुख्य (Mukhkhyā) खास (مکھیا)
(Khās) खास

SADAF सदफ (ع - مٹ)
शक्ति (Shukti) सीप (Sip) (شکتی)
(سیپ)

SID,Q सिद्ध (ع - مذ) صدق
सत्यता (Sattyata) सच्चाई (ستیتنا)
(Sachchái) (سچائی)

SADAQA सदका (ع - مذ) صدقه

1. दान (Dán) खैरात (Khairát) (دان)
(خیرات)

2. सिर पर से उतारी हुई चीज़ (Sir par
se utári hui chíz) से اتاری سے
(हुئی चीज़)

3. न्योछावर (Neochhavar) (न्योछावर)
निवार (Nisár) (نیوار)

SAD,MA सद्मा (ع - مذ) صدمه

1. आघात (Ághát) चोट (Aghat)
(Chot) (چوت)

2. धक्का (Dhakka) ठेस (Thes) (دھکا)
(تھیس)

3. दुःख (Duk,bkh) क्लेश (Klesh) (دکھ)
(Ranj) (رنج)

4. हानि (Háni) नुकसान (Nuqsán) (هانی)
(نقصان)

SUDÚR सुदूर (ع - مذ) صدور

1. लागू होना (Lagú hona) (لاگو ہونا)
जारी होना (Jári hona) (جاری ہونا)

2. पुस्तक (Pustak) किताब (کیتاب)
(Kitáb)

3. पत्रिका (Pattrika) रिसाला (ریسالا)
(Risála)

4. पत्र (Pattr) खत (Khat) (پتر)
(خط)

SAD सद (ف - ص) صد
शत (Shat) सौ (Sau) (شت)
(سو)

SADA सदा (ع - मٹ) صدا
ध्वनि (Dhwani) आवाज़ (دهونی)
(Áváz) (آواز)

صادرت (ع - مٹ)

SADÁRAT सदरत
अध्यक्षता (Addhyakchhata) (ادھیک)
सभापतित्व (Sabhapatittwa) (سبھا پتیتو)
(چھتا)

صداقت (ع - مٹ)

SADÁQAT सदाकत
सत्यता (Sattyata) सच्चाई (ستیتنا)
(Sachchái) (سچائی)

صدائے باز گشت (ع - مٹ)

SADA-E-BÁZ-GASHT सदाय बाज़ गश्त
प्रति ध्वनि (Pratiddhwani) (پرتددھونی)
प्रति शब्द (Prati shabd) (پرتی شبد)
टकरा कर लौटो हुई आवाज़ (Takrákar
lauti hui áváz) (تکرا کر لوٹی ہوئی)
(آواز)

SAD,R सदर (ع - مذ) صدر

1. सभापति (Sabha pati) (سبھا پتی)
मीर मजलिस (Mír majlis) (میر)
(مجلس)

SAR,A सरा (ع - مٹ) صرع
 अपस्मार (Apasmár) (اپس مار) میرگی
 (Mirgi) (مرگی)

SIRF سیرف (ع - ص) صرف

1. केवल (Keval) (کیول) खाली (Khali) (خالی)
2. अकेला (Akela) (اکیلا) तनहा (Tanha) (تنہا)

SARF سرف (ع - مذ) صرف

1. व्यय (Vyai) (وئیے) खर्च (Kharch) (خرچ)
2. व्याकरण की एक शाखा (Vyākaran ki ek shákha) (ویاکرن کی ایک شاخہ)
3. बसर करना (Basar karna) (بسر کرنا) गुजारना (Guzárna) (گزارنا)

صرف ونحو (ع - مٹ)

SARFO-NAH,V सफोनह्व

व्याकरण (Vyākaran) (ویاکرن) कवाइद (Qaváid) (قواعد)

SARÍH सरीह (ع - ص) صریح

1. स्पष्टतः (Ispashtatah) (اسپشتتہ) खुल्लमखुल्ला (Khullam khulla) (کہلم کہلا)
2. स्पष्ट (Ispasht) (اسپشت) साफ (Sáf) (صاف)

SARÍHAN सरीहन (ع - ص) صریحاً

स्पष्टतः (Ispashtatah) (اسپشتتہ)
 स्पष्टतया (Ispashtatayá) (اسپشتتایا)
 खुल्लमखुल्ला (Khullam khulla) (کہلم کہلا)
 साफ साफ (Sáf sáf) (صاف صاف)

2. आना (Ána) (آنا) पहुँचना (Pahunchna) (پہنچنا)

SADI सदी (ف - مٹ) صدی
 शताब्दी (Shatáb,di) (شتابدی) सौ बरस (Sau baras) (سو برس)

SID,DÍQ सिदीक (ع - ص) صلیق

1. सत्य निष्ठ (Satya nishth) (ستیه) बहुत सच्चा (Bahut sachcha) (بہت سچا)
2. मुहम्मद साहब के एक दोस्त की उपाधि (Mohammad sahib ke ek dost ki upádhi) (محمد صاحب کے ایک دوست کی اپادھی)

صراحت (ع - مٹ)

SARÁHAT सराहत

1. व्याख्या (Vyakhkhya) (ویاکھیہ) तशरीह (Tashrih) (تشریح)
2. विवरण (Vivaran) (وورن) तफसील (Tafáíl) (تفصیل)

صراط مستقیم (ع - مٹ)

SIRÁTE-MUSTAQÍM सिराते मुस्तकीम

सरल मार्ग (Saral márg) (سرل مارگ)
 सीधा रास्ता (Sídha rásta) (سیدھا راستا)

SARRÁF सर्राफ (ع - ص) صراف
 स्वर्ण वणिक् (Swarn vaník) (سورن ونک)
 सर्राफ (Saráf) (صراف)

SAR,SAR सर सर (ع - مٹ) صر صر

भंभा वात (Jhanjha vát) (جھنچھا)
 तेज हवा (Ándhi) (آندھی) (وات)
 तेज हवा (Tez hava) (تہز ہوا)

2. पवित्रता (Pavitrata) पाकी (Páki) (پاکي)

3. साफ (Sáf) बेलाग (Be lág) (بے لاگ)

SAFÁI सफाई (ع - ع) (صفاي)

1. निर्मलता (Nirmalata) (نرملتا) (خالص پن) (Khálishpan)

2. पवित्रता (Pavitrata) पाकी (Páki) (پاکي)

3. संहार (Sanghár) (سلگهار) कतले आम (Qatle-ám) (قتل عام)

4. स्वच्छता (Swach, chhata) (سوچ چھتا) बारीकी (Bárfki) (باريکي)

5. भाड़ पौछ (Jhár ponchh) (جھاڑ پونچھ)

SIFAT सिकत (ع - ع) (صفت)

1. गुण (Gun) (گن) खूबी (Khúbí) (خوبی)

2. विशेषण (Visheshan) (وشیشن) सिकत (Sifat) (صفت)

3. समान (Samán) (سمان) तुल्य (Tullya) (تلیه) मिसल (Misl) (مثل)

4. धर्म (Dharm) (دھर्म) खासियत (Khásiyat) (خاصیت)

SAF, HA सफ्हा (ع - ع) (صفحه)

पृष्ठ (Prishth) पन्ना (Panna) (پرشته) पेज (Page) (پیج)

SAF-DAR सफ दर (ع - ع) (صفدر)

1. व्यूहभेदक (Vyúh bhedak) (ویوه بهدک) सफशिकन (Saf shikan) (صف شکن)

2. महारथी (Maháráthi) (مہارثی) अति-वीर (Ativír) (اتی ویر)

SA, ÚBAT सऊबत (ع - ف) (صوبت)

1. कष्ट (Kasht) दुःख (Dukh, kh) (کشت) तकलीफ (Taklíf) (دکھ)

2. कठिनता (Kathinata) (کٹھنتا) कठिनाई (Kathinái) (کٹھनाई) दुशवारी (Dush, várf) (دشواری)

SOÚD सुऊद (ع - م) (صعود)

आरोह (Ároh) (آرؤہ) ऊपर की तरफ जाना (Úpar ki taraf jána) (اوپر کی طرف جانا)

صفر سنی (ع - ع) (م)

SIGHR-SINI सिग्र सिनी

बाल्यावस्था (Ballyávastha) (بالہاوستھا) बचपन (Bach pan) (بچپن)

SAGHÍR सगीर (ع - ص) (صغیر)

अल्प (Alp) (الپ) लघु (Laghu) (لگھو) छोटा (Chhotá) (چھوٹا)

صغیر سن (ع - ع) (ص)

SAGHÍR-SIN सगीरसिन

अल्पायु (Alpáyú) (الپایو) छोटी उम्र का (Chhoti umr ka) (چھوٹی عمر کا)

SAF सफ (ع - ع) (ص)

1. श्रेणी (Shreni) (श्रिणी) पंक्ति (Pankti) (पंक्ति) कतार (Qatár) (قطار)

2. वर्ग (Varg) (वर्ग) दर्जा (Darja) (درجہ)

3. लंबी चटाई (Lambí chatái) (لمبی چٹائی)

SAFA सफा (ع - ع) (صفا)

1. विमलता (Vimalatá) (वर्मलता) सफाई (Safái) (صفائی)

2. परामर्श (Parámars̥h) (پرامرش)
मश्वरा (Mash,vara) (مشوره)

صلاحیت (ع - مٹ)

SALÁHIYAT सलाहियत

1. योग्यता (Yog,gyata) (یوگیٹا)
क़ाबिलियत (Qábiliyat) (قابلیت)

2. पात्रता (Patrta) (پاترتا) अहलियत
(Ahlíyat) (اھلیت)

3. नम्रता (Namrata) (نمرتا) नरमी
(Narmi) (نرمی)

SUL,H सुल्ह (ع - مٹ) صلح

1. एकता (Ekata) (ایکٹا) मेल (Mel)
(اتحاد) इत्तिहाद (Ittiháad) (میل)

2. मैत्री (Maítrī) (میتری) दोस्ती
(Dosti) (دوستی)

3. सन्धि (Sandhi) (سندھی) सलाह
(Saláh) (صلاح)

صلاح نامه (ع - مٹ)

SUL,H-NÁMA सुल्ह नामा

संधि पत्र (Sandhi patr) (سندھی پتر)
राज़ी नामा (Rázi náma) (راضی نامه)

SILA सिला (ع - مٹ) صلہ

1. पुरस्कार (Puraskár) (پورسکار) इनआम
(In,ám) (انعام)

2. प्रतिकार (Pratikár) (پرتی کار) बदला
(Badla) (بدلہ)

SAN,NÁ,A सनाअ (ع - ص) صناع

शिल्पकार (Shilp kár) (شلیپ کار) कारीगर
(Kárigar) (کاریگر)

3. हज़रत अली की उपाधि (Hazrat Ali
ki upádhi) (حضرت علی کی
اپادھی)

SIFR सिफ़र (ع - مٹ) صفر
विन्दु (Vindu) (ویندو) शून्य (Shún,nya)
नुक़ता (Bindi) (بلدی) (شونیه)
(Nuqta) (نقطہ)

SAFRA सफ़रा (ع - مٹ) صفر
पित्त (Pitt) (پت) एकखिलत (Ek
khilt) (ایک خلط)

صف کشی (ع - مٹ)

SAF-KASHI सफ़कशी

1. व्यूह रचना (Vyúh rachana) (ویژه)
पराबांधना (Para báandhna)
(پرا باندھنا)

2. युद्ध (Yud,dh) (یڈھ) लड़ाई
(Laṛái) (لڑائی)

SALA सला (ع - مٹ) صلا

1. आवाहन (Áváhan) (آواھن) बुलाना
(Bulána) (بلا)

2. निमंत्रण (Nimantran) (نمن ترن)
दावत देना (Dávat dena) (دعوت
دینا)

صلا بت (ع - مٹ)

SALÁBAT सलाबत

कठोरता (Kathorata) (کٹھورتا) सहती
(Sakhti) (سختی)

SALÁH सलाह (ع - مٹ) صلاح

1. उपकार (Upkár) (اُپ کار) भलाई
(Bhalái) (بھلائی)

SAVÁB صواب (ع - مذ) صواب

1. उचित (Uchit) मुनासिब (अचित)
(Munásib) (مناسب)
2. शुद्ध (Shud,dh) सही (شده)
(Sahi) (صحیح)

SÚBA सूबा (ع - مذ) صوبہ

- प्रांत (Pránt) प्रदेश (Pradesh) (प्रान्त)
प्रोविंस (Province) (प्रोविंस)

SAUT सौत (ع - म्) صوت

- ध्वनि (Dhwani) रव (Rav) (دهونی)
(आवाज़) (Áváj) (آواز)

SÚRAT सूरत (ع - म्) صورت

1. मुख (Mukh) आकृति (मेख)
(Ákriti) शकल (Shakl) (अकृति)
(شکل)
2. दशा (Dasha) हालत (दशा)
(Hálat) (حالت)
3. ढंग (Dhang) तरीका (دهنگ)
(Tariqa) (طریقه)
4. उपाय (Upáe) तदबीर (أپاء)
(Tadbír) (تدبیر)
5. चिन्ह (Chin,nh) आसार (چنه)
(Ásár) (آثار)

SÚFI सूफी (ع - مذ) صوفی

- ब्रह्म वादी (Brahm vádi) (برهم‌وادی)
अध्यात्म वादी (Adhdhyátm vádi) (ادھیاتم‌وادی)
तसवुफ का आमिल (Tasav,vuf ka ámil) (تصوف کا عامل)

SANDAL सन्दल (ع - مذ) صندل

- चंदन (Chandan) मलयज (چندن)
(Malayaj) एक कुशबू दार (ملیج)
लकड़ी (Ek khushbu dár lakri) (ایک خوشبودار لکڑی)

SANDŪQ सन्दूक (ع - مذ) صندوق

- पेटिका (Petika) लकड़ी का बक्स (پیتکا)
(Lakri ka baks) (لکڑی کا بکس)

SAN,AT सन् अत (ع - म्) صنعت

- कला (Kala) शिल्प (Shilp) (کلا)
कारीगरी (Kárigari) (کارگری)
صنعت گری (ع - م्)

SAN,AT-GARI सन् अत गरी

- कलाकारी (Kalákári) शिल्प (کلاکاری)
कारी (Shilp kári) (شیلپ‌کاری)
(Kárigari) (کارگری)

SINF सिन्फ (ع - म्) صنف

1. प्रकार (Prakár) किस्म (प्रकार)
(Qism) (قسم)
2. लिंग (Ling) जिनस (لنگ)
(Jins) (جنس)

SANAM सनम (ع - مذ) صنم

1. मूर्ति (Múrti) प्रतिमा (मूर्ति)
(Pratima) बुत (But) (پرتما)
(بت)
2. प्रेमिका (Premika) प्रियसी (پرمیکا)
(Pre,yasi) माशूक (پریمیسی)
(Máshúq) (معشوق)

صنم خانه (ع - مذ)

SANAM-KHÁNA सनम खाना

- मन्दिर (Mandir) कुत खाना (مندر)
(But khána) (بہ خانہ)

SAID-GÁH سید گاہ (ع - غ - مٹ)
 سید گاہ
 مृगया वन (Mrigaya van مرگیا دن)
 शिकार ग़ाह (Shikár gáh شکار گاہ)

SIGHA सीरा (ع - مذ)
 1. विभाग (Vibhág विभाग) महकमा
 (Mah,kama محکمہ)
 2. विवाह (Viváh व्याह) (Byáh
 (Nikáh نیکاح) نیکاح)

SAIQAL सैकल (ع - مٹ)
 1. परिष्कृति (Parishkriti پریش کرتی)
 चमकाना (Chamkána چمکانا)
 2. तलवार वगैरा को मांझ कर चमकाना
 (Talvár vaghaira ko máñjh kar
 ohamkána تلوار وغیرہ کو مانجھ کر چمکانا)
 3. बरतनों पर रांगे या चांदी का पानी
 चढ़ाना (Bartanon par ráñge ya
 ohándi ka páni chāghána برتنوں
 پر دانگے یا چاندی کا پانی چوہانا)

SAULAT सौलत (ع - مٹ)
 1. आतंक (Átank आतंक) रोब
 (Rob رعب)
 2. प्रताप (Pratáp प्रताप) जलाल
 (Jalál جلال)

SAUM सौम (ع - مذ)
 व्रत (Vrat व्रत) रोज़ा (Roza روزہ)

SAH,BA सहबा (ع - مٹ)
 1. मदिरा (Madira मदरा) शराब
 (Sharáb شراب)
 2. वह मदिरा जो लालिमा लिए हो
 (Voh madira jo lálima liye ho
 وہ مدرا جو لالما لئے ہو)

SAIYÁD सैयाद (ع - ص)
 व्याध (Vyádh व्याध) लुब्धक
 (Lubdhak لُبْدھک) जालिक (Jálik
 (Shikári शिकारी) شکار)

SAID सैद (ع - مذ)
 अहेर (Aher अहेर) आखेट (Ákhet
 (Mrigaya مرگیا) मृगया
 शिकार (Shikár शिकार)

ض

ZÁMIN ज़ामिन (ع - ص)
 प्रतिभू (Prati bhu प्रतिभू) ज़मानत
 दार (Zamánat dár ضمانت دار)
 ZÁ,E ज़ाए (ع - ص)
 1. नष्ट (Naast नश्ट) बरबाद (Barbád
 (برباد)

ZÁBITA ज़ाबिता (ع - مذ)
 1. नियम (Niyam नियम) काइदा
 (Qáida قاعدة)
 2. विधान (Vidlán विधान) कानून
 (Qánún قانون)

3. गुणन (Gunan) गुणा करना
(Guna karna) गुणा देना
(Zarb dena) (ضرب دینا)

(ضرب المثل (ع - مٹ)

ZARBUL-MASAL जर्बुल मसल

लोकोक्ति (Lokokti) कहावत
(Kahavat) (کہاوٹ)

ZARAR जरर (ع - مڈ)

1. हानि (Hāni) क्षति (Chhati)
(नुक्सान) (Nuqsān) (چھٹی)
2. कष्ट (Kasht) दुःख
(Dukh, kh) (दकु) (Taklīf)
(تکلیف)

ZARÚR जरूर (ع - ص)
अवश्य (Avash,shya) यकीनी
(Yaqīni) (یقینی)

(ضرورت (ع - مٹ)

ZARÚRAT जरूरत

1. आवश्यकता (Ávash,shyakata)
(चाह) (Cháh) (اوش، شیکتا)
2. न्यूनता (Nyúnata) कमी
(Kamī) (کم)

ZOF जोफ (ع - مڈ)

1. दुर्बलता (Durbalata) (دربلتا)
अशक्ति (Ashakti) (कमजोरी)
(Kamzori) (کمزوری)
2. जरा (Jara) (جرا) वृद्धावस्था (Vrid,
dhávastha) (बुढ़ापा)
(Būhápā) (بوهاپا)

2. व्यर्थ (Vyarth) बेकार (Bekár)
(بے کار)

ZART जर्त (ع - مڈ)

1. सहन (Sahan) बरदाश्त
(Bardásht) (برداشت)
2. नियंत्रण (Niyāntran) (نین ترن)
शोक (Rok) (روک)

(ضخامت (ع - مٹ)

ZAKHÁMAT जखामत

स्थूलता (Isthúlata) पृथुलता
(Prithulata) (प्रथुलता) मुटाई (Mutái)
(मोटाई)

ZAKHÍM जखीम (ع - ص)
स्थूल (Isthúl) पृथुल (Pri-
thul) (मोटा) (Mota) (प्रथुल)

ZID ज़िद (ع - मٹ)

1. दुराग्रह (Durággrah) हट
(हट) (Hat)
2. प्रतिकूल (Pratikúl) (प्रती कुल)
(मुखालिफ) (Mukhálif)
3. विपरीत (Viparít) (विपरित) बर अक्स
(Baraks) (برعکس)

ZID,DI ज़िदी (ع - ص)
दुराग्रही (Durággrahi) (दुराग، گرهی)
हट्टी (Hatti) (هتتی)

ZARB जर्ब (ع - मٹ)

1. ताड़ना (Táraná) मार (Már)
(मार)
2. आघात (Ághát) (آگھات) चोट
(Chot) (چوت)

ZIMÁD جِیماڈ (ع - مذ) ضَماد
 Pradeh (پریدیہ) پرلےپ (Pralop)
 Lep (لیپ) لےپ (پریلیپ)
 ضَمانت (ع - مث)

ZAMÁNAT جِمانت

1. प्रति भूति (Prati bhúti) پرتی
 Zimmedári (جِیمداری) (بھوتی)
 ذمہداری
2. जमानत का रुपया (Zamánat ka rupiya) زَمانت کا روپیہ

ضَمانت دار (ع - مذ)

ZAMÁNAT-DÁR جِمانت دار

प्रति भू (Prati bhu) پرتی بھو
 (Zámin) (ضامن)

ضَمانت نامہ (ع - مذ)

ZAMÁNAT-NÁMA جِمانت ناما

प्रति भूति पत्र (Prati bhúti pattr) پرتی
 जमानत की तहरीर (Zamánat ki tabrír) (بھوتی پتر)
 ضَمانت کی تحریر

ZIMN ज़िम्न (ع - مذ) ضَمن

1. अंतर्गत (Antargat) شَمُول (Antargat)
 (Shumúl)
2. अनुपंग (Anushang) سِل (Anushang)
 सिला (Silsila) سلسلہ (Silsila)
3. संबंध (Sambandh) سَمبندھ (Sambandh)
 तत्संबन्ध (Ta,salluq) تعلق (Ta,salluq)

ZAMÍR ज़मीर (ع - مذ) ضَمیر

1. अन्तरात्मा (Antará ma) اَنْتَرَاَمَا (Antará ma)
 अंतःकरण (Antah karan) اَنْتَه كَرَن (Antah karan)
 कांशंस (Conscience) کانشنس (Conscience)

ZAÍF जईफ (ع - ص) ضَعیف

1. दुर्बल (Durbal) نِزَبَل (Durbal)
 (Nirbal) (نِزَبَل) अशक्त (Ashakt)
 कमजोर (Kamzor) كَمْزُور (Kamzor)
 वयोवृद्ध (Vayovrid,dh) رَوِزُورِدھ (Vayovrid,dh)
 बूढ़ा (Būṛha) بُوڑھا (Būṛha)

ضَعیف العمر (ع - ص)

ZAÍFUL-UMR जईकुल उम्र

वयोवृद्ध (Vayovrid,dh) رَوِزُورِدھ (Vayovrid,dh)
 बड़ी उम्र का (Baṛi umr ka) بڑی عمر کا (Baṛi umr ka)

ZAÍFI जईफी (ع - مث) ضَعِیفی

1. निर्बलता (Nirbalata) نِزَبَلَتَا (Nirbalata)
 कमजोरी (Kamzori) كَمْزُورِی (Kamzori)
2. वृद्धावस्था (Vridhdāvstha) رَوِدْھَا (Vridhdāvstha)
 (बूढ़ापा) बुढ़ापा (Būṛhāpa) بُوڑھا پَا (Būṛhāpa)

ضَلالت (ع - مث)

ZALÁLAT जलालत

1. कुमार्गता (Kumárgata) كُومَارْگَتَا (Kumárgata)
 गुमराही (Gumráhi) گُم رَاھِی (Gumráhi)
2. पाप (Páp) پَاپ (Páp)
 पातक (Pátak) پَاتَك (Pátak)
 गुनाह (Gunáh) گُناھ (Gunáh)

ZILA जिला (ع - مذ) ضَلع

1. पार्श्वस्थि (Parshwásthi) پَارَشْوَاستھِی (Parshwásthi)
 पसली की हड्डी (Pasli ki haddi) پَسَلِی کی ہڈِی (Pasli ki haddi)
2. रेखा (Rokha) رِیْکھا (Rokha)
 लकीर (Lakir) لَکِیر (Lakir)
 खत (Khat) کُھَت (Khat)
3. जनपद (Janpad) جَن پَد (Janpad)
 मंडल (Mandal) مَنڈَل (Mandal)
 डिस्ट्रिक्ट (District) دِسْتْرِکْٹ (District)
 (دستریکٹ)

ZIYÁFAT زیافات (ع - مٹ)

1. अतिथि पूजा (Atithi púja) अतिथी (Atithi, thya) (پوجا)
मेहमानी (Mehmání) (مههمانی)
2. भोज (Bhoj) दावत (Dávat) (دعوت)

ZÍQ ضیق (ع - مٹ)

1. संकीर्णता (Sankirnata) (سن کهرنغا)
तंगी (Tangi) (تنگی)
2. कष्ट (Kasht) दुःख (Dukh-
kh) (مصیبت) (Musíbat) (دکھ)

ضیق النفس (ع - مد)

ZÍQUN-NAFAS जीकुनफस

- श्वास रोग (Shwás rog) (شواس دوك)
श्वास कास (Shwás kás) (شواس كاس)
दमा (Dama) (دمه)

2. सर्वनाम (Sarv nám) प्रोनाउन
(Pronoun) (پرونائون)

ZAMÍMA जमीमा (ع - مذ)
परिशिष्ट (Parishisht) (پریششت)
(Tatiruma) (تتمه)

ZAU जौ (ع - مٹ)

प्रकाश (Prakásh) ज्योति (Jyoti)
(Rausbani) (روشنی) (جیوتی)

ZIYA ज़िया (ع - مٹ)

1. ज्योति (Jyoti) (जिउती) प्रकाश
(Prakásh) (پركاش) (Rau-
sbani) (روشنی)
2. शोभा (Shobba) (شوبها) रौनक
(Raunaq) (رونق)

ط

TÁ,ÚN ताऊन (ع - مذ)

महामारी (Mahámári) (مههماری) (होग)
(Plague) (پلیگ)

TÁRI तारी (ع - ص)

व्याप्त (Vyápt) छाया हुआ
(Chháya hua) (چھایا هوا)

TÁQ ताक (ع - مذ)

1. ताखा (Tákha) आला (Álá)
(آلا)
2. विषम (Visham) वह संख्या जो
दो पर न बटे (Voh sankhya jo do
par na bate) (وه سنكهيا جو دو پر نه بٹے)

TÁ,AT ताअत (ع - मٹ)

1. पूजा (Púja) वन्दना (Van-
dana) (وندا) आराधना (Árádhana)
(عبادت) (इबादत) (आराधना)
2. आज्ञापालन (Ággya pálan) अक्या
(Farmán bardári) (فرمان برداری)

2. भाग्य (Bhāggya بهائیہ) तकदीر
(Taqdīr تقدیر)

TÁME तामे (ع - ص) طامع
लोभी (Lobhi लोभी) लालची
(Lálachi लालچی)

TÁ,ÚS ताऊस (ع - مذ) طاؤس
केकी (Keki कीकी) वर्ही (Varhi वर्ही)
मयूर (Mayúr मयूर) मोर (Mor मोर)

TÁHIR ताहिर (ع - ص) طاهر
1. पवित्र (Pavitr पवित्र) स्वच्छ (Swach
ohh سوچه) پاک (Pák پاک)
2. शुद्ध (Shud,dh شده) निर्मल
(Nirmal نرمال) صاف (Sáf صاف)

TÁIR ताइर (ع - مذ) طائر
पक्षी (Pakchhi पक्षी) खग
(Khag केहग) परन्द (Parand परन्द)
चिड़िया (Chirya चिड़िया)

TÁIFA ताइफा (ع - مذ) طائفة
1. जन समुदाय (Jan samudāe جن
سموداے) गिरोह (Giroh گروہ)
2. सम्प्रदाय (Sampradāe सम प्रदाए)
फिरका (Firqa فرقہ)
3. नर्तकी समाज (Nartaki samāj
नर्तकी सजा) रंडी और उसके
साजिन्दे (Randi aur us ke sázinde
رندى اور اس کے سازندے)

TIB तिब (ع - م) طب
आयुर्वेद (Áyurved आयुर्वेद) तिबाबत
(Tibābat طبابت)

TÁQAT ताकत (ع - م) طاقت

1. शक्ति (Shakti शक्ती) बल (Bal
ज़ोर (Zor زور))
2. उत्साह (Utsáh उत्साह) हौसला
(Hausala حوصلہ)
3. पात्रता (Patrata पात्रता) योग्यता
(Yogyata योग्यता) क़ाबिलीयत
(Qábilíyat قابلیت)

طاقت ور (ع - ص)

TÁQAT-VAR ताकत वर

शक्तिशाली (Shakti sháli शक्ती
शाली) बलवान् (Balván بلوان) शहज़ोर
(Shahzor شه زور)

TÁLIB तालिब (ع - ص) طالب

1. इच्छुक (Ich,ohhuk اچھک)
खाहिशमन्द (Kháhish mand خواہش
مند)
2. अभिलाषी (Abhiláshi ابھی لاشی)
मुश्ताक (Mushtáq مشتاق)

طالب عام (ع - ص)

TÁLIBE-ILM तालिबे इल्म

विद्यार्थी (Viddyárthi ودیارتھی) पाठक
(Páthak پاتھک) छात्र (Chháttr
छात्र) पढ़ने वाला (Pərhne vála
پڑھنے والا)

TÁLE ताले (ع - ص) طالع

1. उदीयमान् (Udiya mán اودی
یمان) निकलने वाला (Nikalne vála
نکالنے والا)

2. स्थल (Isthál) लोक (Lok)
मंजिल (Manzil) (लोक)

طبقه بندی (ع - م)

TABQA-BANDI तबक्का बन्दी

वर्गोकरण (Vargi karan) (वर्गीकरण)

दर्जा बन्दी (Darja bandi) (درجه بندی)

TABL तबल (म - म)

डुं-डुमि (Dundubhi) धौना

(Dhaunsa) नक्कारा (Naqqāra)
(نقاره)

TABÍB तबीब (म - म)

वैद्य (Vaidya) चिकित्सक

(Chikitsak) हकीम

(Hakím) (حکیم)

TABÍ,AT तबीअत (म - म)

1. स्वभाव (Swabháo) आदत
(Ádat) (عادت)

2. गुण (Gun) धर्म (Dharm)
खासियत (Khásiyat) (خاصیت)

TAPISH तपिश (म - म)

ताप (Táp) जलन (Jalan)

TIHÁL तिहाल (म - म)

तिली (Tilli) तिली (Pliha)

TARÁVAT तरावत (म - म)

1. तरी (Tari) ताज़गी (Tázagi)
(ताज़गी)

2. शीतलता (Shítalata) ठंडक

(Thandak) सर्दी (Sardi)

(سردی)

TABÁSHÍR तबाशीर (म - म)

वंशलोचन (Vansh lochan)

बंसलोचन (Bans lochan)

TAB,BÁ,A तबआअ (म - म)

प्रतिभा शाली (Pratibha sháli)

(Zahín) ज़हीन (بهائالی)

TABÁ,AT तबाअत (म - म)

मुद्रण (Muddran)

(Chhapái) (چھاپائی)

TABÁQ तबाक (म - म)

स्थल (Isthál) परात

(Parát) सीनी (Sini) (پرات)

TAB,KH तबख (म - म)

पचन (Pachan) पाक (Pák)

(Pakna) पकना (پکنا)

TAB,A तबआ (म - म)

1. स्वभाव (Swabháo) प्रकृति

(Prakriti) आदत (Ádat)
(پروکرتی) (عادت)

2. मुद्रण (Muddran) छापना

(Chápna) (چھاپنا)

TABAQ तबक (म - म)

1. स्तर (Istar) परत (Parat)
(پرت)

2. तल (Tal) तबक्का (Tabqa)

TAB,QA तबक्का (म - म)

1. वर्ग (Varg) श्रेणी (Shreni)

(Darja) दर्जा (درجه)

TARAF طرف (ع - مٹ)

1. दिशा (Disha) ओर (Or) (اور) (دشا)
सिमत (Simt) (سمت)

2. पक्ष (Pakchh) दल (Dal) (دل)
पार्टी (Party) (پارٹی)

طرفدار (عف - ص)

TARAF-DÁR तरफदार

1. पक्षपाती (Pakchh páti) (پاکچھ پاتی)
हिमायती (Himáyati) (حمایتی)
2. सहायक (Saháyak) (سہایک)
مددگار (Madad gár) (مددگار)

TUR, FAGI तुर्कगी (ف - مٹ)

1. उत्तमता (Uttamata) (اتمتا)
(Ach, ohháí) (اچھائی)
2. अद्भुतता (Ad, bhutata) (ادبھتता)
अनोखापन (Anokha pan) (انوکھاپن)

TUR, FA तुर्फ (ع - ص)

1. नवीन (Navín) (نویں) नूतन (Nútan)
(Naya) (نیا) (नोन)
2. अद्भुत (Adbhut) (ادبھت) अनोखा
(Anokha) (انوکھا)

TUR, RA तुर् (ع - مذ)

1. अलक (Alak) (الك) ज़ल्फ (Zulf)
(زلف)
2. फुँदना (Phundna) (پھندنا) कलगी
(Kalgí) (کلگی)
3. विचित्रता (Vichitratá) (وچित्रता)
अनोखापन (Anokhápan) (انوکھاپن)

TARAB तरब (ع - मٹ)

- हर्ष (Harsh) आनन्द (Ánand)
(खुशी) (Khushi) (آنند)

TAR(A)H त (र) ह (ع - मٹ)

1. समान (Samán) (سمان) मिस्ल
(Misl) (مثل)

2. न्यास (Nyás) (نیاس) आधार
(Ádhár) (آधार) नीव (Nív) (نیو)
बुनियाद (Bunyád) (بنیاد)

3. पद्धति (Pad dhati) (پددهتی) तर्ज़
(Tarz) (طرز)

4. व्यय कलन (Vyai kalan) (وئے کلن)
तफरीक (Tafríq) (تفریق)

5. उर्दू मुशावरे में ग़ज़ल की समस्या
(Urdu musháyare men ghazal ki
samassya) (اردو مشاعرے میں غزل کی سمسیا)
तरह (Misra tarah) (مصرع طرہ)

طرحدار (عف - ص)

TARAH-DÁR तरह دار

- सुंदर (Sundar) (سندر) रूपवान्
(Rúpván) (روپ وان) छबीला (Chhabíla)
(چھبیل)

TARZ तर्ज़ (ع - मٹ)

1. शैली (Shailí) (شیلی) पद्धति
(Pad, dhati) (پددهتی) अंदाज़
(Andáz) (انداز)

2. स्वभाव (Swabháo) (سویہاد) आदत
(Ádat) (عادت)

TOM **توم** (ع - مذ) **طعم**
 स्वाद (Swād रस) (Ras)
 झाड़ा (Zāiqa مذاقة) मज़ा (Maza
 مزه)

TÁ,N **तान** (ع - م) **طعن**
 1. कटाक्ष (Katákehh व्यंग)
 (Vyang ويبلغ) ताना (Tána
 طعنه)
 2. भर्त्सना (Bhartsana بهوت سنا)
 फटकार (Phat kár بهتکار)

TÁNÁ **ताना** (ع - مذ) **طعنه**
 कटाक्ष (Katákehh व्यंग)
 (Vyang ويبلغ) चुटकी (Chut ki
 چٹکی) आवाज़ (Áváza آواز)
 طغیانی (عف - م)

TUGHYÁNI **तुघयानी**
 जल झरन (Jalplávan جل پلاون)
 तूफान (Túfán طوفان) बाढ़ (Báḥh باره)

TIFL **तिफ्ल** (ع - مذ) **طفل**
 1. शिशु (Shishu ششو) बच्चा (Bach-
 cha بچه)
 2. बालक (Bálak بالک) लड़का
 (Laṛka لڑکا)

TIFLI **तिफ्ली** (ع - م) **طفلی**
 शिशुता (Shishuta ششوتا) बालकता
 (Bálakata بالکنا) बचपन (Bachpan
 بچپن)

TILA **तिला** (ع - مذ) **طلا**
 1. स्वर्ण (Swarn سورن) सुवर्ण (Su-
 varn سورن) सोना (Sona سونا)

TARÍQ **तरीक** (ع - مذ) **طریق**
 1. नियम (Niyam نهم) काइदा
 (Qáida قاعده)

2. परंपरा (Parampara پرما)
 रिवाज (Raváj رواج)
 3. शैली (Shaili شیلی) ढंग (Dhang
 دھنگ)
 4. मार्ग (Márg मार्ग) पथ (Path
 راه) राह (Ráh راه)

TARÍQAT **तरीकत** (ع - م) **طریقہ**
 ब्रह्मवाद (Brahmvád برهم واد)
 तसवुफ (Tasavvuf تصوف)

TARÍQA **तरीका** (ع - مذ) **طریقہ**
 1. व्यवहार (Vyavhár व्यवहार) चलन
 (Chalan चलन)
 2. नियम (Niyam نهم) काइदा (Qáida
 قاعده)
 3. सिद्धांत (Sid, dhánt سدهانت) उसूल
 (Usúl اصول)
 4. यत्न (Yatn یتن) उपाय (Upáe
 ترکیب) तरीकब (Tarkib ترکیب)
 5. धर्म शाखा (Dharm shákha دهرم
 پنا) पंथ (Panth پنا) मशरब
 (Mashrab مشرب)

TASHT **तश्त** (ع - مذ) **طشت**
 परात (Parát پرات) थाल (Thál تهال)

TA,ÁM **ताम** (ع - مذ) **طعام**
 आहार (Áhár آهار) भोजन (Bhojan
 بهون) खाना (Khána کھانا)

TILISM तिलिस्म (ع - مذ) طاسم

1. इन्द्रजाल (Indrjál (اندر جال) माया (Máya (مایا) जादू (Jádu (جادو)
2. यंत्र कवच (Yantr kavach (یانتروکوج) तावीज़ (Távíz (تعویذ)

TAL,AT तलअत (ع - مث) طاعت

1. दर्शन (Darshan (دوشن) मुख दर्शन (Mukh darshan (مکھ درشن) मुंह देखना (Muh dekhná (مہ دیکھنا)
2. रूप (Rúp (روپ) हुस्न (Husn (حسن)

TULÚ,A तुलूअ (ع - مذ) طلوع

- उदय (Udai (أدے) किसी तारे का निकलना (Kisi táre ka nikalna (کسی تارے کا نکلنا)

TAM,MÁ,A तम्माअ (ع - ص) طماع

- लोहप (Lolup (لواپ) बड़ा लालची (Bara lálachi (بڑا لالچی)

طمانیت (ع - مث)

TAMÁNÍYAT तमानीयत

- संतोष (Santosh (سنتوش) इत्मीनान (Itmínán (اطمینان)

طمطراق (ف - مذ)

TUM-TURÁQ तुमतुराक

- धूम धाम (Dhúm dhám (دهوم دھام) शान शौकत (Shán shaukat (شان شوکت)

TAMA तमा (ع - मथ) طمع

- लोहपता (Lolupata (لولپتا) लिप्सा (Lipsa (لیپسا) लालच (Lálach (لالچ)

2. कामशक्ति वर्द्धक तेल (Kám shakti vardhak tel (کام شکستی وردھک تیل)

TALÁQ तलाक (ع - मथ) طلاق

- विवाह विच्छेद (Viváh vich,ohhed (وفاہ وچھد) पत्नी त्याग (Patni tyág (پتنی त्याگ) औरत को निकाह से बाहर कर देना (Aurat ko nikáh se báhar kar dena (اورت کو نکاح سے باہر کر دینا)

TALÁQAT तलाकत (ع - मथ) طلاقت

- वाचालता (Váchálatá (واچالتا) मुखरता (Mukharata (مکھرتا) तेज़ ज़बानी (Tez zabáni (تیز زبانی)

TALAB तलब (ع - मथ) طلب

1. अन्वेषण (Anveshan (انویشن) तलाश (Talásh (تلاش)
2. याचना (Yáchana (یاچنا) मांग (Máng (مانگ)
3. इच्छा (Ichchha (اچھا) खाहिश (Kháhis (خواہش)
4. व्यसन (Vyasan (ویسن) लत (Lat (دهت (Dhat) धत (Dhat)

طاب گار (ع - ص)

TALAB-GÁR तलब गार

1. इच्छुक (Ich,ehhuk (اچھک) खाहिश (Khábish mand (خواہش مند)
2. याचक (Yáchak (یاچک) मांगने वाला (Mangne vála (مانگنے والا)

- (Nirāj राज की गड़ बड़ (Rāj ki garbar राज کی گڑ بڑ)
- TAUR तौर (ع - مذ) طور
1. आचरण (Acharan) चाल (چال) (Chál dhál) (سارکا) (Sárika) मैना (Maina) (مينا)
 2. शैली (Shaili) प्रणाली (Pranáli) (پرنالی) (Dhang) (دھنگ)
- TÚTI तूती (ف - مٹ) طوطی
- सारिका (Sárika) मैना (Maina) (مينا)
- TÚFÁN तूफान (ع - مذ) طوفان
1. उग्रता (Ugrata) (اُگرتا) (Prachandata) (پرچندتا) (Sukht tezi) (سخت تیزی)
 2. जल लावन (Jalplávan) (جل پلاون) (Tughyáni) (طغیانی)
 3. प्रकंपन (Prakampan) (پركمپن) (Bahut sakht ándhi) (بہت سخت آندھی)
- ÚL तूल (ع - مذ) طول
- दीर्घता (Dirghata) (دهیرگھتا) (Lambái) (لمبائی)
- طول البلد (ع - مذ)
- ÚLUL-BALAD तूलुल बलद (لمبائش) (Lambáansh)
- लंबाश (Lambáansh)
- लॉन्جیٹیوڈ (Longitude) (لانجیٹیوڈ)
- ÚMÁR तूमार (ع - مذ) طومار
1. लंबा चौड़ा पत्र या हाल (Lamba chaurā pattr ya hál) (لمبا چورا)

- TANZ तनज़ (ع - مٹ) طنز
- व्यंग (Vyang) (وینگ) कटाक्ष (Katāksh) (کٹاکش)
- ताना (Tāna) (طعنہ)
- TAVÁF तवाफ (ع - مذ) طواف
- परिक्रमा (Parik,krama) (پركرما)
- प्रदक्षिणा (Pradakshina) (پردکشیہنا)
- प्रति वर्तन (Prati vartan) (پرتی ورتن)
- किसी चीज़ के चारों तरफ फिरना (Kisi chíz ke chāron taraf phirna) (کسی چیز کے چاروں طرف پھرنا)
- TAVÁLAT तवालत (ع - مٹ) طوالت
1. आयाम (Ayám) (آیام) दीर्घता (Dirghata) (دیورگھتا) (Lambái) (لمبائی)
 2. विलंब (Vilamb) (ولمب) देरी (Deri) (دیری)
- TAVÁIF तवाइफ (ع - مٹ) طوائف
- طائفہ کی جمع ہے لیکن واحد معذوں میں مستعمل ہے
- गणिका (Ganika) (گنیکا) वेश्या (Vesh shya) (वेशیا) वार मुखी (Vár mukhi) (وار مکھی) (Rāndi) (رندی)
- طوائف خواہ (ع - مٹ)
- TAVÁIF-KHÁNA तवाइफ खाना (वेशیالے) (Vesh,shyálai)
- वेश्यावास (Vesh,shyá vás) (वेशیا واس) (Chakla) (چکلہ) (واس)
- طوائف الملوکی (ع - مٹ)
- TAVÁIFUL-MULÚKI तवाइफुल मुलुकी (اراجکتا) (Arájakata) (نیراج)

2. शौच (Shauch शौच) इतिजा
(Istinja استینجا)

TAI तय (ए - व)

1. निर्णित (Nirnit निर्णित) निश्चित
(Nishchit निश्चित) फैसल
(Faisal फैصل)

2. निर्णय (Nirnai निर्णय) फैसला
(Faisala फैصلہ)

3. गमन (Gaman गमन) चलना
(Chalna चलना)

TAIYÁRA तैयारा (ए - मंड) طیارہ
(वायु यान (Vyáu yán (وایو یان)
विमान (Vimán (ویمان) हवाई जहाज
(Havái juház (هوائی جہاز)

TAIR तैर (ए - मंड) طیر
पक्षी (Pakehi (پکچھی) खग (Khag
(चड़िया (Chirya (چڑیا)

TAISH तैश (ए - मंड) طیش
1. क्रोध (Krodh क्रोध) कोप (Kop
(गुस्सा (Ghussa (غصہ)
2. आवेग (Áveg (आवेग) जोश (Josh
(جوش)

TÍNAT तीनत (ए - मंड) طینت
स्वभाव (Swabháo (سویہاؤ) प्रकृति
(Prakriti (پرکرتि) निसर्ग (Nisarg
(आदत (Ádat (نسرگ)

राम कहानी (Rám kaháni (رام کہانی
2. मिथ्यालाप (Mith,thyáláp (میتھیا لاپ)
झूठी बातें (Jhúthi báton (جھوٹی باتیں)

TAVÍL तवील (ए - व) طویل
दीर्घ (Dirgh (دیہرگہ) लंबा (Lamba
(لمبا)

طویل العمر (ع - ص)

TAVÍLUL-UMR तवीलुल उमर

1. दीर्घायु (Dirghāyu (दीर्घ आयु लंबी
उम्र वाला (Lambi umr vála (لمبی
(عمر والا)
2. वयोवृद्ध (Vayovrid,dh (वयो वृद्ध)
बूढ़ा (Būṛha (بڑھا)

طویل الميعاد (ع - ص)

TAVÍLUL-MIÁD तवीलुल मीआद
दीर्घ कालीन (Dirgh kálin (दीर्घ कालीन
लंबे असें वाला (Lambe arse vála
(लंबे असें والا)

TAVELA तवेला (ए - मंड) طویلہ
अश्व शाला (Ash,shwa shála (اشو شالہ)
घुड़ साल (Ghursál (گھوڑ سال)

طہارت (ع - مٹ)

TAHÁRAT तहारत

1. पवित्रता (Pavitratra (पवित्रता पाकी
(Páki (پاکی)

ظ

3. 'हास्य रस' (Hás,sya ras) (هاسیہ رس)

मङ्गलिका शायरी (Mazáqiya sháiri)
(مذاقیہ شاعری)

ZARF ظرف (ع - مذ) زارف

1. पात्र (Pátr) भाजन (Bháján)
(پاتر) برتن (Bartan) (بھاجن)
2. हृदय (Hridai) मन (Man)
(हृदय) मन (Man)
(دل) दिल (Dil) (من)
3. साहस (Sáhas) हौसला
(Hausala) (حوصلہ)

ZARÍF जरीफ (ع - ص) ظریف

हास्य प्रिय (Hás,sya priya) (هاسیہ پریہ)
दिलगी बाज़ (Dil,lagi báz) (دل لگی باز)

ZAFAR जफर (ع - م) ظفر

1. जय (Jai) विजय (Vijai)
(जय) विजय (Vijai)
(फतह) (Fat,h) (فتح)
2. सफलता (Saphalata) (सफलता)
कामयाबी (Kámyábi) (कामیابی)

ZULM जुल्म (ع - مذ) ظلم

अत्याचार (Attyáchár) (اتیاچار)
अन्याय (An,ny,áo) (अन्याई)
(Ziyádati) (زیادت)

ZULMAT जुल्मत (ع - م) ظلمت

अंधकार (Andhkár) (अंधकार)
(Andhera) (अंधेरा)

ZAN (N) जन् (ज) (ع - مذ) ظن

1. अनुमान (Anumán) (अनुमान)
अन्दाज़ा (Andáza) (اندازہ)

ZÁLIM कालिम (ع - ص) ظالم

1. अत्याचारी (Attyáchári) (اتیاچاری)
अन्यायी (Annyái) (अन्यायी)
(Jábir) (جابر)
2. निष्ठुर (Nish,thur) (निष्ठुर)
(Nirdai) (निरदै) बे रहम (Be rahm)
(بے رحم)
3. प्रिया (Priya) (प्रिया) माशूक (Máshúq)
(معشوق)

ZÁHIR ज़ाहिर (ع - ص) ظاهر

1. प्रत्यक्ष (Pratyaksh) (प्रत्यक्ष)
व्यक्त (Vyakt) (व्यक्त) अयाँ (Ayán)
(عیان)
2. विदित (Vidit) (विदित) प्रकट (Prakat)
(अशक) (Áshkár) (अशकर)
3. बाह्य रूप (Báhya rúp) (बाह्य रूप)
ज़ाहिरि हालत (Záhiri hálat) (ज़ाहिरि हालत)

ظاهر दاری (ع - م) ظاهر

ZÁHIR-DÁRI ज़ाहिरदारी

1. प्रदर्शन (Pradarshan) (प्रदर्शन)
दिखावा (Dikháva) (दिखावा)
(Numáish) (نمایش)

ZARÁFAT ज़राफत (ع - म) ظرافت

1. परिहास (Parihás) (परिहास) मजाक
(Mazáq) (مذاق)
2. विनोद (Vinod) (विनोद) तफरीह (Tafrih)
(تفریح)

ZAHR زہر (ع - مٹ) ظہر (ع - مٹ)

1. पृष्ठ (Prish,th) पुश्त (Pusht) (پشٹ) पीठ (Pīth) (پیتھ)

7. किसी चीज़ की उल्टी तरफ़ (Kisi chiz ki ultī taraf) کسی چیز کی (التي طرف)

ZUHÚR زُہر (ع - مڈ) ظہور (ع - مڈ)

1. प्रकटन (Prakátan) ज़ाहिर होना (Záhir hona) (ظاہر ہونا) (پروکٹن)
2. आविर्भाव (Ávirbháo) पैदाइश (Paidáish) (آویربھو) (پیداائش)

2. भ्रम (Bhram) वहम (Vahm) (وہم)

3. विचार (Vichár) खयाल (Khayál) (ویچار) (خیال)

4. कल्पना (Kalpana) तखैयुल (Takhaiyul) (کل پنا) (تخیل)

ZAN,NI ज्ञानी (ع - ص) ظنی (ع - ص)

काल्पनिक (Kálpānik) खयाली (Khayáli) (کالپنک) (خیالی)

फर्जी (Farzi) (فرضی)

ع

(Nákám) (ناکام)

ÁJIZI आजिजी (ع - مٹ) عاجزی (ع - مٹ)

- विनीतता (Vinitata) नम्रता (Namrata) (وینی تاتا) (نمروتا) (انکسار)

ÁDAT आदत (ع - مٹ) عادت (ع - مٹ)

1. स्वभाव (Swabháo) प्रकृति (Prakriti) (स्वोभाव) (پروکرتی) (खू) (Khú)
2. रीति (Ríti) परिपाटी (Paripáti) (रीति) (परिपाटी) (रस्म) (Rasm)
3. व्यसन (Vyasan) लत (Lat) (व्यसन) (لत) (इल्लत) (Illat)

ÁDIL आदिल (ع - ص) عادل (ع - ص)

न्यायवान् (Nyáo ván) मुन्सिफ (Munsif) (نیاے وان) (منصف)

ÁBID आबिद (ع - ص) عابد (ع - ص)

1. पूजक (Pújak) उपासक (Upásak) (पूजक) (उपासक) (इबादत करने वाला) (Ibádat karne vála) (عبادت کرنے والا)

2. संयमी (San,yami) ज़ाहिद (Záhid) (सन یمی) (زاهد)

ÁJIZ आजिज़ (ع - ص) عاجز (ع - ص)

1. निर्बल (Nirbal) कमज़ोर (Kamzor) (نیربال) (کمزور)

2. नम्र (Namr) खाकसार (Khák-sár) (نمر) (خاکسار)

3. विवश (Vivash) मजबूर (Majbúr) (ویش) (مجبور)

4. असफल (Asaphal) नाकाम (Nákám) (اسفہل) (ناکام)

عادی (ع - س) **ÁDI** **آدو** (آدو سیدی) **Anusevi** **انوسےوی** **لٹی** (Lati) **لٹی** (Vyāsani) **ویسنی**

ÁRI **آری** (ع - ص) **ننگا** (Nanga) **ننگا** (Nagan) **ننگن**

1. **ننگن** (Nagan) **ننگا** (Nanga) **ننگا**

2. **رکت** (Rikt) **خالو** (Kháli) **خالو**

3. **آسممٹھ** (Asamarth) **مجبور** (Majbúr) **مجبور**

4. **سادہ نڈر کی ایک قسم**

ÁSHIQ **آشیک** (ع - ص) **پرمی** (Premi) **انورآگی** (Anurági) **انورآگی**

1. **پرمی** (Premi) **انورآگی** (Anurági) **انورآگی** **مہببت کرنے والا** (Mahabbat karne vála) **مہببت کرنے والا**

2. **موہیت** (Mohit) **فریفتہ** (Furefta) **فریفتہ**

ÁSHIQI **آشیکی** (ع - ص) **پرم** (Prem) **انورآگ** (Anurág) **انورآگ**

پرم (Prem) **انورآگ** (Anurág) **انورآگ** **عشق** (Ishq) **عشق**

ÁSI **آسی** (ع - ص) **پاپی** (Pápi) **گنہ گار** (Gunah) **گنہ گار**

پاپی (Pápi) **گنہ گار** (Gunah) **گنہ گار**

یہ لفظ متکلم انکسار سے اپنے نام کی جگہ بھی استعمال کرتا ہے

ÁFIYAT **آفیات** (ع - ص) **شانتی** (Shánti) **سکون** (Sukún) **سکون**

1. **شانتی** (Shánti) **سکون** (Sukún) **سکون**

2. **کوشالیتا** (Kushalata) **کوشالیتا** (Khairiyat) **خیریت**

ÁR **آر** (ع - ص) **لج** (Láj) **لج** (Lajja) **لج**

1. **لج** (Láj) **لج** (Lajja) **لج** **شرم** (Sharm) **شرم**

2. **نفرات** (Nafrat) **نفرات** (Ghrina) **نفرات** **نفرت**

ÁRIZ **آریر** (ع - ص) **گند** (Gand) **گند** (Gál) **گند**

1. **گند** (Gand) **گند** (Gál) **گند** **رکاوٹ ڈالنے والا** (Rukávát dálne vála) **رکاوٹ ڈالنے والا**

ÁRIZA **آریر** (ع - ص) **روگ** (Rog) **آما** (Ámai) **آما**

1. **روگ** (Rog) **آما** (Ámai) **آما** **ویادی** (Vyadhi) **ویادی** (Bimári) **بیماری**

ÁRIZI **آریری** (ع - ص) **چند** (Chand roza) **چند**

1. **چند** (Chand roza) **چند** **بودا** (Boda) **بودا** (Na páedár) **بودا**

ÁRIF **آریف** (ع - ص) **جانی** (Gyáni) **جانی**

1. **جانی** (Gyáni) **جانی** **جانی** (Jánne vála) **جانی**

2. **آتم جانی** (Átim gyáni) **آتم جانی** (Brahm gyáni) **آتم جانی**

(غیب دان Ghib dán) رَوَب دَاں (گہانی)
(إِشْوَر Ishwar) ईश्वर

عالم بالا (ع - عف)

ÁLAME-BÁLA आलमे बाला
परलोक (Parlok) (پَرلُوك) स्वर्ग लोक
(Swarg lok) (سَوَرگ لُوك) देव लोक
(Deo lok) (دِیو لُوك) यम लोक (Yam
lok) (یَم لُوك)

عالم گیر (عف - ص)

ÁLAM-GÍR आलमگیر

1. विश्व व्यापी (Vish,shwa Vyápi) (وِشْو وِیَآپِی)
सार्व भौम (Sárv-bhaum) (سَارَو بھُوم)
दुनिया में फैला हुआ (Dunya men phaila hua)
(دُنیا مِیں پھِیلا ہوا)
2. विश्वविजयी (Vish,shwa vijai) (وِشْو وِیَجَای)
चक्रवर्ती (Chakkrvarti) (چَکَرَوَرْتِی)
सार्व भौम (Sárv bhaum) (سَارَو بھُوم)
शहंशाह (Shahansháh) (شَہَنشَآہ)

ÁLI आली (ع - ص) عالی

1. उच्च (Uchch) (اُچھا) ऊँचा (Úncha)
(اُونچَا)
2. महान (Mahán) (مَہَان) अज़ीम (Azím)
(عَظِیم)
3. भेष (Shreshth) (شَرِیشْتھ) सुअवज्ञ (Mu,azzaz)
(مُعَازِز)
4. उत्तम (Uttam) (اُتَم) आला (Ála)
(اَعْلَی)

عاقبت (ع - مٹ) آقِیْبَت

1. अंत (Ant) (اَنَت) अन्जाम (Anjám)
(اَنجَام)
2. परिणाम (Parinám) (پَرِیَ نَام) नतीजा (Natíja)
(نَتِیْجَہ)
3. परलोक (Parlok) (پَرلُوك) आखिरत (ÁKhirat)
(اَخِرَت)

عاقِل (ع - ص) آقِیْل

मतिमान् (Matímán) (مَتِی مَان) मति
गर्भ (Mati garbh) (مَتِی گَرَبھ) बुद्धिमान्
(Buddhimán) (بُدھِی مَان) अक्लमन्द (Aqlmand)
(عَقْل مَند)

ÁLAM आलम (ع - مڈ) عالم

1. जगत् (Jagat) (جَگَت) संसार (Samsár)
(سَلسَار) दुनिया (Dunya)
(دُنیا)
2. शोभा (Shobha) (شُوبْہَا) बहार (Bahár)
(بَہَار)
3. दशा (Dasha) (دَشا) हालत (Hálat)
(حَالَت)

ÁLIM आलिम (ع - ص) عالم

1. विद्यावान् (Vidyáván) (وِیَدِیَاوَآن) पंडित (Pandit)
(پَندِت) फ़ाज़िल (Fázil)
(فَاصل)
2. वेत्ता (Vetta) (وِیْتَا) जानकार (Jánkár)
(جَانکَار)

عالم الغیب (ع - ص)

ÁLIMUL-GHAIB आलिमुलरَوَب

अंतर्यामी (Antaryámi) (اَنَتَرِیَاْمِی)
परोक्ष ज्ञानी (Parokohh gyáni) (پَرُوکْھ جَانِی)

2. कार्य कर्ता (Kár,rya karta کاریه کارکن) کار (Kár-kun) کار (کرنا)

3. तांत्रिक (Tán,trik تانتریک) अभि चारी (Abhi chári ابھی چاری) जिन भूत उतारने वाला (Jin bhút utárne वाला) (جن بھوت اُتارنے والا)

IBÁDAT इबादत (ع - مٹ) عبادت (ع - مٹ) ईश्वर पूजा (Īshwar pūja ایشور پوجا) आराधना (Ārādhana آرادھنا) परस-तिश (Prastish پرستش)

عبادت خانه (ع - مڈ)

IBÁDAT-KHÁNA इबादत खाना आराधनालय (Ārādhanaḥlai آرادھنالے) पूजास्थान (Pūjāsthān پوجا ستھان) इबादत गाह (Ibādat gāh عبادت گاہ)

IBÁRAT इबारत (ع - مٹ) عبارت (ع - مٹ)

1. लेख (Lekh लिख) मज़्मून (Mazm-ún مضمون)

2. गद्य (Gad,dya गदिये) नस्र (Nasr نثر)

3. लेख (Lekh लिख) तहरीर (Tahrir تحریر)

4. वर्णन (Varnan वर्णन) बयान (Bayán بیان)

5. श्रुतलेख (Shrutlekh श्रुतलिख) इमला (Imla इमला)

ABAS अबस (ع - ص) عبث (ع - ص) व्यर्थ (Vyarth व्यर्थ) निरर्थक (Nirar-thak निरर्थक) बेकार (Bekár बेकार)

عالی شان (ع - ص)

ĀLI-SHĀN आलीशान

1. भव्य (Bhav,vya بهویه) शानदार (Shāndār شاندار)

2. विशाल (Vishāl विशाल) अजी-मुशशान (Azīmush,shān اعظم الشان)

عالی ظرف (ع - ص)

ĀLI-ZARF आली जर्फ

उदार चित्त (Udār chitt اُدار چیت)

उच्चाशय (Uchchāshai اچاشے) बड़े जर्फ वाला (Bāre zarf vāla بڑے ظرف والا)

ĀM आम (ع - ص) عام (ع - ص)

1. साधारण (Sādhāran سادھارن) मामूली (Māmūli معمولی)

2. सामान्य (Samān,nya सामانیہ) जनरल (General جنرل)

3. सर्व (Sarv सर्व) सब (Sab سب)

4. साधारण व्यक्ति (Sadharan vyakti سادھارن ویکتی) आम आदमी (Ām ādami عام آدمی)

عام فہم (ع - ص)

ĀM-FAH,M आम फहम्

बाल बोध (Bāl bodh بال بোধ) सरल (Saral सरل)

(Subodh सबोध) सुबोध (Subodh سوبودھ)

आसान (Āsān آسان)

ĀMIL आमिल (ع - ص) عامل (ع - ص)

1. कर्मचारी (Karm chāri کرم چاری) हाकिम (Hākīm حاکم)

2. आश्चर्य (Āsh, charya آس چریہ)
तश्च (Ta, ajjub تعجب)

UJ, B उज्ब (ع - مذ) عجب
अहंकार (Ahankār اهنکار) अभिमान
(Abhimán ابھی مان) गुरुर (Ghurūr گورور)
घमंड (Ghamand گھمند)

AJ, Z अज्ज (ع - مذ) عجز
1. नम्रता (Namrata نامرنا) विनय
(Vinai وینے) आज्ञी (Ājizī عاجزی)
2. गिड़गिड़ाहट (Gir girāhat گڑگڑاهٹ)
मिन्नत समाजत (Minnat samājat
ملت سماجت)

UJLAT उजलत (ع - مذ) عجالت
1. शीघ्रता (Shigīghrata شیکھرتا) जल्दी
(Jaldi جلدی)
2. स्फूर्ति (Ispūrti اسپورتی) फुरती
(Phurti پورتی)

UJŪBA उजूबा (ع - ص) عجبو به
अद्भुत (Adbhut ادبھت) विलक्षण
(Vilakshhan ولکھن) अनोखी चीज़
(Anokhī chiz انوکھی چیز)

ADĀLAT अदालत (ع - مذ) عدالت
1. न्याय (Nyāe نیاء) इन्साफ (Insāf
انصاف)
2. न्यायालय (Nyáyālai نیایالے) कच-
हरी (Kachahri कचहरी)

ADĀVAT अदावत (ع - مذ) عداوت
शत्रुता (Shattruta شتروتا) वैर (Vair
ویر) दुश्मनी (Dushmani دشمنی)

ABD अब्द (ع - مذ) عبد

1. दास (Dās दास) सेवी (Sevi سیوی)
गुलाम (Ghulām غلام)
2. उपासक (Upāsak اپاسک) बन्दा
(Banda بندہ)

IBRAT इब्रत (ع - مذ) عبرت

1. शिक्षा (Shik, obha शिक्षा) नसीहत
(Nasihat نصیحت)
2. भय (Bhai भी) खौफ (Khauf
خوف)
3. शोक (Shok شوک) अफसोस
(Afsos افسوس)

UBŪR उबूर (ع - مذ) عبور

1. तरण (Taran तरन) पार करना
(Pār karna पार کرنا)
2. पूर्ण ज्ञान (Pūrṇ gyān पूरण ग्यान) महारत
(Mahārat مهارت)

ITĀB इताब (ع - مذ) عتاب

- रोष (Rosh روش) कोप (Kop کوپ)
गुस्सा (Ghussa غصه)

عجائب خانه (ع - مذ)

AJĀIB-KHĀNA अजाइब खाना

- कौतुकालय (Kautukālai कौतुकालے) विचि-
त्रालय (Vichitrālai विचित्रालے) संग्रहा-
लय (Sangrahālai संग्रहालے) अजाइब
घर (Ajāib ghar अजाइब گھر)

AJAB अजब (ع - ص) عجب

1. अद्भुत (Adbhut ادبھت) विचित्र
(Vichitr विचित्र) अजीब (Ajīb
عجیب)

ADÚL अवदूल (ع - مذ)
 अवश (Avag,gya) नाफरमानी
 (Náfarmání) (نافرماني)

عदول حکمی (عف - مٹ)

ADÚL-HUKMI अवदूल हुकमी

1. अवश (Avag,gya) नाफर-
 मानी (Na farmání) (نافرماني)
2. उदंडता (Uddandata) (उदंडता)
 सरकशी (Sarkashi) (سرکشی)

ADÍL अदील (ع - ص)
 समान (Samán) तुल्य (Tullya)
 (مثل) मिसल (Misl) (تلیه)

ADÍM अदीम (ع - ص)
 1. नष्ट (Nasht) समाप्त (Samápt)
 (ختم) खत्म (Khatm) (سمایط)
- 2. हीन (Hín) बिना (Bina)
 बगैर (Baghair) (بغیر)

عديم الفرصت (ع - ص)

ADÍMUL-FURSAT अदीमुल फुर्सत
 अवकाश हीन (Aukásh hín)
 (हिन) जिसे छुट्टी न हो (Jise chhutti na
 ho) (جسے چھٹی نہ ہو)

AZÁB अज़ाब (ع - مذ)

1. कष्ट (Kasht) दुःख (Dukh,kh)
 (تکلیف) तकलीफ (Taklíf) (دکھ)
2. यम यातना (Yam yátana)
 पाप फल (Páp phal) (پاپ پھل)
 गुनाह की सज़ा (Gunáh kí saza)
 (کی سزا)

ADAD अवदद (ع - مذ)
 1. गणना (Ganna) शुमार
 (Shumár) (شمار)

2. संख्या (Sankhya) गिनती
 (Ginti) (گنتی)

ADL अवदल (ع - مذ)
 न्याय (Nyáo) इनसाफ (Insáf)
 (نیاؤ) نیاوا (Niyáo) (انصاف)

- ADAM अवदम (ع - مذ)
1. हीनता (Hínata) न होना
 (Na hona) (نه هونا)
 2. यम लोक (Yam lok)
 आखिरत (Ák'birat) (آخروت)
 3. अनस्तित्व (Anastittwa)
 नेस्ती (Nestí) (نیستی)

عدم آباد (عف - مذ)

ADAM-ÁBAD अवदम आबाद
 यमलोक (Yamlok) परलोक
 (Par lok) दूसरी दुनिया
 (Dúsari dunya) (دوسری دنیا)

عدم توازن (ع - مذ)

ADAME-TAVÁZUM अवदमेतवाज़ुन
 असंतुलन (Asantulan) ना
 बराबरी (Na barábari) (نا برابری)

ADU अवदू (ع - مذ)

1. शत्रु (Shattru) दुश्मन
 (Dushman) (دشمن)
2. प्रति द्वंदी (Prati dwandwi)
 (رقیب) رقیب (Raqíb) (دوہندی)

3. ईश्वर के बैठने का सिंहासन (Íshwar

ke baithne ka singhásan) ایشور

(کے بیٹھنے کا سنگھاسن)

عرش پیم (ع - ص)

ARSH-PAIMA अर्श पैमा

अंबर चर (Ambar char) (امبرو چر)

गगन चारी (Gagan chári) (گگن چاری)

आकाश गामी (Ákásh gámi) (آکاش گامی)

आस्मान पर चलने वाला (Ásmán par chalne vála) (آسمان پر چلنے والا)

(چلنے والا)

ARSHA अर्शा (ع - مذ) عرشه

नौका पृष्ठ (Nauka prishth) (نوکا پرستھ)

पोतमंच (Pot manch) (پوت منچ)

जहाज़ की छत (Jaház kí chhat) (جہاز کی)

डिक (Deck) (ڈیک)

AR(A)SA अ (र) साँ (ع - مذ) عرصه

1. क्षेत्र (Chhettr) (چھتر)

(میدان)

2. विलंब (Vilamb) (ولمب)

(دیر)

3. काल (Kál) (کال)

समय (Samai) (سمے)

वक्त (Vaqt) (وقت)

ARZ अर्ज (ع - مٹ) عرض

1. प्रार्थना (Práarthana) (پرارتھنا)

निवेदन (Nivedan) (نویدن)

(درخواست)

2. विस्तार (Vistár) (ویستار)

चौड़ाई (Cháurái) (چوڑائی)

3. दीवार का आधार (Divár ká ásár) (دیوار کا)

آثار)

3. मनस्ताप (Manastáp) (منس تاپ)

कोप (Koft) (کوفت)

IZÁR इज़ार (ع - مذ) عذار

कपोल (Kapol) (کپول)

गाल (Gál) (گال)

रुखसार (Rukhsár) (رخسار)

UZ,R उज़र (ع - مذ) عذر

1. मिष (Mish) (میش)

व्याज (Vyáj) (ویاج)

बहाना (Bahána) (بهانا)

2. आपत्ति (Ápatti) (آپتی)

एतिराज (Etiráz) (اعتراض)

3. कारण (Káran) (کان)

सबब (Sabab) (سبب)

عذر دار (ع - ص)

UZR-DÁR उज़रदार

1. वादी (Vádi) (وادی)

दावे دار (Dávodár) (دعویدار)

2. आपत्ति कर्ता (Ápatti karta) (آپتی)

मोतरिज (Motariz) (معترض)

(کرتا)

عذر داری (ع - مٹ)

UZR-DÁRI उज़रदारी

1. आपत्ति (Ápatti) (آپتی)

एतिराज (Etiráz) (اعتراض)

2. प्रतिवाद पत्र (Prati vád pattr) (پرتی)

जवाब दावा (Javáb dáva) (جواب دعوی)

(جواب دعوی)

ARSH अर्श (ع - مذ) عرش

1. सिंहासन (Singhásan) (سنگھاسن)

तख्त (Takht) (تخت)

2. आकाश (Ákásh) (آکاش)

आस्मान (Ásmán) (آسمان)

ARŪS अरूस (ع - مٹ) عروس

نہو وواہتا (Nao viváhita) نواہتا
 بڈھ (Vadhú) وڈھو
 دہن (Dulhan) دہن

ARŪZ अरूज (ع - مڈ) عروض

چھند (Chhand viddya) چھند
 پینگل (Pingal) پینگل

URYÁN उर्याँ (ع - ص) عریان

1. ننگ (Nagn) ننگن (Nagna) ننگا
 (Nagn) نیرواسن (Nirvasan) نیرواسن
2. پراکت (Prakat) پراکت
 (Záhir) ظاہر
3. اشلیل (Ashlil) اشلیل
 (Fuh,sh) فھش

URYÁNI उर्यानी (ع - مٹ) عریان

1. ننگنا (Nagnata) ننگنا
 (Nangápan) ننگاپن
2. اشللیلا (Ashlilata) اشللیلا
 (Bhonda pan) بھونڈاپن

ARÍZ अरीज (ع - ص) عریض

وستریت (Vistrit) وستریت
 (Vistírn) وستریت

ARÍZA अरीजा (ع - مڈ) عریضہ

وینے پاتریکا (Vinai patrika) وینے
 (Chhote ki taraf se bare ko khat) چھوٹے کی طرف سے بڑے کو خط

AZA अजा (ع - مٹ) عزا

مڑتیو شوک (Mrittyu shok) مڑتیو شوک
 (Mátam) ماتم

عرض البلد (ع - مڈ)

ARZUL-BALAD अरुल बलद
 اکھلانش (Akhlánsh) اکھلانش
 لائیٹیٹیوڈ (Latitude) لائیٹیٹیوڈ

ARZI अर्जी (ع - مٹ) عرضی

پراثرنا پتر (Práarthana pattr) پراثرنا پتر
 (Darkhást) درخواست

URF उर्फ (ع - مڈ) عرف

اوپنام (Up nám) اوپنام
 (Bachpan ká chhota nám) بچپن کا چھوٹا نام

IRFÁN इर्फान (ع - مڈ) عرفان

1. پریچای (Parichai) پریچای
 (Gyán) گیان
 (Pahchán) پھچان
2. براہمگیان (Brahmgyán) براہمگیان
 (K̄huda shanási) خدایا شناسی

ARAQ अरक (ع - مڈ) عرق

1. سید (Swed) سید
 (Pasina) پسینا
2. آس (Asav) آس
 (Araq) عرق
3. مدیرا (Madira) مدیرا
 (Sharáb) شراب

ARŪJ अरूज (ع - مڈ) عروج

1. اٹھان (Uttbán) اٹھان
 (Balandi) بلندی
2. اٹھتی (Unnati) اٹھتی
 (Taraqqí) ترقی

2. साहस (Sahas साहस) हिमत
(Him,mat हिमत)

AZIZ अजीज (ع - ص) عزیز

1. प्रिय (Priya प्रियه) प्यारा (Pyāra
پیارا)

2. स्वजन (Swajan سوچن) रिश्तेदार
(Rishtedār رشتہ دار)

3. मित्र (Mittr मित्र) दोस्त (Dost
دوست)

عزیز داری (ع - ص) (میت)

AZÍZ-DÁRI अजीज दारी

आत्मीयता (Átmí, yata آتمی یاتا)

स्वजनता (Swajanata سوچنता) नाता

(Náta नाता) कराबत (Qarábat

قرايت)

AZÍMAT अजीमत (ع - ص) عزیمت

1. निश्चय (Nish,chai निश्चे)

इरादा (Iráda इरादे)

2. अभिचार (Abhichár अभिचार)

जादू (Jádú جادو)

USRAT उसरत (ع - ص) عسرت

दद्रिता (Darid,drata دردریتا) निर्धनता

(Nirdhanata निर्धनता) गरीबी (Gharibi

تنگی (Tangí تنگی)

ASKAR अस्कर (ع - ص) عسکر

बल (Bal बल) सेना (Sena सेना)

अनीक (Anik अनिक) फौज (Fouj

فوج)

ASKARI अस्करी (ع - ص) عسکری

सैनिक (Sainik सैनिक) सिपही

(Sipáhi سپاهی)

عز ا خانه (ع - ص)

AZA-KHÁNA अजा खाना

मृत्त्यु गेह (Mrityu geb मृत्त्यू گیه) मातम

खाना (Mátam khána ماتم خانه)

عز ا دار (ع - ص)

AZA-DÁR अजा दार

शोक ग्रस्त (Shokgrast شوک گریست)

मातम दार (Mátam dár ماتم دار)

IZ,ZAT इज्जत (ع - ص) عزت

1. प्रतिष्ठा (Pratish,tha प्रतिष्ठा)

मान मर्यादा (Mán maryáda مان

وقار (Vaqár وقار)

2. सम्मान (Sammán सम्मान) सत्कार

(Satkár ستکار) आव भगत (Áo-

bhagat آؤ بهگت)

UZLAT उजलत (ع - ص) عزالت

1. एकांत (Ekánt ऐकान्त) तन्हाई

(Tanhái تنهایی)

2. एकांत वास (Ekánt vás ऐकान्त

गोशा नशीनी (Gosha nashíni

گوشه نشینی)

عزالت گزین (ع - ص)

UZLAT-GUZÍN उजलत गुज़ीं

एकांत वासी (Ekánt vási ऐकान्त

गोशा नशीन (Gosha nashín

گوشه نشین)

AZM अजम (ع - ص) عزم

1. संकल्प (Sanklap سن کلمپ) इरादा

(Iráda इरादे)

ASA असा (ع - مذ) عصا
लगुड (Lagud) यष्टि (Yashti)
दंड (Dand) छड़ी (Chhari)
(چھری)

ASAB असब (ع - مذ) عصب
पेशितंतु (Peshitantu) پیشی تنگو
चेता (Cheta) नस (Nas)
पट्टा (Pattha) (نس)

ASR अस (ع - مذ) عصر
1. समय (Samai) वक्त (Vaqt)
(وقت)
2. युग (Yug) अहद (Ahd)
3. अपराह (Aparánh) सिह-
पहर (Sehpahar)

ISMAT इस्मत (ع - م) عصمت
सतीत्व (Satitwa) पातिव्रत्य
(Pátiv, vrattya) इफकत
(Iffat)

عصمت-داری (ع - م)

ISMAT-DARI इस्मत दरी
सतीत्व हरण (Satitwa-haran)
धर्षणा (Dharshana)
आवरू रेज़ी (Ábrú rezí)

ISYÁN इस्यान (ع - مذ) عصیان
पाप (Páp) पातक (Pátuk)
गुनाह (Gunáh)

(یہہ لفظ ہمیشہ جمع کے معنوں
میں بولا جاتا ہے)

AZLA अज़ला (ع - مذ) عضله
मांसल (Mánsál) मांस पेशी

ASAL असल (ع - مذ) عسل
मधु (Madhu) शहद (Shahd)
شهد

ASÍR असीर (ع - ص) عسیر
कठिन (Kathin) मुश्किल
(Mushkil)

ISH,RAT इशरत (ع - م) عشرت

1. सुख (Sukh) चैन (Chain)
(आनंद) (Ánand)

2. ऐश्वर्य (Aishwar,rya) ऐश
(ऐश्वर्य) (Aish)

3. भोग विलास (Bhog vilás)
(ऐयाशी) (Aiyáshi)

عشرت خانه (ع - م)

ISHRAT-KHÁNA इशरत खाना
रति गृह (Ratig,grih) क्रीडा
स्थल (Kridásthal) ऐश
घर (Aish ghar)

ISHQ इश्क (ع - مذ) عشق

1. अनुराग (Anurág) प्रेम
(अस्नेह) (Isneh)
महबबत (Mahabbat)

2. संलग्नता (Sanlagnata)
(अन्हिमाक) (Inhimák)

عشق باز (ع - ص)

ISHQ-BÁZ इश्क बाज़

प्रेमी (Premi) आशिक (Áshiq)

ISH,VA इश्वा (ع - مذ) هشوه

हाव भाव (Háo bháo) नाशो
अदा (Nazo-ada)

عطر فروش (ع - ص)

ITR-FAROSH इत्र फ़रोश

सुगंधकार (Sugandh kār सुगन्धकार)
गंधी (Gandhi गन्धेही)

ATÍYA अतीया (ع - مذ)

1. अनुदान (Anudán अनुदान) ग्रांट
(Grant ग़रान्त)

2. पुरस्कार (Puraskār पुरस्कार) तुहफा
(Tohfa तोहफ़ा)

3. दान (Dán दान) प्रदान (Pradán प्रदान)
बख़्शिश (Bakhshish बख़्शिश)
(بخشش)

AZMAT अज़मत (ع-مث)

1. श्रेष्ठता (Shresh thata श्रेष्ठता)
बुज़ुर्गी (Buzurgí बुज़ुर्गी)

2. सम्मान (Sammán सम्मान) इज़ज़त
(Izzat इज़ज़त)

3. महानता (Mahánata महानता) बड़ाई
(Baráí बड़ाई)

AZÍM अज़ीम (ع - ص)

1. महा (Maha महा) महान (Mahán महान)
बड़ा (Bara बड़ा)

2. दुर्गम (Durgam दुर्गम) मुश्किल
(Mushkil मुश्किल)

3. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek
nám ईश्वर का एक नाम)

عظیم الشان (ع - ص)

AZÍMUSH-SHÁN अज़ीमुशशान

महान् (Mahán महान) विशाल
(Vishál विशाल) बड़ा भारी (Bara bhárl
बड़ा भारी)

(Máns peshi मानस پیشی)
(Adla ادلا)

UZV उज़्व (ع - مذ)

अवयव (Avayav अवयव) अंग (Ang
अंग) अज़ो (Azo अज़ो)

عضو تاسل (ع - مذ)

UZVE-TANÁSUL उज़्वे-तनासुल

शिशन (Shish,n शिशन) लिंग (Ling
लिंग) ज़कर (Zakar ज़कर)

ATA अता (ع - مث)

1. प्रदान (Pra,dán प्रदान) देना
(Dena देना)

2. दान (Dán दान) बख़्शिश
(Bakhshish बख़्शिश)

ATTÁR अत्तार (ع - مذ)

1. सुगंध कार (Sugandh kār सुगन्धकार)
इत्रफ़रोश (Ittr farosh इत्रफ़रोश)

2. औषध विक्रेता (Aushadh vikreta
औषध विक्रेता) दवा बेचने वाला
(Dava bechne wala दवा बेचने वाला)

UTÁRID उतारिद (ع - ف)

बुध ग्रह (Budh grab बुध ग्रह) एक
सितारा (Ek Sitára सितारा)

ITR इत्र (ع - مذ)

1. सुगंध (Sugandh सुगन्ध) खुशबू
(Khushbú खुशबू)

2. पुष्पसार (Pushp sár पुष्पसार)
अतर (Atar अतर)

(Parlok پر لوک) آخیرت (Ákhirat آخرت)

AQD عقد (ع - مذ) اکر د

1. ویاہ (Vivah وواہ) دار کرم (Dár karm دار کرم) بیاہ (Byáh بیاہ)

2. پریتگیا (Pratig,gya پریتگیا) اقرار (Iqrár اقرار)

UQDA عقدہ (ع - مذ) اکر د

1. گرنتھی (Granthi گرنتھی) گاٹ (Gánth گانٹھ)

2. سمس سیا (Samas,sya سمس سیا) مسالہ (Masala مسالہ)

AQRAB اقرب (ع - مذ) اکر رب

دریچک (Vrishehik وریچک) درون (Drún درون) االی (Ali االی) بالین (Balín بالین) بیکھو (Bich,ehú بیکھو)

AQL عقل (ع - مذ) اکر ل

دھی (Dhí دھی) مدھا (Medha مدھا)

بودھی (Bud,dhí بودھی) منیہا (Maní-sha منیہا) پرگیا (Prag,gya پرگیا)

سامجہ (Samajh سامجہ)

عقل مند (ع - ص)

AQL-MAND اکر ل مند

بودھی مان (Buddhimán بودھی مان)

ماتی مان (Matimán ماتی مان) منیہا

منیشی (Manishí منیشی) مدھاوی (Medhávi مدھاوی)

سامجہ دار (Samajhdár سامجہ دار)

IF,FAT ہفکت (ع - مٹ) ہفکت

1. سنیام (Sanyam سنیام) پرہیزگاری (Parhez gáری پرہیزگاری)

2. ستیتو (Satittwa ستیتو) ہسمت (Ismat عصمت)

AF,V-AFÚ افو (ع - مذ) افو

چھا (Chhama چھا) مافی (Máfi مافی) درگزر (Darguzar درگزر)

UFÚNAT عفونت (ع - مٹ) عفونت

دورگندھ (Durgandh دورگندھ) کواص (Kuvás کواص) بدبو (Badbú بدبو)

AFÍFA افیفا (ع - مٹ) افیفا

ستی (Sati ستی) پتیو (Pativ-

vrata پتیو) باہسمت (Ba ismat با عصمت)

UQÁB عقاب (ع - مذ) عقاب

گروڑ (Garur گروڑ) بڑا گیدھ (Baṛa-gidh بڑا گیدھ)

IQÁB عقاب (ع - مذ) عقاب

یاتنا (Yátana یاتنا) کاشت (Kasht کاشت) آزاب (Azáb آزاب)

AQAB عقب (ع - مذ) عقب

1. پریشتہ (Prishth پریشتہ) پوٹھا (Píobha پوٹھا)

2. آننتر (Anantar آننتر) پشچات (Pashchát پشچات) باد (Bád بعد)

UQBA عقبی (ع - مٹ) عقبی

یاملوک (Yan lok یاملوک) پارلوک

ILÁJ इलाज (ع - مذ) علاج

1. उपचार (Upchár) चिकित्सा (चिकित्सा) दवा (Dava) (دوا)
2. प्रयत्न (Prayatn) उपाय (Upáe) तद्वीर (Tadbír) (تدبیر)

ILÁQA इलाका (ع - مذ) علاقہ

1. संबंध (Sambandh) (سمبندھ) तन्मल्लुक (Ta,al,luq) (نملق)
2. प्रेम (Prem) महबत (Mahab-bat) (محبت)
3. भूखंड (Bhúkhand) प्रदेश (Pradesh) इहाता (Iháta) (احاطہ)
4. जागीर (Jágir) जाहदाद (Jáedád) (جائداد)

ALÁLAT अलालत (ع - مذ) علالت

- रोग (Rog) व्याधि (Vyádhi) (بیماری) बीमारी (Bimári)

ALÁMAT अलामत (ع - مذ) علامت

1. चिह्न (Chín,nh) निशान (Nishán) (نشان)
2. लक्षण (Lakchhan) आसार (Asár) (آثار)
3. रोग लक्षण (Rog lakchhan) (رگ) बीमारी की अलामत (Bimári ki alámat) (بیماری کی علامت)

علائیہ (ع - ص)

ALÁNI(I)YA अलानि(नी)या

- प्रत्यक्षतः (Pratyak, chbata) (پرتیک)

UQÚBAT उकूबत (ع - مذ) عقوبات

1. यातना (Yátana) अजाब (Azáb) (عذاب)
2. कष्ट (Kasht) पीड़ा (Píra) (پیڑا) तकलीफ (Taklíf) (تکلیف)

AQÍDAT अकीदत (ع - مذ) عقیدت

- श्रद्धा (Shraddha) आस्था (Ástha) (اعتقاد) एतिकाद (Etiquád) (عقیدت مند (ع - ص)

AQÍDAT-MAND अकीदत मन्द

- श्रद्धावान् (Shraddha ván) (شردھا وان) मोतकिद (Motaqid) (معتقد)

AQÍDA अकीदा (ع - مذ) عقیدہ

1. विश्वास (Vishshwás) यकीन (Yaqín) (یقین)
2. धर्म (Dharm) मजहब (Mazhab) (مذهب)
3. मत (Mat) मशरब (Mashrab) (مشرب)
4. श्रद्धा (Shraddha) एतिकाद (Etiquád) (اعتقاد)

AQÍL अकील (ع - ص) عقل

- बुद्धि मान् (Buddhimán) (بدھی مان) अक्ल मन्द (Aqlmand) (عقلمند)

AKS अक्स (ع - مذ) عکس

1. प्रतिबिम्ब (Prati bimb) (پرتی بلمب) प्रतिच्छाया (Pratich, chháya) (پرتج) परछाई (Parchhái) (پرچھائی)

2. छाया (Chháya) साया (Sáya) (سایہ)

3. कला (Kala कला) फन (Fan فن)
4. शिक्षा (Shiksha शिक्षा) तालीम (Tālim تعلیم)
5. इंद्रजाल (Indr jāl अन्द्र जाल) जादू (Jādu جادو)

علم ادب (ع - مذ)

ILME-ADAB इल्मे अदब
साहित्य शास्त्र (Sābittya shāstr साहित्य शास्त्र)

علم الاخلاق (ع - مذ)

ILMUL-AKHLĀQ इल्मुल अखलाक
नीति शास्त्र (Niti shāstr नीति शास्त्र)

علم الاعضاء (ع - مذ)

ILMUL-ĀZA इल्मुल आजा
शरीर रचना शास्त्र (Sharīr rachana shāstr शरीर रचना शास्त्र)

علم الاقتصاد (ع - مذ)

ILMUL-IQTISĀD इल्मुल इकतिसाद
अर्थ शास्त्र (Arth shāstr अर्थ शास्त्र)

علم الالسنه (ع - مذ)

ILMUL-ALSINA इल्मुल अल्सिना
भाषा विज्ञान (Bhāsha viggyān भाषा विज्ञान)

علم الحيو ان (ع - مذ)

ILMUL-HAIVĀN इल्मुल हैवान
प्राणी शास्त्र (Prāni shāstr प्राणी शास्त्र)

علم العلاج (ع - مذ)

ILMUL-ILĀJ इल्मुल इलाज
चिकित्सा शास्त्र (Chikitsa Shāstr चिकित्सा शास्त्र)

खुल्लम खुल्ला (Khullam khulla
چھللا) (कहलम कहा)

ALĀVA अलावा (ع - ص)
अतिरक्ति (Atirikt अती रکت) मासिवा (Māsiva मासوا)

ILLAT इल्लत (ع - مث)

1. रोग (Rog रोग) आमय (Āmai बीमاری)
2. कारण (Kāran کاران) हेतु (Hetu हेतु)
3. व्यसन (Vyasan رویسن) लत (Lat لبت)
4. उपद्रव (Upaddrau اپدرو) भगड़ा (Jhagṛa جهگڑا)
5. अपराध (Aprādh اپراده) दोष (Dosh دوش)
6. भ्रंश (Jhanjhat جهنجھت) बखेड़ा (Bakheṛa بکھیرا)

ALAM अलम (ع - مذ)

1. पताका (Patāka پتاکا) ध्वजा (Dhwaja دھوجا)
2. नाम (Nām نام) संज्ञा (Sangya سنگیا)
3. मयम में नकलने والا जेहन्दा

ILM इल्म (ع - مذ)

1. ज्ञान (Gyān گیان) जान कारी (Jān kāri جان کاری)
2. विद्या (Viddya وديا) इल्म (Ilm علم)

علم تمدن (ع - مذ)

ILME-TAMADDUN इल्मे तमद्दुन
नागरिक शास्त्र (Nāgarik shāstr नागरिक
शास्त्र)

علم تواریخ (ع - مذ)

ILME-TAVÁRIKH इल्मे तवारीख
इतिहास विद्या (Itihās vidyā इतिहास
विद्या)

علم جمادات (ع - مذ)

ILME-JIMÁDÁT इल्मे जिमादात
खनिज विज्ञान (Khanij viggyán खनिज
विज्ञान) धातु विद्या (Dhātu vidyā धातु
विद्या)

علم حساب (ع - مذ)

ILME-HISÁB इल्मे हिसाब
गणित शास्त्र (Ganit shāstr गणित
शास्त्र) रियाज़ी (Riyāzi ریاضی)
शास्त्र)

علم حیات (ع - مذ)

ILME.HAYÁT इल्मे हयात
जीव विज्ञान (Jiv viggyán जीव
विज्ञान)

علم دین (ع - مذ)

ILME-DÍN इल्मे दीन
धर्म शास्त्र (Dharm shāstr धर्म
शास्त्र)

علم ریاضی (ع - مذ)

ILME-RIYÁZI इल्मे रियाज़ी
'दिकهو' علم حساب

علم طبعیات (ع - مذ)

ILME-TAB,YĪ,YÁT इल्मे तबईयात
विज्ञान शास्त्र (Viggyán shāstr विज्ञान
शास्त्र)

علم القابله (ع - مذ)

ILMUL-QÁBILA इल्मुल काबिला
धात्रीविद्या (Dhāttri vidyā धात्री
विद्या)

علم المساحت (ع - مذ)

ILMUL-MISÁHAT इल्मुल मिसाहत
ज्यामिति (Jyāmiti ज्यामिति) रेखा
गणित (Rekha ganit रेखा
गणित)

علم الهی (ع - مذ)

ILME-ILÁHI इल्मे इलाही
ब्रह्म विद्या (Brahm vidyā ब्रह्म
विद्या) अध्यात्म (Adh,dhyātm अध्यात्म
'अद'ध्यानम्)

علم انشا (ع - مذ)

ILME-INSHA इल्मे इन्शा
गद्य रचना शास्त्र (Gaddyā rachana
गद्य रचना शास्त्र) कदिये रचना शास्त्र
shāstr कदिये रचना शास्त्र)

علم بردار (ع - ص)

ALAM-BARDÁR अलम बर्दार्

1. ध्वजावाहक (Dhwaja vāhak ध्वजा
वाहक) झंडा लेकर आगे चलने वाला
(Jhanda lekar āge chalne vāla
(Jhanda लेकर आगे चलने वाला))

2. नेता (Neta नेता) काइद (Qáid काइद)

علم تسخير (ع - مذ)

ILME-TASKHIR इल्मे तसखीर
वशीकरण शास्त्र (Vashi karan shāstr वशी
करण शास्त्र)

علم معرفت (ع - مذ)

ILME-MA, RIFAT इल्मेमारिफत
अध्यात्म ज्ञान (Adhdyātm gyān) इह्यात्म
ब्रह्म ज्ञान (Brahm gyān) ब्रह्म
तसवुफ (Tasav, vuf) तसवुफ (ग़ियान)

علم مناظره (ع - مذ)

ILME-MUNÁZARA इल्मे मुनाज़रा
तर्क शास्त्र (Tark shástr) तर्क शास्त्र (शस्त्र)

علم منطقی (علم - مذ)

ILME-MANTIQ इल्मे मनतिक
न्याय शास्त्र (Nyāe shástr) न्याय शास्त्र (शस्त्र)

علم موسیقی (ع - مذ)

ILME-MUSÍQI इल्मे मूसीकी
संगीत शास्त्र (Sangít shástr) संगीत
गान विद्या (Gán viddya) गान विद्या (शस्त्र)
(वदिया)

علم نباتات (ع - مذ)

ILME-NABÁTÁT इल्मे नबातात
वनस्पति विद्या (Vanaspati viddya)
वनस्पति शास्त्र (Vanaspati shástr) वनस्पति शास्त्र (शस्त्र)

علم نجوم (ع - مذ)

ILME-NUJÚM इल्मे नुजूम
ज्योतिष विज्ञान (Jyotish viggván)
ज्योतिष विज्ञान (ग़ियान)

علم هندسه (ع - مذ)

ILME-HINDISA इल्मे हिन्दिसा
‘दिकहो’ علم الهندساب

علم طبقات الارض (ع - مذ)

ILME-TABAQÁTU L-ARZ इल्मे त क़ातुल अरज़
भूगर्भ शास्त्र (Bhú garbh shástr)
(बहुगर्भ शास्त्र)

علم عروض (ع - مذ)

ILME-ARÚZ इल्मे अरूज़
छंद शास्त्र (Chhand shástr) छंद
(पिंगल) (Pingal) (शस्त्र)

علم غیب (ع - مذ)

ILME-GHAIB इल्मे ग़ैब
परोक्ष विज्ञान (Parokehh viggván)
(परोक़्ख़े ग़ियान)

علم قیافه (ع - مذ)

ILME-QAYÁFÁ इल्मे क़याफ़ा
सामुद्रिक विद्या (Sámud, drik viddya)
(सामुद्रिक वदिया)

علم لسان (ع - مذ)

ILME-LISÁN इल्मे लिसान
‘दिकहो’ علم اللسان

علم مجلس (ع - مذ)

ILME-MAJLIS इल्मे मजलिस
सभा चातुर्य (Sabha cháaturrya)
(चातुर्य)

علم معدنیات (ع - مذ)

ILME-MÁDANÍYÁT इल्मे मादनी यात
खनिज विद्या (Khanij viddya) खनिज
(धातु विद्या) (Dhātu viddya) धातु
(वदिया)

UM,MÁL उम्माल (ع - مذ) عامل
عامل کی جمع

1. कर्मचारी वर्ग (Karmehári varg) (کرم چاری ورگ) (عہدیدار)
2. कार्यकर्ता गण (Káryakarta gan) (کار یہ کرتا گن) (کارکن)

AM,MÁMA अम्मामा (ع - مذ) عمائد
शिरो वेष्टन (Shiroveshtan) (شیرو ویشتن)
उष्णीष (Ushnīsh) (اوشنیش) (پاگڑی)
(Pagri)

AM,DAN अम्दन (ع - ص) عمداً
जान बूझकर (Ján bújh kar) (جان بوجھ کر)
(قصداً) कसदन (Qasdan)

UMDAGI उम्दगी (ف - مث) عمدگی

1. उत्तमता (Uttanata) (اتمتا) (خوبی)
(Khúbi)
2. गुण (Gun) (گن) سifat (صفت)
3. विशेषता (Visheshata) (وشیشتا) (خصوصیت)
(Khúsaiyat)
4. सुंदरता (Sundarata) (سندرتا) (حسن)
(Husn)

UMDA उम्दा (ع - ص) عمدہ

1. उत्तम (Uttam) (اتم) बढ़िया (Barhiya) (بہتر) (بہتر)
(Behtar)
2. सुंदर (Sundar) (سندر) खुशनुमा (Khush numa) (خوش نما)

علم ہیئت (ع - مذ)

ILME-HAI,AT इल्मे हैअत

खगोल विद्या (Khagol vidya) (کھگول)
ज्यौतिष (Jyautish) (جیوتیش) (وڈیا)

IL MI इल्मी (ع - ص) علمی

1. विद्या संबंधी (Vidya sambandhi) (وڈیا سمبندھی)
2. वैज्ञानिक (Vaiggyānik) (ویگیانک)
साइन्स संबंधी (Science sambandhi)
سائنس سمبندھی

ILMÍYAT इल्मीयत (ع - مث) علمیت
पांडित्य (Pāndit,tya) (پاندیتیہ) (وڈوتا)
काबिलियत (Qábiliyat) (قابلیت)

ALÁHIDA अलाहिदा (ع - ص) علاحدہ
पृथक (Prithak) (پرتھک) (अलग)
(Juda) (जुदा) (الگ)

ALÍL अलील (ع - ص) علیل
रुग्ण (Rugn) (رگن) (अस्वस्थ)
(Bímár) (बीमार) (اس سوستہ)

ALÍM अलीम (ع - ص) علیم
1. ज्ञाता (Gyáta) (گھاتا) (जानने वाला)
(Jánne vála) (جاننے والا)

2. ईश्वर का एक नाम (ishwar ka ek nám) (ایشور کا ایک نام)

IMÁRAT इमारत (ع - مث) عمارت

1. भवन (Bhavan) (بھون) (मकान)
(Makán)
2. वास्तु (Vástu) (واستو) (विल्डिंग)
(Building) (بلڈنگ)

5. अभिचार (Abhicār) (ابھی چار)
 तंत्र (Tantr) (तन्त्र) जादू (Jádú)
 (जादू) टोना (Tona) (ٹونا)
 6. व्यसन (Vyasan) (विसन) शौक
 (Shauq) (شوق)

3. श्रेष्ठ (Shreshth) (श्रीशुद्ध) शरीफ
 (Sharif) (شریف)
 4. चुना हुआ (Chuna hua) (چنا هوا)
 छाँटा हुआ (Chānta hua) (چھانٹا
 هوا)

عمل جراحی (ع - م)

- AMALE-JARRÁHI अमले जर्राही
 शल्य क्रिया (Shallya kriya) (शलّیه کریا)
 चीर फाड़ (Chir pháṛ) (چیڑ پھاڑ)

عمل داری (ع - م)

- AMAL-DÁRI अमलदारी
 राज्य (Rájya) (राज्य) शासन (Shásan)
 (حکومت) हुकूमत (Hukúmat) (शासन)

عمله (ع - م)

- AM(A)LA अम (म) ला
 कर्मचारी वर्ग (Karmchári varg) (کرم
 چاری ورگ) अहलकार लोग (Ahlkárlog)
 (اهل کار لوگ)

- AMALI अमली (ع - म)
 व्यवहारिक (Vyavhárik) (ویوہارک)
 क्रियात्मक (Kriyátmak) (کریاتمک)

- AMÚD अमूद (ع - म)
 1. स्तंभ (Stambh) (स्तम्भ) खंभा
 (Khambha) (کھمبا)

2. लंब (Lamb) (لمب) अधो लंब
 (Adho lamb) (ادھو لمب)

- UMÚMAN उमूमन (ع - म)
 प्रायः (Práynh) (پرایہ) बहुधा (Bahudha)
 (اکثر) अक्सर (Aksar) (بہودھا)

UMR उम्र (ع - م)

1. आयु (Áyu) (آیو) वय (Vai) (وے)
 अवस्था (Avastha) (اوستھا) سین
 (Sin) (سن)
 2. समय (Samai) (سمے) काल (Kál) (کال)
 जमाना (Zamána) (زمانہ) अर्सा
 (Arsa) (عرصہ)

عمر رسیدہ (ع - م)

UMR-RASÍDA उम्र रसीदा

- वयो वृद्ध (Vayo vriddh) (ویو وردھ)
 गतायु (Gatáyu) (گتایو) बूढ़ा (Búṛha)
 (بوزھا)

UMUQ उमुक (ع - म)

- गहन (Gahan) (گہن) गंभीरता (Gam-
 bhirata) (گمبھیرتا) गहराई (Gahrái)
 (گہرائی)

AMAL अमल (ع - म)

1. कार्य (Kárya) (کاریہ) काम (Kám)
 (کام)

2. व्यवहार (Vyavhár) (ویوہار) चलन
 (Chalan) (چلن)

3. अधिकार (Adhikár) (ادھیکار) दरूल
 (Dakhl) (دخل)

4. प्रभाव (Prabháo) (پربھاؤ) असर
 (Asar) (اثر)

AMBAR अम्बर (ع - مذ) عنبر
एक सुप्रसिद्ध खुशबू (Ek sup, prasiddh
khushbu (ایک سوپر سیدھ خوشبو)

ANDALĪB अन्दलीब (ع - مث) عنذلیب
कलविकक (Kalvinkak (کل ونکک
बुलबुल (Bulbul (بلبل

UNSUR उनसुर (ع - مذ) عنصر
1. मूल (Mūl (مول) जड़ (Jaṛ (جر)
2. तत्त्व (Tattwa (तद्व) पंच भूत
(Panch bhūt (پنچ بھوت)

UNFUVÁN उन्फुवान (ع - ص) عنفوان
आरंभ (Ārambh (آرہم) शुरूआत
(Shurúāt (شروعات)

عنفوان شباب (ع - مذ)

UNFUVÁNE-SHABÁB उन्फुवाने शबाब
वयः संधि (Vayah sandhi (ویہ سندھی)
शुरू जवानी (Shurú javání (شروع
جوانی)

UNUQ उनुक (ع - مذ) عنق
ग्रीवा (Grīva (گریوا) गला (Gala (گلا)
गर्दन (Gardan (گردن)

عنكبوت (ع - مث)

ANKABÚT अन्कबूत
लूता (Lūta (لوتا) मकड़ी (Markati
(مکڑی) मकड़ी (Makṛi (مکڑی)

UNVÁN उन्वान (ع - مذ) عنوان
1. शीर्षक (Shīrshak (शीर्षक) सुरखी
(Surkhi (سرخی)
2. प्रसंग (Prasang (پرسنگ) तमहीद
(Tambhīd (تمہید)

AMĪQ अमीक (ع - ص) عمیق
गहन (Gahan (گہن) गंभीर (Gambhīr
गहरा (Gahra (گہرا)

AMĪM अमीम (ع - ص) عمیم
सामान्य (Sāmānya (سامانیہ) व्यापक
(Vyāpak (ویا پک) आम (Ām (عام)

INÁD इनाद (ع - مذ) عناد
1. शत्रुता (Shattruta (شتروتا) दुश्मनी
(Dushmani (دشمنی)
2. द्वेष (Dwesh (द्वेष) बुरज़ (Bughz
(بغض)

INÁN इनान (ع - مث) عنان
कविका (Kavika (کویکا) लगाम
(Lagám (لگام)

عنایت (ع - مث)

INÁYAT इनायत
कृपा (Kripa (کریا) दया (Daya (دیا)
अनुग्रह (Anugraha (انوگرہ) मिह्रबानी
(Mehrbāni (مہربانی)

عنایت فرما (ع - ص)

INÁYAT-FARMA इनायत फर्मा
मित्र (Mitr (متر) दोस्त (Post
(دوست)

عنایت نامہ (ع - مذ)

INÁYAT-NÁMA इनायत नामा
कृपा पात्र (Kripa patr (کریا پتر)
नवाज़िशनामा (Navázish nāma (نوازش
نامہ)

2. पत्नी (Patnī) भाया (Bhārya) (پتنی) बीवी (Bīvī) (بہاری)
3. छिपाने योग्य अंग (Chhipāne yogya ang) (چھپانے योगیہ انگ)
- IVAZ इवज (ع - مذ) عوض (ع - مذ) इवज (Ewaj) (پرتی پھل) प्रतिफल (Pratī phal) (پرتی کار) प्रतिकार (Pratī kār) बदला (Badla) (بدلہ)
- AHD अहद (ع - مذ) عهد (ع - مذ) अहद (Ahd) (समय) काल (Kāl) (समय) समय (Samai) (وقت) वक्त (Vaqt) (زمانہ) युग (Yug) जमाना (Zamāna) (پرتگیا) प्रतिज्ञा (Pratiggya) इकरार (Iqrār) (اقرار)
4. वचन (Vachan) कौल (Qaul) (وچن) कौल (Qaul) (وعدہ) वादा (Vāda) (قول)
- عهد حکومت (ع - مذ) عهد حکومت (Ehd hukumat) (शासन काल) शासन काल (Shāsan kāl) (राज का समय) राज का समय (Rāj ka Samai) (سمے)
- عهد نامه (ع - مذ) عهد نامه (Ehd nama) (प्रतिज्ञा पत्र) प्रतिज्ञा पत्र (Pratiggya pattr) (इकरार नामा) इकरार नामा (Iqrār nama) (نامه)
- UHDA उहदा (ع - مذ) عهدہ (ع - مذ) उहदा (Uhd) (दर्जा) दर्जा (Darja) (پد)
3. कारण (Kāran) हेतु (Hetu) (کانون) سبب (Sabab) (هیتو)
4. विषय (Vishai) प्रसंग (Prasang) (ویشے) मौजू (Mauzū) (موضوع) प्रसंग (Prasang) (تعلیق) दंग (Dhang) अंदाज़ (Andāz) (انداز)
- AVAM अवाम (ع - مذ) عوام (ع - مذ) अवाम (Avam) (عامہ کی جمع)
- जन साधारण (Jān Sādhāran) (جن) सर्व साधारण (Sarv sādharan) (سادهارن) आम लोग (Ām log) (سرور سادهارن) जनता (Janata) (عام لوگ)
- AVAMI अवामी (ع - ص) عوامی (ع - ص) अवामी (Avami) (सार्व जनिक) सार्व जनिक (Sārv janik) (सार्वजनिक) सामाजिक (Sāmājik) जनता (Janata) (जनता کی)
- AUD औद (ع - مذ) عود (ع - مذ) औद (Aud) (प्रत्यागमन) प्रत्यागमन (Pratyāgaman) (لوٹنا) लौटना (Lautna) (फिरना) फिरना (Phirna) (پھرنا)
- UD ऊद (ع - مذ) عود (ع - مذ) ऊद (Ud) (अगर) अगर (Agaru) (एक लुशबू दार) एक लुशबू दार (Ek lūshbu dār) (लकड़ी) लकड़ी (Lakṛī) (خوشبودار لکڑی)
- AURAT औरत (ع - م) عورت (ع - م) औरत (Aurat) (استری) स्त्री (Istri) (अबला) अबला (Abala) (वनिता) वनिता (Vanita) (महिला) महिला (Mahila) (योषिता) योषिता (Yoshita) (नारी) नारी (Nārī) (پوشتا)

(Musalmánoṁ ke ek tyohár ká din
(مسلمانوں کے ایک تہوار کا دن)

2. हर्ष (Harsh) (हरष) आनन्द
(Ánand) (आन्द) खुशी (Khushi
(خوشی)

AISH ऐश (ع - مذ) عیش

- 1.. भोग विलास (Bhog vilás) (भोग
(वास) कामानन्द (Kámánand
(आमनन्द) ऐयाशी (Aiyáshi) (आमनन्द)

2. सुख (Sukh) (सुख) चैन (Chain
(आराम) आराम (Árám) (आराम)

(ع - ص) عیش پرست

AISH-PARAST ऐश परस्त

1. सुख प्रिय (Sukhap prya) (सुख
(आराम) तलब (Árám taláb
(आराम) طلب

2. विलासी (Vilási) (वास) ऐयाश
(Aiyásh) (आमनन्द)

AIN ऐन (ع - مذ) عین

1. स्रोत (Srot) (स्रोत) चश्मा
(Chashma) (چشمہ)

2. नेत्र (Nettr) (नेत्र) चक्षु (Chakohhu
(आंक) आंख (Ánkh) (आंक)

AINAK ऐनक (ع - مذ) عینک

- उपनेत्र (Up nettr) (अपनेत्र) चश्मा
(Chashma) (چشمہ)

عہدہ دار (ع - ص)

UHDA-DÁR उहदा दार

पदाधिकारी (Padádhikári) (پداذھیکاری)

कर्मचारी (Karmchári) (کرم چاری)

अफसर (Officer) (افسر)

AIYÁR ऐयार (ع - ص) عیار

धूर्त (Dhúrt) (دهورت) वंचक (Vanchak

(Chhali) (چھلی) छली (Chhali) (ونچک)

बाज़ (Dhoke báz) (دهو کے باز)

AIYÁSH ऐयाश (ع - ص) عیاش

रतिप्रिय (Ratipprya) (رتی پریم) रति

लंपट (Rati lámpat) (رتی لمپٹ) व्यभि-

चारी (Vyabhichári) (व्यभि चारी)

तमाशबीन (Tamáshbín) (تماش بین)

IYAL इयाल (ع - مذ) عیال

परिवार (Parivár) (پریوار) बाल बच्चे

(Bál baccho) (بال بچے)

AYÁN अयां (ع - ص) عیاں

प्रकट (Prakat) (پرکٹ) व्यक्त (Vyakt

(Záhir) (ظاهر) ज़ाहिर (Záhir)

AIB ऐब (ع - مذ) عیب

दोष (Dosh) (دوش) अवगुण (Augun

(Burái) (برائی) बुराई (Burái) (اوگن)

ÍD ईद (ع - مذ) عید

1. मुसलमानों के एक त्योहार का दिन

غ

GHÁSIB غاصب (ع - ص) غاصب
 अप भोगी (Ap bhogi) मोपक
 (Moshak) राख करने वाला
 (Ghasb karne wala) غصب کرنے والا

GHÁFIL غافل (ع - ص) غافل
 असावधान (Asaodhan) बेखबर
 निश्चेत (Nishchet) (بے خبر)
 (Be khabar)

GHÁLİB غالب (ع - ص) غالب
 1. बलवान् (Balván) ज़बर दस्त
 (Zabar dast) (ذبر دست)
 2. विजयी (Vijai) जेता (Jeta)
 (فاتح) फातिह (Fáteh) (جیتا)
 3. प्रायः (Práyah) अक्सर
 (Aksar) (اکثر)

GHÁLİBAN غالباً (ع - ص) غالباً
 संभवतः (Sambhavatah) (سمبھوتہ)
 शायद (Sháyad) (شاید)

GHÁLÍCHA गालीचा (म - म) गालीचा
 छोटा कालीन (Chhota qalín) (چھوٹا)
 (قالین)

GHÁIB गाइब (ع - ص) गाइब
 1. अंतर्धान (Antar dhán) (اندر دھان)
 पोशीदा (Poshida) (پوشیدہ)
 2. अनुपस्थित (Anupasthit) (انویس)
 गैर मौजूद (Ghair maujúd) (نہت)
 (غیر موجود)

GHÁR गार (म - म) गार
 1. गर्त (Gart) गढ़ा (Gārha)
 (खड) (Khad) (گڑھا)
 2. कंदरा (Kandara) गुफा
 (Gupha) खोह (Khoh) (گوہ)

GHÁRAT गारत (म - म) गारत
 1. अपहरण (Ap haran) लूट
 (लुंठन) (Lunthan) (لُٹ)
 (لُٹ)
 2. विनाश (Vinash) बरबादी
 (Barbadi) (بربادی)
 3. नष्ट (Nasht) ध्वस्त (Dhwast)
 (बरबाद) (Barbád) (دھوस्त)
 गारंगर (Garangar) (غ - ص)

GHÁRAT-GAR गारत गर
 1. अपहर्ता (Ap barta) लुंठक
 (लुंठक) (Lunthak) लुटेरा (Lutera)
 (لُٹیرا)

2. दस्यु (Das-yu) डाकू (Daku)
 (क़ज़ाक़) (Qazzáq) (دَاكُو)

GHÁZA गाज़ा (म - म) गाज़ा
 मुख चूर्ण (Mukh churn) (مکھ چورن)
 मुख लेप (Mukh lep) (مکھ لیب)
 पावडर (Powder) (پاؤڈر)

GHÁZI गाज़ी (ع - ص) गाज़ी
 धर्म योद्धा (Dharm yoddha) (دھर्म یودھا)
 मुजाहिद (Mujáhid) (مجاہد)

3. बहुत बड़ा [नगर] (Bahut bara
[nagar] [بہت بڑا [نگر])

غدار و وطن (ع - ص)

GHADDÁRE-VATAN गद्दारे वतन
देश द्रोही (Desh drohi دیہش دروہی)
वतन दुश्मन (Vatan dushman وطن
دشمن)

GHUDÚD गुदूद (ع - مذ)
غدة کی جمع

ग्रंथियां (Granthiyān گرنٲہیاں)
गिलटियां (Giltiyān گلتیاں)

GHUDDA गुद्धा (ع - مذ)
ग्रंथि (Granthi گرنٲہی) गिलटी (Gilti
گلتی) ग्लैंड (Gland گلائنڈ)

GHIZA गिज़ा (ع - مٹ)
आहार (Āhar آہار) भोजन (Bhojan
خوراک) खुराक (Khurāk خوراک)

GHURÁB गुराब (ع - مذ)
काक (Kák کاک) कौआ (Kauā کوا)

GHARÁRA गरारा (ف - مذ)
आचमन (Āchaman آچمن) कुल्ला
(Kulla کلا)

GHARB गरब (ع - مذ)
पश्चिम (Pashchim پشچم) मगरिब
(Maghrib مغرب)

GHURABA गुरबा (ع - مذ)
غريب کی جمع
दरिद्र जन (Dariddr jan دردر جن)
गरीब लोग (Gharib log غریب لوگ)

GHÁYAT गायत (ع - مٹ)

1. अभिप्राय (Abhip, prae ابہیپراے)

मक़्सद (Maqsad مقصد)

2. अंत (Ant انت) हद (Hud حد)

GHUBÁR गुबार (ع - مذ)

1. धूलि (Dhūli دھولی) रज (Raj رج)

गर्द (Gard گرد)

2. वैमनस्य (Vaimanassya وے منسیہ)

मलाल (Malāl ملال)

3. हलका अंधेरा (Halka andhera هلكا
اندھیرا)

GHUBÁRA गुबारा (ع - مذ)

अभ्र पथ (Abhr path ابھر پتھ)

वा गोल (Va gol وا گول)

बैलून (Baloon بیلون)

GHABN गबन (ع - مذ)

मोषण (Moshan موشن) न्यास भंग

(Nyás bhang نیاس بھنگ) खियानत

(Khiyānat خیانت)

GHABI गबी (ع - ص)

कुंठ बुद्धि (Kunth budhi کنتھ بدھی)

कुंद जहन (Kund zahn کند ذہن)

GHADDÁR गद्दार (ع - ص)

1. देशद्रोही (Desh drohi دیہش دروہی)

वतन दुश्मन (Vatan dushman

وطن دشمن)

2. विश्वास घाती (Vish,shwás ghāti

وَشْوَاس گھاتی)

नमक हराम (Namak harám نمک حرام)

GHURFA غُرْفَہ (ع - مذ) گُرفا
 گواکھ (Gavákh) جالاکھ (Jálákh) جالاکھ (Jálákh) جالاکھ (Jálákh)
 وائین (Váta-yan) جھروکھا (Jharokha)

GHARQ غَرَق (ع - ص) رَکھ
 1. نیمجیت (Nimajjit) ڈوبا ہوا (Dūba huá)
 2. تالین (Tallín) مگن (Magn) تنمے (Tan mai) مہو (Mahv)

GHARQÁB غَرَقَاب (ع - ص) رَکھ
 1. جل مگن (Jal magn) پانی میں ڈوبا ہوا (Paní man dūba hua)
 2. تنمے (Tan máí) مہو (Mah, v)

GHURÚB غُرُوب (ع - مذ) رُوب
 آست ہونا (Ast hona) ڈوبنا (Dúbna)

GHURÚR غُرُور (ع - مذ) رُور
 1. دم (Dambh) اہمکار (Ahan kár) اہمکار (Abhi mán) دپ (Darp) غم (Ghamand)
 2. گرو (Garv) مان (Mán) فخر (Fakhr)

GHAR,RA غَرہ (ع - مذ) رَا
 دیکھو 'غور' (Ghar,ra)

GHIRBÁL غِرْبَال (ع - مٹ) رِبال
 چالنی (Chálani) چھلنی (Chhalni)

GHURBAT غُرْبَت (ع - مٹ) رِبت
 1. ویدش (Vidosh) پردیس (Pardes)

2. دریدتا (Dariddrata) مفلسی (Muflisi)

GHARAZ غَرَض (ع - مٹ) رِز
 1. اہمپراے (Abhipprae) مکسد (Uddesh) مقصد (Maqsad)

2. تانپریہ (Fát parrya) مطلب (Mutlab)

3. سوارث (Swáarth) خود غرضی (Khud gharazi)

4. سنکल्प (Sankalp) ایرادا (Iráda)

غرض آشنا (ع - ص)

GHARAZ-ÁSHINA غَرَزِ آسِنَا
 سوارثی (Swáarthí) خود غرض (Khud gharaz)

غرض مند (ع - ص)

GHARAZ-MAND غَرَزِ مَنَد
 اچھک (Ich, chhuk) آرثی (Arthí) خواہش مند (Kibáhish mand)

غُرْ غَرہ (ع - مذ)

GHAR GHARA غَرِ غَرَا
 آچمن (Áchaman) غارارا (Gharára)

GHÁZÁL غزال (ع - مذ) غزال

1. मृग शावक (Mrig shávak) मृग
हरन का बच्चा (Haran ka bachcha) (شاوک) (هرن کا بچہ)

2. हरिण (Harin) (हरन) (Haran)
आहु (Áhu) (هرن)

غزال چشم (ع - ص)

GHÁZÁL-CHASHM غزال چشم

- मृग शावक नयनी (Mrig shávak nainí)
मृगाक्षी (Mrigák-chhi) (मृगाक्षी)
आहुचश्म (Áhú-chashm) (आहुचश्म)
[حسینہ]

GHÁZAL غزال (ع - م) غزال

- उर्दू फ़ारसी छंद की एक किस्म (Urdu Fārsi ehhand ki ek qism)
اردو فارسی (چهند کی ایک قسم)

GHÁZ,VA गज़वा (ع - مذ) غزوہ

- धर्म युद्ध (Dharm yuddh) (دھرم یুদ্ধ)
जिहाद (Jihád) (جہاد)
مسلمانوں کی وہ مذہبی جنگ
جس میں ان کے ساتھ رسول تھے

GHASSÁL गस्साल (ع - مذ) غسال

- शवस्नापक (Shavas nāpak) (शवस्नापक)
मुरदा शो (Murda sho) (مردہ شو)

GHUSL गुस्ल (ع - مذ) غسل

- स्नान (Isnán) (اسنان)
नहाना (Nahána) (نہانا)

غسل خانه (ع - مذ)

GHUSL-KHÁNA गुस्ल खाना

- स्नानागार (Isnánágár) (اسنانا گار)
हम्माम (Hammám) (حمام)

GHUR,RA गुरा (ع - مذ) غره

- परिवा (Pariva) (پریوا)
प्रतिपदा (Pratipada) (پرتیپدا)
हस्तामी चन्द्र (Islámí chandr)
मास की पहली तिथि (mās kí pahli tithi) (اسلامی چندر)
(मास की پہلی तिथی)

GHARÍB गरीब (ع - ص) غریب

1. प्रवासी (Pravási) (پرواسی)
परदेसी (Pardesi) (پردیسی)
2. दरिद्र (Dariddr) (دردر)
कंगाल (Kangál) (کنگال)

غریب الوطن (ع - ص)

GHARÍBUL-VATAN गरीबुल वतन

- प्रवासी (Pravási) (پرواسی)
परदेसी (Pardesi) (پردیسی)
बेघर (Be ghar) (بے گھر)

غریب پرور (ع - ص)

GHARÍB, PAKVAR गरीब परवर

- दीन बंधु (Dín bandhu) (دین بندوق)
दीन दयालु (Dín dayálu) (دین دیالو)
गरीब नवाज़ (Gharīb naváz) (غریب نواز)

غریب نواز (ع - ص)

GHARÍB-NAVÁZ गरीब नवाज़

دیگھو 'غریب پرور'

GHARÍQ गरीक (ع - ص) غریق

1. मग्न (Magn) (मग्न)
डूबा हुआ (Dúba hua) (دوبا ہوا)
2. लीन (Lín) (لین)
तन्मय (Tan mai) (تن مہ)
महव (Mah,v) (مہو)

4. विलक्षण (Vilakshhan) (ولکشفان)
अजीबो गरीब (Ajibo gharib) (عجیب و غریب)
5. अनुचित (Anuchit) (انوحیت)
नामुनासिब (Námunásib) (نامناسب)

GHAFLAT गफ्लत (ع - مٹ)

1. अचेतना (Achetana) (اچیتنا)
बेखबरी (Be khabari) (بے خبری)
2. प्रमाद (Pramád) (پرماد) भूल (Bhul) (بھول)
3. त्रुटि (Truti) (ترتی) चूक (Chuk) (چوک)
4. असावधानी (Asáodhání) (اساودھانی)
बेपरवाई (Beparvái) (بے پروائی)

GHAFÚR गफूर (ع - ص)

1. क्षमालु (Chhamálu) (چھمالو) क्षमा (Chhamávan) (چھما وان)
माफी देने वाला (Mafi dene vála) (مافی دینے والا)
2. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek nám) (ایشور کا ایک نام)

GHUL गुल (ع - ف - مڈ)

- कोलाहल (Koláhal) (کولاهل) गुहार (Go hár) (گوہار)
शोर (Shor) (شور)

غلاطت (ع - مٹ)

GHILÁZAT गिलाज़त

1. मल (Mal) (مل) विष्टा (Vish,tha) (ویشتا)
गू (Gú) (گو)
2. गाढ़ा पन (Gáṛha pan) (گاڑھین)

GHASH गश (ع - ف - مڈ)

1. मूर्च्छित (Murchhit) (مورچیت)
बे होश (Be hosh) (بے ہوش)
2. आसक्त (Ásakt) (آسکت) फरेफ़ता (Farefta) (فریفتہ)

GHASHI गशी (ع - مٹ)

- मूर्च्छा (Murchha) (مورچھا) बे होशी (Be hoshi) (بے ہوشی)

GHAS,B गस्ब (ع - مڈ)

- अपहरण (Apharan) (اپھارن) अपभोग (Abbhog) (اپبھोग)
मोषण (Moshan) (موشان) जबरदस्ती कब्ज़ा (Zabardasti qabza) (زبردستی قبضہ)

GHUSSA गुस्सा (ع - مڈ)

- कोप (Kop) (کوپ) क्रोध (Krodh) (کرودھ)
अमर्ष (Amarsh) (امرش) खफगी (Khafagi) (خفگی)

غصہ ور (ع - ف - ص)

GHUSSA-VAR गुस्सावर

- क्रुद्धात्मा (Krud,dhátma) (کرودھاत्मा)
क्रोधी (Krodhi) (کرودھی) गुस्सैल (Ghussail) (غصیل)

GHAZAB गज़ब (ع - مڈ)

1. प्रकोप (Prakop) (پرکوپ) सख़्त गुस्सा (Sakht ghussa) (سخت غصہ)
2. आपत्ति (Ápatti) (آپتی) आफ़त (Áfat) (آفت)
3. अन्याय (Annyáo) (اننہاے) जुल्म (Zulm) (ظلم)

غلط روی (عف - مٹ)

GHALAT-RAVI رالٹ رابی

کومارگ گمان (Kumárg gaman)

بد راہی (Bad ráhi) بد راہی (گمن)

غلط فہمی (عف - مٹ)

GHALAT-FAHMI رالٹ فہمی

1. برانتی (Bhránti) بھرم (Vahm)

2. کودھارنا (Kudhárana) بدگمانی (Bad gumáni)

غلط کاری (عف - مٹ)

GHALAT-KÁRI رالٹ کاری

دوراچار (Durá chár) بد

آمالی (Bad ámalí) بد اعمالی

غلط گو (عف - ص)

GHALAT-GO رالٹ گو

اسٹیہ (Asattya vádi) اسٹہ

میٹھا وادی (Mith thya vádi) وادی

جھوٹا (Jhúthā) جھوٹا وادی

غلطی (عف - مٹ) رالٹی GHALATI

1. اشودھی (Ashuddhi) نا

دورستی (Ná durustí) نا دورستی

2. برٹی (Truti) بھول (Bhúl)

غلو (ع - مذ) غول GHULÚ

1. سانلگنا (Sanlagnata) سن لگنا

مہویات (Mahviyat) مہویات

2. اتیشا یوکتی (Atishayukti) اتی

مہا لگنا (Mubálagha) مہا لگنا

مہا لگنا

GHILÁF ریلاف (ع - مذ)

ویشن (Veshtan) ویشن

(Pidhán) خول (Khol) خول

GHULÁM غلام (ع - مذ)

1. بالک (Bálak) لاکا (Laṅka)

2. داس (Dás) چاکر (Chákar)

3. پرتنت (Partanttr) مہکم (Mahkúm)

غلامی (عف - مٹ)

GHULÁMI غلامی

1. پرتنت (Partanttrata) مہکمی (Mahkúmi)

2. داسا (Dásata) خدمت گاری (Khidmat gári)

غلبہ (ع - مذ)

GHAL(A)BA رال (ل) با

1. ادھکاتا (Adhikata) کسرت (Kasrat)

2. آدھپت (Ádhipattya) تاسلٹ (Tasallut)

GHALAT رالٹ (ع - ص)

1. اشودھ (Ashud, dh) نا دورست (Ná durust)

2. اسٹہ (Asattya) جھوٹ (Jhúth)

GHALTÁN رالٹاں (ف - ص)

لنٹھا مان (Luntháo mán)

لوتھا (Lot, ta hua) لوتھا

دُ:کھت (Dukh,khit) غمگین (غمگین)
(Ghamgīn)

GHAMZA غمزا (ع - مذ)

1. کٹاکھ (Katakohh) سائن (سائن)
(Sain)

2. ہاو ہاو (Háo bháo) نخرہ (Nakhra)

GHUNCHA غنچہ (ف - مذ)
کلیکا (Kalika) مکول (Mukul)
کلی (Kali) (مکلی)

غنودگی (ف - مٹ)

GHUNÚ-DAGI غنودگی
تندرا (Tandra) (انگہ) (Ung)

GHUNNA غنہ (ع - مذ)
انوسوار (Anus,swár)
ناک میں ادا ہونے والا نون

GHANI غنی (ع - ص) غنی

1. نیسپریہ (Nisprih) انیہ (Anih)
بے نیاز (Be niyáz)

2. سمردھ (Samrid, dh) مالدار (Dhanádhyā)
(Mál dár)

GHANÍM غنیم (ع - مذ) غنیم

1. پرتی (Prati dwardwi) ہریف (Harif)
(دوندی)

2. شترو (Shattru) دشمن (Dushman)

GHALLA گاللا (ف - مذ)
آن (Ann) (Dhánnyā)

آناج (Anáj) (دھانیہ)

GHALÍZ گلیز (ع - ص)

1. پراگڑھ (Pragárh) (گڑھ)
(Gárhā)

2. موٹا (Mota) (اسٹھول) (Isthúl)

3. گو (Gu) (وشتھا) (Vishtha)

GHAM غم (ع - مذ)

1. دُ:کھ (Dukh) (سن تاپ) (Santáp)
(رنج) (Ranj)

2. شوک (Sok) (افسوس) (Afaos)

3. پشچات (Pashchát táp) (پشچات)
(تاپ) (Paohhtáva)

4. شوح (Shooh) (چینتا) (Chinta)
(فکر) (Fikr)

GHAMMÁZ گماز (ع - مذ)

پیشون (Pishun) (چغل خور) (Chughalkhor)

غم خوار (ع - ص)

GHAM-KHÁR گمخار

سہانہ بھرتی کرتا (Sahānu bhūti karta)
(ہمدرد) (Ham dard)

غم زدہ (ع - ص)

GHAM-ZADA غمزدہ

شوگ گرسٹ (Shok grast)

GHAUGHA गौगा (ع - مذ) غوغا
कोलाहल (Koláhal) शोर (कोलाहल)
(Shor) हुल्लाह (Hullaḥ)

GHOL गोल (ف - مذ) غول
1. समूह (Samúh) भीड़ (Bhīḍ) गोल (Gol)
2. भूत प्रेत (Bhút pret) भूत प्रेत
अगिया बैताल (Agiyá baitál) अगिया
शहाबा (Shahába) शहाबा

GHAIB गैब (ع - مذ) غیب
परोक्ष (Parokchh) गैर मौजूदगी
(Ghair maujūdagi) गैर मौजूदगी
غیب داں (ع - ص)

GHAIB-DÁN गैबदां
परोक्ष (Parok, chhaggya) परोक्ष
अंतर्धामी (Antaryámi) अंतर्धामी
छिपी बातें जानने वाला (Chhipi bāten
jānne vála) छिपी बातें जानने वाला

GHÍBAT गीबत (ع - مذ) غیبت
पिशुनता (Pishunata) चुगली
(Chughli) चुगली

GHAIR गैर (ع - ص) غیر
1. अन्य (Annya) अवर (Avar) दूसरा (Dúsara)
2. भिन्न (Bhinn) भिन्न (Bhinn) मुख्तलिफ (Mukhtalif)
3. अपरिचित (Aparichit) अपरिचित
अजनबी (Ajnabi) अजनबी
4. अस्वजन (As, swajan) अना-
त्मीय (Anátmfya) गैर

GHANÍMAT गनीमत (ع - مذ) غنیمت

1. परिहार (Parihár) लूट का माल (Lút ka mál) लूट का माल
2. सराहनीय (Saráhaniya) क़द्र के काबिल (Qadr ke qábil) क़द्र के काबिल
3. दूसरी ख़राब चोख के مقابلे में कच्चे अच्छे चोख

GHAV, VÁS गव्वास (ع - ص) غواص
मज्जनार (Majjanár) गोताखोर
(Ghota khor) गोताखोर

GHAUR गौर (ع - مذ) غور
1. चिंतन (Chintan) मनन (Manan) फिक्र (Fikr)
2. विवेचन (Vivechan) विचार (Vichár)

غور طلب (ع - ص)

GHAUR-TALAB गौर तलब
विचारणीय (Vicháraníya) सोचने के काबिल (Sochne ke qábil)
(सोचने के काबिल)

GHOTA गोता (ف - مذ) غوطه
निमज्जन (Nimajjan) डुबकी (Dubki)

غوطه خور (ع - ص)

GHOTA-KHOR गोताखोर
निमज्जनार (Nimajjanár) गव्वास (Ghav, vás)

بہری زیمما (Bariuzzimma بری الذمہ)

2. जिसकी बात का कोई ठिकाना नहो
(Jis ki bāt ka koi thikāna na ho
(جسکی بات کا کوئی ٹھکانا نہ ہو

غیر ضروری (ع - ص)

GHAIR-ZURŪRĪ غائر زورری

अनावश्यक (Anāvash,shyak (انواشیک
फुजूल (Fuzūl (فضول

غیر فطری (ع - ص)

GHAIR-FITRĪ غائر فیکتری

अप्राकृतिक (Ap,prākritik (اپپراکریٹک
अस्वाभाविक (As,swābhāvik (اسواभावیک
बनावटी (Banāvatī (بناوٹی

غیر قانونی (ع - ص)

GHAIR-QĀNŪNĪ غائر کانونی

अवैधानिक (Avaidhānik (اویدهانیک

غیر مستحق (ع - ص)

GHAIR-MUS,TAHAQ غائر مستھق

अपात्र (Apātr (اپاتر
अयोग्य (Ayog,gya (ایوگیہ
नाअहल (Na ahl (نااھل

غیر مستعمل (ع - ص)

GHAIR-MUSTĀMAL غائر مستامال

1. अप्रयुक्त (Ap,prayukt (اپپریکٹ
जो इस्तेमाल में न हो (Jo istemāl
में na ho (جو استعمال میں نہ ہو
2. अप्रचलित (Ap,prachalit (اپپراچلیٹ
अव्यवहारिक (Av,vyavahārik (اویدهاریک
मतरुक (Matruk (متروک

रिश्तेदार (Ghair rishtedār غہر رشتہ دار)

5. प्रतिद्वंद्वी (Pratidwandwi (پرتی
प्रतिनायक (Prati nāyak (پرتی
राक़ीब (Raqīb (رکب

غیر آباد (ع - ص)

GHAIR-ĀBĀD غائر آباد

1. निर्जन (Nirjan (نیرجن
सुनसान (Sunsān (سلسان
2. ध्वस्त (Dhwast (دھوست
बरबाद (Barbād (برباد

GHAIRAT غیرت (ع - م)

1. आत्म सम्मान (Ātm samman (آتم
खुद दारी (Kbud dāri (خود داری
2. लज्जा (Lajja (لججا
लाज (Lāj (لاج
शर्म (Sharm (شرم

غیر جانب دار (ع - ص)

GHAIR-JĀNIB-DĀR غائر جانیب دار

- निष्पक्ष (Nish,paksh (نہ پکچہ
तटस्थ (Tatasth (تاتستہ
न्यूट्रल (Neutral (نیوٹرل

غیر حاضر (ع - ص)

GHAIR-HĀZIR غائر ہائزیر

- अनुपस्थित (Anupasthit (انوپستھیت
अविद्यमान (Avidhya mán (اویدهمان
غیر मौजूद (Ghair maujūd (غیر موجود

غیر ذمہ دار (ع - ص)

GHAIR-ZIMMA-DĀR غائر زیمما دار

1. अनुत्तरदायी (Anuttardāi (انوتردائی

غیر معمولی (ع - ص)

GHAIR-MÁMÚLÍ गैर मामूली

1. असाधारण (Asádhāran असधारण)
खास (Khās خاص)2. अप्राकृतिक (Ap,prákritik अप्राकृतिक)
غیر तबई (Ghair tabyi غير تبي)
طبعی

غیر مقررہ (ع - ص)

GHAIR-MUQARRARA गैर मुक्कररा

अनियत (Aniyat अनियत) गैर मुऐयन
(Ghair muaiyan غير معين)

غیر ممکن (ع - ص)

GHAIR-MUMKIN गैर मुमकिन

असम्भव (Asambhav असम्भव) नामुमकिन
(Na mumkin ناممकिन)

غیر مناسب (ع - ص)

GHAIR-MUNÁSIB गैर मुनासिब

अनुचित (Anuchit अनुचित) अविहित
(Avihit आविहित) ना मुनासिब (Na
munásib نامناسب)

غیر منقسم (ع - ص)

GHAIR-MUNQASIM गैर मुनकसिम

अविभाज्य (Avibhájya अविभाज्य)
नाकाबिले तकसीम (Na qábile taqásim
ना قابل تقسیم)

غیر منقولہ (ع - ص)

GHAIR-MANQÚLA गैर मनकूला

अचल (Achal अचल) स्थावर (Isthávar
स्थायी) जो हट न सके (Jo hat na
sake जो हट न सके)

غیر مستقل (ع - ص)

GHAIR-MUSTAQIL गैर मुस्तकिल

अस्थायी (Astháí अस्थायी)
(Astkir अस्थिर) नापायदार (Ná páedār
(आरिजी (Árizi (عارضی) नापाँदार)

غیر مسلم (ع - ص)

GHAIR-MUSALLAM गैर मुसल्लम

1. अप्रामाणित (Ap,pramánit अप्रामाणित)
जिस का सुबूत न हो
(Jis ka subūt na ho जिस का ثبوت
नہ ہو)2. अपूर्ण (Apūrṇ अपूर्ण) जो समूचा न
हो (Jo sa.múcha na ho जो समूचा
नہ ہو)

غیر مشتبہ (ع - ص)

GHAIR-MUSHTABAH गैर मुश्तबह

निःसन्देह (Nis sandeh निःसन्दिह)
असंदिग्ध (Asandigdḥ असंदिग्ध)
यकीनी (Yaqīni यकीनी)

غیر معتبر (ع - ص)

GHAIR-MOTABAR गैर मोतबर

अविश्वस्त (Avish,shwast अविश्वस्त)
अविश्वसनीय (Avish,shwasa-
niya अविश्वसनीय) नामोतबर (Ná
motabar नामعتبر)

غیر معتدل (ع - ص)

GHAIR-MOTADIL गैर मोतदिल

असंतुलित (Asantulit असंतुलित) गैर
सुतवाज़िन (Ghair mutavázin غير
متوازن)

2. भेद भाव (Bhed bhāo) (بہد بھاؤ)
फर्क (Farq) (فرق)

3. द्वेष (Dvesh) (دوवेष) बैर (Bair)
दर) (در)

GHAIZ गैज़ (غیظ (ع - مذ)
क्रोध (Krodh) (क्रोध) कोप (Kop) (کوپ)
गुस्सा (Ghussa) (غصه)

GHAIR (Ġ) YAT गैर (री) यत
स्वाभिमानि (Swābhi māni) (سواभी)
खुददार (Khud dār) (خوددار) (ماني)

غير مهذب (ع - ص)

GHAIR-MOHAZZAB गैर मुहज्जब

असभ्य (Asabhyā) (असभ्य)
गँवार (Gaṇvār) (गँवार) (ائشيت)
(Ashisht) (گدوار)

غير يت (ع - مٹ)

GHAIRI (Ġ) YAT गैरि (री) यत

1. अपरिचय (Aparichai) (اپرچی)
बे गानगी (Be gānagi) (بیگانگی)

ف

धर्षिणी (Dharshini) (धर्षिणी) पांसुला
(Pānsula) (پانسولا) असती (Asati)

व्यभिचारिणी (Vyabhihārini) (व्यभिचारिणी) (अस्ति)
ज्ञानिया (Zānia) (ज्ञानिया) (ویبھی چارنی)

FÁKH,TA फ़ाख़ता (फाख़ते (ع - مٹ)
पंडुक (Panduk) (پنڈک) पेंडकी
(Pendaki) (پینڈکی)

FÁRIS फ़ारिस (फारस (ع - مذ)

1. अश्वारोही (Ashshwārohi) (اشواروهی)
घुड़ सवार (Ghur savār) (گھوڑ سوار)
2. पारिस (Pāris) (پارس) ईरान (Īrān)
(ایران)

FÁRIGH फ़ारिغ (فارغ (ع - ص)

1. निवृत्त (Nivritt) (निवृत्त) आज़ाद
(Āzād) (آزاد)
2. निश्चिंत (Nishchint) (निश्चिंत)
बे फ़िक्र (Be fikr) (بے فکر)

FÁTEH फ़ातेह (فاتح (ع - ص)

1. जयन्त (Jayant) (جینت) विजेता
(Vijeta) (विजयी) (विजयी)
(Vijayi) (जीतने वाला) (Jitne vāla)
(जितने वाला) (जितने वाला)

2. उद्घाटक (Ud,ghātak) (اُدگھاتک)
खोलने वाला (Kholne vāla)
(कहलने वाला) (कहलने वाला)

FÁJIR फ़ाजिर (फाजिर (ع - ص)

1. पापी (Pāpi) (पापी) गुनाहगार
(Gunāhgār) (گناهگار)

2. दुराचारी (Durāchāri) (دراچاری)
बदकरदार (Bad kardār) (بدکردار)

FÁHISHA फ़ाहिशा (फाहिशे (ع - مٹ)

जघन चपला (Jaghan chapala) (جگھن چپلا)
पुंश्चली (Punshchali) (پونشچلی)

2. प्रत्यक्ष (Pratyakohh) (प्रत्यक्ष)
सरीह (Sarīh) (صریح)

FÁSILA फ़ासिला (ع - مذ) فاصله
अन्तर (Antar) (انتر) दूरी (Dūri) (دوری)

FÁZIL फ़ाज़िल (ع - ص) فاضل

1. इस्नात (Isnát) (اسنات) व्युत्पन्न (Vyutpann) (ویجتین) विद्वान् (Vid, dwān) (ودوان) पंडित (Pandit) (پنڈت) आलिम (Álim) (عالم) (پلڈت)
2. अतिरिक्त (Atirikt) (اتی رکت) फ़ालतू (Fáltu) (قالتو)
3. अधिक (Adhik) (ادھک) जाइद (Záid) (زاید)

FÁIL फ़ाइल (ع - ص) فاعل

1. कर्म कर्ता (Karm karta) (कर्म करता) काम करने वाला (Kám karne vála) (کام کرنے والا)
2. कर्ता (Karta) (कर्ता) फ़ाइल (Fáil) (فاعل)

FÁQA फ़ाका (ع - مذ) فاقه

1. अनशन (Anashan) (انشन) अनाहार (Anáhár) (اناهار) कुछ न खाना (Kuehh na khána) (کچھ نہ کھانا)
2. उपवास (Upvās) (ایواس) रोज़ा (Roza) (روزہ)

فاقه زده (ع - ص)

FÁQA-ZADA फ़ाकाज़दा

निराहार (Niráhár) (निराहार) भूख का मारा (Bhúkh ka mára) (بهوک کا مارا)

3. प्राप्तावकाश (Práptáokásh) (پرواپتاءو)
गैर मसरूफ़ (Ghair masrúf) (غیر مصروف)

فارغ التحصيل (ع - ص)

FÁRIGHUT-TAHSÍL फ़ारिगुत्तहसील

स्नातक (Isnátak) (اسناتک) अधीतविद्य (Adhít viddya) (ادھیوت ویدیہ) पारंगत (Párangat) (پارنگت) जिसने पूरा इल्म हासिल कर लिया हो (Jis ne púra ilm hásil kar liya ho) (جس نے پورا علم حاصل کر لیا ہو)

فارغ خطی (ع - م)

FÁRIGH-KHATI फ़ारिग़खती

शोधन पत्र (Shodhan pattr) (शोधन) चुकता रसीद (Chukta rasid) (چکता رسید)

FÁSID फ़ासिद (ع - ص) فاسد

1. अशुद्ध कारी (Ashuddh kári) (اشدھ) खराब करने वाला (Kharáb karne vála) (خراب کرنے والا)
2. विकृत (Vikrit) (विकृत) दूषित (Dúshit) (دوشت) खराब (Kharáb) (خراب)

FÁSÍQ फ़ासिक् (ع - ص) فاسق

1. व्यभिचारी (Vyabhichári) (ویبھی) (जानी) (Záni) (जानी)
2. पातकी (Pátaki) (पातकी) पापी (Pápi) (گندگار) गुनहगार (Gunahgár) (پاپی)

FÁSH फ़ाश (ف - ص) فاش

1. प्रकट (Prakat) (پرکٹ) खुला हुआ (Khula hua) (کھلا ہوا)

3. आय (Ái آئی) आमदनी (Ámadani
آمدنی)

4. नीरोगतम (Nírogata نی رونا) सेहत
(Sehat صیحت)

FÁIZ फाइज़ (ع - ص) فائز

1. पदासीन (Padásin پداسین) उहदा
नशीन (Uhda nashín عهدہ نشین)
2. सफल (Saphal सफल) कामयाब
(Kámyáb کامیاب)

FÁIQ फाइक (ع - ص) فائق

1. प्रमुख (Pramukh प्रमुख) श्रेष्ठ
(Shreshth श्रेष्ठ) बढ़िया
(Bāhiya برہیا)
2. प्रधान (Pradhán प्रधान) मुरज्जह
(Murajjah مرجع)

FAT,H फतह (ع - م) فتح

1. विजय (Vijai जी) जय (Jai जी)
जीत (Jit जीत)
2. सफलता (Saphalata सफलता) काम-
याबी (Kámyábi کامیابی)

فتح مند (ع - ص)

FAT,H-MAND फतहमन्द

1. जेता (Jeta जीता) विजयी (Vijayi
जित्तर (Jittwar जीतार)
फातिह (Fāteh فاتح)
2. सफल (Saphal सफल) कामयाब
(Kámyáb کامیاب)

فتح باب (ع - ص)

FAT,H-YÁB फतहयाब

دیکھو 'فتح مند'

فاہ مست (ع - ص)

FÁQA-MAST फाका मस्त

अनाहार सुखित (Anáhár sukhít
अनाहार में मस्त रहने वाला
(Fáqan men mast rahne vála
फाकन में मस्त रहने वाला)

FÁL फाल (ع - م) فال

शकुन (hakun شكن) शगून (Shagún
شگون)

FÁLIJ फालिज (ع - م) فالج

पक्षाघात (Pakchhaghát
پکچھاگھات)
अर्द्धांग (Ardháng اردھانگ)
(ایک مرض جس میں آدھا جسم
بے کار ہو جاتا ہے)

FÁLSA फालसा (ع - م) فالسہ

परूषक (Parúshak پروشک)
फालसा (Phálsa پھالسا)

FÁM फाम (ع - م) فام

वर्ण (Varn वर्ण) रंग (Rang
رنگ)
(یہ لفظ مرکبات کا آخری جز ہوکر
معنی دیتا ہے جیسے 'सبز फाम')

FÁNI फानी (ع - ص) فانی

नश्वर (Nash,shwar नश्वर) अस्थायी
(Astháyi अस्थायी) फना होने वाला
(Fana hone vála फना होने वाला)

FÁIDA फाइदा (ع - م) فائدہ

1. लाभ (Lābh लाभ) नफा (Nafa
نفع)
2. गुणकारिता (Gun kárita गुणकारिता)
असर (Asar اثر)

FIT, TÍN फित्तीन (फ - तिन (ए - व))

धूर्त (Dhúrt) धूर्त (धहोत) वंचक (Vanchak) चालाक (Shath) शठ (श्थ) (चालाक) (Chálák) मक्कार (Mak kár) (फित्ना) (Fitna) (मकर)

FAJR फजर (फ - ज (ए - मथ))

प्रभात (Prabhát) अहर्मुख (Aharmukh) तड़का (Tarika) मोर (Bhor)

FUJÚR फुजूर (फ - उ (ए - मड))

1. पाप (Páp) पातक (Pátak) गुनाह (Gunáh) (पातक) 2. दुराचार (Duráchár) बदकारी (Bad kári) (दुराचार) (बदकारी)

FUJSH फुहश (फ - श (ए - व))

अश्लील (Ashlil) गैर मुहज्जब (Ghair muhazzab) फक्कड़ (Phakkar)

FAKHR फखर (फ - ख (ए - मड))

1. गर्व (Garv) नाज़ (Náz) 2. अभिमान (Abhimán) घमंड (Ghamand)

FIDA फिदा (फ - दा (ए - व))

1. आसक्त (Ásakt) मोहित (Mohit) फरेफ़ता (Farefta) (फरेफ़ते)

2. बलि (Bali) निछावर (Nichhavar) क़ुरबान (Qurbán) (नछावर)

FIDÁÍ फिदायी (फ - य (ए - व))

1. मोहित (Mohit) आशिक (Ashiq) (मोहित) (आशिक)

FITNA फित्ना (फ - तना (ए - मड))

1. उपद्रव (Upad, drav) फ़साद (Fasád) 2. चपल (Chapal) चंचल (Chanchal) शोख (Shokh) 3. आपत्ति (Ápatti) मुसीबत (Musibat)

फ़तेह अंगिज़ (फ - व)

FITNA-ANGEZ फित्ना अंगेज़

उपद्रवकारी (Upad, drav kári) शरारती (Dhúrt) धूर्त (Dhúrt) (शरारती) (Shararati) फित्नागर (Fitna gar) (फ़तेह गर)

फ़तेह प्रवर (फ - व)

FITNA-PARVAR फित्ना परवर
दिक़हो 'फ़तेह अंगिज़'

फ़तेह गर (फ - व)

FITNA-GAR फित्ना गर

दिक़हो 'फ़तेह अंगिज़'

FUTÚR फ़तूर (फ - तूर (ए - मड))

1. विघ्न (Vighn) बाधा (Bádha) खलल (Khalal) 2. दोष (Dosh) खराबी (Kha-rábi) (खराबी)

FAT, VA फतवा (फ - वा (ए - मड))

विधि निषेध (Vidhi nisbedh) धर्मशास्त्र (Dharmág, gya) (धर्मशास्त्र) (Sharyi hukm) (धर्मशास्त्र) (हक़म)

FARÁGH فراغ (ع - مذ) فرار

1. अवकाश (Avkâsh) فرصت (Fursat)
2. मुक्ति (Mukti) छुटकारा (Chhutkára) नजात (Naját) (چھٹکارا) (نجات)

FARÁGH فراغت (ع - مٹ) فرار

1. अवकाश (Avkâsh) فرصت (Fursat)
2. विश्राम काल (Vishráam kál) (چھٹی) (Chutti) (کال)
3. समृद्धि (Samriddhi) (سمردھی) (فارغ) (Fá ri gh ul b á li)
4. ऐश्वर्य (Aishwar,rya) ऐश (Aish) (عیش)

FIRÁQ فراق (ع - مذ) فیراک

1. विरह (Virah) (ویرہ) (Viyog) (جداई) (Judáyi) (ویوگ)
2. विच्छेद (Vich,ched) (وچ) (تفریق) (Tafriq) (فراق)

FARÁMOSH فراموش

1. प्रमाद (Pramád) (پرماڈ) (Bhúl) (بھول) (Vismriti) (وسمړتی)
2. प्रमादित (Pramádit) (پرمادیت) (Bhúla hua) (بھولا ہوا) (فراموشی) (ف - مٹ)

FARÁMOSHI فراموشی

1. प्रमाद (Pramád) (پرماڈ) (Bhúl) (بھول) (Vismriti) (وسمړتی)

2. आत्मोत्सर्ग (Átmotsargi) (آتموت) (Jánbáz) (جان باز) (سرگی)

3. भक्त (Bhakt) (بھکت) (Vafádár) (وفادار) (Sach,chá farmán bardár) (سچا فرمان بردار)

FARÁKH فراخ (ف - ص) فرار

विस्तृत (Vistrit) (وستریت) (Prathit) (پرتھت) (Kusháda) (کشادہ)

FARÁKHI فراخی (ف - مٹ) فرار

विस्तार (Vistár) (وسترار) (Vus,at) (وسعت)

FIRÁR فیرار (ع - مذ) فیرار

1. पलायन (Paláyan) (پلاین) (Bhágna) (بھاگنا)
2. گرفتاری کے تر سے بھاگ جانا یا قید سے نکل بھاگنا

FARÁZ فراز (ف - مذ) فرار

1. उच्चता (Uch,chata) (اچ چتا) (Ucháyí) (اونچائی) (Balandi) (بلندی)
2. बलन्द किया हुआ (Baland kiya hua) (بلند کیا ہوا) (دوسرے معنوں میں مرکب ہو کر آتا ہے جیسے 'سرفراز')

FIRÁSAT فراست (ع - مٹ) فیراسٹ

निपुणता (Nipunatá) (نپونٹا) (Cháturrya) (چاتریہ) (Pratibha) (پرتبھا) (Zahánat) (زہانت)

FARHAT فرحت (ع - مٹ) فرہٹ
 ہرپ (Harsh ہرش) آنانند (Ānand
 آنند) خوشی (Khushi خوشی)

FAR, RUKH فرخ (ف - ص) فرخ
 शुभ (Shubh شوبھ) मंगलमय (Mangal
 mai ملگل مے) مبارक (Mubarak
 مبارک)

فرخنده (ف - ص)

FARKHUNDA فرخوندا
 मांगलिक (Māngalik مانگلک) शुभा-
 न्वित (Shubhānvit شوبھانویت) مبارक
 (Mubarak مبارک)

- FARD فرد (ف - مذ) فرد
 1. व्यक्ति (Vyakti ویکتی) शख्स
 (Shakhs شخص)
 2. एकाकी (Ekāki ایکائی) अकेला
 (Akela اکيلا)
 3. लेख (Lekh ليکھ) तहरीर (Tahrir
 पत्र (Pattra پتر) (تصوير
 4. दुलाई (Dulāyi دلائی)

FARDA فردا (ف - مٹ) فردا
 परेद्युः (Pred, dyuh پريدیوہ)
 आने वाला कल (Āne vāla kal آنے
 والا کل)

فرد جرم (ع - مٹ)

FARDE-JURM फर्दे जुर्म
 अभियोग पत्र (Abhiyog patra अभि
 योग पत्र) चार्ज शीट (Charge
 sheet चارج शीट)

FARÁVÁN फरावाँ (ف - ص) فراوان
 प्रचुर (Prachur پرچور) अधिक (Adhik
 ادھک) बहुत (Bahut بہت)
 فراوانی (ف - مٹ)

FARÁVÁNI फरावानी
 अधिकता (Adhikata ادھکता) बाहुल्य
 (Bāhulya باھلیہ) प्राचुर्य (Prāchurra
 پرچوریہ) बहुतता (Bahutāt بہتات)

FARÁHAM फराहम (ف - ص) فراهم
 एकत्र (Ekattr ایکٹر) संचित (Sanchit
 संचित) इकट्ठा (Ikattha اکتھا)

FARBEH फरबेह (ف - ص) فرہہ
 पीवर (Pívar پیور) स्थूल (Isthul
 मेदुर (Medur میدور) मोटा
 ताजा (Mota tāza موتا تازه)

FARBEHI फरबेही (ف - مٹ) فرہی
 स्थूलता (Isthulata استھولتا) पीवरता
 (Pivarata پیورता) पीनता (Pīnata
 मोटापन (Mota pan موتا پن)

- FARJ फर्ज (ع - مٹ) فرج
 1. भग (Bhag بهگ) योनि (Yoni
 अन्दामे निहानी (Andāme
 निहानी) (اندام نہانی)
 2. दरार (Darār درار) दर्ज़ (Darz درز)

FARAH फरह (ع - مذ) فرح
 हर्ष (Harsh ہرش) प्रसन्नता (Prasan, nata
 خوشی (Khushi خوشی) (پرسن نعا)

FARHÁN फर्हां (ف - ص) فرحان
 प्रसन्न (Prasann پرسن) हर्षित (Harshit
 خوش (Khush خوش) (هرشت)

फरुश (ए - मड) फरुश FARSH

1. बिछौना (Bichhauna बछौना) बड़ी दरो (Bari dari बड़ी दरी)
2. पक्की जमीन (Pakki zamin पक्की जमीन)

फरुश्टे (फ - मड) फरिश्ता FIRISHTA

1. सुर (Sur सुर) देवता (Deota देवता)
2. सज्जन (Sajjan सज्जन) शरीफ (Sharif शरीफ)

फरुश्टे बापुन (एफ - व)

फरिश्ता बातिन (FIRISHTA-BÁ TIN) सदात्मा (Sadátma सदात्मा) देवात्मा (Devátma देवात्मा) नेक दिल (Nek dil नेक दिल)

फरुश्टे सिरत (ए - व)

फरिश्ता सीरत (FIRISHTA-SÍ RAT) साधु चरित (Sádhu charit साधु चरित) नेक करदार (Nek kardár नेक करदार)

फुरुसत (ए - मड) फुरुसत FURSAT

1. अवकाश (Av,kásh अवकाश) छुट्टी (Chhutti छुट्टी)
2. कार्य रिकता (Kárrya riktata कार्य रिकता) निठल्ला पन (Nithallá pan निठल्ला पन)

फरुस (ए - मड) फरुस FARZ

1. धर्म (Dharm धर्म) कर्तव्य (Kartav,vya कर्तव्य) फरीजा (Fariza फरीजा)
2. ईश्वरादिष्ट कर्म (Íshwarádísht karm ईश्वरादिष्ट कर्म)

फरुद हसब (ए - मड)

FARDE-HISÁB फरुदे हिसाब बीजक (Bijak बीजक) चिट्ठा (Chittha चिट्ठा)

फरुदुस (ए - मड) फरुदौस FIRDAUS

स्वर्ग (Swarg स्वर्ग) देवलोक (Deo-lok देवलोक) नाक (Nák नाक) बिहिश्त (Bihisht बिहिश्त)

फरुजाने (फ - व) फरुजाना FARZÁNA

1. निपुण (Nipun निपुण) होशियार (Hoshyár होशियार)
2. बुद्धिमान् (Buddhi máu बुद्धिमान्) मेधावी (Medhávi मेधावी) अक्लमन्द (Aql mand अक्लमन्द)

फरुजन्द (फ - मड) फरुजन्द FARZAND

पुत्र (Puttr पुत्र) आत्मज (Átmaj आत्मज) लङ्का (Laṅka लङ्का)

फरुस (फ - मड) फरुस FARAS

अश्व (Ash,shwa अश्व) हय (Hai हय) घोड़ा (Ghora घोड़ा)

फरुस्तاده (फ - व)

फरिस्तादा FIRISTÁDA

प्रेषित (Preshit प्रेषित) मेजा हुआ (Bheja hua मेजा हुआ)

फरुसुदे (फ - व) फरुसुदा FARSÚDA

जीर्ण (Jirn जीर्ण) जर्जर (Jarjar जर्जर) पुराना (Purána पुराना) पुराना (Phata purán पुराना)

FIRQA فِرْقَا (فرقہ - ع - مذ)

1. सम्प्रदाय (Sampradāe) (سامپردایے) مज़ہب (Maz,hab) (مذہب)
2. वर्ग (Varg) (ورگ) श्रेणी (Shreni) (شرینی) जमाअत (Jamá,at) (جماعت)
3. पक्ष (Pakchh) (پکچھ) दल (Dal) (دل) पार्टी (Party) (پارٹی)

فرقہ بندی (ع - ص)

FIRQA-BANDI فِرْقَا بَندی

1. साम्प्रदायिकता (Sámpradáyikata) (سامپردایکیتا) मज़हबीयत (Maz-habiyat) (مذہبییت)
2. दलबन्दी (Dal bandi) (دل بندی) पार्टी बन्दी (Party bandi) (پارٹی بندی)

فرقہ پرست (ع - ص)

FIRQA-PARAST فِرْقَا پَرست

- साम्प्रदायिक (Sámpradāik) (سامپردایک) मज़हबी तअस्सुब रखने वाला (Maz,habí ta,assub rakhne vála) (مذہبی تعصب رکھنے والا)

فرقہ پرور (ع - ص)

FIRQA-PARVAR فِرْقَا پَرवर

دیکھو 'فرقہ پرست'

FARGUL فَرغُل (فرگل - ف - مذ)

- लबादा (Labáda) (لبادہ) रुईदार अंगा (Ruí dár anga) (روئی دار اंगा)

FARMÁN फ़र्मान (فرمان - ف - مذ)

1. राजादेश (Rájádesh) (راجادیش)

جن کاموں کا خدا کی طرف سے حکم ہو

3. कल्पना (Kalpana) (کلپنا) गढ़त (Garhant) (گڑھنت)

فرض شناس (ع - ص)

FARZ-SHANÁS फ़र्ज़ शनास

- कर्तव्य पालक (Kartav,vyá pálak) (کرتویہ پالک) फ़र्ज़ पहचानने वाला (Farz pahchán ne vála) (فرض پہچاننے والا)

FARZI फ़र्ज़ी (فرضی - ع - ص)

- काल्पनिक (Kálpuník) (کالینک) खयाली (Khayáli) (خیالی)

FART फ़र्त (فرط - ع - ص)

- अधिकता (Adhikata) (ادھیکتا) बहुतात (Bahutát) (بہتات)

FAR,A फ़र्अ (فرع - ع - مٹ)

1. शाखा (Shákha) (شاخہ) डाली (Dáli) (دالی)
2. गौण (Gaun) (گؤن) गैर अहम (Ghair aham) (غیر اہم)

FARQ फ़र्क (فرق - ع - مذ)

1. शिर (Shír) (شر) सर (Sar) (سر)
2. अन्तर (Antar) (انتر) भेद (Bhed) (اختلاف) इख़्तिलाफ़ (Ikhtiláf) (بہید)
3. दूरत्व (Dúratwa) (دورتو) फ़ासिला (Fásila) (فاصلہ)

FURQAT फ़ुर्क़त (فرقت - ع - مٹ)

- विरह (Virah) (وریہ) वियोग (Viyog) (جدائی) जुदाई (Judáyi) (جودگ)

فروشنده (ف - ص)

FAROSHINDA फ़रोशिनदा

विक्रेता (Vik,kreta) बेचने वाला
(Bechne vála) (بیکھنے والا)

FAROQH फ़रो़ (फ - मड) فروغ

1. प्रकाश (Prakásh) चमक
(Chamak) (چمک)

2. शोभा (Shobha) रौनक
(Raunaq) (رونی)

3. उन्नति (Unnati) तरक्की
(Taraqqi) (ترقی)

फ़रो़ ग़ अशत (फ - मड)

FIRO-GUZÁSHT फ़िरो गुज़ाशत

चूटि (Truti) चूक (Chúk) (چوک)

फ़ो मान्दे (फ - मड)

FIRO-MÁNDÁ फ़िरो मांदा

1. श्रान्त (Shránt) क्लान्त
(Klánt) थका हुआ (Thaka hua) (تھکا ہوا)

2. निराश्रय (Nirásh,shrai) लाचार
(Asamarth) (لاچار) (Láchár)

फ़ो माये (फ - मड)

FIRO-MÁYA फ़िरो माया

तुच्छ (Tuchchh) अधम (Adham)
(कमीना) (Kamína) (ادم)

FARHANG फ़र्हंग (फ - मड) فرهنگ

1. बुद्धि (Bud,dhi) समझ
(Samajh) (عقل) (Aql)

2. शब्द कोष (Shabd kosh) لغات
(Luġhát) (شبد کوش)

शाही हुकम (Sháhi hukm) (شاهی حکم)

2. आदेश पत्र (Ádesh pattr) (आदेश पत्र)
हुकम नामा (Hukm náma) (हुकम نامہ)

फ़र्मां बरदार (फ - मड)

FARMÁN-BARDÁR फ़र्मां बरदार

आज्ञाकारी (Ággya kári) (आज्ञाकारी)
ताबेदार (Tábe dár) (تابعدار)

फ़र्मां रवा (फ - मड)

FARMÁN-RAVA फ़र्मां रवा

शासक (Shásak) हुकम रां
(Hukm rán) (حکم دان)

फ़र्मां श (फ - मड)

FARMÁISH फ़र्मांश

याचना (Yáchana) मांग (Máng)
(तलबी) (Talabi) (مانگ)

FIRO फ़िरो (फ - मड)

शान्त (Shánt) साकिन
(Sákin) (खतम) (Khatm)

FIRO-TAN फ़िरोतन (फ - मड)

विनम्र (Vinamr) विनीत (Vinit)
(खाकसार) (Kháksár) (ونیم)

FAROKHT फ़रोख़्त (फ - मड)

1. विक्रीत (Vik krib) बेचा
(बेचना) (Becha hua) (हुआ)

2. विक्रय (Vik kriya) बेचना
(बेचना) (Bechna) (हुआ)

FAROZÁN फ़रोज़ां (फ - मड)

प्रकाश मान (Prakásh mán) (प्रकाश मान)
(रोशन) (Raushan) (मान)

فریب کار (ف - مذ)

FAREB-KÁR فریب کار

छली (Chhali) वंचक (Vanchak)
धोखे बाज़ (Dhokhe báz)
(دهوکه باز)

FAREBI फरेबी (ف - ص)

छली (Chhali) धूर्त (Dhúrt)
(वंचक) (Vanchak) (دهورت)
धोखे बाज़ (Dhokhe báz) (دهوکه باز)

FARÍZA फरीज़ा (ع - مذ)

1. धर्म (Dharm) कर्तव्य (Kar-
táv,vyá) फर्ज़ (Farz) (کرتویه فرض)
2. धार्मिक फर्ज़ (Dhármiik farz)
[مذهبی پابندی] (دهارمک فرض)

FAREFTA फरेफ़ता (ف - ص)

मुग्ध (Mugdh) आसक्त (Ásakt)
(عاشق) (Áshiq) लट्टू (Lattú)
(لٹو)

FARÍQ फरीक (ع - مذ)

1. पक्ष (Pakchh) दल (Dal)
(पार्टी) (Party) (دل)
2. प्रतिद्वन्द्वी (Prati dwandwi)
(حریف) (Harif) (دوندى)

FUZÚN फ़ुज़ून (ف - ص)

افزون کا مخفف

अधिक (Adhik) प्रचुर (Prachur)
(बहुत) (Bahut) (پرچر)

FASÁD फ़साद (ع - مذ)

1. विकार (Vikár) दोष (Dosh)
(खराबी) (Kharábi) (دوش)

FARYÁD फर्याद (फ - म्)

1. आर्त नाद (Árt nád)
चित्लाहट (Chilláhat)
2. वाद (Vád) अभियोग (Abhiyog)
(نالش) (Nálsh) (ابهی یوگ)

فریاد رس (ف - ص)

FARYÁD-RAS फर्याद रस

न्याय कर्ता (Nyáe karta)
मुंसिफ़ (Munsif) (نہاے کرتا منصف)

FARYÁDI फर्यादी (ف - ص)

1. अभियोगी (Abhiyogi)
मुत्तगीस (Mustaghís)
2. आर्त नाद कर्ता (Árt nád karta)
फर्याद करने वाला (Faryád karne vála)
(والا)

FAREB फरेब (ف - مذ)

छल (Chhal) कपट (Kapat)
(वंचना) (Vanchana) (कपट)
धोखा (Dhokha) (دهوکها)

فریب دهی (ف - م्)

FAREB-DIHI फरेब दिही

छल व्यवहार (Chhal vyavahár)
(वंचना) (Vanchana) (ویوهار)
ठगी (Thagi) (تھگی)

فریب خورده (ف - ص)

FAREB-KHURDA फरेब खुर्दा

वंचित (Vanchit)
(छलित) (Chhalit) (वंचना) (Vanchana)
(دهوکها کھایا ہوا) (Dhokha kháya hua)

2. मायावी (Máyávi) शोबदा
बाज़ (Shobada báz) شعبده باز

FASHURDA फ़शुर्दा (ف - ص) فشرده
افشوده کا مختلف دیکھو 'افشوده'

FASÁHAT फ़साहत (ع - مٹ) فصاحت
लाटिका (Látika) कोमला (Komala) (कुमला)
गद्य या पद्य की वह लेखन शैली
जिसमें हलके फुलके शब्दों का प्रयोग
हो और अलंकार आदि की बहुतायत न हो
(Gaddya ya paddy ki voh lekhan
shaili jis men halke phulke shabdon
ka prayog ho aur alankarádi ki
bahutát na ho) گدیہ یا پدیہ کی وہ
لیکھن شیلی جس میں ہلکے پھلکے
شیدوں کا پریوگ ہو اور الکارادی
(کی بہتات نہ ہو)

FASSÁD फ़साद (ع - مذ) فساد
रक्त मोचक (Rakt mochak) رکت
फ़सद खोलने वाला (Fasd
kholne vála) فصد کھولنے والا

FASL फ़सल (ع - مٹ) فصل

1. ऋतु (Ritu) मौसिम (Mausim) (موسم)
2. अन्तर (Antar) फ़ासिला (Fásila) (فاصلہ)
3. अध्याय (Ad,dhyáe) बाब (Báb) (باب)
4. रबी और खरीफ या बहार और ख़िज़ां का समय (Rabi aur kharif ya bahár aur khizán ka samai) (ربیع اور خریف یا بہار اور خزاں کا سمے)

2. उपद्रव (Upad drav) भगका
(Jhagra) جهگڑا

FASÁNA फ़साना (ف - مذ) فسانہ
افسانہ کا مختلف

1. उपन्यास (Upan,nyás) (ایپنہاس)
नाविल (Novel) ناول
2. कथा (Katha) कहानी (Kaháni) (کتھا)
کہانی

FASKH फ़स्क़ (ع - ص) فسّخ
खंडित (Khandit) विच्छिन्न
(Vich,ehinn) शिकस्ता
(Shikasta) شکستہ

فسردگی (ف - مٹ)

FASURDAGI फ़सुर्दगी
افسردگی کا مختلف دیکھو 'افسردگی'

FASURDA फ़सुर्दा (ف - ص) فسرده
افسوده کا مختلف دیکھو 'افسوده'

FISQ فِسْق (ع - مذ) فسق
दुराचार (Duráchár) पाप
(Páp) बद आमाली (Bad ámalí)
(بد اعمالی)

FUSÚN फ़ुसूँ (ف - مذ) فسوں
افسون کا مختلف

अभिचार (Abhichár) यंत्र मंत्र
(Yantr mantr) जादू (Jádu) (جادو)

فسوں گر (ف - ص)

FUSÚN-GAR फ़ुसूँगर

1. अभिचारी (Abhichári) (ابھی چاری)
जादूगर (Jádúgar) (جادوگر)

فضول خرچ (ع - ف - ص)

FUZÚL-KHARCH फुजूल खर्च
अपव्ययी (Apav,vyayi) (اپو،ویپی)
बहु व्ययी (Bahuv,vyayi) (बहु व्ययी)
बेकार खर्च करनेवाला (Bekár kharch
karne vála) (بیکار خرچ کرنے والا)

فضول گو (ع - ف - ص)

FUZÚL-GO फुजूल गो
अनर्थ वादी (Anarth vâdi) (انرثہ والدی)
मुखर (Mukhar) (مکھر) वाचाल (Váchal
बकवासी (Bakvâsi) (बाकवासी) (वाचाल)

فضله (ع - ف - م - ذ)

FUZLA फुजला
1. विष्टा (Vishtha) (ویشتھا) मल (Mal
गू (Gú) (گو) (مل)
2. नीचे बची हुई चीज़ (Niche bachi
hui chiz) (نیچے بچی ہوئی چیز)
फोक (Phok) (فوک)

فضیحت (ع - ف - م - ذ)

FAZÍHAT फज़ीहत
भर्त्सना (Bhartsana) (بھرتسنا) निन्दा
(Ninda) (نندا) रुसवाई (Rusvâyi
(روسوائی)

فضیلت (ع - ف - م - ذ)

FAZÍLAT फज़ीलत
1. विद्वत्ता (Vid,dwatta) (विद्वत्ता) पांडित्य
(Pándittya) (پاندیتیہ) इल्मीयत
(Ilmiyat) (علمیت)
2. प्रधानता (Pradhánata) (پردهانتا)
तरजीह (Tarjih) (ترجیح)

فطرت (ع - ف - م - ذ)

FITRAT फ़ितरत
1. प्रकृति (Prakriti) (प्रकृति) नेचर
(Nature) (نچر)

FASLI फ़स्ली (ع - ف - ص)

1. ऋतु सम्बन्धी (Ritu sambandhi
मौसिमी (Mausimi) (رتو سمبندھی)
موسمی)
2. किसानों का साल (Kisánon ka sál
(کسانوں کا سال)

FASÍH फ़सीह (ع - ف - ص)

फ़साहत से पूर्ण (Fasáhat se púrñ
(فصاحت سے پورن)

FASÍL फ़सील (ع - ف - م - ذ)

प्राचीर (Práchír) (پراچیر) शहर पनाह
(Shahr panáh) (شہر پناہ)

FAZA फ़ज़ा (ع - ف - م - ذ)

1. वातावरण (Vátávaran) (واتاवरان)
माहौल (Máhaul) (ماحول)
2. अन्तरिक्ष (Antariksh) (انترکیش)
खला (Khala) (خلا)

FAZ,L फ़ज़ल् (ع - ف - म - ذ)

1. अनुकम्पा (Anu kampa) (انوکمپا)
दया (Daya) (دیا) मेहरबानी (Mehr-
báni) (مهربانی)
2. प्रतिष्ठा (Pratishtha) (پرتیشٹھا)
बुजुर्गी (Buzurgi) (بزرگی)

FUZÚL फ़ुजूल (ع - ف - م - ذ)

فضله کی جمع

1. खराब रतूबतें (Kharáb rutúbaten
(خراب رطوبتیں)
2. विष्टा (Vishtha) (ویشتھا) गू (Gú) (گو)
3. व्यर्थ (Vyarth) (व्यर्थ) वृथा (Vritha
(वृथा) बेकार (Bekár) (بیکار)

FAQR فقیر (ع - مذ) فقیر

1. दरیدیتا (Darid, drata) (دردرتا)

محتاجی (Muhtáji)

2. سنّیاس (Sannyás) (سنیاس) فقیری

(Faq'ri) (فقیری)

FIQRA فیکرا (ع - مذ) فیکرا

1. واکھی (Vákkyá) (واکیہ) جملہ

(Jumla) (جملہ)

2. رید کی ہڈی کا گوریا (Ríh ki

haddi ka guriya) (رید کی ہڈی

کا گوریا)

FAQAT فقط (ع - ص) فقط

ہتی (Iti) (اتی) بس (Bas) (بس)

FIQ,H فیکھ (ع - مذ) فیکھ

دھرم شاستر (Dharm shástr) (دھرم

علم شرا (Ilme shara) (علم شرع)

FAQÍR فقیر (ع - مذ) فقیر

1. سنّیاسی (Sannyási) (سنیاسی) درویش

(Darvesh) (درویش)

2. بیکھک (Bhikchhuk) (بیکھک)

بیکھمگا (Bhikmanga) (بیکھمگا)

FUKÁHÁF فکاهات (ع - مذ) فکاهات

فکاهت کی جمع

منورنجن (Mano ranjan) (منورنجن)

دل چسپ باتیں (Dil chasp bāten) (دل

مذاح) (Mizáh) (مذاح) چسپ باتیں

FIKR فیکر (ع - مذ) فیکر

1. وچار (Vichár) (وچار) خیال

(Khayál) (خیال)

2. سواہا (Swabháo) (سواہا) خلصت

(Khaalat) (خلصت)

3. دھورتا (Dhúrtata) (دھورتا) چالاکی

(Cháláki) (چالاکی)

FITRI فیکری (ع - ص) فیکری

سواہاویک (Swábhávik) (سواہاویک)

نہسریک (Naisargik) (نہسریک)

پراکریک (Prákritik) (پراکریک) نہچرل

(Natural) (نہچرل)

FEL فیل (ع - مذ) فیل

1. کاری (Karriya) (کاریہ) کرم

(Kám) (کام) کام

2. کریا (Kriya) (کریا) فیل (Fel) (فیل)

فیل لازم (ع - مذ)

FALE-LÁZIM فیلے لازیم

اکرمک کریا (Akarmak kriya) (اکرمک

کریا)

فیل متعدی (ع - مذ)

FELE-MUTA, ADDI فیلے متعدی

اکرمک کریا (Sakarmak kr. ya

اکرمک کریا)

FUGHÁN فغان (ف - مذ) فغان

آ: (Áh) (آ) نالا (Nála) (نالہ)

FUQDÁN فوکدان (ع - مذ) فوکدان

انپ (Anuplab, dhata) (انپ)

اپ (Ap, práp, pyata) (اپ)

آہا (Áháo) (آہا) ناہا

(Ná yábi) (ناہا)

FALÁKAT फ़लाकत (ع - مٹ) فلاکت
 दरिद्रता (Dariddrata دردروتا) निर्धनता
 (Nirdhanata نردھنٹا) कंगाली (Kan-
 gālī कङ्काली) गरीबी (Gharībī غریبی)

فلاکت زده (ع - ف - ص)

FALÁKAT-ZADA फ़लाकत ज़दा
 दरिद्र (Dariddr دردر) निर्धन (Nardhan
 निर्धन) मुफ़लिस (Muflis مفلس)

FULÁN फ़लान (ف - ص) फ़लाना (Falāna
 فلالا) अमुक (Amuk امک)

FILIZ.ZÁT फ़लिज्जात (ع - مٹ) فازات
 फ़िज़ की جمع

अष्ट धातु (Asht dhātu अष्ट दधातु)
 सोना चांदी वगैरा (Sona chāndī
 vaḡhaira سونا چاندی وغیره)

FALS फ़ल्स (ع - مڈ) فلس

1. पण (Pan पण) पैसा (Paisa پیسہ)
2. वटिका (Vatika वटिका) टिकिया (Tikiya تکیا)
3. शल्क (Shalk शल्क) मछली का सिन्ना (Machhli ka sinna مچھلی کا سینا)

FALSAFA फ़लसफ़ा (ع - مڈ) فلسفہ

1. विज्ञान (Viggyán वीज्यान) हिकमत (Hikmat حکمت)
2. दर्शन शास्त्र (Darshan shāstr दर्शन शास्त्र) फ़िलासफ़ी (Philosophy فیلاسفی)

2. आशंका (Āshanka आशंका) तशवीश (Tashvish تشویش)

3. कल्पना (Kalpana कल्पना) तख़ैयुल (Takha'yul تکھیل)

فک رهن (ع - مڈ)

FAK,KE-RAHN फ़क्के रहन
 बंधक मोचन (Bandhak mochan باندھک موچن)
 गिरव चीज़ का छूटना (Girau chiz ka chhútna گرو چھڑ کا چھوٹنا)

فکر مند (ع - ف - ص)

FIKR-MAND फ़िक्र मन्द
 चिंतित (Chintit चिन्तित) फ़िक्र में पड़ा
 हुआ (Fikr meḥ para hua فکر میں ہوا)

FIGÁR फ़िगार (ف - ص) फ़िगार
 च़त (Chhat च़त) घायल (Gháyal
 زخمی) ज़ख्मी (Zakhmi گھائل)

FALÁH फ़लाह (ع - مٹ) فلاح

1. हित (Hit हित) उपकार (Upkár
 बहबूद (Bahbúd بھبود) (أپکار)
2. कल्याण (Kallyán कल्याण) नजात (Naját
 نجات)

FALLÁH फ़ल्लाह (ع - مڈ) فلاح

कृषक (Kriashak कृशक) किसान (Kisán
 کسان)

FALÁHAT फ़लाहत (ع - مٹ) فلاحت

कृषि (Kriahi कृशी) काश्तकारी (Kāshṭ
 کاشت کاری)

FAN فن (ع - مذ) فن

1. शिल्प (Shilp) कारीगरी (کارِیگری) (Kārigari)
2. धूर्तता (Dhūrtata) मक्कारी (مککاری) (Makkāri)

FANA फना (ع - مث) فنا

1. नाश (Nāsh) विनाश (Vināsh) (تباہی) तबाही (Tabāhi) (وناش)
2. मृत्यु (Mṛtyu) निधन (निधन) (Nidhan) मौत (Maut) (موت)

FAN-KĀR फनकार (ع - ص) فن کار

- कलाकार (Kalākār) कला कुशल (Kula kushal) माहिरेफन (Māhire fan) (ساهر فن)

فن موسیقی (ع - مذ)

FAN,NE-MŪSĪQĪ फन्ने मूसीकी

- संगीत कला (Sangit kala) गान विद्या (Gān vidya) गाने का इल्म (Gāne ka ilm)

FĀV,VĀRĀ फव्वारा (ع - مذ) فواره

- जल यंत्र (Jal yanttr) धारा यंत्र (Dhāra yanttr) फुहार (Phuhāra)

FU,ĀQ फुआक (ع - मथ) فواق

1. हिकका (Hikka) हिचकी (Hichki) (هچکی)
2. हिचकी का मरज़ (Hichki ka maraz) (هچکی کا مرض)

FAVĀKEH फवाकेह (ع - مذ) فواکه

- فاکهہ کی جمع (Fākeh ki jamc) फल (Phal) मेवे (Meve)

FALSAFI फलूसफी (ع - مذ) فلسفی

- विज्ञानी (Viggyāni) दार्शनिक (Dārsanik) हकीम (Hakīm) (دارشنگ) (Philosopher) (حکیم) (فلاسفر)

FILFIL फिल्ल (ع - मथ) फिल् फिल्

- मरिच (Marich) मिर्च (Mirch) (مرچ) (میرچ)

FALAK फलक (ع - مذ) فلک

- गगन (Gagan) आकाश (Akāsh) (گگن) (آکاش) (آسمان) (Āsmān)

FULK फुल्क (ع - मथ) فلک

- नौका (Nauka) नाउ (Nāo) (نوکا) (ناؤ)

فلک شگاف (ع - ص)

FALAK-SHIGĀF फलक शिगाफ

- गगन भेदी (Gagan bhodi) आस्मान में छेद करने वाला (Āsmān men chhed karne vāla) (چھید کرنے والا)

FALAKĪ फलकी (ع - ص) فلکی

- आकाशीय (Ākāshīya) आस्मानी (Āsmāni) (آکشیہ) (آسمانی)

फलकीयत (ع - مذ)

FALAKĪYĀT फलकीयात

- आकाश विज्ञान (Ākāsh viggyān) अंतरिक्ष विज्ञान (Antarikshh viggyān) इल्मुल अफ्लाक (Ilmul afīāk) (آکاش وِیْجْیَان) (انتریکش وِیْجْیَان) (علم الانلاک)

FAM फम (ع - مذ) فم

- मुख (Mukh) मुँह (Munh) (مکھ) (مُنْه)

FAUJ کا (Fauj ka اسم بیلدی)
(فوج کا)

FAURAN فوراً (ع - ص) کورن (شہر) (Shighr) تورت (Turant) (جالت) (Jald) (ترنت)

FAURI فوری (ع - ص) کوری (شہر) (Shighrata purn) (فیل فور) (Fil faur) (فیل فور)

FOTA فوطہ (ف - مذ) کاتا

1. راج کر (Raj kar) (راج کر) (Khiraj) (خراج)

2. کیشی کر (Krishikar) (کیشی کر) (Lagan) (لگان)

(ع)

3. تاولیا (Tauliya) (تاولیا) (Angauchha) (انگچھا)

(ا)

4. آند کوش (And kosh) (آند کوش) (Khusya) (خسہ)

FUFAL فوفل (ع - مذ) فوفل

گواک (Guvak) (گواک) (Kramuk) (کرامک)

چھالیا (Chhaliya) (چھالیا) (Supari) (سپاری)

FAUQ فوق (ع - ص) کوق

1. وپار (Upari) (وپار) (Upar) (اوپر)

2. پردھانتا (Pradhánata) (پردھانتا) (Tarjih) (ترجیح)

FAUQIYAT فوقیت (ع - مذ) کوقیت

1. پردھانتا (Pradhánata) (پردھانتا) (Tarjih) (ترجیح)

FAVÁID فوائد (ع - مذ) فوائد کی جمع

لام (Labb) فایدہ (Fáide)

FAUT فوت (ع - مذ) فوت

1. مरण (Maran) (مرن) (Maut) (موت)

2. جو وقت پر آدا نہ ہو 'کجا'

(Jo vaqt par ada na ho 'Qaza')

(جو وقت پر آدا نہ ہو 'قضا')

FAUJ فوج (ع - مذ) فوج

سنا (Sena) (سنا) (Bal) (بل)

آنیک (Anik) (آنیک) (Chamu) (چمو)

لشکر (Lashkar) (لشکر)

فوج بحری (ع - مذ)

FAUJE-BAHRI فوجی بھری

جل سنا (Jal sona) (جل سنا)

فوج (Bahri fauj) (فوج)

فوجداری (ع - مذ)

FAUJDÁRI فوجداری

مار پیت (Mar pit) (مار پیت)

فساد (Fasád) (فساد)

فوج ہوائی (ع - مذ)

FAUJE-HAVÁYI فوجی ہوائی

وایو سنا (Vayu sena) (وایو سنا)

ہوائی فوج (Havayi fauj) (ہوائی فوج)

FAUJI فوجی (ع - ص) فوجی

1. سائیک (Sainik) (سائیک) (Sipahi) (سپاہی)

2. سنا سبندھی (Sena sambandhi) (سنا سبندھی)

کنا (Házir) ہاژیر جواہ (جواب javáb)

فی الجملہ (ع - ص)

FIL-JUMLA فیل जुमला

کینچنماٹر (Kinohin máttir) کینچن ماتر
کسی قدر (K'isi qadar) کسی قدر

فی الحقیقت (ع - ص)

FIL-HAQÍQAT فیل हकीकत

سٹیتا (Satt'yatáh) سٹیتا یثارتھت:
(Yatháarthata) یثارتھت سچ Much
(Sach much) سچ Much

فی الفور (ع - ص)

FIL-FAUR فیل فاور

تاتچھن (Tatchhan) تاتچھن شہر
(Shighr) شہر تورت (Turant)
فوران (Fauran) فوراً

FÍROZ فیروز (ف - ص)

1. شوبھ (Shubh) شوبھ منگل مہ
(Mangalmái) منگل مہ مبارک
(Mubáarak)

2. پراپت منوراث (Prápt manorath)
(Saphal) سफल (پراپت منوراث)
(Kámyáb) کامیاب (سپھل)

FÍROZA فیروزہ (ف - مذ)

نیل منی (Níl mani) نیل منی پیروژا
(Piroja) پیروژا

FAISAL فیسال (ع - ص)

نیرنیت (Nirnit) نیرنیت تے (Tai)

FAISALA فیسالہ (ع - مذ)

نیرنای (Nirnai) نیرنای تے (Tai)

2. उत्तमता (Uttamata) महानता
(Mahánata) फज़ीलत (Fazilat)
(فضیلت)

FAULÁD فولاد (ع - مذ)
لوہ سار (Loh sár) لوہ سار
(Ispát) اسپات

FEHRIST فہرست (ع - مٹ)

1. सूची पत्र (Súchí pattir) سوچی پتر
(Nirkh náma) نیرخ نامہ
2. नामावली (Náma vali) ناما ولی
(Námaun ki tafail) ناموں کی تفصیل

FAHM فہم (ع - مٹ)

1. बुद्धि (Buddhi) بدهی समझ
(Samajh) عقل (Aql)
2. विवेक (Vivek) वीवेक तमीज़
(Tamíz)

F1 فی (ع - مٹ)

1. मर्म (Marm) रहस्य (Rahas, sya)
(Bhed) भेद (Ráz)
2. प्रति (Prati) एक (Ek)

FAIYÁZ فایاض (ع - ص)

বাদانہ (Vadánnya) دان شیل
(Dán shíl) داند شیل Mukht
hast Mukhaiyir
(مختہر)

فی البدیہ کو (ف - ص)

FIL-BADÍH-GO فیل بادہ گو

उपस्थित वक्ता (Upásthit vakta)

हस्ति पाल (Hasti pāl) (हस्तिपाल)
महावत (Mahāvat) (महावत)

FĪL-PA फीलपा (फीलपा) (फ - मड)
शली पद (Shlipad) (शलीपद) पादगंडिर
(Pād gādir) (पादगंडिर) पील पांव रोग
(Pīl pāon rog) (पीलपां रोग)

FAILSUF फैलसूफ (फैलसूफ) (फ - मड)

1. वैज्ञानिक (Vaig,gyānik) (वैज्ञानिक)
फलास्फर (Philosopher) (फलास्फर) हकीम
(Hakīm) (हकीम)
2. वंचक (Vanchak) (वंचक) ठग
(Thag) (ठग)
3. धूर्त (Dhūrt) (धूर्त) मुतफन्नी
(Mutafanni) (मुतफन्नी)

FAIZ फैज़ (फैज़) (फ - मड)

1. दान शीलता (Dānashīlata) (दान)
(दारता) उदारता (Udārata) (उदारता)
बख्शिश (Bakhshish) (बख्शिश)
2. लाभ (Lābh) (लाभ) फाईदा (Fáida)
(फाईदा)
3. यश (Yash) (यश) कीर्ति (Kīrti)
(कीर्ति) नामवरी (Nāmvari) (नामवरी)

FAIZÁN फ़ैज़ान (फ़ैज़ान) (फ - मड)
दिकهو 'फ़ैज़'

FĪL फील (फील) (फ - मड)
करि (Kari) (करि) हस्ती (Hāsti)
गज (Gaj) (गज) पीलु (Pīlu)
(हान्थी) हाथी (Hāthi)

FĪL-BĀN फील बान (फील बान) (फ - मड)
हस्ति पक (Hasti pak) (हस्ति पक)

ق

QÁBIL काबिल (काबिल) (क - मड)

1. योग्य (Yoggya) (योग्य) लाइक (Láiq)
(लाइक)
2. पात्र (Pátr) (पात्र) मुस्तहक (Mustahaq)
(मुस्तहक)
3. चतुर (Chatur) (चतुर) निपुण (Nipun)
(होशियार) होशियार (Hoshyār)
4. विद्वान् (Vid,dwán) (विद्वान) फाज़िल
(Fázil) (فاضل)

QÁBIZ काबिज़ (काबिज़) (क - मड)

1. प्राप्ताधिकार (Práptádhikár) (प्राप्ताधिकार)
(मालिक) मालिक (Málik)
2. भोक्ता (Bhokta) (भोक्ता) इस्तेमाल
करने वाला (Istemaal karne wála)
(इस्तेमाल करने वाला)
3. ग्राही (Gráhi) (ग्राही) मल रोधक
(मल रोधक) कब्ज़ (Mal rodhak)
करने वाली दवा (Qabz karne wáli)
(कब्ज़ करने वाली दवा)

قابل احترام (ع - ص)

QÁBILE-EHTIRÁM काबिले एहतिराम
पूज्य (Pújjya पूजید) माननीय (Mána-
nīya मानید) मुहतरम (Molhtaram
(محترم)

قابل سزا (ع - ص)

QÁBILE-SAZA काबिले सज़ा
दंडनीय (Dandaniya दंडनید) सज़ा का
मुस्तहक़ (Saza ka mustahaq सज़ा का
(مستحق)

قابل اعتبار (ع - ص)

QÁBILE-ETIBÁR काबिले एतिबार
विश्वस्त (Vish,shwast विश्वस्त) मोतबर
(Motabar معتبر)

قابل غور (ع - ص)

QÁBILE-GHAUR काबिले गौर
शोचनीय (Shochaniya شوچنید)
सोचने के लाइक (Sochne ke láiq
(سوچنے کے لائق)

قابل اعتراض (ع - ص)

QÁBILE-ETIRÁZ काबिले एतिराज़
1. आपत्ति जनक (Ápatti janak आपत्ती
जल्क) एतिराज़ वाली बात (Etiráz
váli bát اعترض والی بات)
2. अनुचित (Anuchit अनुचित)
नामुनासिब (Na munásib نامناسب)

قابل قبول (ع - ص)

QÁBILE-QUBÚL काबिले कुबूल
मान्य (Mánnya मानید) ग्राह्य (Gráhya
(گراہید) मानने योग्य (Manne yoggya
(ماننے یوگیه)

قابل تعريف (ع - ص)

QÁBILE-TÁRÍF काबिले तारीफ़
प्रशंसनीय (Prashansaniya پرشن سنیه)
सराहने योग्य (Saráhane yoggya سراهنے
(یوگیه)

قابل نفرت (ع - ص)

QÁBILE-NAFRAT काबिले नफ़रत
उपेक्ष्य (Upekehyya اُپیکھیا) घृणित
(Ghrinit ग़रनित) नफ़रत के लाइक
(Naftrat ke láiq نفرت کے لائق)

قابل ذکر (ع - ص)

QÁBILE-ZIKR काबिले ज़िक्र
वर्णनीय (Varnaniya वर्णनید) बयान के
काबिल (Bayán ke qábil بیان کے قابل)

QÁBILA काबिला (ع - م)

धात्री (Dháttri دھاتری) प्रसाविका
(Prasávika پرساविका) मिडवाइफ़ (Mid-
wife میڈوائف)

قابلیت (ع - م)

QÁBILÍYAT काबिलीयत

- योग्यता (Yoggyata یوگیه) अहलीयत
(Ahliyat اهلیت)
- विद्वत्ता (Viddwatta وِدوتدا)
इल्मीयत (Ilmīyat علمیت)

قابل رحم (ع - ص)

QÁBILE-RAHM काबिले रहम
दयनीय (Dayanīya دایلیه) तरस खाने
के काबिल (Taras kháne ke qábil
(ترس کھانے کے قابل)

QÁSÍD کاسید (ع - مذ) قاصد

1. پتر واکھ (Pattr váhak) (پتر واکھ)
ناما ہر (Namá har) (نامہ ہر)

2. دوت (Dút) (دوت) ایلچی (Elehi)
(ایلچی)

QÁSIR کاسیر (ع - ص) قاصر

1. ویش (Vivash) (ویش) असमर्थ
(Asamarth) (اسمہرتھ) مجبور (Majbúr)
(مجبور)

QÁZI کاجی (ع - ص) قاضی

1. نیای کرتا (Nyáo karta) (نیای کرتا)
جج (Judge) (جج)
2. نیکاہ پڑانے والا (Nikáh parháne
vála) (نیکاہ پڑانے والا)

QÁTE کاٹے (ع - ص) قاطع

1. وچھدک (Vich,chedak) (وچھدک)
کاٹنے والا (Kátne vála) (کاٹنے والا)
2. نیوارک (Nívarak) (نیوارک) दाफे
(Dáfe) (دافے)

QÁLIDA کاہدا (ع - مذ) قاعدہ

1. نیام (Niyam) (نیام) सिद्धांत (Sid,
dhánt) (سدھانت) उसूल (Usúl)
(اصول)
2. ویدھان (Vidhán) (ویدھان) कानून
(Qánún) (قانون)
3. ریتی (Ríti) (ریتی) पद्धति (Pad,dhati)
(دستور) दस्तूर (Dastúr) (پدھتی)
4. کرم (Kram) (کرم) सिलसिला (Silsila)
(ترتیب) ترتیب (Tartíb) (سلسلہ)
5. اَلِف بے کی کتاب (Alif be ki kitáb)
(الف بے کی کتاب)

QÁBU کابو (ت - مذ) قابو

1. अधिकार (Adhi kár) (ادھی کار) कब्जा
(Qabza) (قبضہ)

2. ویش (Vash) (ویش) जोर (Zor) (زور)

QÁTIL کاتیل (ع - ص) قاتل

1. हिसक (Hinsak) (ہنسک) वधक
(Vadhak) (ودھک) हिंस्र (Hinsr) (ہنسہر)
हत्यारा (Hattyára) (ہتیارا)

QÁDIR کادیر (ع - ص) قادر

1. शक्तिमान् (Shakti mán) (شکتی مان)
इच्छित्यार वाला (Ikhtiyár vála)
(اختیار والا)
2. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek
nám) (ایشور کا ایک نام)

QÁRÚRA کارورہ (ع - مذ) قارورہ

1. मूत्र (Múttar) (موتر) पेशाब (Pesháb)
(پیشاب)

QÁRI کاری (ع - ص) قاری

1. पाठक (Páthak) (پاٹھک) पढ़ने वाला
(Parhne vála) (پڑھنے والا)

QÁZ کاز (ف - ذت) قاز

1. हंस (Hans) (ہنس) बतख (Batakḥ)
(بطخ)

QÁSÍM کاسیم (ع - ص) قاسم

1. वितरिता (Vitarita) (وٹریتا) वितरक
(Vitarak) (وترک) बांटने वाला (Bánt-
ne vála) (بانٹنے والا)

QÁSH کاش (ت - مٹ) قاش

1. खंड (Khand) (کھنڈ) अंश (Ansh)
(پھانک) फांक (Phánk) (انہی)

QÁLÍN कालीन (ف - مذ) فالین

आस्तर (Ástar) गालीचा (Ghálícha) (غالیچہ)

QÁMAT कामत (ع - م) قامت

1. आकार (Ákár) कद (Qad) (قد)

2. देह (Deh) शरीर (Sharír) (جسم) जिस्म (Jism) (شریر)

QÁNE काने (ع - ص) قانع

संतोषी (Santoshi) निस्पृह (Nisprih) (نسپره) मृतविकल (Muta-vakkil) (متوکل)

QÁNŪN कानून (ع - مذ) قانون

1. विधान (Vidhán) (ودھان) विधि (Vidhi) (ودھی) आईन (Áin) (ائین)

2. नियम (Niyam) रीति (Ríti) (قاعده) काइदा (Qáida) (دیتی)

3. एक बाजा (Ek bája) (ایک باجہ)

قانون داں (ع - ص)

QÁNŪN-DÁN कानून दां

विधानज्ञ (Vidhánaggya) (ودھانگیہ)

कानून जानने वाला (Qánún jánne vála)

(قانون جاننے والا)

قانون ساز (ع - ص)

QÁNŪN-SÁZ कानून साज

विधायक (Vidháyak) कानून (ودھायک)

बनाने वाला (Qánún banáne vála) (قانون بنانے والا)

QÁNŪNI कानूनी (ع - ص) قانونی

1. वैधानिक (Vaidhánik) (ویدھانک)

आईनी (Áyini) (آئیلی)

قاعده کلیه (ع - مذ)

QÁIDA-E-KULLIYA काइदए कुल्लिया

व्यापक नियम (Vyápak niyam) (ویاپک)

अति देश (Ati desh) (اتی دیس)

وه قاعدة جو ایک طرح کی باتوں (مسافروں کی تولی)

QÁFILA काफिला (ع - مذ) قافلہ

यात्री गण (Yátttri gan) (یاتری گن)

मुसाफिरो की टोली (Musáfiron ki toli)

(مسافروں کی تولی)

قافله سالار (ع - ص)

QÁFILA-SÁLÁR काफिला सालार

पथिकाध्यक्ष (Pathikád,dhyakohh) (پتھیکاد)

Qáfile काफिले का सरदार (دهیکفہ)

ka sardár (قافله کا سردار)

QÁFIYA काफिया (ع - مذ) قافیہ

अंत्यानुप्रास (Antyánupprás) (انتیا)

तुक (Tuk) (نپپراس)

قافیہ پیما (ع - ص)

QÁFIYA-PAIMA काफिया पैमा

कवि (Kavi) (کوی) शाइर (Sháir) (شاعر)

QÁLIB कालिब (ع - مذ) قالب

1. गोलंबर (Golamber) (گولمبر) फर्मा (Farma)

(فرما)

2. शरीर (Sharír) (شریر) देह (Deh)

(جسم) जिस्म (Jism) (دیه)

3. कपड़ा छापने का टप्पा (Kapra

chháp ne ka thapp) (کپڑا چھاپنے کا ٹھपा)

(کا ٹھपा)

2. कठिनता (Kathinata कठिन्ता)
मुशकिल (Mushkil मुश्कल) दिक्कत
(Diqqat دقّت)

QABÁLA कबाला (ع - مذ)

1. विक्रय पत्र (Vikkriya pattr विक्रीय पत्र)
बेची नामा (Bechi náma बेची नाम)
بیچی نامہ

2. संलेख (Sanlekh संलेख) दस्तावेज
(Dastávez दस्ताویز)

قبالة نویس (عف - ص)

QABÁLA-NAVÍS कबाला नवीस
संलेखक (Sanlekhak संलेखक)
दस्तावेज लिखने वाला (Dastávez
likhne vála दस्तावेज लेखने वाला)

QABR कब्र (ع - مٹ)
समाधि (Samádhi समادی) मृत भवन
(Mrit bhavan मरत भवन) गोर
(Gor گور)

قبرستان (عف - مذ)

QABRISTÁN कब्रिस्तान
समाधिस्थल (Samádhisthal समادیस्थल)
गोरिस्तान (Goristán گورستان)

QABZ कब्ज़ (ع - مذ)

1. कोष्ठ बद्धता (Kosht bad,dhata कोष्ठ बद्धता)
मलावरोध (Maláva-rodh मलावरोध)
कबज़ियत (Qabziyat कब्ज़ियत)

2. निष्कासन (Nishkásan निष्कासन)
निकालना (Nikálna निकालना)

دوسرے معنوں میں صرف روح کے
لئے آتا ہے

2. हुजती (Hujjati حجتی)

QÁID काइद (ع - ص) قائد

1. सेना पति (Sena pati सेना पति)
सिपह सालार (Sipah sálár सिपह सालार)

2. नेता (Neta नेता) लीडर (Leader
لیڈر)

QÁIL काइल (ع - ص) فائل

1. वक्ता (Vakta वक्ता) कहने वाला
(Kahne vála कहने वाला)

2. निरुत्तर (Niruttar निरुत्तर) लाजवाब
(Lá javáb लाजواب)

QÁIM काइम (ع - ص) قائم

1. स्थिर (Isthir स्थिर) टिका हुआ
(Tika hua टिका हुआ)

2. स्थापित (Isthápit स्थापित)
बुनयाद रक्खा हुआ (Bunyád
rakkha hua बुनियाद रक्खा हुआ)

قائم مقام (ع - ص)

QÁIM-MAQÁM काइम मक़ाम

1. स्थानापन्न (Isthánápann स्थानापन्न)
(Evaz एवज़) (यिन)

2. प्रतिनिधि (Pratinidhi प्रतिनिधि)
नाइब (Náib नाइब)

QABA कबा (ع - مٹ) نبا

एक विशेष प्रकार का लंबा चुगा (Ek
vishesh prakár ka lamba chugha एक विशेष प्रकार का लंबा चूगा)

QABÁHAT कबाहत (ع - مٹ) قباحث

1. दोष (Dosh दोष) विकार (Vikár
وڪار) बुराई (Buráyi बुराई)

QABÍLA कबीला (ع - مذ) قبیله

1. वंश (Vansh (वंش) खानदान (Khandán (خاندان)
2. समुदाय (Samudáe (سمودای جماعت (Jamá,at)
3. गोत्र (Gottr (गुत्र जाति (Játi (جانی نسل (Nasl)

QITÁL किताल (ع - مث) قتال

1. रक्तपात (Rakt pát (رکت پات) खुरेजी (Khúri zii (خوریژی)
2. युद्ध (Yuddh (یُدھ) लड़ाई (Laráyí (لڑائی जंग (Jang (جنگ)

QATL कत्ल (ع - مذ) قتل

- हिंसा (Hinsa (هینسا) वध (Vadh (ودھ) हत्या (Hattya (هتیا) खून (Khún (خون)

قتل عام (ع - مذ)

QATLE-ÁM कत्ले आम

- सर्व संहार (Sarv saughár (سرر سڻگھار) आम हत्या (Ám hattya (عام هتیا)

قتل ग़ा (ع - मथ)

QATL-GÁH कत्लगाह

- वध स्थल (Vadhasthal (ودھستھل) कत्ल करने की जगह (Qatl karne ki jagah (قتل کرنے کی جگہ)

QATÍL कतील (ع - ص) قتیل

- निहत (Nihat (نہت) हत (Hat (هت) मकतूल (Maqtúl (مقتول)

QAHBA कहबा (ع - मथ) قحبه

1. स्वैरिणी (Swai rini (سویرینی) व्यभिचारिणी (Vyabhihárini (ویبھیچارینی)

QABZA कब्ज़ा (ع - مذ) قبضه

1. अधिकार (Adhikár (ادھیکار) दखल (Dakhl (دخل)
2. स्वत्व (Swattwa (سوئتو) हक (Haq (حق)
3. वश (Vash (وش) काबू (Qábu (قابو)
4. हस्तक (Hastak (هستک) मूठ (Múth (موتھ) दस्ता (Dasta (دستہ)

QABL कबल (ع - ص) قبل

- पूर्व (Púrv (پُردو) पहले (Pahle (پہلے)

QIBLA क़िला (ع - مذ) قبله

1. काबा (Kába (کعبہ)
2. पूज्य (Pujjya (پوجیہ) बुजुर्ग (Buzurg (بزرگ)

QABÚL कबूल (ع - مذ) قبول

- स्वीकृत (Swikrit (سویکرت) अंगीकृत (Angikrit (انگیکرت) तसलीम (Taslim (تسلیم) मंज़ूर (Manzúr (منظور)

قبول صورت (ع - ص)

QABÚL-SÚRAT कबूल सूत्र

- रूपवान (Rúpván (روپوان) सुंदर (Sundar (سندر) हसीन (Hasin (حسین)

QUBBA कुबा (ع - مذ) قبه

- अंड (And (اند) कलश (Kalash (کالش) गुंबद (Gumbad (گنبد)

QABÍH कबीह (ع - ص) قبیح

1. कुरूप (Kurúp (کورپ) बद शकल (Bad shakl (بد شکل)
2. दूषित (Dúshit (دوشت) ख़राब (Kharáb (خراب)

2. विशालकाय (Vishāl káo وشال
کے) अज़ीमुल जुस्सा (Azímul jussa
عظیم الجثہ)

قدامت (ع - مٹ)

QADÁMAT कदामत

1. पुरातत्व (Purátat,twa پراتتو)
प्राचीनता (Práchíneta پراچینتا)
पुरानापन (Purána pan پورانا پن)
2. नित्यता (Nittyata नित्यता)
(Hameshagi همیشگی)

QADAH कदह (ع - مٹ) قدح

- कंस (Kans کنس) चपक (Chashuk
چاشک) पियाला (Piyála پیالہ)

QAD,H कदह (ع - مٹ) قدح

1. निन्दा (Ninda ننڊا) मज़मन
(Mazam,mat مزممت)
2. दोषारोप (Doshárop دوشا روپ)
इत्तिहाम (Ittihám ایتیهام)

QADR कदर (ع - مٹ) قدر

1. आदर (Ádar آدر) मान (Mán مان)
इज़ज़त (Izzat عزت)
2. पद (Pad پد) दरजा (Darja درجہ)
3. मूल्य (Mullya مولیہ) अर्घ (Argh
ارگہ) कीमत (Qimat قیمت)

QUDRAT क़दरत (ع - مٹ) قدرت

1. शक्ति (Shakti شکتی) ताक़त
(Táqat طاقت)
2. सामर्थ्य (Samarthyha سامرتهیه)
इस्तिताअत (Istitá,at استطاعت)

(Zániya زانیہ) ज़ानिया (Zániya چارنی)

2. वेश्या (Vesh,shya ویشیا) तवाइफ
(Taváif طوائف)

تجربہ خانہ (ع - مٹ)

QAHBA-KHÁNA कहबा खाना

- वेश्यालय (Vesh,shyálai ویشیالے)
वेश्यावास (Vesh,shyávás ویشیا واس)
चकला (Chakla چکله)

QAHT कहत (ع - मٹ) قحط

1. दुर्भिक्ष (Durbhikchh دربرہکچھ)
दुष्काल (Dush kál دشکال) अकाल
(Akál اکال)
2. अभाव (Abháu اہیاء) न्यूनता
(Nyúnata نیونتا) कमी (Kamī
کمی)

قحط سالی (ع - مٹ)

QAHT-SÁLI कहत साली

- वर्षाभाव (Varshábháo ورشا بهاء)
अकाल (Akál اکال) खुशक साली
(Khushk sáli خشک سالی)

QAD कद (ع - मٹ) قد

1. आकार (Akár آکار) डील (Dil
دیل)
2. शरीर (Sharir شریر) देह (Deh ده)
जिस्म (Jism جسم)

قدآور (ع - ص)

QAD,DÁVAR कदावर

1. दीर्घकाय (Dirgh káo دیرگہ کاے)
लम्बे कद का (Lambe qad ka
لمبے قد کا)

2. पदार्पण (Padārpan पदार्पण)
तशरीफ आवरी (Tashrif ávari
تشریف آوری)

QADÍR कदीर (ع - ص)
सर्व शक्ति मान् (Sarv shakti mán سرو
ایشور ईश्वर (Íshwar شکتی مان)

QADÍM कदीम (ع - ص)
1. पुरातन (Purátan پورانن)
देरीना (Derína دیرینہ)
2. आदिम (Ádim آدم)
इब्तिदाई (Ibtidáyi ابتدائی)

QARÁBAT क्राबत (ع - مذ)
स्वजनता (Swajanata سوچننا)
आत्मी-यता (Átmíyata آتمی یثا)
रिश्तेदारी (Rishtedári رشتہ داری)
क्राबत-दर (ع - ص)

QARÁBAT-DÁR क्राबत दर
स्वजन (Swajan سوچन)
आत्मीयजन (Átmíyajan آتمیہ جن)
रिश्ते दर (Rishtedár رشتہ دار)

QARÁBÍN क्राबीन (ف - م)
एक प्रकार की छोटी बंदूक (Ek prakár
ki ohhoti bandúq ایک پروکار کی)
(چهوٹی بلدوق)

QARÁR क़ार (ع - مذ)
1. स्थिरता (Isthírata استھرتا)
सुकून (Sukún سکون)
2. प्रतिज्ञा (Pratiggya پرتیگیا)
अहद् (Ahd عہد)

3. दैवी शक्ति (Daivi shakti دیوی
खुदाई ताकत (Khudáyi táqat
خدائی طاقت)

قدرتی (ع - م)

QUDRATI कुद्रती
1. प्राकृतिक (Prákritik پرواکرتک)
फित्री (Fitri فطری)
2. दैवी (Daivi دیوی) दैविक (Daivik
خدائی (Khudáyi) खुदाई (دیوک)

QADR-DÁN क़द्रदान (ع - ص)
गुणग्राही (Gungráhi گون گراہی)
जानने वाला (Qadr jánno vála قدر
جاننے والا)

QUDSI कुदसी (ع - ص)
1. पवित्र (Pavitr पवित्रो) पावन (Pávan
पाक (Pák پاک)
2. देवता (Devata دیوتا) फिरिश्ता
(Firishhta فرشته)

QADGHAN क़द्गन (त - म)
निषेध (Nishedh نشیدھ)
प्रति बन्ध (Prati bandh پرتی بندھ)
मनाही (Manáhi مناهی)

QADAM क़दम (ع - مذ)
1. पद (Pad پد) चरण (Charan چرن)
पग (Pag پگ) पाँव (Páon پاؤں)
2. डग (Dag ڈگ) एक क़दम का
भासिला (Ek qadam ka fásila ایک
قدم کا فاصلہ)

QUDÚM कुदूम (ع - مذ)
1. आगमन (Ágaman آگمن) आना
(Ana آنا)

QURBAT कुरबत (ع - مٹ) قربت

1. सामीप्य (Sámipya सामीप्य) नज़दीकी (Nazdiki नज़दीकी)
2. मैथुन (Maithun मैथुन) हमबिस्तरी (Hambistari हम बिस्तरी)

QURS कुरस (ع - مٹ) قرص

1. वटिका (Vatika वटिका) टिकिया (Tikiya टिकिया) गोली (Goli गोली)
2. रोटिका (Rotika रोटिका) छोटी रोटी (Chhoti roti छोटी रोटी)

QARZ कर्ज़ (ع - مڈ) قرض
ऋण (Rin उधार) (Udhār उधार)
قرض خواه (ع - ص)

QARZ KHÁH कर्ज़ खाह
ऋण दाता (Rin dáta उतमर्ण) (Uttamarn उत्तमर्ण)
कर्ज़ देने वाला (Qarz deno vála कर्ज़ देने वाला)
قرض دار (ع - ص)

QARZ-DÁR कर्ज़ दार
खातक (Khátak क्हातक) ऋणी (Rini ऋणी)
मक़रूज़ (Maqrúz मक़रूज़)

QIRTÁS क़िर्तास (ع - مڈ) قيرطاس
पत्र (Pattr पत्र) कागज़ (Kághaz काग़ज़)

قرع انبيق (ع - مڈ)

QAR,A-IMBÍQ क़रा इम्बीक़
अधो यंत्र (Adho yanttr अधो यंत्र)
भबका (Bhabka भबका)

QURQ क़ुरक़ (ع - مڈ) قرق
1. आसंजित (Ásanjit आसंजित)
मक़रूक़ (Maqrúq मक़रूक़)

قرارداد (ع - مٹ)

QARÁR-DÁD क़ारार दाद

1. निश्चय (Nishchai निश्चय) तऐयुन (Ta,aiyun तऐयुन)
2. प्रस्ताव (Prastáo प्रस्ताव) तजवीज़ (Tajvíz तजवीज़)

QUR,ÁN क़ुरआन (ع - مڈ) قرآن
मुसलमानों की धार्मिक पुस्तक (Musal-mánon ki dhármik puṣtak मुसलमानों की धार्मिक पुस्तक)
کی دھارمک دسٹک

QARÁVAL क़रावल (ع - مڈ) قراول
सेनाग्र (Senágr सेनाग्र)
فوج سے آئے چلنے والا سپاہیوں کا
دستہ جو دشمن کی فوج
کی خبر رکھتا ہے

QURB क़ुर्ब (ع - مڈ) قرب
समीपता (Samípata समीपता) निकटता (Nikatata निकटता)
नज़दीकी (Nazdiki नज़दीकी)

QURBÁN क़ुर्बान (ع - مڈ) قربان
बलि (Bali बलि) सदक़े (Sadqe सदक़े)
قر بانی (ع - مٹ)

QURBÁNI क़ुर्बानी
1. बलिदान (Balidán बलिदान) सदक़ा (Sadqa सदक़ा)

2. बक़रीद में बक़रे बचौरा का ज़बीहा (Baqríd men bakre vakhaira ka zabíha बक़रीद में बक़रे बचौरा का ज़बीहा)

3. स्वार्थ त्याग (Swáarth tyág स्वार्थ त्याग) ईसार (Ísár ईसार)

2. क्रम (Kram क्रम) तरतीव (Tartīb
तर्तीब)
3. सभ्यता (Sabh,bhyata सभ्यता)
तमीज़ (Tamíz तमीज़)
4. ढंग (Dhang ढङ्ग) वज़ा (Vaza
वज़)

QARYA कर्या (मं - ए - मं)
ग्राम (Grám ग्राम) गांव (Gāon गाँव)
मौज़ा (Mauza मौज़)

QAZZÁQ कज़ज़ाक़ (मं - त - मं)
दस्यु (Das,syú दस्यु) पथिकघन
(Pathikaghn पथिकगहन) बटमार
(Batmár बटमार) रहज़न (Rahzan
रहज़न) लुटेरा (Lutera लुटेरा)

QASÁVAT कसावत (मं - मं - मं)
निर्दयता (Nirdayata निर्दयता) कठोरता
(Kathorata कठोरता) बे रहमी (Be
rahmi बे रहमी)

QIST क़िस्त (मं - मं - मं)
ख़ंडिका (Khandika ख़ंडिका) प्रभाग
(Prabhág प्रभाग) क़िस्त (Qist क़िस्त)

QASAM कसम (मं - मं - मं)
शपथ (Shapath शपथ) सौगंध (Sau-
gandh सौगंध)

QISM क़िस्म (मं - मं - मं)
प्रकार (Prakar प्रकार) तरह (Tarah
तरह)

QISMAT क़िस्मत (मं - मं - मं)
1. अद्रिश्य (Adrishshya अद्रिश्य) भाग्य
(Bhággya भाग्य) प्रारब्ध (Pra-

2. प्रतिबंध (Pratibandh प्रतिबंध)
रोक (Rok रोक)

QUR,RAM कुर्रम (मं - मं - मं)
कुर्रम (QUR,RAM कुर्रम) कुर्रम
कुर्रम (QUR,RAM कुर्रम) कुर्रम
'कुर्रम' (QUR,RAM कुर्रम)

कुर्रम (मं - मं - मं)

QUR,RAM-SÁQ कुर्रम साक़
भग भोजी (Bhag bhoji भग भोजी)
वेश्या घटक (Vesh.shya ghatak वेश्या
घटक) भड्डा (Bhadda भड्डा)

QIRMIZI क़िर्मिज़ी (मं - मं - मं)
रक्त (Rakt रक्त) लाल (Lál लाल)
सुख़ (Surkh सुख़)

QARN कर्न (मं - मं - मं)

1. युग (Yug युग) काल (Kál काल)
क़ाफ़ी ज़माना (Káfi zamána क़ाफ़ी
ज़माना)

2. शृंग (Shring शृंग) विषाण
(Vishán विशाण) सींग (Sīng सींग)

QARÍB क़रीब (मं - मं - मं)
समीप (Samíp समीप) निकट (Nikat
निकट) नज़दीक (Nazdik नज़दीक)

QARÍBI क़रीबी (मं - मं - मं)

1. निकट वर्ती (Nikat varti निकट
वर्ती) नज़दीक का (Nazdik ka
नज़दीक का)

2. स्वजन (Swajan स्वजन) रिश्तेदार
(Rishtedár रिश्तेदार)

QARÍNA क़रीना (मं - मं - मं)

1. अनुमान (Anumán अनुमान) अन्दाज़ा
(Andáza अन्दाज़ा)

QASD قصد (ع - مذ) کسد

1. इच्छा (Ioh,ohha) (اچھا) इरादा (Irāda)
2. प्रतिज्ञा (Pratiggya) (پرنگھا) अहंदा (Ahd)

QASDAN कसदन (ع - ص) قصداً

1. निश्चयपूर्वक (Nishchai púrvak) (نشیچے) जान बूझ कर (Ján bújh kar) (پوروک) अमदान (Amdan) (جان بوجھ کر)

QASR कसर (ع - مذ) قصر

1. प्रासाद (Prasád) (پراساد) भवन (Bhayan) (بھون) महल (Mahal) (محل)
2. लाघव (Lághav) (لاگو) लघुता (Laghuta) (لگوہوتا) छुटाई (Chhutáí) (چھوٹائی)
3. त्रुटि (Truti) (ترٹی) कमी (Kami) (کمی)

QUSÚR कूसूर (ع - مذ) قصور
قصر کی جمع

1. प्रासाद (Prásád) (پراساد) महलात (Mahalát) (محلات)
 2. त्रुटि (Truti) (ترٹی) भूल (Bhúl) (بھول) गलती (Ghalati) (غلطی)
 3. दोष (Dosh) (دوش) अपराध (Ap-rádh) (اپرادی) खता (Kbata) (خطا)
- نمبر ۲ اور ۳ معنوں میں بطور واحد مستعمل ہے

انصو ر وار (ع - ص)

QUSÚR-VÁR कूसूरवार

अपराधी (Aprádhí) (اپرادی) दोषी

rabdh (پراویدہ) मुकद्दर (Muqaddar) (مقدار)

2. विभाजन (Vibháján) (ویہاجن) तकسیم (Taqسیم) (تقسیم)

QISHR किश्र (ع - مذ) انشر

1. वल्कल (Valkal) (ولکل) छाल (Chhál) (چھال)
2. तुष (Tush) (تس) भूसी (Bhúsi) (بھوسی)

QASHQA कश्का (ع - مذ) کشقه
चित्रक (Chittrak) (چترک) तिलक (Tilak) (تلک)

QUSHÚN कुशून (ع - مذ) نشون
सेना (Sena) (سہنا) दल (Dal) (دل) फौज (Fauj) (فوج)

یہ لفظ واحد ہے لیکن اردو میں بطور جمع مستعمل ہے

QASSÁB कस्साब (ع - مذ) قصاب

1. मांस विक्रेता (Máns vikreta) (مانس) कसाई (Qasáí) (کسانی) (وکریتا)
2. निर्दय (Nirdai) (نردے) जालिम (Zálim) (ظالم)

QISÁS क़िसास (ع - مذ) قصاص
प्रतिहिंसा (Prati hinsa) (پرتی ہینسا)
खून का बदला (Khún ka badla) (خون کا بدلہ)

QASBA कस्बा (ع - مذ) قصبہ

- नगरी (Nagari) (نگری) छोटा शहर (Chhotashahr) (چھوٹا شہر)

2. विवाद (Vivád) भगड़ा (Jhagṛa) (جهگڑا)

(Dooshi) खतावार (Khata vár) (دوشی خطا وار)

QATÁR कतार (कटार - मठ) पंक्ति (Pankti) अवलि (Avali) (पंक्ती) सफ (Saf) (صف اولی)

QISSA किस्ता (किसा - मठ) قصه (ع - مڌ)

1. आख्यायिका (Ákh,khyáika) कहानी (Kaháni) (کہانی)
2. उपन्यास (Upan,nyás) नावल (Novel) (ناول)
3. वृत्तांत (Vrittánt) हाल (Hál) (ورتاंत حال)

QAT,TÁMA कत्तामा (कत्तामा - मठ) व्यवभिचारिणी (Vyabhichārini) (व्यभिचारी) कुलटा (Kulata) (کلتا) फाहिशा (Fáhisha) (فاحشه)

QAZA कज़ा (कजा - मठ) قضا (ع - مڌ)

QUTB कुतब (कुतब - मठ) 1. ध्रुव तारा (Dhruv tára) (دهرو تارا) कुतब तारा (Qutb tára) (قطب تارا) 2. ऋषि (Rishi) मुनि (Muni) (دشی) (ولی) वली (Vali) (منی)

1. ईश्वराज्ञा (Íshwarággya) हुक्मे खुदा (Hukme khuda) (ایشور اگیا حکم خدا)
2. मृत्यु (Mrittyu) मौत (Maut) (مړتو) (موت)
3. न्याय (Nyáe) इन्साफ (Insáf) (نیا) (انصاف)

QUTBE-JUNÚBI कुतबे जुनूबी दक्षिणीय ध्रुव (Dakohhiniya dhruv) (دکھینیہ دھرو) जुनूबी कुतब (Junúbi qutb) (جلوبی قطب)

QAZÁRA कज़ारा (कजारा - मठ) قضاړا (ف - ص)

1. अकस्मात् (Akasmát) नागहा (Nágahán) (اکسمات ناگهان)
2. संयोग वश (Sanyog vash) (संयोग वश) इत्तिफाक से (Jttifáq se) (اتفاق سے)

QUTBE-SHIMÁLI कुतबे शिमाली उत्तरीय ध्रुव (Uttriya dhruv) (اتریہ دھرو) शिमाली कुतब (Shimáli qutb) (شمالی قطب)

QAZÍB कज़ीब (कजीब - मठ) قضیب (ع - مڌ)

1. शिशन (Shishn) लिंग (Ling) (ششن لنگ)
2. मेहन (Mehan) (مهمن) (مہمن) (Uzve.tanásul) (عضوتناسل)

QUTB-NUMA कुतब नुमा दिग्दर्शक यन्त्र (Digdarshak yanttr) (दिग्दर्शक यन्त्र) कुतब नुमा (Qutub numa) (قطب نما)

QAZÍYA कज़ीया (कजीया - मठ) قضیه (ع - مڌ)

1. वाद (Vád) मुकद्दमा (Muqad,da-ma) (واد مقدمه)

QAT,YI कर्त्ई (ع - ص) قَطْمِی

1. निश्चित (Nishchit) (نشِطَت)

यक्तीनी (Yaqini) (یقینِی)

2. अन्तिम (Antim) (انتم) आखिरी (Ākhiri) (آخری)

3. पूर्णतया (Purntaya) (پورن تیا) बिल्कुल (Bilkul) (بالکل)

QÁ,R कार (ع - مِذ) قَعَر

गहन (Gahan) (گهن) गंभीरता (Gambhīrata) (گمبہرتا) गहराई (Gahrāyi) (گہرائی)

QAFAS कफ़स (ع - مِذ) قَفَس

वितंस (Vitans) (وتنس) पंजर (Panjar) (پنجر) पिंजरा (Pinjra) (پنجر)

QUF (U) L कफ़ल (ع - مِذ) قَفَل

यंत्रिका (Yantrika) (یانترا) तालक (Talak) (تالک) ताला (Tāla) (تالا)

قلاش (ف - ص)

QAL,LÁSH कललाश

1. दरिद्र (Dariddr) (دردر) मुफ़लिस (Mufilis) (مفلس)

2. निर्लज्ज (Nirlajj) (نرلج) बेहया (Behaya) (بے حیا)

3. लंपट (Lampat) (لمپٹ) लोफर (Lofar) (لوفر)

QALB कलब (ع - مِذ) قَلْب

1. हृदय (Hridai) (هردے) मन (Man) (دل) दिल (Dil) (من)

2. मध्य (Maddya) (مدھیہ) बीच (Bich) (بیچ)

QUTR कुत्र (ع - مِذ) قُطْر

व्यास (Vyás) (ویاس) दायरे को बीच से काटने वाला खत (Dāere ko bīch se kátne vála khat) (دائرے کو بیچ سے کاٹنے والا خط)

QATRA क्त्रा (ع - मِذ) قَطْرَه

विन्दु (Vindu) (وندو) स्तोक (Istok) (یوند) बूंद (Būnd) (استوک)

QAT,A कता (ع - مِث) قَطْع

1. विच्छेद (Vich,ohhed) (وچہد) काट (Kát) (کات)

2. वेश (Vesh) (वेश) वजा (Vaza) (وضع)

3. रीति (Riti) (ریتی) ढंग (Dhang) (دھنگ)

QAT,AN क्त्श्चन (ع - ص) قَطْمًا

1. नितांत (Nitánt) (نیتانت) बिल्कुल (Bilkul) (بالکل)

2. कदापि (Kadāpi) (کدابی) हर्गिज़ (Hargiz) (هرگز)

QAT,Á क्त्श्चा (ع - मِذ) قَطْمَه

1. खंड (Khand) (کهند) भाग (Bhág) (تکوا) टुकड़ा (Tukṛa) (تکڑا)

2. भूखंड (Bhúkhand) (بھوکهند) इलाका (Ilāqa) (علاقہ)

3. एक अदद (Ek adad) (ایک عدد) एक (Ek) (ایک)

4. नज़म की एक क़िस्म (Nazm ki ek qism) (نظم کی ایک قسم)

(Tahas nahas تہس نہس) بے لکھ کانی
(Bekh kani بیکھ کلی)

QAL,Á کل آ (ع - مذ) قلمہ
دُور (Durg دُورگ) گد (Garh گدہ)
کوٹ (Kot کوٹ) قیلا (Qila قیلا)

QAL,YI کلی (ع - مٹ) کلے

1. ونگ (Vang ونگ) رانگا (Rānga رانگا)
2. چونا (Chūna چونا)
3. چوٹے کی پوتاہی (Chūne ki putāyī چوٹے کی پوتاہی)
4. برتنوں پر رانگے کا مولامما (Bartanon par rānge ka mulam,ma برتنوں پر رانگے کا مولام)

QALAQ کلک (ع - مذ) قلق

1. چوہ (Chhobh چوہ) دُکھ (Dukh دُکھ) غم (Gham غم)
2. آتورنا (Āturata آتورنا) بے چینی (Be cheini بے چینی)

QALAM قلم (ع - مذ) قلم

1. لکھانی (Lekhani لکھانی) کلک (Kilk کلک)
2. کاتنا (Kátna کاتنا)
3. اسپٹ (Isphat اسپٹ) کرسٹل (Crystal کرسٹل)
4. اگریج (Agrbij اگریج) وہ شاخ جو ہری کات کر لگاتے ہیں (Voh shákh jo hari kát kar lagáte hen وہ شاخ جو ہری کات کر لگاتے ہیں)

3. अधोमुख (Adho mukh ادھو مکھ)
औंधा (Aundha اونڈھا)

QULBA کلبا (ع - مذ) قلبہ
لانگل (Lāngal لانگل) سیر (Sir سیر)
هل (Hal هل)

قلبہ ران (صف - ص)

QULBA-RÁN کلباراں
کُشک (Krishak کُشک) کارشکار
(Káshat kár کاشکار) کسان (Kisán کسان)

QALBI قلبی (ع - ص) کلبی
ہارڈک (Hárdik ہارڈک) مانسک
(Mánasik مانسک) دلی (Dili دلی)

QIL,LAT قلت (ع - مٹ) قیللت
نپونتا (Nyúnata نپونتا) اल्पتا
(Alpata الپتا) کمی (Kami کمی)

QALTABÁN قلتبان (ف - مذ) قلتبان
چت (Chet چت) بھگ بھوجی (Bhag bhoji بھگ بھوجی) کُرم ساق (Qurrām sáq کُرم ساق)

QULZU(A)M قلم (ع - مذ) قلم
1. نَد (Nad نَد) داریا (Darya داریا)
2. عرب اور مصر کے بیچ کا سمندر (Arab aur misr ke bich ka samandar عرب اور مصر کے بیچ کا سمندر)

قلع قمع (ع - مذ)

QALA-QAMA قلاکاما
وڈھونس (Vid,dhwans وڈھونس) لَن (Unmūlan لَن) تھس نہس

QIMÁR क़िमार (ع - مذ) قمار
 द्यूत (Dyút دیوت) पण (Pan پن)
 जुआ (Jua جوا)
 قمار باز (ع - ص)

QIMÁR-BÁZ क़िमार बाज़
 द्यूतकार (Dyút kár دیوت کار) जुआरी
 (Juári جوارى)
 قمار خانه (ع - ص)

QIMÁR-KHÁNA क़िमार ख़ाना
 द्यूतगार (Dyútágár دیوت گار) जुआ घर
 (Juá ghar جوا گھر)

QUMÁSH कुमाश (ع - مذ) قماش
 रेशमी कपड़ा (Reshmi kapra ریشمی کپڑا)
 कपड़ा (Kapra کپڑا)

QIMÁSH क़िमाश (ع - مذ) قماش
 1. वेश (Vesh वیش) वज़ा (Vaza
 وضع)
 2. प्रकार (Prakár प्रकार) क़िस्म (Qism
 قسم)

QAMAR क़मर (ع - مذ) قمر
 इन्दु (Indu اندو) विधु (Vidhu
 ویدھو) चन्द्र (Shash dhar
 شش دھر) चन्द्रमा (Chandra-
 ma چاند) चांद (Chánd चاند)

QUMRI कुमरी (ع - م्थ) قمرى
 वन पंडुक (Van panduk ون پندک)
 फ़ाख़्ता की एक क़िस्म (Fákhta ki
 ek qism فاخته کی ایک قسم)

QAMÍS क़मीस (ع - म्थ) قميص
 क़मीज़ (Qamíz قمیض) क़ुरता (Kurta
 کرتا)

قلم بند (ع - ص) QALAM-BAND क़लम बन्द
 लिपि बद्ध (Lipi baddh لہی بده)
 तहरीर (Tahrír تحریر)

قلم رو (ع - ص) QALAM-RAU क़लम रौ
 राज्य (Rájya راجیه) सल्तनत (Salta-
 nat سلطنت)

قلمی (ع - ص) QALAMI क़लमी
 1. हस्त लिखित (Hast likhit هست
 हाथ की लिखी हुई) किताब
 (Háth ki likhi hui kitáb هاتھ کی
 لکھی ہوئی کتاب)
 2. रसालाम्न (Rasálámnr رسالامرن) क़लमी
 आम (Qalmi ám قلمی ام)

قائد (ف - مذ) QALANDAR क़लन्दर
 1. महात्मा (Mahátma महاتमा) खुदा
 रसीदा (Khuda rasída خدا رسیدہ)
 2. आज़ाद (Ázád آزاد) रिन्द (Rind
 رند)

قلى (ت - مذ) QULI कुली
 भार वाहक (Bhárváhak بهار واهک)
 हम्माल (Hammál حمال) मज़दूर
 (Mazdúr مزدور)

قليان (ف - مذ) QILYÁN क़िल्यान
 गुड़गुड़ी (Guḡ guḡी) हुक्का
 (Huqqa حقه)

قليل (ع - ص) QALÍL क़लील
 न्यून (Nyún نھون) अल्प (Alp
 थोड़ा) थोड़ा (Thoḡa / تھوڑا) कम (Kam کم)

2. फौजी परेड जानने वाला (Fauji
pared jānne vāla फوجي پريڊ
والا (جانبی))

QAV,VÁL कव्वाल (ع - مذ) قوال

1. गायक (Gáyak गवैया
(Gavaiya گويا)
2. सूफियाना कलाम गाने वाला (Súfi-
yāna kalām gāne vāla صوفيانه
كلام گانے والا)

QUV,VAT कुव्वत (ع - مث) قوت

1. बल (Bal बल) ज़ोर (Zor زور)
2. आश्रय (Áshrai आशरे) सहारा
(Sahára سهارا)
3. पुष्टि (Pushti پشتی) तकवियत
(Taqviyat تقویت)
4. शक्ति (Shakti شکتی) हिस (His
حس)

QUṬ कूट (ع - مذ) قوت

1. जीविका (Jīvika जीविका) वृत्ति (Vritti
वृत्ति) रोज़ी (Rozi روزی)
2. आहार (Áhár आहार) खुराक (Khurák
خوراک) खाना (Khána کھانا)

قوت با صر ه (ع - مث)

QUV,VATE-BÁSIRA कृव्वते बासिरा
दर्शन शक्ति (Darshan shakti दर्शन
शक्ति) देखने की कृव्वत (Dekhne ki
quvvat دیکھنے کی قوت)

قوت باه (ع - مث)

QUV,VATE-BÁH कृव्वते बाह
काम शक्ति (Kám shakti کام شکتی)

QANÁ,AT कनाअत (ع - مث) قناعت
निस्पृहता (Nispribata نس پرهتا)
निरीहता (Nirihatá نیریہتا) तवक्कुल
(Tavakkul توکل)

QAND कन्द (ع - مذ) قند
शर्करा (Sharkara شرکرا) शकर
(Shakar مصردی) मिस्री (Misri میسری)

QINDÍL किन्दील (ع - مث) قندیل
कागज़ या अबरक से मढ़ा हुआ फानूस
(Kághaz ya abrak se maṛha hua fánús
کاغذ یا ابرک سے مڑھا ہوا فانوس)

QUVA कवा (ع - مذ) قوی
قوة کی جمع

1. शक्तियाँ (Shaktiyán شکتیاں)
2. इन्द्रियाँ (Indriyán اندریاں)
3. हाथ पांव (Háth páon هاتھ پاؤں)

QAVÁID कवाइद (ع - مث) قواعد
قاعدة کی جمع

1. नियमावली (Niyamávali نیماواوی)
काइदे (Qáide قاعدے)
2. सैन्य शिक्षा (Sain,nya shikchha
پریڈ (Pared سہنید شیکچھا)
3. व्याकरण (Vyákaran व्याकरण)
सर्फ नहव (Sarf nahv صرف نحو)

قواعد دال (ع - ص)

QAVÁID-DÁN कवाइद दां

1. वैयाकरण (Vaiya karan व्याकरण)
सर्फ नहव जानने वाला (Sarf nahv
jānne vāla صرف نحو جاننے والا)

سوتچنے کی طاقت (Sochne ki táqat) (شوچنے کی طاقت)

قوت فہم (ع - مٹ)

QUV,VATE-FAHM کُوتے فہم
دھارنا شکتی (Dhárana shakti) دھارنا
سامجھنے کی طاقت (Samajhne ki táqat) (سمجھنے کی طاقت)

قوت کشش (ع - مٹ)

QUV,VATE-KASHISH کُوتے کشش
آکاشن شکتی (Ákarshan shakti) آکاشن شکتی
کھینچنے کی طاقت (Khínchne ki táqat) (کھینچنے کی طاقت)

قوت گویائی (ع - مٹ)

QUV,VATE-GOYÁYI کُوتے گویائی
واچن شکتی (Váchan shakti) واچن
واک شکتی (Vák,kya shakti) (واک شکتی)
بولنے کی طاقت (Bolne ki quv,vat) (بولنے کی طاقت)

قوت لامسہ (ع - مٹ)

QUV,VATE,LÁMISA کُوتے لامسہ
اسپرش شکتی (Ispارش shakti) اسپرش
چھونے کی طاقت (Chhúne ki quv,vat) (چھونے کی طاقت)

قوت متخیلہ (ع - مٹ)

QUV,VATE-MUTAKHAIYILA کُوتے متخیلہ

کल्पنا شکتی (Kalpana shakti) کلپنا
تخلیل (Takhaiyul) (تخلیل)

رتی شکتی (Rati shakti) (رتی شکتی)
کُوتے موجد (Quvvate mujáma,at) (قوت موجد)

قوت برداشت (ع - مٹ)

QUV,VATE-BARDÁSHT کُوتے برداشت
سہن شکتی (Sahan shakti) (سہن شکتی)
سمبھار (Sambhár) (سمبھار)
تھامول (Tahammul) (تھامول)

قوت حافظہ (ع - مٹ)

QUV,VATE-HÁFIZA کُوتے حافظہ
اسمرن شکتی (Ismaran shakti) (اسمرن شکتی)
یادداشت (Yád dásht) (یادداشت)

قوت ذائقہ (ع - مٹ)

QUV,VATE-ZÁIQA کُوتے ذائقہ
سوادیندریہ (Swádend,driya) (سوادیندریہ)
چکھنے کی طاقت (Chakhne ki quv,vat) (چکھنے کی طاقت)

قوت سامعہ (ع - مٹ)

QUV,VATE-SÁMIA کُوتے سامعہ
شروان شکتی (Shravan shakti) (شروان شکتی)
سُننے کی طاقت (Sunne ki quv,vat) (سُننے کی طاقت)

قوت شامہ (ع - مٹ)

QUV,VATE-SHÁMMA کُوتے شامہ
گھران شکتی (Ghrán shakti) (گھران شکتی)
سُغھنے کی طاقت (Súnghe ki quvvat) (سُغھنے کی طاقت)

قوت فکر (ع - مٹ)

QUV,VATE-FIKR کُوتے فکر
ویچار شکتی (Vichár shakti) (ویچار شکتی)

QAU S कौस (ع - مٹ) قوس

1. धनुस् (Dhanus) चाप (دهلس)
(Cháp) कोदंड (Kodand)
(शरासन) शरासन (Sharásan) (کو دند)
कमान (Kamán) (کمان)

2. धनुराशि (Dhanu ráshi) (دهنوراشي)
बुर्जे कौस (Burje qaus) (برج قوس)

قوس قزح (ع - مٹ)

QAUSE.QUZAH कौसे कृजह
इन्द्र धनुष (Indr dhanush) (اندر دهلس)
धनक (Dhanak) (دهلك)

قوس نما (ف - ص)

QAU S-NUMA कौसनुमा
धन्वाकार (Dhanvákár) (دهلواکار)
जैसा (Kamán jaissa) (کمان جیسا)

QAUSAIN कौसैन (ع - مذ) قوسین
कोष्टक (Koshtak) (کوشتک)
(Bracket) (بریکٹ)

QAU L कौल (ع - مذ) قول

1. वचन (Vachan) (وچن) उक्ति (Ukti)
(बात) बात (Bát) (اکتی)
2. कथन (Kathan) (کتھن) मकूला (Maqúla)
(مقولہ)
3. प्रतिज्ञा (Pratiggya) (پرتگیہ) अहद (Abd)
(عهد)

قولنج (ع - مذ)

QÚLA (I) NJ कूल (लि) ब
अंत्र शूल (Antr shúl) (انتر شول) आंतों
का दर्द (Ánton ka dard) (آنتوں کا درد)

قوت مدرکه (ع - مٹ)

QUV,VATE-MUDRIKA कृवते मुद्रिका
धारणा शक्ति (Dhárana shakti) (دهارنا)
प्रज्ञाशक्ति (Prag.gya shakti) (شکتی)
इद्राक की कृवत (Idrák ki quv,vat) (ایدراک کی قوت)

قوت ممیزه (ع - مٹ)

QUV,VATE-MUMAI,YIZA कृवते मुमैइज्ञा
विवेचन शक्ति (Vivechan shakti) (ویوچن)
भले बुरे की पहचान की कृवत (Bhale bure ki pahchán ki quvvat)
(بہلے برے کی پہچان کی قوت)

قوت نامیه (ع - مٹ)

QUV,VATE-NÁMIYA कृवते नामिया
विकास शक्ति (Vikás shakti) (وکاس)
फलने फूलने की कृवत (Phalne phúlne ki quvvat) (پھلنے پھولنے کی قوت)

قوت هاضمه (ع - مٹ)

QUV,VATE-HÁZIMA कृवते हाज़िमा
पाचन शक्ति (Páchan shakti) (پاچن)
मेदे में गिज्ञा को पकाने की कृवत (Mede meú ghiza ko pakáne ki quvvat)
معدے میں غذا کو پکانے کی قوت

QORMA क्रोरमा (त - مذ) قورمه

एक प्रकार का भुना हुआ गोश्त (Ek prakár ka bhuna hua gosht) (ایک پرکار کا بھنا ہوا گوشہ)

QAVI कवी (قوی - ع - ص)

1. बलवान् (Balvān) शक्ति शाली (Shakti shāli) (شکستی شالی)
2. ईश्वर का एक नाम (Īshwar ka ek nām) (ایشور کا ایک نام)

QAHR कहर (قہر - ع - مذ)

1. प्रकोप (Prakop) गुस्सा (Ghussa) (غصہ)
2. आपत्ति (Āpat,ti) मुसीबत (Musibat) (مصیبت)

QAHQAHA कइकहा (ع - مذ)

1. अट्टहास (Att,hās) जोर की हंसी (Zor ki hansī) (زور کی ہنسی)

QAI कै (ع - مٹ)

1. वमन (Vaman) वांत (Vānt) इस्तिफारा (Istifārāh) (استفراغ)

QIYĀDAT क्रियादत (ع - مٹ)

1. नेतृत्व (Nettrittwa) रहनुमाई (Rahnumāyī) (رہنمائی)

QIYĀS क्रियास (ع - مذ)

1. अनुमान (Anumān) अन्दाज़ा (Andāza) (اندازہ)
2. कल्पना (Kalpana) तखैयुल (Takhaiyul) (تخیل)
3. विचार (Vichār) खयाल (Khayāl) (خیال)

QIYĀSAN क्रियासन (ع - ص)

1. अनुमानतः (Anumānatah) (انومانندہ)
2. अन्दाज़न (Andāzan) (اندازا)

QAUM कौम (ع - مٹ)

1. राष्ट्र (Rasht) (راشتر) नेशन (Nation) (نیشن)
2. जाति (Jāti) (جاتی) नस्ल (Nasl) (نسل)
3. वंश (Vansh) (ونہی) खानदान (Khāndān) (خاندان)

قوم پرست (ع - ص)

QAUM-PARAST कौम परस्त

1. राष्ट्र प्रेमी (Rasht premi) (راشتر پریمی)
2. कौम परवर (Qaum parvar) (قوم پرور)

قوم پرور (ع - ص)

QAUM-PARVAR कौम परवर

دیکھو 'قوم پرست'

QAUMI कौमी (ع - ص)

1. राष्ट्रीय (Rashtriya) (راشتریہ) मुल्की (Mulki) (ملکی)
2. जातीय (Jātiya) (جاتیہ) खानदानी (Khāndāni) (خاندانی)

قومیت (ع - مٹ)

QAUMIYAT कौमियत

1. राष्ट्रीयता (Rashtriyata) (راشتریّت) कौम परस्ती (Qaum parasti) (قوم پرستی)
2. जाति (Jāti) (جاتی) खानदान (Khāndān) (خاندان)

QAUNSIL कौनसिल (ع - مذ)

1. दूत (Dūt) (دوت) सफ़ीर (Safir) (سفیر)

3. अत्यधिक (Attyadhik (اتیدھک)
बहुत ज़ियादा (Babut ziyāda (بہت زیادہ)

QAI CHI کئچی (ت - م ش) قیچی
کرتانی (Kartani) کرتارنی (کر تلی)
(Katarni) کئنچی (Qainchi) (کت رنی)
(قائچی)

Qaid कैद (ع - مٹ)

1. उपग्रह (Upaggrah) का.रा-
वास (Kāra vās) असीरी
(Asīrī)

2. निरोध (Nirodh نرودھ) बंदिश
(Bandish بندش)

3. शर्त (Shart شرط) पाबंदी (Pábandi
پابندی)

قید خانہ (ف - م)

QAIDA-KHÁNA कैद खाना
 कारागृह (Kára grih ,کاراگراہ) कारागार
 (Kára gár ,کاراگراہ) जेल (Jail جیل)

قید محض (ع - مٹ)

QAIDE-MAHZ कैदे महज्
 साधारण कारावास (Sādhāran kāra vās
 سادھارن کاراواس) कैदे बिला मशाक्कत
 (Qaide bila mashaqqat قيد بلا
 مشقت)

QAIIDI कैदी (عف - مذ) قیدی
 उपग्रह (Upaggrah) (ایگ گڑ) بन्दी
 (Bandi) (بندی) आसीर (Asír) (اسیر)

QAIRUTĪ कैरुती (ع - مٹ)
 मोम रोगन (Mom roghan (موم روغن)
 एक मर्हम (Ek marham (ایک مرهم

قیاس آراءى (عق - م - م)

QIYÁS-ÁRÁYI किंमत आराई
अनुमान करना (Anumán karna انومان کرنا)
अन्दाज़ लाना (Andāza l gāna انداز لانا)

QIYÁSI قیاسی (ع - ص) क्रियासी

1, काल्पनिक (Kilpanik काल्पनिक)
खयाली (Khayali खयाली)

2. अनुमित (Anu nit, انزمت) अटकल
पच्चू (Atkal Pach, chu : اٽڪل ڇو)

QIYÁFA किय. फा (ع - مذ)

1. मुखाकार (Mu'khākār) (१५०) चेहरा
(Chehra ४५८)

2. सामुद्रक विद्या (Sāmuddrak vidyā)
 (سامدرك وديا) इल्मे क्रियाणा
 (Ilme qiyāfa عام قیافه)

QIYÁM क्रियाम قیام (ع - مذ)

1. निवास (Nivās नواص) रुकूनत
(Sukúnat سكونت)

2, दृढ़ता (Driḍḥatā درِیْهَتْ) पायदारी
(Pāedāri پیاداری)

3. स्थिरता (Isthirata استهتاء) ठहराव (Thahrif تهریف)

4. संस्थापना (Sansthāpana - سنسٹا
 ايجرا (Ijra - ايجرا)

قیامت (ع - م ش) قیامت QIYÁ,MAT

1. महाप्रलय (Maha pralai महा प्रलये)
महशर (Ma. hshar महशर)

2. अत्याचार (Attā'ā'ir अत्याचार)
 जुल्म (Zulm जुल्म)

QÍMATI کیمتی (ع - ف - ص)
 مূল्य वान् (Múhya vān مولیہ وان)
 बहुमूल्य (Bahumūlya بہو مولیہ)
 বেশ ক্রিমত (Besh qímat بیہش قیامت)

QÍMAT کیمت (ع - مٹ)
 1. मूल्य (Mūlya مولیہ) अर्घ (Argh
 دام (Dām دام)
 2. दर (Dar در) शरह (Sharah شرح)

ک

کار پر داز (ف - ص)
 KÁR-PARDÁZ کار پ د ز
 कार्य कर्ता (Kárya karta کاریہ کرنا)
 कर्म चारी (Karma chári کرم چاری)
 कारकुन (Kár kun کارکن)

کار خانہ (ف - مڈ)

KÁR-KHÁNA کار خانہ
 कार्यालय (Káryálay کاریالے) शिल्प
 शाला (Shil'p shála شلپ شالا) वर्क
 शाप (Work shop ورک شاپ)

KÁRD کارد (ف - مڈ)
 चुरिका (Churika چوریکا) चाकू
 (Cháqu چاقو)

KÁR-DÁR کاردار (ف - ص)
 कर्म चारी (Karma chári کرم چاری)
 कार गुजार (Kár guzár کار گزار)

KÁR-DÁN کاردان (ف - ص)

1. अर्घ्यस्त (Ab, b' yast اربھیست)
 مشاق (Mash, b' áq مشاق)
2. अनुभवी (Anu bhavi انوبھوی)
 वाक्किणकार (Vák, if kár واقف کار)

KÁBUK کابک (ف - مڈ)
 कपोत पालिका (Kapot pálika کپوت
 कबूतरों (Bálágr بالاکر) बालाग्र
 का दरवा (Kabútaron_ ka darba
 کبوتروں کا دربہ)

KÁTIB کاتب (ع - ص)
 लेखक (Lekhak لیکھک) लिखने वाला
 (Likhne vála لکھنے والا)

KÁZIB کاذب (ع - ص)
 मिथ्या वादी (Mith, thya vádi مٹھیا
 झूठा (Jhútha جھوٹا) वादी)

KÁR کار (ف - مڈ)
 कार्य (Kárya کاریہ) काम (Kám کام)

کار آمد (ف - ص)

KÁR-ÁMAD کارآمد
 उपयोगी (Up yogi اُپ یوگی) लाभ
 दायक (Lábh dáyak لایبہ دایک) मुफीद
 (Mufid مفید)

کار بر آری (ف - مٹ)

KÁR-BARÁRI کار براری
 कार्य सिद्धि (Kárya siddhi کاریہ
 कामयाबी (Kámyábi کامیابی)

KÁRI کاری (ف - ص)

1. घातक (Ghatak گھاتک) मुहलिक (Muhlik مهلك)

2. भरपूर (Bharpūr بھرپور) गहरा (Gahra گھرا)

KÁRĪGAR कारीगर (फ - म)

1. कला कार (Kala kār कला कार) शिल्प कार (Shilp kār شلپ کار) फनकार (Fankār فن کار)

2. हस्त शिल्पी (Hast shilpi هست شلپي) दस्तकार (Dast kār دست کار)

کار یگری (ف - م)

KÁRĪGARI कारी गरी

1. शिल्प (Shilp شلپ) कला (Kala कला) फन (Fan فن)

2. हस्त शिल्प (Hast shilp هست شلپ) दस्तकारी (Dast kārī دست کاری)

3. निपुणता (Nipunata نیپونتا) होश-यारी (Hoshyāri هوشیاری)

KÁSĪD कासिद (ع - ص)

मिथ्या (Mith, thya متهیا) कूट (Kūt کوٹ) खोटा (Khota کھوٹا) जाली (Jālī جعلی)

KÁSIR कासिर (ع - م)

भेदक (Bhedak بهدک) खंडक (Khandak کھندک) तोड़ने वाला (Toṛne vāla توڑنے والا)

کارروائی (ف - م)

KÁR-RAVĀYĪ कार रवाई

कार्यवाही (Kāryya vāhi کاریه واهی)

रुयदाद (Rūo dād رویداد)

KÁR-ZÁR कारज़ार (ف - م)

समर (Samar سمر) युद्ध (Yuddh یद्ध)

जंग (Jang جنگ)

KÁRKUN कारकुन (ف - ص)

कर्मचारी (Karm chārī کرم چاری)

कार्यकर्ता (Kāryya karta کاریه کرتا)

कारपरदाज़ (Kār pardāz کارپرداز)

KÁR-GAR कार गर (ف - ص)

प्रभावकर (Prabhāvkar پربھاوگر)

मुआस्सर (Mu, assir موثر)

کار گزار (ف - ص)

KÁR-GUZÁR कार गुज़ार

1. कर्मचारी (Karm chārī کرم چادی)

मुलाज़िम (Mulāzim ملازم)

2. कार्य कुशल (Kāryya kushal کاریه کوشال)

कारदा (Kārdan کاردا)

KÁRINDA कारिन्दा (ف - م)

1. अभि कर्ता (Abbi karta ابھی کرتا)

एजेंट (Agent ایجنت)

2. कार्य कर्ता (Kāryya karta کاریه کرتا)

कारकुन (Kār kun کارکن)

KÁR,VÁN कारवा (ف - म)

यात्रिदल (Yāttī dal یاتری دل)

काफिला (Qāfila قافله)

वाला (Kholne vála) (کھولنے والا)

KÁGHHAZ कागज (काغذ) (ع - مذ)

1. पत्र (Pattr) (پتر) कागद (Kágad) (کاگد)

2. लेख्य (Lekhya) (لیکھیہ) दस्तावेज (Dastávez) (دستاریز)

3. पर्चा (Parcha) (پرچہ) रुक्का (Ruqqa) (رقعہ)

KÁFIR काफिर (कافر) (ع - ص)

1. नास्तिक (Nástik) (नास्तिक) लामझहब (Lá maz,hab) (لامذہب)

2. कृतघ्न (Kritaghn) (کرتگھن) नाशुक्रा (Ná shukra) (नाशुक्र)

KÁFÚR काफूर (कफूर) (ع - مذ)

कपूर (Karpúr) (कपूर) कपूर (Kapúr) (कपूर)

KÁFI काफ़ी (कافی) (ع - ص)

पर्याप्त (Paryápt) (पर्याप्त) पूरा (Púra) (پورا)

KÁKUL काकुल (ककल) (ف - م)

केश पाश (Kcsh pásh) (केश पश) बुल्फ (Zulf) (زلف)

KÁLBUD काल्बुद (काल्बुद) (ف - مذ)

शरीर (Sharír) (شریر) काया (Káya) (کایا) जिस्म (Jism) (جسم)

KÁM काम (काम) (ف - مذ)

1. आशा (Ásha) (आशा) मुराद (Murád) (مراود)

2. इच्छा (Ich, chha) (اچھا) मतलब (Matlab) (مطلب)

KÁSA कासा (کاسہ) (ف - مذ)

कंस (Kans) (کنس) चपक (Chashak) (چپک) पियाला (Piyála) (پیالہ)

कसकर (Kas) (کسکر) (ف - ص)

KÁSA-GAR कासागर

1. कंसकार (Kans kár) (کنس کار) कसगर (Kas gar) (کسگر)

2. कुम्भकार (Kumbh kár) (کمبر کار) कुम्हार (Kumhár) (کمبر)

कसहलिस (Kas) (کسھلیس) (ف - ص)

KÁSA-LES कासालेस

चाटुकार (Chátu kár) (چاٹوکار) चापलूस (Cháp lús) (چاپلوس)

कशाने (Kash) (کشانہ) (ف - مذ)

KÁSHÁNA काशाना

गृह (Grih) (گڑھ) निकेतन (Niketan) (نیکیتن) घर (Ghar) (گھر) सदन (Sadan) (سدن)

KÁSHT काश्त (कश्त) (फ - म)

कृषि (Krishi) (کڑھی) खेती (Kheti) (खेती) कृषि (Kishi) (कृषि)

कश्तकार (Kash) (कश्तکار) (फ - ص)

KÁSHT-KÁR काश्तकार

कृषक (Krishak) (कृषक) कृषिबल (Krishi bal) (कृषिबल) भूमिधर (Bhúmi dhar) (भूमिधर) किसान (Kisán) (کسان)

KÁSHIF काशिश (कश्फ) (ع - ص)

उद्घाटक (Udghátak) (ادگھاتک) प्रकाशक (Prakáshak) (پرکاشک) खोलने

2. अंगार धानी (Angār dhāni انگار دھانی)
 انگیتھی (Angīthi ادعانی)

KÁVÁK कावाक (क - व)
 1. वक्र (Vakr वक्र) टेढ़ा (Terhā टेढ़ा)

2. बे डौल (Bedaul बे डौल) बेदंगा
 (Be dhanga बेदंगा)

KÁVISH काविश (क - व)
 1. चिंता (Chinta चिन्ता) शंका (Shauka शंका)

2. शत्रुता (Shattruta शत्रुता) दुश्मनी
 (Dushmani दुश्मनी)

3. परिश्रम (Parish,shram परिश्रम)
 मेहनत (Mehnat मेहनत)

KÁH काह (क - म)
 तृण (Trin त्रिण) घास (Ghás ग्रास)

KÁHISH काहिश (क - म)
 1. क्षीणता (Chhinata क्षीणता) लासरी
 (Lāghari लासरी)

2. कष्ट (Kasht कष्ट) तकलीफ
 (Taklif तकलीफ)

KÁHIL काहिल (क - व)
 1. आलसी (Álasi आलसी) सुस्त
 (Sust सुस्त)

2. अकर्मण्य (Akarman,nya अकर्मण्य)
 निकम्मा (Nikamma निकम्मा)

KÁHILI काहिली (क - म)
 आलस्य (Álassya आलस्य) सुस्ती (Susti सुस्ती)

3. दैवज्ञ (Daivaggya दैवज्ञ)
 गैबदां (Ghaib dáan गैबदां)

KÁHIN काहिन (क - व)
 1. दैवज्ञ (Daivaggya दैवज्ञ)

2. गैबदां (Ghaib dáan गैबदां)

3. तालु (Tálu तालू) तालू (Tálu तालू)

KÁM-RÁN कामरां (क - व)
 1. सफल (Saphal सफल) कामयाब
 (Kámyáb कामयाब)

2. भाग्यवान् (Bhāggya vān भाग्यवान्)
 (Khush qismat खुश किस्मत)

3. भाग्यवान् (Bhāggya vān भाग्यवान्)
 (Khush qismat खुश किस्मत)

KÁMIL कामिल (क - व)
 1. पूर्ण (Pūrṇ पूर्य) संपूर्ण (Sampūrṇ संपूर्ण)

2. दक्ष (Dakchh दक्ष) कुशल
 (Kushal कुशल) सिद्धहस्त (Sid, dh-
 hast सिद्धहस्त) माहिर (Māhīr माहिर)

KÁN कान (क - म)
 खनि (Khani कهنی) आकर (Ákar आकर)
 (Khán कहेन) (Ákar आकर)

KÁN-KAN कानकन (क - म)
 खनिकार (Khani kár कहेनिकार)
 (Khának कहेनिकार) खान में काम करने
 वाला (Khán men kám karne vāla कहेन में काम करने वाला)

KÁNE-ZAR कानेज़र
 स्वर्णकर (Swarnákar स्वर्णकर) सोने
 की खान (Sone ki khán सोने की खान)

KÁN-KAN कानकन (क - म)
 खनिकार (Khani kár कहेनिकार)
 (Khának कहेनिकार) खान में काम करने
 वाला (Khán men kám karne vāla कहेन में काम करने वाला)

KÁNÚN कानून (क - म)
 1. ब्राह्म (Bhráshtr ब्राह्म) भट्टी
 (Bhatti भट्टी) बड़ा चूल्हा (Baṛa
 chūlha बड़ा चूल्हा)

2. महानता (Mahánata) बड़ाई
(بڑائی Barāyi)

کبرسنی (عف - مٹ)

KIBR-SINI किव्रसिनी

जरा (Jara) वयोवृद्धता (Vayovrid-
dhata) बुढ़ापा (Būrhāpa
(بڑھاپا)

KIBRIYA किव्रिया (ع - ص)

1. श्रेष्ठता (Shreshthata) (श्रेष्ठता)
बुझगी (Buzurgi)

2. ईश्वर (Īshwar) खुदा
(Khuda)

KIBRĪT किव्रित (ع - مٹ)

गंधक (Gandhak) गुगर्द
(Gūgard)

KABK कबक (ف - مذ)

चकोर (Chakor) मुर्गे आतश खार
(Murghē ātash khār)

KABŪTAR कबूतर (ف - مذ)

कपोत (Kapot) पारावत (Pārā-
vat) कलरव (Kalrav)

KABŪD कबूद (ف - ص)

नील (Nīl) नीला (Nīla)
आस्मानी (Āsmāni)

KABĪDAGI कबीदगी (ف - مٹ)

वैमनस्य (Vaimanas, sya)
रंजिश (Ranjish)

KABĪDA कबीदा (ف - ص)

वैमनस्क (Vaimanask)

2. अभिचारक (Abhi charak) (جادر)
जादूगर (Jādūgar)

کاهیدگی (ف - مٹ)

KĀHĪDAGI काहीदगी

कृशता (Krishata) दुबलापन
(Dubla pan)

KĀHĪDA काहीदा (ف - ص)

कृश (Krish) क्षीण (Chhīn)
(مختلجی Munhani) मुन्हनी (Chhīn)

KĀINĀT काइनात (ع - مٹ)

1. विश्व (Vish, shwa) जगत्
(Jagat) दुनिया (Dunya)
(دنیا)

2. प्राणि वर्ग (Prāni varg) (پرانہ ورگ)
मखलूक (Makhlūq)

3. मर्यादा (Maryāda) हैसियत
(Haisiyat)

KABĀB कबाब (ف - مذ)

1. भृष्ट (Bhrisht) भुनाहुआ
(Bhuna hua)

2. शूलिक (Shūlik) कीमे की
विशेष टिकिया (Qīme ki viashesh
tikiya)

KABID कबिद (ع - مٹ)

यकृत (Yakrit) जिगर (Jigar)
(جگر)

KIBR किव्र (ع - مذ)

1. अहंकार (Ahankār) घमंड
(Ghamand)

کتب خانہ (ع - ف - مذ)

KUTUB-KHÁNA کتوب خانہ

پوستکالای (Pustakálai) (پستکالے)
کیتاب گھر (Kitáb ghar) (کتاب گھر)

KATBA کتبہ (ع - مذ)

آبھیلےکھ (Abhi lekh) (ابھی لیکھ)
شیلہ لےکھ (Shila lekh) (شلا لیکھ)

KASÁFAT کسافت (ع - مٹ)

1. مالینیا (Málin, nya) (مالغیہ)
مالیناتا (Malinata) (مالماتا) مایلاپن
(Maila pan) (میلاپن)

2. آپاویترتا (Apavitrata) (اپوترتا)
نجااسٹ (Najásat) (نچاست)

KASRAT کسرت (ع - مٹ)

باہولیا (Bábullya) (بাহلیہ) پراچریا (Práchurra) (پراچریہ)
آدھیکاتا (Adhikata) (ادھیکاتا) افرات (Ifrát) (افرات)

KASÍR کسیر (ع - ص)

پراچر (Prachur) (پوچر) آدھیک (Adhik) (ادھک)
بہول (Bahul) (بہل) وپول (Vipul) (ویل)
اڈرکت (Udrikt) (اڈرکت) افرات (Ba ifrát) (بہ افرات)

KASÍF کسیف (ع - ص)

1. مالین (Malin) (ملن) مایلا (Maila) (میلہ)
2. آپاویتر (Apavitr) (اپوتر) گندا (Ganda) (گندہ)

KAJ کج (ف - ص)

وکر (Vakr) (وکر) کٹیل (Kntil) (کٹل)
تہڑھا (Tēṭha) (تہڑھا)

کھن (Khinn) (کھن) رنجیدا (Ranjída) (رنجیدہ)

KABÍR کبیر (ع - ص)

1. جیشٹھ (Jeshth) (جیشٹھ) کلاں (Kalán) (کلاں)

2. شیشٹھ (Shreshth) (شیشٹھ) موہترام (Mohtaram) (موہترام)

3. مہان (Mahán) (مہان) آزیم (Azím) (عظیم)

KABISA کبیسہ (ع - مذ)

مالماس (Malmás) (مالماس) آدھ (Adhi) (ادھی)
ماس (Adhimás) (ادھی ماس) لوند (Laund) (لوند)

KITÁB کیتاب (ع - مٹ)

پوستک (Pustak) (پستک) گرنتھ (Granth) (پوتھی)
پوتھی (Pothi) (پوتھی)

KITÁBAT کیتابت (ع - مٹ)

1. لیکھن کریا (Lekhan kriya) (لیکھن کریا)
لیکھنے کا کام (Likhne ka kám) (لیکھنے کا کام)
تہریر (Tahrír) (تہریر)

2. لیکھن کالا (Lekhan Kala) (لیکھن کالا)
کاتیب کا پشہ (Kátib ka pesha) (کاتب کا پیشہ)
کاپی نویسی (Kápi navísi) (کاپی نویسی)

کتا بچہ (ع - ص)

KITÁB CHA کیتابچا

پوستکا (Pustika) (پستکا) چھوٹی کیتاب (Chhoti kitáb) (چھوٹی کیتاب)

कदखा (फ - मं)

KAD-KHUDA कद खुदा

विवाहित (Viváhit ववाहत) मन्कूह
(Mankúh मन्कूह)

कदखाई (फ - मं)

KAD-KHUDÁYI कदखुदाई

विवाह (Viváh व्याह) ब्याह (Byáh ब्याह)

कदूरत (ए - मं)

KUDÚRAT कुदूरत

1. मलिनता (Malinata मलिनता) गदला
पन (Gadla pan गदलपन)2. मनोमालिन्य (Manomálinnya मनो
रंजिश (Ranjish रंजिश) (मलिन्य)3. मनस्ताप (Manastáp मनस्तप)
दिल का गुबार (Dil ka ghubár
दिल का गुबार)

KIZB किजब (क - मं)

असत्य (Asattya असत्य) अन्त
(Anrit अन्त) मिथ्या (Miththya
मिथ्या) झूठ (Jhúth झूठ)

KAR कर (फ - मं)

बधिर (Badhir बधिर) कल (Kall कल)
बहिरा (Bahira बहिरा)

करामत (ए - मं)

KARÁMAT करामत

1. चमत्कार (Chamatkár चमत्कार)
मोजिजा (Mojíza मोजिजा)2. कृपा (Kripa कृपा) दया (Daya
दया) करम (Karam करम)

कज बहसी (एफ - मं)

KAJ-BAHSI कज बहसी

कुतर्क (Kutark कुतर्क) कट हुज्जती
(Kat hujjati कट हज्जती)

कज खाल (एफ - मं)

KAJ-KHULQ कज खुल्क

दुःशील (Dush,shíl दुःशील) दुः
स्वभाव (Dus,swabháo दुःस्वभाव)
बदखुल्क (Bad khulq बदखुल्क)

KAJKOL कज कोल (फ - मं)

भिक्षा पात्र (Bhikshá pátr भिक्षा
पात्र) कश कोल (Kash kol कश कोल)

KAJI कजी (फ - मं)

वक्रता (Vakrata वक्रता) कुटिलता
(Kutilata कुटिलता) जिह्मता (Jihmata
जिह्मता) टेढ़ा पन (Terhápan
टेढ़ापन)

KUHL कुहल (क - मं)

मनीक (Maník मनीक) अंजन (Anjan
अंजन) रसानंजन (Rasánjan रसानंजन)
सुरमा (Surma सुरमा)

KAD कद (ए - मं)

1. द्वेष (Dwesh द्वेष) रंजिश
(Ranjish रंजिश)2. दुराग्रह (Durág,grah दुराग्रह) ज़िद
(Zid ज़िद)3. प्रयास (Prayás प्रयास) प्रयत्न
(Prayatn प्रयत्न) कोशिश
(Koshish कोशिश)

1. आचरण (Ácharan अचरण) अमल (Amal عمل)

2. चरित्र (Charittr चरित्र) कैरेक्टर (Character कैरेक्टर)

کردگار (ف - مذ)

KA (I) RD-GÁR क (कि) दंगार
ईश्वर (Íshwar ऐश्वर) परमात्मा (Para-mátma پرماत्मा) खुदा (Khuda خدا)

KURSI कुर्सी (ع - مذ) کرسی
आसंदिका (Ásandika आसंदी) आसंदी (Ásaandi असंदी) चियर (Chair चियर) کرسی نامه (ع - مذ)

KURSI-NÁMA कुर्सी नामा
वंशावली (Vanshávali ونشاولی) नसब नामा (Nasab náma نسب نامه) کوشمه (ف - مذ)

KIRI (KARA) SHMA किरि (कर) शमा
1. चमत्कार (Chamatkár चमत्कार) शोबदा (Shobada شعبده)
2. लीला (Líla लीला) माया (Máya माया) कुदरत (Qudrat قدرت) माया
3. छल (Chhal छल) चाल (Chál चाल) چال

KARGAS करगस (ف - مذ) کرگس
गृध्र (Gridh,dhr ग्रिध्र) गिध (Gidh گدھ)

KARAM करम (ع - مذ) کرم
1. कृपा (Kripa कृपा) मेहरबानी (Mehrbáni मेهربانی)
2. करुणा (Karuna करुणा) रहम (Rahm رحم)

3. श्रेष्ठता (Shresh,thata شریض) بڑاई (Baráyi بڑا)

KARÁHAT कराहत (ع - م) کر اہت
घृणा (Ghrina گھرنا) घिन (Ghin گھن) नफरत (Nafarat نفرت)

KIRÁYA किराया (ف - مذ) کرایہ
भाटक (Bhátak भाटक) भाड़ा (Bhára بهارا)

کرایہ نامه (ف - مذ)

KIRÁYA-NÁMA किराया नामा
भाटक पत्र (Bhátak pattr भाटक پتر)

KARB कर्ब (ع - مذ) کرب
1. वेदना (Vedana वेदना) पीड़ा (Píra پیڑا) तकلیف (Taklíf تکلیف)
2. व्याकुलता (Vyákulata व्याकुलता) बेचैनी (Be chaini बेचینی)

KARAKHT करखत (ف - ص) کرخت
1. कर्कश (Karkash कर्कश) दुरुश्त (Durusht دُرشت)
2. कठोर (Kathor कठोर) सख्त (Sakht سخت)

کرختگی (ف - م)

KARAKHTAGI करखतगी
1. कर्कशता (Karkashata कर्कशता) दुरुश्ती (Durushti دُرشتی)

2. कठोरता (Kathorata कठोरता) सख्ती (Sakhti سختی)

کردار (ف - مذ)

KA (I) RDÁR क (कि) दार

کرۂ باد (عف - مذ)

KURA-E-BÁD کورآباد

واہو منڈل (Váyu mandal)

ہوا کا گھرا (Hava ka ghera) (گھرا)

کرۂ خاک (عف - مذ)

KURA-E-KH K کورآخاک

دیکھو 'کرۂ ارض'

کرۂ نار (ع - مذ)

KURA-E-NÁR کورآنار

دیکھو 'کرۂ آتش'

کرۂ ہوا (عف - مذ)

KURA-E-HAVA کورآہوا

دیکھو 'کرۂ باد'

KARI کری (ف - مٹ) کری

بھیراتا (Badhirata) بھیراپن (Behrá pan)

KARÍM کریم (ع - ص) کریم

1. دھالو (Dayálu) دھالو

(Kripálu) کریپالو

بہت کریم کرنے والا

(Bahut karam karne vála)

2. ایشور (Ishwar) ایشور

(Khuda) خدا

KARÍH کریہ (ع - ص) کریہ

جھرنیت (Ghrinit) جھرنیت

(Jugupsit) جگپسٹ

(Makrúh) مکروہ

3. دان شیلتا (Dán sbilata)

سکھاوت (Sakhávat)

KIRM کرم (ف - مذ) کرم

کرمی (Krimi) کرمی

کیت (Kít) کیت

کیڑا (Kíra) کیڑا

کرم فرما (عف - ص)

KARAM-FARMA کرم فرما

دوست (Dost) دوست

میترا (Mitr) میترا

کرم کش (ف - ص)

KIRM-KUSH کرم کش

کرمی (Krimi náshak) کرمی

جراسیم کوش (Jarásím kush)

جراٹیم کھ

کروفر (عف - مذ)

KAR,RO-FAR کروفر

بھبھ (Vaibhav) بھبھ

شان شوکت (Shán shaukat)

KURA کرہ (ع - مذ) کرہ

وٹل (Vartul) وٹل

منڈل (Mandal) منڈل

پینڈ (Pind) پینڈ

گولا (Gola) گولا

کرۂ آتش (عف - مذ)

KURA-E-ÁTASH کورآتش

اگنی منڈل (Agni mandal)

کروہ نار (Kurae nár)

کرۂ ارض (ع - مذ)

KURA-E-ARZ کورآرض

بھو منڈل (Bhú mandal)

زمین کا گولا (Zamín ka gola)

کا گولا

2. भिन्न (Bhin,n) (بہن) वह संख्या जो
एक से कम हो (Voh sankhya jo ek
se kam ho) وہ سنگھیا جو ایک
سے کم ہو

KASRAT कसरत (ع - مٹ) کسرت

- व्यायाम (Vyáyám) (ویایام) वर्जिश
(Varzish) (ورزش)

KASAL कसल (ع - مذ) کسل

1. आलस्य (Álas,sya) (آلسیہ) काहिली
(Káhili) (کاهی)
2. शिथिलता (Shithilata) (شیتلیا)
श्रान्ति (Shránti) (شرانتي) थकन
(Thakan) (تھکن)
کسل مند (ع - ص)

KASAL-MAND कसल मन्द

1. आलस (Álas) (آلس) आलसी
(Álasi) (آلسی) सुस्त (Sust)
2. श्रान्त (Shránt) (شرانت) क्लान्त (Klánt)
(क्लान्त) थका हुआ (Thaka hua)
(تھکا ہوا)

KISVAT क़िस्वत (ع - مٹ) کسوت

1. वस्त्र (Vasttr) (وستر) लिबास (Libás)
(لباس)
2. नापितपेटिका (Nápit petika) (ناپیت)
नाई की पेटो (Náyí ki peti) (نایی کی پیتی)
کشادگی (ف - مٹ)

KUSHÁDAGI कुशादगी

- विस्तार (Vistár) (وِسْتَار) फैलाव (Phailáo)
(پھیلاو)

KAS कस (फ - مذ) कस

- व्यक्ति (Vyakti) (ویکٹی) शरूस
(Shakhs) (شخص)

کساد باز اری (ع - مٹ)

KASÁD-BÁZÁRI कसाद बाज़ारी

- व्यापार मंदता (Vyápár mandata) (ویاپار)
(مندا پان) (Manda pan)

کسالت (ع - مٹ)

KASÁLAT कसालत

- आलस्य (Álassya) (آلسیہ) सुस्ती
(Susti) (سستی)

KASB कस्ब (ع - مذ) کسب

1. उपार्जन (Upárjan) (اپارجن) तहसील
(Tahsil) (تحصیل)
2. उद्यम (Uddyam) (اودییم) पेशा (Pesha)
(پیشہ)
3. वेश्यावृत्ति (Vesh,shya vritti) (वेशیا)
(कमाई) (Kamáyí) (کمائی)

KASBI कस्बी (ع - مٹ) کسبی

1. वह इलम जो मेहनत करने से हासिल
हो (Voh ilm jo mehnat karne se
hásil ho) وہ علم جو محنت سے حاصل ہو
2. गणिका (Ganika) (گلیکا) वेश्या (Vesh,
shye) (वेशیا) (طاوانف) (Taváif)

KASR कसर (ع - مٹ) کسر

1. खंडन (Khandan) (کھندن) तोड़ना
(Toṛna) (تورنا)

کشت و خون (ف - مذ)

KUSHTO-KHÚN کُشتو کُخُون

1. رکت پات (Raktpát) (رکت پات)
خُونِ رِزِی (Khúrezi) (خون ریزی)
2. یُدد (Yud,dh) (یدد) لَرِایِی (Laráyí)
جَنگ (Jang) (جنگ) لَرِایِی

KUSHTA کُشتا (ف - ص)

1. هَت (Hat) (هت) نِهَت (Nihat) (نہت)
مَقْتُول (Maqtúl) (مقتول)
2. بَسم (Bhasm) (بہسم) دَہات کا
کُشتا (Dhát ka kushta) (دہات کا کشتہ)

KASHTI کُشتی (ف - مٹ)

- نَؤ (Nau) (نو) نَؤکا (Nauka) (نوکا) تَرانی
(Tarani) (تَرانی) پَوت (Pot) (پوت) نَؤ
(Náo) (نَؤ)

KUSHTI کُشتی (ف - مٹ)

- نِیُدد (Niyud,dh) (نیدد) بَہُ یُدد
(Báhu yuddh) (بہہویدد) مَلَل یُدد
(Mal,l yuddh) (ملیدد) دَو پَہلِوَانِو کی لَرِایِی
(Do pahalvánon ki laráyí) (دو پهلوانوں کی لَرانی)

کشتی بان (ف - مذ)

KASHTI-BÁN کُشتی بان

- نَؤ (Návik) (نَؤک) نَؤ چَالاک
(Nauchálak) (نَؤچالاک) کَرَن دَہار (Karndhár)
(مَلَلِاھ (Mal,láh) (مَلَلِاھ)

KUSHÁDA کُشادا (ف - ص)

- وِشَال (Vistrit) (وِستِرت) وِشَال
(Vishál) (وِشال) وِسیع (Vasi,a) (وِسیع)

کشا کش (ف - مٹ)

KASHÁKASH کُشا کُشا

1. سَہَرش (Sangharsh) (سَن گُہرش)
کَہِیچَا تَانی (Khencha táni) (کَہِیچَا)
تَانی (Chhína jhapti) (تَانی)
چَہِیچَا جَہِیچَا
2. کُشت (Kasht) (کُشت) دُکھ (Dukh)
تَکلیف (Taklif) (تَکلیف) دَکھ

کشان کُشاں (ف - ص)

KASHÁ N-KASHÁN کُشا کُشاں

- بَلاَت (Balát) (بَلاَت) زَہَر دَستی (Zabar
dasti) (زَہَر دَستی) خَیچَہ تَہِی (Khinch-
te hue) (کَہِیچَہ تَہِی)

کُشاںش (ف - مٹ)

KUSHÁISH کُشا اِش

1. وِستار (Vistár) (وِستار) وِسیع (Vus,at) (وِسیع)
2. وِردِہی (Vriddhi) (وِردِہی) بَہِیچَا
(Barhti) (بَہِیچَا) بَہِیچَا (Barakat) (بَہِیچَا)

KISHT کِشت (ف - مٹ)

1. کُشی (Krishti) (کُشی) کَہِیچَا (Kheti) (کَہِیچَا)
2. شَترانج کی 'شہ' (Shatranj ki 'shah')
(شَترانج کی 'شہ')

KISH,VAR کیشور (ف - مذ) کیشور

1. देश (Desh دیہی) मुल्क (Mulk ملک)
2. राज्य (Rājya راجیہ) सलतनत (Saltanat سلطنت)

کشیدگی (ف - مٹ)

KASHÍDAGI کاشیدگی.

1. मनोमालिन्य (Manomálin,nya منو منلیہ) खिंचाव (Khincháo کھینچاؤ) (مالنیہ)
2. वैमनस्य (Vaimanassya وے منیسے) रंजिश (Ranjish رنجش)

KASHÍDA کاشیدا (ف - ص) کشیدہ

1. आकर्षित (Ákarshit) खिंचा (Khinchá hua کھینچا ہوا)
 2. रुष्ट (Rusht) कुपित (Kupit) ناراض (Náráz) (کپت)
 3. सुई डोरे से काढ़ा हुआ फूल बूटे या ज़र दोड़ी का काम (Sui dore se káṛha hua phúl búte ya zar dozi ka kám سوئی ڈورے سے گاڑھا ہوا پھول بوٹے یا زردوزی کا کام)
 4. खींचा हुआ (Khíncha hua کھینچا ہوا)
- ان معنوں میں مرکبات کا آخری جز ہو کر معنی دیتا جیسے 'رنج کشیدہ'

KAF کف (ع - مٹ) کف

1. प्रहस्त (Prehast) प्रतल (Pratal) पंजा (Panja) (پرتل)

KASHISH کاشیش (ف - مٹ) کشش

1. आकर्षण (Ákarshan) खिंचाव (Khincháo) बियत (Jázibiyat) (آکرشن) (کھینچاؤ) (جاذبیت)
2. आकर्षण शक्ति (Ákarshan shakti) कुवते कशिश (Quvvate-kashish) (آکرشن شکتی) (قوت کشش)

KASHF کشف (ع - مذ) کشف

1. प्रकटन (Prakatan) ज़ाहिर होना (Zábir hona) (پرکتن) (ظاہر ہونا)
2. दैव ज्ञान (Daiv gyán) मुकाशफा (Mukáshafa) (دیوگیان) (مکاشفہ)

کشکول (ف - مذ)

KASHKOL کاشکول

- भिक्षा पात्र (Bhiksha pátr) भिक्षा का पियाला (Bhik ka piyála) (بھیکھا) (بھیک کا پیالہ)

کش مکش (ف - مٹ)

KASH-MAKASH کاش مکاش

1. असमंजस (Asamanjan) पसोपेश (Pásopesh) (اس منجس) (پس و پیش)
2. मनोमालिन्य (Manomálin) मनमुटाव (Man mutáo) (من منلیہ) (من متاؤ)
3. संघर्ष (Sangharsh) धापी (Ápá dhápi) खींच तान (Khínchtán) (سنگھرش) (آپاہی) (کھینچ تان)

2. अवशा (Avaggya) नाकरमानी
(Ná farmáni) (نافرمانی)

3. कृतघ्नता (Kritaghnata) (کرتگھنتا)
कुफ्राने नेमत (Kufráne nemat)
(کفران نعمت)

KUFRÁN कुफ्रान (ع - مذ)
अकृतज्ञता (Akritaggyata) (اکرتگیختا)
कृतघ्नता (Kritaghnata) (کرتگھنتا)
नाशुकरी (Náshukri) (ناشوکری)

KAFSH कफ़श (ف - مٹ)
पादत्र (Pádattr) (پادتر)
पादुका (Páduka) (پادکا)
जूता (Júta) (جوته)
कफ़श दोर (फ - ص)

KAFSH-DOZ कफ़श दोज़
चर्मकार (Charm kár) (چرم کار)
पादुका-कार (Páduká kár) (پادکا کار)
मोची (Mochi) (موچی)

KAFAN कफन (ع - مذ)
मृत चेल (Mrítahel) (مړت چیل)
वस्त्र (Mrítak vāstr) (مړتک وستر)
मुरदे को लपेटने का कपड़ा (Murde ko Lapetne ká. kapra) (مردے کو لپیٹنے کا کپڑا)

KAFIL कफ़ील (ع - ص)
1. प्रति भूत (Prati bhút) (پرتی بھوت)
ज़ामिन (Zámín) (ضامن)
2. पालक; पोशक (P álak poshak) (پالک)
परवरिण कुनिन्दा (Par-va : shak kuninda) (پروورش کلندا)

2. फेन (Phen) भाग (Jhág) (جھاग)

KAFFÁRA कफ़ारा (ع - مذ)
प्रायश्चित (Práyashchit) (پرایشچیت)
गुनाह से पाक होने का अमल (Gunáh se pák hone ka amal) (گناه سے پاک ہونے کا عمل)

KAFÁLAT कफ़ालत (ع - مٹ)
1. प्रति भूति (Pratibhúti) (پرتی بھوتی)
ज़मानत (Zamánat) (ضمانت)
2. भरणपोषण (Bharanposhan) (برون)
परवरिश (Parvarish) (پروورش)

KIFÁYAT कफ़ायत (ع - مٹ)
1. पर्याप्ति (Paryápti) (پریاپتی)
काफी होना (Káfi hona) (کافی ہونا)
2. न्यूनता (Nyúnata) (نیونتا)
(Kami) (کمی)
3. अतिरिक्ता (Atiriktata) (دتی رکتا)
बचत (Bachat) (بچت)

कफ़ायत شعار (ع - ص)

KIFÁYAT-SHIÁR कफ़ायत शिआर
स्वल्प व्ययी (Swalp vyayi) (سولپ ویئی)
मित व्ययी (Mitav,vyáyi) (میتو ویئی)
जुज़ रस (Juz ras) (جزر س)

KUFR कफ़ (ع - مذ)
1. अधर्म (Adharm) (ادھرم)
लामज़हबी-यत (La maz,habiyat) (لامذہبیت)

7. वार्तालाप (Vártáláp (वार्तालाप)
गुफ्तुगू (Guftugu (گفتگو)

KALÁN कलान (क - ल - अ) कलां (क - ल - अ)

1. ज्येष्ठ (Jyeshth (جیشته) उम्र में बढ़ा
(Umr men̄ bara (عمر میں بڑا)
2. श्रेष्ठ (Shreshth (شریسته) अज़ीम
(Azim (عظیم)
3. प्रलंब (Pralamb (پرلمب) लंबा
(Lamba (لمبا)

KULÁH कुलाह (क - ल - अ) कलाह (क - ल - अ)

1. टोपी (Tōpi (توپي)
2. मुकुट (Mukut (مکٹ) ताज (Táj (تاج)

KALB कल्ब (क - ल - अ) कल्प (क - ल - अ)
कुक्कुर (Kuk,kur (کک کر) श्वान
(Shwán (شوان) कुत्ता (Kutta (کٹا)

KULFAT कुल्फत (क - ल - अ) कल्फत (क - ल - अ)
दुःख (Dukh (دکھ) क्लेश (Klesh
(Takliff (تکلیف) तकलीफ (Takliff (تکلیف)

KILK किल्क (क - ल - अ) किल्क (क - ल - अ)
लेखनी (Lekhani (لیکھنی) कलम
(Qalam (قلم)

KALIMA कलिमा (क - ल - अ) कलिमा (क - ल - अ)

1. शब्द (Shabd (شبد) लफ्ज़ (Lafz (لفظ)
2. वचन (Vaohan (وچن) बात (Bát (بات)
3. वाक्य (Vákya (واکیہ) जुप्ला
(Jumla (جمله)

KUL कुल (क - ल - अ) कुल (क - ल - अ)

1. समग्र (Samaggr (سمگر) समस्त
(Samast (سمست) सर्व (Sarv
(Sakal (سکل) सकल (Sakal (سرو
(Sab (سب) सब (Sab)
2. प्रत्येक (Pratyek (پرتیک) हरेक
(Harek (هریک)
3. संपूर्ण (Sampúrn (سمپورن) पूरा
(Púra (پورا)

KU(A)LÁQH कु (क) लाय (क - ल - अ)

काकोल (Kákol (کاکول) डोम काक
(Dom kák (دوم کاک) जंगली कौआ
(Jangali kau,á (جنگلی کوا)

KULÁL कुलाल (क - ल - अ) कुलाल (क - ल - अ)
कुम्भकार (Kumbh kár (کمبر کار)
कुम्हार (Kumhár (کمبر کار)

KALÁM कलाम (क - ल - अ) कलाम (क - ल - अ)

1. कथन (Kathan (کتھن) बात (Bát (بات)
2. वाक्य (Vak,kya (واکیہ) जुमला
(Jumla (جمله)
3. कविता (Kavita (کوتا) शाहरी
(Sháiri (شاعری)
4. आपत्ति (Ápatti (آپتی) एतिराज़
(Etiráz (اعتراض)
5. प्रवचन (Pravachan (پروچن) कौल
(Qaul (قول)
6. संदेह (Sandehe (سندیہ) शक (Shak (شک)

KAM کم (ف - ص)
 अल्प (Alp) ईषत् (Ishat) अल्प (Alp) थोड़ा (Thoṛa) थोड़ा (Thoṛa) थोड़ा (Thoṛa)
 कम اصل (ع - ف - ص)

KAM-ASL कम अस्ल
 1. अकलीन (Akulīn) गौर शरीफ (Ghair sharif)
 2. अधम (Adham) जलिल (Zalil)

KAMÁL कمال (ع - مذ)
 1. गुण (Gun) वस्फ (Vasf)
 2. चमत्कार (Chamatkár) अजुबा पन (Ajúba pan)
 3. विशेषता (Visheshata) खुसूसियत (Khusúsiyat)
 4. अत्यंत (Attyant) बहुत (Bahut)
 5. शिल्प (Shilp) कला (Kala)
 6. पूर्णता (Purnata) तकमिल (Takmil)
 7. पराकाष्ठा (Parákáshtha) आखिरी हद (Ákhiri had)

KAMÁN कमान (ف - م)
 धनुष (Dhanush) चाप (Cháp)
 धन्वा (Dhanva) शरासन (Sharásan)
 कार्मुक (Kár-muk) धनु (Dhanu)
 कौस (Qaus)

4. मुसलमानों का एक धर्म मंत्र (Musal-mánon ka ek dharm manttr)
 (مسلمانوں کا ایک دھرم منتر)

KULÚKH कुलूख (ف - مذ)
 मृत्पिंड (Mritpind) लोष्ठ (Loshth)
 (लोष्ठ) डेला (Dhela)

KALLA कल्ला (ف - مذ)
 1. कपाल (Kapál) खोपड़ी (Khopṛi)
 2. हनु (Hanu) जबड़ा (Jabṛa)
 کلیات (ع - مذ)

KUL,LIYÁT कुल्लियात
 1. कल्लیه کی جمع دیکھو 'کلیہ'
 2. किसी शाहर की तमाम कविता का संग्रह (Kisi sháir ki tamám kavita ka sangrah)
 کسی شاعر کی تمام (کوتا کا سنگره)

KILÍD किलिद (ف - م)
 कुंचिका (Kunchika) कुंजी (Kunji)

KUL,LIYA कुल्लिया (ع - مذ)
 व्यापक नियम (Vyápak niyam)
 आम काइदा (Ám qáida)
 قاعدة)

کلیۃ (ع - ص)

KUL,LIYATAN कुल्लियतन
 सर्वथा (Sarvatha) बिल्कुल (Bilkul)

میت بھکت (Mit bhukt مت بھکت)
میتاھار (Mitáhár متاھار) کم خوراک
(Kam khurák کم خوراک)

KAMAR کمر (ع - مٹ)
کٹ (Kati کٹی) لंक (Lank لंक)
کٹ دیش (Kati desh کٹی دیس)
کمر بستہ (ف - ص)

KAMAR-BASTA کمر بستہ
بद्धपरिकर (Baddh parikar بده پرېکر)
کٹ بद्ध (Katibaddh کٹی بده)
तत्पर (Tatpar तत پر) तैयार (Taiyár تیار)
مستعِد (Musta'id مستعد)
کمر بند (ف - مڈ)

KAMAR-BAND کمر بند
1. کٹ بंध (Kati bandh کٹی بندھ)
पटका (Patka پٹکا)
2. नीवी (Nívi نیوی) इज़ार बन्द (Izárband ازار بند)
کمر بندی (ف - مٹ)

KAMAR-BANDI کمر بندی
सेना का वर्दी और हथियार से लैस होना
(Senā ka vardi aur hathiyār se lais
hona سينا کا وردی اور ہتھیار سے لیس ہونا)

KAM-ZOR کم زور (ف - ص)
निर्बल (Nirbal نربل) अशक्त (Ashakt اشکت)
बलहीन (Bal hín بل هیئ)
शक्तिहीन (Shakti hín شکتی هیئ)
नाताकत (Nā táqat ناطاقت)

کمانچہ (ف - مڈ)

KAMÁNCHA کمان چا
1. धनुही (Dhanuhi دھنوی) छोटी
कमान (Chhoti kamán چھوٹی کمان)
2. लोहे की कमान (Lohe ki kamáni لوه کی کمانی)

کماندار (ف - ص)

KAMÁN-DÁR کماندار
1. धनुर्धर (Dhanur dhar دھنر دھر) तीर अन्दाज़ (Tír andáz تیر انداز)
2. सेनापति (Sena patí سہدایتی) सिपह سالार (Sipah sálár سپہ سالار)
کمبخت (ف - ص)

KAM-BAKHT کم بخت
हत भाग्य (Hat bhágya هت بھائیہ)
भाग्य हीन (Bhággya hín بھائیہ هیئ)
बद किस्मत (Bad qismat بد قسمت)
کم حو صالہ (ف - ص)

KAM-HAUSALA کم ہاوسلا
निरुत्साह (Nirutsáh نروت ساہ) हतोत्साह
(Hatotsáh هتوت ساہ) परत हिम्मत
(Past himmat پست همت)

کم خرج (ف - ص)

KAM-KHARCH کم खर्च
मित व्ययी (Mitav vyayi میت وئی)
स्वलप व्ययी (Swalp vyayi سولپ وئی)
जुझ रस (Juz ras جُز رس)
کم خورد (ف - ص)

KAM-KHOR کم خور
मित भोजी (Mit bhaji میت بھوجی)

mand مند (متی مند Kam
samajh سمجھ (کم

KUMUK کومک (ع - مٹ) کومک

1. سہا یاتا (Saháyata سہایتا) مدد
(Madad مدد)

2. سैनिक सहायता (Sainik saháyata
سینک سہایتا) فوجی مدد (Fauji
madad فوجی مدد)

KAMAND کمند (ف - مٹ) کمند

1. پاش (Pásh پاش) فندا (Phanda
پہندا)

2. ऊँची दीवारों या मकानों पर
चढ़ने की एक विशेष प्रकार की रस्सी
(Uñchí diváron ya makánon par
charhne kiek vishesh prakár ki
اونچی دیواروں یا مکانوں پر
چڑھنے کی ایک رشیہس پرکار کی
(رسی)

کم نصیب (ع - ص)

KAM-NASÍB کم نسیب

हत भाग्य (Hat bhágya ہت بھاگیہ)

अभाग (Abhága ابھاگا) बद किस्मत

(Bad qismat بد قسمت)

کم ہمت (ع - ص)

KAM-HIMMAT کم हिम्मत

हतोत्साह (Hatotsáh ہتوتساہ)

हीन (Utsáh bín اتساہ ہین)

हौसला (Past hausala ہست حوصلہ)

KAMI کمی (ف - مٹ) کمی

1. न्यूनता (Nyúnata نیونتا) अल्पता
(Alpata الپتا)

کم سخن (ف - ص)

KAM-SUKHAN کم سخن

मित भाषी (Mit bháshi میت بھاشی)

स्वलप भाषी (Swalp bháshi سولپ)

कम बात करने वाला (Kam
bát karne vála کم بات کرنے والا)

KAM-SIN کم سن (ف - ص) کم سن

1. अल्प वयस्क (Alp vayask الپ)

कम उम्र (Kam umr کم عمر)

2. अप्रौढ़ (Ap prauḍh اپ پروڑھ)

ना बालिग (Na báligh نا بالغ)

3. अबोध (Abodh ابودھ)

ना समझ (Ná samaḥ ना سمجھ)

کم ظرف (ع - ص)

KAM-ZARF کم ظرف

अपान (Apáttar اپاتر) अधम (Adham

कमीना (Kamína کمینہ)

کم عقل (ع - ص)

KAM-AQL کم عقل

लघु मति (Laghu mati لکھومتی)

अल्प बुद्धि (Alp buddhi الپ بدھی)

अबोध (Abodh ابودھ) अज्ञान

मूर्ख (Múrkھ) (Ag,gyán اگ گیان)

नादान (Nádan نادان)

KAM-UMR کم عمر (ع - ص) کم عمر

‘کم سن’

کم فہم (ع - ص)

KAM-FAHM کم فہم

अबोध (Ábodh ابودھ) मतिमन्द (Mati-

2. पार्श्व (Pārshwa) पहलू (پارشو)
(Pahlu) پہلو
3. तट (Tat) किनारा (Kināra) (نت)
(کناره)

KANĀRA कनारा (फ - मड) کناره

1. तट (Tat) कूल (Kūl) (نت)
(Kūl) (کول)
साहिल (Sābil) (ساحل)
2. पार (Pār) छोर (Chhor) (پار)
(چھور)
3. पृथक्ता (Prithakta) अला-
हिदगी (Alāhidagi) (پړتهکتا)
(علحدگی)
4. अंत (Ant) अखीर (Akhīr) (انت)
(اخیر)

کناره کشی (ف - مٹ)

KANĀRA-KASHI कनारा कशी

1. विरक्ति (Virakti) अलाहिदगी:
(Alāhidagi) (وړکتی)
(علحدگی)
2. संबंध विच्छेद (Sambandh vich,
chhed) कता-
तअल्लुक (Qata ta,alluq) (سم بندہ)
(وچھید)
(قطع)
(تعلق)

KAN,NÁS कनास (ع - मड) کناس

1. भाड़ देने वाला (Jhāru dene vāla)
(Mehtar) (جهارو دینے والا)
(مهتر)
2. फाँसी देने वाला (Phānsi dene vāla)
(Jallād) (پھانسی دینے والا)
(جلاد)

KINĀYA किनाया (ع - मड) کنایہ

1. इंगित (Ingīt) इशारा
(Ishāra) (انگت)
(اشارہ)
2. व्यंजना (Vyanjana) इस्ति-
आरा (Isti,āra) (وینجنا)
(استعارہ)

2. दोष (Dosh) ऐब (Aib) (دوش)
(عیب)
4. त्रुटि (Truti) भूल (Bhul) (ترقی)
(بھول)

KAM-YĀB कमयाब (ف - ص) کمیاب

- दुष्प्राप्य (Dush prāpya) (دش پراپیہ)
दुर्लभ (Durlabb) मुखिल से
मिलने वाली चीज (Mushkil se milne
vāli chiz) (مشکل سے ملنے والی چیز)

KUMAIT कुमैत (ع - ص) کمیت

- सियाही माइल सुख रंग का घोड़ा (Siyāhi
māilsurkh rang ka ghōṛa) (سیاہی)
सुरंग (सुख रंग का घोड़ा)
(Surang) (سورنگ)

KAMĪN कमीन (ع - मड) کمین

1. घात (Ghāt) ताक (Tāk) (گھات)
(ताब)
2. दुश्मन की घात में छुप कर बैठने की
जगह (Dushman ki ghāt men chhup
kar baithne ki jagah) (دشمن کی)
(گھات میں چھپ کر بیٹھنے کی)
(جگہ)

کمین گاہ (عف - مٹ)

KAMĪN-GĀH कमीनगाह

دیکھو 'کمین' نمبر ۲

KAMĪNA कमीना (ف - ص) کمینہ

- पामर (Pāmar) अधम (Adham) (پامر)
(انہم)
नीच (Nīch) (نیچ)

KA(I)NĀR क(कि)नार (ف - मट) کنار

1. क्रोड (Krod) गोद (God) (کروڈ)
(گود)

KUNISHT کنیشت (ف - مذ) کنیشت
अग्निशाला (Agnishāla) اگنی شالا
आतश कदा (Ātash kada) آتس کده

KUNGURA کنگره (ف - مذ) کنگره
कलश (Kalash) کلاش
गुंबद (Gumbad) گلبد

KUN,H کنه (ع - مٹ) کنه
मर्म (Marm) ترم
भेद (Bhed) بید

KANÍZ کنیز (ف - مٹ) کنیز
परिचारिका (Parichārika) داسی
(Dāsi) (Sovika) (सेविका) داسی
लौंडी (Laundi) لوندی

KU کو (ف - مذ) کو
दिकهو 'کوچه'

KAVÁIF کوائف (ع - مذ) کوائف
کیفیت کی جمع

1. समाचार (Samāchār) हालात (Hālat) (سماءچار) (حالات)
2. घटनायें (Ghatnāyēn) कहतानियें (Hādise) (حادثے)

KU-BA-KU کو به کو (ف - ص) کو به کو
गली गली (Galigali) گلی گلی
बकूचा (Kūcha ba kūcha) کوچه بکوچه

KOTÁH کوتاه (ف - ص) کوتاه

1. लघु (Laghu) ह्रस्व (Hras,swa) (لکھو) (چھوٹا) (Chhota) (هروسو)
2. अल्प (Alp) न्यून (Nyún) (الپ) (تھوڑا) (Thora) (نہوں)

KUNJ کُنْج (ف - مذ) کُنْج
एकांत (Ekānt) कोना (Kona) (ایکانت) (کونا)
गोशा (Gosha) گوشه

KUNJAD कुन्जद (ف - مٹ) कुन्जद
तिल (Til) तिली (Tili) (تلی) (تلی)
کنجشک (ف - مٹ)

KUNJISHK कुन्जिशक
चटक (Chatak) कलविक
(Kālvink) गौरैया (Gauraiya) (کلونک) (گوریا)

KUND कुन्द (ف - ص) कुन्द
1. मंद (Mand) सुरत (Sust) (مند) (سست)
2. कुंठ (Kunth) कुण्ठित (Kunthit) (کنٹھ) (کونٹھ)
मोथरा (Mothra) (موتھرا) (کونٹھ)
کند ذهن (ع - ص)

KUND-ZAHN कुन्द जह्न
कुंठित बुद्धि (Kunthit buddhi) कलहैत
मंद प्रतिभ (Mand pratibh) (बद्धि) (بدھي)
बद जहन (Bad zahn) (مند) (پرته)

KANDA कन्दा (ف - ص) कन्दा
अंकित (Ankit) खुदा हुआ (Khuda hua) (انکیت) (کھدا هوا)

KUNDA कुन्दा (ف - مذ) कुन्दा
मोटी लकड़ी का टुकड़ा (Moti lakṛi ka tukṛa) (موتی لکڑی کا ٹکڑا)

KANZ कन्ज (ع - مذ) कन्ज
निधि (Nidhi) कोश (Kosh) (ندھی) (کوش)
खज़ाना (Khazāna) (خزانہ) (کوش)

2. यात्रा (Yātra) सफर (Safar) (سفر)

3. निधन (Nidhan) मरण (Maran) मौत (Maut) (موت)

KOCHAK कोचक (कोचक - फ) लघु (Laghu) ह्रस्व (Hraswa) छोटा (Chhota) (چھوٹا)

KÚCHA कूचा (कूचा - फ) प्रतोली (Pratoli) वीथिका (Vithika) गली (Gali) (گلی)

KODAK कोदक (कोदक - फ) बालक (Bálak) बच्चा (Bach,cha) (بچہ)

BAUDAN कौदन (कौदन - फ) मूर्ख (Múrkh) मूढ़ (Múrh) नादान (Nádán) (نادان)

KOR कोर (कोर - फ) अंध (Andh) नेत्रहीन (Nettr hín) (अंधा) (Andha) (نیترهین)

KURNUSH कुर्नुश प्रणाम (Pranám) तसलीम (Taslím) (تسلیم)

कोरनमक (कोरनमक - फ)

KOR-NAMAK कोर नमक कृतघ्न (Kritaghn) नमक हराम (Namak harám) (نمک حرام)

कोरपुशत (कोरपुशत - फ)

KOZ-PUSHT कोज़ पुशत कुब्ज (Kubj) कुबड़ा (Kubra) (کبر)

कोताह फिल्म (कोताह - फ)

KOTÁH-QALAM कोताह कलम जो चिट्ठी पत्री लिखने में सुस्त हो (Jo chith,thi pattri likhne me sush ho) (چو چھٹی پتری لکھنے میں سست ہو)

कोताह نظر (कोताह - फ)

KOTÁH-NAZAR कोताह नज़र

1. अनुदार (Anudár) (انودار) पस्त खयाल (Past khayál) (پست خیال)
2. अदूरदर्शी (Adúr darshi) (ادور دوشی) ना आक़िबत अन्देश (Na áqibat andesh) (ناعاقبت اندیش)

कोताह हमत (कोताह - फ)

KOTÁH-HIMMAT कोताह हिम्मत

हतोत्साह (Hatotsáh) (هتوتساہ) पस्त हिम्मत (Past himmat) (پست ہمت)

कोताही (कोताही - फ)

KOTÁHI कोताही

1. न्यूनता (Nyúnata) (نیونتا) कमी (Kami) (کمی)
2. आलस्य (Álassya) (آلسیہ) राफ़्लत (Ghaflat) (غفلت)
3. त्रुटि (Turti) (ترتی) भूल (Bhúl) (بھول)

KAUSAR कौसर (कोसर - फ)

स्वर्ग की एक नहर (Swarg ki ek nahr) (سورگ کی ایک نہر)

KÚCH कूच (कूच - फ)

1. प्रस्थान (Prasthán) (پرستان) प्रयाण (Prayán) (پریان) रवानगी (Ravánagi) (روانگی)

KAUKAB کَوکَب (ع - مذ) کوکب
نکتر (Nakchattr نک) تارا
(Tára تارا)

کوکنار (ف - مذ)

KOKNÁR کوکنار

پوسٹے کی بونڈی (Poste ki bondi پوسٹے
خاش خاش کا پوسٹ (کی بونڈی
(Khashkhásh ka post خاشخاش کا
پوسٹ)

KAUNAIN کَوْنِین (ع - مذ) کونین
اُبھای لَوک (Ubhai lok اُبھای لَوک
دُنیا اور آخرت (Dunya aur
ákhírat دُنیا اور آخرت)

KOH کَوہ (ف - مذ) کوہ
پَرَوَت (Parvat پَرَوَت) بُوَہَر (Bhúdhar
اَدْرِی (Adri اَدْرِی) گِیَرِی (Giri گِیَرِی)
اَشَیَل (Shail اَشَیَل) اَچَل (Achal اَچَل)
مَہِیَدَہَر (Mahádhār مَہِیَدَہَر)
پَہَاڑ (Pahār پَہَاڑ)

کَوہ آتَش فِشَان (ف - مذ)

KOHE-ÁTASH-FISHÁN

کَوہِ آتَش فِشَان

جَوَالَا (Jwála mukhi جَوَالَا
مُکْہِی)

KOHÁN کَوہَان (ف - مذ) کوهان
کُکُود (Kukud کُکُود) اُٹ یا بَیَل کی
پِٹھ کا کُوبَہ (Unt ya bail ki pith
کَا کُوبَہ کا
اُونٹ یا بیل کی پِٹھ کا
کُوبَہ)

KÚZA کُزَا (ف - مذ) کوزه
مُرت کَنس (Mritkans مُرت کَنس)
آبِخُورَا (Áb khora آبِخُورَا)

کوزہ گر (ف - مذ)

KÚZA-GAR کُزَا گَر

مُرت کَر (Mritkar مُرت کَر) کَنس کَر (Kanskár
کَنس گَر (Kasgar کَنس گَر)
کُہَار (Kumbár کُہَار) کُہَار (Kumbár)

KÚS کُوس (ف - مذ) کوس
دُندُبھی (Dundubhi دُندُبھی) دُوسَا
(Dhaungsa دُوسَا) نَاقَاَرَا (Naqqára
نَاقَاَرَا)

KOSHÁN کُوشَان (ف - ص) کوشان
پَرِیَتَن شِیَل (Prayatn shíl پَرِیَتَن
کُوشِش مَیں لَگَا ہُوا (Koshish
men laga hua کُوشِش مَیں لَگَا ہُوا)

KOSHISH کُوشِش (ف - مٹ) کوشش
پَرِیَتَن (Prayatn پَرِیَتَن) پَرِیَاس
(Prayás پَرِیَاس) چَہِشَا (Cheshta
دُور دُور دُور (Daurdhúp دُور دُور دُور
دُور دُور)

KOSHAK کُوشَاک (ف - مذ) کوشک
پَرِیَاس (Prásad پَرِیَاس) بَہَاوَن (Bhavan
مَہَل (Mahal مَہَل)

KOFT کُوفَت (ف - مٹ) کوفت

1. سَنَتَاپ (Santáp سَنَتَاپ) لُہَم
(Chhobh لُہَم) غُتَن (Ghutan
غُتَن)

2. دُکھ (Dukh دُکھ) کَلِش (Klesh
تَکْلِیْف (Taklîf تَکْلِیْف)

(Koláhal شور گولہل) (Shor شور گل) (f - ص)

KAH-RUBA کھربا (f - مڈ)
 तृण मणि (Trin mani त्रिन मनी)
 एक पत्थर जो घास को अपनी तरफ
 खेंचता है (Ek pat,thar jo ghás ko
 apni taraf khenchta hai एक पत्थर
 जो ग्रास को अपनी तरफ
 केचता है) (f - मड)

KAH-KASHÁN कह कशां
 आकाश गंगा (Ákásh ganga आकाश
 गंगा) (B ad,dra बद्रा) छाया
 पथ (Chháya ath चहाया अथ)
 केन साल (f - व)

KUHAN-SÁL कुहन साल
 1. पुरातन (Purátan पुरातन)
 (Purána पुराना)
 2. वयो वृद्ध (Vayo vriddh वयोरुद्ध)
 जरत् (Jarat जर्त) बृद्धा (Búṛha
 बुरहा)

KUHNA कुहना (f - मड)
 1. पुरातन (Purátan पुरातन)
 (Purána पुराना)
 2. जीर्ण (Jirn जीर्ण) बोसीदा
 (Bosída बोसिदा)

KUHNAGI कुहनगी (f - व)
 1. पुरातत्त्व (Purátattwa पुरातत्त्व)
 पुरानापन (Purána pan पुरानापन)
 2. जीर्णता (Jirnata जीर्णता) फटा
 पुराना पन (Phata purána pan
 फाटा पुराना पन)

KOH-PAIMA कोह पैमा

पर्वतारोही (Parvatárohi पर्वतारोही)
 पहाड़ की ऊँचाई नापने वाला (Pahár
 ki úncháyí nápne vála पहाड़ की
 اونچائی ناپنے والا)

وہستان (f - مڈ)

KOHISTÁN कोहिस्तान

1. पर्वतीय देश (Parvatíya desh पर्वतीय
 देश) (Pahári mulk पहाड़ी
 मुल्क) (پہاڑی ملک)
2. पर्वत माला (Parvat mála पर्वत
 माला) (Paháron ka silaila पहाड़ों का
 सिलसिला)

KOH-KAN कोहकन (f - व)

1. पर्वत भेदी (Parvat bbedi पर्वत
 भेदी) (Pahár kátne vála पहाड़
 काटने वाला)
2. 'शीरी' के प्रेमी 'फरहाद' का लकन
 ('Shírín' ke premi 'Farhád' ka
 laqab شیرین کے پریمی فرہاد
 کا لقب)

KAHÁNAT कहानत (f - मड)

1. शकुन विचारना (Shakun vichárna
 शकुन विचारना)
2. भविष्य की बात बताना (Bhavish,
 shya ki bát batána भविष्य की
 बात बताना)

KUHRÁM कुहराम (f - मड)

हाहाकार (Háhákár हाहाकार)

KAIF कैफ (ع - مذ) کیف

1. मादकता (Mádakata नशा (مادکنا
(Nasha نشه)
2. मत्तता (Mat, tatá मत्तता
(Masti مستی)

کیفر کردار (ف - مذ)

KAIFARE-KARDÁR कैफरे करदार
कर्म दंड (Karm dand कर्म दन्द) बुरे
काम की सजा (Bure kám ki saza بے
کام کی سزا)

کیفیت (ع - مث)

KAIFI(I)YAT कैफ़ि (کی) यत

1. विवरण (Vivaran ववरण) तफ़सील
(Tafail تفصیل)
2. अवस्था (Avastha اوستھا) हालत
(Hálat حالات)
3. मत्तता (Mat tata मत्तता) वजद
(Vajd وجد)

KÍMIYA कीमिया (ع - مذ) کیمیا

1. रसायन (Rasáyan راساین) जर साज़ो
(Zar sázi زرسازی)
2. रसायन विज्ञान (Rasáyan viggyán
(Rasáyan viggyán راساین وگیان)
(Chemistry کیمیا) (کیمستری)

کیمیاگر (ع - ص)

KÍMIYA-GAR कीमियागर

रसायनज्ञ (Rasáyanaggya راساینگیه)
जरसाज़ (Zar sáz زر ساز)

KÍNA कीना (ف - مذ) کینه

1. कपट (Kapat कैपट) छल (Chhal

کینه مشق (ع - ص)

KUHNA-MASHQ कुहना मश्क
अभ्यस्त (Abh, bhyast अभیस्त) क्षिप्र
हस्त (Chhippr hast च्छिप्रहस्त) मश्शाक
(Mashsháq مشاق)

کھولت (ع - مث)

KUHÚLAT कुहूलत
वृद्धावस्था (Vridhdhávastha وړدځاوستھا)
जरा (Jara چرا) बुढ़ापा (Buṛhápā
برھاپا)

KAIYÁD कैयाद (ع - مذ) کیاد

वंचक (Vanchak वंचक) छली
(Chhali چھلی) धोकेबाज़ (Dhoke báz
(دهوکے باز)

KAID कैद (ع - مذ) کید

छल (Chhal چھل) कपट (Kapat
(फरेब कैपट) (Fareb فریب)

KER केर (ف - مذ) کبر

शिशन (Shishn شیشن) लिंग (Ling
(آلت) (Álat آلت)

KÍSA कीसा (ف - مذ) کیسه

थैली (Thaili تهیلی) जेब (Job جیب)

KESH केश (ف - مذ) کیش

1. मत (Mat मत्त) धर्म (Dharm
(मशरब) (Mashrab مشرب)
2. स्वभाव (Swabháo स्वभाव) प्रकृति
(Prakriti پرکرتی) आदत (Ádat
(عادت)

3. गुण (Gun گن) सिकत (Sifat
(صفت)

کینہ برور (ف - ص)

فریب (Fareb) فریب (چہل)

KĪNA-PARVAR کینا پور

2. دُروہ (Dwesh) دُروہ (Droh)

1. دُروہی (Dweshi) دُروہی (Bugbzi) (بغضی)

(بغض) دُروہ (Bugbz)

2. شتر (Shattru) دُشمن (Dushman)

3. شتروتا (Shatruta) دُشمنی (Dushmani)

گ

گاؤ میش (ف - مٹ)

گام (ف - مذ) گام (GÁM)

GÁO-MESH گاو مِش

وِکرام (Vik,krám) وِکرام (Dag) (کدام) (Qadam)

مہیشی (Mahishi) مہیش (Bhains) (بھینس)

گام زن (ف - ص) گام زن (GÁM ZAN)

GÁH گاہ (ف - مٹ)

1. شہر (Shighr gámí) شہر (Tez rau) (تیزرو) (گامی)

1. کدایت (Kadá chit) کدایت (Kabhi) (کبھی)

2. جگہ (Isthán) جگہ (Jagah) (جگہ)

2. گمن کرتا (Gaman karta) گمن (Chalne vála) (چلنے والا)

ان معذوں میں مرکبات کا آخری
جز ہو کر آتا ہے جیسے 'عید گاہ'

GÁO گاو (ف - مٹ) گاو (Go) (گو) گای (Gáo) (گے)

3. کال (Samai) کال (Kál) (وقت) (Vaqt)

گادوم (ف - ص) گادوم (GÁO-DUM)

ان معذوں میں مرکبات کا آخری
جز ہو کر آتا ہے جیسے 'سحر گاہ'

ملا (Shundákár) ملا (Makhrúfí) (مکھروٹی)

گاہ گاہ (ف - مٹ)

گاؤ کشی (ف - مٹ)

GÁH-GÁH گاہ گاہ

GÁO-KUSHI گاو کُشی

یدا کدا (Yada kada) کدایت (Kadá) (کدایت)

گو بادھ (Go badh) گو بادھ (Zabíha gáo) (زبہکا گاو)

کدایت (Kabhi kabhi) کدایت (Kadá) (کدایت)

GADA-GAR گداگر (ف - ص)
 भिक्षुक (Bhikshuk) कठोर
 (Faqir) فقیر

GAR गर (ف - و)
 اگر کا مخفف

1. यदि (Yadi) जो (Jo)
2. बनाने वाला (Banāne vala) بنانے والا

ان معنوں میں مرکبات کا آخری
 جزو ہو کر آتا ہے جیسے 'کوڑہ گر'

3. स्वामी (Swāmi) مالिक (Málík)

ان معنوں میں مرکبات کا آخری
 جزو ہو کر آتا ہے جیسے 'توانگر'

GIRÁMI गिरामी (ف - ص)

1. श्रेष्ठ (Shreshth) बुर्ग (Buzurg)

2. महान् (Mahān) अज़ीम (Azīm)

گرामी نامہ (ف - مذ)

GIRÁMI-NÁMA गिरामी नामा

- कृपा पत्र (Kripa patr) (क्रिया पत्र)
 शुभपत्र (Shubh patr) (शुभ पत्र)
 वाला नामा (Válá náma) (والا نامہ)

گراں (ف - ص)

GI(A)RÁN गि (ग) रां

1. अर्घ्य (Arghya) बहु मूल्य (Bahumūlyā) महंगा (Mahānga)

GÁHE गाहे (ف - مٹ)
 कदाचित् (Kadāchit) कभी
 (Kabhi) کبھی

گاھے گاھے (ف - مٹ)

GÁHE-GÁHE गाहे गाहे
 यदा कदा (Yada kada) कभी
 कभी (Kabhi kabhi) کبھی کبھی

GABR गब्र (ف - مذ)
 अग्नि पूजक (Agni pūjak) अग्नी
 आतश परस्त (Ātash parast) (آتھ پُرسٹ)

GADA गदा (ف - مذ)
 भिक्षुक (Bhikshuk) भिख
 मंगा (Bhikh manga) (بھیکھ منگا)

گداختہ (ف - ص)

GUDÁKṢITA गुदाक्षिता
 द्रवी भूत (Dravi bhūt) (دروی بھوت)
 पिघला हुआ (Pighla hua) गला
 हुआ (Gala hua) (گلا ہوا)

GUDÁZ गुदाज (ف - مذ)

1. द्रवण (Dravan) पिघलाव (Pighlāo)
2. मृदुलता (Mridulata) नर्मो (Narmi)
3. मांसल (Mānsal) पुरगोश्त (Purgosht)

4. पिघलाने वाला (Pighlāne vāla) (پگھلانے والا)

ان معنوں میں مرکبات کا آخری
 جزو ہو کر آتا ہے جیسے 'آهن گداژ'

آخری جزو ہو کر معنی دیتا ہے
جیسے 'جہاں گرد'

GIRD گرد (ف - مذ) گرد

1. آس پاس (Ás pás) آس پاس
2. چاروں طرف (Cháron taraf) چاروں طرف
3. دوتلاکار (Vartula kár) دوتلاکار
گول (Gol) گول

GIRDÁB گرداب (ف - مذ) گرداب

- آوارت (Ávart) آوارت
(Jalávart) کلاں کور (Kalan kur)
(Bhauvar) بھاور (کلنکر)

گرداگرد (ف - ص)

GIRDÁGIRD گردا گرد

1. چتوردیک (Chaturdik) چتوردیک
چاروں طرف (Cháron taraf) چاروں طرف

گردباد (ف - مذ)

GA (I) RD-BÁD گ (گ) د باد

- وات چاکر (Vát chak,kr) وات چاکر
واتاوارت (Váta vart) واتاوارت
چاکر وات (Chak,kr vát) چاکر وات
واتیا (Váttya) واتیا
بگولا (Bagúla) بگولا

گردپوش (ف - مذ)

GARD-POSH گرد پوش

- آوارن پریٹھ (Ávaran prishth) آوارن
مل پریٹھ (Mal prishth) مل
کیتاب کی جلد پر لپٹا (Kitáb ki jild par)
لیپٹا ہوا کاغذ (lipta hua kághaz)
(پر لپٹا ہوا کاغذ)

2. گورو (Guru) भारी (Bhári)
وڑنی (Vazni) (بھاری)

گر ان بھا (ف - ص)

GIRÁN-BAHA گراں بھا

- بھو مولی (Bahumúlya) بھو مولی
مولی وان (Múlya ván) مولی وان
بیش کیمت (Besh qímat) بیش
(قیمت)

گر ان فروش (ف - ص)

GIRAN-FAROSH گراں فروش

- مہنگا بے چنے والا (Mahanga bechne
vála) مہنگا بے چنے والا

GIRÁNI گرا نی (ف - مٹ)

1. ساماگھیہ (Sámarghya) ساماگھیہ
مہنگائی (Mahangáyi) مہنگائی
2. گوروتا (Gurúta) भारी पन (Bhári pan)
(بھاری پن)
3. آپچ (Apach) बद हजमी (Bád hazmi)
(بدعظمی)

GURBA گربہ (ف - مٹ)

- مارجاری (Márjári) بیللی
(Billi) بلی

GAR-CHE گرچہ (ف - ص)

- یادیپی (Yaddyapi) अगरचे (Agar che)
(الگرچہ)

GARD گرد (ف - مٹ) گرد

1. راج (Raj) धूल (Dhúl) دھولی
دھول (Dhúl) دھول
2. فیرنے والا (Phirne vála) (پھرنے والا)
ان معنون میں مرکبات کا

گرفت (ف - مٹ)

GIRI(A)FT गिरि(र)मत

1. ग्रहण (Grahan گرهن) पकड़ (Pakar پکڑ)
2. पूछ ताँच (Púchh tá'chh پوچھ تانچھ) मुआख़ज़ा (Muákhza مواخذہ)

GIRIFTÁR गिरफ्तार (ف - ص) گرفتار

1. आवद्ध (Ábad,dh آبدھ) बंदी (Bandi بندی) कैद (Qaid قید)
2. ग्रस्त (Grast گرسٹ) मुब्तला (Mub-tala مبتلا)
3. आसक्त (Ásakt آسکت) आशिक (Áshiq عاشق)

گفتگی (ف - مٹ)

GIRIFTAGI गिरिफ्तगो

1. अप्रसन्नता (Apprasannata اپ پر سنننا) ना खुशी (Na khushi ناخوشی)
2. आसक्ति (Ásakti آسکتی) प्रेम (Prem پریم) इश्क (Ishq عشق)

GURG गुर्ग (ف - مٹ) گرگ

- वृक (Vrik वृक) ईहामृग (Íhámrig ایهامرگ) भेड़िया (Bhoríya بهڑیا)

GARM गर्म (ف - ص) گرم

1. तप्त (Tapt तप्त) उष्ण (Ushn उत्तप्त) जलता (Uttapt जलता) हुआ (Jelta hua جلتا ہوا)
2. तत्पर (Tatpar तत् पर) सरगर्म (Sargarm سرگرم)

GARDISH गर्दिश (ف - مٹ) گردش

1. चक्र (Chakkr चक्र) चक्कर (Chak kar چکر)
2. विपत्ति (Vipatti वित्ती) आपत्ति (Ápatti आपत्ती) मुसीबत (Musibat مصیبت)

GARDAN गर्दन (ف - مٹ) کردن
ग्रीवा (Gríva گریوا) गला (Gala گلا)GARDÚN गर्दून (ف - مذ) گردون
गगन (Gagan گگن) आकाश (Ákásh آکاش)
आस्मान (Ásmán آسمان)

GURDA गुर्दा (ف - مذ) کرده

1. वृक्क (Vrikk वृक) गुर्दा (Gurda گرده)
2. साहस (Sáhas साहस) हिम्मत (Himmat همت)

GURZ गुर्ज़ (ف - مذ) کرز
गदा (Gada گدا) एक पुराना हथियार (Ek purána hathiyár ایک پرانا ہتھیار)

گرسنگی (ف - مٹ)

GURSANAGI गुर् सनगी

- छुधा (Chhudha چھدھا) बुभुक्षा (Bubh-ukchha بوبھکھا) भूख (Bhúkh بھوکھا)

GURSANA गुर् सना (ف - ص) کرسنه

- छुधित (Chhudhit چھدھیت) छुधातुर (Chhudhátur چھدھاتر) भूखा (Bhúkha بھوکھا)

2. सम्प्रदाय (Sampradāo سم پر دای)
فیرقا (Firqa فوقہ)

گروه بندی (ف - مٹ)

GUROH-BANDI گوروہ بندی
دل بندی (Dal bandi دل بندی)
بندی (Gut bandi گٹ بندی)

کرویدگی (ف - مٹ)

GIRVÍDAGI گیرویدگی

1. आसक्ति (Āsakti آسکتی) प्रेम (Prem محبت)
महब्वत (Mahabbat مہببوت)
2. संलग्नता (Sanlagnata سن لگنتا)
इन् हिमाक (Inhimák انہماک)

GIRVÍDA گیرویده (ف - ص)

1. आसक्त (Āsakt آسکت) आशिक (Āshiq عاشق)
2. आकर्षित (Ākaishit آکرشت)
रागिब (Rāghib راغب)

GIRIH گیره (ف - مٹ)

1. ग्रंथ (Granthi گرنٹھی) गाँठ (Gānth گانٹھ)
2. वैमनस्य (Vaimanassya وے منسیہ)
मलाल (Malál ملال)
3. गज का १/१६ हिस्सा (Gaz ka 1/16 گز کا ۱/۱۶ حصہ)
bissa

4. मुरी (Murri مری) धोती की गाँठ (Dhoti ki gānth دھوتی کی گانٹھ)

GIRYÁN گیریاں (ف - ص)
रुदित (Rudit روڈیت) रोता हुआ (Rota hua روتا ہوا)

3. चंचल (Chanchal چنچل) चपल (Chapal چپل)
शोख (Shokh شوخ)

GARMA گرماء (ف - مٹ) گرماء
ग्रीष्म काल (Grīshma kāl گریشم کال)
गर्मी का मौसिम (Garmi ka mausim گرمی کا موسم)

گرم جوشی (ف - مٹ)

GARM-JOSHI گرم جوشی

1. संभ्रांति (Sambhrānti سم بھرانٹی)
तपाक (Tapāk تپاک)
2. उत्साह (Utsāh اُتساہ)
(Hausala حوصلہ)

GARMI گرمی (ف - مٹ)

1. उष्णता (Ushnata اُشنٹا) ताप (Tāp تاپ)
हरारत (Harārat حرارت)
2. ग्रीष्म ऋतु (Grīshma ritu گریشم رتو)
गर्मी का मौसिम (Garmi ka mausim گرمی کا موسم)
3. संभ्रांति (Sam bhrānti سم بھرانٹی)
गर्म जोशी (Garm joshi گرم جوشی)
4. उग्रता (Uggrata اُگرتا) तीव्रता (Tivrata تہڑتا)
तेज़ी (Tozi تہزی)
5. उपदंश (Updānsh اُپدنش) आतशक (Ātashak آتَشک)

GIRAU گیراؤ (ف - ص)
बंधक (Bandhak بندھک) रहन (Rahn رهن)

GUROH گوروہ (ف - مٹ)

1. जन समूह (Jan samūh جن سموہ)
दल (Dal دل) गोल (Ghol غول)

گزارش (ف - مٹ)

گریبان (ف - مذ)

GUZÁRISH गुज़ारिश

प्रार्थना (Práarthana) निवेदन
(Nivedan) अनुरोध (Anurodh)
(Anurodh) आवेदन (Ávoda) (Anurodh)
अर्ज़ (Arz) عرض

GARE(Ī)BÁN गरे (री) बां

कुरते, कमीस या अंगरखे आदि का गला
(Kurte, qamis ya angarkhe ádi ka gala)
(कुरते कमीस या अंगरखे आदि का गला)

CUZÁRA गुज़ारा (फ - मंड)

GUREZ गुरेज़ (फ - मٹ)

1. निर्वाह (Nirváh) निबाह
(Nibáh) (निबाह)
2. जीविका (Jivika) रोज़ी
(Rozí) (रोज़ी)
3. नदी या पुल पार करना (Nadi ya
pul pár karna) (नदी या पुल पार करना)
4. वृत्ति (Vritti) वसीक़ा (Vasíqa)
(وَصِيقَة)

1. पलायन (Paláyan) भागना
(Bhágna) (بھاگنا)
2. विरक्ति (Virakti) बे इलति-
फ़ाती (Be iltifáti) (بے ایتفاتی)
3. घृणा (Ghrina) नफ़रत
(Nafrat) (نفرت)

GUZAR गुज़र (फ - मٹ)

GIRYA गिरया (फ - मंड)

1. निर्वाह (Nirváh) गुज़ारा
(Guzára) (گزاره)
2. प्रवेश (Pravesh) दाख़ल
(Dakhl) (دخل)
3. उदर पूर्ति (Udar púrti) (ادری پورتنی)
बसर औक़ात (Basar auqát) (بسر اوقات)
4. गति (Gati) पहुँच (Pahunch)
(Rasáyi) (رسائی)

1. रोदन (Rodan) रोना (Rona)
(رونا)
2. विलाप (Viláp) रो रो कर
मुसीबत का बयान (Ro ro kar musi-
bat ka bayán) (درد کر مصیبت کا بیان)

ग़र ग़ाह (फ - मٹ)

GUZAR-GÁH गुज़रगाह

मार्ग (Márg) पथ्या (Path,thya)
(Rásta) (راسته)

GUZASHTA गुज़स्ता (फ - म)

1. गत (Gat) अतीत (Atit)

GAZ गज़ (फ - मंड)

1. माप दंड (Máp dand) (ماپ دند)
कपड़ा नापने की छड़ (Kapa
nápne ki chhar) (کپڑا ناپنے کی چھڑ)
2. बंदूक साफ़ करने की छड़ (Bandúq
sáf krne ki chhar) (بندوق صاف کرنے کی چھڑ)
3. सारंगी बजाने की छड़ (Sárangí
bajána ki chhar) (سارنگی بجانے کی چھڑ)

3. पर्यटन (Paryatan) दौरा (Daura)

4. परिभ्रमण (Paribh, bhraman) (گردش) گردیش (بهرمن)

5. वायुसेवन (Vāyu sevan) (هواخوری) هواخوری (Hava khori)

GASHTI गश्ती (ف - مٹ) گشتی

1. भ्रमण कर्ता (Bhraman karta) (بهرمن) گشت لگانے वाला (Gasht lagāne vāla) (گشت لگانے والا)

2. परिपत्र (Paripattr) (بري پتر) (سرकुलर) सरकुलर (گشتی خط) गश्तीखत (Gashiti khat)

GUFTĀR गुप्तार (ف - مٹ) گفتار

1. वार्तालाप (Vartālap) (بات چیت) बात चीत (Bāt chīt)

2. बोलने वाला (Bolne vāla) (بولنے والا) (ان معلوم میں مرکبات کا آخری) ان معلوم میں مرکبات کا آخری (جزو ہو کر آتا ہے جیسے 'تلخ گفتار' (جفتگو (ف - مٹ) گفتگو (ف - مٹ)

GUFT (U) GU गुफ्त (तु) गू

1. वार्तालाप (Vartālap) (بات چیت) बात चीत (Bāt chīt)

2. बोल चाल (Bol chāl) (بول چال) (तकरीर) तकरीर (Taqrīr)

گفت و شنید (ف - مٹ)

GUFTO-SHANĪD गुप्तोशनोद

1. कथोपकथन (Kathop kathan)

(कहना और सुनना) कहना और सुनना (Kahna aur sunna)

गुजरा हुआ (Guzra hua) (گزرا ہوا)

2. भूत काल (Bhūt kāl) (بھوت کال) (माज़ी) माज़ी (Māzī)

GAZAND गज़न्द (ف - مٹ) گزند

1. पीड़ा (Pīṛa) (کشت) कष्ट (Kashṭ) (تکلیف) तकلیف (Taklīf)

2. क्षति (Chhati) (چھٹی) हानि (Hāni) (نقصان) نقصان (Nuqsān)

GAZINDA गज़िन्दा (ف - ص) گزنده

दंशक (Danśhūk) (دنشوک) दंशेर (Dansher) (डसने वाला जानवर) डसने वाला जानवर (Dasne vāla jānvar)

GUSTĀKH गुस्ताख (ف - ص) گستاخ

1. धृष्ट (Dhriṣht) (دهرشٹ) दीठ (Dhīth)

2. निर्लज्ज (Nirlajj) (نرلج) बे हया (Be haya)

3. उद्धत (Uddhat) (ادھت) उजड्ड (Ujadd)

4. अशिष्ट (Ashisht) (اششت) बेअदब (Be adab)

5. मुक्त कण्ठ (Mukt kanth) (مکت) मुँह फट (Munh phat) (منہ پھٹ)

GASHT गश्त (ف - مٹ) گشت

1. भ्रमण (Bhraman) (بهرمن) सियाहत (Siyāhat)

2. विहार (Vibār) (وہار) विचरण (Vicharan) (سیر) سیر (Sair)

گل چین (ف - ص)

GUL-CHÍN گُل‌چینی

1. पुष्प चायी (Puspp cháyi) پُشپ چائی
فूल चुनने वाला (Phúl chunne wála) پھول چننے والا
2. पुष्प जीवी (Pushp jīvi) पُशप जीवी
(Máli) माली (जीवी)

GULKHAN गलखन (ف - مذ) گلخن
भाड़ (Bhār) भट्टी (Bhatti) (भट्टी)

GUL-DÁN गुलदान (ف - مذ) گل دان
पुष्पाधान (Pushpádhán) (پُشپادھان)
फूलदान (Phúldán) (پھول دان)
گلدسته (ف - مذ)

GUL-DASTA गुलदस्ता

स्तवक (Istavak) (استوک) फूलों का
गुच्छा (Phúlōn ka guchchha) (پھولوں کا گچھا)

GUL-ZÁR गुलज़ार (ف - مذ) گلزار
دیکھو 'گلستان'

GULISTÁN गुलिستان (ف - مذ) گلستان
उद्यान (Uddyán) (اودیان) उपवन
(Upvan) वाटिका (Vátika) (واتی)
आराम (Árām) बाग (Bāgh) (باغ)
चमन (Chaman) (چمن)

GULSHAN गुलशन (ف - مذ) گلشن
دیکھو 'گلستان'

گل کاری (ف - م)

GUL-KÁRI गुलकारी

बेल बूटे (Bel báte) नक्काशी (Naqqáshi)

2. वार्तालाप (Vartálap) (وارتالاپ)
बात चीत (Bát chít) (بات چیت)
3. विचार विनिमय (Vichár vinimai) (विचार विनिमय)
तबादलए खयालात (Tabádala-e khayálat) (تبادلۂ خیالات)

GIL गिल (ف - م)

मृत् (Mrit) मृत्तिका (Mrittika) (مِرت مِرتیکا)
मट्टी (Matti) (مِٹّی)

GUL गुल (ف - مذ)

1. पुष्प (Pushp) सुमन (Suman) प्रसून (Prasún) (सुमन प्रसून)
(Kusum) कुसुम (Kusum) (कुसुम)
फूल (Phúl) (پھول)

2. पाटल पुष्प (Pátal pushp) (पाटल पुष्प)
गुलाब का फूल (Guláb ka phúl) (गुलाब का फूल)

GULÁB गुलाब (ف - مذ) گلاب

1. पाटल पुष्प (Pátal pushp) (पाटल पुष्प)
गुलाब का फूल (Guláb ka Phúl) (गुलाब का फूल)
2. पाटल वारि (Pátal vári) (पाटल वारि)
गुलाब का अरक (Guláb ka araq) (गुलाब का अरक)
गुलाब जल (Guláb jal) (गुलाब जल)

GULÁBI गुलाबी (ف - ص) گلابی

1. हलका लाल रंग (Halka lál rang) (هلاک لال رنگ)
2. शराब का शीशा (Sharáb ka shísha) (شراب کا شیشه)

चादरा (Ún ka mota chádra) لون کا (موتا چادر)

GUM गुम (ف - ص) گم
1. लुप्त (Lupt) तिरोहित (Tirohit) (لپٹ) (غائب) (تروہٹ)
2. खोया हुआ (Khoya hua) (کھویا ہوا) (گمشدہ) (ف - مذ)

GUMÁŠHTA गुमाश्ता
2. अभि कर्ता (Abhi karta) (ابھی کرنا) (एजेंट) (ایجेंट)
2. प्रबन्धक (Prabandhak) (پربندھک) (कारकुन) (کارکن)

GUMÁN गुमान (ف - مذ) گمان
1. भ्रम (Bhram) भ्रांति (Bhránti) (بھرم) (بھرائنتی)
2. संभावना (Sambhávana) (سمبھاونہ) (इमकान) (امکان)
3. विचार (Vichár) (وچار) (खयाल) (خیال)

GUM-RÁH गुमराह (ف - ص) گمراه
1. पथभ्रष्ट (Path bhrasht) (پتھبھرشٹ) (राह भूला हुआ) (Ráh bhúla hua) (راہ بھولا ہوا)
2. दुराचारी (Duráchári) (دراچارے) (बद चलन) (Bad chalan) (بدچلن)
3. धर्म भ्रष्ट (Dharm bhrasht) (دھرم بھرشٹ) (बददीन) (Bad dín) (بددین)

GUM-NÁM गुमनाम (ف - ص) گمنام
1. अप्रसिद्ध (Ap, prasiddh) (اپپرسیدھ) (गैर मशहूर) (Ghair mash, húr) (غیر مشہور)

گل گشت (ف - مٹ)

GUL-GASHT गुलगश्त
1. पुष्प विहार (Pushp vihár) (پوشپ) (फूलों की सैर) (Phúlon ki sair) (پھولوں کی سیر)
2. विहार (Vihár) (وہار) (परिक्रमन) (Parik kraman) (پیرک کرمین) (Sair) (سیر)

GULU गुलू (ف - مذ) گلو
कंठ (Kanth) (کنٹھ) (गला) (Gala) (گلا)

GULŪLA गुलूला (ف - مذ) گلولہ
गुल्ला (Gulla) (گلا) (गोली) (Goli) (گولی)

GALLA गल्ला (ف - مذ) گلہ
1. पशु दल (Pashu dal) (پشودل) (रेवड़) (Rovar) (رےڑ)
2. समूह (Samúh) (سموہ) (झुंड) (Jhund) (جھنڈ)
गोल (Ghol) (غول) (जहल) (جھل)

GILA गिला (ف - مذ) گلہ
उपालंभ (Upálambh) (اُپالنبھ) (उलाहना) (Uláhana) (الہنا) (शिकवा) (Shikva) (شکوہ)

گلہ بان (ف - مذ)

GALLA-BÁN गल्ला बान
पशुपाल (Pashu pál) (پشوپال)
चरवाहा (Charváha) (چرواہا) (गड़िया) (Garíya) (گڑیہ)

GILÍM गिलीम (ف - مٹ) گلیم
कमल (Kambal) (کمال) (ऊन का मोटा) (Kammal) (کمل)

GANDAGI گندگی (ف - مٹ) گندگی

1. مالیناتا (Malinata) مایلا (میلانا)

پن (Mailá pan) میلاپن

2. مل (Mal) میلا (میلانا) (Vishtha) (غلاطت) (Ghalázat) (وشٹھا)

3. अशुद्धता (Ashud,dhata) (اشدھتا)

अपवित्रता (Apavitrata) (اپوترتا)

नापाकी (Nápáki) (ناپاکی)

GANDUM گندم (ف - ص) گندم

गोधूम (Go dhúm) (گودھوم) सुनन (Suman)

गोहूँ (Gohún) (گوہوں) (سمن)

GANDA گندہ (ف - مذ) گندہ

1. मलिन (Malin) (ملن) समल (Sumal)

मैला (Maila) (میللا) (سمل)

2. अपवित्र (Apavitr) (اپوترت) नापाक

(Nápák) (ناپاک)

3. मलयुक्त (Mal yukt) (مل یکت) गलीज़ (Ghaliz)

(غلیظ)

4. अधम (Adham) (ادھم) दुराचारी

(Duráchári) (دراچاری) बदचलन

(Bad chalan) (بدچلن)

GO गो (ف - حرف) گو

1. यद्यपि (Yad dyapi) (یدیپی) अगरचे

(Agar che) (اگرچہ)

2. कहने वाला (Kahno vála) (کہنے والا) ان

معنون میں مرکبات کا آخری

جزو ہو کر آتا ہے جیسے 'دروغ گو'

GAVÁRA गवारा (ف - ص) گوارا

1. रुचिकर (Ruchikar) (رچی کر) मरगूब

(Marghúb) (مرغوب)

2. अज्ञात (Ag gyát) (اگیات) अनजान

(Anján) (انجان)

GUNÁH गुनाह (ف - مذ) گناہ

1. पाप (Páp) (پاپ) किल्बिष (Kilvish)

(پاتک) (Pátak) (کلرش)

दुष्कृत (Dushkrit) (دش کرت)

मासियत (Ma,siyat) (معصیت)

2. अपराध (Aprádh) (اپرادھ) दोष

(Dosh) (دوش) कसूर (Qusúr)

(قصور) (دوش)

گناہگار (ف - ص)

GUNÁH-GÁR गुनाह गार

1. पापी (Pápi) (پاپی) पातकी (Pátaki)

(عاصی) (Ási) (پاتکی)

2. दोषी (Doshi) (دوشی) अपराधी

(Aprádhí) (اپرادھی) कसूर वार

(Qusúr vár) (قصور وار)

GUMBAD गुम्बद (ف - مذ) گنبد

अंड (And) (اند) मंडप (Mandap)

(منذپ) (Gumbaj) (گولک) (Golak)

(گنبد)

GANJ गंज (ف - مذ) گنج

कोप (Kosh) (کوش) निधि (Nidhi)

(ندھی) (Khuzána) (خزانہ)

گنجائش (ف - مٹ)

GUNJÁISH गुन्जाइश

1. अवकाश (Avkásh) (اوکاش) समाई

(سمائی) (Samáyi)

2. सामर्थ्य (Sámarthyá) (سامرتهیہ)

मकदिरत (Maqdirat) (مقدرت)

3. विस्तार (Vistár) (ویستار) वुसअत

(Vus,at) (وسعت)

گوشت خور (फ - व)

GOSHT-KHOR गोश्तखोर

मांसाहारी (Mānsābhāri मानसाहारी)
गोश्त खाने वाला (Gosht khāne vāla
(گوشت کھانے والا)

گوश مالی (फ - म)

GOSH-MĀLI गोश माली

1. कर्ण मर्दन (Karn mardan कर्ण
मर्दन) कान खेंचना (Kān khenchna
(कान कहेचना)

2. भर्त्सना (Bhartsana भर्त्सना)
चेतावनी (Chotāvani चिन्तावनी)
तादीब (Tādib तदीब)

कुशुवारे (फ - म)

GOSH-VĀRA गोश वारा

1. कर्ण भूषण (Karn bhūshan कर्ण
भूषण) आवेजा (Āveza आवेजा)

2. तालिका (Tālika तालिका) सारणी (Sārani
सारणी) नक्शा (Naqsha नक्शा)

GOSHA गोशा (फ - म)

1. कोण (Kon कोण) कोना (Kona कोना)
जाविया (Zāviya जाविया)

2. एकांत (Ekānt एकांत) तनहाई
(Tanhāyi तनहाई)

कुशे नशिन (फ - व)

GOSHA-NASHĪN गोशा नशीन

1. एकांत वासी (Ekānt vāsi एकांत
वासी) गोशे में बैठने वाला (Goshe
men baithne vāla गोशे में
बैठने वाला)

2. सहय (Sahya सहय) काबिले बदअस्त
(Qābile bardāst काबिले बदअस्त)

3. स्वीकार (Swikār स्वीकार) मन्ज़ूर
(Manzūr मन्ज़ूर)

GAVĀH गवाह (फ - म)

साक्षी (Sākshī साक्षी)
शाहिद (Shāhid शाहिद)

GAVĀHI गवाही (फ - म)

साक्ष्य (Sākshya साक्ष्य)
शहादत (Shahādāt शहादत)

GOR गोर (फ - म)

समाधि भवन (Samādhi bhavan
(समाधि भवन)

GOR-KAN गोर कन (फ - म)

गर्तकार (Gart kār गर्तकार)
खोदने वाला (Qabr khodne vāla
(कबर कूदने वाला)

GOZ गोत्र (फ - म)

अपान वायु (Apān vāyu अपान वायु)
अधो वायु (Adho vāyu अधो वायु)
रियाह (Riyāh रियाह)

GOSFAND गोस्फन्द (फ - म)

अजा (Aja अजा) बकरी (Bakri बकरी)

GOSH गोश (फ - म)

कर्ण (Karn कर्ण) कान (Kān कान)

GOSHT गोश्त (फ - म)

मांस (Māns मांस) आमिश (Āmish
(आमिश) मास (Mās मास)

GAH گھ (ف - ص) گھ
گاہ کا مخفف دیکھو 'گاہ'

GUHAR گھر (ف - مذ) گھر
گھر کا مخفف دیکھو 'گھر'

گھوارہ (ف - مذ)

GAHVÁRA گھ وارا
پالنا (Páana) ہینڈولا
(Hindola)

GAHE گھے (ف - ص) گھے
گاہ کا مخفف

یدا کدا (Yada kada)
کبھی کبھی (Kabhi kabhi)

GIYÁH گیاہ (ف - مٹ) گیاہ
تڑا (Trin) غاس (Ghás)

GETI گیتی (ف - مٹ) گیتی
سَنسار (Sanaár) جگت
(Jagat) دُنیا (Dunya)

GESU گیسو (ف - مذ) گیسو

1. اَلک (Alak) چُرن کُنتل
(Churn kuntal)
زُلف (Zulf)

2. کیش پاش (Kesh pásh)
لٹ (Lat)

2. وِرکت (Virakt) دُنیا سے بے
تأثرلُک (Dunya se be ta,alluq)
(دُنیا سے بے تعلق)

گونا گوں (ف - ص)

GŪNÁGŪN گُناگُ
چِتر (Chitr) وِچِتر (Chitr vichitr)
رَنگا رَنگ (Ranga rang) (وِچِتر)

GAUHAR گوہر (ف - مذ) گوہر

1. مَوکتک (Mauktik) مَوکتک
موتی (Moti) مَوکتک (Mukta)
دُر (Dur) (موتی)

2. وَنش (Vansh) کُل (Kul)
نسل (Nasl)

GOYA گویا (ف - ص) گویا

1. وِکتا (Vakta) بولنے والا
(Bolne vála)

2. مانو (Máno) جیسے (Jaise)
(جیسے)

GOYÁYI گویائی (ف - مٹ) گویائی

واک شکتی (Vák shakti)

واणी (Váni) بات چیت کی طاقت

(Bát chít ki táqat)
(طاقت)

ل

2. अनुत्तर (Anuttar) अवाक्
(Avák) खामोश (Khámosh)
(खामوش)

لاجورد (ف - مذ)

LÁJVARD लाजवर्द

लाजावर्त (Lájavart) एक नीला
रत्न (Ek nílá ratn) (ایک نیلا رتن)

LÁHIQA लाहिका (ع - مٹ)

प्रत्यय (Pratiyai) किसी शब्द के
अखीर में लगने वाला अलामत (Kisi
shabd ke akhír meṭṭe lagne váli ulámat)
کسی شبد کے اخیر میں لگنے والی
(علامت)

LA-RAIB ला रैब (ع - ص)
(न:संदेह (Nis,sandeh) (نس سندیہ)
वेशक (Be shak) (بے شک)

LÁZIM लाज़िम (ع - ص)

1. आवश्यक (Ávash,shyak) (آوشیک)
जुरुरी (Zurúri) (ضروری)
2. उचित (Uchit) (اچت) मुनासिब
(Munásib) (مناسب)
3. अकर्मक क्रिया (Akarmak kriya)
क्रिया (क्रमक क्रिया) फेले लाज़िम (Fole-
lázim) (فعل لازم)

LÁZIMI लाज़िमी (ع - ص)
अनिवार्य (Anivárrya) (अनी वारिह) जुरुरी
(Zurúri) (ضروری)

لازوال (ع - ص)

LA-ZAVÁL ला ज़वाल

अनश्वर (Anash,shwar) (अन्श श्वर)

لا آبالی (ع - ص)

LA-OBÁLI ला उवाली

1. अभय (Abhai) (अभै) निडर (Nidar)
बे खौफ (Be khauf) (بے خوف)
2. निश्चित (Nishchint) (نہی چنت)
बे फिकरा (Be fikra) (بے فکر)
3. धृष्ट (Dhrisht) (دھرشت) बे बाक
(Be bák) (بے باک)
4. अनपेक्षी (Anapekchhi) (अनपेक्षی)
बे परवा (Be parva) (بے پروا)

LA-BUDI लाबुदी (ع - ص)

1. आवश्यक (Ávash,shyak) (आوشिक)
जुरुरी (Zurúri) (ضروری)
2. अनिवार्य (Anivárrya) (अनी वारिह)
लाज़िमी (Lázimi) (لازمی)

لا تعداد (ع - ص)

LA-TA,DÁD लाता (अ) दाद

असंख्य (Asunkhya) (असंख्य) अनगिनत
(An ginat) (अन गंत) बेशुमार (Be
shumár) (بے شمار)

LA-SÁNI लासानी (ع - ص)

अनुपम (Anupam) (अनुपम) अद्वितीय
(Ad,dwitiya) (अद्वितीय) बेमिसल (Be
misl) (بے مثل)

لا جواب (ع - ص)

LÁ-JAVÁB ला जवाब

1. अनुपम (Anupam) (अनुपम) बे नज़ीर
(Be nazir) (بے نظیر)

لامتناهی (ف - ص)

LA-MUTANÁHI ला मुतनाही

अपार (Apár अपार) असीम (Asím असिम) जिसका अखीर न हो (Jis ka akhír na ho) (जिस का अखिर न हो)

لامذهب (ع - ص)

LA-MAZ,HAB ला मजहब

नास्तिक (Nástik नास्तिक) अधर्मी (Adharmi अधर्मी) दह्रिया (Dabhriya दह्रिये)

LÁMISA लामिसा (ع - م ث)

स्पर्श शक्ति (Isparsh shakti اسپرش شکتی) छूने की कुवत (Chhúne ki quvvat) (چھونے کی قوت)

لاوارث (ع - ص)

LA-VÁRIS लावारिस

अनाथ (Anáth अनार्थ) जिसका कोई वाली वारिस न हो (Jis ka koi váli váris na ho) (जिस का कौन्सी वाली वारि न हो)

LÁIQ लाइक (ع - ص)

1. योग्य (Yoggya योग्य) काबिल (Qábil قابل)

2. पात्र (Pátr पात्र) अधिकारी (Adhi-kári) हकदार (Haqdár) (ادھیکاری حقدار)

LAB लब (ف - م ذ)

1. अधर (Adhar अधर) ओष्ठ (Oshth ओष्ठ) (هونٹ) (Hont) (اوشٹہ)

2. तट (Tat तट) कूल (Kúl कूल) (किनारा) (Kinára)

अविनाशी (Avináshi) लाफानी (Láfáni)

LÁSH लाश (ت - م ث) (لاشه) (Lásha) लाशा (Shav) (شو) (شہ)

LA-ILÁJ ला इलाज (ع - ص)

1. असाध्य (Asádh,dhya) (اسادھیہ)

कष्ट साध्य (Kasht sádh,dhya) (کشت سادھیہ) जिस का इलाज मुमकिन न हो (Jis ka iláj mumkin na ho) (जिस का علاج ممکن نہ ہو)

2. दुश्कर (Dashker) (دشکر) दुश्वार (Dush,vár) (دشوار)

LÁGHAR लागर (ف - ص)

1. अमानस (Amáns) (امانس) क्षीण (Chhín) (چھین) दुबला पतला (Dubla patla) (دبلا پتلا)

2. अशक्त (Ashakt) (اشکت) ना ताकत (Na táqat) (ناطاقت)

LÁF लाफ (ف - م ث)

अहंवाद (Ahamvád) (اهم واد) डिंग (Ding) (دینگ) शेखी (Shekhi) (شہکی)

لاف زن (ف - ص)

LÁF-ZAN लाफ ज़न

अहंवादी (Ahamvádi) (اهم وادی) डोंगिया (Dingiya) (دینگیا)

LÁLA लाला (ف - م ذ)

अहिपुष्प (Ahipushp) (اهي پشپ) पोस्ते का फूल (Poste ka phúl) (پوستے کا پھول)

LAHZA लहज़ा (लحظه - ए - मं)
क्षण (Chhan चहान) पल (Pal पल)
लमहा (Lam,ha लमेहा)

LAHM लहम (لحم - ए - मं)
मांस (Mans मानस) आमिष (Amish
गोश्त (Gosht गोश्त) (आमिष)

LAH,N लहन् (لحن - ए - मं)
1. ध्वनि (Dhwani देह्वनी) स्वर (Swar
(आवाज़ (Aváz आव़ाज़) (सुर)
2. मधुर स्वर (Madhur swar मधुर स्वर)
रसीली आवाज़ (Rasili aváz रसीली
(आवाज़)

लहिम शहीम (ع - मं)
LAHÍM-SHAHÍM लहीम शहीम
हरष्ट पुष्ट (Hrisht pusht हरष्ट
स्थूल (Isthul इस्थूल) मोटा
ताजा (Mota táza मोटा ताज़ा)

LAKHT लख्त (لخت - ए - मं)
खंड (Khand कंहंड) अंश (Ansh अंश)
टुकड़ा (Tukra टुकरा)

LAZZAT लज़त (لذت - ए - मं)
1. स्वाद (Swád स्वाद) (रस Ras रस)
ज़ाइका (Zaiqa ज़ाइका)
2. आनंद (Anand आनंद) हर्ष (Harsh
लुत्फ (Lutf लुत्फ)

LAZÍZ लज़ीज़ (لذیذ - ए - मं)
स्वादित (Swadisht स्वादित) सुस्वाद
(Sus,swád सुस स्वाद) मज़ेदार
(Mazedár मज़ेदार)

LIBÁS लिबास (لباس - ए - मं)
1. वस्त्र (Vastr वस्त्र) वसन (Vasan
पोशाक (Poshak पोशाक) (वसन)
2. वेश भूषा (Vesh bhúsha वेश
वज़ा कता (Vaza qata वज़ा कता) (वेषुषा)
(कटन)

LAB-REZ लब रेज़ (لب - ए - मं)
परि पूर्य (Pari purn परि पूर्य)
छलकता हुआ (Chhalakta hua छलकता
लबा लब (Labalab लबा लब) (हवा)
लब लबा (ع - मं)

LUBBE-LUBÁB लुब्बे लुबाब
सार (Sár सार) सारांश (Saránash
निचोड़ (Nichor निचोड़) (सारान्स)
ख़लासा (Khulása ख़लासा)

LUTRA लुत्रा (لتره - ए - मं)
पिशुन (Pishun पिशुन) चुगुलखोर
(Chughul khor चुगुल खोर)

LAJÁJAT लजाजत (لجاجت - ए - मं)
1. विनय (Vinai विनय) विनति (Vinati
आजिज़ी (Ajizi आजिज़ी) (वन्ति)
2. नम्रता (Namrata नम्रता) नर्मो
(Narmi नर्मो)

LIHÁZ लिहाज़ (لحاظ - ए - मं)
1. शील (Shil शील) मुरवत (Mura-
वत मुरवत)
2. आदर (Ádar आदर) शील संकोच
(Shil Sankoch शील संकोच)
खयाल (Khayál खयाल)

LAHAD लहद (لحد - ए - मं)
मृत् ग्रह (Mrit grih मृत् ग्रह) गत
(Gart गत) क़ाब्र (Qabr क़ाब्र)

LASHKAR लशकर (शुकर - फ) मंड
सेना (Sena सेना) दल (Dal दल)
बल (Bal बल) अनीक (Anik अनिक)
फौज (Fauj फौज)

लशकर कशी (फ - मथ)

LASHKAR-KASHI लशकर कशी
सैन्य यात्रा (Sain, nya yátra सैन्ये)
चढ़ाई (Chañháyi चढ़ाई)
हमला (Hamla हमला)

लशकर गह (फ - मथ)

LASHKAR-GÁH लशकर गाह
सेना वास (Ssnávás सेनावास) छावनी
(Chháoni छावनी)

लशकरी (फ - स)

LASHKARI लशकरी
1. सैनिक (Sainik सैनिक) सिपाही
(Sipáhi सिपाही)
2. सैन्य (Sainnya सैन्ये) फौज का
(Fauj ka फौज का)

लपात (ए - मथ)

LATÁFAT लताफत
1. मृदुलता (Mridulata मृदुलता) कोम-
लता (Komalata कोमलता) नज़ाकत
(Nazákat नज़ाकत)
2. स्वच्छता (Swach, chhata स्वच्छता)
सफाई (Safáyi सफाई)
3. पवित्रता (Pavitrata पवित्रता)
पाकीज़गी (Pákízagi पाकीज़गी)
4. सूक्ष्मता (Súk chhmata सूक्ष्मता)
बारीकी (Bárikí बारीकी)

LUR लुर (फ - स)
मूर्ख (Múrkh मूर्ख) मूढ़ (Múṛh मूढ़)
बे वकूफ (Be vaqúf बे वकूफ)

LARZÁN लरज़ान (फ - स)
कम्पाय मान (Kampáe mán कम्पाय मान)
लोला (Lol लोला) हिलता हुआ
(Hilta hua हिलता हुआ)

LARZISH लरज़िश (फ - मथ)
कम्प (Kamp कम्प) कम्पन (Kampan कम्पन)
कपकपी (Kep kapi कपकपी)
थरथराहट (Thartharáhat थरथराहट)

LARZA लरज़ा (फ - मंड)
1. कम्प (Kamp कम्प) थरथरी
(Tharthari थरथरी)
2. कम्प ज्वर (Kamp jwar कम्प ज्वर)
जूड़ी (Júṛi जूड़ी)

LAS, SÁN लस्सान (ए - स)
वाचाल (Váchál वाचाल) मुख चपल
(Mukh chapal मुख चपल) बादनी
(Bátúni बादनी)

LISÁN लिसान (ए - मथ)
1. जिह्वा (Jivha जिह्वा) रसना (Rasana रसना)
जीभ (Jibh जीभ)
2. भाषा (Bhášha भाषा) बोली (Boli बोली)
बज़ान (Zabán बज़ान)

लसानियात (ए - मथ)

LISÁNIYAT लिसानियात
भाषा विज्ञान (Bhášha viggyán भाषा विज्ञान)
इल्मे ज़बान (Ilme zabán इल्मे ज़बान)
(ज़बान)

LATÍFA لاتیفا (ع - مذ) لطیفہ

1. हास्यक (Hássyak) (हासिक) चूटकुला (Chutkula) (चुटकुला)

2. अनुपम (Anupam) (अनुपम) अनोखा (Anokha) (अनोखा) अजूबा (Ajúba) (अजूबा)

3. आश्चर्य जनक बात (Áshcharya janak bát) (आश्चर्य जनक बात) शगूफा (Shagúfa) (शगूफा)

LU,ÁB लुआब (ع - مذ) لعاب

1. मुखसाव (Mukhas, sráv) (मुखस) राल (Rál) (राल)
2. लस (Las) (لس) चेष (Chep) (चेष) لعب (ع - مذ)

LA,B LA,IB लअब लइब
क्रीडा (Krída) (क्रीडा) कौतुक (Kautuk) (कौतुक)
खेल तमाशा (Kí-el tamásha) (खेल तमाशा)

LA,BAT ला (अ) बत (ع - مث) لعبت

1. पुत्तलिका (Puttalika) (पुत्तलिका) गुड्या (Gurya) (गुड्या)
2. खिलोना (Kbilona) (खिलोना)

LÁL ल (अ) ल (ع - مذ) لال

- पद्म राग (Padm rág) (पद्म राग)
एक बहुत ही कीमती रत्न (Ek bahut hi qimati ratn) (एक बहुत ही कीमती रत्न)

LA,ANAT ला (अ) नत (ع - مث) لعنت
धिकार (Dhikkár) (धिकार) पटकार (Phatkár) (पटकार)

5. छठा (Chhata) (छेठा) शोभा (Shobha) (शोभा) हुस (Husa) (हुस) (حسن)

LUTF लुफ (ع - مذ) لطف

1. कृपा (Kripa) (कृपा) अनुकम्पा (Anukampa) (अनुकम्पा) दया (Daya) (दया) करम (Karm) (करम)
2. आनंद (Ánand) (आनंद) हर्ष (Harsh) (हर्ष) मज़ा (Maza) (मज़ा) (هرش)

3. उत्तमता (Uttamata) (उत्तमता) अच्छाई (Ach, chháyi) (अच्छाई)

LATÍF लतीफ (ع - ص) لطيف

1. मृदुल (Mridul) (मृदुल) मुलाइम (Muláim) (मुलाइम)
2. स्वच्छ (Swach, chh) (सुच्छ) साफ (Sáf) (साफ)
3. पवित्र (Pavitr) (पवित्र) सुथरा (Suthra) (सुथरा) पाकीज़ा (Pákiza) (पाकीज़ा)
4. पुनीत (Punít) (पुनीत) मुकद्दस (Muqaddas) (मुकद्दस)
5. सूक्ष्म (Súkhhm) (सूक्ष्म) बारीक (Bárik) (बारीक) नाज़ुक (Názuk) (नाज़ुक)

لطيف مزاج (ع - ص)

LATÍF-MIZÁJ लतीफ मिज़ाज

- स्वच्छात्मा (Swach, chhátma) (सुच्छात्मा)
पुनीतात्मा (Punítátma) (पुनीतात्मा)
सुथरे मिज़ाज वाला (Suthre mizáj vála) (सुथरे मिज़ाज वाला)

2. मिथ्या (Mith,thya) झूठ (میتھا، تھوٹا)
(Jhúth جھوٹ)

3. अश्लील (Ashlil) बेहूदा (अश्लील)
(Be hūda बेहूदा)

لغو گو (ع - ص)

LACH.V-GO लगव गो

1. मिथ्या वादी (Miththya vādi) मीथ्या
वादी अनर्गल वादी (Anargal vādi)
वादी (अनर्गल) बेहूदा गो (Behūda go)
(बेहूदा गो)

لغو یت (ف - مٹ)

LGH.VIYAT लगवियत

1. निरर्थकता (Nirarthakata) (نیرتھکتا)
फुजूल पन (Fuzul pan) (فضول پن)
2. अश्लीलता (Ashlilata) (अश्लीलता)
बेहूदा पन (Behūda pan) (बेहूदा پن)

LAF FÁZ लफफाज़ (ع - ص) لفاظ

मुख चपल (Mukh chapal) (مکھ چپل)
वाचाल (Vāobāl) (वाचाल) मुखर
(Mukhar) (मक़र) बातूनी (Bátúni)
(गप्पी) (Gappi) (باتونوی)

LIFÁFA लिफाफा (ع - مڈ) لفافه

1. वेष्टन (Veshtan) (ویشتن) खत का
लिफाफा (Khat ka lifáfa) (خط کا لفافه)

2. आवरण (Ávaran) (آون) खोल
(Khol) (خول)

3. मृत चेल (Mrit chel) (मृत चेल)
मुर्दा लपेटने का कपड़ा (Murda
lapetne ka kapra) (مردہ لپیٹنے کا कपड़ा)

LA,ÚQ लऊक (ع - مڈ) لعوق

अवलेह (Av,leh) (اولیہ) गाढ़े क़िवाम
की दवा जो चाटो जा सके (Gāṛhe
qivám ki dava jo chāti ja sake) (گڑھے
قوام کی دوا جو چاٹی جا سکے)

LA,ÍN लईन (ع - ص) لاین

धिककृत (Dhik,krit) (دهککرت) लानत
ज़दा (Lánat zada) (لانت زده)

LUGHAT लुगात (म - मड) لغات

लغت की جمع दिक़हो 'लغت'

LUGHAT लुगत (म - मड) لغت

1. शब्द (Shabd) (شبد) व्यक्त (Vyakt)
(لفظ) (Lafz) (لفظ) (ویکت)
2. भाषा (Bhāsha) (بھاشا) बोली (Boli)
(ज़बान) (Zabán) (زبان) (बोली)
3. शब्द कोष (Shabd kosh) (شبد کوش)
(डिक्शनरी) (Dictionary) (دیکشنری)

LUGHZ लुग़ (ع - मट) لغز

प्रहेलिका (Prabelika) (پرهیلکا) पहेली
(Paheli) (پہلی) चीस्तां (Chistān)
(چہستان)

LAGHZISH लगज़िश (म - मट) لغزش

1. डगमगाहट (Dagmagāhat) (دگمگاہٹ)
2. त्रुटि (Truti) (ترتی) भूल (Bhul)
(غلطی) (Ghalati) (غلطی) गलती
3. अपराध (Aprādh) (اپرادی) कुसूर
(Qusūr) (قصور)

LAGH,V लगव (ع - ص) لغو

1. व्यर्थ (Vyarth) (व्यर्थ) निरर्थक
(Nirarthak) (निरर्थक) बे फ़ाईदा
(Be fāida) (بے فائدہ)

LUKNAT लुकनत (ع - مٹ) لکنت
هکلاپن (Haklá pan)

LAGÁM लगام (ف - مٹ) لگام
کویکا (Kavika) دتالی (Dantáli)
باگ (Bág) دنالی (Dantáli)

LAM,HA لمھا (ع - مڈ) لمحہ
1. چن (Chban) پل (Pal)
2. چن भर (Chban bhar) چن
پل भर (Pal bhar) چن
دیر (Zara si der) دیر

LAM,S लम्स (ع - مڈ) لمس
1. س্পرش (Isparash) س্পرش
(Chhúna) س্পرش
2. س্পرش शक्ति (Isparash shakti) س্পرش
لامیسا (Lámisa) لامیسا

LANG लंग (ف - ص) لنگ
1. پंगु (Pangu) پنگول (Pangul)
لنگرا (Langra) لنگرا
2. پंगुता (Panguta) پنگوتا
لنگرا پن (Langra pan) لنگرا پن

LANGAR लंगर (ف - مڈ) لنگر
1. अन्न सत्र (Ann sattr) ان ستر
सदा वर्त (Sada vart) سدا ورت
लंगर खाना (Langar khána) لنگر
خانه
2. जहाज़ ठहराने की जंजीर (Jaház
thahráne ki zanjír) جہاز تھرانے
کی جنجیر
3. पहलवानों का लँगोट (Pahalvánon
ka langot) پہلوانوں کا لنگوت

4. ज़ाहिरी टीप टाप (Záhiri típ táp
ظاہری تیپ تاپ)

LAF,Z लफ़ज़ (ع - مڈ) لفظ
1. शब्द (Shabd) व्यक्त (Vyakt)
कलिमा (Kalima) کلمہ (ویکت)
2. वाक्य (Vák,lya) बात (Bát)
واکھہ (بات)

لفظ به لفظ (ف - ص)

LAF,Z-BA-LAF,Z लफ़ज़ व लफ़ज़
अक्षरशः (Akshharshah) اکسھرشہ
حرف व حرف (Harf ba harf) حرف
بہ حرف

LIQA लिका (ع - مٹ) لقا
दर्शन (Darshan) درشن
आवलोकन (Av,lokan) اولوکن
दीदार (Didár) دیدار

LAQAB लक़ब (ع - مڈ) لقب
उपाधि (Upádhi) اُپادھی
पदवी (Padvi) پدوی
खिताब (Khitáb) خطاب

LUQMA लुक्मा (ع - مڈ) لقمة
ग्रास (Grás) گراس
कवल (Kaval) کول
निवाला (Nivála) نوالہ

LAQVA लक्वा (ع - مڈ) لقوه
भंजनक (Bhanjanak) بہن جنک
वरुणग्रह (Varunag.grah) ورونگ گره
मुंह टेढ़ा हो जाने का रोग (Munh terha
ho jáne ka rog) منہ تھڑھا ہو جانے کا
رورگ

3. मुख पृष्ठ (Mukh prishth (مکھ پریشٹھ)
 मुख पत्र (Mukh pattr (مکھ پتر)
 टाइटिल पेज (Title page (टाइटिल पेज)
 (پیتھ)

LAUZ लौज़ (लु - ع - مٹ)

एक मिठाई जिस में बादाम और पिस्ते
 का तराशा लगता है (Ek mithāyi jis men
 bādām aur piste ka tarāsha lagta hai
 ایک میٹھائی جس میں بادام اور
 پیستے کا تراشہ لگتا ہے)

LULŪ लूलू (लु - ع - मٹ)

मुक्ता (Mukta (मुक्ता मौक्तिक (Mauktik
 मोती (Moti (मोती)

LAH,JA लहजा (ल - ع - मٹ)

1. उच्चारण (Uch,chāran (اچاران)
 तलफुज़ (Talaffuz (تلفظ)
2. उच्चारण शैली (Uch,chāran shaili
 टोन (Tone (टोन (اچاران शैली)

LIHÁZA लिहाजा (ल - ع - حرف)

अतः (Atah (انه इस कारण (Is
 káran (اس) पस (Pas (پس)

LAH,V लहव (ल - ع - मट)

क्रीडा (Krida (کریڈا केलि (Keli
 खेल (Khel (کھیل)

(لهو ولعب (ع - ف - مٹ)

LAH,VO-LA,IB लहवो लहव

आहार विहार (Ahār vihār (آهار وھار)
 मनो विनोद (Mano vinod (منو ونود)
 सैर तमाशा (Sair tamāsha (سیر تماشا)
 खेल कूद (Khel kūd (کھیل کود)

लंकरा खाना (ल - फ - मट)

LANGAR-KHĀNA लंगर खाना

अन्न सत्र (An,n sattr (अन्न सत्र
 सदा वरत (Sada vart (सदा वरत)
 लंगर (Langar (लंगर)

LIVĀTAT लिवातत (ल - ع - मट)

बाल मैथुन (Bāl maithun (بال میٹھون)
 गुद मैथुन (Gud maithun (گود میٹھون)
 इग्लाम (Ighlām (إغلام)

LAUS लौस (लु - ع - मट)

1. मिश्रण (Mishran (میشرون आमैज़िश (Āmežish (آمیزش)
2. प्रवृत्ति (Pravritti (پرورتی अनुराग (Anurāg (انوراک)
 दुनियावी लगव (Dunyāvi lagāv (دنیاوی لگاؤ)
3. दोष (Dosh (دوش धब्बा (Dhabba (دھبہ)
 ऐब (Aib (عيب)

लुथ दुनिया (ल - ع - मट)

LAUSE-DUNYA लौसे दुनिया

माया जाल (Māya jāl (مایا جال)
 मोह पाश (Moh pāsh (موه پاش)
 बाल बच्चों और धन दौलत का प्रेम
 (Bāl bach,chon aur dhaa daulat ka
 prem (बाल बच्चों और धन दौलत का प्रेम)
 का प्रेम)

LAUH लौह (ल - ع - मट)

1. पट्टिका (Pattika (پٹکا तरुती (Taruti (تختی)
 (Takhti (تختک)
2. फलक (Phalak (پھلک तरुता (Taruta (تختک)

LAIL लैल (ल - म) लैल

रात्रि (Rátttri रात्री) निशा (Nisha रात) रात (Rát रात)

लैल (म - म) लैल

LAILO-NAHÁR लैलोनहार

1. अहर्निश (Ahar nish अहर्निश) रात दिन (Rát din रात दिन)

2. काल (Kál काल) समय (Samai समय) जमाना (Zamána जमाना)

LAIMUN लैमुन (ल - म) लैमुन

निम्बु (Nimbu निम्बू) नीबू (Nibu नीबू)

LA,YIM लैयिम (ल - म) लैयिम

1. दुष्ट (Dusht दुष्ट) बद (Bad बद)

2. कृपण (Kripan कृपण) बखील (Bakhil बखील)

लैयिम (म - म) लैयिम

LA,ÍMUT,TABA लैमुत्तबा

1. दुष्टात्मा (Dushtátma दुष्टात्मा) नीचाशय (Nícháshai नीचाशय) खबीस (Khabis खबीस)

2. बद्ध मुष्टि (Bad,dh mushti बद्ध मुष्टि) मखली चूस (Makh,khi मखली चूस) चूस (chús चूस)

LIYÁQAT लियाकत (ल - म) लियाकत

1. विद्वत्ता (Vid,dwatta विद्वत्ता) पण्डित्य (Pándittya पण्डित्य) इल्मी क़ाबिलियत (Ilmi qábiliyat इल्मी क़ाबिलियत)

2. योग्यता (Yoggyata योग्यता) अह्लियत (Ahliyat अह्लियत)

3. पात्रता (Pátrrata पात्रता) इस्तेहक़ाक़ (Istehqáq इस्तेहक़ाक़)

4. गुण (Gun गुण) जौहर (Jauhar जौहर)

5. सभ्यता (Sabh,bhyata सभ्यता) शिष्टता (Shishtata शिष्टता) तमीज़ दारी (Tamíz dári तमीज़ दारी)

6. श्रेष्ठता (Shresh,thata श्रेष्ठता) उत्तमता (Uttamata उत्तमता) उम्दगी (Umdagi उम्दगी)

लैत (म - म) लैत

LAITO-LA,AL लैतोलाल

टालमटोल (Tál matol टालमटोल) आज कल (Áj kal आज कल) बहाना बाज़ी (Bahána bázi बहाना बाज़ी)

LEKIN लेकिन (ल - म) लेकिन

परन्तु (Parantu परन्तु) पर (Par पर)

श्रेष्ठ (Shreshth) श्रेष्ठ (श्रेष्ठ)
बुजुर्ग (Buzurg) (بزرگ)

MÁJARA माजरा (माजरा - मज)

1. वृत्तान्त (Vrittánt) हाल (हल)
(Hál) (حال)

2. घटना (Ghatana) सानिहा (सानिहा)
(Sániha) (سانحه)

MÁDAR مادر (मादर - मथ)

जननी (Janani) माता (Máta)
(माता) अम्बिका (Ambika) मां (मां)
(Mán) अम्मां (Ammáu) (امان)

MÁDA मादा (मादा - मथ)

स्त्री प्राणी (Istri práni) (استری پرانی)
मादीन (Mádín) (مادین)

MÁD,DA माददा (माददा - मज)

1. भूत (Bhút) तत्त्व (Tattwa)
मूल द्रव्य (Múl driv,vya) (مूल درویه)
मूल तत्त्व (Múl tattwa) (مूल تاتوا)
अस्ल (Asl) (اصل) जौहर (Jauhar)
(جوهر)

2. योग्यता (Yog,gyata) (یوگییة)
क़ाबिलियत (Qábiliyat) (قابلیت)

3. गुण (Gun) (گن) विफत (Sifat)
(صفت)

4. पूय (Púya) (پویه) पीप (Píp) (پیپ)
मषाद (Mavád) (مواذ)

5. धातु (Dbátu) (دهاتو) मसदर (Masdar)
(مصدر)

MA,ÁL मआल (मआल - मज)

परिणाम (Parinám) फल (Phal)

अंजाम (Anjám) (انجام) नतीजा (Nati'ja)
(نتیجه)

माल अन्दिश (माल - मज)

MA,ÁL-ANDESH मआल अन्देश

परिणाम शोची (Parinám shoobi) (پری نام شوچی)

अग्र शोची (Aggr shoohi) (اگر شوچی)
नतीजा सोच कर काम करने
वाला (Nati'ja soch kar kám karne
vála) (نتیجه سوچ کر کام کرنے والا)

MÁTAH,T मातहत (मातहत - मज)

1. अधीन (Ádhín) (ادھین) ताबे (Tábe)
(تابع)

2. सहायक (Saháyak) (سہایک) नाइब (Náib)
(نائب)

MÁTAM मातम (मातम - मज)

शोक (Shok) (شوگ) मृत्यु शोक (Mrittyu shok)
(مړتیو شوگ) सोग (Sog) (سوگ)

मातम खाना (मातम - मज)

MÁTAM-KHÁNA मातम खाना

शोक ग्रह (Shok grih) (شوگ گره) गमी (Gami)
का घर (Ghami ka ghar) (گھمی کا گھر)

MÁJID माजिद (माजिद - मज)

माजिद (Mán,nya) (مانیہ) पूज्य (Pújya)

ما کولات (ع - مذ)

MÁKÚLÁT ماکولات

खाद्य पदार्थ (Khád,dya padárth کھادیہ)
 खाई जाने वाली चीज़ें (Kháyí
 jáne váli chízen کھائی جانے والی
 چیزیں)

ماکیان (ف - مٹ)

MÁKIYÁN ماکیان

1. कुक्कुट (Kuk,kut ککٹ) सुर्गी
 (Murgha مرغہ)

2. स्त्री कुक्कुट (Istri kuk,kut استری
 (Murphi مرغھی) सुर्गी (ککٹ)

MÁL مال (ع - مذ)

1. धन (Dhan دھन) दौलत (Daulat
 دولت)

2. अर्थ (Aith अर्थ) रुपया (Rupia
 روپیہ)

3. वस्तु (Vastu वस्तु) चीज़ (Chíz
 چیز)

4. भूमि कर (Bhúmi kar भूमि कर
 लगान (Lagán)

5. अच्छे अच्छे खाने (Ach,chhe ach,
 chhe kháne اچھے اچھے کھانے)

MÁLÁMÁL मालामाल (ع - ص)

1. धन सम्पन्न (Dhan sampan,n दधन सम्पन्न)
 समृद्ध (Samrid,dh समृद्ध)
 दौलत मंद (Daulat mand دولت مند)

2. परिपूर्ण (Pripúrñ परीपूर्ण)
 भरा पुरा (Bhara pura بھرا پورا)

ماده پرستی (عف - مٹ)

MÁD,DA-PARASTI مادہ پرستی

वस्तुवाद (Vastu vād वस्तुवाद) भौतिक
 वाद (Bhautik vād भौतिकवाद) नेचरी-
 यत (Netureeyat نیچریت)

MÁD,DI मादी (ع - ص) भौतिक (Bhautik
 भौतिक) प्राकृतिक (Prákritik प्राकृतिक)
 तबई (Tab,i طبعی)

MÁR मार (ف - مذ) सर्प (Sarp सर्प) अहि (Ahi
 اہی) भुजंग (Bhujang भुजंग) नाग
 (Nág नाग) साँप (Sánp साँप)

मार आस्तीन (ف - ص)

MÁRE-ÁSTÍN मारेआस्तीन

आस्तीन का साँप (Ástin ka sánp
 आस्तीन का साँप) छिपा दुश्मन
 (Chhipa dushman چھپا دشمن)

मार गزیده (ف - ص)

MÁR-GAZÍDA मार गज़ीदा

सर्प दंशित (Sarp danshit सर्प दंशित)
 डसा हुआ (Dasa hua ڈسا ہوا)

MÁSH माश (ف - مذ) माष (Másh
 ارد Urad)

MÁZI माज़ी (ع - ص) भूतकाल (Bhút kál
 भूतकाल) गुज़रा गुज़रा
 हुआ ज़माना (Guz'a hua zamána
 हुआ زمانہ)

माल गजारी (ग - म)

MÁL-GUZÁRI माल गुजारी

राजस्व (Rájas, swa राजस्व) भूमि
कर (Bhúmi kar भूमि कर) लगान
(Lagán लगान)

मालियाने (ग - म)

MÁLIYÁNA मालियाना

राजस्व (Rájas, swa राजस्व) माल
गुजारी (Mál guzári माल गुजारी)

मालिखुलिया (ग - म)

MALI KHÚLIYA मालिखुलिया

उन्माद (Unmád उन्माद) बुद्धि विक्षेप
(Bud, dhi vikshlep बुद्धि विक्षेप)
मिराक (Miráq मिराक)

MÁLÍDA मालीदा (ग - म)

1. मलित (Malit मलित) मला हुआ
(Má la hua मला हुआ)
2. चूमा (Chúrama चूमा) मलीदा
(Malída मलीदा)

MÁMA मामा (ग - म)

परिचारिका (Parichárika परिचारिका)
सेविका (Sevika सेविका) खादिमा
(Khádima खादिमा)

MÁMAN मामन (ग - म)

आश्रयस्थान (Ásh, shrayasthán आश्रयस्थान)
परिश्रय (Prrish, shrai परिश्रय) रक्षास्थान
(Rakchhásthán रक्षास्थान) पनाह गाह
(Panáh gáh पनाह गाह)

MÁMÚR मामूर (ग - म)

1. आदिष्ट (Ádisht आदिष्ट) जिसे हुक्म

मालखाने (ग - म)

MÁL-KHÁNA माल खाना

1. भांडागार (Bhandágár भांडागार)
माल गोदाम (Mál godám माल गोदाम)
2. शस्त्रागार (Sha, trágár शस्त्रागार)
अस्लिहा खाना (Asliha khána
(अस्लिहा खाना))

MÁL-DÁR मालदार (ग - म)

धनिक (Dhanik धनिक) धनान्व
(Dhanádh, dhya धनान्व) धनवान्
(Dhanván धनवान्) दौलत मन्द
(Daulat mand दौलत मन्द)

MÁLISH मालिश (ग - म)

1. अंगमर्दन (Ang mardan अंग
मर्दन) बदन मलना (Badan malna
बदन मलना)
2. वमि (Vami वमि) मतली (Matli
मतली)

MÁLÍK मालिक (ग - म)

1. स्वामी (Swámi स्वामी) अधिपति
(Adhi pati अधिपति) आका
(Áqa आका)
2. अधिकार प्राप्त (Adhikár prapt अधिकार प्राप्त)
मुक्तार (Mukhtár मुक्तार)
3. पति (Pati पति) भर्ता (Bharta
भर्ता) शौहर (Shauhar शौहर)
4. पदाधिकारी (Padádhikári पदा
धिकारी) अपसर (Afsar अपसर)
5. ईश्वर (Íshwar ईश्वर) खुदा
(Khuda खुदा)

MÁNIND مانند (ف - مذ) مانند
 समान (Samán) सदृश (Sadriśh)
 तुल्य (Tullya) तुल्य (سدوش)
 (Mial) (مثل)

MÁNÚS مانوس (ع - ص) مانوس
 हिला हुआ (Hila hua) सिधा
 हुआ (Sidha hua) (سدھا)

ماورائے عقل (عف - مذ)

MÁVARÁ-E-AQL ما वराय अवल
 बुद्धि पर (Bud,dhi par) (بدھي پر)
 दुर्बोध (Dur bodh) (در بودھ) ज्ञानातीत
 (Gyánátít) (گیاناتیت) अवल में न
 आने वाली बात (Aql men na áne váli
 bát) (عقل میں نہ آنے والی بات)

ماورائے فہم (عف - مذ)

MÁVARÁ-E-FAH,M मा वराय फहम
 دیکھو 'ماورائے عقل'

MÁH ماه (ب - مذ) ماه
 1. चंद्र (Chandr) शशि (Shashi)
 चँद (Chánd) (چاند) (ششی)
 2. मस (Mās) महीना (Mahína)
 (مہینہ)

MÁHÁNÁ माहाना (ف - ص) ماهانه
 मासिक (Māsik) माह वारी
 (Máhvári) (ماہواری)

MÁH,TÁB माहताब (ف - مذ) ماهتاب
 1. चंद्रमा (Chandrama) चंद्र
 (Chandr) शशि (Shashi)
 विधु (Vidhu) (ویدھو) रोम

दिया गया हो (Jise hukm diya
 gaya ho) (جسے حکم دیا گیا ہو)

2. नियुक्त (Niyukt) तईनात
 (Ta,yínát) (تعینات)

MÁMÚN मामून (ع - ص) مامون
 सुरक्षित (Surak, chhit) (سورکھت)
 महفوظ (Mahfúz) (محفوظ)

MÁNA माना (ف - ص) مانا
 तुल्य (Tullya) समान (Samán)
 (मानंद) (मानंद)

MÁNDAGI मांदगी (ف - مث) ماندگی

1. श्रंति (Shránti) शिथिलता
 (Shithilata) थकन (Thakan)
 (कसल) (Kasal) (تھکن)
2. रोग (Rog) बीमारी (Bímári)
 (بیاماری)

MÁNDA मांदा (ف - ص) مانده

1. शिथिल (Shithil) क्लान्त
 (Klánt) थका हुआ (Thaka
 hua) (تھکا ہوا)
2. रुग्न (Rugn) रोगी (Rogi)
 (बीमार) (Bínár) (دوگی)

MÁNE माने (ع - ص) مانع

1. निषेधक (Nisádhak) (نشہدھک)
 वर्जक (Varjak) (वरोधक)
 (Nirodhak) (नरोधक) र.ना करने
 वाला (Mrna kerro vála) (منع کرنے والا)
2. बाधक (Bádhak) (بادھک) विघ्न
 कर्ता (Vigln kerta) (وگن کرتا)
 मुझाहिम (Muzáhim) (مزاہیم)

ماہ کامل (ف - مذ)

MÁHE-KÁMIL ماہیکامیل

پورن چندر (Purn chandr) پورن
 راکش (Rákosh) ساکالندو (Sakalendu)
 پورا چاند (Pura chand) (پورا چاند)

ماہ نو (ف - مذ)

MÁHE-NAU ماہینو

نوا چندر (Nav chandr) نوا
 نیا چاند (Naya chand) (نیا چاند)

ماہ وار (ف - ص)

MÁH-VÁR ماہیوار

پرتی ماس (Prati más) (پرتی ماس)
 ماس (Más) (ماس)
 ہر مہینے (Har mahíne) (پرتی ماس)
 (هر مہینے)

ماہواری (ف - مٹ)

MÁHVÁRI ماہواری

1. ماسک (Másik) مہینے
 ماسک (Máshik) (ماسک)
 ہر کا (Bhar ka) (ماسک)
2. ماسک دھرم (Másik dharm) ماسک
 دھرم (Dharm) (ماسک)

MÁHI ماہی (ف - مٹ)

مین (Mín) ماتس (Mat, sya)
 ماسی (Máchhi) (ماسی)
 ماسی (Machhli) (ماسی)

MÁ, A ماء (ع - مذ)

1. جال (Jal) پانی (Páni) (پانی)

چاند (Indu) (اندو) (Som)
 چاند (Chand) (چاند)

2. چندر پربھا (Chandr prabha) چندر
 جیوتسنا (Jyotsana) (جیوتسنا)
 کومدی (Kaumudi) (کومدی)
 چندر اتپ (Chandrátap) (چندر اتپ)
 چندریکا (Chandrika) (چندریکا)
 چاندنی (Chándni) (چاندنی)

MÁHIR ماہر (ع - ص)

ابھیسٹ (Abh, bhyast) (ابھیسٹ)
 کوشل (Kushal) (کوشل)
 مشاق (Mash, sháq) (مشاق)

ماہر خصوصی (ع - ص)

MÁHIRE-KHUSÚSI ماہیرے خوسوسی

ویشے (Visheshag, gya) (ویشے)
 ویشیک (Vaisheshik) (ویشیک)
 کسی جانکار (Kisi chiz ka khás jánkár) (کسی جانکار)

ماہرفن (ع - ص)

MÁHIRE-FAN ماہیرے فن

کلا (Kula marmaggya) (کلا)
 نیشات (Nish, nát) (نیشات)
 کسی فن کا جاننے والا (Kisi fan ka ján ne vála) (کسی فن کا جاننے والا)

MÁH-RU ماہرو (ف - ص)

چندر مکھ (Chandr mukh) (چندر مکھ)
 ویدھو (Vidhu vadan) (ویدھو)
 چاند جیسے (Chánd jaise) (چاند جیسے)
 والا (munh vála) (چاند جیسے والا)

MÁYÚSI मायूसी (ع - مٹ) .
निराशा (Nirásha निराशा)
(Nairáshya (نیرااشیه) नाउम्मेदी
(Na ummedi (نا اُمیددی)

MÁYA माया (फ - मड) माय
1. पूंजी (Púnji (पुनजी) सरमाया
(Sarmáya (सरमाये)
2. तत्व (Tattwa (तत्त्व) सार (Sár (सार)
जौहर (Jauhar (जौहर)
3. धन (Dhan (धन) संपत्ति (Sampatti
(Daulat (दौलत) (समपत्ति)
4. सामग्री (Sámaggri (सामग्री) सामान
(Sámán (सामान)

MUBÁHASA मुबाहसा (ع - مڈ) مباحثه
1. वाद युद्ध (Vád yud, dh (واک یدھ)
वाद विवाद (Vád vivád (واک وواک)
बहस (Bahs (بہس)
2. वाक्कलह (Vákkalalh (واک کلہ)
तक्रार (Takráar (تکرار)

MUBÁDALA मुबादला (ع - मड) مبادلہ
परिवर्तन (Parivartan (परिवर्तन)
विनिमय (Vinimai (ونی مے) अदल
बदल (Adal badal (ادل بدل)

MUBÁRAK मुबारक (ع - ص) مبارک
शुभ (Shubh (شہ) शुभंकर (Shubhan-
kar (شہنگر) मंगल कारक (Mangal
karak (मङ्गल कारक) कल्याण कारी
(Kal, lyán kári (کلیان کاری) वा बरकत
(Ba barakat (با برکت)

2. आसव (Asav (آسو) जल (Jal (جل)
अरक (Araq (عرق)

ماء اللحم (ع - مڈ)

MÁUL-LAHM माउल लहम

मानससव (Mánsásav (مانساسو)
दवाओं में गोश्त का पानी मिला कर
खेंचा हुआ एक काम वर्षक अरक
(Daváon meṇ goaht ka páni mila
kar khēncha hua ek kām vardhak
dwaṛān mēṇ goṣht ka pāni mila
kar kēhinchā hua aik kam vordhak
(عرق)

MÁIL माइल (ع - ص) مائل

1. प्रवृत्त (Pravritt (प्रवृत्त) रुजूअ
(Rujúa (رجوع)
2. अनुक्त (Anu rakt (انورکت) आशिक
(Áshiq (عاشق)
3. फुका हुआ (Jbuka hua (جہکا ہوا)

MÁÚF माऊफ (ع - ص) مأوف

1. दूषित (Dúshit (दुशित) विकृत
(Vikrit (وکرत) बिगड़ा हुआ
(Bigra hua (بگڑا ہوا)
2. पीडित (Pírit (پیڑت) व्यथित
(Vyathit (ویثیت) चोट या सदमा
पहुँचा हुआ (Chot ya sadma
pahuncha hua (چوت یا صدمہ پہنچا ہوا)

MÁYÚS मायूस (ع - ص) مایوس
हताश (Hatásh (هتاش) निराश
(Nirásh (نیراش) मनोहत (Manohat
(نا اُمید) नाउम्मेद (Na ummed (نا اُمید)

2. आपद् ग्रस्त (Ápad grast) آپد
 (Sankatápann) संकटापन्न (گرسٹ)
 (Musibat men giriftár) مصیبت
 (میں گرفتار)

3. आसक्त (Ásakt) असक्त
 (Mugdh) मग्ध (مکدھ)
 (Farefta) फरेफ़ता (فریفتہ)

MABHAS मब्हस (म - मड) مبحث

1. विषय (Vishai) विशै (وشے)
 (Prasang) प्रसंग (پراسنگ)
 (Mauzú, a) मौजूअ (موضوع)
2. वाद विषय (Vád vishai) वादशے
 (Bah, s ka mauzú, a) बहस का मौजूअ
 (بحث کا موضوع)

MUBARRA मुबरा (म - मड) مبرا

1. निर्लिप्त (Nirlipt) निरलिप्त
 (Bo ta, alluq) तब्तعلق (بے تعلقی)
2. निर्दोष (Nirdosh) निर्दोश
 (Pák) پاک (پاک)

MABRAZ मब्रज़ (म - मड) مبرز

- मल द्वार (Mal dwár) مل دوار
 (Varcho márg) वार्चोमार्ग (ورچومارگ)
 (Adho márg) अधोमार्ग (ادھومارگ)
 (Guda) गुदा (گدا)
 (Pákhāno ka maqám) पाखाने का मक़ाम
 (پاخانے کا مقام)

MABSUT मब्सूत (म - मड) مبسوط

- विस्तृत (Vistrit) विसृतर
 (Savistár) सविस्तार (سوستار)
 (Vazábat ke sáth) वज़ाहत के साथ
 (وضاحت کے ساتھ)

مباشرت (ع - مٹ)

MUBÁSHARAT मुबाशरत

- संभोग (Sambhog) संभोग (سمبھोग)
 (Maithun) मैथुन (मैथुन)
 (Sahvās) सहवास (سہواس)
 (Ham bistari) हमबिस्तरी (هم بستری)

MUBÁLAGHA मुबालाहा (म - मड) مبالغہ

- अत्युक्ति (Attyukti) अति
 (Ati ranjana) अति रंजना (انی رنجنا)
 (Bát barha) बड़ा चढ़ा कर कहना
 (oħaħħa kar kahna) بات بڑھا چڑھا کر کہنا
 (کہنا)

MUBÁHÁT मुबाहात (म - मट) مباہات

- गर्व (Garv) अभिमान (Abbimán)
 (Náz) नाज़ (الہی مان)

MUBTADI मुब्तदी (म - मड) مبتدی

1. आरंभ कर्ता (Árambh kartá) ارمبہ
 (Shuru karne) शुरू करने वाला (شروع کرنے والا)
 (vāla)
2. अनभ्यस्त (Anabh, bhyast) اندہ
 (Anáři) अनाड़ी (انازی)
 (अनभ्यस्त)
3. ابتدائی کتابتیں پڑھنے والا

MUBTAZAL मुब्तज़ल (म - मड) مبتذل

1. अधम (Adham) अधम
 (Pámar) पामर (پامر)
 (Ních) नीच (نیچ)
 (Loafer) लोफर (لوفر)
2. अश्लील (Ashlíl) اشلیل
 (Fuhsh) फुहश (فحش)

MUBTALA मुब्तला (म - मड) مبتلا

1. ग्रस्त (Grast) ग़स्ता हुआ
 (Phansa hua) پھنسا ہوا (فہنسا ہوا)

MUB,HAM मुखम (ع - ص) مبهم

1. अस्पष्ट (Aspasht اس پشت) غور واضح (Ghair vázeh)
2. संदिग्ध (Sandig,dh سن دگدھ) مشکوک (Mashkúk)
3. गूढ़ (Gúrh گڑھ) गुह्य (Guh,ya گھیه) वह बात या अर्थ जो गोल मोल हो (Voh bát ya arth jo gol mol ho وہ بات یا ارتھ جو گول مول ہو)

MAB,HÚT मुखूत (ع - ص) مبهموت

1. स्तब्ध (Istab,dh اس تبدھ) निस्तब्ध (Nistab,dh نس تبدھ) चकित (Cnakit چکیت) हक्का बक्का (Hakka bakka هکا بکا)

MUBÍN मुखीन (ع - ص) مبین

1. स्पष्ट (Ispasht اس پشت) उवलंत (Jwalant جولنت) अभिव्यक्त (Abhiv,vyakt ابھویکت) वाजेह (Vázoh واضع)

MUTÁBA,AT मुताबअत (ع - م) متابعت

1. अनुकरण (Anukaran अनुकरन) अनुसरन (Anusaran अनुसरन) पैरवी (Pai-ravi پیروی)
2. आज्ञा पालन (Ággya pálan آگیاپالان) फरमां बरदारी (Farmáu bardári فرمان برداری)

متأسف (ع - ص)

MUTA,ASSIF मुतअस्सिफ

1. दुःखित (Dukhit دکھیت) शोकिंत (Shokit شوکیت) रंजीदा (Ranjída رنجیده)

MUBAS,SIR मुखसर (ع - ص) مبصر

1. द्रष्टा (Drashta درشتا) समीक्षक (Samikchhak سمیکچھک) और से देखने वाला (Ghaur se dekh-ne vála غور سے دیکھنے والا)
2. मर्मज्ञ (Marmaggya مرمگیه) पारखी (Párakhi پارکھی) परखने वाला (Parakhne vála پرکھنے والا)

MAB,ÚS मुखूस (ع - ص) مبہوٹ

1. अवतीर्ण (Avtírn اوتیرن) नबी बना कर भेजा हुआ (Nabi bana kar bheja hua نبی بنا کر بھیجا ہوا)

MUBAL,LIGH मुखलिग (ع - ص) مبایع

1. प्रचारक (Prachárák پرچارک) किसी बात का प्रचार करने वाला (Kisi bát ka prachár karno vála کسی بات کا پرچار کرنے والا)
2. धर्म प्रचारक (Dharm prachárák دھرم پرچارک) धर्म की इशाअत करने वाला (Dharm ki ishá,at karno vála دھرم کی اشاعت کرنے والا)

MABNI मुखनी (ع - ص) مبنی

1. निर्धारित (Nirdhárit निर्धारत) निर्भर (Nirbhar निर्भर) मुन्हसिर (Munhasir मुन्हसर)

2. अव्यय (Av,vyai अव्यूय) वह शब्द जिस के अंत में कोई परिवर्तन न हो (Voh shabd jis ke ant men koí parivartan na ho وہ شبد جس کے انت میں کوئی پرورتن نہ ہو)

2. व्युत्पन्न (Vyutpan,n) (ویوت پن)
धुरंधर विद्वान (Dhurandhar vid,
dwán) (دهرندهرودوان) हल्म का दरया
(Ilm ka darya) (علم کا دریا)

متبرك (ع - ص)

MUTABAR,RIK सुतबर्कि

1. पवित्र (Pavitr) (पोत्र) पुनीत (Punit)
पाक (Pák) (پاک) (पलित)
2. पुनीतात्मा (Punitátma) (पुनी तामा)
बुजुर्ग (Buzurg) (بزرگ)

متبسم (ع - ص)

MUTA,BAS,SIM सुतबस्सिम

- स्मित शील (Ismít shíl) (اسمیت شیل)
मुस्कुराने वाला (Muskuráne vála)
(مسکورانے والا)

MUT,TABE सुत्तबे (ع - ص) متبع

- अनुकर्ता (Anukarta) (انوکرتا) अनुयायी
(Anuyáyí) (انویائی) मुकल्लिद (Muqallid)
(مقلد)

MUTA,BANNA सुतबन्ना (ع - ص) متبني

- दत्तक (Dattak) (دत्तک) ले पालक
(Le pálak) (لے پالک)

متجاوز (ع - ص)

MUTA,JÁVIZ सुतजाविज

1. उल्लंघन कर्ता (Ullanghan karta)
हृद से बाहर जाने
वाला (Had se báhar járe vála)
(حد سے باہر جانے والا)
2. अतिक्रांत (Atik,kránt) (اتیک کرائنت)
हृद से बाहर गया हुआ (Had se

2. पश्चात्तापी (Pashchát, tápi)
पछुताने वाला
(Pachhtáne vála) (پچھتانے والا)
(پشچاچاتاپی)

متاثر (ع - ص)

MUTA,ASSIR सुतआसिर

- प्रभावित (Prabhávit) (پربہاوت) असर
पिझीर (Asar pizír) (اثر پیزیر)

MATA,A मताअ (ع - م) متاع

1. पूंजी (Púnji) (پونجی) सर माया
(Sarmáya) (سرما یا)
2. धन (Dhan) (دھن) माल (Mál) (مال)
3. उपकरण (Up karan) (اوپکرن)
असासा (Asáasa) (اثاثہ)

MATÁNAT मतानत (ع - م) متانت

1. गंभीरता (Gambhíratá) (گمبہیرتا)
संजीदगी (Sanjídagi) (سنجیدگی)
2. शिष्टता (Shishtáá) (شیشتا) तहजीब
(Tahzib) (تہذیب)

MUTA,BÁ,IN सुतबाइन (ع - ص) متباين

1. विपरीत (Viparít) (ویپاریت) उलटा
(UIta) (الٹا)
2. एक दूसरे की बिल्कुल ज़िद (Ek
dúsnre ki bilkul zid) (ایک دوسرے کی)
(کی بالکل ضد)

متبحر (ع - ص)

MUTA,BAH,HIR सुतबहहिर

1. स्नात (Isnát) (اسنات) कृत विद्या
(Kritvid,dya) (कृत वदीये) फाज़िल
(Fázil) (فاضل)

2. स्वर युक्त (Swar yukt) (سوریکت)
वह हर्फ जिस पर ज़बर चोर या पेश हो
(Voh harf jis par zabar, zer ya
pesh ho) (وہ حرف جس پر زیر زبر یا پش ہو)

(متحمل (ع - ص)

MUTA, HAMMIL सुतहम्मिल

सहिष्णु (Sahishnu) (سهیسنو) सहन
शील (Shahan shil) (سهن شیل) बुर्दबार
(Burd bār) (بردبار)

(متحیر (ع - ص)

MUTA, HAI, IR मतहैयर

चकित (Chakit) (چکیت) विस्मित
(Vismit) (ویسمیت) हक्का बक्का (Hakka
bakka) (هکا بکا) हैरान (Hairán)
(حیران)

(متخاصم (ع - ص)

MUTA KHÁSIM सुतखासिम

1. विरोधी (Virodi) (ویرودی) प्रति द्वंद्वी
(Prati dwan dwi) (پرتی دوندی)
मुखालिफ (Mukhálif) (مخالف)
2. शत्रु (Shatru) (شترو) वैरी (Vairi)
(دشمن) दुश्मन (Dushman) (دشمن)

(متخیاہ (ع - ص)

MUTA KHAI, ILA सुतखैयिला

विचार शक्ति (Vichar shakti) (وچار)
कल्पना शक्ति (Kalpana shakti) (کल्पنا شکتی)
सोचने की कुवत (Soohne ki quv, vat) (سوچنے کی قوت)

báhar gaya hua) (باهر گیا
(هوا)

(متجسس (ع - ص)

MUTA, JAS, SIS सुतजसिस

अन्वेषक (Anveshak) (انویشک) जिज्ञासु
(Jiggyásu) (جگیا سو) खोजी (Khoji)
(खोजी) तलाश करने वाला (Talash
karne wala) (تلاش کرنے والا)

(متجلی (ع - ص)

MUTA, JALLI सुतजल्ली

1. प्रभावान् (Prabháván) (پربھادان)
प्रकाशमान् (Prakáshmán) (پراکش)
(روشن) रौशन (Raushan) (مان)
2. उज्ज्वल (Ujjwal) (اجول) धवल
(Dhaval) (دهول) बर्राक (Barráq)
(براق)

MUT, TA, HAD सुत्तहद (ع - ص)

1. संयुक्त (Sanyukt) (سن یکت) मिला
(Mila hua) (ملا ہوا)
2. एकता बद्ध (Ekata bad, dh) (ایکتابدہ)
मुत्ताफिक (Muttafiq) (متفق)
3. सहमत (Sah mat) (سہمت) हमराय
(Ham ráo) (هم راء)

(متحرک (ع - ص)

MUTAHAR RIK सुतहरिक

1. गतिवान् (Gativán) (گتیوان) जंगम
(Jangam) (جنگم) स्पंदित (Ispandit)
(اس پندت) हिलता या चलता हुआ
(Hilta ya chalta hua) (ہلتا یا چلتا ہوا)

مترشح (ع - ص)

MUTARASH, SHEH مترشش

1. व्यक्त (Vyakt) (ویکت) प्रकट (Prakat) (پروکت) ज़ाहिर (Zāhir) (ظاہر)
2. टपकता हुआ (Tapakta hua) (تپکتا ہوا) चूता हुआ (Chūta hua) (چوتا ہوا)

مترنم (ع - ص)

MUTARAN, NIM مترنم

- मधुर स्वर (Madhuras, swar) (مدھرس،
सुरीली आवाज वाला (Surili āvāz
vala) (سریلی آواز والا)

MATRŪK मत्रुक (ع - ص)

1. त्यक्त (Tyakt) (تیکت) छोड़ा हुआ (Chhoṛa hua) (چھوڑا ہوا)
2. अप्रचलित (Ap praahalit) (اپ، پر) غैर مستعمل (Ghair musta, mal) (غیر مستعمل)

متر وکھ (ع - ص)

MATRŪKA मत्रुका

1. त्यक्ता (Tyakta) (تیکتا) छोड़ी हुई (Chhoṛi hui) (چھوڑی ہوئی)
2. दाय (Dāo) (دائے) तरका (Tarka) (نرکھ)

متر لزل (ع - ص)

MUTAZAL, ZIL متزلزل

- कंपाय मान् (Kampāe mán) (کمپائے)
कंपित (Kampit) (کمپیت) कपता हुआ (Kapta hua) (کپتا ہوا)
हिलता हुआ (Hilta hua) (ہلتا ہوا)

متدین (ع - ص)

MUTADALIN متدین

1. सत्य निष्ठ (Sattya nishth) (سکھ) प्रान्जल (Prānjal) (پرانجل) ईमान दार (Imán dār) (ایمان دار)
2. व्यवहार निष्ठ (Vyavhār nishth) (ویوہار نشٹ) दियानतदार (Diyānat dār) (دیانت دار)

مترادف (ع - ص)

MUTARÁDIF مترادیف

- पर्याय वाची (Paryāe vāchi) (پریایے)
समानार्थक (Samánārthak) (سمانارٹھک) हम मानी (Ham māni) (هم معنی)

MUTARJAM مترجم (ع - ص)

- अनूदित (Anúdit) (انودیت) भाषांतरित (Bhāshāntarīt) (بھاشان توت) तरजमा (Tarjama kiya hua) (ترجمہ کیا ہوا)

مترجم (ع - ص)

MUTAR, JIM مترجم

- अनुवादक (Anuvādak) (انوادک)
अनुवादकार (Anuvād kār) (انوادکار)
तरजमा करने वाला (Tarjama karno vāla) (ترجمہ کرنے والا)

متردد (ع - ص)

MUTARAD, DID متردد

- चिंतित (Chintit) (چلنت) فکر मंद (Fikr mand) (فکر مند)

متشکل (ع - ص)

MUTASHAK, KIL متشاکیل

ساکار (Sákár ساگر) ساक्षात्
(Sákohhát ساکھہات) مूर्ति मान
(Múrtimán مورتی مان) मुजसम
(Mujas, sam مسجسم)

متصادم (ع - ص)

MUTA, SÁDIM متساदیم

संघर्षित (Sangharshit سنگهرشت)
टकराता हुआ (Takráta huá تکرانا
هوا)

MUT, TASIL متتasil (ع - ص)

1. निरंतर (Nirantar نرانتار) लगा तार
(Lagátár لگاتار)
2. समीप (Samíp سمیپ) करीब
(Qarīb قریب)

MUTAZÁD متزاد (ع - ص)

1. प्रति कूल (Pratíkúl پرتی کول)
विपरीत (Viparīt وپاریت) उलटा
(Ulta الٹا)
2. एक दुसरे का उलटा (Ek dúsre ka
ulta ایک دوسرے کا الٹا)

متعارض (ع - ص)

MUTA, ÁRIZ متآرizz

1. बाधक (Bádhak بادھک) मुज़ाहिम
(Muzáhim مزاحم)
2. अवरोधक (Aurodhak اورودھک)
रोकने वाला (Rokne vála روکنے والا)

متعارف (ع - ص)

MUTA, ÁRIF متآریف

परिचित (Parichit परिچیت) जानने

MUTASÁVI متساوی (ع - ص)

सम (Sam सम) समान (Samán سامان)
बराबर (Barábar برابر)

متساوی الاضلاع (ع - ص)

MUTASÁVIUL-ÁZLÁ, A

सुतसावियुल अज़लाअ

समभुज क्षेत्र (Sam bhuj chhettr سم
بھج چھेत्र) वह शकल जिस के सब
ज़िले बराबर हों (Voh shakl jis ke sab
zile barábar hon وہ شکل جسکے
سب ضلع برابر ہوں)

متشابه (ع - ص)

MUTASHÁBEH متشابهه

1. सदृश (Sadrish सदरیش) तद्रूप
(Tadrúp तद्रूप) हमशकल (Ham
shakl هم شکل)
2. भ्रमात्मक (Bhramátmak بھرماتمک)
मश्कूक (Mashkúk مشکوک)

متشروع (ع - ص)

MUTASHAR, RE متشاررے

धर्म निष्ठ (Dharm nishth دھرم نشتہ)
पाबंदे मज़हब (Pábande maz, hab
پابند مذہب)

متشکر ع (ص)

MUTASHAK, KIR متشاکیر

कृतज्ञ (Kritagya کرتگیہ) आभारी
(Ábhári آبهاری) ममनून (Mamnún
ممنون)

متعصب (ع - ص)

MUTA, ASSIB متضاسب

1. धर्मांध (Dharmándh دهرمانده)
कट्टर मजहबी (Kattar maz, habi کٹر مذہبی)
2. साम्प्रदायिक (Sámpradáik سام پر)
फिरका परस्त (Firqa parast فیرقہ پرست)

متعفن (ع - ص)

MUTA, AF, FIN متضर्फین

1. दुर्गंध युक्त (Durgandh yukt درگنده)
दुर्गंधित (Durgandhit درگندهت)
2. बदबूदार (Badbú dár بدبودار)

متعلق (ع - ص)

MUTA, AL, LIQ متضاللق

1. संबन्धित (Sambandhit سم بندھت)
संबद्ध (Sambaddh سم بدده)
तअल्लुक रखने वाला (Ta, alluq rakhne vála تعلق رکھنے والا)
2. प्रति (Prati प्रति) लिए (Liye لئے)

متعلقین (ع - ص)

MUTA, ALLIQÍN متضاللقین

1. संबन्धित जन (Sambandhit jan سم بندھت جن)
स्वजन (Swajan سوجن)
घर वाले (Ghar vále گھر والے)

متعلم (ع - مذ)

MUTA, ALLIM متضاللم

1. विद्यार्थी (Vid, dyárthi ویدیارتھی) छात्र (Chháttr چھاتر)
तालिवे इत्तम (Tálive ilm طالب علم)

वाला (Jáanne vála جاننے والا)

متعاقب (ع - ص)

MUTA, ÁQIB متضاقیب

1. अनुधावक (Anudhávak انودھاوک)
पीछा करने वाला (Píohha karne vála پیچھا کرنے والا)

متعجب (ع - ص)

MUTA, AJJIB متضاجیب

1. आश्चरित (Ásh, ohar, it آش چرات)
विस्मित (Vismít وسیت) अचंभे में पड़ा हुआ (Achambhe men para hua اچنبہ میں پڑا ہوا)
2. चकित (Chakit چکت) निस्तब्ध (Nistabdh نس تبده) हक्का बक्का (Hakka bakka هکا بکا)

متعدد (ع - ص)

MUTA, AD, DID متضدد

1. कतिपय (Katipai کتی پے) चंद (Chand چند)
2. अनेक (Anek انیک) अधिक (Adhik ادھک) बहुत (Bahut بہت)

متعدی (ع - ص)

MUTA, AD, DI متضدی

1. सकर्मक (Sakarmak سکرماک)
फेल बा फाइल (Fel ba fáil فعل با فاعل)
2. संक्रामक (Sankrámak سنکرامک)
छूतहा (Chhutaha چھوتھا) छूत वाला रोग (Chhút vála rog چھوت والا رگ)

3. अस्त व्यस्त (Ast vyast अस्त व्यस्त)
तितर बितर (Titar bitar तितर, बितर)
(تکرتار)

MUT, TAFIQ मुत्तफिक (ع - ص) متفق
सहमत (Sahmat सहमत) इत्तिफाक
करने वाला (Ittifāq karne wāla
(اتفاق کرنے والا)

(متفق عليه (ع - ص)

MUT, TAFaq-ALAIH मुत्तफक अलैह
निर्विवाद (Nirvīvād निर्विवाद) सर्व मान्य
(Sarvman, nya सर्वमान्य) मुत्तफका
(Muttafaqa متفقہ)

(متفکر (ع - ص)

MUTAFak, KIR मुत्तफकिर
सचिंत (Sachint सचिंत) चिंतित
(Chintit चिंतित) फिक्र मंद (Fikr
mand फिक्रमंद)

MUTA, FANNI मुत्तफन्नी (ع - ص) متفنی
धूर्त (Dhūrt धूर्त) छली (Chhali
(فٹین (Fittin फिटिन) चहली)

MUTAQÁZI मुत्तकाज़ी (ع - ص) متقاضی
अभियाचक (Abhiyāchak अभियाचक)
तकाज़ा करनेवाला (Taqaṣa karne wāla
(تقاضا کرنے والا)

MUT, TAQI मुत्तकी (ع - ص) متقی
संयमी (San, yami संयमी) यती
(Yati यती) ज़ाहिद (Zāhid झाहिद)

(متکبر (ع - ص)

MUTA, KAB, BIR मुत्तकब्विर

1. अहंकारी (Ahankāri अहंकारी)

(ع - مٹ)

MUTA, AL, LIMA मुत्तअल्लिमा

छात्रा (Chhāttra छात्रा) शिष्या
(Shish, shya शिष्या) विद्यार्थी स्त्री
(Vid, dyarthi istri विद्यार्थी स्त्री)
तालिबा (Tālība طالبة)

MUTA, AIYIN मुत्तऐइन (ع - ص) متعین

1. निश्चित (Nishehit निश्चित) नियत
(Niyat नियत) मुकर्रर (Muqarrar
(مقرر)
2. नियुक्त (Niyukt नियुक्त) तईनात
(Tayināt تعینات)

(متغیر (ع - ص)

MUTAGHAI, YIR मुत्तगैयिर

विकृत (Vikrit विकृत) परिवर्तित
(Parivartit परिवर्तित) बदला हुआ
(Badla hua बदला हुआ)

(متفاوت (ع - ص)

MUTAFÁVIT मुत्तफावित

1. विभिन्न (Vibhin, n विभिन्न) मुह्तलिफ
(Mukhtalif مختلف)
2. विपरीत (Viparit विपरीत) बर अक्स
(Bar aks برعکس)

(متفرق (ع - ص)

MUTAFAR, RIQ मुत्तफरिक्

1. विभिन्न (Vibhin, n विभिन्न) विविध
(Vividh विविध) मुख्तलिफ (Mukh-
(مختلف talif)

2. प्रकीर्ण (Prakirn प्रकीर्ण) फुटकर
(Phutkar फुटकर)

یہ لفظ ترکی لفظ 'تلاش' سے عربی
کیا گیا ہے جو غلط ہے، مگر چالو ہے

متلاطم (ع - ص)

MUTA, LĀTIM متلاتیم

1. तरंगायित (Tarangāit) (ترنگائیت)
हिलोलित (Hillolit) (ہل لولیت)
मौजें मारता हुआ (Maujēn mārtā
hua) (موجیں مارتا ہوا)
2. स्रावित (Plāvit) (پلاوٹ) चढ़ा हुआ
दरया या समंदर (Chāṛha hua
darya ya samandar) (چڑھا ہوا
دریا یا سمندر)

متلون (ع - ص)

MUTA, LAV, VIN متلواوین

1. रंग बदलने वाला (Rang badalno
vāla) (رنگ بدلانے والا)
2. विषमशील (Visham shīl) (وِشَم
Aniyatātma) (انیتاتما)
अनेक चित्त (Ānek chitt) (انیک چیت)
जिस का मिज़ाज हर वक़्त बदलता रहे (Jis ka
mizāj har vaqt badalta rahe)
(جس کا مزاج ہر وقت بدلتا رہے)

متلون مزاج (ع - ص)

MUTA, LAV, VIN-MIZĀJ

متلواوین میزاج

دیکھو 'متلون' ۲

متمدن (ع - ص)

MUTAMAD, DIN متامدین

सुसंस्कृत (Susanskrit) (سوسنکرت)

अभिमानि (Abhimāni) (ابھی مانی)

मगरूर (Maghrūr) (مغرور)

2. अहंवादी (Ahamvādi) (اھم وادی)
डींगिया (Dīngiya) (دینگیا) शेखी
खोर (Shekhi khōr) (شیخی خور)

متکفل (ع - ص)

MUTA, KAF, FIL مت کافیل

1. पोषक (Poshak) (پوشک) रक्षक
(Rakobhak) (رکھچک) कफ़ील
(Kafil) (کفیل)
2. प्रति भू (Prati bhu) (پرتی بھو)
ज़ामिन (Zāmin) (زامن)

متکلام (ع - ف)

MUTA, KAL, LIM مت کالیم

1. वक्ता (Vakta) (دکّتا) संवादी (Samvādi)
(سم وادی) गुफ़तुगू करने वाला
(Guftugu karne vāla) (گفتگو کرنے والا)
2. उत्तम पुरुष (Uttam purush) (اُتَم
First person) (فِرست پرسن)
(پرش)
3. मिमांसक (Mimānsak) (می مان)
इल्मे कलाम का फ़ाज़िल (Ilme kalām ka fāzil)
(علم کلام کا فاضل)

متلاشی (ع - ص)

MUTALĀSHI متالاشی

- अन्वेषक (Anveshak) (انویشک)
खोजी (Jig, gyāsu) (جگیا سو)
(Khoji) (کھوجی) तलाश करने वाला
(Talāsh karne vāla) (تلاش کرنے والا)

(Dhani دھانی) दौलत मन्द (Daulat-
mand دولت مند)

MATN मत्न (ع - مڈ) متن

मूल ग्रंथ (Mūl granth مول گرنٲھ)
किसी पुस्तक की असल इवारत जिस की
टीका या शरह की जाये (Kisi pustak
ki asl ibarat jis ki tika ya sharh ki
jao کسی پستک کی اصل عبارت
جس کی ٹیکا یا شرح کی جائے)

متنازع (ع - ص)

MUTANÁZE मतनाजे

विवाद कर्ता (Vivád kartá دواد کرتا)
भगड़ा करने वाला (Jhagra karne wala
جھگڑا کرنے والا)

متنازع فيه (ع - ص)

MUTANÁZÁ-FÍH मतनाज़ा फ़ीह

वादग्रस्त (Vádgrast وادگړست) विवा-
दास्पद (Vivádáspad وواڊاسپد) बहस
तलब (Bahs talab بحث طلب)

متناسب (ع - ص)

MUTA,NÁSIB मतनासिब

1. अनुपाती (Anupáti अनुपाती) तनासुबी
(Tanásubi تناسیبی)

2. यथोचित (Yathochit यथोचित) वाजिबी
(Vájibi वाजिबी)

متناقض (ع - ص)

MUTA,NÁQIZ मतनाक़िज़

1. विपरीत (Viparít विपरीत) विरुद्ध
(Virud,db विरुद्ध) उलटा (Ulaa
(Ulaa الٹا)

2. परस्पर विरोधी (Paráspar virodhi
परस्पर विरोधी) एक दूसरे की ज़िद

सुसभ्य (Susabhya सुसभیه) कलचर्ड
(Cultured کلچرڈ)

متمرد (ع - ص)

MUTA,MAH,RID मुतमहिद

अहंकारी (Ahaakári अहंकारी)

मान महत् (Mán mahat मान महत्)

मग़रूर (Maghrúr مغرور)

متمكن (ع - ص)

MUTA,MAK KIN मुतमकिन

आसीन (Ásín آسین) जगह पर बैठा
हुआ (Jagah par baitha hua
جگہ پر بیٹھا ہوا)

متملق (ع - ص)

MUTA,MALLIQ मुतमलिक

चाटुकार (Chátukár चाटुकार)
(Cháplús चापलूस)

متمنى (ع - ص)

MUTA,MAN,NI मुतमन्नी

उत्सुक (Utsuk उत्सुक) अभिलाषी
(Abhiláshi अभिलाषी) खादिशमन्द
(Khábish mand खादहस मन्द)

متموج (ع - ص)

MUTA,MAVVIJ मुतमविज

तरंगित (Tarangit तरंगित) लहरें लेता
हुआ (Lahron leta hua
لہریں لیتا ہوا)

متمول (ع - ص)

MUTA,MAV,VIL मुतमविल

धनाढ्य (Dhanádhya धनाढ्य)

धनवान् (Dhanván धनवान्) धनी

لगातार (Lagátár) सुसलसल
(Musalsal) (مسلسل)

(Ek dúsré ki zid) ایک دوسرے
کی ضد

متوازن (ع - ص)

متنبہ (ع - ص)

MUTAVÁZIN متوازنین

संतुलित (Santulit) ठीक तुला
हुआ (Thík tula huá) (تھیک تلا هوا)
जंचा तुला (Jancha tula) (جلچا تلا)

MUTA,NAB,BEH मुतनबेह

सचेत (Sachet) सावधान
(Sáodhán) होशियार (Hosh,
yár) (هوشيار)

متوازی (ع - ص)

MUTANJAN मुतंजन (ف - مذ)

MUTA,VÁZI मुत वाजी

1. समानांतरित (Samánántarít) سا
برابر فاصله वाला
(Brábar fásle vála) (برابر فاصله والا)

एक प्रकार का मीठा पुलाव जिस में
खटाय दी जाती है (Ek prakár ka
míthá puláo jis meñ khatás di játi
hai) (ایک پرکار کا میٹھا پلاؤ جس
में کھٹاس دی جاتی ہے)

متنفر (ع - ص)

2. समानांतर रेखा (Samánántar rekha)
वह दो खुतूत जो
बराबर बराबर चलें (Voh do khutút
jo brábar barábar chalen) (وہ دو
خطوط جو برابر برابر چلیں)

MUTA,NAF,FIR मुतनफیر

1. घृणी (Ghrini) नफरत करने
वाला (Nafrať Karne vála) (نفرت
کرنے والا)
2. विमुख (Vimukh) बेज़ार
(Bezár) (ویمکھ)

متواضع (ع - ص)

متنفس (ع - ص)

MUTAVÁ,ZE मुतवाजे

1. अतिथि पूजक (Atithi pújak) انتہی
मेहमां नवाज (Mehmán
naváz) (مہمان نواز)
2. सुशील (Sushíl) खुश अख-
लाक (Khush akhláq) (خوش اخلاق)

متوجه (ع - ص)

MUTA,NAF,FIS मुतनफیس

1. प्राणी (Práni) जीवधारी
(Jívdhári) जानदार
(Jándár) (جاندار)
2. मनुष्य (Manush,shya) (ملشیه)
व्यक्ति (Vyakti) (ویکتی) आदमी
(Ádami) (آدمی)

متواتر (ع - ص)

MUTA,VAJ,JEH मुतवज्जेह

ध्यान देने वाला (Dhyán dene vála)
तवज्जुह करने वाला
(Tavajjoh karne vála) (توجه کرنے والا)

MUTA,VÁTIR मुतवातिर

सतति (Satati) निरंतर (Nirantar)
(अनवरत) (انورث)

متوکل (ع - ص)

MUTAVAK, KIL मुतवक्कल
निस्पृह (Nisprih (نس پره अनिह (Anih
कालतुष्ट (Kāl tushṭ (کال تشست
काने (Qāne (قانع)

متولی (ع - ص)

MUTA, VAL, LI मुतवल्ली
प्रन्यासी (Pranyāsi (پرنهاسی
(Trustee (تروستی)

متوهم (ع - ص)

MUTA, VAH, HIM मुतवहहिम
संशयात्मा (Sanshayātma (سن شہاتما
भ्रमी (Bhrami (بهرمی वहमी (Vahmi
(وهمی)

متهم (ع - ص)

MUT, TA, HAM मुत्तहम
आरोपित (Āropit (آروپیت दोषित (Do-
shit (دوشت जिस पर कोई तुहमत लगई
गई हो (Jis par koi tohmat lagāi gai
ho (جس پر کوئی تہمت لگائی گئی ہو)

MATÍN मतीन (ع - ص)
गंभीर (Gambhīr (گم بہر شانت (Shānt
(سانجیدہ)

MISÁL मिसाल (ع - م ث)

- उदाहरण (Udāharan (ادھارن
दृष्टांत (Drishtānt (درشٹانت
नज़ीर (Nazīr (نظیر)
- प्रतिमा (Pratima (پر تما मूर्ति (Mūrti (مورتی तसवीर (Tasvīr (تصویر)

متوحش (ع - ص)

MUTA, VAH, HISH मुत वह हिश
1. उद्विग्न (Udvign (أد وگن आतुर
(Ātur (آتر वहशत ज़दा (Vahshat
zada (وحشت زدہ)
- वहशत पैदा करने वाला (Vahshat
paida karne vāla (وحشت پیدا کرنے والا)

متورم (ع - ص)

MUTA, VAR, RIM मुतवरिम
शोथित (Shothit (شوہیت वरम किया
(Varam kiya hua (ورم کیا ہوا
(متوسط (ع - ص)

MUTA, VASSIT मुतवस्सित
मध्यम (Madhdhyam (مدھیہ मध्व वर्ती
(Madh, dhya varti (مدھیہ ورتی
दरमियानी (Darmiyāni (درمیانہ)
(متوطن (ع - ص)

MUTAVATTIN मुतवत्तिन
निवासी (Nivāsi (نواسی
(Bāshinda (باشندہ)

متوفی (ع - ص)

MUTA, VAF, FA मुतवफ़ा
मृत (Mrit (موت स्वर्गोप (Swargīya
(مرحوم) मरहूम (Marbūm (مورکھہ)
(متوقع (ع - ص)

MUTA, VAQ, QE मुतवक्के
अभिलाषी (Abhilāshi (ابهی لاشی
प्रत्याशी (Pratyāshī (پرتیاشی आसरा
लगाने वाला (Āsrā lagāne vāla (آسرا لگانے والا)

مجادله (ع - مذ)

MUJÁDALA मुजादला

1. युद्ध (Yud,dh युद्ध) समर (Samar लड़ाई) (Laṛáyi लड़ाई) (سمرو)
2. शत्रुता (Shattruta शत्रुता) दुश्मनी (Dushmani دشمنی)

MAJÁZ مجاز (ع - ص)

1. अवास्तविकता (Avástavikata (اواستوکتا) जो हकीकत न हो (Jo haqíqat na ho جو حقیقت نہ ہو)
2. भौतिक (Bhautik भौतिक) लौकिक (Laukik लौकिक) माद्दी (Máddi (مادی)

MUZÁZ मुजाज़ (ع - ص)

- अधिकृत (Adhikrit (ادھی کرت)
- मुख्तार (Mukhtár (مختار)

MAJÁZI مجازی (ع - ص)

- अवास्तविक (Avástavik (اواستوک)
- कल्पित (Kalpit (کلیت) गैर हकीकती (Ghair haqíqi غیر حقیقی)

MAJÁL مجال (ع - م)

1. साहस (Sáhas (سہاس) जुरअत (Jur,at (جرات)
2. शक्ति (Shakti (شکتی) सामर्थ्य (Sámarthya (سامرثیہ) ताकत (Táqat (طاقت)

مجامعت (ع - م)

MUJÁ,MA,AT मुजामअत

- समागम (Samágam (مسامگ) संभोग

3. आदर्श (Ádarsh (آدرش) नमूना (Namúna (نمونہ)

MÁSÁNA मसाना (म - मं)
 मूत्राशय (Mútráshai (मूत्राशय)
 कोष (Mútr,kosh (मूत्रकोष)
 की थैली (Pesháb ki thaili (पेशाब की थैली)
 (تھیلی)

MISQÁL मस्काल (म - मं)
 साढ़े चार माशे का एक वज़न (Sáṛhe chár māshe ka ek vazn (ساڑھے چار ماشے کا ایک وزن)
 (ماشے کا ایک وزن)

MASAL मसल (म - मं)
 लोकोक्ति (Lokokti (लोकोक्ति)
 (Kahávat (کہاوت)

MIS,L मिस्ल (म - मं)
 समान (Samán (سمان) तुल्य (Tullya (تولی)
 (Mushábeh (مشابہ) मुशाबेह (تلیہ)

MUSAL,LAS मुसलस (म - मं)
 1. त्रिकोण (Trikon (त्रिकोन) से पदलू (Sepahlu (سہ پہلو)

2. त्रिभुज (Tribhuj (त्रिभुज) तीन खतों से घिरी शकल (Tín khaton se ghiri shakl (تین خطوں سے گھری شکل)

MUSAN,NA मुसना (म - मं)

1. प्रतिलिपि (Pratilipi (प्रतिलिपी)
 नक़ल (Naql (نقل)

2. रसीद वगैरा का दूसरा परत (Rasíd vaḡhaira ka dúsra parat (رسید و غیرہ کا دوسرا پرत)

3. निराश्रय (Nirāsh,shrai) (نیراش، شرے)

बेसहारा (Be sabhāra) (بے سہارا)

4. असमर्थ (Asamarth) (اسموتھ) माजूर

(Ma,zúr) (معذور)

5. अशक्त (Ashakt) (اشکت) बे ज़ोर

(Be zor) (بے زور)

MAJBÚRI मजबूरी (ع - مٹ) (مجبوری)

1. विवशता (Vivashata) (वोशता) बेवसी

(Be basi) (بے بسی)

2. बाध्यता (Bádhdhyata) (بادھیہتا)

पाबंदी (Pábandi) (پابندی)

3. असमर्थता (Asmarthata) (اسموتھتا) माजूरी

(Ma,zúri) (معذوری)

4. निर्बलता (Nirbalata) (نیربالتا) कम

ज़ोरी (Kam zori) (کمزوری)

MUJTAMA मुज्तमा (ع - ص) (مجتمع)

एकत्र (Ekat, tr) (ایکت، تر) इकट्ठा

(Ikath, tha) (اکٹھا)

MUJTANIB मुज्तनिब (ع - ص) (مجتنب)

उपेक्षक (Upekkhak) (اپیکچھک)

घृणी (Ghrini) (گھرنی) अलग रहने वाला

(Alag rahne vála) (الگ رہنے والا) बचने

वाला (Bachne vála) (بچنے والا)

MUJTAHID मुज्तहिद (ع - ص) (مجتهد)

धर्म शास्त्र विद् (Dharm shástr vid)

(मुफ्ती) (Mufti) (دھर्म शास्त्रی)

MAJD मज्द (ع - مذ) (مجد)

प्रतिष्ठा (Pratishtha) (پرتیشٹھا)

श्रेष्ठता (Shresh, thata) (شریہشٹھتا)

बुजुर्गी (Buzurgi) (بزرگی)

(Sambhog) (سمبھوگ) सहवास (Sah

vás) (سدواس) मैथुन (Maithun) (میتھون)

सुहवत (Suhbat) (صحبت)

مجانست (ع - مٹ)

MUJÁNASAT मुजानसत

सह लिंगता (Sahlingata) (سد لنگتا)

हमजिंसी (Ham jinsi) (همجنسی)

MUJÁVIR मुजाविर (ع - ص) (مجاور)

किसी दरगाह या मजार की खिदमत करने

वाला (Kisi dargáh ya mazár ki

khidmat karne vála) (کسی درگاہ یا

مزار کی خدمت کرنے والا)

MUJÁHID मुजाहिद (ع - ص) (مجاہد)

1. धर्म योद्धा (Dharm yodha) (دھرم

یوڈھا) मज़हब के लिए लड़ने वाला

(Maz, hab ke lie laṛne vála) (مذہب

کے لیے لڑنے والا)

2. तपस्वी (Tapas, swi) (تپس سوی) कड़ी

इबादत करने वाला (Kaṛi ibádat

karne vála) (کڑی عبادت کرنے والا)

3. पराक्रमी (Parák, krami) (پراکرمی) कड़ी

मेहनत करने वाला (Kaṛi

mehnat karne vála) (کڑی محنت کرنے والا)

(کرنے والا)

MAJBÚR मजबूर (ع - ص) (مجبور)

1. विवश (Vivash) (वोश) बेबस

(Be bas) (بے بس)

2. बाध्य (Bádhdhya) (بادھیہ) पाबंद

(Páband) (پابند)

2. अनुभूत योग (Anubhūt yog) **انوبھوت**
 (برک) آزانماہشی نوسخا (Āzmāi-
 shi nuskhā) (آزمایشی نسخه)

MUJAR,RAD **مجراد** (ع - ص)

1. ब्रह्मचारी (Brahmachāri) **برہمچاری**
 वह जो तनहाई की जिंदगी बसर करे
 (Voh jo tanháyi ki zindagi basar
 kare) **وہ جو تنہائی کی زندگی**
 (بسر کرے)

2. एकाकी (Ekāki) **ایکاکی** **अकेला**
 (Ake'a) **تنہا** (Tanhā)

MUJRIM **مجریم** (ع - ص)
 अपराधी (Aprādhi) **اڀرادھی** **अभिषक्त**
 (Abhishast) **ابھی شست** **अभियुक्त**
 (Abhiyukt) **ابھی یکت** **मुलजम**
 (Mulzam) **مازم**

MAJRÚH **مجرھ** (ع - ص)
 क्षत (Kshat) **آہت** (Āhat)
 झमी (Zhami) **کھایل** (Ghāyal)
 (Zakhami) **زخمی**

MUJAS,SAM **مجرسم** (ع - ص)
 साकार (Sákār) **ساکار** **Sak,**
 ohhāt **ساکچھات** **Mūrtimān**
 (Murtimān) **مورتی مان**

مجسمہ (ع - مڈ)

MUJAS,SAMA **مجرسمما**
 मूर्ति (Mūrti) **مورتی** **प्रतिमा**
 (Pratima) **پرتیما** **But**
 (But) **بوت**

MUJAL,LAD **مجللد** (ع - ص)
 सजिल्द (Sajild) **سجیلد** **जिल्द**
 (Jild) **باندھی**

مجنوب (ع - ص)

MAJ,ZÚB **مجنوب**

1. आकृष्ट (Ākriṣht) **آکریشت**
 किया हुआ (Jazb kiya hua)
جذب **کھا ہوا**

2. एक किस्म के फकीर जो बे सुध रहते
 और औल फौल बक्ते हैं (Ek qism
 ke faqir jo be sudh rahte aur aul
 phaul bakte hen) **ایک قسم کے**
 فقیر جو بے سدھ رہتے اور اول
 فہول بکتے ہیں

MAJ,ZÚM **مجنوم** (ع - ص)
 कुष्ठी (Kushtī) **کوشتی** **Korhi**
 (Korhi) **کورھی**

MUJRA **مجر** (ع - مڈ)
 प्रणाम (Pranām) **پرنام**

1. बंदगी (Bandagi) **بندگی**
 2. कटौती (Katauti) **کٹوتی** **मिनहाई**
 (Minháyi) **منہائی**
 3. रंडी का वह गाना जो बरौर नाचे
 बैठ कर हो (Randi ka voh gāna jo
 baḡhair náche baith kar ho) **رنڈی**
 کا وہ گانا جو بغیر ناچے بیٹھ
 کر ہو

MUJAR,RAB **مجررب** (ع - ص)

1. परीक्षित (Parikshhit) **پرئیکشیت**
 अनुभव सिद्ध (Anubhav siddh) **انوبھو**
 (Anubhūt) **انوبھوت** **सद्ध**
 (Saddh) **سده** **परखा हुआ**
 (Parkha hua) **پرخا ہوا** **जांचा हुआ**
 (Jancha hua) **جانچا ہوا**

प्रबंध कारिणी (Prabandh kārini) (संस्था)
 इतिज्ञामिया कमेटी
 (Intizāmia committee) (नियामिका
 कमिटी)

MUJALLA मुजल्ला (स - स) मुजल्ला

1. प्रमार्जित (Pramārijit) (प्रमार्जित)
 साफ किया हुआ (Sāf kiya hua) (साफ
 किया हुआ)

2. उज्जवल (Ujjwal) (उज्जवल) स्वच्छ
 (Swach, chh) (सुच्छ) शकफाफ
 (Shaffāf) (शुद्ध)

3. द्युतिमान् (Dyutimān) (द्युतिमान्)
 ज्वलन्त (Jwalant) (ज्वलन्त) रौशन
 (Raushan) (रौशन)

MIJMAR मिज्मर (स - स) मिज्मर

अंगार धानी (Angār dhāni) (अंगारधानी)
 अंगीठी (Angīthi) (अंगीठी)

MAJMA मज्मा (स - स) मज्मा

जन समूह (Jan samūh) (जन समूह)
 समुदाय (Samudāe) (समुदाय) भीड़
 (Bhīṭ) (भीड़) जमाव (Jamāo) (जमाव)

मज्मा-ए-ज्जअर (स - स)

MAJMA-UL-JAZÁ,IR मज्म-उल जज़ाइर

द्वीप पुंज (Dwīp punj) (द्वीप पुंज)
 वह जगह जहां बहुत से जज़ीरे हैं (Voh
 jagah jāhān bahut se jazīre hō) (वह
 जगह जहां बहुत से जज़ीरे हैं)

MUJMAL मुजमल (स - स) मुजमल

संचिप्त (Sanchipt) (संचिप्त) सार रूप
 (Sār rūp) (सार रूप) मुख्तसर (Mukh-
 tasar) (मुख्तसर)

किताब (Jild baṇḍhi hui kitāb) (जिल्द
 बाँधी हुई किताब)

MAJLIS मजलिस (स - स) मजलिस

1. सभा (Sabha) (सभा) जलसा (Jalsa)
 (जलसा)

2. समिति (Samiti) (समिति) कमेटी
 (Committee) (कमेटी)

3. संस्था (Sanstha) (संस्था) इदारा
 (Idāra) (इदारा)

4. संघ (Sangh) (संघ) एसोसिएशन
 (Association) (एसोसिएशन)

5. गोष्ठी (Goshthi) (गोष्ठी) निशस्त
 (Nishast) (निशस्त)

मजलिस-ए-आमले (स - स)

MAJLISE-ÁMILA मजलिस-ए-आमिला

विषय निर्वाचनी समिति (Vishai nirvá-
 chini samiti) (विषय निर्वाचनी समिति)

विषय निर्धारणी समिति (Vishai
 Nirdhārini samiti) (विषय निर्धारणी समिति)

विषय समिति (Vishai samiti) (विषय
 समिति)

मजलिस-ए-न-स-अ-ए-ए-ए (स - स)

MAJLISE-QÁNÚNSÁZ

मजलिस-ए-कानून-साज़

विधान सभा (Vidhān sabha) (विधान
 सभा)

लेजिस्लेटिव एसम्बली (Legis-
 lative assembly) (लेजिस्लेटिव
 एसम्बली)

मजलिस-ए-मन्तज़िमा (स - स)

MAJLISE-MUNTAZIMA

मजलिस-ए-मन्तज़िमा

अन्तरंग सभा (Antarang sabha) (अन्तरंग
 सभा)

MAJ, HŪL مجہول (ع - ص) مژھول

- अज्ञात (Aggyát) जो मालूम न हो (Jo málúm na ho جو معلوم نہ ہو)
 2. तुच्छ (Tuch, chh) अधम (Adham) जलील (Zalíl) (ذلیل)

مجہول النسب (ع - ص)

MAJ, HŪLUN-NASAB मजहूल-नसब
 अज्ञात कुल (Aggyát kul) (اشارات كل)
 वर्ण संकर (Varu sankar) (ورن سنكر)
 दोगला (Doghala) (دوغلہ)

MUCHALKA मुचलका (त - मं) مچالکا

- चरित्र बंध (Charitr bandh) (چرتر باندھ)
 बन्ध पत्र (Bandh pattr) (بندھ پتر)
 मुजरिम की हज़िरी का ज़मानत नामा (Mujrim ki háziri ka zamánat náma)
 مجرم کی حاضری کا ضمانت نامہ

MAHÁZ महाज (मं - मं) محاذ

- केंद्र (Kendr) (केन्द्र) मध्य (Mad, dhya)
 मक़्ज़ (Markaz) (مركز)

محاذ جنگ (ع - مं)

MAHÁZE-JANG महाजे जंग

- युद्ध केंद्र (Yud, dh kendr) (يودھ كندر)
 फ्रन्ट (Front) (فرنٹ)

MUHÁRABA मुहारबा (मं - मं) محاربه

- युद्ध (Yud, dh) संग्राम (Sangrám)
 जंग (Jang) (جنگ)

محاسب (ع - मं)

MUHÁSIB मुहासिब

1. गणितज्ञ (Ganitag, gya) (گنی تکیہ)
 हिसाबदां (Hisáb dán) (حساب داں)

مجموہ (ع - مं)

MAJ, MŪÁ मजमूआ

1. समष्टि (Samashti) समा-
 हार (Samáhár) (سماہار) कई चीज़ों
 की एकजाई (Kai ohizon ki yak jáyi
 کئی چیزوں کی یک جائی)

2. संग्रह (Sangrah) (سنگره) रचना संग्रह
 (Raahana sangrah) (رچنا سنگره)
 कविताओं या लेखों की किताब (Kavi-
 táon ya lekhon ki kitáb) (کوتاہوں
 یا لیکھوں کی کتاب)

MAJNŪN मजनुन (ع - वं) مجنوں

- वातुल (Vátul) (واتل) उन्मत्त (Unmatt)
 पागल (Págál) (پاگل)

MUJAV, VIZ मुजविज़ (व - वं) مجوز

1. निर्णायक (Nirnáyak) (نرنایک) फैसला
 करने वाला (Faisala karne vála)
 فیصلہ کرنے والا

2. प्रस्तावक (Prastávák) (پرستاوک)
 तजवीज़ करने वाला (Tajvíz karne
 vála) (تجویز کرنے والا)

MAJÚS मजूस (मं - मं) مجوس

- आग्नि पूजक (Agni pújak) (اگنی پوجک)
 आतश परस्त (Átash parast) (آتش پرست)
 پارسی (Pársi) (پارسی)

مجوف (ع - ص)

MUJAV, VAF मुजवफ

- सुधिर (Sushir) (سوشیر) पोला (Pola)
 (Andar se kháli) (اندر سے خالی)

(Yavanika यवनी) पालकी (Pálki)
(पालकी)

MUHÁL मुहाल (ع - ص) محال
असंभव (Asambhav असम्भव) अशक्य
(Ashak, kya اشکویه) ना मुमकिन
(Na mumkin ना ممکن)

MUHÁVARA मुहावरा (ع - مذ) محاوره

1. वार्तालाप (Vártáláp वार्तालाप) बात
चीत (Bát chít बात چیت)
गुफ्तुगू (Guftugu گفتگو)
2. टक्साली बोली (Taksáli boli
(تکسالی بولی)

MUHIB (B) मुहिब (व) (ع - مذ) محبوب

1. मित्र (Mittr मित्र) सखा (Sakha
(دوست) दोस्त (Dost دوست)
2. प्रेमी (Premi प्रेमी) आशिक
(Áshiq عاشق)

(محبت (ع - م) محبت

MAHAB, BAT महबबत

1. प्रेम (Prom प्रेम) अनुराग (Anurág
(आसक्ति) आसक्ति (Ásakti आसक्ति)
इश्क (Ishq عشق)
2. मैत्री (Maittri मैत्री) मित्रता
(Mittrata मित्रता) दोस्ती (Dosti
(دوستی)
3. वात्सल्य (Vátsallya वात्सल्य)
ममता (Mamata ममता)
(Mámata मामता)

MAH, BAS महबस (ع - مذ) محبس

- बंदी गृह (Bandi grih بندی گره)
कारागार (Kára gár कारा گار) जेल
खाना (Jail khána जیل خانه)

2. आंकिक (Ánkik आंकिक) एकाउनेट्ट
(Accountant اکاؤنٹ)

MUHÁSARA मुहासरा (ع - مذ) محاصره
परिवेष्टन (Pariveshtan परिويش تن)
घेरा डालना (Ghera dálna گھیرا ڈالنا)
घेरे में लेना (Ghere men lena گھیرے میں لینا)

MUHÁFIZ मुहाफिज़ (ع - ص) محافظ

1. रत्नक (Rak chhak रत्नक) संरत्नक
(Sanrakhchhak سن رکتھک)
हिफाज़त करने वाला (Hifázat karno
حفاظت کرنے والا) vála
2. त्राता (Tráta त्राता) बचाने वाला
(Bacháne vála بچانے والا)

(محافظت (ع - م) محافظت

MUHÁFAZAT मुहाफ़ज़त

- रक्षा (Rakchha रक्छा) सुरक्षा (Su-
rak, chba सुरकछा) हिफाज़त (Hifázat
حفاظت)

(محافظ خانه (ع - مذ) محافظ خانه

MUHÁFIZ-KHÁNA मुहाफिज़ खाना

- अभिलेख कोष्ठ (Abhilekh kosht
अभिलेख कोष्ठ) रेकार्ड ऑफिस (Record
(Rekod ofis रेकार्ड ऑफिस)

(محافظ دفتر (ع - مذ) محافظ دفتر

MUHÁFIZ-DAFTAR मुहाफिज़ दफ़तर

- अभिलेख पाल (Abhilekh pál अभिलेख पाल)
(Record रेकार्ड) कीपर (keeper कीपर)

MUHÁFA मुहाफ़ा (ع - مذ) محافه

- कर्णारथ (Karnirath कर्णारथ) यवनिका

(Satarak سترک) चौकना
(Chaukanna چوکنا)

2. एहतियात से काम करने वाला
(Ehtiyát se kám karne vála
احتیاط سے کام کرنے والا)

MOHTARAM मोहतरम (ع - ص) محترم

1. मान्य (Mán,nya मानیہ) श्रद्धेय
(Shradh,dhe,ya شریذہ) काविले
इज्जत (Qábile izzat قابل عزت)
2. श्री मान् (Shrímán श्रीमान) महोदय
(Mahodai مهودے) जनप
(Janáb جناب)

दुसरे معलों میں مخاطب کے
لیئے استعمال ہوتا ہے

MOHTASIB मोहतसिब (ع - ص) محاسب

रसाध्यक्ष (Rasádh,dhyakchh रसान)
मय निषेव निरीक्षक
(Mad,dya nishedh nírik,ehhak मदीہ)
शराब पीने वालों को
(Sharáb píne válon को साझा देने वाला)
ko saza dene vála شراب پینے والوں
(کو سزا دیئے والا)

MOHTAMAL मोहतमल (ع - ص) محتمل

1. संदिग्ध (Sandigdhd سن دگدھ) मुशतबह
(Mushtabah مشتبه)
2. अनिशचित (Anish chit نه چت) गैरयकीनी
(Ghair yaqíni غیریقینی)

MAHJÚB महजुब (ع - ص) محبوب

1. लज्जित (Lajjit لجت) शर्मिन्दा
(Sharminnda شرمندہ)

MAH,BÚB महबूब (ع - مذ) محبوب

प्रेम पात्र (Prem pátr प्रेम पत्र) प्रियतम
(Priyatam प्रियतम) वल्लभ
(Vallabh ولله) प्यारा (Pyára پیارا)
माशूक (Máshúq معشوق)

MAH,BÚBA महबूबा (ع - مث) محبوبہ

प्रेमिका (Premika प्रेमिका) प्रेयसी
(Preynsi प्रेयسی) प्रियतमा (Priya-
tama प्रियतमा) वल्लभा (Vallabha ولله)
माशूका (Ma,shúqa معشوقہ)

MAH,BÚS महबूस (ع - ص) محبوس

कारा वासी (Kára vási کارا واسی) बंदी
(Bandi بندی) मुक़ायद (Muqai-
yad متقید)

MOH,TÁJ मोहताज (ع - ص) محتاج

1. निर्धन (Nirdhan نردھن) दरिद्र
(Dariddr دردر) कंगाल (Kangál
کنگال)
2. भिक्कु (Bhik ehkuk بھیک) भिखारी
(Bhikhári بھیکاری) फकीर
(Faqir فقیر)
3. इच्छुक (Ich,ehkuk اچھک) जरूरत मंद
(Zarúrat mand ضرورت مند)

محتاج خانه (عف - مذ)

MOHTÁJ-KHÁNA मोहताज खाना

अन्नसत्र (Ann satir ان ستر) सदावर्त
(Sadu bart सदابرत) लंगर (Langar
لنگر)

MOHTÁT मोहतात (ع - ص) محتاط

1. सावधान (Sáodhán ساودھان) सतर्क

MOHAR,RAF مھررف (ع - ص) محرف

اکھھراंतरیت (Akohharántarít) اشھراंतरیت
ہرف بدلے ہرے لہفج (Harf badle) ہرف بدلے
hue lafz لفظ ہوئے

MOHRAQ مھررق (ع - ص) محرق

۱. دغ (Dagdh) دگدھ جلا ہوا (Jala hua) جلا ہوا
۲. بھسم (Bhasm) بھسم کھشتہ (Kushta) کھشتہ

MUHAR,RIK مھررک (ع - ص) محرک

۱. پررک (Prerak) پررک (Prerak) پررک
ات، تیجک (Uttejāk) اٹ، تیجک
والا (Ubhárne vála) اٹھانے والا
۲. پرستاک (Prastāvāk) پرستاک
تجیز پش کارنے والا (Tajvíz pesh karne vála) تجیز پش
کرنے والا

MAH,RAM مھررم (ع - ص) محرم

۱. مرماگیا (Marmag,gya) مرماگیا
رھسہ (Rahas,gya) رھسہ
وےتا (Razdán) رازدان
۲. کھچکی (Kanchuki) کھچکی
انگیا (Angika) انگیا
انگیا (Angiya) انگیا

MAH,RÚS مھرروس (ع - ص) محروس

۱. وشرتی (Vashvarti) وشرتی
آدھین (Adhín) آدھین
زیر حکم (Zere hukm) زیر حکم
۲. آبدھ (Ábad,dh) آبدھ
ہراسات میں لیا ہوا (Hirásat men liya hua) ہراسات میں لیا ہوا

۲. سَنکُچیت (Sankuchit) سَنکُچیت

پشیمان (Pashemán) پشیمان

MOHAD,DAB مھدھب (ع - ص) محدب

انناتودر (Unnatodar) انناتودر
میں سے کسی قدر اٹھا ہوا (Bich men se kisi qadar utha hua) بیچ میں سے کسی قدر اٹھا ہوا

MAHDÚD مھدود (ع - ص) محدود

سمیت (Simit) سمیت
سَیْمِت (Sanyat) سَیْمِت
ہد بंधا ہوا (Had bandha) ہد بंधا ہوا
تھوڑا (Thora) تھوڑا

MAHZÚF مھزوف (ع - ص) محذوف

۱. لُپت (Lupt) لُپت
چھپا ہوا (Chhipa hua) چھپا ہوا
۲. وہ شبد جو ہزارت میں نہ ہو لیکن
اس کا اُتھ لیا (Voh shabd jo ibarat men na ho lekin us ka arth liya) وہ شبد جو عبارت میں نہ ہو لیکن اس کا اُتھ لیا
جائے

MEH,RÁB مھرراب (ع - مٹ) محراب

چاپ (Cháp) چاپ
دروں کی مھرراب (Daron ki mehráb) دروں کی مھرراب

MOHAR,RIR مھرریر (ع - ص) محرر

لہیکار (Lipikár) لہیکار
لہیک (Lepik) لہیک
ملشی (Munshi) ملشی

محشی (ع - ص)

MUHASH,SHA مہاششا

ٹیپنی (Tippani yukt) ٹیپنی
ٹیکا (Tika sahit) ٹیکا
وہ (Voh) وہ
نوٹ (Voh kitáb jis par foot note hon) نوٹ
نوٹ (Voh) نوٹ

MUHAS,SIL مہاسیل (ع - ص)

1. संग्राहक (Sangráhak) (سنگراہک)
حاصل کرنے والا (Hásil karne vála) حاصل کرنے والا
2. समाहर्ता (Samáharta) (ساماھرتا)
تھسیل وصول کرنے والا (Tahsíl vasúl karne vála) تحصیل وصول کرنے والا

MAH,SÚR مہسور (ع - ص)

परिवेशित (Parivesh,tit) (پریویشیت)
घेरें में लिया हुआ (Ghere men liya hua) (گھیرے میں لیا ہوا)

MAH.SÚL مہسول (ع - مذ)

1. शुल्क (Shulk) (شُلک) कर (kar) (کر)
2. भाटक (Bhátak) (بھاٹک) किराया (Kiráya) (کرایہ) भाड़ा (Bhāṛa) (بھار)

MAH,Z महज (ع - مٹ)

1. केवल (Keval) (کیول) सिर्फ (Sirf) (صرف)
2. नितांत (Nitánt) (نیتانت) बिलकुल (Bil kul) (بالکل)

MAH,ZÚZ महजुज (ع - ص)

आनंदित (Ánandit) (آنندیت) आह्लादित

3. वह देश जो किसी का अधीन हो

(Voh desh jo kisi ka adhín ho) (وہ دیش جو کسی کا ادھین ہو)

MAH,RŪM مہرूम (ع - ص)

वंचित (Vanchit) (ونچت) जो महरूम हो (Jo mahrúm ho) (جو مہرُوم ہو)

MAH,ZŪN مہزُن (ع - ص)

दुःखित (Dukh,khit) (دُکھت) क्लेशित (Kleshit) (کلیشت) रामगीन (Ghamgin) (غمگین)

MOHSIN मोहसिन (ع - ص)

उपकारी (Upkári) (اوپکاری) एहसान करने वाला (Ehsán karne vála) (احسان کرنے والا)

محسن کش (ع - ص)

MOHSIN-KUSH मोहसिन कुश

कृतघ्न (Kritaghn) (اکرتگھن) अकृतज्ञ (Akritaggya) (اکرتگیہ) नमक हराम (Namak harám) (نمک حرام)

MAHSÚS महसूस (ع - ص)

अनुभूत (Anubhút) (انوبھوت) गोचर (Gochar) (گوچر) ज्ञान गम्य (Gyán-gammya) (گیان گمییہ) जिस का एहसास हो (Jis ka ehsás ho) (جس کا احساس ہو)

MAH,SHAR महशर (ع - مذ)

1. प्रलय स्थान (Pralayasthán) (پرالیس) कयामत का मैदान (Qayámat ka maidán) (قیامت کا میدان)
2. कोलाहल (Koláhal) (کولاهل) हंगामा (Hanágama) (هنگامه)

(محکمہ اطلاعات) (सूचना विभाग)

(محکمہ انصاف) (न्याय विभाग)

(محکمہ تجارت) (वाणिज्य विभाग)

(محکمہ تعلیم) (शिक्षा विभाग)

(محکمہ تعمیر) (पूत विभाग)

(محکمہ خارجہ) (पर राष्ट्र विभाग)

(محکمہ رسل و رسائل) (यातायात वि०)

(محکمہ زراعت) (कृषि विभाग)

(محکمہ صحت) (स्वास्थ्य विभाग)

(محکمہ غذا) (खाद्य विभाग)

(محکمہ فوج) (सैन्य विभाग)

(محکمہ مال) (राजस्व विभाग)

(محکمہ مال) (अर्थ विभाग)

MAHKUM (محکمہ) (स - ع)

(محکمہ) (वश वर्ती) (Vash varti)

(محکمہ) (पराधीन) (Parádhin)

(محکمہ) (आजाद) (Ghair ázád)

MAHAL (महल) (ع - م)

(محکمہ) (भवन) (Bhavan)

(محکمہ) (प्रासाद) (Prásád)

(محکمہ) (हवेली) (Haveli)

(محکمہ) (अवसर) (Ausar)

(محکمہ) (समय) (Samai)

(محکمہ) (मौका) (Mauqa)

(محکمہ) (स्थान) (Isthán)

(محکمہ) (जगह) (Jagah)

MAHAL-SARA (महल सरा) (ع - م)

(محکمہ) (अंतःपुर) (Antah pur)

(محکمہ) (रनवास) (Ranvás)

MAHLUL (महलूल) (ع - ص)

(محکمہ) (विलीन) (Vilín)

(محکمہ) (चोलकर हल किया)

(Harshit) (हर्षित) (آلهاد) (Állhádit)

(Masrúr) (مسرر) (هرشت)

MAHFIL (مہفل) (ع - م)

(Goshtbi) (गोष्टी) (सभा) (Sabha)

(Majlis) (مجلس) (کوشتهی)

MAHFUZ (مہفوظ) (ع - ص)

(Surakhhit) (سورکچھت) (सुरक्षित)

(Hifúzat) (हिफाजत) (से रक्खा हुआ)

(so rakh, kha hua) (حفاظت سے رکھا ہوا)

(Nirápad) (نیراپد) (निरपद)

(Nishkantak) (निशकन्तक) (बे खर-)

(Be kharkhasha) (بے خرخشہ) (खशा)

(Sanchit) (संचित) (संचित)

(Zakhíra) (ذخیره) (जखीरा)

MUHAQ, QIQ (محقق) (ع - ص)

(Anveshak) (अन्वेषक) (गवेषी)

(Gaveshi) (گویشی) (तहकीक करने वाला)

(Tahqíq karne wála) (تحقیق کرنے والا)

MAHAK (महक) (ع - م)

(Kash) (कश) (कसवटी)

(Kasauti) (कसौटी) (कसवटी)

MOHKAM (मोहकम) (ع - ص)

(Ashithil) (अशिथिल) (दृढ़)

(Mazbút) (مضبوط) (मजबूत)

(Mazbút) (مضبوط) (اشتہل)

(ع - م)

MAHKAMA (महकमा)

(Vibhág) (विभाग) (डेपार्टमेंट)

(Department) (विभाग)

(Bhúsechen) (भूसेचन) (विभाग)

(Mágh) (मग) (विभाग)

محویت (ع - مٹ)

MAH,VI (Ī) YAT मह्वि (वी) यत

1. तल्लीनता (Tallināta) तल लीनता
संलग्नता (Sanlagnata) सं लग्नता
तन्मयता (Tanmayata) तन मीता
इन्हिमाक (Inhimák) انہماک

2. ब्रह्म लीनता (Brahm līnata) برہم لীনता
फनाइयत (Fanáyiyat) فنایت

MUEĪT मुहीत (ع - ص) محیط

1. आकीर्ण (Ākīrn) آکیرن व्यास
(Vyápt) ویاپت चारों तरफ फैला हुआ
(Cháron taraf phaila hua) چاروں طرف پھیلا ہوا
2. परिधि (Paridhi) پریدھی खते
दाइरा (Khate dáira) خط دائرہ

MUKH (KH) मुख (ख) (मं - मं) मुख

1. मस्तिष्क (Mastishk) مس تشک
भेजा (Bheja) بهيجا मग्ने सर
(Maḡhze sar) مغز سر
2. मज्जा (Majja) मज्जा का गुदा
(Haddi ka gūda) هدی کا گودا

مخاصمت (ع - مٹ)

MUKHÁSAMAT मुखसमत

- विरोध (Virodh) وروڈ شत्रुता (Shatt-ruta) شتروتا
दुश्मनी (Dushmani) دشمنی

مخاطب (ع - س)

MI KHÁTAB मुखतब

1. संबोधित (Sambodhit) سم بোধیت
संबोध्य (Sambodhya) سم بোধیه

हुआ (Ghol kar hai kiya hua) کھول کر
(حل کیا ہوا)

MAH,MÚD महमूद (ع - ص) محمود

- प्रशंसित (Prashansit) پُرشنسیت
(Istut) استت हम्द किया गया
(Hamd kiya gaya) حمد کیا گیا

MIHAN मिहन (मं - मं) محن
محنلت کی جمع

- कष्ट (Kasht) کشت दुःख (Dukh,kh)
(Ápattiyán) आपत्तियाँ (دکھ)
(Musibatén) مصیبتیں

MEHNAT मेहनत (मं - मं) محنت

1. श्रम (Shram) شرم आयास (Áyás)
प्रयास (Prayás) پرयास
परिश्रम (Parish,shram) پرش شرم
मशक्कत (Mashaqqat) مشقت
2. उद्यम (Ud,dyam) اد یم
प्रयत्न (Prayatn) پویتن कोशिश
(Koshish) کوشش

MAH,V मह्व (ع - ص) محو

1. मग्न (Magn) مگ्न तन्मय (Tanmai)
(Tallin) तल्लीन (نلین)
(Mustaghraq) مستغرق (مستغرق)
2. विस्मृत (Vismrit) وسمرت याद से
उतरा हुआ (Yád se utra hua) یاد سے اترا ہوا

MEHVAR मेहवर (मं - मं) محور

- अक्ष (Akohh) اکھ ध्रुव (Dhruv)
(Dhuri) धुरी (دھرو)

3. प्रतिकूल (Prati kúl) (پرتی کول)
 विपरीत (Viparīt) (ویپریت)
 बर खिलाफ (Bar khilāf) (بر خلاف)

(مخالفت (ع - مٹ)

MUKHĀLAFAT मुखालफत

1. प्रतिकूलता (Prati kūlata) (پرتی کولتا)
 विरोध (Virodh) (ویروڈھ)
 2. शत्रुता (Shatṛuta) (شتروتا)
 वैर (Vair) (ویر)
 दुश्मनी (Dushmani) (دشمنی)

MUKHBIR मुखबिर (ع - ص)

1. सूचक (Sūchak) (سوچک)
 विज्ञापक (Viggyāpak) (ویگیاپک)
 खबर देने वाला (Khabar dene vāla) (خبر دینے والا)
 2. गुप्तचर (Guptchar) (گپت چر)
 सूची (Sūchi) (سوچی)
 भेदिया (Bhediya) (بھیدیا)
 जासूस (Jāsūs) (جاسوس)

(مخبیری (ع - مٹ)

MUKHBIRI मुखबिरी

- सूचक कर्म (Sūchak karm) (سوچک کرم)
 गुप्त चर्या (Gupt charya) (گپت چریا)

MAKH, BŪT मखबूत (ع - ص)
 वातुल (Vātul) (واتل)
 विकसित (Vik, chhipt) (وک چھپت)
 पागल (Pāgal) (پاگل)

MUKHTĀR मुख्तार (ع - ص)

1. स्वाधीन (Swādhīn) (سوادھین)
 स्वतंत्र (Swatantr) (سوتنتر)
 स्वच्छंद (Swach, chhand) (سوچ چھند)

- जिस से खिताब किया जाए
 (Jis se khitāb kiya jāe) (جس سے خطاب کیا جائے)

2. मध्यम पुरुष (Madh, dhyam purush)
 सैकंड परसन (Second person) (سکند پرسن)

(مخاطب (ع - مڈ)

MUKHĀTIB मुख़ातिब

- संबोधक (Sambodhak) (سم بودھک)
 बात करने वाला (Bāt karne vāla) (بات کرنے والا)

(مخاطبہ (ع - مڈ)

MUKHĀTABA मुख़ातिबा

- संबोधन (Sambodhan) (سم بودشن)
 तख़ातुब (Takhatub) (تخاطب)

(مخافت (ع - مٹ)

MAKHĀFAT मखाफत

- त्रास (Trās) (تراس)
 भय (Bhai) (بھ)
 डर (Dar) (در)
 खौफ (Khauf) (خوف)

(مخالطت (ع - مٹ)

MUKHĀLATAT मुख़ालاتت

- मैत्री (Maittri) (میتری)
 मेल मिलाप (Mel milāp) (میل ملاپ)
 दोस्ती (Dosti) (دوستی)

MUKHĀLIF मुख़ालيف (ع - ص)

1. प्रतिपक्षी (Prati pakehhi) (پرتی پاکھی)
 विरोधी (Virodhi) (ویروڈھی)
 खिलाफ (Khilāf) (خلاف)
 2. शत्रु (Shatṛu) (شترو)
 दुश्मन (Dushman) (دشمن)

2. अल्प (Alp) न्यून (Nyún)
(थोड़ा) थोड़ा (Thoṛa) (نیون)

MUKHTAFI मुखत्फی (ع - ص)
गुप्त (Gupt) निहित (Nihit)
पोशीदा (Poshida) (پوشیده)

مختل (ع - ص)

MUKHTAL (L) मुखत्ल (ल)
विकृत (Vikrit) दूषित (Dūshīt)
व्यस्त (Vyast) बिगड़ा
हुआ (Bigṛa hua) मुन्तशिर
(Muntashir) (مشتشیر)

مختلف (ع - ص)

MUKHTALIF मुखत्लिक
विभिन्न (Vibhinn) विसदृश
(Visadrish) जो एकसे
न हों (Jo ek se na hon) (نه هوں)

مخدر (ع - ص)

MUKHAD,DIR मुखद्दिर
1. सुन कर देने वाली दवा (Sun kar
dene vāli dava) سن کر دینے والی
(دوا)

2. निद्रौषध (Niddraushadh) ندرو
खाब आवर दवा (Khab āvar
dava) خواب آور دوا

مخدرات (ع - ص)

MUKHAD,DARÁT मुखद्दरात
महिलायें (Mahilaen) (مهلائین)
परदा नशीन औरतें (Parda nashīn
auraten) (پرده نشین عورتیں)

आजाद (Ázād) آزاد

2. अधिकृत (Adhikrit) (ادھی کرت)
मुजाज़ (Mujáz) (مجاز)

3. 'वकील' से नीचे दर्जे का वकील
('Vakíl' se níche darje ka vakíl
'وکیل' سے نیچے درجے کا وکیل)
مختار کل (ع - ص)

MUKHTÁRE-KUL मुख्तारे कुल
एकाधिपति (Ekádhi pati) ایکادھی
सर्वाधिकारी (Sarvādhikāri) (سرور)
सियाह सफ़ेद का मुख्तार
(Siyáh safed ka mukhtār) (سیاہ سفید)
(کا مختار)

مختار نامہ (ع - ص)

MUKHTÁR-NÁMA मुख्तार नामा
अधिकार पत्र (Adhikār patr) (ادھیکار)
इजाज़त नामा (Ijāzat nāma) (پتر)
(الجازات نامہ)

مختارع (ع - ص)

MUKHTARE मुख्तारे
आविष्कर्ता (Ávishkarta) (آوش کرتا)
मूजिद (Mújid) (موجد)
مختص (ع - ص)

MUKHTAS (S) मुखत्स (स)
मुख्य (Mukh,khya) (مکھیہ) विशिष्ट
(Vishisht) मुखसूत्र (Makhsús) (وششت)
(مخصوص)

MUKHTASAR मुखत्सर (ع - ص)

1. संक्षिप्त (Sanekhipt) (سن چھپت)
सार रूप (Sār rūp) (سار روپ) मुजमल
(Mujmal) (مجمّل)

निकालने वाला (Nikálne vála
नकाले والا)

مخروطی (ع - ص)

MAKHRÚTI मुखरूती

शुंडा कार (Shundákár (شلنداکار)

गान दुम (Gáo dum (گاؤ دم)

MAKHZAN मुखज़न (مخزن - مذ)

1. भांडा गार (Bhándágár (بهاندا گار)

कोश गार (Koshthágár (کوشته‌گار)

गोदाम (Godám (گودام)

2. कोषा गार (Kohságár (کوشا گار)

खज़ाना (Khazána (خزانہ)

3. शस्त्रागार (Shastrágár (شسترا گار)

असलिहा खाना (Asliha khána (اسلیحه خانہ)

مخصوص (ع - ص)

MAKHSÚS मुखसूस

1. मुख्य (Mukh,khya (مکھیہ प्रधान

(Pradhán (پردھان खास (Khás (خاص

2. विशिष्ट (Vishisht (ویششت मुखतस

(Mukhtas (مختص)

مخفف (ع - ص)

MUKHAF,FAF मुखफफ

संक्षिप्तरूप (Sanehipt rūp (سن چھپت रूप)

(दोप) किसी शब्द को छोटी शक्ल जैसे

‘माह’ का ‘मह’ (Kisi shabd ki ohhoti

shaki jaise ‘Máh ka ‘Mah’ کسی شبد

‘माह’ का ‘मह’ (Kisi shabd ki ohhoti

shaki jaise ‘Máh ka ‘Mah’ کسی شبد

MAKHFI मुखफी (مخفی - ص)

गुप्त (Gupt (گہت गुह्य (Guhya

مخدوش (ع - ص)

MAKHDÚSH मुखदूश

भयंकर (Bhayankar (به‌یمنکر भयानक

(Bhayának (به‌یمناک खतर नाक

(Khatar nák (خطر ناک)

مخدوم (ع - ص)

MAKHDÚM मुखदूम

1. सेव्य (Sev,vya (سیدویه जिस की

खिदमत की जाय (Jis kí khidmat

ki jáe (جسکی خدمت کی جائے)

2. स्वामी (Swámi (سوامی पति (Pati

(Áqa (آقا आका (पत्नी)

مخرب (ع - ص)

MUKHAR,RIB मुखरिब

1. ध्वंसक (Dhwansak (دھونسک

तबाह करने वाला (Tabáh karne vála

(تباہ کرنے والا)

2. नष्टकर (Nasht kar (نشت‌گر

बरबाद करने वाला (Barbád karne

vála (برباد کرنے والا)

MAKHRAJ मुखरज (مخرج - مذ)

1. उद्गम (Udgam (ادگم नदी के

निकलने की जगह (Nadi ke nikalne

ki jagah (ندی کے نکلنے کی جگہ)

2. उच्चारण स्थान (Uch,cháran asthán

हफों के निकलने (لج) چارنس، تھان

की जगह (Harfon ke nikalne ki

jagah (حرفوں کے نکلنے کی جگہ)

MAKHRIJ मुखरिज (مخريج - ص)

निष्कासक (Nishkásak (نیشکاسک

2. मानव जाति (Mānav jāti) मानव जाति
नौए इन्सान (Naue insān) नौए इन्सान
(نوع انسان)
3. संसार (Sansār) दुनिया
(Dunya) (دنیا)
مخلوقات (ع - مٹ)

MUKHLŪQĀT मुखलूक़ात

1. जगत् (Jagat) आलम
(Ālam) (عالم)
2. संसार और उस की सब चीज़ें
(Sansār aur us ki sab chīzēn)
(संसार और उस की सब चीज़ें)

MAKHMASA मखमसा (मं - मड)

1. चिंता (Chinta) शोच (Shoeh)
(فكر) (Fikr) (شوح)
2. विपत्ति (Vipatti) आफत
(Āfat) (آفت)
3. भ्रंश (Jhanjhat) (جهلجھٹ)
(वखेड़ा) (Bakhera) (بکھڑا)

MAKHMAL मखमल (मं - मट)

एक निहायत नर्म और रुए दार कपड़ा
(Ek nihāyat narm aur ruē dār kapṛa)
(ایک نہایت نرم اور روئیں دار کپڑا)

MAKHMŪR मखमूर (मं - मस)

मदोनमत्त (Madonmatt) (مدون مت)
सुरोनमत्त (Suronmatt) (सडون مت)
उमत्त (Unmatt) (अमत्त)
नशे में चूर (Nashe men chūr) (نشے میں چूर)

मंछत (मं - मस)

MUKHAN,NAS मुखनस

कलीब (Klib) (کلیب) नपुंसक

चिपा हुआ (Chhipa hua) (چپھا ہوا)
(کھپھ)

MUKHIL मुखिल (मं - मस)
विघ्नकृत् (Vighn krit) (وگھن کرت)
बाधक (Bādhak) (बाधक)
अन्दाज़ (Khalal andāz) (خلل انداز)

MUKHLIS मुखलिस (मं - मस)
सद्भावक (Sad bhāvak) (सद्भावक)
शुद्धदय (Shud, dhridai) (شده دے)
निष्कपट (Nish kapat) (नश कपट)
जिस में खुलूस हो (Jis men khulūs ho)
(जिस में खुलूस हो)

मखलिसी (मं - मट)

MUKHLASI मुखलसी
मुक्ति (Mukti) (मुक्ति)
(Chhut kāra) (चेहत्कारा)
(Najāt) (नजात)

MAKHLŪT मखलूत (मं - मस)
मिश्रित (Mishrit) (मिश्रित)
(Mila jula) (मिला जुला)
(Gad mad) (गडमड)
(گڈمڈ)

मखलूत (मं - मस)

MAKHLŪTUN-NASL मखलूतुनसल
संकर (Sankar) (संकर)
(Mishr varn) (मिश्र वर्ण)
(Doghala) (दोगला)

मखलूक (मं - मट)

1. प्राणि वर्ग (Prāni varg) (پرانی وردگ)
(Jāndār) (जानदार)

دست اندازی (Dast andāzi) چھپ

2. विघ्न (Vighn) बाधा (Bādha) (دشمن)
खलल अन्दाज़ी (Khalal an-dāzi) (خلل اندازی)

MADĀR مدار (ع - مذ)

1. आधार (Ādhār) बुन्याद (Bunyād) (بنیاد)
2. निर्भरता (Nirbharata) (نبرہ رتا)
इन्हिसार (Inhisār) (انحصار)
3. आश्रय (Āshrai) सहारा (Sahāra) (سہارا)

MUDĀRA مدارا (ع - مذ)
مدارات کا مخفف دیکھو 'مدارات'

مدارات (ع - مٹ)

MUDĀRĀT مدارات

1. सत्कार (Satkār) सम्मान (Sammān) (سم، مان) (آवभगत)
(Āo bhagat) (آوبھگت)
2. आतिथ्य (Atithya) मेहमान (Mehmān) (مہمان داری)
(Mehmān dāri) (مدافعت (ع - مٹ)

MUDĀFA,AT मुदाफअत

1. निराकरण (Nira karan) निवारण (Nivāran) (نواړن) (दफ्तीआ)
(Dafiya) (دفعیہ)
2. आत्म रक्षा (Ātm rakohha) अत्म (Ātm) (अकछा)
(Bachāo) (बचाव)

MUDĀM मुदाम (ع - ص)

1. सतत (Satat) सर्वदा (Sarvada) (सर्वदा) (नित्य) (Nittya)

(Shāndh) (نہن سک) (Napunsak)
(Nar dāra) (نردارا) (نردار)
(Zanāna) (زنانه)

MUKHAI,YIR मुखैयर (ع - ص)

दान शील (Dān shīl) (दान)
वदान्य (Vadān.ny) (ودانیه) (मुक्त हस्त)
(Mukt hast) (मुक्त हस्त) कारे खैर
में दिल खोल कर खर्च करने वाला
(Kāre khair men dil khol kar)
کار خیر میں دل
kharach karne vāla (کھول کر خرچ کرنے والا)

MAD (D) मद (द) (ع - مٹ)

1. ज्वार (Jwār) पानी का चढ़ाव (Pāni ka chāḥāo) (پانی کا چڑھاؤ)
2. वह खत जो 'अलिफ' की आवाज़ लंबी करने के लिए उस पर लगाते हैं (Voh khat jo 'Alif' ki āvāz lambi karne ke lie us par lagāte haiṅ) (وہ خط جو 'الف' کی آواز لمبی کرنے کے لئے اس پر لگاتے ہیں)
3. लेखा शीर्ष (Lekha shīrsh) (ليکھا شيرش)
(Hisāb ki) (حساب کی) (Hisāb ki mad)

MAD,DĀH महाह (ع - ص)

प्रशंसक (Prashansak) (پرشن سک)
श्लाघी (Shlāghi) (شلاگھی) (तारीफ करने वाला)
(Ta,rif karne vāla) (تعریف کرنے والا)

مداخلت (ع - مٹ)

MUDĀKHALAT मुदाखलत

1. हस्तक्षेप (Hastakchhep) (هستک)

2. तेजोहीन (Tejohín तेजोहीन)
निश्री (Nish,shri निश्री) बद
इक्बाल (Bad iqbal बद'قبال)

MUDAB,BIR मुदबिर (ع - ص)

1. यत्न शील (Yatn shil یتن شیل)
बा तदबिर (Ba tadbir باتدبیر)
2. कूट नीतिज्ञ (Kūt nītiggya کوٹ نیٹیج
(Siyāsāt dān سیاسات دان)
3. प्रबंध कुशल (Prabandh kushal
(Muntazim मुन्तज़िम) कुशल
(ملتظم)

MUD,DAT मुद्धत (ع - مٹ)

1. समय (Samai سے) काल (Kāl
(Vaqt وقت) वक्त
2. विलंब (Vilamb ولंब) अति काल
(Ati kāl अति काल) देर (Der
3. अवधि (Avadhi اودھی) मीयाद
(Mī,ād میعاد)

MAD,H मद्ध (ع - مٹ)

- प्रशंसा (Prashansa प्रशंसा) श्लाघा
(Shlāgha شلاکھا) तारीफ (Tārīf
(تعریف)

MID,HAT मिद्धत (ع - मٹ)
'दिकहो' मद्ध

मद्धोले (ع - मٹ)

MAD,KHŪLA मद्धल्ला

- उप पत्नी (Up patni اپ پتنی)
रखेली (Rakheli رکھیلی) दाशता
(Dāshita दाशते)

(हमेशा Hamesha हमेशा) न्हि

2. मदिरा (Madira मदरा) सुरा (Sura
(Sharāb شراب) शराब

MUDÁVA मुदावा (ع - مڈ)

- चिकित्सा (Chikitsa چکیتسا) उपचार
(Ilāj इलाज) (Upchār اُپچار)
(علاج)

مداومت (ع - مٹ)

MUDÁVAMAT मुदावमत

1. नित्यता (Nityata न्हित्यता) हमेशगी
(Hameshagi हमेशگی)
2. निरंतर प्रयोग (Nirantar prayog
(Nirantar prayog निरंतर प्रयोग) मुसलसल इस्तेमाल
(Musalsal istemāl مسلسل استعمال)

مداھنت (ع - مٹ)

MUDÁHANAT मुदाहनत

1. चाटु कारिता (Chátukárita चाटु
(Cháplási चापलूसी) चापलूसी
2. कपट व्यवहार (Kapat vyavhár
(Dil men kuchh होंना और
hona aur zabán par kuchh होंना और
(Dil men kuchh होंना और zabán par kuchh होंना और)

MUDBIR मुदबिर (ع - ص)

1. हत भाग्य (Hat bhāggya हत
(Bad qismat बद क़िस्मत) भाग्य
(بد قسمت)

MUD,DA,Á मुद्दा (ع - مذ) مدعا

1. उद्देश्य (Ud,deshya (اد،دیشیه)
अभिप्राय (Abhip,pi áe (ابهپ
مقصد (Maqsad (مقصد
2 मनोरथ (Manorath (منورثه) कामना
(Kámana (कामना) खादिश (Khábish
(خوالهش)

مدعا عليه (ع - مذ)

MUD,DA,Á-ALAIH मुद्दा अलैह

- प्रति वादी (Prati vádi (پرتي،وادي)
जिस के खिलाफ दावा हो (Jis ke
khiláf dáva ho (جسکے خلاف دعویٰ
هو)

MAD,U' मदऊ (ع - ص) مدعو

1. निमंत्रित (Nimantrit (نمن،ترت)
दावत में बुलाया हुआ (Dávat men
buláya hua (دعوت میں بلایا ہوا)
2. अहूत (Áhút (آهوت) बुलाया हुआ
(Buláya hua (بلایا ہوا)

MUD,DAYI मुद्दै (ع - مذ) مدعی

- वादी (Vádi (وادي) दावा करने वाला
(Dáva karne vála (دعویٰ کرنے والا)

MADFAN मदफन (ع - مذ) مدفون

- समाधि क्षेत्र (Samádhi chhettr (سمادھی
मृत ग्रह (Mrit grih (مړت گره) (چھेत्र)
कब्र (Qabr (قبر)

MADFÚN मदफून (ع - ص) مدفون

- भू निहित (Bhú nihit (بھونہیت) زمين
में दफन (Zam'in men dafa (زمین
(میں دفن)

MADAD मदद (ع - مث) مدد

1. सहायता (Saháyata (سہایتا) साहाय्य
(Saháya (سہاویہ) इअनत (I,ánat
(انانت)
2. सहयोग (Sah yog (سہیوگ) तआवुन
(Ta,ávun (تعاون)
3. पक्ष पात (Pakehh pát (پکچھپات)
हिमायत (Himáyat (حمایت)
4. आश्रय (Áshrui (آشروع) सहारा
(Sahára (سہارا)

مددگار (عف - ص)

MADAD-GÁR मददगार

1. सहाय (Saháe (سہاے) सहायक
(Saháyak (سہایک) मुआविन
(Muávin (معاون)
2. पक्ष पाती (Pakehh páti (پکچھپاتی)
हिमायती (Himáyati (حمایتی)
3. सहायक (Saháyak (سہایک)
ऐसिस्टेंट (Assistant (اسسٹینٹ)

مدرس (ع - مذ)

MUDAR,RIS मुदरिस

- अध्यापक (Adh,ihyápak (ادھیایک)
शिक्षक (Shikehhak (شکچھک) पढ़ाने
वाला (Paṛhāne vála (پڑھانے والا)

MADRISA मदरिसे (ع - مذ) مدرسہ

- पाठ शाला (Páth shála (پاٹھشالا)
विद्यालय (Viddyálay (ودیالے) स्कूल
(School (اسکول)

مدرکہ (ع - مث)

MUDRIKA मुद्रिका

دھیکو 'توت مدرکہ'

(Sa-mandar ke pání ka chahháó nur
سمندر کے پانی کا چڑھاؤ اور اتار)

مدور (ع - ص)

MUDAV,VAR موداوار

ورتلاکار (Vartulákár) (ورتلاکار)
گولاکار (Golákár) (گولاکار) (Gol
گول)

مدون (ع - ص)

MUDAV,VAN موداوان

سنگریہیت (Sangrihit) (سنگریہیت)
سंकलित (Sankulit) (سंकलित) जमा किया
हुआ (Jama kiya hua) (جمع کیا ہوا)

مدھوش (ف - ص)

MAD-HOSH मद होश

1. मदोनमत (Madonmatt) (مدون مت)
बद मस्त (Bad mast) (بدمست)
2. निश्चेष्ट (Nish chesht) (نیش چیشت)
बे सुध (Be sudh) (بے سدھ) गाफिल
(Ghāfil) (غافل)

MADÍH मदीह (ع - مٹ)

प्रशंसा (Prashansa) (پرشنسا) श्लाघा
(Shlāgha) (شلاکھا) तारीफ (Tárif
(تعریف)

MADÍD मदीद (ع - ص)

दीर्घ (Dīrgh) (دیڑھ) लांबा (Lamba
(طویل) तवील (Tavíl) (لمبا)

MUDÍR मुदीर (ع - مد)

संपादक (Sampádak) (سمپادک)
इडीटर (Editor) (اڈیٹر)

MADQÚQ मदकूक (ع - ص)

च्य रोगी (Chhai rogi) (چھ روگی)
दिक् का मरीज़ (Diq ka maríz) (دیق کا
مریض)

مدال (ع - ص)

MUDAL,LAL मुदलल

तर्क संगत (Tark sargat) (ترک سنگت)
युक्ति युक्त (Yukti yukt) (یوکتی یوکت)
प्रमाण सिद्ध (Pramán shid,dh) (پرمآن
سدھ) दलील के साथ कही हुई बात
(Dalil ke sáth kahi hui bát) (دلیل کے
ساتھ کہی ہوئی بات)

مدمخ (ع - ص)

MUDAM,MIGHI मुदमغی

अहंकारी (Ahankári) (اهنکاری) घमंडी
(Ghamandi) (گھمنڈی) मगूर
(Maghúr) (مغور)

مدمقابل (ع - ص)

MAD,DE-MUQÁBIL मदे मुकाविल

1. सापेक्ष (Sapeksh) (سایہ کجھ) दूसरे
के मुकाबिले में आया हुआ (Dúсро
ke muqábile mon áya hua) (دوسرے
کے مقابلے میں آیا ہوا)
2. प्रतिस्पर्धी (Pratispardhi) (پرتیس
پردھی) کمپی ٹیشن میں مقابلہ کرنے والا

مد و جزر (ع - مذ)

MAD, 'O-JAZR महोज़र

ज्वार भाटा (Jwár bháta) (جوار بھاتا)
समंदर के पानी का चढ़ाव और उतार

मडबड (ए - व)

MUZAB,ZAB मुजबजब

1. असमंजस युक्त (Asamanjas yukt) दुवधा में पड़ा हुआ (Dubdha men para hua) (دبدها میں پڑا ہوا)
2. संदिग्ध (Sandigdha) मुश्त-बह (Mushtabah) (مشتبہ)

MUZAKKAR मुजककर (ए - व) मडकर

1. नर (Nar) मर्द (Mard) (نر مرد)
2. पुल्लिंग (Pulling) मेल (Male) (پل لنگ میل)

MAZKÚR मजकूर (ए - व) मडकूर

1. उक्त (Ukt) चर्चित (Charchit) (اُکت چرچیت) कथित (Kathit) (کھیت) कहा हुआ (Kaha hua) (کہا ہوا)
2. चर्चा (Charcha) वर्णन (Varnan) (چرچا وزن) जिक्र (Zikr) (ذکر)

मडकूरु बाला (ए - व)

MAZKÚRA-E-BÁLA मजकूरए बाला

उपयुक्त (Uparyukt) पूर्वोक्त (Purvokt) (اوپریکت پوروکت) ऊपर कहा हुआ (Upar kaha hua) (اوپر کہا ہوا)

मडकुरी (ए - व)

MAZKÚRI मजकूरी

चपरासी (Chaprási) सिपाही (Sipáhi) (چپراسی سپاہی)

मडलत (ए - म)

MAZAL,LAT मजललत

1. अपमान (Apmán) तिर-

MADÍNA मदीना (म - ड)

1. नगर (Nagar) पुर (Pur) (نगर پور) शहर (Shahr) (شہر)
2. अरब का एक प्रसिद्ध नगर (Arab ka ek prasidh,dh ragar) (ایک پرسیدھ نگر)

MAD,YÚN मद्यून (ए - व) मदीयून

अधमर्ण (Adhamarn) (ادھمرن) कर्ज दार (Qarz dár) (قرض دار)

MAZÁQ मजाक (म - ड) मडाक

1. मनो विनोद (Mano vinod) (منوونو) मनोरंजन (Mano ranjan) (منورنجن) तफरीह (Tafrih) (تفریح)
2. परिहास (Parihás) टटोल (Thathol) (پریہاس تھٹول)
3. रस (Ras) जौक (Zauq) (رس ذوق)
4. रसिकता (Rasikata) रसज्ञता (Rusag,gyata) (رسیکیتا رسگیتا) (मडाके सुखन)

मडाकरे (ए - म)

MUZÁKARA मुजाकरा

वार्तालाप (Vártáláp) कथोप-कथन (Kathop kathn) (واریتالاپ کتھوپ کتن) कथा वार्ता (Katha varta) (کথা وارتا) बात चीत (Bát chit) (بات چیت)

MAZ,BAH मजबह (म - ड) मडब

वधस्थल (Vadhesthal) (वधेस تهل) वध भूमि (Vadh blúmi) (वध بهومی) बूचड़ खाना (Blúchar khána) (بوچڑ خانہ)

مر اجعت (ع - مٹ)

MURÁJA,AT مورا جات

प्रत्यागमन (Pratyágaman) (پرتیگمان)

वापसी (Vápassi) (واپسی)

MURÁD مورا د (ع - مٹ)

1, उद्देश्य (Ud,deahya) (اد'دیشیہ)

अभिप्राय (Abhip,práe) (अभिप्राय)

मकसद (Maqsad) (مقصد)

2. इच्छा (Ioh,chha) (ا'چھا) अभिलाषा

(Abhilásha) (अभि'लशा) खादिश

(Khábish) (خواهش)

MURÁDIF मुरादिक (ع - ص)

पर्याय (Paryáe) (پریای) समानार्थक

(Samánárthak) (समानार्थक) एकार्थ

(Ekárth) (एकार्थ) हम माना (Ham mána)

(هم معنی)

مر اسلت (ع - مٹ)

MURÁSALAT मुरासलत

पत्रव्यवहार (Pattr vyavhár) (पत्र)

सुतो किताबत (Khato kitábat) (ویوهار)

خط و کتابت

مر اسله (ع - مڈ)

MURÁSALA مورا سالا

1. دیکھو مراسلت

2. पत्र (Pattr) (पत्र) चिट्ठी (Chith,thi)

(چٹھی)

MARÁSIM मरासिम (ع - مڈ)

मैत्री व्यवहार (Maitri vyav,hár) (मैत्री)

मेल जोल (Mel jol) (ویوهار)

राहो रस्म (Ráho rasm) (راہو رستم)

स्कार (Tiraskir) (تیرسکار) बे इज्जती
(Be izzati) (بے عزتی)

2. निंदा (Ninda) (नंदा) अपयश (Ap-
yash) (अपयश) रुसवाई (Rusváyí
(روسوائی)

مذمت (ع - مٹ)

MAZAM,MAT मजममत

1. निंदा (Ninda) (नंदा) गर्हा (Garha)

(हर्वा) (Haj,v) (هجو)

2. आलोचना (Álochana) (آلوچنا)

बुराई (Burái) (برائی)

MZMÚM मजूम (ع - ص)

दूषित (Dúshit) (دوشت) निंदित (Nin-
dit) (नंदित) कुत्सित (Kutsit) (کُتست)

बुरा (Bura) (برا)

MAZ,HAB मजहब (ع - مڈ)

1. धर्म (Dharm) (دھर्म) दीन (Dín)

(دين)

2. मत (Mat) (मत) अक़िदा (Aqída)

(عقیده)

مذهبيت (ع - مٹ)

MAZ,HABÍYAT मजहबीयत

धर्म निष्ठा (Dharm nisbtha) (دھرم نشتہا)

धर्म परायणता (Dharm paráyanata)

(Díndári) (دين داری)

(دين داری)

MIR,ÁT मिरआत (ع - مڈ)

दर्पण (Darpan) (درپن) मुकुर (Mukur)

(آنینه) (Áyina) (مکړ)

MURAB,BA مُرَبَّی (ع - ص) مربی
फल पाक (Phal pák پھل پاک)
جام (Jám جام)

MURAB,BA مُرَبَّی (ع - ص) مربع

1. वर्ग (Varg वर्ग) स्कوائر (Square اسکوئر)
2. चतुर्भुज (Chatur bhuj चतुर्भुज) चार जिनो वाली शकल (Chár zilón चार ضلعوں والی شکل) váli shakl

MURAB,BI مُرَبَّبِی (ع - ص) مربی

1. पोषक (Poshak पोशक) आधारक (Ádharak आधारक) सपोर्टर (Supporter سپورटर)
2. अभि भावक (Abhi bhavak अभि भावक) गार्जियन (Guardian गार्जियन)
3. संरक्षक (Samakshak संरक्षक) मुहाफिज (Pálak मुहाफिज) (Muháfiz محفافظ)

MURTÁZ مُرْتَاظ (ع - ش) مرتاض

योगी (Yogi یوگی) तपस्वी (Tapas,swi तपस्वी) कड़ी तपस्या करने वाला (Korī topas,swi karne vála कड़ी तपस्या करने वाला)

مرتب (ع - ص)

MURAT,TAB مُرْتَب

1. संपादित (Sampádit संपादित) समाहित (Samáhit समाहित) तरतीب दी हुई किताब (Tartīb di Lui kitáb ترتیب دی ہوئی کتاب)

MURÁ,ÁT مُرَاآت (ع - مٹ) مراعات

1. शील (Shil شیل) रिआयत (Riáyat رعایت)
2. आदर (Ádar آدر) लिहाज (Liház لِحَاجَة)

MURÁFA,Á مُرَاَفَا (ع - مڈ) مرافہ

पुनर्विचार प्रार्थना (Punarvichár prár-thana पुनर्विचार प्रार्थना) पुनरा वेदन (Punarávedan पुनरावेदन) अपील (Appeal اپیل)

MIRÁQ مُرَاَق (ع - مڈ) مراق

उन्माद (Unmád انماد) पागलपन (Págál pan پاگل پن) खबत (Khabt खबत)

MURÁQABA مُرَاَقَبَا (ع - مڈ) مراقبہ

समाधि (Samádhi समाधि) प्रधान (Pranidhán प्रधान) ध्यान मग्नता (Dhyán magnata ध्यान मग्नता) सब तरफसे हट कर खुदा में ध्यान लगाना (Sab taraf se hat kar khuda men dhyán lagána सब طرف سے हट कर خدا میں ध्यान لگانا)

MIRÁQI مُرَاَقِی (ع - ص) مراقی

उन्मादी (Unmádi انمادی) वातुल (Vátul واتل) पागल (Págál پاگل)

MARÁM مُرَام (ع - مڈ) مرام

मनोरथ (Manorath मनोरथ) कामना (Kámana कामना) अभिलाषा (Abhilásha अभिलाषा) مُرَاد (Murád مراد)

MURTA,ISH مرتعش (ع - ص) مرتعش
کمایمان (Kampāe mán) (کمپایے مان)
سپندیت (Ispandit) (اسپین دت) (Vidhūt) (ودھوت) (Hilta) (ہیلتا) (hua) (ہلتا ہوا)

MURTAFE مرتفع (ع - ص) مرتفع
وچ (Uch, ch) (اُچ) (Uttung) (اُتنگ)
(Baland) (بلند) (اتنگ)

MURTAKIB مرتکب (ع - ص) مرتکب
کرتا (Karta) (کرتا) (Karne) (کرنے والا)
اس لفظ کا استعمال گناہ یا قصور کے
لئے ہوتا ہے اچھے کاموں کے لئے
نہیں ہوتا

MURTAHIN مرتہین (ع - ص) مرتہین
بندھک گراہی (Bandhak grāhi) (بندھک گراہی)
پراڈھیمان (Prādhimán) (پراڈھیمان)
آدھیمان (Ādhimán) (آدھیمان)
جسکے پاس چھڑ گرو دکھی جائے

MARSIYA مریضیا (ع - مذ) مریضیا
شوک کاویہ (Shok kāvyā) (شوک کاویہ)
کسی کے مرنے پر نظم میں غم کا
اظہار

MARJÁN مرجان (ف - مذ) مرجان
پراوال (Pravál) (پراوال) (Vid, drum) (وید، درم) (Mūnga) (موناگا)
(مروناگا)

MARJA مرجا (ع - مذ) مرجع
1. مवास (Mavās) (مواص) (مرجع) (مرجع)

2. व्यवस्थापित (Vyavasthāpita) (ویواس)
منازیم (Munazzam) (منازیم)
(منظم)

MURAT, TIB مرتب (ع - مذ) مرتب
1. सम्पादक (Sampādak) (سمپادک)
سامہارتا (Samāhartā) (سامہارتا)
کتاب کو ترتیب دینے والے (Kitāb)
ko tartīb dene vāla (کتاب کو
ترتیب دینے والا)

2. व्यवस्थापक (Vyavasthāpak) (ویواس)
مونتازیم (Muntazim) (مونتازیم)
(منظم)

MARTABA مرتبہ (ع - مذ) مرتبہ
1. पद (Pad) (پد) (Ohda) (اوہدا)
(عہدہ)
2. वर्ग (Varg) (ورگ) (Shreni) (شرینی)
درجہ (Darja) (درجہ)
3. मान (Mán) (مان) (Pratishtā) (پرتیشٹا)
(عزت) (Izzat) (عزت)

MURTAD مرتد (ع - ص) مرتد
دھرم بھراشت (Dharm bhrasht) (دھرم بھراشت)
اپنے مذہب کو چھوڑ دینے والا
Apne mazhab ko chhor dene vāla (اپنے مذہب کو
چھوڑ دینے والا)

MURTASHI مرتشی (ع - ص) مرتشی
اٹکوتھ گراہی (Utkoach grāhi) (اٹکوتھ گراہی)
اٹکوتھ بھوگی (Utkoach bhogi) (اٹکوتھ بھوگی)
لوٹنے والا (Ghūns lene vāla) (گھونس لینے والا)

2. दया पात्र (Daya pátrr दिया पात्र)
जिस पर रहम किया गया हो (Jis par
rahm kiya gaya ho جس پر رحم
کیا گیا ہو)

MARD मर्द (ف - مذ) مرد

1. मनुष्य (Munush,shya منشیہ)
मानव (Mánav مانو) आदमी
(Ádami آدمی)
2. पति (Pati पति) भर्ता (Bharta
खाविन्द (Khávind (بھرتا
3. वीर (Vír वीर) शूर (Shúr شور)
बहादुर (Bahádur (بھادر
4. पुल्लिंग (Pulling लल्ल) नर
(Nar نر)

MURDÁR मुर्दार (ف - ص) مردار

1. मृत पशु (Mrit pashu मृत पशु)
मुर्दा जानवर (Murda jánvar مردہ
جانور)
2. अभक्ष्य (Abhak,ohhya (ابھکھیہ)
हराम (Harám حرام)
3. कुलटा (Kulata कल्ला) फाहिशा
(Fáhisha فاحشہ)

مردار خوار (ف - ص)

- MURDÁR-KHÁR मुर्दार खार
मृताशी (Mritáshi (मृताशी) मुर्दा
जानवर खाने वाला (Murda jánvar
kháne vála (مردہ جانور کھانے والا)

مردانگی (ف - م)

MARDÁNAGI मर्दानगी

1. पुरुषत्व (Turushattva (پوروشتو)
आदमी पन (Ádamipan (آدمی پن)

- (Sharanasthal (शरणसत्हल) परिश्रय
(Parish,shrai (پرش شرای) जाय-
पनाह (Jáe panáh (جائے پناہ)

2. वह शब्द जिसकी तरफ कोई सर्वनाम
(जमीर) फिरे (Voh shabd jis ki
taraf koi sarvnám (zamír) phire
وہ شبد جسکی طرف کوئی
سرونام (ضمیر) پھیرے

MAR,HABA मरहबा (ع - م) مرحبا

1. धन्य (Dhannya (دھनیه) साधु
(Sadhu (साधु) शाबाश (Shábásh
شاباش)
2. शुभागमन (Shubhágaman (شبهامان)
खुशआमदेद (Khush ámeded (خوش آمدید)

MAR,HALA मरहला (ع - مذ) مرحله

1. पड़ाव (Paráo (پڑاؤ) मंजिल
(Manzil (منزل)
2. समस्या (Samas,sa (سمسیا) मसला
(Masala (مسئله)

مرحمت (ع - م)

MAR,HAMAT मरहमत

1. कृपा (Kripa (क्रपा) अनुकंपा (Anu-
kampa (انوکمپا) दया (Daya
دیا)
2. प्रदान (Pradán (پردان) अतीया
(Atiya (عطیہ)
करना या فرمانा के साथे

MARHŪM मर्हूम (ع - ص) مرحوم

1. दिवंगत (Divangat (دونگت) स्वर्गीय
(Swargiya (سورگیہ)

MARDUD مردود (ع - ص)

1. अस्वीकृत (Aswikrit) (اسوی کرت)
नामकबूल (Na maqbúl) (نامقبول)
2. बहिष्कृत (Bahish krit) (بہش کرت)
निकाला हुआ (Nikála hua) (نکالا ہوا)
खारिज किया हुआ (khárij kiya hua) (خارج کیا ہوا)

MURDA मुर्दा (ف - ص)

1. मृत (Mrit) (موت) मृतक (Mritak) (موتک)
मुर्दा (Murda) (مردہ)
2. शव (Shav) (شو) लाश (Lásh) (لاش)
3. जीर्ण (Jirn) (جیرن) जर्जर (Jarjar) (जरजर)
बहुत बूढ़ा (Bahut búṛha) (بہت بوڑھا)
4. खिन्न (Khinn) (کھن) मलिन (Malin) (امسودہ)
अफसुर्दा (Afsurda) (امسودہ)
5. बुझा हुआ (Bujha hua) (بجھا ہوا)
امید، چراغ یا آگ کے لئے
6. अरथी (Arthi) (ارٹھی) जनाजा (Janáza) (جنازہ)

مردہ دل (ف - ص)

MURDA-DIL मुर्दा दिल

1. हत हृदय (Hat hridai) (ہت ہرڈای)
मृत हृदय (Mrit hridai) (موت ہرڈای)
हत मानस (Hat mánas) (ہت مانس)
जिसे किसी बात में कोई मज़ा न आता हो (Jise kisi bát men koi maza na áta ho) (جسے کسی بات میں کوئی مزہ نہ آتا ہو)
2. हत साहस (Hat sáhas) (ہت ساہس)
हसोत्साह (Hatotsáh) (ہسوتساہ)

2. शौर्य (Shaurrya) (شوریہ) वीरता (Vírata) (ویرتا) बहादुरी (Baháduri) (بہادری)

MARDUM मर्दुम (म - मं) मानव (Mánav) (مانو) मनुष्य (Manush, shya) (مانشیہ) आदमी (Ádami) (آدمی)

مردم آزار (ف - ص)

MARDUM-ÁZÁR मर्दुम आज़ार सर्व दुःखद (Sarv dukh, khad) (سرودکھد) सब को तकलीफ देने वाला (Sab ko taklif dene vála) (سب کو تکلیف دینے والا)

مردم خور (ف - ص)

MARDUM-KHOR मर्दुम खोर नरभक्षी (Nar bhakohhi) (نرہکھی) पुरुषाशी (Purusháshi) (پروشاشی) आदम खोर (Ádam khor) (آدم خور) مردم شماری (ف - مٹ)

MARDUM-SHUMÁRI मर्दुम शुमारी जन गणना (Jan ganana) (جن گننا) किसी मुल्क के आदमियों की गिनती (Kisi mulk ke ádamiyon ki ginti) (کسی ملک کے آدمیوں کی گنتی)

MARDUMI मर्दुमी (म - मं)

1. मानवता (Mánavata) (مانوتا) ईसा-नियत (Insániyat) (انسانیت)
2. कुलीनता (Kulínata) (کولینتا) शरा-फत (Sharáfat) (شرافت)
3. शूरता (Shúrata) (शूरता) बहादुरी (Baháduri) (بہادری)

(Sanáo badáo se yukt [kalám]
صنائع بدائع سے یکت [کلام])

پست हिम्मत (Past himmat پست
ہمت)

مرصع کار (ع - ص)

MARDI مردی (ف - م)

MURASSA-KÁR مِرَسَا کَار
رتن کار (Ratnkár رتن کار) کے برے
نہی نے بڑھنے والا (Zevaron par nagine
jarne vála بڑھنے والے کے لئے
والا)

1. مانووتا (Mánavata مانووتا) ہنس-
نیت (Inśāniyat انسانیت)
2. شورتا (Shúrata شورتا) بھدوری
(Baháduri بہادری)
3. پُستو (Punśattwa پُستو) کُتھتے
بہد (Quv,vate báh قوت باہ)

MARAZ مرض (ع - م)

مرز بوم (ف - م)

1. آماہ (Ámai آماہ) ویاہ (Vyádhi
ویاہی) راج (Ruj راج) گد (Gad
گد) روج (Rog روج)
2. دوریسن (Durvyasan دوریسن)
بوری لات (Buri lat بوری لات)

MARZ-BÚM مرزبوم

جمن بومی (Janm bhúmi جمن بومی)
وطن (Vatan وطن)

MURZIA مرضیہ (ع - م) مریض
پلائی (Dlātri پلائی) پلائی
(Pílāyi پلائی)
دوسرے کے بچے کو دودھ پلانے
والی عورت

MURSALA مرسلہ (ع - ص) مرسلہ
پیشیت (Preshit پیشیت) پیشیت
(Preshya پیشیت) بھجی ہئی
(Bheji hui chiz بھجی ہئی)

MURSHID مرشد (ع - ص) مرشد
دھرم گرو (Dharm guru دھرم گرو)
دیکھ گرو (Dikchha guru دیکھ گرو)
پیر (Pir پیر)

MARAZE-MUTA,ADDI مرزہ متا
سکرامک روج (Sankrámak rog
سکرامک روج) بھت کی بیماری
(Chhút ki bímári بھت کی بیماری)

MURASSA مرصع (ع - ص) مرصع

MARZI مرضی (ع - م) مرضی

1. شریگاریت (Shringárit شریگاریت)
بھشیت (Bhúshit بھشیت) آراستا
(Árásta آراستا)
2. رتن جتیت (Ratn jatit رتن جتیت)
کھچیت (Khachit کھچیت) پچیت
(Pachit پچیت) جاک (Jaráú
جاک)

1. اچھا (Ich,elha اچھا) خواہش
(Kháhish خواہش)
2. رچی (Ruchi رچی) راجبھت (Ragbbat
راجبھت)
3. آگیا (Ágya آگیا) اجازت (Ijázat
اجازت)

3. آلنکرت (Alankrit آلنکرت)
سناہ بداہ سے یکت [کلام]

MURAF,FAH مرفہ (ع - ص) مرفہ
 سمردھ (Samrid,dh سمردھ) سمن
 (Sampann سمپن) خوش حال (Khush
 hál خوش حال)

مرفہ حال (ع - ص)

MURAF,FAH-HÁL رক্ষہ ہال
 سمردھ (Samrid,dh سمردھ) دھناڈھ
 (Dhanádhyā دھناڈھیہ) دہلاتمند
 (Daulatmand دولت مند)

MARQAD مرقد (ع - مذ) مرقد
 مڑت گرہ (Mrit grih مروت گرہ) سمادھی
 (Samádhi bhavan سمادھی)
 قبر (Qabr قبر)

MURAQ,QA مرقع (ع - مذ) مرقع
 1. چیتراولی (Chitrávali چیتراولی)
 سمنگراہکا (Sangráhika سمنگراہکا)
 آلبم (Album آلبم)

2. چتر (Chitr چتر) تاسویر (Tasvīr
 تصویر)

MARQŪM مرقوم (ع - ص) مرقوم
 لکھت (Likhit لکھت) لکھت
 (Ulikhit ال لکھت) لکھا ہوا
 (Likha hua لکھا ہوا)

مرقومہ بالا (ع - ص)

MARQŪMA-E-BÁLA مرقمہ بالہ
 اُپریکت (Uparyukt اُپریکت) پُور
 لکھت (Púrv likhit پُورو لکھت)
 پراگت (Prágukt پراگت) اُپر کھا
 ہوا (Úpar kaha hua اُپر کھا ہوا)

MARTÚB مرطوب (ع - ص) مرطوب
 آدر (Ádr آدر) سیرھا (Sīrha سیرھا)
 نام (Nam نام)

MAR ÚB مرعوب (ع - ص) مرعوب

1. آتکیت (Átankit آتکیت) روت
 مین آریا ہوا (Rob men áya hua
 رعب میں آیا ہوا)
2. بھائی (Bhai bhāit بھائی) خوف
 زدا (Khauf zada خوف زدا)
3. پربھایت (Prabbávit پربھایت)
 متاثر (Muta,assir متاثر)

MURGH مرغ (ف - مذ) مرغ

1. کھگ (Khag کھگ) پاکھی (Pakchi
 پاکھی) پکھرو (Pakheru پکھرو)
 چڑیا (Chīya چڑیا)
2. ککٹ (Kuk,kut ککٹ) مرغ
 (Murgha مرغ)

مرغابی (ف - مٹ)

MURGHÁBI مرغابی
 جل ککٹ (Jal kuk,kut جل ککٹ)
 ایک مشہور پانی کی چڑیا
 (Ek mashhūr páni ki chīya ایک
 مشہور پانی کی چڑیا)

MARGHÚB مرغوب (ع - ص) مرغوب
 رچیکر (Ruchikar رچیکر) منوآنچھت
 (Manovánchhit منوآنچھت) پسندیدہ
 (Pasandída پسندیدہ)

مرفوع القلم (ع - ص)

MARFUŪL-QALAM مرقع القلم
 وائل (Vátul وائل) پاگل (Págai
 پاگل)

مروارید (ف - مذ)

MARVÁRID مَرْوَا رِید

مؤکتیک (Mauktik) (مؤک تیک) مؤکتا (Mukta)

موتی (Moti) موتی (Mukta)

مروت (ع - مٹ)

MURAV,VAT موروووت

شیل (Shíl) شیل سَنکُوچ (Shíl sankooch)

لیہا ز (Libáz) (شیل شلکوج) (لکاظ)

MURAV,VAJ موروووج (ع - ص)

پُرچلت (Prachalit) (ویوہرت) (Ráij)

پرمپرا (Paramparágat) (دستور بنا ہوا) (Dastúr bana hua)

MIR,VAHA موروہ (ع - مذ)

پَنکبا (Pankba) (ویجن) (Vyajan) (پَنکبا)

MURAV,VAQ مورووق (ع - ص)

پتوں و غیرہ (Patton) (vaghaira ka voh ras jise ág par rakh kar áf kar liya gaya ho) (کر لیا گیا ہو)

MAR,HAM مَرہم (ع - مذ)

سَنہلپ (Saneh lep) (آنٹیمنٹ)

آئینٹمنٹ (Ointment)

مَرکب (ع - مذ) MARKAB مَرکَب

واہن (Váhan) (یان) (Yán)

سَواری (Savári) (سوارِی)

مَرکب (ع - ص)

MURAK,KAB موروککب

1. میشریت (Miehrít) (مِشَرِیت) میلا

ہوا (Mila hua)

2. یوگیک (Yaugik) (یوگیک) سمست

(Samast) دو لفظ مل

کر بنا ہوا لفظ (Do lafz mil kar bana hua lafz)

3. ماسی (Masi) (مسی) سیاہی (Siyáhi)

(سیاہی)

مَرکز (ع - مذ) MARKAZ مَرکَز

مَدھ (Madh,dhya) (کیندر) (Kendr)

سینٹر (Centre) (مدھیہ)

مَرگ (ف - مٹ) MARG مَرگ

مَرتیو (Mrityu) (مَرتیو) مَران (Maran)

موت (Maut) (موت)

مَرمت (ع - مٹ)

MARAM,MAT مَرَممت

جیرنود، دھار (Jirnod,dhár)

پُرانی چیخ کی دُرستی (Puráni chíx ki durusti)

(پُرانی چیخ کی دُرستی)

مَرمر (ی - مذ) MARMAR مَرمر

شِیت (Shwet prastar) (شِیت)

سَنگ مَرمر (Sange marmar) (پوسٹر)

(سَنگ مَرمر)

2. धर्म (Dharm) गुण (Gun) (خاصیت) खासियत (Khasiyat) (کن)

MIZÁH मित्राह (ع - مذ) مزاح

1. परिहास (Parihás) (پریہاس) विनोद (Vinod) (ونود) मनोरंजन (Mano-ranjan) (منورنجن) हास्य (Háasya) (هاسیه) दिल्लगी (Dillagi) (دل لگی) हास्य रस (Hassya ras) (هاسیه رس) जिज्ञास (Ziráfat) (ظرافت)

MUZÁHIM मुजहिम (ع - ص) مزاحم

1. विघ्न कर्ता (Vighn karta) (وگھن کرتا) बाधक (Bádhak) (بادھک) खलल (Khalal) (خلل) अन्दाज़ (Khalal andáz) (خلل انداز) हस्तक्षेपक (Hastak chhepak) (هستک چھپک) दखल अन्दाज़ (Dakhl andáz) (دخل انداز)

مزاحمت (ع - م)

MUZÁHAMAT मुजहमत

1. विघ्न (Vighn) (وگھن) बाधा (Bádha) (बाधा) खलल (Khalal) (خلل) हस्तक्षेप (Hástakchhep) (هستک چھپ) दखल अन्दाज़ (Dakhl andázi) (دخل اندازی)

MAZÁR मज़ार (ع - مذ) مزار

समाधि भवन (Samádhi bhavan) (سمادھی بھون) कब्र (Qabr) (قبر) یہ لفظ کسی بزرگ کی قبر کے لئے استعمال ہوتا ہے

MUZÁRE मुज़ारे (ع - مذ) مزارع

कृषक (Krishak) (کرشک) कृषि बल

MAR,HÚN मरहूम (ع - ص) مرهون
बंधक (Bandhak) (بندھک) रहन रक्खा
हुआ (Rahn rakh,kha hua) (رهن دکھا
هوا)

مرهون منت (ع - م)

MAR,HÚNE-MINNAT मरहूने मिलत
आभारी (Ábhári) (آبهاری) कृतज्ञ (Krita-g,gya) (کرتگیه) एहसानमंद (Ehsán mand) (احسان مند)

MARYI मरई (ع - ص) مرئی
गोचर (Gochar) (گوچر) दृष्टिगत (Drishti gat) (درشتی گت) जो चीज़ देखने में आय (Jo chíz dekhne meñ áe) (جو چیز دیکھنے میں آئے)

MIR,RÍKH मिराँख (ع - مذ) مریخ
मंगल ग्रह (Mangal grah) (منگل گره) एक मशहूर सितारा (Ek mash,húr sitára) (ایک مشهور ستاره)

MURÍD मुरीद (ع - مذ) مرید
1. धर्म शिष्य (Dharm shish,shya) (धर्म शिष्य) चेला (Chela) (چہلا)
2. आज्ञाकारी (Ag,gya kári) (آگیا کاری) ताबे (Tábe) (تابع)

MARÍZ मरीज़ (ع - ص) مریض
रुग्ण (Rugn) (رگن) व्याधित (Vyádhít) (ویادھت) बीमार (Rogi) (روگی) (بیمار)

MIZÁJ मित्राज (ع - مذ) مزاج
1. स्वभाव (Swabháo) (سویہاو) प्रकृति (Prakriti) (پرکرتی) प्रवृत्ति (Pra-vritti) (پرورتنی) आदत (Ádat) (عادت)

2. क्षेत्र (Chhettr क्षेत्र) खेत (Khet
(कैशत)

(Krishi bal कृषि बल) काश्तकार
(Kásht kár काश्त کار)

MAZRÚ,Á मज़रूआ (ع - م) مزروعہ

مزاولات (ع - م)

1. कृषित (Krishit कृषित) बोया हुआ
(Boya hua بویا ہوا)

MUZÁVALAT मुज़वलत

अभ्यास (Abh, bhyás अभ्यास) किसी
काम को बराबर करना (Kisi kám ko
barábar kerna کسی کام کو برابر کرنا)

2. कृष्य (Krishya कृष्य) खेती के
क्राशिल जमीन (Kheti ke qábil
zamin کھیتی کے قابل زمین)

MAZILLAT' मज़िलत (ع - م) مزلات

फिसलना (Phisalna फिसलना) लगाईश
(Lagzhish لغزش)

MAZBALA मज़बला (ع - م) مزبلہ

विष्टागार (Vishtl. ágār विष्टागार) मैला
डालने की जगह (Mails dālne ki jagah
میرلا ڈالنے کی جگہ)

MUZMIN मुज़मिन (ع - ص) مزمن

जीर्ण (Jirn जीर्ण) पुरातन (Purátan
पुराना (Purána پورانہ)

MAZBÚR मज़बूर (ع - ص) مزبور

उपर्युक्त (Uparyukt उपर्युक्त) ऊपर
कहा हुआ (Úpar kaha hua اُوپر کہا ہوا)

MAZA मज़ा (ف - م) مزہ

1. स्वाद (Swád स्वाद) जाइका (Záika
ذائقہ)

MUZD मुज़्द (ف - م) مزد

दिकहो 'मज़दुरी'

2. व्यसन (Vyasan व्यसन) चसका
(Chaska चस्का)

MAZDÚR मज़दूर (ع - ص) مزدور

भृत (Bhrit भृत) श्रमिक (Shramik
श्रमिक) कर्मकर (Karmkar کرم کار)
मज़ूर (Majúr مجبور)

3. आनंद (Ánand आनंद) लुत्फ (Lutf
لطف)

4. भोग विलास (Bhog vilás भोग
विलास) ऐयाशी (Aiyáshi عیاشی)

5. दंड (Dand दंड) सज़ा (Saza سزا)

मज़दुरी (ف - م)

MAZÍD मज़िद (ع - ص) مزید

1. अधिक (Adhik अधिक) ज़ियादा
(Ziyáda زیادہ)

MAZDÚRI मज़दूरी

भृति (Bhrti भृति) पारिश्रमिक (Párish,
shramik پارش شرمک) मज़ूरी
(Majúri مجبوری)

2. अतिरिक्त (Atirikt अतिरिक्त) फ़ालतू
(Fáltu فالٹو)

MUZÍL मुज़ील (ع - ص) مزیل

निवारक (Nivárak निवारक) हटाने या

MAZRA मज़रा (ع - م) مزرع

1. कृषि (Krishi कृषि) खेती (Kheti
(कैशत)

MISÁHAT میساہت (ع - مٹ) مساحت

1. क्षेत्र माप (Chhettr máp) (چھیتتر ماپ)

जमीन की पैमाइश (Zamín ki pai-máish) (زمین کی پیمائش)

2. ज्यामिति (Jyámítí) (جیامیتی) रेखा

गणित (Rékha ganit) (ریکھا گنت)

भूमिति (Bhúmiti) (بھومتی) ज्योमैट्री

(جیومیٹری) (Geometry)

MASÁS मसास (ع - مذ) مساس

मर्दन (Mardan) (مردن) मलना (Malna) (ملنا)

MUSÁ, ID मुसाइद (ع - ص) مساعد

1. सहायक (Saháyak) (سہایک) मदद

गार (Madad gár) (مددگار)

2. अनुकूल (Anukúl) (انوکول) मुआ-

फिक (Muáfiq) (موافق)

مساعدة (ع - مٹ)

MUSÁ, ADAT मुसाअदत

1. सहायता (Saháyata) (سہایت) इमदाद

(Imdád) (امداد)

2. अनुकूलता (Anukúlata) (انوکولتا)

मुआफकत (Muáfaqat) (موافقت)

مسافاة (ع - مٹ)

MASÁFAT मसाफत

अंतर (Antar) (انتر) दूरत्व (Dúratwa)

(فاصله) फासिला (Fásila) (دورتو)

MUSÁFIR मुसाफिर (ع - ص) مسافر

पथिक (Pathik) (پتھک) यात्री (Yátttri)

राह (Batohi) (باتوھی) बटोही (Batohi)

गौर (Ráb gir) (راہ گیر)

दूर करने वाला (Hatáne ya dúr karne vála) (هٹانے یا دور کرنے والا)

MUZAIYAN मुझैन (ع - ص) مزین

सुसज्जित (Susajjit) (سوسجیت) शृंगारित

(Shringárit) (शृंगारित) भूषित (Bhúshit)

(Sajáya hua) (سجایا ہوا) सजाया हुआ

(سجایا ہوا)

MUZDA मुज्दा (ع - ف) مژده

1. शुभ सूचना (Shubh sūchana) (شبه

सुख संवाद) सुख संवाद (Sukh samvād)

(Shubh samáchár) (شبه سہاچار)

(Khubsh khabari) (خوش خبری)

2. साधु वाद (Sádhu vād) (سادھو واد)

धन्य वाद (Dhan, nya vād) (دھنیه واد)

(Mubáarak bád) (مبارک واد)

(مبارک واد)

MIZGÁN मिजगां (ع - ف) مژگان

मृदे की جمع है لیکن اردو میں

واحد معنوں میں مستعمل ہے

دیکھو 'مژہ'

MIZA मिजा (ع - ف) مژہ

दृगंचल (Driganchal) (درگنچل)

(Palak) (پلک)

MAS मस (ع - مذ) مس

स्पर्श (Isparsh) (اسپرش) छूना (Chhúna)

(چھونا)

MIS मिस (ع - مذ) مس

ताम्र (Támr) (تامر) तांबा (Támba)

(تانبا)

مسافرت (ع - مٹ)

MUSÁ,HALAT موساھلات

آلاسٹھ (Álassya آلسیہ) کاہلیلی
(Kábili کاہلی)

مسافرت (ع - مٹ)

MUSÁ,HAMAT موساھمات

بھاگی داری (Bhági dári بھاگی داری)
ساجھا (Sájhá ساچھا)

MASÁ,IL مسساھل (ع - مٹ)

مسئلہ کی جمع
سمس سہائیں (Samas,syáen سمس سہائیں)
ماسلے (Mas,ale مسئلہ)

MAST مست (ف - ص)

1. مڈونمٹ (Madon matt مڈونمٹ)
مٹوالا (Matvála مٹوالا)
2. نیشچیشٹ (Nishchesht نیش چیشٹ)
بے خبر (Be khabar بے خبر)
3. ویشٹ (Vieh,chipt ویشٹ)
واتل (Vátul واتل) پاگل (Págál پاگل)
4. نیشپریہ (Nisprih نیش پریہ) بے
نیاژ (Be niyáz بے نیاژ)
5. پریہل (Praphull پریہل) برشاہش
(Bash,shásh برشاہش)
6. براہم لین (Brahm lín براہم لین)
مجزوب (Majzúb مجزوب)

مستاجر (ع - ص)

MUSTÁJIR مستاجیر

ایکا دھیکاری (Ekádzhikári ایک دھیکاری)
ٹیکے دار (Thekedár ٹیکے دار)

مسافرت (ع - مٹ)

MUSÁFARAT موساھرات

1. یاترا (Yáttra یاترا) پریٹن (Parya-tan پریٹن) سافر (Safar سفر)
 2. پراس (Pravás پراس) پردیس (Pardes پردیس) بے واتنی (Be vatani بے واتنی)
- مسافر خانہ (ع - مٹ)

MUSÁFIR-KHÁNA موساھفیر خانہ

پانٹھ شالا (Pánth shála پانٹھ شالا)
پتھکا (Pathikásh,shrai پتھکا)
دھرم شالا (Dharm shála دھرم شالا)
شالہ

MASÁM مسام (ع - مٹ)

روم کپ (Rom kúp روم کپ)
روم چھدر (Rom chhiddr روم چھدر)
لوم گرت (Lom gart لوم گرت) لوم
رندھر (Lom randhr لوم رندھر) جلد
کے سوراخ (Jild ke súrakh کے سوراخ)

MUSÁVÁT مساوات (ع - مٹ)

1. سمانتا (Samata سمانتا) سمانتا
(Samánata سمانتا) بارابری (Barábari بارابری)
2. سامیہ واد (Sámya vád سامیہ واد)
سب آدمیوں کے برابر ہونے کا
سیدھا (Sab ádamiyon ke barábar سب آدمیوں کے برابر ہونے کا سیدھا)

MUSÁVI مساوی (ع - ص)

سامان (Samán سامان) تلیا (Tullya تلیا)
یکساں (Yaksán یکساں)

2. स्थिर (Isthir) पाय दार
(پائدار (Páedár)

MUSTADYI مستدعی (ع - ص)

1. इच्छुक (Ich, ohhuk) (اچ چھک)
खाहिश मन्द (Kháhish mand)
(خواهش مند)

2. प्रार्थी (Prárthi) (پرارتهی) दर्खास्त
कुनिंदा (Darkhást kuninda)
(درخواست کننده)

MUSTADÍR مستدير (ع - ص)
वर्तुलाकार (Vartulákár) (ورتلا کار)
गोला कार (Golákár) (گولا کار)
(Gol) दाइरा नुमा (Dáira numa)
(دايرة نما)

MUSTARAD مسترد (ع - ص)

1. अस्वीकृत (Aswikrit) (اسوي کړت)
नामन्त्रूर (Námanzúr) (نامنظور)
2. निरसित (Nirasit) (نرست) खारिज
(Khárij) (خارج)

MUSTAZÁD مستزاد (ع - ص)

1. अधिक (Adhik) (ادھک) ज़ियादा
(Ziyáda) (زیاده)
2. अतिरिक्त (Ati rikt) (اتی رکت)
फ़ाजिल (Fázil) (فاضل)
3. اردو نظم کی ایک قسم

MUSTASQI مستسقی (ع - مذ)

जलोदरी (Jalodari) (جلودری) जलंधर
का मरीज (Jalaodher ka maríz) (جلاندھر کا مریض)

MUSTÁSAL मुस्तासल (ع - ص)

उन्मूलित (Unmúlit) (انمولت) जड़ से
उखाड़ा हुआ (Jar se ukhára hua)
(جڑ سے اکھاڑا ہوا)

MUSTATIR मुस्ततिर (ع - ص)

गुप्त (Gupt) (गुप्त) गुह्य (Guhya)
(پوشیدہ) पोशीदा (Poshida) (گھپتہ)

MUSTASNA मुस्तसना (ع - ص)

1. पृथक् (Prithak) (प्रथक) अलाहिदा
(Aláhida) (علحدہ)
2. अपवादित (Apvádít) (اپवादیت)
मुस्तसना किया हुआ (Mustasna
kiya hua) (مستثنیٰ کیا ہوا)

مستحسن (ع - ص)

MUS,TAH,SAN मुस्तहसन

श्रेष्ठ (Shreshth) (شریشتہ) उत्तम (Uttam)
(پسندیدہ) पसन्दीदा (Pasandída) (اتم)

MUSTAHAQ मुस्तहक (ع - ص)

1. योग्य (Yoggya) (یوگیت) काबिल (Qábil)
(قابل)
2. पात्र (Pátr) (پاتر) अहल (Ahl)
(اهل)
3. अधिकारी (Adhikári) (ادھی کاری)
हकदार (Haq dár) (حقدار)
4. दानाधिकारी (Dánádhi kári) (دانا)
खैरात का मुस्तहक (Khairát ka mustahaq)
(خیرات کا مستحق)

مستحکم (ع - ص)

MUSTAHKAM मुस्तहकम

1. दृढ़ (Driḥ) (درزہ) मजबूत (Mazbút)
(مضبوط)

2. स्फूर्ति (Isphúrti) فورتی (اسپھورتی)
(Phurti) (فورتی)

3. संलग्नता (Sanlagnata) (سن لگنتا)
इनहिमाक (Inhimák) (انہماک)

MUSTA,FI मुस्ताफी (ع - ص)
पद त्यागी (Pad tyági) (پدتیاگی)
इस्तेफा देने वाला (Istefa dene vála)
(استعفا دینے والا)

مستعمل (ع - ص)

MUSTA,MAL मुस्तामल
व्यवहृत (Vyavahrit) (ویوہرت) प्रयुक्त
(Prayukt) (پریکٹ) इस्तेमाल में आया
हुआ (Istemál men áya hua) استعمال
(میں آیا ہوا)

مستغرق (ع - ص)

MUSTAGHRAQ मुस्तग्रक

1. तल्लिन (Tallín) (تللین) तन्मय
(Tanmai) (تنمے) मग्न (Magn)
(मग्न) महव (mah,v) (مکھو)
2. बंधक (Bandhak) (بلدھک) गिरौ
(Girau) (گرو)

مستغنی (ع - ص)

MUSTAGHNI मुस्तगनी

1. निस्पृह (Nisprīh) (نس پره) अनीह
(Anīh) (انیہ) बे नियाज़ (Be niyáz)
(بے نیاز)
2. समृद्ध (Samrid,dh) (سم سردھ)
धन शाली (Dhan shāli) (دھن شالی)
फ़ारिगुल बाल (Fārigul bāl) (فارغ البال)

MUSTATĪ,A मुस्ततीअ (ع - ص)

1. धनवान् (Dhanvān) (دھن وان) माल-
दार (Māl dār) (مالدار)
2. समर्थ (Samarth) (سمرتھ) साहिब
मकदूर (Sāhibe maqdūr) (صاحب
مقدور)

MUSTATĪL मुस्ततील (ع - مذ)

आयत (Áyat) (آیت) समकोण चतुर्भुज
(Samkon chatur bhuj) (سم کون چتر
بہج)

وہ شکل جس کے آئنے سامنے کے
ضلع برابر ہوں اور سب زاوے قائمہ
ہوں

MUSTA,ÁR मुस्तआर (ع - ص)

1. अस्थायी (Asthāyī) (استھائی) नापाय-
दार (Na páedār) (ناپاآدار)
2. सांगी हुई चीज़ (Māngī hui chīz)
(سانگی ہوئی چیز)

MUSTA,ID मुस्तइद (ع - ص)

1. तत्पर (Tatpar) (تت پر) सन्नद्ध
(San,nad,dh) (سن ندھ) तैयार
(Taiyār) (تیار)

2. निरालस्य (Nirālasya) (نیرالسیہ)
फुर्तीला (Phurtīla) (فورتیلا)

3. संलग्न (Sanlagn) (سن لگن)
दत्त चित्त (Datt chitt) (دत्ت چت)
मुनहामिक (Munbamik) (منہامک)

مستعدی (ع - مٹ)

MUSTA,IDDI मुस्तइदी

1. तत्परता (Tatparata) (تت پرتا)
तैयारी (Taiyāri) (تیاری)

2. آवास (Ávās) جای کرایم
(Jáe qayám) جائے قیام

MUSTAQIL مستقل (ع - ص)

1. दृढ़ (Driḥ) مज़بُوت (Mazbút)
(مضبوط)

2. स्थायी (Istháyi) परमानेंट
(Permanent) پرمانیٹ

MUSTAQÍM مستقیم (ع - ص)

- सरल (Saral) सरल (Riju)
सीधा (Sídha) रास्त (Rást)
(راست)

مستمند (ف - ص)

MUST-MAND مستمند

1. दीन (Dín) निःसहाय (Nis,saháo)
(نس سہاے) बेचारा (Be ohára)
(بے چارہ)
2. दरिद्र (Dariddr) मुफ्लिस
(Mufliis) (مفلس)

MUSTANAD مستند (ع - ص)

1. प्रमाणित (Pramáuit) प्रमानیت
तसदीक़ शुदा (Tasdiq shuda)
(تصدیق شدہ)
2. विश्वस्त (Vishshwast) (وش 'شوست)
मोतबर (Motabar) (معتبر)
3. प्रमाण पत्र प्राप्त (Pramán patt'r prápt)
(प्रमाण पत्र प्राप्त) सनद याफ़ता
(Sanad yáfta) (سند یافتہ)

مستوجب (ع - ص)

MUSTAUIJIB مستوجب

1. पात्र (Pátrr) मुस्तहक़
(Mustahaq) (مستحق)

مستغنیث (ع - ص)

MUSTAGHÍS مستغنیث

- अभियोगी (Abhi yogi) (ابهی یوگی)
अभि योक्ता (Abhi yokta) (ابهی یوکتا)
फरयादी (Faryádi) (فریادی)
عدالت فوجداری میں نالیش
کرنے والا

MUSTAFÍD مستفید (ع - ص)

1. लाभान्वित (Lábhánvit) (لاہانوت)
फाईदा उठाया हुआ (Fáida utháya
hua) (فائدہ اٹھایا ہوا)
2. उप भोक्ता (Upbhokta) (اوپ بھوکتا)
फाईदा उठाने वाला (Fáida utháne
vála) (فائدہ اٹھانے والا)

مستفیض (ع - ص)

MUSTAFÍZ مستفیز

1. कृपेच्छु (Kripech,ohhu) (کریپےچ)
(फैज़ चाहने वाला) (Faiz
cháhne vála) (فیض چاہنے والا)
2. लाभान्वित (Lábhánvit) (لاہانوت)
मुस्तफीد (Mustafid) (مستفید)

مستقبل (ع - مذ)

MUSTAQBIL مستقبیل

1. आगामी (Ágámi) (آگامی) आने वाला
(Áne vála) (آنے والا)
2. भविष्यकाल (Bhavish,shyatkál)
(बहुशित काल) आने वाला ज़माना
(Áne vála zamána) (آنے والا زمانہ)

MUSTAQAR مستقر (ع - مذ)

1. केंद्र (Kendr) (کیلندر) मरकज़
(Markaz) (مرکز)

4. चुहुल (chubul) खुश फ़ेली
(Khuah felj) خوش فېلې

MASJID मस्जिद (ع - مٹ) مسجده
सजदा करने की जगह (Sajda karne ki jagah) مسجده کرنے کی جگہ
(Masit) مسیت

MASJUD मस्जुद (ع - ص) مسجود
आराध्य (Arādhyā) पूज्य
(Pūjya) जिसे सजदा किया जाये
(Jise sajda kiya jāe) جسے سجدہ کیا جائے

MASKH मस्ख (ع - ص) مسخ
रूपान्तरित (Rūpāntarit) विकृत
(Vik,krit) बिगड़ा हुआ (Bigra hua) بگڑا ہوا

مسخر (ع - ص)

MUSAKH,KHAR मुखखर

1. वशीभूत (Vashibhūt) वशीभूत
तसखीर किया हुआ (Tasakhir kiya hua) तसखीर किया हुआ
2. विजित (Vijit) जीता हुआ
(Jita hua) जीता हुआ

مسخرگی (ع - مٹ)

MASKHARAGI मुखखरीगी

1. परिहास (Parihās) ठटोल
(Thathol) تہتھول
1. विनोद (Vinod) तफरीह (Tafrih)
(تفریح)

MASKHARA मुखखरा (ع - مڈ) مسخرہ
नर्मद (Narmad) निर्मद

2. उचित (Uchit) मौजू (Mauzūn)
(موزوں)

MASTUR मस्तूर (ع - ص) مستور
गुप्त (Gupt) पोशीदा (Poshida)
(پوشیدہ)

مستورات (ع - مٹ)

MASTUR AT मस्तुरात
महिलायें (Mahlāen) औरतें
(Auratēn) عورتیں

MASTUL मस्तूल (प - मड) مستول
पादारक (Pādarak) मरुत्पट
(Marutpat) पोत्पट
(Potpat) बादवान
(Bādbān) بادبان

مستولی (ع - ص)

MUSTAULI मुस्तौली

1. विजित (Vijit) गालिब
(Ghālib) غالب
2. उपभोक्ता (Up bhokta) (अप भोक्ता)
काबिज़ (Qābiz) قابض

MUSTAVI मुस्तवी (ع - ص) مستوی
समतल (Samtal) हमवार
(Hamvār) هم وار

MASTI मस्ती (फ - मट) مستی

1. उन्माद (Unmād) बद मस्ती
(Bad masti) بدمستی
2. मद (Mad) नशा (Nasha)
(نشہ)
3. कामातुरता (Kamāturata) कामातुरता
शहवत का जोश (shahvat ka josh)
(شہوت کا جوش)

2. समतल (Samtal) हमवार
(Hamvár) (हमवार)

(Vidúshak) हँसाने वाला
(Hansáne vála) (हँसाने वाला)

MISTAR मिस्तर (म - मड)
रेखक (Rekhak) लकीरें खेंचने
का आला (Lakíreñ khenchne ka ála
(लकीरें केहिचने का आला)

MASTÚR मस्तर (म - मड)
उल्लिखित (Ullikhit) (लकीरें)
मरकूम (Marqúm) (मरकूम)

MAS,ÚD मसउद (म - मड)
शुभान्वित (Shubbánvit) (शुभान्वित)
कल्याण मय (Kal,lyán mai) (कल्याण मय)
मुबारक (Mubáarak) (मुबारक)

MASKAN मस्कन (म - मड)
निवास स्थान (Nivásasthán) (नवास स्थान)
आवास (Ávás) रहने की
जगह (Rahne ki jagah) (रहने की जगह)

MASKANAT मस्कनत (म - मड)
1. दीनता (Dínata) लाचारी
(Láchári) (लाचारी)
2. दरिद्रता (Dariddrata) मुफ-
लिसी (Muflisi) (मुफलिसी)

MASKA मस्का (म - मड)
नव नीत (Nav,nít) क्षीर सार
(Chhír sár) (क्षीर सार) मखखन
(Makh,khan) (मखखन)

MISKÍN मिस्कीन (म - मड)
1. दरिद्र (Dariddr) मुफलिस
(Muflis) (मुफलिस)

MUSAD,DAS मुसदस (म - मड)

1. पष्टांगी (Shashtángi) (पष्टांगी)
छै जुज वाला (Chhai juz vála) (छै जुज वाला)
जुज वाला

2. उर्दू नरम की एक किस्म (Urdu
nazm ki ek qism) (उर्दू नरम की एक किस्म)
(एक किस्म)

MASDÚD मसदूद (म - मड)
अवरुद्ध (Avrud,dh) (अवरुद्ध) निरुद्ध
(Nirud,dh) रुका हुआ (Ruka hua
(रुका हुआ)

मसूरत (म - मड)

MASAR,PAT मसरत
हर्ष (Harsh) आनंद (Ánand)
खुशी (Ullás) (अलस) उल्लास (Ullás)
(खुशी) (Khushi)

MUSRIF मुसरिफ (म - मड)
अपव्ययी (Apav,vyayi) (अपव्ययी)
बहुव्ययी (Bahuv,vyayi) (बहुव्ययी)
फुजूल खर्च (Fuzúl kharch) (फुजूल खर्च)

MASRÚR मसरूर (म - मड)
प्रकुल (Praphull) प्रसन्न
(Prasann) उल्लासित (Ullasit)
(प्रसन्न) प्रमुदित (Pramudit)
(अलस) (अलस) (अलस)
(खुश) (Khush) (खुश)

MUSAT,TAH मुसतह (म - मड)
1. विस्तृत (Vistrit) कुशादा
(Kusháda) (कुशादा)

MASLAK مسلک (ع - مذ) ماسلک

1. धर्म (Dharm) मज्जहव (Maz,hab) (مذہب)
2. मार्ग (Mārg) रस्ता (Raata) (مسلك)
3. नियम (Niyam) काइदा (Qáida) (قواعد)

MUSAL,LAM मुसल्लम (ع - ص) مسلم

1. प्रमाणित (Pramánit) प्रमाण सिद्ध (Pramán sid,dh) (پرومان سده)
2. निर्विवाद (Nir vivád) जिसमें कोई झगड़ा न हो (Jis men koi jhagṛa na ho) (جس میں کوئی جھگڑا نہ ہو)

3. संपूर्ण (Sampūrṇ) समूचा (Samúcha) (سم پورن)

MUSLIM मुस्लिम (ع - ص) مسلم
मुसलमान (Musalmán)

MASLŪL मसलूल (ع - ص) مسلول

- रक्त काशी (Rakt káshi) (رکت کاشی)
- जिसे सिल की बीमारी हो (Jise sil ki bímári ho) (جسے سيل کی بیماری ہو)

مسماة (ع - مث)

MUSAM,MÁT मुसम्मात

1. महिला (Mahila) स्त्री (Istri) (مہیلا)
2. भार्या (Bhārya) पत्नी (Patni) (بہاریا)

2. अशक्त (Ashakt) नाताकत (Na táqut) (اشکت)

3. सरल स्वभाव (Saral swabháo) सादा लौह (Sáda lauh) (سرل سولہاؤ)

MUSAL,LAH मुसल्लह (ع - ص) مسلح

- सशस्त्र (Sashastr) बद्धायुद्ध (Bad,dhá yudh) (سشستر)
- (Hathyár band) (هتھیار بند)

MASLAKH मसलख (ع - مذ) مسلخ

- वध स्थल (Vadhasthal) कत्ल गाह (Qatl gáh) (ودھس تھل)

MUSAL,SAL मुसलसल (ع - ص) مسلسل

1. शृंखलित (Shrinkhalit) जंजीर में बंधा हुआ (Zanjir men bandha hua) (شرنگھلت)

2. सतत (Satat) अनवरत (Anavarat) लगातार (Lagátár) (سست)

3. क्रमागत (Kramágat) क्रम बद्ध (Kram bad,dh) बा तर्तीब (Ba tartīb) (کرمات)

MUSALLAT मुसल्लत (ع - ص) مسلط

1. आच्छादित (Ách,cbhadit) मुहीत (Muhít) (آچ چھادت)
2. सर पर सवार (Sar par savár) (Muta,aiyin) (سر پر سوار)

2. विषय (Vishai) सुआमला (Muámala)

3. धर्म प्रश्न (Dharm prishn) डहर्म मज़हबी सवाल (Maz,habi savál) (مذهبی سوال)

MASÍH मसीह (म - म) मसीह ख्रीष्ट (Khrisht) हज़रत ईसा (Hazrat Ísa) (حضرت عیسیٰ)

MASÍHI मसीही (म - म) मसीही ईसाई (Ísáyi) (عیسائی)

MUSHÁBEH मुशाबेह (म - म) (مشابه)

1. तुल्य (Tullya) समान (Samán) बराबर (Barábar) (برابر)

2. सह रूप (Sah rūp) समाकार (Samakár) हम शकल (Ham shakl) (هم شکل)

مشابهت (म - म)

MUSHÁBAHAT मुशाबहत (म - म) एक रूपता (Ek rūpata) समान रूपता (Samakár) अनु रूपता (Anu rūpata) हमशकली (Ham shakli) (هم شکلی)

مشارکت (م - م)

MUSHÁRAKAT मुशारकत (म - म) सह भागिता (Sah bhágita) साजे दारी (Sájhe dári) शिराकत (Shirákát) (شراکت)

مشاطه (م - م)

MASH,SHÁTA मशशात (म - म) प्रसाधिका (Prasádhika) (پرسادھکا)

MISMÁR मिस्मार (म - म) ध्वस्त (Dhwast) भग्न (Bhagn) मुन्हदिम (Munhadim) (منہدم)

MASMÚM मस्मूम (म - म) विषाक्त (Vishákt) विष मिश्रित (Vish mishrit) जहर (Zahr) (زهر)

MUSIN सुसिन (म - म) वयोवृद्ध (Vayovrid, dh) वयोगत (Vayogat) बूढ़ा (Būṛhā) (پورھا)

MASNAD मसनद (म - म) 1. बड़ा तकिया (Baṛa takiya) 2. गद्दी (Gaddi) (گدی)

MISVÁK मिसवाक (म - म) दंतधावन (Dant dhávan) दंतौन (Dataun) (دنتون)

مسوده (م - م)

MUSAV,VADA मुसवदा (म - म) पांडुलिपि (Pándulipi) पांडु लेख (Pándu lekh) मसौदा (Masauda) (مسودہ)

MUS,HIL मुसहिल (म - म) रेचक (Rechak) विरेचक (Virechak) मल भेदक (Mal bhedak) जुल्लाव (Julláb) (جلاّب)

MAS,ALA मसअला (म - म) 1 समस्या (Samas, sya) (مسئله) (مسئله)

مشایعت (ع - مٹ)

MUSHA,YA,AT مشایعت

अनुव्रजन (Anuv,vrajan) (انو، ورجن)

अनुव्रज्या (Anuv,vrajya) (انو، ورجیا)

کسی کو رکھ سات کرتے وقت थोड़ी दूर तक उसके पीछे चलना (Kisi ko rukh-sat karte vaqt thori dūr tak uske pichhe chalna کسی کو رخصت کرتے وقت تھوڑی دور تک اسکے پیچھے چلنا)

MUSHAB,BAH مشبہ (ع - مذ)

उपमेय (Upmeya) (ایمے یہ) जिसे तशबीह दी जाये (Jise tashbih di jāe) (جسے تشبیہ دی جائے)

مشبہ بہ (ع - ص)

MUSHAB,BAH-BIH (BIHI)

मूशब्द बिह (बिही)

उपमान (Upmán) (ایمان) उपमित (Upmit) (ایمت)

جس کے ساتھ تشبیہ دی جائے

MUSHT مشت (ف - مٹ)

1. मुष्टिका (Mushtika) (مشتکا) मुठ्ठी (Muth,thi) (مٹھی)

2. एक मुठ्ठी की नाप (Ek muth,thi ki nāp) (ایک مٹھی کی ناپ)

3. मुठ्ठी भर (Muththi bhar) (مٹھی بھر)

MUSHTÁQ مشتاق (ع - ص)

उत्सुक (Utsuk) (اتسک) अभिलाषी (Abhilāshī) (ابھی لاشی) आरजू मंद (Ārzu mand) (آرزو مند)

प्रसाधन कर्त्री (Prasādhān kartri) (پرسادھن کرتی) बाल सवारने और सिंगार कराने वाली औरत (Bāl saṁvār-ne aur singār karāne vāli aurat) (بال سوارنے اور سنگار کرانے والی عورت)

مشاعرہ (ع - مٹ)

MUSHĀ,ARA مشاعرہ

कवि सम्मेलन (Kavi sammelan) (کوی سمیلن)

MASH,SHĀQ مشاق (ع - ص)

अभ्यस्त (Abh,bhyaṣṭ) (ابھ، بھست) सिद्ध हस्त (Siddh hast) (سدھ ہست) माहिर (Māhir) (ماہر)

مشاورت (ع - مٹ)

MUSHĀVARAT مشاورت

परामर्श (Parāmarsh) (پرامرش) विचार विनिमय (Vichār vinimai) (وچار ونے) बाहमी मशवरा (Bāhami mashvara) (باہمی مشورہ)

مشاہدہ (ع - مذ)

MUSHĀ HADA مشاہدہ

अवलोकन (Av,lokan) (اولوکن) ईक्षण (Īk,chan) (ایکھن) गौर से देखना (Ghaur se dekhna) (غور سے دیکھنا)

مشاعرہ (ع - مذ)

MUSHĀHARA مشاعرہ

मासिक वेतन (Māsik vetan) (ماسک) माहवारी तनखाह (Māhvāri tankāh) (ماہواری تنخواہ)

بنا ہو (Voh shabd jo kisi shabd

ya dhátú se bana ho وہ شبد جو

کسی شبد یا دھاتو سے بنا ہو

(مشتمل (ع - ص)

MUSHTAMAL مشتامل

رَیوکت (San, yukt (سن یکت

لِیت (Sammilit (سم ملت

(Shámil شامل)

(مشتہر (ع - ص)

MUSHTAHAR مشتہر

1. پراسید (Prasid, dh (پرسدھ

(Mash, húr (مشہور

2. وِیگیاپیت (Viggyápit (ویگیاپیت

ہشاتیہار دیا ہوا (Ishtihár diya

hua (اشتہار دیا ہوا

MUSHTAHI مشتہی (ع - ص)

1. اِچھک (Ich, ohhuk (اچ چھک

آرزو مند (Árzu mand (آرزو مند

2. آگنی وردھک (Agni vardhak (اگنی

بھوک بڑھانے والا (Bhúkh

barháne vála (بھوک بڑھانے والا

دوسرے معنوں میں عربی کے

قاعدے سے غلط ہے لیکن بولا جاتا ہے

MASHRAB مشرب (ع - مذ)

1. پانی پینے کی جگہ (Páni píne ki

jagah (پانی پینے کی جگہ

2. دھرم (Dharm (دھرم

پتہ (Path (ملت

(Millat (ملت

(مشرع (ع - ف)

MUSHAR,RAH مشارہ

1. سدیق (Satik (سٹیک

صاف

(مشتبه (ع - ص)

MUSHTABAH مشتابہ

سند گدھ (Sand'gdh (سند گدھ

آنیشیت (Anishchit (آنیشیت

مشکوک (Meshkúk (مشکوک

(مشترک (ع - ص)

MUSHTARAK مشترک

1. سم ملت (Sam, milit (سم ملت

سامنویت (Samanvit (سامن ویت

ملا ہوا (Mila hua (ملا ہوا

2. ساچہ کا (Sájhe ka (ساچہ کا

ملا جلا (Mila jula (ملا جلا

MUSHTARI مشتاری (ع - مذ)

1. گراہک (Gráhak (گراہک

(Kharídár (خریدار

2. برہسپتی (Brihaspati (برہسپتی

ایک گراہ (Ek grah (ایک گراہ

(مشت زنی (ف - مٹ)

MUSHT-ZANI مشت زنی

ہست مٹھن (Hast maithun (ہست مٹھن

ہٹھلاس (Hathlas (ہٹھلاس

MUSHTAIL مشتیل (ع - ص)

1. پرجولیت (Prajwalit (پرجولیت

جلتا ہوا (Jalta hua (جلتا ہوا

2. اُتے جت (Uttejit (اُتے جت

بھڑکا ہوا (Bhar káya hua

(بھڑکا ہوا)

MUSHTAQ مشتاق (ع - ص)

1. وہ شبد جو کسی شبد یا دھاتو سے

MUSH,FIQ مشفق (ع - ص) مشفق

1. कृपालु (Kripálu) शफीक (کریپالو) (شفیق Shafiq)
2. त्रासक (Trásak) डराने वाला (تراسک) (ڈرانے والا Daráne vála)

MASHQ मश्क (ع - مٹ) مشق

1. अभ्यास (Abh,bhyás) (ابهیاس) महारत (Mahárat) (مہارت)
2. किसी काम को रोज़ करना (Kisi kám ko roz karna) (کسی کام کو روز کرنا)

مشقت (ع - مٹ)

MASHAQ,QAT मशक़त

श्रम (Shram) परिश्रम (Parish, shram) (شرم) (پیش شرم) (Áyás) (آیاس) मेहनत (Mehnat) (مہنت)

MASHK मश्क (ف - مٹ) مشک

भस्त्री (Bhastri) (بہستری) पखाल (Pakhál) (پکھال) पानी भरने की खाल (Páni bharne ki khál) (پانی بھرنے کی کھال)

مشک (ف - مٹ)

MU (I) SHK मु(मि)श्क

कस्तूरीका (Kastúrika) (कस्तूरी) (कस्तूरी) (Kastúri)

MUSHKIL मुश्किल (ع - مٹ) مشکل

1. कठिन (Kathin) दुश्कर (कठिन) (دشکر) (Sakht) (سخت)
2. कठिनता (Kathinata) (कठिनता) कठिनाई (Kathináyi) (कठिनائی) दुश्वारी (Dush vári) (دشواری)

(ویاکھیاسہت) (Vyákh,khya sahit)

शर्ह किया हुआ (Sharh kiya hua) (شرح کیا ہوا)

2. सविस्तार (Savistár) (سوستار) विस्तृत (Vistrit) (ویسترت) (Mufas-sal) (مفصل)

MASH,RIQ मश्रिक (ع - مڈ) مشرق

उदयाचल (Mduyá chal) (ادیاچل) पूर्व (Púrv) (پورب) (Púrab) (پورب)

MUSHRIK मुश्रिक (ع - ص) مشرك

अनेकेश्वर वादी (Anekeshwar vádi) (انے کیेशور وادی) जो कई खुदा मानता हो (Jo kayi khuda mánta ho) (جو کئی خدا مانتا ہو)

MASH,AL मश्अल (ع - مٹ) مشعل

उल्मुक (Ulmuk) (الک) (Ulka) (الک) (Ulkushi) (الکشی) (Mashál) (مشال)

مشغله (ع - مڈ)

MASHGHALA मशगला

1. व्यापार (Vyápár) (ویاپار) शुغل (Shughl) (شغل)
2. कार्य (Kárya) (کاریہ) काम (Kám) (کام)

MASHGHÚL मशगूल (ع - ص) مشغول

संलग्न (Sanlagn) (سن لگن) तन्मय (Tanmai) (تن مے) (Lín) (لین) निरत (Nirat) (نرت) मुनहमिक (Munha-mik) (ملہمک)

تبا دلاے خیاالات (وچار ونے)
(Tabádalaye khayálat
(خیالات)

مشوش (ع - ص)

MUSHAV, VASH موشاوش

1. उद्विग्न (Udvign) (ادوگن) आतुर
(Ātur) (آتور) परेशान (Preshán
(پریشان)

2. चिंतित (Chintit) (چلنت) मुत-
फकिर (Mutafak, kir) (متفکر)

MASH, HÚR مشهور (ع - ص)

1. प्रसिद्ध (Prasid, dh) (پرسدھ) प्रथित
(Pratit) (پرتیت) ख्यात (Khyát
(کھیات) सब में जाहिर (Sab meñ
zāhir) (سب میں ظاہر)

2. यशवान् (Yashván) (یہش وان) कीर्तिवान् (Kīrti vān)
(کیرتی وان) नामवर (Námvar) (نام ور)

مشہی (ع - ص)

MUSHAH, HI मुशाह ही

रुचि वर्द्धक (Ruohi vardhak) (رچی
وردھک) अग्नि वर्द्धक (Agni vardhak
(अग्नि वर्द्धक) भूख बढ़ाने वाला
(Bhúkh barhāne vāla) (بھوکھ بڑھانے والا)

مشیت (ع - ص)

MASHÍYAT मशीयत

1. ईश्वरेच्छा (Ishwarech, chha) (ایشورےچھا)
खुदा की मर्ज़ी (Khuda ki
marzi) (خدا کی مرضی)
2. इच्छा (Ich, chha) (اچھا) मरज़ी (Marzi
(مرضی)

3. जटिल (Jatil) (جٹل) उलझा हुआ
(Uljha hua) (الچھا ہوا)

مشکل (ع - ص)

MUSHAK, KAL मुशकल

साकार (Sákár) (ساکار) मूर्तिमान् (Múrti-
mán) (मूर्ति मान) मुजस्सम (Mujas,
sam) (موجسسم)

MASHKÚR मशकूर (ع - ص)

1. धन्य (Dhan nya) (دھنیہ) काबिले
शुक्रिया (Qábile shukriya) (قابل
شکریہ)

2. कृतज्ञ (Kritaggya) (کرتگیہ) शुक्र
गुजार (Shukr guzár) (شکر گزار)
دوسرے معنون میں غلط ہے، صرف
کم پڑھے لکھے بولتے ہیں

مشکوک (ع - ص)

MASH, KÚK मशकूक

संदिग्ध (Sandigdh) (سن دگدھ)
संशयात्मक (Sanshayátmak) (سن
شیا تمک) मुश्तबह (Mushtabah
(مشتبه)

MASHMÚL मशमूल (ع - ص)

संयुक्त (San, yukt) (سن یکت) संमिलित
(Sammilit) (سم ملت) शामिल (Shámil
(شامل)

مشورہ (ع - مذ)

MASHVURA मशवुरा

1. परामर्श (Parámarsh) (پرامرش)
सलाह (Saláh) (صلاح)
2. विचार विनिमय (Vichár vinimai)

MUSAHEH مصحح (ع - مذ) مسہحہ

1. शोधक (Shodhak शुोधक) सुधारक (Sudhārak سدھارک) दुरुस्ती करने वाला (Durusti kerne vāla दुरुस्ती کرنے والا)
2. ईक्ष्य वाचक (Īkohhya vāohak ऐक्ष्य वाचक) प्रूफ रीडर (Proof reader प्रूफ रीडर)

MUSHAFA مصحف (ع - مذ) मुसहफ

1. ग्रंथ (Granth ग्रन्थ) पोथी (Pothi पोथी) किताब (Kitāb किताब)
2. धर्म ग्रंथ (Dharm granth धर्म ग्रन्थ) सहीफा (Sahifa صحیفہ)
3. कुरान (Qur ān قرآن)

MISDAQ मिसदाक (ع - مذ) मिस्दाक

1. चरितार्थ (Charitārth चरि तार्थ) चस्पान (Chaspān چسپان)

MASDAR مصدر (ع - مذ) مسدر

1. उद्गम (Udgam उद्गम) निकलने की जगह (Nikalne ki jagah निकलنے کی جگہ)
2. धातु (Dhātu دھاتو) वह शब्द जिस से क्रियाएँ बनती हैं (Voh shabd jis se kriyāen banti hain وہ شبد جس سے کریایں بنتی ہیں)

MUSIR मुसिर (ع - ص) मुसिर

1. आग्रही (Āg.grahi आग्रही) ज़िद करने वाला (Zid karne vāla ضد کرنے والا)

MISRA मिसरा (ع - مذ) मिसरा

1. पद (Pad पद) चरण (Charan چरण)

مشيخت (ع - مث)

MÁSHÍKHAT मशीखत

1. गुरुत्व (Guruttwa गुरुत्व) श्रेष्ठता (Shresh,thata श्रेष्ठता) बुजुर्गी (Buzurgi बुजुर्गी)
2. अहंवाद (Ahamvād अहंवाद) विकत्था (Vikat,tha विकत्था) डींग (Díng डींग)

MUSHIR मुशिर (ع - ص) مشیر

1. परामर्श दाता (Parāmarsh dáta परामर्श दाता) सलाह कार (Saláh kár صلاح کار)

MUSÁHIB मुसाहिव (ع - ص) مصاحب

1. पार्श्व वर्ती (Pārshwa varti पार्श्व वर्ती) हम नशीन (Ham nashīn हम नशीन)
2. सभासद (Sabhāsad सभासद) हाज़िर बाश (Házir bāsh حاضر باش)

MASÁF मसाफ (ع - مذ) مصاف

1. युद्ध (Yuddh युद्ध) समर (Samar समर) जंग (Jang جنگ)
2. रण क्षेत्र (Ran chhettr रण क्षेत्र) मैदाने जंग (Maidāne jang मैदान جنگ)

مصالحت (ع - مث)

MUSÁLAHAT मुसालहत

1. संराध (Sanrádh संराध) समभौता (Samjhauta समझौता)
2. संधि (Sandhi संधि) सुलह (Sulh صلح)

2. पवित्र (Pavitr) शुद्ध (Shud, dh
پاک (Pák) (شده)

3. निर्मल (Nirmal) निथरा हुआ
(Nithra hua) (نتھرا ہوا)

MUSAFFI मुसफ़ी (ع - ص) مصفی
शोधक (Ehodhak) (شودھک) साफ़ करने
वाला (Sáf karne vála) (صاف کرنے والا)

MUSLEH मुस्लेह (ع - ص) مصالح

1. सुधारक (Sudhárak) (سدهارک)
इसलाह करने वाला (Isláh karne vála
(اصلاح کرنے والا)

2. दोष निवारक (Dosh nivárak) (دوش
نیوارک) बुराई दफ़ा करने वाला
(Buráyi dafa karne vála) (برائی دفع کرنے والا)

مصالحات (ع - م)

MASLAHAT मसलहत

1. हित (Hit) (هت) भलाई (Bhaláyi
(بهلائی)

2. परामर्श (Parámarsh) (پرامرش)
सलाह (Saláh) (صلاح)

3. अच्छाई (Ach, chhayi) (اچھائی)
ख़ूबी (Khúbi) (خوبی)

MASLÚB मसलूब (ع - ص) مصلوب

फांसी दिया गया (Phánsi diya gaya)
सूली पर चढ़ाया हुआ (Súli par chadháya hua)
(سولی پر چڑھایا ہوا)

MUSALLA मुसल्ला (ع - م) مصلى

नमाज़ पढ़ने की चट्टाई (Namáz parhne
ki chatáyi) (نماز پڑھنے کی چٹائی)

शेर का आधा टुकड़ा (Sher ka ádha
tukra) (شعر کا آدھا ٹکڑا)

MASRAF मसरफ़ (ع - م) مصرف

1. लाभ कारिता (Lábh kárita) (لاہ)
फ़ाईदा मंदा (Fáida mandi)
(فائدہ مندی)

2. प्रयोजन (Prayojan) (پریوجن)
मतलब (Matlab) (مطلب)

MASRÚA, मसरूअ (ع - ص) مصروع

अपस्मारी (Apasrári) (اپس ماری)
मिरगी का मरीज़ (Mirgi ka mariz)
(مرگی کا مریض)

MASRÚF मसरूफ़ (ع - ص) مصروف

संलग्न (Sanlagh) (سن لگن) लीन
(Lin) प्रवृत्त (Pra, vritt) (پرورت)
मशगूल (Mashghúl) (مشغول)

مصطلحات (ع - ص)

MUSTALAH मुस्तलह

पारिभाषिक शब्द (Páribhāshik shabd)
इस्तिलाही लफ्ज़ (Istilāhi lafz)
(پارہاشک شبد)

مصطلحات (ع - م)

MUSTALAHÁT मुस्तालाहत

पारिभाषिक शब्दावली (Páribhāshik
shabdávali) (پارہاشک شبداولی)
इस्तिलाही अलफ़ाज़ (Istilāhi alfáz)
(اصطلاحی الفاظ)

MUSAFFA मुसफ़फ़ा (ع - ص) مصفا

1. स्वच्छ (Swach, ohh) (سوجھ) उज्ज्वल
(Ujjwal) (اچھ) साफ़ (Sáf) (صاف)

(Chitera) तसवीर बनाने वाला
(Tasvîr banâne vâla) (تصویر بنانے والا)

MASŪN मसून (ع - ص)
सुरक्षित (Surak ohhit) (سورکھیت)
महफूज़ (Mahfûz) (محفوظ)
اس لفظ کا املا مصنون کرنا غلط ہے

MUSĪBAT मुसीबत (ع - م)
1. आपत्ति (Āpatti) (آپتی) आफत (Āfat) (آفت)
2. क्लेश (Klesh) (क्लेश) दुःख (Dukh, kh) (दुःख) रंज (Ranj) (रंज)
3. दुर्घटना (Durghatana) (दुर्घटना) हादसा (Hādīsa) (حادثة)
4. कठिनाता (Kathinata) (कठिनाता) मुश्किल (Mushkil) (مشکل)
5. दुर्गति (Durgati) (दुर्गति) नहूसत (Nahūsāt) (نہوست)
6. दैवी विपत्ति (Daini vipatti) (दैवी) बला (Bala) (بلا)

MUZĀRE मुज़ारे (ع - م)
वह क्रिया जिसमें वर्तमान और भविष्य दोनों ज़माने पाए जायें (Voh kriya jis men vartamān aur bhavish,shya donon zāmāne pāe jāen) (وہ کریم جس میں ورتمان اور بھوشیم دونوں زمانے پائے جائیں)

MUZĀ,AF मुज़ाअف (ع - ص)
द्विगुण (Dwigun) (دگن) दूना (Dūna) (دونا)

مصمم (ع - ص)

MUSAM, MAM सुसम्मम

सुदृढ़ (Sudriḥ) (سودرڑھ) अचल
(Achal) (अचल) पक्का (Pakka) (پکا)
मज़बूत (Mazbūt) (مضبوط)

مصنف (ع - م)

MUSAN, NIF सुसन्निक

ग्रंथकार (Granth kār) (گرنده کار) रचयिता
(Rachayita) (رچیتا) प्रणेता (Praneta)
(Tasnif) तसनीफ करने वाला (Tasnif karne vâla) (تصنیف کرنے والا)

MASNŪ, A मसनू अ (ع - ص)
निर्मित (Nirmit) (نرمیت) रचित (Rachit)
(Bana hua) बना हुआ (Bana hua) (بنا ہوا)

مصنوعات (ع - م)

MASNŪ, ĀT मसनूआत
किसी देश की बनी हुई चीज़ें (Kisi desh ki bani hui chizen) (کسی دیس کی بنی ہوئی چیزیں)

MASNŪ, YI मसनूई (ع - ص)

1. कृत्रिम (Kritrim) (کتریم) बनावटी
(Banāvati) (بنارتنی)
काल्पनिक (Kālpānik) (کالپنک)
फर्ज़ी (Farzi) (فرضی)
3. अप्राकृतिक (Apprākritik) (آپپرا)
(Ghair fitri) गैर फ़ित्री (کرتک)
(غير فطری)

MUSAV, VIR सुसव्विर (ع - م)
चित्र कार (Chittirkār) (چتر کار) चितेरा

MUZHIK मुञ्जिक (ع - ص) مضحك
उपहासक (Up hāsak) (اپہاسک)
(Hansor) (هانسور)

MAZ, HAKA मञ्जका (ع - مذ) مضحکہ
उपहास (Uphās) (اپہاس) परिहास
(Parihās) (پریہاس) हंसी (Hansi)
(हंसी) तमसखुर (Tamaskhur)
(تمسخر)

MUZIR मुञ्जिर (ع - ص) مضر
हानिकर (Hānikar) (हानी کر) अहितकर
(Ahitkar) (अहित कर) नुकसानदेह
(Nuqsāndeh) (نقصان دہ)

MIZRĀB मित्राव (ع - مٹ) مضرب
सितार बजाने के लिए उँगली में पहिने
का छल्ला (Sitār bajāne ke liye ungli
men pahinne ka ohalla) (ستار بجانے
کے لیے انگلی میں پہننے کا چھला)

MAZAR, RAT मञ्जत (ع - मٹ) مضرت
हानि (Hāni) (हानी) अहित (Ahit)
(अहित) नुकसान (Nuqsān) (نقصان)

MAZRŪB मञ्जुब (ع - ص) مضروب
1. आहत (Āhat) (अहत) घायल
(Ghāyal) (گھायल)

2. गुणित (Gunit) (गुणित) गुणा किया
हुआ (Guna kiya hua) (गुना किया हुआ)

MUZTAR मुञ्जतर (ع - ص) مضطر
आतुर (Ātur) (आतुर) व्याकुल (Vyākul)
(व्याकुल) उद्विग्न (Udvign) (उद्विग्न)
परेशान (Pareshān) (परेशान)

MUZĀF मुञ्जाफ (ع - ص) مضاف
संबन्ध (Sambandhya) (سمبندھیہ)
(Musnad) (مسند)

MUZĀFĀT मुञ्जाफात (ع - مذ) مضافات
उपनगर (Upnagar) (اپ نگر) शाखा
नगर (Shākha nagar) (شاخہ نگر) शहर
का गिदों नवाह (Shahr ka girdonavāh)
(شہر کا گردونواح)

مضاف الیہ (ع - ص)

MUZĀF-ILAIH मुञ्जाफ इलैह
संबन्ध वान् (Sambandh vān) (سمبندھ
(Musnad ilaih) (مسند الیہ)
(وان)

مضامین (ع - مذ)

MAZĀMĪN मञ्जामीन
مضمون کی جمع دیکھو 'مضمون'

مضائفہ (ع - مذ)

MUZĀYAQA मुञ्जायका
हानि (Hāni) (हानी) अनिष्ट (Anisht)
(अनिष्ट) हर्ज (Harj) (हरज) कबाहत
(Qabāhat) (قباحت)

MAZBŪT मञ्जबूत (ع - ص) مضبوط

1. दृढ़ (Drīḥ) (درجہ) पक्का (Pakka)
(पक्का) मुहकम (Muhkam) (محکم)

2. स्थायी (Isthāyi) (استھائی) पायदार
(Pāedār) (پائدار)

3. बलिष्ठ (Balisṭh) (بلیشتہ) सशक्त
(Sashakt) (सशक्त) ताकत वर
(Tāqat var) (طاقت ور)

2. निबंध (Nibandh) लेख (Lekh) (مقاله) (Maqála) (لیکھ)
3. विषय (Vishai) मौज़ुअ (Mauzún) (موضوع) (Mawzu'at)
4. कविता (Kavita) शाहरी (Sháeri) (کویتا) (Sháeri) (شاعری)

مضمون نگار (ع - ف - ص)

MAZMÚN-NIGÁR मज़मून निगार
निबंधकार (Nibandh kár) (نبدھ کار)
लेखक (Lekhák) (لیکھک)
लिखने वाला (Mazmún likhne vála) (مضمون لکھنے والا)

MUTÁBIQ मुताबिक (ع - ص) مطابق

1. सदृश (Sadrish) तुल्य (Tulya) (سدش) (Tulya) (تلیه) (Misl)
2. अनुसार (Anusár) बमूज़िब (Bamújib) (انوسار) (Bamújib) (بموجب)

مطابقت (ع - م - ث)

MUTÁBAQAT मुताबकत

सदृशता (Sadrishata) अनुकूलता (Anukúlata) (سدشता) (Anukúlata) (انوکولتا) (Samánata) (سماننا) (Mushábahat) (مشابهت)

MUTÁLABA मुतालबा (ع - م - ड) مطالبه

1. अभियाचन (Abhiyáchan) माँग (Máng) (ایبی) (Máng) (مانگ)
डिमांड (Demand) (دیمانڈ)
2. अधर्थन (Adh,dhyarthan) दावा (Dáva) (ادھرتھن) (Dáva) (دعوا)
क्लेम (Claim) (क्लेम)

MUZTARIB मुज़तरिब (ع - ص) مضطرب
अधीर (Adhír) (ادھیر) व्याकुल (Vyákul) (व्याकुल) बेचैन (Be chain) (बेचैन) (Betáb) (बेताब)

MUZ,IF मुज़्इफ (ع - ص) مضعف
अशक्तकर (Áshakt kar) (अशक्त कर) कमज़ोर करने वाला (Kamzor karne vála) (कमज़ोर करने والا)

MUZ,GHA मुज़्गा (ع - म - ड) مضغه
मांस पिंड (Máns pind) (मानस पिंड) गोश्त का लोथड़ा (Gosht ka lothra) (گوشت کا لوٹھڑا)

مضمحل (ع - ص)

MUZMAHIL मुज़्महिल

1. शिथिल (Shithil) मंद (Mand) (شیتھیل) (Mand) (مند)
सुस्त (Sust) (سست)
2. श्रान्त (Shránt) क्लान्त (Klánt) (شرانت) (Klánt) (کلانت) थका हुआ (Thaka hua) (تھکا ہوا)

MUZMAR मुज़्मर (ع - ص) مضممر
गुप्त (Gupt) (गुप्त) निहित (Nibit) (نيहित) पोशीदा (Poshida) (پوشیده)

مضمضه (ع - م - ड)

MAZ,MAZA मज़्मज़ा
आचमन (Áchaman) (अचमन) गारा (Gharára) (غارة) कुल्ली (Kulli) (کल्ली)

MAZMÚN मज़्मून (ع - म - ड) مضمون

1. अर्थ (Arth) मतलब (Matlab) (अर्थ) (Matlab) (ماتلاب)
माँनी (Ma,ni) (مائی)

2. मनोवांछित (Manovāñchit) मनो
रोचक (Rochak) (روچک) وانچھत
पसंदीदा (Pasandīda) (پسندیدہ)

MATAR मतर (म - मं) मटर
वर्षा (Varsha) (वर्षा) वृष्टि (Vrishti)
बरसात (Barsāt) (बरसात) (वृष्टि)

MUTRIB मुत्रिब (म - मं) मूत्रब
गायक (Gāyak) (गायक) गवैया (Gavaiya)
(गवैया)

MAT,ŪN मत्ऊन (म - मं) मटून
निंदित (Nindit) (निंदत) गर्हित (Garhit)
बदनाम (Bad nām) (बदनाम) (गर्हित)
रुसवा (Rusva) (रुसवा)

MATLAB मत्लब (म - मं) मटलब

1. अर्थ (Arth) (अर्थ) मानी (Māni)
(معنى)
2. आशय (Āshai) (आशे) मकसद
(Maqsad) (مقصد)
3. प्रयोजन (Prayojan) (प्रयोजन)
सरोकार (Sarokār) (सरोकार)
4. स्वार्थ (Swārth) (स्वार्थ) गरज़
(Gharaz) (غرض)

مطلب براری (ع - ع) (م - م)

MATLAB-BARĀRI मत्लब बरारी

कार्य सिद्धि (Kārya sid, dhi) (कार्य)
स्वार्थ सिद्धि (Swārth siddhi) (स्वार्थ)
काम निकालना (Kām nikālna) (काम)
(निकालना)

MATLABI मत्लबी (म - मं) मटलबी
स्वार्थी (Swārthi) (स्वार्थी) (स्वार्थ पर)

3. अध्यायचना (Adhyāchana) (अध्या)
तक्का (Taqqā) (तक्का) (याचना)
4. धन (Dhan) (धन) अर्थ (Arth)
(अर्थ) रकम (Raḡam) (रकम)

MUTĀ,LA,Ā मुतालआ (म - मं) मुतालआ

1. अध्ययन (Adh, dhyān) (अध्ययन)
गौर से पढ़ना (Ghaur se paṛhna)
(गौर से पढ़ना)
2. निरीक्षण (Nirikḡhan) (निरीक्षण)
गौर से देखना (Ghaur se dekḡna)
(गौर से देखना)

MATAB मतब (म - मं) मटब
चिकित्सालय (Chikitsālai) (चिकित्सालय)
तबीब का कमरा (Tabīb ka kamra)
(طبيب کا کمرہ)

MATBAKH मत्बख (म - मं) मटबख

पाक शाला (Pāk shāla) (पाक शाला)
रसोई घर (Rasoyi ghar) (रसोई घर)
बावरची खाना (Bāvarchi khāna)
(बावरची خانه)

MATBA मत्बा (म - मं) मटबा

यंत्रालय (Yantrālai) (यंत्रालय) मूद्रणालय
(Press) (मूद्रणालय) प्रेस
(Chhāpa khāna) (छापा खाना) (प्रेस)
(چھاپہ خانہ)

MATBŪKH मत्बूख (म - मं) मटबूख

क्वाथ (Kwāth) (क्वाथ) जोशदा
(Joshānda) (जोशान्दा)

MABŪ,A मत्बूआ (म - मं) मटबूआ

2. मुद्रित (Mud, drit) (मुद्रित) छापा
(Chhēpa hua) (छापवा) (मुद्रित)

(وانچھت) چاھا ھوآ (Cháha hua چاھا ھوا)

2. پرم پاٽر (Prem pátr پرم پاٽر)
ماشوق (Máshúq معشوق)

مطمح نظر (عف - مذ)

MATMAHE-NAZAR متماھے نازر

درشتی کेंدر (Drishti kendr درشتی)
ابھیشٹ (Abhísht ابھیشٹ)
لکھیا (Lakchhya لکھیا)
اصلی مقصد (Asli maqсад اصلی مقصد)

MUTMA,IN متماइन (ع - ص) مطمئن

1. سنتوشٹ (Santusht سنتوشٹ) تৃত
(Trípt تروپت) آغايا ھوا (Agháya hua آگھایا ھوا)
2. نیشھینٹ (Nishchint نیشھینٹ)
بے فکر (Be fikr بے فکر)
3. نیشپریہ (Nisprih نیشپریہ) کانے
(Qáne قانع)

MUTÍ,A متیآ (ع - ص) مطیع

1. وشی بھوت (Vashíbbút وشی بھوت)
آدھین (Adhín آدھین) تابے
(Tábe تابع)

2. آنویائی (Anuyáyi آنویائی) آنوساری
(Anusári آنوساری) مقلد
(Muqallid مقلد)

MAZÁLIM مزالیم (ع - مذ) مظالم

مظلمہ کی جمع

اتیاچار (Attyáchár اتیاچار)
آنتییاں (Auftiyán آنتییاں) سختیاں
(Sak_tiyán سختیاں)

(سوارتنہ پر Swáarth par)
خود غرض (Khud gharaz خود غرض)

MATLA متلا (ع - مذ) مطالع

1. اڈیستھل (Udayasthal اڈیستھل)
تولہ ہونے کی جگہ (Tulú hone ki jagah تولوع ہونے کی جگہ)
2. غزال کا پہلا شعر (Ghazal ka pahla sher غزال کا پہلا شعر)

MUT,TALA متتلا (ع - ص) مطاع

سُचित (Súchit سوچت) ویشٹ
(Vig,gyapt وگ،گیت) ایتلا آ
دیا ھوآ (Ittilá,a diya hua ایتلا آ دیا ھوآ)

MUTLAQ متلک (ع - ص) مطابق

1. نیتانت (Nitánt نیتانت) کتڑے
(Qatyi قطعی)
2. کواچیت (Kwachit کواچیت) زارامی
(Zara bhi ذرا بھی)
3. سامانیہ (Sámán,nya سامانیہ)
عام (Ám عام)

مطلقہ (ع - ص)

MUTAL,LAQA متللکا

تیکتا (Tyakta تیکتا) ویکھدیتا
(Vich,cohedita وچ،چھدیتا) تلالک
دی ھوئی اورت (Taláq di hui aurat دی ھوئی اورت)

MATLÚB متلُوب (ع - ص) مطلوب

1. وآنچھت (Vánchhit وآنچھت)
آبھیشٹ (Abhísht آبھیشٹ) متا
وآنچھت (Manovánchhit وآنچھت)

2. दर्शन (Darshan दर्शन) जलवा (Jalva جلوہ)
3. ज़ाहिर होने की जगह (Zāhir hone ki jagah ظاهر ہونے کی جگہ)
- MA मअ (ع - اسم جار) مع सह (Sah سه) साथ (Sāth ساتھ)
- MA,AN मअन (ع - ص) मअन तत्त्वण (Tatehhan तत् चण) त्वरित (Twarit توریت) तुरंत (Turant تورنت) फौरन (Fauran فوراً)
- MU,ÁRIZ मुअरिज़ (ع - ص) معارض 1. प्रति द्वंद्वी (Pratidwandwi प्रति द्वंद्वी) हरिफ (Herif हरिफ) 2. शत्रु (Shattru شتر) दुश्मन (Dushman دشمن) 3. उपद्रवी (Upad,dravi अपद्रवी) भगडालू (Jhagṛálú جهگڑالو)
- MU,ÁRAZA मुअरअज़ (ع - م) معارضه उपद्रव (Upad,drav अपद्रव) भगड़ा (Jhagra جهگڑا) टंटा (Tanta تنتا)
- MA,ÁSH मअश (ع - م) معاش 1. जीविका (Jivika जीविका) वृत्ति (Vritti वृत्ति) रोज़ी (Rozi روزی) 2. जीवनोपाय (Jivanopáay जीवोनوپا) जीवन हेतु (Jivan hetu जीवोन हेतु) ज़रिया मअश (Zriya-ma,ásh जरیہ) ذریعہ معاش
- مأشرت (ع - م)
- MU,ÁSHARAT मुअशरत नागरिकता (Nāgarikata नागरिकता) साम- (Nār ناور)
- MUZÁ,HARA मुज़ाहरा प्रदर्शन (Pradarshan प्रदर्शन) किसी मांग के समर्थन में आम जनता का जलसा या जुलूस (Kisi máng ke samarthan men ám janata ka jalsa ya julús کسی مانگ کے سمورتن میں عام جلستا یا جلوس)
- MUZAFFAR मुज़फ़र (ع - ص) مظفر विजेता (Vijeta वीजेता) प्राप्त विजय (Prápt vijai प्राप्त) फातेह (Fáteh فاتح)
- MAZLAMA मज़लमा (ع - م) مظالمه 1. अपराध (Aprádh अपराध) कसूर (Qusúr قصور) 2. पाप (Páp पाप) वबाल (Vabál وبال) 3. अत्याचार (Attyáchár अत्याचार) ज़ुल्म (Zulm ظلم)
- MAZLUM मज़लूम (ع - ص) مظلوم नृशंसित (Nrishansit نرشنسیت) ज़ुल्म रसीदा (Zulm rasída ظلم رسیدہ)
- MUZ,HIR मुज़हिर (ع - ص) مظهر द्योतक (Dyotak دیوتک) सूचक (Súchak सूचक) ज़ाहिर करने वाला (Zāhir karne wāla ظاهر کرنے والا)
- MAZ,HAR मज़हर (ع - م) مظهر 1. प्रकाश (Prakásh प्रकाश) नूर (Nūr نور)

भिषज (Bhisaj) इलाज करने
वाला (Ilāj karne vāla) (ع - م)
MUĀLAJA मुआलाजा (ع - م)
चिकित्सा (Chikitsa) उपचार
(upohār) इलाज (Ilāj) (ع - م)
مع الخیر (ع - ص)

MA,AL-KHAIR मअल खैर
सकुशल (Sakushal) कुशल
पूर्वक (Kushal pūrvak) (कुशल पूर्वक)
MUĀMALA मुआमला (ع - م)

1. व्यापार (Vyāpār) व्यवहार
(Vyav, hār) चलन (Chalan)
(چلن)

2. घटना (Ghatana) वाकिआ
(Vā, qīā) (واقعہ)

3. आदान प्रदान (Ādān pradān) आदान
(پردان) लेन देन (Len don)
(لین دین)

4. संराधन (Sanrādhān) (سن رادھن)
समझौता (Samjhauta) (سمجھوتا)

5. वाद (Vād) अभियोग (Abhiyog)
(ابھی یوگ) मुकदमा (Muqadma)
(مقدمہ)

MUĀNID मुआनिद (ع - ص)

1. शत्रु (Shatru) बैरी (Bairi)
(دشمن) दुश्मन (Dushman) (دشمن)

2. विरोधी (Virodhi) मुखा-
लिफ (Mukhālīf) (مخالف)

(معاندت (ع - م)

MUĀNADAT मुआनदत

1. शत्रुता (Shatrutā) बैर
(بیر) (Bair)

जिकता (Sāmājikata) आपस
में मिल जुल कर जिंदगी गुजारना (Āpas
meñ mil jul kar zindagi guzārna)
(آپس میں مل جل کر زندگی گزارنا)
معاشرہ (ع - م)

MU,ĀSHARA मुआशरा
समाज (Samāj) (سماج)
(Society) (سوسائٹی)

MU,ĀSIR मुआसिर (ع - ص)
सम कालीन (Sam kālīn) (سم کالین)
हम अस् (Ham asr) (هم عصر)

MU,ĀF मुआफ (ع - ص)

1. क्षमिता (Chhamit) मुआफ
किया गया (Muāf kiya gaya) (معاف
کیا گیا)

2. मुक्त (Mukt) बरी (Bari) (بري)

MUĀFI मुआफी (ع - م)

1. क्षमा दान (Chhama dān) (چھما دان)
बख्शिश (Bakhshish) (بخشش)

2. मुक्ति (Mukti) छुटकारा
(Chhutkāra) (چھٹکارا)

3. وہ زمین چو کسی رئیس یا سرکار
کی طرف سے کسی کار گزار کے
صلے میں ملی ہو

معافی نامہ (ع - م)

MUĀFI-NĀMA मुआफी नामा

क्षमा पत्र (Chhama patr) (چھमा پتر)
मुआफी की तहरीर (Mu,āfi ki tahrir)
(معافی کی تحریر)

MUĀLIJ मुआलिज (ع - ص)
चिकित्सक (Chikitsak) (چکیت سک)

2. प्रतिज्ञा (Pratiggya) इकरार (Iqrār)

3. रंप्रतिज्ञा (Sampratiggya) सम्प्रतिज्ञा (Agrcon ent)

MUÁ,YANA मुआयना (ع - مذ)

1. निरीक्षण (Nir-kehhan) انیسپیکشن (Inspection)

2. पर्यवेक्षण (Paryavekohhan) غور سے دیکھنا (Ghair se dekhna)

MA,BAD मा(अ)बद (ع - مذ)

आराधना गृह (Árádhana grih) عبادت خانہ (Ibádat khána)

MA,BAR मा(अ)बर (ع - مذ)

1. घाट (Ghát) नदी पार करने की जगह (Nadi pâr karnê ki jagah)

2. सेतु (Setu) पुल (Pul)

MA,BÚD मा(अ)बूद (ع - ص)

1. पूजित (Pújit) आराधित (Áráchit) जिसे पूजा जाय (Jise púja jáe)

2. ईश्वर (Íshwar) खुदा (Khuda)

MOTABAR मोतबर (ع - ص)

विश्वस्त (Vish,shwast) विश्वास पत्र (Vish,shwás páttir)

2. द्वेष (Dwesh) بُغْض (Bughz)

3. परस्पर द्वेष या बैर रखना (Paraspar dwesh ya bair rakhna)

MUÁNAQA मुआनका (ع - مذ)

आतिंगन (Álingan) गले मिलना (Gale nilna)

MUÁVAZA मुआवजा (ع - مذ)

1. प्रतिकार (Pratikár) प्रतिफल (Pratiphal) बदला (Badla)

2. हानिपूर्ति (Hánipúrti) हानिपूर्ति (Taláfi)

3. प्रतिकर (Pratikár) किसी चीज़ के बदले में दिया हुआ रुपया (Kisi chíz ke badle men diya hua rupia)

MUÁVIN मुआविन (ع - ص)

सहायक (Saháyak) सहकारी (Sahkári) मददगार (Madad-gár)

معاونت (ع - مث)

MUÁ,VANAT मुआवनत

सहायता (Saháyata) सहकारिता (Sahkáritya) मदद (Madad)

MU,ÁHADA मुआहदा (ع - مذ)

1. संविदा (Samvida) समझौता (Samjbhauta) कंट्रैक्ट (Contract)

MOTAMAD मोतमद (ع - ص) معتمد
 विश्वस्त (Vish,shwast) دوش، شوست
 मोतबर (Motabar) معتبر

MA,TÚB मा(अ)तूब (ع - ص) معتوب
 कोप पात्र (Kop pátr) کوپ پاتر
 क्रोध भागी (Krodh bhági) क्रोध भागी
 जिस पर गुस्सा हो (Jis par ghusa ho) جس پر غصہ ہو

MOJIB मोजिब (ع - ص) معجب
 अहंकारी (Ahankári) اہنکاری
 घमंडी (Ghamandi) گھمنڈی
 मगरूर (Magh-rúr) مغرور

MOJIZA मोजिज़ा (ع - مذ) معجزہ
 1. चमत्कार (Chamatkár) چمٹکار
 कौतुक (Kautuk) کوٹک
 शोबदा (Shobada) شعیبہ
 2. वह चमत्कार जो किसी पैग़म्बर से
 जाहिर हो (Voh chamatkár jo kisi
 paighambar se zahir ho) وہ چمٹکار جو کسی
 پیغمبر سے ظاہر ہو

MA,JÚN मा(अ)जून (ع - مث) معجون
 पाक (Pák) پاک
 वह मुक्कव दवा जो
 शहद मिलाकर गूँधी जाय (Voh murak,
 kab dava jo shahd mila kar gúndhi
 jáe) وہ مرکب دوا جو شہد ملا کر
 گنڈھی جائے

(معدلت (ع - مٹ)

MA,DILAT मा(अ)दिलत
 न्याय (Nyáo) نیای
 नीति (Níti) نیٹی
 इनसाफ (Insaáf) انصاف

एतबार के काबिल (وشواس پاتر
 (Etibár ke qábil) اعتبار کے قابل

MOTADIL मोतदیل (ع - ص) معتدل

1. संतुलित (Santulit) سن تلت
 متوازن (Mutavázin) متوازن
2. सम शीतोष्ण (Samshítoshn) سم
 न बहुत गर्म न बहुत ठंडा
 (Na bahut garin na bahut thandá)
 نہ بہت گرم نہ بہت ٹھنڈا

معترض (ع - ص)

MOTARIZ मोतरिज़
 आपत्ति कर्ता (Ápatti karta) آپتی کرتا
 एतिराज़ करने वाला (Etiráz karne
 vála) اعتراض کرنے والا

MOTARIF मोतरिफ (ع - ص) معترف
 स्वीकर्ता (Swi karta) سوبی کرتا
 अंगी-
 कृत (Angikrit) انگی کرت
 इकरार
 करने वाला (Iqrár karne vála) اقرار
 کرنے والا

MOTAQID मोतकिद (ع - ص) معتقد
 श्रद्धावान् (Shrid,dháván) شریدهاوان
 श्रद्धालु (Shrid,dhálu) شریدهالو
 एतिकाद
 रखने वाला (Etiqád rakhne vála) اعتقاد
 رکھنے والا

MOTAKIF मोतकिफ (ع - ص) معتكف
 एकांत तापस (Ekánt tápas) ایکانت
 अकेले में इबादत करने वाला
 (Akele men ibádat karne vála) اکیلے
 میں عبادت کرنے والا

गिजा की थेली (Ghiza ki thaili)
غذا کی تھیلی

معذرت (ع - مٹ)

MA,ZIRAT मा (अ) जिरत

1. विवशता (Vivashata) (وشتا)

मजबूरी (Majbūri) (مجبوری)

2. क्षमायाचना (Chhama yáchana)
उज्र खाही (Uzr kháhi) (چھمایاچنا)
عذر خواہی

MA,ZŪR मा (अ) जूर (ع - ص)

1. विवश (Vivash) (دوش) लाचार
(Láchar) (لاچار)

2. क्षम्य (Chham,mya) (چھمیہ)
क्षंतव्य (Chhantav,vya) (چھن توہیہ)
क्राविले सुआफी (Qábile muáfi)
(قایل معافی)

MU,ARRA मुरा (ع - ص)

1. रिक्त (Rikt) (رکت) वंचित (Vanchit)
(खाली) (Kháli) (ونچت)

2. अयोग्य (Ayogya) (ایوگیہ) नाकाबिल
Ná qábil (ناقابل)

3. मूल्य पुस्तक जिस पर टीका टिप्पणी
न हो (Múllyā pustak jis par tika
tip,pani na ho) (مولیہ پستک
جسپر टीका टिप्पणी نہ ہو)

4. सरल गद्य जो अलंकारादि से खाली
हो (Saral gaddya jo alankarádi
se kháli ho) (سرل گدیہ جو
الانکاری سے خالی ہو)

MERÁJ मेराज (ع - مٹ)

1. सोपान (Sopán) (سوپان) सीढ़ी
(Sīṛhi) (سیڑھی)

MA,DIN मा(अ)दिन (ع - مذ)

खनि (Khani) (کھنی) आकर (Ákar) (آکر)

खान (Khán) (کھان) कान (Kán) (کان)

معذنیات (ع - مذ)

MA,DANÍYÁT मा(अ)दनीयात

खनिज पदार्थ (Khanij padárth) (کھنیج)

खान से निकलने वाली चीज़ें
(Khán se nikalne váli chízen) (کھان
سے نکلنے والی چیزیں)

معدود (ع - ص)

MA,DŪD मादूद (मअदूद)

कति पय (Katipai) (کتنی پے) थोड़े (Thore)
(चंद) (Chand) (تھوڑے)

معدودے چند (ع - ص)

MA,DŪDE-CHAND मअदूदे चंद

कतिपय (Katipai) (कتنि पے) गिती के
(Ginti ke) (कतनि के) बहुत थोड़े
(Bahut thore) (بہت تھوڑے)

MA,DŪM मा (अ) दूम (ع - ص)

1. नष्ट (Nasht) (نشت) ध्वस्त (Dhwast)
(برباد) (Barbád) (دغوست)

2. लुप्त (Lupt) (لپت) राइब (Gháib)
(غائب)

3. अप्राप्य (Ap,práp,pya) (اپ پراپیہ)
नायाब (Náyáb) (نایاب)

MEDA मेदा (ع - مذ)

1. उदर (Udar) (أدر) जठर (Jathar)
(पेट) (Pet) (جठور)

2. आमशय (Ámashai) (آمائیہ)
पक्वशय (Pak,kwáshai) (پکواشے)

फौज की तरतीب (Fauj ki tartib)
(فوج کی ترتیب)

2. युद्ध (Yud,dh) लड़ाई (Larāyi)
(لڑائی)

MA,RÚZ मा (अ) रुज़ (ع - ص)
निवेदित (Nivedit) कथित
(Kathit) अर्पित किया हुआ
(Arz kiya hua) (عرض کیا ہوا)
(معروضہ (ع - مذ)

MA,RÚZA मा (अ) रुज़ा

1. प्रार्थना (Prārthana) इल-
तिजा (Iltija) (التهجا)
2. प्रार्थना पत्र (Prārthana pattr)
प्रार्थना (Arzi) (عرضی)

MA,RÚF मा (अ) रूफ (ع - ص)

1. प्रसिद्ध (Prasid,dh) मशहूर
(Mashbūr) (مشہور)
2. शत (Gyāt) जाना हुआ
(Jāna hua) (جانا ہوا)

MUAZ,ZAZ मुअज़ज़ (ع - ص)

1. आदर (Ádrit) समानित
(Sam,mánit) इज्ज़त दार
(Izzat dār) (عزت دار)
2. उच्च (Uch,ch) प्रतिष्ठित (Pra-
tishtit) (پرستش تہت) आला
(Ála) (اعلیٰ)

MA,ZÚL मा (अ) जूल (ع - ص)

पदच्युत (Padaach,chyut) (پدچیت)
अपदस्थ (Apadasth) (اپدستہ) नौकरी
से हटाया हुआ (Naukri se hatāya hua)
(नौकरी سے ہٹایا ہوا)

2. مسلمانوں کے عقیدے کے مطابق
حضرت محمد صاحب کا جسم
کے ساتھ آسمان پر جانا

MUARRIF मुअररिफ (ع - ص)

प्रशंसक (Prashansak) (پرشنسک)
श्लाघी (Shlāghi) तारीफ करने
वाला (Tārīf karne vāla)
(والا)

(معرفت (ع - مٹ)

MA,RIFAT मा (अ) रिकत

1. परिचय (Parichai) जान
पहचान (Jān pahchān) (جان
پہچان)
2. अध्यात्म (Ad,dhyātm) (ادھیاتم)
इलाहीयात (Ilāhiyāt) (الہیات)
3. द्वारा (Dwāra) ज़रिए से
(Zariye se) (ذریعے سے)

(معركہ (ع - مذ)

MA,RIKA मा (अ) रिका

1. क्षेत्र (Chhettr) मैदान
(Maidān) (میدان)
2. युद्ध (Yud,dh) समर (Samar)
(लड़ाई) (Larāyi) (لڑائی)
3. उपद्रव (Upad,drav) झगड़ा
(Jhagṛa) (جھگڑا)
4. धूम धाम (Dhūm dhām) (دھوم دھام)
हंगामा (Hangāma) (هنگامہ)

(معركہ آرائی (ع - مٹ)

MA,RIKA-ÁRÁYI मा (अ) रिका आरायी

1. युद्ध सज्जा (Yud,dhesajja) (یدھ سجا)

2. अवज्ञा (Avaggya (اوگیا) ना फर-
मानी (Ná farmáni (نافرمانی)

MU,ATTAR सुअत्तर (ع - ص) معطر
सुगंधित (Sugandhit (سوگندھت)
सुवासित (Suvásit (سوواست) खुशबू
में बसा हुआ (Khushbu men basa
hua (خوشبو میں بسا ہوا)

MU,ATTAL सुअत्तल (ع - ص) معطل
1. स्थगत (Isthagat (اس تھگت)
निलंबित (Nilambit (نلمبت) सस्पेंड
(Suspend (سس پینڈ)
2. वृत्ति हीन (Vritti hīn (वृत्ति हीन)
बे रोजगार (Be rozgār (بے روزگار)
3. आलसी (Álasī (آلسی) दीला (Dhīla
(دهیلا) सुस्त (Sust (سست)

MOTI मोती (ع - ص) معطی
दाता (Dāta (داتا) अनुदाता (Anudāta
(انو داتا) अता करने वाला (Ata karne
vāla (عطا کرنے والا)

MU,AZ,ZAM सुअज्जम (ع - ص) معظم
मान्य (Mán,nya (مانیه) आदरणीय
(Ádaranīya (آدرنیه) पूज्य (Pujya
(پوجیه) मुहतरम (Mohtaram (مؤتارم)

MA,QŪL मा(अ)कूल (ع - ص) معقول
1. उचित (Uchit (اچت) यथोचित
(Yathochit (یثوچت) मुनासिब
(Munásib (مناسب)
2. यथार्थ (Yathārth (یثہارتہ) सहीह
(Sahīh (صحیح)
3. शिष्ट (Shisht (ششت) मुहज्जब
(Mubazzab (مہذب)

معشوق (ع - ص)

MA,SHUQ मा (अ) शूक
प्रेम पात्र (Prem pátr (پريم پاتر)
प्रिय (Priya (پريہ) प्रियतम (Priyatam
(محبوب) महबूब (Mahbúb (پريہ تم)

معشوقہ (ع - مٹ)

MA,SHUQA मा (अ) शूका
प्रेमिका (Premika (پريم کا) प्रियतमा
(Priyatama (پريہ تما) प्रिया (Priya
(پرينہی) प्रणयिनी (Pranayini (پرنہی)
प्रेयसी (Preyasi (پريہ سی) वल्लभा
(Vallabha (ولہا) कान्ता (Kanta (کانتا)
प्रेमास्पदा (Premāspada (پريماس پدا)
महबूबा (Mahbūba (محبوبہ)

MA,SŪM मा (अ) सूम (ع - ص) معصوم

1. निर्दोष (Nirdosh (نردوش) निष्पाप
(Nishpāp (نہسپاپ) बे कसूर
(Be qusūr (بے قصور)
2. बालक (Bālak (بالک) बच्चा (Bach,
cha (بچہ)
3. सरल स्वभाव (Saral swabhāo (سرل
सादा लौह (Sāda lauh (ساده لوج
(سادہ لوح)
4. वह आदमी जो प्राकृतिक निष्पाप हो
(Voh ādami jo prākritik nishpāp
ho (وہ آدمی جو پراکرتک نہس
ہو) (پاپ ہو)

معصیت (ع - مٹ)

MA,SIYAT मा (अ) सियत
1. पाप (Pāp (پاپ) पातक (Pātak
(پاتک) गुनाह (Gunāh (گناه)

معلوم (ع - ص)

MA,LU'M ما (ا) لوم

1. جات (Gyát گیات) جانا हुआ
(Jána hua جانا ہوا)2. دیدت (Vidit ودت) زاهر (Záhir
ظاهر)

IU,ALLA موملا (ع - ص) معلی

1. شریشت (Shreshth شریشتہ) بار (Bara برا)

2. بالند (Uch, ch لچ) بالند (Balend
بلند)3. مہان (Mahán مہان) ازم (Azím
عظیم)

U,AMMA مومما (ع - مذ) معما

1. پھلیکا (Prahelika پھلیکا) پھلی
(Paheli پھلی)2. پرتی یوگیتا (Pratiyogita پرتی
یوگیتا) مومما (Mu,amma معما)

E,MÁR مسمار (ع - مذ) معمار

1. نیرماتا (Nirmáta نیرماتا) سراسhta
(Srashta سراسhta) تخرلیک کرنے
والا (Takhlík korne vála
تخلیق کرنے والا)2. گریہ کارک (Grib kárák گریہ کارک)
راج (Ráj راج)

معماری (ع - مٹ)

EMÁRI مسماری

واستو کلا (Vástu kela واستو کلا)

واستو شلپ (Vástu shílp واستو شلپ)

واستو کرم (Vástu karm واستو کرم)

4. سٹولیت (Santulit سن تلت) جچا
تولا (Jancha tula جچا تولا)

(Mauzún موزون)

5. نیای شاستر (Nyáe shástr نیای
شاستر) مانتیک (Mantiq منطق)6. نیرتار (Niruttar نیرتار) لا جاباب
(La javáb لا جواب)7. یثیشٹ (Yathesht یثیشٹ) کافی
(Káfi کافی)

معکوس (ع - ص)

MA,KÚS ما (ا) کوس

1. ادبومکھ (Adbomukh ادبومکھ)
اوندھا (Auudha اوندھا)2. وپاریت (Viparít وپاریت) اولتا
(Uta الٹا)

MU,ALLQ موملاک (ع - ص) معاق

1. لامبت (Lam:bit لامبت) لٹکا हुआ
(Latka hua لٹکا ہوا)2. نیلامبت (Nilambit نیلامبت)
موملاک (Mu,attal معطل)

MU,AL,LIM موملایم (ع - ص) معلام

ادھیاپک (Adh,dhyápak ادھیاپک)

شیکھک (Shikchhak شیکھک) پاٹک

(Páthak پیٹھک) پدانے والا (Pa:thá-
ne vála پڑھانے والا)

معلمہ (ع - مٹ)

MU,AL,LIMA موملایم

ادھیاپیکا (Adh,dhyápika ادھیاپیکا)

پڑھانے والی (Pa:tháne váli پڑھانے والی)

(والی)

معمولی (ع - مٹ)

MA, MÚLI ما (آ) مولی

1. साधारण (Sādhāran साधारण)
सामान्य (Sāmān, nya सामانیہ)
गैर अहम (Ghair aham غیہ اہم)
2. परंपरागत (Paramparāgat پرہم)
रिवाजी (Rivāji رواجی)

MU, AMBAR सुअमर (ع - ص)

सुरभित (Surabhit सुरभित) सुगंधित (Sugandhit सुगंधित)
अमर की (Ambar ki अमर की)
खुशबू में बसा हुआ (khushbu men basa hua خوشبو میں بسا ہوا)

MU, AN, VAN सुअनवन (ع - ص)

समर्पित (Samarpit समर्पित) नामजद (Nām zad نام زد)
کسی کے نام پر منسوب کی ہوئی
کتاب

معنی (ع - مذ)

MA, NA (I) मा (आ) ना (नी)

1. अर्थ (Arth अर्थ) शब्दार्थ (Shabdārth शब्दार्थ)
मतलब (Matlab مطلب)
2. आशय (Āsbai آشے) उद्देश्य (Ud, deshya اودیشیہ)
मकसद (Maqsad مقصد)
3. कारण (Kāran کارن) हेतु (Hetu هتو)
سبب (Sabab سبب)
4. अंतःकरण (Antah karan انتہ کران)
باطن (Bātin باطن)
5. सुन्दरता (Sundarata سندرता)
खूबी (Khūbi خوبی)

भवन निर्माण (Bhavan nirmān بھون
راج गौरी (Rāj gīri راج
گوری)

MU, AM, MAR सुअमर (ع - ص)
वयो वृद्ध (Vayovrīd, dh वयो ورتھ)
जरार (Jarjar जरار) जरा ग्रस्त (Jara grast
جرا گراست) बूढ़ा (Būṛha بڑھا)

MA, MAL मा (आ) मल (मं - ع)

प्रयोग शाला (Prayog shāla پروغ
شالہ) गवेषणालय (Gaveshnālai
گوبشنالے) लैबोरेट्री (Laboratory
لبرٹری)

معمور (ع - ص)

MA, MŪR मा (आ) मूर

1. परि पूर्ण (Paripūrṇ परि پورن)
भरा हुआ (Bhara hua بھرا ہوا)
2. वसित (Vasit وست) संनिवसित (Sannivasit سن نوست)
आबाद (Ābād آباد)

معموره (ع - مذ)

MA, MŪRA मा (आ) मूरा

वस्ती (Basti بستی) आबादी (Ābādi
آبادی)

MA, MŪL मा (आ) मूल (ع - ص)

1. नियम (Niyam نهم) दस्तूर (Dastūr
دستور)
2. परंपरा (Parampara پرہم) रिवाज (Rivāj
رواج)
3. जिस पर कोई अमल किया गया हो (Jis par koi amal kiya gaya ho
جس پر کوئی عمل کیا گیا ہو)

MUGH مغ (ف - مذ) **مُغ**
 अग्नि होत्री (Agnihottri) (اگنی هوتری)
 अग्नि पूजक (Agnipūjak) (اگنی پوجک)
 आतश परस्त (Ātash parast) (آتش پرست)

MAGHĀK مغاک (ع - مذ) **مَغَاک**
 कंदरा (Kandara) (کلندرا) गुफा (Gupha) (گھوہ)
 खोह (Khoh) (کھوہ)

مغالطہ (ع - مذ)

MUGHĀLATA مغالطتا

1. भ्रम (Bhram) (بھرم) भ्रांति (Bhrānti) (بھرانٹی) वह्म (Vah,m) (وہم)
2. विस्मृति (Vismriti) (ویسمرتی) सहव (Sab,v) (سہ و)
3. त्रुटि (Truti) (تڑتی) भूल (Bhul) (بھول) गलती (Ghalati) (غلطی) (بھول)
4. छल (Chhal) (چھل) धोखा (Dhokha) (دھوکھا) फरेब (Fareb) (فریب)

MUGHĀN مغان (ف - مذ) **مُغَاں**
 1. अग्नि पूजक (Agnipūjak) (اگنی پوجک) आतश परस्त (Ātash parast) (آتش پرست)
 2. शौंडिक (Shaundik) (شاونڈک) शराब पिलाने वाला (Sharāb pilāne vāla) (شراب پلانے والا)

مغایرت (ع - مذ)

MUGĀYARAT مغایارت

1. विरोध (Virodh) (ویرودھ) मुखालफत (Mukhālafat) (مخالفت)
2. अस्वजनता (As,swajanata) (اس سوا سوانجناتا) असंगी (Aśāngī) (اس سوانگنی) बेगानगी (Begānagi) (بہگانگی)

MEYĀR मेयार (ع - مذ) **مِیَآر**

1. कप (Kash) (کاش) कसौटी (Kasauti) (کسوتی)
2. आदर्श (Ādarsh) (آدرش) मिसाल (Misāl) (مثال) नमूना (Namūna) (نمونہ)
3. माप दंड (Māpdand) (ماپ دند) पैमाना (Paimāna) (پیمانہ)

MA,YĪ,YAT मईयत (ع - مذ) **مِیَیَآت**
 संगति (Sangati) (سنگتی) सहवास (Sah vās) (سہ واس) साथ (Sāth) (ساتھ) معیشت (ع - مذ)

MA,YĪSHAT मईशत

1. जीवन (Jīvan) (جیون) जिंदगी (Zindagi) (زندگی)
2. जीविका (Jīvika) (جیویکا) रोजी (Rozi) (روزی)

MU,YĪN मुईन (ع - ص) **مِیَیَن**
 सहायक (Sahāyak) (سہایک) सहाय (Sahāye) (سہاے) सहायी (Sahāyi) (سہائی) मददगार (Madad gār) (مددگار)

MO,AI,YAN मुऐयन (ع - ص) **مِیَیَن**
 नियत (Niyat) (نیت) निश्चित (Nishchit) (نشدت) सुकरर (Mujarrar) (مقرر)

معیوب (ع - ص)

MA,YŪB मा (अ) यूब
 दूषित (Dūshit) (دوشت) कलंकित (Kalankit) (کالکیت) लाँछित (Lānchhit) (لانشیت) ऐबदार (Aibdār) (عیبدار)

2. मस्तिष्क (Mastishk مستشک)

भेजा (Bheja بهيجا)

3. गिरी (Giri गरी) खुश्क फलों का
मावा (Kl^ushk phalon^u ká máva
خشک پھلوں کا مارا)4. सार (Sár सार) तत्व (Tattwa तत्व)
लुब्बे लुबाब (Lubbe lubáb لب
لہاب)

MAGHSUL मगसूल (ع - ص) مغسول

1. परिमार्जित (Parimárit परिमार्जित)
परिष्कृत (Parish krit परیش کرت)
धोया हुआ (Dhoya hua دھویا ہوا)
2. विधि पूर्वक पानी या अरक में खरल
करके बारीक की हुई दवा (Vidhi
púrvak páni ya araq nē kharal
kar ke barík ki hui dawa ودھی
پوروک پانی یا عرق میں کھریل
کر کے باریک کی ہوئی دوا)

مغشوش (ع - ص)

MAGH,SHÚSH मगशूश

1. कृत्रिम (Kritrim कर्त्रिम) बनावटी
(Banávti بناوٹی)
2. मिथ्या (Mith,thya میتھیا) कूट (Kút
कूटा खोटा (Khotá کوٹا)

MAGHZÚB मगज़ूब (ع - ص) مغضوب

प्रकोप भाजन (Prakop bhájan प्रकोप
भाजन जिस पर गज़ब हो (Jis par
ghazab ho جس پر غضب ہو)

MIGHFAR मिगफर (ع - م) مغفر

शिरस्त्राण (Shirastrán शिरस تران)
खोद (Khod خرد)

مغتنم (ع - ص)

MUGJITANAM मुगतनम

सराहनोय (Saráhaníya سرانهیہ)

गनीमत (Ghanímat غنیمت)

MAGHIRIB मग़रिब (ع - م) مغرب

1. अस्ताचल (Astáchal استاچل)
सूरज के डूबने की जगह (Súraj ke
dúbne ki jagah سورج کے ڈوبنے کی جگہ)

2. पश्चिम (Pashchim پشچیم)
प्रतीची (Pratíchi پرتیچی)
पच्छिम (Pach,chim पچچیم)

3. पाश्चात्य (Pásh,oháttya پاشچانیہ)
श्वेत द्वीप (Shwet dwíp شویت
دروپ) योरोप (Europe یورپ)

4. सूरज ढ़बने की नमाज़

مغربی (ع - ص)

MAGHRIBI मग़रिबी

1. प्रतीच्य (Pratíchyia پرتیچییہ)
पश्चिमीय (Pash,chimíya पشچیمیہ)
पच्छिम का (Pach,chim ka पچچیم کا)
2. श्वेत द्वीप/ Shwet dwípiya शویت
योरोप का (Europe ka یورپ کا)

MAGHRÚR मग़रूर (ع - ص) مغرور

अहंकारी (Ahankáři اھنکاری) अभिम नी
(Abhimáni ابھی مانی) दर्पो (Darpi
گھمنندی) घमंडी (Ghamandi درپی)

MAGHZ मगज़ (ع - م) مغز

1. मज्जा (Majja मज्जा) हड्डी का गूदा
(Haddi ka gúda هڈی کا گودا)

MUGHANNI مughanni (ع - ص) مغنی

گایک (Gáyak) گایان (Gáyan) گایان
گایا (Gavaiya) گایا

مغنیہ (ع - مٹ)

MUGHAN, NIYA مughan, niya

گایکی (Gáyaki) گایینی (Gáyini) گانے والی (Gáno váli) گانے والی

MUGHILÁN مughilán (ع - مذ) مغیلان

ببور (Babbur) واربور (Varbur) ببول (Babúl) واربور

مفاجات (ع - ص)

MUFAJÁT مufaját

اکسمات (Akasmát) اچانک (Achának)

مفاخرت (ع - مٹ)

MUFÁKHARAT مufákharat

1. گارو (Garv) مان (Mán) فاکھر (Fakh, r)

2. اہم واد (Ahamvád) شوخی (Shokhi)

MAFÁD مafád (ع - مذ) مفاد

1. ہٹ (Hit) بھلائی (Bhaláyi)

2. نفع (Nafa) لاف (Lábh)

مفادعامہ (ع - مذ)

MAFÁDE-ÁMMA مafáde-ámma

لوک ہٹ (Lok hit) جن ہٹ (Jan hit) آوامی بھلائی (Avámi bhaláyi)

مغفرت (ع - مٹ)

MAGHFIRAT مaghfirat

موکتی (Moket) موکتی (Mukti) بکھش (Bakhshish)

MUGHAL, LAZ مughal, laz (ع - ص) مغال

1. پراگڑ (Pragárh) گاڑا (Gárh) 2. اشلیل (Ashlil) فہش (Fuhsh)

مغلاط (ع - مٹ)

MUGHAL, LAZÁT مughal, lazát

گندی گالییاں (Gandi gáliyán) گالییاں

MUGHLAQ مughlaq (ع - ص) مغلاق

گورہ (Gúrh) نگرہ (Nigúrh) کلشٹ (Klisht) مشکل (Mushkil) سے سمجھ میں آنے والا کلام

MUGHLIM مughlim (ع - ص) مغلیم

گدہوگی (Gud bhogi) بچا (Bach, chu báz)

MAGHLÚB مaghluúb (ع - ص) مغلوب

پراجت (Parájit) پراست (Parást) زیر (Zer)

MAGHMÚM مaghmúm (ع - ص) مغموم

سنت (Santápt) شاکست (Shok-grast) غم گین (Gham gin)

MAFTÚH मफ्तूह (म - ए) مفتوح

1. विजित (Vijit (वजत जीता हुआ
(Jíta hua (जिता हुआ)
2. उद्घाटित (Ud, ghátit (उद, गहात
खोला हुआ (Kholá hua (कहोला हुआ)
3. वह حرف जिस पर ज़र हो

MAF, TÚN मफ्तून (म - ए) مفتون

- मृग (Mugdh (मगद मोहित (Mohit
(फरेफ्त (Farefta (फरेफ्त (मोहत)

MUFTI मुफ्ती (म - ए) مفتی

- विधि निषेधक (Vidhi nishedhak (विधि निषेधक
(Fatvá dene vála (फातवा देने वाला
(फतवी दिले वाला)

MAFAR मफर (म - ए) مفّر

- छुटकारा (Chhut kára (छुटकारा नजात
(Naját (नजात)

MUFAR, REH मुफर्रेह (म - ए) مفرح

- हर्ष वर्द्धक (Harsh vardhak (हर्ष वर्द्धक
(Farhat dene vála (फरहत देने वाला
(फरहत दिले वाला)

MUFRAD मुफ़रद (म - ए) مفرد

1. एकाकी (Ekáki (एकाकी अकेला
(Akela (अकेला)
2. अमिश्रित (Amishrit (अमिश्रित
गैर मुक्कब (Ghair murakkab (गैर मुक्कब
(मरुब)

MUFRIT मुफ़रित (म - ए) مفراط

- चुर (Praochur (चुर उद्विक्त

मफारत (म - ए) مفارقت

MUFÁRAQAT मुफारकत

- वियोग (Viyog (वियोग विरह (Virah
(Judáyi (जुदाई (विरह)

मफाहमत (म - ए) مفاهمة

MUFÁHAMAT मुफाहमत

1. संधि (Sandhi (सन्धि सुलह
(Sulh (सुलह)
2. मध्यमार्ग (Madh, dhya márg (मध्यमार्ग
(Samjhauta (समझौता (मार्ग)

MUFT मुफ्त (म - ए) مفت

- निःशुल्क (Nish, shulk (निःशुल्क
(Be qímat (बे कीमत)

MIFTÁH मिफ्ताह (म - ए) مفتاح

- कुंजी (Kunchika (कुंजी कुंजी
(Táli (ताली (कुंजी)
(Kunji (कुंजी)

मफ्तख़ (म - ए) مفتخز

MUF, TA KHAR मुफतखर

- सम्मानित (Sammánit (सम्मानित
(Adrit (अदरत मुअज़ज़
(Muaz, zaz (मूअज़ज़)

MUFTARI मुफ्तरी (म - ए) مفتري

1. आरोपक (Áropak (आरोपक इलज़ाम
लगाने वाला (Ilzám lagáne vála
(अलज़ाम लगाने वाला)
2. खल (Khal (क़ल कुटिल (Kutil
(Dusht (दुष्ट (कुटिल शरीर
(Sharír (शरीर)

2. षडयंत्र (Shadyantr) (شدیلنتر)
سازش (Sázish)

3. अशांति (Ashánti) (اشانتی) कितना
(Fitna) (فتله)

مفسده برداز (ع - ص)

MAFSADA-PARDÁZ मफसदा परदाज

1. उपद्रव कारी (Upaddrav kári) (اُپد'دروکاری)
दंगा मचाने वाला (Danga macháne vála) (دنگا مچانے والا)

2. षडयंत्र कारी (Shadyantr kári) (شدیلنتر کاری)
साजिश (Sázishi) (سازشی)

MUFAS, SIR मुफसिर (ع - ص) مفسر

भाष्य कार (Bháš,shya kár) (بہاشیہ کار)
तफसीर लिखने वाला (Tafsir likhne vála) (تفسیر لکھنے والا)

MAFSIL मफसिल (ع - م) مفصل

संधि (Sandhi) (سندھی) जोड़ (Joṛ) (جوڑ)
शरीर का कोई जोड़ (Sharír ka koyi joṛ) (شریر کا کوئی جوڑ)

MUFAS,SAL मुफस्सल (ع - ص) مفصل

1. सविस्तार (Savistár) (سویستار)
तफसीली (Tafsili) (تفصیلی)

2. स्पष्ट (Ispasht) (اسپشت) वाज़ेह
(Vázeh) (واضح)

3. ब्योरे वार (Byorevár) (بیورے وار)
तफसील वार (Tafsil vár) (تفصیل وار)

MAF,ÚL मफ्जल (ع - ص) مفعول

1. कर्म (Karm) (کرم) मफ्जल
(Mafúl) (مفعول)

(Udrakt) (اُدركت) अत्यधिक (Attyadhik)
(به افراط) बहुफरात (Ba ifrát) (بہ افراط)

MAFRÚR मफ्रूर (ع - ص) مفرور

1. पलायित (Paláyit) (پلاؤت) भागा
हुआ (Bhága hua) (بھاگا ہوا)

2. भूमिगत (Bhúmígat) (بہومی گت) (بہومی گت)
अंडर ग्राउंड (Undcr ground) (اُنڈر گراؤنڈ)

MAFRÚSH मफ्रूश (ع - ص) مفروش

1. बिछा हुआ (Bichha hua) (بیچھا ہوا)
2. छितराया हुआ (Chhitráya hua) (چھित्रا یا ہوا)

مفروضات (ع - م) مذ

MAFRÚZÁT मफ्रूजात

कल्पनायें (Kalpanáen) (کल्पنائیں)
फर्ज़ी बातें (Farzi báten) (فرضی باتیں)

مفروضه (ع - م) مذ

MAFRÚZA मफ्रूज़ा

कल्पना (Kalpana) (کल्पना) गढ़ंत
(Garhant) (گڑھنت)

MUFSID मुफ्सिद (ع - ص) مفسد

1. उपद्रवी (Upab, dravi) (اُپد'درووی)
फसादी (Fasádi) (فسادی)

2. दोषोत्पादक (Doshotpádak) (دوشت)
खराबी पैदा करने वाला
(Kharábi paida karne vála) (خرابی پیدا کرنے والا)

مفسده (ع - م) مذ

MAFSADA मफसदा

1. उपद्रव (Upad,drav) (اُپد'درو) दंगा
(Danga) (दंगा)

MAF,LŪK مفلوك (ع - ص) مفلوك
نیردن (Nirdhan نردھن) کنگال
(Kangál کنگال) مفلیس (Mufliis
(مفلیس)

MAF,HŪM مفھوم (ع - ص) مفھوم

1. آرث (Arth ارتھ) متلہب (Matleb
(مطلب)

2. भाव (Bhāv भाव) मंशा (Mansha
(मंशा)

3. उद्देश्य (Uddeshya उद्देश्य) मकसद
(Maqsad مقصد)

MUFÍD मुफीद (ع - ص) مفید

1. लाभ दायक (Lábh dáyak लाभ
दायक)

2. लाभ कारी (Lábh kári लाभ
कारी) नफा देने वाला (Nafa देने
vala वाला)

2. उपयोगी (Upyogi उपयोगी)

उपकारी (Upkári उपकारी)

आमद (Kár ámad کارآمد)

MUQÁBIL मुकाबिल (ع - ص) مقابل

1. संमुख (Sam,mukh सममुख)

(Samakehh समकھ) प्रत्यक्ष

(Pratyakohb प्रतिपक्ष) सामने

(Sámne سامنے)

2. अपेक्षाकृत (Apekohha krit अपेक्षाकृत)

मुकाबलतन (Muqábalatan मुकाबलतन)

(مقابلتاً)

MUQÁBALA मुकाबला (ع - ص) مقابلہ

1. तुलना (Tulana तुलना) समानता

(Samánata समानता) बराबरी (Bara-

bari برابری)

2. गुद भोग्य (Gud bhoggya गुदभोग्य)

माबून (Mábún माबून) वह मर्द

जिसे बुरा काम कराने की लत हो

(Voh mard jise bura kám karáno

ki lat ho وہ مرد جسے برا کام کرانے کی

لत ہو)

MAF,QŪD مفقود (ع - ص) مفقود

1. अप्राप्य (Appráppya अपप्राप्य)

नायाब (Na yáb नायाब)

2. अज्ञात (Aggyát अज्ञात) नामालूम

(Na málúm नामعلوم)

3. अदृश्य (Adrish,shya अदृश्य)

ग़ाيب (Ghábib غائب)

MUFAB,KIR मुफक्किर (ع - ص) مفكر

विचारक (Vicháarak विचारक)

फिकर करने वाला (Fikr karne vála

فكر کرنے والا)

MUF,LIS मुफलिस (ع - ص) مفلس

1. निर्धन (Nirdhan निर्धन) दरिद्र

(Dariddr दरिद्र) अकिंचन (Akin-

chan अकिंचन) बेज़र (Be zar بے زر)

MUFLISI मुफलिसी (ع - ص) مفاسی

निर्धनता (Nirdhanata निर्धनता)

(Dariddrate दरिद्रता) दीनता (Dínata

بے زر) बेज़री (Be zari بے زر)

MAFLŪJ मफलूज (ع - ص) مفلوج

पक्षाघात ग्रस्त (Pakhhághát grast

अर्धंगी (Ardhángi अर्धंगी)

फालिज ज़दा (Fálíj zada फालिज

زد)

MAQÁLA مكاله (ع - مذ) مقاله

1. پربندھ (Prabandh) लेख (Lekh) मज़मून (Mazmún) (مضمون)
2. निबंध (Nibandh) थीसिस (Thesis) (تهیسیس)

MAQÁM مقام (ع - مذ) مقام

1. स्थान (Isthán) जगह (Jagah) (جگہ)
2. निवास स्थान (Nivásasthán) नौस (Jáo qayám) (جاء قیام)
3. अवसर (Avsar) मौका (Mauqa) (موقعہ)
4. श्रेणी (Shreni) दर्जा (Darja) (درجہ)
5. पड़ाव (Paráo) मंज़िल (Manzil) (منزل)
6. विश्राम (Vishráam) क्रयाम (Qayám) (قیام)

MAQÁMI मकामी (ع - م) مقامی

1. स्थानीय (Istháníya) (استہانیہ)
- स्थानिक (Isthánik) (استہانک)
- लोकल (Local) (لوکل)

مقاومت (ع - ص)

MUQÁVAMAT मुकावमत

1. प्रति पक्ष (Pratipakchh) (پرتی پکچھ) विरोध (Virodh) (विरोध) मुखालफत (Mukhálafat) (مخالفت)
2. प्रतियोगिता (Pratiyogita) (پرتی یوگیتا) मुकाबला (Muqábala) (مقابلہ)

2. स्पर्धा (Ispardha) (اسپردھا) संस्पर्धा (Sanspardha) (संसपर्धा) प्रतियोगिता (Pratiyogita) (प्रतियोगिता) कम्पीटीशन (Competition) (कम्पीटिशन)

مقاتله (ع - مذ)

MUQÁTALA मुकातला

1. रक्त पात (Rakt pát) (رکت پات) खूरेज़ी (Khúnrezi) (خون ریزی)
2. युद्ध (Yud,dh) लड़ाई (Laráyí) (لڑائی)

مقاربت (ع - م)

MUQÁRABAT मुकारबत

1. समीपता (Samípata) (سمیپتا) नज़दीकी (Nazdíki) (نزدیکی)
2. सहवास (Sahvás) (سہ واس) हम-बिस्तरी (Hambistari) (هم بستری)

MAQÁSID मकासिद (ع - مذ) مقاصد

مقصد کی جمع

- उद्देश्य (Uddesh) (ادیش) आशय (Áshai) (آشے) मतलब (Matlab) (مطلب)

MUQÁTA,Á मुकातआ (ع - مذ) مقاطعه

1. भेदन (Bhedan) (بھدن) विच्छेद (Vich,ched) (विच्छेद) काटना (Kátna) (کاتنا)
2. संबंध विच्छेद (Sambandh vich,ched) (سمبندھ विच्छेद) कतए (Qat-e-ta,alluq) (قطع) (تعلق)

تقلید کیا (Taqlid kiya gaya) کیا گیا

مقتدر (ع - ص) MUQTADIR

1. ستاوان (Satta vān) سत्तावान
प्रभुत्व शाली (Prabhutwa shālī) प्रभुत्व शाली
इक्तिदार वाला (Iktidār vāla) इक्तिदार वाला
(Iqtidār vāla) (اقتدار والا)
2. ईश्वर का एक नाम (Īshwar ka ek nām) ईश्वर का एक नाम
अिश्वर का एक नाम (Īshwar ka ek nām) अिश्वर का एक नाम

مقتدی (ع - ص) MUQTADI

1. अनुयायी (Anuyāyi) अनुयायी
कर्ता (Anukarta) (अनुकर्ता) मुकल्लिद
(Muqallid) (مقلد)
2. امام کے پیچھے نماز پڑھنے والا

مقتضا (ع - مذ) MUQTAZA

1. अभि याचना (Abhiyāchana) अभि याचना
मांग (Māng) (मानग) तक्राजा
(Taqaža) (تقاضا)

مقتل (ع - مذ) MAQTAL

1. वधभूमि (Vādhbhūmi) (ودھ بهومي)
2. वध स्थल (Vadhasthal) (ودھستھل)
3. कत्ल गाह (Qatl gāh) (قتل گاہ)

مقتول (ع - ص) MAQTUL

1. हत (Hat) (हत)
2. निहत (Nihat) (نہت)
3. वधित (Vadhit) (ودھت)
4. कत्ल किया हुआ (Qatl kiya hua) (قتل کیا ہوا)

مقدار (ع - مث) MIQDAR

1. परिमाण (Parimān) (پريمان)
2. मात्र (Mātra) (ماترا)
3. انداز (Andāz) (انداز)

مقبرہ (ع - مذ) MAQBARA

1. मृत गृह (Mritgrih) (موت گره) समाधि
भवन (Samādhi bhavan) (سمادھی)
2. समाधि मंडप (Samādhi mandap) (سمادھی منڈپ)
3. पटी हुई कब्र (Patī hui qabr) (پٹی ہوئی قبر)

مقبل (ع - ص) MUQBIL

1. स्वीकार कर्ता (Swikār karta) (سوی کار)
2. इकबाल करने वाला (Iqbāl karne vāla) (اقبال کرنے والا)
3. तेजस्वी (Tejas, swi) (تیجس سوئی)
4. प्रतापी (Pratāpi) (پر تاپی)
5. इकबाल गंद (Iqbāl mand) (اقبال مند)

مقبوضہ (ع - ص) MAQBŪZA

1. अधिकृत (Adhikrit) (ادھی کرت)
2. वशीभूत (Vāshi bhūt) (وشی بهوت)
3. कब्जे में आया हुआ (Qabze men āya hua) (قبضے میں آیا ہوا)

مقبول (ع - ص) MAQBŪL

1. स्वीकृत (Swikrit) (سوی کرت)
2. मनज़ूर (Manzūr) (منظور)
3. मान्य (Mānya) (مانیہ)
4. काबिल (Qābīle taslīm) (قابل تسلیم)

مقتدا (ع - ص) MUQTADA

1. अग्रगण्य (Aggrgannya) (اگر گنیہ)
2. सरآمد (Sarāmad) (سرآمد)
3. दीक्षा गुरु (Dikohha guru) (دیخھا گورو)
4. مرشد (Murshid) (مرشد)
5. अनुकृत (Anukrit) (انوکرت)
6. तत्कालीन

4. आवश्यक (Ávash,shyak (اوشیک
 زُروری (Zurúri) (مکھیہ)
 5. मुखिया (Mukhiya) गांव
 का चौधरी (Gáon ka chaudhari
 گاؤں کا چوہری

(مقدمہ (ع - مذ)

MUQAD,DAMA मुकदमा

1. मुख बंध (Mukhbandh) (مکھ بندھ)
 प्रस्तावना (Prastávana) (پرستارنا)
 भूमिका (Bhúmika) (بھومیکا) प्राक्कथन
 (Prák,kathan) (پراک کتھن) दीवाचा
 (Dibácha) (دیباچہ)

2. व्यवहार (Vyav,hár) (ویوہار) वाद
 (Vád) (واک) केस (Case) (کیس)

(مقدمہ الجیش (ع - مذ)

MUQAD,DIMATUL-JAISH

मुकद्दिमतुल जैश

- अग्रानीक (Agráník) (اگرانیک) नासीर
 (Násir) (ناسیر) हरावल (Harával
 (هراول)

MAQDÚR मकदूर (ع - مذ)

1. सामर्थ्य (Sámarthya) (سامرتهیه)
 शक्ति (Shakti) (شکتي) मकदिरत
 (Maqdirat) (مقدرت)

2. साहस (Sáhas) (ساهس) मजाल
 (Majál) (مجال)

MUQIR(R) मुकिर (ع - ص)

1. स्वीकर्ता (Swi karta) (سوئی کرنا)
 मंजूर करने वाला (Manzúr karne
 vála) (منظور کرنے والا)

MUQAD,DAR मुकदर (ع - مذ)

1. प्रारब्ध (Prárabdh) (پراربدھ) भाग्य
 (Bhág,gya) (بھاگیہ) अदृश्य
 (Adrish,shya) (ادرشیہ) देव (Daiv
 (قسمت (Qismat) (کیسمت) (دیو)

2. लुप्त (Lupt) (لہت) वह शब्द जो
 इबारत में न हो लेकिन उस का अर्थ
 लिया जाये (Voh shabd jo ibarat me
 na ho lekin us ka arth liya jáe
 وہ شبد جو عبارت میں نہ ہو
 لیکن اسکا ارتھ لیا جائے

(مقدرت (ع - مٹ)

MAQDIRAT मकदिरत

- सामर्थ्य (Sámarthya) (سامرتهیه)
 शक्ति (Shakti) (شکتي) हैसियत
 (Haisiyat) (حیثیت)

(مقدس (ع - ص)

MUQAD,DAS मुकदस

1. पवित्र (Pavitr) (पोत्र) पुनीत
 (Punit) (पलित) पाक (Pák) (پاک)
 2. सदात्मा (Sadátma) (سداتما)
 पुण्यात्मा (Pun,nyátmá) (पुनियात्मा)
 बुजुर्ग (Buzurg) (بزرگ)

MUQAD,DAM मुकदम (ع - ص)

1. प्रथम (Pratham) (پرتھم) अगला
 (Agla) (اگلا)
 2. प्रमुख (Pramukh) (پرومکھ) खास
 (Khás) (خاص)
 3. अनिवार्य (Anivárya) (انہواریہ)
 लाबुदी (Lábudi) (لابدی)

MAQRÚZ مَقْرُوض (ع - ص) مقروض
 ऋणी (Rini) खादक (Khádak)
 (دهانک) धारणक (Dhāranik)
 قرضدار (Qarzdār)

MAQRÚQ مَقْرُوق (ت - ص) مقروق
 आसंजित (Āsanjit) उपायुक्त
 (Upáyukt) कर्क (Qurq)
 (قرق)

MAQSÚM مَقْسُوم (ع - ص) مقسوم
 1. भाज्य (Bhājīya) वह अदद
 जो तक्षीम किया जाये (Voh adad
 jo taqsīm kiya jāo) وة عدد جو
 تقسیم کیا جائے

2. प्रारब्ध (Prārabdh) भाग्य
 (Bhāg,gya) तक्षीर (Taqsīr)
 (تقدیر)

مقشر (ع - ص)

MUQASH,SHAR मुकशशर
 1. निस्तुष (Nistush) छिलका
 या भूसी उतरा हुआ (Chilka ya
 bhūsi utra hua) چھلکا یا بھوسی
 (اترا ہوا)

MAQSAD مَقْصَد (ع - مذ) مقصد
 उद्देश (Ud,desh) अभिप्राय
 (Abhip,prāe) मतलब
 (Matlab)

مقصد براری (ع - م)

MAQSAD-BARĀRI मकसद बरारी
 1. सफलता (Saphalata) काम-
 याची (Kāmyābi)

2. प्रतिज्ञा कर्ता (Pratig,gya karta)
 अहद करने वाला
 (Abd karne vāla)

MAQAR(R) मकर (ع - مذ) مکر
 विराम स्थान (Virāmasthān)
 पड़ाव (Paṛāo) ठहरने
 की जगह (Thaharne ki jagah)
 (کئی جگہ)

MIQRÁZ मिकराज़ (ع - م) مقرض
 कर्तारिका (Kartarika) कर्त्री
 (Kartari) कर्तरी
 कर्तनी (Kartani) कैंची
 (Qainchi)

MUQAR,RAB मुकरब (ع - ص) مقرب
 1. समीपस्थ (Samīpsth) निकट वर्ती
 (Nikat varti) करीबी
 (Qarībi)
 2. पारिषद (Pārīshad) सभासद
 (Sabbhāsad) मुसाहिब
 (Musāhib)

MUQAR,RAR मुकरर (ع - ص) مقرر
 1. नियुक्त (Niyukt) तईनात
 (Ta,yināt)
 2. नियत (Niyat) निश्चित
 (Nishchit) मुऐयन
 (Mu,aiyan)

MUQAR,RIR मुकरर (ع - ص) مقرر
 वक्ता (Vakta) व्याख्यान दाता
 (Vyākhyān dāta) तक्रर करने वाला
 (Taqrīr karne vāla)
 (تقریر کرنے والا)

मल द्वार (Mal dwār) उपस्थ
(Upasth) मवरज (Mabraz
(मिब्रज)

मुकल (मुकल) (मुकल) (मुकल)

यंत्रित (Yantrit) तालित
(Tálit) कुकुल पड़ा हुआ
(Quful para hua) कुकुल
में बंद (Quful men band)
(बंद)

मुकफा (मुकफा) (मुकफा)

सानुप्रास (Sánupprás) सानुप्रास
(Qáfíya band) कानिया बंद

मुकलिलद (मुकलिलद) (मुकलिलद)

1. अनुयायी (Anuyáyi) अनु
कर्ता (Anukarta) अनुसर्ता
(Anusarta) तक्लीद करने
वाला (Taqlíd karne vála)
(कने वाला)

2. धर्मानुयायी (Dharmánuyáyí) धर्म
मतानुगामी (Matánugámi)
(मतानुगामी) पैरौ (Pairau)

मुकलूब (मुकलूब) (मुकलूब)
अधो मुख (Adhomukh)
आँधा (Aundha)

(मुकलूब) (मुकलूब)

मुकना तीस (मुकना तीस)

चुंबक (Chum,bak) आकर्ष
(Ákarsh) अयस्कान्त (Ayaskánt)
(चुंबक पत्थर) (Chumbak
path,thar)

2. अर्थ सिद्धि (Arth sid,dhi) अर्थ
सिद्धि (Abhísht) अमीष्ट सिद्धि
(sid,dhi) काम पूरा
होना (Kám púra hona)
(होना)

मुकसदी (मुकसदी) (मुकसदी)

तदर्थ (Tadarth) एडहाक (Adhoc
(अडहाक)

मुकसूद (मुकसूद) (मुकसूद)

अभिप्रेत (Abhip,pret) अभिप्रेत
उद्देश्य (Uddesh,shya) लक्ष्य
(Lakshya) मुद्दा (Mud,da,á
(मुद्दा)

मुकत्तर (मुकत्तर) (मुकत्तर)

आसुत (Ásut) सावित (Srávit)
भवके से टपकाया हुआ (Bhabke
se tapkáyá hua)

मुकत्ता (मुकत्ता) (मुकत्ता)

1. काट छाँट किया हुआ (Kát chhánt
kiya hua) काट चैहान्त किया हुआ
तराशा हुआ (Tarásha hua)

2. सभ्य (Sabb,bhya) शिष्ट
(Shisht) मुहज्जब (Muhazzab
(मुहज्जब)

मुकतूअ (मुकतूअ) (मुकतूअ)

विच्छिन्न (Vich,chin,n) विच्छिन्न
तराशीदा (Taráshída)

मुकअद (मुकअद) (मुकअद)

गुद (Gud) गुदा (Guda)

ग्रस्त (Prakop grast) (پروکوپ گرسٹ)

जिस पर कहर हो (Jis par qahr ho) (جس پر قہر ہو)

MIQYÁS मीक्यास (ع - مذ) مقياس

माप यंत्र (Māp yantr) (ماپ ینٹر)

अंदाज़ा करने का आला (Andāza karne ka āla) (اندازہ کرنے کا آلہ)

مقياس الحرات (ع - مذ)

MIQYÁSUL-HARÁRAT

मीक्यासुल हरात

ताप मान (Tápmán) (تاپ مان)

मापक (Táp mápak) (تاپ ماپک)

थर्मामीटर (Thermometer) (تھرما میٹر)

MUQAI,YAD मुक़ैयद (ع - ص) مقید

संयत (San,yat) (سن یٹ)

क़ैद (Qaid) (قید)

MUQÍM मुकीम (ع - ص) مقیم

1. निवासी (Nivási) (نواسی) वाशिन्दा

(Báshinda) (باشنده)

2. स्थित (Isthit) (استهت) ठहरा हुआ

(Thahra hua) (تھرا ہوا)

MAK,KÁR मकार (ع - ص) مکار

1. धूर्त (Dhúrt) (دھورت) वंचक

(Van-chak) (ونچک) छली

(Chhali) (چھلی) दगा बाज़

(Daḡha báz) (دغا باز)

2. आडंबरी (Ádambari) (آدمبری)

मिथ्या चारी (Mith,thyá chári)

(Riyakár) (ریاکار)

(ریاکار)

مقنن (ع - ص)

MUQAN,NIN मुकननिन

1. विधायक (Vidháyak) (ودهاییک)

कानून ساز (Qánún sáz) (قانون ساز)

2. विधानज्ञ (Vidhánag,gya) (ودهانگیه)

कानून दा (Qanún dān) (قانون دا)

3. कुतकी (Kutarki) (کوترکی) हुज्जती

(Hujjati) (حجتی)

مقننه (ع - مٹ)

MUQAN,NINA मुकननिना

विधायिका (Vidháyika) (ودهاییکا)

धारा सभा (Dhára sabha) (دهارا سبھا)

कानून सज़ एसम्बली (Qánún sáz

assembly) (قانون ساز اسمبلی)

MAQÚLA मकूला (ع - مذ) مقوله

1. प्रवचन (Pravachan) (پروچن)

कौल (Qaul) (قول)

2. कथन (Kathan) (کتھن) बात

(Bát) (بات)

3. लोकोक्ति (Lokokti) (لوکوکتی) मसल

(Masal) (مثل)

MUQAV,VI मुक़वी (ع - ص) مقوی

पुष्टिकर (Pushti kar) (پوشتی کر) बल

वर्द्धक (Bal vardhak) (بل وودھک)

पौष्टिक (Paushtik) (پوشتک) ताकत

बढ़ाने वाली दवा (Táqat baḡháne

váli dava) (طاقت بڑھانے والی دوا)

MAQ,HÚR मक़ूर (ع - ص) مقهور

कोपभाजन (Kopbhájan) (کوپ بهاچن)

रोषपात्र (Roshpátr) (روش پاتر) प्रकोप

2. विद्यारंभ संस्कार (Vidyārambh
sanskār) वच्चे को
पढ़ने बिठाने की रस्म (Bach,che ko
paṛhne bithāne ki rasm) بچے کو
پڑھانے کی رسم

MUKTASAB मुक्तसब (ع - ص) مکتسب
उपार्जित (Upārjit) कमाया
हुआ (Kamāya hua) کمایا ہوا

MAKTÚB मक्तूब (ع - ص) مکتوب
पत्र (Pattr) चिठ्ठी (Chith,thi
खत (Khat) पाती (Pāti) چٹھی
خط

MAKTÚM मक्तूम (ع - ص) مکتوم
गुप्त (Gupt) छुप्त (Lupt) लुप्त
गुह्य (Gubhya) पोशीदा (Poshida)
پوشیدہ

MUKAD,DAR मुकदर (ع - ص) مکدر
1. मलिन (Malin) समल (Samal)
मैला (Maila) (سمل)
2. अप्रसन्न (Apprasan,n) (اپ پرسن)
मलिन चित्त (Malin chitt) ملن
अफसुर्दा (Afsurda) (افسردہ)

MAK,R मक् (ع - م) مکڑ
छल (Chhal) कपट (Kapat)
व्याज (Vyāj) फरेब (Fareb)
فریب

MUKAR,RAR मुकरर (ع - ص) مکرر
1. पुनः (Punah) फिर (Phir) (پہر)
2. द्विरुक्त (Dwirukt) दुबारा
कहा हुआ (Dubāra kāha hua) دوبارہ
کہا ہوا

مکاشفہ (ع - مذ)

MUKÁSHAFÁ मुकाशफा

अंतर ज्ञान (Antar gyán) (انتر گیان)
अदृश्य ज्ञान (Adrish,shya gyán) (ادرشیمہ)
علم غیب (Ilmo ghaib) (علم غیب)

MUKÁFÁT मुकाफात (ع - م) مکافات

1. प्रति कार (Pratikár) बदला
(Badla) बदله
2. प्रत्यपकार (Pratyapkar) (پرتیپکار)
इन्तिकाम (Intiqám) (انتقام)
3. कर्म दंड (Karmdand) अज्ञाब
(Azáb) (عذاب)

مکالمہ (ع - مذ)

MUKÁLAMA मुकालमा

सवाद (Samvād) (سم واد) वाकोपवाक्य
(Vákopvákkyā) (واکوپ واکیه) प्रश्नोत्तर
(Prishnottar) (پرشنوتتر) सवाल जवाब
(Savál javáb) (سوال جواب)

MAKÁN मकान (ع - مذ) مکان

1. गृह (Grih) गेह (Geh) (گه)
सदन (Sadan) भवन (Bhavan)
(निकेतन) (Niketān) (نیکتین)
वेश्म (Veshm) घर (Ghar) (غیر)
2. आवास (Ávās) आगार (Ágār)
(आगर) ठहरने की जगह (Thaharne ki
jagah) (تھارنے کی جگہ)

MAKTAB मक्तब (ع - مذ) مکتب

1. विद्यालय (Vid,dyalai) पाठ-
शाला (Páthshāla) (پاٹھ شالا) मदरसा
(Madrasa) (مدرسہ)

2. घनाकार (Ghanākār گھناکار)
ایسی شکل جو لمبائی چوڑائی
اونچائی یا گہرائی میں برابر ہو
3. घन (Ghan گھن)
کسی عدد کو اسی عدد میں دو
بار ضرب سے حاصل شدہ عدد مثلاً
'۲۷'—۳ کا مکعب کہلائے گا

MAKFŪL مکفول (ع - ص)
बंधक (Bandhak بندھک) उपप्राधीयित
(Upprādhīyit اپپراڈھییت) रहन
(Rahn رہن)

مکمل (ع - ص)

- MUKAM,MAL मुकम्मल
1. समाप्त (Samāpt समाप्त) खत्म
(Khatm ختم)
2. संपूर्ण (Sampūrṇ सम्पूर्ण) सर्वोप
पूर्ण (Sarvāṅgpūrṇ سروانگ پورن)
तकमील शुदा (Takmīl Shuda तकमीل شده)
3. समस्त (Samast समस्त) पूरा
(Pūra پورا)

MUKNAT मुकनत (ع - مٹ)

1. सामर्थ्य (Sāmarthyah سامرتهیه)
शक्ति (Shakti شکتی) मकदिरत
(Maqdirat مقدرت)
2. बल (Bal بل) शक्ति (Shakti
शक्ति (Zor زور))

مکنون (ع - ص)

- MAKNŪN मकनून
1. गुह्य (Gubhya گھیه) गुप्त (Gupt
गुप्त (Poshida پوشیده) पोशीدا (گپت)

MUKAR,RAM मुकर्रम (ع - ص)
मान्य (Mān,nya مانیه) पूज्य (Pūjjya
शुद्ध (Shrad,dheya شریه) (پوجیه)
मोहतरम (Mohtaram मोहतरم) (دهیه)
مکرم (ع - مٹ)

MAKRAMAT मकरमत
अनुकंपा (Anukampa अनुकम्पा) दया
(Daya دیا) अनुग्रह (Anugrah انوگرہ)
मेहरबानी (Mehrbāni مہربانی)

MAKRŪH मकरूह (ع - ص)
घृणित (Ghrinit گھرنیت) उपेक्षित
(Upekshhit اپیکشیت) घृणास्पद
(Ghrināspad گھرناسپد) घिन पैदा
करने वाला (Ghiu paida karne vāla
گھن پیدا کرنے والا)

مکشوف (ع - ص)

- MAKSHŪF मकशूफ
1. उदघाटित (Udghatit ادگھٹیت)
खुला हुआ (Khula hua کھلا ہوا)
2. विदित (Vidit ویدیت) प्रकट (Prakat
ظاهر) (Zāhir ظاهر)
3. प्रत्यक्ष (Pratyakshh پرتیکش)
स्पष्ट (Ispasht اسپشت) वाजेह
(Vāzeh واضح)

مکعب (ع - ص)

- MUKA,AB मुकअब
1. घन फल (Ghan phal گھن پھل)
لمبائی چوڑائی اور اونچائی یا
چوڑائی یا گہرائی کے ضرب سے
حاصل رقمہ

2. मस्जिद में रहने वाला (Masjid men rahne vála) مسجد میں رہنے والا

3. बच्चों को पढ़ाने वाला (Bach, chon ko papháne vála) بچوں کو پڑھانے والا

MALLÁH मल्लाह (म - मल्ल) कर्णधार (Karn dhár) नाविक (Návik) पोत चालक (Pot chálak) कश्ती बान (Kashti bán)

MALÁHAT मलाहत (म - मल्ल) 1. लावण्य (Lávannya) सलोना पन (Salona pan) सौवला पन (Sánola pan) 2. सौंदर्य (Saundarrya) मनोहरता (Manobarata) हुस्न (Husn)

MULÁHAZA मुलाहज़ा (म - मल्ल) 1. निरीक्षण (Niríkehhan) मुआयना (Muáyana) 2. अवलोकन (Avlokan) देखना (Dekhna) 3. शील संकोच (Shíl sankooh) लिहाज़ (Libáz)

MULÁZIM मुलाज़िम (म - मल्ल) 1. सेवक (Sevak) सर्वेंट (Servant) 2. दास (Dás) भृत्य (Bhrittya) नौकर (Naukar)

2. मनोरथ (Manorath) दिली मंशा (Dili mansha) 3. बहुमूल्य (Bahu múllya) बेश कीमत (Besh qímat)

MAKKA मक्का (म - मक) अरब की राजधानी जहाँ हज़रत मुहम्मद साहिब पैदा हुए थे (Arab ki rájdháni jahán hazrat Mohammad sáhib paida hue the) 3. महमूद (Mahmud) महमूद (Mahmud)

MAKÍN मक़िन (म - मक) निवासी (Nivási) रहने वाला (Rahne vála)

म - मक (म - मक)

MAGAR मगर

1. परंतु (Parantu) लेकिन (Lekin) 2. कदाचित् (Kedáchit) शायद (Sháyad)

MAGAS मगस (म - मग) मक्का (Makchbika) मक्का (Makb, khi)

MUL मुल (म - मल्ल) मदिरा (Madira) सुरा (Sura) शराब (Sharáb)

MUL, LA मुल्ला (म - मल्ल) 1. पंडित (Pandit) विद्वान (Vid, dwán) आलिम (Álim)

2. पश्चात्ताप (Pash, chát, táp) پشچات (تاپ)
पछतावा (Pachhtáva) (افسوس)
अफसोस (Afsos) (پچھتاوا)

MALÁMAT मलामत (ع - ص)

1. भर्त्सना (Bhartsana) डाँट (بهرتسنا)
डपट (Dánt dāpat) (ذانت دپت)
2. निंदा (Ninda) तहकीर (Tahqír) (نندا)
(تحقير)
3. धिक्कार (Dhik, kár) लानत (دهك كار)
मलामत (La, nat malámat) (لعنت)
(ملامت)

MALÁIK मलाइक (ع - مذ) ملائک
ملک کی جمع

- देवता समूह (Devata samúh) دیوتا
फिरिशते (Firishte) (فرشته) (سموة)

MULÁ,IM मुलाइम (ع - م) ملائم
मृदु (Mridu) मृदुल (Mridul) (مردو)
कोमल (Komal) नर्म (نرم)
(Narm) नाज़ुक (Názuk) (نازک)

MALBÚS मलबूस (ع - مذ) ملبوس
वस्त्र (Vastr) वसन (Vasan) (وستر)
पोशाक (Poshák) (پوشاک)

MILLAT मिलत (ع - م) ملت

1. धर्म (Dharm) दीन (Dín) (دین)
2. सम्प्रदाय (Sampradáe) (سم پردها)
फिरका (Firqa) (فرقه)

MULTAJI मुलतजी (ع - ص) ملتجی

- प्रार्थी (Prárthi) निवेदक (پدارتھی)
(Nivedak) आवेदक (Ávedak) (نویدک)
अर्जगुजार (Arz guzár) (عرض گزار) (آریدک)

मलामत (ع - م)

MULÁZAMAT मुलाज़मत

1. सेवा (Seva) सर्विस (Service) (سیوا)
(سروس)
2. अनुचर्या (Anucharya) (انوجریا)
दासता (Dáratá) चर्या (داستا)
(Charya) नौकरी (Naukari) (چریا)
(نوکری)

मलामत (ع - م)

MULÁZIMA मुलाज़िमा

- दासी (Dási) परिचारिका (Pari-
cháríka) नौ करानी (Nauka-
ráni) (داسی)
(پری چاریکا) (نوکرائی)

ملاطفت (ع - م)

MULÁTAFAT मुलातफत

- दया (Daya) कृपा (Kripa) (دیا)
(کریا) करम (Karam) (کرم)

MULÁQÁT मुलाकात (ع - م) ملاقات

1. साक्षात् (Sákehát) भेंट (साक़्हात)
(Bhent) (بھینٹ)
2. मिलन (Milan) वस्ल (Vasl) (ملن)
(وصل)
3. परिचय (Perichai) तआरुफ (پریچے)
(Ta, áruf) (تعارف)
4. संभोग (Sambhog) (سمبھोग)
हमबिस्तरी (Hambistari) (هم بستری)

MALÁL मलाल (ع - مذ) ملال

1. दुःख (Dukh) कष्ट (Kasht) (دکھ)
(کشت) रंज (Ranj) (رنج)

کسی اصل کتاب میں اوپر سے جوڑا
ہوا مضمون

MAL,HÚZ ملھوڑ (ع - ص) ملحوظ
درشتی گت (Drishtigat) درشتی گت
اندر دھے (Anud,dhe,ya) اندر دھے
لیہاڑ راکھا ہوا (Liház rak,kha
hua) لکھا رکھا ہوا

ملخص (ع - ص)

MALAKH,KHAS ملکھاس (ع - ص)
سارانش (Sán,ehhipt) سارانش
(Sáránsh) سارانش
خولاسا (h hulása) خولاسا
خلاصہ

MULZAM ملزم (ع - ص) ملزم
ابھی یکت (Abhiyukt) ابھی یکت
اپرادھی (Aprádhi) اپرادھی
دوشی (Doshi) دوشی
موجریم (Mujrim) موجریم
مسجرم

MALZÚM ملزوم (ع - ص) ملزوم
آویشیک (Ávash,shyak) آویشیک
لازمی (Lázimi) لازمی

MAL,ÚN ملئون (ع - ص) ملئون
دھک کت (Dhik krit) دھک کت
لانات زدا (La,nat zada) لانات زدا

MALFÚZ ملفوظ (ع - ص) ملفوظ

1. اچ'چرت (Uch,charit) اچ'چرت
اچ'چارت (Uch,chárit) اچ'چارت
بولا ہوا (Bola hua) بولا ہوا

2. کسی لفظ کے حروف جو پہلے
میں آئیں

MULTAFIT ملتفیت (ع - ص) ملتفیت
آکریشت (Ákrisht) آکریشت
رچو (Ruju) رچو (Pravritt)

MULTAMIS ملتمس (ع - ص) ملتمس
پراثری (Prárthi) پراثری
وینائی (Vinayi) وینائی
نیداک (Nivedak) نیداک
ملتاجی (Multaji) ملتاجی (نویدک)

MULTAVI ملتوی (ع - ص) ملتوی
1. استھگت (Isthagit) استھگت
پوسٹ (Postpond) پوسٹ
2. اوردھ (Avrud,dh) اوردھ
رکا (Ruka hua) رکا ہوا

MALJA ملجا (ع - مذ) ملجا
پوش شری (Parish,shrai) پوش شری
رکھاس (Rakchhásthán) رکھاس
جائے پناہ (Jáe panáh) جائے پناہ
پدا

MIL,H میلھ (ع - مذ) میلھ
لون (Lavan) لون
نمک (Narak) نمک

MUL,HID ملھید (ع - ص) ملھید
دھرم (Dharm bbrasht) دھرم
ادھرمی (Adharmi) ادھرمی
بے دین (Be dín) بے دین

MUL,HIQ ملھیک (ع - ص) ملھیک
1. سن یکت (Sanyukt) سن یکت
ملا ہوا (Mila hua) ملا ہوا
2. چپک (Chhepak) چپک
الہاکی (Ilbáqi) الہاکی

2. राज्य (Rājya) (راجیه) سلطنت
(Saltanat) (سلطنت)

3. देश (Desh) (دیش) कंट्री (Country)
(کنٹری)

4. क्षेत्र (Chhettr) (چھेत्र) इलाका
(Ilāqa) (علاقہ)

ملك الموت (ع - مذ)

MALAKUL-MAUT मलकुल मौत

धर्म राज (Dharmrāj) (دھرم راج)

यम राज (Yamrāj) (यम रज) मौत का

फिरिस्ता (Maut ka firishta) (मौत का
(فرشته)

MALAKA मलका (ع - مذ)

अभ्यास (Abh, bhyās) (अभ्यास)

हस्त कौशल (Hast kaushal) (हस्त कौशल)

महारत (Mubārt) (कुशल)

MALIKA मलिका (ع - عف)

राज्ञी (Rāg, gī) (राज्ञी) रानी (Rāni)

बादशाह बेगम (Bādshāh)

begam) (بادشاه بیگم)

MULKI मुल्की (ع - ص)

1. देशीय (Deshīya) (देशीय) देश

संबंधी (Desh sambandhi) (देश संबंधी)

मुल्क का (Mulk ka)

(मलक का)

2. देश निवासी (Desh nivāsi) (देश निवासी)

मुल्क का बाशिंदा (Mulk ka)

bāshinda) (مُلک کا باشندہ)

ملكيت (ع - مٹ)

MILKI (Ī) YAT मिलकि(की) यत

1. स्वामित्व (Swāmittwa) (स्वामित्व)

ملفوظات (ع - مذ)

MALFŪZĀT मलफूज़ात

प्रवचनावली (Pravachanāvali) (प्रवचनावली)

उपदेशावली (Updeshāvali)

(ایندیشاوالی)

کسی بزرگ کے فرمائے ہوئے الفاظ

کا مجموعہ

MALFŪF मलफूफ (ع - ص)

वेषित (Veshtit) (वेशیت) आवृत

(Āvrit) (आवृत) लपेटा हुआ (Lapeta)

hwa) (लपेटा हुआ) लिफाफे में बंद किया

हुआ (Lifāfe men band kiya hwa)

(لفافے میں بند کیا ہوا)

MULAQ, QAB मुलक़क़ब (ع - ص)

उपाधित (Upādhit) (उपाधित) लक़ब

दिया गया (Laqab diya gaya)

(दिया گیا)

MALAK मलक (ع - مذ)

देवता (Devata) (देवता) फिरिस्ता

(Firishta) (فرشته)

MALIK मलिक (ع - مذ)

शासक (Shāsak) (शासक) राजा

(Rāja) (राजे) बादशाह (Bādshāh)

(بادشاه)

MILK मितक (ع - مٹ)

संपत्ति (Sampatti) (संपत्ति) जायदाद

(Jāedād) (چانداد)

MULK मुल्क (ع - مذ)

1. राष्ट्र (Rāshtr) (राश्ट्र) कौम (Qaum)

(قوم)

MALŪL ملول (ع - ص) مالک پن (Málik pan مالک پن)

1. दुःखित (Dukhit (دکھت رنجیदा (Ranjída

2. रुष्ट (Rusht (رشت ناراض (Náráz

3. उदासीन (Udásín (اداسین उदास (Udás (اداس अफसुर्दा (Afsurda (افسورده)

MULHIM मुलहिम (ع - ص) ملهم (ع - ص)

अन्तरबोध कर्ता (Antarbodh karta (انتر بؤدھ کرتا
बौद्ध से दिल में बात डालने वाला (Bauddh se dil men bát dālne vála (غیب سے دل میں بات ڈالنے والا)

MALĪH मलीह (ع - ص) ملیح (ع - ص)

लवण्य मय (Lávan, nya mai (لاونیه مے
सलोना (Sanola (سلونا सॉवला (Sánvala (सानवाला)

MULAIYIN मुलैयिन (ع - ص) ملین (ع - ص)

लघु रेचक (Laghu rechak (لغو رچک
हलका जुलान (Halka jul'áb (هلاک جلاب)

MAMÁT ममात (ع - م) ممات (ع - م)

निधन (Nidhan (نیدن मृत्यु (Mrittyu (مروت
मौत (Maut (موت)

MUMÁSIL मुमासिल (ع - ص) ممائل (ع - ص)

सदृश (Sadrish (سدرش समान (Sumán (سمان तुल्य (Tullya (تلیه
नज़ीर (Nazir (نظیر)

ममात (ع - م)

MUMÁSALAT मुमासलत

तुल्यता (Tullyata (تلیه समानता

मालिक (Málik pan مالک پن)

2. सम्पत्ति (Sampatti (سم پتی
जायदाद (Jáedád (جائداد)

MALMAS मलमस (ع - م) ملمس (ع - م)

त्वचा (Twacha (توچا जिल्द (Jild (جلد)

جسم کی کھال کا اوپر کا حصہ جسے
چھو کر گرمی سردی معلوم کی
جانی ہے

MULAM,MA मुलम्मा (ع - م) ملمع (ع - م)

1. चांदी या सोने का पानी चढ़ी हुई
चीज़ (Chāndi ya sone ka pāni (چاندی یا سونے کا پانی

2. चांदी सोने का पानी जो किसी चीज़
पर चढ़ाया जाय (Chāndi sone ka pāni jo kisi chíz par chāhāya jāe (چاندی سونے کا پانی جو کسی چیز پر چڑھایا جائے)

3. जाहिरी टीप टाप (Zāhiri tīp táp (ظاهری ٹیپ ٹاپ
नुमाइशी (Numáishi (نمایشی)

MULAV,VAS मुलावस (ع - ص) ملوث (ع - ص)

1. दूषित (Dúshit (دوشیت मुजरिम (Mujrim (مجرم)

2. संबद्ध (Sambaddh (سم پده सुत-
अल्लिक (Muta,alliq (متعلق)

3. लिप्त (Lipt (لیپت सना हुआ (Sana hua (سنا ہوا)

(Mahattam مہمت) खासुलखास
(Khásul khás خاص الخاص)

3. यशस्वी (Yashas,swi یاشس سوی)
नामवर (Námvar نام و)

ممتحن (ع - ص)

MUMTAHIN मुम्तहिन

परीक्षक (Parikshhak परीक्षक)
इम्तिहान लेने वाला (Imtihán leno
vála امتحان لینے والا)

ممتد (ع - ص)

MUMTAD (D) मुम्तद (द)

लंबित (Lambit لمبت) लंबा (Lamba
طویل) तवील (Tavil لمبا)
یہ لفظ عموماً زمانے کے ساتھ استعمال
ہوتا ہے

MAMDÚH मम्दूह (ع - ص) ممدوح

प्रशस्त (Prashast پرشست) स्तुत
(Istut استت) प्रशंसित (Prashansit
پرشنست) जिस की तारीफ की जाए (Jis
ki tárif ki jáe جس کی تعریف کی جائے)

MUMSIK मुम्सिक (ع - ص) ممسك

1. कृपण (Kripan कर्पण) कंजूस
(Kanjús कنجوس)
2. स्तम्भक (Istambhak استمبک)
धातुस्तम्भक (Dhátustambhak دھا
رکاوٹ والی دوا) रुकावट वाली दवा
(Rukávat váli dava رکاوت والی دوا)

MUMKIN मुम्किन (ع - ص) ممکن

1. संभावित (Sambhávít سمبھاوت)
संभाव्य (Sambhávya سمبھاویہ)

(Samánata سمانتا) मुशाबहत (Mushá-
bahat مشابہت)

ممارست (ع - مٹ)

MUMÁRASAT सुमारसत

1. अभ्यास (Abb,bhyás अभ्यास)
मश्क (Mashq مشق)
2. अनुभव (Anubhav انوبھو) तजरबा
(Tajriba تجربه)

MAMÁLIK ममालिक (ع - مذ) ممالك

مملکت کی جمع دیکھو
'مملکت'

MUMÁS सुमास (ع - ص) مماس

1. स्पृश (Isprish اسپرش) स्पर्श कर्ता
(Isparsh karta छूने
छूने والا Chhúne vála
چھونے والا)
2. स्पृष्ट (Isprisht اسپرست) छूआ हुआ
(Chhua hua چھوا ہوا)

ممانعت (ع - مٹ)

MUMÁNA,AT सुमानअत

प्रतिषेध (Pratishodh प्रतिپیدھ)
निषेध (Nishedh نشیدھ) वर्जन (Varjan
بري) परिवर्जन (Parivarjan
پررتي) प्रति बंध (Prati bandh
نروندن) निरोधन (Nirodhan
مناہی) (Manáhi)

MUMTÁZ सुम्ताज़ (ع - ص) ممتاز

1. प्रतिष्ठित (Pratishthit प्रतिستھت)
मान्य (Mán,nya مانیہ) मोहतरम
(Mohtaram محترم)
2. प्रमुख (Pramukh پرمکھ) महत्त्व

MUNÁDA मुनादा (ع - ص) منادی

1. आहूत (Ábút (أهوت) पुकारा हुआ (Pukára hua (پکارا هوا)
2. उद्घोषित (Udghoshit (ادگھوشٹ) मुनादी किया हुआ (Munádi kiya hua (منادی کیا هوا)

MUNÁDI मुनादी (ع - م) منادی

1. उद्घोषणा (Udghoshana (ادگھوشنا) घोषणा (Ghoshana (گھوشنا) एलान (Elán (الان)
2. उद्घोषी (Udghoshi (ادگھوشی) डुग्गी पीटने वाला (Duggi pítne vála (دگگی پیٹنے والا)

MANÁRA मनारा (ع - م) مناره

1. स्तंभ (Istambh (اس تمبر) मीनार (Minar (مینار)
2. दीपस्तंभ (Dipastambh (دیبس) ज्योतिस्तंभ (Jyotistambh (جیوتیس تمبر) लाइट हाउस (Light house (لائٹ هارس)

(ع - م) منازعت

MUNÁZA,AT मुनाज़ात

1. वादानुवाद (Vádánuvád (وادانواد) वाक्कलह (Vák,kaláh (واک کله) लफ्ज़ी जंग (Lafzi jang (لفظی جنگ)
2. वाद (Vád (واک) झगड़ा (Jhagra (مقدمه) मुकदमा (Muqadma (جھगڑا)

(ع - م) منازل قمر

MANÁZILE-QAMAR मनाज़िले क़मर नक्षत्र (Nakohhatr (نکچھتر) नक्षत्र गण (Nak,ohhatr gan (نکچھتر گن) चौद

हो सकने वाली बात (Ho sakne váli bát (هوسکنے والی بات)

2. संभव (Sambhav (سم بهو) इम्कान (Imkán (امکان)

(ع - م) مملکت

MAMLUKAT ममलुकत

राष्ट्र (Ráshttr (راشتر) राज्य (Rájya (رأجیه) सलतनत (Saltanat (سلطنت)

MAMLU ममलू (ع - ص) مملو

परिपूर्ण (Paripárn (پری پورن) भरा हुआ (Bhara hua (بھرا هوا)

MAMLÚK ममलूक (ع - م) مملوك

क्रीत (Krit (کریٹ) ज़रखरीद गुलाम (Zarkh.ríd ghulám (زرخرید غلام)

MAMNÚ,A ममनूअ (ع - ص) ممنوع

वर्जित (Varjit (ورجٹ) निषिद्ध (Nishid,dh (نشدھ) प्रति बद्ध (Prati-bad,dh (پرتی بدھ) मनो किया हुआ (Mana kiya hua (منع کیا هوا)

MAMNÚN ममनून (ع - ص) ممنون

कृतज्ञ (Kritaggya (کرتگیمه) आभारी (Ábhári (آبھاری) अनुग्रहीत (Anug,grihít (انگ،گروہیت) शुक्र गुज़ार (Shukr guzár (شکر گزار)

MUNÁJÁT मुनाजात (ع - म) مناجات

ईश्वर प्रार्थना (Ísh.war prárthana (ایشور پرارثنا) ईश गुण गाथा (Ísh gun gátha (ईश गुण गाथा) खुदा की तारीफ़ (Khuda ki tárif (خدا کی تعریف)

منافرت (ع - مذ)

MUNÁFARAT मुनाफरत

घृणा (Ghrina) उपेक्षा (Upekohha) (अपेक्षा)
नफरत (Nafarat) (نفرت)

MUNÁFA,Á मुनाफआ (ع - ص)

लाभ (Lábh) प्राप्ति (Prápti) (الاب)
नफा (Naf,a) (نفع) (پرایی)

MUNÁFIQ मुनाफिक (ع - م)

1. द्वय वादी (Dwai vádi) (دوے والی)
बहुमुख (Bahu mukh) (بہومکھ)
जिस के दिल में कुछ हो ज़बान पर
कुछ हो (Jis ke dil men kuchh ho
zabán par kuchh ho) (جس کے دل
میں کچھ ہو زبان پر کچھ ہو)

2. मिथ्याचारी (Mith,thyáohári) (میتھاچاری)
कपटाचारी (Kapatá-
chári) (कपिठाचार्य) (مککار)
(Makkár)

MUNÁFI मुनाफी (ع - ص)

विपरीत (Viparít) (ویریت)
उलटा (UIta) (الٹا) (Virud,dh)

مناقشه (ع - مذ)

MUNÁQASHA मुनाकशा

वैमनस्य (Vaimanassya) (وے मनस्य)
मनोमालिन्य (Manomálin,nya) (منو
مالیہ) (Ranjish) (رنجیش) (ماليه)

مناقضه (ع - ص)

MUNÁQAZA मुनाकशा

1. मनोमालिन्य (Manomálin,nya) (منو
مالیہ) (Munáqasha) (مناکشا)
(مناکشا)

के रास्ते में पड़ने वाले बुर्ज (Chánd ke
ráste men paṛne vále burj) (چاند کے
راستے میں پڑنے والے برج)

MUNÁSIB मुनासिब (ع - ص)

1. उचित (Uchit) (اچت) मौजू (Mauzún) (موزوں)
2. उप युक्त (Upyukt) (اپیکت) (کار آمد) (Kár ámad)
3. युक्ति संगत (Uyukti sangat) (یکتی) (معقول) (Máqúl) (سنگت)
4. योग्य (Yoggya) (یوگہ) (समयुक्त) (Samup,yukt) (سمپ یکت) (फिट) (Fit)

مناسبت (ع - م)

MUNÁSABAT मुनासबत

1. संबंध (Sambandh) (سم بندھ) लगाव (Lagáo) (لگاؤ)
2. तुलना (Tulana) (تلا) बराबरी (Barábari) (برابری)

MANÁZIR मनाज़िर (ع - مذ) (منظر کی جمع دیکھو 'منظر')

مناظره (ع - مذ)

MUNÁZARA मुनाज़रा

पर्या लोचन (Paryálochan) (پریالوچن)
शास्त्रार्थ (Shástráarth) (شاسترارتھ) (मज़हबी) (Maz,habi bahs) (مذہبی بحث)

MAN,NÁ,A मनाअ (ع - ص)

निषेधक (Nishedhak) (نیشدھک)
प्रति रोधक (Pratirodhak) (پرتی
رودھک) (Maz,habi bahs) (منہج کرنے والا) (vāla)

3. कृतशता (Kritaggyata) (کرتگیجاتا)
एहसान मंदी (Ehsán mandi) (احسان
مندی)
4. विनय (Vinai) (ونے) आजिजी
(Ajizi) (عاجزی)

MUNTAKHAB मुन्तखब (ع - ص) منتخب

1. निर्वाचित (Nirváchit) (نرواچت)
चुना हुआ (Chuna hua) (چنا هوا)
2. संकलित (Sankalit) (سکلت) किताब
में से छाँटा हुआ (Kitáb men se
chhánta hua) (کتاب میں سے
چھانٹا هوا)
3. प्रमुख (Pramukh) (پرمکھ) मुखसूस
(Makhsús) (مخسوس)

MUNTASHIR मुन्तशिर (ع - ص) منتشر

1. अस्त व्यस्त (Ast vyast) (است
व्यस्त) अव्यवस्थित (Av, vya-
vasthit) (او، ویو، صتھت) गैर मुनज्जिम
(Ghair munazzam) (غیر منظم)
2. स्तीर्ण (Istirn) (استیرن) प्रकीर्ण
(Prakirn) (प्रकीर्ण) बिखरा हुआ
(Bikhra hua) (بکھرا هوا)

MUNTAZIR मुन्तज़िर (ع - ص) منتظر

1. प्रतीक्षक (Pratíkkohak) (پرتیکھک)
रस्ता देखने वाला (Rasta dekhne
vála) (رستہ دیکھنے والا)
2. आशावित (Áshánvit) (آشانوت)
आस लगाए हुए (Ás lagáe hue)
(आस लगाए हूए)

MUNTAZIM मुन्तज़िम (ع - ص) منتظم

1. व्यवस्थापक (Vyavasthāpak) (ویو، صتھا)

2. वाद विवाद (Vád vivád) (واک وواک)
बहस (Bahs) (بحث)
مناکحت (ع - م)

MUNÁKAHAT मुनाकहत

- पाणिग्रह (Pánig, grah) (पानिग, ग्राह)
विवाह (Viváh) (व्याह) (Byáh) (ब्याह)
निकाह (Nikáh) (نکاح)

MAN, NÁN मन्नान (ع - ص) ميان

1. महा दयालु (Maha dayálu) (مہا
دयालु) बहुत करम करने वाला
(Bahut karam karne vála) (بہت
کرم کرنے والا)
2. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek
nám) (ایشور کا ایک نام)

MIMBAR मिम्बर (ع - مذ) منبر

- धर्म मंच (Dharm manch) (دهرم
منچ) उपदेश मंच (Updesh manch) (اوپدیش
منچ)
وہ اونچی جگہ جس پر بیتھ کر
واعظ بیان کرتا ہے

MAMBA मम्बा (ع - مذ) منبع

1. स्रोत (Srot) (स्रोत) सोता (Sota)
(सोता)
2. उद्गम (Udgam) (उद्गम) मुखरज
(Makhraj) (مخرج)

MINNAT मिन्नत (ع - م) منت

1. उपकार (Upkár) (اوپکار) भलाई
(Bhaláyi) (بھلائی)
2. चादु बारिता (Chátu kárita) (چاٹو
باریتا) खुशामद (Khushámed)
(خوشامد)

MUNTAHI منتہی (ع - ص) مونتہی

1. سناٹ (Isnát اسنات) व्युत्पन्न (Vyutpann ویتھن) फारिगुत्तहसील (Fāriḡhuttaḥsīl فارغ التحصیل)
2. अंतगामी (Ant gāmi انت گامی) इतिहा तक जाने वाला (Intiha tak jāne vāla انتہا تک جانے والا)

MANSÚR मनसूर (ع - ص) منثور

- गद्य रचित (Gad, dya rachit گدیہ)
 गद्यात्मक (Gad, dyátmak گدیہاتمک)
 नख में लिखा हुआ (Nasr mēn likha hua نثر میں لکھا ہوا)

MUNJALI मुन्जली (ع - ف) منجلی

- दीप्त (Dīpt दीپत) ज्वलंत (Jwalant ज्वलंत)
 ताबां (Tābān تاباں)

MUNAJ, JIM मुनज्जिम (ع - مذ) منجم

- ज्योतिषी (Jyotishi ज्योतिषी) ज्योतिर्विद (Jyotirvid ज्योतिर्विद)
 नुज्मी (Nujāmi नुज्मी)

منجمد (ع - ص)

MUNJAMID मुन्जमید

- संशोधित (Sanshīt संशोधित) जमा हुआ (Jama hua جما ہوا)

من جمله (ع - حرف استثناء)

MIN-JUMLA मिन जुम्ला

- सब में से (Sab mēn se सब میں سے)
 कुल में से (Kul mēn se کل میں سے)

منحرف (ع - ص)

MUN, HARIF मुन् हरिफ

1. विमुक्त (Vimukh विक्र) मुद्द पेरें

प्रबंधक (Prabandhak प्रबंधक)
 پر بندھک

2. संचालक (Sanchālak संचालक)
 मुहतामिम (Mohtamim مہتمم)

3. प्रबंध कुराल (Prabandh kushal प्रबंध कुराल)
 खुश - इन्तिज़ाम (Khush intizām خوش انتظام)

4. मितव्ययी (Mitav, vyayi मिताव्ययी)
 किफायत शिआर (Kifāyat shiār کفایت شعار)

MUNTAFE मुन्तफے (ع - ص) منتفع

- लाभांश्चित (Lābbānvit لا بھانوت)
 मुस्तफیض (Mustaffiz مستفیض)

MUNTAQIL मुन्तक़िल (ع - ص) منتقل

1. हस्तान्तरित (Hashtāntarit هستانتارت)
 ایک سے دوسرے کے پاس
 گئی ہوئی چیز
2. स्थानान्तरित (Isthānāntarit استھانانتارت)
 (ترب)

ایک جگہ سے دوسری جگہ

گئی ہوئی چیز

MUNTAQIM मुन्तक़िम (ع - ص) منتقم

- प्रतिशोधक (Pratishodhak प्रतिशोधक)
 प्रत्यपकारी (Pratyapkāri प्रत्यपकारी)
 बदली का बदला लेने वाला (Badi ka badla lena vāla بدلی کا بدلہ لینے والا)

MUNTAHA मुन्तہا (ع - ص) منتہی

- पराकाष्ठा (Parākāshtha पराकाष्ठा)
 آخری حد (Ākhiri had آخری حد)

MUNDAFE मुन्दफे (ع - ص) مندفع
 निवारित (Nivárit) निराकृत
 (Nira krit) ज़ाहल (Záil)
 (ذائل)

MUNDAMIL मुन्दमिल (ع - ص) مندمل
 रोपित (Ropit) भरा हुआ घाव
 (Bhara hua gháo) भरा हुआ क्हाऊ

MANDÚB मन्दूब (ع - مذ) مندوب
 प्रति निधि (Pratinidhi) (پرستی ندهی)
 डेली गेट (Delegate) (دیلی گیت)

MINDÍL मिन्दील (ع - مذ) منديل

1. शिरोवेष्टन (Shiroveshtan) (شرو ویشتن)
 सर पर बांधने का रूमाल
 (Sar par bándhne ka rúmál) (سر پر باندھنے کا رومال)
2. हस्त पट (Haast pat) (هست پٹ)
 दस्ती रूमाल (Dasti rúmál) (دستی رومال)

MANZIL मन्ज़िल (ع - مث) منزل

1. गंतव्य (Gantav,vya) (گنتویہ) बह
 जगह जहाँ जाना हो (Voh jagah)
 (jahán jána ho) وہ جگہ جہاں
 (جانا ہو)
2. निर्दिष्ट स्थान (Nirdishtasthán) (نیردیشٹس تھان)
 मक्क़ररा जगह
 (Muqarrara jagah) (مقررہ جگہ)
 منزلت (ع - مث)

MANZILAT मन्ज़िलत

1. प्रतिष्ठा (Pratishtha) (پرستش تھ)
 बुज़ुर्गी (Buzurgi) (بزرگی)

हुए (Munh phere hue) (منہ پھیرے
 हूए)

2. अवज्ञा कारी (Avaggya kári) (اوگھا
 (Nafarmán) नाफरमान (Nafarman)
 (نافرمان)

3. विद्रोही (Vid,drohi) (وید,دروہی) बागी
 (Bághi) (باغی)

MUN,HASIR मुन्हसिर (ع - ص) منحصر

अवलंबित (Avlam bit) (اولمبت)
 निर्धारित (Nirdhárít) (نیردھارت) निर्भर
 (Nirbhar) (نیربهر) मौकूफ (Mauquf)
 (موقوف)

MUN,HANI मुन्हनी (ع - ص) منجنى

कृशांग (Krisháng) (کرشانگ) अमांस
 (Amáns) (امانس) क्षीण (Chhín)
 (Chhát) (क्षत) दुबला
 (Dubla patla) (دبلا پٹلا) पतला

MAN,HÚS मन्हुस (ع - ص) منحوس

1. अशुभ (Ashubh) (اشبه) अमंगल
 (Amangal) (امنگل) ना मुबारक
 (Ná mubáarak) (نامبارک)

2. हत भाग्य (Hat bhággya) (हत بهاگمیه)
 अभगा (Abhága) (ابهاگا)

MUNDARIJ मुन्दरिज (ع - ص) مندرج

1. प्रविष्ट (Pravisht) (پرورش) दर्ज
 (Darj) (درج)
2. लिखित (Likhit) (لکھت) लिखा हुआ
 (Likha hua) (لکھا ہوا)

MUNDARIS मुन्दरिस (ع - ص) مندرس

नष्ट (Nasht) (نشت) ध्वस्त (Dhwast)
 (Barbád) (बरबाद) (دهرست)

2. स्थगित (Isthagit استغیت)
मुलतवो (Multavi ملتوی)

MANISH मनिश (म - मथ)
स्वभाव (Swabbhāv सुबभाव) प्रकृति
(Prakriti प्रकृति) खसलत (Khaslat
خصلت)

یہ لفظ ہمیشہ مرکبات کا آخری
جز ہو کر آتا ہے جیسے 'نہک منہ'

MANSHA मनशा (म - मड)

1. उद्देश (Md,desh उद्देश)
आशय (Áshai आशे) अभिप्राय
(Abhipprāe अभिप्राय) मक्सद
(Maqsad مقصد)

2. अभिरुचि (Abhiruchi अभिरुचि)
रग्वत (Raghat رغبت)

3. इच्छा (Ich,ehha اچھا) कामना
(Kámana کامنا) खादिश (Kbáhhish
خواهش)

MANSHÚR मनशूर (म - मशूर)

1. विकीर्ण (Vikírn विकीर्ण)
(Istírn استیرن) बिखरा हुआ
(Bikhra hua بکھرا ہوا)

2. आदेश पत्र (Ádcsh pattr आदेश पत्र)
हुक्म नामा (Hukm náma हुक्म
نامہ)

3. राजादेश (Rájádeh राजादेश)
शाही फरमान (Sháhi farmán शाही
فرمان)

MUNASH,SHI मुनशशी (म - मन्शी)

- मादक (Mádek مادک) नशीली चीज़
(Neshilí chíz नशीली چیز)

2. सम्मान (Sammán सम्मान) सत्कार
(Sat kár सत्कार) एहतिराम (Ehtirám
احترام)

MUNAZZAH मुनज़ज़ह (م - م - ص)

1. पवित्र (Pavitr पवित्र) पुनीत
(Punít पुनीत) पाक (Pák پاک)

2. निष्पाप (Nishpáp निष्पाप)
अलिप्त (Alipt अलिप्त) बे गुनाह
(Be gunáh بے گناہ)

منسلک (ع - ص)

MUNSALIK मुन्सलिक

1. संबद्ध (Sambad,dh सम्बद्ध)
मुतअल्लिक (Muta,alliq متعلق)
2. सूत्र गुत्थित (Sútr gutthit सूत्र
गुत्थित) डोरे में गुथा हुआ
(Dore men gutha hua ڈورے میں گٹھا ہوا)

MANSÚB मनसूब (म - म - ص)

1. संबन्धित (Sambandhit सम्बन्धित)
निस्बत किया गया (Nisbat kiya gaya
نسبت کیا)
2. मंगेतर (Mangotar मंगेतर) जिस
की किसी के साथ ब्याह की बात
चीत पुख्ता होगई हो (Jis ki kisi
ke sáth byáh ki bát chít pukhta ho
جس کی کسی کے ساتھ
gayi ho بیاہ کی بات چیت پختہ ہو
گئی ہو)

منسوخ (ع - ص)

MANSÚKH मन् सूख

1. निरस्त (Nirast निरस्त) अति वर्तित
(Ativartit अति वर्तित) रद (Rad رَد)

دار (Dívání ka ek ohde dár
(دیوانی کا ایک عہدہ دار

منصوبہ (ع - مذ)

MANSÚBA مَنسُوبَا

1. योजना (Yojana) اسکیم
(اسکیم)

2. युक्ति (Yukti) ترکیب
(ترکیب)

3. पञ्च यंत्र (Shadyantr) شادیلترو
سازش (Sázish)

MANSÚR مَنسُور (ع - ص)

1. विजेता (Vijeta) فاتح
(فاتح)

2. सफल (Saphal) کامیاب
(Kám yáb)

MUNZABIT مَنزَابِیت (ع - ص)

1. व्यवस्थित (Vyavasthit) دیوس
مُنزَظِم (Munazzam)
(منظم)

2. क्रम बद्ध (Kram baddh) کرم بده
مُرَتَّب (Murattab)

MUNZIJI مَنزِیج (ع - مذ)

مل دراوی (Mal drávi)
ره دوا جو مواد کو پکا کر اس قابل
کر دے کہ جلاب میں بہ آسانی جسم
سے خارج ہو جائے

MUNZAM مَنزَم (ع - ص)

युक्त (Yukt) संयुक्त (San, yukt)
مِلَا हुआ (Mila hua) (سن یکت
ہوا)

MUNSHI مَنشِی (ع - ص)

1. लिपिक (Lipik) کلرک
(کلرک)

2. गद्य लेखक (Gad, dya lekhak) گدیہ
نسل نِگار (Nasr nigár)
(نثر نگار)

3. मसिजीवी (Masi jivi) مسی
مُہَرِّر (Muharrir)

MANSAB مَنسَب (ع - مذ)

1. पद (Pad) عہدہ
(Uhdá)

2. अधिकार (Adhikár) حق
(حق)

3. वृत्ति (Vritti) وظیفہ
(وظیفہ)

منصرم (ع - مذ)

MUNSARIM مَنسَرِیم

1. प्रबंधक (Prabandhak) پربندھک
व्यवस्थापक (Vyavasthápak) دیوس
مُنْتَظِم (Muntazim)

2. संचालक (Sanchálak) سنچالک
संयोजक (Sanyojak) سن یوچک
موہتمم (Mohtamim)

3. अदालते दीवानी का एक उहदा دار
(Adálate dívání ka ek ohda dár)
(عدالت دیوانی کا ایک عہدہ دار)

MUNSIF مَنسِف (ع - مذ)

1. न्याय कर्ता (Nyáe karta) نیای کرتا
इन्साफ करने वाला (Insáf karne
vála) انصاف کرنے والا

2. न्यायाधिकर्ता (Nyáyádhi karta)
دیوانی کا ایک عہدہ دار

منطقہ بارده (ع - مذ)

MINTAQA-E-BÁRIDA مینتکاف باریدا
شیٹکٹ بंध (Shít katibande شیت
کٹی بندھ) ٹنڈا مینتکا (Tbanda
mintaga تہانڈا ملطقہ)

منطقہ حارہ (ع - مذ)

MINTAQA-E-HÁRRA مینتکاف ہاررا
وشن کٹ بंध (Ushn kati bandh اشن
کٹی بندھ) گرم مینتکا (Garm
mintaga گرم ملطقہ)

منطقہ معتدلہ (ع - مذ)

MINTAQA-E-MOTADILA
مینتکاف موتادیل
سامشیٹوشن کٹबंध (Sam shítoshn
katibandh سم شیٹوشن کٹی بندھ)
موتادیل مینتکا (Motadil mintaga
معتدل ماطقہ)

MANTIQU مینتکی (ع - مذ)

1. نایایک (Naiyáik) تاریک
(Tárkik تاریک) مینتک کا اَلیم
(Mantiq ka álim منطق کا عالم)
2. کوترکی (Kutarki) ہوجتی
(Hujjati حجتی)
3. ترک संबधी (Tark sambandhi) ترک
مینتک کا (Mantiq ka سمبندھی
منطق کا)

MANZAR مینزر (ع - مذ)

1. درشہ (Orish,shya) نزرارا
(Nazzára نظارہ)
2. درشن (Darsban) روپ (Rúp)
رُپ (Rúp) (Darshan درشن) شکل (Shakl)

MUNTABIQ مینتبیک (ع - ص)

1. چریتارث (Charitáarth) چری تارثہ
چسپاں (Chaspán چسپاں)
2. تلیہ (Tullya) سامان (Samán)
مِثل (Misl مِثل) (سمان)

MUNTAFI مینتفی (ع - ص)

شامت (Shamit) بوجھا ہوا
(Bujha hua بوجھا ہوا)

MANTIQU مینتک (ع - مٹ)

1. نیایہ (Nyáeshástr) نیا
(Tark shástr) تارک شاہتر
(Ilme ترک شاہتر) (علم منطق)
(Ilme mantiq علم منطق)
2. کوترک (Kutark) گلات بھس
(Ghalat bahs غلط بحث)

MINTAQA مینتکا (ع - مذ)

کٹی بندھ (Kati bandh)
گرمی سردی کے حساب سے زمین کے
(Garmi sardi ke hisáb se zamín ke
hísso گرمی سردی کے حساب سے زمین کے حصے)
ہر حصہ ایک ملطقہ کہلاتا ہے

منطقہ البروج (ع - مذ)

MINTAQATUL-BURÚJ

مینتکاتول بورج

راشی چکر (Ráshi chakkr) راشی
کرائتی (Kránti mandal) کرائتی
داہراتول بورج (Dáeratul-
burúj) دائرۃ البروج

MAN,A मना (नञ्) (मन् - मन्) منع

1. निषिद्ध (Nishid,dh नशیدھ) वजित (Varjit वرجت) ममनूअ (Mam-nú,a ممانوع)
2. निषेध (Nishedh नशیدھ) मनाही (Manáhi مناهي)
3. अविहित (Avihit आवित) नाजाइज (Na jáiz नाजाيز)

منعطف (ع - ص)

MUN,ATIF मुन्अतिफ

- आकर्षित (Ákarshit आकर्षित) प्रवृत्त (Pravritt प्रवृत्त) रुजूअ (Rujú,a روجوع)

MUN,AQID मुन्अकिद (ع - ص) منعقد

- आयोजित (Áyojit आयोजित) बरपा (Barpa برپا)

MUN,AKIS मुन्अकिस (ع - ص) منعكس

1. प्रतिबिम्बित (Prati bimbit प्रतिबिम्बित) अक्स पड़ा हुआ (Aks para hua عكس پڑا هوا)
2. अधोमुख (Adhomukh अधोमुख) औंधा (Aundha औंधा)

MUN,IM मुन्इम (ع - ص) منعم

1. धनाढ्य (Dhanádh,dhya धनाढ्य) धन सम्पन्न (Dhan sampann धन सम्पन्न) दौलत मंद (Daulat mand دولت مند)
2. वदान्य (Vadán,nya वदान्य) मुक्त (Mukt haat मुक्त हैस्त) फैयाज़ तरीन (Faiyáz tarín फैयाض तरीن)

MUNAZ,ZAM मुन्अज़म (ع - ص) منظم

1. संगठित (Sangatbit संगठित) तंज़ीम दिया हुआ (Tanzim diya hua تنظیم دیا هوا)
2. व्यवस्थित (Vyavaasthit व्यवस्थित) तरतीब दिया हुआ (Tartib diya hua ترتیب دیا هوا)

MANZÚR मन्ज़ूर (ع - ص) منظور

1. दृष्टिगत (Drishti gat दृष्टिगत) देखा गया (Dekha gaya دیکھا گیا)
2. स्वीकृत (Swikrit स्वीकृत) अंगीकृत (Angi krit انگيکرت) कबूल (Qabúl قبول)
3. पारित (Párit पारित) पास (Pass पास)
4. मान्य (Mán,nya मान्य) मुसल्लम (Musallam مسلم)

منظوری (ع - مٹ)

MANZÚRI मन्ज़ूरी

1. स्वीकृति (Swikriti स्वीकृति) अंगीकृति (Angi kriti انگيکرتي) कुबूलियत (Qubúliyat قبولیت)
2. मान्यता (Mán,nyatá मान्यता) मान लिया जाना (Mán liya jána मान لیا جانا)

MANZÚM मन्ज़ूम (ع - ص) منظوم

- पद्यात्मक (Pad,dyátmak पद्यात्मक) छंदो बद्ध (Chhando bad,dh छंदो बद्ध) नज़म किया हुआ (Nazm kiya hua نظم کیا هوا)

2. सार्थकता (Sārthakata सार्थकता)
उपादेयता (Upādeyata उपादेयता)
इफादीयत (Ifādiyat अफादीयत)

MUNFA,IL मुन् फइल (म - ए - स)

1. लाजित (Lajjit लजित) संकुचित
(Sankuchit संकुचित) शर्मिन्दा
(Sharminḍa शर्मिन्दा)

2. पश्चात्तापी (Pash,chāt tāpi पश्चात्तापी)
पछ्ताने वाला (Pachhtāne
vāla पछ्ताने वाला)

MUNFAK मुन्फक (म - ए - स)

1. पृथक् (Prithak प्रथक्) जुदा (Juda
जुदा)
2. मोचित (Moshit मोचित) छूटा हुआ
(Chhūta hua छूटा हुआ)

MANFI मुन्फी (म - ए - स)

1. नास्त्यात्मक (Nāstyātmak नास्त्यात्मक)
(Negative नैगेटिव) निगेटिव (Ncgaive
नैगेटिव)
2. नकारात्मक (Nakārātmak नकारात्मक)
इन्कारी (Inkāri अन्कारी)

MUNQÁD मुन् क़ाद (म - ए - स)

- वशीभूत (Vashíbhūt वशीभूत)
संयत (San,yat संयत) मुत्तीअ
(Mutí,a मुत्तीअ)

MINQÁR मुन् क़ार (म - ए - स)

- चंचु (Chanchu चंचु) चोंच (Chonch
चोंच)

मुन्क़ात (म - ए - स)

MANQABAT मुन्क़ाबत

- स्तुति (Istuti स्तुति) वंदना (Vanda-
na वंदना) तारीफ (Ta,ríf तारीफ)

मुन्क़ास (म - ए - स)

MUNAGH,GHAS मुन्ग ग़स

1. मलिन (Malin मलिन) मुकद्दर (Mukad-
dar मुकद्दर)
2. अप्रसन्न (Apprasann अप्रसन्न)
नाखुश (Na khush नाखुश)

MANFAZ मुन्फज़ (म - ए - स)

1. मार्ग (Mārg मार्ग) रास्ता (Rāsta
रास्ता)
2. विवर (Vivar वीवर) छिद्र (Chhiddr
छिद्र) सुराख (Súrākh सुराख)

MUNFARIJ मुन्फरिज (म - ए - स)

- विस्तृत (Vistrit विस्तृत) कुशादा
(Kushāda कुशादा)

MUN,FARID मुन्फरिद (म - ए - स)

1. एकाकी (Ekāki एकाकी) अकेला
(Akela अकेला)
2. अद्वितीय (Ad,dwītya अद्वितीय)
लासानी (La sáni लासानी)

मुन्फ़ल (म - ए - स)

MUNFASIL मुन् फ़सिल

1. पृथक् (Prithak प्रथक्) अलग
(Aleg अलग) अलाहिदा (Alāhida
अलाहिदा)
2. निर्णय (Nirnit निर्णय) फैसल
(Faisal फैसल)

मुन्फ़त (म - ए - स)

MANFA,AT मुन्फ़अत

1. लाभ (Lābb लाभ) प्राप्ति (Prāpti
प्राप्ति) नफ़ा (Naḥ,a नफ़ा)

खंडित (Khandit) कटा हुआ
(Kata hua) कटा हुआ

MANQAL मनकल (म - मथ)
अंगार धानी (Angār dhāni)
गोरसी (Gorasi) अंगीठी
(Angithi) अंगीठी

MUNQALIB मुनकलिब (म - मथ)
1. परिवर्तित (Parivartit)
बदला हुआ (Badla hua)
2. अधोमुख (Adho mukh)
आँधा हुआ (Aundha hua)
(हो)

MANQÚSH मुनकूश (म - मथ)
1. चित्रित (Chitrit) अंकित
(Ankit) नक्शा किया हुआ
(Naqsh kiya hua) नक्शा किया हुआ
2. लिखित (Likhit) लिखा हुआ
(Likha hua) लिखा हुआ

MANQÚT मुनकूत (म - मथ)
बिंदुकित (Bindukit)
बिंदीदार (Bindí bār) जिस
पर नुक्ते हैं (Jis par nuqte hon)
(पर नुक्ते हैं)

MANQÚL मुनकूल (म - मथ)
1. उक्त (Ukt) कहा हुआ (Kaha hua)
(कहा हुआ)
2. चलित (Chalit) हटा हुआ
(Hata hua) हटा हुआ
3. उद्धृत (Ud,dhrit) इकटि
बास किया हुआ (Iqtibās kiya hua)
(अनुबास किया हुआ)

وہ تعریف جو اہل بیت یا صحابہ
کی شان میں ہو

MUNQABIZ मुनकबिज (म - मथ)
1. अप्रसन्न (Apprasann) (अप)
खिन्न (Klin,n) मुकद्दर (Mu-
kaddar) मुकद्दर
2. संकुचित (Sankuchit) (सं)
सिकुड़ा हुआ (Sikuta hua)

MUNQASIM मुनकसिम (म - मथ)
भक्त (Bhakt) विभक्त (Vibhakt)
अंटा हुआ (Anta hua)
(भंटा हुआ)

منقش (ع - ص)

MUNAQ,QASH मुनककश
चित्रित (Chitrit) अंकित
(Ankit) नक्शीन (Naqshin)
(नक्शेन)

منقصت (ع - م)

MANQASAT मुनकसत
1. हानि (Hāni) नुकसान
(Nuqsān) نقصان
2. हास (Hrás) कमी (Kami)
(कमी)
3. अनादर (Anādar) हत्क
(Hatk) हत्क

MUNQAZI मुनकजी (म - मथ)
व्यतीत (Vyatit) बीता हुआ
(Bita hua) गुज़रा हुआ
(Guzra hua) गुज़रा हुआ

MUNQATE मुनकते (म - मथ)
विच्छिन्न (Vich,obhin,n) (वि)

MINHA मिन्हा (ع - ص) منها
 मुजरा (Mujra) वजा (Vaz,a
 (وئع)

MIN,HÁJ मिन् हाज (ع - مذ) منهاج
 राजमार्ग (Ráj márg) (راج مارگ)
 पथ्या (Path,thya) चौकी सड़क
 (Chaurí sarak) (چوڑی سڑک)

منہدم (ع - ص)

MUN,HADIM मुन्हदिम

ध्वस्त (Dhwast) नष्ट
 (Nasht) मिस्मार (Mismár
 (میسمار)

منہزم (ع - ص)

MUN,HAZIM मुन्हज़िम

पराजित (Perájit) परास्त
 (Parást) परा भूत (Parábbút
 (پرا بهوت) शिकस्त खुर्दा (Shikast khurda
 (شکست خوردہ)

منہزمک (ع - ص)

MUN,HAMIK मुन् हमिक

संलग्न (Sanlagn) तल्लीन
 (Tallin) मग्न (Magn) (تل لاین)
 दत्तचित्त (Datt chitt) (دات چت)
 तन्मय (Tanmai) महव (Mah,v
 (محو)

MANI मनी (ع - مٹ)

1. वीर्य (Vírya) शुक्र (Shukr
 (منی) (Maní) (شوکر)

2. अहंता (Ahanta) खुदी (Khudi
 (خودی)

MUNAQQA मुनक्का (ع - ص) منقی

1. शुद्ध कोष्ठ (Shud,dh'kosht) شدد
 (کوشتہ) पेट साफ किया हुआ (Pet
 sáf kiya hua) (پیت صاف کیا ہوا)

2. द्राक्षा (Drákehha) दाख
 (Dákh) (دراکھا)

MUNKIR मुन्किर (ع - ص) منکر

निवर्ती (Nivarti) इनकारी
 (Inkári) (نیوڑتی)

منکسر (ع - ص)

MUNKASIR मुन्कसिर

1. भग्न (Bhagn) खंडित
 (Khandit) दूया हुआ
 (Túta hua) (بھگن)

2. विनोत (Vinit) नम्र (Namr
 (खाकसार) (Khák sár) (نمرو)

منکشف (ع - ص)

MUNKASHIF मुन् कशिक

प्रकट (Prakat) व्यक्त (Vyakt
 (जाहिर) (Záhir) (پروکت)

منکوحہ (ع - مٹ)

MANKŪHA मुन्कूहा

विवाहिता (Viváhita) परिणीता
 (Pariníta) बीबी (Bívi
 (بیوی)

MUNAV,VAR मुन्वर (ع - ص) منور

दीप्त (Dipt) प्रकाश मान्
 (Prakásh mán) पुर नूर
 (Purnúr) (پرو نور)

3. पूय (Pūya پیوہ) पीप (Pīp پیپ)
 MUVÁZANA मुवाज़ना (ع - مذ) موازنه

1. तुलना (Tulana تُلنا) बराबरी (Barábari برابرہی)
2. तोलन (Tolan تولن) तोलना (Tolna تولنا)

MUVÁZI मुवाज़ी (ع - ص) موازی
 1. समान (Samán سمان) बराबर (Barábar برابرہی)

2. सहमूल्य (Sahmūlya سہمولیہ) हम कीमत (Ham qímat ہم قیمت)
3. اهلِ دفتر کی اصطلاح میں انوں کے ساتھ لگنے والا لفظ جیسے 'موازی چار' 'آند' جس طرح دوپوں کے ساتھ لگنے والا لفظ 'مبلغ' ہوتا ہے

مواصات (ع - ص)

MU,VÁSALAT मुवाصلत

1. मिलन (Milan ملن) बस्ल (Vasl وصل)
2. संभोग (Sambhog سمبھوگ) मुवाशरत (Mubásharat مباحثوت)

موافق (ع - ص)

MU,VÁ (Á) FIQ मुवा (آ) - فیک

1. अनुकूल (Anokúl انو کول) जो मुखालिफ न हो (Jo mukhálif na ho جو مخالف نہ ہو)
2. अनुसार (Anusár انوسار) मुताबिक (Mutábīq مطابق)
3. योग्य (Yogya یوگیہ) पात्र (Pátrr پاتر) लाइक (Láiq لائق)

MUNÍR मुनीर (ع - ص) منیر
 ज्वलंत (Jwalant جوالنت) प्रकाश मान् (Prakásh mán پرکاش مان)
 (Raushan روشن)

MU मू (ع - مذ) مو
 कच (Kach کچ) केश (Kesh کش)
 बाल (Bál بال)
 مواجہہ (ع - مذ)

MUVÁJAHA मुवाजहा
 प्रत्यक्षता (Pratyakohhata پرتیک چہتا)
 संमुखता (Sam,mukhata سم مکھتا)
 सामना (Sámna سامنا) रूबरू होना (Rúbaru hona روبہ رو ہونا)
 مواخاة (ع - ص) مت

MU,ÁKHÁT मुआख़ात

भ्रातृ भाव (Bhráttr bháv بھراتر بھاو)
 बंधुत्व (Bandhuttwa بندھتو) भाई (Bhāyi چاہے)
 चारा (Chāra چارہ)
 مواخذہ (ع - مذ)

MUÁKHAZA मुआख़ज़ा

1. पकड़ (Pakar پکڑ) गिरफ्त (Girift گرفت)
 जवाबतलबी (Javáb talabi جواب طلبی)
2. प्रतिकार (Prati kár پرتی کار)
 बदला (Badla بدلہ)

MAVÁD मवाद (ع - مذ) مواد

1. उपकरण (Upkaran اب کرن)
 मसाला (Masála مسالہ)
2. अंतर्वस्तु (Antar vastu انترو وستو)
 کسی کتاب وغیرہ کے اندر کا مواد

jimádát اور حیوانات، نباتات،
(جمادات)

موانست (ع - مٹ)

MUVÁ(Á)NASAT مِوَا (آ) نَسَات

1. मैत्री (Maittri) دوستی
(Dosti دوستی)

2. प्रेम व्यवहार (Prem vyavhār) پریم
میل جول (Mel jol) (ویوہار
جول)

MOBAD موبد (ف - مذ)

1. वैज्ञानिक (Vaig,gyānik) ویگیانک
فلاسفر (Philosopher فلاسفر)

2. अग्नि होत्री (Agni hottri) اگنی
آواتش پرستوں کا موللا
(Ātash parastōn ka mulla) آنش
(پرستوں کا ملا)

MAUT مَوْت (ع - مٹ)

1. मृत्यु (Mrityu) مریتو
(Nidhan) نِدھن (Maran) مران
(Ajal) اَجَل (مَرَن)

2. आपत्ति (Āpatti) آپتی
(Shāmat) شامت

MO,ASSIR مَوْثِر (ع - ص)

1. प्रभावी (Prabhāvi) پرہاوی
ڈالنے والا (Aasr dālne vāla
اثر ڈالنے والا)

2. गुण कारक (Gun kārak) گن کارک
نفا کرنے والا (Nafa karne vāla
نفع کرنے والا)

4. सह मत (Sahmat) سہ مت
(Ham rāe) ہم رائے

5. यथार्थ (Yathārth) یٹھارتھ
(Thīk) تھیک

6. उचित (Uchit) اچت
(Munāsib) مناسب

موافقت (ع - مٹ)

MU,VÁ(Á)FAQAT مُوَا (آ) فَاکَتْ

1. अनुकूलता (Anokūlata) انوکولتا
نا मुखالفت (Na mukhalafat
نامخالفت)

2. मतैक्य (Mataik,kya) متیکہ
ہم رای ہونا (Ham rāe hona
ہم رائے ہونا)

3. मैत्री (Maittri) دوستی
(Dosti دوستی)

موالات (ع - مٹ)

MU,VALÁT مُوَالَات

1. मैत्री (Maittri) دوستی
(Dosti دوستی)

2. सहयोग (Sahyog) سہ یوگ
(Ta,āvun) تعاون

موالید ثلاثہ (ع - مذ)

MAVÁLÍDE SALÁSA مَوالِیدِہ سَلَاسَا
پراپی وِگ، وِنا سَپاتی وِگ اُور جِڈ پَدَارتھ
(Prānivarg vanaspati varg aur jaḡ
padārth) پَدَارتھ وِگ وِنا سَپاتی وِگ
(اور جِڈ پَدَارتھ) ہِوِانا ت، نَباتا ت اُور
جِما دات (Haivánát, nabátát aur

موجودگی (عف - مٹ)

MAUJÚDAGI मौजूदगी

1. उपस्थिति (Upasthiti) آپس تھتی

حاضری (Háziri) حاضری

2. साक्षात् (Sákchhát) ساکچھات

سامنا (Sámna) سامنا

MU,VAH,HID मुवह्हिद (ع - ص) موحد

अद्वैत वादी (Ad,dwaitvádi) اد'دویت

एकेश्वर वादी (Ekeshwar vádi) एकेश्वر (وادی)

सिर्फ एक खुदा को मानने (Sif ek khuda ko mánne) (ایکے شور وادی)

वाला (Sif ek khuda ko mánne vála) (صرف ایک خدا کو ماننے والا)

MÚ,HISH मूहिश (ع - ص) موحش

शोक जनक (Shok janak) شوک جنک

खेद जनक (Khed janak) کھید جنک

रंज देह (Ranj deh) (رنج ده)

موخر (ع - ص)

MO,AKH,KHAR मूअखखर

1. अंतिम (Antim) انتیم

आखिरी (Ákhiri) آخری

2. विलंबित (Vilambit) ولیمبت

देर किया गया (Der kiya gaya)

(دیر کیا گیا)

3. पश्चाद्वर्ती (Pashchád varti)

बाद वाला (Ba,d vála) (پشچادورتی)

(بعدوالا)

مودب (ع - ص)

MO,AD,DAB मुअदब

1. शिष्ट (Shisht) ششت

सम्य (Sabb,bhya) سمیه

बा तमीज़ (Ba tamíz) باتمیز

MU,VAS,SIQ सुवसिसक (ع - ص) موثق

दढ़ (Driḥ) درڑھ

पक्का (Pakka) پکا

मज़बूत (Mazbút) مضبوط

MAUJ मौज (ع - مٹ) موج

तरंग (Tarang) ترنگ

वीचि (Vichi) ویشی

हिलोल (Hilloi) هلول

लहर (Lahar) لہر

MÚJIB मूजिव (ع - مذ) موجب

कारण (Káran) کارن

हेतु (Hetu) هیتو

सबब (Sabab) سبب

MÚJID मूजिद (ع - ص) موجد

आविष्कर्ता (Ávish karta) آوش کرتا

आविष्कारक (Ávishkárak) آوش کارک

ईजाद करने वाला (Íjád karne vála)

(ایجاد کرنے والا)

MÚJAZ मूजज़ (ع - ص) موجز

संक्षिप्त (Sanchhipt) سنچھیت

रूप (Sár rūp) سارروپ

खुलासा (Khulása) خلاصه

MAUJÚD मौजूद (ع - ص) موجود

1. विद्यमान (Vid,dyamán) ویدیمان

हाज़िर (Házir) حاضر

2. साक्षात् (Sák,cbhát) ساکچھات

سامने (Sámne) سامنے

3. उपलब्ध (Uplabdh) ابلدھ

دस्त- (Dastyáb) دستیاب

4. उत्पन्न (Utpan,n) اوتپن

पैदा (Paidá) پیدا

مول (Múl purush) मूल पुरुष (پوروش)
वह आदमी जो किसी खानदान
का बानी हो (Voh ádami jo kisi
khándán ka bání ho) وہ آدمی جو
(کسی خاندان کا بانی ہو)

MORCHA मोरचा (مورچہ - ف - مذ)

1. युद्ध (Yud,dh) जंग (Jang)
(جنگ)

2. युद्ध केन्द्र (Yud,dh kendr) महाज्जे जंग (Maháze jang)
(جنگ)

3. मंझूर (Mandúr) जंग (Zang)
(زنگ)

4. लुद्ध पिपीलिका (Chhuddr pipilika)
एक बहुत छोटी च्यूंटी (Ek bahut chhoti chyúnti)
(ایک بہت چھوٹی چھوٹتی)
پہلے اور دوسرے معنوں میں فارسی
نہیں ہ

مورخ (ع - ص)

MO,VA(A)R,RIKH मुख (अ) रिख

इतिहास कार (Itihás kár) اتہاس کار

इतिहास लेखक (Itihás lekhak) اتہاس لیکھک

(Tárikh navís) तारीख नवीस (لیکھک)
(تاریخ نویس)

MAURID मौरिद (ع - ص) مورد

1. पात्र (Pátr) भाजन (Bhájan)
(Mustahaq) मुस्तहक (بھاجن)
(مستحق)

2. अवरोहस्थान (Avrohashtán) اوروہس
उतरने की जगह (Utarne ki jagah)
(اُترنے کی جگہ)

2. नम्रता पूर्ण (Namrata purn) नम्रता
(Adab ke) अदब के साथ (پورن)
(ادب کے ساتھ)

مودت (ع - مٹ)

MAVAD,DAT मवदत

मित्रता (Mitrata) मैत्री भाव
(Maitri bháv) मित्रی بھار
(Yagánagat) यगानगत
(یگانگت)

MO,AZ,ZIN मुअज़ज़ن (ع - ص) مؤذن

बाँगी (Baangi) नमाज़ को बुलाने
के लिए अज़ान देने वाला (Namáz
ko buláne ke liyo azán dene vála)
(نماز کو بلانے کے لیے اذان دینے والا)

MUZI मूजी (ع - ص) مؤذی

कष्ट दाता (Kasht dáta) (کشت داتا)
दुःख दायी (Dukh dáyi) (دکھ دائی)
क्लेशद (Kloshad) ईज़ा देने
वाला (Íza dene vála) (ایذا دینے والا)

MOR मोर (ع - مٹ) مور

पिपीलिका (Pipilika) चीउँटी
(Chíuntí) (پپیلیکا)

MURIS मूरिस (ع - مذ) مورث

1. पूर्वज (Púrvaj) पितृ (Pitr)
(Pichhle buzurg) पिछले बुजुर्ग (پترو)
(پچھلے بزرگ)

2. उत्पादक (Utpádak) पैदा
करने वाला (Paida karne vála)
(پیدا کرنے والا)

मोरث اعلى (ع - مذ)

MURISE-ÁLA मूरिसे आला

(Vansh pravartak) वंश प्रवर्तक (ونش)

اُردو اور فارسی میں 'س' کے زبر
کے ساتھ بھی مستعمل ہے

موروثی (ع - مٹ)

MAUSUM مائسوم (ع - ص)
نامیت (Námit) نام رکھنا گایا
(Nám rakh,kha gaya) (نام رکھا گیا)

MAURÚSI مائوروسی

پیتڑک (Paitrik) باپ دادا والا
(Báp dáda vála) (باپ دادا والا)

MÚSÍQÁR مائسیقار (ع - مذ)
1. گایک (Gáyak) گایا
(Gavaiya) (گایا)

MAUZ مائز (ع - مذ)
کدلی (Kadali) کدلی
(کیلا)

2. گان ویدا ویتا (Gán viddya vetta)
سنگیت (Sangít kala marmaggya)
گان ویدا ویتا
(Gáne ke fan ka máhir) گانے کے فین کا مایر
(فین کا مایر)

MAUZÚN مائزُون (ع - ص)

1. سنتُلِت (Santulit) سنتُلِت
وازین (Mutavázin) (متوازن)

MÚSÍQI مائسیقی (ع - مٹ)
گان ویدا (Gán viddya)
سنگیت کلا (Sangít kala)

2. اُحِت (Uchit) اُحِت
(Munásib) (مناسب)

MÚSH مائش (ع - مذ)
مُشک (Múshak) مُشک
(Músh) مُش (Músh)
(Chúha) (چوہا)

3. یوگیا (Yog.gya) یوگیا
(Qábil) (قابل)

4. رُحیکر (Ruchikar) رُحیکر
(Pasandída) (پسندیدہ)

5. سَمُپُیُکِت (Samupyukt) سَمُپُیُکِت
(Fit) (فٹ)

6. وِرتَانِوِیت (Vrittánvit) وِرتَانِوِیت
(Bahr ke andar) (بھر کے اندر)

مائش بران (ف - مذ)

MO,AS,SIS مائسِیس (ع - ص)
پُرورتک (Pravartak) پُرورتک
(Sansthápak) (سَنسْتھاپک)
(Bunyád rakhne vála) (بنیاد رکھنے والا)

MÚSHE-PAR,RÁN مائشہ پَران
چرم چٹی (Charm chati) چرم چٹی
(Jatu) (چتو) چمگادہ (Chamgá-
daṛ) (چمگادہ)

مائشہ دشتی (ف - مذ)

MAUSIM مائسیم (ع - مذ)

MÚSHE-DASHTI مائشہ دشتی
کَلندک (Kalandak) کَلندک
(Gilahri) (گلہری)

1. رِیتو (Ritu) رِیتو
(Faal) (فصل)
2. سَمای (Samai) سَمای
(Vaqt) (وقت)

کرونا) वज़ाहत करने वाला (Vāzāhat
karne vāla وضاحت کرنے والا

MAUZA मौज़ा (ع - مذ) موضوع

1. स्थान (Isthān) जगह (استھان)
(Jagah) جگہ

2. ग्राम (Grām) गाँव (Gāon)
(گانوں)

یہ لفظ عربی میں ض کے زیر کے
ساتھ ہے مگر اردو میں زیر کے ساتھ
مستعمل ہے

MAUZÚ,A मौजूआ (ع - مذ) موضوع

1. निर्मित (Nirmít) बनाया गया
(Banāya gaya) بنایا گیا

2. स्थापित (Isthápit) (استھاپیت)
रक्खा हुआ (Rakh,kha hua) رکھا ہوا

3. विषय (Vishai) (وِشے) प्रसंग
(Prasang) (پرسنگ) मसला (Mas,ala)
(مسئلہ)

4. शीर्षक (Shírshak) (شیرشک)
उनवान (Unvān) عنوان

MAUTIN, मौतिन (ع - مذ) موطن
जन्म भूमि (Janm bhūmi) (جنم بھومی)
वतन (Vatan) وطن

موعظت (ع - مذ)

MAU,IZAT मौइज़त

उपदेश (Updesh) (اپدیش) प्रवचन
(Pravachan) (پروچن) शिक्षा (Shik,
bhā) (شکھیا) सीख (Sikh) (سیکھ)
नसीहत (Nasihat) (نصیحت)

موش کور (ف - مذ)

MUSHE-KOR मूशे कोर

आखनक (Ákhanak) (آکھنک) पूति
मूषिका (Púti mūshika) (پوتی موشکا)
छछुंदरी (Chhachbundari) (چھچھندری)
छछुंदर (Chhachhūndar) (چھچھونددر)

MÚSIL मूसिल (ع - ص) موصل

1. प्रेषक (Preshak) (پرشک) भेजने
वाला (Bhejne vāla) (بھینچنے والا)
2. वाहक (Vāhak) (واہک) लेजाने वाला
(Lejāne vāla) (لے جانے والا)

MAUSÚF मौसूफ (ع - ص) موصوف

1. प्रशंसित (Prashansit) (پرشنسٹ)
जिस की तारीफ की गई हो (Jis ki
ta,rif ki gayi ho) جسکی تعریف
کی گئی ہو

2. उक्त (Ukt) (اُکت) पूर्वोक्त (Púrvokt)
(پرووکٹ) जिस का जिक्र चल रहा हो
(Jis ka zikr chal raha ho) جس کا
ذکر چل رہا ہو

3. विशेष्य [व्या०] (Visheshya) (وِشیشیہ)

MAUSÚL मौसूल (ع - ص) موصول

प्राप्त (Prápt) (پراپٹ) लाभ (Labdh)
(حاصل) हासिल (Hásil) (ہدء)

MÚSI मूसी (ع - ص) موسی

मृत्यु लेख कर्ता (Mrityu lekh karta)
वसीयत करने वाला (Vasíyat karne vāla)
(وصیت کرنے والا)

MÚZEH मूजेह (ع - ص) موضوع

स्पष्टी कर्ता (Ispashti karta) (اسپشتی)

2. स्थान (Isthán استھان) जगह (Jagah جگہ)

MAUQÚF मौकف (ع - ص) موقوف

1. निर्भर (Nirbhar निर्भर) निर्धारित (Nirdhārit निर्धारित) मुनहसिर (Munhasir ملخصر)

2. हलन्त (Hulant هلنت) साकिन (Sákin ساكن)

3. पदच्युत (Padach,chyut پدچ، چڈوت) सेवा वियुक्त (Seva viyukt सेवा وییوکت) वर खास्त (Barkhaast برخواست)

4. समाप्त (Samāpt समाप्त) खतम (Khatm ختم)

MAUKAB मौकब (ع - مذ) موکب

1. सेना (Sena سینا) फौज (Fauj فوج)

2. सैनिक दल (Sainik dal سैनیک دل) फौजी जवान (Fauji javán فوجی جوان)

موکل (ع - مذ)

MO VA (A) K, KIL मुन (अ) विकल

1. व्यवहारी (Vyav, hāri व्यवहारी) वकील का असामी (Vakil ka asāmi وکیل کا اسامی)

2. वेताल (Vetāl वेताल) हमज़ाद (Hamzād همزاد)

MAULID मौलिद (ع - مذ) مولد

1. जन्म भूमि (Jann bhūmi जन्म भूमि) वतन (V-tan وطن)

MAU,ŪD मौऊद (ع - مذ) موعود

1. प्रतिज्ञात (Pratig,gyāt प्रतिज्ञात) कथित (Kathit कथित) कहा हुआ (Kaha hua कहा हुआ) वादा किया हुआ (Vāda kiya hua वादा किया हुआ)

2. निश्चित (Nishchit निश्चित) मुकरर (Muqarrar مقرر)

MU,VAQ,QAR मुवक्कर (ع - ص) موقر

1. प्रतिष्ठित (Pratish thit प्रतिष्ठित) समानित (Sam mānit समानित) मुअज़ज़ (Mu,azzaz معزز)
2. विश्वस्त (Vish,shwast विश्वस्त) मोतबर (Motabar معتبر)

MAUQA मौका (ع - مذ) موقع

1. अवसर (Avsar अवसर) खास वक्त (Khās vaqt خاص وقت)

2. घटना स्थल (Ghatenāsthal گھटना स्थल) जाए वुक्क़ा (Jāe vuqūā जाए وقوعه)

3. समय (Samai समय) वक्त (Vaqt وقت)

4. स्थान (Isthán استھان) जगह (Jagah جگہ)

یہ لفظ عربی میں ق کے زیر کے ساتھ ہے مگر اردو میں زیر سے بولا جاتا ہے

MAUQIF मौکف (ع - مذ) موقف

1. विराम स्थल (Virāmasthal ورامس स्थल) ठहरने की जगह (Thaharne ki jagah ٹھہرنے کی جگہ)

MOMIYA مومیا (ف - مٹ) مومیا
شِلا جتو (Shila jatu) سِلا
جیت (Salájit) (سلاجیت)

MO,AN,NAS مونٹ (ع - ص) مونٹ
1. سِتری لینگ (Istriling) (استری لنگ)
فِی مِیل (Female) (فی میل)
2. سِتری پرائی (Istri práni) (استری پرائی)
مادا (Máda) (مادا)

MÚNIS مونس (ع - ص) مونس
پِرمی (Preni) (پِرمی) مِٹ (Mitt)
دوست (Dost) (دوست)

MÚHIB مویب (ع - ص) مویب
پَریداٹا (Paridáta) (پری داتا) دِیا
کرنے والا (Hiba karne vála) (ہیبا کرنے والا)

موہبت (ع - مٹ)

MAU,HIBAT مویبٹ
دان (Dán) (دان) اَبھیداَن (Abhi dán)
پری دان (Paridán) (پری دان)
اَتِیَا (Atiya) (عطیہ دان)

MÚHIM مویم (ع - ض) مویم
اَبھامک (Bhrámak) (بھرامک) وِہْم
میں ڈالنے والا (Vahm men dálno vála)
(وہم میں ڈالنے والا)

MAU,HÚB مویب (ع - ض) مویب
پَریدت (Parijatt) (پری دت) اَبھیدت (Abhidatt)
(اَبھیدت) دِیا کیا ہوا (Hiba kiya hua)
بھشا (Baksha hua) (بخشا ہوا)

2. उत्पत्ति (Utpatti) (ات پتی) جنم
(Jenm) (جنم) पैदाईश (Paidáish)
(پیداائش)

MO,AL,LIF مولف (ع - ص) مولف
سَمپادک (Sampádak) (سمپادک) संग्रह
(Sangrah karta) (سنگرہ کرتا)
دوسروں کے متفرق مضامین سے کتاب
مرتب کرنے والا

MAULÚD मौलूद (ع - ص) مولود
1. उत्पन्न (Utpan,n) (ات پن) जन्मत
(Janmit) (جنمت) पैदा (Paida)
(پیدا)

2. शिशु (Shishu) (ششو) बच्चा
(Bach,ohha) (بچہ)

MAULA मौला (ع - مذ) مولی

1. स्वामी (Sawámi) (سوامی) प्रभु
(Prabhu) (پربھو) आका (Áqa)
(آقا)
2. ईश्वर (Íshwar) (ایشور) अल्लाह
(Alláh) (اللہ)

MOM मोम (ع - مذ) موم

1. सिक्थ (Sikth) (سیکتھ) मधु शेष
(Madhu shesh) (مدھوشیش)
2. मृदु (Mridu) (مردو) कोमल (Komal)
(کومل) मुलाहम (Muláim) (مولائم)

MOMIN मोमिन (ع - ص) مومن
ईश्वर वादी (Íshwar vadi) (ایشور وادی)
आस्तिक (Ástik) (آستک) धर्म निष्ठ
(Dharm nishth) (دھرم نشتھ) ईमान
वाला (Ímán vála) (ایمان والا)

MAH मह (ف - مذ) مه
مہ کا مخفف دیکھو 'ماہ'

MEH मेह (ف - ص) مه

1. श्रेष्ठ (Shreshth शریشتہ) बुजुर्ग
(بزرگ) (Buzurg)

2. महा (Maha مہا) अज़िम (Azim اعظم)

MOHABAT महाबत (ع - مٹ) مہابت

1. आतंक (Ātank آنک) हैबत
(Haibat ہبیت)

2. वैभव (Vaibhav वै) शान
शौकत (Shán shaukat شان شوکت)

MOHÁJIR मुहाज़िर (ع - ص) مہاجر

प्रवासी (Pravási پرواسی) उत्प्रवासी
(Utpravási ات پرواسی) तारिके वतन
(Tárike vatan تارک وطن)

مہاجرت (ع - مٹ)

MOHÁJARAT मुहाज़रत

प्रवास (Pravás پرواس) उत्प्रवास
(Utpravás ات پرواس) अपना घर
छोड़ कर दूसरी जगह जाकर बसना (Apna
ghar chhor kar दूसरी jagah jákar
basna اپنا گھر چھوڑ کر دوسری جگہ
جا کر بسنا)

MAHÁRAT महारत (ع - مٹ) مہارت

1. अभ्यास (Abbhýás ابھیاَس) मश्क
(Mashq مشق)

2. हस्त कौशल (Hast kaushal هست کوشل)
मश्काकी (Mash, sháqi مشق کوشل)
(مشاقی)

MAU, HU'M मौहूम (ع - ص) موہوم

1. भ्रम मूलक (Bhram mūlak برہم مولک)
वहम से पैदा (Vahm se paida وہم سے پیدا)

2. काल्पनिक (Kālpānik کالپنک)
फर्ज़ी (Farzi فرضی)

3. मिथ्या (Mith, thya مٹھیا) गैर हकीकी
(Ghair haqīqī غیر حقیقی)

MO, ALYID मुऐइद (ع - ص) موئل

1. समर्थक (Samarthak سمترتھک)
ताईद करने वाला (Táyid karne vāla تائید کرنے والا)

2. सहमत (Sahmat سه مت) हमराय
(Ham ráe هم راے)

3. पक्षपाती (Pakohh páti پکچہ پاتی)
हिमायती (Himáyati حمایتی)

MAVÍZ मवीज़ (ف - مذ) موئز

शुष्क द्राक्षा (Shushk drákehha ششک دراکچہا)
मुनाक्का (Munaqqa منلقی)

MAVESHİ मवेशी (ع - مذ) مویشی

पशु (Pashu पशु) चौपाया (Chaupáya چوپایہ)
ढोर (Dhor تھور)

مویشی خانہ (ع - مذ)

MAVESHİ-KHÁNA मवेशी खाना

पशवाव रोध (Pash, shwávrodh پشواو روڈ)

पशुनिरोध (Pashu nirodh پشونیروڈ)

रोध शाला (Rodh shála روڈ شالہ)

कांजी हौस (Káuji haus کانجی ہوس)

MAHTAMIM मोहतमिम (م ه ت م م - ع - ص)

व्यवस्थापक (Vyavas,thápak)

संचालक (Sanchálak)

प्रबंधक (Prabandhak)

तन्त्रिम (Muntazim)

MAH,JÚR महजूर (म ह जूर - ए - व - स)

वियोगी (Viyogi)

विरही (Virahi)

फिराक़ि ज़दा (Firáq zada)

MAH,D महद (म ह द - ए - म - स)

पालना (Pálana)

हिंदोला (Hindola)

गहवारा (Gahvára)

MAHDI महदी (म ह दी - ए - व - स)

नेता (Neta)

पेशवा (Peshva)

MOHAZ,ZAB मुहजज़ब (म ह ज़ ब - ए - व - स)

सभ्य (Sabb,bhya)

शिष्ट (Shisht)

तमीज़दार (Tamíz-dár)

संस्कृत (Sanskrit)

परिष्कृत (Parishkrit)

शुस्ता (Shusta)

MEHR मेहर (म ह र - ए - म - स)

रवि (Ravi)

सूर्य (Súrya)

सूरज (Súraj)

कृपा (Kripa)

दया (Daya)

करम (Karam)

3. प्रेम (Prem)

प्रीति (Príti)

महबबत (Mahabbat)

MAH,BIT महबित (म ह ब - ए - म - स)

उतरने की जगह (Utarne ki jagah)

अन्तर (अन्तर)

MAH,TÁB महताब (म ह त - ए - म - स)

महताब का महताब

1. चन्द्रमा (Chandrama)

चाँद (Chánd)

2. ज्योत्सना (Jyotsana)

चांदनी (Chándni)

MOHTADA मोहतदा (म ह त - ए - व - स)

दीक्षित (Díkehhit)

शिक्षित (Shik ehhit)

धर्म गुरु की हिदायत पाई हो (Jis ne

dharm guru ki hidáyat páyi ho)

जिस ने धर्म गुरु की हिदायत पाई हो

MEHTAR मेहतर (म ह त - ए - व - स)

1. उच्च तम (Uch,eh tam)

श्रेष्ठ तम (Shreshth tam)

बुर्ग तरीन (Buzurg tarín)

(بزرگ ترین)

(1 - म - स)

2. मल हारक (Mal hárak)

मलाकर्षी (Malá karshi)

भंगी (Bhangi)

महमद بالشان (م ه م د ب - ए - व - स)

MOHTAM-BISH,SHÁN मोहतम बिशशान

महामहत (Mahámahat)

महत्त्व पूर्ण (Mahattwa púrñ)

अज़ीमुशशान (Azímush,shán)

(الشان)

(Parást پر است) परा भूत (Parábhút
शिकस्त खुर्दा (Shikast khurda) (پرا بهوت
شکست خوردن)

MOHLAT मोहलत (ع - مٹ) مهلت

1. अवकाश (Avkásh) कुरसत (Fursat) (اوكاش كورست)
2. विलंब (Vilamb) ताखीर (Tákhír) (ولمب تاخير)
3. आज्ञा (Ág.gya) इजाजत (Ijázat) (آگيا ايجازت)

MOHLIK मोहलिक (ع - ص) مهلك

घातक (Ghátak) प्राणांतक (Pránántak) (گھاتك پراڻانك)
मार डालने वाला (Már dálne vála) (مار ڊالڻه والا)

MAH, LAKA महलका (ع - مذ) مهلكه

भयस्थान (Bhayasthán) खतरे की जगह (Khatre ki jagah) (بھيستان)
(خطرے کی جگہ)

MUHIM मुहिम (ع - مٹ) مهم

1. युद्ध (Yud, dh) जंग (Jang) (يودھ جنگ)
2. जटिल समस्या (Jatil samas, ya) सख्त मसला (Sakht mas, ala) (جٹل سمسيا سخت مسئلہ)

MEHMÁN मेहमान (ع - مذ) مهمان

आगंतुक (Ágantuk) अतिथि (Atithi) (آگانتك اتيثي)
पाहुन (Páhun) (پاهن)
مهمان خانه (ع - ف - مذ)

MEHMÁN KHÁNA मेहमान-खाना

अतिथि शाला (Atithi shála) (اتيثي شالا)

MOH, R मुहर (ف - مٹ) مهر

मुद्रा (Muddra) अंकक (Ankak) (مدرّا انكك)
छाप (Chháp) (چھاپ)

MEHR-BÁN मेहरबान (ع - ص) مهربان

दयालु (Dayálu) कृपालु (Kripálu) (ديالو كړپالو)
सदय (Sadai) दयावान् (Daya ván) (سده كړيالو دياوان)

مهر باني (ف - مٹ)

MEHR-BÁNI मेहरबानी

कृपा (Kripa) दया (Daya) (كړپا ديا)
अनुकंपा (Anu kampa) करम (Karam) (انوكمپا كرم)

MOHRA मोहरा (ع - مذ) مهره

1. कीकस (Kikas) गुरिया (Guriya) (کيکس گوريا)
2. सर्पमणि (Sarp mani) साँप का मन (Sánp ka man) (سړپ مني ساڼپ کا من)
3. कपर्दिका (Kapardika) कौड़ी (Kauri) (کپردیکا کوری)
4. शंबुक (Sham buk) संख (Sankh) (شمبک سلخ)
5. शतरंज की गोट (Shatranj ki got) (شطرنج کی گوت)

مهره باز (ف - ص)

MOHRA-BAZ मोहरा बाज़

छली (Chhali) वंचक (Vanchak) (چھلی وڻچک)
फरेबी (Farebi) (فريبي)

MAH, ZÚM महजूम (ع - ص) مهزوم

पराजित (Parájit) परास्त (پراجيت پراست)

er dene ka kánta jo saváron ki eri
men laga hota hai گھوڑے کو ایز
دیئے کا کانتا جو سواروں کی ایز
(میں لگا ہوتا ہے)

مہندس (ع - مذ)

MOHANDIS مہندیس

गणितज्ञ (Ganitaggya گنی تگیہ)
रियाज़ीदां (Riázi dán ریاضی دان)

مہوس (ا - مذ)

MOHAV,VIS مہوئیس

रसायन विद् (Rasáyan vid رساین وید)
कीमियागर (Kimiya gar کیمیاگر)

MOHAIYA مہایا (ع - ص)

1. एकत्र (Ekattr ایکٹر) इकट्ठा (Ikath,tha اکٹھا)
2. प्रस्तुत (Prastut پروستت) मौजूद (Maujúd موجود)
3. प्राप्त (Prápt پرواپت) हासिल (Hásil حاصل)
4. तत्पर (Tatpar تاتپر) तैयार (Taiyár تیار)

MAHÍB مہیب (ع - ص)

भीषण (Bhíshan بھیشن) भयंकर (Bhayankar بھانکر)
दारुण (Dárun دارون) डरावना (Dráona ڈراونا)
नाक (Haibat náك هبیت ناف)

MAI मै (ف - مٹ)

मदिरा (Madira مدیرا) मद्य (Maddya مدیہ)
सुरा (Sura سورا) हाला (Hála هالا)
वारुणी (Váruni وارونی)

शाले (Guest house گیسٹ ہاؤس)
(کیسٹ ہاؤس)

مہمان داری (ف - مٹ)

MEHMÁN-DÁRI مہمان-داری

आतिथ्य (Átith,thya آتیثیہ) अतिथि
पूजा (Atithi púja اتیثی پوجا)
मेहमान नवाजी (Mehmán navázi
مہمان نوازی)

مہمان نواز (ف - ص)

MEHMÁN NAVÁZ مہمان نواز

अतिथि पूजक (Atithi pújak اتیثی پوجک)
नृयाजी (Nriyáji نریاجی) मेहमान
की खातिर तवाजो करने वाला
(Mehmán ki khátir tavázo karne vála
مہمان کی خاطر تواضع کرنے والا)

MOHMAL मोहमल (ع - ص)

1. अर्थ हीन (Arth hín ارتھ ہین) निरर्थक (Nirarthak نیررتھک)
(Be mání بے معنی) बेमानी (Bemání بی معنی)
2. मिथ्या (Mith,thya متھیہ) अनर्गल (Anargal انرگل) बेहूदा (Behúda بے ہودہ)

MAH,MÚM महमूम (ع - ص)

दुःखित (Dukh,khit دکھیت) क्लेशित
(Kleshit کلہشت) शोक ग्रस्त (Shok
grast شوک گرسٹ) गमगीन
(Ghamgín غم گین)

MAH,MEZ महमेज़ (ف - مٹ)

घोड़े को एड़ देने का काँटा जो सवारों
की एड़ी में लगा होता है (Ghore ko

MEKH مېخ (ف - مٹ) مېخ
 مېخ (Mayúkh) شंकु (Shanku)
 (کھونٹا) (Khúnta) خُونٹَا (شلکو)
 مے خانہ (ف - مذ)

MAI-KHÁNA مای خانا
 مدیرالای (Madirálai) مدیو
 شالا (Madhu shála) مدھو شالہ
 شراب خانا (Sharáb khána) شراب
 خانہ

MAIDÁN مایدان (ف - مذ)
 1. क्षेत्र (Chhettr) لंबी चौड़ी
 हमवार जमीन (Lambi chauṛi ham-
 vār zamín) لمبی چوڑی هموار زمین
 2. युद्धक्षेत्र (Yud, dh chhettr) युद्ध
 मैदान जंग (Maidáne jang) मैदान
 جنگ (میدان جنگ)
 میدان جنگ (ف - مذ)

MAIDÁNE-JANG मैदान जंग
 रण क्षेत्र (Ran chhettr) (रण क्षेत्र)
 रण भूमि (Ran bhúmi) (रण भूमि)
 रंग भूमि (Rang bhúmi) (रंग भूमि)
 रंगगंगण (Rangárgan) (रंगगंगण)
 स्थल (Yud, dhesthal) (युद्ध स्थल)
 युद्ध भूमि (Yud, dh bhúmi) (युद्ध भूमि)
 रणार्जि (Ranáji) (रणार्जि) लड़ाई का
 मैदान (Laíayi ka maidán) (लड़ाई का मैदान)

MÍR मीर (ف - مذ)
 1. अध्यक्ष (Adh, dhyakohh) (अध्यक्ष)
 सर गिरोह (Sar giroh) (सरगरोह)
 सरदार (Sardár) (सरदार)

कदंबिनी (Kadambini) (कदंबिनी)
 शराब (Sharáb) (शराब)

مے آشام (ف - ص)

MAI-ÁSHÁM—MAYÁSHÁM

मै आशाम-मयाशाम
 मद्यप (Mad, dyap) (मद्यप)
 (Rasáshi) (रसाशी) शराब खोर
 (Sharáb khor) (शराब खोर)

MIYÁN मियान (ف - مٹ)
 1. कोष (Kosh) (कोष) नियाम
 (Niyám) (نियام)
 2. कटि (Kati) (कटि) कमर (Kamar)
 (کمر)
 (ص)
 3. मध्य (Madh, dhya) (मध्य) बीच
 (Bich) (بیچ)

مے پرست (ف - ص)

MAI-PARAST मै परस्त
 मदिरा भक्त (Madira bhakt) (मदिरा भक्त)
 शराब का फिदाई (Sharáb ka
 fidáyi) (शराब का فدائی)

MAI, YIT मैयित (ع - مٹ)
 शव (Shav) (शव) अरथी (Arthi) (अरथी)
 जनाजा (Janáza) (جنازه)

MÍSÁQ मीसाक (ع - مذ)

1. प्रतिष्ठा (Pratiggya) (प्रतिष्ठा) कौल-
 करार (Qaul carár) (قول قرار)
 2. दृढ़ता (Driḥhata) (دُرّز) मज़बूती
 (Mazbúti) (مضبوطی)

2. अभि वचन (Abhi vachan ^{ابھی}
 प्रतिज्ञा (Pratiggya ^{پرتیگیا})
 वादा (Va,da ^{وعدہ})

MAIL مِل (ع - مذ) مِل

अभि रुचि (Abhi ruchhi) (ابھی روچی)
 प्रवृत्ति (Pravritti) (پرورتی) रुज हान
 (Ruj, hán) (رُجھان)

MIL मील میل (ع - مذ)

क्रोशक (Kroshak کروشک) अर्ध क्रोश
(Ardh krosh اردھ کروش) माइल
(Mile माइल)

MAILÁN मैलान (ع - مذ)

अभि रुचि (Abhiruchi) (अभि रुचि)
रुचि (Ruhi) (रुचि) रुज हान (Ruj.
hán) (रुज हान)

میلنت (ع - مٹ) مایمانات

कल्याण (Kallyān कलियान) मंगल
(Mangal मंगल) बरकत (Barakat
(برکت)

MAIMŪN مایمون (ع - حس)

1. शुभ (Shubh شہد) मांगलिक
(Māngalik مانگلك) मुबारक
(Mubārak مبارک)

2. सफल (Saphal سافل) काम यात्रा
(Kámyáb کامیاب)

3. वानर (Vānar وانر) कपि (Kapi كاپي)
बन्दर (Bandar بندر)

MĪNA مِینَا (ف - مذ)

सुराधानी (Surádhānī سرادھانی)

उष्ट्रिका (Ushtrika) (اُشْتُوكَا) शराब का

शराब (Sharáb ka jug) का जग

2. किसी काम में सब से आगे रहने वाला
(Kisī kām menī sab se āge rahne
vāla کسی کام میں سب سے آگے
(رہنے والا))

میراث (ع - مٹ) میراث

दाय (Dāe دای) रिक्थ (Rikth ریکث)

तरिका (Tarika ترکه)

MEZ मेज़ میز (ف - مٹ)

पटल (Patal पत्तल) टेबिल (Table
تہیبل)

میزان (ع - مٹ) میزآن MIZÂN

1. तुला (Tula) तराजू (Tarāzu)

2. तुलाराशि (Tula rāshi تولا راسي)
 बुर्जे मीज़ान (Burje mīzān برج ميزان)

3. योग (Yog یوگ) کسے اُردو کا
 جوڑ (Kayiadadon ka jor کئی
 جُور (عددوں کا)

MUYAS,SAR मुयस्सर (ع - ص)

प्राप्त (Prápt प्राप्त) सुलभ (Sulabh
 (سولجھ) उपलब्ध (Uplabdh
 (اٲلجده) हासिल (Hásil
 (حاصل)

MESH مِش (ف - مٹ) مِش

मेष (Mesh) भेड़ (Bher)

MI,ÁD. मीश्राद (ع - مٹ)

1. अवधि (Avadhi) मुहत्त
(Mud,dat مدت)

pista vaḡhaira سوکھے ہوئے پھل، بادام
(پستہ وغیرہ)

میوہ فروش (ف - ص)

MEVA-FAROSH مہوا فروش

1. فल विक्रेता (Phal vík,kreta) پھل
وکریتا مہوا بےچنے والا (Meva
bechne vála)
2. शाक विक्रेता (Shák bik,kreta) شاہ
سبزی بےچنے والا (Sabzi bechne vála)

MEHMÁN مہمان (ف - مذ) دیکھو 'مہمان'

MÍNÁR مینار (ع - مذ) (Udark, Istambh)
مدارہ منارا (اس تہہ)

مینا کاری (ف - مٹ)

MÍNA-KÁRI مینا کاری
آکاچک (Ákác'hak) چاندی
سونه پر جڑاؤ کام بنانا (Chándi
sone par jaráu kám banána) چاندی
(سونے پر جڑاؤ کام بنانا)

MEVA مہوا (ف - مذ) شوشک فल (Shushk
phal) شوشک پھل، بادام
پستا بھارا (Súkhe hue phal, bádám)

ن

2. अपरिचित (Aparichit) (اپریچٹ)
ناواقف (Na váqif)

نا اتفاقی (عف - مٹ)

NA-ITTIFÁQI نا ائتفاقی

1. अमैत्री (Amaittri) अननु-
कूलता (Anano kúlata) (انلوکولتا)
ناموافق (Na muáfaqat) (موافق)
Phút (فوت)
2. शत्रुता (Shattruta) अदावत
(Adávat) (عداوت)

NA-UMMÍD نا اُمید (ف - ص) امید
ہٹاش (Hatásh) (ہٹاش)
(Nirásh) (نراش) مایوس (Máýús)
(مایوس)

نا آزمودہ کار (ف - ص)

NA-ÁZMÚDA-KÁR نا آزمودہ کار
انوبھو (Anubhav hín) अनुभव
هین (Apari pak,kwa) अपरिपक्व
(اکشل) अक्षल (Akushal)
انہو (Anabh,bhyast) अनभ्यस्त
(انازی) (Anázi) (انازی) نا
تجربہ کار (Na tejriba kár) (تجربہ کار)

نا آشنا (ف - ص)

NA-ÁSHNA نا آشنا

1. अनभिज्ञ (Anabhig,gya) (انہیجہ)
अज्ञान (Ag,gyán) (اگیان) अनजान
(انجان)

نا پائدار (ف - ص)

NA-PÁIDÁR ना पाइदार

अदृढ़ (Adriṭh) भंगुर (Bhangur)

अस्थायी (Astháyi) (استهائی)

ना मुहकम (Na mohkam) (نا مستحکم)

NA-PADÍD ना पदीद (न - स)

1. गुप्त (Gupt) लुप्त (Lupt)

पोशीदा (Foshída) (پوشیده)

2. अगोचर (Agoochar) गैर मरई

(Ghair maryi) (غیر مرئی)

ना पसन्द (ع - स)

NA-PASAND ना पसन्द

1. अप्रिय (Appriya) गैर

पसन्दीदा (Ghair pasandída) (غیر پسندیده)

2. अरुचिकर (Aruchikar) (اروچی کر)

गैर मरगुब (Ghair marghúb) (غیر مرغوب)

ना तजर्बा कार (ع - स)

NA-TAJRIBA-KÁR ना तजर्बा कार

1. अनुभव हीन (Anubhav hín) (انوبھو هین)

अननुभवी (Ananu-

bhavi) (اندوبھوی) दुनिया के कामों

में अनाड़ी (Dunya ke kámon men

anári) (دنیا کے کاموں میں اناڑی)

2. अनभ्यस्त (Anabh,bhyast) (انبھست)

अकृत हस्त (Akrit hast

است) (اکرست) किसी फन में अनाड़ी

(Kisi fan men anári) (کسی فن میں اناڑی)

(میں اناڑی)

NA-AHL ना अहल (ع - स)

1. अयोग्य (Ayoggya) (ایوگیہ) ना काबिल

(Na qábil) (نا قابل)

2. अपात्र (Apátttr) गैर मुस्तहक

(Ghair mustahaq) (غیر مستحق)

ना बालिग (ع - स)

NA-BÁLIGH ना बालिग

अवयस्क (Avayask) (اویسک) अप्राप्त

वय (Apprápt vai) (اپ پراپت وے) कम

उम्र (Kam umr) (کم عمر)

NAÁBDÁN नाबदान (फ - म)

प्रणालिका (Pranálíka) (پرنالیکا) नाली

(Náli) (نالی) मोरी (Mori) (موری)

NA-BAKÁR ना बकार (न - स)

दुष्ट (Dusht) (دشت) दुराचारी (Durá-

ohári) (دراچاری) धूर्त (Dhúrt) (دهورت)

बद मआश (Bad maásh) (بد معاش)

NA-BALAD ना बलद (न - स)

अपरिचित (Aparichit) (اپریچیت)

अनभिज्ञ (Anabhig,gya) (انبھگیہ) ना

वाकिफ (Naváqif) (نا واقف)

NA-BÍNA ना बीना (न - स)

अंध (Andh) (اند) नेत्र हीन (Nettr

hín) (اندھا هین) अंधा (Andha)

NA-PÁK ना पाक (न - स)

अपवित्र (Apavittr) (اپوتر) अशुद्ध

(Ashud,dh) (اشدھ) नजिस (Najis

نجس)

NA-CHÁQI ناچاکی (ف - مٹ) ناچاکی

1. वैमनस्य (Vaimanas, sya) (وے مہنسیہ)
मनोमालिन्य (Manomálin, nya) (منو
ان بن) अन वन (An ban) (ان بن)
2. आमय (Amai) (آمے) रोग (Rog)
(बीमारी) बीमारी (Bimári) (دور)

NA-CHÍZ ना चीज (ف - ص) نا چیز

- तुच्छ (Tuch, ohh) (توہ) लुद्ध (Ohhuddr)
(अकिंचन) अकिंचन (Akinchan) (چہدر)
नाकारा (Nakára) (ناکار)

NA-HAQ नाहक (ع - ص) ناحق

1. अनुचित (Anuchit) (अनुचित) बेजा
(Beja) (بے جا)
2. व्यर्थ (Vyarth) (व्यर्थ) बेकार (Bekár)
(बे कार)
3. वृथा (Vritha) (वृथा) बेफायदा (Be
fáida) (بے فائدہ) फुजूल (Fuzúl)
(فضول)

ناحق شناس (ع - ص)

NA-HAQ-SHANÁS नाहक शनास

- अकृतज्ञ (Akritaggya) (अकृतज्ञ) एह-
सान फरामोश (Ehsán farámosh)
(احسان فراموش)

NÁKHUDA नाखुदा (ف - مذ) نا خدا

- कर्ण धार (Karn dhár) (कर्ण धार)
नाविक (Návik) (नाविक) नौ चालक
(Nau ohálak) (नौ चालक) मल्लाह
(Malláh) (ملاح)

ناخدا نرس (ف - ص)

NA-KHUDA-TARS नाखुदा तर्स

- निष्ठुर (Nisbthur) (निष्ठुर) बे रहम

NA-TAMÁM नातमाम (ع - ص) نا تمام

1. अपूर्ण (Apurn) (अपूर्ण) नाकिस
(Náqis) (ناقص)
2. असमाप्त (Asamápt) (असमाप्त)
अधूरा (Adhúra) (अधूरा)

نا توان (ف - ص)

NA-TUVÁN नातुवान

- अशक्त (Ashakt) (अशक्त) निर्वल
(Nirbal) (निर्वल) कमज़ोर (Kamzor)
(کمزور)

NÁSIR नासिर (ع - ص) ناثر

- गद्य लेखक (Gad, dya lekhak) (گدیہ
نسل) निगार (Nasr nigár)
(نشرنگار)

NA-JÁIZ नाजाइज (ع - ص) نا جائز

1. अनुचित (Anuchit) (अनुचित) नारवा
(Na rava) (ناروا)
2. अवैधानिक (Avaidhánik) (अवैधानिक)
अवैध (Avaidh) (अवैध) खिलाफे
कानून (Khiláfe qánún) (خلاف
قانون)

NA-CHÁR नाचार (ف - ص) ناچار

1. असहाय (Asaháo) (असहाय) निराश्रय
(Nirásh, shrai) (نیراشرے) बे कस
(Be kas) (بے کس)
2. निर्धन (Nirdhan) (निर्धन) दरिद्र
(Daridr) (دردر) मुफ़लिस (Mufis)
(مفلس)

3. अंततः (Antatah) (अंततः) आखिर
कार (Ákhir kár) (آخر کار)

ناخوشی (ف - مٹ)

(بے رحم (Be rahm)

خدا سے نہ کرنے والا

NA-KHUSHI ناخوشی

ناخلف (ع - ص)

1. अप्रसन्नता (Apprasan,nata) آپ،
(ناراضی (Nárázi) ناراضی (پرسن ننا)

NA-KHALAF ناخلف

कुपुत्र (Kuputtr) कपूत (Kapút)
ना लाईक बेटा (Naláiq beta)
(کپوت) (کپوت)

2. क्रोध (Krōdh) कोप (Kop)
(غصه (Ghussa) गुस्सा (کوپ)
3. रोग (Rog) बीमारी (Bimárf)
(بیماری)

NÁKHUN ناخون (ف - مذ)

करज (Karaj) नख (Nakh)

नाखून (Nákhún)

NADÁR نادار (ف - ص)

दीन (Dín) दरिद्र (Darid,dr)
कंगाल (Kangál)

ناخوانده (ف - ص)

NADÁN نادان (ف - ص)

1. मूर्ख (Múrkh) जाहिल
(Jáhil)

NA-KHÁNDA ناخاںدا

1. अनमंत्रित (Animantrit)
गैर मदद (Ghir mad,ú)
2. निरक्षर (Nirakshar) अन-
पढ़ (An parh)

2. अनभिज्ञ (Anabhig,gya)
ना वाक़िफ (Na váqif)
3. शिशु (Shishu) बच्चा (Bach,
cha)

NA-KHUSH ناخوش (ف - ص)

1. अप्रसन्न (Apprasan,n)
रुष्ट (Rusht) नाराज़ (Naráz)
(ناراض)

نادانسته (ف - ص)

NA-DÁNISTA نادانستا

अज्ञानतः (Ag,gyanatah)
अनजाने (Anján°) भूल में
(Bhúl men)

2. कुपित (Kupit) क्रुद्ध
(Krud,dh) गुस्से (Gbusse)
(غصه)

3. रुग्ण (Rugn) मरीज़ (Maríz)
(مریض)

NA-DÁNI نادانی (ف - مٹ)

1. अज्ञान (Aggyán) जहालत
(Jahálat)

ناخوش گوار (ف - ص)

2. मूर्खता (Múrkhata) बेवकूफी
(Be vaqúfi)

NA-KHUSH-GAVÁR ناخوش گوار

1. अप्रिय (Ap,priya) ना-
पसंदीदा (Na pasandida)

NÁDIR نادیر (ع - ص)

1. अद्भुत (Ad,bhut) अनुपम

2. दूषित (Dúshit) मायूब
(Ma,yúb)

(کٹل) ٹیٹا (Torha) (کٹل) (Kutil)

2. असत्य (Asattya) अयथार्थ (Ayathārth) गलत (Ghalat) (غلط)

NÁRÁZ नाराज़ (अफ - ص)

1. अप्रसन्न (Ap,prasan,n) (آپ پر سن) (Na khush) (ناخوش)
2. क्रुद्ध (Krud,dh) (क्रुद्ध) (Ghus,se) (غصے)

NÁRÁZI नाराज़ी (अफ - ص)

1. अप्रसन्नता (Apprasan,nata) (آپ پر سن) (Malinata) (ملینتا) (Na khushi) (ناخوشی)
2. क्रोध (Krodh) (क्रोध) (Kop) (क्रोध) (Ghussa) (غصہ)

NÁRANJ नारंज (फ - मड)

नारंग (Nárang) सन्तरा (Santara) (नारंगी) (Nárange) (سنترة)

NA-RAVA नारवा (फ - ص)

1. अनुचित (Anuchit) (انچیت) (Na munásib) (نامناسب)
2. अविहित (Avihit) (اوهیت) (Shar,a men na jáiz) (شرع نا جائز)
3. अवैध (Avaiddh) (اویده) (Qánúnan na jáiz) (قانوناً نا جائز)

NÁZ नज़ (फ - مड)

1. गर्व (Garv) (गर्व) (Fakhr) (فخر)
2. अभिमान (Abhimán) (अभिमान) (Ghurúr) (غور)

(अनुपम) अजीबो गरीब (Anupam)

(Ajibo gharib) (عجیبو غریب)

2. दुष्प्राप्य (Dush,prápya) (दुष्प्राप्य) (Kamyáb) (کم یاب)

نادرست (ف - ص)

NA-DURUST ना दुरुस्त

1. अशुद्ध (Ashud,dh) (اشدھ) (Ghair sah/ih) (غیر صحیح)
2. असत्य (Asattya) (استیہ) (Ghalat) (غلط)
3. अनुचित (Anuchit) (انچیت) (Na munásib) (نامناسب)

NÁDIM नादिम (ع - ص)

1. लज्जित (Lajjit) (لجیت) (Sharmina) (شرمندہ)
2. संकुचित (Sankuchit) (سنکچیت) (Pashemán) (پشیمان)

نادیدنی (ف - ص)

NA-DÍDANI नादीदनी

अदर्शनीय (Adaishaniya) (ادرشلئیہ) (Jo dekhne ke qábil na ho) (جو دیکھنے کے قابل نہ ہو)

NÁR नार (ع - مٹ)

1. अतल (Anal) (اتل) (Agni) (آگ) (Ag) (اگنی)
2. नरक (Narak) (نرک) (Dozakh) (دوزخ)

NA-RÁST नारास्त (ف - ص)

1. असरल (Asaral) (اسرل) (کڑیل)

(Chharaire badan váli hasína
چھریرے بدن والی حسینہ)

نازک دماغ (عف - ص)

NAZUK-DIMÁGH نازک دیماس

1. कुशग्र बुद्धि (Kushággr bud,dhi
کوشاگر بدھی
तेज अकल (Tez aql
تیز عقل)
2. तीव्र प्रकृति (Tivr prakriti
तीव्र
तेज मिज्ञाज (Tez mizáj
तیز مزاج)

نازک کمر (ف - ص)

NAZUK-KAMAR نازک کمر

- कृशोदरी (Krishodari
کروشودری
दरी (Chhámodari
چھامودری
कमर वाली हसीना (Patli kamar váli
پتلی کمر والی حسینہ
hasína)

نازک مزاج (عف - ص)

NAZUK-MIZÁJ نازک میزاج

1. तीव्र प्रकृति (Tivr prakriti
तीव्र
चिड़चिड़ा (Chirchiṛa
چڑچڑا)
2. कोमल प्रकृति (Komal prakriti
कोमल
नर्म मिज्ञाज (Narm
نرم مزاج
mizáj)

NAZUKI نازکی (ف - مٹ)

1. कोमलता (Komalata
کوملتا
सुकुमारता (Sukumárata
سوکومارتا
नजाकत (Nazakat
نزاکت)
2. मृदुलता (Mridulata
مردلता
नर्मि (Narmi
نرمی
Namrata)

3. हाव भाव (Háo bháa
هاو بهاو
अदा (Názo ada
نازاد)

NÁZ BU ناز بو (ف - مٹ)
नव मल्लिका (Nav mallika
نوملکا
नेवाड़ी [फूज] (Nevári
نیواری)

NÁZISH نازیش (ف - مٹ)
गर्व (Garv
گرو
फख्र (Fakhr
فخر
नाज़ (Náz
ناز)

NAZUK نازک (ف - ص)

1. कोमल (Komal
کومل
मृदुल (Mridul
مردل
मुलाइम (Muláim
ملائم)
2. कृश (Krish
کروش
क्षाम (Chháam
چھام
मुन्हनी (Munhani
منحنی)
3. सूक्ष्म (Súkshhm
سوکشم
लतीफ (Latif
لطیف)
4. बोदा (Boda
بودا
कमजोर (Kamzor
کمزور)
5. गूढ़ (Gúṛh
گورہ
दक्कीक (Daqíq
دقیق)
6. जटिल (Jatil
جٹل
पेचीदा (Pechida
پیچیده)

نازک اندام (ف - ص)

NAZUK-ANDÁM نازک اندام

1. कुशांग (Krisháng
کوشانگ
दुबला पतला (Dubla patla
دبلا پتلا)
2. क्षामांगना (Chháamángana
چھاما
तनुलता (Tanu lata
تلواتا
सुकुमारंगना (Sukumárángana
سوکوما
छुरै बरद वाली हसीना (Razkha
رازنکا)

2. अस्वस्थ (As,swasth अस,सुस्थ)
 अलील (Alil अलिल)

नासाङ्गार (न - स)

NA-SÁZGÁR ना साङ्गार

1. प्रतिकूल (Prati kúl प्रती कुल)
 मुखालिफ (Mukhálif मुखालिफ)
 2. अशुभ (Ashubh अशुभ) मन्हुस
 (Manhús मन्हुस)

नासिपास (फ - स)

NA-SIPÁS नासिपास

- अकृतज्ञ (Akritaggya अकृतज्ञ)
 नाशुकुरा (Nashukra नाशुकुरा)

नासिपासी (फ - म)

NA-SIPÁSI नासिपासी

- अकृतज्ञता (Akritaggyata अकृतज्ञता)
 कृतघ्नता (Kritaghnata कृतघ्नता)
 नाशुकुरी (Na shukri नाशुकुरी)

नास्तुद (फ - स)

NA-SITÚDA नासितुदा

1. अप्रशस्त (Ap,prashast अप्रशस्त)
 ना काबिले तारीफ (Na qábile ta,ríf
 नाक़ाबिल तारीफ)

2. अधम (Adham अधम) निरुद्ध
 (Nik,krisht निरुद्ध) बेहूदा
 (Behúda बेहूदा)

नासिख (स - स) नासिख

1. लिपिक (Lipik लिपिक) कातिब
 (Kátib कातिब)
 2. निरसक (Nirasak निरसक) विलोपक
 (Vilopak विलोपक) उत्सादक

3. सूक्ष्मता (Súkehbmata सूक्ष्मता)
 लताफत (Latáfat लताफत)

4. उत्तमता (Nttamata उत्तमता)
 उम्दगी (Umdagi उम्दगी)

NAZIL नाज़िल (स - स)

- अवरोही (Avrohi अवरोही)
 उतरने वाला (Utarne vála उतरने वाला)

NAZNIÑ नाज़नी (म - म)

1. सुंदरी (Sundari सुंदरी) हसीना
 (Hasína हसीना)
 2. मृदुलांगना (Mridulángna मृदुलांगना)
 सुकुमारंगना (Sukumárángana
 सुकुमारंगना) नाज़क अन्दाम (Nazuk
 andám नाज़क अन्दाम)

3. प्रिया (Priya प्रिया) प्रेयसी (Preyasi
 प्रेयसी) माशूका (Mashúqa
 माशूका)

नाज़ो अन्दाज़ (फ - म)

NAZO-ANDÁZ नाज़ो अन्दाज़

- हाव भाव (Háobháo हावभाव) नाज़ोअदा
 (Názo ada नाज़ो अदा)

NA-ZEBA ना ज़ेबा (स - स)

- अनुचित (Abuehit अनुचित)
 अशोभनीय (Ashobhanfya अशोभनीय)
 भद्दा (Bhadda भद्दा) ख़राब
 (Kharáb ख़राब)

नासाङ्ग (स - स) नासाङ्ग

1. प्रतिकूल (Pratikúl प्रती कुल)
 ना मुअफ़ीक़ (Na muáfíq ना मुअफ़ीक़)

رہے (Voh zakhm jo hamesha rista rahe
وہ زخم جو ہمیشہ رستا رہے)

NA-SHÁD ناشاد (ف - ص)

अप्रफुल्ल (Appraphull) (اپ پرپھل)

अप्रसन्न (Apprasann) (اپ پرسن)

उदास (Udás) (اداس) अफसुर्दा

(Afsurda) (افسورده)

ناشایسته (ف - ص)

NA-SHÁISTA नाशाइस्ता

1. अशिश्ट (Ashisht) (اششت) बेतमीज़
(Be tamíz) (بے تمیز)

2. अशोभनीय (Ashobhaniya) (اشوبہنیہ)
ना जेबा (Na zeba) (نا زیبا)

3. अश्लील (Ashlil) (اشللیل) फूहश
(Fohsh) (فوحش)

NÁSHTA नाश्ता (ف - مذ)

प्रातरशन (Prátarashan) (پراترشن)

कल्यवर्त (Kallya vart) (کلیہ ورت) जल

पान (Jalpán) (جل پان) कलेवा

(Kaleva) (کلیوا)

ناشدنی (ف - ص)

NA-SHUDANI नाशुदनी

1. असंभव (Asambhav) (اسمبھو) अशक्य
(Ashak,kya) (اشکھہ) मुहाल (Mohál
(محال)

2. अभागा (Abhaga) (ابہاگا) शामत का
मारा (Shamat ka mara) (شامت کا
مارا)

NÁSHIR नाशिर (ع - ص)

1. प्रचारक (Pracharak) (پراچارک)

مُبَالِغ (Muballigh) (مبالغہ)

(Utsádk) (اتسادک) मनसूख करने

वाना (Mansúkh karne vála

مانسوخ کرنے والا)

NA-SARA नासरा (ع - ص)

कूट (Kút) (کوت) मिथ्या (Mith,thya

खोटा (Khota) (کھوتا) (مٹھیا)

NA-SAZA नासज़ा (ف - ص)

1. अनुचित (Anuchit) (انوحیت) बेजा

(Beja) (بے جا)

2. नीच (Ních) (نیچ) सिफ़ला (Sifla

سفلہ)

ناسزوار (ف - ص)

NA-SAZAVÁR नासज़ा वार

1. अनुचित (Anuobit) (انوحیت)

ना मुनासिब (Na munásib) (نامناسیب)

2. अशुभ (Ashubh) (اشوبھ) ना मुबारक

(Na mubárák) (نا مبارک)

NA-SUFTA नासुफ़ता (ف - ص)

1. अनविधा (Anbidha) (انبدھا) जिस में

छेद न हो (Jis meñ chhed na ho

جس میں چھید نہ ہو)

2. अक्षता (Akebhata) (اکبھتا) बाकिरा

(Bákira) (باکرة)

NÁSÚT नासूत (ع - مذ)

मर्त्य लोक (Martya lok) (مرتہہ لوک)

संसार (Sansár) (سلسار) दुनिया (Dunya

دنیا)

NASÚR नासूर (ع - مذ)

नारी (Nári) (ناری) व्रण (Vran)

वण (Ván) (واری) वह जलम जो हमेशा रिस्ता

نصیحت کرنے والا (Nasihat karne vāla نصیحت کرنے والا)

NÁSIR ناصیر (ع - ص) ناصر

1. سہایک (Saháyak سہایک)

مددگار (Madadgār مدد گار)

2. پکچہ پاتی (Pakóhpati پکچہ پاتی)

ہمایاتی (Himáyati حمایتی)

NÁSIYA ناسیہ (ع - مذ) ناسیہ

لالٹ (Lalát لالٹ) کپال (Kapál)

ماٹھا (Mátha ماتھا) کپال

ناسیہ فرسا (ع - ص)

NÁSIYA-FARSA ناسیہ فرسا

ماٹھا رگڑنے والا (Mátha ragarne vāla ماتھا رگڑنے والا)

زمین پر ماتھا رکھنے والا (Zamín par mátha tek kar salám karne vāla زمین پر ماتھا ٹیک کر سلام کرنے والا)

NA-TÁQAT نا طاقت (ع - ص) نا طاقت

1. اشکت (Ashakt اشکت) نیبیل

(Nirbal نیبیل) بے زور (Be zor بے زور)

2. असमर्थ (Asamarth असमर्थ)

بے مقدرت (Be maqdirat بے مقدرت)

نا طاقتی (ع - ص)

NA-TÁQATI ناتاقتی

اشکتی (Ashakti اشکتی) نیبالتا

(Nirbalata نیبالتا) کم زوری (Kam zori کم زوری)

NÁTIQ ناطق (ع - ص) ناطق

1. वक्ता (Vakta وکٹا) نینادی

2. घोषणा कार (Ghoshana kár گھوشنا کار)

مُنادی کرنے والا (Munádi

karne vāla منادی کرنے والا)

3. प्रकाशक (Prakáshak پروکاشک)

کتابیں شائع کرنے والا (Kitábon

sháyā karne vāla کتابیں شائع کرنے والا)

ناشکر گزار (ع - ص)

NA-SHUKR-GUZÁR ناشوکر گُزار

اکرتگہ (Akritaggya اکرتگہ)

کرت نندک (Kritnindak کرت نندک)

انپ کوت (Anupkrit انپ کوت)

ناشکری (ع - ص)

NA-SHUKRI ناشوکر

کرتگہنا (Kritaghnata کرتگہنا)

کرت نندا (Kritninda کرت نندا)

اکرتگہنا (Akritaggyata اکرتگہنا)

ناشکیبا (ف - ص)

NA-SHIKEBA ناشیکہبا

اشانت (Ashánt اشانت) اشانت

آتور (Átur آتور)

بے صبر (Be sabr بے صبر)

ناصبور (ع - ص)

NA-SABÚR ناشبور

آتور (Átur آتور) اُتکٹیت (Utkanthit اُتکٹیت)

آدھیر (Ádhir آدھیر)

بے صبرا (Be sabra بے صبرا)

NÁSEH ناسہ (ع - ص) ناسہ

اُپدیشٹا (Updeshta اُپدیشٹا)

شیکھک (Shikohak شیکھک)

NÁZÚRA ناظورہ (ع - مٹ) ناظورہ

1. पुष्प चायिनी (Pushp chāini) پشپ
(मालिनी) मालिनी (Mālīni) (چائلی)
मालन (Mālan) (مالن)

2. प्रेयसी (Preyasi) प्रेमिका
(प्रेमिका) माशूका (Māshūka)
(معشوقه)

नाعقبت اندیش (ع - ص)

NA-ÁQIBAT-ANDESH ना आक़िबत अंदेश

- अपरिणाम शोची (Aparinām shochi
अनग्र शोची (Anaggr
shochi) (انگرشوجی) नतीजा न सोचने
वाला (Natīja na sochne vāla) نتیجہ
نہ سوچنے والا

NAGHA नागा (त - मٹ) नाग

- अनुपस्थिति (Anupasthiti) (انوپستھیتی)
गैर हाज़िरी (Ghair hāziri) (غیرحاضری)

NÁF नाफ (फ - मٹ) नाफ

- नाभि (Nábhi) (ناہی) तुंदिका (Tundika)
(तुंदकूपी) तुंद कूपी (Tund kúpi) (تندکوپي)
टुंडी (Tundi) (تندى)

NÁFIZ नाफ़िज़ (ع - ص) नाफ़

- प्रचलित (Prachalit) (پروچلت) व्यवहृत
(Vyavhrit) (ويوهروت) लागू (Lāgu) (لاگو)
राज (Rāj) (رائج)

NÁFIR नाफ़िर (ع - ص) नाफ़

- घुरी (Ghurini) (گھرنی) घिन करने वाला
(Ghin karne vāla) (گھن کوئے والا)

नाम्रजाम (ف - ص)

NA-FARJÁM ना फरजाम

1. दुष्प्रकृति (Dushprakriti) (دش)

(Ninádi) (ننادی) बोलने वाला
(Bolne vāla) (بولنے والا)

2. युक्ति संगत (Yukti sangat) (يکتی)
(مدلل) मुदलल (Mudal, lal) (مدلل)
3. दृढ़ (Driṭh) (دریث) मजबूत (Mazbūt)
(مضبوط)

NÁTIQA नातिक्का (ع - مد) ناظمه

- वाणी (Vāni) (وانی) वाक्यशक्ति (Vak, kya
shakti) (واکيه شکتي) क़व्वते गोयाई
(Quv, vate goyāyi) (قوتگوياي)

NÁZIR नाज़िर (ع - ص) ناظر

1. दर्शक (Darshak) (درشک) द्रष्टा
(Drashta) (درشتما) देखने वाला
(Dekhne vāla) (ديکھنے والا)
2. निरीक्षक (Nirikohhak) (نيریکهک)
संरक्षक (Sanrak, chhak) (سن)
(نگران) निगरां (Nigarān) (نگرهک)
3. दीवानी का एक उद्दे दार (Divāni
ka ek ohde dār) (ديواني کا ایک
عهدے دار)

NÁZIRÍN नाज़िरीन (ع - مذ) ناظرین

- दर्शक गण (Darshak gan) (درشکگن)
देखने वाले (Dekhne vāle) (ديکھنے والے)

NÁZIM नाज़िम (ع - ص) ناظم

1. प्रबंधक (Prabandhak) (پربندھک)
व्यवस्थापक (Vyavasthāpak) (ويوس)
संयोजक (Sanyojak) (سندھو)
(منتظم) मुंतज़िम (Mnntazim) (چک)
2. मंत्री (Mantri) (ملتري) सैक्रेटरी
(سکريٲٲري) (Secretary)

अंड (And अंड) मुश्क नाफा (Mushk náfa मुश्क नाफे)

NA-FAHM ना फहम (ع - ف)
 1, अबोध (Abodh अबोध) अनभिज्ञ (Anabhigh,gya अनभिज्ञ)
 नासमझ (Nasamejh नासमझ)

2, मूर्ख (Múrkh मूर्ख) बेवकूफ (Be va-qúf बे वकूफ)

NA-QÁBIL नाकाबिल (ع - ف)
 1, अयोग्य (Ayogygya अयोग्य) अपात्र (Apáttir अपात्र)
 ना अहल (Na ahl ना अहल)

2, अशिक्षित (Ashikshhit अशिक्षित)
 निरक्षर (Nirak,shhar निरक्षर)
 जाहिल (Jáhi! जाहिल)

नाक़ाबिल اعتبار (ع - ف)

NA-QÁBILE-ETIBÁR

ना काबिले एतिबार
 अविश्वस्त (Avish,shwast अविश्वस्त)
 अविश्वसनीय (Avish,shwasaniya अविश्वसनीय)
 ना मोतबर (Na-motabar ना मोतबर)

नाक़ाबिल اعتماد (ع - ف)

NA-QÁBILE-ETIMÁD

ना काबिले एतिमाद
 दीक्खो 'नाक़ाबिल اعتبار'

नाक़ाबिल برداشت (ع - ف)

NA-QÁBILE-BARDÁSHT

ना काबिले बरदाश्त

दुःसह (Dus,,sah दुःसह) असह्य (Asahya असह्य)
 असहनीय (Asahaniya असहनीय)

बद खसलत (Bad khaslat बद खसलत)
 (प्रकरणी)

2, अदूर दर्शी (Adúr darshi अदूरदर्शी)
 कम बौ (Kam bín कम बौ)

नाफरमान (ف - स)

NA-FARMÁN ना फरमान

1, अवज्ञा कारी (Avag,gya kári अवज्ञा कारी)
 हुक्म उद्दूल (Hukm udúl हुक्म उद्दूल)
 (हकम उद्दूल)

2, उद्दंड (Ud,dand उद्दंड) सरकश (Sar kash सरकश)

3, विद्रोही (Vid,drohi विद्रोही)
 बागी (Bāghī बागी)

नाफरमानी (ف - م)

NA-FARMÁNI ना फरमानी

1, अवज्ञा (Avaggya अवज्ञा) आशोल्लंघन (Ággyol,langhan आशोल्लंघन)
 हुक्म उद्दूली (Hukm udúlí हुक्म उद्दूली)
 (हकम उद्दूली)

2, उद्दंडता (Ud,dandata उद्दंडता)
 अवहेलना (Avhelana अवहेलना)
 सरकशी (Sar kasbi सरकशी)

3, विद्रोह (Vid,droh विद्रोह) बगावत (Baghávát बगावत)

नाफे (ع - ف)
 NÁFE नाफे

लाभ दायक (Lábh dáyak लाभ दायक)
 हितकर (Hitkar हितकर) मुफीद (Mufid मुफीद)
 (महियद)

नाफे (ف - ع)
 NÁFA नाफा
 मृग नाभि (Mrig nábhi मृग नाभि)

ن ہو سکے (Jo ásáni se na ho sake جو آسانی سے نہ ہو سکے)

نا قابل فہم (عف - ص)

NA-QÁBILE-FAHM نا کاویلے فہم
 اویجے (Avig,geya اوگجے) جاناگم
 (Gyánágam,mya گیانگم) دُربوہ
 (Dur bodh دربود) جو سمجھ میں نہ آ
 سکے (Jo samajh men na á sake جو سمجھ میں نہ آسکے)

نا قابل قبول

NA-QÁBILE-QABÚL نا کاویلے کبूल
 آگراہ (Aggráhya اگراہ) آگم
 (Agammya اگم) آمان (Amán,nya امانہ)
 جو کبूल نہ کیا جا سکے (Jo qabúl na kiya ja sake جو قبول نہ کیا جا سکے)

نا قابل گرفت (عف - ص)

NA-QÁBILE-GIRIFT نا کاویلے گیرفت
 دُگراہ (Dur gráhya درگراہ)
 دُراہگ (Durabhigh,grah دراہگ)
 دُردھ (Durdhar دردھ) جو مُشکل
 سے پاکجا جا سکے (Jo musbkil se pak-
 ra ja sake جو مشکل سے پکڑا جا سکے)

نا قابل یقین (عف - ص)

NA-QÁBILE-YAQÍN نا کاویلے یقین

1. اویشواسنی (Avish,shwasaníya اوششواسنی)
 نا موتابر (Na motabar نا معتبر)

2. آمان (Amán,nya امانہ) نا
 ماقبُول (Na maqbúl نامقبُول)

برداشت سے باہر (Bardásht اسہنیہ
 se báhar برداشت سے باہر)

نا قابل بیان (عف - ص)

NA-QÁBILE-BAYÁN نا کاویلے بیان
 ورناتیت (Varnátít ورناتیت) اکثنیہ
 (Akethaníya اکثنیہ) ناگفتا بہ
 (Nágufta beh ناگفتا بہ)

نا قابل تسخیر (عف - ص)

NA-QÁBILE-TASKHÍR

نا کاویلے تسخیر

آجے (Ajeya اچے) دُرجے (Durjai درجے)
 جو جیتا نہ جا سکے (Jo jita na ja sako جو جیتا نہ جا سکے)

نا قابل تقسیم (عف - ص)

NA-QÁBILE-TAQŚÍM

نا کاویلے تاکسیم

آویہاجیہ (Avi bhájjya آویہاجیہ)
 آہاجیہ (Abbhájjya آہاجیہ) جو ہٹ
 نہ سکے (Jo baut na sake جو ہٹ نہ سکے)

نا قابل حصول (عف - ص)

NA-QÁBILE-HUSÚL نا کاویلے ہوسل
 دُپراپیہ (Dush prá,pya دُپراپیہ)
 آپراپیہ (Ap,práppay آپراپیہ)
 جو میل نہ سکے (Jo mil na sake جو میل نہ سکے)

نا قابل عمل (عف - ص)

NA-QÁBILE-AMAL نا کاویلے امال
 دُشکر (Dush kar دُشکر) آسادیہ
 (Asádh,dhya آسادیہ) جو آسانی سے

3. अशुद्ध (Ashud,dh अशुद्ध) सौर सहीद
(Ghair sahīb غیر صحیح)

4. कूट (Kút कुट) खोटा (Khota
کھوٹا)

5. अकर्मण्य (Akarmān,nya अकर्मण्य)
निकम्मा (Nikamma निका)

6. عربي یا فارسی کا وہ لفظ جس کا
آخری حرف الف، واو یا ی ہو
ناقص العقل (ع - ص)

NÁQISUL-AQL नाकिमुल अक्ल

अपरिपक्व मति (Apripak,kwa mati
अपरिपक्व मति) मंद बुद्धि (Mand buddhi
मंद बुद्धि) अपूर्ण धी (Apūrñ dhi
अपूर्ण धी) कम अक्ल (Kam aql
کم عقل)

NÁQIL नाकिल (ع - ص) ناقل

अनुलेखक (Anu lekhak अनुलेखक)
प्रतिलेखक (Proti lekhak प्रती
लेखक) नक्ल करने वाला (Naql karne
नाकल करने वाला)

NÁQÚS नाकूस (ع - مذ) ناقوس

दर (Dar दर) कंबु (Kambu
کمبر) शंख (Shankh शंख) कंबुक (Kambuk
کمبرک) संख (Sankh संख)

NÁQA नाका (ع - مذ) ناقه

उष्ट्रीका (Ushtrika उष्ट्रीका)
(Ushtri उष्ट्री) ऊँटनी (Úṭni
اوتنی)

नाकारामद (ف - ص)

NA-KÁR-ÁMAD ना कार आमद

अनुप युक्त (Anup yukt अनुपयुक्त)

ना قابليت (ع - مٹ)

NA-QÁBILÍYAT ना काविलीयत

1. अयोग्यता (Ayog,gyata अयोग्यता)
ना अहलियत (Na ahlíyat नाअहलियत)
2. अविद्वत्ता (Avid,dwatta अविद्वत्ता)
जाहिलीयत (Jábiliyat जाहिलियत)

NÁQID नाकिद (ع - ص) ناقد

1. आलोचक (Áloohak आलोचक)
समीक्षक (Samik, chhak समीक्षक)
तनकीद करने वाला (Tanqíd karne
तलक़ीद करने वाला)
2. परीक्षक (Paríkehak परीक्षक)
पारखी (Párahki पारखी) परखने
वाला (Parakhne wala परखने वाला)

NA-QADR नाकद्र (ع - ص) ناقد

‘नाकद्रदान’

नाकद्रदान (ع - ص)

NA-QADR DÁN ना कद्र दान

गुणाग्राही (Gunág,gráhi गुणाग्राही)
कद्र न पहचानने वाला (Qadr na pahch-
ánne wala कद्र न पहचानने वाला)

NA-QADRI नाकद्री (ع - مٹ) ناقدری

तिरस्कार (Tiraskár तिरस्कार) अपमान
(Apmán अपमान) अनादर (Anádar
اے عزتی) बे इज्जती (Be izzati बेइज्जती)

NÁQIS नाकिस (ع - ص) ناقص

1. अपूर्ण (Apūrñ अपूर्ण) नामुकम्मल
(Na mukam,mal नामकमल)
2. वूषित (Dúshit वूषित) फासिद
(Fásid فاسد)

2. अविवहिता (Avivábita) اورا
 गैर मनकूहा (Ghair rankúha)
 (غير منكوحة)

नाकर्दनी (फ - व)

NA-KARDANI नाकर्दनी

1. अकरणीय (Akaraniya) अकरणीय
 जिस का करना अच्छा न हो (Jis ka
 karna ach,cha na ho) जिस का करना
 (अच्छा न हो)

2. दुष्कर्म (Dush karm) पाप
 (Páp) (پاپ)

NÁGÁH नागाह (फ - व)
 सहसा (Sahasa) अकस्मात्
 (Akasmát) अचानक (Achá-
 nak) (اچانک)

NA-GUZÍR नागुज़ीर (फ - व)

1. अनिवार्य (Anivárya) अनिवार्य
 लाज़मी (Lázimi) (لازمی)
 2. आवश्यक (Avash shyak) आवश्यक
 ज़रूरी (Zurúri) (ضروری)
 3. निश्चित (Nishchit) निश्चित
 यक्कीनी (Yaqíní) (یقینی)

नाकफ़्ती (फ - व)

NA-GUFTANI नागुफ़तनी

- अकथनीय (Akathaníya) अकथनीय
 अवक्तव्य (Avaktav, vya) अवक्तव्य
 जिस का कहना मुनासिब न हो (Jis ka
 kehna munásib na ho) जिस का कहना
 (मुनासिब न हो)

- असार्थक (Asárbhak) बेकार
 (Be kár) (بیکار)

NA-KÁRA नाकारा (फ - व)

1. अयोग्य (Ayog,gya) ना
 काबिल (Na qábil) (نا قابل)
 2. अकर्मण्य (Akarmannya) अकर्मण्य
 निकम्मा (Nikamma) (نیکما)
 3. व्यर्थ (Vyarth) फ़ुज़ूल
 (Fuzúl) (فضول)

NA-KÁM नाकाम (फ - व)

- असफल (Asaphal) विफल
 (Viphal) नाकाम याब (Na kám-
 yáb) (ناکامیاب)

NA-KÁMI नाकामी (फ - म)

- विफलता (Viphalata) असफलता
 (Asaphalata) नाकाम याबी
 (Na kám yábi) (ناکامیابی)

नाकामिब (फ - व)

NA-KÁMYÁB नाकामयाब

1. असफल मनोरथ (Asaphal manorath)
 (असफल मनोरथ) नाकाम (Na kám
 नाकाम)
 2. अनुत्तीर्ण (Anut,írn) (انت،تیرن)
 फ़ेल (Fail) (فیل)

नाकतख़्दा (फ - व)

NA-KAT KHUDA नाकतख़ुदा

1. अविवहित (Aviváhit) (اورا
 गैर मनकूह (Ghair mankúh)
 (منكوحة)

NÁLISHI نالیشی (ف - ص) نالشی
 وادی (Vádi وادی) अभियोगी (Abhi yogi
 نالیش کرنے والا (Nálish
 karne vála نالہ کرنے والا)

NÁLA نالا (ف - مذ) زالہ
 1. आर्तनाद (Árt nád آرٹ ناز) परयाद
 (Faryád فریاد)
 2. चीत्कार (Chít kár چیٹ کار) चीख
 (Chíkh چیخ)

NÁM نام (ف - مذ) نام
 1. नाम (Nám نام) संज्ञा (Sangya
 آنکھا) आख्या (Ákh,khya سنگھا)
 इस्म (Ism اسم)
 2. यश (yash یاش) कीर्ति (Kírti
 کیرتی) नाम वरी (Nám vari
 نام وری)
 3. ख्याति (Khyáti کھیاتی) शूहरत
 (Shohrat شہرت)

نام آور (ف - ص)

NÁM-ÁVAR (NÁMÁVAR)

نام آوار (ناماوار)

1. यशस्वी (Yashas,swi یاشس سوی) कीर्ति वान् (Kírti vān کیرتی وان) बा फ़ैज़ (Ba faiz با فیض)
2. सुख्यात (Sukh,khyát سکھ کھیات) सुप्रसिद्ध (Sup,prasid,dh سپ پر سیدھ) मारुफ़ो मराहूर (Ma,rúfo mash,búr ماروف و مشهور)

نامانوس (ف - ص)

NA-MÁNÚS नामानूस

नो हिला न हो (Jo hila na ho جو ہلا نہ ہو)

NA-GAVÁR नागवार (ف - ص) ناگوار

1. अप्रिय (Appriya اپ پریہ) अरुचिकर
 (Aruchikar ارچی کر) ना पसंद
 (Na pasand نا پسند)
2. निस्वाद (Nis,swád نس سواد) बे
 मज़ा (Bb maza بے مزہ)

NÁGAHÁ N नागहां (ف - ص) ناگهان
 सहसा (Sahasa سہسا) अनायास (An-
 áyás انایاس) आपाततः (Ápátatah
 آپاتتہ) अचानक (Achának اچانک)

NÁLÁN नालां (ف - ص) نالان
 रुदित (Rudít ردت) रोता हुआ
 (Rota hua روتا ہوا)

NA-LÁIQ ना लाइक (ف - ص) نالایق

1. अयोग्य (Ayog,gya ایوگیہ) ना
 काबिल (Na qábil نا قابل)
2. अधम (Adham ادم) नीच (Ních
 نیچ) कमीना (Kamína کمینہ)
3. अनुचित (Anuchit انوچیت) नाज़ेबा
 (Na zeba نازیبہ)
4. असभ्य (Asabb, bhya اسبہیہ) अशिष्ट
 (Ashisht اششت) उजड़
 (Ujad,d اجد)
5. उद्द (Ud,dand اد، دند) सरकश
 (Sarkash سرکش)

NÁLISH नालिश (ف - ص) نالیش

वाद (Vád واد) व्यवहार (Vyavhár
 ابھی یوک) अभियोग (Abhiyog ابھی یوک)
 दावा (Dáva دعوای)

نامراد (عف - ص)

NA-MURÁD نا موراڊ

असफल (Asaphal اسفهل) विफल
मनोरथ (Viphal manorath मनेरथ)
अप्राप्त काम (Ap,prápt (منورته)
ना काम (Na काम)
काम (kám काम)

نامربوط (عف - ص)

NA-MARBÚT ना मर्बूत

1. असंबद्ध (Asam bad,dh اسمبدھ)
 बे सिलसिला (Be silsila بے سلسلہ)
2. अप्रासंगिक (Apprásangik) अप
 गैर मुतअल्लिक (Ghair मूतاعلى (پراسنگیک
muta,alliq)
3. विशृंखल (Vish,shrinkhal) وش
 गैर मुसलसल (Ghair मुसلسل (شړنکھل
musalsal)
4. अक्रमागत (Ak,kramágat) اکرماگت
 गैर मुरत्तब (Ghair मुरاتب (غیر مرتب)

नामर्द (फ - व) NA-MARD ना मर्द

1. नपुंसक (Napunsak नपुन سک)
 क्लीब (Klib کلپ) हीजड़ा
 (Hijra هيجڑا)
2. भीरु (Bhíru بھرو) कायर (Káyar
 کایر) डर पोक (Dar fok ڈر پوک)

نامرغوب (عف - ص)

NA-MARGHÚB ना मर्गुब

अरुचिकर (Aruchikar ارچی کر)
 नापसंदीदा (Na pasandída ناپسندیدہ)

जो सिधा न हो (Jo sidha na ho
 جو سڊها نه هو)

نامبارك (عف - ص)

NA-MUBÁRAK ना मुबारक

अशुभ (Ashubh اشوبھ) अमंगलिक
 (Amángalik امانگ، گلاک) मनहूस
 (Manhús مندهوس)

نامتناهی (عف - ص)

NA-MUTANÁHI ना सुतनाही

असीम (Asím اسیم) अपार (Apár
 بی نهایت) बे निहायत (Be niháyat
 بی نهایت)

نامحدود (عف - ص)

NA-MAHDÚD ना महदूद

अपरिमित (Aparimit اپریمیت) असीम
 (Asím اسیم) अपरिमेय (Aparimeya
 اپری میه) हद से
 ज़ियादा (Had se ziyáda حد سے زیادہ)

نامحرم (عف - ص)

NA-MAHRAM ना मह्रम

1. अपरिचित (Aparichit اپرپیچت)
 ना वाक़िफ (Na váqif نا واقف)
2. अस्वजन (As,swajan اس،سوچن)
 बेगाना (Begána بیگانه)

नामदार (ف - व) NÁM DÁR नाम दार

1. यशवान् (Yashván یاشوان)
 नामवर (Nám var نام وړ)
2. प्रसिद्ध (Prasid,dh پرسیده) मशहूर
 (Mash,húr مشهور)

نامناسیب (Na munásib)

2. अशिष्ट (Ashisht) बद तमीज़
(Bad tamíz)

3. अतर्क संगत (Atark sangat) अतर्क
संगत (Aql ke
khilaf) عقل کے خلاف

نامعلوم (ع - ف - ص)

NA-MA, LŪM ना मा (अ)लूम

अज्ञात (Aggyát) अविदित
(Avidit) गैर ज़ाहिर (Ghair
záhir) غیر ظاہر

नामला म (ع - ف - ص)

NA-MULÁIM ना मुलाइम

1. कठोर (Kathor) कड़ा (Kara)
सख्त (Sakht) (کڑا)

2. अश्लील (Ashlil) फुह्रश
(Fohsh) فحش

ناممکن (ع - ف - ص)

NA-MUMKIN ना मुम्किन

असंभव (Asambhav) अशक्य
(Ashak, kya) मुहाल (Muhál)
محال

نامناسب (ع - ف - ص)

NA-MUNÁSIB ना मुनासिब

1. अनुचित (Anuchit) ना
मौज़ (Na mauzún) (نا موزون)

2. अयुक्त (Ayukt) असंगत
(Asangat) ना माकूल
(Na ma, qúl) نامعقول

NÁM-ZAD नाम ज़द (न - फ - व)
नाम निर्दिष्ट (Nám nirdisht)
मनोनीत (Manonit) किसी
काम या चुनाव के लिए मुक़रर किया
हुआ आदमी (Kisi kám ya chunáo ke
liye muqarrar kiya hua ádami) کسی
کام یا چنّاو کے لیے مقرر کیا ہوا
(آدمی)

نامزدگی (ف - م - ث)

NÁM-ZADAGI नाम ज़दगी

नामनिर्देशन (Nám nirdeshan) नाम
नयन (Mano nayan) मनो
चुनाव या किसी खास काम
के लिए किसी के नाम का तकरर
(Chunáo yá kisi khás kám ke liye
kisi ke nám ka taqarrur) چنّاو یا
کسی خاص کام کے لیے کسی کے
نام کا تقرر

نامساعد (ع - ف - ص)

NA-MUSÁID ना मुसाइद

अननुकूल (Ananokúl) (اننو کول)

प्रति कूल (Prati kúl) (پرتی کول)

ना साज़ गार (Na sázgár) (نا سازگار)
ناممتبر (ع - ف - ص)

NA-MOTABAR ना मोतबर

अविश्वस्त (Avish, shwest) (اوش شوست)

विश्वासपात्र (Vish, shw ásápáttir)

ना क़ाबिले एतबार (Na qábile etibár) (نا قابل اعتبار)

نامعقول (ع - ف - ص)

NA-MA, QŪL ना मा (अ)कूल

1. अनुचित (Anuchit) (انوحیت)

२. अनुचित (Anuchit) ना
मुनासिब (Na munásib)

3. असंतुलित (Asantulit اسن تلت)
ना मुतवाज़िन (Na mutavāzin نا متوازن)

4. छंदो भग्न (Chhando bhagn چھندو ٻھڻ) वह शेर जिस में सक्ता हो
(Voh sher jis men sakta ho وہ شير جس ۾ سگھي ٿو)

نَامُوس (ع - مٹ) ناموس

1. सतीत्व (Satitwa ستیتو) इस्मत
(Ismat عصمت)

2. लज्जा (Lajja لاجا) शर्म (Sharm
 (شرم) लाज (Láj لاج) -

3. अमीरों या बुजुर्गों की औरतें (Amiron
ya buzurgon ki auraten امیروں یا
بزرگوں کی عورتیں)

NÁMA नामा (ف - مذ)

1. पत्र (Pattr पتر) चिह्नी (Chiththi
چٹھی) पाती (Pāti پاتی) खत
(Khat خط)

2. कोई खास पत्र जैसे 'रह-न नामा'
(Koyi khás pattr jaise 'rahn náma'
کوئی خاص پتر جیسے 'رہن
(نامہ')

NÁMA-BAR نامہ بر (ف - ص)

पत्र वाहक (Pattr váhak (پترواھک)
 चिन्ही रसां (Chith,thi rasán (چٹھی
 डाकिया (Dákiya (دَاكِيَا)

نامنظور (عف۔ ص)

NA-MANZŪR نا منجزूर
 अस्वीकृत (Aswīkrit اسوئی کړت)
 अनंगीकृत (Anangi krit اننگی کړت)
 जो रद कर दिया गया हो (Jo rad kar
 diya gaya ho جو رډ کړ دیا گیا هو)

ناموافق (عف - ص)

NA-MUÁFIQ ना मुआफिक
 अननुकूल (Anano kúl انانوكول)
 प्रतिकूल (Prati kúl پرتي كول)
 मुखालिफ (Mukhálif مخالف)

ناموافقت (ع - مٹا)

NA·MUÁFQAT नामुआफ़क़त

1. अननुकूलता (Ananokūlata اننو
 कोलता) प्रतिकूलता (Prati kūlata प्रति
 कोलता) मुखालफत (Mukhālafat
 مخالفت)

2. वैमनस्य (Vaimanassya) (وَمَنِيسِيَّة)
मनो मालिन्य (Mano mālīn, nya)
अनवन (Anban) (أَنْبَانِ)

NÁM-VAR نام ور (ف - ص)

1. यशवान् (Yash vān یاش‌وان)
नामावर (Námávar نام‌آور)
2. सुखायत (Sukh,khyát سுக‌کھیأت)
मशहूर (Mash,húr مشهور)

ناموروں (عک - ص)

1. अयुक्त (Ayukt असंगत) असंगत
(Asangat असङ्गत) ना मर्बूत
(Na marbút नामर्बूत)

NÁN نان (ف - مٹ) نان

روتیکا (Rotika روتکا) روتی (Roti روتی)

نانخواہ (ف - مٹ)

NÁNKHÁH نانکھاہ

یوانیکا (Yavánika یوانکا) یمانیکا (Yamánika یمانکا)
 اچوائن (Ajváiin اچوائن)

نانخورش (ف - مٹ)

NÁN-KHURISH نان کھرش

سالن (Sálan سالن) وہ چیڑ جس کے
 ساتھ روتی خاई जाए (Voh chíz jis ke
 sáth roti kháyi jáo ساتھ روتی کھائی جائے)

نا واجب (ع - ص)

NA-VÁJIB نا واجب

انوحیت (Anuchit انوچیت) نا مونسب (Na munásib نا مناسب)

نا واقف (ع - ص)

NA-VÁQIF نا واقف

1. अपरिचित (Aparichit अपरिचित)
 अजनबी (Ajnabi अजनबी)

2. अनभिज्ञ (Anabhigya अनभिज्ञ)
 अनाड़ी (Anáři अनारी)

3. अनुभव हीन (Anubhav hín अनुभव हीन)
 कार तजरीबा (Na tajriba kár نا تجربہ کار)

NA-VAQT نا وقت (ع - ص) نا وقت

कुसमय (Kusamai कुसमय) असमय (Asamai असमय)
 बे मौका (Be mauqa बे मौका)

نا مہذب (ع - ص)

NA-MUHAZ,ZAB نا مہذب

1. असभ्य (Asabb,bhya असभ्य)
 अशिष्ट (Ashieht असहित)
 बे तमीज़ (Be tamiz बे تمیز)

2. उद्दंड (Ud,dand उद्दंड)
 (Ujad,d اجدد)

نا مہربان (ف - ص)

NA-MERBÁN نا مہربان

अदय (Adai अदय) अकरण (Akarun अकरण)
 (Be rahm به رحم) (اكرن)

نامہ نگار (ف - ص)

NÁMA-NIGÁR नामा निगार

संवाद कार (Samvád kár سمवाद کار)
 संवाद दाता (Samvád dáta سمवाद دانا)
 कारेस पोडेंट (Correspondent کارس
 پوندینٹ)

NÁMI नामी (ف - ص) نامی

1. प्रसिद्ध (Prasid.dh प्रसिद्ध)
 ख्याति (Khyáti prápt کھیاتی)
 (Mash,búr مشہور) (پراپت)

2. यशवान् (yash ván یاش وان)
 نام वर (Nám var نام وور)

NÁMIYA नामिया (ع - مٹ) نامیہ

विकास शक्ति (Vikás shakti وکاس
 शक्ति) (Vrid,dhi shakti वृद्धि
 शक्ति)
 बढ़ने की क़ुवत (Bardhne ki kuyvat
 بڑھنے کی قوت)

2. सहायक (Saháyak) (سہایک) असिस्टेंट (Assistant) (اسسٹینٹ)
- NÁIM नाइम (ع - ص) نايم
1. स्वापक (Swápak) (سواپک) सोने वाला (Sone vála) (سونے والا)
2. स्वप्त (Swapt) (سوپٹ) सोया हुआ (Soya hua) (سویا ہوا)
- NABÁT नबात (ع - مٹ) نبات
1. वनस्पति (Vanaspati) (ونسپتی) घास (Ghás) (گھاس) (ف - مٹ)
2. खंड शर्करा (Khand sharkara) (کھنڈ شکر) मिस्री (Misci) (مصری) कंद (Qand) (قند)
- NABÁTÁT नबातात (ف - मٹ) نباتات
- उद्भिज (Udbhij) (ادبھج) वनस्पति (Vanaspati) (ونسپتی) घास पात (Ghás pát) (گھاس پات)
- NAB,BÁZ नबाज़ (ع - ص) نباض
- नाडी वेत्ता (Nádi vetta) (نادی ویٹتا) नब्ज का माहिर (Nabz ka ráhir) (نبض کا ماہر)
- NABARD नबर्द (ف - मٹ) نبرد
- युद्ध (Ud,dh) (یدھ) संग्राम (Sangráma) (جنگ) जंग (Jang) (سنگرام)
- नबर्द आज़मा (Nabard ázma) (نبرد آزمایہ)
- युद्धानुभव (Yud.dhánubhavi) (یدھانوभव) युद्ध कुशल (Yud,dh kushal) (یدھ कुशल) जिसे लड़ाई का पूरा तज-रिबा हो (Jise laráyi ka púra tajriba ho) (جیسے لڑائی کا پورا تجربہ ہو)

- NÁVAK नावक (ف - مذ) ناوک
1. बाण (Bán) (بان) शर (Shar) (شر) विशिख (Vishikh) (وشکھ) तीर (Tír) (تیر)
2. एक प्रकार का छोटा तीर (Ek prakár ka chhota tír) (ایک پرکار کا چھوٹا تیر) (ف - ص) ناهموار
- NA-HAMVÁR ना हम वार
1. असम (Asam) (اسم) असम तल (Asam tal) (اسم تال) जो चौरस न हो (Jo chauras na ho) (جو چورس نہ ہو)
2. असभ्य (Asabh,bhyya) (اسبھہ) ना लाइक (Na láiq) (نا لائق) (ف - ص) ناهنجار
- NÁ-HANJÁR ना हंजार
1. दुश्चरित्र (Dush charitr) (دش چرتر) बद चलन (Bad chalan) (بد چلن)
2. नीच (Nich) (نیچ) खेल (Khal) (کھل) कमीना (Kamína) (کمینہ)
- NÁHÍD नाहीद (ف - मٹ) ناهید
- शुक ग्रह (Shukkr grah) (شکرگرہ) जोहरा (Zohra) (زہرہ)
- NÁ-YÁB ना याब (ف - ص) نایاب
- अप्राप्य (Apprápya) (اپپراپیہ) अलभ्य (Alabh,bhya) (الہبھہ) जिस का मिलना मुमकिन न हो (Jis ka milna mumkin na ho) (جس کا ملنا ممکن نہ ہو)
- NÁIB नाइब (ع - ص) نائب
1. प्रतिनिधि (Prati nidhi) (پرتی ندھی) नुमाइन्दा (Numáinda) (نمایندہ)

3, फल (Phal फल) समर (Samar
(ثمر)

4, अंतिम (Antim अन्तिम) अखीर
(Akhīr अखीर)

5, प्रति फल (Prati phal प्रतीफल)
बदला (Badla बदला)

NISÁR निसार (न - स)
बलि (Bali बली) न्योछावर (Nyochhávár
(مدقے Sadqe सदके)

NAS, SÁR नस्सार (न - स)
गद्य लेखक (Gad, dya lekhak गदिये
नख निगार (Nasr nigár
(نشرنگار)

NASR नख (न - स)
गद्य (Gad, dya गदिये) इबारत (Ibárat
जो 'नज़म' न हो (Jo 'nazm' na
ho जो 'नज़म' न हो)

NASR-NIGÁR नख निगार
गद्य लेखक (Gad, dya lekhak गदिये
नख के लेख लिखने वाला
(Nasr ke lekh likhne vála नख के
लेख लिखने वाला)

NAJÁBAT नजाबत (न - म)

1. कुलीनता (Kulínata कुलीनता)

शराफत (Sharáfat शराफत)

2. श्रेष्ठता (Shreshthata श्रेष्ठता)

बुजुर्गी (Buzurgi बुजुर्गी)

NAJÁT नजात (न - म)

1. मुक्ति (Mukti मुक्ति) मोक्ष (Mokshh
(मोक्ष)

NABZ नब्ज़ (न - म)
नाड़ी (Nádi नाड़ी) नाड़ी (Náři नाड़ी)
नब्ज़ वाली रग (Nabz váli rag नब्ज़
वाली रग)

NABI नबी (न - म)

1. संदेश वाहक (Sandesh váhak
कासिद (Qásid
(سندیس واسد)

2. अवतार (Avatár अवतार) ईश दूत
(ईश दूत)

3. नेता (Neta नेता) लीडर (Leader
लीडर)

NABÍD नबीद (न - म)
नबीद (नबीद)

NABÍZ नबीज़ (न - म)
मदिरा (Madira मदिरा) मद्य (Mad, dya
मद्य) शराब (Sharáb शराब)

NABÍRA नबीरा (न - म)
दुहिता पुत्र (Duhita puttr दुहिता पुत्र)
बेटा का बेटा (Beti ka beta बेटा का
बेटा) नवासा (Navása नवासा)

NABÍSA नबीसा (न - म)
पुत्रात्मज (Puttrátmaj पुत्रात्मज) पोता
(पोता)

NATÍJA नतीजा (न - म)

1. परिणाम (Parínám परिणाम) अंजाम
(अंजाम)

2. प्राप्ति (Prápti प्राप्ति) हुसूल
(हुसूल)

نجم الثاقب (ع - مذ)

NJMUS, SÁQIB نجم ساقیب

उल्का (Ulka) (الک) टूटने वाला तारा
(Tútne vála tára) (توٹنے والا تارہ)

NUJÚM नजूम (ع - مذ)

1. उडुगण (Udugan) (اڈوگن) तारा समूह
(Tára samúh) (تارہ سمۃ) सितारे
(Sitáre) (سیتارے)

2. ज्योतिष (Jyotish) (جهوتيش) इत्मे
नजूम (Ilme nujúm) (علم نجوم)

NUJÚMI नजूमی (ع - ص)

ज्योतिषी (Jyotishi) (جهوتيشي) ज्योति-
र्विद (Jyotirvid) (جهوتیروک) जोतिशी
(Jotishi) (جوتیشی)

NAJÍB नजीब (ع - ص)

1. कुलीन (Kulín) (کولین) शरीफ
(Sharíf) (شریف)

2. श्रेष्ठ (Shreshth) (شریشتہ) बुजुर्ग
(Buzurg) (بزرگ)

NUHÁS नहास (ع - مذ)

ताम्र (Támr) (تامر) तांबा (Tánba) (تانبا)

NAHÁFAT नहाफत (ع - م)

1. दुर्बलता (Durbalata) (دربلता) कम
जोरी (Kamzori) (کمزوری)

2. क्षीणता (Chínatá) (چھینتا) कृशां-
गता (Krishángatá) (کوشانکتا)
लारारी (Lághari) (لاہری)

NAH,S नहस (ع - ص)

अशुभ (Ashubh) (اشہ) अमंगल

सद्गति (Sadgati) (سَدگتی) (موکچہ)

बख्शिश (Bakhshish) (بخشش)

2. बंधन मुक्ति (Bandhan mukti)

उन्मुक्ति (Unmukti) (بندھن مکتی)

छुटकारा (Chhut-

kára) (چھٹکارا) गुलू खलासी (Gulu
khalási) (گلو خلاسی)

NAJJÁR नज्जार (ع - مذ)

सूत्र धार (Sútt dhár) (سوتر دھار) काष्ठ
शिल्पी (Kásth shilpi) (کاشتہ شلپی)
तक्षक (Takehvak) (تکچہک) वर्धकि
(Vardhaki) (وردہکی) बढ़ई (Barhayi
(برہئی)

NAJASAT नजासत (ع - م)

1. अपवित्रता (Apavitrata) (اپوترتا)

गंदगी (Gandagi) (گندگی)

2. मल (Mal) (مل) विष्टा (Visbtha)

गू (Gu) (گو) (وشتہ)

3. मलिनता (Malinata) (ملینتا) मैलापन

(Maila pan) (میلاپن)

NAJI(A)S नजि (ज) स (ع - ص)

1. अपवित्र (Apavitr) (اپوتر) अशुचि

(Ashuchi) (اشوچی) नापक (Nápák
(नापाक)

2. मलिन (Malin) (ملن) मैला (Maila)

(गंदग) (Ganda) (گندہ)

NAJM नजम (ع - مذ)

उडु (Udu) (اڈو) तारक (Tárak) (تارک)

तारा (Tára) (تارہ)

NAKH, KHÁS نखास (ع - مذ) نخاس

1. मवेशियों का बाज़ार (Maveshiyon ka bázár) (مवेशیوں کا بازار)
2. घोड़ों का बाज़ार (Ghoron ka bázár) (گھوڑوں کا بازار)

NAKHCHÍR नखचीर (ف - مذ) نخچیر

1. मृगया (Mrigaya) (مرگیا) शिकार (Shikár) (شکار)
2. शिकार किया हुआ जानवर (Shikár kiya hua jánvar) (شکار کیا ہوا جانور)

NUKHUST नखुस्त (ف - ص) نخست

1. प्रथम (Pratham) (پرتھم) पहला (Pabla) (پہلا)

NAKHL नखल (ع - مذ) نخل

1. खजूर का पेड़ (Khajúr ka per) (کھجور کا پتھر)
2. चिटप (Vitap) (وٹپ) ड्रम (Drum) (پیر) पेड़ (Per) (درم)

نخلستان (عف - مذ)

NAKHLISTÁN नखलिस्तान

1. मरुद्वीप (Marud.dwíp) (مرود، دیپ)
2. मरु स्वर्ग (Marus, swarg) (مرس، سورگ)
3. वह सरसब्ज जगह जो रेगिस्तान के बीच में हो (Voh sarsabz jagah jo registán ke bích men ho) (وہ سرسبز جگہ جو ریگستان کے بیچ میں ہو)

NIKHVAT नखवत (ع - مذ) نخوت

1. अहंकार (Ahankár) (اهلکار) अभिमान (Abhimán) (ابهی مان) गुरुर (Ghurúr) (گورور)

(Amangal) अनिष्ट (Anisht) (امنگل) मनहूस (Manhús) (منکھوس) (انشت)

NAH, L नहल (ع - مث) نحل

1. मधु मक्षिका (Madhu makebhika) (مدھو مکھیکا)
2. मध्वक (Madh, dhwak) (مدھوک) शहद की मखली (Shahd ki makh, khi) (شهد کی مکھی)

NAH, V नहव (ع - مذ) نحو

1. वत् (Vat) (وت) तुल्य (Tullya) (تولیہ) मिस्ल (Misl) (مثل)
2. व्याकरण की एक शाखा (Vyākaran ki ek shákha) (ویاکران کی ایک شاخا)

وہ علم جس میں لفظوں اور جملوں کا باہمی تعلق اور ان کی ترکیب کا بیان ہوتا ہے

NUHÚSAT नहुसत (ع - مث) نحوت

1. अमंगल (Amangal) (امنگل) अनिष्ट (Anisht) (انشت) मनहूस पन (Manhús pan) (منکھوس پن)
2. दुर्भाग्य (Durbhággya) (دربھاگیہ) दुर्दैव (Durdaiv) (دردیو) बद किस्मती (Bad qismati) (بدقسمتی)

NAHÍF नहीफ (ع - ص) نحیف

1. क्षीण (Chhín) (چھین) क्षाम (Chhám) (چھام) لاغر (Lághar) (لاغر)
2. दुर्बल (Durba¹) (دربل) दुबला (Dubla) (دبلا) कमज़ोर (Kamzor) (کمزور)

NADÍM नदीम (ع - ص) ندیم
सखा (Sakha) मित्र (Mitr) मित्र
دोस्त (Dost) دوست

NAZR नज़र (ع - م) نذر
1. उपहार (Up, hár) (اپہار) उपायन
(Upáyan) सौगात (Saughat) (سوغات)
2. चढ़ावा (Chāhāva) (چڑھاوا) मन्नत
(Mannat) (مन्नات)

NAZRÁNA नज़राना (ع - م) نذرانہ
उपहार (Up, hár) (اپہار) भेंट (Bhent)
(تہفہ) तोहफा (Tohfa) (تہفہ)

NAZÍR नज़ीर (ع - ص) نذیر
1. त्रासक (Trásak) (تراسک) डराने
वाला (Darāne vála) (ڈرانے والا)
2. पैगम्बर साहिब का एक नाम (Paigh-
ambar sábib ka ek nám) (پیغمبر
صاحب کا ایک نام)

NAR नर (फ - म) नर
1. पुरुष प्राणी (Purush práni) (پروش
پرانے) मादा का उलटा (Máda ka
ulta) (مادہ کا الٹا)
2. पुरुष (Purush) (پروش) मर्द (Mard)
(مرد)

NIRKḤ निरख (फ - म) نرخ
अर्घ (Argh) (अर्घ) भाव (Bhāo) (भाव)
दर (Dar) (दर) रेट (Rate) (ریت)

نرخ نامہ (ف - م)

NIRKḤ-NÁMA निरख नामा
मूल्य सूची (Múlya sūchī) (مولاہ)

NAKHUD नखुद (फ - म) نخود
चणक (Chanak) (چنک) चना (Chana)
चना

NAKHÍL नखील (ع - م) نخیل
1. खजूर का एक पेड़ (Khajúr ka ek
per) (کھجور کا ایک پےڑ)
2. खजूर के बहुत से पेड़ (Khajúr ke
bahut se per) (کھجور کے بہت سے پےڑ)

NIDA निदा (ع - م) ندا
1. ध्वनि (Dhwani) (دھونی) शब्द (Shabd)
(आवाज़) (Áváz) (آواز)
2. आवाहन (Aváhan) (آواہن) बुलाना
(Bulána) (بلانا)

NAD, DÁF नहाफ (ع - म) नडाफ
तूल कार (Túl kár) (تول کار) धुनिया
(Dhuniya) (دھنیا)

NADÁMAT नदामत (ع - म) ندامت
1. लज्जा (Lajja) (لجّا) लाज (Láj) (لاج)
शर्म (Sharm) (شرم)
2. पश्चात्ताप (Pashchátáp) (پشچات
میں) मनस्ताप (Manastáp) (منس
تاپ) पछुतावा (Pachhtáva)
(پچھتاوا)

NUDRAT नुदरत (ع - म) ندرت
1. नवीनता (Navínata) (نویلتا) नूतनता
(Nútanata) (नूतलता) नयापन (Naya
pan) (نیاپن)
2. विचित्रता (Vibhitrata) (ویچترتا)
अद्भुतता (Adbbutatá) (ادبوتتا)
अज्ञापन (Ajúbapan) (अज्ञापन)

4. सूक्ष्म (Súkshhm سوکشم) लतीफ (Latíf لطیف)

5. सहन शील (Sahan shíl سہن شیل) बुर्द बार (Burd bár بردبار)

6. शांत (Shánt शांत) ठंडा (Thanda ٹھنڈا)

7. शिथिल (Shithil शिथिल) ढीला (Dhila ڈھیلا)

8. नम्र (Namr نامر) मुनकसिर (Munka-sir منکسر)

9. सरल (Saral सरल) सुगम (Sugam سوغم) आसान (Ásán آسان)

NARM-KHU नर्म ख (न - फ) نرم خو
कोमल प्रकृति (Komal prakriti کومل پروکرتی)
मृदुल चित्त (Mridul chitt مردول چیت)
नाज़ुक तब (Názuk tab, نازک طبع)

NARM-DIL नर्म दिल (न - फ) نرم دل
मृदुहृदय (Mridu hridai مردو هردے)
दयाद्र चित्त (Dayádr chitt دیادر چیت)
रहْم दिल (Rahm dil رحمت دل)

NARM-RAU नर्म रौ (न - फ) نرم رو
1. मृदुगामी (Mridu gámi مردوگامی)
हलकी चाल से चलने वाला (Halki chál se chalne vála هلكی چال سے چلنے والا)
2. शीघ्र गति (Shígbr gati شیکھرگتی)
तेज़ चलने वाला (Tez chalne vála تیز چلنے والا)

ارگھا (Arghávali) अर्घावली (सुचि)
चौबों के भाव की फेहरिस्त (Chízon ke bháo ki fehrist)
چہزوں کے بہاؤ کی فہرست

NARD नर्द (ن - ف) نرد
शारी (Shári شاری) सारि (Sári ساری)
चौसर की गोट (Chausar ki got چوسر کی گوت)

NARDBÁN नर्द बान (न - द) نردبان
सोपान (Sopán سویان) निश्रेणी
(Nish, shreni نهش شرینی) सीढ़ी
(Sīṛhī سیڑھی)

NARGHA नर्गा (ن - م) نرغہ
1. जन समूह (Jan samúh جن سموة)
भीड़ (Bhīr بھیر)
2. कठिनता (Kathinata کٹھناتا)
आपत्ति (Ápatti آپتی) मुसीबत
(Musibat مصیبت)
3. आक्रमण (Ákrama آक्रमن) हमला
(Hamla حملة)

NARGIS नर्गिस (न - म) नर्किस
1. एक फूल (Ek phúl ایک پھول)
2. नयन (Nayan نین) आँख (Ánkh آنکھ)

NARM नर्म (न - म) نرم
1. मृदुल (Mridul مردول) मुलाइम
(Muláim ملائم)
2. कोमल (Komal کومل) नाज़ुक
(Názuk نازک)
3. मंद (Mand مند) दुस्त (Sust مست)

NAZÁR नज़ार (ف - ص) نزار

1. क्षीण (Chhín) दुर्बल (Durbal) दुबला (Dubla) (لاغر) لاغر (Lágbar) (دبلا)
2. निर्धन (Nirdhan) कंगाल (Kangál) मुफ्लिस (Muflis) (مفلس)

NIZÁ,A निज्ञाअ (ع - مٹ) نزاع

1. उपद्रव (Upad,drav) कलह (Kalah) दंगा (Danga) (فساد) फसाद (Fasád)
2. वैमनस्य (Vairanas,aya) अन बन (Anban) (ان بن)

نزاكت (ف - مٹ)

NAZÁKAT नज़ाकत

1. सुकुमारता (Sukumárata) नाज़ुक पन (Názuk pan) (مردولتا) (Mridulata) मुलाइम पन (Muláim pan) (سو کچھمٹا) (Súchhbmata) लताफत (Latáfat) (نکوزھتا) (Nigúrhata) बारीकी (Bárikí) (سوکومارता)
2. सुकुमारता (Sukumárata) नाज़ुक पन (Názuk pan) (مردولتا) (Mridulata) मुलाइम पन (Muláim pan) (سو کچھمٹا) (Súchhbmata) लताफत (Latáfat) (نکوزھتا) (Nigúrhata) बारीकी (Bárikí)
3. सूक्ष्मता (Súkchbmata) लताफत (Latáfat) (سو کچھمٹا)
4. निगूढ़ता (Nigúrhata) बारीकी (Bárikí) (نکوزھتا)

NA(I)ZD न (नि) ज़द (ض - ف) نزد
ديکھو 'نزدیک'

NAZDÍK नज़्दीक (ف - ص) نزدیک

1. समीप (Samip) निकट (Nikat) पास (Pás) (نکٹ) (قريب) (Qarib) (پاس)
3. मतानुसार (Matánusár) राय में (Ráo ren) (متانوسار)

نرم زبان (ف - ص)

NARM-ZABÁN نرم زبان

- मृदु भाषी (Mridu bháshi) मिष्ठ भाषी (Mishth bháshi) शीरी कंबान (Shírín zabán) (مردوبهاشی) (مشته) (بهاشی) (شیریں زبان)

NARMA नर्मा (म - फ) نرمه

- कर्ण लता (Karn lata) लौ (Kán ki lau) (کرن لता) (کان کی لو)

NARMI नमी (फ - मٹ) نرمی

1. नम्रता (Namrata) खाक सारी (Khák sári) (نمروتا) (خاکساری)
2. मृदुलता (Mridulata) मुलाइम पन (Muláim pan) (مردولتا) (ملائم پن)
3. कोमलता (Komalata) नज़ाकत (Nazákat) (کوملتا) (نزاکت)
4. मंदता (Mandata) धीमा पन (Dhíma pan) (مندا) (دھیما پن)
5. आद्रता (Ádrata) रहम दिली (Rahm dili) (آدرتا) (رحم دلی)
6. सुगमता (Sugameta) आसानी (Ásáni) (سوگمتا) (آسانی)

7. सहिष्णुता (Sahishnuta) तहम्मूल (Tahammul) (سہیشتوتا) (تھممول)

8. सूक्ष्मता (Súkchbmata) लताफत (Latáfat) (سو کچھمٹا) (لطاقت)

NARÍNA नरीना (ف - ص) نرینه

- पुरुष प्राणी (Purush práni) नर (Nar) (پورش پراणी) (نر)

NAZÁD नज़ाद (फ - म्)
 कुल (Kul कुल) वंश (Vansh वंश)
 नस्ल (Nasl नस्ल)

NISÁ,A निसा,अ (म् - म्)
 महिलायें (Mahiláen महिलायें)
 स्त्रियां (Istriyán स्त्रियां) औरतें (Auratén औरतें)

NASAB नसब (म् - म्)
 कुल (Kul कुल) गोत्र (Gotr गोत्र)
 खानदान (Khándán खानदान)

NISBAT निस्बत (म् - म्)
 1. संबंध (Sambandh सम्बन्ध)
 तश्लुक (Ta,alluq तश्लुक)
 2. संपर्क (Sampark सम्पर्क) लगाव (Lagáo लगाव)
 3. तुलना (Tulana तुलना) मुशाबहत (Mushábahat मुशाबहत)
 4. मैगनी (Mangni मैगनी) सगाई (Sagáyi सगाई)

नसब नाम (म् - म्)

NASAB-NÁMA नसब नामा
 वंश तालिका (Vansh tálíka वंश तालिका)
 वंशावली (Vanshávali वंशावली) कुल
 क्रम (Kulak,kram कुल क्रम) शजरा (Shajra शजरा)

NASTARAN नस्तरेन (म् - म्)
 सेवती (Savati सेवती) सफ़ेद गुलाब (Safed guláb सफ़ेद गुलाब)

NASTA,LÍQ नस्तालीक़ (म् - म्)
 1. सभ्य (Sabb,bbya सभ्य) शिष्ट

NAZ,A नज़ा (म् - म्)
 चन्द्रा (Chandra चन्द्रा) जां कनी (Ján kani जानकी)

NAZ,LA नज़ला (म् - म्)
 1. प्रतिश्याय (Pratish,shyáe प्रतिश्याय)
 नासा लाव (Nása nása लाव) रेज़िश (Rezish रेज़िश)
 2. क्रोध (Krobh क्रोध) खफ़गी (Khafagi खफ़गी)

NUZÚL नुज़ूल (म् - म्)
 1. अनूलोम (Anulom अनूलोम) नीचे
 उतरना (Níche utarna नीचे उतरना)
 2. मोतियाबिंद (Motiyabind मोतियाबिंद)
 आँख में पानी उतरने का रोग (Ánkh men páni utarne ka rog आँख में पानी उतरने का रोग)

NUZ,HAT नुज़हत (म् - म्)
 1. पवित्रता (Pavitrata पवित्रता)
 शुद्धता (Shud,dbata शुद्धता)
 पाकीज़गी (Pákízagi पाकीज़गी)
 2. सर सब्ज़ी (Sarsabzi सर सब्ज़ी)
 ताज़गी (Tázagi ताज़गी)

NAZÍL नज़ील (म् - म्)
 1. आगंतुक (Ágantuk आगंतुक) अतिथि
 (Atithi अतिथि) मेहमान (Mehmán मेहमान)
 2. परदेसी (Pardesi परदेसी)
 मुसाफ़िर (Musáfir मुसाफ़िर)

یہ لفظ اردو میں نظم کے ساتھ
مل کر آتا ہے تدہا نہیں آتا

NASL نسل (ع - مٹ)

1. وंश (Vansh) पुश्त (Pusht)
(اصل) اصل (Asl) پشت

2. कुल (Kul) खानदान (Khāndān)
(خاندان)

3. जाति (Jāti) जात (Zāt)
(ذات)

4. संतान (Santān) औलाद (Aulād)
(اولاد)

NISVÁN निसवां (ع - مٹ)

स्त्रियां (Istriyān) महिलायें
(Mahlāen) औरतें (Aurateu)
(عورتیں)

نسوا نیت (ع - مٹ)

NISVĀNI (ī) YAT निसवानि (नी) यत

स्त्रीत्व (Istrīttwa) जानाना पन
(Zanāna pan) (زنانه پن)

NISYÁN निस्यान (ع - مڈ)

विस्मृति (Vismriti) विस्मरण
(Vismaran) भूल (Bhūl)

NASĪM नसीम (ع - مٹ)

1. मृदु समीर (Mridu samīr)

مند समीर (Mand samīr)

शीतल मंद समीर (Shītal mand

samīr) ठंडी (شیتل مند سمیر)

और खुश गवार हवा (Thandi aur

khush gavār hava) تھندی اور

(خوش گوار هوا)

(Muhaz, Shisht) (مہذب شیشٹ)

2. एक खत जिस में उर्दू लिखी जाती है

(Ek khat jis me Urdu likhi jāti

hai) ایک خط جس میں اردو

(لکھی جاتی ہے)

NASKH نسخ (ع - مڈ)

1. निरसन (Nirasan) रद करना
(Rad karna) (رد کرنا)

2. एक खत जिस में अरबी लिखी

जाती है (Ek khat jis me Arabi

likhi jāti hai) ایک خط جس

(میں عربی لکھی جاتی ہے)

NUSKHA नुस्खा (ع - مڈ)

1. प्रति (Prati) किताब (Kitāb)
(کتاب)

2. औषध विधि (Aushadh vidhi) اوشده

(Vinidhān) विनिधान (ویدھی)

योग (Yog) दवा का (دوا کا)

पर्चा (Dava ka parcha) (پرچہ)

3. युक्ति (Yukti) तर्कब (Tarkib)

(تَرْكِب)

NASR نسخ (ع - مڈ)

गृध्र (Gridhr) गिद्ध (Giddh)

NISRĪN निसरीन (ع - مڈ)

सेवती (Sevati) नस्तरन

(Nastaran) (نسترن)

NASAQ नसक (ع - مڈ)

प्रबंध (Prabandh) इन्तिज़ाम

(Intizām) (انتظام)

बरदार (Alambardār علم بردار)

2. ठीक निशाना लगाने वाला (Thik
nishāna lagāne wāla تھیک نشانہ لگانے والا)

NASHĀNA نشانہ (ف - مذ)

1. संधान (Sandhān سندھان)
निशाना लगाना (Nishāna lagāna
نشانہ لگانا)

2. लक्ष्य (Lakchhya लक्ष्य)
निशाना हो (Jo nishāna ho جو
هدف (Hadaf) نشانہ ہو)

NISHĀNI निशानी (फ - म)

1. चिह्न (Chin,nh चिह्न) निशान
(Nishān نشان)

2. लक्ष्य (Lakchhan लक्ष्य)
अलामत (Alāmat علامت)

3. स्मृति (Ismriti स्मृति) यादगार
(Yādgār یادگار)

NISHTAR निशतर (फ - مذ)

शल्य (Shallya शल्य) कुंतिका (Kuntika
कुंतिका) नशतर (Nashtar نشتر)

NASH,R नशर (ع - مذ)

1. संचार (Sanchār संचार) प्रसार
(Prasār प्रसार) प्रचार (Prachār
प्रचार) किसी बात का सब में फैलाना
(Kasi bāt ka sab men phailāna
کسی بات کا سب میں پھیلانا)

2. परिसारण (Parisāran परिसारण)
ब्राडकास्ट (Broadcast ब्राडकास्ट)

2. समीर (Samīr समीर) वायु (Vāyu
वायु) हवा (Hava هوا)

NASHĀSTA नशास्ता (फ - مذ)
गोधूमसार (Godhūm sār گودھوم سار)
गेहूँ का सत (Gehūn ka sat گہوئن کا
ست)

NASHĀT नशात (ع - م)
हर्ष (Harsh هوش) आनंद (Ānand
خوشی) (Khushi آनند)

نشان (ف - مذ)

NI (A) SHĀN नि (न) शान

1. चिह्न (Chinh चिह्न) निशानी (Nishāni
نشان)

2. प्रतीक (Pratik प्रतीक) पता
(Pata پتہ)

3. खोज (Khoj खोज) सुराग (Surāgh
سراغ)

4. लक्ष्य (Lak, chhan लक्ष्य)
अलामत (Alāmat علامت)

5. स्मारक (Ismārak स्मारक) यादगार
(Yādgār یادگار)

6. पताका (Patāka पताका) भंडा
(Jhanda جهنڈا)

7. धब्बा (Dhabba धब्बा) दाग
(Dāgh داغ)

8. प्रभाव (Prabhāv प्रभाव) असर
(Asar اثر)

9. राजादेश (Rāja desh राजा देश)
फरमान (Farmān فرمان)

نشانچی (ف - م)

NISHĀNCHI निशानची

1. पताकिक (Patākik پتاکیک) असम

نشید (ف - مذ)

NASHÍD (NISHED) نَشِید (نیشید)

1. گان (Gán) نغمہ (Naghma)
2. سوار (Swar) لے (Lai)

نشیمَن (ف - مذ)

NISHEMAN نیشَمَن

- نیڈ (Nid) کُلاہ (Kuláe)
 غوسلا (Ghonsla)

NISÁB نِصَاب (ع - مذ)

1. پونجی (Púnji) سرمایہ (Sarmáya)
2. پاتھیہ کرم (Páthya kram) نصاب (Nisábe ta'lim)
3. اتنا مال جس پر زکات واجب ہو

NASÁRA نَصَارَا (ع - مذ)

نصرانی کی جمع
 عیسائی لوگ (Ísáyi log)

NASB نَصَب (ع - مذ)

1. استھاپنا (Isthápana) قائم کرنا (Qáim karna)
2. روپن (Ropan) لگانا (Lagána)
3. زبَر (Zabar) فِتْہَا (Fet,ha) 'ا' کی मात्रا (A' ki máttira)

NAS,R نَسْر (ع - مذ)

سہا یاتا (Saháyata) سہا یات (Sábáya) مدد (Madad)

نشرگاہ (عف - مٹ)

NASH,R-GÁH نَشْر گاہ

نہو وانی استھاتر (Nabho vání isthátr)
 رےڈیو گھر (Radio ghar)

NISHAST نِشَسْت (ف - مٹ)

1. بیٹھک (Baithak) بیٹھنے کی مٹھا (Baithne ki muddra)
2. اپवेशن (Upveshan) گوشتیہ (Goshthi) سٹنگ (Sitting)

نشوو نما (عف - مذ)

NASHVO-NAMA نَشْوَن ماما

وِکَاس (Un,nati) ترقی (Vikás)
 ترقی (Taraqqi)

نشہ (ف - مذ)

NASH,SHA (NASHA) نَشَا (نشا)

1. مد (Mad) مادکاتا (Mádakata)
2. مستی (Masti) مادیکاتا (Mádakata)
3. گرو (Garv) اُبی مان (Abhi-mán) غور (Ghurúr)

NISHB نِشَب (ف - مذ)

1. پرونا (Pravanata) دلاہ (Dhaláo)
2. پرون (Pravan) دالو (Dhálu)

نشیب و فراز (ف - مذ)

NISHEBO-FARAZ نِشَبو فرَا ز

اُنچ نیچ (Unch ních) اُتار چڑھاؤ (Utar chaháuo)

3. लब्ध (Lábdh लब्ध) प्राप्त (Prápt प्राप्त)
हासिल (Hásil حاصل) (प्राप्त)

NASÍ,HAT नसीहत (नसीहत - मठ)
सदुपदेश (Sadup,desh सदुपदेश)
हितोपदेश (Hitopdesh हितोपदेश)
सीख (Sikh सीख)

NASÍR नसीर (नसीर - मठ)
सहाय (Saháe सहाय)
सहायक (Saháyak सहायक)
मददगार (Madad gár मददगार)

نصارت (نصارت - مठ)

NAZÁRAT नज़ारत
1. प्रफुल्लता (Praphullata प्रफुल्लता)
चित्त प्रसन्नता (Chitt prasan,nata चित्त प्रसन्नता)
ताज़ा रूई (Táza rúyi ताज़ा रूई)

2. सरसब्जी (Sarsabzi सरसब्जी)
ताज़गी (Tazagi ताज़गी)

NUTFA नुत्फा (नुत्फा - मठ)

1. वीर्य (Vírya वीर्य) मनी (Mani मनी)

2. संतान (Santán संतान) औलाद (Aulád औलाद)

NUTQ नुत्क (नुत्क - मठ)

1. वाणी (Váni वाणी) शब्द (Shabd शब्द)
बोली (Boli बोली)

2. वाक्य शक्ति (Vákya shakti वाक्य शक्ति)
कुवत गीत (Quv,vate कुवत गीत)
गोय़ाई (Goyáyi गोय़ाई)

NASRÁNI नसरानी (नसरानी - मठ)
ख़िश्तीय (Kbriahíya ख़िश्तीय)
ईसाई (Ísáyi ईसाई)

NUSRAT नुस्रत (नुस्रत - मठ)
सहायता (Saháyata सहायता)
सहाय (Saháe सहाय)
मदद (Madad मदद)

NISF निस्फ (निस्फ - मठ)
अर्ध (Ardh अर्ध) आधा (Ádha आधा)
नصف النهار (نصف النهار - مठ)

NISFUN-NAHÁR निस्फुन् नहार

1. मध्याह्न (Madh,dhyánh मध्याह्न)
दोपहर (Do pahar दोपहर)

2. ध्रुव वृत्त (Dhruv, vritt ध्रुव वृत्त)
मध्याह्न रेखा (Madh,dhyánh rekha मध्याह्न रेखा)
वह रेखा जो एक ध्रुव से दूसरे ध्रुव तक जाती है
(Voh rekha jo ek dhruv se dúsare dhruv tak játi hai वह रेखा जो एक ध्रुव से दूसरे ध्रुव तक जाती है)

NASAFAT नसफत (नसफत - मठ)
न्याय (Nyáe न्याय) न्याव (Nyáo न्याव)
इन्साफ (Insáf इन्साफ)

NASÍB नसीब (नसीब - मठ)

1. प्रारब्ध (Prárabdh प्रारब्ध) अदृष्ट (Adriahí अदृष्ट) भाग्य (Bhággya भाग्य)
किस्मत (Qismet किस्मत)

2. भाग (Bhág भाग) अंश (Ansh अंश)
हिस्सा (Hissa हिस्सा)

NAZAR नज़र (نظر - ع - مٹ)

1. दृष्टि (Drishti) प्रेक्षा (दर्शनी) निगाह (پریکھا) (Prekha) (نگاہ) (Nigāh)
2. चिंतन (Chintan) गौर (चिंतन) (Gaur) (غور)
3. आशा (Ásha) उम्मीद (आशा) (Ummid)
4. परख (Parakh) जाँच (परख) (Jānch) (جانچ)

نظر بندی (ع - ف - مٹ)

NAZAR-BANDI नज़र बंदी

1. दृष्टि बंध (Drishti bandh) दर्शनी (बद्ध) जादू (Jādu) (جادو)
2. अवरोधन (Avarodhan) (اورودھن) अंतरायण (Antarāyan) (اندراین) हिरासत (Hirāsāt) (حراست)

نظر فریب (ع - ف - ص)

NAZAR-FAREB नज़र फरेब

- नयना भिराम (Nayanā bhirām) (نیدا)
मनोरम (Manoram) (منورم) दिल
चस्प (Dil chasp) (دل چسپ)

نظر نواز (ع - ف - ص)

NAZAR-NAVÁZ नज़र नवाज़

- प्रिय दर्शन (Priya darshan) (پریہ) (दर्शन)
चक्षुष्य (Chak, chhush, shya) (چکھشیہ) (दर्शनी)
नज़र फरेब (Nazar fareb) (نظر فریب)

NAZARÍYA नज़रीया (نظریہ - ع - مٹ)

- दृष्टि कोण (Drishti kon) (दर्शनी) (दर्शनी)
सिद्धांत (Sid, dhānt) (سیدھانت) (نقطة نظر)
नज़र (Nuqta-e-nazar) (نقطة نظر)

NUTÚL नुतूल (نظول - ع - مٹ)

- दवाओं का पानी रोगी के बदन पर
धारना (Daváon ka pání rogi ke badan)
دواؤں کا پانی رोगی کے
(بدن پر دھارना)

NAZÁRAT नज़ारत (نظارت - ع - مٹ)

1. अव लोकन (Avlokan) देखना (اولوکن) (देखना) (Dekhna)
2. निरीक्षण (Nirīkshhan) देख रेख (निरीक्षण) (देख रेख) (Dekh reh) (देख रेख) (Nigarāni) (نگرانی)
3. 'नाज़िर' का ओहदा ('Názir' ka ohda) (ناظر، کا عہدہ)

NAZ, ZÁRA नज़ारा (نظاره - ع - مٹ)

NAZÁRA नज़ारा

1. दर्शन (Darshan) दीदार (दर्शन) (दीदार) (Dídār)
2. अवलोकन (Avalokan) देखना (अवलोकन) (देखना) (Dekhna)
3. दृश्य (Drish, shya) मंज़र (दर्शनी) (मंज़र) (Manzar)

NIZÁM निज़ाम (नظام - ع - مٹ)

1. व्यवस्था (Vyavastha) इन्तिज़ाम (व्यवस्था) (इन्तिज़ाम) (Intizām)
2. क्रम (Kram) तरतीब (क्रम) (तरतीब) (Tartīb)
3. पद्धति (Pad, dhati) तरीका (पद्धति) (तरीقا) (Tariqa)

محکمہ صاحب bad,dh prashansa
(کی چہندو بدھ پرشانشا)

NA,RA نا (अ)रा (ع - مذ) نعرہ

1. घोष (Ghosh क़ोश) नाद (Nád) (نا) कोर की आवाज़ (Zor ki áváz) (زور کی آواز)
2. आर्त नाद (Art nád आर्ट नाद) दर्द की आवाज़ (Dard ki áváz) (درد کی آواز)
3. वह मुत्तफ़िका आवाज़ जो किसी माँग के लिए उठाई जाए (Voh mut,tafiqa áváz jo kisi máng ke liye utháyi) (وہ متفقہ آواز جو کسی کے لئے اٹھائی جائے)

NA,SH ना (अ)श (ع - م) नेश

1. शव (Shav شو) लाश (Lásh लाश)
2. अरथी (Arathi आरथी) जनाज़ा (Janáza جنازہ)

NA,L ना (अ)ल (ع - مذ) نعل

1. पादुका (Páduka پادک) जूता (Júta) (جوتہ)
2. घोड़ों या बैलों के पाँव में लगाने का लोहे का हलका (Ghoron ya bailon ke páon men lagáne ka lohe ka halqa) (گھوڑوں یا بیلوں کے پاؤں کے حلقہ)

NEMAT नेमत (ع - م) نعمت

1. सम्पत्ति (Sampatti सम्पत्ति) दौलत (Daulat دولت)
2. प्रदान (Pradán) बख़्शीश (Bakhshish بخشش)

NAZM नज़म (ع - م) نظم

1. पद्य (Pad,dya پدیہ) छंद (Chhand) (شعر Sher) (چہند)
2. प्रबंध (Prabandh پربندھ) इन्तिज़ाम (Intizám) (انتظام)
3. क्रम (Kram کرم) ترتیب (Tartib) (ترتیب)

نظم و نسق (ع - مذ)

NAZMO-NASAQ नज़मो नसक

- प्रबंध (Prabandh) व्यवस्था (Vyavastha) (وہ دستہ) इन्तिज़ाम (Intizám) (انتظام)

NAZÍR नज़ीर (ع - ص) نظیر

1. सदृश (Sadrish सदّش) समान (Samán) (مِثْل Misl) (مِثْل)
2. अनूकाश (Anúkásh अनुकाश) हवाला (Havála) (حوالہ)
3. तुलना (Tulana तुलना) उपमा (Upa-ma) (ایما) मुशबहत (Mushábabat) (مشابہت)
4. उदाहरण (Udáharan) (اداهرن) मिसाल (Misál) (مِثَال)

NAZÍF नज़ीफ (ع - ص) نظیف

- पवित्र (Pavitr) शुद्ध (Shud,dh) (پوتر) پاکیزہ (Pákíza) (پاکیزہ)

NA,T ना (अ)त (ع - م) نعمت

1. इतुति (Ituti) तारीफ (Taríf) (تعریف)
2. मुहम्मद साहब की छंदो बद्ध प्रशंसा (Mohammad sáhib ki ohhand) (محمد صاب کی چہندو بدھ پرشانشا)

NIFÁS نيفاس (ع - مذ) نيفاس
 پرسو رکت (Prasav rakt) پرست
 وہ خون جو بچہ جنم کے بعد
 چالیس روز تک نکلتا ہے

NAFÁSAT نفاسات (ع - مٹ) نفاسات

1. مृदुलता (Mridulata) نرمی (نرمی) (Narmi)
2. کوملता (Komalata) نازکی (کوملتا) (Názuki)
3. स्वच्छता (Swach, chhata) سوجھا (Swachhata)
4. सफाई (Safáyi) صفائی (Safáyi)
5. सूक्ष्मता (Súkshmatá) سوکھمتا (Súkshmatá)
6. शोभा (Shobha) شوہا (Shobha)
7. उमदगी (Umdagi) عمدگی (Umdagi)

NIFÁQ نيفاق (ع - مذ) نيفاق

1. वैमनस्य (Vaimanas, sya) وے منسہ (Vaimanas, sya)
2. रंजिश (Ranjish) رنجش (Ranjish)
3. फूट (Phút) فوت (Phút)
4. बिगाड़ (Bigár) بیگار (Bigár)
5. ना इत्तिफाकी (Na ittifáqi) نا ائتفاقی (Na ittifáqi)
6. द्वैयवादिता (Dwai vādita) دوے (Dwai vādita)
7. मुनाफकत (Munáfaqat) منافقت (Munáfaqat)
8. मत भेद (Mat bhed) مت بھد (Mat bhed)
9. इक्षितिलाफ (Ikhtiláf) اختلاف (Ikhtiláf)

NAFKH نفخ (ع - مذ) نفخ
 अधमान (Adhman) अधमान

3. अनुकम्पा (Anukampa) انوکمپا (Anukampa)
4. मेहरबानी (Mebr bání) مہربانی (Mebr bání)
5. स्वादिष्ट पदार्थ (Swádisht padásth) سوادشت پدارتھ (Swádisht padásth)
6. मज्जेदार चीज़ें (Mazedár chízen) مزیدار چیزیں (Mazedár chízen)

NA, NÁ, A ना(अ)ना अ (ع - مذ) ناعا (ع - مذ)

1. पर्णास (Parnás) پورناس (Parnás)
2. वन पर्णास (Van parnás) ون پرناس (Van parnás)
3. जंगली पोदीना (Jangali podina) جنگلی پودینہ (Jangali podina)

N, AÍM नईम (ع - ص) نایم (ع - ص)

1. सुखसामग्री (Sukh sámaggri) سکھ سامگری (Sukh sámaggri)
2. नेमत (Nemat) نعمت (Nemat)
3. समृद्ध (Samrid, dh) سمردھ (Samrid, dh)
4. वाला (Nemat vála) نعمت والا (Nemat vála)

NAGHZ नरज़ (ع - ص) نرژ (ع - ص)

1. उत्तम (Uttam) اتم (Uttam)
2. श्रेष्ठ (Shreshth) شریشتھ (Shreshth)
3. आला (Ála) اعلى (Ála)

NAGHMA नगमा (ع - مذ) نغمہ (ع - مذ)

1. गान (Gán) گان (Gán)
2. राग (Rág) راگ (Rág)
3. गाना (Gáná) گانا (Gáná)
4. मधुर स्वर (Madhur swar) مدھر سور (Madhur swar)
5. सुरीली आवाज़ (Suríli áváz) سوریلی آواز (Suríli áváz)

NAFÁZ नफ़ाज़ (ع - مذ) نفاذ (ع - مذ)

1. लागू होना (Lágu hona) لاگو ہونا (Lágu hona)
2. चालू होना (Chálu hona) چالو ہونا (Chálu hona)
3. नाफ़िज़ होना (Náfiz hona) نافذ ہونا (Náfiz hona)

3. यथार्थता (Yathārthata यथार्थता)

असलियत (Asliyat اصلیت)

4. लिंग (Ling लङ्ग) उज्वेतनासुल

(Uzvetanásul عضو تناسل)

5. काम वासना (Kám vásana काम)

शह्वत (Shah,vat شهوت)

نفس الامر (ع - مذ)

NAFSUL-AMR नफ्सुल अमर

यथार्थ (Yathārth यथार्थ) सच्चा वाक्किआ

(Saachcha váqiá सच्चा वाक्किआ)

نفسانیت (ع - مث)

NAFSÁNÍYAT नफ्सानीयत

1. अहंवाद (Ahamvād اعموان) खुदी

(Khudi خودی)

2. स्वार्थ परता (Swārth parata سوارث)

खुद गरजी (Khud gharazi खुद गरजी)

(خود غرضی)

نفس پرست (ع - ص)

NAFS-PARAST नफ्स परस्त

विषय लंपट (Vishai lampat ویشے)

विषय लोलुप (Vishai lolup لولپ)

कामासक्त (Kámásakt کاماسکت)

शह्वत परस्त (Shahvat parast شهوت پرست)

نفس کش (ع - ص)

NAFS-KUSH नफ्स कुश

विषय शून्य (Vishai shún,nya ویشے)

जितेंद्रिय (Jitendriya جیتندریه)

वासना रहित (Vásana rahit واسنا)

परंतप (Parantap پرنتب)

हिद (Záhíd زاهد)

(Anáh aná) अफार (Aphár अपहार)

पेट फूलना (Pet phúlna پیت فوولنا)

NAFAR नफर (ع - مذ) نفر

1. व्यक्ति (Vyakti ویکتی) शख्स

(Shakhsh شخص)

2. सेवक (Sevak سیدی) दास (Dás)

(Naukar نوکر) नौकर

NAFRAT नफरत (ع - مث) نفرت

1. घृणा (Ghrina گھرنا) उपेक्षा (Upek-

ohha ایدیکچه) घिन (Ghin گھین)

2. अप्रसन्नता (Ap,prasan,nata اپ

بیزار) बेजारी (Bezári بیزار)

NAFRÍN नफरीन (ع - मथ) نفریں

1. धिक्कार (Dhik,kár دھیککار) फट-

कार (Phatkár فٹکار) लानत

(La,nat لعنت)

2. शाप (Sháp شاپ) कोसना (Koena

کوسنا)

NAFAS नफस (ع - مذ) نفس

1. श्वास (Shwás شواس) सांस (Sáns

Tanaf,fus تنافس)

2. क्षण (Cbhan چھन) पल (Pal پل)

लम्हा (Lam,ha لمحه)

NAFS नफस (ع - مذ) نفس

1. प्राण वायु (Prán váyu پروان)

रूह (Rúh روح)

2. अस्तित्व (Astittwa استتو) बुजूद

(Vujúd وجود)

NAFÍR نافیئر (ع - مٹ)

1. स्वर (Swar) ध्वनि (Dhwani)
(آواز) آवाज़ (Áváz) (دهوني)
2. वह आवाज़ जो सोते में गलेसे
निकलती है (Voh áváz jo sote men
gale se nikalti hai) وہ آواز جو
(سوئے میں گالے سے نکلتی ہے)

NAFÍS نافیس (ع - ص)

1. उत्तम (Uttam) श्रेष्ठ (Shreshth)
(بڑھیا) बढ़िया (Barhiya) (شریشتہ)
2. सुन्दर (Sunder) खुश नुमा
(خوش نما) (Khush numa)
3. स्वच्छ (Swach, chh) साफ
(صاف) (Sáf)
4. मूल्यवान (Múlyya ván) (مولیہ وان)
(قیمتی) قیمتی (Qimati)
5. मृदुल (Mridul) लतीफ
(لطیف) (Latíf)
6. पवित्र (Pavitr) पाकीज़ा
(پاکیزہ) (Pákíza)

NIQÁB نیکاب (ع - مٹ)

- मुखपट (Mukh pat) मुख़ावरण
(मुख़ावरण) बुर्का (Burqa)
(برقعہ)

نقاب کشائی (ع - مٹ)

NIQÁB-KUSHÁYI نیکاب کوشائی
अनावरण (Anávaran) मुँह से
पर्दा उठाना (Munh se parda uthána)
(منہ سے پردہ اٹھانا)

نفس مطلب (ع - مذ)

NAFSE-MATLAB नफ़्से मतलब
सारांश (Saránsh) मुख़यार्थ
(मुख़यार्थ) खुलासा
(Khulása) (خلاصہ)

NAF,A नफ़ा (नफ़्त्र) (ع - مذ)

1. लाभ (Lábh) प्राप्ति (Prápti)
(مندانہ) मुनाफ़ा (Munáfá) (پراپتی)
2. फल (Phal) नतीजा (Natíja)
(نتیجہ)

نفع رسانی (ع - ت)

NAF,A-RASÁNI नफ़ा (नफ़्त्र) रसानी
लाभ कारिता (Lábh kárita) (الابکارنا)
उपादेयता (Upáde,yata) (ایادے پتا)
फ़ायदा मंदी (Fáida mandi) (فائدہ
مندی)

NAFAQA नफ़का (ع - مذ)

भरण पोषण (Bharan poshan) (بھرن
पोषण) बाल बच्चों का खर्च (Bál
bach,chon ka kharch) (بال بچوں کا
خرچ)

NUFÚZ नुफ़ूज़ (ع - مذ)

संचार (Sanchár) समावेश
(समावेश) सरायत
(Saráyat) (سرایت)

NAF,I नफ़ी (नफ़्ही) (ع - مٹ)

1. अस्वीकृति (Aswikriti) असुनी
(कृति) नामज़ूरी (Na manzúri)
(ناملظوری)
2. नकार (Nakár) नहीं (Nahín)
(نہیں)

NAQB نقب (ع - مٹ) نقب
 خانیق (Khānīk) آسیدھ
 (Āsedh) سیدھ (Sendh)
 نقب زن (عف - ص)

NAQB-ZAN نقب زن
 کُنبیل (Kumbhil) خانیق
 (Khānīl) سंधमेदक (Sandhi
 bhedak) سंध मेदक
 वाला (Sendh lagāne vāla) سیدھ
 (لعانے والا)

NAQD نقد (ع - مذ) نقد
 1. समीक्षा (Samīkshā) سمیکشہا
 आलोचना (Ālochana) آلوچنا
 अच्छे बुरे की परख (Ach, ohhe bure
 ki parakh) اچھے برے کی پرکھ
 2. उधार की ज़िद (Udhār ki zid) ادھار
 की कैश (Cash) کیش
 3. धन (Dhan) دھن رकम (Raḡam
 रुपया (Rupia) روپیہ
 4. पूँजी (Pūnji) پونجی सरमया (Sarmāya)
 سرمایہ

NUQRA نقرہ (ف - مذ) نقرہ
 1. रजत (Rajat) چاندی (Chāṇḍi)
 2. श्वेताश्व (Shwetāsh, shwa) شہتاشو
 सफेद घोड़ा (Safed ghōṛa) سفید
 (گھوڑا)

NAQSH نقش (ع - مذ) نقش
 1. चित्र (Chitr) تصویر (Tas, vir
 تصویر)

NAQ, QĀD नक्काद (ع - ص) نقاد
 1. समालोचक (Samāloohak) سما
 (لوچک) समीक्षक (Samīkshak)
 तन्कीद निगार (سمیک چھک
 (Tanqīd nigār) تلکید نگار)

2. गुण दोष का परीक्षक (Gun dosh ka
 parīk, ohhak) گن دوش کا پریکشک
 भलाई बुराई परखने वाला (Bhalāyi
 burāyi parakhne vāla) بهلائی
 (برائی پرکھنے والا)

NAQQĀRA नक्कारा (ف - مذ) نقاره
 दुंदुभि (Dundubhi) دندبھی मेरी
 (Bheri) धौसा (Dhaunsa)
 (नगड़ा) नगाड़ा (Nagāṛa) دهونسا

NAQQĀSH नक्काश (ع - ص) نقاش
 चित्रकार (Chitrkār) چترکار
 चित्तरा (Chitera) چتیرا
 (Musav, vir) मुसविर (مصور)

NAQQĀL नक्काल (ع - ص) نقال
 1. विदूषक (Vidūshak) ودوشک
 वासंतिक (Vāsantik) (भाँड)
 (Bhāṇḍ) بهاند

2. नर्मद (Narmad) नर्मद मसखरा
 (Maskhara) مسخرہ
 3. उष्णिका (Ushnika) اشنکا
 रुपिया (Bahurūpiya) بهروپیا

NAQĀHAT नकाहत (ع - مٹ) نقاھت
 दुर्बलता (Durbalata) دہربلتا
 कमजोरी (Kamzori) کمزوری
 (Chhīnata) چھینتا

3. मुखकृति (Mukhá kriti) مکھا کرتی
चेहरा (Chehra) چہرہ
4. धज (Dhaj) वज़ा (Vaz,a) وضع
5. मान चित्र (Mán chitr) مان چتر
सतहे ज़मीन की तसवीर (Sat,he za-
mín ki tasvír) سطح زمین کی تصویر
6. चेष्टा (Cheshta) چہشتا
(Hulya) حلیہ
7. साँचा (Sánchá) سانچہ कालिब
(Qálib) قالب
8. शैली (Shaili) شیلی ढंग (Dhang)
(Dámak) ڈھنگ
9. सारणी (Sáraní) سارنی ज़िदवल
(Jidval) جدول
10. सूची (Súchí) سوچی फेहरिस्त
(Fehrist) فہرست

NAQS नक़्स (ع - مذ) نقص

1. दोष (Dosh) बुराई (Buráyi)
खोट (Aib) ऐब (برائی)
(Khot) کھوت
2. त्रुटि (Truti) भूल (Bhúl) त्रुटि
गलती (Ghalati) غلطی
3. न्यूनता (Nyúnata) कमि (Kami)
(Kasar) کسر

NUQSÁN नुक़्सान (ع - مذ) نقصان

1. हानि (Háni) क्षति (Chhati)
ख़सारा (Ghátá) क्षति
(Khasára) خسارہ
2. अनर्थ (Anarth) अनिष्ट
(Anisht) हरज (Haraj)
(Haraj) هرج

2. यन्त्र कुंडली (Yantr kundali) यन्त्र
तावीज़ (Ta,víz) تابیض
3. चिह्न (Chin,nh) चिह्न
(Nishán) نشان
4. अंकित (Ankit) खुदा हुआ
(Khuda hua) کھدا ہوا
5. फूल पत्ती (Phúl patti) پھول پتی
बेल बूटे (Bel búte) بیل بوٹے

نقش بدیوار (عف - ص)

NAQSH-BA-DÍVÁR नक़श ब दीवार
स्तब्ध (Istabdh) استابده चकित
(Chakit) حیرت زدہ

نقش برآب (عف - ص)

NAQSH-BAR-ÁB नक़श बर आब
चण भंगुर (Chhan bhangur) چھن بھنگر
चण स्थायी (Chhanastháyi) چھنس
बन्ते ही मिट जाने वाला
(Bante hi mit jáne vála) بنتے ہی
(Met jāne wala) مٹ جانے والا

نقش ونگار (عف - مذ)

NAQSHO-NIGÁR नक़शोनिगार

1. शृंगार (Shringár) सजावट
(Sajávat) سجاوت
2. बेल बूटे (Bel búte) फूल
पत्ती (Phúl patti) پھول پتی

NAQSHA नक़शा (ع - مذ) نقشہ

1. चित्र (Chitr) तसवीर (Tasvír)
(Tasvír) تصویر
2. अवस्था (Avastha) हालत
(Hálat) حالک

NUQTA نُکُتَا (ع - مذ) نقطہ

1. बिंदु (Bindu) (بندی) (وِندو) (بندی)

2. शून्य (Shún, nya) (شونیہ) (سِفَر) (Sifar)

NAQL نَقْل (ع - مَث) نَقْل

1. अनुकरण (Anukeran) (انوکرن) (انوسرن) (Anusaran) (تقلید) (Taqlid)

2. प्रति लिपि (Prati lipi) (پرتی لپی) (انوکرتی) (Anuk, kriti) (کسی) (Kisi asl ohíz ka charba) (کسی اصل چہز کا چربہ)

3. बानगी (Bánagi) (بانگی) (نمونہ) (Namúna)

4. स्वाँग (Swáang) (سوانگ) (رُپ) (Rúp) (روپ)

5. चुटकुला (Chutkula) (چٹکلا) (لطیفہ) (Latífa)

6. कहानी (Kabáni) (کہانی) (حکایت) (Hikáyat)

NAQLI نَقْلِی (ع - ص) نَقْلِی

1. कृत्रिम (Kritrim) (کرتیم) (مصنوعی) (Masnúi)

2. कूट (Kút) (کوٹ) (میثیا) (Mith, thya) (کوٹا) (Khota) (متہیا)

3. अशुद्ध (Ashud, dh) (اشدھ) (مिश्रित) (Mishrit) (مشرت) (Ghair khális) (غیر خالص)

NAQÍB نَقِیب (ع - مذ) نَقِیب

1. बंदीजन (Bandi jan) (بندی جن) (भाट) (Bhát) (بہات)

3. बाधा (Bádha) (بادھا) (खलल) (halal) (خلل)

نقصان دہ (ع - ص)

NUQSÁN-DEH نُکسان دہ

हानिकारक (Háni káarak) (ہانی کارک)

अनिष्ट कर (Anisht kar) (انشٹ کر)

नुकसान पहुँचाने वाला (Nuqsán pahun-oháne vála) (نقصان پہنچانے والا)

نقصان رسان (ع - ص)

NUQSÁN-RASAN نُکسان رساں

دیکھو 'نقصان دہ'

نقصان زدہ (ع - ص)

NUQSÁN-ZADA نُکسان زاد

क्षति ग्रस्त (Chhati graat) (چھتی گرسٹ)

उपहत (Uphat) (اُپہٹ) (जिसे नुकसान)

पहुँचा हो (Jise nuqsán pahuncha ho) (جیسے نقصان پہنچا ہو)

NAQZ नक्ज़ (ع - مذ) نَقْض

भंग (Bhang) (بھنگ) (भेद) (Bhed) (بہد)

तोड़ फोड़ (Tor phor) (تور پور)

نقض امن (ع - مذ)

NAQZE-AMN नक्ज़े अमन

शांति भंग (Shánti bhang) (شانتی بھنگ)

दंगा (Danga) (دنگا) (बलवा) (Balva) (بلوا)

نقض عهد (ع - مذ)

NAQZE-AHD नक्ज़े अहद

प्रतिज्ञा भंग (Pratiggya bhang) (پرتیگیا بھنگ)

वचन भंग (Vachan bhang) (وچن بھنگ)

वादा खिलाफी (Va, da khiláfi) (واعدہ خلافی)

نکتہ چیں (عف - ص)

NUKTA-CHÍN نکتہا چی

1. آلاوچک (Álochak) (الوچک)
نقادی (Naqqád) (نقاد)

2. छिद्रान्वेषी (Chhid,dránveshi) (چھد)
ऐब दूढ़ने वाला (Aib
dhúndhne vála) (ایب دھوندھنے والا)

نکتہ دان (عف - ص)

NUKTA-DÁN نکتہا دان

1. मर्मज्ञ (Marmaggya) (مرمگینہ) गुण ग्राही
(Gun gráhi) (گن گراہی) तत्त्व वेत्ता
(Tattwa vetta) (تدوویتتا) दक्षीणा रस
(Daqíqa ras) (دقیقہ رس)

نکتہ سنج (عف - ص)

NUKTA-SANJ नक्ता संज

1. सूक्ष्म दर्शी (Súkehbm darshi)
सूक्ष्म दर्शी (Súkehbm darshi)
बारीकी वीं (Bárik
bín) (باریک بین)
2. कवि (Kavi) (کوی) शाइर (Sháir)
(شاعر)

نکتہ شناس (عف - ص)

NUKTA-SHANÁS नक्ता शनास

‘دیکھو’ نکتہ دان

نکتہ نواز (عف - ص)

NUKTA-NAVÁZ नक्ता नवाज

1. आशु तोष (Áshutosh) (آشوتوش)
ज़रा सी बात में खुश हो जाने वाला
(Zara si bát men khush ho jáne
vála) (زرا سی بات میں خوش ہو جانے والا)

2. चोबदार (Chobdár) (چوبدار) चाऊश
(Cháúsh) (چاؤش)

وہ شخص جو بادشاہوں یا امراء کی سواری کے آگے آواز لگانا ہوا چلتا ہے

NAQÍZ نکیز (ع - ص) نقیض
विरुद्ध (Virud,dh) (ویرودھ) विपरीत
(Viparít) (ویریت) उल्टा (Ula) (الٹا)

NAQÍH نکیہ (ع - ص) نقیہ
दुर्बल (Durbal) (دربل) अशक्त (Ashakt)
(اشکت) क्षीण (Chhín) (چھین) कम
ज़ोर (Kamzor) (کم زور)

NIKÁH نیکاح (ع - مذ) نکاح
प्राणग्रह (Pániggrah) (پانگ گره) विवाह
(Viváh) (وواہ) ब्याह (Byáh) (بہاہ)

NAKBAT نکتہ (ع - مذ) نکتہ

1. दरिद्रता (Darid,drata) (دردرنا)
निर्धनता (Nirdhanata) (نردھنتا)
कंगाली (Kangáli) (کنگالی)
2. दुर्भाग्य (Durbhággya) (دربھاگیہ)
दुर्दैव (Durdaiv) (دردیو) बदकिस्मती
(Bad qismati) (بدقسمتی)

NUKTA नक्ता (ع - مذ) نکتہ

1. सूक्ष्मता (Súkehbmata) (سوکھمتا)
बारीकी (Bárikí) (باریکی)
2. मर्म (Marm) (مرم) तह की बात
(Tah ki bát) (تہ کی بات)
3. रहस्य (Rahasya) (رہسیہ) राज
(Ráz) (راز)
4. चुटकुला (Chutkula) (چٹکلا) लतीफا
(Latífa) (لطیفہ)

NIKOYI نیکوئی (ف - مٹ) نیکوئی

1. उपकार (Upkár) भलाई (Bhaláyi)
2. उत्तमता (Uttamata) उम्दगी (Umdagi)

NAK,HAT नक्हत (ع - مٹ) महक (Sugandh) खुशबू (Khushbu) (مہک) (Mahak) (خوشبو)

NIGÁR نیگار (ف - مذ) نیگار

1. चित्र (Chitr) तस्वीर (Tasvír)
2. बेल बूटे (Bel búte) नक्श (Naqsh)
3. मूर्ति (Múrti) बुत (But) (مورتی) (بت)
4. सुंदरी (Sundari) हसीना (Hasína)
5. प्रेयसी (Preyasi) माशूका (Ma,shúqa)

نگارخانه (ف - مذ)

NIGÁR-KHÁNA نیگار خانہ

1. चित्रालय (Chitrálai) चित्रागार (Chitra gár) तस्वीर खाना (Tasvír khána)
2. मूर्ति ग्रह (Múrti grih) मंदिर (Mandir)
3. चित्र सारी (Citrásari) رنگ महल (Rang mahal)

2. ईश्वर (Íshwar) खुदा (Khuda) (خدا)

NAKIRA नकिरा (ع - مذ) نكره

जाति वाचक संज्ञा (Játi váchak sangya) वह इस्म जो पूरी जिस के लिए बोला जाए (Voh ism jo púri jins ke liye bola jáe) (یہ اسم جو پوری جنس کے لئے بولا جائے)

نکو (ف - ص)

NIKO (NIKU) निको (निकू)

1. उत्तम (Uttam) श्रेष्ठ (Shreshth) उमदा (Umda) (عمدة)
2. सुन्दर (Sundar) शुभ दर्शन (Shubb darshan) हसीन (Hasín)

نکوخواہ (ف - ص)

NIKO-KHÁH निको खाह

शुभ चिंतक (Shubb chintak) खैर खाह (Khair kháh) (چلتک) (خواہ)

نکوکار (ف - ص)

NIKO-KÁR निको कार

सच्चरित (Sach, charit) सदाचारी (Sadá chári) नेक अमल (Nek amal)

نکونام (ف - ص)

NIKO-NÁM निको नाम

कीर्ति बान् (Kírti ván) यशस्वी (Yishas,swi) नामावार (Námávar)

7. रक्षा (Rak, ohha رکھھا) हिफाज़त
(Hifāzat حفاظت)

8. निरीक्षण (Nirīkṣhan نیریکچھن)
नगरानी (Nigarāni نگرانی)

(نگاهبان (ف - ص)

NIGÁH-BÁN निगाह बान

‘دیکھو’ نگرہاں

(نگاہ داشت (ف - مٹ)

NIGÁH-DÁSHṬ निगाह दाश्त

1. संरक्षण (San rakchhan سن رکچھن)

चौकसी (Chaukasi चोकसी) हिफा-
ज़त (Hifāzat حفاظت) नगरानी
(Nigarāni نگرانی)

2. भरण पोषण (Bharan poshan بھرن
पोषण) परिवार (Paryarish परिवार)

(نگاہ غلط انداز (ف - مٹ)

NIGÁHE-GHALAT-ANDÁZ

निगाहे गलत अंदाज़

एसी नज़र जिसे हर आदमी यह समझे
कि मेरी तरफ है (Aisi nazar jise har
ādami yeh samjhe ki meri taraf hai
ایسی نظر جسے ہر آدمی یہ
سمجھے کہ میری طرف ہے)

NIGARAN_ निगरां (ف - ص)

निरीक्षक (Nirīkṣhak نیریکچھک)

संरक्षक (Sanrakchhak سن رکچھک)

चौकसी करने वाला (Chaukasi karne wala

पास बान (Pās पासبان)

bán)

NIGÚN निगू (ف - ص)

अधोमुख (Adho mukh ادھومکھ)

अधोधा (Aupdha ادھودھا)

4. वह जगह जहां हसीनों का मजमा हो
(Voh jagah jahan hasīnō ka
majma ho وہ جگہ جہاں حسیلوں
(کا مجمع ہو)

نگارستان (ف - مذ)

NIGÁRISTÁN निगारिस्तान

1. चित्र शाला (Chitr shāla چتر
تصویر خانہ) तस्वीर खाना (Tasvīr khāna
تصویر خانہ)

2. चित्रित-स्थान (Chitrit-isthān چتر
نقشہ نگار کیا ہوا مکان
(Naqsho nigār kiya hua
makān نقش و نگار کیا ہوا مکان)

نگارش (ع - مٹ)

NIGÁRISH निगारिश

लेख (Lekh لیکھ) तह रीर (Tab, rīr
تحریر)

NIGÁH निगाह (ف - مٹ)

1. दृष्टि (Drishti درشتی) नज़र
(Nazar نظر)

2. नयन (Nayan نین) नेत्र (Nettr
آنکھ) आँख (Ānkh آنکھ)

3. परख (Parakh پرکھ) शनाख्त
(Shanákhat شناخت)

4. तेवर (Tever تہور) चितवन
(Chitvan چتون)

5. ध्यान (Dhyán دھیان) खयाल
(Khayál خیال)

6. कृपा (Kripa کریا) इनायत (Ināyat
عدالت)

گھیلا (Ghila) مہوگا (استمت)
(Bhīga بھیکا)

NAM, MÁM نام (ع - ص) نامم

1. پشون (Pishun) چوگول خور
(Chughul khor چوغل خور)

2. نندک (Nindak) رتسا کرنے
والا (Rusva karne vála رسوا کرنے والا)

NUMÁYÁN نمايان (ف - ص) نمايان

1. پرتيکچھ (Pratyakohh) سامنے
(Sámne سامنے)

2. ویکٹ (Vyakt) پرکٹ (Prakat)
(Záhir ظاهر) (پرکٹ)

نمائش (ف - مٹ)

NUMÁISH نمايش

1. پردرشنی (Pradarshani) نمايش
گاھ (Numáish gáh نمائش گاہ)

2. پردرشن (Pradarshan) دیکھاوا
(Dikháva دیکھاوا)

3. شرنکار (Shringár) زینت
(Zinat زینت)

4. سجا (Sajja) سجاوٹ (Sajávat)
(سجاوٹ)

NAMAD نامد (ف - مذ) نامد

موتا کبیل (Mota kambal موتا کبیل)

نامدا (Namda نامدا)

نمایدہ (ف - ص)

NAM-DÍDA نام دیدا

آردر نین (Árdar nayan آردر نین)

نگون بخت (ف - ص)

NIGÚN-BAKHT نینگو بخت

ہت भाग्य (Hat bhággya ہت भाग्य)

بد قسمت (Bad qismat بد قسمت)

نگون سار (ف - ص)

NIGÚN-SÁR نینگو سار

अधोमुख (Adho mukh अधोमुख)

آوندها (Aundha آوندها)

NIGAH نیگاه (ف - مٹ) نیگاه

نگاہ کا مخفف دیکھو 'نگاہ'

نگہبان (ف - ص)

NIGAH-BÁN نیگاه بان

1. سنرکھک (Sanrak, ohhak سنرکھک)

مکافظ (Muháfiz مکافظ)

2. نیریکھک (Nirík, ohhak نیریکھک)

نگران (Nigarán نگران)

نگہداشت (ف - مٹ)

NIGAH-DÁSHT نیگاه داشت

دیکھو 'نگاہ داشت'

NAGÍNA نگیנה (ف - مذ) نگیנה

1. رتن (Ratn رتن) جواہر (Javábir جواہر)

2. نغ (Nag نغ) آغٹھی وگہرا مے

जड़ा जाने वाला रत्न (Angúthi

vaghaira men jara jáne vála ratn

انگوٹھی وغیرہ میں جڑا جانے والا

(رتن)

NAM نام (ف - ص) نام

آردر (Árdar) استमित (Istimit)

نمک حلال (عف - ص)

NAMAK-HALÁL نامک ہلال

سوامی نیشٹ (Swámi nishth)
 (نشٹہ)
 (Swámi bhakt)
 (سوامی بہکت)
 (Vafa dár)
 (وفادار)

نمک خوار (ف - ص)

NAMAK-KHÁR نامک خوار

1. داس (Dás) (داس)
 (Naukar)
 (سیوک)
 (Sevak)
 (نوکر)
2. بکت (Bankt) (بہکت)
 (Fidá-yi)
 (فدائی)

نمک کور (ف - ص)

NAMAK-KOR نامک کور

کرتاگن (Kritaghn)
 (کرتگن)
 (Namak harám)
 (نامک حرام)

NAM-NÁK نام ناک (ف - ص)

گولا (Gíla)
 (آدر) (Ádr)
 (Jo nam ho gaya ho)
 (جو نام ہو گیا ہو)

NAMU نامو (ف - ص)

وکیاس (Vikás)
 (بڑھنے کی قوت)
 (Barhne ki quv,vat)

نمود (ف - ص)

1. پراکتان (Prakatan)
 (ظاہر ہونا)
 (Záhir hona)
2. دیلہاوا (Dikhává)
 (نمائش)
 (Numáish)
3. آویرہاوا (Ávirbháv)
 (ظہور)
 (Zubúr)

سجیل نیتر (Sajal nettr)
 (چشم تر)
 (Chashm tar)

NAMRÚD نامرود (ف - مذ)

1. ایک बहुत بڑا جلالیم بادشاہ جس نے ہجرت ہجراہیم کو آگ میں ڈالا
 (Ek bahut bara zálím bádsháh)
 jis ne hazrat Ibráhím ko ág men
 dála tha
 ایک بہت بڑا ظالم
 بادشاہ جس نے حضرت ابراہیم
 (کو آگ میں ڈالا تھا)

اصل میں 'ن' کے پیش کے ساتھ ہے
 لیکن اردو میں زبر کے ساتھ ہی بولا
 جاتا ہے

2. اتھاچاری (Attyáchári)
 (ظالم)
 (Zálím)

NAMISH نامیش (ف - مٹ)
 'نمشک' کا مخفف

نونیٹ (Navnít)
 (چھیر سار)
 (Chhír sár)
 (مکھن)
 (Mak,khan)

NAMAK نامک (ف - مذ)

لون (Lon)
 (لون)
 (Lavan)
 (نون)
 (Nún)
 (میتھا)
 (Mitha)

نمک حرام (عف - ص)

NAMAK-HARÁM نامک حرام

کرتاگن (Kritaghn)
 (وہواس)
 (Vish,ahwás gháti)
 (غدار)
 (Ghadar)

NANG ننگ (ف - مذ) ننگ

1. لज्जा (Lajja لجا) لاج (Láj لاج) شرم (Sharm شرم)
2. दोष (Dosh دوش) ऐब (Aib عیب)
3. निंदा (Ninda نندا) रुसवाई (Rusváyí روسوائی)

ننگ خاندان (ف - ص)

NANGE-KHÁNDÁN ننگه خواندان

- कुल कलंक (Kul kalank کل کلدک)
कुलांगार (Kulángár کلانگار) कुल कंटक (Kul kantak کل کنتک) जो सारे
कुल को बदनाम करे (Jo sáre kul ko bad nám kare جو سارے کل کو بدنام کرے)

ننگ و ناموس (عف - مذ)

NANGO-NÁMÚS ننگو ناموس

1. लज्जा (Lajja لجا) गैरत (Ghairat غیرت)
2. मर्यादा (Maryáda مریادا) हुर्मत (Hurmat حرمت)
3. सतीत्व (Satittwa ستیتو) इस्मत (Ismat عصمت)

NAU नौ (ف - ص) نو

1. नवीन (Navín نوین) नूतन (Nútan نیا) नया (Naya نوئن)
2. आधुनिक (Ádhunik آدھنک) हाल का (Hál ka حال کا)

نو آبادی (ف - مٹ)

NAU-ÁBÁDI नौ आबादी

उपनिवेश (Upnivesh اپنویسھ) नया

4. ख्याति (Khyáti کھیاتی) शुहरत (Shubrat شهرت)

5. वैभव (Vaibhav वैभव) शान शौकत (Shán shaukat شان شوکت)

6. अस्तित्व (Astittwa استتو) हस्ती (Hasti هستی)

7. शोभा (Shobha شوبها) रौनक (Raunaq رونق)

اردو میں 'ن' کے ذریعے سے بھی بولتے ہیں

NUMÚDÁR नुमूदार (ف - ص) نمودار

1. प्रकट (Prakat پرکٹ) व्यक्त (Vyakt व्यक्त) अयाँ (Ayáñ عیان)

2. आविर्भूत (Ávirbhút آور بهوت) ज़ाहिर (Zábir ظاهر)

3. अध्वक्ष (Adh, dhyakohh ادھ) सरदार (Sar dár سردار)

NAMÚNA नमूना (ف - مذ) نمونه

1. दिग्दर्शन (Dig darshan دگ درشن) बानगी (Bánagi بانگی)

2. उपमा (Upama ایما) नज़ीर (Nazír نظیر)

3. दृष्टान्त (Drishtánt درشتانت) मिसाल (Misál مثال)

4. आदर्श (Ádarsh آدرش) मिसाली (Misáli مثالی)

5. आकारप्रकार (Ákár prakár آکارپرکار) वज्रा कता (Vaz,a qat,a وضع قطع)

NAMI नमी (ف - مٹ) نمی

आर्द्रता (Ádrata آدرتا) तरी (Tari تری) गीला पन (Gila pan گیلپن)

کا لڑکا (Lar̥ki ka lar̥ka لڑکی کا لڑکا)

NAVÁSÍR نواسیر (ع - مت)

1. ناسور کی جمع

2. بھگندر (Bhagandar)
پاخانے کے مکام کا فوڈا (Pákháne
ke maqám ka phoḍa پاخانے کے
مقام کا فوڈا)

NIVÁLA نیوالا (ف - مذ)

گراس (Grás گراس) کول (Kaul کول)
لقمہ (Luqma لقمہ)

نو امید (ف - ص)

NAU-UMMÍD نئی اُممید

ہٹاش (Hatásh ہٹاش) نیراش (Nirásh
نا اُممید (Na ummíđ نا اُممید)

NAUBAT نوبت (ع - مت)

1. اوسرا (Osara اوسرا) باری (Bári
باری)
 2. دشا (Dasha دشا) ہالٹ (Hálat
حالت)
 3. ڈنکا (Danka ڈنکا) ناکارا (Naq-
qára ناکارا)
 4. روشن چوکی (Raushan chauki
روشن چوکی)
- وہ شہنائی اور نفیری وغیرہ جو کسی
بادشاہ یا امیر کی تیوڑھی پر روزانہ
سویںے بجا کرتی ہے

نوجوان (ف - ص)

NAU-JAVÁN نئی جواں

نہا پٹھا (Nav yuvak نہا پٹھا)
(Nav yuva نہا پٹھا) نیا پٹھا (Naya, pa-
h, thá نیا پٹھا)

نیا بسا ہوا علاقہ (Naya basa hua
iláqa نیا بسا ہوا علاقہ)

نو آموز (ف - ص)

NAU-ÁMOZ نئی آموز

1. نہا شیکھیت (Nav shikohhit نہا
شیکھیت) نوسیکھیہ (Nausikhiya
انازی) (Anári انازی) (نوسیکھیہ)
2. انابھست (Anabh, bhyast انابھست)
کچا (Kach, cha کچا)

NAVA نوا (ف - مت)

1. سوار (Swar سوار) شبد (Shabd
آواز) (Áváz آواز) (شبد)
2. گان (Gán گان) ناگھما (Naghma
گانا) (Gána گانا) (نغمہ)

NAVÁH نواہ (ع - مذ)

آس پاس کا علاقہ (Ás pás ka iláqa
مضافات) (Muzáfát مضافات)

نوازش (ف - مت)

NAVÁZISH نوازش

آنوکمپا (Anukampa آنوکمپا) دیا
(Daya دیا) مہر بانی (Mehr báni
مہربانی)

نوازش نامہ (ف - مذ)

NAVÁZISH-NÁMA نوازش نامہ

کریا پتر (Kripa patr کریا پتر)
کرم نامہ (Karam náma کرم نامہ)

NAVÁSA نواسہ (ف - مذ)

دوہتر (Dauhitr دوہتر) پوترا پوترا
(Putrika puttr پوترا پوترا) لڑکی

उजाला (Ujāla अजाला) चमक (Chamak
(روشنی) रौशनी (Raushani) (چمک)

2. शोभा (Shohha शोबहा) छटा (Chhata
(رونی) रौनक (Rannaq) (چھٹا)

3. मुख छटा (Mukh chhata मुख चھٹा)
चेहरे की चमक दमक (Chehre ki cha-
mak damak चेहरे की चमक
(دمک)

NÚRĀNĪ नूरानी (न - फ) (मथ)
प्रकाश मय (Prakāsh mai प्रकाश मे)
ज्वलंत (Jwalant ज्वलंत) पुरनूर
(Pur nūr प्रनूर)

नूर बाफ (न - फ)

NÚR-BÁF नूर बाफ
पट कार (Pat kār पटकार) कपड़ा बिनने
बाला (Kapra binne vála कपड़ा बिनने वाला)
जुलाहा (Julāha जुलाहा)

NAU-RAS नौरस (न - फ) (स)

1. नव-पक्व (Nav pak, kva नवपक्व)
नया पका हुआ फल (Naya paka hua
phal नया पका हुआ फल)

2. नवल (Naval नवल) युवा (Yuva
(नखिज़) नौखेज़ (Naukhez) (युवा)

नोआईदे (न - फ) (स)

NAU-ZÁYÍDA नौ ज़ाईदा
नव जात (Nav jāt नवजात) जो नया
पैदा हुआ हो (Jo Naya paida hua ho
जो नया पैदा हुआ हो)

NOSH नोश (न - फ) (मड)
1. पान (Pán पान) पीना (Pina पीना)

NAU, HA नौहा (न - मड)

1. शोकालाप (Shokáláp शोकालाप) मुर्दे
पर रोना (Murde par rona मर्दे
पर रोना)

2. विलाप (Viláp विलाप) रोना पीटना
(Rona pítina रोना पीटना)

नोखास्ते (न - फ) (स)

NAU-KHÁSTA नौ खास्ता

नवोत्थित (Navot, thit नवोत्थित)
नया उठा हुआ (Naya uth, tha hua
(नया उठा हुआ)

NAU-KHEZ नौ खेज़ (न - फ) (स)

1. किशोर (Kishor किशोर) करीबुल
बुलूरा (Qaríbul bulúgh करीब
बुलूरा)

2. नवयुवा (Nav yuva नवयुवा) नौ
जवान (Nau javán नौजवान)

3. अननुभव (Ananubbavi अननुभव)
ना तजर्बि कार (Na tajriba kár
(ना तजर्बेकार)

नोदोलत (न - फ) (स)

NAU-DAŪLAT नौ दौलत

जिसे नई नई दौलत मिली हो (Jise nayi
nayi daulat mili ho जिसे नई नई
दौलत मिली हो) जो नया नया अमीर
हुआ हो (Jo naya naya amír hua ho जो
नया नया अमीर हुआ हो)

NŪR नूर (न - मड)

1. प्रकाश (Prakāsh प्रकाश) आभा
(Ābha आभा) ज्योति (Jyoti ज्योति)

2. लिंग (Ling) जिस (Jins) (جنس)
3. प्रकार (Prakar) किसम (Qism) (قسم)
4. आकृति (Ākriti) शकल (Shakl) (آکرتی شکل)
5. पद्धति (Pad,dhati) ढंग (Dhang) (پدھتی ڈھنگ)

نوعروس (عف - ص)

NAU-ARÚS नौ अरूस

- नव वधू (Nav vadhu) नव
विवाहिता (Nav vivāhita) (نووواھتا)
नई दुल्हन (Nayi dulhan) (نئی دلھن)

NAU-UMR नौ उम्र (عف - ص) نوعمر

- अल्प वयस्क (Alp vayask) (الب
کم عمر Kam umr) (کم و یسک)

NOK नोक (ف - مٹ) نوك

1. अणि (Ani) अनी (Ani) (انی)
चुमने वाला कनारा (Chubhne vála kanára) (چبھنے والا کنارا)
2. बाँक पन (Bánk pan) (بانک پن)
आन (Ān) (آن)
3. डोंग (Díng) (دینگ) दून (Dún) (دون)

NAUKAR नौकर (म - मड) نوکر

1. सेवक (Sevak) (سہوک) मुलाज़िम (Mulázim) (ملازم)
2. दास (Dās) (داس) खादिस (Khádīm) (خادم)

2. स्वादिष्ठ पदार्थ (Swádishth padārth) (سوادیشٹھ پدارتھ)
(Mazedár chíz) (مزیدار چیز)

3. विष हर (Vish har) (ویس هر) तिरयाक (Tiryáq) (تریاق)

4. पीने वाला (Píne vála) (پینے والا)
ان معنوں میں مرکبات کا آخری
جزو ہو کر آتا ہے جیسے 'مے نوش'

NAVISHTA नविशता (म - मड) نوشتہ

1. लिखित (Likhit) (لکھت) लिखा हुआ (Likha hua) (لکھا ہوا)

2. लिखित प्रमाण (Likhit pramán) (تحریری سند)
(Tahriri sanad) (تحریری سند)

3. भाग्य (Bhág,gya) (بھاگیہ) किसमत (Qismat) (قسمت)

نوش دارو (ف - مٹ)

NOSH-DÁRÚ नोश दारू

1. संजीवनी (Sanjivani) (سن جیوینی)
मुर्दे को ज़िंदा कर देने वाली दवा (Murde ko zinda kar dene váli dava) (مردے کو زندہ کر دینے والی دوا)
2. अमृत (Amrit) (अमरत) सुधा (Sudha) (سدھا)
आबे हयात (Ább hayát) (آب حیات)

NOSHA नोशा (म - मड) نوشه

- वर (Var) (दुल्हा Dúlha) (دولہا)

NAU,A नौअ (म - मट) نوع

1. जाति (Játi) (جاتی) नस्ल (Nasl) (نسل)

نو وارد (ف - ع) (ص)

NAU-VÁRID نौ وارید

نواگات (Navágat نواگات) نواگاتوک
(Navágantuk نواگانتوک) نیا آنے والا
(Naya áne vála نیا آنے والا)

NAVED نवेद (ف - م) (ص)

1. शुभ सूचना (Shubh sūchana شہہ
خوش خبری (Kkush khabari
خوش خبری)
2. निमन्त्रण (Nimantaran نمন্ত্রن)
داवत नामा (Dávat náma دعوت
نامه)

نویسنده (ف - ص)

NAVÍSINDA नवीसिदा

लेखक (Lekhak لیکھک) लिपिक
(Lipik लिपिक) लिखने वाला (Likhne
vála لکھنے والا)

NIHÁD निहाद (ف - م) (ص)

प्रकृति (Prakriti प्रकृति) स्वभाव
(Swabháv سو'भाव) खसलत (Khaslat
خصالت)

NAHÁR नहार (ع - م) (ص)

1. दिवस (Divas دوس) दिन (Din
روز) (Roz دن)
2. अनाहार (Anáhár اناهار) खाली पेट
(Kháli pet خالی پیٹ)

NIHÁL निहाल (ف - م) (ص)

1. पौदा (Pauda پودا) नया दरख्त
(Naya darakht نیا درخت)
2. वृक्ष (Vrik chh वृक्ष) पेड़ (Per
روکھ) (Rúkh روکھ)

NAUKARI नौकरी (ف - م) (ص)

1. सेवा (Seva سیوا) सर्विस (Service
سروس)
2. दासता (Dásata داسता) खिद्मत
(Khidmat خدمت)

نوک زبان (ف - ص)

NOKE-ZABÁN नोके ज़बां

जिह्वाग्र (Jivhágr جوهافر) कंठस्थ
(Kanthasth कंठस्थ) जो ज़बानो
याद हो (Jo zabáni yád ho جو
زیانی یاد ہو)

NAUM नौम (ع - م) (ص)

निद्रा (Niddra نندرا) स्वप्न (Swapn
سوننا) (Sona سوین)

نومشقی (ع - ص)

NAU-MASHQ नौ मश्क

नवाभ्यस्त (Navábh, bhyast نوا'بهیست)
नौ सिखिया (Nau sikhia نو سکھیا)

NAUMÍD नौमीद (ف - ص)

हताश (Hatáash هتاش) निराश
(Nirásh निराश) ना उम्मेद (Na ummed
نالامید)

نوناہال (ف - ص)

NAU-NIHÁL नौ निहाल

1. नव वृक्ष (Nav vrikchh नव वृक्ष)
नया पौदा (Naya pauda नया पौदा)
2. शिशु (Shishu ششو) बालक
(Bálak बालक) बच्चा (Bach, cha
بچہ)

NIHUFTA نیہفتہ (ف - ص) نیہفتہ
 نیہت (Nihit) گپت (Gupt)
 چھپا ہوا (Chhipa hua) (گپت
 ہوا)

NU,HUM نوحہم (ف - ص) نوحہم
 نواہم (Navam) (نوم) نواہم
 (Naván) (نواہم)

NAHANG نہنگ (ف - مذ) نہنگ
 گراہ (Gráh) کُہمیر (Kumbhír)
 (گراہ) (کم) (Gharýál) (گراہ)
 مگر مچھ (Magar mach, chh) (مگر
 مچھ)

NIHI نیہی (ع - مٹ) نیہی
 1. نیہدھ (Nishedh) (نہدھ) (Varjan) (نہدھ)
 (Manáhi) (نہدھ)
 2. نیہدھ کی طرف سے کسی کام کے نہ
 کرنے کا آدیش (Íshwar ki taraf
 se kisi kám ke na karne ka ádesb
 ایشور کی طرف سے کسی کام کے نہ
 کرنے کا آدیش)

NIHÍB نیہیب (ع - مذ) نیہیب
 بھ (Bhai) (بھ) (Trás) (بھ)
 ڈر (Dar) (ڈر) (Dahshat) (ڈر)
 (دہشت)

NAI نئی (ف - مٹ) نئی
 1. نڈ (Nad) (نڈ) (Narkul)
 (نرکٹ) (Narkat) (نرکٹ)
 2. وانشی (Vaoshi) (ونشی) (Bansuri)
 (بانسری)

3. سمردھ (Samrid, dh) (سمردھ) مالا-
 مال (Mála mála) (مال)
 4. پرسن (Prasan, n) (پرسن) خوش
 (Khush) (خوش)

NIHÁN نیہاں (ف - ص) نیہاں
 گپت (Gupt) (نہت) (Nihit)
 پوشیدہ (Poshída) (پوشیدہ)

NIHÁYAT نیہایت (ع - مٹ) نیہایت
 1. آنت (Ant) (آنت) (Chhor)
 (آخر) (Akhir) (آخر)
 2. پاراکاشٹھا (Parákáshtha) (پراکاشٹھا)
 (آخری حد) (Ákhirí had) (آخری حد)
 3. آتیڈھک (Attyadhik) (آتیڈھک)
 (آتیڈھک) (Attyant) (آتیڈھک)
 (Be had) (آتیڈھک)

NAHJ نہج (ع - مذ) نہج
 1. مارگ (Márg) (مارگ) (Rasta)
 (رستہ)
 2. پدھتی (Pad, dhati) (پدھتی) (Dhang)
 (تاریکا) (Tariqa) (طریقہ)

NAHR نہر (ع - مٹ) نہر
 1. نادی (Nadi) (ندی) (Ábju)
 (آبجو)
 2. کولیا (Kullya) (کلیا) (Darya se nikáli)
 (دریا سے نکالی ہوئی شاخ) (hui shák) (دریا)

NOH,ZAT نہضت (ع - مٹ) نہضت
 کچ (Prastbán) (پوستہان) (Kúch)
 (کچ) (Ravánagi) (رخوانگی)
 (روانگی)

نیازمند (ف - ص)

NIYÁZ-MAND نیازمند

1. آگیا کاری (Ággya kári) فرماں بردار (Farmán bardár) (فرمان بردار)
2. اچھک (Ich,cbhuk) آرمی لابی (Abhiláshi) آرزو مند (Árzu mand) (آرزو مند)
3. دوست (Dost) میتر (Mitr) (دوست)

نیاز نامہ (ف - مذ)

NIYÁZ-NAMA نیازنامہ

- وینے پتر (Vinai pattr) نیازنامہ
آجیزا نا درکھاسٹ (Ájizána darkhást) (عاجزانہ درخواست)

نیام (ف - مذ)

NIYÁM نیام
کوش (Kosh) کھڈگ کوش (Khadg kosh) (کھڈگ کوش)
میان (Myán) (میان)

نیت (ع - مٹ)

1. نیت (Niyat) سیکلپ (Sankalp) (نیت)
2. نیشا (Nisha) ایش (Uddesh) (نیشا)

نیر (ع - مذ)

NAI,YIR نیر
سورج (Súrya) سورج (Súraj) (سورج)
آفتاب (Áftáb) (آفتاب)
اردو میں یہ لفظ 'ی' کے زیر کے ساتھ بھی بولا جاتا ہے

نیچا (نگالی) (Nigáli) نیچا (Naicha)

نیابت (ع - مٹ)

1. نیابت (Niyat) پرتی (Prati nīdhittwa) (نمایندگی)
2. نیابت (Niyat) مقامی (Isthánápan,nata) (استھان پنا)

نیاز (ف - مذ)

1. نیاز (Niyaz) آکھیا (Ákánkebba) (آکھیا)
2. نیاز (Niyaz) شانسائی (Shanásáyi) (شانسائی)
3. نیاز (Niyaz) مرده (Murde ka dasván bisván va ghaira) (مرده)
4. نیاز (Niyaz) چڑھاوا (Chābhāva) (چڑھاوا)
5. نیاز (Niyaz) شردھا (Shrad,dh) (شردھا)
6. نیاز (Niyaz) منجھ (Mannat) (منجھ)

نیاز کیش (ف - ص)

NIYÁZ-KESH نیازکیش

نیپکو 'نیہاز مند'

2. इस महीने को बरसात (Is mahīne
ki barsāt) (اس مہینے کی برسات
مشہور ہے کہ اس مہینے کی بارش
کا ہر قطرہ سیپ میں موتی بن
جاتا ہے)

نیر اصغر (عف - مذ)

NAI,YIRE-ASGHAR نیریرے آسگر
چंद्र (Chandr) (چندر) चंद्रमा (Chan-
drama) (چندرما) चाँद (Chānd)
چاند

NEST نِست (ف - ص)

نیر اکبر (عف - مذ)

1. नष्ट (Nasht) (نشت) बर बाद (Bar
bād) (برباں)
2. नास्ति (Nāsti) (ناستی) नहीं है
(Nahīn hai) (نہیں ہے)

NAI,YIRE-AKBAR نیریرے آکبر
सूर्य (Sūrya) (سوریہ) रवि (Ravi)
(روپی) सूरज (Sūraj)
(سورج)

نِستآن (ف - مذ)

NAI,RANG نیرنگ (ف - مذ)

NAYASTĀN (NESTĀN) नयस्तां (नेस्तां)

1. इन्द्रजाल (Indr jāl) (اندرجال) जादू
(Jādu) (جادو)

1. नडप्राय (Nadap,prāe) (نڈپ،پراے)
नर कट का जंगल (Narkat ka jangal)
(नरकट का जंगल)

2. माया (Māya) (مایا) फरेब (Fareb)
(فریب)

نیرنگ ساز (ف - ص)

2. बन (Ban) (بن) बीहड़ (Bihar) (بیہڑ)
जंगल (Jangal) (جنگل)

NAIRANG-SÁZ نیرنگ ساز
मायावी (Māyāvi) (مایاوی) ऐंद्र जालिक
(Aindr jālik) (ایندر جالک) शोबदाबाज़
(Shobada bāz) (شعبده باز)

نِست و نابود (ف - ص)

NESTO-NÁBÚD नेस्तो-नाबूद

NÍZ نِز (ف - حرف عطف)

- विनष्ट (Vinasht) (ونشت) विध्वस्त
(Vidh,dhwast) (ودھوشت) उन्मूलित
(Unmūlit) (آنمولیت) बिल्कुल
तह्स नह्स (Bilkul tah,s nah,s)
(بالکل) तह्स नह्स

1. और (Aur) (اور)

2. भी (Bhi) (بھی)

NAIZA نِزہ (ف - مذ)

NESTI نِستی (ف - ص)

शक्ति (Shakti) (شکٹی) शंकु (Shanku)
(شَنکو) कुंत (Kunt) (کنت) भाला
(Bhāla) (برجھی) बरछी (Barchhi)

1. विनाश (Vināsh) (ویناش) बरबादी
(Barbādi) (بربادی)

2. दरिद्रता (Dariddrata) (دردرنا) कंगाली
(Kangāli) (کنگالی) नुहुसत (Nuhusat)
(نھوست)

NAISĀN نِسان (ف - مذ)

1. बैसाख का महीना (Baisākh ka
mahīna) (بیساکھ کا مہینہ)

4. पवित्र (Pavitr) पाक (Pák) (پاک)

5. सच्चरित्र (Sach, charitr) सलह (Sáleh) (صالح)

6. सद्य (Sadai) रहम दिल (Rahm dil) (رحم دل)

7. कुलीन (Kulin) शरीफ (Sharíf) (شریف)

8. सरल स्वभाव (Saral swabháv) सादा मिजाज (Sáda mizáj) (سادہ میزاج)

نیک انجام (ف - ص)

NEK-ANJÁM नेक अंजाम

शुभप्रमाण (Shubhap, pramán) जिसका नतीजा अच्छा हो (Jis ka natíja ach, chha ho) (نتیجہ اچھا ہو)

نیک اندیش (ف - ص)

NEK-ANDESH नेक अदेश

शुभ चेता (Shubh cheta) शुभ चिंतक (Shubh chintak) (چنتک) अच्छी बात सोचने वाला (Ach, chhi bát sochne vála) (بات سوچنے والا)

نیک بخت (ف - ص)

NEK-BAKHT नेक बख्त

1. सौभाग्य शाली (Saubhággya sháli) खुश किस्मत (Khush qismat) (خوش قسمت)
2. सरल स्वभाव (Saral swabháv) सीधा साधा (Sídha sádha) (سیدھا سادھا)

NESH नेश (फ - मड)

1. दंश (Dansh) कंटक (Kantak)

(डंक) डंक (Dank)

2. विष (Vish) ज़ह (Zahr) (زهر)

NESHTAR नेश्तर (फ - मड) 'नश्तर'

नیش زنی (ف - مٹ)

NESH-ZANI नेश जनी

1. दंशन (Danshan) डंक मारना (Dank mārna)

2. अनर्थ करना (Anarth karna) बुराई करना (Buráyi karna) (برائی کرنا)

نیش عقرب (عق - مڈ)

NESHE-AQRAB नेशे अक्रब

वृक्षिक दंश (Vrikchhik dansh) बिच्छू का डंक (Bich, chhu ka dank) (بچھو کا ڈंक)

نیشکر (ف - ڈٹ)

NAI-SHAKAR नै शकर

इक्षु (Ikehhu) ईख (Ikh) गन्ना (Ganna) (گنا)

NEK नेक (फ - मड)

1. शुभ (Shubh) सईद (Sa'id) (سعيد)

2. उत्तम (Uttam) नफीस (Nafis) (نفیس)

3. सुन्दर (Sundar) हसीन (Hasín) (حسین)

نیک طینت (عف - ص)

NEK-TÍNAT نیک तीनत

دیکھو 'نیک سرشت'

نیک عمل (عف - ص)

NEK-AMAL نیک اعمال

पुण्य कर्मा (Punya karma) پنیہ

(Sat karta) सत्कर्ता (کرما)

نیک آمال (Nek ámal) نیک اعمال

نیک فرجام (ف - ص)

NEK-FARJÁM نیک فرجام

دیکھو 'نیک طبع'

نیک قدم (عف - ص)

NEK-QADAM نیک قدم

जिसका आना मुबारक हो (Jis ka ána

mubáarak ho) جس کا آنا مبارک ہو

نیک کردار (ف - ص)

NEK-KA (I) RDÁR نیک ک (کی) دائر

सदा चारी (Sada chári) سدا چاری

साधु वृत्त (Sádhu vritt) سادھو ورت

अच्छे चाल चलन वाला (Ach, chhe

chál chalan vála) اچھے چال چلن والا

نیک گفتار (ف - ص)

NEK-GUFTÁR نیک گفتار

साधु भाषा (Sádhu bháshi) سادھو بھاشی

सद् वादी (Sad vádi) ساد وادی

बातें करने वाला (Ach, chhi baten karne

vála) اچھی باتیں کرنے والا

نیک مزاج (عف - ص)

NEK-MIZÁJ نیک میزاج

सुकृतात्मा (Sukritátma) سوکرتا تما

NEK-KHU نیک خو (ف - ص)

सत्प्रकृति (Satprakriti) ست پرکرتی

सद् वृत्त (Sad vritt) सद ورت

आदतों वाला (Ach, chhi ádaton vála

اچھی عادتوں والا

NEK-DIL نیک دل (ف - ص)

सदात्मा (Sadátma) سدا تما

(Pun,nyátma) पुन,न्यात्मा

अच्छे दिल

वाला (Ach, chhe dil vála) اچھے دل

والا

نیک رائے (عف - ص)

NEK-RÁE نیک رای

सद् बुद्धि (Sad bud, dhi) ساد بدهی

सन्मति (San, mati) سن متی

राय वाला (Ach, chhi ráe vála) اچھی

رائے والا

نیک سرشت (ف - ص)

NEK-SIRISHT نیک سیرشت

सदात्मा (Sadátma) سدا تما

(Punya prakriti) पुण्य प्रकृति

तीनत (Nek tinat) نیک طہنت

نیک سیرت (عف - ص)

NEK-SÍRAT نیک سیرت

دیکھو 'نیک خو'

نیک طبع (عف - ص)

NEK-TAB,A نیک تبا (تبا)

सत्प्रकृति (Sat prakriti) ست پرکرتی

सदात्मा (Sadátma) سدا تما

(Nek sirishht) نیک سرشت

نیک خیال (Nek khayál) (سکلیپ)

2. دان شیل (Dán shíl) (دان شیل)
مُخَیْیِر (Mukhaiyir)

3. سَتِیہ (Sattya nishth) (سَتِیہ)
ایماندار (Imándár) (نشتہ)

NEKU نیکو (ف - ص)

1. شِرعِث (Shresht) (شریشتہ)
اُتَم (Uttam) (اُتَم)

2. شُبھ (Shubh) (شُبھ)
کَلْیَانِ مَی (Kallyán mai) (کلیان مے)
مُبَارَک (Mubarak)

نیکو خصال (غف - ص)

NEKU-KHISÁL نیکو خِصَال

دیکھو 'نیک خو'

نیکو سیر (غف - ص)

NEKU-SIAR نیکو سِیَار

سَچِ چَرِتر (Sach, charittr) (سچ چرتر)
سَدَاشَی (Sadáshai) (سداشے)
نِک سِیرَت (Nek sirat) (نیک سیرت)

نیکو کار (ف - ص)

NEKU-KÁR نیکو کَار

سَدَاچَاری (Sadáchári) (سداچاری)
سَدَ وِرت (Sad vritt) (سدورت)
نِک چَلَن (Nek chalan) (نیک چلن)

نیکو کردار (ف - ص)

NEKU-KARDÁR نیکو کَرْدَار

دیکھو 'نیک کردار'

پُنیہ شیل (Punnya shíl) (پنیہ شیل)

اَچھے میزاج والا (Ach, chhe mizáj vála) (اچھے مزاج والا)

نیک منش (ف - ص)

NEK-MANISH نیک مَنِش

دیکھو 'نیک مزاج'

نیک منظر (غف - ص)

NEK-MANZAR نیک مَنزَار

شُبھ دَرشَن (Shubb darshan) (شُبھ)
نِیتر پَری (Nettr priya) (نیترو پری)
جَو دِکھنے مِیں اَچھا لَگے (Jo dekhne men ach, chha lage) (جو دیکھنے میں اچھا لگے)

نیک نام (ف - ص)

NEK-NÁM نیک نَام

اُتَم یَاش (Uttam yash) (اُتَم یَاش)
پُنیہ لُک (Pun, nyashlok) (پنیہ لُک)
نَام آوَر (Namávar) (ناماوار)

نیک نفس (غف - ص)

NEK-NAFS نیک نَفَس

اَنتہ شُدھ (Antah shud, dh) (انته شُدھ)
سَادھو شیل (Sádhu shíl) (سادھو شیل)
پَاک باطن (Pák batin) (پاک باطن)

نیک زہاد (ف - ص)

NEK-NIHÁD نیک نِہَاد

اَنتہ شُدھ (Sadáshai) (سداشے)
سَدَاشَی (Sadáshai) (سداشے)
نِک سِیرِشَت (Antah sud, dh) (انته شُدھ)
نِک سِیرِشَت (Nek sirisht) (نیک سیرشت)

نیک نیت (غف - ص)

NEK-NÍYAT نیک نِیَاط

1. سَتسَکَلپ (Satsankalp) (ست)

पुष्कर (Pushkar) राजीव (Rájiv)
कमल (Kamal) (راجهو)

निलोफर माहाती (फ - मड)

NÍLOFARÉ-MÁHTÁBI

नीलोफरे माह ताबी
कुमुदिनी (Kumudini) कैरव
(Kairav) कुमुद (Kumud)
कोका (Koka) कुई (Kuín)

NÍM नीम (फ - स)

1. अर्ध (Ardh) अर्ध (Ardh)
आधा (Ádha)
2. न्यून (Nyún) थोड़ा (Thoṛa)
कम (Kam) (تھوڑا)

NÍM-BÁZ नीम बाज़ (फ - स)

अर्ध मुकुलित (Ardh mukulit)
अध खुला (Adh khula)
(कहा)

नैम भरशत (फ - स)

NÍM-BIRISHT नीम बिरिश्त

अर्ध भृष्ट (Ardh bhrisht)
आधा भुना हुआ (Ádha bhuna hua)
(आधा बेहा हुआ)

नैम बसमल (फ - स)

NÍM-BISMIL नीम बिस्मिल

अर्ध चषित (Ardh badhit)
आधा ज़बह किया हुआ (Ádha zab,h
kiya hua) (आधा डेह किया हुआ)

NÍM-JÁN नीम जां (फ - स)

अर्ध मृत (Ardh mrit)
अध मुआ (Adh mua) (अध मरुती की)

NEKI नेकी (फ - मथ)

1. उपकार (Upkár) भलाई
(Bhaláyi) एहसान (Ehsán)
(احسان)

2. संयम (San,yam) परहेज़गारी
(Parhez gári) (پرهیزگاری)

3. श्रेष्ठता (Shresh,thata) (شریشتہ)
खूबी (Khúbi) (خوبی)

4. स्वभाव की सरलता (Swabháv ki
saralata) भोला (سوہاؤ کی سرتلا)
भोला पन (Bhola bhála pan)
(بھولا پن)

5. सदाचार (Sadáchár) नेक
चलनी (Nek chalani) (نیک چلنی)

NÍL-GÚN नील गुं (फ - स)

नील वर्ण (Nilvarn) नीले
रंग का (Níle rang ka) (نیلے رنگ کا)

NÍLAM नीलम (फ - मड)

नीलमणि (Níl mani) एक
रत्न (Ek ratn) (ایک رتن)

NÍLOFAR नीलोफर (फ - मड)

1. कमल (Kamal) कुंवल (Kunval)
(कमल)

2. कुमुद (Kumu l) फुफला (Phuph-
la) कुई (Kuín)

निलोफर आताबी (फ - मड)

NÍLOFARÉ-ÁFTÁBI नीलोफरे आपताबी

पद्म (Padm) अरविंद (Aravind)
(सरसि) (Sarsíruh) (اروند)

ऐसा मस्त जिसे कुछ कुछ होश हो
(Aisa mast jise kuchh kuchh hosh ho
ایسا مست جسے کچھ کچھ
(ہوش ہو)

نیم نگاہی (ف - مٹ)

NÍM-NIGÁHI نیم نیگاہی

कनख्यों से देkhna (Kanakhyon se
کنکھوں سے دیکھنا)

NÍMA نیما (ف - مد)

1. अर्ध (Ardh) आधा (Ádh
آدھا)

2. एक प्रकार का ऊँचा जामा (Ek
prakár ka úncha jáma
ایک پرکار کا اونچا جامہ)

نی نواز (ف - ص)

NAI-NAVÁZ نئ نواز

बांसुरी बजाने वाला (Bánsuri bajāne vála
بانسری بجانے والا)

NI,YOSH नियोश (ف - ص)

श्रोता (Shrota) सुनने वाला
(Sunne vála) (سننے والا)

مركبات کا آخری جزو ہو کر معلیٰ
دیتا ہے جیسے 'حق نہوش'

आधी जान निकल गई हो (Jii ki ádhi
ján nikal gayi ho) جسکی آدھی جان
(نکل گئی ہو)

NÍMCHA نیمچہ (ف - مذ)

खड्ग पुत्री (Khadg puttī) (کھڈگ پوتری)
कटार (Katār) (کٹار)

NÍM-SER نیم سیر (ف - ص)

अर्ध तृप्त (Ardh tript) (اردھ تریپت)
आधा पेट भरा हुआ (Ádha pet bhara
hua) (آدھا پیٹ بھرا ہوا)

نیم شب (ف - ص)

NÍM-SHAB نیم شب

अर्ध रात्रि (Ardh rátrī) (اردھ راتری)
आधी रात (Ádhi rát) (آدھی رات)

نیم کشتہ (ف - ص)

NÍM-KUSHTA نیم کُشتا

دیکھو 'نیم بسل'

NÍM-GARM نیم گرم (ف - ص)

अर्धोष्ण (Ardhoshn) (اردھوشن)
गुन गुना (Gun guna) (گن گنا)

نیم مست (ف - ص)

NÍM-MAST نیم مست

अर्धमत्त (Ardh matt) (اردھ مت)

و

VÁJIB वाजिब (ع - ص) واجب

1. उचित (Uchit) यथोचित (Yuthochit) मुनासिब (Munásib) (مُنَاسِب)
2. आवश्यक (Ávash,shyak) (أَوْشَك) ज़रूरी (Zurúri) (ضَرُورِي)
3. देय (Deya) (دِيْع) काबिले अदा- (Qábile ada) (قَابِل اِدا)

واجب الادا (ع - ص)

VÁJIBUL-ADA वाजिबुल अदा
दातव्य (Dátav,vyá) (دَاتَوِيْع) शोधनीय (Shodhaniya) (شَوْدَهْنِيْع) जिसकी अदा-
इगो ज़रूरी हो (Jis ki adáigi zurúri ho) (جِس كِي اَدَايْگِي ضَرُورِي هُو)

واجب التسليم (ع - ص)

VÁJIBUT-TASLÍM वाजिबुत्तसलाम
मान्य (Mán,nyá) (مَانِيْع) जिस का मानना
ज़रूरी हो (Jis ka máanna zurúri ho) (جِس का मानना ضَرُورِي هُو)

واجب التعزير (ع - ص)

VÁJIBUT-TA,ZÍR वाजिबुत्ताज़ीर
दंडनीय (Daudaniya) (دَنْدَنِيْع) शासनीय (Shásaniya) (شَاسَنِيْع) जिसे सज़ा देना
ज़रूरी हो (Jise saza dena zurúri ho) (جِيْسے سزا دینا ضَرُورِي هُو)

واجب التعظیم (ع - ص)

VÁJIBUT-TA,ZÍM वाजिबुत्ताज़ीम
आदरणीय (Ádaraníya) (أَدَرَنِيْع) पूज्य (Pújjya) (پُجّی) जिस का अदब ज़रूरी

VA वा (ف - ص) वा

1. उद्धटित (Udghatit) (اُدْغَهْتِیت) खुला हुआ (Khula hua) (کھُلا هُوَا)
2. 'वाय' का लघु रूप (Váo' ka laghu rúp) (وَا'ے کا لَکھُو رُوپ) हाय (Háo) (هَآء) आह (Áh) (آء) दूसरे मेलों में مرکبات का चर
होकर आना है जैसे 'واحسرتنا'

VÁBASTA वाबस्ता (ف - ص) وابسته

1. बद्ध (Bud,dh) (بُدْه) आबद्ध (Ábad,dh) (أَبْدَه) बंधा हुआ (Bandha hua) (بَندھا هُوَا)
2. संबंधित (Sambandhit) (سَمْبَندِهْت) संबद्ध (Sambaddh) (سَمْبَدْدَه) मुंसलिक (Munsalik) (مُنْسَلِک) मुतअल्लिक (Muta, alliq) (مُتَعَلِق)

VÁPAS वापस (ف - ص) واپس

1. प्रत्यागत (Pratyágat) (پَرْتِيَاگَت) लौटा हुआ (Lauta hua) (لَوْتَا هُوَا)
2. प्रति दत्त (Prati datt) (پَرْتِي دَت) लौटाई हुई चीज़ (Lautáyi hui chíz) (لَوْتَايِي هُوئی چیز)

VÁPASÍN वापसी (फ - ص) واپسين

अंतिम (Antim) (انْتِم) आखिरी (Ákhiri) (اَخِيْرِي) (آخری)

VÁSIQ वासिक (ع - ص) واثق

दृढ़ (Driḥ) (دَرِزْه) पुष्ट (Pusht) (پُشْت) मजबूत (Mazbút) (مَضْبُوت)

واجب الوجود (ع - ص)

VÁJIBUL-VUJÚD واجب‌الوجود

स्वयंभू (Swayam bhu) जो
अपने वुजूद में किसी का मोहताज न हो
(Jo apne vujúd men kisi ka mohtáj
na ho) जो अपने وجود میں کسی کا
(مستحتاج نہ ہو)

واجب الوصول (ع - ص)

VÁJIBUL-VUSÚL واجب‌الوصول

प्राप्य (Práppya) जिस की वुसूली
ज़रूरी हो (Jis ki vusúli zurúri ho)
(जिस की وصولی ضروری ہو)

واجبی (ع - ص) واجبی

1. उचित (Uchit) मुनासिब
(Munásib)
2. यथार्थ (Yatháarth) ठीक
ठीक (Thík thík) (تھیک تھیک)
3. अल्प (Alp) थोड़ा (Thoṛa)
(تھوڑا)

واحد (ع - ص) واحد

1. एक मात्र (Ek máttar) (ایک مائر)
एक (Ek) (ایک)
2. एकाकी (Ekáki) अकेला
(Akela) (اکھلا)
3. एक वचन (Ek vachan) (ایک وچن)
'जमा' की ज़िद (Jam,a ki zid) 'جمع'
(की ضد)
4. अद्वितीय (Ad,dwitiya) (ادوتیہ)
बे मिसल (Be misl) (بے مثل)

जिस का (Jis ka adab zurúri ho)
(ادب ضروری ہو)

واجب التعمیل (ع - ص)

VÁJIBUT-TA,MÍL واجب‌التعمیل

निष्पादनीय (Nishpádaníya) (نہسپادنہ)
पाल्य (Pállya) जिस की तामील
ज़रूरी हो (Jis ki ta,míl zurúri ho)
(जिस की تعمیل ضروری ہو)

واجب الرحم (ع - ص)

VÁJIBUR-RAHM واجب‌الرحم

दयनीय (Dayaníya) (دینہ)
रहम ज़रूरी हो (Jis par rahm zurúri
ho) (जिस پر رحم ضروری ہو)

واجب العرض (ع - ص)

VÁJIBUL-ARZ واجب‌العرض

1. निवेदनीय (Nivedaníya) (نویدنیہ)
प्रार्थनीय (Práarthaníya) (پراثرنیہ)
जिस का कहना ज़रूरी हो (Jis ka
kahna zurúri ho) (जिस का کہنا
ضروری ہو)
2. वह शर्तें जो ज़मींदारों और किसानों
के बीच हैं (Voh sharten jo
zamíndáron aur kisanon ke bích
tai hon) وہ شرطیں جو زمینداروں
اور کسانوں کے بیچ طے ہوں

واجب القتل (ع - ص)

VÁJIBUL-QATL واجب‌القتل

वध (Vud,dhya) (وڈھیہ) हननीय
(Hananiya) जिसका मार डालना
ज़रूरी हो (Jis ka mār dálna zurúri ho)
(जिस का मार डालना ضروری ہو)

१. जानशोन (Ja nashin) (دهکاری)
جانشین
2. दायाद (Dáyád) (داڀاد) रिक्थाधिकारी
(Rikthádhikári) (رکتهادکاری) हकदार
तरिका (Haqdāre tarika) (حقدار)
(ترکه)
3. अभिभावक (Abhibhāvak) (ابهی)
सर परस्त (Sar parast) (सर परست)
(सर پرست)
- VÁRID वारिद (व - स)
1. आगत (Ágat) (अगत) आगंतुक
(Ágantuk) (अगत) आने वाला
(Áno vála) (अने वाला)
2. उपस्थित (Upasthit) (अपस तेत)
मोजूद (Maujúd) (मोजूद)
- VÁRIDÁT वारिदात (व - स)
1. दुर्घटना (Durghatana) (दुर्घटना)
बुरी घटना (Burighatana) (बुरी घटना)
वुकूआ (Vuqú'a) (वुकूआ)
2. चोरी (Chori) (चोरी) कुफुल शिकनी
(Quful shikani) (कुफुल शिकनी)
- VÁRASTA वारस्ता (व - स)
स्वच्छंद (Swach,ohhand) (स्वच्छंद)
निरंकुश (Nirankush) (निरंकुश) आज़ाद
(Ázād) (आज़ाद)
- वारस्ता مزاج (व - स)
VÁRASTA-MIZAJ वारस्ता मिज़ाज
स्वच्छंद प्रकृति (Swach,ohhand pra-
kriti) (स्वच्छंद प्रकृति) मन मौजी
(Man mauji) (मन मौजी) लाउबाली
(Laubáli) (लाबाली)

- واحسرتا (ع - ف - كلمه تاسف)
VÁ-HASRATA वा हसरता
हाहंत (Ha hant) (हाहंत) हाए अफसोस
(Hāe afsos) (हाए अफसوس)
- VÁDI वादी (व - स)
1. उपत्यका (Upattyaka) (अपतिका)
घाटी (Ghāti) (गहाटी) तराई (Taráyi)
(तराई)
2. वन (Van) (वन) बन (Ban) (बन)
जंगल (Jangal) (जंगल)
- VÁDÍD वादीद (व - स)
किसी के अपने घर मुलाकात को आने
पर जवाब में उससे मिलने को उसके घर
जाना (Kisi ke apne ghar muláqát ko
áo par javáb men us se milne ko us
ke ghar já ia) (किसी के अपने घर
मुलाकात को आने पर जवाब में
अस से मिलने को अस के घर जाना)
बाज़दीद (Báz díd) (बाज़दीद)
- वादी नورد (व - स)
VÁDI-NAVARD वादी नवर्द
काननचारी (Kánan chári) (काननचारी)
वन भ्रमी (Van bhrami) (वन भ्रमी)
जंगल में घूमने फिरने वाला (Jangal
men ghúmne phirne vála) (जंगल
में घूमने फिरने वाला)
(मैं घूमने फिरने वाला)
- वार (व - स)
VÁR वार
आघात (Ághát) (आघात) चोट (Chot)
(चोट) हमला (Hamla) (हमला)
- वारि (व - स)
VÁRIS वारिस
1. उत्तराधिकारी (Uttarádhikári) (उत्तराधिकारी)

VÁSIL واسیل (ع - ص)

1. میلنے والا (Milne válu)
2. پہنچنے والا (Pahunchne válu)

VÁZEH واضح (ع - ص)

1. व्यक्त (Vyakt) پرکٹ (Prakat) زہیر (Záhir) ظاہر
2. स्पष्ट (Ispasht) (اسپشت) विस्तृत (Vistrit) (ویسترت) मुफصل (Mufasssal) (مفصل)
3. मोटे कलम से साफ साफ लिखा हुआ (Moto qulam se sáf sáf likha hua) (موٹے قلم سے صاف صاف لکھا ہوا)

VAZE واضح (ع - ص)

1. आविष्कारक (Ávishkárak) آویش (موجد) (Mújid) (موجد) (کوک)
 2. निर्माता (Nirmáta) (نیرماتا) बनाने वाला (Banáue vála) (بنانے والا)
- واضع قانون (ع - ص)

VÁZE-E-QÁNÚN वाज़िए कानून

- विधायक (Vidháyak) (ویدھایک) कानून बनाने वाला (Qánún banáue vála) (قانون بنانے والا)

VÁ,IZ वाइज़ (ع - ص)

1. धर्मोपदेशक (Dharmopdeshak) (دھرموپدیشک) प्रवाचक (Praváchak) (پرواچک) बातों का उपदेश देने वाला (Maz,habi báton ka updesk dene vála) (مذہبی باتوں کا اپدیش دینے والا)

VÁRAFTA وارفته (ف - ص)

1. संज्ञहीन (Sangya hín) (سنگیا هین) अचेत (Achet) (اچیت) बेसुध (Besudh) (بے سده)

2. मुग्ध (Mugdha) (مگدھ) मोहित (Mohit) (مویته) फरेफता (Farefta) (فریفته)

وارفته طبع (ع - ص)

VÁRAFTA-TAB,A वारफता तब

دیکھو 'وارسته مزاج'

وارنه مزاج (ع - ص)

VÁRAFTA-MIZÁJ वारफता मिज़ाज

دیکھو 'وارسته مزاج'

VÁZGÚN वाज़गूँ (ف - ص)

- अधोमुख (Adhomukh) (ادھومکھ) आँधा (Aundha) (اوندھا)

VÁSITA واسطه (ع - مذ)

1. संबंध (Sambandh) (سمبندھ) लगाव (Lagáo) (لگاؤ)
2. संपर्क (Sampark) (سمپرک) तत्सल्लुक (Ta,salluq) (تعلق)
3. माध्यम (Mádh,dhyam) (مادھیم) जरीआ (Zariá) (زریعہ)
4. प्रेम संबंध (Prem sambandh) (پرم سمبندھ) दिली तत्सल्लुक (Dili ta,salluq) (دلی تعلق)

VÁSIF واسف (ع - ص)

- प्रशंसक (Prashansk) (پرشنسک) श्लाघी (Shlághi) (شلاھی) तारीफ करने वाला (Ta,rif karne vála) (تعریف کرنے والا)

VÁQIYI वाकिई (ع - ص) واقعی

1. वस्तुतः (Vastutah) (وستوتہ) सत्यतः (Sattyatah) (ستیہ) दर हकीकत (Dar haqīqat) (درحقیقت)

2. सत्य (Sattya) (ستیہ) यथार्थ (Yathārth) (یثارتہ) सचमुच (Sach much) (سچ میچ)

VÁQIF वाकिफ (ع - ص) واقف

1. परिचित (Parichit) (پریچت) शनासा (Shanása) (شناسا) जानकार (Jánkár) (جانکار)

2. अभिज्ञ (Abhig.gya) (ابیگیہ) ज्ञाता (Gyáta) (گیانا) माहिर (Mábir) (माहर)

واقفیت (ع - م)

VÁQIFÍYAT वाकिफीयत

1. परिचय (Parichai) (پریچے) जान पहचान (Ján pahchán) (جان پہچان) शनासाई (Shanásaí) (شناسائی) अभिज्ञता (Gyán) (گیान) (Abhig.gyatá) (ابیگیना) इल्म (Ilm) (علم)

واگذاری (ف - م)

VÁ-GUZÁRI वा गुजारी

- बन्धन मुक्ति (Bandhan mukti) (بندھن)
छुटकारा (mukti) (मुक्ति) (Chhutkára) (चेहत्कार)

VÁLA वाला (फ - व) والا

- महान् (Mahán) (مہان) उत्तम (Uttam)
श्रेष्ठ (Shreshth) (شریشتہ) आली (Alí) (عالی)

2. मद्यनिषेधक (Mad,dya nishedhak) (مدیہ نشیدھک) शराब पीने से रोकने वाला (Sharáb píne se rokne vála) (شراب پینے سے روکنے والا)

VÁFIR वाफिर (ع - ص) وافر

- प्रचुर (Prachur) (پرجر) बहुल (Bahul) (اتیدھک) (Attyadhik) (بہل)
بہ افراط (Ba ifrát) (بہ افراط)

VÁQE वाक्के (ع - مذ) واقع

- घटित (Ghatit) (گھٹیت) रु नुमा (Ru numá) (رو نما)

VÁQIA वाकिआ (ع - مذ) واقعہ

1. घटना (Ghatana) (گھटना) हादसा (Hádísa) (حادثة)
2. वस्तुस्थिति (Vas,tus,thiti) (वस्तुस्थिति) सहीह हालत (Sahíh hálát) (صحبہ حال)
3. दुर्घटना (Durgatana) (दुर्घटना) वारिदात (Váridát) (واردات)
4. वृत्तांत (Vrittánt) (वृत्तांत) माजरा (Májara) (ماجرا)
5. युद्ध (Ud,dh) (یدھ) जंग (Jang) (جنگ)

واقعہ نویسی (ع - ف)

VÁQIA-NAVÍS वाकिआ नवीस

- संवादकार (Samvád kár) (سم وادکار)
वृत्तलेखक (Vritt lekhak) (ورت لیکھک)
समाचार लेखक (Samáchár lekhak) (समाचार लेखक)
वकाए निगार (Vaqaé nigár) (وقائع نگار)

VÁLEH वालेह (ع - ص) والہ

मुग्ध (Mugdh मगद्ध) आसक्त (Āsakt आसक्त)
फ्रेफता (Frefhta फ्रेफत्ता) (आसक्त)

VÁLI वाली (ع - ص) والی

1. स्वामी (Swámi सुवामी) पति (Pati पति)
(मालिक) मालिक (Málik मालिक)
2. शासक (Shásak शासक) हुक्मरां
(Hukmrán हुक्मरान)
3. सहायक (Saháyak सहायिक) हामी
(Hámi हामी)
4. संरक्षक (Sanrakshak संरक्षक) निगहबान
(Nigah bán निगहबान)

VÁM वाम (फ - मंड) وام
ऋण (Rin रिन) कर्ज (Qarz कर्ज)

VA-MÁNDA वामान्दा (फ - मंड) وامانده

1. श्रान्त (Shránt श्रान्त) क्लान्त
(Klánt क्लान्त) शिथिल (Shithil शिथिल)
थका हुआ (Thaka hua थका हुआ)
2. दुःखित (Dukkhith दुःखित) दुखी
(Dukhi दुखी) दीन (Dín दीन)
आजिज (Ájiz आजिज)

VÁVAILA वा वैला (म - मंड) واویلا
हाहाकार (Háhákár हाहाकार) कोहराम
(Kohráam कोहराम)

VÁH वाह (म - मंड) واه

1. धन्य (Dhan, nya धन्य) मरहबा
(Mar haba मरहबा)
2. साधु (Sádhu साधु) खूब (Khúh खूब)
(खोब)

والاجاه (ف - ص) .

VÁLA-JÁH वाला जाह

महामान्य (Mahámán, nya महामान्य)

वाला शान (Vála shán वाला शान)

والاکهر (ف - ص)

VÁLA-GUHAR वाला गुहर

महाकुल (Mahákul महाकुल) आली

खानदान (Áli khándán आली खानदान)

والا نامه (ف - ص)

VÁLA-NÁMA वाला नामा

कृपा पत्र (Kripa pátr कृपा पत्र) नवा-

नौश नामा (Navázish náma नौश नामा)

نامه)

والاهمت (ع - ص)

VÁLA-HIM, MAT वाला हिम्मत

उच्चोत्साह (Uch, chotsáh उच्चोत्साह) -

बलंद हौसला (Baland hausala बलंद हौसला)
حوصله)

VÁLID वालिद (म - मंड) والد

जनक (Janak जनक) पिता (Pita पिता)

बाप (Báp बाप)

VÁLIDA वालिदा (म - मंड) والدہ

जननी (Janani जननी) माता (Máta माता)

अम्बा (Amba अम्बा) माँ (Máa माँ)

مان)

VÁLIDAIN वालिदैन (म - मंड) والدین

पितरौ (Pitarau पितरौ) पित्रौ (Pittrau पित्रौ)

माता पितरौ (Máta pitarau माता पितरौ)

मातर पितरौ (Mátar pitarau मातर पितरौ)

माता पिता (Máta pita माता पिता)

माँ बाप (Máa báp माँ बाप)

VÁE واے (ف - مٹ) واہ
 ہا (Háha) ہاہنت (Háhant) ہاہانت
 ہای (Háa) ہاہے

VABA وبا (ع - مٹ) وبا

1. سَنکرامک رُگ (Sankrámak rog) سَنکرامک رُگ
 چھوت والی بیماری (Chhút váli bímári)

2. مہاماری (Mahámári) مہاماری
 مری (Mari) مری
 وہ مہلک بیماری جو ایک وقت
 میں بہت بڑے علاقے میں
 پھیلی ہو

VABÁL وبال (ع - مذ) وبال

1. آفات (Ápatti) آپتی
 مصیبت (Musibat)

2. دَیوی کَشت (Daivi kasht) دیوی کشت
 غیبی عذاب (Ghaibi azáb)

VATÍRA وتریہ (ع - مذ) وتریہ

1. व्यवहार (Vyav,hár) ویوہار
 آچرن (Ácharan) آچرن
 طرز عمل (Tarze amal)

2. प्रणाली (Pranáli) پرنالی
 پद्धति (Pad,dhati) پدھتی
 तरीقا (Taríqa) तरीقا

VUSÚQ وٹوق (ع - مذ) وٹوق

1. दृढ़ता (Driḥata) درہتا
 پختگی (Pukhtagi)

3. अहो (Aho) اہو کُیا (Kya khúb) کیا خوب

4. अति सुंदर (Ati sundar) اتی سندر
 बहुत खूब (Bahut khúb) بہت خوب

5. वाह वाह (Váh váh) واہ واہ
 तारीफ के समय इस्तेमाल किया जाने वाला
 लफ्ज़ (Ta,rif ke samai istemál) تعریف کے
 کیے استعمال کیا جانے والا لفظ

6. कभी व्यंग में 'नहीं' के लिए भी आता है
 (Kabhi vyang men 'nahin' ke liye bhi áta hai) کبھی
 ویلنگ میں 'نہیں' کے لیے بھی آتا ہے

7. कभी तअजुब के लिए आता है
 (Kabbi ta,ejjub ke liye áta hai) کبھی تعجب کے لیے آتا ہے

VÁHIB واهب (ع - ص) واهب

दाता (Dáta) داتا دینے والا (Dene vála)

VÁHIMA واهمه (ع - مذ) واهمه

1. भ्रम (Bhram) بھرام
 भ्रांति (Bhránti) بھرانٹی
 वहम् (Vah,m) وہم

2. कल्पना शक्ति (Kalpana, shakti) کلپنا شکتی
 कुवते मुतखियला (Quv,vate mutakhiyila) قوت
 متخیلہ

VÁHI واهی (ع - ص) واهی

व्यर्थ कारी (Vyarth kári) ویرتہ کاری

कदर्थी (Kadarthi) کدرتھی
 لغو (Loghv)

VAJA वजा (ع - مٹ) وجع
पीड़ा (Pīṛa पीड़ा) व्यथा (Vyatha
درد (Dard) دہدہ (Dard)

VUJŪB वुजूब (ع - مٹ) وجوب
अनिवार्यता (Anivāryata
واجب ہونا (Vājib hona)

VAJŪD वुजूद (ع - مٹ) وجود
1. जीवन (Jīvan جیون) जिंदगी (Zindagi
2. शरीर (Sharīr شریر) देह (Deh
جسم (Jism) جسم (Jism)
3. अस्तित्व (Astittwa استتو) हस्ती (Hasti
هستی (Hasti)

VUJŪH वुजूह (ع - مٹ) وجوه
وجه کی جمع
कारण समूह (Kāran samūh کارن
أسباب (Ashāb اسباب)
اس لفظ کی جمع 'وجوہات'
بنا نا غلط ہے

VAJĪH वजीह (ع - ص) وجہ
1. प्रताप वान् (Pratāp vān پرتاپ
روبادار (Robdār روابدار)
2. श्री मुख (Shri mukh شری مکہ)
शुभ दर्शन (Shubh darshan شوبہ
खुश रू (Khush ru خوش رُو)
د)

VAHDAT वहदत (ع - مٹ) وحدت
1. एकत्व (Ekattwa ایکتو) इकाई (Ikāyī
اکائی (Ikāyī)

2. विश्वास (Vish,shwās وشواس)
भरोसा (Bharosa بهروسا) यकीन (Yaqīn
یقین (Yaqīn)

VASIQA वसीका (ع - مٹ) وثیقہ
1. संप्रतिज्ञा (Sampratig,gya سم پرتیگیا)
मुआहदा (Muāhada معاهدہ)
2. अधिकार पत्र (Adhikār pattar
सनद (Sanad سند)
3. लेख पत्र (Lekh pattar لیکھ پتر)
दस्तावेज (Dastāvez دستاویز)
4. वृत्ति (Vritti ورتی) वज़ीफ़ा (Vazīfa
وظیفہ (Vazīfa)

VAJĀHAT वजाहत (ع - مٹ) وجاہت
1. मुखकान्ति (Mukh kānti مکہ گانٹی)
मुखश्री (Mukhash,shri مکھش)
चेहरे का नूर (Chehre ka nūr
چہرے کا نور)
2. प्रतिष्ठा (Pratishtha پرتیشٹھا)
श्रेष्ठता (Shreshthata شریشتھا)
हुर्मत (Hurmat حرمت)
3. प्रताप (Pratāp پرتاپ) तेज (Tej
روبادار (Robodāb روابدار)
داب)

VAJD वज्द (ع - مٹ) وجد
1. भ्रमना (Jhūmna جھومنا) मस्ती में
भ्रमना (Masti men jhūmna
مستی میں جھومنا)
2. हाल (Hāl حال) कैफ़ियत (Kaifiyat
کہفیت (Kaifiyat)

(Bhuyāvah ^{بھوایواہ}) भयंकर (Bhayankar ^{भयंकर})
भीषण (Bhīṣhan ^{भीषण})
दरावना (Darāona ^{دراونا})

2. अद्वैत (Ad,dwait ^{अद्वैत}) खुदा
का एक होना (Khuda ka ek hona
خدا کا ایک ہونا)

VAH,SHI वहशी (ع - ص) وحشی

1. वनपशु (Van pashu ^{वन पशु}) जंगली
जानवर (Jangali jānvar ^{جنگلی})
جانور

2. असभ्य (Asabb,bhya ^{असभ्य}) उजड़ु
(Ujad,d ^{اچد})

3. निर्दय (Nirdai ^{निर्दय}) बे रहम
(Be rahm ^{بے رحم})

وحشی مزاج (ع - ص)

VAHSHI-MIZÁJ वहशी मिजाज

एकांत प्रिय (Ekánt priya ^{एकांत})
तन्हाई पसंद (Tanháyi pasand ^{تہائی پسند})
जो आदमियों की सोहबत
से भागता हो (Jo ádamiyon ki sobbat
se bhágta ho ^{جو آدمیوں کی صحبت سے بھاگتا ہو})

VAHAL वहल (ع - مٹ) وحل

कीचड़ (Kichar ^{कीचड़}) पानी से भीगी
हुई जमीन (Páni se bhígi hui zamín
پانی سے بھیگی ہوئی زمین)

VAH,I वहि (ع - मٹ) وحی

1. खुदा का हुक्म जो पैगम्बरों पर उतरे
(Khuda ka lukm jo paiglam-
bareu par utie ^{خدا کا حکم جو پیغمبروں پر اترے})

2. वह कलाम जिस से इन्कार न किया
जा सके (Vah kalám jis se inkár

VAH,SH वहश (ع - مذ) وحش

وحشی کی جمع
जंगली चौपाये (Jangali chaupáye
जंगली चोपाए)

VAH,SHAT वहशत (ع - مٹ) وحشت

1. उपेक्षा (Upek,ehha ^{उपेक्षा})
घृणा (Ghrina ^{घृणा}) नफ़रत
(Nefrat ^{نفرت})

2. घबराहट (Ghabrábat ^{घबराहट})
हौल दिल (Haul dil ^{हौल दिल})

3. पशुता (Pashuta ^{पशुता}) हैवानियत
(Haivániyat ^{हैवानियत})

4. भय (Bhai ^{भय}) त्रास (Trás ^{त्रास})
डर (Dar ^{डर})

5. सुसान पन (Sunsán pan ^{سوسان پن})
वीरान (Vírání ^{ویرانی})

وحشت اثر (ع - ص)

VAHSHAT-ASAR वहशत असर

दिकھو 'وحشت ناک'

وحشت زدہ (ع - ص)

VAHSHAT-ZADA वहशत ज़दा

1. भयभीत (Bhai bhít ^{भयभीत})
डरा हुआ (Dara hua ^{डरा हुआ})

2. आतुर (Átur ^{आतुर}) घबराया हुआ
(Ghabráya lua ^{घबराया हुआ})

وحشت ناک (ع - ص)

VAHSHAT-NÁK वहशत नाक

भयानक (Bhayának ^{भयानक}) भयावह

VIRÁSAT وراثت (ع - مٹ) ویراسٹ

1. उत्तराधिकार (Uttarādhikār) اتر-ادھیکار
(Váris hona) واریس ہونا (وارث ہونا)
2. रिकथ (Rikth) (ریکتھ) دای (Dáo) (دالے)
तरिका (Tarika) (تریکہ) تاریکا

وراثت نامہ (عف - مذ)

VIRÁSAT-NÁMA ویراسٹ ناما

उत्तराधिकार पत्र (Uttarādhikār pattr) اتر-ادھیکار پتر
(Váris hone ki tab, rír) واریس ہونے کی وارث ہونے کی
(تحریر)

VARD ورد (ع - مذ) ورد

गुलाब का फूल (Guláb ka phúl) گلاب کا گل
लाल गुलाब (Lál guláb) لال گلاب
(کلاب)

VIRD ورد (ع - مذ) ورد

1. नित्य कर्म (Nittya karm) (نیتیہ کرم)
रोज़ का बंधा हुआ काम (Roz ka baṇdha hua kám) روز کا بندھا ہوا کام
(Ma, múl) (مامل) मामूल (ہوا کام)
2. जाप (Jáp) (جپ) जप (Jap) (جپ)
वज़ीफ़ा (Vazífa) (وظیفہ) वज़ीफ़ा

VARZISH वर्जिश (مٹ - مٹ) ورزش

1. व्यायाम (Vyáyám) (ویایام) कसरत
(Kasrat) (کسرت)
2. अभ्यास (Abh, bhyás) (ابھیاَس)
किसी काम की बराबर मशक् (Kisi kám ki barábar mashq) کسی کام کی برابر مشق
(کی برابر مشق)

وہ کلام جس سے na kiya ja sako (انکار نہ کیا جا سکے)

VAHÍD वहिद (ع - ص) وحید

अद्वितीय (Ad, dwitiya) (اد، دوتیہ) एक मात्र (Ek máttar) (ایک ماتر) यगाना (Yagāna) (یگانہ)

VIDÁD विदाद (ع - مٹ) وداد

मित्रता (Mitrata) (میترا) प्रेम भाव (Prem bháo) (پریم بہاؤ) دوستी (Dosti) (دوستی)

VADÁ, A वदा अ (ع - مٹ) وداع

1. बिदा (Bida) (بدا) रुख़्सत (Rukh-sat) (رخصت) रवानगी (Ravánagi) (روانگی)
2. दुल्हन की मैके से रुख़्सत (Dulhan ki maike se rukhsat) (دلہن کی مکے سے رخصت)

VADÚD वदूद (ع - ص) ودود

1. मित्र (Mitr) (میترا) दोस्त (Dost) (دوست)
2. ईश्वर का एक नाम, क्योंकि वह अपने भक्तों का मित्र है (Íshwar ka ek nām, kyonki voh apne bhaktoṅ ka mittr hai) (ایشور کا ایک نام، کیونکہ وہ اپنے بھکتنوں کا میتر ہے)

VADÍ, AT वदीअत (ع - مٹ) وذیت

थती (Tháti) (تہاتی) धरोहर (Dharo, har) (دھروہر) अमानत (Amá-nat) (امانت)

VIZÁRAT विज़ारत (ع - مٹ) وزارت

1. मंत्रिपद (Mantri pad) (ملتبری پد)

वज़ीर का ओहदा (Vazír ka ohda)
(وزیر کا عہدہ)

2. मंत्रित्व (Mantrittwa) (ملتبریتو) वज़ीर
का काम (Vazír ka kām) (وزیر کا کام)

VUZARA वुज़रा (ع - مڈ) وزیر
'وزیر' کی جمع

मंत्रि वर्ग (Mantri varg) (ملتبری ورگ)
वज़ीर लोग (Vazír log) (وزیر لوگ)

VAZ,N वज़्न (ع - مڈ) وزن

1. भार (Bhár) (بھار) गुरुत्व (Gurutwa)
(گرتو) बोझ (Bojh) (بوझ)

2. मान (Mán) (मान) संमान (Sam,mán)
(सममान) वक्त्रत (Vaqtat) (سممان)

3. परिमाण (Parimán) (परिमान) मात्रा (Máttra)
(मात्रा) मिक्दár (Miqdár) (مقدار)

4. छंद शास्त्र के अनुसार किसी
शब्द का किसी 'गण' के मुकाबले
में इस तरह आना कि लघु
के मुकाबले में लघु और दीर्घ के
मुकाबले में दीर्घ आए عروض
اصطلاح میں کسی لفظ کا ارکان
افاعیل کے مقابلے میں اس طرح آنا کہ
ساکن کے مقابل ساکن اور متحرک
کے مقابل میں متحرک آئے

VAZÍR वज़ीर (ع - مڈ) وزیر

मंत्री (Mantri) (ملتبری) सचिव (Sachiv)
(सचिव) अमल्य (Amáttya) (امالیه)

ورع (ع - مٹ)

VARA (VAR,A) वरा (वर्त्र)

संयम (Sanyam) (सनیم) इंद्रिय निग्रह
(Indriya niggrah) (اندرویہ نگرہ) परहेज़
गारी (Parhezhgári) (پرهیزگاری)

VARAQ वरक (ع - مڈ) ورق

1. पृष्ठ (Prishth) (پرشته) पन्ना
(Panna) (پلنا) किताब का वरक
(Kitáb ka varaq) (کتاب کا ورق)

2. पत्र (Pattr) (پتر) कागद (Kágad)
(काغذ) कागज़ (Kághaz) (کاغذ)

3. दल (Dal) (دل) पत्ता (Patta) (پتہ)

4. पंखड़ी (Pankhari) (پنکھڑی) फूल की
पत्ती (Phúl ki patti) (پھول کی پتی)

ورق الخیال (ع - مڈ)

VARAQUL-KHAYÁL वरकुल खयाल
विजया (Vijaya) (विजया) भंगा (Bhanga)
(भंगा) भोंग (Bhāṅg) (بھانگ)

VARAM वरम (ع - مڈ) ورم

शोध (Shoth) (شوٹ) सूजन (Sújan)
(आमस) आमस (Ámās) (سوچن)

VARNA वर्ना (ع - مٹ) ورنہ

अन्यथा (An,nyatha) (انیهتھا) नहीं तो
(Nahín to) (نہیں تو) वगैरे ना
(Vagairē) (وگرنہ)

VURÚD वुरुद (ع - مڈ) ورود

आगमन (Ágamen) (آگمن) आना (Ána)
(आना) वारिद होना (Várid hona) (وارید ہونا)

ہر ایک کے ساتھ (Hare'k ke sáth shishtata aur
akhláq ka bartáo) (شہادتتہ اور اخلاق کا برتاؤ)

واسمہ (ع - مذ) VAS,MA
نیل کے پتے جین سے لکڑیاں کیا جاتا
ہے (Níl ke patte jin se khizáb kiya
játa hai)

نیل کے پتے جن سے خضاب
کھا جاتا ہے

وسواس (ع - مذ) VAS,VÁS
دیکھو 'وسوسہ'

وسوسہ (ع - مذ) VAS,VASA
بھرم (Bhram) بھرم (Vahm)
بورا خیال (Bura khayál)

وسیع (ع - ص) VASÍ,A
ویشال (Vistrit) ویشال
(Vishál) لंबा चौड़ा (Lamba
chauṛa)

وسیع الاخلاق (ع - ص)

VASÍ,UL-AKHLÁQ
وہم (Bhram) وہم (Vahm)
بورا خیال (Bura khayál)
جس کو بہت زیادہ انو
بھ (Jis ko bahut ziyáda anu-
bhav aur tajriba ho)

وسیع التجربہ (ع - ص)

VASÍ,UT-TAJRIBA
بہوشیلتا (Babushílatata)
بہوشیلتا (Babushílatata)
بہوشیلتا (Babushílatata)
بہوشیلتا (Babushílatata)

وزیر اعظم (ع - مذ)

VAZÍRE-Á,ZAM
مہا منتری (Maha mantri)
مہا منتری (Maha mantri)
مہا منتری (Maha mantri)

VISÁDA
مسادہ (ع - مذ)
مسنند (Masnad) گدھی (Gaddi)
بڑا تکیا (Bura tukiya)

VASÁTAT
وساطت (ع - مٹ)
ماہی (Mádh,dhyam)
جریا (Zaria) وسیلا (Vasilá)

VASÁVIS
وساوس (ع - مذ)
'وسوسہ' کی جمع
شکاہ (Shan káen)
جال (Bhram jal) بھرم (Bhram jal)

VAST
وسط (ع - مذ)
مہی (Madh,dhya)
بیک (Bich) در میان (Dar miyán)

VUS,AT
وسعت (ع - مٹ)
وشتار (Vistár) فیلایا (Phailáo)
کشاہگی (Kushádagi)

وسعت اخلاق (ع - مٹ)

VUS,ATE-AKHLÁQ
بہوشیلتا (Babushílatata)
بہوشیلتا (Babushílatata)
بہوشیلتا (Babushílatata)

2. सहवास (Sahvās सहवास) हम
बिस्तरी (Ham bistari هم بستری)
3. मृत्यु (Mrityu मृत्यु) निधन
(Nidhan ندهن) मौत (Maut موت)
4. किसी बुज़र्ग की मौत (Kisi buzurg
ki maut کسی بزرگ کی موت)

VAS,F वस्फ (ع - مذ) وصف

1. प्रशंसा (Prashansa प्रशंसा) तारीफ
(Ta,rif تعریف)
2. गुण (Gun गुण) सिकत (Sifat صفت)
3. कला (Kala कला) हुनर (Hunar هنر)
कमाल (Kamāl کمال)

VASL वस्ल (ع - مذ) وصل

1. मिलन (Milan ملن) संयोग
(Sanyog سن یوگ) प्रिय से मिलना
(Priya se milna پریم سے ملنا)
विसाल (Visāl وصال)
2. चिपकना (Chipakna چپکنا) सटना
(Satna ستنا) मिलजाना (Mil jāna
مل جانا)

VUSUL वुसूल (ع - مذ) وصول

1. प्राप्ति (Prāpti پراپتی) मिलना
(Milna ملنا)
2. प्राप्त (Prāpt प्राप्त) लब्ध (Labdh
حاصل) हासिल (Hāsil لبدھ)

VASI वसी (ع - مذ) وصی

1. रिक्ताधिकारी (Rikthādhikāri رکتھا
ادھیکاری) जिसको वसीयत की गई हो
(Jis ko vasiyat kī gayi ho جس
کو وصیت کی گئی ہو)

وسیع القاب (ع - ص)

VASÍ,UL-QALB वसीउल कल्ब

उदाराशय (Udārāshai ادا راشے)

उत्तान हृदय (Uttān hridai اٹان ہر دے)

फराख दिल (Farākh dil فراخ دل)

وسیع النظر (ع - ص)

VASÍ,UN-NAZAR वसी उन नज़र

1. दूर दर्शी (Dūr darshi دور درشی)

दूरअदेश (Dūr andesh دور اندیش)

2. बहु दर्शी (Bahu darshi बहु درشی)

काफी तज़रबाकार (Kāfi tajriba
kāfī تجربه کار)

VASÍLA वसीला (ع - مذ) وسیله

1. साधन (Sādhhan साधन) ज़रीआ

(Zarí,á ذریعہ)

2. आश्रय (Ásh.shrai आश्रय) सहारा

(Sahāra سہارا)

3. सहायता (Sahāyata सहायता) मदद

(Madad मदद)

VASÍM वसीम (ع - ص) وسیم

सुन्दर (Sundar सुन्दर) शुभ दर्शन

(Shubh darshan शुभ दर्शन) खूबसूरत

(Khub sūrat خوبصورت)

VAS,SÁF वस्साफ (ع - ص) و صاف

प्रशंसक (Prashansak प्रशंसक)

तारीफ करने वाला (Ta,rif karne wāla

تعریف کرنے والا)

VISÁL विसाल (ع - مذ) وصال

1. संयोग (Sanyog سن یوگ) मिलन

(Milan ملن) वस्ल (Vasl وصل)

3. क्रम (Kram क्रम) तर्तीब (Tartīb ترتیب)

4. प्रसव (Prasav प्रसव) जनना (Janana जनना)
(जन्म)

وضع حمل (ع - مذ)

VAZ,E-HAML वज्र हम्मल

प्रसव (Prasav प्रसव) प्रसूति (Prasūti प्रसूति)
जनन (Janana जनन) बच्चा (Bach,cha paida lona पैदा होना)
(बिदा होना)

وضع داری (ع - مذ)

VAZ,A-DÁRI वज्र अ दारी

1. छब (Chhab छब) फवन (Plaban फवन)
तरह दारी (Tarah dári तरह दारी)
(दारी)

2. किसी बात को मरते दम तक एक तरह से निवाहना (Kisi bāt ko marte dam tak ek tarah se nibāhana किसी बात को मरते दम तक एक तरह से निवाहना)

UZU वुज (ع - مذ)

नमाज़ के लिए निःमतुसार हाथ, पाँव और मुँह धोना (Namāz ke liye niamā-nusir hāth, pāon aur muñh dhona नमाज़ के लिये निःमतुसार हाथ पाँव और मुँह धोना)

VAZĪ,A वज़ीअ (ع - ص)

नीच (Nich नीच) अकुलीन (Akulīn अकुलीन)
(अकुलीन) शैरी (Ghair sharif गैर शरीफ)

2. व्यवस्थापक (Vyavasthāpak व्यवस्थापक)
मुंताज़िमे कार (Muntazime kār मुंताज़िमे कार)
(मन्तज़म कार)

VASĪYAT वसीयत (ع - مذ)

उत्तर दान (Uttar dān उत्तर दान) रिकथ दान (Rikth dān रिकथ दान)
मरते समय यह कह जाना कि मेरे पश्चात ऐसा ऐसा हो (Marte samai yah kah jāna ki mere pashchāt aisa aisa ho मरते समय यह कह जाना कि मेरे पश्चात ऐसा ऐसा हो)

وصیت نامہ (ع - مذ)

VASĪYAT-NÁMA वसीयत नामा

इच्छा पत्र (Ich,ehha pattr इच्छा पत्र)
उत्तर पत्र (Uttar pattr उत्तर पत्र)
दान (Rikth pattr दान) दाय पत्र (Dāe pattr दाय पत्र)
मृत्यु पत्र (Mrityu pattr मृत्यु पत्र)
वसीयत की तहरीर (Vasiyat ki tahrir वसीयत की तहरीर)

VAZĀHAT वज़ाहत (ع - مذ)

प्रति पादन (Prati pādan प्रति पादन)
स्पष्टी करण (Ispashti karan स्पष्टी करण)
(तशरीह) तशरीह (Tashrīh तशरीह)

VAZ,A वज़ा (ع - مذ)

1. वेष भूषा (Vesh bhūsha वेष भूषा)
वज़ा कता (Vaza qata वज़ा कता)
2. शैली (Shaili शैली) पढाति (Pad,dbati पढाति)
(तर्ज़) तर्ज़ (Tarz तर्ज़)

وظیفہ خور (ع - ص)

VAZÍFA-KHÁR वज़ीफ़ा खार

वज़ीफ़ा पाने वाला (Vazífa páne vála
(وظیفہ پانے والا)

وظیفہ خواں (ع - ص)

VAZÍFA-KHÁN वज़ीफ़ा खाँ

जापक (Jápak (جاپک) जप कर्ता
(Jap karta (जप करता) वज़ीफ़ा पढ़ने
वाला (Vazífa paṛhne vála (وظیفہ
پڑھنے والا)

VA,DA वादा (ع - م)

1. प्रतिज्ञा (Pratiggya (پرتگیا संविदा
(Samvida (سم ودا) इक़रार (Iqrār
(اقرار)

2. अभि वचन (Abhi vachan (ابی
(Qaul (قول) कौल (وچن)

وعدہ خلافی (ع - م)

VA,DA-KHILÁFI वादा खिलाफी

प्रतिज्ञा भंग (Pratiggya bhang (پرتگیا
वचन भंग (Vachan bhang (वचन
भंग) वादा पूरा न करना (Va,da
púra na karna (وعدہ پورا نہ کرنا)

وعدہ شکن (ع - ص)

VA,DA-SHÍKAN वादा शिकन

वचन भंजक (Vachan bhanjak (वचन
भंजक) लुप्त प्रतिज्ञा (Lupt pratig-
gya (لوپت پرتگیا) वादा पूरा न करने
वाला (Va,da púra na karne vála
(وعدہ پورا نہ کرنے والا)

VATAN वतन (ع - م)

1. मातृ भूमि (Mátr bhúmi (ماتر
जन्म भूमि (Janm bhúmi (جنم
भूमि) स्वदेश (Swadesh (سودیش
अपना मुल्क (Apna mulk (اپنا
ملک)

2. वह गाँव या नगर जहाँ किसी का घर
हो (Voh gaón ya nagar jahán
kisi ka ghar ho (وہ گاؤں یا نگر
جہاں کسی کا گھر ہو)

VAT,I वती (ع - م)

संभोग (Sambhog (سم بھोग) मैथुन
(Maithun (میتھون) मुवाशरत (Mubá-
sharat (مواشرت)

VAZÍFA वज़ीफ़ा (ع - م)

1. जाप (Jáp (جاپ) जप (Jap (जप
अमल (Amal (عمل)

2. छात्र वृत्ति (Chháttr vritti (چھاتر
इस्कालर शिप (Scholar ship (ورثی
اسکالر شپ)

3. रोज़ीना (Rozína (روزینہ) रोज़ की बंधी
हुई तनखाह (Roz ki bandhi hui
tankháh (روز کی بندھی ہوئی
تلخوہ)

4. निवृत्ति वेतन (Nivritti vetan (نیورثی
पेंशन (Pension (پنشن)

5. जीविका (Jivika (جیوگا) -आशा
(Ma,ash (معاش)

6. किसी बात की रट (Kisi bát ki rat
(کسی بات کی رت)

2. निर्वाह (Nirvāh) निवाह (Nibāh) (नवाह)

3. पूति (Pūti) तकमिल (Tak-mil) (तकमिल)

VAFĀT वफात (ع - مٹ) वफात (Mrityu) मरण (Maran) मौत (Maut) (मौत)

VAFA-DĀR वफा दार (ع - ص) स्वामिभक्त (Swāmibhakt) स्वामिनिष्ठ (Swāmi niehth) नमक हलाल (Namak halāl) किसी हालत में भी साथ न छोड़ने वाला (Kisi hālat men bhi sāth na chhoṛne vāla) (किसी हालत में भी साथ न छोड़ने वाला) (मैंमिं साथ न छेड़ने वाला)

वफाशमार (ع - ص)

VAFA-SHĪĀR वफा शिआर (ديکھو 'وفادار')

VIFĀQ वफाक (ع - مڈ) 1. एकता (Ekata) इत्तिहाद (Itti hād) (انکاد)

2. प्रेम (Prem) स्नेह (Isneh) महबबत (Mahabbat) (اسنیه) (محبت)

VAFD वफद (ع - مڈ) प्रति निधि मंडल (Prati nidhi mandal) वह चंद आदमी जो किसी बड़ी जमाअत की तरफ से चुन कर किसी काम के लिए जायें (Voh chand ādami jo kisi baṛi jamāat ki taraf

وعدہ فراموش (ع - ص)

VA,DA-FARĀMOSH वादा फरामोश वचन बिस्मर (Vachan vismar) वादा करके भूल जाने वाला (Va,da karke bhūl jāne vāla) (बहुल करके जाने वाला)

وعدہ وفا (ع - ص)

VA,DA-VAFA वादा वफा वचन पालक (Vachan pālak) प्रण पाल (Pran pāl) वादा पूरा करने वाला (Va,da pūra karne vāla) (बुदा पूरा करने वाला)

VA,Z वाज (ع - مڈ) धर्मोपदेश (Dharmopadesh) सदुपदेश (Sadupdesh) मज़हबी नसीहतें (Maz habi nasihatēn) (مذہبی نصیحتیں)

VA,YĪD वईद (ع - مٹ) सज़ा देने का वादा (Saza dene ka va,da) (सज़ा देने का बुदा)

VAGHA वगा (ع - मٹ) युद्ध (Yud,dh) संग्राम (Sangrām) लड़ाई (Larāyi) (لڑائی)

VAGHAIRAH वगैरह (ع - ص) इत्यादि (Ittyādi) प्रभृति (Prabbriti) आदि (Ādi) और भी (Aur bhi) (اور بھی)

VAFA वफा (ع - مٹ) 1. प्रतिज्ञा पालन (Pratiggya pālan) वादा वफाई (Va,da vafāyi) (बुदा वफाई)

2. ऋतु (Ritu رتو) فصل (Fasl فصل)
3. अवसर (Avsar اوسر) मौका (Mauqa मौقعه)
4. दाँव (Dáon داؤن) वात (Ghát گھات)
5. युग (Yug یگ) अहद (Abd عهد)
6. आयु (Áyu आयु) उम्र (Umr عمر)
7. जीवन (Jívan जीवन) जिंदगी (Zindagi زندگی)
8. मृत्यु (Mrityu مرتیو) मौत (Maut موت)
9. विपत्ति काल (Vipatti kál ویپتی کال) मुसीबत का वक़्त (Musibat ka vaqt موسیبت کا وقت)

وَقْتًا وَقْتًا (ع - ص)

VAQTAN-FA-VAQTAN वक़्तन क वक़्तन
यदा कदा (Yada kada یدا کدا) कभी
कभी (Kabhi kabhi کبھی کبھی)
गाहे गाहे (Gáhe gáhe گاہے گاہے)

وقت آخر (ع - مذ)

VAQT-E-ÁKHIR वक़ते आखिर
1. अंतिम समय (Antim samai انتم سے)
आखिरी वक़्त (Ákbiri vaqt آخری وقت)
2. मरण काल (Maran kál مرن کال)
मरते समय (Marte samai مرتے سے)

وقت بد (ع - مذ)

VAQTE-BAD वक़ते बद
1. कुसमय (Kusamai कु से) बुरा
वक़्त (Bura vaqt بُرا وقت)
2. मुसीबत का वक़्त (Musibat ka vaqt موسیبت کا وقت)

se chun kar kisi kám ke liye jáen وہ
چند آدمی جو کسی بڑی جماعت
کی طرف سے چن کر کسی کام کے
لئے جائیں

VUFÚR वुफूर (ع - مذ) وفور
आधिक्य (Ádhik, kya آدھیکہ) प्राचुर्य
(Práchurrya پراچریہ) बहुतात (Bahu-
tát افراط) इफ़रात (Ifrát)

VAQÁR वकार (ع - مذ) وفار
1. गंभीरता (Gambhírata گمبھیرتا)
मतानत (Matánat متانت)
2. प्रतिष्ठा (Pratishtha پرتیشتھا)
एहतिराम (Ehtirám احتیرام)

VAQÁ,E वकाए (ع - مذ) وقائع
'وقیعه' کی جمع

ख़ब्रें (Khabren ख़बरें) समाचार
(Samáchár समाचार) वृत्तांत (Vrittánt
حالات) हालात (Hálát ورتانت)

وقائع نگار (ع - مذ)

VAQÁ-E-NIGÁR वकाए निगार
1. संवाद कार (Samvád kár سموا دکار)
समाचार लेखक (Samáchár lekhak
समाचार लेखक) ख़बराँ में ख़बरेँ
देने वाला (Akhabáron men
khabren dene wala اخباروں میں
خبریں دینے والا)
2. इतिहासकार (Itibás kár اتیہاس کار)
मुख़रिख़ (Muvarrikh मुख़रرخ)

VAQT वक़्त (ع - مذ) وانت

1. समय (Samai سے) काल (Kál
زمانہ) क़माना (Zamána काल)

(Sam, mán (سم مان عزت (Izzat) ہجرت

VAQ, F وقف (ع - مذ) وقف

1. समर्पण (Samarpan (سمرپن उत्सर्ग (Utsarg) मजहब के नाम पर छोड़ी हुई चीज़ (Mazhab ke nam par ohhoi huyi obiz) مذهب کے نام پر چھوڑی ہوئی چیز

2. विराम (Viram (विराम ठहराव (Thahrao) (تھراؤ)

3. संलग्न (Sanagn (سن لگن मुन्-हमिक (Munhamik) (منهمک)

وقف علی الاولاد (ع - مذ)

VAQF-ALAL-AULAD وقف अललऔलाद वह सम्पत्ति जो अपनी संतान के लिए वक्फ की जाए (Voh sampatti jo apni santan ke liye vaqf ki jae) وہ سمپتی جو اپنی سنتان کے لئے وقف کی جائے

وقف نامہ (ع - مذ)

VAQF-NAMA وقف नामा

उत्सर्ग पत्र (Utsarg patr) (उत्सर्ग) वक्फ की दस्तावेज़ (Vaqf ki dastavez) (وقف کی دستاवेज़)

VAQFA وقفہ (ع - مذ) वक्फा

1. विराम (Viram (विराम ठहराव (Thahrao) (تھراؤ)
2. विलंब (Vilamb (ولمب) दील (Dhil) (دهیل) تاخیر (Takhir) (تاخیر)

VUQU, A वुकूअ (ع - مذ) وقوع

1. घटित होना (Ghatit hona) (گھٹت) (کھیت)

आपस काल (मसिबत का وقت)

(آپسی काल (Apatti kal)

وقت گزاری (ع - مٹ)

VAQT-GUZARI वक्त गुजारी

काल यापन (Kal yapan) (کال یاپن)

काल चेप (Kal aob, ohhep) (کالچہپ)

वक्त काटना (Vaqt katna) (وقت کاٹنا)

दिन गुजारना (Din guzarana) (دن گزارنا)

وقت واپس (ع - مذ)

VAQTE-VAPASIN वक्ते वापसी

1. मृत्यु काल (Mrityu kal) (मृत्यु काल)

मरने का समय (Marne ka samai) (मरने का समय)

2. चंद्रा (Chandra) (چندرا) जां कनी का वक्त (Jan kani ka vaqt) (جان کنی کا وقت)

YAQTI وقتنی (ع - ص) वक्ती

1. क्षणिक (Chhanik) (چھنک) अस्थायी (Asthayi) (استھائی) थोड़ी देर का (Thori der ka) (थोड़ी देर का)

2. सामयिक (Samaik) (سامیک) मौके और वक्त का (Mauqe aur vaqt ka) (موقع اور وقت کا)

3. तात्कालिक (Tatkalik) (تات کالک) इसी वक्त का (Isi vaqt ka) (اسی وقت کا) अभी का (Abhi ka) (ابھی का)

VAQR वक् (ع - مذ) وقّر

प्रतिष्ठा (Pratishtha) (پریشٹھا) मान

(Man) (मान) इज्जत (Izzat) (عزت)

VAQ, AT वक्अत (ع - मٹ) وقعت

प्रतिष्ठा (Pratishtha) (پریشٹھا) समान

وکالت نامہ (عف - مذ)

VAKÁLAT-NÁMA वकालत नामा

अभिभाषण पत्र (Abhibhāshan patr
वकालत की तहरीर (ابھی بھاشن پتر
(Vakalat ki tahrir وکالت کی تحریر
(تکریر)

VUKALA वुकला (ع - مذ) وکلا
وکھل کی جمع دیکھو 'وکھل نمبر ۳'

VAKÍL वकील (ع - مذ) وکیل

1. प्रति निधि (Prati nidhi प्रति निधी)
नुमाइदा (Numáinda نمائندہ)
3. प्राभि कर्ता (Prábhi karta प्राभी कर्ता)
(अटर्नी Attorney) (क्रना)
3. अभिभाषक (Abhi bhāshak अभि)
(प्लीडर Pleader) (बेहाशक)

وگر نه (ف - حروف شرط)

VAGARNA वगरना

دیکھو 'ورنه'

VILA विला (ع - مٹ) ولا

1. प्रेम (Prem प्रेम) महबत
(Mahabbat محبت)
2. भक्ति (Bhakti भक्ति) नियाज़ मंदी
(Niyáz mandi نیاز مندی)

VILÁDAT विलादत (ع - مٹ) ولادت

जन्म (Janm जन्म) उत्पत्ति (Utpatti
पैदाइश (Paidáish) (उत्पत्ति)

VILÁYAT विलायत (ع - मٹ) ولایت

1. राष्ट्र (Ráshtr राष्ट्र) राज्य (Rájya
(Saltanat) (राज्य) सल्तनत
(سلطنت)

واقع होना (Váqe hona वाक्के होना
होना)

2. आविर्भाव (Ávirbháv आविर्भाव)
ज़ाहिर होना (Záhir hona ظاهر ہونا)

VUQÚÁ वुकूआ (ع - مذ) و نوعه

घटना (Ghatana घटना) दुर्घटना
(Durghatana درگھنا) हादसा
(Hádiva حادثہ) सानिहा (Sáníha
(سانحہ)

VUQÚF वुकूफ (ع - مذ) وقوف

1. विराम (Virám विराम) टहराव
(Thahráo تھراؤ)
2. ज्ञान (Gyán ज्ञान) जानकारी
(Jánkári جانکاری) इल्म (Ilm
(علم)
3. अनुभव (Anubhav अनुभव) तज़रिबा
(Tajriba تجربه)

VAQÍ'A वकीआ (ع - ص) وقیع

आदत (Ádrit आदत) समानित
(Sam,mánit समानित) प्रतिष्ठित
(Pratish,thit प्रतिष्ठित) आब्रुदार
(Ábrú dár آبرودار)

VAKÁLAT वकालत (ع - मٹ) وکالت

1. पक्ष समर्थन (Pakchh samarthan
(Kisi faríq ki pairavi) किसी फ़रि़क़ की पैरवी
(Kisi faríq ki pairavi کسی فریق کی)
2. वकील का पेशा (Vakíl ka pesha
(Pleader abip) (वकील का पेशہ)
(Pleader abip پلیدر شب)

जोशो खरोश (Josho kharosh) جوش و خروش

VALI वली (ع - مذ)

1. स्वामी (Swāmi) (سوامی) मालिक (Mālik) (مالک)

2. उत्तराधिकारी (Uttarādhikāri) (وارث) वारिस (Vāris) (اتراذھیکاری)

3. अभि भावक (Abhi bhāvak) (ابهی) सर परस्त (Sar parast) (سرپرست)

4. ऋषि (Rishi) (رشی) मुनि (Muni) (مونی) वली अल्लाह (Vali allāh) (ولی اللہ)

5. ईश्वर का एक नाम (Īshwar ka ek nām) (ایشور کا ایک نام)

ولی عهد (ع - مذ)

VALI-AH,D वली अहद

युवराज (Yuvarāj) (یوراج) महा राज-कुमार (Maha rāj kumār) (مہا راج کمار) जा नशोने तख्त (Jānashōne takht) (جاناشون تخت)

VALÍMA विलीमा (ع - مذ)

विवाह भोज (Vivāh bhoj) (ویواہ بھوج) वह खाना जो व्याह के बाद दूल्हा की तरफ से दिया जाता है (Voh khāna jo byāh ke bād dūlha ki taraf se diya jāta hai) وہ کھانا جو بیاہ کے بعد دولہا کی طرف سے دیا جاتا ہے

ولی نعمت (ع - مذ)

VALI-NEMAT वली नेमत

पालन पोषण करने वाला (Pālan

2. अभि भावकता (Abhi bhāvakata) (ابهی بھاوکنا) सर परस्ती (Sar parasti) (سرپرستی)

3. ऋषि या मुनि का पद (Rishi ya muni ka pad) (رشی یا مونی کا پد) वली का दर्जा (Vali ka darja) (ولی کا درجہ)

4. पर राष्ट्र (Par rāshtr) (پوراشر) गैर मुल्क (Ghair mulk) (غیر ملک) ان معدون میں پہلے افغانستان اور ایران سے مراد ہوتی تھی اب یورپ خاص کر انگلستان سے مراد ہوتی ہے

VILÁYATI विलायती (ع - ص)

1. वैदेशिक (Vaideshik) (ویدیشک) गैर मुल्क का (Ghair mulk ka) (غیر ملک کا)

2. ईरानी या अफगानी लोग (Irāni ya Afghāni log) (ایرانی یا افغانی لوگ)

3. योरुप या अम्रीका का (Europe ya America ka) (یورپ یا امریکہ کا)

VALAD वलद (ع - مذ)

पुत्र (Puttr) (پوتر) आत्मज (Ātmaj) (آتمج) बेटा (Beta) (بیٹا)

والد الزنا (ع - مذ)

VALADUZ-ZINA वलदुञ्जिना

जारज (Jāraj) (जारج) संकर (Sankar) (سنگر) दोगला (Doghala) (دوغلہ)

VAL,VALA वल्वला (ع - مذ)

उत्साह (Utsāh) (اتساہ) उमंग (Umang) (حوصلہ) हौसला (Hausala) (امدگ)

(Jis ki bunyád vahm par ho جسکی
بے بنیاد وہم پر ہو
bunyád بے بنیاد)

VAH,MI वहमी (ع - ص) وہمی
भ्रमी (Bhrami) शक्ती मित्राज
(Shak, ki mizáj शक्ती मित्राज)

VÍRÁN वीरान (ف - ص) ویران

1. निर्जन (Nirjan) जन शून्य
(Jan shún, nya جن شونیہ)
غیر آباد (Ghair ábád)
2. भग्न (Bhagn) ध्वस्त (Dhwast)
मुन्हदिम (Munhadim)
उजाड़ (Ujáṛ) (منهدم)
3. बंजर (Banjar) ऊसर (Úsar)
वह जमीन जो खेती के काम में
न आ सके (Voh zámín jo kheti
ke kám men na sáke وہ زمین جو
کھیتی کے کام میں نہ آسکے)

VÍRÁNA वीराना (ف - مذ) ویرانہ

1. निर्जन स्थान (NirJan isthán)
उजड़ा हुआ मकाम
(Ujṛa hua maqám)
जंगल (Jangal) विपिन
(Vipin) بن بن (Ban)

ویرانہ نشین (ف - ص)

VIRÁNA-NASHÍN वीराना नशीन

बन बासी (Ban bási) जंगल
में रहने वाला (Jangal meṛ rahne vála)
जंगल में रहने वाला

VÍRÁNI वीरानी (ف - م) ویرانی

1. उजाड़ पन (Ujáṛ pan) (اجاز پن)

poshan karne vála पालन पोशन کرنے والا
(Nematen dene) नेमतें देने वाला
vála (نعمتیں دینے والا)

VAH,HÁB वहहाब (ع - مذ) وہاب

1. बहुत बख्शिश करने वाला (Bahut
bakhshish karne vála) بہت
(بخشش کرنے والا)
2. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek
nám) ایشور کا ایک نام

VAH,HÁJ वहहाज (ع - ص) وہاج

प्रकाश मान (Prakásh mán) پرکاش
(Jyotir mai) ज्योतिर्मय (मान)
(Raushan) रौशन

VAH,B वहब (ع - مذ) وہب

दान (Dán) अनुदान (Anudán)
(अनुदान) बख्शिश (Bakhshish)
(بخشش)

VAH,BI वहबी (ع - ص) وہبی

1. अनुदत्त (Anudatt) बख्शा
हुआ (Bakhsha hua) (بخشا ہوا)
2. ईश्वर दत्त (Íshwar datt) (ایشور دت)
खुदा दाद (Khuda dád) (خدا داد)

VAH,M वहम (ع - مذ) وہم

1. भ्रम (Bhram) भ्रांति (Bhránti)
(वसवसा) वसवसा (Vasvasa) (بھرانٹی)
2. संदेह (Sandeh) आशंका
(Áshanka) शक (Shak) (اشکا)

وہم اساس (ع - ص)

VAH,M-ASÁS वहम असस

भ्रम मूलक (Bhram múlak) بھرم
जिस की बुन्याद वहम पर हो (مولک)

3. उदासी (Udāsi) उदासीनता
(Udāsīnata) (اداسینتا)
4. अस्त व्यस्तता (Ast vyastata) است
(अब्तरी) (Abtari) (ویستتا)

बरबादी (Bar bādi)

2. अशोभा (Ashobha) बे
(Be raunaqi) (دونقی)

8

2. नेता (Neta) पेशवा (Peshva)
(لیڈر) (Leader) (پیشوا)
HÁRIB हारिब (ع - ص)
पलायक (Paláyak) भागने
वाला (Bhágne vála)
हारुत फन (ع - ص)

HÁRÚT-FAN हारुत फन
ऐंद्र जालिक (Andr jálik)
तांत्रिक (Tántrik) जादूगर
(Jádúgar)

- HÁRÚNI हारुनी (ع - ص)
1. अवशा कारी (Avag,gyg kári)
ना फरमान (Na farmán)
(نا فرمان)
2. उद्दंड (Ud,dand) सर कश
(Ser kash)

HÁZIM हाज़िम (ع - ص)
पाचक (Páchak) पचाने वाला
(Pacháne vála) हضم करने
वाला (Hazm karne vála)

HÁZIMA हाज़िमा (ع - ص)
1. पाचन शक्ति (Páchan shakti)
हضم करने की शक्ति (Hazm
karne ki quvvat)

HÁTIF हातिफ (ع - ص)

1. स्वर्ग दूत (Swarg dút)
फ़िरिश्ता (Firishta)
2. आकाश वक्ता (Ákásh vakta)
गैबी फ़िरिश्ता (Ghaibi firishta)
(غیبی فرشته)

HÁJI हाजी (ع - ص)
निंदक (Nindak) हजो करने
वाला (Hajo karne vála)
(هجو والا)

HÁDIM हादिम (ع - ص)
ध्वंसक (Dhwansak) नाशक
(Náshak) बरबाद करने वाला
(Barbád karne vála)
हادم الذات (ع - ص)

HÁDIMUL-LAZ,ZÁT हादिमुल लज्जात
यमराज (Yamráj) यमदूत
(Yemdút) मलकुल मौत
(Malakulmout)

HÁDI हादी (ع - ص)
1. सदुपदेशक (Sadupdeshak)
हिदायत करने वाला
(Hidáyat karne vála)
(هدایت والا)

ka gabra kharal aur us ka mūsala
دورائیں کوٹنے کا لوهے کا گہرا کھول اور
ہیمام دستا (Himám
dasta همام دستہ)

HÁVIYÁ ہاویہ (ع - مذ)
مہا نرک (Mahá narak)
نرک کا سب سے نیچے کا درجہ (Narak
ka sab se niche ka darja
نرک کا سب سے نیچے کا درجہ)

HÁIL ہائل (ع - ص)
1. بھانکر (Bhayankar)
بھانک (Bhayának)
ہولناک (Haulnák)
2. پرنڈ (Prachand) تیر (Tír)
بھت تیز (Habut tez)
3. تراسک (Trásak) ڈرانے
والا (Daráne vála)

HUBÚT ہبوط (ع - مذ)
ऊपर سے नीचे आना (Úpar se niche ána)
اوپر سے نیچے آنا (Utar na)
اترنا

HFBÁ ہبہ (ع - مذ)
دان (Dán) بکھشش (Bakhshish)
بخشش

ہبہ نامہ (ع - مذ)

HIBA-NÁMA ہبہ نامہ
دان پتر (Dán patir) بکھشش
نامہ (Bakhshish náma)
بخشش نامہ

2. پاچن کریا (Páchan kriya) پاچن
ہضم کرنے کا عمل (Hazzm
karne ka amal)

HÁLIK ہالک (ع - ص)
ہنسک (Hinsak) مار ڈالنے
والا (Már dálne vála)

HÁLA ہالہ (ف - مذ)
1. منڈل (Mandal) घेरा (Ghera)
داہرا (Dáera)
2. چندر بیمب (Chandr bimb)
چندر منڈل (Chandr mandal)
وہ گھیرا جو چاند کے
چاروں طرف پڑتا ہے (Voh ghera
jo chánd ke cháron taraf parta
hai wo ghaira jo chand ke
charon taraf parta hai)

HÁMÚN ہامون (ف - مذ)
کانن (Kānan) کانن (Van)
جنگل (Jangal)

HÁN ہان (ف - جملہ تلمیذہ)
ساوہان (Sáavadhán) خبر
دار (Khabar dár) ہوشیار
(Hoshyár)

HÁVAN ہاون (ف - مذ)
اولکھالی (Ulúkhali) اوکھالی
(Okhali)

ہاون دستہ (ف - مذ)

HÁVAN-DASTA ہاون دستہ
دواہ کٹنے کا لوهے کا گہرا خورل اور
داس کا مٹنہ (Daváen kútne ka lohe)

HUJÚM हुजूम (ع - مذ) هجوم

1. जन समूह (Jan samúh) (جن سموه) भीड़ (Bhīṛ) मज्मा (Majma) (مجمع)

2. प्राचुर्य (Prāchurra) (پراچوری) बहुतात (Bahutāt) इफ्रात (Ifrát) (افراط)

هجو ملیح (ع - مٹ)

HAJ,VE-MALÍH हज्वे मलीह

- व्याजनिंदा (Vyāj ninda) (ویاج نندا)
ऐसी हज्व जो ऊपर से तारीफ जान पड़े
(Aisi haj, v jo úpar se taríf ján pāre
(ایسی هجو جو اوپر سے تعریف جان پڑے)

HADÁYA हदाया (ع - مذ) هدایا

- هدیه کی جمع
तुहफे (Tohfe) (تھفے) भेंटें (Bhenten) (بھینٹیں)

HIDÁYAT हिदायत (ع - مٹ) هدايت

1. निदेश (Nidesh) (निदेश) अनुदेश (Anudesh) (अनुदेश) राह नुमाई (Ráh numáyi) (راه نمائی)
2. दीक्षा (Dīkṣha) (दीक़छा) तलक़ीन (Talqīn) (تلقین)
3. आदेश (Ādesh) (आदेश) हुकम (Hukm) (حکم)

هدایت کار (ع - ص)

HIDÁYAT-KÁR हिदायत कार

- निदेष्टा (Nideshta) (निदेशता) करने वाला (Hidáyat karne vála) (هدایت کرنے والا)

یہ بتانے والا کہ ایسا ایسا کرو

HAT,K हटक (ع - مٹ) هتك

- अपमान (Apmán) (ايمان) अनادر (Anádar) (انادر) बेइज्जती (Be izzati) (بے عزتی)

HIJR हिज्र (ع - مذ) هجر

- वियोग (Viyog) (वियोग) विरह (Virah) (विरह) जुदाई (Judáyi) (جدائی) फिराक (Firáq) (فراق)

HIJRÁN हिज्रान (ع - مذ) هجران
'दिकهو' هجر

هجران نصیب (ع - ص)

HIJRÁN-NASÍB हिज्रान नसीब

- विरह संतप्त (Virah santapt) (ورہ سن تپت) जिसके भाग्य में वियोग ही वियोग हो (Jis ke bhágya men viyog hi viyog ho) (جس کے بھاگیا میں वियोग ही वियोग हो)

HIJRAT हिज्रत (ع - मٹ) هجرت

- स्वदेशत्याग (Swadesh tyág) (سودیش) तर्कवतन (Tarke vatan) (تربک وطن) (Pravás) (پرواس) (प्रवास)

HAI,V हज्व (ع - مذ) هجو

- निंदा (Ninda) (नंदा) बुराई (Buráyi) (برائی) हजो (Hajo) (هجو)

HAI,V-GO हज्व गो (ع - मट) هجو گو

- हज्व के शेर कहने वाला शाइर (Haj, v ke sher kahne vála sháir) (هجو کے شعر هجو والا شاعر)

2. نذر (Nazr) پش کاش (Pesh
kash پیسکش) سمرپن (Samarpān
سمرن)

HAZAYÁN ہزایان (ع - مذ)

1. वह अनर्थक और असंबद्ध बातें जो
बीमार बेहोशी या बुखार की तेज़ी के
समय बकता है (Vohanarthak aur
asembad, dh bāten jo bīmār beho-
shi ya bukhār ki tezi ke samai
baktā hai وہ ازرتھک اور اسمبدھ
باتیں جو بیمار بے ہوشی یا بخار
کی تیزی کے سبب بکتا ہے)

2. बकवास (Bakvās) अनर्गल
प्रलाप (Anargal pralāp) अनर्गल
پرلاپ

یہ لفظ اردو میں 'ب' کے زور اور 'ا' کے سکون سے بولا جاتا ہے

ہزایان سرا (ع - ص)

HAZAYÁN-SARA ہزایاں سرا
अनर्गल वादी (Anargal vādi) अनर्गल
پرلاپی (Pralāpi) (Prāpi) (Prāpi)
बकवासी (Bakvāsi) (Bakvāsi)

ہزایان سرا ئی (ع - ص)

HAZAYÁN-SARÁYI ہزایاں سرائی
प्रलाप (Pralāp) मिथ्या वाद
(Mith, thya vād) (Mith, thya vād)
(Bakvās) (Bakvās)

HAR हर (ف - ص) हर
प्रति (Prati) हर एक (Har ek)
(Har ek)

ہدایت نامہ (ع - مذ)

HIDÁYAT-NÁMA ہدایت نامہ
निदेश पत्र (Nidesh patr) निदेश
वह काराग जिसमें हिदायतों की तफसील
दर्ज हो (Voh kághaz jis meñ hidá-
yatn ki tafsíl darj ho وہ کاغذ جس
میں ہدایتوں کی تفصیل درج ہو)

HADAR ہدر (ع - مذ) کسی کے مار ڈالنے کو جاہز قرار دینا
(Kisi ke mār dālne ko jāiz qarār dena
(کسی کے مارڈالنے کو جائز قرار دینا)

HADAF ہدف (ع - مذ) लक्ष्य (Lak, chhya) निशाना
(Nishāna) वह जगह जहाँ
निशाना लगाया जाये (Voh jagah jahān
nishāna lagāya jāe وہ جگہ جہاں
نشانہ لگایا جائے)

هدف ملامت (ع - مذ)

HADAFE-MALÁMAT हदफे मलामत
वह आदमी जिसपर हर तरफ से मलामत
की बौछार हो (Voh ādami jis par har
taraf se malāmat ki bauchhār ho
وہ آدمی جس پر ہر طرف سے ملامت
کی بوجھار ہو)

HUD HUD हुद हुद (ع - مذ) एक कलगी वाली छोटी चिड़िया (Ek
kalghī vāli chhotī chīriya) ایک کلگی
والی چھوٹی چڑیا

HAD, YA हदया (ع - مذ) 1. उपहार (Uphār) भेंट (Bhent)
(Uphār) (Bhent) (Bhent)

تاوان (Táván) वह रकम जो किसी काम के नुकसान के संबंध में दी जाए (Voh raqam jo kisi kám ke nuqsán ke sambandh men di jáo) وہ رقم جو کسی کام کے نقصان کے سمبندھ (میں دی جاے)

HAR-JÁYI हरजाई (ف - ص) हरजाई

1. वह जो हर जगह मारा मारा फिरे (Voh jo har jagah mára mára phire) (وہ جو ہر جگہ مارا مارا پھیرے)
2. वह स्त्री जो किसी एक से संबद्ध न हो (Voh istri jo kisi ek se sambaddh na ho) (وہ استری جو کسی ایک سے سمبद्ध نہ ہو)
3. बे मुरवत (Be muravvat) (بے مروت) बे वफा (Be vafa) (بے وفا)

HAR-CHAND हरचंद (ف - ص) हरचंद

1. अत्यधिक (Attyadhik) (अतिधक) बहुतेरा (Bahutera) (بہتیرا) (Bahut ziyáda) (بہت زیادہ)
2. यद्यपि (Yad,dyapi) (यदपि) अगर चे (Agar che) (اگرچہ)

हردल عزیز (ع - ص)

HAR-DIL-AZÍZ हर दिल अजीज़

- लोकप्रिय (Lok ap,priya) (لوکپریہ)
जन प्रिय (Janap,priya) (जनप्रीय)
जिसे सब चाहें (Jise sab cháhen) (جسے سب چاہیں)

HAR-DAM हरदम (ف - ص) हरदम

1. प्रति क्षण (Prati chhan) (प्रतिक्षण) प्रति पल (Prati pal) (प्रतिपल)
हर लम्हा (Har lam,ba) (हरलम्हा)

هرآئینه (ف - ص)

HAR-ÁINA हरआइना

1. निश्चय (Nishchayi) (निश्चय) अवश्य (Avash,shya) (اوشیہ) यकीनी (Yaqini) (یقینی)
2. विशतापूर्ण (Vivaslata purn) (विशतापूर्ण) दोस्त (Dost) नाचार (Náchar) (ناچار)

हरास (ف - م) हिरास

- त्रास (Tras) (تراس) भा (Bhai) (بہ)
डर (Dar) (دَر)

हरासां (ف - ص) हिरासां

1. त्रस्त (Trast) (ترست) भयभीत (Bhai bhít) (بہبہمت) डरा हुआ (Dara hua) (درا ہوا)
2. हताश (Hatash) (هتاش) निराश (Nirash) (نراش) मायूस (Máyus) (مایوس)

HIRÁVUL हिरावुल (म - त) हर اول

- सेनाग्र (Senágr) (سیناگر) फौज की वह टुकड़ी जो सेना के आगे आगे चलती है (Fauj ki voh tukri jo sena ke áge áge chalti hai) (فوج کی وہ ٹکڑی جو سینا کے آگے آگے چلتی ہے)

HARJ हरज (ع - م) हरज

1. हानि (Háni) (हानी) क्षति (Chhati) (क्षति) नुकसान (Nuqsán) (نقصان)
2. बाधा (Bádha) (بادہ) खलल (Khalal) (خلل) गड़बड़ (Gar bar) (گڑبڑ)

HARJÁNA हरजाना (म - त) हरजानہ

- क्षति पूर्ति (Chhati purti) (क्षतिپوری)

ہزل گو (ع - ف - ص)

HAZL-GO ہزل گو

وہ کوی جو ہنسی مزا کر کے ایسی شاعری کرتا ہے جس میں آشلیلاتا ہو (Voh kavi jo hansi mazāq ki aisi shā'iri karta hai jis men ashilāta ho وہ کوی جو ہنسی مذاق کی ایسی شاعری کرتا ہے جس میں آشلیلاتا ہو)

HAZÍMAT ہزیمت (ع - مٹ)

پرابھ (Prābhav) ہار (Hār) شیکست (Shikast)

ہزیمت خوردہ (ع - ف - ص)

HAZÍMAT-KHURDA ہزیمت خوردہ

پرا بھت (Parābhūt) ہارا ہوا (Hāra hua) شیکست خوردہ (Shikast khurda)

HAST ہست (ف - مٹ)

1. آستیتو (Astittwa) ہستی (Hasti) ہجڑ (Vujūd)

2. جیون (Jīvan) زندگی (Zindagi)

3. آستی (Asti) ہے (Hai)

HASTI ہستی (ف - مٹ)

1. آستیتو (Astittwa) ہجڑ (Vujūd)

2. جیون (Jīvan) حیات (Hayāt)

3. پرائی ورج (Prāni varg) مخلوق (Makhlūq)

ہزارداستان (ف - مٹ)

HAZÁR-DÁSTÁN ہزار داستان

ایک प्रकार کی بول بول جو بہت سی بولیاں بول سکتی ہے (Ek prakār ki bul-bul jo bahut si boliyān bol sakti hai ایک پرکار کی بول بول جو بہت سی بولیاں بول سکتی ہے)

ہزارہا (ف - ص)

HAZÁR, HA ہزار ہا

سہاروں (Sahasron) ان گنت (An ginat) شمار (Be shumār)

HUZÁL ہزال (ع - مذ)

چھینتا (Chhínata) دھلنا (Durbalata) پان (Dubla pan)

HIZAB, R ہیزاب (ع - مذ)

سنگھ (Singh) ویاغر (Vyághr) شیر (Sher)

HAZAJ ہزاج (ع - مٹ)

اردو کا ایک ہزاج جس میں 'یغ' کا ایک ہزاج ہے [ISS] آٹا بار آٹا ہے 'مغای' 'آٹہ بار آٹا ہے'

HAZL ہزل (ع - مٹ)

1. آشلیلاتا (Ashlilata) فکڑ پان (Phak, kar pan) 2. ہنسی مزا کر (Hansi mazāq) تمارکھور (Tamaakhur)

HUSHYÁR هُشیار (ف - ص) هُشیار کا مخفف دیکھو 'هوشیار'

HAZM هضم (ف - ص) هضم
پچن (Pachan) پاک (Pák)
(ان پاک Ann pák) اُन्न پاک
پٹ مں گِیژا کا هضم ہونا (Pet men
ghiza ka hazm hona) پٹ مں
غذا کا هضم ہونا

HAFT هفت (ف - ص) هفت
سات (Sát) سات (سپٹ Sapt)

هفت اقلیم (عف - مٹ)

HAFT-IQLÍM هفت اقلیم

1. سات महाद्वीप (Sapt maha dwíp) ساتوں برہادویپ
(Sáton barre ázam) ساتوں برہادویپ
2. سامست संसार (Samast sansár) ساری دُنْیا
(Sári dunya) ساری دُنْیا

هفت خواں (ف - مڈ)

HAFTKHAÂN هفت خواں

1. बहुत कड़ी मंज़िल (Bahut kaṛī manzil) بہت کڑی منزل
2. बहुत कठिन काम (Bahut kathin kām) بہت کٹھن کام

هفت قازم (عف - مڈ)

HAFT-QULZUM هفت قُلْزُم

سات महा सागर (Sapt mahasāgar) ساتوں بھڑا ساگر
(Sáton bahre ázam) ساتوں بھڑا ساگر

4. ہکیقٹ (Haqíqat) بیسات
(Bisát) بیسات

5. مِجال (Majál) تاج (Táb)
(تاب)

6. سَنسار (Sansár) دُنْیا
(Dunya) دُنْیا

هستی جاوداں (ف - مٹ)

HASTI-E-JÁVIDÁN هستی جاویداں
اُمر جِوَن (Amar jivan) اُمر جِوَن
ہمیشہ کی جِیدگی (Hamesha ki zindagi)
ہمیشہ کی زندگی

هستی فانی (عف - مٹ)

HASTI-E-FÁNI هستی فانی

چھان بنگور جِوَن (Chhan bhangur
jivan) چھان بنگور جِوَن
چند دین کی جِیدگی (Chand dīn ki zindagi)
چند دن کی زندگی

هستی موہوم (عف - مٹ)

HASTI-E-MAUHÚM هستی موہوم
دیکھو 'هستی فانی'

هشاش (ع - ص)

HASH,SHÁSH ہشاش

پراسنن مِرُکھ (Prasann rukh) پراسنن مِرُکھ
پُرُکھ (Prabhull) پُرُکھ
خُش و خُرم (Khusho khuram) خوش و خرم

اردو میں یہ لفظ تنہا استعمال
نہیں ہوتا بلکہ ہشاش کے ساتھ آکر
ہشاش ہشاش بولا جاتا ہے

HASHT ہشت (ف - ص) ہشت
آٹھ (Áth) آٹھ (Asht)

هلال نو (ف - ع)

HILÁL-E-NAU हिलाले नौ

बालेंदु (Bālundu) बाल चंद्र
(Bāl chandr) पहले दिन का
चाँद (Pahle din ka chāud) دن پہلے
का चाँद

HALÁHIL हलाहिल (फ - म)

1. हलाहल (Haláhal) काल कूट
(Kál kút) ऐसा जहर
जिस का इलाज न हो सके (Aisa
zahr jis ka iláj na ho sake) ایسا زہر
جس کا علاج نہ ہو سکے
2. घातक (Ghátakh) मोह लिंक
(Mohlik) (مہلک)

HAM(M) हम (म) (ع - م)
मनस्ताप (Manastáp) खेद
(Khed) गम (Gham) (غم)
रंज (Ranj) (رنج)

HAM हम (फ - سابقہ)

1. भी (Bhi) नीज़ (Níz) (نیج)
2. बिसी संज्ञा के पहले आकर किसी कार्य
में शिर्षत ज़ाहिर करने या बराबरी के
लिए आता है जैसे 'हमकलाम' या
'हम सर' (Kisi sangya ke pahle ákar
kisi kárya meṁ shirkat karne ya
barábari ke liye áta hai jaise
"ham kalám" ya "ham sar")
کسی سنگیا کے پہلے آکر کسی
کاروبار میں شرکت ظاہر کرنے یا
برابری کے لئے آنا ہے جیسے
'ہم کلام' یا 'ہم سر'

هفت کشور (ف - م)

HAFT-KISHVAR हफत किश्वर
دیکھو 'هفت اقلیم'

HAFTA हफता (फ - म)

1. सप्ताह (Saptáh) सात दिन की
मुद्दत (Sát din ki muddat) سات دن
(کی مدت)
2. शनिवार (Shani vár) سنی وار
चर (Saníchar) (سنیچر)

HAFÁVÁT हफवात (ع - م)

मिथ्या गल्प (Mith,thya galp) متھیا
बकवास (Bakvás) बेहूदा
वातें (Behúda bāten) بیہودہ باتیں

HALÁK हलाक (ع - م)

1. इनन (Hanan) बध (Badh)
(قتل) कत्ल (Qatl) (بدھ)
2. बधित (Badhit) मकतूल
(Maqtúl) (مقتول)
3. मरण (Maran) मौत (Maut)
(मوت)
4. मृत (Mrit) मुर्दा (Murda)
(मरा हुआ) (Mera hua) (مردہ)

HALÁKAT हलाकत (ع - م)

1. बध (Badh) कत्ल (Qatl) (بدھ)
2. मरण (Maran) मौत (Maut)
(मوت)
3. परिश्रम (Prish,shram) मेहनत
(Mehnat) (پرشورم)

HILÁL हलाल (ع - म)

नव चंद्र (Nav chandr) نوچندر
नयाचाँद (Naya chānd) نیاچاند

ہم بستری (ف - مٹ)

HAM-BISTARI ہم بستر

سہवास (Sahvās سے واس) سمبھوگ (Sambhog سمبھوگ) مباحشرت (Mubāsharat مباحشت)

ہم پایہ (ف - ص)

HAM-PĀYA ہم پایا

تولیا پد (Tullya pad تلہ پد) سامان (Samān درجہ رکھنے والا) ہم مرتبہ (Ham martaba ہم مرتبہ)

ہم پلہ (ف - ص)

HAM-PALLA ہم پللا

1. تولیا (Tullya تلہ) سامان (Samān برابر) (Barābar برابر)
2. برابر کی ٹکڑ کا (Barābar ki takkar ka برابر کی ٹکڑ) (جور جور)

ہم پھلو (ف - ص)

HAM-PAHLU ہم پھل

پارشوورتی (Pārsbwa varti پارشوورتی) پاس بٹھانے والا (Pās baitl ne vāla پاس بٹھانے والا) پھل نشتی (Pāhlu nashīn پھلونشتی)

ہم پشہ (ف - ص)

HAM-PESHA ہم پشا

سہ ویاہری (Sah vyavāri سہ ویاہری) ایک جیسا روزگار کرنے والے (Ek jaisa rozgār k'rne vāle ایک جیسا روزگار کرنے والے)

ہم آغوشی (ف - مٹ)

HAM-ĀGHOSHI ہم آغوشی

آلینگن (Ālīngan آلنگن) آنک مال (Ankmāl آنک مال) بگل گیر ہونا (Baḡhal gīr hona بگل گیر ہونا)

ہم آہنگ (ف - ص)

HAM-ĀHANG ہم آہنگ

سہ مات (Sahmat سہ مات) ہم راے (Ham rāe ہم راے) متفق (Muttāfiq متفق)

ہما (ف - مذ)

ہما (HUMA ہما) ایک کلیت پرستی جس کے لیے پرسدہ ہے کہ جس کے سر پر بیٹھ جانا ہے وہ بادشاہ ہو جاتا ہے اور وہ عہدیاں کھاتا ہے

ہمایوں (ف - ص)

1. شوم (Stubh شوم) منگل مہ (Mangal mai منگل مہ) کاری (Ka'ālān kāri کاری) مبارک (Mubārak مبارک)
2. مغل خاندان کا ایک پرسدہ بادشاہ (Mughal khāndān ka ek presid,dh bādsbāh مغل خاندان کا ایک پرسدہ بادشاہ)

ہمت پست کرنے والا (Him-mat past karne vála ہمت پست کرنے والا)

ہمت شکنی (عف - مٹ)

HIM,MAT-SHIKANI ہمت شکنی
اتساہ بھگ (Utsáh bhang اتساہ بھگ)
ہمت توڑنا (Himmat toṛna ہمت توڑنا)

ہمت ور (عف - ص)

HIM,MAT-VAR ہمت ور
اتساہی (Sáhasi اتساہی)
ہمت والا (Hausale اتساہی) (Utsábi اتساہی) (Hausale vála حوصلے والا)

ہم جماعت (عف - ص)

HAM-JAMÁ,AT ہم جماعت
1. سہاٹی (Sah páthi سہاٹی) سہا-
دھیائی (Sahádhi,dhyáyi سہادھیائی)
ہم سبق (Ham sabaq ہم سبق)
2. سہا واری (Sah vargiya سہا واری)
ایک واری (Ek vargiya ایک واری)
ایک طبقے کے (Ek tabqé ke ایک طبقے کے)

ہم جنس (عف - ص)

HAM-JINS ہم جنس
1. ایک لنگ (Ekling ایک لنگ) 'نر'
یا 'مادہ' کسی ایک جنس کا ('Nar'
ya 'máda' kisi ek jins ka 'نر'
'مادہ' کسی ایک جنس کا)

2. ہم بزرگ (Sam vayask ہم بزرگ)
برابر کی عمر کا (Baráb ur ki umr ka برابر کی عمر کا)

HIM,MAT ہمت (ع - مٹ)

1. اتساہ (Sáhas اتساہ) اتساہ
(Utsáh اتساہ) ہمت والا (Hausala حوصلہ)

2. ویرتا (Vírata ویرتا) ہمت والا (Baháduri بہادری)

3. دھرتاتا (Dhrishtata دھرتاتا) دھرتائی (Dhitáyí دھرتائی) بے باکی (Be-báki بے باکی)

4. شکتی (Sha'tti شکتی) طاقت (Táqat طاقت)

5. املگ (Umag املگ) وولوا (Val vala وولوا)

HAMTA ہمتا (ف - ص)

سامان (Samán سامان) توتلی (Tullya توتلی)
میتل (Misl میتل)

ہمت افزا (عف - ص)

HIM,MAT-AFZA ہمت افزا
اتساہ واربھک (Utsáh vardhak اتساہ واربھک)
ہمت افزائی کرنے والا (Himmat afzáyi karne ála ہمت افزائی کرنے والا)

ہمت افزائی (عف - مٹ)

HIM,MAT-AFZÁYI ہمت افزائی
پروٹساہن (Protsáhan پروٹساہن)
ہمت افزائی (Hausa' a baḥhána ہمت افزائی)

ہمت شکن (ف - ص)

HIM,MAT-SHIKAN ہمت شکن
اتساہ بیدی (Utsáh bi edī اتساہ بیدی)

2. सह वास (Sah vās सहवास) हम
संभोग (Sam bhog संभोग) हम
बिस्तरी (Ham bistari हमबिस्तरी) .

هم خیال (ع - ص)

HAM-KHAYÁL हम खयाल

1. सहमत (Sahmat सहमत) एक
मत (Ek mat एकमत) हमराय
(Ham ráo हमराए)
2. सह धर्म (Sah dharm सहधर्म) हम
सहपंथ (Sah panth सहपंथ) हम
मशरब (Ham mashrab हमمشراب)

HAM-DARD हम दर्द (ف - ص)

- सहानुभूति कर्ता (Sahānu bhūti karta
सहानुभूतिकर्ता) राम गुसार (Gham
gusār रामगुसार)

هم دردی (ف - م ث)

HAM-DARDI हम दर्दी

- सहानु भूति (Sahānu bhūti सहानु
संवेदना (Samvedana संवेदना) भूति
दर्द मंदी (Dard mandi दर्दमंदी)

هم دست (ف - ص)

HAM-DAST हम दस्त

1. मित्र (Mitr मित्र) दोस्त (Dost
دوست)
2. तुल्य (Tullya तुल्य) समान (Samān
(Barābar برابر) बराबर (Samān
سان)

هم دگر (ف - ص)

HAM-DIGAR हम दिगर

- अन्योन (An,nyon अन्योन) परस्पर
(Paraspar परस्पर) आपस में (Āpas
meu आपस में) बाहम (Bāham बाहम)

3. सहजातीय (Sah jātiya सहजातीय)
एक खानदान का (Ek kbāndān ka
एकखानदान का)

هم جوار (ع - ص)

HAM-JIVÁR हम जिवार

- प्रतिवासी (Prati vāsi प्रतिवासी)
प्रतिवेशी (Prati veshi प्रतिवेशी)
पड़ोसी (Paṛosi पड़ोसी)

هم چشم (ف - ص)

HAM-CHASHM हम चश्म

1. मित्र (Mitr मित्र) दोस्त (Dost
دوست)

2. तुल्य पद (Tullya pad तुल्यपद)
हम रुत्बा (Ham rutba हमरुत्बा)

هم خانه (ف - ص)

HAM-KHĀNA हम खाना

- सह निवासी (Sah nivāsi सहनिवासी)
सह निकेत (Sah niket सहनिकेत)
किसी के साथ एक घर में रहने वाला
(Kisi ke sāth ek ghar me rahne vāla
(Kisi ke sāth ek ghar me rahne vāla
किसी के साथ एक घर में रहने वाला)

هم خواص (ع - ص)

HAM-KHAVÁS हम खवास

- तुल्य लक्षण (Tullya lakchhan तुल्यलक्षण)
सह धर्मा (Sah dharma सहधर्मा)
एक जैसी खासियत वाले (Ek
jaisi khāsiyat vāle एकजैसीखासियत
खासियत वाले)

هم خوابی (ف - م ث)

HAM-KHĀBI हम खाबी

1. सह शय्या (Sah shaiya सहशय्या)
साथ सोना (Sāth sona साथसोना)

सह चर (Sah char सहचर) साथ
सफर करने वाला (Sáth safar karne
vála साथे सफर करने वाला)

2. साथी (Sáthi साथी) साथ रहने
वाला (Sáth rahne vála साथे रहने
वाला)

هم رشته (ف - ص)

HAM-RISHITA हम रिश्ता

1. सगोत्र (Sagottr सगोत्र) स्वजन
(Swajan स्वजन) रिश्तेदार (Rishte
dár रिश्तेदार)
2. सूत्रित (Súttrit सूत्रित) साथ में
नत्थी (Sáth mon nath,thi साथ
मून नत्थी) सुंसलिक (Munsalik
मुंसलिक)

هم ركاب (ف - ص)

HAM-RIKÁB हम रिकाब

1. सवारी के साथ साथ (Savári ke
sáth sáth सवारी के साथे साथे)
2. साथ (Sáth साथ) हम राह (Ham
ráh हमराह)

هم رنگ (ف - ص)

HAM-RANG हम रंग

- सम वर्ण (Sam varn समवर्ण) एक वर्ण
(Ek varn एक) एक से रंग के
(Ek se rang ke एक से रंग के)

HAM-ZÁD हम जाद (फ - म)

1. सह जात (Sah ját सहजात) साथ
पैदा होने वाला (Sáth paida hone
vála साथे पैदा होने वाला)

HAM-DAM हम दम (फ - व)
मित्र (Mitr मित्र) सखा (Sakha सखा)
दोस्त (Dost دوست)

هم دوش (ف - ص)

HAM-DOSH हम दोश

1. समान (Samán समान) बराबर
(Barábar برابر)
2. पार्श्व वर्ती (Párshwa varti पार्श्व
वर्ती) बराबर बैठने वाला (Barábar
baithne vála बराबर बैठने वाला)

هم دیوار (ف - ص)

HAM-DÍVÁR हम दीवार

- प्रति वेशी (Prati veshi प्रतिवेशी)
पड़ोसी (Paṛosi पड़ोसी) हम साया
(Ham sáya हमसाया)

HAM-RÁZ हम राज़ (फ - व)

1. मर्मज्ञ (Marmaggya मर्मज्ञ) राज़ दां
(Ráz dán राज़दान)
2. सखा (Sakha सखा) दोस्त (Dost
दोस्त)

HAM-RÁH हम राह (फ - व)

1. सह चर (Sah char सहचर) सह पंथी
(Sah panthi सहपंथी) सफर का
साथी (Safar ka sáthi सफर
साथी)
2. साथ साथ (Sáth sáth साथे साथे)

هم راهی (ف - م)

HAM-RÁHI हम राही

1. सह पंथी (Sah panthi सहपंथी)

سہا سہا (Sahādh,dhyāyī) ساہا
ساتھ ساتھ پڑھنے والے (Sāth
sāth pāṛhne vāle) ساتھ ساتھ پڑھنے
(والے)

ہم سخی (ف - ص)

HAM-SUKHAN ہم سخی

دیکھو 'ہم زبان'

HAM-SAR ہم سر (ف - ص)

تولیا (Tullya) (سمان Samān) سمان
(برابر Barābar) برابر (نلہ)

HAM-SARI ہم ساری (ف - مٹ)

1. برابری (Samata) (سمتا)
(برابری Barābari)

2. ادا دنتا (Ud,dandata) (سرکشی Sar kashi)
سرکشی

3. برابری کا داوا (Barābari ka da,va)
(برابری کا دعویٰ)

ہم سفر (ع - ص)

HAM-SAFAR ہم سفر

سہچر (Sahchar) (سہچر)

ساہ پانٹی (Sah panthi) (سہ پانٹی)

کرنے والا (Sāth safar karno vāla)

(ساتھ سفر کرنے والا)

HAM-SIN ہم سین (ب - ص)

سام وایسک (Sam vayask) (سم وایسک)

سام سامیک (Sam sāmāyik) (سم سامیک)

وایسک (Vayasth) (وایسک)

ہم عمر (Ham umr) (ہم عمر)

ہم سنی (ف - مٹ)

HAM-SINI ہم سینی

سام وایسکاتا (Sam vayaskata) (سم وایسکاتا)

2. آدمی کا سایا جو امل کے زریع
اس کے بس میں ہو جاتا اور اس کے
ہر حکم کی تامل کرتا ہے (Ādami
ka sāya jo amal ke zariye uske
bas mein ho jāta aur us ke har
hukm ki ta,māl karta hai) آدمی
کا سایہ جو عمل کے ذریعے اس کے
بس میں ہو جاتا اور اس کے ہر
حکم کی تعمیل کرتا ہے

ہم زبان (ف - ص)

HAM-ZABÁN ہم زبان

سہ مات (Sahmat) (سہ مات) ہم ریا
(Ham rái) (ہم ریا) متافیک (Mutta fiq)
(متافیک)

ہم زلف (ف - مڈ)

HAM-ZULF ہم زلف

ساڈھ (Sāḍhu) (ساڈھ) دو سگی بھنوں کے
شاور (Do sagi bahnōn ke shau-
har) (دو سگی بھنوں کے شوہر)

ہم سایگی (ف - مٹ)

HAM-SÁYAGI ہم سایگی

پرتی واس (Prati vās) (پرتی واس)

پرتی ویش (Prati vesh) (پرتی ویش)

پڑوس (Paṛos) (پڑوس)

ہم سایب (ف - ص)

HAM-SÁYA ہم سایا

پرتی واسی (Prati vāsi) (پرتی واسی)

پڑوسی (Paṛosi) (پڑوسی)

ہم سبق (ع - ص)

HAM-SABAQ ہم سبق

سہ پاٹی (Sah pāthi) (سہ پاٹی)

هم صغیر (عف - ص)

HAM-SAFÍR هم سافیر

1. मित्र (Mitr) सखा (Sakha) (همدم) هم دم (Ham dam) (سکھا)
2. एक जैसी बोली बोलने वाली चिट्ठियां (Ek jaisi boli bolne vāli chīṭiyān) (ایک جیسی بولی بولنے والی چٹیاں)

HAM-ASR هم اسر (عف - ص)

- सम कालीन (Sam kālín) (سم کالین)
- एक समय में हाने वाले दो या अधिक आदमी (Ek samaimen hone vāle do ya adbhik ādami) (ایک سمے میں ہونے والے دو یا ادھک آدمی)

هم عمر (عف - ص)

HAM-UMP هم उम्र

- सम वयस्क (Sam vayask) (سم ویسک)
- सम सामयिक (Sam sāmāyik) (سم)
- एक उम्र वाले (Ek umr vāle) (ایک عمر والے)

هم عمری (عف - مٹ)

HAM-UMRI هم उम्री

- समावस्था (Samāvastha) (ساواستھا)
- समवयस्कता (Sam vayaskata) (سم)
- हम सिनी (Ham sini) (هم سینا)
- (سنی)

هم عنان (ف - ص)

HAM-INÁN هم इनान

1. सहचर (Sahchar) (سہچر) هم राहा (Ham ráhi) (هم راحی)
2. मित्र (Mitr) रफीक (Raffiq) (رفیق)

वयस्य भाव (Vayas, sya bhāo) (ویسکنا)

हम उम्री (Ham umri) (هم عمری)

هم شکل (عف - ص)

HAM-SHAKL هم شاکل

- एक रूप (Ek rūp) (ایک روپ) अनु रूप (Anu rūp) (انورूप) तद्रूप (Tadrūp) (تدرूप) तुल्य रूप (Tullya rūp) (تولیہ روپ)
- एक जैसी शकल वाले (Ek jaisi shakl vāle) (ایک جیسی شکل والے)

HAM-SHÍR هم شیر (ف - مٹ)

- भागिनी (Bhagini) (بھگنی) सहोदरा (Sahodara) (سہودرا) बहिन (Bahin) (بھین)
- हम शीरा (Hamshira) (هم شیرا)

هم شیر زاده (ف - مذ)

HAM-SHÍR-ZÁDA هم شیر زادا

- भागिनी सुत (Bhagini sut) (بھگنی ست)
- भागिनेय (Bhāgineya) (بھاگنیہ) भानजा (Bhánja) (بھانجا)

هم شیر ه (ف - مٹ)

HAM-SHÍRA هم شیرا

دیکھو 'هم شیر'

هم صحبت (عف - ص)

HAM-SOHBAT هم سوهبات

1. सभा सद (Sabhásad) (سبھاسد) मुसाहिब (Musáhib) (مصاحب)
2. सहवासी (Sah vási) (سہواسی) मुवा-शरत करने वाला (Mubásherat karne vāla) (مباشرت کرنے والا)

گرفتار کرنے والا (Gufṭaḡu karne vāla)

هم کنار (ف - ص)

HAM-KINÁR هم کینار

آلینگیت (Álingit) بگل گیر
(Bagbal gir) هم آراشوش
(Ham ághosh)

هم مذهب (ع - ص)

HAM-MAZ,HAB هم ماز_هَب

سہ دھرمی (Sah dharmi)
ایک ماز_هَب والے (Ek maz.hab vāle)
ایک مذهب والے

هم معنی (ع - ص)

HAM-MA,NA (NI) هم مانا (نی)

سامانآرتھک (Samánáarthak)
پریاے (Paryáe vāchi)
ایک اর্থ والے شبد (Ek arth vāle shabd)
ایک ارتھ والے شبد

هم مكتب (ع - ص)

HAM-MAK,TAB هم مکتب

سہ پاٹھی (Sah páthi)
بچپن میں ساتھ پڑھے ہوئے (Bach pan men sáth parhe hue)

HAM-NÁM هم نام (ف - ص)

سام نام (Sam nám)
ایک نام والے (Ek nám vāle)

هم نبرد (ف - ص)

HAM-NABARD هم نبرد

پرتی دواندی (Pruti dvanđwi)
مہ (Harif) ہریک (Harif)
مدمقابل (Mad,de muqábil)

HAM-AHD هم اھد (ع - ص) دیکھو 'هم عصر'

هم قدم (ع - ص)

HAM-QADAM هم قدم

سہ چر (Sah char) ساٹی (Sáthi)
(ساتھی)

هم قلم (ع - ص)

HAM-QALAM هم قلم

سام پد (Sam pad) ایک آوہدے
والے (Ek ohde vāle)
هم قوم (ع - ص)

HAM-QAUM هم کؤم

1. سجاتیہ (Sajátiya)
خاندانی (Khándáni)
2. ایک (Ek deshíya)
هم ملوک (Ham mulk)
(هم ملک)

هم قیمت (ع - ص)

HAM-QÍMAT هم قیمت

تولیآرگ (Tullyárg) سام مূল
سام مূল (Sam múlly)
والی چیژے (Ek se dáton vāli chíze)
(ایک سے داموں والی چیزیں)
هم كفو (ع - ص)

HAM-KUF,V هم کوف

سہ گوتر (Sah gottr) جن کے
آپس میں شادی بیاہ ہو سکے (Jin ke ápas men shádi byáh ho sake)
(کے آپس میں شادی بیاہ ہو سکے)
هم كلام (ع - ص)

HAM-KALÁM هم کلام

وآرتا (Vártáláp karta)

همه تن گوش (ف - ص)

HAMA-TAN-GOSH هما تن گوش

सुनने के लिए उत्कंठित (Sunne ke liye
utkanthit سنے کے لیے اٹکنتھت)
उत्कर्ण (Utkarn उत्कर्ण)

HAMA-DÁN هما دان (ف - ص)

1. सर्वज्ञ (Sarvaggya सर्वज्ञ) सर्व
वेत्ता (Sarv vetta सर्ववेत्ता) सर्व
ज्ञाता (Sarv gyāta सर्वज्ञाता) सर्व
कुछ जानने वाला (Sab kuchh jānne
vāla सब कुछ जानने वाला)
2. व्युत्पन्न (Vyutpan,n व्युत्पन्न) सर्व
विद्वत्तम (Vid,dwattam विद्वत्तम)
मुतबद्दिर (Mutabah,hir मुतबद्दिर)

همه صفت موصوف (ع - ص)

HAMA SIFAT-MAUSUF

हिमा सिकत मौसूर

सर्व गुण संपन्न (Sarv gun sampan,n
सर्व गुण संपन्न) सारी सिकतों से
आरास्ता (Sāri sifaton se ārásta सारी
सिकतों से आरास्ता)

HAMA-GÍR हमागीर (फ - व)

सर्व व्यापी (Sarv vyāpi सर्वव्यापी)
सर्व भौम (Śāiv bhaum सर्वभौम)
आलम गीर (Álām gír आलम गीर)

هميشگی (ف - م)

HAMFESHAGI हमेशगी

निरंतरता (Nirantara निरंतरता)
(Niran'arata निरंतरता) दवाम (Davām
دوام)

هم نشین (ف - ص)

HAM-NASHÍN هم نشین

पार्श्व वर्ती (Pārshwa varti پارشورتی)
पार्षद् (Pārshad پارشد) मुसाहिब (Musá-
hib مصاحب)

هم نفس (ع - ص)

HAM-NAFAS हम नफस

मित्र (Mitr मित्र) सखा (Sakha सखा)
दोस्त (Dost دوست)

HAM-NAVA हम नवा (ف - ص)

सहमत (Sab rat सहमत) हम जबां
(Ham zabān هم:بان)

HAM.VÁR हमवार (ف - ص)

समतल (Samtal समतल) चौरस
(Chauras चौरस) मुसत्तह (Musattah
مسطح)

HAM.VÁRA हमवारा (ف - مذ)

निरंतर (Nirantar निरंतर) लगातार
(Lagátār लगातार) मुसलसल (Musal-
sal مسلسل)

هم وطن (ع - ص)

HAM-VATAN हम वतन

सम देशीय (Sam deshīya समदेशीय)
एक वतन वाले (Ek vatan vāle एक
वतन वाले)

HAMA हम (ف - ص)

समग्र (Samagr समग्र) सर्व (Sarv
सर्व)

HAMA-TAN हम तन (ف - ص)

पूरतया (Pūr taya पूरतया) पूरे तौर
से (Pūre taur se पूरे तौर से)

جائی جو بھارت کی پراچین
(نواسی ہے)

ہندوستان (ف - مذ)

HINDOSTÁN ہندوستان

بھارت ورش (Bhārat varsh) بھارت
بھارت (Bhārat) بھارت

ہندوستانی (ف - مذ)

HINDOSTĀNĪ ہندوستانی

1. بھارتیہ (Bhāratīya) بھارت
بھارت (Bhārat nivāsi) بھارت
ہندوستان کا باشندہ (نواسی)
(Hindustān ka bāshinda)
ہندوستان کا باشندہ

2. بھارت کی بھاشا (Bhārat ki bhāsha)
ہندوستان کی بولی (بھارت کی بھاشا)
(Hindustān ki boli)
ہندوستان کی بولی

HINDI ہندی (ف - مذ)

1. بھارتیہ (Bhāratīya) بھارت
بھارت (Bhārat nivāsi) بھارت
ہندوستان کا باشندہ (نواسی)
(Hind ka rahne vāla)
ہندوستان کا باشندہ

2. ہندی بھاشا (Hindi bhāsha)
ناگری (Nāgarī) ناگری (بھاشا)

3. ہندی لپی (Hindi lipi)
دے ناگری (Dev nāgarī) دے ناگری

4. بھارتیہ (Bhāratīya) بھارت
بھارت (Bhārat sambandhi) بھارت
بھارت کا (Bhārat ka)
بھارت کا

HAMESHA ہمیشہ (ف - ص)
ساتت (Satat) نیتھ (Nittya)
سدا (Sada) سدا (Sādaiv) سدا (نیتھ)
دا (Dā,im) دا (سدا)

HANJĀR ہنجر (ف - ص)

1. مارگ (Mārg) پتھ (Path)
رستا (Rasta)
2. پدھتی (Pad,dhati) پدھتی
(Pranālī) ریشا (Ravish)
(دوش)

HIND ہند (ف - مذ)
ہندوستان (Bhārat) بھارت
(Hindustān) ہندوستان

HINDASA ہندسہ (ع - مذ)

1. گنیت (Ganit) گنیت
(Bīj g'nit) ریاضی (بہج گنیت)
(Riāzi) ریاضی
2. سنکھیا (Senkhyā) عدد
(Adad) عدد

ہندسہ دان (ع - ص)

HINDASA-DĀN ہندسہ دان

گنیت (Ganitaggya) گنیت
انک (Ank ganit vetta) انک
ریاضی (Riāzi dān) ریاضی دان

HINDU ہندو (ف - مذ)

ایک دیشہ جاتی جو بھارت کی پراچین
نواسی ہے (Ek vishesh jāti jo bhārat
ki prāchīn nivāsi hai)

3. योग्यता (Yoggyata) कवि-
लीयत (Qábiliyat)

هنرور (ف - ص)

HUNAR-VAR हुनर वर

ديکھو 'هنر مند'

HANGÁM हंगाम (ف - م)
 समय (Samai) काल (Kál)
 वक्त (Vaqt)

HANGÁMA हंगामा (ف - م)

1. भीड़ (Bhīr) जमाव (Jamáo)
 (مجمع) मज्मा (Majma)
2. कोलाहल (Koláhal)
 शोरोगुल (Shoroghul)
3. हाहा कार (Háha kár) कोह-
 राम (Kobráam)
4. धूम धाम (Dhúm dhám)
 हल चल (Hal chal)
5. उपद्रव (Upad,drav)
 बलवा (Balva) दंगा (Danga)
6. सेन द्रोह (Sen droh)
 बगावत (Baghávat)

هنگامه آرائی (ف - م)

HANGÁMA-ÁRÁYI हंगामा आराई

1. युद्ध (Yud,dh) समर (Samar)
 जंग (Jang)
2. उपद्रव (Upad,drav)
 फितना (Fitna) बलवा (Balva)

HUNAR हुनर (ف - م)

1. शिल्प (Shilp) कला (Kala)
 फन (Fan)
2. गुण (Gun) जौहर (Jauhar)
 (جوهر)
3. योग्यता (Yoggyata) कवि-
 लीयत (Qábiliyat)

هنرشناس (ف - ص)

HUNAR-SHANÁS हुनर शनास

गुणग्राही (Gunag,gráhi)
 पारखी (Párákhi) हुनर का
 पहचानने वाला (Hunar ka pah chán-
 ne vála)

هنر مند (ف - ص)

HUNAR-MAND हुनर मंद

1. शिल्प कार (Shilp kár)
 दस्त कार (Dast kár)
2. कला कार (Kala kár) फन कार
 (Fan kár)
3. योग्य (Yoggya) काबिल
 (Qábil)
4. शिष्ट (Shisht) सभ्य (Sabh,
 bhya) बा सलीका (Ba
 salíqa)

هنرمندی (ف - م)

HUNAR-MANDI हुनर मंदी

1. शिल्प कर्म (Shilp karm)
 दस्तकारी (Dast kári)
2. शिष्टता (Shishtata) सलीका
 (Salíqa)

لڈاई کا ہنگاما (Laṛāyi ku
ہنگامہ لڑائی کا)

HANGÁMI ہنگامی (ف - ص)

1. سامئیک (Sámaik) (سامئیک)
وقتہ (Vaṇṭi) (وقتہ)
2. آستہائی (Asthāyi) (استہائی)
آرئیزی (Árizi) (عارضی)

HANÚZ ہنوز (ف - ص)

آدیاپی (Ad,dyāpi) (آدیاپی) (Ab tak) (اب تک) (Ab bhi) (اب بھی)

HAVA ہوا (ع - مٹ)

1. وایو (Váyu) (وات) (Vát) (وات) (Bād) (باد)
2. آچھا (Ich, chha) (آچھا) (Ákánk chha) (آکاکچھا) (Khábish) (خواہش)
3. پربت بادھا (Pret bādha) (پربت بادھا) (Á-eb) (آسب)
4. آپان وایو (Apán váyu) (آپان وایو) (Piyá) (ریاھ)
5. دشا (Dasha) (دشا) (Hálat) (حالت)
6. ہلکا سبندھ (Halka sambandh) (ہلکا سبندھ) (Khafif ta, alluq) (خفیف تعلق)

ہوا باز (ف - ص)

HAVA-BÁZ ہوا باز

وایو یان چالک (Váyu yán chálak) (وایو یان چالک)

ہنگامہ پرداز (ف - ص)

HANGÁMA-PARDÁZ ہنگاما پرداز

اُپدرو (Upad, drav kári) (اُپدرو) (Fasád) (فساد) (phailáne vála) (فساد پھیلانے والا) (Sharárat) (شہارت)

ہنگامہ پردازی (ف - مٹ)

HANGÁMA-PARDÁZI ہنگاما پردازی

اُپدرو کرنا (Upad, drav karna) (اُپدرو کرنا) (Danga) (دنگا) (machána) (مچانا)

ہنگامہ پرور (ف - ص)

HANGÁMA-PARVAR ہنگاما پرور

‘ہنگامہ - پرداز’

ہنگامہ پسند (ف - ص)

HANGÁMA-PASAND ہنگاما پسند

1. آشاانتی (Ashántip, priya) (آشاانتی) (Jise danga fasád pasand ho) (جیسے دنگا فساد پسند ہو)
2. جو چاہتا ہو کہ ہر سہم کوئی نہ کوئی دِل چسپ دھوم دھام رہے (Jo oháhta ho ki har samai koyi na koyi dil chasp dhúm dhám rahe) (جو چاہتا ہو کہ ہر سہم کوئی نہ کوئی دِل چسپ دھوم دھام رہے)

ہنگامہ کارزار (ف - مڈ)

HANGÁMA-E-KÁRZÁR ہنگامہ کارزار

سمر (Samar) (سمر) (Yud, dh) (یوڈ)

ہوا دار (ف - مٹ)

HAVA-DÁR ہوا دار

1. शुभ चिंतक (Shubh chintak شہ شبہ) खैर खाह (Khair kháh) (چلتک) خیرخواہ
2. एक खुली हुई सवारी जिसे कहार उठाते हैं (Ek khuli hui savári jise kahár utháte hain ایک کھلی ہوئی سواری جسے کھار اٹھاتے ہیں) ताम जान (Tám ján) تام جان

ہوا رفتار (عف - ص)

HAVA-RAFTÁR ہوا رفتار

वायु वेग (Váyu veg) शीघ्र गति (Shíghr gati) बाद رفتار (Bád raftár)

HAVÁYI ہوائی (ف - ص)

1. वायु संबंधी (Váyu sambandhi) हवा से मतअल्लिक (Havá se muta,alliq) (وايو ويگ) (سم بندھی) (هواسے متعلق)
2. कपोल कल्पित (Kapol kalpit) गप (Gap) (کپول) (گپ) (کلیت)
3. एक प्रकारकी आतश बाजी (Ek prakár ki álash bázi) (ایک پرکار کی) (آتش بازی)
4. नकली (Naqli) दिखावे का (Dikháve ka) (نقلی) (دکھاوے کا)

جہ سے ہوائی فیر

5. हवा के वेग से चलने वाला (Hava ke veg se chalne vála) (هوا کے ویک سے چلنے والا)

वाला (Haváyi jaház ohaláne vála) (होवائی जहाज चालने वाला)

ہوا پرست (ف - ص)

HAVA-PARAST ہوا پرست

1. अवसर वादी (Avsar vádi) (سواری) (سوار تھی) (Swárathi) मतलब आशना (Matlab áshna) (مطلب آشنا)
2. कामी (Kámi) विषय लोलुप (Vishai lolup) ऐयाश (Aiyásh) (کامی) (ویشے لولوپ) (عیاش)

ہوا خواہ (ف - ص)

HAVA-KHÁH ہوا خواہ

शुभचिंतक (Shubh chintak) शुभेच्छु (Shubhechhu) खैरखाह (Khair kháh) (چلتک) (شہ شبہ) (خیرخواہ)

ہوا خوری (ف - مٹ)

HAVA-KHORI ہوا خوری

वायु सेवन (Váyu sevan) हवा खाना (Hava khána) चिहिल कदमी (Chihil qadami) (وايو سون) (هوا کھانا) (چہل قدمی)

ہوا خیزی (ف - مٹ)

HAVA-KHEZI ہوا خیزی

बँधी हुई धाक उखड़ जाना (Bandhi hui dhák ukhar jána) (بندھی ہوئی دھاک) (اکھڑ جانا) (Havá ukhar jána) (هوا اکھڑ جانا)

هوس پيشه (عف - ص)

HAVAS-PESHA هواس پيشا

ديکھو 'هوس پرست'

هوس کار (ع - ص)

HAVAS-KÁR هواس کار

ديکھو 'هوس پرست'

هوسناک (عف - ص)

HAVAS-NÁK هواس ناک

ديکھو 'هوس پرست'

HOSH هوش (ف - مذ) هوش

1. संज्ञा (Sangya سنگيا) चेतना (Chetana) हवास (Havás) (حواس)

2. ज्ञान (Gyán گيان) इलम (Im) (علم) खबर (Khabar) (خبر)

3. बुद्धि (Bud,dhi) मति (Mati) (مدھی) अकल (Aql) (عقل)

4. विवेक (Vivek) तमीज़ (Tamíz) (رويك) (تميز)

هوش ربا (ف - ص)

HOSH-RUBA هوش ربا

बुद्धि भ्रामक (Bud,dhi bbrámek) (مدھی) (Hosh) (هوش) उड़ा देने वाला (uṛa dene vála) (هوش ازاديلے والا)

هوش مند (ف - ص)

HOSH-MAND هوش مند

1. संज्ञा वान् (Sangyaván) (سنگياوان) (Hoshyár) (هوشيار)

(سے چلنے والا)

جھ سے هوائی چکی - هوائی بلندوق

هوائے سموم (عف - مٹ)

HAVÁ-E-SAMÚM هواए समूम

कड़ी लपट (Kari lapat) (کڑی لپٹ) तेज़

तू (Taz lu) (تیز لو)

هوائے صرصر (عف - مٹ)

HAVÁ-E-SARSAR هواए सर सर

ديکھو 'صرصر'

HŪ,BAHŪ हूबहू (عف - ص) هو

यथावत् (Yathávat) (یتھاوت) सह रूप (Sahrúp) (سہروپ) बिलकुल एक जैसा (Bilkul ek jaisa) (بالکل ایک جیسا)

HAUDAJ हौदज (ع - مذ) هودج

हाथी या ऊँट की पीठ पर बंधा हुआ कजवा (Háthi ya únt ki píth par bandha hua kajáva) (هاتھی یا اونٹ کی پیٹھ پر بندھا ہوا کجاوہ)

हौदा (Hauda) (هودا)

HAVAS هواس (ع - مٹ) هواس

1. तृष्णा (Trishna) (ترشنا) लिप्सा (Lipsa) (لپسا) हिर्स (Hirs) (حرس)

2. लोभ (Lobh) (لوبي) लालच (Lálach) (لالچ) तमि (Tama) (طمع)

هوس پرست (عف - ص)

HAVAS-PARAST हवास परस्त

लो लुप (Lclup) (لواپ) लिप्सु (Lipsu)

लोभी (Lobhi) (لوبي) लालची (Lálachi) (لالچی)

2. बुद्धि मत्ता (Bud,dhi matta बद्धि मत्ता) मनीषा (Manísha मनीषा)
अक्ल मंद (Aql mandi अक्ल मंद)
3. दूर दर्शिता (Dúr darshita दूर दर्शिता) दूर अदेशी (Dúr andeshi दूर अदेशी)
(अदेशी)
4. सावधानी (Sáavadhání सावधानी) चौकसी (Chaukasi चौकसी)
5. धूर्तता (Dhúrtata धूर्तता) चालाकी (Cháláki चालाकी)

HAUL हौल (होल - ए. मंड)

1. त्रास (Trás त्रास) भय (Bhai भय)
डर (Dar डर)
2. घबराहट (Ghabráhat घबराहट) दहशत (Dahshat दहशत)

होल زده (होल - ए. मंड)

HAUL-ZADA हौल ज़दा

- भय भौत (Bhai bhít भय भौत)
- त्रस्त (Trast त्रस्त) डरा हुआ (Dara hua डरा हुआ)

होल ناك (होल - ए. मंड)

HAUL-NÁK हौल नाक

- भयंकर (Bhíshan भयंकर) भयंकर (Bhayankar भयंकर) दहशत नाक (Dahshat nák दहशत नाक)

हो هو (होल - ए. मंड)

HUVA-HUVA हुवा हुवा

1. अक्षरशः (Aksharashah अक्षरशः) ज़रा ज़रा (Zara zara ज़रा ज़रा)
बिलकुल (Bilkul बिलकुल)

2. बुद्धिमान (Bud,dhimán बुद्धिमान) अक्लमंद (Aqlmand अक्लमंद)

HOSH-YÁR होशियार (होशियार - ए. मंड)

1. सचेत (Sachet सचेत) सजग (Sejag सजग) चौकन्ना (Chaukanna चौकन्ना)
2. जाग्रत (Jágrat जाग्रत) जागरूक (Jágarúk जागरूक) बेदार (Bedár बेदार)

3. दक्ष (Dakohh दक्ष) कुशल (Kushal कुशल) माहिर (Máhir माहिर)

4. धूर्त (Dhúrt धूर्त) वंचक (Vanchak वंचक) फरेबी (Farebi फरेबी)

5. बुद्धिमान (Bud,dhi mán बुद्धिमान) मेधावी (Medhávi मेधावी) अक्लमंद (Aql mand अक्लमंद)

6. दूरदर्शी (Dúr darshi दूरदर्शी) दूरअदेश (Dúr andesh दूरअदेश)

7. सावधान ! (Sáavadhán सावधान !)

खबरदार ! (Khabardar खबरदार !)

8. सावधान (Sáavadhán सावधान) खबरदार (Khabardár खबरदार) मुहतात (Mohtát मुहतात)

होशियारी (होशियारी - ए. मंड)

HOSH-YÁRI होश यारी

1. दक्षता (Dakohhata दक्षता) निपुणता (Nipunata निपुणता) महारत (Mahárat महारत)

हिबत زده (ع - ص)

HAIBAT-ZADA हैबत ज़दा

1. भय भीत (Bhaibhft) (بھیت)

वस्त (Trast) खाइफ (Khāif) (ترست) (خائف)

2. आतंकित (Ātankit) मर-ऊब (Mar,úb) (آنڈکیت) (مرعوب)

हिबत ناك (ع - ص)

HAIBAT-NÁK हैबत नाक

भयंकर (Bhnyankar) भीषण (भीہنکر)

(Bhíshan) डरावना (Daráona) (بھیشن) (دراونا)

HAIJÁN हैजान (ع - م)

1. प्रचंडता (Prachandata) (پرچندتا)

तीव्रता (Tivrata) तेज़ी (Tezi) (تیورتا) (تیزی)

2. अशांति (Ashánti) गड़बड़ी (गड़बड़ी) (اشانتی) (گڑبڑی)

हैजान انگیز (ع - ص)

HAIJÁN-ANGEZ हैजान अंगेज़

अशांति प्रद (Ashántip,prad) (اشانتی)

(Tashvísh angez) तशवीश अंगेज़ (تشویش انگیز)

HECH हेच (ف - ص)

1. निकम्मा (Nikamma) ना कारा (ناکارا) (نیکمما)

2. तुच्छ (Tuch, chh) अधम (Adham) (توچھ) (نچھ)

2. तद्वत् (Tadvat) वैसा ही (تدوت)

(Vaisa hi) बिजिसिही (ویساهی) (بیجینسیہ)

HUVAIDA हुवैदा (ع - ف)

प्रकट (Prakat) व्यक्त (Vyakt) (پرکٹ) (ویکت)

HAI,AT हैअत (ع - م)

1. खगोल विद्या (Khagol vid, dya) (علم الفلاک)

(ilmul afiák) इतमूल अफ्लाक (کھگول و دیا)

2. चेष्टा (Cheshta) आकृति (Ákriti) हुल्या (Hulya) (چہشتا) (اکرتی) (حلیہ)

3. दशा (Dasha) हालत (Hálat) (دشا) (حالت)

4. बनावट (Banávat) साख्त (Sákhht) (بنادرت) (ساخت)

हैअत कड़ाई (ع - م)

HAI,AT-KAZÁYI हैअत कज़ाई

वेश भूषा (Vesh bhúsha) (ویش بھوشا)

वज़ा क़ता (Vaz,a qat,a) (وضع قطع)

HAIBAT हैबत (ع - م)

1. भय (Bhai) त्रास (Trás) (بھای) (تراس)

2. आतंक (Ātank) रोब (Rob) (آنڈک) (روعب)

3. आतुरता (Áturata) घबराहट (Ghabráhat) (آتورتا) (گھبراہٹ)

(Vahshat) (وحشت)

HAIZUM ہیزم (ف - مٹ)

کاष्ठ (Kásthth کاشتھ) ईंधन (Índhan
जलाने की लकड़ी (Jaláne ki
lakṛi جلانے کی لکڑی)

हیزم فروش (ف - ص)

HIAZUM-FAROSH हैजुम फ़रोश

काष्ठ विक्रेता (Kásthth vik,kreta कاشتھ
इंधन वणिक (Indhan vanik
जलाने की लकड़ी
बेचने वाला (Jaláne ki lakṛi bechne
vála جلانے کی لکڑی بیچنے والا)

HAIZA हैजा (ع - مذ)

विस्त्रिका (Visúchika विसृचिका)
और कै की घातक बेमारी (Dast aur gai
ki ghátak bi.nári دست درد کے کی
بیماری)

HAIKAL हैकल (ع - مٹ)

1. वह मूर्ति जो किसी ग्रह के नाम पर
बनाई जाए (Voh murti jo kisi grah
ke nám par banáyí jáe मूर्ति
जो کسی گره کے نام پر بنائی
جائے)

2. महा काय (Maha káe मेहा का)
बड़े जुस्से वाला (Bare jusse vála
بڑے جیسے والا)

3. मूर्ति गृह (Murti grih मूर्ति
मंदिर (Mandir मंदिर)
बुतखाना (But khána
بوت خانہ)

4. आकार (Ákár आकार) प्रकार (Prakár
प्रकार) डील डौल (Díl daul
ڈیل ڈول)

3. व्यर्थ (Vyarth व्यर्थ) बे कार (Bekár
بیکار)

هیچ کاره (ف - ص)

HECH-KÁRA हेच कारा

1. निष्कर्म (Nish karm निष्कर्म)
निकम्मा (Nikamma निकमा)

2. व्यर्थ (Vyarth व्यर्थ) बे फ़ाईदा
(Befáeda بے فائدہ)

هیچ کس (ف - ص)

HECH-KAS हेच कस

دیکھو 'هیچ کاره'

هیچ مدان (ف - ص)

HECH-MADÁN हेच मदां

1. अन भिज्ञा (Anabhig,gya
निरक्षर (Nirakchhar
बेइलम (Be ilm بے علم)

2. मूर्ख (Múrkh मूर्ख) बे बुकूफ (Be
vuqúf بے وقوف) मुढ़ (Muṛh
موزہ)

هیچ و بوج (ف - ص)

HECHO-POCH हेचो पोच

व्यर्थ (Vyarth व्यर्थ) मिथ्या (Mith,thya
फ़ुज़ूल (Fuzúl
متهیا)

HÍZ हीज़ (ف - ص)

1. नपुंसक (Napunsak
क्लीव (Klib
हीजड़ा (Hijra
زنانه (Zanána
مذکر)

2. भीर (Bhíru
डरपोक (Darpok
بزدل (Buz dil
دروغ)

HÍMIYA ہیمیا (ع - مٹ) ہیمیا
 इंद्रजाल (Indr jál) भोज विद्या
 (Bhoj vid,ya) तिलिस्म
 (Tilism) طلسم

HAIHÁT हैहात (ع - مٹ) हैहात
 हाहत (Hábant) हाए
 अफसोस (Háe afsos) هاهے افسوس

HAYÚLA हयूला (ع - مذ) हयूला
 तत्व (Tattwa) धातु (Dhátu)
 मूल (Múl) हर चीज का
 भावा, गुण और अस्लीयत (Har ohíz
 ka mád,da gun aur aslíyat) हर
 (का ماده، گن اور اصلیت)

5. बच्चे के गले की हँसली या तावीज़ों
 का हार (Bachche ke gale ki han̄sli
 ya távízon ka hár) بچے کے گلے
 کی ہنسلی یا تعویذوں کا ہار

6. स्त्रियों के गले का रुपों या अशरफियों
 का हार (Istriyon ke gale ka rupon
 ya ashrafíyon ka hár) استریوں کے
 گلے کا روپوں یا اشرفیوں کا ہار

HÍL हील (ع - مٹ) हील
 एला (Ela) छोटी इलाइची (Chhoti
 iláiohi) چھوٹی الائچی

ع

YÁBU याबू (ت - مذ) याबू
 टट्टू (Tattu) छोटा घोड़ा (Chhota
 ghorā) چھوٹا گھوڑا

YÁD याद (ف - مٹ) याद
 1. स्मरण (Ismaran) स्मृति
 (Ismiti) याद दाश्त
 (Yád dásht) یاد داشت

2. ध्यान (Dhyán) खयाल
 (Khayál)

3. अनुध्यान (Anud,dhyán) (اند، دھیان)
 मानसिक प्रत्यक्ष (Mánasik pratyakohh

YA या (ف - عطف) या
 अथवा (Athava) किंवा (Kimva
 कमوا)

YÁBIS याबिस (ع - ص) याबिस
 शुष्क (Shushk) जिस की तासीर
 खुश्क हो (Jis ki tásír khushk ho) جس
 کی تاثیر خشک ہو

YÁBINDA याबिदा (ف - ص) یابندہ
 आदाता (Ádáta) प्रापक (Prápak)
 पाने वाला (Páne vála) پانے
 والا

2. स्मारक (Isamarak) मैमो-
रेडम (Memorendum) मैमोरिलेडम

तसवुर (Tasav, مانسک پرتھکچہ
vur تصویر)

YÁR یار (ف - مذ) یار

یاد آوری (ف - مٹ)

1. मित्र (Mitr) सखा (Sakha)
दोस्त (Dost) (دوست سکھا)
2. उपपति (Uppati) जार (Jár)
आशना (Áshna) (آشنا جار)

YÁD-ÁVARI یاد آواری
याद करना (Yád karna) (یاد کرنا)
बुनाना (Bulána) पूछना (Púchh-
na) शुभस्मरण (Subh-
asmaran) (شبهس مرن)

YÁRA یارا (ف - مذ) یارا

یاد داشت (ف - مٹ)

1. बल (Bal) शक्ति (Shakti)
ताकत (Táqat) (شکتي)
2. सामर्थ्य (Sámarthya) सकत (Sakat)
मकदूर (Maqdúr) (مقدور)
3. साहस (Sáhas) हियाउ (Hiyáo)
हिम्मत (Himmat) (همت)

YÁD-DÁSHT یاد داشت
1. स्मरण शक्ति (Ismaran shakti)
हाफिजा (Háfiza) (اسمړن شکتي)
حافظه
2. अनुस्मारक (Anusmáarak)
रिमाइंडर (Reminder) (رمانڈر)

یاد دهانی (ف - مٹ)

YÁRÁNA याराना (ف - مذ) یارانہ
मित्रता (Mitrata) मैत्री (Maittri)
दोस्ती (Dosti) (میتري دوستی)

YÁD-DIHÁNI یاد دیدھانی
अनुस्मरण (Anusmáran) (انس مارن)
कोई भूली हुई बात याद दिलाना (Koyi
bhúli hui bát yád dilána) (کوئی بھولی
ہوئی بات یاد دلانا)

یاد فراموش (ف - ص)

YÁRI یاری (ف - مٹ) یاری
मैत्री (Maittri) दोस्ती (Dosti)
(دوستی)

YÁD-FARÁMOSH یاد فراموش
याद भूल जाने वाला (Yád bhúl jáne
vála) स्मृति (Ismiti) विस्मारक (Vismáarak)
(د سمارک)

YÁS یاس (ع - مٹ) یاس
निराशा (Nirásha) नैराश्य (Nairásh,shya)
ना उम्मेदी (Na ummedi) (نا امیدي)

YÁD-GÁR یادگار (ف - مٹ)

YÁS-ÁMEZ یاس آمیز
निराशा पूर्ण (Nirásha púrñ) (نیراشا پورن)
ना उम्मेदी से भरा हुआ (Na ummedi)

1. स्मृति चिह्न (Ismiti chin,nh) (اسمړتی
چنہ) निशानी (Nisháni) (نیشانی)

YÁFTANI یا فتنی (ف - ص) یافتنی
پراپ (Práppya) جو کسی سے
میلنا ہو (Jo kisi se milna ho جو
کسی سے ملنا ہو)

YÁQÚT یا قوت (ع - مذ) یا قوت
پولک (Pulak) ایک رتن (Ek
ratn ایک رتن)

YÁQÚTI یا قوتی (ع - مٹ) یا قوتی
1. یا قوت سے संबंध رکھنے والی چیز
(Yáqút se sambandh rakhne váli
chíz یا قوت سے سمبندھ رکھنے والی
چیز)
2. ایک پٹ کر اوا لہ جس میں یا قوت
پڑتا ہے (Ek pusht kar avaleh jis
men yáqút parta hai ایک پشت
کر اولہ جس میں یا قوت
پڑتا ہے)

YÁL یا ل (ت - مذ) یا ل
گھوڑے کے گلے کے بال (Ghore ke gale
ke bál گھوڑے کے گلے کے بال)

YÁVAR یا ور (ف - مذ) یا ور
سہایک (Saháyak) سہا ی
(Saháe) مدد گار (Madad
gár مددگار)

YÁVARI یا وری (ف - مٹ) یا وری
سہا یاتا (Saháyata) سہا ی
(Saháe) مدد (Madad
مدد)

so bhara hua (نا امہدی سے
بھرا ہوا)

یا س انگیز (ع - ص)

YÁS-ANGEZ یا س آنگیز

نیرا شوتپادک (Niráshotpádak) نیرا شوت
(پادک) نا ائمہدی پیدا کرنے والا
(Na ummedi paida karne vála
نا امیددی پیدا کرنے والا)

YÁSAMAN یا سمن (ف - مٹ) یا سمن
نو مللیکا (Nav mullika) نو مللیکا
اٹم گندھا (Uttam gandha) اٹم گندھا
چمیلی (Chameli) چمیلی

YÁSAMÍN یا سمین (ف - مٹ) یا سمین
دیکھو 'یا سمن'

YÁGHI یا غی (ت - ص) یا غی

1. ویدروہی (Vid,drohi) ویدروہی
(Bághi) باغی
2. اناگیاکاری (Anágyakári) اناگیا
کارے (Na farmán) نا فرمان

YÁFT یا فت (ف - مٹ) یا فت

1. نفا (Nafa) نفا (Lábh) لاف
(نفع)
2. ہوسل (Husúl) ہوسل (Prápti) پراپتی
(حصول)
3. آمادنی (Ámadani) آمادنی (Áe) آے

یتیم خانہ (عف - مذ)

YATÍM-KHÁNA یاتیما کھانا

अनाथालय (Anáthálay) दाखल
यतामा (Dárul yatáma) (دارالیتامی)

YAKH यख (फ - मं)

1. हिम (Him) बर्फ (Barf) (ہیم برف)
2. अति शीतल (Ati shítal) (अति शीतल)
बहुत ही ठंडा (Bahut hi thanda)
(بہت ہی ٹھنڈا)
3. पाला (Pála) तुषार (Tushár)
(पाला तुषार)

یخ زدہ (ف - ص)

YAKH-ZADA यख ज़दा

हिमार्त (Himáart) पाला मारा
हुआ (Pála mára hua) (पाला मारा हुआ)

YAKHNI यखनी (फ - मं)

मांस रस (Máns ras) (मानस रस)
गोश्त का उबाला हुआ पानी (Gosht ka
ubála hua páni) (گوشت کا اُبالا हुआ पानी)

YAD यद (ع - مذ)

हस्त (Hast) कर (Kar) (हस्त कर)
हाथ (Háth) (ہاتھ)

ید طولی (ع - مذ)

YADE-TÚLA यदे तूला

हस्त कौशल (Hast kaushal) (हस्त कौशल)
हस्त सिद्धि (Hast sid, dhi) (हस्त सिद्धि)
महारात (Mahárat) (हस्त महारात)

YÁVAGI यावगी (نف - مٹ)

प्रलाप (Praláp) बकवास (Bak-
vás) बेहूदा गोई (Behúda goyi)
(بہہودہ گوئی)

YÁVA यावा (ت - ص)

1. मिथ्या (Mith, thya) निरर्थक
(Nirarthak) फुसल (Fusál)
(نفسول)
2. अश्लील (Ashlíl) गंदा
(Ganda) फूहड़ (Phúhar)
(پھوہڑ)

YÁVA-GO यावा गो (تف - ص)

अनर्गल भाषी (Anargal bháshi) (انرگل
भाषी) मिथ्या वादी (Mith, thya vádi)
(मिथ्यावादी) बेहूदा बकवास करने वाल
(Behúda bak vás karne vála)
(بہہودہ بکواس کرنے والا)

YUBS युबस (ع - مذ)

शुष्कता (Shushkata) (خشکی)
(Khushki) (خشکی)

YUBÚSAT युबूसत (ع - मं)

शुष्कता (Shushkata) (خشکی)
(Khushki) रुखा पन (Rúkha
pap) (روکھاپن)

YATÍM यतीम (ع - ص)

अनाथ (Anáth) बे बाप या मां का
बच्चा (Be báp ya mán ka bach, cha)
(بے باپ یا ماں کا بچہ)

ایک بیماری جس میں
(شیر پھیلا پڑ جاتا ہے)

ید قدرت (ع - مذ)

YADE-QUDRAT یدے کدورت

YAZDÁN یزدان (ف - مذ)

سامर्थ (Sámarthya) شکتی (سامرتھیہ)
(Sakati) سکت (شکتی)

1. ایران کے آتاش پرستوں کے मतानुसार
नेकी का खुदा (Írán ke ádash para-
ston ke matánusár neki ka
khuda) ایران کے آتاش پرستوں کے
(मतानुसार) नेकी का खुदा

YARÁQ یراق (ت - مذ)

1. युद्ध सामग्री (Yud, dh sámaggri) یدھ
अस्त्र शस्त्र (Astr shastr) अस्त्री
(Hathiyár) हथियार (استر شستر
هتھیار)

2. ईश्वर (Íshwar) खुदा (Khuda)
(خدا)

2. उप करण (Up karan) (اپ کرن)
सामान (Sámán) सामان

یزدان پرست (ف - ص)

YAZDÁN-PARAST یزدان پرست

یرغمال (ت - مذ)

1. अग्निपूजक (Agni pújak) اگنی
(Átash) आतश परस्त (پوچک
parast) آتاش پرست

YARGH MÁL یرغ مال

2. ईश्वर पूजक (Íshwar pújak) ایشور
(Khuda) खुदा परस्त (پوچک
parast) خدا پرست

1. प्रति भूति (Prati bhúti) پرتی
(Zamánat) जमानत (بھوتی)

YAZÍD یزید (ع - ع)

अरब और इराक आदि का शासक जिस
ने हज़रत इमाम हुसैन और उन के घर
वालों को शहीद कराया था (Arab aur
Iráq ádi ka shásak jis ne hazrat
Imám Husain aur un ke ghar válon
ko shahíd karáya tha) عرب اور عراق
آد کا شاسک جس نے حضرت امام
حسین اور ان کے گھر والوں کو
(شهید) کرایا تھا

2. दो लड़ने वाले राजाओं में संधि के
समय विजयी राजा को पराजित राजा
की ओर से ज़मानत के तौर पर दिया
जाने वाला लड़का आदि ताकि राजा
अपनी प्रतिज्ञा भंग न कर सके
दو لڑنے والے راجاؤں میں صلح کے
وقت مغلوب راجہ کی طرف سے
مفتوح راجہ کو بطور ضمانت دیا
جانے والا لڑکا وغیرہ تاکہ وہ اپنا
(معاهدہ) توڑ نہ سکے

YARAQÁN یرقان (ع - مذ)

YASÁR یسار (ع - مذ)

कमल रोग (Kamal rog) (کمل روج)

1. वाम (Vám) बायां (Báyán)
(Ula) उलटा (باپاں)

एक बीमारी जिस में शरीर पीला पड़ जाता
है (Ek bímári jis men sharír pílapa)

YAGHMA यग्मा (ف - مٹ) یغما

1. लूटमार (Lút mār लुट مار) लुटस (Luttas लुटस) गारत गरी (Ghārat गरी) (غارنگری)

2. तुर्किस्तान का एक नगर जहाँ का सौंदर्य प्रसिद्ध है (Turkistān ka ek negar jahān ka saundarya prasid, dh hai) (تورکستان کا ایک نگر جہاں کا سौंदर्य प्रसिद्ध है) (کاسوندریہ پرسیدھ ہے)

YAQZA यक्ज्ञा (ع - مذ) یقظہ

- जागरण (Jāgaran जागرن) जाग्रति (Jāgrati जाग्रति) बेदारी (Bedāri बेदاری) (بیداری)

YAQĪN यकीन (ع - مذ) یقین

- विश्वास (Viśh,shwās विश्वास) प्रत्यय (Pratyai प्रत्यय) एतिबार (Etibār एतिबार) (اعتبار)

YAQĪNI यकीनी (ع - ص) یقینی

- निःसंदेह (Nis,sandeh निःसंदेह) निश्चय (Nishchai निश्चय) (बे शुब्हा) (Be shub,ha بے شہدہ)

YAK यक (ف - ص) یک

- एक (Ek एक) वाहिद (Vāhīd واحد)

YAKĀYAK यका यक (ف - ص) یکایک

- सहसा (Sahasa सहसा) अकस्मात् (Akasmāt अकस्मात्) अना यास (Anā-yās अनायास) अचानक (Achānak अचानक) (اچانک)

2. वाम पक्ष (Vām pakcbb वाम) बाई ओर (Bāin or बाई ओर) (اور)

YASÁVUL यसावुल (ت - مذ) یساؤل

- चोब दार (Chob dār चوبدار) नकीब (Naqīb نقیب)

YUS,R युस (ع - مذ) یسر

1. समृद्धि (Samrid,dhi समृद्धि) धनाढ्यता (Dhanādhyata धनाढ्यता) माल दारी (Māl dāri माल दारी)
2. सरलता (Saralata सरलता) सुगमता (Sugamata सुगमता) आसानी (Āsāni आसानी)

YASĪR यसीर (ع - ص) یسیر

1. सुगम (Sugam सुगम) सरल (Saral सरل) आसान (Āsān आسان)
2. जिस बच्चे की मां मर गई हो (Jis bach,che ki mām mar gayi ho) (جس بچے کی ماں مر گئی ہو)

YASH,B यशब् (ع - مذ) یشب

- एक हरे रंग का पत्थर जो दवा के काम आता है (Ek hare rang ka path,thar jo dava ke kām āta hai) (ایک ہرے رنگ کا پتھر جو دوا کے کام آتا ہے)

YA,NI यानी (ع - مضارع) یعنی

- अर्थात् (Arthāt अर्थात्) मतलब यह कि (Mat,lab yah ki) (مطلب یہ کہ)

یک رنگ (ف - ص)

YAK-RANG یک رنگ

1. ایک वर्ण (Ek varn) (ایک ورن)
ہم رنگ (Ham rang) (ہم رنگ)

2. सदृश (Sadrish) (سدرش) समान
(Samán) (مائل) (مثل)

یک زبان (ف - ص)

YAK-ZABÁN یک زبانی

सहमत (Sahmat) (سہمت) हम राय
(Ham ráe) (ہم رائے)

یک سان (ف - ص)

YAK-SÁN یک سانی

- एक रूप (Ek rūp) (ایک روپ) समान
(Samán) (سمان) तुल्य (Tullya) (تولیہ)
एक जैसा (Ek jaisa) (ایک جیسا)
یکسانیت (ف - ص)

YAK-SÁNÍYAT یک سانیات

- एक रूपता (Ek rūpata) (ایک روپتا) सद्दृश्य (Sádrish,shya) (سادرشیه)
समानता (Samánata) (سمانیتا) बराबरी
(Barábari) (برابری)

YAK-SAR یک سر (ف - ص)

- सर्वथा (Sarvatha) (سروثا) नितान्त
(Nítánt) (نیتانت) बिल्कुल (Bilkul)
(بالکل) सिर से (Sire se) (سیر سے)

YAK-SU یک سو (ف - ص)

1. एकग्रचित्त (Ekágr chitt) (ایکگرچیت)
शान्त चित्त (Shánt chitt) (شانیت)
चित्त (Munhamik) (مونہامیک)
(منہمک)

یک بیک (ف - ص)

YAK-BA-YAK یک با یک

دیو، ہو، یکایک

YAKTA یکتا (ف - ص)

अद्वितीय (Ad,dwitiya) (اد،دوتیہ) बे
मिस्ल (Be misl) (بے مثل)

یک جہتی (ف - ص)

YAK-JEHATI یک جہتی

एकता (Ekata) (ایکتا) अभेद (Abhed)
(اتحاد) इत्तिहाद (Ittihiád) (ایہید)

یک چشم (ف - ص)

YAK-CHASHM یک چشم

एकाक्ष (Ekákexh) (ایکاکش) एक
नयन (Ek nayan) (ایک نین) काना
(Kána) (کانا)

یک دگر (ف - ص)

YAK-DIGAR یک دگر

परस्पर (Paraspar) (پرسپر) बाहम
(Páham) (باہم)

YAK-DIL یک دل (ف - ص)

एक मत (Ek mat) (ایک مت) संयुक्त
(Sanyukt) (سنیکت) मुत्त हद (Mut-
tahad) (متحد)

یک رائے (ف - ص)

YAK-RÁE یکرایہ

सहमत (Sahmat) (سہمت) एक मत
(Ek mat) (ایک مت) हम खयाल
(Ham khayál) (ہم خیال)

یک لخت (ف - ص)

YAK-LAKHT یک لخت

پُرنَتَیا (Purnataya) بیلکول
(Bilkul) بالکل

YAKUM یکم (ف - ص)

1. اکَم (Ekam) ایک والا
(Ek vála)
2. پَرتھَم (Pratham) پہلا
(Pahla)

یک مشٹ (ف - ص)

YAK-MUSHT یک مشٹ

اک رَاشِی (Ek ráshi) ایک دَاشِی
سَب کا سَب (Sab ka sab)
سَب اک بار مَیں (Sab ek bár men)
(ایک بار مَیں)

YAK,KA یککا (ف - ص)

1. اکاکی (Ekáki) اکِلا
(Akela)
2. اد'دوتِیہ (Ad,dwitiya) لاسانی
(Lásáni)

یکہ تاز (ف - ص)

YAK,KA-TÁZ یککا تاز

1. شہ سَوار (Shah savár) شہ سَوار
بَڑے پر بَہُت اچھا چدنے والا
(Ghore par bahut ach,ohha
chahne vála) بَڑے پر بہت اچھا
چڑھنے والا
2. لڑائی مَیں اکِلا بَڑتوں سے لڑنے
والا (Laráyí meñ akela bahutón

2. اک اور (Ek or) ایک اور
اک طرف (Ek taraf) ایک طرف

3. نِرنِیت (Nirnit) فِیسَل
(Faisal) فیصل

یکسوئی (ف - مٹ)

YAK-SÚYI یک سُوئی

1. سَنتوش (Santosh) اِتمِینان
(Itmínán)
2. اَوکاش (Avakásh) فُرسَت
(Fursat)
3. تَنمَیَیَتا (Tanmayata) سَن لَکَٹنا
(Sanlagnata) دِل جَمِی
(Dil jamyi)

یک شنبہ (ف - مذ)

YAK-SHAMBA یک شامبا

رَویوار (Ravivár) اِتَوار
(Itvár)

یک طرفہ (ع - ص)

YAK-TARFA یک ترفا

1. اک پَکھی (Ek pakohhiya) اک
جانِی کا (Ek) اک اور
کا (Ek or ka) اک اور
2. پَکھ پات گِرسَت (Pakchbpát grast)
طَرفدارانہ (Taraf dárána)

یک قلم (ع - ص)

YAK-QALAM یک قلم

نِیتانت (Nitánt) بیلکول
(Bilkul) سِرے سے (Sire se)

YAM یام (ع - مد) یم

نदी (Nadi ندی) دریا (Darya دریا)

YUMN یومن (ع - مد) یمن

کल्याण (Kallyán کلیان) منگل
(Mangal منگل) برکات (Barakat برکت)

YAMIN یمین (ع - ص) یمن

1. दाक्षिण (Dakshin दक्षिण) दायां
(Dáyán دایان)

2. दाहिना हाथ (Dáhina háth दाहिना हाथ)

YURUSH युरुश (त - म्) यورش

1. आक्रमण (Ákraman आक्रमण) हमला
(Hamla حملة)

2. उपद्रव (Upad,drav اید,درو) दंगा
(Danga दंगा) हंगामा (Hangáma هنگامه)

YUSUF यूसुफ (ع - مد) یوسف

एक पैरांबर जो बहुत ही सुन्दर थे (Ek paishāmbar jo bahut hī sundar the
(ایک پیغامبر جو بہت ہی सुन्दर थे)

یوسف ثانی (ع - مد)

YÚSUF-SÁNI यूसुफे सानी

ऐसा सुन्दर जो दूसरा यूसुफ जान पड़े
(Aisa sundar jo दूसरा यूसुफ जान पड़े
(ایسا सुन्दर جو دوسرا یوسف جان پڑے)

یوسف جمال (ع - ص)

YÚSUF-JAMÁL यूसुफ जमाल

यूसुफ जैसी सुन्दरता वाला (Yúsuf jaisi
sundarata vála یوسف جیسی)

لڑائی میں اکھلا se lañe vála
مہارتی (بہتوں سے لڑنے والا
(Mahárathee مہارتی)

YAGÁNA यगाना (ف - مد) یگانہ

1. स्वजन (Svajan سوجن) परिजन
(Parijan پریشان) रिश्तेदार
(Rishtedár رشتہ دار)

2. अद्वितीय (Ad,dwitya اد,دوتیہ)
अनुपम (Anupam انوپم) ला जवाब
(La javáb لاجواب)

یگانہ روزگار (ف - ص)

YAGÁNA-E-ROZGÁR यगानए रोज़ गार

विश्वजित् (Vish,shwajit وشوحت)
अपने समय का सब से बड़ा आदमी
(Apne samai ka sab se barā ādami
اپنے سے کا سب سے بڑا آدمی)

YAL यल (ف - مد) یل

मल्ल (Mall مل) योद्धा (Yodha
(پهلوان Pahlvān پهلوا)

YALDA यल्दा (ف - م्) یلدا

सबसे लंबी रात जो २३ दिसंबर को पड़ती
है और जो अशुभ मानी जाती है (Sab
se lambī rāt jo 23 December ko partī
hai aur jo ashubh māni jāti hai
سب سے لمبی رات جو ۲۳ دسمبر کو
(پڑتی ہے اور جو اشوبہ مانی جاتی ہے)

YALGHÁR यल गार (त - म्) یلغار

आक्रमण (Ákraman आक्रमण) चढ़ाई
(Chāghāyi چڑھائی) हमला (Hamla
(حملة)

YUNÁN يونان (ف - مذ)

یونان (Yavan يونان) گریس (Greece)

یونان دیش (Yúnán desh يونان دیش)

YUNÁNI يونانی (ف - مذ)

یونانی (Yavan يونان) گریک (Greek)

یونان کا نیاوسی (Yúnán ka nivási يونان کا نیاوسی)

YAHÚD يهود (ع - مذ)

یہودی کی جمع

یہودی لوگ (Yahúdí log يهودی لوگ)

YAHÚDI يهودی (ع - مذ)

1. ہزارت موسا کی اُمت کا برکتی

(Hazrat Músa ki ummat ka vyakti)

(حضرت موسیٰ کی امت کا برکتی)

2. بہت ہی زلفی قسم کا سرمایہ دار

(Bahut hi zalfi qism ka sarmáyadár)

(بہت ہی زلفی قسم کا سرمایہ دار)

دھن پشاح (Dhan pishách)

(پشاح)

अति रूपवान् (Ati rūp-
vān) اتی روپوان

YAUM يوم (ع - مذ)

دین (Din दिन) دوس (Divas दिवस)

روز (Roz روز)

یومانیوما (ع - ص)

YAUMAN-FA-YAUMAN यौमन फ यौमन

دین برتی دین (Din prati din दिन प्रति दिन)

نیتیپ برتی (Nityap,prati दिन)

روز با روز (Roz ba roz روز با روز)

(به روز)

YAUMIYA यौमिया (ع - مذ)

1. برتی دین (Prati din दिन)

هر روز (Har roz هر روز)

2. روز کی تانکھاہ (Roz ki tankháh)

روز کی تلخواہ (Rozina روزینا)

(روزینہ)

3. روز کا (Roz ka روز کا)

End

लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय प्रशासन अकादमी, पुस्तकालय
L.B.S. National Academy of Administration, Library

सूची

MUSSOORIE

यह पुस्तक निम्नांकित तारीख तक वापिस करनी है ।

This book is to be returned on the date last stamped

[illegible]

R
491.43939143
Urd

अवाप्ति संख्या
ACC. No. ~~453~~ 118784
पुस्तक सं.
Book No.....

वर्ग संख्या
Class No.....
लेखक
Author.....
शीर्षक
Title...Urdu-Hindi dictionary...

निर्गम दिनांक Date of Issue	उधारकर्ता की सं. Borrower's No.	हस्ताक्षर Signature
.....
.....

R
491.43939143
Urd
LIBRARY
LAL BHADUR SHASTRI
National Academy of Administration
MUSSOORIE

Accession No. 118784

1. Books are issued for 15 days only but may have to be recalled earlier if urgently required.
2. An over-due charge of 25 Paise per day per volume will be charged.
3. Books may be renewed on request, at the discretion of the Librarian.
4. Periodicals, Rare and Reference books may not be issued and may be consulted only in the Library.
5. Books lost, defaced or injured in any way shall have to be replaced or its double price shall be paid by the borrower.

Help to keep this book fresh, clean & moving